

החפשינו לעולם גדלהו בזהר הרקיע

ספר
אור
הזוהר
החדש
השלום והמוקד

בו יבאר גדל החיוב ללמוד וללמוד
הזהר הקדוש והתקונים והכמות האמת שחבר
התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זיע"א
שבו גלה סודות נפלאים אשר בתורתו ושמותיו הקדושים בהם העולם קים
ועל ידי זה תמלא הארץ דעה את השם באמונה

❖ בזהר דא יפקון מן גלותא ברחמי ❖

עיר וקדוש מין שמוא נחת - כ"י ל"א תשכ"ח מפ"י זרעו

שנת 'ספ"ר או"ר הזוהר"ר' - [בגמטריא] תש"ע לפ"ק
הוצאה שנית עם הוספות ותקונים
חודש תשרי ש"ע"ת הגאולה לפ"ק - עיד"ק בית שמש תובב"א

הוצאת:

"חברה מזכיי הרבנים העולמי"

מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מוהאלמון שליט"א

CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
MIFAL OILUMI L'HATZULAS HADAS

Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מוצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם את כל ספרי הוזהר היומי

בבתי כנסיות – בבתי מדרשות – בשמחות – לכל החברים וידידים
ולכל אחד ואחד מיישראל – לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

* * *

לקבלת הספרים בחינם:

להתקשר להרב אברהם ווייס

בבית המדרש "עטרת ישעיה" האלמון

רחוב נחל לכיש 24/8 - רמת בית שמש ארץ ישראל

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
011-972-548-436-784

דרך הבעל שם טוב האמתי

הבעל שם טוב זיע"א יצא לאנשיו, שקדם כל תפילה ושחרית, מנחה וערבית, ולמדו מאמר זה ותקונים. לפזעי פזיקה, טעקטופיל, סלקה ז'.

מציל ממגפה

למוד הזהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממגפה ושעוררות. (למני פנחס שער ו לוח ענ)

מבטל כל מיני פרענות

כבר ידוע לכבודם מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרענות וגזרות קשות ורעות ומתנא ותרבא ובנה מעלמא. (כפני ירושלים תכ"א)

מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסק בחכמת הקבלה

"קול אמר קרא ואמר מה אקרא כל הבשר חציר", הכל הם כבהמות שאוכלות חציר. וכל חסדו כציון השרה", כל חסד שעושים לעצמם עושים. ואפלו כל אלו שעוסקים בתורה, כל חסד שעושים לעצמם עושים. באותו זמן יזכר כי בשר הקה רוח הולך ולא ישוב לעולם, וזה הוא רוח המשיח.

אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה ובשה, ולא רוצים לעסק בחכמת הקבלה, שגורמים שמשתלקת נביעת החכמה שהיא ממונה, ונשארת ב' ובשה. אוי להם שגורמים עניות ותרב ובנה ותרב ואבדן בעולם.

וזה הרוח שמשתלק, הוא רוח המשיח, כמו שנאמר. והוא רוח הקדש. והוא רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ונראת ה'. (ספוגי האר, ספוגי ל')

עזרי מעם ה'

עשה שמים וארץ

ספר אור הזהר

החדש - השלם - והמנוקד

על גדל החיוב ללמוד וללמוד הזהר הקדוש והתקונים, והכמת האמת

שהחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

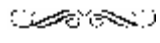
מעלתה - טהרתה

קדשתה - סגלתה

בו גלה סודות נפלאים אשר בתורתו ושמותיו הקדושים בהם העולם כנים ועל ידי זה תמלא הארץ דעה את השם באמונה

כל זכשי מישראל למגדול ועד קטן מוזיב ללמוד ספרי הזהר דבר יום ביומו, ולסים את כל ספרי הזהר בכל שנה ושנה, וזק ולא יעבר, לתקון הגאולה האמתית, ובשעה אזות יקרה להיות בן עולם הבא

קבץ גדול מתלמוד בבלי וירושלמי, מדרשים, זהר הקדוש, תקונים, ומב"ם, ראשונים ואחרונים, ספרי שו"ת, ספרי בעל שם טוב הקדוש ותלמידיו, ספרי מוסר, ועוד. כללים יסודיים ועקריים בענין למוד הזהר והתקונים.

דבריהם הקדושים חוצבים להבות אש, מלהיבים נפש האדם, מדרוך ומורה דרך, להתמיד בלמוד הזהר, ולסים מדי שבוע בשבוע כל פרשת הזהר.

אסף ענקי במקצוע זה עדין לא ראה אור הדפוס עד היום

תקוותינו כי דבריהם הקדושים יעשו רשם בלבבות בני ישראל, וזה יהיה פרי עמלנו להביא הברכה לכל בית ישראל בכל מקום שהם

יוצא לאור בשנת 'ספ"ר או"ר הזוה"ר' - בגימטריא תש"ע לפ"ק

שע"ת הגאולה - ת'הא ש'מחת ע'ולם

זא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ובשמוזות, ולכל הזוברים וידידים, לזכות את הרבים להיות "בן עולם הבא" על ידי למוד "תקונים וזהר" בכל יום, שהוא "תורה לישמעאל!"

בונה עולמות

למוד הזהר בגימטריא בעלמא בונה עולמות, וכל שבן אס יזכה ללמוד ולהבין פרוש מאמר אחר, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת, מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה כו'. (כפסח מלך לחיבורו, ספוגי נג אות ס)

למוד הזהר שעה אחת יותר מלמוד פשט בשנה תמימה

למודו כל השנה אינו כלום אם אינו מעטרו ביום אחר בלמוד התפילה, כי שקול הוא כנגד כלם. (ספ)

בן עולם הבא

אם קובע את לה' שעה אחת בכל לילה, או מבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היקלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. (ספ)

מרום על כל למוד

למוד ספר הזהר מרום על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו. והוא תקון גדול לנשמה. (מורה נבוכים להחיד"א זע"א, לוח מד)

מביא חשק לכל מיני למודים

על ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה. (שמות קצ"ז לוח קח)

אשרי הזוכה

אשרי הזוכה להיות עמלו בתורה, הן בגולה, הן בגטתה בספר זהר הקדוש והתקונים, וכדאי הוא רשבי' התנא האלקי זיע"א לפטר את כל העולם כולו מן הדיון ולקרב את הגאולה. (גאוס יצחק יגוסם כהנאוון הקסטר מוכרי' משה יצאע ליב ז"ל יצחקו)

לו עמי שומע לי, בהור הרע הזה שהמינות גובר, היו לומדין עם תינוק בן תש"ע שנים ספר הזהר ותקונים להגות בה, והיה יראת חסאו קודמת לחכמתו, ויתקנם. (כפי יצחק חזיק ומיאל ספגיו מקומננה, נלך חסד מס' אבות פ"ד)

בס"ד

הוד והדר פעלם וצדקתם עומדת לעד
כדאי רבי שמעון לסמוך עליו
כל הרוצה ליטול חלק במפעל הזוהר הקדוש היומי
נא להתקשר: +972-548-436-784
או באי-מעיל: hazohar.com@gmail.com

A partner of the worldwide Zohar Hakadosh -
Is, in essence, a partner of Rabbi Shimon Bar Yochai himself. As known

לזכות לזרע של קיימא זיווג הגון ברכה והצלחה מרובה לפרנסה טובה בשפע,
לעשירות, לבריאות, לגידול צאצאים
לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

לעילוי נשמת אבי מורי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנהלחודששנת

לעילוי נשמת אמי מורתי.....ב"ר.....ז"ל
יום השנה.....

לעילוי נשמת זקניב"ר.....ז"ל
יום השנה.....

לעילוי נשמת זקינתיב"ר.....ז"ל
יום השנהלחודששנת

על ידי שתעזור לפרסם את ספר הזוהר בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע,
נוכה לשמחה וששון ליהודים בביאת משיח בן דוד בב"א.

והוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר זה או כל הספר בכל מדינה
ומדינה כדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם

To merit much blessing and success, finding a shidduch, abundant
parnassah, wealth, children, good health, true torah study, the raising of our
offspring to torah chupah and maasim tovim with peace of mind, and success in
settling in eretz yisrael.

הספר נדפס לזכות הרבים ונחלק בחינם לכל דורש ומבקש

מורי ורבותי! כבר היה מספיק

עד מתי? בואו נתעורר?

- ❖ מאנשים שהתפוצצו ממכוניות תופת רח"ץ.
- ❖ מאנשים שהתפוצצו בעקבות מתאבדים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שקיבלו חול'י הידוע רח"ץ.
- ❖ מאנשים שנעלמו עקבותיהם תחת הריסות בנין רח"ץ.
- ❖ מאנשים שהשאירו יתומים ואלמנות רח"ץ.
- ❖ מאנשים שנפטרו לעולמם רח"ץ.
- ❖ מאנשים שאינם בריאים פיזית רח"ץ.
- ❖ מאנשים שאינם בריאים נפשית רח"ץ.
- ❖ מאנשים שאבדו פרנסתם רח"ץ.
- ❖ מאנשים שהסתככו במשפטים קשים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שמתייגעים ואין להם ילדים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שילדיהם אינם גדלים כפי רצון ההורים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שמתייגעים בשידוכים רח"ץ.
- ❖ מאנשים שמסתובכים עם חובות לאלפים ורבבות רח"ץ.
- ❖ מאנשים שבתיהם נשברו רח"ץ.

העט לא יוכל לתאר את הכאב ואת הזעקה האילמת מלב כואב של כל אלו הנזכרו לעיל

אבל רבותי! בואו נחשוב, במה יכולים האנשים הסובלים לעזור לעצמם, ומה יכולים אחרים לעשות בעדם לפדותם ממצבם הקשה.

- יש לנו עצה קלה בשבילכם -

למדו כל יום ויום ספר "זוהר הקדוש" אנשים מעידים שהם רואים בחוש ישועות בכל הענינים ספר "זוהר הקדוש" מחולק בחנם

* * *

לימוד הזוהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממגפה ושערוריות.

(אמרי פנחס שער ו אות עג)

כבר ידוע לכבודם מעלת לימוד הזוהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פורעניות וגזרות קשות ורעות ומתנא וחרכא וביזה מעלמא.

(רבני ירושלים תרפ"א)

אלו שלא עוסקים בלימוד הזוהר, אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה והרג ואבדן בעולם רח"ל, וגורמים שמסתלק רוח המשיח. (תיקוני זוהר)

על ידי זה שתעזור לפרסם את ספר הזוהר הזה בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר המלך ורתו מגיע, יזכו לשמחה וששון ליהודים בביאת משיח בן דוד בב"א.

— לִמְדוּ וְהַפְּיָצוּ — גִלְיוֹנֵי "סֵפֶר זוהר הקדוש" בְּרִיק וּמְנִסָּה לְכֹל מִיָּגוֹ סִגְלוֹת רְפוּאוֹת וְיִשׁוּעוֹת

כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי וּרְעוּ

סֵפֶר זוהר

הַשְׁלָם וְהַמְּנַקֵּד

יוצא לאור במנוחה
על ידי:

מכון "זוהר הקדוש היומי"

לְרִמּוֹד כֹּל סֵפֶר "זוהר הקדוש" בְּמַעֲגֵל הַשָּׁנָה
שֶׁעַל יָדֵינוּ:

מַפְעֵל זוהר העולמי. תַלְמִידִים וְחֲסִידִים שֶׁל הַתּוֹנֵא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי יוֹעָ"א. לְפָרְסָם בְּחֵנֶם תּוֹרַת הַנְּסִמָּת. וְעַל יְדֵי זֶה יִתְקַנְּטוּ מֵהַשִּׁחְתּוּת הָרַשָּׁפִּי:
"בְּדֹא יִפְקֹדוּ מִן גְּלוּתָא".

מַטְרַת הַמַּפְעֵל, כִּמּוֹ שְׂכֵנוּת בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ רַבִּינ' (ל'ג קדו' ג) וְבִגְיֵן דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מֵאֵילָנָא דְּחַי' דְּאַיְהוּ הָאֵי סֵפֶר הַזֶּה יִפְקֹדוּ בִּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי וְיִתְקַנְּטוּ בְּהוֹן ה' בְּדָד יִחַנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל כַּבֵּר.

כֹּל הַזִּכְוִיּוֹת שֶׁל הַזְהַר הַקְּדוֹשׁ הַמְּנַקֵּד הַשְׁלָם, שִׁמּוּרוֹת לְהַמְחַבֵּר הַתּוֹנֵא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי יוֹעָ"א, וּמִצְוַת גְּדוּלָה לְכֹל אַחַד מִיִּשְׂרָאֵל לְהַדְפִּיֶסוּ וּלְהַפְּיָצוּ בְּחֵנֶם וּלְחַלֵּקֵם לְכֹל אַחַד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לִזְכוּת אֶת הַרְבִּיּוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְהוֹיֹת "בֶּן עוֹלָם הַבָּא", וְלִהְיוֹת בְּמַחֲיַצַּת הַרְשָׁבִי יוֹעָ"א. וְכֹל הַמְּזַכֶּה אֶת הַרְבִּיּוֹת יִזְכֶּה לְבָנִים צְדִיקִים.

הַפְּלָה קוֹדֶם לְמוֹד הַזְהַר (כַּפְלָה מֵהָאִרְיָל)

רַבּוֹן הָעוֹלָמִים וְאֶדְוִי הָאֶדְוִיּוֹת, אֶב הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת. מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּקַדְחָ וּבְהַשְׁתַּחְוִיָּה, שֶׁקָּרְבַּנּוּ לְתוֹרָתְךָ וְלִעֲבוּדְתְּךָ עֲבוּדַת הַקֶּדֶשׁ, וְנַתַּתְּ לָנוּ חֵלֶק בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה. מַה אֲנוּ, מַה חַיִּינוּ, אֲשֶׁר עֲשִׂיתָ עִמָּנוּ חֶסֶד גְּדוֹל כְּזֶה. עַל כֵּן אֲנַחְנוּ מְפִילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, שֶׁתְּמַחֲלוּ, וְתִסְלַח, לְכֹל חַטָּאוֹתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ, וְאֵל יִהְיוּ עוֹנוֹתֵינוּ מְבִדִילִים בִּינֵנוּ לְבִינֶיךָ. וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּכַוֵּן לְכַבְּיֵנוּ לִירְאָתְךָ וְאַהֲבָתְךָ, וְתִקְשָׁב אֲזֵינוּ לְדִבְרֵינוּ אֱלֹהֵי, וְתַפְתַּח לְכַבְּיֵנוּ הָעֵרֵל בְּסוּדוֹת תּוֹרָתְךָ, וְיִהְיֶה לְמוֹדְנוּ זֶה נֶחַם רוּחַ לְפָנֵי כַּסָּא כְּבוֹדְךָ כִּרִּיחַ נִיחוּחַ. וְתֵאֱצִיל עָלֵינוּ אוֹר מְקוֹר נְשִׁמַּתְנוּ כֹּל כְּחֵינֵינוּ, וְשִׁתְּנִיצְצוּ נִיצוֹצוֹת עֲבָדֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר עַל יָדֶם גָּלִית דְּבָרֶיךָ אֱלֹהֵי בְּעוֹלָם. וְזוֹכְתֵם, וְזוֹכֹת אַבּוֹתֵם, וְזוֹכֹת תּוֹרַתֵם, וְחַמִּימוֹתֵם, וְקִדְשׁוֹתֵם, יַעֲמִידוּ לָנוּ לְכֹל נֶפֶשׁ בְּדַבְרֵי אֱלֹהֵינוּ. וְבוֹכוֹתֵם תְּאִיר עֵינֵינוּ בְּמַה שֶׁאֵנוּ לוֹמְדִים. כִּמְאֹמֶר נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל "גַּל עֵינַי וַאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מַתּוֹרָתְךָ". יְהִי לְרְצוֹן אֲמַרֵי פִי וְהִגִּיזוּן לְבֵי לְפָנֶיךָ יי צוּרֵי וְנִזְאֵלֵי. כִּי יי יִתֵּן חַמְדָּה מִפִּי דְּעַת וְתִבְנוּהָ:

הַכְּטָת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא וְכוֹר לְטוֹב, לְרַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי יוֹעָ"א

וְכַמְּה בְּנֵי נְשֵׂא לְתַמָּא וְחַפְּרָטוֹן מֵהָאֵי חֲמוּרָא דִּלְיָהּ. בְּדִ יְהִלֵּי לְתַמָּא

בְּדָרָא בְּתַרְבְּחָה בְּפוּף יוֹמָא, וּבְגִינִיָּה וְקִרְאָתָם בְּרוּר בְּאַרְצֵי וְנִו'. (תַּקְוָּה זוֹר כ"ג)

עִיר וְקִדִּישׁ מִן שְׁמִיָּא נִחִית

זְכוּר הַשְׂאֵלָה שֶׁיִּשְׂאֵלְךָ אוֹתָךְ בְּבֵית הַיָּד שֶׁל מַעַלָּה, "צַפִּיּוֹת לַיִשׁוּעָה"?

מַה עֲשִׂיתָ לְקַרֵּב אֶת הַגְּאוּלָּה וְלְהַבִּיא אֶת מֶלֶךְ הַמַּשְׁמִיחַ?, שֶׁעַל זֶה אֲנוּ מְחַפְּלִים בְּכֹל יוֹם "כִּי לִישׁוּעָתְךָ קָוִינוּ כֹּל הַיּוֹם" !!!

הַקַּב"ה מַתְרַעַם עַל הָאָדָם כְּשֵׁאוֹנוֹ מַחְכָּה לְמַלְכוּתוֹ, כְּדֵאוֹתָא בְּפַסְיִקְתָּא (כְּמֵאֵמֶר גִּילִי) שֶׁאֵמֶר הַקַּב"ה לְצַדִּיקִים לֹא יֵפֶה עֲשִׂימֵם שׁוֹחֲבַתֵּם לְתוֹרָתִי וְלֹא הִכִּיתִם לְמַלְכוּתִי, הֵרִי אִפְּלֵוּ שְׁמַצְדִּיקִים הַמַּחְבְּבִים אֶת הַתּוֹרָה דּוֹרְשִׁים מֵהֶם עַל הַצִּיפִּיָּה לַיִשׁוּעָה. (צַפִּיּוֹת לַיִשׁוּעָה מֵהַחֲפֵץ חַיִּים זצ"ל, פֶּרֶק ג')

ספר
שכר ועונש
 חלק שני
 סדר שמות (ברך ב')
 פרישות ויקהל-פקוד
ספר אור הזוהר
 מדרוך לתציל נפש הרוחני
 הספר נדפס לזכות הרבים ונחלק בחינם לכל דורש ומבקש
 הרווח ממנו לכל מי שברצונו להדפיס קטעים
 מספר זה או כל הספר בכל לשון שהוא בכל מדינה ומדינה
 כדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם

ספר
קרא לשמש
 ויקהל
אור
הזוהר

ראש לאורי לימא התחלת ספרו התחיל התורה (בני אורי)
 וכל המאמר התחיל להשפיע חיים

מבשר דא יתקן מן מלחמה

קרי הקדוש מן שמות מות - פי לא תש-בת מפי ריבוי

הרביעי נקרא "שמש" שפי רחל (היה) מן ספרים זרות השמש וכל המאמר
 [מאמר] אורי לירד [מאמר] מדיקן את התקין לאורי תרי
 וקרי רחמא לאורימא אורי לימאן עקלא [מבשרים ב']
 כלי לשמר ספר הזוהר [אורי וגי] אא אפסי למדיקן את התקין [גי] ספרים השפי

נפשו חסן להחיל ללמוד ספר הזוהר התקנים
 ועל ידי לימוד הזוהר מדיקן עם מימיו ותיקין
 לחילא מן ישראל ורי אורי מברכיסין

אורי ריש על קין מארי - וקרי מילא ורי מברכיסין לאורי

ספר רבוי יתקין מן "דמא" ועי' הזוהר התקין תפיס'ם
 המאמר פרישות עם השמות התקנים

קדושת התורה - סדר שבת תשס"ג לוי"ג - עולק ברת שמש תשס"א

במחשית
ספר
שכר ועונש
 חלק שני
 סדר שמות - ברך ב'
 פרישות ויקהל - פקוד
אור הזוהר
 על גודל החיוב ללמוד וללמד
הזוהר הקדוש ותיקונים, וחכמת האמת

בספר שכר ועונש מובאר גודל ענין הלימוד של עניני שכר ועונש, והעונשים הגדולים אשר מענישים את האדם בעולם הזה ובעולם העליון על כל עבירה ועבירה, ואין אדם יכול לשער מה שנמש הרשע תסבול בעולם הבא, שירע האדם שהפסיד תעטיו הגן עין, ורחבונן או בסכלו הוין כי יפח סעה אתה בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, וכמה שקות מימי חייו הלכו לבטלה.

יוצא לאור ל"ג בעומר - שנת תשס"א למ"ק

הספר נדפס לזכות הרבים
 ונחלק בחינם לכל דורש ומבקש
 הרווח ממנו לכל מי שברצונו להדפיס קטעים
 מספר זה או כל הספר
 בכל לשון שהוא בכל מדינה ומדינה,
 כדי להרבות תורה ויראת שמים בעולם

תּוֹכֵן הַסֵּפֶר

- רְשִׁימַת 52 הַסְּפָרִים 8
- מְבוֹא 13
- הַקְּדָמָה 17
- מִפְתַּח הַפָּרָקִים 27
- מִפְתַּח הָעֲנִינִים 31
- סֵפֶר "אֹר הַזֵּהָר הַחֲדָשׁ הַשְּׁלָם
וְהַמְּנֻקָּד" (ל"ג פָּרָקִים) 75
- רְמִזֵּי "זֵהָרֵי חֲמָה" 608
- קוֹנְטְרַס "מִי גָּלָה רַ"ז זֶה לְבַנִּי" 609
- מִפְתַּח הַסֵּפָרִים 613

52 סְפָרִים

עַל הַזֶּהר וּכְתָבֵי הָאָרִיז"ל שֶׁהוֹצֵאָנוּ לְאוֹר בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם:

- א. סְפָר זֶהר הַיּוֹמִי – סְפָר הַזֶּהר הַמְחַלֵּק לְלִמּוּד יוֹמִי לְ-354 יְמוֹת הַשָּׁנָה (עִם זֶהר חֲדָשׁ וְתַקּוּנֵי זֶהר) 12 פְּרָכִים מְפָאָרִים לִ"ב חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה.
- ב. סְפָר זֶהר הַיּוֹמִי – סְפָר הַזֶּהר הַמְחַלֵּק לְלִמּוּד יוֹמִי לְ-354 יְמוֹת הַשָּׁנָה (בְּלִי זֶהר חֲדָשׁ וְתַקּוּנֵי זֶהר) 12 פְּרָכִים מְפָאָרִים לִ"ב חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה.
- ג. סְפָר תַּקּוּנֵי זֶהר הַיּוֹמִי – סְפָר תַּקּוּנֵי זֶהר הַמְחַלֵּק לְלִמּוּד יוֹמִי לְ-354 יְמוֹת הַשָּׁנָה – 400 עֲמוּדִים.
- ד. סְפָר זֶהר חֲדָשׁ – סְפָר זֶהר חֲדָשׁ הַמְחַלֵּק לְלִמּוּד יוֹמִי לְ-354 יְמוֹת הַשָּׁנָה.
- ה. אֵין לִיכְט פּוֹן תּוֹרָה – נְפִלְאוֹת הַזֶּהר בְּלִשׁוֹן הַקְּדָשׁ וּבְאִיִּדִישׁ – 192 עֲמוּדִים.
- ו. אֵין לִיכְט פּוֹן תּוֹרָה – גֵּן עֲדָן הַתְּחַתּוֹן עַל הַרְשֵׁב"י בְּאִיִּדִישׁ – 32 עֲמוּדִים.
- ז. אֵין לִיכְט פּוֹן תּוֹרָה – נִפְתַּת צוּפִים בְּאִיִּדִישׁ עַל הַתּוֹרָה.
- ח. זֶהר תּוֹרָה עַל הַתּוֹרָה ה' חֻלְקִים.
- ט. זֶהר תּוֹרָה עַל ג"ך.
- י. זֶהר תּוֹרָה הַחֲדָשׁ עַל הַתּוֹרָה.
- יא. לְקוּטֵי זֶהר: בְּרֵאשִׁית – 80 עֲמוּדִים.
- יב. לְקוּטֵי זֶהר: שְׁמוֹת – 105 עֲמוּדִים.
- יג. לְקוּטֵי זֶהר: וַיִּקְרָא-בַמִּדְבָּר-דְּבָרִים – 206 עֲמוּדִים.
- יד. תַּקּוּן הַבְּרִית: בְּרֵאשִׁית, לְקוּט גְּדוֹל מִהַזֶּהר וְעוֹד עַל קְדֻשַׁת תַּקּוּן הַבְּרִית – 400 עֲמוּדִים.
- טו. אֹר הַזֶּהר – לְקוּט גְּדוֹל וּמְקוּפָה עַל עֲנִינֵי לִמּוּד הַזֶּהר, רִשְׁב"י, ל"ג בְּעֵמָר, וְכָל הַמְסַתְעָף – 560 עֲמוּדִים.

- טז. **קרא לשמש ויזרח אור הזהר – 386 עמודים.**
- יז. **אור הזהר הקדוש – לקוט גדול ומקיף על עניני למוד הזהר ותקונים ולמוד הקבלה, וגדל מעלת התקשרות לרשב"י על ידי למוד הזהר, וכל המסתעף – 586 עמודים.**
- הדרך וההכנה ללמוד ספר הזהר הקדוש –** בו יבאר גדל החיוב ללמוד וללמוד הזהר הקדוש ותקונים והכמת האמת – סגלות הגדולות והנוראות הטמונות בזהר הקדוש – הזהר תקוין להשכינה ומקרב הגאולה – ספר הזהר הוא עקר כל ספרי מוסר, והוא ילחב לבך בשלהבת אש לעבודה התמימה – ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר – על ידי למוד והפצת הזהר הקדוש מתקשרים לרשב"י בנה ובגא – הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק – הענין הגדול ללמוד הזהר הקדוש בדור הזה יותר מדורות הקודמים – בדורות האחרונים יבינו וישפילו ברוי התורה שלא השיגו הקודמים – מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ן הוא בכהינת "מפריד אלוק לא יראה מאורות" – טבילת עזרא הוא הכרח ללמוד תורת הח"ן, ויפתח זתרי לבך ומוחך לעבודת השם יתברך, ולמוד הקבלה ללא טהרה גורמת מינות ואפיקורסות – עוד יבאר בו גדל הענין להזהר בטבילת עזרא.
- יח. **אמירת הזהר פהלקתה – 92 עמודים.**
- יט. **שער התקונים – עניני למוד ספר "תקוני זהר היומי" – 66 עמודים.**
- כ. **זהר לזקנים עם נערים – 26 עמודים.**
- כא. **גדולי ישראל על הזהר – 64 עמודים.**
- כב. **שער הזהר – הדרך וההכנה ללמוד ספר הזהר הקדוש.**
- כג. **שער הזהר – 36 עלונים חדשים.**
- כד. **ספר "שער ארץ ישראל – בו יבאר גדל מעלת קדשת ארץ ישראל – מלקט מזהר הקדוש ותקונים וכתבי הארץ" ל ועוד.**
- כה. **ספר הערב רב על פי הזהר הקדוש – 226 עמודים.**
- כו. **ספר הערב רב על פי הארץ"ל – 178 עמודים.**
- כז. **הערב רב וכל המסתעף חלק ראשון – על פי ספר הזהר סדר בראשית – 36 עמודים.**

- כח. הערב רב וכל המסתעף חלק שני – על פי ספר הזהר סדר שמות – 70 עמודים.
- כט. הערב רב וכל המסתעף חלק שלישי – על פי ספר הזהר סדר ויקרא – 20 עמודים.
- ל. הערב רב וכל המסתעף חלק רביעי – על פי ספר הזהר סדר במדבר – 54 עמודים.
- לא. הערב רב וכל המסתעף חלק חמישי – על פי ספר הזהר סדר דברים – 26 עמודים.
- לב. הערב רב וכל המסתעף חלק ששי – על פי ספר הקדוש תקוני זהר – 90 עמודים.
- לג. הערב רב וכל המסתעף חלק שביעי – על פי ספר הקדוש זהר חדש – 30 עמודים.
- לד. הערב רב וכל המסתעף חלק שמיני – על פי ספר הקדוש עין חיים לרבינו האריז"ל – 16 עמודים.
- לה. הערב רב וכל המסתעף חלק תשיעי – על פי ספר הקדוש שער הגלגולים לרבינו האריז"ל – 12 עמודים.
- לו. הערב רב וכל המסתעף חלק עשירי – על פי ספר הקדוש שער הפסוקים לרבינו האריז"ל – 64 עמודים.
- לז. הערב רב וכל המסתעף חלק י"א – על פי ספר הקדוש שער הקוטים לרבינו האריז"ל – 44 עמודים.
- לח. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ב – על פי ספר הקדוש עין הדעת טוב על התורה לרבינו האריז"ל – 128 עמודים.
- לט. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ג – על פי ספרים הקדושים שער מאמרי רשב"י, לקוטי תורה, משנת חסידים, לרבינו האריז"ל – 16 עמודים.
- מ. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ד – מנהיגי הדור האחרון קדם ביאת המשיח – ילקוט מאמרים דבורי נבואה ורוב הקדש מצדיקים הקודמים מה שנבאו על מנהיגי הדור האחרון הלזה

בעקבתא דמשיחא, מיסד מהזהר הקדוש ומהאר"י הקדוש –
54 עמודים.

מא. הערב רב וכל המסתעף חלק ט"ו – מנהיגי הערב רב והסטרוא
אחרא בדור האחרון לפני ביאת המשיח – ילקוט מאמרים
דבורי נבואה ורוח הקדש מזהר הקדוש ומהאר"י הקדוש,
ומהבעל שם טוב הקדוש ותלמידיו הקדושים זכותם יגן עלינו,
שבאחרית הימים יהיו רב המנהיגים והראשים מהערב רב,
וסימנים איך להפירם, וגדל החיוב להתרחק מהם ומהמונם,
והצורך להתפלל ולהנצל מהם, ובאורים בענינים אלו – 60
עמודים.

מב. הערב רב וכל המסתעף חלק ט"ז – מנהיגי הערב רב והסטרוא
אחרא – ילקוט מאמרים דבורי נבואה ורוח הקדש מהזהר
הקדוש ומהאר"י הקדוש ומהבעל שם טוב הקדוש ותלמידיו
הקדושים שבאחרית הימים יהיו רב המנהיגים והראשים
מהערב רב, וסימנים איך להפירם, וגדל החיוב להתרחק מהם
ומהמונם, והצורך להתפלל ולהנצל מהם, ובאורים רבים
בענינים אלו. – 38 עמודים.

מג. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ז – לקוט מספרי קבלה ומוסר
– 58 עמודים.

מד. הערב רב וכל המסתעף חלק י"ח – לקוט מספרי קבלה ומוסר
– 364 עמודים.

בספרי "הערב רב" הנזכרים לעיל:

בהם מבאר גדל ענין חיוב הלמוד ולחקר מעשי ועניני הערב רב, ואיך שצריכים
ללחם נגדם, שמקלקלים את כל עם ישראל בכל העולם בלו, ועוקרים כל
המצוות שבתורתנו הקדושה. – גם מבאר בהם השכר הגדול למי שעוסק
להציל את עם ישראל מן הערב רב, ומעורר את הרבים שלא יפלו
ברשותם חס ושלום. – עוד מבאר, שהערב רב הם רמאים בנחשים
ועקרבים, במבאר אכל נחשים ועקרבים יש בו. וזה לשונו: ונחשין
ועקרבין דילה אינון ערב רב. (זהר חדש פרשת יתרו מאמר ז' ימי
בראשית). – עוד מבאר בהם, גדל החיוב שמטל על כל איש ואיש להיות
בקי בהם בפרטותיהם ובדקדוקיהם, כי בזה תלוי יסוד קדשת ישראל, ובו
תלוי גם כן ביאת משיח בן דוד, כמו שגלה לנו העץ חיים בהקדמתו.

- מה. ספר בית הרשב"י על שמירת ותקון פגם הברית דיניו ומנהגיו סדר בראשית שמות – חלק א', בו יבאר גדל ענין הלמוד של שִׁכְרָ וְעֵנֶשׁ על עניני פגם ותקון הברית – 160 עמודים.
- מו. ספר בית הרשב"י על שמירת ותקון פגם הברית, דיניו ומנהגיו, סדר בראשית שמות – חלק ב', בו יבאר גדל ענין הלמוד של שִׁכְרָ וְעֵנֶשׁ על עניני פגם ותקון הברית – 124 עמודים.
- מז. ספר תקון פגם הברית חלק ראשון – הוצא לאור שנת תשס"ד לפרט קטן. הספר נדפס לזכות הרבים, ומתחלק בהנכם לכל דורש ומבקש – 420 עמודים.
- מח. תקון הפללי – כי הוא תקון הברית הנקרא "תקון הפללי" כמבאר בלקוטי מוהר"ן חלק א' (סימן כ"ט אות ד'), והוא תקון למקרה לילה, חס ושלום, לומר אלו העשרה מזמורי תהלים (טז, לב, מא, מב, נט, עז, צ, קה, קלו, קנ) באותו היום שקרה לו, מרבנו הגדול והקדוש צדיק האמתי אור ישראל וקדושו, נחל גובע מקור חכמה, רבי נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו – 72 עמודים.
- מט. ספר קדשת הברית – והוא לקוט מ"חק לישראל" פרשיות שמות-משפטים עם הוספות חדשות שערי קדשה על קדשת ושמירת הברית – 36 עמודים.
- נ. השִׁכְרָ וְהֵעֵשׂ בשמירת עינים – 44 עמודים.
- נא. סוד ד' ליראיו. סדר הגלגולים, על פי האריז"ל ורבי חיים ויטאל זכותם יגן עלינו, נדפס בספרי שִׁכְרָ וְעֵנֶשׁ פרשת פנחס – 50 עמודים.
- נב. סוד ד' ליראיו החדש – 14 עמודים.

מבוא

לספר "אור הזהר החדש"

ישמחו החסידים ויגילו הלומדים, בעזרת השם יתברך, ובזכות רבי שמעון בר יוחאי, הרינו נותנים לפניכם היום ברכה הספר הקדוש "אור הזהר החדש והשלם – המנקד", קבץ גדול מתלמוד בבלי, תלמוד ירושלמי, מדרשים, זהר הקדוש, תקונים, ראשונים ואחרונים, ספרי בעל שם טוב הקדוש ותלמידיו, ספרי מוסר. כללים יסודיים ועקריים בענין למוד הזהר והתקונים, ובהשלמות שונות.

קראנו לספר בשם "אור הזהר החדש והשלם" – כי בדפוס ראשון לקטנו הרבה מאמרים הנמצאים בספרים שונים המדברים בגדל מעלת למוד הזהר, וסדרנום בסדר נאה כל ענין וענין, מאחר שהיה קצת באריכות בהרבה ענינים, לכן בחבור זה קצרנו והוספנו מאמרים חדשים וגם ישנים, כקנקן חדש מלא ישן. עוד הוספנו במהדורה זו (הוצאה ה'), לקוט מאמרים רבים הנמצאים בקרוב ל- 1000 ספרים, המביאים את גדל מעלת למוד הזהר ואמירתו לכל אחד ואחד מישראל, מסדרים באופן נאה ומחלקים לפי ענינם. הרבה מאמרים הוספנו ועוד היד נטויה להשלים בעזרת השם יתברך בספר "אור הזהר" חלק ב'.

עוד הוספנו במהדורה המפארת הנוכחית דברים חדשים נוראים ונפלאים, כגון שאלות ותשובות על אמירת הזהר הקדוש ולמודו, "כללים יסודיים ועקריים בענין אמירת ולמוד הזהר והתקונים לכל אחד ואחד מישראל, אפלו כשאין מבינים כלום, ובפרט לילדים קטנים". "זהר לזקנים עם נערים" – קבץ נדיר המלקט מדברי גדולי ישראל, עבודות מרתקות ועוד ועוד.

כן הוספנו ג' מפתחות כדי שהמעין יוכל למצא כל מאמר בנקל ובמהרה. ואלו הם:

1. מפתח הפרקים – ל"ג פרקים שבספר כנגד ל"ג בעומר, יום ההילולא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, מחברו של ספר הזהר.

2. מפתח עניינים – כל עניני הספר לפי תכנם, הנושא של כל קטע וקטע.

3. מפתח הספרים ושמות הצדיקים – מראי המקומות, ושימת הספרים מהם לקטנו המאמרים.

נעבר בסקירה קצרה על עבודת הקדש של "מפעל הזהר העולמי", שכל מטרתו לזכות עוד יהודים בלמוד הזהר, להרבות חילים לתורת רשב"י, להפיץ עוד ועוד את גדל מעלת אמירת הזהר, ולהדליק את אורו בנשמת כל איש ישראל.

בט"ו מנחם אב תשס"ח לפרט קטן העבר עלינו לטובה הוצאנו לאור בסייעתא דשמיא את סדר למוד היומי על הזהר הקדוש שנדפס ב"ב חלקים, ומחדש אלול תשס"ח עד היום התפשט וכבר הגיע לכל קצוות תבל.

ערב ל"ג בעומר (תשס"ט לפרט קטן) העבר עלינו לטובה הוצאנו לאור בסייעתא דשמיא את סדר למוד היומי על הזהר הקדוש, זהר חדש עם תקוני זהר ונדפסו ב"ב חלקים.

לרגל חג השבועות (תשס"ט לפרט קטן) העבר עלינו לטובה, הוצאנו לאור בסייעתא דשמיא את סדר למוד היומי על תקוני זהר ונדפס בחלק אחד עם הוספת קונטרס "שער התקונים" והוא לקוט נפלא מספרים קדושים בגדל מעלת אמירת ולמוד ספר התקונים בכל יום ויום, ואפלו כמה פעמים ביום.

ומאז שהפצנו את הלמוד היומי של הזהר בתשעה חדשים בלבד, הגענו בסייעתא דשמיא קרוב לשש מאות אלף איש הלומדים ומעינים בזהר הקדוש מדי יום ביומו.

מה מפעים ומרגש לראות איה כלל ישראל מתגייס יחד, מסתופפים בצל הקדש כלם כאחד, להנות מאור הגנוז בזהר הקדוש ולגרש את חשך הגלות בהדלקת האור הצפון בזהר. משלהבת קטנה ומרצדת כבר הפכה לאבוקת אש שאורה מופץ ומאיר כל פנה אפלה על פני פדור הארץ. עוד קט וכבר תהפך למדורה ענקית שתאיר ותחמם כל לב יהודי באשר הוא שם, תגרש את חשכת הגלות ויתגלה מלכנו ומשיחנו. אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו יחד במהרה לאורו, אכי"ר.

על כן נודה את השם בכל לב ובתוך רבים נהללנו אשר הגיענו עד הלם, שהחינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה, להדפיס את ספר "אור הזהר הקדש והשלם" מהדורה ה' – עם הוספות ותקונים-בנוסף לקונטרסים הבאים: "תקוני זהר היומי" – על גדל ענין למוד הזהר מדי יום ביומו, "זקנים עם נערים" – גדל מעלת למוד הזהר לזקנים ונערים. "אמירת זהר פהלכתה" – גדל מעלת למוד הזהר אף בלי הבנה כלל.

רבי שמעון בן יוחאי ודאי ימליץ טוב בעד הלומדים מתורתו, כמו שכתוב בספר חסידים [סימן רכ"ד]: כל האומר דבר שמועה מפיהם הם מתפללים עליו שם וממליצים טוב עליו.

זכות רבינו הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, שטרחנו לקבץ מאורותיו להפיץ בישראל, יגן בעדנו לחזק הלמוד בהן. צקון לחשנו, כשם שזכינו להוציא לאור הספרים הנזכרים לעיל, כן נזכה להוציא לאור שאר החלקים מספר זה, אמן כן יהי רצון.

אחת שאלתי מאת השם אותה אבקש שבתי בבית השם כל ימי חיי לחזות בנעם השם ולבקר בהיכלו. ואזכה ביחד עם זוגתי תחיה לגדל בנקל את יוצאי חלצינו היקרים שיחיה בדרך ישראל סבא בדרך התורה והיראה ולמעשים טובים, ולרוות מהם רב נחת ושמחה כל הימים, בתינו יהיו מלאים ברפת השם, ששון ושמחה ומצא בהם, תודה וקול זמרה.

כפינו נפרש לשמים שיזכנו השם גם להלאה להיות ממוזכי הרבים, כמו שעזרנו עד הנה והצילנו מגלי גלים דעברו עלינו, ובכן יהי רצון שחבורנו זה ימצא חן בעיני אלקים ואדם, יתגלגל זכות הרבים על ידינו, ויזכנו לישוב באהלה של תורה להרביץ תורה ויראת שמים, עד שיקיצו וירננו שוכני עפר, ונזכה לעלות לציון מושיעים עם גואל האמתי במהרה דיין אמן.

יתן השם שימצא ספר זה חן ושכל טוב בעיני צבור היראים את דבר השם שאליו הספר מפנה בעקר, וששבבילו כל מאמץ כדאי ומשתלם, ויאירו דברי הספר את עיניהם של ישראל בכל מקום שהם, לדבק ולילק בדרך הצדיקים המובאים בספר, לזכות ולאור באור פני מלך חיים, וזכותם של הצדיקים הנזכרים לעיל, יגנו עלינו ועל כל בני ביתנו, להשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עם ישראל לטב ולחיון ולשלם, אמן כן יהי רצון.

יהי רצון שיערה השם עלינו רוח טהרה, ונזכה לטהר לבבנו לעבד ליוצרנו בכל כחנו ובכל נפשנו ובכל מאדנו, עד שישלח לנו משיחנו ויקבץ נדחנו במהרה בימינו אמן.

וזאת למודעי, שספרים אלו מתר לכל אחד להדפיס כמה שרוצה באיזו לשון שרוצה, וכל המזכה את הרבים זכותו עומדת לעד וזוכה לבנים צדיקים.

בטרם נכלה לדבר אנו קובעים ברכה לכבוד ידידנו הרבני הנגיד המפלג, מכתר בנימוסין מורנו הרב רבי... נרו ואיר שסיע בידינו להוציא לאור הספר הקדוש הזה.

ויהי נעם השם עליו להתברך בכל מילי דמיטב ובשיבה טובה, אתה השם לעולם תשמרם, ברכם, שמרם, טהרם, שיזכה לראות מיוצאי חלציו רב תענוג ונחת דקדשה, עד אשר נזכה בקרוב לשמע קול מבשר ואומר בביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

כה דברי חד מזעירי דחבריא

הַקְדָּמָה לְסֵפֶר "אור הזהר הַחֲדָשׁ"

מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך ברב חסדו לעמנו עם סגלה, והוא ספר הזהר הקדוש, שנתחבר בקדשה עליונה על ידי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן. ובזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח לנו שנופה ונגאל ברחמים ללא צרות ויסורים רחמנא ליצלן. דבר זה מבאר בספר הזהר הקדוש עצמו, מפי קדשו של משה רבנו עליו השלום "הרעיא מהימנא", אשר הנה נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריו במעמד מלא הוד, ומגלה להם סתרי תורה מישיבה של מעלה.

וכך אומר משה רבנו עליו השלום לרשב"י זכותו יגן עלינו אמן בזהר הקדוש פרשת נשא, "בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי".

באור הדברים: בזכות החבור שלך, ספר הזהר הקדוש, יצאו בני ישראל מן הגלות ברחמים ללא צרות ויסורים וללא צער חבלי משיח!

ואף משמים הסכימו לך! בספר תקוני הזהר מבאר, שבשעה שאליהו הנביא זכור לטוב נגלה לרבי שמעון בר יוחאי ולחבריא קדישא שעמו, ולמד עמהם סתרי תורה בענין תקוני נשמות, יצאה בת קול משמים ואמרה להם: "כמה רב כחו וקדשתו של רבי שמעון בר יוחאי בעולם", ואחר כך הוסיפה ואמרה נבואה בזו הלשון: "וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך כד יתגלו לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגינה, וקראתם דרור בארץ".

באור הדברים: כמה בני אדם למטה יתפרנסו מזה החבור
שלבך כאשר יתגלה למטה בדור האחרון בסוף הימים, ובזכותו
יתקיים הפסוק "וקראתם דרור בארץ" - המרמז על הגאולה השלמה.

וכאור לעינים באורו של השל"ה הקדוש, שכתב על כך: "הנה
מבאר מכאן שחבור הזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא
הדור האחרון בסוף הימים, שאז יתגלה לתחתונים. ובזכות
העוסקים יבוא משיח, כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו אשר זה
תהיה סבה קרובה לביאתו, וזה שאמר ובגינה "ושבתם איש אל
אחזתו" וכו', כדי שבזכות זה יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו
ישראל ממצרים עד שהצרך הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם הפסח
ובדם המילה, כן הגאולה העתידה לא יהיה הגאולה עד שישכו
לתוספת הקדשה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה"
(עשרה מאמרות מאמר ראשון, שני לוחות הברית).

כמו כן, בנוסף למעלה הנפלאה של קרוב הגאולה ברחמים,
מסגלים הלמוד והקריאה בספר הזהר הקדוש לבטל כל גזרות
קשות ולהיות כחומה בצורה מפני כל צרה רחמנא ליצלן.

רבינו הקדוש הרמח"ל, רבנו משה חיים לוצאטו זכר צדיק
וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו אמן, בעל ה"מסלת ישירים" ועוד,
תקן בישיבתו סדר למוד מיחד של גירסא בספר הזהר הקדוש
במשמרות ללא הפסק כלל מעת לעת, וקבע דבר זה פתקנה
הראשונה בישיבתו, וכותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל
בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש להנצל מרשת זו
טמנו שונאיהם, ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלו, כי רב
הדבר ועצום מאד..."

... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גום, כי
אני אלמלא נתישר חילי הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום,
אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות, כי אין
כמוה לטובה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו כי לא
דבר קשה הוא כלל".

ומי לנו גדול כהרמח"ל זכותו יגן עלינו אמן אשר היה בקי עצום בכל מכמני התורה ולא מצא עצה לבטל גזרות מעם ישראל אלא את העצה הזו, למוד בספר הזהר ברצף ללא הפסק, שבכח הקדשה העליונה של ספר הזהר הקדוש לבטל כל גזרות ולקרב הגאולה ברחמים.

עד כמה היה חביב למוד תורת הסוד על תלמידי הבעל שם טוב וממשיכיו, יש ללמוד ממה שהרב הקדוש מורנו הרב רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב זכותו יגן עלינו אמן, העיד בעצמו ואמר, שלמד ושנה הפרי עץ חיים מאה פעמים ואחד.

ועוד רבים הפליגו במעלת הלומד מספר הזהר, ונמנה.

ממעלות העוסק בספר הזהר בקצרה:

- ◆ מקרב גאולת ישראל ברחמים.
- ◆ מבטל גזרות קשות.
- ◆ זוכה לטהר ולקדש את נשמתו שתאיר ותזהיר באור נפלא ומזככה מכל סיג ופגם עד שמרפאה לגמרי.
- ◆ מרחיק מעצמו כל המקטרגים ויצר הרע.
- ◆ ישמר ממקרים רעים בעולם הזה ובעולם הבא.
- ◆ ינצל מתאוות רעות וממדות רעות.
- ◆ הרי הוא כהוגה ומפרש את השם שיש בכחו לעשות נסים.
- ◆ יזכה לחזות בנעם השם.
- ◆ נצל מטמטום הלב והופך לב האבן ללב מאיר ומבין.
- ◆ זוכה להבין את למודו ומתקנים בידו.
- ◆ למוד בספר הזהר הקדוש לעלוי נשמת נפטרים מסגל ביותר לתקן נשמתם ולהעלותם למקומם העליון ולהצילם מכל דינים.

- ◆ "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק", שבזכות שלומדים בספרו של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן, נושע בכל הנצרך לנו.
- ◆ תבת "ורפאתיו" עולה בגימטריא (703) כמנין שמעון בר יוחאי (703), כי בזכותו נמשכת רפואה לאדם.

ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות, ראשי תבות רשב"י, שהעוסק בתורתו יזכה בסיעתא דשמיא לשפע רב רוחני וגשמי.

האמת היא, שדי בדברים שהבאנו עד עתה לעורר את הלבבות לקריאה ולמוד בספר הזהר הקדוש; וכי ימצא חלילה יהודי, אשר לא רוצה לפעל בשביל לקרב גאלת ישראל ברחמים ולבטל כל גזרות קשות רחמנא ליצלן. אלא שלצערנו הרב, כלל גדול ונורא הוא, שכפי קדשתי ומעלתו של הדבר, כך יש יצר הרע שמנסה להתנגד לכך בכל כחו. דבר זה בולט וזועק לשמים בפרט בנושא הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש. היצר הרע שיודע בודאות שעל ידי הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש, הוא נדחה מן העולם ומתבטלת ממשלתו לעד, וכל מציאות העולם משתנה והוא מתקרב בצעדי ענק לקראת הגאולה השלמה ברחמים, משקיע מאמצים מיחדים להחדיר דעות שטות והבל הפך האמת ממש, ואף לא בוחל כדרכו בשקרים ובהפחדות, והעקר שמטרתו תשג ותאבד טובה מישראל חלילה וחס. כדרכו של היצר, הוא פונה לכל אדם בשפתו שלו וכביכול מתוך דאגה עמקה ואהבה:

לאחד - שאיננו מבין את לשון הזהר, טוען כנגדו: מה התועלת בקריאתך, הרי אינך מבין כלום.

לשני - שעוסק כל יומו בלמוד ש"ס ופוסקים, טוען: הרי אינך מקבל, כשתסים ללמד את כל הש"ס והפוסקים אז תמצא זמן גם ללמוד בספר הזהר, כעת זהו בטול תורה.

לשלישי - שעדין רחוק מקיום המצוות, טוען: מה לך ולספר הזהר הקדוש הזה? זה לא בשבילך כלל!

לרביעי - המחפש כל טענה להתחמק מקיום חובותיו, טוען:
אסור לקרא בספר הזהר! השמר נפשך והתרחק מזה הספר.

בראשונה נבאר: כי אף גירסא בעלמא - קריאה ללא הבנה כלל
בספר הזהר הקדוש - מעלתה גדולה ונשגבה ופועלת רבות ונצורות.

ונביא משל למה הדבר דומה - לרופא הנותן תרופה לאדם
הנזקק לה, אף על פי שאדם זה אינו מבין כלום בחכמת הרפואה,
רק לקח תרופה מרופא ממחה שבקי ויודע בחכמת הרפואה,
התרופה מועילה לו, והוא בסיעתא דשמיא מתרפא וקם מחליו,
נכון גם הדבר לגבי הקריאה בספר הזהר, אף שהקורא לא מבין כלל
את אשר הוא מוציא מפיו, הקדשה העליונה הטמונה במלים של
ספר הזהר הקדוש פועלת בקורא אותם את פעלתה וזוכה לכל
המעלות שנאמרו לגבי העוסק בספר הזהר הקדוש.

(גורי האר"ל, החיד"א, פלא יועץ, דגל מחנה אפרים, רבי חיים פלאג'י, שו"ת ישכיל
עבדי, שו"ת פרחי כהנה, עצי עדן קומארנה, בן איש חי ספר בניהו, הסכמת הרב הקדוש
מאפטא, תקוני זהר דפוס מעזבוב, אור נערב להרמ"ק חלק ג' פרק ג', מטה אפרים סימן
תקפ"א סעיף קטן י"ז, ועוד)

לשני - שעוסק כל היום בלמוד ש"ס ופוסקים - תלמיד
חכמים ובני ישיבות העוסקים כל זמנם בלמוד התורה, צריכים
להקדיש בכל יום זמן לקריאת מספר דפים בספר הזהר, שזכות
הקריאה הזאת, מלבד כל מעלותיה לכלל ישראל, תועיל להם ביותר
שיזכו להבין את למודם ולזכרו, וכן להתעלות רוחנית גדולה,
כנראה בחוש.

מִן רַבֵּינוּ יוֹסֵף חַיִּים זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן, בעל הבן איש חי,
מבאר את מאמר הגמרא "כל העוסק בתורה מבפנים תורתו מכרזת
עליו מבחוץ", שכל העוסק בחלק הפנימי של התורה זוכה ומאירות
עיניו בחלק הנגלה של התורה. ואף מן הגאון הגדול רבי בן ציון
אבא שאול זכר צדיק וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו אמן הנה מורה
לתלמידיו בעודם בחורים צעירים לקרא בכל יום מספר דפים בספר
הזהר, שיעזר לפתח את הלב לתורה ולזכר הנפש. והוסיף עוד ואמר,

כי ספר הזהר הקדוש מלא וגדוש במוסר ומלהיב ביותר לעבודת השם יתברך, וזהו ספר המוסר הטוב ביותר.

וְכַתֵּב בְּסֵפֶר הַקִּנּוּהַ הַקְדוֹשׁ עַל הַפְּסוּק "וְשִׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם כּוֹ' לְאִשֶׁר לֹא עֲבָדוּ", כִּי מִי שֶׁעוֹסֵק דּוֹקָא בְּנִגְלָה וְלֹא בְּזֵהַר הַקְדוֹשׁ נִקְרָא "לֹא עֲבָדוּ", גַּם אֵינוֹ נִקְרָא תַלְמִיד חֶכֶם, רַק בְּשֵׁם תַלְמִיד, כִּי שֵׁם חֶכֶם אֵינוֹ רַק עַל חֶכְמָה הַפְּנִימִית, יְעוּיֵן שָׁם...

וְכִינּוּן שֶׁיִּדְעֶתָ כִּמָּה גְדוּלָּה מַעֲלֵת לַמּוֹד חֶכְמַת הָאֵמֶת כּוֹ'... יוֹדֵעַ גְּדֵל הַחַיּוּב וְגֵדֵל הַשְּׂכָר לְמִי שֶׁלּוֹמֵד הַקְּבֵלָה, כִּי לַמּוֹד הַזֶּה בְּגִירָסָא בְּעֵלְמָא בּוֹנָה עֲלֵמִין, וְכָל שָׂכֵן אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד וּלְהַבִּין פְּרוּשׁ מֵאֲמָר אַחַד, יַעֲשֶׂה בּוֹ תַקּוּן לְמַעֲלָה בְּשַׁעַת אַחַת מֵה שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה בְּלַמּוֹד הַפְּשֻׁט שָׁנָה תַמְיָמָה (לְשׁוֹן הַפְּסָא מְלָךְ, תַקּוּנֵי זֵהַר מ"ג).

וְכֵן אָמַר הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק רַבִּי שְׁלֹמֹה בְּלוֹךְ זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה מִשֵּׁם רַבּוֹ הַחֲפֵץ חַיִּים זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה, שֶׁעַל לַמּוֹד סֵפֶר הַזֵּהַר אֵין שׁוּם הַגְּבֵלָה כִּי רַבּוֹ מְדַרְשׁ, וְהִזָּה הַחֲפֵץ חַיִּים מְעוֹרֵר לְכֻלָּם שֶׁיִּלְמְדוּ כָּל שֶׁבֵּת אֶת הַזֵּהַר שֶׁל אוֹתָהּ פְּרִשָׁה וְאֶפְלוּ לְבַחֲוֵרִים. (ר' יוֹסֵף בֶּן שְׁלֹמֹה מִפּוֹז'ין, הוֹסֵפּוֹת בְּנֵי יוֹסֵף).

רַבֵּנוּ מֵרֵן הַחַזוֹן אִישׁ זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה הוֹרָה לְשׁוֹאֲלָיו לְלַמֵּד זֵהַר כְּסֵפֶר מוֹסֵר, וְאֵף לְמַד בְּעַצְמוֹ עִם בֶּן אַחוֹתוֹ, הַגָּאוֹן רַבִּי שְׁמֵרְיָהוּ גְרִינְמָן זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה. וּבְסֵפֶר מַעֲשֶׂה אִישׁ, (עֲבָדוֹת עַל מֵרֵן הַגָּאוֹן הַקְדוֹשׁ הַחַזוֹן אִישׁ ז"ל): שֶׁאָמַר: לְשׁוֹן הַזֵּהַר הַקְדוֹשׁ מְעוֹרֵר יוֹתֵר מִכָּל מֵאֲמָרֵי חַז"ל.

נִתֵּן לְהַאֲרִיךְ עַל כֵּן בְּעוֹד עֲבָדוֹת רַבּוֹת, אֵף דֵּי בְּכֵן לַמְבִּין.

לְשִׁלְשֵׁי - אוֹתוֹ אַח זָקַר שֶׁעֲדִין לֹא זָכָה לְקַיֵּם אֶת כָּל מִצְוֹת הַשֵּׁם בְּכָל דְּקְדוּקִיָּהוּ, גַּם הוּא צָרִיךְ לְהַשְׁתַּדֵּל וּלְקַרְא בְּכָל יוֹם בְּסֵפֶר הַזֵּהַר הַקְדוֹשׁ, שֶׁעַל יְדֵי הַקְרִיאָה תִזְדַּכֵּךְ נַפְשׁוֹ וְתִטְהַר מִכָּל זֵהָמָה וְיִמְשֹׁךְ בְּעֲבוֹתוֹת אֲהַבָּה לְעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כַּנּוֹדֵעַ בְּסֵפָרִים הַקְדוֹשִׁים וּמְגוּרֵי הָאֲרִיז"ל.

ולרביעי – המחפש מפלט ואינו בודק, אם אָזְנוּ כְרוּיָה לְשִׁמְעָה,
נתן להסביר ולבאר לו כי דעה זו היא ההפך הגמור לאמת, ובאה
להרחיקו חלילה מהטובה הגדולה שיכול לזכות בה!

ספר הזהר הקדוש - הוא המרפא לנפש הגדול ביותר שקיים!
בכח הקריאה בו לטהר ולקדש את נפש האדם ולרפאה מכל חלי
ומכל מדות רעות ותאוות רעות רחמנא ליצלן, עד שהיא מאירה
ומזהירה באור קדוש ועליון. וכל האזהרה אודות למוד הקבלה
וההגבלות על כך לא נאמרו כלל ועקר על למוד פשט הזהר ומוסריו
ועל הקריאה בו, אלא נאמרו על למוד בכתבי האריז"ל בשער
הפונות, שער הגלגולים, עץ חיים וכו', אשר ללמודם נצרכות הכנה
גדולה ואזהרות גדולות. ולכן אין בכך כל חשש, ותוכל לצמוח מכך
רק טובה וברכה לאדם עצמו ולכלל ישראל.

במיחד שזכינו ויש לנו כיום את הזהר המחלק לעמוד היומי –
למוד קבוע בכל יום, מספר דקות המעניקות לנו את הכח, את
העצמה, את ההבנה העמקה בכל תורת הנגלה והנסתר. ואם תשאל,
מדוע עלי להקדיש מזמני היקר בכל יום ויום, אולי כדאי פעם
בשבוע וכדומה?

אינך הראשון בשאלתך, גם תלמידיו של רשב"י שאלוהו שאלה
מעין זו: מדוע לא ירד מן לישראל פעם אחת בשנה עבור השנה כלה,
למה ירד המן מדי יום ביומו?

תשובתו של רשב"י: משל למה הדבר דומה, למלך בשר ודם
שיש לו בן יחיד, ונתן לו מזונותיו פעם אחת בשנה. לא היה הבן
מקבל את פני אביו רק פעם אחת בשנה. עמד המלך ונתן לו
מזונותיו בכל יום – היה מקבל את פני אביו כל יום.

אף ישראל בן, מי שיש לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג
ואומר: אולי לא ירד מן למחר ונמצאו כלן מתים ברעב, אלא, שכלם
מכונים לבם לשמים.

ולענייננו, אין לתאר את גדל הקדשה שנספגת מלמוד הזהר
הקדוש. מי שטעם את הערבות והמתיקות בהתמדתה, את הקשר

להקדוש ברוך הוא, את ה"מכון לבו לשמים", רוצה לטעם ממנה בכל יום, רוצה לקבל את פני אביו שבשמים בכל יום ויום, להתקרב אליו, להרגיש את נעם העליון בתוך תוכו. אשרי אדם שומע לי לשקד על דלתותי יום יום.... והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע.

ונעתיק כאן מאגרת קדש – מספר 'ויקהל משה' דף ל"ז: ואני הדל כתבתי מעט מזעיר ואמר והודיע לנו שהכלל בריאת העולם והאדם וכל הברואים בכלל הכל כדי להודיע לנו גדל עז אלקותו וחסדו וגבורתו וממשלתו ותפארתו, כאשר אמר דוד לשלמה בנו "דע את אלקי אביך ועבדהו", שאין להקדוש ברוך הוא נחת רוח יותר בעולם אלא ממי שמכיר באלקותו, זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא ויש לו רשות לחפש בגנזי דמלכא והקדוש ברוך הוא משתבח עמו בפמליא שלו בכל יום ודיוקנו נרשם למעלה בין אוהבי דמלכא ומכריזין לפניו הוי זהירין בדיוקנא דפלגיא, הקדוש ברוך הוא גוזר והוא יש לו רשות לבטל, צדיק מושל ביראת אלקים, מי מושל בי צדיק. ובשעה שהנשמה יורדת בזה עולם השפל משביעים אותה קדם ומראה לה רזי דרזין, אוצרי וגניזין דמלכא ומשביעין אותה וגוזרין עליה שלא תרדה לעולם אלא כדי לחקר ולדרש ברזין דאורייתא. וגם הוכחתי מכמה מאמרי זהר של הרבי שמעון בן יוחאי נתן רשות והורמנא מהקדוש ברוך הוא ושכינתיה עם כל פמליא שלו בצרוף כל הנשמות דצדיקיא דגן עדן עליון ותחתון לגלות לנו הזהר, כדאיתא בהקדמת תקוני הזהר ע' אנפין קח צנצנת הפון למשמרת עד דרא בתרייתא ויטעמו. בחבורא דילך יפקון ישראל מן גלותא בלא נסיון כלל זיהרא דאימא עלאה משם יצא לעולם חיים ושלום רזא דאורייתא הגאלה והחרות והשמחה ובהתעוררות התחתון אנו מעוררים המקור העליון. עד כאן לשונו.

ומובא בספר אור ישראל מירא דכיא שכתב: קדם ביאת המשוח תתגבר מינות ואפיקורסות רחמנא ליצלן בעולם. העצה לזה לזהר בשלשה דברים הללו, האחד לאמר בכל יום זהר, אף על פי שאינו מבין מה שאומר, כי אמירת זהר מסגלת לטהרת הלב... עין שם.

במיחד שנה זו "תש"ע" שהיא בגימטריא 'ספ"ר או"ר
 הזזה"ר' – תש"ע גם בגימטריא 'רב"י שמעון ב"ן יוחא"י' עם
 הד' תבות ועם הפולל. נתחזק כלנו לקרב את ביאת משיח צדקנו
 ללא צער ומכאוב "דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא
 ברחמי", אמן כן יהי רצון.

וזאת למודעי, שספרים האלו מתר ומצוה לכל אחד להדפיס
 כמה שרוצה באילו שפה ולשון שרוצה, וכל המזכה את הרבים זכותו
 עומדת לעד וזוכה לבנים צדיקים. ובגדל פח זכות הרבים של
 העוזרים והמסייעים למפעל הקדוש הזה, יזכו לראות מיוצאי
 חלציהם רב תענוג ונחת דקדשה, עד אשר נזכה בקרוב שייערה השם
 עלינו רוח טהרה, ונזכה לטהר לבבנו לעבד ליוצרנו בכל פחנו ובכל
 נפשנו ובכל מאדנו, ותקיים הבטחת הרעיא מהימנא "בהאי ספר
 הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי" בביאת גואל צדק במהרה
 בימינו, אמן.

המוציאים לאור

בד.

מודעה חרישה

כבר ידוע לכבודם מעלת לימוד הוהדר המרוש אשר הוא מבביל כל מיצ פורענות הגזרות משנת ורענת ומתנא וחרבא ובהו מעלמא. והשנה שעברה כבר עוררנו עם ישיבא במודעה. תמן למאולה האמתית מפעם רבנים הגאונים מארי דארעא מדישא אנשי דלא נקראו למטה לשמוד עק לימוד הוהדר למפור בארץ ובחוצה לארץ אלק סומים. וכפי השימוט אשר מבלט לא נגמרו רס דערך שש מאות סומים. עיב אנהו רבני תאנוי ארץ המדשה מבמשים מכל בר ישראל אשר ידו משנת לממד שד פקס בבדי נמור האלק סומים בבדי אלול תבעלם כפי שיעור הראשון יותר אי פתוח עם בני תברתו של אשתמד סומ וזר אודר יקליט מול עם ישראל ולבבל כל הצדים אותם עליונים ותתנונים ויטר עצת אייבנו וימלכל מחשבותם ולא תעשנה ידיות תרשיה וישראל ישכן לבמה ונראה בבגמט עין אכידה. — ירושלם ת"ז בשא חודש אייר שנת תפאצי ל"ט

קדם הלימוד יאבד

הר אנהו לסומים במפר הוהדר המרוש לעינדי שכיתת עתנו ולהרים סוך מול ישראל ולסתום פי כל הצדים אותנו עליונים ותתנונים ולהחזיר העמדה לחדשה ויאמר די למרהינו וישראל ישכן לבמה אמן כרד

<p>סכסס אני לכל הסוכר לבעלה ומקסס סאחבי בכל קוקס דהמסיר לממד הקודש יבד ובסיר ינו, אחת חנא הקודש רשבי ויבא וחמיק יגן עליו לבמה ליאנת כנאלת ישראל ברחמים, כביא ססיס הכביא גם כי יתנו ביות ענה אקבא, והעלה יום פתח שני חור"א כא סיספיה בשושפנה לפיק. חבבי עיקב מארי סיס ראש חרבים וקיס ספירם</p>	<p>ע"כ תחלת תפלות הלימוד הקודש של הוהדר הקודש העיקרים כבר כתבתי בהו בשנה שגמרת השנית בתבתי יתן התעוררות השבה למילא בלב עם ישראל ונבט לראות בישוקה קריבה כמותרת לב תושב המכתב הק יוסת חיים ואנענעקער רב ואבדי ¹ לקולת האשכנזים בע"ק וירושלם תבכ"א</p>	<p>לב כל יואר ו' תושבני שבו יוסת על התעוררות הקודש של תפלות הלימוד במפר הוהדר הקודש לחדשי המעלה אשר כתיבתי ובחיל ומה שבה וקודשה הוא הירושקנות וחמת של כסדת כל ספר הוהדר אלן פסוקים ע"י תברת הקודש המעוררת מחלומים בני היכלא כפסוקים אגרוט כשילוי: לאוי הקודש היכלא שפעת דמסי אבות היבא על כל כות אוד הוהדר יעלה הוהדר ליוסף לו את סבוקי השוקה העצולה האמתית וירחיבני על כבוד אהל הירדלנו תהיל יעקב אבינו יקלה את נשמת כלל עם קודש למשבת עילאה הבביתא מול ליוקן כילא ולאת אטרס כקלה' סחוט זקרא תרג"א פנקינס ויתוהי הק אברלם יצוח הבין קוק עובר עוהת הקודש על אודת הקודש ראש רבני ארץ ישראל הרב ואבדי פנקינס וירושלם תבכ"א</p>	<p>יבוי וסאן סחודי, ו' וירססין שלישי'א. עמי עש"ה ירושלם קוק ת"ז. בבר סאח חרבי, שולמסוד תורת היא שקלה כסר כל תפנת אשרי הוסר לתחת עשירו כחודת. הן כבולת הן כבסור, כמפי וירוק וחתקולס. הבא הוא רשבי תנא האלקי ויקרא למסור את כל הפילים כלל כן חרף לקרב את הנשאלת ועשנו תחומת כנאלת כנולת אוד ח' ומלאת חרף ויקר את ח' כבא כאין וישראל תשע בוי' תפנת עלסום כעולה וקריב א"ל. נא יצוח ירתם כוסען חסיר ספיר משה יעשע יצרח ליב גיל וירססין</p>
---	---	---	---

תקון לגאולה האמתית

מפעם הרבנים הגאונים מארי דארעא קדישא

ידוע לכל כי ספר הוהדר של רבנא חאלה, אוד העלמות הנלוותים
החתונות תמאד עליו זה אישוי מירוש ארץ סוכה סלכות ובכסרא
אמר ודילית אשה סוכי שאתק תלירי או לא תלירי. (מס' ר"י ע"ג) הוא
שפת השכיב המעוררת הירשבי דיעא אשר עהדו כקבת לאלי
אלפים ובכיר רבנות עלמות ועברה בין שרשים אפלטם והפלטם והיא
הקודש מקום נתייש אשה אשה אש עד קול רמסה וקל לפני תקבלה ושח
בת ובמות מה עלמות הירשים מודים על עליא.
קוד הוד מה שכתב רסאן ויריא אלה, לימוד הוהדר סחוט על כל
למד אפירד ולא ידע מאי קאמר, ורבי כסא מר"י (פירוש על
תקין פ"ג) אשר לימוד הוהדר בגירסא בתה עלמות עליגרים.
עד אמר אירודו ולי לרבי שמעון כרמיא ספר הוהדר
והפירשן כן נלוחא בר אתגליא כרמיא כתיבא.
עד סוף קבד: עד למה משנת רבינו לרבי שמעון, והפסוקים
ישנה כבוד חרפס כבא תבוא דין רחשו סף תהיל כאלין לא סידן
סוך (ר"ל כי הוליד כסוד הוהדר לא יוכל תבלי סתיו) ובכן וישראל
עוררו למפעם סילעא וירי ויא ספר חוהדי יעקב כיה סגלונא
ברחבי.
עד כקודת חתקנים, והפסוקים ישנה כוודי חוקיקי ור
והפסוקים יוסין ו' שמעון תבריאן ויחוד בר אהבשו למכני סא
כרמיא רשוח אריותות לוקן ואלירדו עתה וכלל נכסות דתחיבת
לחיותו ונידונו ולכל סלכויא, כתיבא: ומדת של ושלח על סלח
יודב רש לכל שוק קדישין וכל חתיין וכל בניין לעלה לן ורן ספירן
כל שם כדנא, ויהל, רשוחא חוב לקעו כפיראן ללואה לן ורן ספירן
ולא חתיבת שור לעלה לן קד דיתקי הוא תפלט משיחא.
הפסוק כן האמר כי ומלאת תלירי בלימוד הוהדר, וסתח כסוד מה
נרם כעולם כפול לימוד הוהדר וקת אודו סוכי חים תהיל הסכול תלירי
רבי חיים ויפאל וליח תלמי' תרבי האררי דיעא תכתיב כתיבת
שד תיקנות, ח"ל אש העניו כקוד היל כסלפ חיים ויפאל כן לאוי
הרב ורס"ק ויפאל וליח בודתי כן שלישא למה תשע כתיב וישיבו
שחוטם והסכיות סחוטם כי עמי קבד מלה קיק אייבנו לא נשענו תרופת
לא עלתה למלכות אין סוד לבשינו, ולי עלתה אמתת לבמה, ולהרן
כין כקשט, או לוי כי פנת חיים סם כמז אללי ערס וכו' כל חקנים

דואס זקוקין

מִפְתַּח הַפְּרָקִים לְסֵפֶר "אֹר הַזְהָר הַחֲדָשׁ"

75	פָּרֵק א עֵנָף א – מַעֲלַת אֲמִירַת הַזְהָר וְהַתְּקוּנִים אֶפְלוּ בְּלִי הַבְּנָה.	
113	פָּרֵק א עֵנָף ב	
184	פָּרֵק ב – לְקוּט נִפְלֵא אֹדוֹת תּוֹרַת הַח"ן.....	
219	פָּרֵק ג – בּוּ יְבֵאֵר גְּדֵל מַעֲלַת לְמוּד סֵפֶר הַזְהָר וְהַתְּקוּנִים וְסִגְלָתוֹ בְּזֶה וּבְבֵא.....	
248	פָּרֵק ד – עֵקֶר בְּרִיאַת הָאָדָם שֶׁיִּלְמַד חֻכְמַת הַנְּסִתָּר.....	
254	פָּרֵק ה – הַזְהָר תְּקוּן לְהַשְׁכִּינָה וּמִקְרַב הַגְּאֻלָּה.....	
263	פָּרֵק ו – אֶפְשֵׁר לְאָדָם שֶׁיִּהְיֶה בְּקִי בְּש"ס וּפּוֹסְקִים וּבְאֹתוֹ זְמַן עִם הָאָרֶץ גְּמוּר.....	
268	פָּרֵק ז – אֹר הַזְהָר מִצְנַע בְּתִלְמוּד וּפּוֹסְקִים.....	
275	פָּרֵק ח – סִגְלַת סֵפֶר הַזְהָר.....	
284	פָּרֵק ט – בְּלֵם חִיבִים לְלַמֵּד זֶהר.....	
289	פָּרֵק י – חֲדָשׁ אֶלּוּל רְאוּי לְלַמּוֹד הַתְּקוּנִים בְּשִׁפִּי.....	
305	פָּרֵק יא – הַתְּנַגְדוֹת לְהַזְהָר הַקְּדוּשׁ.....	
309	פָּרֵק יב – הָעֵלֶם וְגִלּוּי הַזְהָר.....	
314	פָּרֵק יג – הַחִיּוֹב וְהַשְּׁלִילָה לְלַמּוֹד הַזְהָר.....	
325	פָּרֵק יד – גְּדוּלֵי הַחֲסִידוֹת בְּשִׁבַח לְמוּד הַזְהָר.....	
331	פָּרֵק טו – נִפְלְאוֹת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי.....	
337	פָּרֵק טז – לְמוּד סֵפֶר הַזְהָר הַקְּדוּשׁ בְּמֵרוֹן.....	

- פָּרָק יז – דְּבָרֵי הָרַאשׁוֹנִים הַמְתַּאֲרִים אֶת הַקְּבֵלָה..... 349
- פָּרָק יח – הַתְּגִלוֹת סֵפֶר הַזִּהָר 354
- פָּרָק יט – מִדּוּעַ לֹא נִתְּגַלָּה סֵפֶר הַזִּהָר לְהַקְדָּמוֹנִים 360
- פָּרָק כ – רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי תַלְמִיד מִבְּהַק לְרַבִּי עֲקִיבָא..... 362
- פָּרָק כֵּא – דְמוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי לְמִשָּׁה רַבִּינוּ..... 366
- פָּרָק כב – גִּדְל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּמִרוֹן 374
- פָּרָק כג – לְמוֹד הַזִּהָר בְּטִהְרָה 380
- פָּרָק כד – לְהִיּוֹת בְּמַחְצָתוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא..... 383
- פָּרָק כה – תְּקוּן לַגְּאֻלָּה הָאֲמֵתִית מִשְׁעַם הָרַבָּנִים הַגָּאוֹנִים מְאִרֵי
דְּאַרְעָא קְדִישָׁא בְּשָׁנַת תַּרְפ"א לַפ"ק..... 386
- פָּרָק כו – שְׁלַחַן עֲרוּךְ הַזִּהָר הַלְכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה סִימָן רמ"ו
(לְהַגְאֹן הַצְּדִיק הָרַב אַבְרָהָם אֲבִישׁ צִינְוִירֵט שְׁלִיט"א – חֶלֶק חֲמִישִׁי יְרוּשָׁלַיִם
תשס"א)..... 402
- פָּרָק כז 416
- פָּרָק כח עֲנָף א – הַקְּדָמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּתוֹ יָגֵן
עַלִּינוּ אָמֵן עַל שְׁעַר הַהַקְדָּמוֹת..... 475
- פָּרָק כח עֲנָף ב – סֵפֶר דֶּרֶךְ עֵץ חַיִּים לְהַרְמֹח"ל בְּעַל סֵפֶר מְסֻלַּת
יִשְׂרָאֵל, וְהוּא הַקְּדָמָה לְסֵפֶר פִּתְחֵי חֲכָמָה, וְהוּא מִיִּסְדַּר עַל סֵפֶר
עֵץ הַחַיִּים לְמוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּרֹנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא..... 523
- פָּרָק כט – הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקֵי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיחָא זְכַר צְדִיק וְקָדוֹשׁ
לְבָרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא 543
- פָּרָק ל – הַחֲזוֹן אִישׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עַלִּינוּ אָמֵן..... 558
- פָּרָק לא – הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי סְלִימָאן אֵלִיָּהוּ מְנִי זְכַר צְדִיק
וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה 574
- פָּרָק לב 584

פָּרָק ל"ג עֵנָף א ול"ג בְּעֵמֶר – ג"ל עֵינַיִן – קוֹנְטֵרַס "הַפֶּן אִישׁ חַי וְהַזְהָר" – הַצְדִּיק הַקְדוֹשׁ הַחַד בְּדָרָא מְגֵלָה לָנוּ, שְׁקִימוּ וְקַבְלוּ הַיְהוּדִים קֹהֵל עַדַת יִשְׂרָאֵל, לְהַחְזִיק בְּלִמּוּד הַקְדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזְהָר יְחִיד וְרַבִּים מִנְעֵר וְעַד זְקָן.....588

פָּרָק ל"ג עֵנָף ב ול"ג בְּעֵמֶר – ג"ל עֵינַיִן – גְּדַל הַחַיִּיב עַל כָּל אֶחָד אֲשֶׁר נִקְרָא בְּשֵׁם "יִשְׂרָאֵל" לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזְהָר, זְקָנִים עִם נְעָרִים, הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים, עֲשִׂיר וְאַבְיּוֹן, גְּאוּנִים עִם הַגְּדוֹלִים, חֲכָמִים עִם הַמּוֹנִים וְצֹאֵן קְדוּשִׁים, מִקְטָן שֶׁהִגִּיעַ לְחַנוּנָהּ, וַיְהִי נִצּוֹלִים מִכָּל פְּגָעִים רָעִים.....600

קוֹנְטֵרַס "מִי גֵלָה ר"ז זֶה לְבַנִּי".....609

שילך ואדע ואתכנשו לרבי פמשן
נתכנס כולנו בכל ליל שישי

לאמירת ספר הזוהר ותיקונים
מטרתינו להגיע לאלה

1000 סיומי זוהר

כתקנת הבי"ד הגדול בירושלים משנת תרפ"א
(ראה הקול קורא הישן בפנים הספר)

כל המעוניין להשתתף נא להתקשר: 052 – 7270300

תורתנו מגן לנו והוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי

מִפְתַּח הָעֲנִינִים לְסֵפֶר "אור הזֶהר הַחֲדָשׁ"

פֶּרֶק א עָנָף א – מַעֲלַת אֲמִירַת הַזֶּהר וְהַתְּקוּנִים אֶפְלוּ בְּלִי

- 75..... **הַבְּנָה**
- 75 (א) גַּם כִּי סְתוּמִים וְחֲתוּמִים הִדְבְּרִים, אֵל נָא תִמְנַע מִקְרִיאָתָם.....
- (ב) לַמּוֹד תְּהִלִּים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוּ בְּאֵין מִבֵּין כָּלֵל, חָשׁוּב וּמִקְבָּל וּמְרַצָּה לַפְּנֵי
75 הַשֵּׁם.....
- 76 (ג) אֵף אִם אֵינוֹ מִבֵּין בָּהֶם יֹאמֶר דְּבַרִי הַזֶּהר וְתִקּוּנִים.....
- 76 (ד) לְשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהר מְזַכֵּךְ הַנְּשֻׁמָּה.....
- (ה) לַמּוֹד סֵפֶר הַזֶּהר מְרוּמָם עַל כָּל לַמּוֹד, בְּשִׁגָּם לֹא יֵדַע מֵאֵי קֹאֲמֵר וְאֵף שְׂיִטְעָה
76 בְּקִרְיָאתוֹ, וְהוּא תִקּוּן גְּדוֹל לַנְּשֻׁמָּה.....
- 76 (ו) לַמּוֹד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ נוֹרָא וְנִשְׁגָּב מְאֹד הֵגֵם דְּלֹא יֵדַע מֵאֵי קֹאֲמֵר.....
- 77 (ז) לְשׁוֹן הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ הוּא מְסַגֵּל לַנְּשֻׁמָּה, אֵף שְׂאֵינוֹ מִבֵּין כָּלֵל מֵה שְׂאֲמֵר.....
- 77 (ח) אֲמֵר הַבַּעַל שֵׁם טוֹב וְזָכוּנוֹ לְבִרְכָּה; אֲמִירַת הַזֶּהר מְסַגֵּל לַנְּשֻׁמָּה.....
- (ט) בְּשֵׁם אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתְּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ בְּגִנְזֵי מְרוּמִים: סֵפֶר הַזֶּהר הַלְּשׁוֹן מְסַגֵּל
77 לַנְּשֻׁמָּה אֵף עַל פִּי דְּלֹא יֵדַע מֵאֵי קֹאֲמֵר.....
- (י) שְׂמַעְנוּ בְּפִרוּשׁ מִפִּי אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בַּעַל הַתְּנִיָּא) בְּלִיאֲזִנִּי: מוֹעִיל קְרִיאת דְּבַרִי
78 הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ אֵף דְּלֹא יֵדַע מֵאֵי קֹאֲמֵר.....
- (יא) בְּדַבְּקוֹת נַפְשׁ הָאָדָם בְּצִרוּפֵי אוֹתִיּוֹת אֵף שְׂאֵינוֹ יוֹדַע וּמִבֵּין הָעֲנִין בְּעֵין הַשֶּׁכֶל
78 רַק שְׁהוּגָה וּמְדַבֵּר בָּהֶם, הֲרִי הֵם מַעֲלִים אֶת הַנְּפֶשׁ.....
- 78 (יב) הַלְּשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהר מְסַגֵּל לְשִׁכְנִיתָא וּלְנִשְׁמָתָא לְקֹרָא בּוּ יוֹתֵר מִכָּל עֵסֶק הַתּוֹרָה..
- (יג) בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֶהְרֹן מוּיִטְאָמִיר: שְׁזֶהר הַקְּדוֹשׁ צָרִיף לְאֲמָרוֹ בְּלֹא בְּאוֹר, כִּי
79 הַתְּבוּת וְהַדְּבוּר שֶׁל זֶהר הַקְּדוֹשׁ עֲצָמָן מִקְשָׁרִין אֶת הָאָדָם לְאֵין סוּף וְתִבְרָף.....
- 79 (יד) לְשׁוֹן הַזֶּהר מְסַגֵּל לְזַכֵּךְ הַנְּשֻׁמָּה.....
- (טו) עֵקֶר לַמּוֹד בְּפִנְיֵמִיּוֹת הַתּוֹרָה יִהְיֶה שְׂתִישִׁיג הָאָרָה וְחִיּוֹת אֶלְקִית בְּנִפְשָׁךְ בְּעֵת
79 לַמּוֹדָה וּבְכָל הַיּוֹם, וְלֹא שְׂתִיהֵי מִקְבָּל אוֹ חוֹקֵר.....

- טז) מי שלא רָאָה אור הַזְהָר מִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ, לֹא רָאָה מְאֻרוֹת מִיָּמָיו וְלֹא טַעַם טַעַם הַתּוֹרָה – וְעוֹד שֶׁהוּא מְטַהֵר הַנֶּפֶשׁ וּמְזַכְּכָה – אֶפְלוּ אֲמִירָה בְּעֵלְמָא מִן הַשְּׂפָתַיִם סְגֵלָה וְתִקּוֹן הַנֶּפֶשׁ מְאֹד – וּבִפְרֹט סֵפֶר הַתְּקוּנִים שֶׁהֵם תְּקוּנֵי הַנֶּפֶשׁ מִמֶּשׁ מִכָּל פָּגַם וְסִיג וְחוֹלָאֵת 80
- יז) סִימֵן לְמֶרְה שְׁחוּרָה, שְׂאִין לוֹ חֶשֶׁק לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזְהָר 80
- יח) רַבִּי פִּנְחָס מִקְאָרִיץ זצ"ל פּוֹסֵק: מְלַמֵּד צָרִיף שִׁילְמוֹד זָהָר, לְהַמְשִׁיף נְשָׁמָה אֲמֵתִית לְתַלְמִידִים..... 80
- יט) הַהֲשָׁגָה מִתְחִילָה מִתּוֹרַת הַנִּסְתָּר 81
- כ) רַק עַל יְדֵי לְמוֹד הַזְהָר תְּבוּא הָאֲנוּשׁוֹת לְגֵאֲלָה הַרוּחָנִית וּלְבִיאת הַמְּשִׁיחַ. וְלִכֵּן אֲסוּר לְהַתְחַמֵּק מִלְמוֹד הַקְּבֵלָה..... 81
- כא) אִי אֶפְשָׁר שֶׁכָּל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל יָבוֹאוּ לְטַהֲרָה הַגְּדוּלָה הַזֹּה, זוֹלַת עַל יְדֵי לְמוֹד הַקְּבֵלָה, שֶׁהִיא הַדְּרָךְ הַקְּלָה בְּיוֹתֵר, הַמְּסַפֵּיקָה גַּם לְקִטְנֵי הַדַּעַת..... 81
- כב) אוֹי לְאֵלוּי שֶׁלֹּא רוֹצִים לְלַמֵּד אֶת הַזְהָר, מִפְּנֵי שֶׁהֵם מְבִיאים לְעוֹלָם עֲנִי, מִלְחָמוֹת וְאַסוּנוֹת..... 82
- כג) לְמוֹד סֵפֶר הַזְהָר מֵעַל וְעַדִּיף עַל כָּל לְמוֹד אַחֵר..... 82
- כד) הַגֵּאֲלָה וּבִיאת הַמְּשִׁיחַ תְּלוּיִים רַק בְּלְמוֹד הַקְּבֵלָה..... 82
- כה) עַל לְמוֹד הַזְהָר אֵין שׁוּם הַגְּבֻלוֹת..... 82
- כו) אִם דוֹרֵי הָיָה שׁוֹמְעַ בְּקוֹלִי, הָיָה לוֹמֵד כְּבָר מְגִיל תְּשַׁע סֵפֶר הַזְהָר..... 82
- כז) אֲנִי קוֹרֵא לְכָל אַחֵד, לְהַקְדִּישׁ כָּל יוֹם זְמַן לְלְמוֹד הַקְּבֵלָה..... 82
- כח) בְּזִכּוֹת לְמוֹד הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ יָבוֹא הַגּוֹאֵל..... 83
- כט) לְמוֹד הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ מִבְּטָל כָּל מִינֵי פְרַעֲנִיּוֹת וּגְזוּרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת..... 83
- ל) עַל יְדֵי הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת..... 83
- לא) סֵפֶר הַזְהָר מוֹכֵן הוּא לְפִתּוֹחַ פִּתְחֵי גֵאֲלָה..... 83
- לב) הַבַּעַל שֵׁם טוֹב: קִדְּם כָּל תְּפִלָּה יְלַמְדוּ מֵאַמְרֵי זָהָר..... 83
- לג) לְמוֹד הַתְּקוּנֵי זָהָר הַקְּדוֹשׁ מִקְרֵב הַגֵּאֲלָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ..... 84
- לד) לְמוֹד הַזְהָר הוּא שְׁלֵמוֹת גְּדוֹל אֶל הַנֶּפֶשׁ..... 84
- לה) הַתְּבוּת וְהַדְּבוּר שֶׁל זָהָר הַקְּדוֹשׁ עֲצָמָן מִקְשָׁרִין אֶת הָאָדָם לְאֵין סוֹף יִתְבַּרֵּךְ..... 84
- לו) עַל יְדֵי לְמוֹד הַזְהָר בְּאַשְׁמֹרֶת יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוּת שְׂדוּמָה לְלִילָה..... 84
- לז) הָאֲדָמוֹר הַזֶּקֶן זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אֲמֵן פּוֹסֵק: בְּעַל עֶסֶק גְּדוֹל יִהְיֶה רֵב לְמוֹדוֹ בְּזָהָר . 84
- לח) הַלְּשׁוֹן מְסַגֵּלֶת לְזִכְרָה הַנְּשָׁמָה וּלְהֵאִירָה בְּזָהָר נִפְלָא..... 85
- לט) כָּל אוֹת בְּזָהָר הוּא חֲדוּשׁ בְּפָנָי עֲצָמוּ..... 85

- מ) על ידי הזהר ומרן האר"י יתחדש לו בכל רגע אור חדש ממש עד שנעשה
 85 ממש בריה חדשה.....
- מא) כל אות ואות של ספר הזהר וכתבי מרן של הרב חיים ויטאל... הם תקונים
 85 גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים.....
- מב) טעם שם ספר הזהר מפני השפעת האור שהוא מהזהר העליון, ודרך אורו
 86 משפיעים בהשגחה אלהית כל המתעסקים בו.....
- מג) בדור הזה שהמינות גובר צריכין ללמוד עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר
 86 והתקונים.....
- מד) לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חכמינו וזכרונם לברכה
 86 מזה קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים
 86 והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן.....
- מו) אפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש
 87 ברוך הוא ובדאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו.....
- מז) החפץ חיים זכר צדיק לברכה פוסק: על למוד ספר הזהר אין שום הגבלה –
 87 ללמודו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים.....
- מח) על ידי למוד ספר הזהר והתקונים וכתבי מרן האר"י מבער הקוצים והרע
 שבנפשו, ויזכה לדבק עצמו באור עליון, ויזכה לכל מדות טובות שבעולם –
 אמר מרן האר"י, שבזמן הזה נסתרות נעשו נגלות ושמחה לפני המקום ללמוד
 87 ברזי התורה ולגלות רזין לכל בר ישראל.....
- מט) להלהיב לבבות ישראל לטעם טעם אור הגנוז עולם הבא בעולם הזה על ידי
 88 חכמת הזהר.....
- נ) אין הזהר מדבר במקרים גשמיים כלל, אלא בעולמות עליונים.....
 89 נא) החד"א פוסק: למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי
 89 קאמר, ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה.....
- נב) ההוגה בספר הזהר ובדברי חכמי אמת וביותר בכתבי האר"י וזכרונם לברכה
 יגלו שערי אורה ופתחי חכמה, ויחשב באלו עומד הוא כל היום תמיד
 89 בחצרות השם ומשכנותיו ברזין דאורייתא.....
- נג) ללמוד את כל הספרים עם דברי זהר הקדוש וספרא דצניעותא, ספר הבהיר
 וספר יצירה, וכל מדרשי חכמינו וזכרונם לברכה, בעיון ובבקיאות, צריף על
 90 זה התמדה גדולה, ממש בהתמדת השם ופוסקים.....
- נד) בשעוסק בחבור זה מעוררים כוח הנשמות וכוח הצדיקים ההם עם כוח משה
 רבינו עליו השלום – ומעוררים אותו התועלת ואותו האור הקודם שגלה רבי
 90 שמעון בן יוחאי וחבריו בשעת חבורו.....

- נה) שיתחזק כל בר ישראל ללמוד בזהר הקדוש אף שיעבר עליו במה נסיונות להפריד אותו חלילה מללמוד בזהר הקדוש..... 91
- נו) השמר פן ישיאך לבבך לחדל מללמוד דף זה בכל יום 91
- נז) הבני יששכר מדינוב פוסק: עובד אלקים הינו העוסק בתלמוד ובזהר, לא עבדו - העוסק בתלמוד לבד ואינו עוסק בזהר 91
- נח) תדבק בספר הזהר כאשר ידוע מפי קדמונינו סגלת עסק ספר הקדוש 92
- נט) לומר זהר בכל יום מציל ממינות ואפיקורסות 92
- ס) ילמד זהר הקדוש בשבת בבקר ובחל אחר חצות לילה 92
- סא) גם הצעירים יאמרו זהר 92
- סב) האר"י זכרונו לברכה: ללמד זהר בבקיאות [בלי שיעמיק בעיון] 40 50 דפים בכל יום 93
- סג) ללמוד קדם השנה בזהר הקדוש 93
- סד) זהר בכל יום 93
- סה) שקידה רבה בספר הזהר 94
- סו) ילמד זהר בכל יום 94
- סז) לעסק סמוך לשכיבה בספר זהר הקדוש 94
- סח) למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות 94
- סט) כי לא על חנם כפי רצונם פסקו טמא טהור אסור והתר כשר ופסול אלא מתוך פנימיות התורה 94
- ע) השל"ה הקדוש פוסק: מי שלא ראה אור חכמת הקבלה לא ראה מאורות מימיו, וכל הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים 95
- עא) ספר הזהר הוא כמו תבת נח - ואפלו אם יהיה רשע אין חשש אם יפנס 95
- עב) לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר - בדור הזה אי אפשר להמשיך שכינתא עליונה אלא על ידי הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד 95
- עג) הזהר מאיר לנו בגלות עד יתגלה בזכות זה משיח צדקנו - "יהי אור" זה אורו של מלך המשיח 96
- עד) גאלת ישראל וכל מעלת ישראל תלוי בתלמוד הזהר ובפנימיות התורה 96
- עה) למוד הזהר הקדוש בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן ולהציל אותנו נגד כל רע - מי יגן עלינו אם לא קריאותינו בחכמה הזאת? 96

- עו) מִשְׁנַת ה' ש' לִיצִירָה מִצְוָה מִן הַמִּבְחָר שֶׁיִּתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוֹלִים וְקִטְנִים
 בְּחֻמַּת הָאֵמֶת – אַחַר שְׂבֻזָּכוֹת זֶה עֵתִיד לְבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזָכוֹת אַחַר,
 אֵין רְאוּי לְהִתְרַשֵּׁל..... 97
- עז) מִי יִתֵּן וְהָיָה שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֶּאֱן קְדָשִׁים כְּשֶׁהֵם עֲדִין בְּקִטְנוּתָם בַּר ט' וְי'
 שְׁנַיִם סֵפֶר הַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ – רַק עַל פִּי חֻמַּת הַקְּבֵלָה תִּנְשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל
 תְּשׁוּעוֹת עוֹלָמִים..... 97
- עח) עַל יְדֵי לַמּוֹד בְּסֵפֶר הַזֹּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכַתְּבִי מֶרֶן מִבְּטָלִין כָּל גְּזֵרוֹת רְעוֹת
 וּמִמְשִׁיכִים שְׁפַע וְאוֹר חַיּוֹת אָדָם הַיִּשְׂרָאֵלִי – חַיּוֹת אָדָם הַיִּשְׂרָאֵלִי תְּלוּי בְּסֵפֶר
 הַזֹּהָר וּבְכַתְּבִי מֶרֶן לְלַמֵּד בְּקִדְשָׁה וּבְשִׂמְחָה וּבְנֵעַם וּבִירְאָה וְאֶהְבֶּה..... 98
- עט) לְהִיּוֹת נוֹהָרִים לְהִיכַל הַמֶּלֶךְ לְעֵסֶק בְּחֻמַּת הַקְּבֵלָה וְהַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ בְּחֵלֶק
 נִכְבָּד בְּיֹתֵר בְּסֵדֶר הַיּוֹם, וְאַף רַב שְׁעוֹת הַיּוֹם 98
- פ) מִרְגְּלִית יִקְרָה, אוֹצֵר קְדוֹשׁ וְנִעְלָה, הֶעֱנִיק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַב חֶסְדִּיו לְעַמּוּנוֹ עִם
 סִגְלָה, וְהוּא סֵפֶר הַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּתְחַבֵּר בְּקִדְשָׁה עֲלִיוֹנָה עַל יְדֵי הַתְּנַא
 הָאֱלֹקִי רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אָמֵן..... 99
- פא) בְּזָכוֹת הַקְּרִיאָה וְהַלְמוּד בְּסֵפֶר הַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ מִבְּטָח לָנוּ שְׁנוֹזָה וְנִגְאֵל
 בְּרַחֲמִים בְּלֹא צָרוֹת וְיִסוּרִים רַחֲמָנָא לִיצְלָן..... 99
- פב) חֵלְקַת הַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ ל-50 חוֹבְרוֹת – שְׁפַל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל יוֹכַל לְעֵסֶק מְדֵי יוֹם
 בְּיֹמוֹ בְּסֵפֶר הַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ, וְלִסְיָמוֹ בְּסִיעֵתָא דְשִׁמְיָא בְּנִקְל בְּמִשְׁרָף שְׁנָה. חֵלְקַת
 תְּקוּנֵי הַזֹּהָר ב-8 חוֹבְרוֹת מִחֵלֶק ל-40 יוֹם כְּנִגְדַּי יְמֵי אֱלוּל וְעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה,
 כְּדֵי לְסַיֵּם אֶת סֵפֶר תְּקוּנֵי הַזֹּהָר בְּיְמֵי הַרְחֻמִּים וְהַסְּלִיחוֹת כְּנִהוּג..... 99
- פג) קְרִיאָה קְדוֹשָׁה לְהַתְחַזֵּק בְּדַבְרֵי קְדָשׁוֹ שֶׁל רִשְׁבִּי זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אָמֵן,
 הַמְּבַטֵּחַ שְׂבֻזָּכוֹת הַקְּרִיאָה בְּסֵפֶר הַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ נִצָּא מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים, (אף
 לְלֹא הַבְּנָה כָּלֵל, כִּידוּעַ מִדַּבְרֵי רַבּוֹתֵינוּ), וּכְדֹאִי הוּא רַבִּי שִׁמְעוֹן לְסַמְךָ עָלָיו
 בְּשַׁעַת הַדִּחְק..... 100
- פד) הַסְּכֻמַּת הַמְּקַבֵּל רַבִּי יִצְחָק כְּדוּרֵי זְכָר צְדִיק לְבָרְכָה עַל הַדְּפֻסַּת הַזֹּהָר..... 101
- פה) הַסְּכֻמַּת רַבִּי אֱלִיהוּ לְאֶפְיָאן זְכָר צְדִיק לְבָרְכָה עַל הַדְּפֻסַּת הַזֹּהָר..... 101
- פו) הַסְּכֻמַּת רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זֹנְנִנְפֶּלְד זְכָר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה עַל הַדְּפֻסַּת הַזֹּהָר..... 102
- פז) וְתִרְבֵּה הַדְּעַת שְׁנִפְתָּחוּ שְׁעָרִים לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד הַזֹּהָר הַקְּדוֹשׁ גַּם לְפִשׁוּטִים כְּמוֹנוֹ 102
- פח) לְכָל הַמִּתְנַדְבִּים בְּעַם הָעוֹסְקִים בְּמִלְאֲכַת הַקְּדָשׁ בְּהַפְּצַת הַזֹּהָר בְּכָל הָעוֹלָם
 כְּלוֹ – עַל יְדֵי מִפְעַל הַזֹּהָר הָעוֹלָמִי!..... 103
- פט) דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד הוּא לְהַנְהִיג לְלַמֵּד דָּף זֶהָר בְּכָל יוֹם, וְהוּא כְּתוּב בְּפָנֵי
 הַפְּרַעֲנִיּוֹת וּלְבַטֵּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְכוּ' וּלְהַשְׁפִּיעַ שְׁפַע קְדָשׁ עַל עַם הַקְּדָשׁ,
 וְאֲשֵׁרֵי הַמְּקִימִים כֵּן בְּכָל יוֹם..... 106

- צ) הספמת הבית דין צדק על הדפסת הספר הזהר בנקוד מלא, כנודע גדל התועלת בזה לאלו האומרים הזהר הקדוש המסגל לטהרת הנשמה 108
- צא) ונזכה להבטחת אליהו הנביא איש מבשר טוב 109
- צב) נודע בשערים גדל מעלת אמירת תקוני זהר אשר היא מזכר הנפש, וישוטטו רבים ותרבה הדעת בעולם וזה יקרב בעזרת השם את ביאת הגואל 109
- צג) יעשו רשם למעלה בפמליא של מעלה 109
- צד) בלי ספק שחבור קדוש זה יוסיף הרבה לומדים בתקוני זהר, ובלי נדר בסיעתא דשמיא ברצוני גם פן ללמד בו את כל תקוני זהר, ובודאי כל בני גילי פן יעשו, ויהיה להם חבור זה לתועלת רבה, ועל ידי זה תתרבה הדעת דקדושה 109
- צה) לקבע למוד של עמוד יומי בספר הזהר הקדוש חק ולא יעבר 110
- צו) תורת האמת, משקל מכריע לזכות כנגד פורצי הדור 110
- צז) על ידי הפצת למוד הזהר בכל תפוצות ישראל, נזכה לסוף וקץ לכל צרותינו תחלה וראש לפדיון נפשנו 111
- צח) שעור קבוע בספר הזהר מדי יום ביומו, עמוד אחד בכל יום, הוא כתריס בפני הפרענות לבטל גזרות קשות וחלאים רעים 111
- צט) שלא יעבר שלשה ימים בלא זהר 111
- ק) צריך לומר זהר בכל יום 112
- קא) בשאני לומד זהר, אני מתירא לדבר מחמת פחד 112
- קב) למוד הזהר אחר חצות לילה אפלו קדם השנה 112
- פרק א ענף ב..... 113**
- א) רבי שמעון בר יוחאי ובנו שמחו לקראתכם בקרוותכם זהר על מערתם 113
- ב) הזהר ותקונים נשמת התורה 113
- ג) על למוד הפרדס אם היה יכול ללמד ולא למד לא יוכל להתעלם בעבור לתקן את אשר עות אלא צריך לבוא בגלגול ממש 113
- ד) האומר די לי בנגלות איני רוצה בנסתרות טב ליה דלא אברי בעלמא 114
- ה) מאן דאליף רזין דאורייתא איקרי בן למלכא ולמטרוניתא ועייל בלא בר ואית ליה רשות והורמנא לחפש בגנזי דמלכא 114
- ו) וגדול שכר למוד הזה יותר משאר כל התורה וכל המצוות 115
- ז) אם עסק בחכמה זו, לאחר יציאת נשמתו מגופו פוטרין אותו מכל דינים 115
- ח) העוסק בחכמת הקבלה לדעת רזי התורה וטעמי המצוות על פי סוד, נקרא בן להקדוש ברוך הוא, וקודשא בריך הוא מתפאר בו ברקיע 115

- ט) מי שלא עסק בחכמת האמת ולא רצה ללמוד אותה, בשעה שגשמתו רוצה לעלות בגן עדן דוחין אותה משם בבזיון – ואפלו אם יש בידו כל מעשים הטובים שבעולם, השרפים בעלי שש כנפים שורפים את נשמתו בכל יום ויום – ואינון דידעי ומסתכלין ברזין עילאין, אסתלקו מניה כל דינין דעלמא, ופתחין ליה תליסר תרעי דרזי דאפרסמונא דכיא 116
- י) יש לנו לרדוף בכל לב ובכל נפש אחר חכמת הקבלה שהוא דרך האמת 117
- יא) היצר הקשה הרע, לוחם ומפתה אותך, עד שתמות בלי חכמה ובלי דעת וידיעת השם, ואתה מתלכלך בחמר ובלבנים, עד שלא יתנו לך חלק לעולם הבא 117
- יב) אם תחסר החכמה אמתית תמות הנפש מיתה משנה הפרת תפרת הנפש והיא עונה בה 117
- יג) עקר קנייות דבקות הבורא ברוך הוא כשהוא לומד דברי הזהר בשמחה 118
- יד) כל מי שמתחיל ללמוד בדברי זהר הקדוש, נותנים לו מאת השם יתברך חזק גדול משני עולמות מעולם עליון ומעולם הזה בסוד כי בי"ה הוי"ה צור עולמים 118
- טו) על קבר רבי שמעון בן יוחאי לומדים הזהר באימה וביראה כי כמה נסים ארעו שם 119
- טז) מצוה וחובה על כל אחד ואחד ללמוד פנימיות התורה 119
- יז) מתר ומצוה לגלות זאת החכמה – חובת מצוה וחובת חובה הוא ללמוד פנימיות התורה והיא מצוה רבה ונשא 120
- יח) מי שאינו לומד פנימיות התורה הרי הוא מתחייב בנפשו 121
- יט) בלא פנימיות התורה יבשה בלי אור וחיית כו' כי החיות היא פנימיות התורה 122
- כ) בלא פנימיות התורה אז התורה היא יבשה בלי אור וחיית כו' והחיות היא פנימיות התורה 123
- כא) כאשר עוסק בפנימיות התורה ומתחבר עץ הדעת בעץ החיים, אז נעשה לו למוד הנגלה בחינת סמא דחיי 123
- כב) אשרי לו מה טוב חלקו ומה נעים גורלו אהוב למעלה ונחמד למטה 124
- כג) עצה נפלאה בכל מיני צער חס ושלום וירידה וקטנות המוחין וטמטום הלב... לומר זהר ותקונים – אנשים פשוטים וכו' על ידי זה לענינים גבוהים 124
- כד) ואנן בלמודנו אותן לא ימצא בדעתנו דבר מובן זילת קריאת המלות 125
- כה) כל המונע וחושף עצמו מלמוד הקבלה הוא נדחה ממחצת צדיקים ומפסיד עולמו ואינו זוכה לראות באור פני מלך חיים יתברך 125

- כו) אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁיִּלְמַד הַתְּקוּנִים בְּאֵלוֹ הַיָּמִים כָּל תְּקוּן שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם דְּבַר יוֹם
 בִּיּוֹמוֹ וְלֹא יַעֲבֹר 125
- כז) עַל יְדֵי חֲכָמַת הָאָמֶת דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יִהְיֶה תְּקוּן הַהוֹד בְּאָמֶת שֶׁהוּא
 הַגְּאֻלָּה שְׁלֵמָה וְאוֹר חֲדָשׁ עַל צִיּוֹן יֵאִיר בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ 126
- כח) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי גָּלָה הַנְּסֻתוֹת בְּסֵפֶר הַזֹּהָר דְּבַהֲאִי חֲבוּרָא יִתְפַּרְנְסִין
 בְּדָרָא בְּתַרְאָה גַם בֶּן אוֹר הַמַּאִיר וּבֹא לְכָל הָעוֹלָם 126
- כט) גַּם אִישׁ פְּשוּט שֶׁלֹּא קִדְשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּמַעֲלוֹת הָרְאוּיִים לְלִמּוּד הַקְּבָלָה מִכָּל
 מְקוֹם יִקְרַב אֶל הַחֲכָמָה הַזֶּהוּא בְּפֶרֶט בְּסוּף יוֹמֵי אֵילִין, שְׁבֻזָּה תִּלְיָא
 הַתְּקַרְבוֹת הַגְּאֻלָּה 127
- ל) סְגֻלָּה לְטַמְטוּם הַלֵּב – לְטַהֵר אֶת עַצְמוֹ בְּמִקְוֵה וְלִלְמַד סֵפֶר הַזֹּהָר כִּי זֶהֱרָה הוּא
 מִלְשׁוֹן הָאָרֶז שְׁמַאִיר בְּמִקוֹם הַחֹשֶׁךְ 128
- לא) הַבְּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרוֹ לְבָרְכָה: בְּאֲמִירַת הַזֹּהָר, אֶחָד הַמְּכַוֵּן וְאֶחָד שְׁאִינוֹ מְכַוֵּן
 וּבִלְבָד שִׁירְבָה 128
- לב) תְּקוּנֵי זֶהֱרָה דָּף אֶחָד בְּשִׁבְלֵי תְּקוּן נְשֻׁמָּה 129
- לג) זֶהֱרָה עֲבוּר תְּקוּן נְשֻׁמָּה 129
- לד) מְאִירִים נְשֻׁמַת הָאָדָם 129
- לה) תְּקוּנֵי הַנְּפֶשׁ לְגַמֵּר בְּכָל חֲדָשׁ סֵפֶר הַתְּקוּנִים לְגַמֵּר בְּכָל חֲדָשׁ בְּלִי יְשׁוּבָה וְזֶה
 יוֹעִיל לָהּ יוֹתֵר מִכָּל לְמוּדֵי סְפָרֵי מוֹסֵר 129
- לו) הַבְּעַל שֵׁם טוֹב: לְלַמֵּד מֵאֶמֶר אֶחָד מִתְּקוּנֵי זֶהֱרָה קִדְּם הַשְּׁנָה 130
- לז) אֶפְלוֹ אִינוֹ מִכֵּין מִכָּל מְקוֹם מִיִּגַע עַצְמוֹ בְּתוֹרָה שְׁחָבִיב בְּעֵינָיו לְהַגִּית בְּמֵאֶמְרוֹ
 יִתְבָּרַךְ 130
- לח) רַבִּינוֹ הַבְּעַל שֵׁם טוֹב: כְּשֶׁאָדָם אוֹמֵר דְּבָרֵי תוֹרָה בְּאֵהָבָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵבוֹ
 מְאֹד וְאֵין מְדַקְדָּק אַחַר דְּבָרָיו אִם אוֹמְרָם כְּרָאוּי אוֹ לֹא 131
- לט) וְתַמְהָתִי עַל אֲנָשֵׁי דוֹרְנוֹ שֶׁהִצְנוּעִים שָׁבָם מוֹשְׁכֵין אֶת יְדֵיהֶם מִלְּלַמֵּד חֲכָמַת
 הָאָמֶת 131
- מ) גְּדֹל הָעֲנֻשׁ הָעֲצוּם וְהַמֵּר עַל מִי שְׁמַנֵּעַ אֶת עַצְמוֹ מִלְּלַמֵּד חֲכָמַת הַקְּבָלָה וְעֲצָם
 הַשְּׂכָר וְהָעֲנָג בְּעוֹלָם הַבָּא לְמִי שֶׁלְּמַדָּה 132
- מא) לָכֵן נִקְרָא הַסֵּפֶר תְּקוּנִים, כִּי מְדַבֵּר בְּיַחְוּדִים תְּקוּן עוֹלָמוֹת לְבָרֵךְ וּלְלַבֵּן הַטּוֹב
 מִן הַסִּיּוּגִים וְהַפְּסָלִת 132
- מב) אֵל תִּמְנַע בְּשִׁבְלֵי הַפַּחַד לְכַנֵּס בְּעֵסֶק הַחֲכָמָה כִּי מִה נִפְשׁ חַיִּיתָךְ אֲשֶׁר אֶתָּה
 בְּעוֹלָם אִם חָס וְשָׁלוֹם אֵין בָּךְ חֲכָמָה וּמִדַּע אֵין חַיִּיךָ חַיִּים 133

- מג) עסק החכמה הצפונה הזאת לבקשה כמטמונים ולחפש אחריהם לכתת רגליו מחיל אל חיל וכו' – אף מי שאינו יכול למעט בעסקיו כל כף אין אתה פטור מפנימיות התורה כי מבלעדה האדם בבהמה שור אוכל עשב 134
- מד) מי שיתעסק בזאת החכמה באמת אזי תתקשר נפשו להשם יתברך 135
- מה) עקרי ידיעות אמתיות יחוד הקדוש הוא על ידי החכמה הקדושה הלזו 135
- מו) בספר הקנה: אפשר שילמד אדם ש"ס ופוסקים ויחכם הרבה ויהיה עם הארץ גמור עם נבל – אחי ובני נפשות יקרות גבוהים ורמים תדבקו נפשכם בספר הזהר תקונים זהר חדש 135
- מז) ספר הזהר מלא מוסר וכל אות ואת של ספר הזהר ... הם תקונים גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים 136
- מח) בעסקו במתיקות לשון הזהר ובאור של סודות התורה מתוקים מדבש, מתוקים ודאי, טעמו וראו, בכל אלה יתמתקו הדינים, וממש יתהפך ברגע לאיש אחר בלב רחב ושמה, ובה ממתיק הדינים, וכורת ומשבית הקלפות, וזהו הנקרא מחצדי חקלא 136
- מט) טעמו וראו אור הגנוז ומתיקות שיש בזהר הקדוש המאיר לנפש, עד שמרב אורה תקבל על עצמך כל הרעות והצרות והיסורים ולא יתחלש דעתך ולא תפל ממדרגתך ותתעלה למעלה למעלה עד רום המעלות חזק חזק ואמץ לא תירא ולא תפחד. 137
- נ) חיוב למוד ספר הזהר הוא מצות עשה לדבקה בו ולידע שיש אלוה מצוי 138
- נא) עבודת ישראל: על ידי מאמר הזהר נמתקו כל הדינים 139
- נב) בשנת תצ"א בקיץ היה גזרות נוראות מאת האפיפיור של אותו הזמן לבער ספרי התלמוד וכל גדולי ישראל עסקו בזה האיר לביטל הגזרה – ולמדו זהר ותקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים, אפלו בזמן הלמוד הכללי 139
- נג) בלי להלמד זהר כי בזכותו יצאו ישראל מהגלות 140
- נד) כבר עשינו חשבון שכ"ה (325) דפין של דפוס מנטובה מזהר לחמשה לילות ישלים הזהר ותקונים 140
- נה) לגרס איניש אף על גב דלא ידע מה קאמר 140
- נו) כדאי הוא רבי שמעון לסמך עליו בשעת הדחק ובפרט בסוף יומיא אילין באחרית ימי גלות אדום ורבי שמעון בן יוחאי בכחו ובכח הזהר הקדוש חבורו דיתפרנסון בדרא בתרא להציל מחבלי משיח ויפקון מן גלותא בכחו 141
- נז) בכח רשב"י יתחזקו עד ביאת גואל צדק – רשב"י ממשיך גם אחרי הסתלקותו שלא יסיר מאתנו אור זהר בהירתו להאיר מתוך חשכה לכל אחד ואחד 142

- נח) הלומד הזהר אפלו אינו יודע ואינו מבין מה שמוציא מפיו הקדוש ברוך הוא
 מתקן דבריו 142
- נט) גם בכל שבת תקבעו ללמוד שעור בזהר הקדוש 144
- ס) אי אפשר להשיג סתרי האמונה שרשיה ועקריה כי אם בקבלת חכמת האמת. 144
- סא) אין נחת רוח להשם בעסק בנשמת התורה שהיא החכמה האמתית
 המקבלת פי ממנה יודע רצונו יתברך בעבודתו ומצוותיו 145
- סב) אמר ליה אליהו לרבי שמעון רבי רבי כמה זכאה אנת דמהאי חבורא דילך
 יתפרנסון כמה עלאי עד דאתגליא לתתאי בסוף יומיא ובגיניה ושבתם איש
 אל אחותו 147
- סג) ההצלחה והאשר האמתיים אשר הם פרי כל הבריאה וכל חפץ וכל ישע הם
 ידיעת היחוד 148
- סד) כל מי שפתח חכמת האמת סגור בפניו אי אפשר לדעת את השם הנכבד
 והנורא 148
- סה) ספר הזהר יפרש הדרכים יסקל המסלה יכניס אהבה ויראה בלבו של אדם
 למדנו ידריכנו במעגלי צדק להביא אותנו אל המנוחה ואל הנחלה 150
- סו) רבי שמעון בר יוחאי וסתרי תורה הוא בחינת התעוררות השנה 150
- סז) מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי היזהר לזמן קצוב 151
- סח) על ידי עסק ישראל בסודות התורה יבוא משיח צדקנו 152
- סט) ללמוד בכל יום זהר להשביע נפשו בשבע שמחות את פניך 152
- ע) הלומד הזהר פניו מזהירים – תבת זהר גימטריא האין סוף ברוך הוא 152
- עא) אספרה אל חק הויה אמר אלי בני אתה דתבת חק ראשי תבות ח' חכמת
 ק'בלה כלומר הלומד חכמת הקבלה נעשה בן להקדוש ברוך הוא 152
- עב) הלומד הזהר מקרב הגאולה 153
- עג) סוד למוד חכמת הקבלה מחכימת פתי – מי שלא ראה אור החכמה זו לא
 ראה מאורות מימיו – כל הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים 153
- עד) כל נפש צריכה לתקונה לעסק בפרדס כפי מה שהיא יכולה להשיג ולידע –
 וכל מי שיכול להשיג ולידע הרבה ונתעצל ולא השיג וידע אלא מעט, צריך
 לבוא בגלגול עד שישגי וידע כל מה שאפשר לנשמתו להשיג 154
- עה) כל החכמות חיצוניות בא על ידי שלא למדו חכמה זו 157
- עו) אף על פי שאינו מבין הלשון מסגל לנשמה 157

- עז) אין לנו לא זכות אחר להגן עלינו זולת התעסקות בחכמה הזאת – התעסקות בחכמה הזאת כורתת ומקצצת את מסך העגן מי הטמא המבדיל מעבור תפלה..... 158
- עח) מי שלא עסק בחכמה זו בזמן עליית נשמתו למעלה אף על פי שיש בידו כמה תורה ומעשים טובים, זה המלאך הגדול ויפיא"ל דוחה אותו לחוץ והשרפים אשר תחתיו שהם כלם בעלי שש כנפים שורפים אותו בהבלי כנפיהם והוא חוזר..... 159
- עט) אין לי הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבין ועוסקים ומציצים ומביטים בכבודי ובמעשה מרפכה..... 160
- פ) כל המפנה לבו מעסקי העולם ומתעסק במעשה המרפכה מקבל לפני הקדוש ברוך הוא כאלו התפלל כל היום כלו..... 161
- פא) שאין להקדוש ברוך הוא נחת רוח יותר בעולם אלא ממי שמכיר באלקותו זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא..... 162
- פב) ועקרי סודות הזהר הם מחתמין באלף עיקין..... 163
- פג) החפץ חיים: מעורר לכלם שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים..... 163
- פד) תאמינו לי בעת היותי כבר שית כבר שבע נתלהב לבו בקרבי הרבה ללמוד זה ודבקתי נפשי מעודי בלמוד זה..... 164
- פה) למוד תורה ובפרט בזהר הקדוש ובכתבי מרן אשרי עין ראתה כל אלה..... 166
- פו) לא נתגלה לנו מציאות הספירות והשמות אלא לקים לדבקה בו..... 166
- פז) שני מצוות לרבינו יונה אור עינינו: התלויות בכללות השם הקדוש מצות עשה להתבונן בגדלות השם יתברך שנאמר וידעת היום והשבת אל לבבך כי הויה הוא האלקים..... 167
- פח) נקרא ספר הזהר – כי מזהירים כל הלומדים בו..... 168
- פט) ולכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראא שהוא זמן בעתה ואז בסגלת החבור וקראתם דרור..... 170
- צ) גדול וחשוב היום שנתגלה בו קבלת רבינו האר"י זכרנו לברכה כיום שנתן תורת משה לישראל..... 172
- צא) אשרי העוסק בסודות התורה ובדברי רבי שמעון בן יוחאי שפמו שטעם בעולם הזה מעין עולם הבא בן שביעהו מפני מעשיו ותורתו..... 172
- צב) רבי משה גרינולד זצ"ל בעל ערוגת הבשם בנערותו מצאו אותו יושב ומעין בעיניו גדול בספר הזהר ופלגי מים יורדים מעינו, ורבו הכתב סופר הוסיף לחבבו ביתר שאת על יראתו הקודמת לחכמתו..... 173

- צג) מצינו בהרבה ספרי מקבליים שמוזהירים על למוד חכמה זו כל אדם חיב
 174 ללמד אותה
- צד) כל שהאדם אינו מבין על בוריו בהשתדלותו בעולם, הנה כד יקום לתחייה
 174 יבין אותם על שרשם ועקרם
- צה) מאן דמתפרש מרבי שמעון באלו מתפרש מבלא
 175
- צו) ומי שלא ראה חכמה זו לא ראה אורות מימיו
 176
- צז) הספרים שידבק בהם האדם להשביח בהם הם חבורי הרשב"י עליו השלום
 176 כמו הזהר והתקונים ורעיא מהימנא ושיר השירים וסבא
- צח) אפלו גרסה לשון הזהר יראה אל האדם שמחה בנפש ביראת השם באלו
 177 עוסק עם הצדיקים בגן עדן
- צט) יעסק בספר התקונים להרשב"י וכווננו לחיי העולם הבא... וספר הזהר עצמו
 177 יעסק בו מדי שבת בשבתו וחדש בחדשו
- ק) החכמה הפנימית היא הנקרא חכמה באמתות ועליה נאמר לא המדרש הוא
 177 העקר אלא המעשה, וזאת החכמה מאת השם מן השמים לטוב לפניו יתעלה
- קא) כל המפנה לבו מעסקי העולם ומשתדל במעשה מרכבה מקבל
 179 לפני הקדוש ברוך הוא באלו מתפלל כל היום בלו
- קב) ויאר את הלילה בתקוני הזהר כעצם השמים לטהר
 179
- קג) אף שלא יבין מכל האותיות והתבות עצמן הן הן המרכבה הרפבת צורות
 180 הקדושות ורוחניותם
- קד) להגן בעדנו בגלות המר הנה מכל הקלפות ומכל המקטרגים עלינו לעסק
 180 בחכמה הנפלאה הזאת
- קה) דע אלקי אביך ועבדהו בלב שלם, אין נחת לקודשא בריך הוא ושכינתיה
 181 יותר בעולם כי אם בהתעסקות תלמיד חכם בחכמה הזאת
- קו) אין לשכינה נחת רוח יותר בעולם כי אם בלמוד הקבלה כדאיתא בזהר פנחס
 181
- קז) אין אנו עושים נחת רוח יותר להקדוש ברוך הוא ושכינתיה אם לא בלמוד
 182 החכמה הזאת
- קח) בעלי המקבליים נקראים "מחצדא חקלא" שבלמוד החכמה הזאת אנו
 182 מקצרים הקמשונים והחרולים מן השדה הידוע אשר ברכו השם, ומתבערין
 הקלפות לנוקבא דתהומא רבא ואין יכולים להרים את ראש
- קט) אין אדם יכול להשיג אור העליון אם לא בלמוד החכמה הזאת
 183
- פרק ב – לקוט נפלא אודות תורת הח"ן**
 184
- א) שכר למוד חכמת הקבלה וחיוב הפלפול בה
 184

- (ב) למוד חכמת האמת פועל עשית המצוות בתקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לענין התפלה 185
- (ג) ספר הזהר הוא מגן לישראל כתבת נח 185
- (ד) למוד הזהר מתקן עולמות העליונים – למוד התקונים מתקן עולם העשיה 186
- (ה) עצה טובה לענין השגה, ללמד בזהר דרך בקיאות בלבד 187
- (ו) ראוי לקבע שעורו בלמוד הזהר והתקונים באפן שישלימם כל שנה 187
- (ז) למוד חמש דפין זהר בכל יום הוא תועלת גדול להנפש 187
- (ח) למוד הזהר הקדוש באשמרת הבקר 188
- (ט) טעם שדוקא למוד הזהר הוא תקון להנפש 188
- (י) בכלל מקרא הוא גם בן למוד פנימיות התורה 189
- (יא) למוד פנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא" 189
- (יב) הנה למוד הזהר וכתבי האר"י זכרוננו לברכה הוא בכלל שלישי במקרא 190
- (יג) כמו שהמלח נותן טעם בבשר בן למוד פנימיות התורה נותן טעם בנגלה דתורה (הנק' לחם ובשר) 190
- (יד) מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש (סודות התורה), לא טעם טעם של יראת חטא 191
- (טו) על ידי שיראת השם היא אוצרו, על ידי זה התורה נקרא תורת השם 192
- (טז) ארף הגלות מחמת העדר למוד הסוד; הלומד מבטח לו שהוא בן עולם הבא. 192
- (יז) בדורנו מי שאינו עוסק בזהר ותקונים וכתבי האר"י כל עסק תורתו הוא מן השפה ולחוץ 193
- (יח) תכלית למוד חכמת האמת 194
- (יט) ספר מבוא לחכמת הקבלה – חלק א הקדמה 195
- (כ) עקר התגלות חכמת הסוד באחרונה לזכר הנפש לתשוקה ודבקות בקדשה 198
- (כא) על ידי למוד הסוד זוכים לענוה ומחזין דקדשה 199
- (כב) נסתר דתורה מגן נגד מינות, שנאת חנם ולשון הרע 200
- (כג) למוד הנגלה על דרך הסוד 201
- (כד) האם ללמוד קבלת הרמ"ק או קבלת האר"י 201
- (כה) בעסק התורה צריך לדבק את עצמו גם לנסתר דתורה 202
- (כו) כ"י ל'א תשכ"ח מפ"י זרעו, אותיות יוחאי, על ידי זרעו של יוחאי שהוא רבי שמעון בן יוחאי, לא תשכח התורה 203

- כז) דורנו, דור האחרון לפני ביאת המשיח, נלקה בחשכות מכפלת מהמימינים
 ומהמשמאילים 204
- כח) מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקדוש ברוך הוא 204
- כט) אלו שנמנעים מלמוד הזהר וכתבי האר"י מחמת יראתם, או חס ושלום
 עצלותם, או זרות הלמוד הקדוש הזה, שהוא לא פנגלות התורה. 204
- ל) אם ימצא אחד בעיר ושנים ממשפחה הלומד סתרי תורה, האיש הזה הוא
 בעקר בדעת השלם בלי חסרון. 204
- לא) המלאך הנברא מלמוד הקבלה לעולם אינו נפרד מהאדם 205
- לב) ספר הזהר הוא עקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה
 התמימה - ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר 205
- לג) ללמד אף על פי שאין לו לב 206
- לד) אינו מוצא מי שילמדו - יקרא בה מעצמו 206
- לה) הגר"א זכרנו לברכה והזהר הקדוש: העוסקים ברמז וסוד אין יצר הרע יכול
 להתגבר בהם. 206
- לו) פנימיות התורה הם חיים לנפש 206
- לז) עקר הגאולה בלמוד הקבלה. 206
- לח) ללמד ספר הזהר ושערי אורה 207
- לט) סודות הקבלה, קדם רשב"י והאר"י זכרנו לברכה היו בסוד גדול, ואחר כך
 שוב לא היה סוד, והתירו לגלות הסוד 207
- מ) הזהר סגלה אף שאינו מבין 207
- מא) עת קבוע בספר הזהר 207
- מב) תקוני הזהר הקדוש - קדם השנה ממש 208
- מג) דף זהר הקדוש אליבא ריקניא 208
- מד) אחר פטירתו יזכה להבין 208
- מה) זהר הקדוש מסגל לנשמה ודבר השוה לכל נפש 208
- מו) למוד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש 209
- מז) ללמוד ספר הזהר הרבה, ואין מספיק שאר הלמוד 209
- מח) אף מי שאינו מבין פנימיות דבריו, כל חף הטועמו מסגל לנשמה להאירה
 ולזכרה. 209
- מט) לשון הזהר מסגל לנשמה אף דלא ידע מאי קאמר 209
- נ) ללמוד חמש דפין בזהר בכל יום 210

- נא) תקון לבעל תשובה שיאמר חמשה דפין זהר או תקונים בכל יום 210
- נב) למוד זהר הקדוש אף באין מבין חשוב באלו חדש חדושים 210
- נג) לומר זהר חדש קדם התפלה 211
- נד) ילמדו בזהר הקדוש באשמורות כי הוא מזבף הנשמה, והקדוש ברוך הוא ברב רחמיו ימלא כל משאלות לבו. 211
- נה) ללמד זהר הקדוש פלו בכל השנה – מחלקים הדפים כפי הימים של כל השנה 211
- נו) לחלק הזהר על פי דפים ולרשם כל חלק על פתקא אחד, ויחלקו הפתקאות לאנשי עירם החרדים על דבר השם, ללמד כל אחד חלק הרשום בכל יום. 211
- נז) תקון לגאולה האמתית – מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא קדישא 212
- נח) לגמור האלף סיומים בכ"ה אלול הבא עלינו לטובה כפי שעור הראשון יותר או פחות עם בני חברתו של אשתקד, סיום זהר אחד לעלוי מזל עם ישראל, ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו. 212
- נט) רבי בונם מפשיסקא: מקדם לא היה היצר הרע מתגבר כל כך, והיה די תורה בנגלה לתבלין לנגדו, אבל עתה קדם הגאולה היצר הרע מתגבר יותר, וצריכים להתחזק גם בנסתר 213
- ס) ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי 214
- סא) זהר כתבי מרן האר"י זכרונו לחיי העולם הבא כל אחד לפי בחו ונשמתו ויכלתו חצי שעה קדם זמן התפלה 214
- סב) ללמד זהר הקדוש קדם התפלה 215
- סג) קדם התפלה ללמד איזה ענין בזהר 216
- סד) דף זהר הקדוש אליבא ריקניא מונע כל מילי בישא 216
- סה) באשמרת הבקר ילמד ספר הזהר. 216
- סו) אף מי שלא יבין הזהר ילמד בכל יום 216
- סז) זהר הוא חלק מהתקון על חטאת נעורים 216
- סח) ללמד בכל יום זהר ושערי אורה. 217
- סט) בי"ת ראשי תבות: ירבה ת'למודו ב'זהר. 217
- ע) ספר התקונים הוא תקון גדול לנפש 218
- עא) ללמד תקוני זהר בכל יום 218
- עב) לומר בכל יום כמה דפים תקוני זהר וימתקו הדינים 218

פֶּרֶק ג - בוּ יבֹאֵר גְּדֹל מַעֲלַת לַמּוֹד סֵפֶר הַזְהָר וְהַתְּקוּנִים

- 219 **וּסְגִלְתוּ בְּזֶה וּבַבָּא**
- (א) מִי שֶׁלֹּא לָמַד רְזִין דְּאוּרִינְתָא לֹא זָכָה לַפְּנִימִיּוּת הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא 219
- (ב) אור שֶׁשֶׁת הַיָּמִים גָּנוּז בְּזֶה־ר 219
- (ג) הָאוּר הַחַיִּים הַקְּדוּשׁ מְעַרְיָה אֶת הַבְּעַל שֵׁם טוֹב כָּבֵר-סַמְכָא בְּתוֹרַת הַסּוּד 220
- (ד) לַמוֹד הַזְהָר תִּקּוּן הָאָדָם בְּזֶה וּבַבָּא 221
- (ה) עַל יְדֵי לַמוֹד תּוֹרַת הַח"ן בְּחִיּוֹת דְּקְדוּשָׁה נִבְרָא אוּר שֶׁיְכוּלִים לִרְאוֹת שְׂרָפֵי מַעֲלָה 224
- (ו) עֲמֻקּוֹת בְּסוּד מְאֻפָּשֶׁר פְּקִידַת עֲקָרוֹת וְרַפּוּי חוּלִים 224
- (ז) הָאָר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה זָכָה לְהַשְׁגוּתוֹ עַל יְדֵי יַגִּיעָתוֹ הַגְּדוּלָה בְּזֶה־ר הַקְּדוּשׁ 224
- (ח) ה"מַגִּיד" הַבְּטִיחַ לְהַבִּיט יוֹסֵף שֶׁכִּשְׁלֵמֹה לַמוֹד תּוֹרַת הַסּוּד יִפְתָּחוּ לוֹ שַׁעֲרֵי אוּרָה 225
- (ט) בְּאִשְׁמֶרֶת הַבִּקֵּר יִלְמַד סֵפֶר הַזְהָר. 226
- (י) סְגִלָּה לְפִרְנָסָה - לוֹמֵר זֶה־ר בְּכָל יוֹם 226
- (יא) שְׁנֵי דְפִים זֶה־ר 226
- (יב) לְלַמַּד זֶה־ר בְּכָל עֶרֶב שַׁבַּת קְדוּשׁ 226
- (יג) שַׁבַּת מְסֻגָּל לְלַמּוּדֵי קְבֵלָה 226
- (יד) אָנוּ אֵין לָנוּ אֵלָא תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְשֶׁבַעֲל פֶּה סֵפֶר הַזְהָר וְסִפְרֵי הַקְּדוּמוֹנִים 227
- (טו) מִי שֶׁאֵינוֹ מְאָמֵן וְלוֹמֵד תּוֹרַת הַח"ן הוּא בְּבַחֲיַנַּת "מִפְרִיד אֶלּוֹף לֹא יִרְאֶה מְאוּרוֹת" 227
- (טז) וּמִי שֶׁאֵינוֹ מְאָמֵן בְּסוּד נִשְׁאָר פֶּר'ד' 228
- (יז) מִי שֶׁהוּא שְׁלֵם גַּם בְּסִתְרֵי תּוֹרָה נִקְרָא מְשֻׁבָּל 228
- (יח) כְּמָה גְּדוּל הַשְּׂכָר בְּלַמוּד תּוֹרַת הַסּוּד וְהַהֲפָסֵד בְּהַעֲדָר לַמוּדָה 228
- (יט) מִי שֶׁלֹּא נִמְשָׁךְ אַחַר סִפְרֵי הַזְהָר וְסִפְרֵי הָאָר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה, בְּהִכָּרַח שֶׁאֵינוֹ יְכוּל לְסַבֵּל אֶת הַדְּבָר הַקְּדוּשׁ בְּאֵמֶת, וּבְאֵמֶת יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה וַיֵּשׁ לוֹ בַּח לְשַׁבֵּר אֶת מְזוּג הָרַע 230
- (כ) שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה רַק עַל יְדֵי תּוֹרַת הַח"ן 231
- (כא) בְּכָל יוֹם גְּלוּי חֲדָשׁ לְלַמוּד הַזְהָר 231
- (כב) הַנְּשֻׁמָּה מְשַׁבַּעַת לְלַמַּד רְזִי הַתּוֹרָה 231
- (כג) גְּדֹל מַעֲלַת לַמוֹד הַזְהָר וְהַתְּקוּנִים 232
- (כד) אֶפְלוּ בְּקִרְיַת הַזְהָר לְבַד וּבְגִמְגוּם, הָרִי הוּא כְּהוֹגָה וּמְפָרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם שֵׁשׁ בַּח בוּ לַעֲשׂוֹת נְסִים אֶפְלוּ בְּלֹא יְדִיעָה 233

- 234 (כה) עֵקֶר לַמּוֹד הַקְּבֵלָה – הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים
- 235 (כו) הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים – נִשְׁמַת הַתּוֹרָה עַגְן הַצֵּלָה נֶגֶד כָּל רַע
- 236 (כז) בְּשִׁבְתָּ יִלְמַד כָּל הַיּוֹם זֶהָר
- 237 (כח) הָעוֹסֵק בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה נִקְרָא בֶּן לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִשְׁמָתוֹ מֵעוֹלָם
הָאֲצִילוֹת – בְּלִמּוֹד הַפְּשֻׁט נִקְרָא עֶבֶד
- 238 (כט) הַזֶּהָר מְסַגֵּל לְזִבְחֵי הַנִּשְׁמָה
- 239 (ל) עַל יְדֵי לַמּוֹד הַזֶּהָר זוֹכִים לְכָל מִדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁבְּעוֹלָם
- 239 (לא) אֲמִירַת זֶהָר בְּכָל יוֹם מְסַגֵּל לְפָרְנִסָּה
- 239 (לב) לַמּוֹד הַזֶּהָר מִבִּיא אֶת הָאָדָם לִידִיעַת וּדְבִקַת הַבּוֹרָא
- 240 (לג) עַל יְדֵי לַמּוֹד הַזֶּהָר נַעֲשֶׂה חֹשֶׁק לְכָל מִינֵי לַמּוֹדִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה
- 240 (לד) עֵצֶם תְּבוֹת וְדַבּוּרֵי הַזֶּהָר מְקַשְׂרִין הָאָדָם לְאֵין סוּף
- 240 (לה) לֹא יִמְנַע מְקַרִיאת הַזֶּהָר הַגֵּם שֶׁהַדְּבָרִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִים
- 240 (לו) מִי שֶׁהוּא בְּעַל עֵסֶק גָּדוֹל יִהְיֶה רַב לַמּוֹדוֹ בַּזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ, כִּי הוּא מֵאִיר בְּמִקוֹם
הַחֹשֶׁךְ
- 241 (לז) הָרַב הַקְּדוֹשׁ הַחוּזָה מַעְרִיף אֶת סֵפֶר אוֹר הַחַיִּים וּמְאוֹר עֵינָיִם כְּסֵפֶר הַזֶּהָר
- 241 (לח) לַמּוֹד אוֹ אֲמִירַת הַזֶּהָר בְּבִקּוּר הַשֵּׁבֶם מוֹעִיל לְטַהֲרַת הַנֶּפֶשׁ וְתַאֲוֹת לַמּוֹד
הַתּוֹרָה
- 241 (לט) עַל יְדֵי טְעִימַת יִינָה שֶׁל תּוֹרָה, פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, מִתְעוֹרֵר הָאָדָם בְּאַהֲבָה
נִפְלְאָה שֶׁלֹּא מֵעֵלָה מִן הַדַּעַת וְהַשְׁגָּה
- 242 (מ) עֵסֶק חֻכְמַת הַסּוּד מוֹנַעַת הַתְּנַשְׂאוֹת חֻכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְנִדְחָה מִפְּנֵי כְּהַחֲשֹׁךְ
מִפְּנֵי הָאוֹר
- 243 (מא) לַמּוֹד הַזֶּהָר, תְּקוּנִים וְזֶהָר חֲדָשׁ, מַעֲלוֹת הַשְּׁחָר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים מִנֶּעַם
שְׂרֵפַת הַתְּלִמּוֹד
- 243 (מב) אֶפְלוֹ בַּעַת עֲצָלוֹת וּכְבִדּוֹת יִתְגַבֵּר בְּלִמּוֹד הַזֶּהָר
- 243 (מג) חֶק וְלֹא יַעֲבֹר לְלַמֵּד הַזֶּהָר מִסֵּדֶר הַשְּׁבוּעַ
- 244 (מד) לַמּוֹד הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוֹ בְּלֵי הַבְּנָה חָשׁוּב לְפָנֵי הַשֵּׁם – גָּדֵר גָּדוֹל לְאָדָם
שֶׁלֹּא יַעֲבֹר מִלְּקִרְא הַפְּרָשָׁה מִסֵּפֶר הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ מִדֵּי שְׁבוּעַ בְּשְׁבוּעַ
- 245 (מה) אִם אֵין מַעֲטָרִים לַמּוֹד הַנִּגְלָה הַשְּׁנַתִּי בְּלִמּוֹד הַקְּבֵלָה יוֹם אֶחָד, לַמּוֹד
הַמְּשֻׁנָּה אֵינוֹ כְּלוּם
- 246 (מו) יִלְמַד אָדָם זֶהָר בְּחֹשֶׁק גָּדוֹל
- 246 (מז) מִי שֶׁלֹּא רָאָה אוֹר הַזֶּהָר לֹא רָאָה אוֹר מִיָּמָיו

- מח) מחמת שאין ספרי הזהר הקדוש באשכנז, על כן הם הולכים מלבשים
 246במלבושי דייטש (גרמניה)
- מט) הלשון הקדוש של הזהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך
 247
- נ) בזהר אינו נמצא אפלו תבה אחת יתרה
 247
- נא) הזהיר ללמד זהר הרבה
 247
- פָּרָק ד – עקר בריאת האדם שילמד חכמת הנסתה**
 248
- א) עקר בריאת האדם שילמד חכמת הנסתה
 248
- ב) דבורי הזהר הקדוש הם קשויטי נפש החיים לנשמת האדם
 248
- ג) כל אות ואות מהזהר הוא תקון לנשמה
 248
- ד) צריך לטרח בפרד"ס התורה עד היכן שייכול להשיג, ואם לאו נשמתו תתגלגל
 249עוד פעם
- ה) הרב חיים ויטאל היה צריך לעסק תמיד בכל יכלתו בספר הזהר מפני שבאחד
 249מגלגליו לא האמין בזה
- ו) אליהו הנביא אמר לרבי שמעון בן יוחאי, שבדור האחרון יתפרנסון מתורתו
 250שתהיה מתוק לנפש ומרפא לעצם
- ז) נמצאים כמה מאמרים בזהר הקדוש שגלה רבי שמעון בר יוחאי לתלמידיו
 251אחר הסתלקותו
- ח) ענין "פתח" בזהר הקדוש
 251
- ט) כל המספרים ומנינים שבוזהר, מדקדק במנין בדקדוק גדול על פי שמות שהיה
 251קבלה בידי
- י) "המאור שבה מחזירו למוטב" – הכונה לתורת הסוד
 252
- פָּרָק ה – הזהר תקון להשכינה ומקרב הגאולה**
 254
- א) למוד הזהר באמת הוא סעד וסמך לשכינה
 254
- ב) בטול הדינים הוא על ידי למוד פנימיות התורה
 255
- ג) הזהר נתגלה לדור האחרון כי בו יצאו מן הגלות ברחמים
 256
- ד) גאלת ישראל על ידי למוד הזהר
 260
- ה) בזכות הזהר תפרח ישועת ישראל
 261
- ו) על ידי הזהר יתבטלו כל הקלפות
 262
- פָּרָק ו – אפשר לאדם שיהיה בקי בש"ס ופוסקים ובאותו**
 263**זמן עם הארץ גמור**

- א) הלמוד בכתיבי האר"י זכרונו לברכה לא יהיה מפני החקירה, אלא להאיר על נפשו אור צח ומצחצח. 263
- ב) אפשר לאדם שיהיה בקי בש"ס ופוסקים ובאותו זמן עם הארץ גמור. 264
- ג) מצוה לגלות סתרי תורה ורזין עליונים לבער קוצים מן הפרם. 266
- פרק ז – אור הזהר מצנע בתלמוד ופוסקים. 268**
- א) כל דברי התנאים והאמוראים יסדתם בהררי קדש מסוד התורה. 268
- ב) גליא ורזין דאורייתא יחדו יהיו תואמים. 269
- ג) הדוחה חלק הנסתר של התורה, דוחה בלה, ונענש. 271
- ד) בשלומדים נגלה דתורה, אנו מדברים עם נשמת ופנימיות התורה. 272
- ה) על ידי סוד התורה ידע להבחין בין אסור להתר. 272
- ו) אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה. 273
- פרק ח – סגלת ספר הזהר. 275**
- א) הזהר מקור לכל ספרי היראים. 275
- ב) ראוי ללמד הזהר והתקונים עם תינוקות בני תשע, כדי שיראתם תהיה קודמת לחכמתם. 275
- ג) קריאת הזהר, אף על פי דלא ידע מאי קאמר, הוא תקון לשכינה הקדושה ולנשמתו. 275
- ד) הלומד זהר, אף על פי שאינו מבינו, הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו – תושיע הוי"ה עם השתי התבות ושתי הכוללים, בגימטריא 'זה"ר תקוני"ם'. 276
- ה) ללמד זהר ותקונים או זהר חדש קדם התפלה. 276
- ו) זהר הכנה לתפלה. 276
- ז) למוד הזהר מועיל לתשובה באמת. 276
- ח) למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו. 277
- ט) כל עורות אילי נביות לא יספיקו לבאר סודותיו ורמזותיו של ספר התקונים אשר לא יכילם הרעיון. 277
- י) בספר התקונים כלולים כל החכמות שבעולם. 278
- יא) הזהר קדוש ונורא, אף אין ערכו בהתקונים. 278
- יב) על ידו יכולים לראות נעם השם. 278
- יג) לשונו מופך הנשמה. 278

- 279 (יד) סגלה להנצל מחכמות חיצוניות
- 279 (טו) סגלה לטהר הנשמה
- 280 (טז) אף מי שלא יבין הזהר ילמד בכל יום
- 280 (יז) להנצל ממחשבות זרות בעת התפלה
- 280 (יח) הרוצה להתדבק בקונו ידבק בזהר הקדוש
- 281 (יט) מי שאינו לומד זאת החכמה הוא כמו הדר בחוץ לארץ ודומה כמי שאין לו אלקי
- 281 (כ) ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר
- 281 (כא) יזכה לתקן נפש רוח נשמה
- 282 (כב) על ידי הזהר וכתבי האר"י זכרונו לברכה נעשה האדם כברייה חדשה
- 282 (כג) על ידי למוד בתקונים הבין שנמתקו כל הדינים
- 282 (כד) סגלה לבעל עסק שיהיה רב למודו בזהר הקדוש
- 282 (כה) סגלתו לאור נפשו באור החיים הנצחיים
- 284..... פָּרֶק ט – פֶּלֶם חַיִּיבִים לְלַמֵּד זֶהָר.**
- 284 (א) האר"י זכרונו לברכה לא קצב זמן להתחלת למוד תורת הח"ן
- 285 (ב) למוד תורת הסוד בלי טהרה מביא לאפיקורסות
- 285 (ג) מלוי פרסו בש"ס ופוסקים קדם למוד הקבלה
- 286 (ד) אין אדם יכול לבוא למשהו השגה בגדלות הבורא מכל למודי התורה כמו מחכמת הקבלה
- 287 (ה) לעולם יקדים אדם למוד הנגלה להנסתר
- 288 (ו) סודות התורה הם אור הנפש
- 289..... פָּרֶק י – חֲדָשׁ אֱלוֹל רְאוּי לְלַמּוֹד הַתְּקוּנִים בְּשָׁפִי**
- 289 (א) גדל מעלת אמירת תקונים בחדש אלול, שמזכר הנפש רוח ונשמה
- 289 (ב) אשרי למי שישלים ספר תקונים בימים הללו
- 290 (ג) מהנגון של התקונים בחדש אלול ומהחלישות הלב בשמתאחרים, נעשה דברים עליונים ותקונים גדולים למעלה
- 291 (ד) תקון לבעל תשובה לומר ה' דפין זהר או תקונים בכל יום, שמטהר הגוף והנשמה
- 291 (ה) ללמוד תקוני זהר ארבעים יום מראש חודש אלול עד יום הכפורים

- ו) בחדש אלול חצי היום תלמוד חכמת האמת – ובעשרת ימי תשובה לא תלמוד
 כי אם חכמת האמת דוקא, ובימים שבין כפור לסכות תרבה בלמוד התהלים
 והזהר..... 292
- ז) בחדש אלול יד הכל משמשת בספר התקונים..... 292
- ח) אשרי מי שישלים ספר התקונים בימים אלו מחמשה עשר באב עד יום
 הכפורים – יקירי ירושלים מתחילים באמירת התקונים מחמשה עשר באב. .. 292
- ט) וכן נהג האדמו"ר מסקווירא זכרנו לברכה..... 292
- י) על ידי דרשת הרשב"י בענינים הללו נעשו ונבנו אותן הענינים למעלה, וזהו
 כל עקר תקון למוד הקבלה יותר מפל שאר חלקי התורה..... 293
- יא) חכמת הקבלה נקרא בשם נסתר, משום שמדבר מעולמות העליונים למעלה
 למעלה, שאין השגה ותפיסה בזה לשום בריה והוא נעלם ונסתר מהכל..... 293
- יב) כל הפורש מחכמת האמת פורש מן החיים הנצחיים – סוד למוד חכמת
 הקבלה מחכימת פתי – מי שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו. 294
- יג) חכמת הקבלה יכניס אהבה ויראת השם בלב האדם – ואשרי למי שיזכה לזה 294
- יד) למוד חכמת האמת פועל שיבנה בית המקדש..... 296
- טו) ללמוד גם נגלית התורה וגם סתרי התורה..... 296
- טז) מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים וכתבי האר"י, כל תורתו הוא משפה
 ולחוף, וכלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם,
 להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק
 בחיים – ובדאי לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר וכתבי מרן
 הרב חיים ויטאל בלבד. 297
- יז) אי אפשר להמשיך השכינה בדור הזה, רק על ידי הזהר וכתבי מרן הרב חיים
 ויטאל בלבד..... 298
- יח) מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב עולם הבא בעולם הזה, ידבק
 בספר הזהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד..... 298
- יט) ספר תקוני זהר מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומד אותו בחדש אלול ... 299
- כ) התקונים – סגלתן למתק הדינין..... 299
- כא) הטעם שנתפשט למוד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר..... 299
- כב) תקוני הנפש והגוף..... 300
- כג) סוד תקוני הזהר שגלה הרבי שמעון בן יוחאי..... 300
- כד) הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו אמן מעורר ללמוד תקוני זהר..... 301

כזה) ללמוד בכל לילה קדם השנה ממש, מאמר אחד מתקוני הזהר הקדוש, ואז תישן בטח ובל תירא 301

כו) בימי אלול הקדושים מערב ראש חודש ואילף, היה רבינו הקדוש מסאטמאר לומד שעור בתקוני זהר, מדי יום אחר התפלה, מעטף בטליתו ומעטר בתפלין דרבינו תם 301

כז) התופס חלק מן האחדות באלו תופס בלו 302

כח) עורו ישנים מתרדמתכם 302

כט) גדל מעלת למוד הזהר 303

פּרָק יא – התנגדות להזהר הקדוש 305

א) מי שאינו זוכה ללמוד תורת הח"ן מחמת שאינו חפץ, או הסת ודים או שאר מניעות, ידע שכל זה מחמת שאין נפשו זכה ונקיה, וישוב אל השם וירחמהו. 305

ב) מי ששומע לדברי מסיתים ומדיחים שלא ללמוד חכמה נסתרה זו – או מי שקמים עליו מפריעים, שלא ילמד זהר הקדוש וחכמת הקבלה, והוא אינו יכול לעמוד נגדם ונמשך אחריהם רחמנא ליצלן, ידע כי נפשו אינה טהורה ונקיה 305

ג) פנימיות התורה היא גלוי יקרא דקודשא בריה הוא 306

ד) בזהר מכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים נדחים ממנו 306

ה) ספר הזהר הוא כתבת נח שנתכנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא. 307

ו) כופרים לגמרי בכל דברי הזהר הקדוש ובכל דרכי הקבלה, ומחציפים פניהם ואומרים שכל ספר הזהר הקדוש והתקונים לא יצא מפי רבי שמעון בר יוחאי וחבריו – כל בר דעת מבין שדברי הזהר הקדוש והתקונים אי אפשר להתגלות כי אם על פי רוח הקדש גבוה ונורא מאד 307

ז) וכן כתבי האר"י זכרונו לברכה, שאי אפשר בשכל אנושי לגלות חדושים והתגלות כאלה וכו', והם רוצים לעקר ולסתור חס ושלום בננינים נשגבים כאלה, לא תהא בזאת בישראל 308

פּרָק יב – העלם וגלוי הזהר 309

א) מדוע נתגלה הזהר משנת ה'ר"ן ואילף? 309

ב) כל אחד ואחד מחיב לתקן נפשו ורוחו ונשמתו, אותו ואת כל העולם בלו, ברזי דאורייתא ובהתעסקות דברי הזהר והתקונים על פי דברי מורינו ורבינו הרב האר"י זכרונו לברכה – אין בטולם ובעורם של הקלפות אלא בלמוד הקבלה על פי עולם התקון 309

ג) הזהר נתגלה רק בדורות האחרונים כדי להגן עלינו מצרינו ולהחיש גאלתנו... 311

- ד) הַסֵּבֵר לְהַעֲלִמַת הַזְהָר אַחֲרֵי פְטִירַת הַרְבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאִי 311
- א. לֹא נִתֵּן לְכַתֵּב סֵתְרֵי הַזְהָר אֶלָּא לְרַבֵּי אַבָּא 311
- ב. אִוְרוֹת הַזְהָר לֹא נִתְגַּלּוּ רַק לַחֲבֵרָיָא בְּמַחְשֶׁבֶת לְבָם 312
- ג. אַחֲרֵי פְטִירַת הַרְבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאִי אִמְרָה הַחֲבֵרָיָא: "אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְהַחְטִיא אֶת בְּשָׂרְךָ" 312
- ד. רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הִפְיִר בְּרַבֵּי אַבָּא שֵׁיכּוּל לְהַעֲלִים הַדְּבָרִים אֲפִלּוּ מִחֻכְמֵי דוֹר הַהוּא 313
- פָּרָק יג – הַחַיּוּב וְהַשְּׁלִילָה לְלַמּוּד הַזְהָר 314**
- מִדּוּעַ לֹא נִפְוֶץ לַמּוּד הַזְהָר כְּשֶׁאֵר מְדַרְשֵׁי חֻכְמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה? 314
- א) הַיִּבְשׁוּת וְהַחֲשִׁכוּת בְּדוֹרֵנוּ זֶה, לֹא נִשְׁמַע כְּמוֹהֵן בְּכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָנוּ – הוּא מְשׁוּם שְׁאֲפִלּוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם מְטוּ יְדִיהֶם מִהַעֲסֵק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה 314
- ב) רַבֵּי יִצְחָק דְּלִטְאָשׁ בְּפִסְקוֹ הַמְּפָרְסֵם יִצְא לְהִגֵּן עַל הַזְהָר מִפְּנֵי מִתְנַגְּדֵי, וּמֵאֲזוּ נִתְפָּרְסֵם בְּעוֹלָם בְּיֹתֵר 319
- ג) הַרְבַּ חַיִּים וַיִּטְאֵל אִוְרוֹת הַחַיּוּב וְהַשְּׁלִילָה לְלַמּוּד הַזְהָר – לֹא נִבְרָא הָאָדָם אֶלָּא בְּדֵי שֵׁילְמֵד חֻכְמַת הַקְּבִלָּה 321
- פָּרָק יד – גְּדוּלַּי הַחֲסִידוֹת בְּשִׁבַח לַמּוּד הַזְהָר 325**
- א) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רְמָה, בְּרִי"שׁ גְּלִי – רָאשֵׁי תְבוּת רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאִי 325
- ב) מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף יִחִיָּה וַיִּתְקַים עַל יְדֵי לַמּוּד רִזִּין דְּאוּרִיתָא 325
- ג) או"ר בְּגִימְטְרִיָּא ר"ז 325
- ד) או"ר בְּגִימְטְרִיָּא אִי"ן סו"ף; אֲדו"ן עוֹלָם; ר"ז 326
- ה) שְׁמַחַת סִיּוּם סֵפֶר הַזְהָר מְעִין שְׁמַחַת תּוֹרָה 326
- ו) רַבֵּינוּ נִחְמָן מִבְּרִסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אִמֵּן, הַפְּלִיג מְאֹד כְּמָה פְּעָמִים בְּשִׁבַח גְּדֻלַּת קִדְשַׁת הַתְּקוּנֵי זֶהר 326
- ז) בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִים כְּלוּלִים כָּל הַחֻכְמוֹת שְׁבַע עוֹלָם וְכוּ'. 327
- ח) עַל סֵפֶר הַתְּקוּנִים לְבַד לֹא יִסְפִּיקוּ אֲלֵפִים סְפָרִים וְכָל עוֹרוֹת אֵילֵי נְבִיּוֹת לְבָאֵר עֲצֵם רַבּוּי הַסּוּדוֹת וְרַמְיזוֹת שֵׁישׁ שָׁם 327
- ט) רַק עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת סוּדוֹת חֻכְמַת הָאֵמֶת יְבוֹא מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ 327
- י) אֵין לִי נַחַת רוּחַ, כְּמוֹ בְּשַׁעָה שְׁאֵנִי מִתְפַּלֵּל אוֹ לֹמֵד זֶהר 328
- יא) אֵין דְּבַר שְׁנוּכָל לְהַחְבִּיא אֶת עֲצֻמוֹ שָׁם, כְּמוֹ בְּסֵפֶר הַזְהָר 328

יב) שבח והודאה להשם יתברך שלא ברא אותו בשנים שלא נתפשט הזהר בעולם..... 329

יג) מברך להשם בכל פעם, מה שנברא בזמן שיש זהר הקדוש בעולם..... 329

יד) רבינו הקדוש מסאטמאר לומד בספר הקדוש "עץ חיים" בקול גדול ברגש אש קדש בהתלהבות גדולה..... 329

פָּרָק טו – נפלאות רבי שמעון בר יוחאי..... 331

א) רבי שמעון בן יוחאי היה מלמד בנסים – 'שמעון בן יוחאי' גימטריא 'מחיה מתים'..... 331

ב) 'אדם ובהמה תושיע הוי"ה' בגימטריא 'רבי שמעון בן יוחאי'..... 332

ג) הגעגועים של החבריא קדישא לרבי שמעון בן יוחאי..... 332

ד) בשמשבחים רשב"י זכרוננו לברכה, אזי מגלה אחר כך חדושי תורה..... 332

ה) איה לוקחין חבריא כמו שהיה אצל רשב"י, והייתי גם בן תוחב ראשי ביניהם.. 332

ו) רבי "שמעון" בן יוחאי בחינת "ושמעו" הולך בכל המדינות..... 333

ז) בכח רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, יש כח אפלו למי שנופל לבחינת מקומות המטנפים לחפש ולבקש איה מקום כבודו עד שנתתקנין גם בן..... 333

ח) בזה השם הקדוש "רבי שמעון בן יוחאי" כלול כל מעשיו שהיה שלש עשרה שנים במערה וחבר ספר הזהר, וכל המעשיות הנזכרים ממנו..... 333

ט) רשב"י המשיך תקונים כאלה, שבכל דור ודור עד הסוף, שכל מי שירצה לשוב יוכל להתקרב להשם יתברך מכל מקום שהוא..... 334

י) אי אפשר להמשיך על עצמו עקר קדשת שבת כי אם בכח הצדיקי אמת שהם בחינת שבת..... 334

יא) שמחת הילולא דרשב"י בשביל ההשארה הקדושה שהשאיר לנו הזהר הקדוש לדורי דורות..... 334

יב) השבע ספירות עילאין הם נתגלו לרבי שמעון בר יוחאי, וגלו לו סודות התורה, ועל פיהם עשה תקוני הזהר..... 335

יג) כל פנימית בתורה נתגלו בארץ ישראל. דהינו, כל ספר הזהר ותקונים וכל כתבי האר"י זל"ה..... 336

פָּרָק טז – למוד ספר הזהר הקדוש במרון..... 337

א) למוד ספר הזהר במרון גרם שנתמלא הבית ריח טוב ונמשכה הארה גדולה והרגש גדול להנשמה..... 337

ב) קביעות זמנים ללמוד ספר הזהר על ציון רבי שמעון בן יוחאי..... 338

- 338ג) ללמד זהר על ציון הרשב"י במרוץ.
- 339ד) רבינו הרמ"ק במרוץ.
- 339ה) מרן הבית יוסף זכותו יגן עלינו אמן במרוץ.
- 340ו) חבורת האר"י זכרוננו לברכה במרוץ.
- 340ז) הקדוש ברוך הוא וכל הפמליא של מעלה וכל נשמות הצדיקים נמצאים במרוץ בל"ג בעמר בעת ההילולא קדישא של רשב"י.
- 340ח) ביום ל"ג בעמר הילולא חדוה ושמחה בעולם.
- 341ט) בל"ג בעמר אנו עושים משתה ושמחה.
- 341י) ל"ג בעמר בחינת ג"ל עיני ואביטה נפלאות מתורתך.
- 341יא) רבי ברוך ממעזיבוז נכד הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו אמן, נהג בכל ל"ג בעמר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש.
- 341יב) רבי יצחק איזיק מזידיטשוב למד ושנה בספר הקדוש "פרי עץ חיים" מאה ואחד פעמים.
- 342יג) הקדוש ברוך הוא ברא את האדם בסוד החכמה, כדי לדעת ולהסתכל בכבוד רבוננו.
- 345יד) ללמד ספר הזהר בנחת.
- 345טו) בכל יום בפרטיות צריכים ללמוד חכמת הקבלה - ואין להמתין עד שימלא ברוסו בש"ס ופוסקים, כי מי יודע כמה חיי.
- 346טז) מי שסיים "חלק אחד" מהזהר "בהבנה" יוכל לעשות סעדה מצוה - ועל סיום "כל" ספר הזהר "בגירסא" מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה.
- 347יז) מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסק בחכמת הקבלה.
- 348יח) למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד אף שיטעה בקריאתו.
- 348**פרק יז - דברי הראשונים המתארים את הקבלה.**
- 349א) דברי גדולי הראשונים המתארים את הקבלה.
- 349ב) מרמב"ן זכרוננו לברכה עד היום הזה לא נגלה אליהו כי אם למורי [האר"י] זכרוננו לברכה.
- 350ג) בן אדם שאומר שהתורה מספר ספורים בעלמא ודברי הדיוט, אין לו חלק בעולם הבא - כל דברי התורה הם דברים עליונים וסודות עליונים - אשריהם לאלו הצדיקים שמסתכלים בהתורה פראוי.
- 350ד) באור הזהר הנזכר לעיל מפרוש "הסלם".
- 352**פרק יח - התגלות ספר הזהר.**
- 354.....

- 354 (א) קדמות ספר הזהר הקדוש
- (ב) תורת הקבלה והסוד קבלו שלומי אמוני ישראל מרשב"י ז"ל, כל דברי האריז"ל מיסד על ספר הזהר, וכל דברי רבי ישראל בעל שם טוב ז"ל מיסד על דברי הזהר והאריז"ל, והגר"א ז"ל פתב פרושים על הזהר הקדוש, וכל תמימי דרך הולכים בתורת הזהר ומאמינים בו 354
- 356 (ג) סדר גלוי ספר הזהר הקדוש
- (ד) ספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרוננו לברכה והפעל שם טוב זכרוננו לברכה, הם כלם מיסדים על פי רוח הקדש 357
- (ה) ספר הזהר הקדוש והאר"י זכרוננו לברכה כל דבריהם מקבלים איש מפי איש עד משה רבינו עליו השלום, מה שחדשו בהם היה ברוח הקדש במדרגה גבוהה מאד, ומחזקין ומקימין מאד את אמונתנו הקדושה 358
- (ו) אין ללמד ספרים של דרושים ומוסר פי אם אותם ההולכים על פי דברי רבותינו זכרונם לברכה 359
- פּרָק יט – מדיע לא נתגלה ספר הזהר להקדמונים 360**
- (א) רבי יהודה חיט מבאר מדיע בדורו נתגלה ספר הזהר – ובזכות שעסק לאספן ספרי הזהר נצול מגרוש ספרד 360
- פּרָק כ – רבי שמעון בר יוחאי תלמיד מבהק לרבי עקיבא 362**
- (א) רבי שמעון בן יוחאי היה אחד מן התנאים הגדולים בדור השני שאחר הרבן בית שני 362
- (ב) רבי שמעון בן יוחאי נולד בארץ ישראל במרוז, ונאסף אל עמיו במרוז, ביום ל"ג בעמר ביום ל"ג בעמר 362
- (ג) רשב"י היה תלמידו המבהק של התנא הגדול רבי עקיבא 362
- (ד) רשב"י למד במשך שלש עשרה שנה בבני ברק אצל רבי עקיבא 363
- (ה) רשב"י מסר נפשו לחדר בבית הסהר לשמע תורה מרבו רבי עקיבא 363
- (ו) דיק שגני ובוראף מכירין כחף 363
- (ז) התענה כל כף תעניתים עד שנשחרו שניו מרב התעניות 364
- (ח) סתם רבי שמעון בש"ס הוא רבי שמעון בן יוחאי 364
- (ט) רבי שמעון בן יוחאי וחבריו היו עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא, על ידי שגלה ספר הזהר הקדוש והתקונים 364
- (י) רבי שמעון בר יוחאי היה התקון של העשרים וארבע אלף תלמידי רבי עקיבא 365
- (יא) דיקא על ידי רשב"י נתוספו כמה מאות ספסלי בבית המדרש 365

פֶּרֶק כֹּא – דְּמוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי לְמִשְׁה רַבִּינוּ..... 366

- 366 (א) הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא בְּשִׁמּוֹת מִשְׁה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי
- 366 (ב) לְמִשְׁה רַבִּינוּ וְלְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נִגְלָה מִן הַשָּׁמַיִם שְׁדוּרְשֵׁי נַפְשָׁם מֵתוּ
- 366 (ג) מִשְׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי הִסְתַּכְּלוּ בְּאַסְפֵּקְלַרְיָא הַמְּאִירָה
- 367 (ד) מִשְׁה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי קִבְּלוּ תוֹרָה מִסִּינִי
- 367 (ה) מִשְׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נִקְרָאוּ "סִינִי"
- 367 (ו) מִשְׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי יָדְעוּ סוּד "צְדִיק וְטוֹב לוֹ" וְהַפּוּכוּ
- 368 (ז) מִשְׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי שְׁקוּלִים בְּנֶגֶד כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ
- 368 (ח) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי עָלָה לְמָרוֹם בְּעֵנָן כְּמוֹ מִשְׁה רַבִּינוּ
- 368 (ט) מִשְׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי מְנַעוּ פְּרַעַנְיּוֹת מִן הָעוֹלָם
- 369 (י) מִשְׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי יָדְעוּ ע' פְּנִים לְתוֹרָה
- 369 (יא) לְמִשְׁה רַבִּינוּ וְלְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נִמְסַר הַבַּח לְבָרַךְ אֶת יִשְׂרָאֵל
- 369 (יב) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי הִיָּה נִיצוֹץ מִשְׁה רַבִּינוּ
- 369 (יג) קְבוּרַת מִשְׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי לֹא עַל יְדֵי יְלֹוד אִשָּׁה
- 370 (יד) פְּטִירַת מִשְׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נוֹדְעָה עַל יְדֵי בַת-קוֹל
- 370 (טו) מַעֲשֵׂה נוֹרָא מְהֵאָרָא זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה וּבַעַל הַחֲרָדִים, שְׁרָקְדוּ בִּיחַד עִם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי בְּל"ג בְּעֵמֶר
- 371 (טז) לְמוֹד הַזוּהַר בְּהִילוּלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי
- 372 (יז) לְלַמֵּד הַזוּהַר הַקְּדוּשׁ שְׁלָם בְּל"ג בְּעֵמֶר, בְּכַנּוּפִיָּא כָּל הַתְּלִמִּידֵי חֲכָמִים שְׁבָעִיר – אֲשֵׁרֵי שִׂיאַחוּ בְּסֵפֶר שְׁבָחֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי אוּ בְּסֵפֶר הִילּוּלָא רַבָּה לְהַגּוֹת בְּל"ג בְּעֵמֶר לִילוּ וְיוֹמוּ וְצְדִיק יִבְחֵן הַתְּלַהּבוֹת גְּדוּל בְּנַפְשׁוֹ בְּקִרְיָאָתוּ

פֶּרֶק כֹּב – גְּדַל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּמַרוֹן..... 374

- 374 (א) הַתְּפִלָּה עַל קְבָרֵי צְדִיקִים, אֶפְלוּ יְחִיד וּבְלֵי כּוֹנֵה שְׁלָמָה, מִתְקַבֵּלַת כְּתַפְּלַת צְבוּר
- 374 (ב) זְכוּת הַרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי מְסִיעַת לְהַבָּא לְטָהַר
- 374 (ג) ל"ג בְּעֵמֶר מְסַגֵּל לְרַפּוּאֵת הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ
- 374 (ד) רַבִּינוּ עוֹבְדֵיהָ מְבַרְטֵנוּרָא בְּמַרוֹן
- 375 (ה) רַבִּי נִתָּן מְבַרְסָלָב זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אֲמֵן בְּמַרוֹן
- 375 (ו) לְנִסְעַ מְאַרְבַּע פְּנוֹת הָעוֹלָם לְל"ג בְּעֵמֶר לְמַרוֹן, הוּא חֲתוּנָה יְפָה – בָּאִים אֲנָשִׁים מְקַצָּה אֲרָצוֹת וּמְפַזְרִים הוֹן רַב

- 375 ז) מעשי רבי שמעון, זה ענין נפלא
- 376 ח) אצל הציור של הרשב"י מרגישים ממש טעם גן עדן
- 376 ט) מי שלא ראה ההתעוררות שיש בל"ג בעמר במרון, לא ראה התעוררות מימיו
- 376 י) מי שלא ראה השמחה שיש בל"ג בעמר במרון, לא ראה שמחה וחיות מימיו ...
- 376 יא) כדאי לכסף ולהשתוקק ולהטריח כל ימיו, ולמסר נפשו לראות ולהשתתף להיות בל"ג בעמר במרון
- 377 יב) המקום של הרשב"י זכרונו לברכה מלמד בנסים למעלה מהטבע
- 377 יג) המקום שם הוא למעלה מהמקום, והזמן שם הוא למעלה מהזמן
- 377 יד) אשרי הזוכה לבוא לשם תמיד, ומכל שכן בערב ל"ג בעמר ול"ג בעמר
- 377 טו) אין לשער זאת למי שלא ראה כל זאת בעיניו, ואף כשנמשיל בפה ובכתב אף פעמים, אף על פי כן כשבאים בעצמו וראים כל זה, אז ראים שאין דגמה כלל למה שהוא באמת
- 378 טז) כל תקוותינו עתה הוא על אלו הצדיקים שנתגלה קבורתם
- 378 יז) שמחים על שבאים על קברו בהילולא של רבי שמעון בן יוחאי, כי עתה עקר התקון על ידי קברי צדיקים כאלו, על ידי שבאים על קבריהם הקדושים, כי כבר עשו פעולות נוראות כאלו מאז ועד עתה, שיכולים לבוא על קברם אפלו הגרוע שבגרועים, הרשע שברשעים, ולהתתקן על ידי זה
- 378 יח) יש נשמות נפולות מאד מאד, שאי אפשר שיהיה להם שום תקון בעולם כי אם על ידי נשמת הצדיק
- 378 יט) השמחה הגדולה של הילולא דרשב"י, שאז עולין ונתתקנין וחוזרין בתשובה כמה רחוקים
- 379 **פרק כג – למוד הזהר בטרה**
- 380 א) טבילת עזרא הכרח ללמוד תורת הח"ן; למוד הקבלה ללא טרה גורמת מינות ואפיקורסות
- 380 ב) רמז לטבילת עזרא
- 381 ג) בחג נדונים על המים על שהם מזולזלים במקואות ובטהרות שהם מים
- 381 ד) ידחקו עצמן תמיד לכוון בעת טבילה לעשות נחת רוח לפניו יתברך שמו
- 381 ה) למד כל הלילה זהר, תקוני זהר ותהלים, במים הקפואים, אפלו בעת שהיה חולה
- 383 **פרק כד – להיות במחצתו בעולם הבא**
- 383 א) על ידי הפצת ספריו זוכה לישוב במחצתו בעולם הבא

- 384 (ב) הספּר של הצדיק הוא נשמת הצדיק.....
- 384 (ג) אשרי הזוכה לתן מעות לצדקה נוראה בזאת להדפיס ספרים קדושים לשם שמים
- 384 (ד) המזכה את הרבים בצדקתו בספרים חדשים קדושים שהם בחינת קיום התורה, בודאי אין קץ לשכרו וצדקתו עומדת לעד, אשרי לו
- 384 **פּרָק כּה – תּקוּן לַגְּאֻלָּה הָאֲמֵתִית מִטַּעַם הַרְבָּנִים הַגְּאוּנִים מֵאִרֵי דְאַרְעָא קְדִישָׁא בְּשַׁנַּת תּרפ"א ל"ק**
- 386 (א) תקון לגאולה האמתית מטעם הרבנים הגאונים מארי דארעא קדישא
- 386 (ב) למוד הזהר מרומם על כל למוד אפלו דלא ידע מאי קאמר.
- 386 (ג) למוד הזהר בגירסא בונה עולמות עליונים.
- 387 (ד) בהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא כד אתגליא בדרא בתרא.
- 387 (ה) כי הלומד בספר הזהר לא יסבל חבלי משיח.
- 387 (ו) הגאולה תלויה בלמוד הזהר.
- 388 (ז) ללמודי הזהר והתקונים אלה פעמים בסוד האלה לך שלמה.
- 389 (ח) כל חבר ילמד זהר שלם עד כ"ה אלול או חציו או רבעו, ולזוג כל סיום שלם על ג' או ד' חברים בכדי לדעת כמה סיומים יש בכל עיר ועיר להשלים אלה פעמים, וכבר מנינו חברת מזכה את הרבים להשתדל בזה.
- 389 (ט) מודעה חדשה מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא קדישא לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלה סיומים, וכפי הרשימות אשר קבלנו לא נגמר רק לערך שש מאות סיומים.
- 390 (י) קדם הלמוד יאמר:
- 390 (יא) דברי הגאון בבוד מורינו הרב רבי יצחק ירוחם דיסקין שליט"א
- 391 (יב) לב כל יראי השם וחושבי שמו ישמח על ההתעוררות הקדושה של התמדת הלמוד בספר הזהר הקדוש ליחידי הסגלה אשר בארץ הקדש ובחויץ לארץ – ומה טובה וקדושה היא ההתחזקות הזאת של גמירת כל ספר הזהר אלה פעמים.
- 392 (יג) ברוך השם, כי מציון תצא תורה ודבר השם מירושלים.
- 393 (יד) מזכי לחיביא: אמרו רבותינו זכרונם לברכה: למה זכה אלקנה להעמיד שמואל ששקול במשה ואהרן, מפני שהיה עולה ומעלה לבני אדם הרבה עמו ומזכה אותם, וכן שמואל בנו נהג אחריו.
- 394 (טו) מי שמורה בני אדם אל הדרך הטובה ומישרם אל עבודת הבורא, זכיותו נכפלות בעבור זכיותם.

- 396 (טז) ראש רבני ארץ ישראל בירושלים תבנה ותבונן
- 397 (יז) הגאולה עתידה לבוא בזכות הסוד והרמז
- 398 (יח) הגאולה עתידה לבוא בזכות למוד הזהר וסודות הקבלה
- 398 (יט) על ידי למוד הזהר נעשה לו חשק לכל התורה – רשב"י קדוש כל כך התרגום, שגם שאר דברים הנכתב בתרגום מעורר ליראת שמים
- 399 (כ) 'למען' בגימטריא 'קץ' – 'למען', אם תרצה לקרב את הגאולה, אז תהיה תורת השם' דהינו סתרי תורת 'בפי"ך', אז יהיה 'למען' – 'קץ'
- 400 (כא) מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש אף שאינו מבין
- פָּרָק כו – שְׁלַחַן עֲרוּף הַזֹּהַר הַלְכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה סִימָן רמ"ו**
 (להגאון הצדיק הרב אברהם אביש צינוירט שליט"א – חלק חמישי ירושלים תשס"א) 402
- 402 (א) מי שלומד סתרי תורה נקרא בן להקדוש ברוך הוא, ואשרי חלקו בכך העולמות
- 404 (ב) אין שעור לשכר של אלו הלומדים סודות התורה, אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא
- 404 (ג) אוי לבני אדם, שאינם לומדים סודות התורה, רק פשט שהוא לבוש התורה
- 406 (ד) כל אלו העוסקים רק בתורת הנגלה ולא בתורת הנסתר, הם גורמים שפשיח ילך מן העולם ולא ישוב, וכן הם גורמים עניות וחרב ובוזה והרג ואבדון בעולם
- 408 (ה) גדל הענש למי שנפטר מן העולם בלי שום ידיעות מתורת הנסתר
- 410 (ו) מי שגורם לאנשים שלא ילמדו חכמת הקבלה, טוב לו שלא נברא
- 412 (ז) גדל המדרגה של בעלי קבלה
- 413 (ח) משה רבינו עליו השלום היה מעורר לרשב"י עליו השלום ותלמידיו הקדושים בסודות עליונים
- 413 (ט) בזכות למוד ספר הזהר יצאו מן הגלות ברחמים
- 414 (י) קרוב לימות המשיח אפלו נערים ידעו נסתרות
- פָּרָק כז** 416
- 416 (א) רבי שם טוב בספר האמונות: רק על פי חכמת הקבלה תושע יהודה וישראל תשועות עולמים
- 416 (ב) אי אפשר אלא בלמוד החכמה הנסתרה
- 416 (ג) העוסקים בחלק חכמה זו ולומדים אותה לשמה להכנס בסודותיה לדעת את קונם, היא העבודה הרצויה לפני בורא כל

- (ד) להיות ראוי לבנס אל ההיכל הזה, ראוי ראשונה להפשיט מעליו קלפת הגאווה הגסה המונעת אותו מלהשיג האמת 417
- (ה) (אמר המעתיק: מכאן רואים שמי שלא רוצה ללמוד בספר הזהר ובחכמת האמת, זה בא מחמת הגאווה שלו שמונעת אותו) 417
- (ו) תלמוד ספר הזהר רק למען השם יתברך 417
- (ז) חובה ללמוד חכמת האמת בלי שום ספק 417
- (ח) אין יותר חשיבות מדרישת סתרי תורה, מפני שהם נוגעים באלקות 418
- (ט) חכמת האמת היא רק להאיר על מה שחבוי בתוכו של אדם 418
- (י) יש סגלה נפלאה לאין ערוף לעוסקים בחכמת הקבלה, שאפלו בשאינם מבינים מה שלומדים, מעוררים עליהם את האורות המקיפים את נשמתם – כל אדם מישראל מבטח בסופו, שישג כל ההשגות הנפלאות 418
- (יא) אותם שעמדו על סוד השם והעמיקו בדברי רבי שמעון וסתרי סודותיו, והפירו וידעו את אלהי אביהם בידיעה ולא החליפו לזולתו, ולא עבדו באותם הסתומים עיני השכל, אלו הם המבחרים 419
- (יב) אין חשש בכתיבת חכמת האמת, אדרבה הוא כמו תבת נח שאוסף ושואב אותו אליו בשער להשם 420
- (יג) כאשר יבוא האדם ללמוד בתורה צריך שיהיה פונתו שהוא לומד הענין ההוא במה שהם דברים אלקיים, שנעלם ממנו עצם פנימיותם, ובדבר הזה ייטב הכל התורה היוצא מפיו לפני הקדוש ברוך הוא 420
- (יד) מי שלא למד דרך הסוד כלל, יזכה אל מדרגת עבד שלם, ולעולם לא יוכל לזכות אל מדרגת בן 420
- (טו) העוסק בחכמת האמת בשבועות רואה סימן יפה בלמודו 420
- (טז) מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משכיל, וכל אותיות הוי"ה זוכים לשמרו לעולם 421
- (יז) דוקא בעת הזאת שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמוד ומחו ולבו אטומים ולא יכול לבון כלל מה שלומד, אף על פי כן יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הזהר 421
- (יח) כל אדם מישראל מחיב בהחלט ללמוד חכמת הקבלה – ואם לא למד חכמת הקבלה, הוא מחיב להתגלגל ולבוא עוד פעם בעולם הזה 421
- (יט) חכמי הגויים כלם אינם יודעים ביצירה מה שיודע קטן שבישראל 422
- (כ) חייבים לדעת אותה כי מצוה היא עלינו 422
- (כא) כל חכמת הקבלה היא רק לדעת הנהגתו של הרצון העליון 422

- (כב) הפתאים היתושים נמנעים מיראתם מלהתעסק בחכמת האמת, ולבם שרש פורה ראש ולענה, ועלתה בהם חלודת טיט ורפש, לכפר בחכמת האמת, ואומרים שאין בתורה אלא פשטיה ולבושיה בלבד, ואין ספק כי לא יהיה להם חלק בעולם הבא 423
- (כג) מי שפבד וקשה בענין העיון בתלמוד, מוטב לו שיניח את ידו ממנו, ויעסק בחכמת האמת..... 423
- (כד) הסכלים המתחכמים הפוערים פיהם נגד העוסקים בחכמת הקבלה, אוי להם ולרע מזלם על סכלותם והוללותם, כי לא ירויחו מזה, רק שהם מניאים את עם השם מעלות להר קדשו..... 423
- (כה) הדוברים עתק על העוסקים בספרי הקבלה בגאונה ובזו, עתידין לתן את הדין, כי תאלמנה שפתיהם בזה ובבא, כי יסכר פי דוברי שקר, ודי להם סכלותם לענש נפשם..... 424
- (כו) מי שהיה יכול להשיג סודות התורה ולא השתדל להשיגן, נדון בדינין קשין .. 425
- (כז) אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לאור הזהר הקדוש – מי שלא ראה אור ספר הזהר לא ראה אור מימיו..... 425
- (כח) על ידי סודות התורה שקורא האדם עושה תקון גדול לשכינתא בגלותא..... 425
- (כט) לא יתפלל עד שילמד בזהר הקדוש הן רב הן מעט..... 426
- (ל) צריך לזהר שלא יוציא בשפתיו בחכמה זו מה שלא שמע מאדם שראוי לסמוך עליו..... 426
- (לא) לפעמים ילמד באימה במעט איזה פתבים מהאר"י זכרוננו צדיק לברכה לחיי העולם הבא..... 426
- (לב) נפתחו שערי החכמה על הרשב"י, להאיר לכל ישראל עד קץ הימים..... 427
- (לג) רשב"י חבר ספר הזהר, לפי ההארה אשר הגיע אליו בהתקנו במערה..... 427
- (לד) הזהר הנעשה על התורה זה נקרא הפתח הגדול של כללות התורה..... 427
- (לה) אף מי שאין לו יד בחכמה זו לא ימנע משוט בספרי המקבלים..... 428
- (לו) חכם אחד מכר ספר הזהר שלו, וחלם לו בלילה שקורין אותו 'בהמ"ה' – 'בהמ"ה' ראשי תבות ב'ערת ה'קדש מ'ן ה'בית, והלך והחזיר הזהר..... 428
- (לז) המחלקת על הצדיקים הגדולים..... 429
- (לח) אלו הסודות לא אתמסרו לכל בר נש, אלא המשפילים חד בדרא או תרי בדרא, ובדור רבי שמעון לא נמצאו אלא שבעה החברים..... 429
- (לט) לקבע עתים לעין בספר הזהר לידע מקור האור מתוך הוא לעינים..... 429
- (מ) עת לעשות להשם ולהציל מה שאפשר עוד להציל, לצאת מהגדר להפיץ חכמת הקבלה בקרב העם..... 430

- 431 (מא) חכמת הקבלה נמצאת סגורה ומסגרת באלף עוקאות עד היום הזה
- (מב) רשב"י זכרונו לברכה היה בו פח להלביש הדברים ולדרשם, באפן שאף אם ידרשם לרבים, לא יבינם אלא מי שראוי להבינם, לכן נתן לו "רשות" לכתב ספר הזהר..... 432
- (מג) גדל העלמת ספר הזהר שאין כל מח ומח יכול להבין דבריו - מזמן רשב"י ותלמידיו בעלי הזהר עד זמנו של האר"י זכרונו לברכה, לא היה אף אחד מהמחברים שיבין דברי הזהר והתקונים כמו האר"י זכרונו לברכה..... 433
- (מד) מעת שנתגלו ספרי האר"י לעולם, כל העוסקים בחכמת הקבלה הניחו ידיהם מכל ספרי הראשונים והגאונים שקדמו להאר"י, וכל חיי רוהם הדביקו רק בכתבי האר"י לבלבד..... 434
- (מה) עקרי החבורים בחכמת האמת, אינם אלא ספרי הזהר והתקונים, ואחריהם ספרי האר"י ל..... 434
- (מו) כל התורה בלה נאגרת על שם השם..... 434
- (מז) למוד ספר הזהר בשאינו מבין מאי קאמר..... 435
- (מח) כי לדברי הזהר, ספרו הוא המלאך הגואל אותנו, ואפלו אם תטעה באיזה מקום אין שגגתך עולה ודון..... 435
- (מט) בזהר הקדוש רואים השכר והענש - רבינו חיים ויטאל: מצוה ושמחה לפני הקדוש ברוך הוא שיתגלה החכמה הזאת כי בזכותה יבוא משיח..... 436
- (נ) אין שום למוד שביא יראת אלקים בלבד כמו למוד הזהר, בראותו גדל הענשים ועד היכן מגיע פגם של עברה..... 436
- (נא) על ידי הזהר תבוא הגאלה ברחמים - וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילה, כד יתגלי לתתא בדרא בתראא בסוף יומיא, ובגיניה וקראתם דרור בארץ..... 438
- (נב) בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא..... 438
- (נג) המעלה הגדולה בלמוד הזהר - גם ללא הבנה..... 438
- (נד) אפלו גרסת לשון הזהר, כאלו עוסק עם צדיקים בגן עדן..... 439
- (נה) אפלו מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת - ומבטח שהוא בן עולם הבא..... 439
- (נו) כי מה יגן עלינו מן המקטרגים, אם לא קריאתנו בחכמה זאת הנפלאה והעמקה..... 439
- (נז) ללמד לפני כל תפלה מאמר אחד מהזהר הקדוש או מהתקונים..... 439
- (נח) בכל לילה קדם השנה ממש, תלמד מאמר אחד מתקוני זהר..... 440

- נט) רבי לוי יצחק בנדר עליו השלום (מחסידי ברסלב) אמר לי פעם, שמאז שבא לארץ ישראל במשך שלשים שנה, הספיק לעבר את הזהר למעלה משלשים פעמים – היה מחלק לעצמו כל פרשה לשבעה חלקים, ובכל יום למד חלק אחד, כגון בפרשה שיש בה עשרים דפים זהר, היה מחלק לשבעה החלקים, והיה לומד כשלשה דפים ליום, ואלו פרשה של ארבעה דפים בלבד, היה לומד מעט יותר מעמוד זהר ליום..... 440
- ס) בשלומדים כל יום דף אחד, אזי במשך שנים ספורות זוכים לעבר על כל הזהר ועל תקוני זהר והזהר חדש – זה מחודיר באדם הרבה יראת שמים בנעם ובזיו מיחה, בנראיה בחוש..... 440
- סא) רבי שמעון בר יוחאי קדש כל כף את לשון התרגום, עד שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון התרגום, יש להם כח לעורר להשם יתברך..... 441
- סב) דע, שעל ידי למוד הזהר, נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה 441
- סג) קבלה מהבעל שם טוב זכותו יגן עלינו: צריך מלמד (לתלמידים) ללמד זהר, שהוא פחינת עץ החיים, שיכול להמשיך נשמה לתלמידים. כי מה שהרב נותן שכל ישר להתינוק, בזה מניח בו נשמה אמתית..... 442
- סד) על ידי הזהר נגאלין מהגלות הפרטי – לעלות לעולם העליון עם רכוש של כמה וכמה פעמים זהר הקדוש..... 442
- סה) בזהר דא יפקון ביה מן גלותא, ועוד "ברחמי"..... 443
- סו) דרך הלמוד מרבינו נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו אמן – ללמד במהירות ובזריזות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו..... 443
- סז) אין צריכין בלמוד רק האמירה לבד לומר הדברים בסדר ומפילא יבין – מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל..... 443
- סח) ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם..... 444
- סט) לגמור בכל שנה כל ספרי הזהר ותקונים וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאר"י זכרוננו לברכה..... 444
- ע) למוד הזהר נותן לי הרגעה..... 445
- עא) זוה"ר בגימטריא רי"ח..... 445
- עב) למוד הזהר מרומם את הנפש – למוד המדרש מעורר את הלב – ואמירת תהלים בבכי ודמעות "שוטפת את הכלי"..... 446
- עג) בקשר לכנוסי הילדים, למוד הזהר..... 446
- עד) בזה הלמוד יצאו עם ישראל מהגלות – "תשכן בתוך ירושלים... כי לישועתך קוינו וצפינו כל היום"..... 447

- עדה) לקרא זהר בערך שני דפים ליום, בפרט לפני השנה, כי יש בכחה גם לזכור את הנשמה לפני שעולה לתת דין וחשבון – כל מי שיתרגל בכך יהיה קל לו יותר להבין את לשון התלמוד..... 448
- עו) במכירת חסול לא משלמים בהקפה – משיח צדקנו כבר עומד על סף הפית: בזמן כזה אין מקיפים, והקדוש ברוך הוא גובה מיד בו במקום, עבור כל עברה חס ושלום..... 448
- עז) כי למוד הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, והוא תקון גדול לנשמה – על ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה..... 449
- עח) גרסה נפשי לתאודה אף על גב דמשבח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר..... 449
- עט) הגאון רבי מנחם זעמבא זכר צדיק לברכה: גם בלי הבנה מקיים מצות למוד.. 450
- פ) ללמוד הזהר אף שאינו מבין מאי קאמר, כי הלשון מסגל לנפש..... 450
- פא) תקון לבעל תשובה ללמוד ה' דפים מהזהר בכל יום אף על גב דלא ידע מאי קאמר – למוד הזהר דוקא יש בו סגלה זו יותר מלמוד המשנה ותלמוד ומקרא, כי פח למוד הזהר מכל התורה אם למקרא אם למשנה..... 451
- פב) הזהר מועיל מאד לתקן הנפש..... 452
- פג) האר"י זכרונו לברכה: סגלה למרק חטאים היא למוד הזהר הקדוש אף שאינו מבין מה שלומד..... 452
- פד) סגלת אמירת הזהר הקדוש – גם פי סתומים וחתומים הדברים אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית פרוטה לשפתים הנוטפות מר באימא ורעותא דלבא. בהני בבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה..... 453
- פה) צריך לקרות ספר הזהר אף על גב דלא ידע מאי קאמר, כי תקון גדול ועצום מאד למטרוניתא ולנשמתו..... 454
- פו) הלשון של הזהר הוא מסגל כל כף לשכינתא ולנשמתא לקרא בו יותר מכל עסק התורה..... 454
- פז) התקוני זהר מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול אפלו בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו..... 454
- פח) ללמוד בדברי הזהר והתקונים בשקידה, שהוא מטהר הנפש ומזככה אפלו אמירה בעלמא מן השפתים סגלה ותקון הנפש מאד ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש..... 455
- פט) דגל מחנה אפרים: לשון הזהר הקדוש הוא מסגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאומר..... 455

- צ) יש בחינת טמטום המוח שאינו צרעת חזקה כל כך, ולזה מועיל קריאת דברי הזהר הקדוש אף דלא ידע מאי קאמר..... 455
- צא) הרב הקדוש מוילעדיניק בשם הרב הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר: זהר הקדוש צריך לאמרו בלא באור, כי התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך..... 455
- צב) רבי צבי אלימלך מדינוב: מקבל בדינו שגם מי שלא ידע כלום, לשון הזהר מסגל לזכר הנפש..... 456
- צג) הזהר הקדוש מסגל לטהר את הנפש יותר מכל עסק התורה, ומקשר את האדם להשם יתברך..... 456
- צד) קבע ללמוד זהר הקדוש וספרי תלמידי הבעל שם טוב והיה רגיל הרבה בספר הקדוש תולדות יעקב יוסף ובנעם מגדים..... 457
- צה) למוד הזהר היא שלמות גדול אל הנפש – פשילמד זהר יעין בכל מלה, כי כל אות הוא חדוש בפני עצמו..... 458
- צו) בקצור של"ה: בערב שבת קדש אחר הטבילה ואמירת שיר השירים, אם יש לו פנאי אז מי שחננו השם בבניה ילמד מה בזהר הקדוש או בשום ספר קבלה..... 458
- צז) חדושי זהר – פתח דבריך יאיר מבין פתיים..... 459
- צח) בלמוד ספר זה בחדש אלול ובעשרת ימי תשובה סגלתו לקרב גאלתו יתברך וקץ ישועתו..... 459
- צט) נקרא ספר הזהר כי מזהירים כל הלומדים – סוד התקונים במספר קטן לתקן עולם העשיה..... 460
- ק) נקרא ספר התקונים כי תקוני העשיה עקר כל תקוניה..... 460
- קא) גזר אמר שדוקא בסוף יומיא בדרא בתראה עתיד לאתחדשא חבורא דא..... 461
- קב) סגלת חבורא דא להביא גאלה וחרות מהגלות..... 462
- קג) לכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראה שהוא זמן בעתה, ואז בסגלת החבור וקראתם דרור – ואשרי הדור שיזכה לזה..... 462
- קד) מטרה הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו..... 463
- קה) בענין חשיבות למוד הזהר והקבלה..... 463
- קו) אמר אליהו זכרנו לברכה לרשב"י דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא פד אתגליא בדרא בתראה..... 464

- קז) מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה..... 464
- קח) אם קובע עת להשם שעה אחד בכל לילה, אז מבטח לו שהוא בן העולם הבא, מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך, היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא 465
- קט) למוד פנימיות התורה..... 466
- קי) דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, ולא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא בעלמא ואורך גלותא. 466
- קיב) אגרת הקדש ששלח הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו לגיסו הגאון הקדוש רבי אברהם גרשון 466
- קיג) סוד האגרת: בריש ראשי תבות רשב"י גלי דהינו בשיתגלה תורת הנסתר אז יצאו בני ישראל מן הגלות. 467
- קיג) על ידי עסק התורה בפנימיות בדרך הסוד יפקון מן גלותא בבחינת אחישנה. 467
- קיד) תולדות הרב נסים נחום זכרונו לברכה..... 468
- קטו) ספר קצור לקוטי מזהר"ן להצדיק הקדוש רבינו נחמן מברסלב – נדפס שנת תרע"א בולגרייאה]..... 469
- קטז) הגאון הצדיק רבי שניאור זלמן מלאדי זכר צדיק לברכה, אדמו"ר הזקן מליובאוויטש שנת "ונגלה כבוד אדונו הרב זלמן זכרונו לברכה" לפ"ק..... 469
- קיז) שאלות ותשובות רב פעלים חלק א' ארח חיים סימן א': שאלה – שעתיד אדם להתבע לעתיד לבוא אף על זה שלא למד מעשה מרכבה, והאר"י הזהיר על זה בכמה מקומות 472
- פרק כח ענף א – הקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן על שער ההקדמות** 475.....
- א) סבת ארך הגלות 475
- ב) עסק התורה שלא לשמה 477
- ג) ראיה שאין עוסקין לשמה..... 477
- ד) בגדר שלא לשמה..... 478
- ה) הקדוש ברוך הוא ברא עולמות והשתעשע בסוד התורה 479
- ו) הפשט הוא לבוש הסוד 479
- ז) במשנה הוא קלפת סודות התורה..... 480
- ח) לכון האמת בפשט התורה..... 481

- ט) שְׁכַר עֵסֶק הַתּוֹרָה לְשִׁמְהָ וְשִׁלָּא לְשִׁמְהָ..... 481
- י) בְּעוֹלָם הֵבֵא לוֹמְדִים רַק סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְנִשְׁמְתָה..... 482
- יא) יַעֲסֹק תַּחֲלָה בְּנִגְלָה וְאַחַר כֵּן בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת..... 482
- יב) סְדוּר וְכוֹנֵן לְמוֹד הַלְכָה וְקִבְלָה..... 483
- יג) חֲטָא אָדָם הִרְאִישׁוֹן שִׁלָּא עֵסֶק בְּקִבְלָה וְלִכְן גַּם נִשְׁבְּרוּ הַלּוּחוֹת..... 485
- יד) הִגְאֵלָה תְּבוּא בְּשִׁנְעֵסֶק בְּאִהְבָה בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת..... 486
- טו) כִּי לֹא עַל חֲנָם כְּפִי רְצוֹנָם פְּסָקוּ טֵמֵא טְהוֹר אֲסוּר וְהִתֵּר כְּשֶׁר וּפְסוּל אֶלָּא מִתּוֹךְ פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה כְּנֹדַע לְיֹדְעֵי חֵן – חֻכְמַת סֵפֶר הַזֹּהָר הִיא הַמְאִירָה אוֹתָם, וּמְבַאֶרֶת הַדְּבָרִים הַנֶּאֱמָרִים בַּתְּלִמּוּד..... 488
- טז) אוֹי לָהֶם לְבְרִיּוֹת מֵעֲלֻבוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה שְׂאִינָם עוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַקִּבְלָה שֶׁהִיא נוֹתֵנָת כְּבוֹד לַתּוֹרָה, כִּי הֵם מְאָרִיכִים הַגְּלוּת וְכָל הָרַעוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לְבוֹא בְּעוֹלָם..... 490
- יז) הָרַב חַיִּים וַיִּטְאֵל אוֹדוֹת הַחַיּוּב וְהַשְּׁלִילָה לְלִמּוּד הַזֹּהָר..... 493
- יח) כָּל מֵאֵן דְּאִזִּיל לְהַהוּא עֲלֵמָא בְּלֹא יְדִיעָה, אִף עַל גַּב דְּאִית בֵּיה עוֹבְדִין טְבִין סְגִיִּיאִין, מִפְּקִין לִיה מִכָּל תְּרַעֵי דְהַהוּא עֲלֵמָא וְכוּ'. תָּא חוּזִי, מַה כְּתִיב אִם לֹא תִדְעֵי לָךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים, אִם אֲנִתְּ אֲתִיָּא בְּלֹא יְדִיעָה, וְלֹא אִסְתַּבְּלַת בְּחֻכְמָה, עַד דְּלֹא אֲתִית לְהִכָּא, וְלֹא יְדַעְתָּ רִזִּין דְּעֲלֵמָא עִילָאָה, אִף עַל גַּב דְּאֲנִתְּ הִיפָּה בְּנָשִׁים בְּמַצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים לִית אֲנִתְּ כְּדִי לְמִיעַל הִכָּא צְאִי לָךְ..... 496
- יט) אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר רַבִּי יְרֵמְיָה מִשׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יִכּוֹל אֲנִי לְפָטֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִיּוֹם הַדִּין כּו'. רְאִיתִי בְּנֵי עֲלִיָּה וְהֵם מַעֲטִים אִם אֶלְף הֵם אֲנִי וּבְנֵי מַהֵם אִם מֵאָה הֵם אֲנִי וּבְנֵי מַהֵם אִם שְׁנַיִם הֵם אֲנִי וּבְנֵי מַהֵם..... 501
- כ) אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן: דִּיךְ שְׂאֲנִי וּבוֹרְאֵךְ מִפִּירִין עֲרַכְךָ..... 502
- כא) וְאֵל יִפְלֹא הָאָדָם מְזֵה, כִּי עִם הַיּוֹת שְׂרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי אַחֲרוֹן שְׁבַתְנָאִים זָכָה לְמַעֲלָה כְּזוֹ, כִּי דְבָרִים אֵלוּ כְּבִשׁוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִין רְשׁוֹת בְּפָה לְפָרֵשׁ עֲנִינָם הַכְּמוּס וְהַחֲתוּם אֲצִלְנוּ..... 503
- כב) דְּבָרֵי הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עֲלִיו הַשְּׁלוּם אֲשֶׁר דְּבָרוֹתָיו כְּלַהֲבֵי אִשׁ אוֹכְלָה וְחַתוּמִּים וְסַתוּמִּים בְּאֶלְף חוֹתָמוֹת..... 504
- כג) הִסְבֵּר לְהַעֲלֵמַת הַזֹּהָר אַחֲרֵי פְטִירַת הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי..... 504
- א. לֹא נָתַן לְכַתֵּב סִתְרֵי הַזֹּהָר אֶלָּא לְרַבִּי אֲבָא..... 504
- ב. אוֹרוֹת הַזֹּהָר לֹא נִתְגַּלוּ רַק לְחַבְרֵיא בְּמַחְשְׁבַת לְבָם..... 505
- ג. אַחֲרֵי פְטִירַת הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי אָמְרָה הַחֲבֵרְיָא: "אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְהַחֲטִיא אֶת בְּשָׂרְךָ"..... 505

- ד. רבי שמעון בן יוחאי הכיר ברבי אבא שיוכל להעלים הדברים אפלו מחכמי דור ההוא 505
- כד) הראשונים זכרונם לברכה שלמדו סתרי חכמה זו מפי אליהו הנביא 507
- כה) שבחי האר"י זכרונו לברכה – יודע בכל מעשי בני אדם שעשו ושעתידים לעשות – מכיר בריח האדם כל מעשיו 507
- כו) דברים מבהילים לא נראו ולא נשמעו בכל הארץ מימי רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום ועד הנה – אליהו הנביא היה נגלה אליו תמיד ומדבר עמו פה אל פה ולמדו זאת החכמה..... 508
- כז) הסתרת הקבלה של הרבי שמעון בן יוחאי ואחרי הרמב"ן 509
- כח) בענין כל ספרי המקבלים 510
- כט) סדר ותכן הספר 512
- ל) עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל: – חלקי הספר 513
- לא) בענין ספרי קבלה אחרים 513
- לב) זאת לוקחת ומעתקת מספר עץ חיים שבדמשק מכתב יד הרב חיים ויטאל זכרונו לברכה בעצמו וזה לשונו:..... 515
- לג) עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל זכרונו לחיי העולם הבא – תנאי למוד הקבלה – הקדוש ברוך הוא מדקדק עם צדיקים כחוט השערה לכן צריך לפרש עצמו מבשר ויין 518
- פּרָק כח עֲנָף ב – סֵפֶר דֶּרֶךְ עֵץ חַיִּים לְהִרְמֹח"ל בַּעַל סֵפֶר מִסְלַת יִשְׂרָאֵל, וְהוּא הַקְּדָמָה לְסֵפֶר פִּתְחֵי חֲכָמָה, וְהוּא מִיִּסְדַּעַל סֵפֶר עֵץ הַחַיִּים לְמוֹרֵינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוֹרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.....523**
- א) ספר דרך עץ חיים להרמח"ל זכותו יגן עלינו אמן – בעל ספר מסלת ישרים – והוא הקדמה לספר פתחי חכמה, והוא מיסד על ספר עץ החיים למורינו הרב חיים ויטאל זכרונו לחיי העולם הבא 523
- פּרָק כט – הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיחַ זְכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבִרְכַּת לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא 543**
- א) המקבל האלקי רבי יהודה פתיח זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא – מחבר ספר "יין הרקח", ועוד 543
- ב) מעשה שהיה: התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן נגלה בחלום – רבי שמעון בר יוחאי חפץ בהדפסת הספר "יין הרקח" 543
- ג) בית לחם יהודה – חלק ראשון – התעוררות ללמוד חכמת הקבלה 544

- ד) מי שלא טעם טעם חכמת האמת כאלו לא ראה מאורות מימיו ואזי להם
 לבריות מעלבונה של תורה, והאומר די לי בנגלות אין לי עסק בנסתרות, טוב
 ליה דלא איברי בעלמא..... 545
- ה) אמר אליהו לרבי שמעון בתקונא שתינתא דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן
 גלותא פד אתגליא בדרא בתראה..... 546
- ו) אין האדם נקרא שלם עד שיעסק בחכמת האמת..... 546
- ז) מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם..... 546
- ח) הזהר קורא לעוסקים בחכמת האמת "אינון דהוו קיימי בטורא דסיני"..... 547
- ט) לית אתר פנימאה בכל אינון פאינון דידיעי רזא דמאריהון וידיעי לאתדבקא
 בהו בכל יומא..... 547
- י) מי שעוסק בחכמת האמת נקרא בן להקדוש ברוך הוא..... 548
- יא) החלום הנורא, שרק בזכות הזהר אוכל להציל את כל העיר – ומה שקרה
 אחר כך..... 552
- יב) אחר עבור ג' שעות חזר ובא אלי ועמד בפתח החצר במבלבל וצעק עלי: קום
 לך..... 552
- יג) ידעתי את בונת החלום שירמזון על למוד עץ חיים..... 552
- יד) וכתבתי זה להיות מזכרת לחכמי הדורות לידע ולהודיע ולהודיע שבמה
 צרות, רבות ורעות גורמים לעולם בהתשרלם מעסק רזי התורה..... 553
- טו) ויקח מפרות עץ החיים ואכל וחי לעולם..... 553
- פרק ל – החזון איש זכותו יגן עלינו אמון..... 558**
- הגדה של פסח – החזון איש – מעשה רב עבדות והנהגות ואמרות שסדרו על פי
 סדר ההגדה – ונוספו עליהם הליכות והנהגות על פי פסקי מרן החזון איש
 זכר צדיק וקדוש לברכה..... 558
- א) מרן החזון איש והזהר..... 558
- ב) פסק החזון איש להגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א..... 559
- ג) מי היה רבו של הגר"א בחכמת הנסתר? – וכי אליהו הנביא הוא רבי רע?..... 559
- ד) ורוח ונשמה שנפחת באפנו..... 560
- ה) הדבוק משתולל כשהובא לפניו ספר הזהר שלא יכול לסבל הקדשה..... 560
- ו) מה עשה הדבוק בשבת כשבקצה השלחן המפה נשמטה והתגלה מעט?..... 561
- ז) מערה מסתורית, בו התבודדו רבותינו רבי ישראל יעקב אלגאזי, בעל הקהלת
 יעקב, בנו המהרי"ט אלגאזי והחיד"א זכותו יגן עלינו..... 561
- ח) דנת מלך גרר בחלום הלילה – הנפטר בא אל החזון איש..... 562

- ט) אם לא תשוב – תמות בלא עת..... 563
- י) זכות התעסקות במת מצוה במסירות נפש..... 564
- יא) מרן ה'סטייפלער': אל ה'חזון איש' בא נפטר מעלמא דקשוט..... 565
- יב) לשון הזהר הקדוש מעורר..... 566
- יג) המקבל המפלא רבי שאול חיים בן רבי אליהו הכהן דוויך זכר צדיק לברכה.. 566
- יד) על ידי למוד חכמת האמת הם מתבררים יותר ומתקרבת הגאולה..... 566
- טו) פי מי שעוסק דוקא בנגלה ולא בזהר הקדוש נקרא לא עבדו..... 566
- טז) השל"ה: העוסק במעשה מרכבה אינו פוסק אפילו לאמן יהא שמייה רבא, לא יסיח דעתו מהענין אשר עוסק עד גמר אותו הענין, ואין צריך לומר שלא ישיח חס ושלום שום שיחה בטלה..... 567
- יז) קדם כל למוד ימסר עצמו על קדשת השם פי זה מועיל מאד..... 567
- יח) פה החיים: למוד שעה אחת בקבלה תועיל לאדם יותר מלמוד שנה אחת בפשט..... 568
- יט) מי שיש לו מח בקדקדו הן בעודנו חי ירוץ לקבע עתים בספר הזהר ביום ובלילה..... 568
- כ) על ידי למוד הנסתרות אפילו שעה אחת כל מה שילמד בפשט מתעטר באותו הלמוד..... 568
- כא) נתיב התורה הוא שירגיל עצמו לקרא בספר הזהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים..... 569
- כב) סגלה לטמטום הלב – "זהר" הוא מלשון הארה שמאיר במקום חשוף וכו', פי מה אכפת לו לקורא אף שאינו מבין, אפילו הכי הוא סגלה..... 569
- כג) יש ב' מיני למוד בתורה האחד למוד והבנת סודות התורה והחכמה הפמוסה בה ועל זאת אמר אם בחקותי תלכו..... 570
- כד) למוד הנסתר נקרא בלשון "טיול" בפרדס..... 571
- כה) הגר"א: טיול בפרדס הינו סתרי תורה..... 571
- כו) יש מעלה באמירת קטעי זהר אף על פי שלא מבין מה שקורא..... 572
- כז) אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמד, אין טענה זו פוטרנו ליום הדין כי יכול הוא ללמד פמו שידע..... 572
- פָּרָק לֹא – הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי סְלִימָאן אֵלֵיהוּ מְנִי זָכַר צַדִּיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה..... 574**
- א) ברפת אליהו תשכ"ו ירושלים – להרב הגאון הקדוש סלימאן אליהו מני זכותו יגן עלינו אמן..... 574

- (ב) אֵלָא וְדַאי לַמּוֹדוּ כָּל הַשָּׁנָה אֵינּוּ כְּלוּם, אִם אֵינּוּ מְעַטְרוּ בַּיּוֹם אֶחָד בְּלַמּוּד
 576הַקְּבֵלָה בִּי שְׁקוּל הוּא כְּנֶגֶד כָּלָם
- (ג) אוֹי לְהֵם מְעַלְבוּנָה שֶׁל תּוֹרָה שְׂאִינָם עוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה, הֵם מְאַרְיִכִים
 הַגְּלוּת וְכָל הַרְעוֹת הַמַּתְרַגְּשׁוֹת לְבוֹא לְעוֹלָם, אוֹי לְאַזְנִים שֶׁכֶּף שׁוֹמְעוֹת וְאוֹי
 לְעֵינַיִם שֶׁכֶּף רוֹאוֹת, בִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּעֶסֶק הַחֻכְמָה הַזֹּאת, וּמְנִיעַתְנוּ מִלְּהַתְּעַסֵּק
 578בָּהּ הִיא גּוֹרְמַת אַחֲזוֹר וְעֵכוּב כָּל דְּבַר טוֹב
- (ד) הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר: אֵין הִנָּאָה בְּעוֹלָמִי אֵלָא בְּשַׁעָה שֶׁתְּלַמִּידֵי חֻכְמִים
 יוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה וּמְצִיצִין וּמְבִיטִין וְרוֹאִין וְהוֹגִין בְּהֵמוֹן הַתְּלַמּוּד כִּסָּא
 580כְּבוֹדֵי, הִיאָף הוּא עוֹמֵד
- (ה) מְחִיב לְעֶסֶק בְּכָל יְכַלְתּוֹ בְּסִתְרֵי תּוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂה מְרַכְּבָהּ, בִּי אֵין הִנָּאָה לְהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא מִכָּל מַה שֶׁבָּרָא בְּעוֹלָמוֹ, רַק בְּהִיּוֹת בְּנֵיו לְמַטָּה עוֹסְקִים בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה
 581וּבְסַפּוּרֶיהָ וּבְדִינֶיהָ וּבְמַצּוּוֹתֶיהָ
- (ו) כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִשִּׁית אֵל לְבוֹ בִּי בְּעֵבוֹר הַתְּרִשְׁלוֹתוֹ מִלְּלַמּוּד בְּחֻכְמָה הַזֹּאת גְּרַם
 כַּמָּה צְרוֹת לְאַחֲזִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – שֶׁבְּמִנִּיעַת לַמּוּד הַחֻכְמָה הַזֹּאת גּוֹרִם עֲנִיּוֹתָא
 581וְחֶרְבָא וּבִזְזָה וְכוּ', הַשֵּׁם יִסְלַק חֶרוֹן אַפּוֹ מֵעַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, אָמֵן.
- (ז) צְרִיף שְׂתִתְגַּלְגַּל עַד שְׂיִטְרַח בְּאַרְבַּע בְּחִינוֹת שֶׁל פְּרִד"ס
 583
- (ח) בְּזִכּוֹת לַמּוּד הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ יְבוֹא הַגּוֹאֵל
 583
- פֶּרֶק לַב**
 584
- (א) לְלַמּוּד הַזֹּהֵר שֶׁל הַפְּרָשָׁה מִדֵּי שְׁבוּעַ בְּשָׁבוּעַ, עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם
 585
- (ב) לַמּוּד הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ בְּכַמָּה לֵילוֹת
 585
- פֶּרֶק ל"ג עֵנָף א וּל"ג בְּעֵמֶר – ג"ל עֵינִין – קוֹנְטֵרַס "הַבֵּן אִישׁ חַי**
וְהַזֹּהֵר" – הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ הַחַד בְּדָרָא מְגַלָּה לָנוּ, שֶׁקִּימוּ וְקָבְלוּ הַיְהוּדִים
 קֹהֵל עֲדַת יִשְׂרָאֵל, לְהַחְזִיק בְּלַמּוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזֹּהֵר יְחִיד וְרַבִּים
 588מִנְעֵר וְעַד זְקֵן
- בְּשַׁעֵר
 588
- (א) רִיחַ שֶׁל קְדֻשָּׁה וְטְהָרָה נוֹדֵף מִסְּפָרֵיו
 588
- (ב) הִיָּה אוֹכֵל חֵלִין בְּטְהָרָה
 588
- (ג) יְדוּעַ שְׁעֵשָׂה גַם אֵת תְּקוּן הַקְּנָה שֶׁהוּא תַעֲנִית שֶׁל שֵׁשׁ שָׁנִים רְצוּפוֹת יוֹם אַחַר
 589יוֹם
- (ד) גְּדוֹל הַדּוֹר – חַד בְּדָרָא בְּנִגְלָה וּבְנִסְתָּר
 591
- (ה) רְבִינוּ הִיָּה חַד בְּדָרָא שֶׁהֵיוּ יְדוּעַ וּמְבִין בַּתּוֹרַת הָאֵר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה לְעֵמְקָם
 וְלְאַמְתָּתָם – כָּל הַמְּקַבְּלִים מִתְּקוּפַת רְבִינוּ עַד הַיּוֹם, כָּלָם הוֹלְכִים לְאוֹר פְּסָקֵי
 591הַלְכוּתֵינוּ וְהַבְּנֵינוּ שֶׁל רְבִינוּ בַּתּוֹרַת הָאֵר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה

- 592 (ו) בעל הלשם בקש הסכמה מבעל בן איש חי
- 593 (ז) בעל אחיעזר והחפץ חיים על הבן איש חי
- (ח) הגאון הקדוש מבעלז רבי יהושע רקח זכרוננו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא מעיד שהבן איש חי הוא הגדול בדורו – תורתו ויראתו קדשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו – וגם במתיבתא דרקיעא היו מכריזים עליו הזהירו בפלוני ובתורתו..... 594
- (ט) בשמים ובמתיבתא דרקיע נתקבלה תורתו של רבינו..... 595
- (י) תורתו של רבינו היא כתורת הראשונים ומקבלת ורצויה בשמים..... 596
- (יא) תורתו של רבינו נתקבלה בשמים, ותורתו תורת אמת, וכל מי שעוסק בספריו של הבן איש חי עוסק הוא בתורת אמת..... 597
- (יב) קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן..... 597
- (יג) הטעם שנתפשט למוד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר..... 598
- (יד) למוד הזהר הקדוש מגן בעת צרה..... 598
- רמזי "זהרי חמה"..... 599**

פֶּרֶק ל"ג עֵנָף ב' וּל"ג בְּעֵמֶר – ג"ל עֵינַיִן – גִּדְל הַחַיִּיב עַל כָּל אֶחָד

- אֲשֶׁר נִקְרָא בְּשֵׁם "יִשְׂרָאֵל" לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזֹּהָר, זְקָנִים עִם נְעָרִים, הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים, עֲשִׂיר וְאַבְיּוֹן, גְּאוּנִים עִם הַגְּדוֹלִים, חֲכָמִים עִם הַמּוֹנִים וְצֶאֱן קְדוּשִׁים, מִקְטָן שֶׁהִגִּיעַ לְחַנוּךְ, וְיִהְיוּ נִצּוּלִים מִכָּל פְּגָעִים רָעִים..... 600
- (א) קְרוֹב לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ, אֲפֹלוּ נְעָרִים יִדְעוּ נִסְתָּרוֹת..... 600
- (ב) קִימוּ וְקִבְלוּ הַיְּהוּדִים קֹהֵל עֲדַת יִשְׂרָאֵל לְהַחֲזִיק בְּלִמּוּד הַקְּדוּשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזֹּהָר יְחִיד וְרַבִּים מְנַעַר וְעַד זְקָן..... 601
- (ג) צְרִיכִים לְעוֹדֵד אֶת כָּלם לְעַסֵּק בְּסֵפֶר הַזֹּהָר, שֶׁרַק עַל יְדוֹ תְּבוֹא הָאֲנוּשׁוֹת לְגַאֲלָה הַרוּחָנִית וּלְבִיאַת הַמְּשִׁיחַ, לְכֵן אֶסוּר לְהִתְחַמֵּק מִלִּמּוּד הַקְּבִלָּה..... 602
- (ד) לוֹ עַמִּי שׁוֹמֵעַ לִי, הָיוּ שׁוֹקֵדִין כָּל יְמֵיהֶם לְלַמֵּד סֵפֶר הַזֹּהָר וְהַתְּקוּנִים, כְּתַבִּי מֶרֶן בְּלוֹל עִם חֲסִידוֹת וְהַקְּדָמוֹת שֶׁל מֶרֶן הָרַב רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּעַל שֵׁם זְכָר צַדִּיק לְבָרְכָה וְהָיוּ מִבְּטָלִין כָּל הַגְּזוּרוֹת רָעוֹת, כֵּן הַשְּׁפָעוֹת פְּשׁוּטוֹת, בְּנֵי חַיִּי מְזוּנֵי..... 602
- (ה) חַיּוֹת אָדָם הַיִּשְׂרָאֵלִי תְּלוּי בְּסֵפֶר הַזֹּהָר וּבְכַתְּבֵי מֶרֶן לְלַמֵּד בְּקִדְשָׁה וּבְשִׂמְחָה וּבְנִעֻם וּבִירְאָה וְאֶהְבֶּה כָּל אֶחָד לְפִי הַשְּׁגָתוֹ וְקִדְשָׁתוֹ וְכָל יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים..... 603
- (ו) רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלַב זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אֲמֵן בְּמֶרֶן – צְנֹה שֶׁם לְבַנֵּי הַנְּעוּרִים לֹאִמֵּר זֹהָר..... 603
- (ז) לְלַמֵּד בְּקִטְנוּתוֹ סֵפֶרִי הַזֹּהָר וְתְּקוּנֵים וְכָל כְּתַבֵּי הָאֵר"י זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה..... 603

- ח) בלמוד זֶהר וְכַתְבֵי הָאֵר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, הֲיָה בּוֹכָה הַרְבֵּה עַד שְׂזוּכָה לְהַבִּין..... 604
- ט) בְּדוֹר הַזֶּה שֶׁהַמִּינוֹת גּוֹבֵר צָרִיכִין לְלַמֵּד עִם תִּינוּק בֶּן תִּשְׁעָה שָׁנִים סֵפֶר הַזֶּהר וְהַתְקוּנִים..... 604
- י) נְעָרִים קְטָנִים יִלְמְדוּ מִסוּד הַשֵּׁם..... 605
- יא) כָּל אַחֲנֵנוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יִקְבְּעוּ לַמּוֹד בְּסֵפֶר הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ יַחַד עֲשִׂיר וְאַבְיּוֹן קָטָן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא..... 605
- יב) מַה טוֹב וּמַה נְעִים אִם יִשְׁתַּדְּלוּ לְקַבֵּעַ חֲבוּרוֹת לְלַמּוֹד הַזֶּהר בְּפֶרֶט לְעַת כּוֹזָאט אֲשֶׁר נִיצוּצֵי הַגְּאֻלָּה הַחֲלוּ לְפָרֹחַ עֲלֵינוּ לְהַשְׁתַּדֵּל בַּלְמוּד הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה הַמְּסֻגָּל לְבִיאת מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ..... 605
- יג) כָּל יִשְׂרָאֵל מְחַיְבִים לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל רִשְׁב"י, אֶחָד גְּאוֹן, אֶחָד רַב גְּדוֹל, אֶחָד חֶכֶם, אֶחָד הַמוֹן, אֶחָד קָטָן שֶׁהִגִּיעַ לְחַנוּךְ..... 605
- יד) מְקַטְנִים עַד גְּדוֹלִים חַיְבִים לְלַמֵּד זֶהר הַקְּדוֹשׁ..... 606
- טו) הַלְוָאֵי לֹא הָיוּ מְקַלִּין גְּדוּלֵי הַדוֹר בַּלְמוּד הַחֲכָמָה הַקְּדוֹשָׁה – וְהַלְוָאֵי הָיוּ מְלַמְּדִין דְרָךְ לְתַלְמִידֵיהֶם לְעַסֵּק בַּחֲכָמָה הַלְוָו..... 606
- טז) מִי יִתֵּן שְׂיִתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֶּאֱן קְדוֹשִׁים כְּשֶׁהֵם עֲדִין בְּנֵי 9 – 10 שָׁנִים, סֵפֶר הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ, וְיִהְיֶה בּוֹדָאֵי הַגְּאֻלָּה בְּקָרוֹב בְּלִי שׁוּם חֲבָלֵי מְשִׁיחַ..... 607
- קוֹנְטֵרַס "מִי גְּלָה ר"ז זֶה לְבַנֵּי"..... 609**
- א) או"ר בְּגִימְטְרִיאָה ר"ז..... 609

ספר אור הזהר

– פרק א ענף א' – מעלת אמירת הזהר והתקונים אפלו בלי הבנה

א) גם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע
מקריאתם

גם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע
מקריאתם, כי ברית כרותה לשפתים הנוטפות מר באימה ורעותא
דלבא בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם, מעורר את
האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה וכו'.
(הרב משה זכותא בהגהותיו לספר הפנונת)

ב) למוד תהלים וזהר הקדוש אפלו באין מבין כלל,
חשוב ומקבל ומרצה לפני השם

למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפלו אי
לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש
ברוך הוא. ונהי שבלימוד המשניות וכדומה יש דעות שצריך להבין
לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלימוד תהלים וזהר הקדוש אפלו
באין מבין כלל, חשוב ומקבל ומרצה לפני השם וכו'.

(פלא יועץ אות ז', זהר)

ג) אף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזהר ותקונים

ילמד בספרי קבלה, ואף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזהר ותקונים, כי הם מסגלים לטהר הנשמה.

(סדור כוננות האר"י זכרוננו לברכה מהמקביל האלקי מורנו הרב רבי יעקב קאפיל של רבי יעקב קאפיל איש ליפשיץ זכר צדיק וקדוש לברכה אשר היה מגיד מישרים בבית המדרש של מעזריטש גדול לפני תקופת הבעל שם טוב - לפני 300 שנה. כולל באורים על כל חלקי התפלה. בסדר כוננת הלמוד)

ד) לשון של הזהר מזכר הנשמה

מי שלא זכה להבין הזהר, אף על פי כן ילמד, כי הלשון של הזהר מזכר הנשמה.

(אור צדיקים להרב מאיר פאפריש, סימן א' סעיף קטן טז)

ה) למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה

למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה. לפי שהגם דכל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, מכל מקום נתלבשה בכמה ספורים, ואדם הקורא ומבין הספורים נותן דעתו על פשט הפשוט, אבל ספר הזהר, הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה, אלא שאינו מובן מקצת המשיג ועמק המשג.

(עבודת הקדש להחיד"א, מורה באצבע סימן מד)

ו) למוד הזהר הקדוש נורא ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי קאמר

הטעם שכתבו זכרונם לברכה כי למוד הזהר הקדוש נורא ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי קאמר, משום דבכל התורה יש פרדס (פישט רימז דרוש ס'וד), ובכל למוד אינו נפר הסוד כלל, ואדרבה הקורא ושונה דעתו על הפשט לבד באין מבין אם יש סוד בתורה

כָּלֵל, מֵה שְׁאִין כֵּן סֵפֶר הַזֵּהר הַקְּדוֹשׁ דֵּהִסוּדוֹת הֵם בְּגִלּוּי וְהַלּוּמִד יוֹדֵעַ כִּי יִדְבֵר נִפְלְאוֹת וְרִזֵּי תוֹרָה וְהוּא לֹא יִדַּע, וְלִזָּה מוֹעִיל מְאֹד לְתַקּוֹן הַנַּפְשׁ.

(נֶפֶשׁ חַיִּים מַעֲרַכֶת הַז' אוֹת ד', מִשֵּׁם הַגְּדוֹלִים לְהַחִיד"א)

ז) לְשׁוֹן הַזֵּהר הַקְּדוֹשׁ הוּא מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה, אֵף שְׁאִינוּ מִבִּין כָּלֵל מֵה שְׁאִמֵר

עַל דֶּרֶךְ דְּאִיתָא שְׁלִשׁוֹן הַזֵּהר הַקְּדוֹשׁ הוּא מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה, אֵף שְׁאִינוּ מִבִּין כָּלֵל מֵה שְׁאִמֵר, כְּמִשְׁל הַנִּכְנָס לְחֲנוּת שֶׁל בִּשְׁם, אֵף עַל פִּי שְׁלֹא לְקַח כְּלוּם, מְכַל מְקוּם רִיחַ טוֹב קִלְט עִמוֹ.

(הַרְבֵּ הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מִשֵּׁה חַיִּים אֶפְרַיִם מְסַדִּילְקוֹב בַּעַל דָּגֵל מַחְנֵה אֶפְרַיִם בְּלִקוּטִים דְּבוּר הַמִּתְחִיל יִשְׁקֵנִי)

ח) אִמֵר הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה: אִמִּירַת הַזֵּהר מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה

אִמֵר הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה: בְּג' דְּבָרִים הַכָּלֵל הַכֶּף מִמֵּה שְׁאִמֵרוּ אֶחָד הַמְרַבֵּה וְאֶחָד כּו' וּבִלְבַד שְׁיִכְוֹן, אֶלָּא אֶחָד הַמְכּוֹן כּו' וּבִלְבַד שְׁיִרְבֵּה, אִמִּירַת הַזֵּהר מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה.

(סֵפֶר נְתִיב רִשִׁי, בְּשֵׁם מוֹרִי, הֵלֵא הוּא הַרְבֵּ הַצַּדִּיק רַבִּי הֵלֵל מִפְּאָרִיטְשׁ)

ט) בְּשֵׁם אֲדַמּוֹר הַזְּקָן (בַּעַל הַתְּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ בְּגִנְזֵי מְרוֹמִים: סֵפֶר הַזֵּהר הַלְּשׁוֹן מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה אֵף עַל פִּי דִלָּא יִדַּע מֵאִי קִאָמֵר

שְׁמַעְתִּי מִמֵּהר"ם הַלּוֹי יָפֵה שְׁאִמֵר בְּשֵׁם אֲדַמּוֹר הַזְּקָן (בַּעַל הַתְּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ בְּגִנְזֵי מְרוֹמִים סָגְלָה לְמַחְשָׁבוֹת זְרוֹת בְּעַת הַתְּכַלָּה הוּא ג' דְּרָכִים וְכו', וְכֵן סֵפֶר הַזֵּהר הַלְּשׁוֹן מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה אֵף עַל פִּי דִלָּא יִדַּע מֵאִי קִאָמֵר, וְלָכֵן כִּיּוֹן שֶׁג' דְּבָרִים אֱלוֹ אֵינָם צְרִיכִים כְּוֹנֵה, לָכֵן מוֹעִילִים לְטַהַר הַמַּחְשָׁבָה מִמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת.

(סֵפֶר מַגִּדֵל עו', מֵאִמְרֵי דְּבָרֵי אֱלֻקִּים חַיִּים מֵאֲדַמּוֹרֵי חַב"ד, עֲמוּד תַּכ"ו)

**י) שִׁמְעֵנוּ בְּפִרוּשׁ מִפִּי אֲדָמוֹר הַזָּקֵן (בְּעַל הַתְּנִיָּא)
בְּלִיאֲזָנִי: מוֹעִיל קְרִיאַת דְּבָרֵי הַזְהָר הַקְּדוּשׁ אֲף דְּלֹא יָדַע
מֵאֵי קְאָמֵר**

וּכְמוֹ שֶׁשִּׁמְעֵנוּ בְּפִרוּשׁ מִפִּי אֲדָמוֹר הַזָּקֵן (בְּעַל הַתְּנִיָּא) בְּלִיאֲזָנִי,
שֵׁשׁ בְּחִינַת טְמֵטוֹם הַמֶּח וְכוּ', וּלְזֶה מוֹעִיל קְרִיאַת דְּבָרֵי הַזְהָר
הַקְּדוּשׁ אֲף דְּלֹא יָדַע מֵאֵי קְאָמֵר.

(חֲנָה אַרְיֵאל, להרי"א מהומיל, שְׁמוֹת עֲמוּד סד)

**יא) בְּדַבְּקוֹת נֶפֶשׁ הָאָדָם בְּצַרוּפֵי אוֹתִיּוֹת אֲף שְׂאִינוּ יוֹדַע
וּמִבֵּין הָעֵינָן בְּעֵין הַשֶּׁכֶל רַק שְׁהוּגָה וּמְדַבֵּר בָּהֶם, הֲרִי הֵם
מַעֲלִים אֶת הַנֶּפֶשׁ**

כָּל צַרוּפֵי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה יֵשׁ בָּהֶם יִתְרוֹן וּמַעֲלָה יִתְרָה זו,
שֶׁבְּדַבְּקוֹת נֶפֶשׁ הָאָדָם בְּצַרוּפֵי אוֹתִיּוֹת אֲף שְׂאִינוּ יוֹדַע וּמִבֵּין
הָעֵינָן בְּעֵין הַשֶּׁכֶל רַק שְׁהוּגָה וּמְדַבֵּר בָּהֶם (לֹא פּוֹקֵי הִרְהוּר דְּלֹא
כְּדַבּוֹר דְּמִי) הֲרִי הֵם מַעֲלִים אֶת הַנֶּפֶשׁ לְמָקוֹם שֶׁלֹּא הִיָּתָה
הַנֶּפֶשׁ מַגַּעַת שָׁם מִצַּד שְׂרָשָׁה, כִּי שְׂרָשׁ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הִיא גְבוּהָ
לְמַעַלָּה מִשְׂרָשׁ הַנֶּפֶשׁ.

(תּוֹרָה אֹר לְבַעַל הַתְּנִיָּא, פְּרֻשַׁת בְּשַׁלַּח דְּבִיּוֹר הַמִּתְחִיל אֲשִׁירָה לֵה')

**יב) הַלְּשׁוֹן שֶׁל הַזְהָר מְסַגֵּל לְשִׁכְיִנְתָּא וּלְנִשְׁמַתָּא לְקִרְאָ
בּוּ יוֹתֵר מִכָּל עֵסֶק הַתּוֹרָה**

יַעֲסֵק בְּסִפּוֹר הַזְהָר אֲף עַל גַּב דְּלֹא יָדַע וְלֹא מִבֵּין מֵאֵי
קְאָמֵר, מִכָּל מָקוֹם הַלְּשׁוֹן שֶׁל הַזְהָר מְסַגֵּל לְשִׁכְיִנְתָּא וּלְנִשְׁמַתָּא
לְקִרְאָ בּוּ יוֹתֵר מִכָּל עֵסֶק הַתּוֹרָה.

(תְּקוּן לֵיל הוֹשַׁעְנָא רַבָּה)

(יג) **בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ רַבִּי אֶהְרֵן מְזִיטָאמִיר: שְׁזַהַר הַקְּדוֹשׁ
צָרִיף לְאֹמְרוֹ בְּלֹא בְּאוֹר, כִּי הַתְּבוּת וְהַדְּבוּר שֶׁל זֶהר
הַקְּדוֹשׁ עֲצָמָן מִקְשָׁרִין אֶת הָאָדָם לְאִין סוּף יִתְבַּרֵּךְ**

בענין למוד זהר הקדוש, אמר בשם הקדוש רבי אהרן
מזיטאמיר, **שְׁזַהַר הַקְּדוֹשׁ צָרִיף לְאֹמְרוֹ בְּלֹא בְּאוֹר, כִּי הַתְּבוּת
וְהַדְּבוּר שֶׁל זֶהר הַקְּדוֹשׁ עֲצָמָן מִקְשָׁרִין אֶת הָאָדָם לְאִין סוּף
יִתְבַּרֵּךְ, רַק מִי שְׂרוּצָה לְלַמֵּד עִם בְּאוֹר יַעֲיֵן מִקְדָּם בְּהַבְּאוֹר, וְהַזְהַר
יֵאמֵר כְּסֻדָּר בְּלִי בְּאוֹר.**

(רבי ישראל דוב מוילעדניק, שארית ישראל שער ההתקשרות שער הא' דרוש ה' מאמר
(ב')

(יד) **לְשׁוֹן הַזְּהַר מְסַגֵּל לְזַכָּךְ הַנְּשֻׁמָּה**

מְקַבֵּל בְּיַדֵּינוּ שְׁגָם מִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ כְּלוֹם, לְשׁוֹן הַזְּהַר מְסַגֵּל
לְזַכָּךְ הַנְּשֻׁמָּה.

(מורנו הרב צבי אלימלך בהגהותיו לספר סור מרע, דפוס מונקטש אות ט')

(טו) **עֵקֶר לַמוֹד בְּפִנְיַמִּיּוֹת הַתּוֹרָה יִהְיֶה שְׁתַּשִּׁיג הָאָרְהָ
וְחִיּוֹת אֶלְקִית בְּנִפְשָׁךְ בְּעַת לַמוֹדֶךָ וּבְכָל הַיּוֹם, וְלֹא
שְׁתַּהֲיֶה מְקַבֵּל אוֹ חוֹקֵר**

עקר למוד בפנימיות התורה יהיה שתשיג הארה וחיות אלקית
בנפשך בעת למודך ובכל היום, ולא שתהיה מקבל או חוקר וכו'.
ולפעמים האדם הוא בקטנות השכל, לא יפטר את עצמו מכלום
כי זה מינות וכו' ואז עקימת שפתיו הוה מעשה ומלכא שכיב על
אבנים ואותיות כמו שהן.

(היכל הברכה דברים דף רח:)

טז) מי שלא ראה אור הזהר מתוקים מדבש, לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה – ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה – אפלו אמירה בעלמא מן השפתים סגלה ותקון הנפש מאד – ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש מפל פגם וסיג וחולאת

על פן בני ואחי תרגילו עצמכם ללמד בדברי הזהר והתקונים בשקידה, ומי שלא ראה אור הזהר מתוקים מדבש, לא ראה מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה, ועוד שהוא מטהר הנפש ומזככה, אפלו אמירה בעלמא מן השפתים סגלה ותקון הנפש מאד, ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש מפל פגם וסיג וחולאת.

(הקדמת ספר צצי עדן מקאמארא זכרונו לברכה)

יז) סימן למרה שחורה, שאין לו חשק ללמוד בספר הזהר

סימן למרה שחורה: א) שאין לו חשק לעלות לארץ ישראל. ב) שאין לו חשק ללמוד בספר הזהר, רק ללמד לשם מצוה. ג) כששומע דבר אין יכול לעבד בו את השם יתברך (זה לשונו: ער הערט א זאך קען ער דערמיט ניט גיין – הוא שומע דבר ואינו יכול ללכת עם זה).

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס י' אות כ"ט)

יח) רבי פנחס מקאריץ זצ"ל פוסק: מלמד צריך שילמד זהר, להמשיך נשמה אמתית לתלמידים

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל אמר: מלמד צריך שילמד זהר, שהוא בחינת "עץ חיים", ויוכל להמשיך נשמה לתלמידים. כי בזה שהרב נותן שכל ישר לתינוק, בזה מניח נשמה אמתית.

[אמר המעתיק: כשאב שולח בנו למלמד ללמוד אצלו תורה, דבר הראשון צריך לברר אם המלמד של בנו לומד זוהר, כי אם לא, אז מי יודע איזה נשמה המלמד ימשיך לבנו – וגם אי אפשר שיהיה

להמלמד קצת יראת שמים בלי לימוד הזוהר הקדוש כמבואר
בספרים הקדושים].

(חכם הרזים)

יט) ההשגה מתחילה מתורת הנסתר

ההשגה מתחילה מתורת הנסתר ורק אחר כך משיגים יותר
חלקי התורה. ולבסוף משיגים את התורה הנגלית.

(הגאון מוילנא. סדור)

כ) רק על ידי לימוד הזהר תבוא האנושות לגאולה הרוחנית ולביאת המשיח. ולכן אסור להתחמק מלימוד הקבלה

האסור ללמד קבלה היה רק לזמן קצוב עד 1490. ומ - 1540
והלאה צריכים לעודד את כלם לעסק בספר הזהר, מפני שרק על
ידי לימוד הזהר תבוא האנושות לגאולה הרוחנית ולביאת
המשיח. ולכן אסור להתחמק מלימוד הקבלה.

(הרב אזולאי, ספר אור החמה)

כא) אי אפשר שכל כלל ישראל יבואו לטהרה הגדולה הזו, זולת על ידי לימוד הקבלה, שהיא הדרך הקלה ביותר, המספיקה גם לקטני הדעת

אי אפשר שכל כלל ישראל יבואו לטהרה הגדולה הזו,
זולת על ידי לימוד הקבלה, שהיא הדרך הקלה ביותר,
המספיקה גם לקטני הדעת, מה שאין פן בדרך העסק בתורת
הנגלה בלבד, אי אפשר לזכות על ידה, זולת ליחידי סגולה, ועל ידי
יגיעה רבה, אבל לא למרבית העם.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשגל זכר צדיק לברכה, בהקדמה לתלמוד עשר הספירות, אות
לו)

כב) אוי לאלו שלא רוצים ללמד את הזהר, מפני שהם מביאים לעולם עני, מלחמות ואסונות

אוי לאלו שלא רוצים ללמד את הזהר, מפני שהם מביאים לעולם עני, מלחמות ואסונות.

(תקוני הזהר, תקון ל')

כג) למוד ספר הזהר מעל ועדיף על כל למוד אחר למוד ספר הזהר מעל ועדיף על כל למוד אחר.

(החיד"א)

כד) הגאולה וביאת המשיח תלויים רק בלמוד הקבלה הגאולה וביאת המשיח תלויים רק בלמוד הקבלה.

(הגאון מוילנא. ספר אבן שלמה 11,3)

כה) על למוד הזהר אין שום הגבלות

על למוד הזהר אין שום הגבלות...

(החפץ חיים)

כו) אם דורי היה שומע בקולי, היה לומד כבר מגיל תשע ספר הזהר

אם דורי היה שומע בקולי, היה לומד כבר מגיל תשע ספר הזהר, וכך היה רוכש יראת שמים במקום חכמה חיצונית.

(הרב הקדוש רבי יצחק איזיק מקומרנא, ספר נוצר חסד)

כז) אני קורא לכל אחד, להקדיש כל יום זמן ללמוד הקבלה

אני קורא לכל אחד להקדיש כל יום זמן ללמוד הקבלה, מפני שבזה תלוי נקוי נשמתכם.

(הרב יצחק פדורי)

כח) בזכות למוד הזהר הקדוש יבוא הגואל

בזכות למוד הזהר הקדוש יבוא הגואל.

(רבי אליהו בן סולימן מאני, כסא אליהו, שער ד')

כט) למוד הזהר הקדוש מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות

כבר ידוע לכבודם מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות.

(רבני ירושלים, שנת תרפא)

ל) על ידי הזהר הקדוש יצאו מן הגלות

ובגלל שעתידים ישראל לטעם מאילן החיים שהוא ספר הזהר הקדוש, יצאו על ידו מן הגלות.

(רבי שמעון בר יוחאי, הזהר, נשא)

לא) ספר הזהר מוכן הוא לפתח פתחי גאולה

כעת הזמן המחייב להרבות קנין בתורה הפנימית. ספר הזהר הפורץ נתיבות חדשות, משים במדבר דרך מסלה בערבה, הוא וכל תבואתו מוכן הוא לפתח פתחי גאולה.

(אורות נז)

לב) הבעל שם טוב: קדם כל תפלה ילמדו מאמרי זהר הבעל שם טוב צנה לאנשיו: שקדם כל תפלה ילמדו מאמרי זהר.

(רבי יצחק בר ישעיה עטיה, דורש טוב, ענין זהר)

ולעולם אין כח בנו להפשיט התורה ממלבושיה אם לא הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום וחסדיו בקצת מקומות.

(הרב משה קורדובירו, הרמ"ק, דע את אלקי אביך, טז)

ומי שלא זכה להבין הזהר אף על פי כן ילמד כי הלשון של הזהר מזכר הנשמה.

(אור צדיקים ודרך סעדה לרבינו מאיר פאפיראש - סימן א' סעיף טז)

**לג) למוד התקוני זהר הקדוש מקרב הגאולה במהרה
בימינו**

למוד התקוני זהר הקדוש... מטהר הגוף והנשמה וסגלתו לקרב הגאולה במהרה בימינו.

(רבי חיים צבי עהרנרייך, מטה אפרים, קצה המטה, סעיף קטן כג)

לד) למוד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש

למוד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש ואף על פי שאינו מבין הלשון של הזהר לבד מסגל מאד.

(רבי חנוך העניך מאלכסנדר, סדר הלמוד, אות ב')

לה) התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך

התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך.

(רבי ישראל דוב מוילעדיניק, שארית ישראל שער ההתקשרות, שער א' דרוש ה' מאמר ב')

לו) על ידי למוד הזהר באשמרת יצאו ישראל מהגלות שדומה ללילה

אם זכה ילמד זהר באשמרת כי בזכותו יצאו ישראל מהגלות שדומה ללילה.

(אור צדיקים ודרך סעדה לרבינו מאיר פאפיראש, סימן א' סעיף טו)

לז) האדמור הזקן זכותו יגן עלינו אמן פוסק: בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר

מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר אף שאינו מבין, כי מה אכפת ליה שאינו מבין אפלו הכי הוא סגלה.

(רבי שניאור זלמן מלאדי, אדמור הזקן (בעל התניא), מאמרי האדמור הזקן הקצרים 1
דף תקעא)

לח) הלשון מסגלת לזכר הנשמה ולהאירה בזהר נפלא

מי שלא זכה להבין, אפלו הכי, יקרא הלשון מפני כי הלשון
מסגלת לזכר הנשמה ולהאירה בזהר נפלא.

(רבי חיים הכהן, הנהגות טובות, אות מה)

לט) כל אות בזהר הוא חדוש בפני עצמו

כשלומד זהר יעין בכל מלה ומלה. כי כל אות הוא חדוש בפני
עצמו. ודברים הנראים כפשט אינם אלא סוד. כי הזהר כלו אורה.

(רבי חיים הכהן, הנהגות טובות, אות מו)

אמת שמקבל בידינו שגם מי שלא ידע כלום אף על פי כן לשון
הזהר מסגל לזכר הנפש.

(רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, הוספות מהרצ"א, אות ט')

מ) על ידי הזהר ומרן האר"י יתחדש לו בכל רגע אור

חדש ממש עד שנעשה ממש בריה חדשה

יתחדש לו בכל רגע אור חדש ממש עד שנעשה ממש בריה
חדשה על ידי הזהר ומרן האר"י.

(רבי יצחק אַזיק? הודה? חיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה דברים דף יא)

מא) כל אות ואות של ספר הזהר וכתבי מרן של הרב

חיים ויטאל... הם תקונים גדולים לנשמה לתקן כל

הגלגולים

כל אות ואות של ספר הזהר וכתבי מרן של הרב חיים
ויטאל הם תקונים גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים.

(רבי יצחק אַזיק? חיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

**מב) טעם שם ספר הזהר מפני השפעת האור ההוא
מהזהר העליון, ודרך אורו משפיעים בהשגחה אלהית כל
המתעסקים בו**

ולזה הספר יקרא ספר הזהר מפני השפעת האור ההוא
מהזהר העליון, ודרך אורו משפיעים בהשגחה אלהית כל
המתעסקים בו, שהיה אור ושפע עליון מהדעת משפע ברזי תורה
דהינו רזי וסתרי תורה וכו' כיון שנשפע משם אתקרי החבור הזה
ספר הזהר, כלומר שנשפע מהזהר ההוא.

(הרב משה קורדובירו, הרמק, דע את אלקי אביך, ב')

**מג) בדור הזה שהמינות גובר צריכין ללמוד עם תינוק בן
תשעה שנים ספר הזהר והתקונים**

ולו עמי שומע לי בדור הזה שהמינות גובר היו לומדין עם
תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר והתקונים להגות בהם והיה
יראת חטאו קודמת לחכמתו ויתקיים.

(רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

**מד) לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חכמינו
זכרונם לברכה**

לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חכמינו
זכרונם לברכה.

(מעשה איש למרן הגאון הקדוש בעל החזון איש זכר צדיק לברכה)

**מה) קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק
בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד**

זקו

מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני מאורות הגדולים
ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת
ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד
ורבים מנער ועד זקו, והגם דאין לאל גדם להשיג ולהבין סוד

אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה, אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד.

(רבנו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקונים בניהו)

מו) אפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא ובדאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו

למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב ודגלו עלי אהבה פרשו רבותינו זכרונם לברכה ודלוגו עלי אהבה הא למה הדבר דומה לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חצין של תבות בלעגי שפה ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו כך יושב בשמים שחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמד אך אין דעתו משגת או אין לו מי שילמדנו ולומד כפי שיודע בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו הנה כי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמד אין טענה זו פוטרנו ליום הדין כי יכול ללמוד כמו שיודע.

(רבי אליעזר בר יצחק פאפו, פלא יועץ, ערך זהר.)

מו) החפץ חיים זכר צדיק לברכה פוסק: על למוד ספר הזהר אין שום הגבלה – ולמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים

וכן אמר הגאון הצדיק רבי שלמה בלוח זכר צדיק לברכה משם רבו החפץ חיים זכר צדיק לברכה, שעל למוד ספר הזהר אין שום הגבלה כי רבו מדרש. והנה החפץ חיים מעורר לכלם שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה ואפלו לבחורים.

(רבי יוסף בן שלמה מפוז'ין, הוספות בגין יוסף)

מח) על ידי למוד ספר הזהר והתקונים וכתבי מרן האר"י מבער הקוצים והרע שבנפשו, ויזכה לדבק עצמו באור עליון, ויזכה לכל מדות טובות שבעולם – אמר מרן

הָאֵר"י, שְׁבִזְמַן הַזֶּה נִסְתָּרוֹת נַעֲשׂוּ נִגְלוֹת וְשִׁמְחָה לִפְנֵי הַמָּקוֹם לְלַמֵּד בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה וּלְגַלוֹת רְזִין לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל

וּבַעַת עֵקֶבֶתָא דְמִשְׁיחָא הַתְּגַבְּרוֹת הָרַע וְהַעֲזוֹת וְהַמְדוּת רַעוֹת
בְּהִנְהָגוֹת רֵאשִׁי עַרְב רַב נִתְּגַלָּה הָאוֹר הַגָּנוּז מִן הַשָּׁמַיִם סֵפֶר הַזֶּהר
וְהַתְּקוּנִים וְאַחֲרֵיהֶם כְּתָבֵי מֶרֶן הָאֵר"י וּבְזֶה הַלְמוּד מְבַעַר הַקּוֹצִים
וְהָרַע שֶׁבִּנְפֹשׁוֹ וְיִזְכֶּה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּאוֹר עֲלִיוֹן וְיִזְכֶּה לְכָל מַדּוֹת
טוֹבוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וְלָזֶה נִתְּגַלָּה הָאוֹר הַזֶּה. וְעַקֵּר לְמוֹדֵד בְּפִנְיָמִיּוֹת
הַתּוֹרָה יִהְיֶה שֶׁתְּשִׁיג הָאֵרָה וְחִיּוֹת אֱלֹקִית בְּנִפְשָׁךְ בַּעַת לְמוֹדֵד וּבְכָל
הַיּוֹם... אָמַר מֶרֶן הָאֵר"י שְׁבִזְמַן הַזֶּה נִסְתָּרוֹת נַעֲשׂוּ נִגְלוֹת
וְשִׁמְחָה לִפְנֵי הַמָּקוֹם לְלַמֵּד בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה וּלְגַלוֹת רְזִין לְכָל בַּר
יִשְׂרָאֵל.

(רבי יצחק איזיק ?היודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה, דברים רח:)

מַט) לְהַלְהִיב לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל לְטַעַם טַעַם אוֹר הַגָּנוּז עוֹלָם הַבֵּא בְּעוֹלָם הַזֶּה עַל יְדֵי חֲכָמַת הַזֶּהר

לְהַלְהִיב לְבָבוֹת יִשְׂרָאֵל לְתוֹרָה וְלַעֲבוּדָה בְּחֲכָמָה הַפְּנִימִיּוֹת
מִתּוֹקָה מְדַבֵּשׁ וְנִפְתַּת צוּף מְאִירוֹת עֵינַיִם וּמְשִׁיבוֹת נֶפֶשׁ חַמּוּדָה גְּנוּזָה
מִתּוֹק הָאוֹר לְעֵינַיִם וְטוֹב לְנֶפֶשׁ לְזַכָּה וְלְהַאֲיֶרָה בְּמַדּוֹת טוֹבוֹת
יִשְׁרוֹת לְטַעַם טַעַם אוֹר הַגָּנוּז עוֹלָם הַבֵּא בְּעוֹלָם הַזֶּה עַל יְדֵי
חֲכָמַת הַזֶּהר... וְעַקֵּר הַתְּגַלוֹת הַחֲכָמָה הַזֹּאת בְּדוֹרְנוֹ לֹא הָיָה אֶלָּא
לְהַאֲיֶר עַל הַנֶּפֶשׁ לְזַכָּה בְּתִשׁוּקָה וְדַבְּקוֹת אֶהְבָּה וְיִרְאָה בְּקִדְשָׁה
טְהֵרָה וְעֵנָה... כִּי הַתְּגַלוֹת הָאוֹר הַצָּפוֹן הַזֶּה בְּיָמֵינוּ הָיָה לְהַאֲיֶר
עֲלֵינוּ וְעַל נַפְשֵׁנוּ לְהַסִּיר מֵאֲתָנוּ כָּל הַזְּהָמוֹת וְתַאֲוֹת הָרַעוֹת
לְטַעַם מְאוֹר עֲלִיוֹן אוֹר צַח מִמֶּשׁ טַעַם עוֹלָם הַבֵּא וְלְהַסִּיר
הַקּוֹצִים מַדּוֹת רַעוֹת וְגֵאוֹה וְהַשְׁתַּרְרוֹת עַל רַעְהוֹ וְיִתֵּר מַדּוֹת
רַעוֹת אֲשֶׁר הֵם לְשֹׁכִים בְּעֵינֵינוּ קִנְאָה וְשִׁנְאָה וְאַהֲבַת רַעוֹת.

(רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נתיב מצוותיך, בהקדמה)

נ) אין הזהר מדבר במקרים גשמיים כלל, אלא בעולמות עליונים

כי האמת הוא, שאין הזהר מדבר במקרים גשמיים כלל, אלא בעולמות עליונים, שאין שם סדר זמנים כמו בגשמיות, וזמנים הרוחניים מתבארים בשנוי צורות ומדרגות הם למעלה ממקום וזמן.

(רבי שמעון בר יוחאי, הזהר, ויצא עם פרוש הסלם דף סב. מאמר צדיק עליון צדיק תחתון)

נא) החיד"א פוסק: למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה

למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו. והוא תקון גדול לנשמה, לפי שהגם דכל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, מכל מקום נתלבשה בכמה ספורים, ואדם הקורא ומבין הספורים נותן דעתו על פשט הפשוט. אבל ספר הזהר הן הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה, אלא שאינו מובן מקצר המשיג ועמק המשג.

(רבי חיים יוסף דוד אזולאי, החיד"א, מורה באצבע, אות מד)

נב) ההוגה בספר הזהר ובדברי חכמי אמת וביותר בכתבי האר"י זכרונו לברכה יגלו שערי אורה ופתחי חכמה, ויחשב פאלו עומד הוא כל היום תמיד בחצרות השם ומשפנותיו ברזין דאורייתא

אין שעור וערך למעלת ההוגה בדברי אלקים חיים, בספר הזהר וכל הנלוים אליו, ובדברי חכמי אמת וביותר בכתבי האר"י זכרונו לברכה הברורים... כי על ידי העסק התמידי יגלו שערי אורה ופתחי חכמה לכל ההולך בתם בדרך השם, אשר חמדה נפשו לקרבה אל היכל מלך הכבוד חי העולמים ברוך הוא, ועל כן יהיו ברוכים כל המתנדבים לעסק בכמה אפלו שעה או

**שְׁתִּים בַּיּוֹם מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ... וּמִחֲשֵׁבָה טוֹבָה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִצְרָפָה לְמַעֲשֵׂה, וַיִּחַשֵׁב כָּאֱלוֹ עוֹמֵד הוּא כָּל הַיּוֹם תְּמִיד בְּחִצְרוֹת
הַשֵּׁם וּמִשְׁפָּנוֹתָיו בְּרִזִּין דְּאוּרִיתָא.**

(אוהב ישראל בקדושה, 232)

**נג) לְלַמַּד אֶת כָּל הַסְּפָרִים עִם הַדְּבָרִי זֶהר הַקְדוּשׁ וְסִפְרָא
דְּצִנְיָעוֹתָא, סִפְר הַבְּהִיר וְסִפְר יִצְיָרָה, וְכָל מִדְרָשֵׁי חֲכָמֵינוּ
זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, בְּעֵינֵין וּבְבִקְיָאוֹת, צְרִיךְ עַל זֶה הַתְּמִדָּה
גְּדוּלָה, מִמָּשׁ כְּהַתְּמִדַּת הַשֵּׁס וּפּוֹסְקִים**

יַדַּע כְּבוֹדוֹ, שְׁכָל עֵקֶר כְּוִנְתִּי בְּחוּבְרוֹתִי, וּבְכָל מָה שְׁאַנִּי כּוֹתֵב,
הוּא רַק לְעוֹרֵר לִבִּי תִלְמִידֵי חֲכָמִים, זְקֵנִים וְצַעֲרִים, לְעַסֵּק בְּעֵינֵין
בְּפִנְיָמִיּוֹת הַתּוֹרָה... וְלִלְמַד אֶת כָּל הַסְּפָרִים עִם דְּבָרֵי זֶהר
הַקְדוּשׁ וְסִפְרָא דְּצִנְיָעוֹתָא, סִפְר הַבְּהִיר וְסִפְר יִצְיָרָה וְכָל
מִדְרָשֵׁי חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה בְּעֵינֵין וּבְבִקְיָאוֹת, צְרִיךְ עַל זֶה
הַתְּמִדָּה גְּדוּלָה, מִמָּשׁ כְּהַתְּמִדַּת הַשֵּׁס וּפּוֹסְקִים.

אֲמַנָּם לֹא הַכֹּל מוֹכֵנִים לָזֶה מִטְּבַע נַפְשָׁם, עַל כֵּן כָּל מִי שְׁאַיִנוּ
מִסְגָּל וְלָבוּ לֵב חָרִיף, וְדָאֵי שְׁעָלֵיו לְהַאֲרִיךְ בְּעַמְקַ פְּלִפּוּל גְּמָרָא פְּרוּשׁ
תּוֹסְפוֹת וּפּוֹסְקִים, אֲבָל מִי שְׁמַכְשֵׁר לְעַסֵּק בְּעֵינֵין חֲכָמָתָא וְקַבְּלָה עַל
כֵּן הוּא צְרִיךְ לְסַדֵּר לוֹ סְדָרִים קְצָרִים... אֲבָל עֵקֶר לְמוֹדוֹ צְרִיךְ
שְׂיָהֲגָה לְהַכִּיר אֶת קוּנוֹ.

(אגרות א', מא – מב)

**נד) כְּשֶׁעוֹסֵק בְּחִבּוּר זֶה מְעוֹרְרִים כַּח הַנְּשָׁמוֹת וְכַח
הַצְּדִיקִים הֵהֱם עִם כַּח מִשָּׁה רַבִּינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם –
וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ הַתּוֹעֵלָת וְאוֹתוֹ הָאוֹר הַקּוֹדֵם שְׁגָלָה רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי וְחִבְרִיו בְּשַׁעַת חִבּוּרוֹ**

**כְּשֶׁעוֹסֵק בְּחִבּוּר זֶה מְעוֹרְרִים כַּח הַנְּשָׁמוֹת וְכַח הַצְּדִיקִים
הֵהֱם עִם כַּח מִשָּׁה רַבִּינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם... כִּי בְּהִיוֹתָם מִתְּעַסְקִים בּוֹ
הֵם מִחֲדָשִׁים הָאוֹר הַמְּחַדָּשׁ שְׁנֵתְחַדָּשׁ בְּעַת חִבּוּרוֹ, וּמִזְהִירָה הַשְּׂכִינָה
וּמֵאִירָה מֵאוֹתוֹ הָאוֹר כְּתַחֲלַת חֲדוּשָׁה אַז, וְכָל הָעוֹסְקִים בָּהּ**

**חוזרים ומעוררים אותו התועלת ואותו האור הקודם שגלה
רבי שמעון בן יוחאי וחבריו בשעת חבורו.**

(הרב משה חיים בן יעקב קורדובירו, הרמ"ק, אור יקר, שער א' סימן ה')

**נה) שיתחזק כל בר ישראל ללמוד בזהר הקדוש אף
שיעבר עליו כמה נסיונות להפריד אותו חלילה מללמוד
בזהר הקדוש**

**שיתחזק כל בר ישראל ללמוד בזהר הקדוש אף שיעבר
עליו כמה נסיונות להפריד אותו חלילה מללמוד בזהר הקדוש
וכן אם עבר עליו כמה נסיונות מבני אדם המגשמים בחמר שלהם
שהם ליצני הדור רחמנא ליצלן והוא יושב ביניהם כשושנה בין
החוחים... שיתחזק בעל נפש מישראל הרוצה לדבק בדבקות
הבורא ברוך הוא... אף על פי שנקאה לו במקצת איזה פעמים שהוא
כשושנה בין החוחים אל ישגים על זה, חזק ונתחזק בכח האין
סוף ברוך הוא וברוך שמו.**

(הרב אליעזר בר שם טוב פאפו, דמשק אליעזר, בהקדמה דרך הקדש אות יב)

**נו) השמר פן ישיאך לבבך לחדל מללמוד דף זהר בכל יום
דף זהר הקדוש... והשמר פן ישיאך לבבך לחדל מזה.**

(רבי משה גרינלד מחוסט, - הנהגות רבי משה גרינלד, אות כא)

**נז) הבני יששכר מדינוב פוסק: עובד אלקים הינו
העוסק בתלמוד ובהזר, לא עבדו - העוסק בתלמוד לבד
ואינו עוסק בזהר**

**ושבתם וראיתם בין צדיק וכו' בין עבד אלקים לאשר לא עבדו,
עובד אלקים הינו העוסק בתלמוד ובהזר. לא עבדו - העוסק
בתלמוד לבד ואינו עוסק בזהר.**

(רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, מען גנים, פרק א' אות ב')

**נח) תדבק בספר הזהר פאשר ידוע מפי קדמונינו סגלת
עסק ספר הקדוש**

שמעוני אחי ורעי החברים המשתוקקים ומבקשי אמת אמתת
עבודת הלב לחזות בנעם השם ולבקר בהיכלו, נפשי תשתוחח
ותדבק בספר הזהר פאשר ידוע מפי קדמונינו סגלת עסק
ספר הקדוש.

(רבי צבי הירש איקנשטיין מזידיטשוב, סור מרע, דף ד:)

נט) לומר זהר בכל יום מציל ממינות ואפיקורסות

אמר: קדם ביאת המשיח תתגבר מינות ואפיקורסות
רחמנא ליצלן בעולם. העצה לזהר לשלשה דברים הללו,
האחד לומר בכל יום זהר אף על פי שאינו מבין מה שאומר, כי
אמירת זהר מסגלת לטהרת הלב.

(אור ישראל, מירא דכיא)

**ס) ילמד זהר הקדוש בשבת בבקר ובחל אחר חצות לילה
ילמד בשבת קדש זהר הקדוש וכתבי מרון האר"י זכרוננו
לחיי העולם הבא, וכן בחל ילמד דיקא אחר חצות לילה האחרון
עד אור הבקר, ואל ילמד כלל בזהר ובכתבי מרון האר"י זכרוננו לחיי
העולם הבא בתחלת לילה ראשונה בימי החל, אבל בשבת מתר
ובבקר צריך לטבל.**

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרא)

סא) גם הצעירים יאמרו זהר

מסכימים אנחנו (לצעירים השואלים) שתאמרו זהר.
ולפעמים כשאין אפשרות ללמד גמרא ילמד כפי מצבו והשגתו
משניות או זהר, אי אפשר תמיד לקבוע מה ללמד, אצל השם יתברך
מה שלומדים הינו הך ובלבד שיהיה באמת.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרא)

סב) הָאָר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה: לְלַמֵּד זֶהָר בְּבִקְיָאוֹת וּבְלִי שִׁיעָמִיק בְּעִיּוֹן] 40 50 דְּפִים בְּכָל יוֹם

אמר לי הרב אברהם הלוי ישמרהו צורו ויחיהו שאמר לו מורי זכרונו לברכה עצה לענן ההשגה, והיא זו שלא ישיח שיחה בטלה ושיקום בחצי הלילה ויבכה על חסרון הידיעה וישלמד בזהר דרך בקיאות בלבד, בלי שיעמיק בעיון, מ' או נ' עלים בכל יום, ושיקרא בספר הזהר פעמים רבים, ואמנם אמר לי מורי זכרונו לברכה, כששאלתי לו איך זכה לכל החכמה הזאת, והשיב לי שטרח במאד מאד בחכמה זאת, ואמרתי לו כי גם הרמ"ק זכרונו לברכה וגם אני חיים טרחתני במאד מאד בחכמה זאת, ואמר לי שהאמת הוא שטרחנו מאד יותר משאר אנשי דורנו, אבל לא עשינו כמוהו, כי כמה לילות היה נשאר בלתי שנה על מאמר אחד של ספר הזהר, ולפעמים ששה לילות של ימי החל שבשבוע היה מתבודד ויושב על עיון מאמר אחד בזהר בלבד, ולא היה ישן כל הלילות ההם, רב פעמים.

(הנהגות צדיקים - הנהגות טובות מרבי חיים ויטאל)

סג) לְלַמֵּד קִדְּם הַשְּׁנָה בַּזְהָר הַקְּדוֹשׁ

יְזַהַר לְלַמֵּד בְּכָל לַיְלָה קִדְּם הַשְּׁנָה אוּ בְּאֶגְדָּה אוּ בַּזְהָר הַקְּדוֹשׁ.

(הנהגות צדיקים - הנהגות טובות - נסח ב' מרבי יחיאל מיכל מזלוטשוב זכר צדיק לברכה)

סד) זֶהָר בְּכָל יוֹם

יְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תַּנ"ךְ מִשְׁנֵה גְמָרָא וּפּוֹסְקִים וְזֶהָר וּמְדַרְשִׁים וְאֶגְדוֹת וְסִפְרֵי יְרָאָה, כִּי הֵם מוֹכִיחִים אֶת הָאָדָם שֶׁיְהִי כָּל מַעֲשָׂיו לְמוֹדוֹ לְשֵׁם שְׁמַיִם.

(הנהגות צדיקים - הנהגות קדושות על פי סדר אל"ף ב"ת מרבי יחיאל מיכל מזלוטשוב)

סה) שְׁקִידָה רַבָּה בְּסֵפֶר הַזֶּהֶר

צָרִיךְ לְחַכְמָה זֹ לֵב נְבוֹן וּמְלֵא יָרְאֵת הַשֵּׁם וּשְׁקִידָה רַבָּה בְּסֵפֶר הַזֶּהֶר.

(הנהגות צדיקים - סדר קביעת התורה מרבי שבתי מראשקוב)

סו) יִלְמַד זֶהֶר בְּכָל יוֹם

יִלְמַד בְּכָל יוֹם תַּנ"ךְ מִשְׁנָה וּגְמָרָא זֶהֶר מְדַרְשִׁים וְאִגְדוֹת וּפְסוּקִים, וּבְסֵפֶר יִרְאִים מְאֹד וּמְאֹד כִּי הַסֵּפֶר יִרְאִים מְזַכְרִים אֶת הָאָדָם שֶׁיְהִיוּ כָּל מַעֲשָׂיו וְלִמּוּדָיו לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

(הנהגות צדיקים - הנהגות טובות מרבי צבי הירש מנדבורנה)

סז) לְעֶסֶק סְמוּךְ לְשֹׁכֵיבָה בְּסֵפֶר זֶהֶר הַקְּדוֹשׁ

יִזְהַר לְעֶסֶק בְּתוֹרָה סְמוּךְ לְשֹׁכֵיבָה אֵיזָה שְׁעוֹר גִּירְסָא בְּמִשְׁנֵיּוֹת אוֹ בְּסֵפֶר זֶהֶר הַקְּדוֹשׁ אֲשֶׁר קִדְּשֵׁת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר לְמַד בְּשִׁכְבוֹ תִנְצַר אוֹתוֹ.

(הנהגות צדיקים - אזהרות ותקונים מרבי חיים יוסף דוד אזולאי - החיד"א)

סח) לְמוֹד הַזֶּהֶר בְּגִירְסָא בְּעֵלְמָא בּוֹנָה עוֹלְמוֹת

לְמוֹד הַזֶּהֶר בְּגִירְסָא בְּעֵלְמָא בּוֹנָה עוֹלְמוֹת וְכָל שְׁכָן אִם יִזְכֶּה לְלַמֵּד וּלְהַבִּין פְּרוּשׁ מֵאֲמָר יַעֲשֶׂה בּוֹ תִקּוּן לְמַעַלָּה בְּשַׁעָה אַחַת מֵה שָׁלֹא יַעֲשֶׂה בְּלִמּוּד הַפֶּשֶׁט שָׁנָה תְּמִימָה.

(הרב שלום בן משה בוזגלו, כסא מלך, תקון מג אות ס')

סט) כִּי לֹא עַל חֲנָם כְּפִי רְצוֹנָם פְּסָקוּ טְמֵא טְהוֹר אֲסוּר**וְהִתֵּר כְּשֶׁר וּפְסוּל אֶלָּא מִתּוֹךְ פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה**

כִּי לֹא עַל חֲנָם כְּפִי רְצוֹנָם פְּסָקוּ טְמֵא טְהוֹר אֲסוּר וְהִתֵּר כְּשֶׁר וּפְסוּל אֶלָּא מִתּוֹךְ פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה כְּנֹדַע לְיֹדְעֵי חָן.

(הרב חיים ויטאל, כתבי האר"י, עץ חיים חלק א', הקדמת מורנו הרב רבי חיים ויטאל

זכותו יגן עלינו אמן, ג')

ע) השל"ה הקדוש פוסק: מי שלא ראה אור חכמת הקבלה לא ראה מאורות מימיו, וכל הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים

הוא סוד למוד חכמת הקבלה אשר מחכימת פתי, ומי שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו, כי אז גבין וישפיל סוד אחדותו ברוך הוא וסוד השגחתו... וכל הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים.

(רבי ישעיה בן אברהם הלוי הורוביץ, השלה הקדוש, מאמר ראשון דף ל)

עא) ספר הזהר הוא כמו תבת נח – ואפלו אם יהיה רשע אין חשש אם יפנס

כי חבור זה שנקרא ספר הזהר הוא כמו תבת נח, שבו היו מינים הרבה ולא היה קיום לאותן המינים והמשפחות כלם אלא על ידי פניסתם להתבה כן הוא ממש... כן יפנסו הצדיקים אל סוד אור חבור הזה להתקדם, וכך סגלת החבור שמיד שעוסק בחשקו, אהבת השם ישאבנו פשאיבת האבן השואבת את הפרזל ויפנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו, ואפלו אם יהיה רשע אין חשש אם יפנס.

(אור יקר, שער א' סימן ה')

עב) לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר – בדור הזה אי אפשר להמשיך שכינתא עליונה אלא על ידי הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד

לא ישיג ארחות חיים אלא על ידי למוד הזהר... ובדור הזה אי אפשר להמשיך שכינתא עליונה אלא על ידי הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו ברוח הקדש, ובדור הזה מי האיש החפץ חיים אוהב ימים מבלי לבלות יום בלתי קדשה לראות טוב עולם הבא בעולם הזה ידבק נפשו בספר הזהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד.

(רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה, דברים נח)

עג) הזהר מאיר לנו בגלות עד יתגלה בזכות זה משיח צדקנו – "יהי אור" זה אורו של מלך המשיח

הנה ביום הזה אשר נכתב הספר הקדוש הזהר שהוא מהארת האור כי טוב הגנוז... וזה מאיר לנו בגלות עד יתגלה בזכות זה משיח צדקנו. "יהי אור" זה אורו של מלך המשיח.

(רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, בני יששכר, מאמרי חדש איר מאמר ג' אות ד')

עד) גאלת ישראל וכל מעלת ישראל תלוי בלמוד הזהר ובפנימיות התורה

הרי לעיניך, שגאלת ישראל וכל מעלת ישראל תלוי בלמוד הזהר ובפנימיות התורה.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשגל זכר צדיק לברכה, קבלה למתחיל, הקדמה לספר הזהר, אות ס"ט, עמוד 61)

עה) למוד הזהר הקדוש בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן ולהציל אותנו נגד כל רע – מי יגן עלינו אם לא קריאותינו בחכמה הזאת?

למוד הזהר הקדוש בזמן הזה נצרך לנו מאד להגן ולהציל אותנו נגד כל רע, כי גלוי החכמה זאת עתה בדורות גרועות הוא. כדי שיהיה לנו מגן עתה לאחז בלבב שלם לאבינו שבשמים. כי אותן דורות קודמים היו אנשי מעשה וחסידים והמעשים טובים היו מצילין אותן מפני המקטרגים. עתה רחוקים אנו משרש העליון כמו השמרים בתוך החביות. מי יגן עלינו אם לא קריאותינו בחכמה הזאת.

(הרב יעקב צמח בהקדמתו לעץ חיים)

עו) מִשְׁנַת ה' ש' לִיצִירָה מִצֹּה מִן הַמְּבַחֵר שִׁיתְעַסְקוּ
 בְּרַבִּים גְּדוּלִים וְקִטְנִים בְּחֻמַּת הָאֱמֶת – אַחַר שְׁבֻזוֹת זֶה
 עֲתִיד לָבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזֻכּוֹת אַחֵר, אֵין רְאוּי
 לְהִתְרַשֵּׁל.

וּמִצָּאֵתִי כְּתוּב כִּי מָה שֶׁנִּגְזַר לְמַעַלָּה שְׁלֹא יִתְעַסְקוּ בְּחֻמַּת
 הָאֱמֶת בְּגִלּוּי הָיָה לְזַמֵּן קָצוּב עַד תִּשְׁלִים שְׁנַת ה' ר"ן, וּמִשָּׁם וְאֵילָךְ...
 וְהִתְרָה הַגְּזֵרָה וְהִרְשׁוּת נְתוּנָה לְהִתְעַסֵּק בְּסֵפֶר הַזֶּה. וּמִשְׁנַת ה' ש'
 לִיצִירָה מִצֹּה מִן הַמְּבַחֵר שִׁיתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוּלִים וְקִטְנִים...
 וְאַחַר שְׁבֻזוֹת זֶה עֲתִיד לָבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ וְלֹא בְּזֻכּוֹת אַחֵר,
 אֵין רְאוּי לְהִתְרַשֵּׁל.

(רבי אברהם בן מרדכי אזולאי, אור החמה, בהקדמה)

עז) מִי יִתֵּן וְהָיָה שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֹּאן קְדָשִׁים
 בְּשֵׁהֶם עֲדִין בְּקִטְנוֹתָם בַּר ט' וַי' שָׁנִים סֵפֶר הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ –
 רַק עַל פִּי חֻמַּת הַקְּבֻלָּה תּוֹשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעוֹת
 עוֹלָמִים

מִי יִתֵּן וְהָיָה שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֹּאן קְדָשִׁים כְּשֵׁהֶם עֲדִין
 בְּקִטְנוֹתָם בַּר ט' וַי' שָׁנִים סֵפֶר הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַגָּאוֹן
 הַקְּדוּשׁ הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי ... וְהָיָה בְּוֹדָאֵי הַגָּאֵלָה בְּקִרְוֹב בְּלִי שׁוּם
 חֲבִלֵי שֵׁל מְשִׁיחַ. וּכְבֵר כְּתַב הַרַב רַבִּי שֵׁם טוֹב בְּסֵפֶר הָאֱמוּנוֹת כִּי
 רַק עַל פִּי חֻמַּת הַקְּבֻלָּה תּוֹשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעוֹת
 עוֹלָמִים, כִּי רַק הוּא חֻמַּת אֱלֹקֵי הַמְּסוּרָה לְחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל מִימֵי
 קֶדֶם וְשָׁנִים קִדְמוֹנוּיּוֹת וְעַל גְּדָה יִגְלָה כְּבוֹד אֱלֹקִים וּכְבוֹד תּוֹרַתוֹ
 הַקְּדוּשָׁה.

(רבי שבתי בן יעקב יצחק ליפשיץ, סגלת ישראל, מערכת ז' אות ה')

**עח) על ידי למוד בספר הזהר והתקונים וכתבי מרן
מבטלין כל גזרות רעות וממשיכים שפע ואור חיות אדם
הישראלי – חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזהר
ובכתבי מרן ללמוד בקדשה ובשמחה ובנעם וביראה
ואהבה**

וכן יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של מרן האר"י
וספר הזהר אשר הם חיינו, ולו עמי שומע לי בעקבות משיחא אשר
הרע והמינות גובר היו שוקדין כל ימיהם ללמוד ספר הזהר
והתקונים פתבי מרן והיו מבטלין כל גזרות רעות והיו
ממשיכים שפע ואור... חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזהר
ובכתבי מרן ללמוד בקדשה ובשמחה ובנעם וביראה ואהבה כל
אחד לפי השגתו וקדשתו וכל ישראל קדושים.

(רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

**עט) להיות נוהרים להיכל המלך לעסק בחכמת הקבלה
והזהר הקדוש בחלק נכבד ביותר בסדר היום, ואף רב
שעות היום**

התורה היא אמצעי בלבד. והעסוק בה צריך להיות מתוך
שאיפה ורצון עמוק לדבקות בהשם. ושום כונה אחרת אסורה בהיכל
השם. ברור, שאם לומדי התורה היו עוסקים בה מתוך אהבת השם
היוקדת בלבם, והרצון להדבק בו הוא זה שהיה ממלא את כל
ישותם, לא היה נוצר שום וכוח בקשר לפנימיות התורה, וכלם היו
נוהרים להיכל המלך לעסק בחכמת הקבלה והזהר הקדוש
בחלק נכבד ביותר בסדר יומם, ואף רב שעות ימיהם.

(שביל הפרדס, פרק יא, פרשת וישלח תשנז)

פ) מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך ברב חסדיו לעמנו עם סגלה, והוא ספר הזהר הקדוש שנתחבר בקדשה עליונה על ידי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן

פא) בזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח לנו שנזכה ונגאל ברחמים בלא צרות ויסורים רחמנא ליצלן

מרגלית יקרה, אוצר קדוש ונעלה, העניק השם יתברך ברב חסדיו לעמנו עם סגלה, והוא ספר הזהר הקדוש שנתחבר בקדשה עליונה על ידי התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן.

יידוע ומפרסם בספרים הקדושים שבזכות הקריאה והלמוד בספר הזהר הקדוש מבטח לנו שנזכה ונגאל ברחמים בלא צרות ויסורים רחמנא ליצלן... לאור זאת, ומתוך צפיה אמתית לביאת משיח צדקנו, החלטנו להקים את עמדת היכלא דרשב"י אשר תפעל ללא כל מטרת רוח ואשר שמה לה מטרה אחת ויחידה: לקרב את גאלת ישראל ברחמים ולבטל כל גזרות קשות מעם ישראל, וזאת בעקר על ידי הפצת הזהר הקדוש ומעלתו הגדולה...

פב) חלקת הזהר הקדוש ל-50 חוברות – שכל אדם מישראל יוכל לעסק מדי יום ביומו בספר הזהר הקדוש, ולסימו בסיעתא דשמיא בנקל במשך שנה. חלקת תקוני הזהר ב-8 חוברות מחלק ל-40 יום בנגד ימי אלול ועשרת ימי תשובה, כדי לסים את ספר תקוני הזהר בימי הרחמים והסליחות פנהוג

וכעת זכנו השם יתברך ברחמיו וברב חסדיו למתנת חנם, להיות שליחים של בית ישראל ולהוציא לאור את ספר הזהר הקדוש במהדורה נפלאה ומיוחדת המחלקת לחמשים חוברות בנגד שבתות השנה ובחלקה פנימית לשבעת ימי השבוע, כדי

שְׁכַל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל יוּכַל לַעֲסֹק מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּסֵפֶר הַזֹּהַר הַקְדוּשׁ
וּלְסִימוֹ בְּסִיעֵתָא דְשְׂמִיָּא בְּנִקְל בְּמִשְׁךָ שְׁנָה.

כְּמוֹ כֵּן הוֹסֵפְנוּ לְמַהְדוּרָה זֹאת אֶת סֵפֶר תְּקוּנֵי הַזֹּהַר בְּשִׂמּוֹנָה
חוֹבְרוֹת מְחַלֵּק בְּחֻלְקָה פְּנִימִית לְאַרְבָּעִים יוֹם כְּנֶגֶד יְמֵי אֱלוֹל
וְעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, כְּדֵי לְהִקְלַעַל עַל הַצְּבוּר הַלּוֹמְדִים הַמְעַנְנִים
לְסִים אֶת סֵפֶר תְּקוּנֵי הַזֹּהַר בִּימֵי הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת כְּנֶהוּג.

(מתוך הקדמת הגאון הצדיק המקביל רבי בנימין יושע שמואל שליט"א לספריו
הקדושים זהר הקדוש המחלק יוצא לאור על ידי היכלא דרשב"י - ירושלים)

**פג) קריאה קדושה להתחזק בדברי קדשו של רשב"י
זכותו יגן עלינו אמן, המבטיח שבזכות הקריאה בספר
הזהר הקדוש נצא מן הגלות ברחמים, (אף ללא הבנה
כלל, כידוע מדברי רבותינו), וכדאי הוא רבי שמעון
לסמך עליו בשעת הדחק**

קריאה קדושה:

בְּיָמִים קָשִׁים אֵלוֹ הָעוֹבְרִים עַל כָּלל יִשְׂרָאֵל, הַשֵּׁם יִצְּלֵנוּ, וְאִין
אִישׁ יוֹדֵעַ מַה יֵּלֵד יוֹם, וְרַבִּים שׁוֹאֲלִים וּמְבַקְשִׁים עֲצָה וְתוֹשִׁיָּה בְּמָה
לְעוֹרֵר רַחֲמֵי שְׁמַיִם וּלְבַטֵּל כָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵנוּ. עַקֵּר הַכֹּל,
כִּידוּעַ מִדְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָּה, חוֹבָה קְדוּשָׁה עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד לְמַהֵר וּלְפַשְׁפֵּשׁ בְּמַעֲשָׂיו וּלְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה מֵעַמְּקֵי לְבוֹ
וּלְהִרְבּוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה וּבְפִרְט לְמִוּד הַהֲלָכָה, שְׂיִדַּע לְקַיֵּם
מִצְוֹת הַשֵּׁם בְּכָל דְּקְדוּקֵיהֶם, וְכֵן בְּמִצְוֹת שְׂבִין אָדָם לְחַבְרוֹ,
לְהִרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה וּבַתְּחִנָּה לְבוֹרָא עוֹלָם שְׂיַחֲיוֹשׁ לְגַאֲלָנוּ וְיֵאמֵר
לְצָרוֹתֵינוּ דִּי.

**כְּמוֹ כֵּן יֵשׁ לְהִתְחַזֵּק בְּדְבָרֵי קְדָשׁוֹ שֶׁל הַתְּנָא הָאֱלֹהִי רַבִּי
שְׂמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ אָמֵן, הַמְּבַטֵּיחַ שֶׁבְּזְכוּת
הַקְּרִיאָה בְּסֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוּשׁ נִצָּא מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים, (אף ללא
הִבְנָה כָּלל, כִּידוּעַ מִדְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ). וְכִדְאִי הוּא רַבִּי שְׂמַעוֹן לְסַמֵּךְ
עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק.**

**לכן כל אחד ואחד ישתדל מדי יום לקרא מספר דפים
מספר הזהר הקדוש להצלחת כלל ישראל ולקרוב הגאולה...
ויהי רצון ששנזכה לגאולה הקרובה בקרוב ממש וכל הישועות, אמן
ואמן בברכה ובתפלה לשלום עם ישראל.**

(מתוך קריאת הגאונים הצדיקים: רבי יצחק פדורי זכר צדיק וקדוש לברכה, רבי יחיאל
פישל אייזנבאך זכר צדיק וקדוש לברכה. ולהבדיל בין חיים לחיים הגאונים הצדיקים:
הגאון הצדיק רבי עובדיה יוסף שליט"א, הגאון הצדיק המקבל רבי בניהו יששכר שמואל
שליט"א, רבי ראובן אלבז שליט"א, ועוד)

פרה) הספמת המקבל רבי יצחק פדורי זכר צדיק לברכה על הדפסת הזהר

הנה באו לפני תלמידי כבוד קדשת האדמור הרב ברוך שלום
הלוי אשגל זכר צדיק לברכה ובגדס תכריך כתביו. באורים על תורת
האר"ה הקדוש ובתורת אביו איש האלקים מרן בעל הסלם על הזהר
הקדוש, וכבר הסכימו צדיקי וגאוני ארץ מן הדור הקודם על תורתו
הטהורה לשם שמים של שר בית הזהר קדש הקדשים כבוד קדשת
אדמור הרב יהודה לייב הלוי אשגל זכר צדיק וקדוש לברכה לחיי
העולם הבא זכותו יגן עלינו, כי חזו נכוחה יחידות מפעליו, אשר
מתוך התגלות רוח השם עליו השפיל להוציא מאפלה לאורה
את מאור התורה הזהר הקדוש וכתבי האר"ה הקדוש, ושמחה
ירדה לעולם כביום נתינת התורה ממש. ואורו הקדוש יאיר
דרכנו נכוחה היאך הדרך לתקן עצמנו ולכוון צעדינו לקראת
ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

(מתוך הספמת זקן המקבלים פאר הדור והדרו הצדיק החסיד רבי יצחק פדורי זכר צדיק
לברכה, תמוז תשנו על הזהר עם פרוש הסלם)

פה) הספמת רבי אליהו לאפיאן זכר צדיק לברכה על הדפסת הזהר

הנני להביא לפניכם שאבי הגאון הצדיק (רבי אליהו לאפיאן)
זכר צדיק לברכה, שאחר שזכה ללמד תורת החן והגיע למעלות
רמות פידוע לכל, וכשהגיעו ספרי בעל הסלם לידי עסק ועמל בהם
בכל כחו, והפליג בשבחם ואמר שזו השיטה נכונה והאמתית

ומביאה את האדם לדבקות בהשם, ולהבין את כל דברי האר"י הקדוש זכותו יגן עלינו אמן, וכדאי לעסק בה, כי הוא מסביר כל דבר בטוב טעם השוה לכל נפש.

(מתוך הסכמת הגאון רבי חיים שמואל בהגאון הצדיק רבי אליהו לאפיאן זכר צדיק לברכה, מחבר ספר רוחא שמעתתא על השב שמעתתא, כח תמוז תשנו על הזהר עם פרוש הסלם)

פו) הסכמת רבי יוסף חיים זוננפלד זכר צדיק וקדוש לברכה על הדפסת הזהר

האמת אגיד, שאני יודע מן ערכי, כי אפלו בפשט אני כדאי לתן הסכמה, וכל שכן בדבר שלא בי הוא, אבל כולי עלמא מכירים את כבוד... הכהן הגדול בלמוד הקבלה ומפרסם שמו... אחד מיקירי ירושלים וחכמיה העוסק בתורה לשמה ומגלה צפונייה, הלא הוא האי גברא רבא ויקירא ידידי הוא הקשור במוסרות לבבי... בירתו הקודמתו כבוד קדשת הרב הגאון רבי יהודה לייב אשג שליט"א... ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שכל ברכותיו יתקיימו ובעזרת השם המכנה לישועה קרובה.

(מתוך הסכמת הראב"ד הגאון הצדיק רבי יוסף חיים זוננפלד זכר צדיק וקדוש לברכה על הזהר עם פרוש הסלם)

פז) ותרב הדעת שנפתחו שערים ללמוד וללמד הזהר הקדוש גם לפשוטים כמונו

אשרי חלקו שזכוהו מן השמים להגדיל תורה ולהאדירה בבאור נפלא, חמיד ורגיג אשר יהיה לתועלת עם סגלה בעזרת השם, **ותרב הדעת שנפתחו שערים ללמוד וללמד גם לפשוטים כמונו** ושכרו רב בלי ערך – וכאשר מפרש יוצא מדברי הזהר הקדוש שהעתיק בהקדמתו, שבזכות למוד הזהר הקדוש יעזר לנו הקדוש ברוך הוא למיפק מן גלותא.

(הסכמת הגאון הקדוש מקאשוי רבי רפאל בלום זכותו יגן עלינו אמן, לספר הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

**פח) לְכֹל הַמִּתְנַדְּבִים בְּעַם הָעוֹסְקִים בְּמִלְאֶת הַקֹּדֶשׁ
בְּהַפְצַת הַזְהָר בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ – עַל יְדֵי מַפְעַל הַזְהָר
הָעוֹלָמִי!**

אֲשֶׁרֵי חֲלַקְכֶם שְׁזַכִּיתֶם לְסִיעַ לְמַפְעַל קְדוֹשׁ וַיִּקַּר הַמְזוּרָה וּמִקְרָב
הַגְּאֵלָה כְּהַבְטַחְתָּ מִשֶּׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם לְרִשְׁבֵי זְכוּתוֹ יְגַן עָלֵינוּ
אֲמֵן בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ פְּרִשְׁתָּ נְשָׂא, "בְּהַאי חַבּוּרָא דִּילְךָ דְּאִיהוּ סִפְר
הַזְהָר יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי". שְׁבִזְכוּת חַבּוּרָה, סִפְר הַזְהָר
הַקְּדוֹשׁ, יִצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים לְלֹא צְרוּת וַיִּסּוּרִים
וּלְלֹא צַעַר חֲבִלֵי מְשִׁיחַ!

**וְאִף מְשִׁמִּים הַסְפִּימוּ לְכַר! כַּמְבֹאֵר בְּסִפְר תְּקוּנֵי הַזְהָר
(תְּקוּן שְׁתִּיתָאָה בְּסוּפּוֹ), שְׁבִשְׁעָה שְׂאֵלֵיהוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב
נִגְלָה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי וּלְחַבְרֵיָא קְדִישָׁא שְׁעִמוּ וְלַמּוֹד
עִמָּהֶם סְתָרֵי תוֹרָה בְּעֵינֵי תְּקוּנֵי נְשָׁמוֹת, יִצְאָה בַת קוֹל מְשִׁמִּים
וְאָמְרָה לָהֶם "כִּמָּה רַב כַּחוּ וְקִדְשָׁתוּ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי
בְּעוֹלָם", וְאַחַר כֵּן הוֹסִיפָה וְאָמְרָה נְבוּאָה בְּזוֹ הַלְשׁוֹן, "וְכִמָּה בְּנֵי
נְשָׂא לְתַתָּא יִתְפַּרְנְסוּן מֵהַאי חַבּוּרָא דִּילְךָ כִּד יִתְגַּלּוּ לְתַתָּא בְּדָרָא
בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמֵיָא, וּבְגִינֵיהּ, "וְקִרְאֲתֶם דְּרוּר בְּאַרְצָה". וּבַלְשׁוֹן
הַקְּדוֹשׁ: כִּמָּה בְּנֵי אָדָם לְמַטָּה יִתְפַּרְנְסוּן מִזֵּה הַחַבּוּר שֶׁלְךָ כַּאֲשֶׁר
יִתְגַּלּוּ לְמַטָּה בְּדוּר הָאֲחֵרוֹן בְּסוּף הַיָּמִים, וּבְזְכוּתוֹ יִתְקַים הַפְּסוּק
"וְקִרְאֲתֶם דְּרוּר בְּאַרְצָה" - הַמְרַמֵּז עַל הַגְּאֵלָה הַשְּׁלֵמָה.**

גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת הַכִּירוּ בְּגִדְל הַמַּעֲלָה שְׁבַלְמוּד סִפְר
הַזְהָר, שְׁמַבְטַל כָּל מִינֵי פְּרַעְנִיּוֹת וּגְזֵרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת וּמוֹתְנָא
וְחַרְבָּא וּבְזָה מַעֲלָמָא. הֵם, שְׂיָדְעוּ אֶת עֵצֶם קְדִישָׁתָה אֶפְלוּ בְּאֲמִירָה
בְּעֵלְמָא. וּמִי לָנוּ גְּדוּל כְּהַרְמַח"ל זְכוּתוֹ יְגַן עָלֵינוּ אֲמֵן - רַבִּי מִשֶּׁה
חַיִּים לוּצְאָטוּ זְכַר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבִרְכָה זְכוּתוֹ יְגַן עָלֵינוּ אֲמֵן, בְּעַל
הַ"מְסַלֵּת יִשְׂרָאֵל", אֲשֶׁר הָיָה בְּקִי עֲצוּם בְּכָל מַכְמֵנֵי הַתּוֹרָה וְלֹא מִצָּא
עֲצָה לְבַטֵּל גְּזֵרוֹת מַעַם יִשְׂרָאֵל אֶלָּא אֶת הָעֲצָה הַזֹּאת, לְמוֹד בְּסִפְר
הַזְהָר בְּרַצְף לְלֹא הַפְּסִק, שְׁבִכְחַם הַקְּדוֹשָׁה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁל סִפְר הַזְהָר
הַקְּדוֹשׁ לְבַטֵּל כָּל גְּזֵרוֹת וּלְקַרֵּב הַגְּאֵלָה בְּרַחֲמִים.

לכן תקן בישיבתו סדר למוד מיחד של גירסא בספר הזהר הקדוש במשמרות ללא הפסק כלל מעת לעת, וקבע דבר זה פתקנה הראשונה בישיבתו, וכותב על מעלת הדבר באגרת לחכמי ישראל בזה הלשון: "זאת העצה היעוצה לכל קהלות קדש להנצל מרשת זו טמנו שונאיהם, ובודאי היה להם לפקח על זאת ולא יחדלו כי רב הדבר ועצום מאד... ועתה אל ישליכו חכמי ישראל את הדבר הזה אחרי גום, כי אני אלמלא נתנישר חילי הייתי קובע דבר זה בכל מקום ומקום, אבל כבוד תורתכם יקח את העצה הזאת ויהיה לו לזכות כי אין פמוה לטובה לכל ישראל, וכל אחד במקומו יכול לעשותו כי לא דבר קשה הוא כלל".

גם אצל תלמידי הבעל שם טוב וממשיכיו מצינו חביבות מיחדת ללמוד תורת הסוד, כבוד הרב הקדוש מורנו הרב רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב זכותו יגן עלינו אמן אשר העיד על עצמו ואמר: למדתי ושניתי ה"פרי עץ חיים" מאה ואחד פעמים.

ב"כסא מלך" תקון מ"ג כתב, כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא.

גם בתקון ל' כתב, וזה לשונו: כמה גדול חיוב על תלמיד חכם ללמד קבלה. וענשם כמה גדול אם אינם לומדים קבלה וגורם ארץ גלותא כי הם מעכבים הגאולה רחמנא ליצלן, כי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא נעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה, כי גדול כחה לקרב הגאולה.

כאן המקום להאריך מכמה וכמה מקורות המחשיבים מאד את למוד ספר הזהר דוקא בימינו, דור עקבתא דמשיחא, בן מובא בספר אור ישראל דכנא שכתב: קדם ביאת המשיח

תתגבר מינות ואפיקורסות רחמנא ליצלן בעולם. העצה לזה להזהר בשלשה דברים הללו, האחד **לאמר בכל יום זה אף על פי שאינו מבין מה שאומר, כי אמירת זהר מסגלת לטהרת הלב.**

ומוסיף לבאר במקדש מלך לתקוני זהר, **שכל העוסק בספר זה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח גדול ליוצרו,** כמו שכתוב: כאלו פדאני אני ובני מן הגלות כו'. כי כך גזר הבורא שלא יתגלה ויהיה גנוז עד סוף יומיא דבגינה יבוא דרור, **כי סגלה זו בו ולא בזולתו.**

בראות רבי שמעון בן יוחאי ברוח קדשו ענין זה, צוה לרבי אבא לכתב ספר הזהר בדרך העלם להיותו מצנע למשמרת עד דרא בתרא קריב ליומיה מלכא משיחא, כדי שבזכות המתעסקים בו תצמח הגאולה בימינו בעזרת השם כנזכר בפרשת ויחי (דף רי"ז), על דא כתיב: קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן כו' למשמרת, לאצנעותא, והבן זה מאד. (הרב חיים ויטאל זלה"ה בהקדמתו לשער ההקדמות).

הנה מבאר בשל"ה, עשרה מאמרות, מאמר ראשון, שהחבור מהזהר היה עתיד להיות גנוז וכו' עד שיבוא הדור האחרון בסוף הימים שאז יתגלה לתחתונים, **ובזכות העוסקים יבוא משיח,** כי אז תמלא הארץ דעה בסבתו, אשר זו תהיה סבה קרובה לביאתו. וזהו שאמר ובגינה ושבתם איש אל אחזתו וכו', כדי שבזכותו יגאלו ישראל, כשם שלא נגאלו ישראל ממצרים עד שהצרך הקדוש ברוך הוא לקדשם בדם פסח ובדם מילה, כן גאולה העתידה לא תהיה הגאולה עד שיזכו לתוספות הקדשה הזו, והוא רצון האל יתברך, ואשרי הזוכה בה.

ולשון דגל מחנה אפרים פרשת שמייני: וזהו דרש דרש משה, הינו כשיתגלה (כי בכל דור ודור יש בחינת משה, ואיתא דרבי שמעון בן יוחאי היה בחינת משה), וידרש מה שדרש כבר משה, **הינו רבי שמעון בן יוחאי, ספר הזהר, אז והנה שרף, הינו שיתבטלו כל הקלפות וממילא יהיה הגאולה שיבנה במהרה בימינו אמן סלה ועד.**

וגם על ידי החבור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים (חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד).

הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועכוב בנן בית מקדשנו ותפארתנו (הקדמת הרב חיים ויטאל לעץ חיים).

אם עד כדי כך גדול ועצום פחו של הלמוד בספר הזהר, אין לנו אלא לחזק את ידי עושי מלאכת הקדש, להוסיף להם אמן וכח וחזק בעבודתם הקדושה, אמצו מתנים וחגרו עז להמשיך ולהפיץ את אורו של רבי שמעון בר יוחאי, לפרסם פחו בעולם ולסייע בכל מה דאפשר.

נשאר לנו איפה לברככם, הוסיפו לעשות חיל להרבות חילים לקודשא בריך הוא ואורייתא, ויהי הברכה במעשי ידיכם עד אשר תשלם כל המלאכה, להביא את העולם לשלמותו האמתית, ויהי שם ה' שלם וכסאו שלם ותכון פסאו לעד בביאת מלכנו ומשיחנו במהרה בימינו אמן.

(מתוך מכתב חזק שכתב כ"ק אדמו"ר מהאלמין רבי שלום יהודה גראס שליט"א ל"מפעל הזהר היומי")

פט) דבר גדול מאד הוא להנהיג ללמוד דף זהר בכל יום, והוא פתריס בפני הפרעניות ולבטל גזרות קשות וכו' ולהשפיע שפע קדש על עם הקדש, ואשרי המקימים פן בכל יום

הנה הגיש לפנינו הרב הצדיק רבי דניאל פריש שליט"א (זצ"ל) הסכמות מרבנים הגאונים הצדיקים גדולי ירושלים מדור הקודם משנת תרצ"א וכו' שבקשו לפרסם גדלת למוד הזהר הקדוש, ולבקש מבני תורה וכו' שכל מי שאפשר לו ישתדל ללמוד דף זהר בכל יום בלי נדר.

ועתה קם והתעורר הרב הנזכר לעיל, וברצונו לעשות ולסדר לוח יומי ללמוד דף זהר בכל יום, לפי דפוס וילנא, ובקש הסכמה מאתנו על כך.

וְרֵאִינוּ כִּי בִשְׁעֵתוֹ חֲתַמוּ עַל קְרִיאַת קְדוּשָׁה לְמַעַן הַפְּצַת רַעִיוֹן
הַקְּדוֹשׁ הַנִּזְכָּר לְעִיל, כְּבוֹד קְדֻשַׁת מֶרֶן הַגָּאוֹן רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זֹנְנֶנְפֶּלְד
זָכַר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה הַגָּאֹב"ד דְּפָה עִיר הַקְּדוֹשׁ תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֵן,
וְאַתּוֹ עֲמוּ חֲבַל נְבִיאִים גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל זְכוּרֵם צְדִיקִים וְקְדוּשִׁים
לְבָרְכָה וְזִכוּתֵם יָגֵן עָלֵינוּ, וְגַם הַגָּאוֹנִים הַצְּדִיקִים חֲבָרֵי בֵּית דִּין צְדָק
שֶׁל עֲדַתְנוּ זְכוּרֵם צְדִיקִים לְבָרְכָה, וְחֲתַמוּ בְּקְרִיאוֹת קְדֻשׁ עַל כָּךְ
בְּנִיסָן תִּרְצֵ"א.

וּבְרַעֲיָא מְהִימְנָא קְדִישָׁא (פְּרֻשַׁת נְשָׂא דְף קַכְד): כְּבָר הִבִּיא וְאָמַר
דְּעַתִּידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מְאִילָנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סֵפֶר הַזֶּה,
יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, וּבִתְקוּנִים (דְף מ') אִיתָא: וּבְדָרָא בְּתַרְיָא
בְּסוּף יוֹמִיא בְּגִינְיָה וְקִרְאָתֵם דְּרוּר בְּאַרְץ וְכו'.

וְהִנֵּה בָּעַת כְּזֹאת שְׁעַת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵינִיּוֹת
בְּרַחֲבֵי אֶרֶץ הַקְּדוֹשׁ תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֵן, וּבִתְפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצוֹת פְּזוּרָנוּ,
עֵינֵינוּ נְשׂוּאוֹת לְאַבְיָנוּ שְׁבַשְׁמִים שִׁיתְעוּרְרוּ רַחֲמֵינוּ עַל שְׂאֲרֵי
פְּלִיטָתְנוּ, וְשׂוֹמֵר יִשְׂרָאֵל יִשְׁמֹר שְׂאֲרֵי יִשְׂרָאֵל וְכו', וְשִׁנְזָכָה לְרֵאוֹת
בְּקִרְוֹב בְּהַתְּגַלוֹת כְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ עַל עַמּוֹ אֶרְצוּ וְנִחַלְתּוּ וּבְכָל
הָעוֹלָם וּבִישׁוּעַת הַשֵּׁם בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ וּבְרַחֲמֵים גְּדוּלִים יִקְבְּצֵנוּ
מֵאַרְבַּע כְּנֻפּוֹת הָאֶרֶץ לְאַרְצֵנוּ.

**דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד הוּא לְהַנְהִיג כְּנֻזְכָר לְעִיל, וְהוּא כְּתוּרִים בְּפִנֵּי
הַפְּרַעֲנִיּוֹת וּלְבַטֵּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת וְכו' וּלְהַשְׁפִּיעַ שְׁפַע קְדֻשׁ עַל עַם
הַקְּדוֹשׁ, וְאַשְׁרֵי הַמְּקִימִים כֵּן בְּכָל יוֹם.**

... לָכֵן מִן הַרְאוּי שְׂיִהֵא הַזֶּה הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה בְּכָל בְּתֵי יִשְׂרָאֵל,
לְמַעַן יְרוּץ הַקּוֹרָא בּוֹ שְׂיָבִין כָּל מְלָה וְיִזְכּוּ לְלַמֵּד כְּנֻזְכָר לְעִיל בְּקְדֻשָּׁה
וּבְטְהָרָה וּבְדַחֲלִילוּ וּבְרַחֲמֵינוּ, בְּסִיעֵתָא דְשְׂמִיָּא.

וְזִכּוֹת הַתְּנָא הַאֲלֵקֵי הַרְשָׁב"י שְׂיִלְמְדוּ תוֹרָתוֹ בְּטְהָרָה, בְּוִדְאֵי
תַעֲמֹד לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל לְהַנְשֵׁעַ בְּכָלֵל וּבְפֶרֶט שְׁנֻזְכָּה בְּקִרְוֹב לְרֵאוֹת
בִּישׁוּעַתְנוּ שְׂמַחְתֵּנוּ וְנִחַמְתֵּנוּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּבִיאַת גּוֹאֵל צְדָק בְּרַחֲמֵים
גְּדוּלִים בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן, וּמְלָאָה הָאֶרֶץ דְּעָה אֶת ה' כַּמִּים לַיָּם
מְכֻסִּים, בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן

(הסכמת הגאונים הצדיקים חברי בית דין צדק העדה החרדית תשס"ב, הרב ישראל יעקב פישר זכר צדיק לברכה, הרב מאיר בראנדסדארפער זכר צדיק לברכה, הרב משה הלברשטאם זכר צדיק לברכה, הרב בנימין ראבינאוויטש זכר צדיק לברכה, הרב ישראל משה דושינסקיא זכר צדיק לברכה. ולהבדיל בין חיים לחיים: הרב משה שטרנבוך שליט"א, הרב אברהם יצחק אולמן שליט"א - לספר הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צ) הסכמת הבית דין צדק על הדפסת הספר הזהר בנקוד מלא, בנודע גדל התועלת בזה לאלו האומרים הזהר הקדוש המסגל לטהרת הנשמה

עלה בדעתו להוסיף מהדורה חדשה על פי בקשת רבים מאחינו בני ישראל ולהדפיס הספר הזהר בנקוד מלא, בנודע גדל התועלת בזה לאלו האומרים הזהר הקדוש המסגל לטהרת הנשמה, ואינם יודעים לקרות בלא נקוד.

וכבר בדורות שלפנינו נדפס הזהר הקדוש כמה פעמים עם נקוד בדפוסים ליוורנו ולהלאה, וכבר הספיקו גם הגאון הקדוש הרב משה אריה פריינד זכר צדיק לברכה לחיי העולם הבא גאבד פה עיר הקדש, ויבדל לחיים טובים הגאון רבי אברהם דוד הורוויץ חבר הבית דין צדק דפה עיר הקדש ירושלים, על הדפסת התקוני זהר בנקוד מלא.

ועל כן לפעלא טבא אמינא ישר, והעוסקים בו יזכו לשלומים כמי נהר, ובפרט בדורנו שכלל ישראל זקוקים לרחמי שמים מרבים, וכבר הבטחנו שעסק הזהר הקדוש מסגל לדור אחרון כדברי הרעיא מהימנא (פרשת נשא קכד:): **פי בזכות זהר דא יפקון מגליתא ברחמי אמן.**

וזכות התנא האלקי הרשב"י שילמדו תורתו בטרהרה, בודאי תעמד לנו ולכל ישראל להנשע בכלל ובפרט שנזכה בקרוב לראות בגאלתן וישועתן ונחמתן של ישראל בביאת גואל צדק ברחמים גדולים, ומלאה הארץ דעה כמים לים מכסים במהרה בימינו אמן.

(הסכמת הגאונים הצדיקים חברי בית דין צדק העדה החרדית תשסד: הרב יצחק טובגיה ווייס גאב"ד ירושלים שליט"א, הרב משה שטרנבוך ראב"ד ירושלים שליט"א. ולהבדיל בין חיים לחיים: הרב מאיר בראנדסדארפער זכר צדיק לברכה, הרב משה הלברשטאם

זכר צדיק לברכה - לספר הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)
(פריש זכר צדיק לברכה)

צא) וּנְזַפָּה לְהַבְטַחַת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא אִישׁ מִבֶּשֶׁר טוֹב

וּבֹאוּ רַבִּים וְכֵן שְׁלָמִים וַיְהִנוּ מִנִּפְתַּת צוּף דְּבַרֵי הַזֹּהַר
הַקְּדוֹשׁ כִּי נַעֲמוּ, וּנְזַפָּה לְהַבְטַחַת אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא אִישׁ מִבֶּשֶׁר טוֹב
(זהר חלק ג' קכד:): וּבִגִּין דַּעֲתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מְאִילְנָא דְחַיִּי,
דְּאִיהוּ הָאִי סִפְרֵי הַזֹּהַר, יִפְקוּן בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי.

(הספמות הגאון הקדוש הגאב"ד רבי יצחק יעקב ווייס זכר צדיק לברכה לספר הזהר עם
פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צב) נוֹדַע בִּשְׁעָרִים גְּדֹל מַעֲלַת אַמִּירַת תְּקוּנֵי זֶהַר אֲשֶׁר
הִיא מְזַכֵּר הַנֶּפֶשׁ, וַיִּשׁוּטְטוּ רַבִּים וְתַרְבֵּה הַדַּעַת בְּעוֹלָם וְזֶה
יִקְרַב בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם אֶת בִּיאַת הַגּוֹאֵל

נוֹדַע בִּשְׁעָרִים גְּדֹל מַעֲלַת אַמִּירַת תְּקוּנֵי זֶהַר אֲשֶׁר הִיא
מְזַכֵּר הַנֶּפֶשׁ וּבִפְרָט בִּימֵי חֲדָשׁ אֱלוּל, וּמוּבָא בְּהַקְדַּמַת פְּסָא
מֶלֶךְ שְׁאֵמִירַת הַתְּקוּנִים גְּרִידָא אֶפְלוּ בְּלֵי הַבְּנָה הוּא תְּקוּן
הַנֶּפֶשׁ גְּדוֹל וְכַעֲיִן זֶה מוּבָא בְּסִפְרֵי תַלְמִידֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב...
וַיִּשׁוּטְטוּ רַבִּים וְתַרְבֵּה הַדַּעַת בְּעוֹלָם וְזֶה יִקְרַב בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם אֶת
בִּיאַת הַגּוֹאֵל.

(הספמות הגאון הקדוש הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זכר צדיק לברכה לספר תקוני
הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צג) יַעֲשׂוּ רִשְׁם לְמַעֲלָה בְּפַמְלִיאָא שֶׁל מַעֲלָה

גַּם אֲנִי מִצְטָרֵף בְּהַדְיָיְהוּ לְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ, וַיְהִיוּ דְּבַרֵי נַחַת רוּחַ
לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיַּעֲשׂוּ רִשְׁם לְמַעֲלָה בְּפַמְלִיאָא שֶׁל מַעֲלָה.

(הספמות הגאון הצדיק פוסק הדור רבי שמואל הלוי וואזנער שליט"א לספר תקוני הזהר
עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צד) בְּלֵי סִפְק שְׁחַבּוּר קְדוֹשׁ זֶה יוֹסִיף הַרְבֵּה לְוַמְדִים
בְּתַקּוּנֵי זֶהַר, וּבְלֵי נֶדֶר בְּסִיעֵתָא דְשְׁמִיא בְּרַצוּנֵי גַם כֵּן
לְלַמַּד בּוֹ אֶת כָּל תְּקוּנֵי זֶהַר, וּבְוַדַּאי כָּל בְּנֵי גִילֵי כֵּן יַעֲשׂוּ,

**וַיְהִיָּה לָהֶם חֲבוּרָה זֶה לְתוֹעֵלַת רַבָּה, וְעַל יְדֵי זֶה תִּתְרַבֶּה
הַדַּעַת דְּקִדְשָׁה.**

בלי ספק שחבור קדוש זה יוסיף הרבה לומדים בתקוני זהר, ובלי נדר בסייעתא דשמיא ברצוני גם כן ללמד בו את כל תקוני זהר, ובנדאי כל בני גילי כן יעשו, ויהיה להם חבור זה לתועלת רבה, ועל ידי זה תתרבה הדעת דקדשה, ויקים בנו מאמר הזהר הקדוש ברעיא מהימנא (חלק ג' קכד): עתידין ישראל למיטעם מאילנא דחיי דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מגלותא ברחמי.

(הסכמת הגאון הצדיק רבי יוסף ליברמן שליט"א ראש מתיבתא כולל שומרי החומות, לספר תקוני הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

**צה) לקבע למוד של עמוד יומי בספר הזהר הקדוש חק
ולא יעבר**

**ואקרא בקול גדול לבני תורה ויראי השם, לקבע למוד של
עמוד יומי בספר הזהר הקדוש חק ולא יעבר, כדי לטהר את
הנפש ולהחיש את גאלתנו ופדות נפשנו.**

(הגאון הצדיק המקבל רבי יעקב מאיר שכתר שליט"א – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתיסד על ידי הגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

**צו) תורת האמת, משקל מכריע לזכות כנגד פורצי
הדור**

**ידוע ומפרסם גדל ערך הלמוד בסתרי תורה ובפרט
בדורות אלו האחרונים אשר בסגלת העסק בהם תבוא הגאולה
וכהבטחת הרשב"י (רעיא מהימנא נשא קכד): דבדא יפקון מן גלותא
וברחמי.**

ויש בהשתדלות זו שהיא בדרך האמת לאנשי האמת ללמדם
תורת האמת, משקל מכריע לזכות כנגד פורצי הדור שנתרבו
בעוונותינו הרבים בימינו.

(הגאון הצדיק המקביל רבי יעקב משה הלל שליט"א ראש מתיבתא אהבת שלום – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתיסד על ידי הגאון הצדיק המקביל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צז) על ידי הפצת למוד הזהר בכל תפוצות ישראל, נזפה לסוף וקץ לכל צרותינו תחלה וראש לפדיון נפשנו

הנני בזה בקריאה קדושה מעומקא דלבא... ולהנהיג למוד עמוד היומי בספר הזהר... - ועל ידי הפצת למוד הזהר בכל תפוצות ישראל, נזפה לסוף וקץ לכל צרותינו תחלה וראש לפדיון נפשנו ולהושע בישועת עולמים.

(הגאון הצדיק המקביל רבי יחיאל פישל אייזנבאך זכר צדיק לברכה ראש מתיבתא שער השמים – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתיסד על ידי הגאון הצדיק המקביל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צח) שעור קבוע בספר הזהר מדי יום ביומו, עמוד אחר בכל יום, הוא פתריס בפני הפרענות לבטל גזרות קשות וחלאים רעים

ראוי לקבע ליסד שעור קבוע בסיעתא דשמיא בספרא קדישא הדין (ספר הזהר) מדי יום ביומו, עמוד אחד בכל יום, שהוא פתריס בפני הפרענות לבטל גזרות קשות וחלאים רעים, ולהשפיע שפע קדש ברכה רבה רפואות וישועות עד בלי די.

(הגאון הצדיק המקביל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתיסד על ידי הגאון הצדיק המקביל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה)

צט) שלא יעבר שלשה ימים בלא זהר

בשם הרב רבי פנחס מקאריץ זצ"ל: שלא יעבר שלשה ימים בלא זהר.

(חכם הרזים)

ק) צָרִיף לֹמֵר זֶהר בְּכָל יוֹם

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל אמר: צָרִיף לֹמֵר זֶהר בְּכָל יוֹם. ופעם אחת אמר לי, שְׁצָרִיף לֹמֵר ב' או ג' דפים [בְּכָל יוֹם].
(חכם הרזים)

קא) כְּשֶׁאֲנִי לֹמֵד זֶהר, אֲנִי מִתְיַרָא לְדַבֵּר מִחֲמַת פֶּחַד

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל אמר: כְּשֶׁאֲנִי לֹמֵד זֶהר, וְכִשְׁאֲנִי פּוֹגֵעַ בְּאַיִזָּה מְקוֹם, אֲנִי מִתְיַרָא לְדַבֵּר מִחֲמַת פֶּחַד, רַק אֲנִי יוֹשֵׁב וְרוֹאֶה בּוֹ וְאִינִי מְדַבֵּר.

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס ה' אות י"א)

קב) לְמוֹד הַזֶּהר אַחַר חֲצוֹת לִילָה אֶפְלוּ קִדְּם הַשָּׁנָה

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל נהג לְהַזְהִיר בְּלִמּוּד הַזֶּהר אַחַר חֲצוֹת לִילָה אֶפְלוּ קִדְּם הַשָּׁנָה.

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס י' אות ח')

- פֶּרֶק אַ עֲנָף ב -

**א) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וּבְנֵי שְׁמַחוּ לְקִרְאָתְכֶם בְּקִרְוֹתְכֶם
זֹהַר עַל מְעַרְתֶּם**

וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וּבְנֵי שְׁמַחוּ לְקִרְאָתְכֶם בְּקִרְוֹתְכֶם זֹהַר עַל
מְעַרְתֶּם וּבִכְפֹּר הַסְּמוּךְ לָהֶם וְכוּ' וּבְכֵן תִּדַּע כִּי הֵם שְׂמַחִים מְאֹד
בְּקִרְוֹתְכֶם זֹהַר עַל מְעַרְתֶּם אוֹ בְּכֹפֶר הַסְּמוּךְ לָהֶם וְאִם תִּתְמַיְדוּ
לְקִרְוֹת כֵּן יִגְלוּ לָכֶם רְזִין עֲלֵאִין וְכֻלְהוּ רְמִיזִין בְּזֹהַר.

(מגיד מישרים פרשת אמר)

ב) הַזְהַר וְתִקּוּנֵי נִשְׁמַת הַתּוֹרָה

עֵין שָׁם גְּדֹל הַחַיּוֹב לְעֵסֶק בְּסוּד הַזְהַר וְתִקּוּנֵי וְהֵם נִשְׁמַת
הַתּוֹרָה וּבְזֶה יִזְכֶּה לְאַסְתִּכְלָא בְּנִשְׁמַתָּא לְנִשְׁמַתָּא דְּבָרִים
עֵתִיקִים וְכוּ'.

(הדרת מלך חלק ג' דף רמז.)

**ג) עַל לְמוּד הַפְּרֻדִּס אִם הִיא יִכּוֹל לְלַמֵּד וְלֹא לְלַמֵּד לֹא
יִכּוֹל לְהַתְעַלֵּם בְּעִבּוּר לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עוֹת אֵלָא צְרִיף
לְבוֹא בְּגִלְגוּל מִמֶּשׁ**

וּמִצּוֹת עֲשֵׂה הַגְּדוּלָּה שֶׁל לְמוּד הַתּוֹרָה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּאַרְבָּעָה
דְּרָכִים שְׁבָה הַנְּקִרְאִים פְּרֻדִּס רוּצָה לומר פֶּשֶׁט רְמִז דְּרוּש סוּד. וְזֶה
לְשׁוֹן הַקְּדוּשׁ הָאֵר"י לוֹרֵיא זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָה וְעַל לְמוּד הַפְּרֻדִּס אִם
הִיא יִכּוֹל לְלַמֵּד וְלֹא לְלַמֵּד לֹא יִכּוֹל לְהַתְעַלֵּם בְּעִבּוּר לְתַקֵּן אֶת
אֲשֶׁר עוֹת אֵלָא צְרִיף לְבוֹא בְּגִלְגוּל מִמֶּשׁ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. בְּפֶרֶט
נִזְר הַתּוֹרָה הִיא חֲכָמַת הַקְּבֵלָה אֲשֶׁר רַב הָעוֹלָם פּוֹרְשִׁים מִמֶּנָּה
בְּאַמְרָם בְּמָה שֶׁהִרְשִׁית הַתְּבוּנָה, וְאִין לָךְ עֵסֶק בְּנִסְתָּרוֹת, אֶתָּה שְׁלַח
נָא יְדָךְ וְאַחֲזֵ בְּזֶה אִם אֶתָּה מְסַגֵּל לְתוֹרָה הַזֹּאת וּמִיָּנִיָּה לֹא

תזוע, כי מי שלא טעם טעם חכמה זו לא ראה מאורות מימי
והולך בחשך.

**ד) האומר די לי בנגלות איני רוצה בנסתרות טב ליה
דלא אברי בעלמא**

ואוי להם לבריות מעלבונה של התורה הזאת והאומר די לי
בנגלות איני רוצה בנסתרות טב ליה דלא אברי בעלמא כמו
שאמרו בתקונים (תקון מג) זה לשונו: מאן דאסתלק קבלה וחקמתה
מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דכתב וגרים דלא ישתדלון בהון
ואמר דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא בודאי כאלו הנה
אסתלק נביעו מההוא נהר ומההוא גן ווי ליה טב ליה דלא אתברי
בעלמא ולא יוליף ההוא אורייתא דא תחשב ליה כאלו חזר עלמא
לתהו ובהו וגרים עניות לעלמא וארץ גלותא. עד כאן לשונו.

וכתב בעל ספר 'ויקהל משה' שפונת זה המאמר הוא לבאר גדל
העוון של אותן האנשים הגורמים מניעה לאותם הרוצים ללמד
חכמת הקבלה בספרות טענותיהם המזיפים. (ובדף י.) זה לשונו
חמת השם מלאתי וקנאת השם צבאות קנאתי והמכשלה הזאת
איננה תחת יד ההמון בלבד אף יד הסגנים והחכמים מתחכמים
בדעתם במרד ומעל הזאת ולא זו בלבד שמואסים בידיעת
האלקות אלא אף זו התחילו לבזות ולגנות החכמה הזו בחשך ולכו
ובחשך שמם יכסה על שפער פיהם ואמרו ידנו רמה בנגלה מה לנו
לחכמה הזאת די לנו בפשוטי התורה עד כאן לשונו.

**ה) מאן דאוליף רזין דאורייתא איקרי בן למלפא
ולמטרוניתא ועייל בלא בר ואית ליה רשות והורמנא
לחפש בגנזי דמלפא**

אמנם אנו מחיבים ומשבעים ועומדים ללמד זאת החכמה
האמתית כמו שאמרו בזהר פרשת תרומה (דף קסא) זה לשונו
קודשא בריך הוא אמר לה, לנשמתא, ואומי לה, דכד תיחות
להאי עלמא דתשתדל באורייתא למנדע ליה, ולמנדע ברזא
דמהימנותא. דכל מאן דהוי בהאי עלמא, ולא אשתדל למנדע

ליה, טב ליה דלא יתבריי. עד כאן לשונו. ובזכות ובכח הלמוד הקדוש הזה נצא מן הגלות, לא בזולת זה הלמוד, כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ בְרַעֲיָא מְהִימְנָא (פְּרֻשְׁתָּ נְשָׂא) זֶה לְשׁוֹנוֹ: **בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סִפְרֵהּ הַזֶּה**, מן זוהרָא דְאִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלִין לֹא צְרִיךְ נְסִיוֹן, וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מְאִילְנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סִפְרֵהּ הַזֶּה, יִפְקֹון בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי. וַיִּתְקַיֵּים בְּהוֹן, (דְּבָרִים לֵב) יי בְּדָד וְנִחְנוּ עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

ו) וְגָדוּל שְׂכַר לְמוּד הַזֶּה יוֹתֵר מִשְׂאָר כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַמִּצְוֹת

וְגָדוּל שְׂכַר לְמוּד הַזֶּה יוֹתֵר מִשְׂאָר כָּל הַתּוֹרָה וְכָל הַמִּצְוֹת, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ בְּזֵהר (פְּרֻשְׁתָּ וַיֵּרָא) זֶה לְשׁוֹנוֹ: וְלִית אַתְר פְּנִימָאָה בְּכָל אִינוּן כְּאִינוּן דְּיַדְעֵי רְזָא דְמֵאֲרִיהוֹן וְיַדְעֵי לְאַתְדַּבְּקָא בְּהוּ בְּכָל יוֹמָא, עַל אֵלִין כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה סד) עֵין לֹא רְאָתָה אֱלֹהִים זֹלְתָךְ יַעֲשֶׂה, וְאֵלִין עֲאֵלִין כָּל תְּרַעֵי דְלַעֲיִלָּא וְלִית מֵאן דְּיִמְחֵי בִּידְהוֹן, זַכָּאָה חוֹלְקִיהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

ז) אִם עָסַק בְּחֻכְמָה זֹה, לְאַחַר יְצִיאַת נְשָׁמְתוֹ מִגּוֹפּוֹ פּוֹטְרִין אוֹתוֹ מִכָּל דִּינִים

וְאִם עָסַק בְּחֻכְמָה זֹה, לְאַחַר יְצִיאַת נְשָׁמְתוֹ מִגּוֹפּוֹ פּוֹטְרִין אוֹתוֹ מִכָּל דִּינִים, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ בְּזֵהר (פְּרֻשְׁתָּ חַיִּי שְׂרָה): מֵאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא חִירוֹ אִית לִיה מְכֻלָּא בְּעֵלְמָא דִּין מִשְׁעֵבוּדָא דְשְׂאָר עֲמִין עוּבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, חִירוֹ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי בְּגִין דְּלֹא יִתְבַּעוֹן מְנִיָּה דִּינָא בְּהֵוָא עֲלֵמָא כָּלֵל. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

ח) הָעוֹסֵק בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה לְדַעַת רְזִי הַתּוֹרָה וְטַעֲמֵי הַמִּצְוֹת עַל פִּי סוּד, נִקְרָא בֵּן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ בְּרַקִּיעַ

וְהָעוֹסֵק בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה לְדַעַת רְזִי הַתּוֹרָה וְטַעֲמֵי הַמִּצְוֹת עַל פִּי סוּד, נִקְרָא בֵּן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ בְּרַקִּיעַ, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ (בְּתַקוּנַי זֵהר וּבְרַעֲיָא מְהִימְנָא): אִם כְּבָנִים

אם כַּעֲבָדִים, מֵאֵן דְּאוֹלֵיף רְזִין דְּאוֹרִיטָא, אִיקָרִי בְּן לְמַלְכָּא
וּלְמִטְרוֹנִיטָא, וְעֵייל בְּלֵא בְּר, וְאִית לִיה רְשׁוּת וְהוֹרְמָנָא לְחַפְשׁ
בְּגַנְזֵי דְּמַלְכָּא לְאַשְׁתַּעְשַׁעָא וּלְקַשְׁט, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁתְּבַח
לִיה בְּכַמְלִיא דִּילִיה, עַד כָּאן לְשׁוֹנוּ.

(ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה')

**ט) מִי שְׁלֵא עֶסֶק בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת וְלֹא רָצָה לְלַמֵּד אוֹתָהּ,
בְּשַׁעָה שְׁנַשְׁמַתוּ רוּצָה לְעֵלוֹת בְּגֵן עֵדֶן דּוּחִין אוֹתָהּ מִשְׁם
בְּבִזְיוֹן – וְאָפְלוּ אִם יֵשׁ בִּידוֹ כָּל מַעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁבַעֲוֹלָם,
הַשְּׂרָפִים בְּעֵלֵי שֵׁשׁ כְּנָפִים שׁוֹרְפִים אֶת נַשְׁמַתוֹ בְּכָל יוֹם
וְיוֹם – וְאִינוֹן הִידְעֵי וּמְסַתְּפִלִין בְּרִזִין עֵילָאִין, אֲסַתְּלִקוּ
מִנְיָה כָּל דִּינִין דְּעֵלְמָא, וּפְתַחִין לִיה תְּלִיסַר תְּרַעֵי דְרִזֵּי
דְּאַפְרִסְמוֹנָא דְכִיָּא**

וּמִי שְׁלֵא עֶסֶק בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת וְלֹא רָצָה לְלַמֵּד אוֹתָהּ,
בְּשַׁעָה שְׁנַשְׁמַתוּ רוּצָה לְעֵלוֹת בְּגֵן עֵדֶן, דּוּחִין אוֹתָהּ מִשְׁם
בְּבִזְיוֹן, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ בְּזֵהר שִׁיר הַשִּׁירִים: זְכָאִין כָּל אִינוֹן דְּמַשְׁתַּדְּלִי
בְּאוֹרִיטָא, לְמַנְדַּע בְּחֻכְמַתָּא דְּמֵאֲרִיהוֹן, וְאִינוֹן יַדְעֵי וּמְסַתְּפִלִין
בְּרִזִין עֵילָאִין. בְּגֵין דְּכַד בְּר נֵשׁ נִפִיק מֵהֵאִי עֵלְמָא, בְּהֵא אֲסַתְּלִקוּ
מִנְיָה כָּל דִּינִין דְּעֵלְמָא. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְפְתַחִין לִיה תְּלִיסַר תְּרַעֵי
דְרִזֵּי דְאַפְרִסְמוֹנָא דְכִיָּא, דְחֻכְמַתָּא עֵילָאָה תְּלִיָּא בְּהוּ כו'. אִם
לֹא תִדְעֵי לָךְ הִיכָּה בְּנָשִׁים, צְאִי לָךְ אִם אַנְתָּ אַתְּיָא בְּלֵא יַדְעֵה, וְלֹא
אֲסַתְּכַלַּת בְּחֻכְמַתָּא, עַד דְּלֵא תִיעוֹל הַכָּא, וְלֹא יַדְעַת בְּרִזִין דְּעֵלְמָא
עֵילָאָה, צְאִי לָךְ, לִית אַנְתָּ כְּדִי לְמִיעַל. עַד כָּאן לְשׁוֹנוּ.

**וְלֹא עוֹד אָפְלוּ יֵשׁ בִּידוֹ כָּל מַעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁבַעֲוֹלָם
הַשְּׂרָפִים בְּעֵלֵי שֵׁשׁ כְּנָפִים שׁוֹרְפִים אֶת נַשְׁמַתוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ בְּזֵהר (פְּרִשְׁת פְּקוּדֵי רְמוּז): זֶה לְשׁוֹנוֹ הָאִי חִיּוֹתָא קְדִישָׁא
קְיִימָא כַּד נַשְׁמַתָּא סְלִקָא וּמְטַאֵת לְגַבִּיה, כְּדִין שְׂאֵל לָהּ בְּרִזָּא
דְחֻכְמַתָּא דְמֵאֲרִיה, וּכְפּוּם הֵיא חֻכְמַתָּא דְרִדִּין אַבְתְּרָה וְאַדְבַּק
(סְפָרִים אַחֲרִים: בַּה), הַכִּי יִהְבִּי לִיה אַגְרִיה. וְאִי יִכִּיל לְאַדְבַּקָא וְלֹא
אַדְבַּק, דְּחִי לִיה לְבַר, וְלֹא עֵילָה, וְקִיָּמָא.**

(ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה')

**(י) יש לנו לרדף בכל לב ובכל נפש אחר חכמת הקבלה
שהוא דרך האמת**

על אחת כמה וכמה שיש לנו לרדף בכל לב ובכל נפש ובכל
מאד אחר חכמת האמונה הוא חכמת דרך הקבלה שהוא דרך
האמת.

(הבעל שם טוב, מאירות עינים פרשת ראה)

**(יא) היצר הקשה הרע, לוחם ומפתה אותך, עד שתמות
בלי חכמה ובלי דעת וידיעת השם, ואתה מתלכלך בחומר
ובלבנים, עד שלא יתנו לך חלק לעולם הבא**

אני נשבע לך בני, שכל המניעות האלו (עניות המחייב רדיפות
המזון והלבוש ותקון הבית שהם ענינים הכרחיים וכו'), הם
נמשכות אחר היצר הקשה הרע, הלוחם והמפתה אותך, עד
שתמות בלי חכמה ובלי דעת וידיעת השם, ואתה מתלכלך
בחומר ובלבנים, עד שלא יתנו לך חלק לעולם הבא.

**(יב) אם תחסר החכמה אמתית תמות הנפש מיתה
משנה הפרת תפרת הנפש ההיא עונה בה**

אך אם יש אלקים אתך ראוי לך שתחשב כי החכמה הוא
מזון הנפש, ואם תחסר החכמה היא חכמה אמתית, תמות
הנפש מיתה משנה, הפרת תפרת הנפש ההיא עונה בה. ואם
לא תחסר החכמה האמתית ממך, אז תחיה, כי עליה נאמר כי
הוא חייד וארך ימיו.

דע, כי המניעות ההוא, מצד היצר הרע הממית החיים,
והאלקים יביאהו במשפט על שלא בחר בחיים, ובצורך זה בלבד,
לא ימנע מונעים כלל מלבקש חכמה, שאתה יודע המונעים
הנזפרים, אלו בקשו למנע ממך מזון גופך לא היית סובל אלא היית
צועק להקדוש ברוך הוא ולבריות לפרנסה וגם היית בורח מהעיר
לעיר ואולי היה לך באפשר לפרח באויר היית פורח, וכך זה פדי

לְבַקֵּשׁ מִזֹּנֶק מִכָּל צַד וּפְנֵה, וְכֹל זֶה לְקִיּוֹם הַגּוֹף הַנִּמְשָׁךְ אַחֵר הַיָּצֵר, כָּל שָׂכֵן וְקַל וְחֹמֶר לְקַיֵּם הַנֶּפֶשׁ, וְאוּלַי יַעֲזֹרֶךָ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּזֶה הַצִּיּוֹר הַשְּׂכָלִי לְקַבְּלוֹ וּלְהַאֲמִינּוֹ וּלְהַמְשִׁיךְ אַחֲרָיו בְּכֹל יְכַלְתְּךָ, דַּע לָךְ שֶׁלֹּא יִמְנַעֶךָ שׁוֹם מוֹנֵעַ הֵן עֲנִי הֵן גְּלוּת.

(ספר הפליאה דף ג' עמוד ג')

יג) עקר קניית דבקות הבורא ברוך הוא פשהוא לומד דברי הזהר בשמחה

כִּי יְדוּעַ הוּא, שְׁעַקֵּר קְנִיּוֹת דְּבִקּוֹת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא בְּאִין מִמֶּשׁ וּבְשִׂמְחָה, הוּא בָּא מִלְמוֹד דְּבְרֵי הַזֹּהַר, כְּדֹאִיתָא (תקוני זהר בהקדמה דף ג.): כִּד אִית בְּיִשְׂרָאֵל מִשְׁכִּילִים, מֵאֲלִין דְּאִתְמַר בְּהוֹן (דניאל יד ג) וְהַמְשָׁכִילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ, דָּא דְּאִתְקַרֵי סֵפֶר הַזֹּהַר, דִּינְדַעִין לְמַפְלַח לְמֵאֲרִיהוֹן, וְלֹאֲפָקָא אֲזַכְרוֹת דְּשִׁמְהוֹן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהָ בְּכֹנְנָה.

(דמשק אליעזר בהקדמה דרך הקדש אות יא)

יד) כל מי שמתחיל ללמד בדברי זהר הקדוש, נותנים לו מאת השם יתברך חזוק גדול משני עולמות מעולם עליון ומעולם הזה בסוד פי ביהויה הויה צור עולמים

אֵלָא יֵשׁ לְרַמֵּז שֶׁהַכּוֹנֵה שְׁלוֹ הִיָּה כְּדִי שְׂיִתְחַזֵּק כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד בְּזֹהַר הַקְּדוֹשׁ אֲף שְׂיַעֲבֹר עָלָיו כְּמָה נְסִיוֹנוֹת לְהַפְרִיד אוֹתוֹ חֲלִילָה מִלְלַמֵּד בְּזֹהַר הַקְּדוֹשׁ, וְכֵן אִם עָבַר עָלָיו כְּמָה נְסִיוֹנוֹת מִבְּנֵי אָדָם הַמְּגַשְׂמִים בְּחֹמֶר שְׁלֵהֶם שֶׁהֵם לִיצְנֵי הַדּוֹר רַחֲמָנָא לִיצְלָן, וְהוּא יוֹשֵׁב בֵּינֵיהֶם כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, כְּדֹאִיתָא כִּיּוֹצֵא בּוֹ כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים כְּשׁוֹשְׁנָה דָּא כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל דְּאִיהִי בֵּין אוֹכְלוּסָא כְּנֹרְדָּא בֵּין כּוּבִין, עַל כֵּן לְזֶה מְרַמֵּז בְּפִתְיַחַת מֵאֲמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, וְהוּא לְשׁוֹן חֲזוּק, כְּדִי שְׂיִתְחַזֵּק בְּעַל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל הַרוּצָה לְדַבֵּק בְּדְבִקּוֹת הַבּוֹרָא בְּרוּךְ הוּא (וּבֵּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ בְּלִשׁוֹן רַבִּי חֲזַקְיָה, שְׂכַל מִי שְׂמֵתְחִיל לְלַמֵּד בְּדְבְרֵי זֹהַר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, אוֹ שְׂיָבֹוא אִיזָה אִישׁ כָּשֶׁר לְפָרֵשׁ אִיזָה מֵאֲמָרֵי הַזֹּהַר, לְזֶה הָאִישׁ נּוֹתְנִים לוֹ מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ חֲזוּק גְּדוֹל מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת, מֵעוֹלָם

עֲלִיוֹן וּמַעוֹלָם הַזֶּה, בְּסוּד כִּי בְּיָהּ הַנִּי"ה צוּר עוֹלָמִים, וְזֶהוּ אוֹתִיּוֹת
'חַז"ק ז"ה', שֶׁהָאִישׁ הַזֶּה פָּתַח וְאָמַר בְּסִיעֵתָא דְשְׁמַיָא, אָף עַל פִּי
שְׁנֵרָאָה לֹו בְּמִקְצַת אֵיזָה פְּעָמִים שֶׁהוּא כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, אֵל
יִשְׁגִּיחַ עַל זֶה, חֲזַק וְנִתְחַזַּק בְּכֶחַ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ)
עַל יְדֵי דְבָרֵי הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ, אָף עַל פִּי שֶׁהוּא יוֹשֵׁב בֵּין הַחוּחִים
בְּכַמָּה נְסִיווּנוֹת וְלִיצְנֵי הַדּוֹר, אָף עַל פִּי כֹן חֲזַק וְאֶמֶץ וְאֵל
תִּשְׁמַע לָהֶם.

(דְּמַשְׁק אֶלִיעֶזֶר בַּהַקְדָּמָה דְּרַךְ הַקְדָּשׁ אוֹת יב)

(טו) עַל קֶבֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לוֹמְדִים הַזֶּהר בְּאִימָה
וּבִירָאָה פִּי כַּמָּה נְסִים אֶרְעוּ שָׁם

וְכִךְ מְצֵאתִי פְּתוּב מִהֶרֶב בְּעַל שְׁל"ה הַקְּדוּשׁ זְכָרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא בְּמִסְעָיו בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁנַת שַׁפ"ח, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: **וְעַל קֶבֶר רַבִּי**
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לוֹמְדִים הַזֶּהר בְּאִימָה וּבִירָאָה וּבַדְּבָקוֹת
גְּדוֹלָה פִּי כַּמָּה נְסִים אֶרְעוּ שָׁם, וְצָרִיכִים לְלַמֵּד הַזֶּהר בְּאִימָה
וּבִירָאָה וּבַדְּבָקוֹת גְּדוֹלָה וְכו', וְשׁוֹב אוֹדִיעְכֶם כִּי הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן
הֵייתִי בְּמַעֲרַת הַצַּדִּיקִים וְכו' וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְרַבִּי אֶלְעָזָר וְשָׁם
לְמַדְתִּי הַזֶּהר.

(נַעַם הַלְּבָבוֹת, רַבִּי אֶהְרֹן רֵאשֵׁה זַצ"ל, מֵאֶמֶר לְמוֹד הַתּוֹרָה סַעִיף יא)

(טז) מְצוּהָ וְחוּבָה עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד פְּנִימִיּוֹת
הַתּוֹרָה

וְהֵנָּה עֵץ הַחַיִּים הוּא בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר
בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא דְּפִרְשֵׁת נְשָׂא: וּבְגִין דְּעַתִּידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעַם
מְאִילְנָא דְּחַיִּי, דְּאִיהוּ הָאִי סִפֵּר הַזֶּהר כו'. וּבְאֶגְרַת הַקְּדָשׁ בְּבֵאוֹר
מֵאֶמֶר הַנֶּזְכָּר לְעִיל בְּסוּפוֹ, לְמִיטְעַם מְאִילְנָא דְּחַיִּי שֶׁהִיא פְּנִימִיּוֹת
הַתּוֹרָה וְהַמְצָנָה כו'.

וְהַעֲנִין הוּא, דְּהֵנָּה תּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב נִקְרָא עֵץ הַחַיִּים, לְפִי שְׁלֵאל
נִתְּלַבְּשָׁה בְּלְבוּשִׁים גְּשְׁמִיִים כָּל כֶּךָ (לְהִיּוֹתָהּ מִבְּחִינַת זְעִיר אֲנִפִּין)
וְנִרְגַשׁ בָּהּ הָאוֹר הָאֶלְקִי כו' כַּנֶּזְכָּר לְעִיל פֶּרֶק י"א, וְכֵל שְׁכֵן בְּפְנִימִיּוֹת

התורה שלא נתלבשה בלבושים גשמיים, שהרי היא מדברת מעניינים רוחניים בסדר ההשתלשלות ובענייני אלקות ובכלל, וגם השכל וההשגה בזה הרי הוא השגה רוחנית ונרגש בה האור האלקי, וכל ענינה הוא לידע את השם ולבוא לידי אהבה ויראה, וכמו שכתב השל"ה במסכת שבועות שלו (דף קפג:) בענין למוד התורה לשמה, וזה לשונו: ודברי תורה שהם מענייני חקירות וידיעות והשגות למדם בשביל שידע שמו יתברך וגדלתו ומסתרי מצוותיו ואז יתלהב לבבו ליראה אותו ולאהבה אותו, וזהו שסים בברכת אהבה רבה והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצוותיך ויחד ללבנו לאהבה וליראה את שמה, עד כאן לשונו.

ובפרט בתורת הבעל שם טוב זכרוננו לברכה אשר הנחילונו אבותינו רבותינו הקדושים נשמתם עדין זכרונם לברכה, המגלים ומבארים גדלת ורוממות השם וכל ענייני אלקות המביאים לידי אהבה ויראה ומלמדנו לדעת את השם ואיך לעבדו יתברך באהבה ויראה כדבעי והדרכים המביאים לזה, וכמו שכתב באגרת הקדש בקונטרס אחרון דבור המתחיל להבין מה שכתב בפרי עץ חיים וזה לשונו אלא שידיעת המציאות מההשתלשלות היא גם כן מצוה רבה ונשגבה ואדרבה עולה על כלנה כמו שנאמר וידעת היום כו' דע את אלקי אביך כו' ומביאה ללב שלם כו' שהוא העקר כו' עד כאן לשונו וכו'.

יז) מתר ומצוה לגלות זאת החכמה – חובת מצוה וחובת חובה הוא ללמוד פנימיות התורה והיא מצוה רבה ונשא

ולכן פנימיות התורה היא בחינת עץ החיים שהיא גלוי אלקות והיא המביאה ללב שלם הינו לאהבה ויראה שהוא העקר בכל עסק התורה והמצוות כו' ומשום זה נתגלה עקר פנימיות התורה בדורות האחרונים דוקא וכמו שכתב באגרת הקדש סימן כ"ו הנזכר לעיל בשם האר"י זכרוננו לברכה דדוקא בדורות אלו האחרונים מתר ומצוה לגלות זאת החכמה כי דורות הראשונים לא היו צריכים לזה כי היו צדיקים גמורים ומצד עצם מעלת נשמתם

שְׁהִיּוּ מִמְדַּרְגּוֹת גְּבוּהוֹת הִיָּה בָּהֶם אֲהַבָּה וַיִּרְאֶה אֲמִתִּית וְלִמְדוּ תוֹרָה לְשִׁמָּה וְלֹא הִיָּה נֶצְרָךְ לָהֶם גְּלוּי פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְכַבּוּד אֱלֻקִּים הַסֵּתֵר דָּבָר וְכוּ' **אָבֵל בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים שְׂאִינָם נִשְׁמוֹת גְּבוּהוֹת כָּל כֹּף וְנִתְמַעֲטוּ הַלְּבָבוֹת כּוּ' לְזֹאת מִצְוָה לְגִלּוֹת כּוּ' וְדוֹר אַחֵר דוֹר מִכֶּרֶח יוֹתֵר עֲנִין הַתְּגִלּוֹת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה לִידַע אֶת הַשֵּׁם וְשִׁיְהִיָּה בְּחִינַת אֲהַבָּה וַיִּרְאֶה כּוּ' כִּי מִפְּנֵי יְרִידַת מְדַרְגַּת הַנִּשְׁמוֹת וְהַתְּגִלּוֹת בְּיוֹתֵר וְרַבּוּי הַהֶעֱלָמוֹת וְהַסִּתְתָּרִים כּוּ' גַם תּוֹכְפִשִׁי תוֹרָה לֹא הָיוּ יוֹדְעִים אֶת הַשֵּׁם וּמִמִּילָא לֹא הִיָּה אֲהַבָּה וַיִּרְאֶה בְּאֲמַת כִּי אֲהַבָּה וַיִּרְאֶה תְּלוּי בִּידְעָה וְהַשְּׁגוֹת אֱלֻקוֹת דּוֹקָא כִּי אֵיךְ יֵאָהֵב מֶה שְׁלֹא יָדַע וְכִמוֹ כֵּן בְּיִרְאָה וְכוּ' **וְלִזֹּאת בְּחֹסֵד הַשֵּׁם עֲלִינוּ גְּלָה לָנוּ אֶת סֵפֶר הַזֹּהַר אֲשֶׁר נִתְעַלַּם אַחֵר פְּטִירַת הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי עָלָיו הַשְּׁלוֹם לְהַתְּגַלָּה בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים וְכִמוֹ שְׂאֵמֵר בְּתַקּוּנֵי הַזֹּהַר וְכִמָּה בְּנֵי נִשְׂא יִתְפָּרְנְסוּן לְתַתָּא מֵהָאֵי חַבּוּרָא דִּילָךְ בְּדָרָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמֵיָא כּוּ'.****

וְדוֹר אַחֵר דוֹר גְּלָה לָנוּ בְּחֹסֵדוֹ יִתְבָּרַךְ אֹר פְּנִימִיּוֹת תּוֹרָתוֹ עַל יְדֵי עֲבָדָיו הַנְּאֻמָּנִים כּוּ', **וְלָכֵן מִצְוָה וְחוּבָה עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְאִם הָיוֹת כִּי עֵקֶר עֲנִין הַלְמוּד הוּא בְּהִלְכוֹת אֲסוּר וְהַתֵּר טְמֵאָה וְטְהָרָה וְכוּ' כְּדֵי לְבָרַר בְּרוּרִים וְכִמוֹ שְׂכַתֵּב בְּאַגְרַת הַקִּדְּשׁ סִימָן כ"ו הַנֶּזְכָּר לְעִיל וּבְדַבּוּר הַמִּתְחִיל לְהַבִּין מֶה שְׂכַתֵּב בְּפָרִי עֵץ חַיִּים דְּצָרִיךְ לְהַרְבּוֹת בְּלְמוּד כָּל הַתְּרִי"ג וְקִיּוּמָן בְּפַעַל מִמֶּשׁ בְּמַחְשָׁבָה דַּבּוּר וּמַעֲשֵׂה שְׁהֵן בְּרִיאָה יִצִּירָה עֲשִׂיָּה לְבָרַר בְּרוּרִין אֲשֶׁר שֵׁם כּוּ', מִכָּל מְקוֹם חוּבַת מִצְוָה וְחוּבַת חוּבָה הוּא לְלַמֵּד גַּם כֵּן פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה כְּמוֹ שְׂכַתֵּב בְּאַגְרַת הַקִּדְּשׁ שֵׁם שְׁהִיא מִצְוָה רַבָּה וְנִשְׂא וְאֲדַרְבָּה עוֹלָה עַל כָּלָנָה כּוּ'.**

יח) מִי שְׂאִינוּ לּוֹמֵד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הָרִי הוּא מִתְחַיֵּב

בְּנִפְשׁוֹ

וּמִי שְׂאִינוּ לּוֹמֵד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הָרִי הוּא מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ כִּי גַם בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה יִפֹּל הַנוֹכַח כּוּ' כִּנְזָכָר לְעִיל בְּאַרְךָ וְלֹא זֶה בְּלִבְד שְׁלֹא יְבָרַר בְּרוּרִים אֲדַרְבָּה כּוּ' וְכִמוֹ שְׂאֵמֵר מִי שְׂאִינוּ רוּצָה בְּלְמוּד הַזֶּה כִּי

אם בלמוד הנגלה לבד הרי הוא מתדבק באתר דמותא כו' וכמו שכתב בזהר דניחי שהובא לעיל שרק בה ועל ידה יזכה לאור החיים כי היא היא בחינת עץ החיים ועל ידה יבוא לידי אהבה ויראה וחי בהם בעסק תורתו לברר ברוים לעלות נפשו ומקור נפשו וליחדן ביחדו יתברר כו' וזהו גם כן מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה וכלן פת במלח כו' במלח דוקא שהיא פנימיות התורה כנזכר לעיל פרק ד': קצור, יסביר אשר עץ החיים הוא פנימיות התורה שלא נתלבשה בלבושים גשמיים וענינה לידע את השם ולבוא לאהבה ויראה, בעקר נתגלה בדורות האחרונים שיירדה מדרגות הנשמות ונתרבו ההעלמות, מי שאינה למדה מתחייב בנפשו וכל שכן הממאן בלמוד זה.

(קונטרס עץ החיים פרק יג)

**(יט) בלא פנימיות התורה התורה יבשה בלי אור וחיות
כו' כי החיות היא פנימיות התורה**

והנה לבד מה שנתברר לעיל פרק יג בהכרח למוד פנימיות התורה לפי שהיא היא המביאה לידי אהבה ויראה הנה יש בזה עוד דבר מה שמועילה ללמוד הנגלה כי פנימיות התורה היא כנשמה לחיצוניות התורה וכמו שאמר בזהר פרשת בראשית (דף כו) על פסוק ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אליו אנון ארבעה דנכנסו לפרדס. חד עאל בפישו"ן דאיהו פי שונה הלכות. תננינא עאל בגיחו"ן כו' ודא ודא איהו רמז כו' תליתא עאל בחדק"ל חד קל ודא לישנא חדידא קלא לדרשא. רביעאה עאל בפר"ת דאיהו מוחא כו' בן זומא וכן עזאי דעאלו בקליפין דאורייתא הוו לקאן בהון. רבי עקיבא (פקודי רנד). דעאל במוחא אתמר ביה דעאל בשלם ונפק בשלם.

(ופרוש המקדש מלך בקליפין דאורייתא בפשטי התורה שהן הלכות ודרשות רבי עקיבא עאל במוחא הם סודות התורה ויובן כו' יעין שם) ועין שם בזהר כל המאמר ועוד שם (דף כז:) סיום המאמר הנזכר לעיל ומה שאמר על פסוק ויקח הנה אלקים את האדם כו'.

**(כ) בלא פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה אִז הַתּוֹרָה הִיא יְבִשָּׁה בְּלִי אור
וְחַיּוֹת כּו' וְהַחַיּוֹת הִיא פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה**

ובמקדש מלך מה שאמר על זה והינו דחיצוניות התורה תורה הנגלית היא בחינת לבושי התורה והנשמה בהם היא בחינת פנימיות התורה וכמו שהנשמה מחיה את הגוף כמו כן פנימיות התורה מחיה את חיצוניות התורה וכשלומד פנימיות התורה אז יש לו חיות בלמוד התורה הנגלית וחי בהם, וממילא הלמוד פאשר הוא בחיות, הרי הוא מתאים אל הפונה האמתית בלמודו כו' מה שאין כן פשאינו לומד פנימיות התורה הרי למוד התורה הנגלית שלו, היא כגוף בלא נשמה והרי הוא כגוף מת בלי שום חיות וממילא גם פונת הלמוד אינו כדבעי כו'.

וזהו גם כן מה שאמרו בתקוני זהר תקון ל' תנינא כתיב ורוח אלקים מרחפת מאי ורוח כו' עד דאלין אנון דעבדי לאורייתא ובשה ולא בעאן לאשתדלא בחכמה בקבלה כו' יעין שם דבלא פנימיות התורה אז התורה היא יבשה בלי אור וחי כו' והחיות היא פנימיות התורה וכו' וזהו ענין ודרך חיים דקאי על פנימיות התורה שיהא בחינת עץ החיים וכאשר יש בחינת דרך חיים אז ממשיך על ידו בחינת נר מצוה ותורה אור כו' שנתבאר לעיל פרק ב' שעל ידי תורה ומצוות ממשיך גלוי אור אין סוף והינו כשיש דרך חיים בחינת פנימיות התורה ואז וחי בהם בעסק התורה והמצוה שלו כו' קצור, יוסיף אשר פנימיות התורה היא כנשמה לחיצוניות התורה הגוף ונותנת בה חיים כשיש דרך חיים פנימיות התורה ממשיך על ידו נר מצוה ותורה אור.

(קונטרס עץ חיים שם פרק טו)

**(כא) פאשר עוסק בפנימיות התורה ומתחבר עץ הדעת
בעץ החיים, אז נעשה לו למוד הנגלה בחינת סמא דחיי**

והנה על פי כל הדברים הנאמרים לעיל תדעו ותבינו נחיצות והכרחיות עסק פנימיות התורה ואשר היא עקר חיינו ואם כי בזמן

ביום צריכים לעסק יותר בתורה הנגלית בכדי לברר ברוחין וכו' אבל זה גופא שיהיה עסק התורה רצוי ומכון אל אמתית הפונה הוא על ידי עסק התורה הפנימיות ובה דוקא יחיה בלמוד התורה הנגלית ובלעדה אין למוד הנגלה רצוי ומכון כלל כי חס ושלום יפל הנופל ממנה שנעשה יש ודבר ויורד ונופל חס ושלום ומתדבק באילנא דמותא רחמנא ליצלן כי אם **כאשר עוסק בפנימיות התורה ומתחבר עץ הדעת בעץ החיים וכו' אז נעשה לו למוד הנגלה בחינת סמא דחיי כו'.**

(קוונטרס עץ החיים שם פרק כא)

כב) אשרי לו מה טוב חלקו ומה נעים גורלו אהוב למעלה ונחמד למטה

אוי לי אם איעצך על הפרישה ולגרם רפיון חשול ומניעה מחכמה זו שהיא בלי ספק נשמת התורה ושרש האמונה בחכמה ודעת ותבונה ובלי ספק דזכה לה וירית לה הוא מבני עליה **אשרי לו מה טוב חלקו ומה נעים גורלו אהוב למעלה ונחמד למטה** וכו'.

(חות זאיר סימן רי)

כג) עצה נפלאה בכל מיני צער חס ושלום וירידה וקטנות המחין וטמטום הלב... לומר זהר ותקונים – אנשים פשוטים זכו על ידי זה לענינים גבוהים

וזה עצה נפלאה בכל מיני צער חס ושלום וירידה וקטנות המחין וטמטום הלב ללמוד בדברים קלים כמו עין יעקב מדרש או לומר זהר ותקונים וגם ללמוד גמרא פשוט גם כי לא מובן אצלו כלום וזה עצה גדולה ונפלאה להתעלות מכל מיני ירידה וקטנות ולא כדעת השוטים שאומרים שאין ללמוד בשעה שלבו בל עמו וידוע כמה מעשיות מאנשים פשוטים שזכו על ידי זה לענינים גבוהים.

(נעם הלבבות מאמר למוד התורה)

**כד) ואַנן בַּלְמוּדְנוּ אוֹתָן לֹא יִמְצֵא בְּדַעְתָּנוּ דְּבַר מוֹבֵן
זוּלַת קְרִיאַת הַמִּלּוֹת**

ואין ראיה ממאמרי זהר וספר יצירה ורעיא מהימנא שקבלו מפי סבא דסבין ואליהו ומקדישין עליונים וכן הנך ינוקי דבזהר רוח השם היה בם ומלתו על לשונם וגם האלקי האר"י וגוריו שקבלו ממנו פה אל פה מפי עליונים יצאו הדברים ואנן בלמודנו אותן לא ימצא בדעתנו דבר מובן זולת קריאת המלות מה שאין כן אלו האחרונים המבקשים לבאר דברי הזהר החתומים והנעלמים ולפעמים הם כסותרים זה את זה.

(חנות זאיר סימן רי)

**כה) כָּל הַמוֹנֵעַ וְחוֹשֵׁף עֲצָמוֹ מִלְמוּד הַקְּבֵלָה הוּא נִדְחָה
מִמּוֹחֲצַת צְדִיקִים וּמִפְסִיד עוֹלְמוֹ וְאִינוּ זוֹכָה לְרֵאוֹת בְּאוֹר
פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים יִתְבָּרַךְ**

אף על פי שרבים וכן שלמים ממקבלים האחרונים התעוררו במאד לבות בני אדם על למוד הקבלה והוכיחנו מדברי הזהר ותקוננים ולא עוד אלא שפכתבו כל המונע וחושף עצמו מלמוד הקבלה הוא נדחה ממחצת צדיקים ומפסיד עולמו ואינו זוכה לראות באור פני מלך חיים יתברך.

(חנות זאיר סימן רי)

**כו) אֲשֶׁרִי אָדָם שִׁילְמַד הַתְּקוּנִים בְּאֵלוֹ הַיָּמִים כָּל תְּקוּן
שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ וְלֹא יַעֲבֹר**

ואשרי אדם שילמד התקוננים באלו הימים כל תקון של אותו היום דבר יום ביומו ולא יעבר, כי לכל דבר יש שרש וטעם וכונה. לכן טוב שלא יקדם ולא יאחר, וכן היה מנהגו הטוב של עטרת ראשנו מורנו הרב המפלא קדוש מר הפרד"ס זכותו יגן עלינו אמן ואפלו בזמן שהיה לו על הצבור היה פונה מכל הענינים ולמד חובת היום, גם טוב לבעל תשובה שילמד חמשת דפים בכל יום

מהזהר הקדוש כמו שכתב בספר שם הגדולים חלק ב' מערכה ב'
אות ב'.

(רבינו חיים פאלאג'י, מועד לכל חי)

**כז) על ידי חכמת האמת דרבי שמעון בן יוחאי יהיה
תקון ההוד באמת שהוא הגאולה שלמה ואור חדש על
ציון יאיר במהרה בימינו**

יש לרמוז עוד בזה כי נודע אלה החמישי הוא בחינת הוד על פן
לא נתגלה להראשונים כל כך חכמת הקבלה בסוד כל היום דוה
כנודע בכל הספרים עד שבזמן האר"י זכרוננו לברכה שהיה באלף
הששי מימיו והלאה היה התחלת זמן הגאולה של בעתה על פן
נתגלה חכמת האר"י זכרוננו לברכה בפרוש דברי הזהר הקדוש
אמנם רבי שמעון בן יוחאי היה בסוף אלף הרביעי קדם אלף
החמישי ותלמידו רבי אבא שכתב ספר הזהר שהוא רב נפטר בשנת
ג' לאלף החמישי כמבאר בסדר הדורות **כי הקדים השם יתברך
כמו רפואה למכה** טרם תחלת האלף החמישי (שהוא הוד) נכתב
ספר הזהר שנקרא מדרש יהיה אור, והאור הזה נאצל מהוד מעטה
כפיכול והיה קדם התחלת אלף החמישי בבחינת הקדים רפואה
וכו' כנזכר לעיל עד שנתגלה פרושו בזמן האר"י זכרוננו לברכה ביקור
שאת ועז של תורה העמידנו בקרן אורה ועל ידי חכמת האמת
דרבי שמעון בן יוחאי יהיה תקון ההוד באמת שהוא הגאולה
שלמה ואור חדש על ציון יאיר במהרה בימינו וזהו יש לומר
שרמז בזמור בר יוחאי שם קנית הודך והדרך הינו הוד וגם הדר
כנזכר לעיל.

(שער יששכר מאמר גל עיני אות ב')

**כח) רבי שמעון בן יוחאי גלה הנסתרות בספר הזהר
דבהאי חבורא יתפרנסין בדרא בתרא גם פן אור המאיר
ובא לכל העולם**

בזמור בר יוחאי נעשה אדם נאמר בעבורך: שמעתי מקדשת
אדוני אבי זקני מורי ורבי הגאון הקדוש מפה זכותו יגן עלינו

בסעדת ל"ג בעומר כי לכאורה היכן נאמר שנעשה אדם קאי על רבי שמעון בן יוחאי דוקא, אך הנה דרשו רבותינו זכרונם לברכה נעשה אדם נאמר בזכות נעשה ונשמע והיינו בשביל שקבלו ישראל את התורה על ידי משה רבינו, וידוע כי רבי שמעון בן יוחאי היה נשמת משה רבינו עליו השלום, ומה שנתגלה על ידי משה רבינו עליו השלום התורה בכל פרטיה בנגלות ונסתרות אך הנסתרות גלה משה רבינו עליו השלום רק לאהרן ובניו ויהושע ועוד ליחידי סגלה מתלמידיו והנגלות לנו ולבנינו ממש משה רבינו עליו השלום שקבל בסיני, אבל רבי שמעון בן יוחאי גלה הנסתרות בספר הזהר דבהאי חבורא יתפרנסין בדרא בתראה גם כן אור המאיר ובא לכל העולם, והוא לפי זה רבי שמעון בן יוחאי תכלית וגמר הנרצה ממש משה רבינו עליו השלום, על כן שפיר יתכן מה שאמרו נעשה אדם נאמר בעבורך כי הנעשה אדם בשביל נעשה ונשמע והיה אז מטרת התכלית לגלוי הנסתרות באחרית הימים על ידי רבי שמעון בן יוחאי על כן שפיר נעשה אדם נאמר בעבורך.

(שער יששכר מאמר גל עיני אות ג')

כט) גם איש פשוט שלא קדש את עצמו במעלות הראויים ללמוד הקבלה מפל מקום יקרב אל החכמה ההוא בפרט בסוף יומיא אילין, שבזה תליא התקרבות הגאלה

עוד בזמר הנזכר אשרי העם לומדיך ואשרי העומדים על סודך: לכאורה קשה דכיון שהמה לומדיך לומדי הזהר הקדוש וחקמת האמת איך קראום בלשון העם שהוא מדרגה פחותה כנודע בדרשות רבותינו זכרונם לברכה ורש"י על התורה כמה פעמים, אך מזה הוא ראיה כשיטת המקבלים רבותינו ובפרט בספר סור מרע ונעשה טוב כמו שהאריך לבאר שם, שגם איש הפשוט שלא קדש את עצמו כל כך במעלות הראויים ללמוד הקבלה מפל מקום יקרב אל החכמה ההוא בפרט בסוף יומיא אילין שבזה תליא התקרבות הגאלה במהרה בימינו על כן כתב בזה בלשון 'אשרי

העם' שהוא בבחינת העם במדרגה פחותה ואף על פי כן יתקרב להיות לומדיך (ויעזרהו השם יתברך להיות בבחינת) אשרי העם העומדים על סודך (להשיג ולהצליח) כן יהי רצון במהרה בימינו אמן.

(שער יששכר מאמר גל עיני אות טוב)

אך אם מוציא בשפתיו אף על פי שאינו מבין אפלו פרוש המלות מפני שהוא עם הארץ הרי זה מקיים מצות ולמדתם, ולפיכך כל עם הארץ מברך ברכת התורה בשחר לפני הפסוקים וכן כשעולה לספר תורה. במה דברים אמורים בתורה שבכתב אבל בתורה שבעל פה אם אינו מבין הפרוש אינו נחשב למוד כלל ואף על פי כן יש לאדם לעסק בכל התורה גם בדברים שלא יוכל להבין ולעמיד לבוא (זהר וישב דף קפה) יזכה להבין ולהשיג כל התורה שעסק בה בעולם הזה ולא השיגה מקצת דעתו.

(שלחן ערוך הרב הלכות תלמוד תורה פרק ב' הלכה יב ויג)

ל) סגלה לטמטום הלב – לטהר את עצמו במקוה וללמוד ספר הזהר כי זהר הוא מלשון הארה שמאיר במקום החשך

להבין ענין טמטום הלב וטמטום המוח שטמטום הלב היא שנעשה לב האבן וכו', ועצה היעוצה לזה לטהר את עצמו במקוה וללמד ספר הזהר כי זהר הוא מלשון הארה שמאיר במקום החשך וכו'.

(אמרי קדש סטרעליסק אות י"ט)

לא) הבעל שם טוב זכרונו לברכה: באמירת הזהר, אחד המכוון ואחד שאינו מכוון ובלבד שירבה

ממורי (רבי הלל מפאריטש) אמר הבעל שם טוב זכרונו לברכה בשלשה דברים הכלל הפך ממה שאמרו אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים אלא אחד המכוון ואחד שאינו מכוון ובלבד שירבה. הראשון, אמירת הזהר מסגל לנשמה וכו'.

(מגדל עז עמוד תכ"ד)

לב) תקוני זהר דף אחר בשביל תקון נשמה

וכל אחד שקבל ממני עבודת השם יראה לעסק בתקון נפשי ולאחר אריכות ימי ושנותי ללמוד בעדי כל יום פרק משניות ולומר קצת תקוני זהר בשביל טובת נפשי לכל הפחות דף אחד וללמד קצת אגדה וזה בכל יום מי"ב חדש הראשונים וככה כל ימיהם ובזה ישארו בהתקשרות לעולם.

לג) זהר עבור תקון נשמה

וכן יזהרו בני ותלמידי ללמד כל ימיהם איזה שעור תקוני זהר בעבורי ובכח זה יהיה להם התקשרות, ואם יזכני השם להתקן אזור להם זו הטובה.

ועוד באתי לבקשך שתחזור בעל פה מסכת ברכות ותראה לגמרו ואל תתירשלו מזה למען השם כי טובה גדולה יצמח לך בנפשך על ידי זה ותאמר בכל יום איזה דפים תקוני זהר.

(ספר הצואה - שומר אמונים)

לד) מאירים נשמת האדם

שני הספרים הזהר הקדוש ואור החיים הקדוש מאירים את נשמת האדם.

(בעל יסוד העבודה)

לה) תקוני הנפש לגמור בכל חודש ספר התקונים לגמור בכל חודש בלי ישנה וזה יועיל לך יותר מפל למודי ספרי מוסר

והנה לרפאות חלאים הפנימיים דהינו להעלות הנפש מבחינת הקטנות הוא להתעורר תמיד בשמחה ישמח ישראל בעושי אבל לזה צריך גם כן סיעתא דשמיא והנה העצה היעוצה לזה להרבות באמירת תקוני זהר הקדוש ודיקא לומר תקונים שעל זה נתיסד התקונים לתקן בחינת מחין דקטנות כמובא בספר

כסא מלך בהקדמתו ולומר אמירה פשוטה בלי שום פרוש כלל בחיות אלקות ובהתעוררות ובאם תרגיל עצמך בזה תראה פלאות וכאן נתתי להחברים תקוני הנפש לגמרו בכל חדש ספר התקונים וקדם תגמור התקונים בשלש פעמים דהינו לומר בפעם ראשון שליש תקונים בפעם אחד וככה שני ושלישית ואחר כך תגמור בכל חדש בלי ישנה וזה יועיל לך יותר מכל למודי ספרי מוסר.

(אגרות שומר אמונים אגרת מה)

לו) הבעל שם טוב: ללמוד מאמר אחד מתקוני זהר קדם השנה

מכתב מורנו הבעל שם טוב להרב רבי דוד ממיקאלאיוב עצה שלא לירא בשנה ללמוד מאמר אחד מתקוני זהר קדם השנה.

(כתר שם טוב)

לז) אפלו אינו מבין מכל מקום מיגע עצמו בתורה שחביב בעיניו להגות במאמרו ותברך

תלכו: פרש רש"י מתורת פהנים, להיות עמלים בתורה זהו נקרא עמל בתורה להלך בחקיו ותברך, לכן אפלו אינו מבין מכל מקום מיגע עצמו בתורה שחביב בעיניו להגות במאמרו ותברך אפלו שאינו זוכה להשיג הטעם כי התורה נעלמה מעיני כל חי והאדם צריך לעסק בתורה אחר הידיעה שאי אפשר להשיג אחד מני אלף שבה ואז יש לו חלק בשרש התורה לכן כתב המהר"ל שמברכין לעסק בדברי תורה הגם שאין יכול להשיג מכל מקום עוסק הוא בתורה וכך הובא תמיד בזהר הקדוש לאשתדלא באורייתא.

(שפת אמת בחקוטי תרמט)

לח) רבינו הבעל שם טוב: כְּשֶׁאָדָם אוֹמֵר דְּבָרֵי תוֹרָה בְּאֵהָבָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵבוּ מְאֹד וְאִין מְדַקְדֵּק אַחַר דְּבָרָיו אִם אוֹמְרָם כְּרָאוּי אוֹ לֹא

רבי ישראל בעל שם טוב זכרונו לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבִיא אָמַר אָדָם שֶׁהוּא קוֹרֵא בְּתוֹרָה וְרוֹאֵה הָאוֹרוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבַּתוֹרָה אֵף עַל פִּי שְׂאִין מְנַגֵּן הַטְּעָמִים כְּרָאוּי פִּינּוֹן שֶׁהוּא קוֹרֵא בְּאֵהָבָה רַבָּה גְּדוֹלָה וּבְהִתְלַהֲבוֹת אֵין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְדַקְדֵּק עִמּוֹ וְאֵף שְׂאִין אָמַרְם כְּרָאוּי מְשַׁל לְתִינּוֹק שְׂאָבִיו אוֹהֵבוּ מְאֹד וּמְבַקֵּשׁ דְּבַר מְאָבִיו אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא מְגַמְגֵּם וְאִין אוֹמֵר כְּרָאוּי אָבִיו נִהְנֶה מְאֹד לְכֹן כְּשֶׁאָדָם אוֹמֵר דְּבָרֵי תוֹרָה בְּאֵהָבָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹהֵבוּ מְאֹד וְאִין מְדַקְדֵּק אַחַר דְּבָרָיו אִם אוֹמְרָם כְּרָאוּי אוֹ לֹא כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה וְדָגְלוּ עָלֵי אֵהָבָה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִגְלוּגוֹ עָלֵי אֵהָבָה.

(לקיטים יקרים אות ג')

לט) וְתַמְהָתֵי עַל אַנְשֵׁי דוֹרְנוּ שֶׁהֲצַנוּעִים שָׂבָם מוֹשְׁכִין אֵת יְרִידָהּ מִלְּמַד חֲכָמַת הָאֵמֶת

יְדוּעַ וּמְפָרְסָם הוּא גְּדַל הַחַיּוּב הַמְּטַל עַל הָאָדָם לְלַמֵּד חֲכָמַת הָאֵמֶת שֶׁהִיא חֲכָמַת הַקְּבִלָה וְסִתְרֵי הַתוֹרָה כְּמַבְאָר בְּסִפְרִים קְדָמוֹנִים הֵלֵא הֵמָּה הַזֹּהַר וְתַקוּנִים וְזֹהַר חֲדָשׁ וּמְדַרְשׁ הַנֶּעְלָם וְשֵׁנוּי וּמְשַׁלֵּשׁ בְּדַבְרֵיהֶם הָעֲנִינָן זֶה אֵין מְסַפֵּר כִּיְדוּעַ לְלוֹמְדִים בָּהֶם אֲשֶׁר כָּל זֶה יוֹרָה גְּדַל הַהִתְאַמְצוֹת וְהִזְרִיזוֹת לְלַמֵּד חֲכָמַת הַקְּבִלָה כְּמַאֲמָרִם זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה שְׁנֵה עָלָיו הַפְּתוּב לְעַבֵּב, כְּשֶׁהָאָדָם רוֹצֵה לְזַרְזֵר אֵיזָה אָדָם כּוֹפֵל לוֹ הָאֲזַהְרָה כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים, וְגַם בְּגִמְרָא הִזְכִּירוּ הָעֲנִינָן הַזֶּה בְּאֲמָרָם שֶׁלְאַחַר מִיתָה שׁוֹאֲלִין לְאָדָם צָפִיתָ בְּמִרְכַּבְתִּי וּבְכַבּוּדִי כִּסָּא הַכְּבוֹד הֵיכָן הוּא עוֹמֵד רַגְלֵי הַחַיּוֹת הֵיכָן עוֹמְדִים וְהָאֲחֵרוֹנִים הִרְבּוּ לְדַבֵּר מְאֹד מִגְּדַל הַחַיּוּב הַזֶּה כְּמוֹ בְּפִסְק הַגָּאוֹן מוֹרְנוּ הִרְבּוּ רַבִּי יִצְחָק דְּלִטְאֵשׁ הַנֶּדְפֵס אֲצֵל הַזֹּהַר וְדוֹמָה לוֹ, וּבִקְצַת מְקוֹמוֹת בְּסִפְרִים הַקְּדָמוֹנִים תְּלוּי עֲנִין בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ בְּזֶה כְּדֵאִיתָא בְּתַקוּנִים בְּסוּף תַּקוּן ו' וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְכְמָה בְּנֵי

נָשָׂא לְתַתָּא יִתְפַּרְנְסוּן מֵהַאי חַבּוּרָא דִּילָךְ, כִּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא
בְּתַרְאָה בְּסוּף יוּמַיָּא, וּבְגִינְיָה וּקְרֵאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ עַד כָּאן לְשׁוֹנו
וְתַמְהַתִּי עַל אַנְשֵׁי דוֹרְנוּ שֶׁהַצְנוּעִים שָׁבִים מוֹשְׁכִין אֶת יְדֵיהֶם
מִלְּמַד חֲכַמַת הָאֲמַת.

(עמוד העבודה דף א')

**מ) גִּדְל הָעֵנֶשׁ הָעָצוּם וְהַמֵּר עַל מִי שֶׁמֵּנַע אֶת עֲצָמו
מִלְּמַד חֲכַמַת הַקְּבֵלָה וְעֵצֶם הַשָּׂכָר וְהָעֵנֶג בְּעוֹלָם הַבָּא
לְמִי שְׁלֵמָדָה**

רֵאיתִי בְּסִפְרֵי מְקַבְּלִים רַבִּים הַרְבֵּה גִּדְל הָעֵנֶשׁ הָעָצוּם וְהַמֵּר
עַל מִי שֶׁמֵּנַע אֶת עֲצָמו מִלְּמַד חֲכַמַת הַקְּבֵלָה וְעֵצֶם הַשָּׂכָר
וְהָעֵנֶג בְּעוֹלָם הַבָּא לְמִי שְׁלֵמָדָה.

(עמוד העבודה)

**מא) לְכֹן נִקְרָא הַסֵּפֶר תְּקוּנִים, כִּי מְדַבֵּר בְּיַחְוּדִים תְּקוּן
עוֹלְמוֹת לְבָרֵר וּלְלַבֵּן הַטּוֹב מִן הַסֵּיגִים וְהַפְּסֻלָּת**

תְּקוּנֵי זֶהר: נִרְאָה לִי שֶׁנִּקְרָא סֵפֶר הַתְּקוּנִים כִּי מְדַבֵּר בְּכָאן
בְּזֶה הַסֵּפֶר מִיַּחְוּדִים וְצִנּוּרוֹת הַסִּפְרוֹת וְהֵם נִקְרָאִים בְּלִשׁוֹן
הַקְּדוּשׁ הַזֶּה תְּקוּנִים כְּמוֹ שֶׁאָמַר בְּתְקוּן א': "אַנְתָּ הוּא דְאַפִּיקַת
עֶשֶׂר תְּקוּנִין, וְקָרִינָן לְהוֹן עֶשֶׂר סְפִירָן", וְהִנֵּה הַסִּפְרוֹת הֵם הֵיךְ
נִקְדוּת וְכו'. וְרַב דְּבָרֵי זֶה הַסֵּפֶר הוֹלֵךְ עַל דְּרָךְ צְרוּפֵי הַשְּׁמוֹת
וְיַחְוּדִים וְהֵם עֵצֶם עוֹלָם הַתְּקוּן מִמ"ה וּב"ן הַחֲדָשׁ עֶשֶׂר הַסִּפְרוֹת
הַתִּיַּחֲדָם בְּצִנּוּרֵי הַסִּפְרוֹת לְאַסְתַּכְּלָא אֲנַפִּין בְּאַנַּפִּין לְמַתַּק הַדִּינִים
לְכֹן נִקְרָא זֶה הַסֵּפֶר תְּקוּנִים כִּי מְדַבֵּר בְּיַחְוּדִים תְּקוּן עוֹלְמוֹת
לְבָרֵר וּלְלַבֵּן הַטּוֹב מִן הַסֵּיגִים וְהַפְּסֻלָּת עַל יְדֵי יַחְוּדֵי שְׁמוֹת
הַקְּדוּשִׁים בְּכֻלֵּים מְכֻלֵּים שׁוּנִים לְפִי הַזְּמַן וְהַשְּׁעָה וְהָעוֹלָם אֲשֶׁר הוּא
מְדַבֵּר בּוֹ הַקְּדוּשׁ הַזֶּה מֵה שְׁאִין כֹּן סֵפֶר הַזֶּהר שֶׁרַב דְּבָרֵיו סוֹבֵב עַל
עֲצָמוֹת הַמְדוּת בְּדְרָךְ חַיִּים וְתוֹכְחוֹת מוֹסֵר וְאִינוּ מְדַבֵּר מִן יַחְוּדִים
זוֹלַת בְּמִקּוּמוֹת מוֹעֲטִים וּבְסִפְרֵי אֲדָרָא.

(בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו)

**מב) אל תמנע בשביל הפחד לכנס בעסק החכמה פי מה
נפש חיותך אשר אתה בעולם אם חס ושלום אין בך
חכמה ומדע אין חייך חיים**

פתיב עת לעשות להנ"ה הפרו תורתך יומין זעירון ומרי דחובה
דחיק וכו' והנה רבים מן החברים מתיראים לנפשם לעסק בעץ
חיים לטייל בפרדס הגן שלא יארע להם כמעשה אחר חס ושלום
ובפרט בראותם מה שהזהיר מורנו הרב חיים ויטאל זכרונו לברכה
בעצמו בהקדמת עץ חיים וכו' ובפרט בדור הזה החלש מכבד הגלות
ומי יקרב לגשת אל הקדש פנימה דע לך אחי ידידי נפשי הקורא
נעים, אמת שהעוסק בחכמה זו מתגרים בו החיצונים ומבקשים
להחטיאו אחר שכל מגמתו לבערם מן הפרם וכו' אמנם שמע
בקולי איעצך ויהי אלקים עמך אל תמנע בשביל הפחד לכנס
בעסק החכמה כי מה נפש חיותך אשר אתה בעולם אם חס
ושלום אין בך חכמה ומדע אין חייך חיים והפתוב אומר ראה
נתתי לפניך את החיים ובחרת בחיים.

והגע עצמך אם איש יצמיד עליך למנעך מחיים חס ושלום,
תצמד עמו למלחמה, הן וכו' והן לחיים, או תמשל בו, או חס ושלום
להפך, וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו, ויקלו בעיניו כל הפעולות
ואיצטדקאות שבעולם לעבר בים ולשמים וכו', עד שיכניע את
העומד כנגדו ורוצה למנעו מן החיים.

וקל וחמור מה נאמר בחיים הנצחיים הנקראים חיים ולא
במדמה, על אחת כמה וכמה שמחייב כל אחד להלחם לעמד על נפש
חיותו ולמסר נפשו לעסק בחכמה זו, לבער קוצים מן הפרם
ולהכרית חוחים, אם יזכה טוב, ואם חס ושלום יפל במלחמה הנה
בשביל זה נקרא מלחמה, כמו שכתב החסיד בעל חובת הלבבות
בזה נגד מלחמת היצר, בא וראה מלחמת החיצונית הסכנה
העצומה בו ומכניס עצמו לסכנה בשביל ספק אם ינצח יזכה לשלל
גדול על אחת כמה וכמה במלחמת היצר ומלחמה גדולה אין תמנע
עצמך בשביל ספק, כמה ששון ושמחה וכבוד וחיי נחת יגיע לך
אם תנצח ותזכה.

ועין בפסק הגאון מהר"י דלאטש ובהקדמת מורנו הרב חיים ויטאל זכרונו לברכה בשם האר"י זכרונו לברכה בכתב יד עצמו. על פן אחי אל תיראו ואל תפחדו כי הויה יהיה בכסלך ושמו רגלך מלכד.

(בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו אות ח' עד)

מג) עסק החכמה הצפונה הזאת לבקשה כמטמונים ולחפש אחריהם לכתת רגליו מחיל אל חיל וכו' – אף מי שאינו יכול למעט בעסקיו כל פן אין אתה פטור מפנימיות התורה פי מבלעדה האדם פבהמה שור אוכל עשב

אחי בשביל זה שאתה טרוד בעסקים הן בעשר והן בדלי דלות חס ושלו, לא תפטור מעסק חכמה זו חס ושלו כי על מה ולמה אתה חי ולמה נתגלה לנו זאת ולמה שלח השם לנו להתגלות בדורנו מה שלא גלה זולת בדורו של רבי עקיבא ורבי שמעון בן יוחאי וחבריו הוא עסק חכמת האר"י זכרונו לברכה ובדור הזה רבא דרבא דעלמא הצריכים לבקש פרנסה למגדול ועד קטן אפלו צדיקי הדור אשר כל מגמתם וחספם בהפשט עצמם במסירות נפש להשם בכל עת ובכל רגע אין להם מנוחה מחמת גדל קשי פרנסת עם השם ההולכים ודלים מענים ומדכים ממש כל ראש לחלי כו' ובמדה דא יתפרקון ומה יעשו הפשוטים מבני עמנו עם השם ולמה נגלה אור השם בימים ההם כתבי האר"י זכרונו לברכה בבאר דברי הזהר.

אלא ודאי אף מי שאינו יכול למעט בעסקיו כל פן אמת מה שיש בידו וכחו מחיב לעשות ויותר על כחו ואחר זה בודאי אינו פטור מעסק החכמה הצפונה הזאת ואדרבה עסק החכמה לבקשה כמטמונים ולחפש אחריהם לכתת רגליו מחיל אל חיל וכו' אמנם זאת תעשה כגון אם היית רגיל ללמד חמש דפין גמרא חמש פרקים משניות וכדומה תקמץ מעט בלמוד ותלמד דף אחד או שנים לפי יכולתך וכו' ובספרי פרשת ראה אמר רבי יוסי רצונך להכיר קונך עסק באגדה

למען ישאר לך זמן לעסק בחכמה זו כי הוא יסודי התורה ועקרי האמונה ועליה תסובב צירי דלתות התורה והעבודה ומבלעדה לא תדע מה הוא תורה לשמה כי לא תדע שרש ציורי שמוותיו ברוך הוא וברוך שמו ואי אתה בן חורין להבטל ממנה בשביל העסק משא ומתן כשם שאין אתה פטור מקביעות עתים לפשוטי התורה ואפלו אם העסק גדול וצריך לפרנסה כי על זה שואלים קבעת עתים לתורה קל וחומר שאין אתה פטור מפנימיות התורה כי מבלעדה האדם כבהמה שור אוכל עשב כנזכר לעיל בשם התקונים מפסוק כל הבשר חציר וכו'.

(בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו אות כט: דבור המתחיל תשיעית)

מד) מי שיתעסק בזאת החכמה באמת אזי תתקשר נפשו להשם יתברך

וכן בכל דור מי שיתעסק בסודות אלו לא יצטרך לנסיון והשכל ישפט זה בצדק כי מי שיתעסק בזאת החכמה באמת אזי תתקשר נפשו להשם יתברך ובכל עת מוסר נפשו בכח באמת להשם יתברך באהבה עזה עד שאינו צריך למסירות נפש בפעל ופוק חזי מה עלתה להשלשה חברים שבאידרא שנגנזו בדבקות נפלא.

(הוספות מהרצ"א אות ח')

מה) עקרי ידיעות אמתיות יחוד הקדוש הוא על ידי החכמה הקדושה הלזו

ודוד המלך הקדוש, צנה לבנו החכם: "דע את אלקי אביך ועבדהו" ועקרי ידיעות אמתיות יחוד הקדוש הוא על ידי החכמה הקדושה הלזו.

(הוספות מהרצ"א מדינוב אות יח)

מו) בספר הקנה: אפשר שילמד אדם ש"ס ופוסקים
ויחכם הרבה ויהיה עם הארץ גמור עם נבל – אחי ובני

**נְפֹשׁוֹת יְקָרוֹת גְּבוּהִים וְרַמִּים תִּדְבְּקוּ נַפְשְׁכֶם בְּסֵפֶר הַזֶּהר
תִּקְוִינִים זֶהר חֲדָשׁ**

או לאמר איזהו חכם כמבאר בספר הקנה שאפשר שילמד אדם ש"ס ופוסקים ויחכם הרבה ויהיה עם הארץ גמור עם נבל דקבילו אוריתא [תורה] שהוא נובלות חכמה שלמעלה ואינו לומד ברזין דאוריתא שהוא החיות הפנימי של התורה ומי שאינו למדן מפלג בקי בכל התורה ועוסק בפלפול של הבל שלא לשמה ואינו לומד לשמה להשיג נעם ערבות ידידות מתיקות התורה אשר זה אי אפשר להשיג אם לא בהסיר ממנו כל תאוות הזמן וערבות המרגש וללמד בספר הזה ובכתבי מרון אלקי האר"י בעץ חיים ופרי עץ חיים ושער היחודים במתיקות ונעם זיו השכינה שלזה יקרא חכם וכו' פי אין לך חיים בעולם הזה ובעולם הבא אלא בלמוד גמרא ופוסקים עם חכמת הזהר וכתבי מרון אלקי האר"י על פי הקדמות מרון אלקי הרב רבינו ישראל בעל שם זכר צדיק לברכה וכו', ודבק נפשך תמיד לפי השגתך בספר הזהר ובכתבי מרון האר"י, ודבק נפשך מאד ביראה ואהבה והכנעה שלא תהיה פונתך חלילה להיות רב ורבי, כי זה הוא עבודה זרה ממש וכו' ולכן אחי ובני נפשות יקרות גבוהים ורמים תדבקו נפשכם בספר הזהר תקוניים זהר חדש וכו'.

(נוצר חסד פרק ד' משנה א')

מז) ספר הזהר מלא מוסר וכל אות ואת של ספר הזהר ... הם תקוניים גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים

ובפרט שספר הזהר מלא מוסר וכל אות ואת של ספר הזהר וכתבי מרון של הרב חיים ויטאל דוקא וספר שערי אורה הם תקוניים גדולים לנשמה לתקן כל הגלגולים.

(נוצר חסד קאמארנא פרק ד' משנה א')

מח) בעסקו במתיקות לשון הזהר ובאור של סודות התורה מתוקים מדיבש, מתוקים ודאי, טעמו וראו, בכל אלה יתמתקו הדינים, וממש יתהפך ברגע לאיש אחר

**בְּלֵב רַחֵב וְשִׂמְחָה, וּבְזֶה מִמְּתִיק הַדִּינִים, וְכוּרֵת וּמְשִׁבֵּית
הַקְּלָפוֹת, וְזֶהוּ הַנִּקְרָא מִחֲצָדֵי חֻקְלָא**

וְהַעֲנִין דְּהַעוֹסְקִין בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה נִקְרְאִין מִחֲצָדֵי חֻקְלָא
שְׁקוֹצְרִין וּמְכַלִּין הַקּוֹצִים, אֵתְהָ אַחֵי תַסְבֵּר שֶׁבְּלִמּוּד קְבֵלָה קוֹצְרִין
הַקּוֹצִים, לֹא כֵן אַחֵי, אֲלֵא שֶׁהַחֵיּוֹת וְהָאוֹר וְהַדְּבָקוֹת וְהַשְּׂרָאוֹת
הַשְּׂכִינָה וְנַעֲיִמוֹת עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת אוֹר הַתּוֹרָה וְהַיְחוּדִים
וְהַמְשָׁכוֹת נַעַם אוֹר חֵיּוֹת זֵיו הַשְּׂכִינָה הוּא מִמֶּשׁ מֵיִתָּהּ וּמְנוֹת
לְקַלְפוֹת מְקוֹם חֵיּוֹתוֹ שֶׁל זֶה הוּא מִמֶּשׁ מֵיִתְּתוֹ שֶׁל זֶה וּמִחֲצָדֵי
חֻקְלָא הֵם עֲצָמָן הַקּוֹצִים הַסּוֹבְבִין אֶת הָאָדָם מִחֲשֻׁבוֹת רְעוֹת יֵשׁ
מֵהֶם אֲסוּרִים בְּאֲסוּר לֹאוֹ וְרָשָׁע מִיִּקְרִי כְּגוֹן הַרְהוּר נֶאֱוֵף בְּכֻנְיָה שְׁזָה
צָרִיךְ לְדַחוֹת בְּשֵׁתֵי יָדַיִם כִּי הוּא מִמֶּשׁ עוֹמֵד בַּעֲת הַהוּא בְּאֵשׁ שֶׁל
גִּיהֵנָם וְנִפְשׁוֹ מִלְּהַטּוֹת בְּאֵשׁ גִּיהֵנָם וְהֵם מְכַאוּבֵי הַנֶּפֶשׁ וּבַעֲת מֵיִתָּהּ
יִרְגִישׁ הַכָּאֵב וְהַצַּעַר אִף גּוֹף וְנֶפֶשׁ הַקְּטָנוֹת שֶׁלֹּו שְׁזָה עֵקֶר הַרְגֵשׁ אָדָם
בְּגִשְׁמֵי וְיִזְכֹּר לְעֲצָמוֹ שֶׁהוּא מִמֶּשׁ נַעֲשֶׂה מְרַכְּבָה לְקַלְפוֹת וְגוֹרֵם שֶׁפַע
לְשׁוֹנָאֵי הַשֵּׁם שֶׁהֵם אוֹיְבָיו וְשׁוֹנְאָיו גַּם כֵּן וְכֹל זֶה יִתְרַבֶּה אֲצֵל
הַנֶּעְרִים וְהַצְעִירִים עַל יְדֵי לִמּוּד הַתּוֹרָה כִּי צָדִיק אֲמַת הַמְזַכֵּךְ לֹא
יָבוֹא לוֹ כְּזֶה וְאִם עוֹבֵר בְּהֶרֶף עֵין תִּכְף נִהְפֵךְ אֲצֵלוֹ לְאֵשׁ קְדוֹשׁ אוֹר
וְדְבָקוֹת וְחֵיּוֹת אֱלֻקוֹת.

אֲבָל אֲפִלוֹ סֵתֵם מִחֲשֻׁבוֹת הַטּוֹרְדָת מִקְנֵאת אִישׁ עַל רְעוֹהוּ אוֹ
מִרְשָׁעִים הַמְּחַבְּלִים הַמְּצַעְרִים וּמְבַזִּים אוֹתוֹ וְכִיּוֹצֵא בְּאֵלוֹ כֹּל
הַמְּחַשְׁבוֹת הַטּוֹרְדָת הֵם דִּינִים הַשּׁוֹרִים עַל הָאָדָם וּבְלִמּוּד הַתּוֹרָה
וּבְפִרְט בְּעֵסְקוֹ בְּמִתִּיקוֹת לְשׁוֹן הַזֶּהֵר וּבְאוֹר שֶׁל סוּדוֹת הַתּוֹרָה
מִתּוֹקִים מִדְּבֶשׁ, מִתּוֹקִים וְדָאֵי, טַעֲמוֹ וּרְאוֹ, בְּכֹל אֵלֶּה יִתְמַתְּקוּ
הַדִּינִים, וּמִמֶּשׁ יִתְהַפֵּךְ בְּרַגַע לְאִישׁ אַחֵר בְּלֵב רַחֵב וְשִׂמְחָה, וּבְזֶה
מִמְּתִיק הַדִּינִים, וְכוּרֵת וּמְשִׁבֵּית הַקְּלָפוֹת, וְזֶהוּ הַנִּקְרָא מִחֲצָדֵי
חֻקְלָא.

(נוצח חסד שביל התורה א' אות י')

**מט) טַעֲמוֹ וּרְאוֹ אוֹר הַגְּנוּז וּמִתִּיקוֹת שֵׁישׁ בְּזֶהֵר הַקְּדוֹשׁ
הַמְּאִיר לְנֶפֶשׁ, עַד שֶׁמֶרֶב אוֹרָה תִּקְבֵּל עַל עֲצָמְךָ כֹּל**

**הַרְעוֹת וְהַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים וְלֹא יִתְחַלֵּשׁ דְּעֵתְךָ וְלֹא תִפֹּל
מִמְדַּרְגְּתְךָ וְתִתְעַלֶּה לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד רוּם הַמַּעְלֹת חֶזֶק
חֶזֶק וְאַמֶּץ לֹא תִירָא וְלֹא תִפְחַד.**

דע שבדורות הראשונים היו יכולים להשיג שלמות נפשם להלהיב בזכוך רב ובקדושה להמשיך על עצמם נעם זיו אור השכינה באור עליון וצח בדבקות ויראה ואהבה והכל על ידי פשוטות התורה תורה שבעל פה נגלה אבל בדור הזה עקבות דמשיחא שהרע גובר ומתנשא וחוצפא יסגי וכו' ומי יגן עלינו מן הקלפות הרעות המחשיכים האור והשכל ועל ידי נגלות התורה אי אפשר בדור הזה באין פנים להלהיב כל כך נפש המשפלת בדביקה וחשיקה שהרע והמקטרגים הרוחניים מתגברים ולא עוד אלא שהם מתלבשים בגשמיות בערב רב שהם הרבנים ומושל וגובר אפיקורסות ומינוות ושנאת חנם ולשון הרע וכל מי שהוא חצוף ביותר גובר ביותר ולולא מתיקות ערבות נעם זיו לשון הזהר והתקונים וכתבי מרן המאירים לנפש המשפלת ומיישבין הדעת משמחת לב ומאירת עינים לא היה באפשרות להאיר מרב הצרות וחלישות דעת מרשעים המינים ואפיקורסים.

**ולכן אחי טעמו וראו אור הגנוז ומתיקות שיש בזהר
הקדוש המאיר לנפש עד שמרב אורה תקבל על עצמך כל
הרעות והצרות והיסורים ולא יתחלש דעתך ולא תפל
ממדרכתך ותתעלה למעלה למעלה עד רום המעלות חזק חזק
חזק ואַמֶּץ לֹא תִירָא וְלֹא תִפְחַד.**

(נוצר חסד קאמארנא שביל התורה אות ל')

**ג) חיוב למוד ספר הזהר הוא מצות עשה לדבקה בו
ולידע שיש אלוה מצוי**

**ודע שכל ספר הזהר וחיוב למודו וחיוב למוד של כתבי
מרן האר"י הכל מצות עשה לדבקה בו ולידע שיש אלוה מצוי
בידיעה קדושה בפרט וביוחדים ואהבה ויראה ואחדות.**

(נוצר חסד שביל התורה שביל ב' אות ג')

נא) עבודת ישראל: על ידי מאמר הזהר נמתקו כל הדינים

וכאשר התעוררתי בחצות הלילה וראיתי אגרת אחד מונח לפני אשר מעודי בחבלי שנה על עיני לא יכלתי לקרותו עד אשר למדתי תורת בספר תקוני זהר הקדוש והוא מחצות עד שעה ב' ואז נזכרתי לקרות האגרת של מעלת כבוד תורתו והבינותי על ידי מאמר הזהר הנזכר שנמתקו כל הדינים.

(עבודת ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרונו לחיי העולם הבא, אגרת הקדש)

אשר חנן לו אלקים עשר, חטאיו בצדקה יפרק, וירבה בימים אלו בצדקה ולמוד זהר ותקונים ותהלים.

(מורה באצבע סימן ח' אות רמח)

נב) בשנת תצ"א בקיץ היה גזרות נוראות מאת האפיפיור של אותו הזמן לבער ספרי התלמוד וכל גדולי ישראל עסקו בזה האיר ל בטל הגזרה – ולמדו זהר ותקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים, אפלו בזמן הלמוד הפללי

והנה בשנת תצ"א בקיץ היה גזרות נוראות מאת האפיפיור של אותו הזמן, ואחד הגזרות היה לבער ספרי התלמוד של בני ישראל, ומוכן כי זה היה צרה נוראה מאד וכל גדולי ישראל עסקו בזה האיר ל בטל הגזרה, והגאון ר"י באסאן רבו של רבינו שאל את רבינו לבאר לו סוד הענין שיהיה כח פזה להסטר אחרא נגד התורה, ורבינו השיב לו בבאור מספיק סוד כל הענין, וכן כותב לו רבינו כי הוא ראה זאת מקדם והקדים רפואה למכה ותקן בהשיבה שלו שילמדו זהר ותקונים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הכוכבים.

ועוד הוסיפו בלמוד התמידי של הזהר הקדוש ללמד כל היום כלו ועוד שש שעות בלילה חוץ מן הלילות ממוצאי יום

כפור וכו' וכן הוסיפו שלא לפסק מן הלמוד של הזהר אפלו
בזמן הלמוד הכללי של כבוד מורנו הרב רבי מ"ח.

(ירם משה משפט הבה"ת אות יד)

נג) בלילה ילמד זהר פי בזכותו יצאו ישראל מהגלות

אם זכה לחכמת אמת, מסגלת ההצלחה בעתים הללו, פי
אז נאמר סוד הויה ליראיו, ואין האשה מגלה סתרה אלא לבעלה.
ובלילה ילמד זהר באשמורות פי בזכותו יצאו ישראל מהגלות
והגלות נמשל ללילה ומי שלא זכה להבין בזהר אף על פי כן
יקרא פי הלשון מסגל לזכר הנשמה ולהאירה זהר נפלא.
ובספר התקונים על היותר טוב וכשלומד זהר יעין לחכמת
אמת בכל מלה ומלה פי כל אות חדוש בפני עצמו והדברים
הנראים פשוטים אינם רק סוד.

(סדור רבי שבתי ראשקובער סדר למוד דף יז)

נד) כפר עשינו חשבון שכ"ה (325) דפין של דפוס מנטובה מזהר לחמשה לילות ישלים הזהר ותקונים

זהר שיהיה לו קביעות בזהר אחד לגירסא ואחד לעיוני,
ויקדים אל המעין ואחר כך לגירסא כשיקרא בקול תעורר הכונה
ותעבר השנה כפר עשינו חשבון שכ"ה (325) דפין של דפוס
מנטובה מזהר לחמשה לילות ישלים הזהר ותקונים.

(סדור רבי שבתי ראשקובער סדר למוד דף יז)

נה) לגרס איניש אף על גב דלא ידע מה קאמר

פי הלומד בתורה ומבין ומכיר בפלפול וסברת התורה ומתענג
לזה לא נקרא למוד התורה עבודה וגייעה ועמל פי בזה שאדם נהנה
ושמח לא יעף ולא יגע וכמו שאמר במדרש (ילקוט שמעוני, ישעיה פרק מג,
רמז תנו): ולא אותי קראת יעקב וכו' את טרח כל יומא ולית את לעי
וצלויי קמי את לעית. כי רק הלומד תורה מתוך הדחק ומתוך טרוף
הדעת אף שאיננו מבין בה היטב רק שלומד מצד שהוא תורת הויה
כמו שאמר דוד המלך עליו השלום ממשפטיך לא סרתני יען כי אתה

הורתני וזה באור הפתוב גרסה נפשי מלשון לגרס איניש שלומד אגני מצוותיך אף כי איננו מבין טעמה אך תאזתי היא אל משפטיך זען כי הוא משפטיך וכמאמרם זכרונם לברכה **לגרס איניש אף על גב דלא ידע מה קאמר ואצל זה הלומד על אפן זה אצלו נקרא יגיעה ועבודה ועמל כי לא ירגיש התענוג מהתורה ואצל זה נקרא כל התורה חקה בלא טעם כי זה אינו מבין טעמה מפני דחוק וטרוף הדעת שלו וזה הפרוש שתהיו עמלים בתורה הינו שתלמדו התורה אף שיהיה בדרך חקה וברב עמל ויגיעה.**

(ישמח ישראל פרשת בחקותי)

(נו) פדאי הוא רבי שמעון לסמך עליו בשעת הדחק ובפרט בסוף יומיא אילין באחרית ימי גלות אדום ורבי שמעון בן יוחאי בכחו ובכח הזהר הקדוש חבורו דיתפרנסון בדרא בתראה להציל מחבלי משיח ויפקון מן גלותא בכחו

בברכות (דף ס:) **פדאי הוא רבי שמעון לסמך עליו בשעת הדחק וכן עוד בכמה דוכתי בש"ס ולשון בשעת הדחק (דוקא) יש לומר על פי דברי הש"ס סכה (מה):** שאמר רבי שמעון בן יוחאי (דהוא סתם רבי שמעון בכל מקום) יכולני לפטר את כל העולם מן הדין מיום שנברא העולם עד סופו והאחרון הכביד כעת סופו של גלות אדום (שהוא קדם ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן) **שרבי שמעון בן יוחאי הוא שעמד בנפשו כנגד מלכי רומי (אדום) פדאמרין בשבת, ועל כן אמר המלך אז שמעון שגנה יהרג, ובפרט בסוף יומיא אילין באחרית ימי גלות אדום, וזהו רבי שמעון בן יוחאי בכחו ובכח הזהר הקדוש חבורו דיתפרנסון בדרא בתראה להציל מחבלי משיח ויפקון מן גלותא בכחו** ואלו הימים נקראים שעת הדחק בדוחקא (דגלותא) בתי דוחקא כמבאר בזהר הקדוש, על כן שפיר אמרו (רק ברשב"י) **פדאי הוא רבי שמעון לסמך עליו בשעת הדחק שעומד בעודנו בשעת הדחק הינו בשנים האלו ועל זכותו אנו סומכין כנזכר.**

(דברי תורה מהדורא ט' אות לט)

**(נז) בְּכַח רִשְׁבִּי יִתְחַזְקוּ עַד בִּיאַת גּוֹאֵל צְדָק – רִשְׁבִּי
מִמְשִׁיךְ גַּם אַחֲרֵי הַסְתַּלְקוֹתוֹ שְׁלֵא יָסִיר מֵאֲתַנּוּ אֹר זֶהר
בְּהִירְתּוֹ לְהֵאִיר מִתּוֹךְ חֲשֶׁכָה לְכָל אֶחָד וְאַחַד**

מה דמצינו הרבה פעמים בזהר הקדוש ובתקונים כדאמר רבי שמעון בן יוחאי דברי תורה ואיגלי רזין עילאין הוו בכו חבריא ואמרו וי כד תסתלק מן עלמא מאן ינהיר נהורא דאורייתא וכו' וישתומם כל עובר על זה וכיוצא לשונות כאלו שנמצאו שם לומר זה לאדם חי בפניו לעורר קינה מה שיהיה בעת פטירתו בפרט לרבי שמעון בן יוחאי רבם ואיך יפתחו פה וכו' לדבר כזה אף הנה להם כנראה ההכרח מחמת ששמעו מרבי שמעון בן יוחאי שצנח וי דגלותא יתמשך וידעו והבינו גדל החשכות שיהיה אחרי הסתלקותו והדורות הולכים וחסרים מההתגלות הנסיונות וההסתר יתגבר חס ושלום ולאשר ידעו כי בכח רשב"י יתחזקו עד ביאת גואל צדק וכמו שאמרו בזהר הקדוש כי בהאי חבורא יתפרנסין בדרא בתראה דיייתי מלכא משיחא, על כן עוררו העקר את רשב"י להאיר בדבריו אלו על דורות שלאחריו עד דרא בתראה הזאת וזה יהיה על ידי דברי תורתו על כן בעת מאמריו שאמרו זכאה חולקיהון דחבריא דשמעון מילי דאורייתא מפומך עוררו אותו לזכר להמשיך כח קדשת תורתו גם אחרי הסתלקותו שלא יסיר מאתנו אור זהר בהירתו להאיר מתוך חשכה לכל אחד ואחד מבני תורה ובהכרח היה להם למען תקון עולם בדורות הבאים לעורר הרחמנות בלבם מה שיהיה אחרי כדי להמשיך הכח הטובה להקימנו בגלותנו כן יהי רצון במהרה בימינו.

(דברי תורה מהדורא קמא אות ס')

**(נח) הלומד הזהר אפלו אינו יודע ואינו מבין מה
שמוציא מפיו הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו**

הלומד הזהר אפלו אינו יודע ואינו מבין מה שמוציא
מפיו הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו וכך אמרו קמאי

וּאִסְמְכוּהוּ אֶקְרָא וְדַגְלוּ עָלַי אֶהֱבֵה אֶל תִּקְרִי וְדַגְלוּ אֶלַּא וְדַלּוּגוּ.

עין בהרב חיד"א בקונטרס טוב עין בשם הא זכרוננו לברכה ומעשה נורא כזה בצפת תבנה ותכונן, שהיו נוהגים שילכו למערת רבי שמעון בן יוחאי בכל ליל ל"ג לעמר כמה חכמים ויחידים, ולומדים שם כל ספר הזהר ומחלקים אותו לכל אחד מהקוראים חלק אחד. ויהי היום שהיה עמם איש אחד מיחד וידוע בפניהם, ונתנו לו חלק אחד מהזהר עם הקוראים לקרות עמם, והוא יודע בעצמו שאינו יודע לקרות והוא כבהמה בצורת אדם. מה עשה אותו האיש? קדם שיגיע העת של הלמוד יצא לחוץ מהמערה וילך הלך ובכה הרבה מאד, עד שכמעט נסרו ריסי עיניו מהבכיה ונפלה עליו תרדמה וישן במקומו, ואז בא אליו רבי שמעון בן יוחאי, זכותו יגן עלינו אמן, בחלום, ואמר לו: אל תירא ואל תחת, עתה מה לך נרדם, קום קרא אל אלקיך החלק שעלה בגורלך. השיבו האיש: הרי אני כבהמה ואיני יודע כלל לקרות. אמר לו רבי שמעון בן יוחאי: קום קרא ואני אסייעך ותמצא עצמך יודע לקרות כגדולי החכמים. וכן היה, והקיץ משנתו ומצא עצמו יודע בטוב, ותמהו עליו כל הרואים אותו שמצאו בו דברים נוראים שלא ידעו בו מקדם. עד כאן המעשה.

ובזה פרוש אדוני אבי זכרוננו לחיי העולם הבא משום הרש"ז זכרוננו לברכה, שזהו מה שאמר הכתוב תורת הויה תמימה משיבת נפש, דידוע דלמוד הסוד נקרא תורת השם, וכמו שאמרו זכרונם לברכה על פסוק בתורת הויה חפצו זה הסוד ובתורתו זה הפשט וזהו שאמר תורת הויה שהוא תמימה כלומר שצריך ללמד אותה בשלמות וזה שאינו יודע ללמד רבי שמעון בן יוחאי מלמדו ומשיב נפשו וזהו שאמר משיבת נוטריקון מ'למדו ת'ורה ש'מעון ב'ן י'וחאי ואמר נפש שכמעט יצאה נפשו וחזרה לו ובזה פרוש גם כן אדוני אבי זכרוננו לחיי העולם הבא שזהו הרמז שרמזו לאיש אחד שהראו לו בחלום תבת בהמה ולא

ידע פרושו ופרשו לו כי יען שמכר ספר הזהר שהיה לו בביתו לכן הראו לו תבת בהמה דראשי תבות ב'ערת'י ה'קדש' מין ה'בית' רחמנא ליצלן ולפי הכי יתפרש לרמוז לו דאף על גב שאדם הוא כבהמה ואינו יודע לקרות עם כל זה משמא יכפלו לו שכרו ואפשר שיקרה לו פאשר קרה לאיש הזה אם יכשרו מעשיו ותהיה כונתו לטובה ויש רמז בפסוק 'אדם ובהמה תושיע הוי"ה' דתבות 'תושיע הוי"ה' עם התבות וב' כוללים של ב' תבות יעלו כמספר תבות 'זהר תקונים' בדקדוק צח.

(הקדמת המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו)

נט) גם בכל שבת תקבעו ללמוד שעור בזהר הקדוש

גם בכל שבת תקבעו ללמוד שעור בזהר הקדוש.

(הנהגות הרב רבי יעקב מליסא זכר צדיק לברכה אות ג')

ס) אי אפשר להשיג סתרי האמונה שרשיה ועקריה כי אם בקבלת חכמת האמת

והאמת המקבל שאי אפשר להשיג סתרי האמונה שרשיה ועקריה כי אם בקבלת חכמת האמת כי ממנה ישתלם המאמין בכל זה ובזולתה נמנע, ולזה יצטרך המאמין האמתית והעובד השלם אחר היותו תורני שלם להתעסק בחכמת הקבלה אשר היא נשמת התורה וממנה יעמד על סוד האמונה האמתית המסכמת עם הדת מכל צד ועל כונת התורה והרצון והחפץ בעבודת התפלה והמצוות ואחר עמדו על זה ישתדל להוסיף לקח ולהוליד תולדות וענפים דומים לשרשים אשר בידו אשר אין זה כפי השכל האנושי כי קצר קצרה ידו להשיג האמת לא יוכל בשום פנים אבל הוא כפי השכל האלקי לקיים פלפלת בחכמה זה דרך החיים אשר בו חיו ודרכו הנביאים והחכמים ואין הרצון בהקדמת התורה אבל החכמה האמתית ומניעת למודה תחלה כמניעת למוד הפילוסופיה תחלה לחושבים שהיא החכמה האמתית שלא ראו אור, כי מניעת למוד הפילוסופיה תחלה ראוי ומחייב לפי שהיא הורסת ועוקרת שרשי

דת האמת ודרך הדרך המינות והעוסק בה קדם שיהיה תורני שלם בעל אמונה שלמה תביאהו לידי מינות וכפירות וכו'.

אבל החכמה האמתית חס ושלום שתוריש שום אמונה רעה או דעת נפסד אבל בהפך שתנחיל האמת והצדק ותשריש אמונות ודעות אמתיות בלב לומדיה ואף אם יקדימוה ללמוד התורה פי היא המוציאה לאור תעלומות התורה ועקריה מחזקת ותומכת שרשיה לפי ששתייהן עולות בקנה החכמה האלקית אבל טעם אחורה לפי שהתורה בגוף והחכמה פנשמה אליה וכשיקדים למוד התורה וידע המצוות ופרושן כפי מה שבאה בהן הקבלה מסיני ואחר כן יכנס לטיל בפרדס החכמה אז תחול הנשמה בגוף בהגן וכסדר כי יעמד ויבין הסודות והסתרים ההם של כל מצוה ומצוה על בורין ואמתתן ולא יתבלבל שכלו אחר שקדם לו ידעת הדברים אשר עליהם יורו הסתרים ההם וזה כדרך קדימת החומר לחול הצורה בו.

(עבודת הקדש להרשב"א חלק התכלית פרק יז)

סא) אין נחת רוח להשם בעסק בנשמת התורה שהיא החכמה האמתית המקבלת פי ממונה יודע רצונו יתברך בעבודתו ומצוותיו

רבי שמעון בן יוחאי קבל מרבי עקיבא וזה היה אחר חרבן הבית וזה הקדוש עליו השלום הוא בעל המדרש הנעלם הנקרא ספר הזהר ועל ידו חבר והוא עליו השלום הבטיח בחבור המקדש ההוא כי רבים יתפרנסו ממנו באחרית הימים.

ובמלת בראשית הנקרא ספר התקונין אמר בזה הלשון (תקוני זהר חדש - ספר תניינא): **והמשכילים יזהרו פזהר הרקיע** (דניאל יב) **ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד.** והמשכילים אליו רבי שמעון וחבריו, יזהרו כד אתקנשו למעבד האי חבורא דאיהו מזיהרא עלאה דלעלא, רעותא עלאה אתגליא, רשותא אתיהיב לרבי שמעון וחברוי לגלאה בה רזין סתימין עמיקין, ולכל נשמתין דמתבתא דלעלא, ומתיבתא תתאה, ולשבע טורין עלאין, דאנון

תלת אבהו ורעיא מהימנא ואהרן ודוד ושלמה ואליהו עמהון וכו' ובגין דא אסתכם קודשא בריך הוא ושכינתה למעבד האי חבורא, על יד ההוא דאתגליא וכניס בה עלאין ותתאין לאשכחא בה נחא לשכינתא בגלותא, וחירו לה ולבנהא וכו' והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין ומין, הכי מתכנשין בהאי חבורא כל נשמתין דצדיקיא ואנשי מדות, דאתמר בהון (תהלים קיח) זה השער לה' צדיקים יבאו בו, ואחרנין דלא צדיקים, אתדחין מתמן. וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגי אין מתכנשין לגבה דאתמר בהון (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו פה בהאי חבורא עמנו היום. ועלהו אתמר (דניאל יב) ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד עד כאן.

נפלאתה אהבת חכמת האמת הטוהרה, נשמת התורה לבעליה יתברך, חכם הרזים, עד שהפליא להשיגים ולהסכים לעשות החבור המקדש ההוא כמו שהפליא להסכים בחבור המשנה על יד תלמידו רבינו הקדוש עליו השלום שקבל ממנו והפונה והתכלית בכל משום עת לעשות להשם, לעשות להשם ודאי כידוע לחכמי לב כי בו תמצא היונה תמה הנזכרת בשיר המקדש מנוח לכף רגלה בגלות המר והארץ הזה **כי אין נחת רוח לה פעסק בנשמת התורה שהיא החכמה האמתית המקבלת כי ממנה יודע רצונו יתברך בעבודתו ומצותיו אשר גם זאת היתה השגחה נפלאה מצורפת אל הראשונה לבל תשתכח ותאבד החכמה מקרב עמה עד שלהראות תקף השגחה הזאת נגלה זה החבור המקדש בעולם, אחר שהיה מכסה ונעלם, וכשנגלה בעולם רבים נאספו אליו וסרו אל משמעתו כמו שהבטיח הוא עליו השלום: "וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגי אין מתכנשין לגבה" וכו'.**

אשר לולא זה בזמן הזה כמעט נטיו רגלי החכמים התמימים ומעדו קרסולי העובדים עבודת הקדש הנאמנים להתפשטות הצרעת הממארת במצחות אנשי התורה צץ ופרח המינות בלבנות החכמים בסבת השפחה הכושית צרת שרה פרה סוררה הפלוסופיא אשר נעתקה מלשון יוני אל לשון עברי שרא ליה מאריה למאן

דְּעִסִּיק בְּה אֲשֶׁר בְּהַגְלוֹת נִגְלוֹת הַחֲבוּר הַמְּקַדָּשׁ הַהוּא הַתְּחִיל
הַאֹר לְזַרְח וְאָמַר לְאַסִּירֵי הַדְּעוֹת הַזְּרוֹת פִּקַּח קוּחַ וְתַחַל הַאֲמַת
לְהִיּוֹת גּוֹבְרַת אַחַר שֶׁהִיְתָה נֶעְדְּרַת וְחִזְרָה הָעֶטְרָה לִישְׁנָה וְהַנְּשָׁמָה
אֶל נְדָנָה הִיא נִשְׁמַת הַתּוֹרָה הַנִּצְמָנָה וְשָׁבָה נֶפֶשׁ הָאָדָם אֶל קִרְבוֹ
אַחַר שֶׁנִּכְרְתָה מִקְרָב עִמּוֹ וְתַחַל רוּחַ הַשֵּׁם לִפְעֻמוֹ וְאִזּוּ מִצָּאָה הַיּוֹנָה
מִנוּחַ בְּגִלוּתָא אַחַר שְׁנִתְקַיְּם בְּה וְשִׁפְחָה כִּי תִירַשׁ גְּבַרְתָּה וְעַבְדֵי
הָאֲמוּנוֹת הַנִּכְרִיּוֹת יֵצְאוּ לַחֲרוּת לְקַיְּם הַהִסְכָּמָה הָעֲלִיּוֹנָה:
”לְאִשְׁפַּחָא בְּה נִיחָא לְשִׁכְנִיתָא בְּגִלוּתָא וְחִירוֹ לָהּ וּלְבִנְהָא”.

**סב) אָמַר לִיה אֱלִיָּהוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן רַבִּי רַבִּי כֶּמָּה זִכָּאָה
אַנְתָּ דְּמַהֲאֵי חֲבוּרָא דִּילָךְ יִתְפַּרְנְסוֹן כֶּמָּה עֲלָאֵי עַד
דְּאַתְגַּלְיָא לְתַתָּאֵי בְּסוּף יוֹמִיא וּבְגִינִיָּה וְשַׁבְתָּם אִישׁ אֶל
אַחְזָתוֹ**

וְעוֹד שָׁם (תְּקוּנֵי זֵהר דְּרַב כַּד.): **אָמַר לִיה אֱלִיָּהוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן רַבִּי
רַבִּי כֶּמָּה זִכָּאָה אַנְתָּ דְּמַהֲאֵי חֲבוּרָא דִּילָךְ יִתְפַּרְנְסוֹן כֶּמָּה עֲלָאֵי
עַד דְּאַתְגַּלְיָא לְתַתָּאֵי בְּסוּף יוֹמִיא וּבְגִינִיָּה וְשַׁבְתָּם אִישׁ אֶל
אַחְזָתוֹ** וְגוֹמַר עַד כָּאן. הִנֵּה הוֹדִיעוּ כִּי הַחֲבוּר הַזֶּה יִהְיֶה נִסְתָּר
וּמְכֻסָּה וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן יִתְהַנּוּ מִמֶּנָּה לְמַעַלָּה וּבְדוֹר הָאַחֲרוֹן יִתְגַּלֶּה
לְמַטָּה אֶל הַתַּחְתּוֹנִים וְהָעֵסֶק בּוֹ יִהְיֶה סִבָּה קְרוּבָה לְשׁוּב אֶל
אַחְזָתוֹ שֶׁהִיא סִבַּת הַגְּאֻלָּה אֲשֶׁר מִזֶּה אָנִי מוֹלִיד שְׁנֵי תוֹלְדוֹת
גְּדוּלוֹת הָאֲחַת אֲמַת הִיּוֹת זֹאת הַחֲכָמָה אֶלְקוֹת אֲמַתִּית מְקַבֵּלַת
בְּאִמָּה מִמָּה שֶׁהִיְתָה הַהִסְכָּמָה הָעֲלִיּוֹנָה לַעֲשׂוֹת הַחֲבוּר הַמְּקַדָּשׁ
הַהוּא אֲשֶׁר הוּא כָּלוּ מְלֵא מִפְּנֵינֵי סִתְרֵי הַתּוֹרָה וְשִׁרְשֵׁי הַחֲכָמָה וְסוּד
הָאֲלֵהוּת וְתַעֲלוּמוֹת הַיְחוּד וְהָאֲמַת אֵין צָרִיךְ חִזֹּר כִּי מְחַזֵּק וְעוֹמֵד
הוּא וְלֹא בְּאֵנוּ לָזֶה כִּי אִם לַחֲסֵם כִּי הַמִּתְפַּתִּים אַחַר שְׁכֻלָּם וְשִׁרִירוֹת
לְבָם הַחוֹשְׁבִים כִּי אֵין חֲכָמָה בִּישְׂרָאֵל כִּי אִם הַפִּילוֹסוֹפִיא וְהַשְּׁנִית
כִּי אַחַר שֵׁישׁ בָּזָה צָרַךְ עֲלִיוֹן וְתַחְתּוֹן וְהוּא אָמְרוּ **”לְאִשְׁפַּחָא בְּה
נִיחָא לְשִׁכְנִיתָא בְּגִלוּתָא וְחִירוֹ לָהּ וּלְבִנְהָא”** אִם כֵּן זֶה הַצָּרַךְ
וּבְכַרְט צָרַךְ גְּבוּהָ חֲבִיב שִׁימְשֵׁךְ בְּכָל זְמַן וּבְכַרְט בְּזְמַן הַגְּלוּת שֶׁהוּא
צָרִיךְ בְּיֹתֵר וְלֹא תִקְצַר יַד הַכַּח הָאֶלְקִי מִלְּהַשְׁגִּיחַ בָּזָה כְּמוֹ שֶׁלֹּא
קִצְרָה כְּשִׁמְהַר וְהַחֲרִיב אֶת בֵּיתוֹ לְהַגְלוֹת דוֹרוֹ שֶׁל צְדָקָהוּ לְבָבֶל

בעוד שחכמי גלות יכנייה קימים שיילמדו תורה לאלו והגולין כדי שלא תשתכח תורה שבעל פה מהם וסתרי תורה וטעמי המצוות ומעשה בראשית ומעשה מרכבה בכלל תורה שבעל פה הוא שהכל היה ונתן על פה וכל שכן בהיות זה תלוי בצדקתו של הקדוש ברוך הוא וכאמרם צדקה עשה הקדוש ברוך הוא עם ישראל שהגלה גלות צדקהו ועדין גלות יכנייה קימת.

(עבודת הקדש חלק התכלית פרק יח)

סג) ההצלחה והאשר האמתיים אשר הם פרי כל הבריאה וכל חפץ וכל ישע הם ידיעת היחוד

ההצלחה והאשר האמתיים אשר הם פרי כל הבריאה וכל חפץ וכל ישע הם ידיעת היחוד שכתבנו כי הוא הדעת את השם וכל מה שיוסף המיחד ידיעה והשגה ביחוד הנה הוא מוסיף דעת, והתורה ומצוותיה סובבות על זה והם הדרך לידיעה זו שהוא היחוד, וזולתם אין שם יחוד ולא דעת השם, ואי אפשר להשיג זה הדעת כי אם בעסק התורה ומצוותיה, ומהם נשכיל אפן העשייה שהוא תקון הכבוד והוא היחוד כמו שכתבנו, וזה רמזו אדון הנביאים עליו השלום באמרו ושמרתם את דברי הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את כל אשר תעשון, והכונה כי השמירה שהוא העסק בפרוש התורה שהוא תורה שבעל פה וכאמרם זכרונם לברכה ושמרתם זו משנה ועשיתם שהוא קיום המצוות בפעל הראוי מתוך שניהם נשכיל את אשר נעשה שהוא הפרי היוצא משניהם אלה וזאת העשייה לשון תקון הוא והוא תקון הכבוד ואין תקונו כי אם היחוד ועל הדרך שהתבאר כבר.

סד) כל מי שפתח חכמת האמת סגור בפניו אי אפשר לדעת את השם הנכבד והנורא

ואי אפשר שיעלה ידיעת זה התקון ואפן עשיתו אם לא יהיה המתקן ממלא בנשמת התורה היא חכמת הקבלה העוסקת בהישרות הדעת את השם שהוא יחודו פידוע מענינה למתהלכים בה וממנה יודעים כי אפשר לראות אור היחוד

שהוא הדעת האמתית כי אם באורה לפי שחכמת האמת אין עסקה כי אם להישיר אל זה השלמות ולזה היתה החכמה הזאת הפתח לדעת את השם הנכבד והנורא וכל מי שפתח זה סגור בפניו אי אפשר לדעת אותו ועליו נאמר גם בלא דעת נפש לא טוב והרי הרחוק מזה הדעת רחוק מן החיים האמתיים והנה כפי מה שתהיה הנפש נעדרת מן הדעת הנה בהיותה בגוף הנה היא סבת הרחוק והעדר דעת עליון סוד הרוח מן הנפש סוד נפש דוד וזה סוד גם בלא דעת שהוא רוח חיים נפש לא טוב כי הנפש הזאת אין קיומה כי אם ברוח ההוא שהיא הדעת שבו היחוד תלוי כן הנפש בהיותה בגוף אין קיומה ושלמותה כי אם בדגמא זו והוא שתהיה ממלא בדעת שהוא חכמת האמת שאין קיום ושלמות אלא בה לפי שהוא הפתח אל היחוד שהוא הדעת את השם ובזה הוא חלוף מדרגת השלמים ויתרונם זה על זה לפי שחכמת האמת כוללת ותועלותיה רבים ויקרים ידועים כי מלבד היות העוסק בה ומשיגה יודע את השם ומשיג סתרי התורה וטעמי המצוות המתוקים מדבש ונפת צופים אשר מצדם היא משיבת נפש וזה כי הנפש מתחזקת בהם ונדבקת עם קונה עוד ימשך ממנה עשית המצוות כתקונם באהבה רבה כי היא המלהבת את לב יודעיה לעשותם בשלמותם כידוע זה מענינה עוד ימשך ממנה תועלת נמרץ בענין העבודה והתפלות בקשר היחוד והאמונה.

(עבודת הקדש חלק התכלית פרק ע')

כמו דאיתא במדרש משלי סימן י' בא מי שיש בידו תלמוד הקדוש ברוך הוא אומר לו בני הואיל ונתעסקת בתלמוד צפית במרכבה צפית בגאון שאין הניה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבים ועוסקים בתורה ומציצין ומביטים ורואין והוגין אמון התלמוד הזה כסא כבודי היאך הוא עומד וכו' עין שם וגם חמר כתב הזהר הנה טמון וגנוז אצלם עד אחר דורות האחרונות שנתפרסם חמר הכתב ונמסר לכל ולנו כי אם לצפות ולהביט כל איש לפי הבטתו ועל ידי זה נזכה גם לראות ולהגות

לעתיד לבוא שגם שאר חכמינו זכרונם לברכה היו יודעים במעשה בראשית ובמעשה מרכבה לדרש אך לא נתנה להתגלות לנו כי אם בריתות דרבי שמעון בן יוחאי לטעם לכל אחד כפי ערכו עד לפחות האותיות כדי שיזכו כל ישראל חלק במעשה בראשית ובמעשה מרכבה ומטעם זה גם כן נתנה הזהר הקדוש גם לגמור אך על גב דלא ידע מאי קאמר שאמירת הזהר הוא שני מדרגות צפיה והבטה ועל ידי זה נזכה אחר שני המדרגות שתקן בזמן הזה לראות ולהגות במעשה בראשית ובמעשה מרכבה עצמו לעתיד לבוא ברוך הוא וכו' כי לשון השאלה צפיה והבטה הוא אך על פי שאין עוסק בו ואין בגדו לעסק אלא צופה ומביט לזכות לאחר זמן לידיעת המעשה מרכבה לעסק בה כמו השאלה צפית לישועה הלא הישועה עדין אין אלא הקדוש ברוך הוא תובע ממנו הצפיה לבד ודי שגם על ידי זה לבד מתקרב הישועה לבוא כן הוא השאלה צפית במרכבה תחלה ואחר כך יראה ואחר כך יהגה כמו שכתב ומציצין ומביטין ורואין.

(הקדמת מסלות חכמה)

סה) ספר הזהר יפרש הדרכים יסקל המסלה יכניס אהבה ויראה בלבו של אדם ילמדנו ידריכנו במעגלי צדק להביא אותנו אל המנוחה ואל הנחלה

ומי לנו גדול מהספר הקדוש הזה ספר הזהר יפרש הדרכים יסקל המסלה יכניס אהבה ויראה בלבו של אדם ילמדנו ידריכנו במעגלי צדק להביא אותנו אל המנוחה ואל הנחלה.

(הקדמת המוציא לאור זהר דפוס מנטובה)

סו) רבי שמעון בר יוחאי וסתרי תורה הוא בחינת התעוררות השנה

רבי שמעון בר יוחאי הוא בחינת התעוררות השנה, כי מבאר בדברי רבינו זכרוננו לברכה שרבי שמעון הוא בחינת (דניאל

ד) עיר ו'קדיש מ'ן ש'מיא נ'חת, שהוא ראשי תבות שמעון, עיר וקדיש דיקא בחינת התעוררות השנה, כי עיר הוא הפך השנה.

ועל כן הוא גלה ביותר כל רזין דאורייתא וסתרי תורה כי ליה זיהבי רשותא, כי סתרי תורה הם בבחינת התעוררות השנה, כי פשטי אורייתא הם בחינת שנה, וסתרי אורייתא הם בחינת התעוררות השנה שנתגלו על ידי רבי שמעון בר יוחאי שהוא עיר וקדיש, עיר דיקא, הפך השנה.

וימחמת שרשב"י היה בבחינת התעוררות השנה, בחינת אור הפנים, על כן התפאר באיזרא (זהר נשא קלב): דהא חמינא דאנפאי נהירין וכו', בחינת אור הפנים.

(ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ג)

סז) מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי היה לזמן קצוב

דע כי גזרה חכמתו יתברך שחבור ספר הזהר לא יתפרסם ולא יתגלה אלא בדורו של רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום ועל ידו ונגזרה בפמליא של מעלה שלאחר דורו של הרבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר בנו לא יתעסקו בזאת החכמה בפרסום עד הדור האחרון דורו של משיח בן דוד והכי איתא בתקונים בהרבה מקומות שאלו הסודות לא יתגלו עד דרא דייתי מלכא משיחא ובמקום אחר אומר ובזכות האי חבורא יתגלי מלכא משיחא ווצה לומר בדור האחרון בשביל המתעסקים בחבור הזהר יתגלי מלכא משיחא ומצאתי כתוב כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי היה לזמן קצוב עד תשלום שנת ה' ר"ן ומשם ואילך יקרא דרא בתראה והתרה הגזרה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר ומשנת הש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים כדאיתא ברעיא מהימנא ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח ולא בזכות אחר ואין ראוי להתרשל.

(אור החמה בהקדמה)

סח) על ידי עסק ישראל בסודות התורה יבוא משיח
צדקנו

על ידי עסק ישראל בסודות התורה יבוא משיח צדקנו
במהרה בימינו אמן כמבאר בזהר הקדוש וסימן לדבר: "סוד"
במלוי 'סמ"ך וא"ו דל"ת' גימטריא 'משי"ח ב"ן יוס"ף' במקוון,
שאף משיח בן יוסף יחיה ויתקיים על ידי זכות למוד רזין
דאורייתא.

(קהלות יעקב ערך סוד)

סט) ללמוד בכל יום זהר להשביע נפשו בשבע שמחות
את פניך

סדר הלמוד ללמוד בכל יום גמרא ומשניות וזהר להשביע
נפשו בשבע שמחות את פניך.

(נתיב מצוותיך שביל התורה א' ל"ב)

ע) הלומד הזהר פניו מזהירים – תבת זהר גימטריא האין
סוף ברוך הוא

הלומד הזהר פניו מזהירים, וזהו הטעם למה נקרא ספר
הזהר וכו' ואדוני אבי זכרונו לחיי העולם הבא, בריש פרשת
בראשית כתב, דקראו ספר הזהר רמז למלין עלאין כי תבת זהר
גימטריא האין סוף ברוך הוא.

(המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו)

עא) אספרה אל חק הויה אמר אלי בני אתה דתבת חק
ראשי תבות ח'כמת ק'בלה פלומר הלומר חכמת הקבלה
נעשה בן להקדוש ברוך הוא

הלומד הזהר שהיא חכמת הקבלה נעשה בן להקדוש ברוך
הוא. ובזה פרש אדוני אבי זכרונו לחיי העולם הבא בספר אמן על
התהלים בשם ה"ה מורנו הרב רבי א"ן זכרונו לברכה שזה שאמר
הפתיב אספרה אל חק הויה אמר אלי בני אתה דתבת חק

ראשי תבות ח'כמת ק'בלה כלומר הלומד חכמת הקבלה אזי נעשה בן להקדוש ברוך הוא וזה שאמר הויה אמר אלי בני אתה עד כאן דבריו. ובהרצותי הדברים לפני מי שגדול, הלא הוא החו"ש הדו"ט מורינו הרב מרדכי סמאג'א נר"ו הוסיף על זה דלכך אמר הפסוק בלשון אספיה דאפלו ספור בעלמא כמו שמבאר לעיל אפלו שאינו מבין אפלו הכי נעשה בן להקדוש ברוך הוא, והוא נכון שפרש.

(המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו)

עב) הלומד הזהר מקרב הגאולה

הלומד הזהר מקרב הגאולה וכך כתב הרב אמת ליעקב זכרוננו לחיי העולם הבא בהקדמת ספרו משם הזהר והתקונים והחריד הרבה הרב על מי שלומד תורה שבכתב ותורה שבעל פה ענשו גדולה אם לא ילמד בספר הזהר וחכמת קבלה.

(המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו)

עג) סוד למוד חכמת הקבלה מחכימת פתי – מי שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו – כל הפורש ממונה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים

עוד פרוש הפסוק (וידעת היום והשבת אל לבבך) מה שאמר דע את אלקי אביך בענין אחדותו יתברך וידעת שמותיו וסוד האצילות אמר דע כמו שאמר הפסוק אשגבהו כי ידע שמי הוא סוד למוד חכמת הקבלה אשר מחכימת פתי ומי שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו כי אז יבין וישכיל סוד אחדותו ברוך הוא וסוד השגחתו ועניני התארים הנזכרים בתורה הנעלמים מחכמי הפילוסופים, אשרי עין ראתה כל אלה.

ויען כי הרבה בני אדם פורשים מזו החכמה וכל הפורש ממונה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים, על כן אעתיק דברי החכמים חכמי האמת מה שאמרו על ענין הרב הבעל מנחת יהודה בהקדמתו להמערכת כתב וזה לשונו: "ראוי שיחפץ האדם בחיים כדי

לראות בטוב שנאמר מי האיש החפץ חיים לראות טוב והטוב
הזה לא ישג כי אם באמצעות התורה שנאמר: "כי לקח טוב
נתתי לכם תורתִי אל תעזבו".

ותפס לשון 'לקח' לומר תקחו הטוב אם תורתִי אל תעזבו וכו'
ומי שהוא מהפת השלישי כוננתו רצויה ומעשיו אינם רצויים כי לא
מפני זה ראוי להתרשל ממנה והשם הטוב יכפר בעדו כי על כל
פשעים תכסה אהבה והשגיאה היא ערבה לפני השם בא וראה
בספר הזהר (חלק ג' פה): "זה לשוננו: "האי מאן דתיאובתיה למלעי
באורייתא, ולא אשפח מאן דיולוף ליה, והוא ברחימותא
דאורייתא, לעי בה, ומגמגם בה, בגמגומא דלא ידע. כל מלה
ומלה סלקא, וקודשא בריך הוא חדי בההיא מלה, וקביל לה,
ונטע לה סחרניה דההוא נחלא, ואתעבידו מאלין מלין אילנין
וברבין, ואקרון ערבי נחל, הדא הוא דכתיב, (משלי ה)
באהבתה תשגה תמיד" עד כאן לשוננו.

(ש"ל"ה מאמר ראשון)

**עד) כל נפש צריכה לתקונה לעסק בפרדס כפי מה
שהיא יכולה להשיג ולידע – וכל מי שיכול להשיג ולידע
הרבה ונתעצל ולא השיג וידע אלא מעט, צריך לבוא
בגלגול עד שישגיג וידע כל מה שאפשר לנשמתו להשיג**

ועוד אמרו חכמי האמת שכל נפש צריכה לתקונה לעסק
בפרדס כפי מה שהיא יכולה להשיג ולידע וכל מי שיכול להשיג
ולידע הרבה ונתעצל ולא השיג וידע אלא מעט צריך לבוא
בגלגול עד שישגיג וידע כל מה שאפשר לנשמתו להשיג מידיעת
התורה והן בפשטי ההלכות הן ברמזים ודרשות וסודות כי כל מה
שנשמתו יכולה להשיג ולידע מידיעת התורה זהו תקון שלמותה
ואי אפשר לה להתתקן ולהשתלם בצרור החיים את השם במקורה
אשר חובה משם בלתי ידיעה זו ולכן אמרו חכמים אשרי מי
שבא לכאן ותלמודו בידו כדי שלא יצטרך לבוא בגלגול לעולם
הזה.

(שלחן ערוך הרב הלכות תלמוד תורה פרק א' סימן ד')

ועוד שאפלו יהיה חכם גדול בתקון עשיית המצוות כל עוד
שיתחכם בתורה ידע סוד תקון עשייתה יותר ויותר בעמק הסוד
שהרי **תכלית הידיעה הוא לדעת סוד שעור קומה** כדפרוש
בברייתא של רבי ישמעאל במדרש משלי בפסוק ארח לחיים שומר
מוסר ועוזב תוכחת מתעה. ואמר שם רבי ישמעאל כי ביום הדין
שואלים לאדם אם עסק במקרא ואם ידע שתא סדרי ואם ידע
תורת כהנים ואם ידע הגמרא.

זה לשונו: בא לפניו מי שיש בידו אגדה והקדוש ברוך הוא
אומר לו בני גמרא למה לא למדת שכל הנחלים הולכים אל הים
והים איננו מלא ואי זה הגמרא בא מי שיש בידו גמרא והקדוש
ברוך הוא אומר לו **בני הואיל ונתעסקת בגמרא צפית במרכבה**
צפית בגאותי שאין לי הניה בעולמי אלא בשעה שתלמידי
חכמים יושבים ועוסקים בתורה ומציצין ומביטין ורואים
והוגים המון התלמוד הזה פסא כבודי היאך הוא עומד וכו'
גדולה מכלם פסא כבודי היאך הוא עומד לאיזה רוח משמש באחד
בשבת וכו' כי לא זה הוא כבודי לא זהו גדלתי זהו הדרי ויפיי שבני
מכירין את כבודי במדה הזאת עליו אמר דוד בחכמתו מה רבו
מעשיך הויה. מכאן היה רבי ישמעאל אומר אשרי תלמיד חכם
שמשמר למודו בידו כדי שיהא לו פה להשיב להקדוש ברוך הוא
ליום הדין לכה נאמר ארח לחיים שומר מוסר אבל אם עזב למודו
והניחו, משיגו בושה וכלימה ליום הדין לכה נאמר: "ועוזב תוכחת
מתעה", מהו לשון מתעה שהקדוש ברוך הוא מרחיקו מלפניו. עד
כאן לשונו.

הרי שתכלית הידיעה בחכמה הוא לדעת מעשה מרכבה
ושאר הדברים הנזכרים במאמרו אם כן הרי יש ממנו תועלת
למעשה כדפרשתי בפרשת יתרו שכל המצוות כלם תלויים למעלה
זה לשונו דתנינן מתאחדן בגופא דמלכא. (דבר אחר במלכא קדישא עלאה)
מנהון ברישא דמלכא, ומנהון בגופא, ומנהון בידי מלכא, ומנהון
ברגלוי, ולית מאן דנפיק מן גופא דמלכא לבר עד כאן לשונו, הרי

**כפי ידיעתו בחכמה ידע לעשות המצוה ברמיזתה (כפי הסוד)
העליון ולא ישג אלא על ידי העסק בתורה יומם ולילה וכולי
האי ואולי.**

[תרגום ללשון הקדש]: כל מצוות התורה נאחזים בגוף המלך,
מהם בראש המלך, ומהם בגוף המלך, ומהם בידי המלך, ומהם
ברגליו, ואין מהם מי שיוצא מגוף המלך לחוץ, ומשום כך מי שעובר
על מצוה אחת הוא כמי שפושע בגוף המלך עצמו.
(ראשית חכמה בהקדמה)

ועל הדבר אשר כתבת שם שטובים היו הדורות שלפני זמננו
שלא ידעו מזה והיו עמלים כל ימיהם בתורת כו' עד כאן קורא אני
על זה אל תאמר שהימים הראשונים היו טובים מאלה כי לא
מחכמה שאלת על זה וכבר הדברים נחקרים ועומדים בדרך השכל
והמשכל בגדל ברור אחר ברור ומנפה בשלש עשרה נפה שהעקר
בכל התורה והמצוות הם תכן ופנימיותן והרוחניות שבהם
משמותיו של הקדוש ברוך הוא הנעלמים בהם וכל הספרים ספרי
קדש מלאים מזה ובראשם הגאון המבהק בעל השל"ה הקדוש
(במסכת שבעות ובש"ס) שהאריכו בראיות מבררות שחלוק ומרחק רב
להגדיל למעלה עד אין שעור בין הלומד התורה ומקיים
מצוותיה בפשוטיהן לבד ובין המביט אל אור הרוחניות ושמו
של הקדוש ברוך הוא הנעלם בהן וחוץ מכל השבחים הנה על
ידי זה נתוסף באדם אהבה ויראה גדולה בקיומם וזאת היא
העקר בכל קיום התורה והמצוות פמפדש בכל משנה תורה
פנודע.

ואמנם כל דבריהם מיסדים על יסוד גדול שבראש כלם הוא
התנא האלקי הרבי שמעון בן יוחאי זכרוננו לברכה לחיי
העולם הבא שלו נגלו כל תעלומות חכמה והוא מגנה מאד למי
שאינו נותן לבו ללמד פנימיות התורה כאשר יוכל לשער בנפשו
בדחילו ורחימו דמריה ושכל עקר גאלתנו ופדות נפשנו תלוי בזה
כאשר מבאר בדבריו הקדושים במקומות רבים אין מספר ועין מה

שכתב בתקוני הזהר (תקו"מ) וכמו כן מבאר בדברי קדשו בספר הזהר (בהעלותך קנב) עין שם וכדברים האלה מבאר בדבריו הקדושים לאלפים ורבבות אין מספר עין עליהם ומצאם ומרו קדש קדשים הרב האר"י זכרונו לברכה (לקוטי תורה פרשת עקב) כתב וזה לשונו והנה התורה עצמה יש לה גוף ונפש הגוף בענין הלבוש הנזכר בדברי רבותינו זכרונם לברכה גופי תורה ויש לה פנימיות התורה שהוא הנשמה.

(בתשובה מבעל סדורו של שבת הנדפס בסוף שער התפלה)

עו) כל החכמות חיצוניות בא על ידי שלא למדו חכמה זו

ואומר אני הלואי שלא היו מקלין גדולי הדור בלמוד החכמה הקדושה והלואי היו מלמדים דרך לתלמידיהם לעסוק בחכמה הלזו אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמות החיצוניות והיו כל החכמות נדחים מפניה כמו שנדחה החשך מפני האור. אך שעוונותינו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את הדלת החכמה בפני פרחי הפנה ואמרו שלא ילמדו עד שיהיו בעלי מדרגה ורוח הקדש והנה עבור זה נשארנו ערמים מן החכמה הקדושה ונתגבר בעוונותינו הרבים חשכות החכמות החיצוניות הפסיל בחשך הולך, ובמהרה בימינו ויאמר אלקים יהי אור ויאר לנו.

(בתשובה מבעל סדורו של שבת הנדפס בסוף שער התפלה אות ה')

עו) אף על פי שאינו מבין הלשון מסגל לנשמה

ולטענת כת השלישי הגם שאין זו טענה בשביל שאינו מבין לכך לא היא רוצה להבין הלא לא עליך לגמור, כתיב: והגית בו יומם ולא כתיב והבנת בו יומם ולילה אם תבין תבין ואם לאו שכר הלמוד בדרך והא ראיה מספר הזהר שאף על פי שאינו מבין הלשון מסגל לנשמה.

(קל"ח פתחי חכמה בהקדמה)

**עז) אין לנו לא זכות אחר להגן עלינו זולת התעסקות
בחכמה הזאת – התעסקות בחכמה הזאת פורתת
ומקצצת את מסך הענן מי הטמא המבדיל מעבור תפלה**

וזהו בודאי סימן לגאולה שמתחיל להתנוצץ אור פני מלך חיים
עולם התקון עולם הפרצופין מה שהיה מקדם בהסתר פנים שנאמר
ואנכי הסתר אסתיר פני אראה מה אחריתם ובעוונותינו הרבים
החטא היה גרם שלא זכר ותקן האר"י זכרונו לברכה את נשמותינו
עד הקצה אחרון לגאל אותנו וחסדי הויה כי לא תמנו כי לא כלו
רחמיו ואין לנו לא זכות אחר להשען לתן לנו יד ושם להגן
**עלינו זולת התעסקות בחכמה הזאת הפורתת ומקצצת את
מסך הענן מי הטמא המבדיל מעבור תפלה להראות פני מלך
חיים להראויים אליו לקבל תורתנו ותפלותינו ולגלות עלינו אור
שבעת הימים.**

(ויקהל משה דף ד.ד.)

הכלל עולה בכוננת המאמר הזה לבאר לנו גדל הפגם של אותן
האנשים הגורמים מניעה לאותם הרוצים ללמד חכמת הקבלה
בסברות טענותיהם המזיפים בכל אפני טעמיהם **ואמר מורנו הרב
משה קורדיווירי זכרונו לברכה** שעליהם אמר הפתוב עד מתי
פתיים תאהבו פתי, ירצה, אתם נמשכים אחר פשוטי תורה ואתם
מפתים את עצמכם בפשוטי של תורה ותאהבון פתיים ועליהם
נאמר כסילים ישנאו דעת דהינו ידיעת התורה ובתריה מה פתיב
**תשובו לתוכחתי הנה אביעה לכם רוחי הנסתרות סוד נשמה
של תורה המתלבש תוך הפשט אז יקראוני ואני אענה נקרא
בן להקדוש ברוך הוא כידוע לנו באריכות גדול מתוך מאמרי זהר
ועליהם אמר שלמה המלך עליו השלום לא יחפץ כסיל בתבונה
רוצה לומר בסודות הנעלמים הנקראים תבונה כמו שאמרו רבותינו
זכרונם לברכה מבין דבר מתוך דבר כי אם בהתגלות בפשוטי של
תורה והוא כסיל ממש וגורם עניות לעולם וגורם אריכות גלות
דגמת עולם התהו שנתבטל הנהגה הישרה והזווג התמידי
אשר בין זעיר ונוקבא ומרים ראש להטמאה והקלפה וגורם**

פרוד היחוד כבִּיכּוֹל בֵּין זְעִיר וְנוֹקְבָא הַנִּקְרָא תוֹרָה שְׂפָכְתָּב
 וּבֵין תוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה וּבֵין שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֲשֶׁר צִוָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לַעֲמוֹ יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת בְּסוּד אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹקִים לַעֲשׂוֹת
 תְּקוּנִים בְּהַתְּעוֹרְרוֹת הַתַּחֲתוֹן בְּסוּד אֲמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לַמֶּשֶׁה הִיָּה לָךְ לַעֲזָרְנוּ וְעַל זֶה הָעוֹלָם קָיָם כְּיָדוּעַ אֶצְלָנוּ.

(ויקהל משה דף ד:)

עח) מי שלא עסק בחכמה זו בזמן עליית נשמתו למעלה
 אף על פי שיש בידו כמה תורה ומעשים טובים, זה
 המלאך הגדול [יופיא"ל] דוחה אותו לחוץ והשרפים אשר
 תחתיו שהם כלם בעלי שש כנפים שורפים אותו בהבלי
 כנפיהם והוא חוזר

וקדם שירדת הנשמה מעולם העליון להאי עלמא הקדוש
 ברוך הוא משביע אותה לעסק ברזי דאורייתא כדאיתא בזהר פרשת
 תרומה (דף קסא) בדבור המתחיל דזמינון לנחתא בהאי עלמא וכו'
 הרי לך בפרוש מדברי הזהר שתכלית בריאת האדם כדי
 שילמד החכמה הזאת וקדם ביאת הנשמה לעולם הזה הקדוש
 ברוך הוא משביע הנשמה לעסק בהאי עלמא ברזי דהימנותא
 ברזי דאורייתא גם ביציאת הנשמה לעולם הבא אינה יכולה
 להשיג לאור עליון למעלה אל מקום הרמתה אשר שם אהלו
 מתחלה לחזות בנעם הויה פני מלך חיים אם לא בהתעסקות
 החכמה הזאת חזי מה שהזהיר לנו הרבי שמעון בן יוחאי זכרוננו
 לברכה בזהר פרשת פקודי (דף רמז) האי חיותא וכו', ומי שלא עסק
 בחכמה זו בזמן עליית נשמתו למעלה אף על פי שיש בידו כמה
 תורה ומעשים טובים זה המלאך הגדול [יופיא"ל] דוחה אותו
 לחוץ והשרפים אשר תחתיו שהם כלם בעלי שש כנפים
 שורפים אותו בהבלי כנפיהם והוא חוזר ומתחדש וחוזרים
 ושורפים אותו עד שמתגלגלין רחמיו של הקדוש ברוך הוא
 עליו וחוזר ובוראו פעם אחרת והם הנשמות החושקין בחכמה

זו מפני שלקו מקדם לכן רודפים אחר חכמה זאת כמאן
 דרדין בתר חיים אף על גב דאיהו לא חזו מזליהו חזי.

(ויקהל משה דף ה:)

**עט) אין לי הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים
 יושבין ועוסקים ומציצים ומביטים בכבודי ובמעשה
 מרכבה**

גם במדרש משלי היה רבי ישמעאל אומר אוי לאותה בושה
 אוי לאותה כלימה על זה בקש דוד המלך תפלה ותחנונים לפני
 המקום ואמר הנה בקר תשמע קולי וכתוב בתריה בקר אערך לך
 ואצפה פונת המדרש דוד היה מתפלל על יום הדין לעתיד ואמר
 אערך לפניך כל למודי מי שיש וכו'... צפית במרכבה צפית בגאווה
 שלי שאין לי הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים
 יושבין ועוסקים ומציצים ומביטים בכבודי ובמעשה מרכבה
 והוגים המון הלמוד הזה כסא הכבוד האף הוא עומד רגל אחד
 מה הוא משמשת רגל שניה מה הוא משמשת כו' זהו הדרי זהו
 גדלתי זהו יפני שבני מכירין את כבודי וזה שאמר דוד מה רבו
 מעשיך הנה כלם בחכמה עשית מפאן היה רבי ישמעאל אומר
**אשרי תלמיד חכם שמשמור תורתו ולמודו בידו כדי שיהיה לו
 פתחון פה להשיב להקדוש ברוך הוא ליום הדין לכך ארח
 לחיים שומר מוסר רוצה לומר שיהא שמורה בלבו מה שישבי
 להקדוש ברוך הוא אם אינו יודע להשיב אוי לאותה חרפה אוי
 לאותה בושה אוי לאותה כלימה ועל צדיקים הוא אומר ואוהביו
 כצאת השמש בגבורתו הם מתגברים להשיב ונאמר להנחיל
 אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא עד כאן.**

יצא לנו מנדון דידן מהמדרש, שמצוה גדולה לעסק בחכמה
 הזאת שאין נחת רוח מלפני הקדוש ברוך הוא יותר כי אם לעסק
 בחכמה הזאת לשלמות נפשו ואם לאו יענש מי שיכול למדבר ולא
 אדביק הוא נדון על זה ומכרח להתגלגל על כל פנים על זה נאמר
 אשרי אדם מצא חכמה ויפיק תבונה.

וַיֵּשׁ אַנְשֵׁים גְדוֹלִים וְחֹשׁוּבִים בְּדוֹרֵנוּ הֵמָּה חֲכָמִים וְנְבוֹנִים
 בְּעֵינֵיהֶם לְמִסִּיךְ שֶׁקָּר בְּטַעֲנוֹתֵיהֶם הַמְזִיפּוֹת נֶפֶת תִּטְכָּנָה
 שִׁפְתֵי זֶה רָאמוֹת לְאוֹיֵל חֲכָמוֹת בְּשַׁעַר לֹא יִפְתַּח פִּיהוּ, וַיּוֹרֵה
 הַתָּר לְעַצְמוֹ וְאָמַר עֲדִין לֹא מִלַּאתִי כְּרִסִּי לֶחֶם וּבֶשֶׂר בְּגִמְרוֹת
 וּבַפּוֹסְקִים עַד שֶׁהֶעֱנִי הַזֶּה כֹּל יָמָיו לֹא יִסְפִּיקוּהוּ לְלַמֵּד אֶפְלוּ
 קֶצֶת מִמֶּנּוּ כֹּל שִׁימְלֵא בְטָנוֹ שִׁיאֲכַל מִהַחֲכָמָה הַזֹּאת עַל הַשֶּׁבַע
 וּבְזֶה הֶעֱנִי זֶה נִפְטָר לוֹ לְבֵית עוֹלָמוֹ וּבֵין חֲכָמָה כְּסוּמָא שְׁלֹא
 רָאָה אוֹרָה מֵעוֹלָם וְדוּמָה לְעֵטְלָף שֶׁמַּעֲיֵד שְׂרָאָה אוֹר גְּדוֹל
 וַיִּדְוַע לְכָל שְׁלֹא זָכָה לְאוֹר מֵעוֹלָם וְנִעְלַמְתָּ מֵעֵינֵיהֶם לָמָּה סִפְר
 תּוֹרָה נִפְסַלְתָּ בְּחִסְרוֹן אוֹת אַחַת אוֹ מְלוּאִים וְחִסְרוֹת תִּגְיִן אוֹתִיּוֹת
 גְּדוֹלוֹת וְקִטְנוֹת וְכוּ'.

(ויקרא משה דף ה')

**פ) כָּל הַמְפָּנָה לְבוֹ מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם וּמַתְעַסֵּק בְּמַעֲשֵׂה
 הַמְרֻכָּבָה מְקַבֵּל לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאֵלּוּ הַתְּפִלָּל כָּל
 הַיּוֹם כָּלוּ**

וְגַם אֵלֶּה מוֹסִיף עַל הַרְאִשׁוֹנִים שֶׁיֵּשׁ פֶּת שִׁיתְרַחֲקוּ מִן הַחֲכָמָה
 הַנִּפְלְאָה בְּאִמְרָה כִּי קְרוֹב אָדָם לְטַעוֹת לְכָל בְּאִחְד מִן הַטַּעוֹת
 בְּבַחֲיִנוֹת הַנוֹגְעִים בְּמִקוֹם הַגְּבוּהָ כִּזֶּה הִנֵּה כְּוֹנְתָם רְצוּיָה אֲבָל
 מַעֲשֵׂיהֶם אֵינָם רְצוּיִים שֶׁזֶהוּ אֵמֶת בְּאִמְרָם כִּי קְרוֹב אָדָם לְטַעוֹת
 בְּדַבְרִים הַנִּעְלָמִים מִמֶּנּוּ עַל כֹּל זֶה לֹא יֵאָשֵׁם אֲדַרְבָּה נַחַת רוּחַ הוּא
 לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כְּדֹאִיתָא בְּזֵהר קְדוּשִׁים, דְּבוּר הַמִּתְחִיל הָאִי מֵאֵן דְּתִיאֻבְתִּיה
 לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא, וְלֹא אֲשַׁכַּח מֵאֵן דְּיֻלִּיף לִיה, וְהוּא
 בְּרַחֲמֵימוֹתָא דְּאוּרִייתָא, לְעֵי בְּה, וּמְגַמְגֵּם בְּה, בְּגַמְגוּמָא דְּלֹא
 יָדַע. כָּל מֶלֶךְ וּמֶלֶךְ סִלְקָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדִי בְּהֵיא
 מֶלֶךְ, וְקַבִּיל לָהּ, וְנִטַּע לָהּ סַחְרָנִיָּה דְּהֵוּא נַחְלָא, וְאַתְעִבִּידוּ
 מֵאֵלִין מֵלִין אֵילָנִין רַבְרַבִּין, וְאַקְרוּן עַרְבֵי נַחַל, הֵדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב, (מְשַׁלִּי ה) בְּאַהֲבַתָּה תִּשְׁגָּה תְּמִיד וְדוּד מִלְכָּא אָמַר הוֹרְנִי
 הוֹיָה דְּרַכְךָ אֶהְלַךְ בְּאַמְתְּךָ וְגוֹמַר.

וכן הוא בספר הבהיר שאלו תלמידיו את רבי רחומאי מאי דכתיב תפלה לחבקוק הנביא על שגיונות תהלה מבעי אלא כל המפנה לבו מעסקי העולם ומתעסק במעשה המורכבה מקבל לפני הקדוש ברוך הוא כאלו התפלל כל היום כלו שנאמר תפלה מאי שגיונות כמה דאת דאמר באהבתה תשגה תמיד וכו' אמר רבי רחומאי מאי דכתיב ודרך חיים תוכחת מוסר מלמד שכל הרגיל במעשה מורכבה ובמעשה בראשית אי אפשר לאדם שלא יפשל בה שנאמר והמכשלה הזאת תחת ירך אף על פי כן הוא אהוב וחיבי לפני המקום שנאמר ודגלו עלי אהבה עד כאן.

(ויקהל משה דף י' עמוד ג')

פא) שאין להקדוש ברוך הוא נחת רוח יותר בעולם אלא ממנו שמפיר באלקותו זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא

ואני הדל כתבתי מעט מזעיר ואמר והודיע לנו שהכלל בריאת העולם והאדם וכל הברואים בכלל הכל כדי להודיע לנו גדל עז אלקותו וחסדו וגבורתו וממשלתו ותפארתו כאשר אמר דוד לשלמה בנו דע אלקי אביך ועבדהו שאין להקדוש ברוך הוא נחת רוח יותר בעולם אלא ממנו שמפיר באלקותו זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא ויש לו רשות לחפש בגנזי דמלכא והקדוש ברוך הוא משתבח עמו בפמליא שלו בכל יום ודיוקנו נרשם למעלה בין אוהבי דמלכא ומכריזין לפניו הוי זהירין בדיוקנא דפלגיא הקדוש ברוך הוא גוזר והוא יש לו רשות לבטל צדיק מושל ביראת אלקים מי מושל בי צדיק ובשעה שהנשמה יורדת בזה עולם השפל משביעים אותה קדם ומראה לה רזי דרזין אוצרי וגנזין דמלכא ומשביעין אותה וגוזרין עליה שלא תרד לעולם אלא כדי לחקר ולדרש ברזין דאורייתא וגם הוכחתי מכמה מאמרי זהר שרבי שמעון בן יוחאי נתן רשות והורמנא מהקדוש ברוך הוא ושכינתיה עם כל פמליא שלו בצרוף כל הנשמות דצדיקנא דגן עדן עליון ותחתון לגלות לנו הזהר כדאיתא בהקדמת תקוני הזהר ע' אנפין קח צנצנת המן למשמרת עד דרא בתרייתא

וְיִטְעֲמוּן בְּחִבּוּרָא דִּילְךָ יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּלֹא נִסְיוֹן כָּלֵל
זִיהָרָא דְאִימָא עֲלָאָה מִשָּׁם יֵצֵא לְעוֹלָם חַיִּים וְשְׁלוֹם רְזָא
דְּאוּרִיתָא הַגְּאָלָה וְהַחֲרוּת וְהַשְׁמִיחָה וּבַהֲתַעֲוֹרוּת הַתַּחֲתוֹן אָנוּ
מִעוֹרְרִים הַמְּקוֹר הָעֲלִיוֹן.

(ויקהל משה דף לז.)

פב) וְעִקְרֵי סוּדוֹת הַזִּהָרָה הֵם מַחֲתָמִין בְּאֶלְף עֵיזִקִין

וְעֵין בִּתְשׁוּבוֹת חֲנוּת יְאִיר (סימן ר"י) מֵה שֶׁכָּתַב הוּא וּמֵה שֶׁכָּתַב
בְּשֵׁם אָבִיו זְכוּרֵנוּ צְדִיק לְבָרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא עֵין שָׁם שְׁהֶאֱרִיכוּ
בְּדַבְרִים הָאֵלֶּה וְעַם כָּל זֶה לֹא מְנַעְתִּי עֲצָמִי מִלְּלַמֵּד בְּזִהָרָה בְּשִׁבְתוֹת
וְיָמִים טוֹבִים וְסִמְכָתִי יִתְדוֹתַי עַל מֵה שֶׁכָּתַב הַזִּהָרָה פְּרִשְׁתָּ בְּמִדְבַר
זֶה לְשׁוֹנוֹ: וְהַמְשַׁכִּילִים בְּיָנוּ מִסְטָרָא דְבִינָה וְכוּ'. שְׁמַעֲיִן מֵהַמְאָמָר
הַזֶּה, שֶׁטוֹב הוּא לְלַמֵּד הַזִּהָרָה שֶׁבְּזִכּוֹת זֶה יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא אֲמָנָם
מִמֵּה שֶׁכָּתוּב דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעַם וְכוּ' הַאי סֵפֶר הַזִּהָרָה, מִשְׁמַע
טְעִימָה בְּעֲלָמָא, אֲמָנָם לֹא לְהַסְבִּיר סְבָרָה מְדַנְפְּשִׁיָּה בְּדַבְרֵיהֶם
שְׂאִינָם מְבִינִים לוֹ בְּנִקְל בְּלִי עֵיוֹן וְכֵה עֲשִׂיתִי וְאֶעֱשֶׂה כִּי יֵשׁ בּוֹ
מוֹסְרִים וְהִנְהִיגוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַתְקַדֵּשׁ אֶפְלוּ מִמֵּה שֶׁמֵּתָר לוֹ גַּם מִרְאָה
לְנוּ גְדֻלוֹת וְרוֹמְמוֹת תּוֹרַתְנוּ הַקְּדוּשָׁה אֲבָל מִמֵּה שֶׁנִּרְאָה שֶׁהֵם
דְּבָרִים פְּשוּטִים הֵם עוֹמְדִים בְּרוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְעִקְרֵי סוּדוֹת הַזִּהָרָה
הֵם מַחֲתָמִין בְּאֶלְף עֵיזִקִין כְּדֹאִיתָא בְּזִהָרָה וְלֹא יִפְתַּח עַד כִּי
יָבוֹא הַגּוֹאֵל וְחִדּוּשֵׁי תוֹרָה מֵאֲתוֹ יֵצְאוּ וּמִלְאָה הָאָרֶץ דְּעָה
וְגוֹמֵר.

(הוספות יסוד יוסף תקו"ג)

פג) הַחֲפֵץ חַיִּים: מְעוֹרֵר לְכֻלָּם שְׁוִלְמָדוֹ כָּל שִׁבְתָּ אֵת הַזִּהָרָה שֶׁל אוֹתָהּ פְּרִשָׁה וְאֶפְלוּ לְבַחֲוֵרִים

כָּתַב בְּהוֹסְפָה לִיסוּד יוֹסֵף (תקו"ג) דְּהַהֲגַבְלוֹת עַל לְמוּד הַקְּבֵלָה
כְּגוֹן שְׁוִלְמָד מִפִּי מְקַבֵּל וְלֹא מִפִּי כְּתָבִים וְכוּ' זֶה לֹא נֶאֱמַר עַל לְמוּד
סֵפֶר הַזִּהָרָה עֵין שָׁם. וְכֵן אָמַר הַגְּאוֹן הַצְּדִיק רַבִּי שְׁלֵמָה בְּלוּךְ
זְכוּרֵנוּ צְדִיק לְבָרְכָה מִשָּׁם רַבּוֹ הַחֲפֵץ חַיִּים זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה שְׁעַל
לְמוּד סֵפֶר הַזִּהָרָה אֵין שׁוּם הַגְּבֵלָה כִּי רַבּוֹ מְדַרְשׁ וְהִיא הַחֲפֵץ

**חיים מעורר לכלם שילמדו כל שבת את הזהר של אותה פרשה
ואפלו לבחורים.**

(הוספות בגין יוסף)

**פר) תאמינו לי בעת היותי כבר שית כבר שבע נתלהב
לבו בקרבי הרבה ללמוד זה ודבקתי נפשי מעודי בלמוד
זה**

ואתם בני אחי ורעי אם תזכו לפני השם להסיר מעט מגסות
ועביות החמור אזי תדבק נפשכם בספר הזהר ובכתבי האר"י
וסדר הלמוד יהיה מתחלה ללמד ספר הזהר לדבק נפשו
באותיות התורה ובזי התורה דרך הכבושה בסתר ותלמדו
אחר כך בכתבי האר"י בספר עץ חיים ובפרי עץ חיים ובלקוטי
תורה אוצרות חיים מבוא שערם זהר הרקיע ותעינו היטב בכל מלה
ואין לכם מתיקות ערבות ידידות התורה בתכלית אם לא
תקשרו עצמכם באור רזי התורה וסודיה ועל זה נאמר מתוקים
מדבש ונפת צופים לידע האיק לנהוג בכל תנועה ותנועה טעמו וראו
פי טוב ד' ומכל הספרים הנזכרים לעיל שפתבתי לכם בני אל יהיה
לכם ואל יעלה בלבבכם שום פחד ללמד פי על ידי למודם
יתקדשו ויטהרו רמ"ח איברים ושס"ה גידים ותלכו לקדש
ולטהר כל איבר ואיבר להיות מרפבה לשכינה ולקרב קץ
הגאולה כי בלא למוד ספרים הנזכרים לעיל תהיה כבקר יאכלו
תבן בלי דעת.

אבל הלמוד יהיה באימה ויראה ורתת ואהבה וקדשה יתרה
לדבק נפשו באור החיים אור צח ומצחצח כל אחד לפי מדרגתו, ואל
תפחדו ואל תיראו פחדו אל טוב ד' פי תאמינו לי בעת היותי כבר
שית כבר שבע נתלהב לבו בקרבי הרבה ללמוד זה ודבקתי
נפשי מעודי בלמוד זה בשרפות שלהבת יקודי אש הבוער
בקרבי לדבק נפשי באל עולם באמת אף על פי שעבר על ראשי
מים הזידונים מי המרים כמה פעמים והיה אף על פי כן לבי חזק
פסנפיריננון ושברתי תודה לקל את מתלעות אנו ועמל בתכלית בכל

כחי בעֲזָר אֱלֹקֵי טוֹב עֲשִׂיתָ עִם עֲבָדְךָ אֶתְּהָ עֲשִׂיתָ וְלֹא אֲנִי לְזַכֶּךָ נִפְשִׁי
 בְּאוֹר הַתּוֹרָה מִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנֹפֶת צוֹף עֵייל וְנִפְיֵק וְאֵף עַל פִּי שֶׁעֲבָרוּ
 עַל רֵאשִׁי כִּמָּה גְלִים צְרוּת צְרוּרוֹת וְנִתְקַיֵּם בִּי לְלַמֵּד תּוֹרָה מִתּוֹךְ
 הַדָּחֵק וּמִתּוֹךְ טִלְטוּל גְּדוֹל הַרְבֵּה וּמִתּוֹךְ הַטְרוֹף וְהַשְׁעִבוּד וּמִתּוֹךְ
 חֶסְרוֹן מְזוֹנוֹת עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת וְדָלוּת וּבִזְיוֹנוֹת אֵף עַל פִּי כֵן מִקְבֵּל
 אֲנִי הַכֹּל עָלַי בְּאֵהָבָה וּבְשִׂמְחָה וּמְנִי הַטוֹב לֹא אֶעְזֹב לֹא שְׁלוֹתַי
 וְלֹא שְׁקֻטְתִּי וְלֹא נַחְתִּי מִן הָאוֹר הַתּוֹרָה וְרִזְיָה וְסוּדְיָה לְקִשֵּׁר
 נִפְשִׁי בְּאוֹר הַתּוֹרָה רִשְׁפִּי אֵשׁ לְהַבֵּת שְׁלֵהֶבֶת לֹא אֶעְזֹב אֶפְלוּ
 רָגַע אֶחָד וְכֵן תַּעֲשׂוּ וַיְהִי לָכֵם טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא
 בּוֹדָאֵי בּוֹדָאֵי אֲשֶׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ וְדִי בְּזֶה.

(היכל הברכה קאמארנא בראשית דף לב:)

וְהָאֵמֵן חֶסֶר יוֹד כִּי אֶמוּנָה אֵין צְרִיכָה לְחֻכְמוֹת אֵלָא אֶמוּנָה
 בְּפִשְׁטוּת בְּדַבְּקוֹת וְאֵהָבָה בְּאֱלֹקֵי אֶחָד אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל וּבְדַבְּרֵי
 הַזֶּה וּמִרְן הָאֵר"י אָבֵל לֹא בַחֲקִירוֹת וְהַבְּנוֹת אֶמְרַתִּי זֹאת בְּשַׁבַּת
 הָעֶבֶר וְאָמְרוּ לִי שֶׁכֶּךָ פֶּרֶשׁ הַצְּדִיק אוֹר מְפֹלָא מוֹרְנוּ הָרַב רַבִּי צְבִי
 אֱלִימֶלֶךְ מְדִינַאב זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ.

(היכל הברכה קאמארנא בראשית דף צד:)

וּתְשֹׁב תִּמְרֵי וְשִׁמְמָה בֵּית אַחִיָּה בְּלִילָה יוֹרְדַת בְּגִלוֹת לְבָרֵר
 הַבְּרוּרִין וּתְשֹׁב מִצַּד הַקּוֹצְרִים לְשִׁמְעַ שְׂרָקוֹת עֲדָרִים לּוֹמְדֵי תּוֹרָה
 לְשִׁמָּה מִחֻצְדֵי חֻקְלָא עוֹסְקִין בְּרִזָּא דְאוּרִיתָא בְּלִילָה בְּסִפְרֵי
 הַזֶּה לְשִׁמָּה וּתְשֹׁב אֶת חֻמְתָּה כְּמַבְאָר בְּפָרִי עֵץ חַיִּים שֶׁעַר
 הַקְּרִיאַת שְׁמַע פֶּד אֵית בִּישְׂרָאֵל לְמִשְׁכִּילִים נַעֲשִׂין גְּדַפִּין דְשִׁכְנִיתָא
 לְעֵלוֹת הַמַּלְכוּת עַד הַבִּינָה עַל יְדֵי מְסִירוֹת נִפְשׁ וְזֶהוּ קְרוּב קַץ
 הַגְּאֻלָּה.

(היכל הברכה קאמארנא בראשית דף ריט:)

**פה) למוֹד תוֹרָה וּבִפְרֹט בְּזֹהַר הַקְּדוּשׁ וּבִכְתָּבֵי מֶרֶן אֲשֶׁרֵי
עֵינַי רְאֵתָה כָּל אֱלֹהִים**

וּבְאֵמַת אֱלֹמֶלֶא בְּהֵאֵי רֵאשִׁית אֲשַׁגַּח בִּירוּשָׁלַיִם לֵב יְרוּשָׁלַיִם
שִׁיחָה יוֹדֵעַ וְרוֹאֶה שְׁכָל דְּבוּר וְדְבוּר נִבְרָא מִמֶּנּוּ מִלְאָכִים
טוֹבִים אוֹ רָעִים הָיָה שׁוֹקֵד עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַתְּפִלָּה לְהַתְּפַלֵּל כָּל מְלָה
וּמְלָה בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה וְלַעֲשׂוֹת כָּל הַמְצוּוֹת בְּנֵעַם זֵיו הַשְּׂכִינָה
וְלֹמַר כָּל הַבְּרָכוֹת בְּהָאָרֶץ נִפְלְאָה אֲשֶׁר אֵין תַּעֲנוּג וְנֵעַם
וְשִׂמְחָה וְהֶדֶר יוֹתֵר מִזֶּה וְכָל חֲלָלָא דְעֵלְמָא וְהַרְחַבּוֹת הֵם הֶבֶל וְרִיק
כְּנֻגָד תַּעֲנוּג שֶׁל הַנְּחֹת תְּפִלִּין פְּעַם אַחַת וְאַמִּירוֹת תְּפִלָּה וְלִמּוּד
תּוֹרָה וּבִפְרֹט בְּזֹהַר הַקְּדוּשׁ וּבִכְתָּבֵי מֶרֶן אֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָה כָּל
אֱלֹהִים.

(היכל הברכה קאמארנא שמוות דף עב עמוד ג')

**פו) לֹא נִתְגַּלָּה לָנוּ מִצִּיאוֹת הַסְּפִירוֹת וְהַשְּׂמוֹת אֱלֹהִים
לְקַיִם לְדַבְּקָה בּוֹ**

וְלָכֵן יִשְׂרָאֵל פְּגָמוֹ בְּנִקְדוּת צִיּוֹן בְּמִינּוֹת שְׁנוֹרְקוֹ בָּהֶם וְעִבְדוֹ
פְּרוּדָא אִם רַץ לְבָד שׁוּב לְאַחַד בְּהַכְּנָעָה יִתְּרָה וּבְבִטּוּל עַד עֶפֶר רַמָּה
וְתוֹלְעָה יַחֲשֵׁב לְהַשִּׁיג עֲנִין מֵהוּת וְדַמְיוֹן בְּסְפִירוֹת כִּי לֹא נִתְגַּלָּה לָנוּ
מִצִּיאוֹת הַסְּפִירוֹת וְהַשְּׂמוֹת אֱלֹהִים לְקַיִם לְדַבְּקָה בּוֹ כִּי כְּשֶׁאֲדָם
לּוֹמֵד בְּמִצִּיאַתָּן מִנְעֻנֵעַ מִצִּיאַתָּן וּמִשֵּׁם נִמְשָׁךְ לוֹ הָאָרֶץ עֲצוּמָה וְלֵב
אֵין וְלֵב נִשְׁבָּר בְּטַל וּמְבֹטָל דְּבוּק בְּאוֹר אֵין וּמִשְׁתַּעֲשֵׂע בְּשַׁעֲשׁוּעִים
דְּמִלְכָא בְּאוֹר אֵין סוּף וּבְאוֹר הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה וּבְלֵב טוֹב וּבְאוֹר
עֲצוּם וּבְהַכְּנָעָה יִתְּרָה נֶגֶד כָּל פְּחוֹת שְׁבִיִּשְׂרָאֵל וְיִדְעַ בְּאֵמַת שֶׁהוּא
פְּחוֹת מִמֶּנּוּ הַרְבֵּה וּמִדְּרָגָה זֹאת יִהְיֶה לוֹ עַל יְדֵי לִמּוּד כְּתָבֵי מֶרֶן הַרְבֵּה
חַיִּים וַיִּטְאַל לְבַדּוֹ מִשֵּׁם מֶרֶן הָאֵר"י וְזֹהַר הַקְּדוּשׁ.

(היכל הברכה קאמארנא שמוות דף קד עג')

**פז) שְׁנֵי מִצְוֹת לְרַבֵּינוּ יוֹנָה אור עֵינֵינוּ: הַתְּלוּיּוֹת
בְּכָל־לוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, מִצְוֹת עֲשֵׂה לְהַתְּבוּנָן בְּגְדֵלוֹת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבַבָּךְ כִּי הוּיָהּ
הוּא הָאֱלֹקִים**

ויש עוד שני מצוות לרבינו יונה אור עינינו, התלויות בכללות השם הקדוש, מצוות עשה להתבונן בגדלות השם יתברך, שנאמר: "וידעת היום והשבת אל לבבך כי הויה הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד", ונאמר: "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", דהינו להתבונן בגדלות יוצר בראשית האיק האציל ברא ויצר ועשה מראש אדם קדמון לכל הקדומים עד הסוף עשה האיק יש אלפים ורבוא רבבות עולמות וכל עלמין קמיה כהאי חירגא דיומא דלא שמיה חשיבין והאיק כל העולמות תלוין בשמו הגדול הויה כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו כסא כבודו האיק הוא עומד רגל ראשון שני שלישי רביעי במה הוא משתמש חשמ'ל האיק הוא עומד ובכמה פנים הוא מתהפך בשעה אחת הבזק האיק הוא עומד כרוב האיק הוא עומד מצפוני ועד קדקדי האיק אני עומד כמה שעור בפת ידי וכמה שעור אצבעות רגלי וכי לא זה הדרי זהו גדלתי זה הדר יפיי שבני אדם מפירים כבודי מה רבו מעשיך הויה ועקר מצוה זאת לחקר וללמד בדברי מון אלקי ובדברי הזהר ויבין מעמד ומצב כל העולמות.

(אוצר החיים קאמארנא שמות דף נז עמוד ג')

אקדים טעם לשבח למה קרא הרשב"י זכרוננו לחיי העולם הבא לחבור זה תקוננים. בשלמא לספר הזהר מצינו טעמו מפרש ברעיא מהימנא פרשת נשא שאמר רעיא מהימנא להרשב"י: "האי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר מן זוהרא דאימא עלאה תשובה ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דבינה איהי אילנא דחיי, דאיהו ספר הזהר, יפקון ביה מגלותא ברחמי". פרוש, כי בינה היא חרות ובה נפקו ישראל ממצרים ונקראת אילנא דחיי ובעסקם בזהר שהוא גם כן אילנא דחיי, שעל כן נקרא החבור

על שם זהר דבינה דבה נפקין עבדין לחירו גם הם יפקון לחירו מגלותא.

פח) נקרא ספר הזהר – פי מזהירים כל הלומדים בו

ובפרשת בהעלותך: והמשפילים יזהירו פזהר הרקיע אלן אינון דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר. מפרש שנקרא "ספר הזהר" פי מזהירים כל הלומדים בו אבל "תקונים" מאי טעמה אם נאמר לפי דביה תליא תקונא דעלאין ותתאין דמלאכין ודנשמתין ודשכינתא כמו שכתוב בריש הקדמת התקונים (דף א' ריש עמוד ב') וזה לשונו ורשותא אתיהיב לאלין נשמתין דאתתרכו מאתרייהו בתר קודשא בריך הוא ושכינתיה, לקנא בהאי חבורא, דאתמר בה (משלי כו י) כצפור נודדת וכו' ובזהר פרשת תרומה בזמנא דישראל משתדלין באורייתא האי עת מהימננתא מתתקן בתקונאה ומתקשטת וכו' זה לא יספיק כי אמה משתדלין באורייתא באיזה ספר שיהיה וכו' אמר בדף א' פנזכר לעיל זכאה איהו מארי מתיבתא מארי מדרש מארי תורה, דגם צפור מצאה בית (תהלים פד ד), בית דנשמעין בו דברי תורה וכו' הרי מפרש שכל דברי תורה יש בהם סגלה זו לתקן לה בית ולתקנא בקישוטהא.

ומה נשתנה ספר התקונים מהאחרים ורבינו הגדול האר"י זכרונו לחיי העולם הבא דלי לן חספא ומיד תותה אשפחנא מרגניתא ההוא אמר מה טעם הרשב"י זכרונו לחיי העולם הבא מפרש בספר התקונים כל הפסוקים והתבות וחדושים הכל במספר קטן מה שלא עשה בספר הזהר פי נודע כי חשבון קטן היא מסוד הקטנות וכי קצרה ידו לבנות חדושו על יסוד מספר גדול ותרוץ הוא זכרונו לחיי העולם הבא שפונת הרשב"י בספר התקונים העקר לתקן עולם העשיה שכל מספר קטן הוא בעשיה פי שם קלפות תקיפין ועשיה אין בה פי אם מקרא וחדושי תורה שבה כלם במספר קטן לכו כדי לתקן עולם העשיה בנה יסודותיו על מספר קטן בכונה מכונת לזה עד כאן לשונו האר"י זכרונו לחיי העולם הבא.

אם כן גם אנו ענינו בתורה דהינו טעמא שקרא שמו תקונין
הגם שכל דברי תורה מתקנים השכינה הנה עקר התקון הוא
בעולם העשיה שבה מדור הקלפות והשכינה צריכה לירד לעמקם
להעלות הניצוצות ולאסף נדחיה אליה ואם כן צריך כח גדול כדי
לתקנה ולהעלותה מהעשיה ששם הקלפות תקיפין ואם עלתה
מהעשיה תקונה מן יצירה נקל הרבה מעשיה ומכל שכן אם לתקנה
בבריאה ששם הרע מועט ואינו כמו ביצירה ועשיה וכמו שכתב הרב
בסדר חמר הטמאות ואם כן ישתבח ויתפאר מי שמעלה אותה
מהעשיה יותר מהמעלה אותה מהיצירה ובריאה וכו' ומטעם זה
ישתנה לשבח ספר זה לקרות לו ספר תקונים כי תקוני העשיה עקר
כל תקוניה ואם לא תתקן ותעלה מהעשיה איך יהיה תקון יצירה
ובריאה כי תחלת הכל הוא תקון עשיה וכו' הנה מצינו ועלה
בידינו טעם הגון לשם ספר התקונים שכל פונת הרשב"י לתקן
השכינה בעולם העשיה כי מלכות מקננא באפן שהיא עשיה.

(כסא מלך בהקדמה)

גם אתן טעם לשבח למה לא נגלו לנו האלקים בפרושי
האר"י זכרונו לברכה על ספר התקונים כי אם בימים ההם
ובזמן הזה וכי אכשר דרי להשיג מה שלא השיגו ולא גבלו
ראשונים הנה מצאתי תשובה נצחת ומספקת לשאלה זו לקמן (בדף
ק"י) וזה לשונו אמר רבי שמעון חב"יא בודאי קודשא בריך הוא
אסתכסם עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זכאה דרא
דהאי אתגלייא ביה, דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשה
בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה
ה"ו ויהיה וכו' עד ואתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק
וחכם דמתעסק באורייתא, עד שתין רבוא, לאשלמא לכלהו
מפגימו דלהון וכו' עין שם דוק באמרי קדוש הרבי שמעון בן יוחאי
זכרונו לחיי העולם הבא שדבריו אלה מורים באצבע כי גזר אמר
שדוקא בסוף יומיא בדרא בתראה עתיד לאתחדשא חבורא
דא ואם תאמר אעיקרא דדינא פירכא למה תצא זאת מלפנינו
להיות תורתנו זאת חתומה וסתומה עד דרא בתראה הנה

אֱלֹהֵינוּ זְכוּרֵנוּ לַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן טַעַם לְהִתְרַת קוֹשֵׁיָא זֶה
לְקַמּוֹן (דף יט:) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

פּט) וּלְכַךְ גָּזְרוּ אֲמַר דְּלֹא אֲתַגְלִיָּא חַבּוּרָא דָּא אֱלֹא בְּסוּף
יוֹמֵיָא בְּדָרָא בְּתַרְאָה שְׁהוּא זְמַן בְּעֵתָהּ וְאִזּוּ בְּסַגְלַת הַחַבּוּר
וּקְרֵאתֶם דְּרוּר

”אֲדַהְכִּי הָא אֱלֹהֵינוּ קָא נַחִית מְעִילָא, בְּכַמָּה חֲזִילִין
דְּנִשְׁמַתִּין, וְכַמָּה מְלֹאכֵיָא סוּחַרְנִיָּה, וְשְׂכִינְתָא עֲלָאָה עֵטְרָה עַל
כְּלָהּ וְכוּ' עַד וְכַמָּה בְּנֵי נֶשָׂא לְתַתָּא יִתְפַּרְנְסוֹן מֵהַאי חַבּוּרָא
דִּילָךְ, כַּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמֵיָא, וּבְגִינִיָּה
(וּיְקָרָא כַּה י) וּקְרֵאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ”. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, כִּי סַגְלַת
תְּעוּרְרוּ אֶת הָאֱהָבָה עַד שְׁתַּחֲפֵץ הַשְּׂכִינָה בְּזְמַן בְּעֵתָהּ כִּי אִם
תְּעוּרְרוּ הָאֱהָבָה קִדָּם בְּעֵתָהּ צְרִיךְ לְמַרְק הָעוֹנוֹת בְּצָרוֹת רַבּוֹת
וְיִהְיֶה כַּמָּה מִיִּשְׂרָאֵל וְיִתְקַטִּיל מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף וְכַדִּי שְׁלֹא יִהְיֶה שׁוֹם
אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף סוּבְלַת הַשְּׂכִינָה צַעַר
אֲרֻךְ הַגְּלוּת לְטוֹבַת בְּנֵיָה גַם מִשָּׁה רַבִּינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם סָבַל כַּמָּה
יְסוּרִין עַל עֲצָמוֹ כְּדִי שְׁלֹא יָמוּת מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּזֶהר
וּבִתְקוּנִים בְּהַרְבֵּה מְקוּמוֹת וּלְכַךְ גָּזְרוּ אֲמַר דְּלֹא אֲתַגְלִיָּא חַבּוּרָא
דָּא אֱלֹא בְּסוּף יוֹמֵיָא בְּדָרָא בְּתַרְאָה שְׁהוּא זְמַן בְּעֵתָהּ וְאִזּוּ
בְּסַגְלַת הַחַבּוּר וּקְרֵאתֶם דְּרוּר וְיִהְיֶה דְבַר בְּעֵתוֹ מֵה טוֹב וְלֹא
מִשׁוֹם דְּאֶכְשֶׁר דְּרִי אֱלֹא מִשׁוֹם דְּמִשָּׁה רַבִּינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם מִתְנַוְּצָץ
בְּרַבּוּתֵינוּ הָאֵר”י זְכוּרֵנוּ לַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְתַלְמִידֵינוּ לְפָרֵשׁ מֵאֲמַרֵי
חַבּוּרָא דָּא וְכִמוֹ שְׁכַתְּבִתִּי לְעִיל דְּעֵתִיד לְאֲתַחֲדָשָׁא עַל יְדֵא דְּמִשָּׁה
שְׁיִשְׁתַּדֵּל לְאֶשְׁלָמָא פְּגִימוֹ דִּילְהוֹן מִצַּד חֶסְרוֹן יְדִיעַתֶּם וְהוּא יְלַמְּדֶם
וְיַעֲזָרֶם וְיַסִּיעֶם לְכוּן אֵל הָאֱמֶת לְסִיוַע שְׁיִשׁ בּוֹ מִמֶּשׁ וְאַשְׁרֵי הַדּוּר
שְׁיִזְכֶּה לָזֶה כְּמוֹ שְׁכַתְּבִי לְעִיל הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי זְכָאָה דְּרָא
דְּהַאי רָזָא אֲתַגְלִיָּא בֵּיה.

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שְׂיִטַע אֲהַבְתּוֹ וְתוֹרְתּוֹ בְּלַבְנוּ לְלַמֵּד
בְּחַבּוּר זֶה בְּלַב שְׁלָם וּבְחֶשֶׁק רַב כִּי הוּא מְטַהֵר הַגּוֹף וּמְקַדֵּשׁ
הַנְּשָׁמָה לְכָל הַלּוֹמְדוֹ בְּחֶדֶשׁ אֵלּוּל אֶפְלוֹ בְּגִירְסָא בְּעֵלְמָא בְּאִין

מבין פרוש אמריו וכל שכן אם יזכה עד שרוח השם ידבר בו להבין כונת הרשב"י באמרי קדוש ומועט מספר זה מחזיק את המרבה, ובו יזכה להיות מבני עליה, וכלנו כאחד נזכה שיקים בנו נבואת הרשב"י זכאה דרא דהאי רזא אתגלייא ביה. ובסגלתו וקראתם דור ותחזינה עינינו בן דוד משיחנו.

(פסא מלך בהקדמה)

נכספה וגם פלתה נפשי בתורת השם תמימה תורת אמת בפיהו של רבינו האר"י זכרונו לחיי העולם הבא בראותי מה שכתב בזהר בפרשת תרומה (בדף קסא:): **קודשא בריך הוא אמר לה, ואומי לה, דכד תיחות להאי עלמא, דתשתדל באורייתא למנדע ליה, ולמנדע ברזא דמהימנותא. וכו'.**

ובתקונים (דף ג') דהא כד אית בישראל משכילים, מאלין דאתמר בהון (דניאל יד ג) והמשכילים יזהירו פזהר הרקיע, דא דאתקרי ספר הזהר, דידעין למפלח למאריהון וכו', ואיתא בספר חי וזה לשונו: **לעשות עקר קביעותם בתורתו של הרשב"י בזהר פי בו נגלו כל תעלומות חכמה אשר נגלו ואשר עתידים להגלות לקץ הימין, ואם ביתר הימים עצמה מאד במהלליה קריה נאמנה זו עוד תתעצם ותתגדל יתר מאד הוד הדרה בעצם יום השבת נאדר בקדש סוד האצילות וכו', והיה אומר מורי זכרונו לברכה שסגלה למודי השם בספר הזהר תועלת עצום בשבת אף אם לא ידע שכלו לחדש בו דבר וכו', אבל ללומדים בסוד השם בזהר ובתקונים אשר מהלל בתשבחות ממלח טהור קדש בסוד האצילות קריאתו זו היא הללו להקדיש ולהעריץ הנשמה הטהורה ולתת חיל ועז בפמליא של מעלה מה שלא יעשה באלף אלפי דרושים ברבבות פשטים וכל שכן אם השג ישיג להשקיף ולחזות בנעם השם במכתב הקדש האר"י זכרונו לברכה להשכיל בהם מאמרי הזהר אשר אין לה מדה טובה הימנה.**

(הקדמת מקדש מלך)

**צ) גדול וחשוב היום שנתגלה בו קבלת רבינו האר"י
זכרונו לברכה פיום שנתן תורת משה לישראל**

וכן השל"ה הקדוש אמר לבניו שכל מי שלא טעם חכמת
הקבלה לא טעם טעם יראת חטא מימיו ואמר שגדול וחשוב היום
שנתגלה בו קבלת רבינו האר"י זכרונו לברכה פיום שנתן תורת
משה לישראל.

(הקדמה כללית מנחם ציון)

**צא) אשרי העוסק בסודות התורה ובדברי רבי שמעון בן
יוחאי שפמו שטעם בעולם הזה מעין עולם הבא פן
ישביעוהו מפני מעשיו ותורתו**

אם אדם טורח בזה העולם לדעת אף על פי שאין לו לב
עתה יהיה לו לב במתיבתא דרקייעא. וכתוב בפרשת וישב (דף
קפה.), אורייתא לא יתנשי מדמיכי עפרא דהא כדן ינדעון כל ההיא
אורייתא דשבקו כד אסתלקו מהאי עלמא, ההיא אורייתא נטירא
מההוא זמנא ותיעול במעיייהו כמלקדמין ואיהי תמלל במעיייהו.

וכל מלין מתתקנו יתיר מכמה דהוו בקדמיתא, דהא כל
אינון מלין דאיהו לא יכיל לאדבקא לו כדקא יאות ואיהו
אשתדל בהו ולא אתדבק בהו. כלהו עאלין במעוי מתתקנו,
ואורייתא תמלל ביה. והינו דכתיב: "והקיצות היא תשיחך",
ושני מלאכי השרת מסדרין תלמודו של אדם בפניו בצאתו מן
העולם שלא יהיה לו בשת פנים לפני הקדוש ברוך הוא כמו שדרשו
על פסוק לא ירעיב הנה נפש צדיק ואם פן אשרי העוסק בסודות
התורה ובדברי רבי שמעון בן יוחאי שפמו שטעם בעולם הזה
מעין עולם הבא פן ישביעוהו מפני מעשיו ותורתו ואמר מורי
הגאון מפאנו זכר צדיק לברכה פי שני מלאכים אלו הם יצר טוב
ויצר הרע להיות פי הם שמעו מפיו תורה כל ימי חייו ונתקדשו
שניהם על ידו שמשך אותם לבית המדרש ואם במתן תורה אמר
בתקון כ"ב שכל אחד מהמלאכים היה עושה עצמו קול ופורח
באור וכל אחד מישראל שהיה אומר נעשה ונשמע היה שורה בפיו

וּמְלַמְדוֹ הַתּוֹרָה כְּלָה כֹּל שֶׁכֵּן שֶׁהַמְּלַאכִים גְּבוּרֵי כַחוֹ שֶׁל הָאָדָם
הַמְתֵּהוּיִם מִתּוֹרָתוֹ וּמַעֲשָׂיו בְּחַיָּיו שְׁלוֹמֵי־דַיִם וּמְבִינִים אוֹתוֹ בְּעֵצָם מֵהַ
שֶׁלְמַד וְהִגִּה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְזֶהוּ לְגִרְסַי אֵינִישׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְהָדָר
לְסַבֵּר בְּעוֹלָם הַבָּא לְגִרְסַי אֵינִישׁ וְאִף עַל גַּב דְּלֹא יָדַע מֵאֵי
קָאָמַר כִּי עֲתִיד לְהִבִּין, וְאָמְרוּ הָאֵי מֵאֵן דְּבַעֵי לְמַנְדַּע אִף עַל גַּב
דְּלֹא יָדַע, שֶׁבַחֵא אִיהוּ לֵיה, כִּי מִי שֶׁטָּרַח וְלֹא הִשִּׁיג יִזְכֶּה וַיְבִין
בְּגוֹן עֲדוֹן וְלִכּוֹן טוֹב לְגִרְסַי סֵפֶר הַזֶּה וְתַקּוּנֵים וְרַעֲיָא מְהֵימְנָא
וְכִיּוֹצֵא גַם שְׁלֹא יְבִין אוֹתָם.

(מעבר יבק מאמר שפתי רננות פרק כו)

**צב) רבי משה גרינוולד זצ"ל בעל ערוגת הבשם בנערותו
מצאו אותו יושב ומעיין בעיון גדול בספר הזהר ופלגי מים
יורדים מעינו, ורבו הכתב סופר הוסיף לחבבו ביותר שאת
על יראתו הקודמת לחכמתו**

לא רק בלמוד בנגלה שם רבינו עיונו אז, בימים הללו, אלא גם
בחכמת הנסתר העומדת ברומו של עולם. בימי למודו בפרעשבורג
בישיבת רבו הכתב סופר החלו איזה תלמידים לפרץ גדר ועסקו
בחשאי בחכמות חיצוניות. בהנדע הדבר התחילו לחקור ולדרש על
זה, ונציגים מיחדים חזרו על האכסניות של הבחורים לראות
ולהסתכל אם בתורת השם חתולתם או בילדי נכרים ישפיקו.

רבי יהודה גרינוולד, שהיה אז בחור צעיר לימים, נמנה על בכירי
התלמידים שהלכו לבקר באכסניות של הבחורים. כאשר הגיעו
להאכסניא של רבינו לראות מה טיבו, מצאו אותו יושב ומעיין
בעיון גדול באיזה ספר, עד שלא הרגיש כי באו אנשים לחדרו.
הם הלכו מאחוריו והנה ראו פן תמהו, כי בידו ספר הזהר,
והוא מעין בו ופלגי מים יורדים מעינו. כאשר באו פן הלכו,
והוא לא ידע בבואם ובצאתם. רבי יהודה גרינוולד נתרגש מאד
מגדל יראתו וטהרתו, שגם בספר כזה שם בו עיונו, ופנה אפוא לרבו
בבקשה שהוא רוצה ללמוד בצותא עם רבינו. לשאלת רבו, מה זה
ועל מה זה הנו משתוקק לך, ספר את אשר עיניו ראו ולא זה רבו

הספים על ידו, והוסיף לחבבו ביתר שאת על יראתו הקודמת לחכמתו.

(תולדות ערוגת הבשם דף עט)

צג) מצינו בהרבה ספרי מקבלים שמזהירים על למוד חכמה זו פל אדם חייב ללמד אותה

וביותר בדורנו זה אין מי שיעסק בו כראוי, שיהיה בידו להשיג כל כך כדי שיוכל לפרש כל דבר היטב, ואף לאלו שעוסקים בה הם מעט מזעיר, ואינן נמצאין כי אם אחד מעיר ושנים ממשפחה, וגם אלו יודעים ומפירים בעצמם שגם זה הדבר שיודעים ומבינים קצת הוא רק יודע שאינו יודע, **ואל ימנע עצמו מללמד כלל עם שום אדם** בעולם מחמת האזהרות הנזכרים לעיל, באמרו, מה לי ולצרה זו להוסיף חטא על חטאי חנם. גם זה רעה רבה כי התורה נתנה ללמוד וללמד בכדי שכלם יודעים מקטנים עד גדולים דעת השם, **וגם מצינו בהרבה ספרי מקבלים שמזהירים על למוד חכמה זו. פל אדם חייב ללמד אותה.**

(טהרת הקדש הקדמון עמוד קמו)

צד) פל שהאדם אינו מביין על בוריו בהשתדלותו בעולם, הנה פד יקום לתחיה יבין אותם על שרשם ועקרם

ובזהר שיר השירים בסוף המאמר כתב וזהו לשונו "תא חזי, מאי כתיב, (שיר השירים א) **אם לא תדעי לך וכו', אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתכלת בחכמתא, עד דלא תיעול הכא, ולא ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לך, לית אנת פדאי למיעל הכא בלא ידיעה זו**" עד כאן לשונו וכו' וכן כתב הרב מורנו הרב רבי מאיר ׳ גבאי בעל ספר עבודת הקודש עליו השלום ודרך חיים תוכחת מוסר שכל מי שרוצה לילך בדרך החיים, דהינו שרוצה ללמד סודות התורה והתפלה שהם דרכי החיים ותוכחת מוסר רוצה לומר צריך שיקבל תוכחת מוסר אף אם ענש יענש על איזה מכשול המגיע לו דרך למוד זה אל ימנע בעבורו מללמד בה כי אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בה וכן צריכים לומר

לפי עניות דעתי לרמוז בפסוק אשרי הגבר אשר תיסרנו יזה ומתורתך תלמדנו גם כן על דרך הנזכר לעיל הינו רצוננו לומר אשרי הדור אשר תיסרנו יזה שיהיה נכשל בלמודו ויקבל תזכחת בעדו אף על פי כן טוב לו ואשרי שמתורתך תלמדנו ודיק תורתך שזו התורה לא כל אדם יכול להבינה אותה עד עמקא וכל זמן שאין האדם יכול להבין נקראת תורת השם ודי, כנודע מדברי חכמינו זכרונם לברכה ויתר מזה מצינו בכמה מקומות שעל כל פהאי גוונא נאמר ודגלו עלי אהבה אל תקרי ודגלו אלא ודלוגו עלי אהבה ולא עוד אלא כל שהאדם אינו מבין על בוריו בהשתדלותו בעולם הזה כד יקום לתחיה יבין אותם על שרשם ועקרם.

(טהרת הקדש הקדמון עמוד קנב)

צה) מאן דמתפרש מרבי שמעון כאלו מתפרש מכלא

וגם דע הלמוד הזהר על כלה מועיל להשגה פי דבריו הרמים לבד מאירים פני האדם ונותנים כח וחיל לנשמת האדם העוסק ובהפוך חלילה מן מאן דמתפרש מיניה כאלו פורש מכלא פי כן דרשו עליו בימיו מאן דמתפרש מרבי שמעון כאלו מתפרש מכלא והשתא אף על פי שהוא אינו כאן כבודו יש כאן ודבריו הקדושים צריכים אנו ללמד ועל ידם אולי יזכה להשיג דבר מה פי אם לא יועיל כלו יועיל מקצתו פי הקלפה אי אכשר להסיר בפעם אחת פי מעט מעט אגרשנו.

(טהרת הקדש הקדמון עמוד קנו)

אינן עמי הארץ, הם התלמידי חכמים הלומדים הפשט ומניחים הסוד. עליהם היא התרעמת לפי דלא אשתכח עזר בהון (בגלותא) לשכינתא לפי שעל ידי סודות התורה שקורא האדם עושה תקון גדול לשכינתא בגלותא.

(מקדש מלך חלק א' דף כח עא)

צו) ומי שלא ראה חכמה זו לא ראה אורות מימיו

כלל העולה שחייב אדם לידע שמו? ותברך ומי שלא ראה חכמה זו לא ראה אורות מימיו והכסיל בחשך הולך כו' ומי שלא רוצה בחכמה זאת הוא כגוף בלא נשמה ובדורות אלו מצוה ושמחה לפני הקדוש ברוך הוא שתתגלה חכמה זאת דבזכותא יבוא משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

(אוצרות חיים דף יח:)

**צו) הספרים שידבק בהם האדם להשביח בהם הם
חבורי הרשב"י עליו השלום כמו הזהר והתקונים ורעיא
מהימנא ושיר השירים וסבא**

אמנם הספרים שידבק בהם האדם להשביח בהם הם חבורי הרשב"י עליו השלום כמו הזהר והתקונים ורעיא מהימנא ושיר השירים וסבא וכו' והנה אל המעין בספרים אלה צריך שני דרכים האחד לשנן לשונו פעמים הרבה ולצין לו ציונים כדי שיזכר הבקיאות ואל יעמיק ראשונה הרבה, והב' ילמד במקום שני בעיון רב כפי כחו. נמצא אל המעין שתי הלכות בבקיאות, הא' בעיון בשעות הנזכרים בפרק א', הב' בבקיאות כפי כחו, פעמים ירבה בזה, פעמים ימעט בזה, הכל לפי הצורך השעה והשקט השכל, ובזה בריאה לו, כי הוא ילך לבטח דרכו, וישיג הדרך הישרה, ואף אם יראה אל המעין שאינו מבין, עם כל זה לא יפסיק גרסתם מפומיה, כי נאמן בעל מלאכתו להמציאו נסתר החמה, כי כאשר ירגיל איש את בנו כן הקדוש ברוך הוא מזכה לעוסק בחכמה זו מעט מעט ודבר זה נסיתיו ויש ראיה אל העצה הזו ממה שהעתקנו מהזהר (פרשת קדושים דף פה) בחלק א'.

(אור נערב חלק ג' פרק ג')

**צח) אָפְלוּ גֵרְסָה לְשׁוֹן הַזֹּהַר יִרְאֶה אֶל הָאָדָם שְׂמֵחָה
בְּנֶפֶשׁ בִּירְאֵת הַשֵּׁם כְּאִלוּ עוֹסֵק עִם הַצְּדִיקִים בְּגֵן עֵדֶן**

הסגלה השביעית כי העוסק בחכמה הזאת וממלא פיו שחוק
בו ממלא לבו יראת שמים ויראת חטא ויוסיף אמצץ בעבודה וזה
בדוק, כי אפלו גרסה לשון הזהר יראה אל האדם שמחה בנפש
ביראת השם כאלו עוסק עם הצדיקים בגן עדן ואם גברא לא
חזו מזליה חזי, כן אין ספק שזה עקר עסק התורה בגן עדן בין
הצדיקים.

(אור נערב חלק חמישי פרק ב')

**צט) יַעֲסֵק בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִין לְהַרְשֵׁב"י זְכוּרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא... וְסֵפֶר הַזֹּהַר עֲצָמוֹ יַעֲסֵק בּוֹ מֵדֵי שֶׁבֶת בְּשִׁבְתוֹ וְחֻדְשׁ
בְּחֻדְשׁוֹ**

יעסק בספר התקונים להרשב"י זכרונו לחיי העולם הבא
שהוא פנת להבין על ידו בספר הזהר וספר הזהר עצמו יעסק
בו מדי שבת בשבתו וחדש בחדשו והכל לפי מה שהיא אדם אלה
שהצעתו הדברים לפניו והמשפיל יבין ויבחר.

(סדר היום, סדר הלמודים במועדי השם)

**ק) הַחֲכָמָה הַפְּנִימִית הִיא הַנִּקְרָא חֲכָמָה בְּאַמְתוֹת וְעֲלִיָּה
נֶאֱמַר לֹא הַמְּדַרְשׁ הוּא הָעֵקֶר אֲלֵא הַמַּעֲשֵׂה, וְזֹאת
הַחֲכָמָה מֵאֵת הַשֵּׁם מִן הַשָּׁמַיִם לְטוֹב לְפָנָיו יִתְעַלֶּה**

כי החכמה הפנימית היא הנקרא חכמה באמתות כמו
שכתב החסיד הרבי יוסף זעבץ עליו השלום במשנת "כל שיראת
חטאו קודמת לחכמתו" וכו' זה לשונו גם יתכן לפרש כי החכמה
הנזכרת בזו המשנה אינה חכמת עשית המצוות כי אם החכמה
העליונה חכמת הקבלה והיא ידיעת טעמי המצוות ועליה אנו
מתפללים בכל יום והאר עינינו בתורתך כי מה חסרנו באמרנו ותן
בלבנו בינה להבין ולהשפיל לשמע ללמד וללמד שנאמר אחר כך
והאר עינינו בתורתך אלא ודאי אנו מכוונים לחכמה המפארה

הזאת שעליה אמר דוד המלך עליו השלום גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך ולא אמר דוד כן על דיני שור מועד ושור תם ואף לא על דיני אסור והתר שהיו נשי ישראל בקיאות בהם, אלא על זו החכמה שאין לה סוף כי כל תקותנו אל מול ההצלחה הזאת כי מתוכה נהיה דבקים בשמו הגדול וחכמת עשית המצוות אינה כלום אם לא תבוא לידי מעשה ועליה נאמר לא המדרש הוא העקר אלא המעשה וזאת החכמה מאת השם מן השמים לטוב לפניו יתעלה.

(ראשית חכמה בהקדמה)

יש בת אחת שיתרחקו מן החכמה הזאת וישתתפו להם טענות רבות, וכלם מסכימים בגדל מעלת החכמה, יש שיאמר שהיא חכמה נשגבה ואין הכל ראויים להכניס אליה עד שידמה בדעתו להעניש לנושאים ונותנים בה באמרו שהוא מקנא קנאת השם צבקות וקנאת תורתו בראותו כי שלחו ידם במקום גבוה לעסק באלקות וכו', ויש עוד כמה בחינות יפלו תחת סוגי סברות אלו שבארנו.

והנה אל שלשה אלו נאמר: כי כל מגמתם לרומם החכמה הזאת, ובאמת הם פסולים להעיד על זה, וכי מי שלא ראה הירח יבוא ויעיד כמו מי שראהו, והן אמת החכמה רמה ונשגבה, אמנם עליהם ועל רוממותם נאמר: "אשר יאמרך למזמה נשא לשוא עריך", ועליהם נאמר: "ראמות לאויל חכמות בשער לא יפתח פיהו", וכתוב: "בקש לץ חכמה ואין ודעת לנבון נקל אני אהבי אהב ומשחרי ימצאנני", ויש פיוצא בזה רבו מספר במוסרי שלמה המלך עליו השלום, ועל כזה אמר דוד המלך עליו השלום: "חלקי ה' אמרתי לשמור דבריך", ורצה כי לשמור דברי השם אני נשפיל עצמי, **כי על כזה נאמר: "אל תהי צדיק הרבה ואל תרשע הרבה."**

(עמק המלך בהקדמה פרק שביעי)

**קא) כל המפנה לבו מעסקי העולם ומתעסק ומשתדל
במעשה מרכבה מקבל לפני הקדוש ברוך הוא כאלו
מתפלל כל היום בלוי**

ויש בת שלישית שיתרחקו מן החכמה הזאת לאמרם כי קרוב
אדם לטעות בדברים האלה ואפשר לו לבוא לידי חטא ולפל באחד
מן הטעויות הנוגעים במקום גבוה והנה כוננתם רצויה ומעשיהם
אינם רצויים הן אמת צדקו באמרם כי קרוב האדם אל הטעות
בדברים הנעלמים אבל עם כל זה לא יאשם וכן הוא בספר הבהיר
וזה לשונו שאלו תלמידיו את רבי רחומאי מאי דכתיב תפלה
לחבקוק הנביא על שגינות, תהלה מפעי ליה אלא **כל המפנה לבו
מעסקי העולם ומתעסק ומשתדל במעשה מרכבה מקבל לפני
הקדוש ברוך הוא כאלו מתפלל כל היום בלוי** שניאמר תפלה, מאי
שגינות, כמה דאת אמר **"באהבתה תשגה תמיד" ומאי ניהו
מעשה מרכבה** ועוד אומר שם אמר רבי רחומאי מאי דכתיב ודרך
חיים תוכחת מוסר מלמד שכל הרגיל במעשה מרכבה ובמעשה
בראשית אי אפשר שלא יכשל שניאמר והמכשלה הזאת תחת ירך
דברים שאין אדם יכול לעמוד בהם אלא אם כן יכשל בהם והתורה
אומרת תוכחת מוסר **אלא באמת זוכה לדרך חיים** עד כאן לשונו
ובספר הזהר פרשת קדושים עין שם (גם בזהר בהר דף נד בדבור
המתחיל בזמנא דידע בר נש, עין שם).

(עמק המלך בהקדמה פרק שמיני)

קב) ויאר את הלילה בתקוני הזהר כעצם השמים לטהר

ועם היותו בחור כארזים נכנס בכי טוב אל תא הרזים ולא
השיב אחר ימינו מפני חסר זמנו כי אמר **מחשבת המקום קדמה
למחשבת הזמן ובעת פקדת המשמורות קדמו עיניו
אשמורות והתקין מאורות ויאר את הלילה בתקוני הזהר
כעצם השמים לטהר.**

(שאלות ותשובות דביר יוסף בהקדמה, מתלמידו בעל יד מלאכי)

קג) אף שלא יבין מפל האותיות והתבות עצמן הן הן המרפכה הרפכת צורות הקדושות ורוחניותם

וכבר אמרו בתנא דבי אליהו שאפלו קרא כל היום פסוק ואחות לוטן תמנע הוא בן עולם הבא, והטעם: כי אותיות ותבות ההם יעוררו רוחניותם וגם יהיה תועלת עצום בהרפכתם וכל פעם יוליד אור חדש לפי מצב העולמות וצרוף השם המיוחד אשר שולט ברגע ההוא, באפן כי הקורא בתורה בכל מקום אף שלא יבין מפל האותיות והתבות עצמן הן הן המרפכה הרפכת צורות הקדושות ורוחניותם.

(מערכת גדולים י' שנג)

קד) להגן בעדנו בגלות המר הזה מפל הקלפות ומפל המקטרגים עלינו לעסק בחכמה הנפלאה הזאת

ולהגן בעדנו בגלות המר הזה מפל הקלפות ומפל המקטרגים עלינו לעסק בחכמה הנפלאה הזאת זה לשונו הרב הגאון מורנו הרב רבי יעקב גר צדק בעל הגה אוצרות חיים ועץ חיים בהקדמת ספרו אשר חבר וקראו רנו ליעקב לולי חכמה זאת עתה בדורנו הדורות גרועים אין אנו יכולין לעמד ולקיים בגלות המר הזה אבל החכמה הזאת היא לנו עזר וסעד ומגן לאחז בלבב שלם באבינו שבשמים וכו', ועתה אנו רחוקים משרש עליון כמו שמרים בתוך החביות מי יגן עלינו אם לא קריאה ולמוד מחכמה העמקה והנפלאה הזאת וכו' לכן למוד הקבלה הוא שמירה מעלה מפל הקלפות ומפל המקטרגים אפלו לא יוכל לנהג מילתא דחסידות.

(ויקהל משה דף ג.)

**קה) דע אלקי אביך ועבדהו בלב שלם, אין נחת
לקודשא בריך הוא ושכינתיה יותר בעולם פי אם
בהתעסקות תלמיד חכם בחכמה הזאת**

דע אהובי ורעי כי טעות גדול עלה בידם שאינן מבינים הפשט
מה ענין ארבעה שנכנסו לפרדס כדאיתא בפרקי היכלות שהם היו
משמשים בהשבעות מלאכים דעולם יצירה ובריאה בקבלה
מעשיות מה שהזהירו לנו רבותינו זכרונם לברכה דאשתמש בתגא
חלף והם היו משמשין בשמות קדושים מה שאין אדם יכול להשיג
בחייו בעוד נשמתו דר בחמר עב וכו' אבל בידיעת אלקות מה
שהזהיר דוד לשלמה בנו **דע אלקי אביך ועבדהו בלב שלם אין
נחת לקודשא בריך הוא ושכינתיה יותר בעולם פי אם
בהתעסקות תלמיד חכם בחכמה הזאת** כאשר הזהיר לנו
הרשב"י זכרוננו לברכה ורעיא מהימנא ובפרט האור הגדול אשר
נגלה בימינו אור שבעת הימים כדי לזכות אותנו ולתת לנו
אחרית טוב ותקוה וכו' להיות לנו לפלטה גדולה עד ביאת
משיח צדקנו.

(ניקהל משה דף ר')

**קו) אין לשכינה נחת רוח יותר בעולם פי אם בלמוד
הקבלה כדאיתא בזהר פנחס**

**אין לשכינה נחת רוח יותר בעולם פי אם בלמוד הקבלה
כדאיתא בזהר פנחס** (דף רטו.) ברעיא מהימנא בדבור המתחיל בני
מטרוניתא: "ובגין דא, אם כבנים אם פעבדים. ובזמנא דאתחרב בי
מקדשא, אוקמוה דעבדים חפו ראשם, ונתדלדלו אנשי מעשה.
ודאי אנשי מעשה אתקריאו, על שם מטרוניתא, דאתמר עלה (משלי
לא) רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה. אבל אי אית ליה
צדיק, דזכווי ועובדוי לאנהרא, בהון מטרוניתא, ולמפשט מנה
לבושי קדרותא דפשטין, ולקשטא לה בלבושין דגוונין נהירין
דרזין דאורייתא, מה כתיב ביה, וראיתיה לזכור ברית עולם.
וראיתיה, ברזין נהירין דאורייתא, דאור ר"ז אתקרי, הדא הוא

דְּכַתִּיב, (משלי ו) כִּי נָרַם מִצְוֵה תוֹרָה אור. וּבְאֵלֶיךָ רִזִּין אֶתְמַר
וּרְאִיתִיהָ. וּבַהֲהוּא זִמְנָא סָלִיק מְנִיָּה רִוּגָא דְּבְרִיָּה, (אסתר ז)
וּחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכְחָה, וַיִּימָא לָהּ מֶלֶךְא בְּצִלּוֹתָא דְּעִמִּידָה קְמִיָּה,
(אסתר ה) מַה שְׂאֵלְתָךְ וַיִּנְתֵּן לָךְ וּמַה בְּקִשְׁתָּךְ. בַּהֲהוּא זִמְנָא,
שְׂאֵלְתָא עַל פּוֹרְקָנָא דִּילָהּ, וּבְנָהָא עִמִּיָּה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב,
(אסתר ז) תִּנְתֵּן לִי נַפְשִׁי בְּשֵׂאֵלְתִּי וְעַמִּי בְּבִקְשֵׁתִי."

קז) אִינְן אָנּוּ עוֹשִׂים נַחַת רוּחַ יוֹתֵר לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וּשְׂכִינְתִּיהָ אִם לֹא בְּלִמּוּד הַחֲכֻמָּה הַזֹּאת

גַּם אֵיתָא בְּפִרְשֵׁת נְשָׂא בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא דְּךָ קַכְד וְכוּ', הַפְּלֵל
הַעוֹלָה מְשַׁנֵּי הַמַּאמְרִים יִגִּידוֹן וַיַּעֲדוֹן כְּאֶחָד שְׂאִין אָנּוּ עוֹשִׂים
נַחַת רוּחַ יוֹתֵר לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ אִם לֹא בְּלִמּוּד
הַחֲכֻמָּה הַזֹּאת זֹהָרָא דְּאִימָא עֲלָאָה טוֹעֵמִיָּה מִפְּרִי עֵץ הַחַיִּים
וְאִין אָנּוּ יְכוּלִים לְמִיפֵק מִגְּלוּתָא אֶלָּא בְּלִמּוּד הַזֶּה וַיִּקְיָם בְּנוֹ
הַשֵּׁם בְּדָד יִנְחֲנוּ כִּי בְּשִׁמְחָה תִּצְאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבְלוֹן וְאַל יִשְׁלַט בְּנוֹ
שׁוֹב עַץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע אֶסּוּר טָמֵא פְּסוּל וְרוּחַ הַטְּמָאָה אֶעְבִּיר מִן
הָאָרֶץ.

קח) בְּעֵלֵי הַמְּקַבְּלִים נִקְרְאִים "מַחְצָדָא חֲקֵלָא" שְׂבִלְמּוּד
הַחֲכֻמָּה הַזֹּאת אָנּוּ מְקַצְרִים הַקְּמִשׁוּנִים וְהַחֲרוּלִים מִן
הַשְּׂדֵה הַיְדוּעַ אֲשֶׁר בְּרָכּוּ הַשֵּׁם, וּמִתְבַּעֲרִין הַקְּלָפוֹת
לְנוֹקְבָא דְּתַהוּמָא רַבָּא וְאִין יְכוּלִים לְהָרִים אֶת רֵאשׁ

לְכוּ נִקְרְאִים בְּעֵלֵי הַמְּקַבְּלִים בְּאִידְרָא נְשָׂא, "מַחְצָדָא חֲקֵלָא",
כְּלוּמַר בְּלִמּוּד הַחֲכֻמָּה הַזֹּאת אָנּוּ מְקַצְרִים הַקְּמִשׁוּנִים וְהַחֲרוּלִים מִן
הַשְּׂדֵה הַיְדוּעַ אֲשֶׁר בְּרָכּוּ הַשֵּׁם וּמִתְבַּעֲרִין הַקְּלָפוֹת לְנוֹקְבָא דְּתַהוּמָא
רַבָּא וְאִין יְכוּלִים לְהָרִים אֶת רֵאשׁ, וְנַעֲשִׂים מִן מֵלֵת "בְּרֵאשִׁית",
"אֹרֶת שְׁבִי", מִן הָאֶלְף הַיְדוּעַ יוֹצְאִין ת"ר אֹרוֹת, וְשְׁבִי הֵם
שְׁנַיִם עֶשֶׂר צְרוּפֵי הַיּוֹת כַּיְדוּעַ לָנוּ, אֲבָל אִם חֵס וְשָׁלוֹם אִין אָנּוּ
מִתְעוֹרְרִים בְּלִמּוּד הַחֲכֻמָּה הַזֹּאת מִלְמַטָּה לְמַעְלָה נִתְהוּבָה מִמֵּלֵת
בְּרֵאשִׁית אֹרֶת יְבֵשׁ רוּצָה לֹמַר הָאֹרוֹת הַעֲלִיּוֹנִים יְסוּדוֹת דְּאֶבָּא
וְאִמָּא מְשֵׁם יוֹצְאִין כָּל רְזִי דְּאֹרִיתָא וּמְשֵׁם יוֹצְאִין אֹרוֹת לְכָל

העולמות לפרצופים למטה גדולות ראשון ושני ושפע הברכה וגאלה
 וחרות וחיים ועשירות ושמחה ושלום ואותו המקום חס ושלום
 נסתם מקור נשחת העב והעכור והנאלח ומי המרים המאָררים
 ונפתח הסתום בנוקבא דתהומא רבא ויוצאים הקלפות ושולטים
 בעולם ויכולים להרים את ראשם ושולט עץ הדעת טוב ורע, בסוד
 "קוץ ודרדר" תצמיח לה, גימטריא עם הכולל "תורה" הפשוטות
 של תורה ושם יונק הגאל' והמחלקת והחנפה בסוד פלוגתא וכו',
 ושולט השכחה וחשך ואורכת הגלות והאמות יש להם שליטה
 והשעבוד מלכיות גוברין עלינו בכל יום ואין לה יום ושקלה
 מרבה מחברתה מכח שהאמת של תורה נעדרת וכו'.

**קט) אין אדם יכול להשיג אור העליון אם לא בלמוד
 החכמה הזאת**

לכן שמעוני אהובי אחי ורעי מי האיש הירא והחרוד על
 דברי אלקים חיים ורצונו ללמד לשם יחוד קודשא בריך הוא
 ושכינתיה ולשם כל ישראל ולאצר אוצרות למעלה מקום
 שאין יד שולטת בו ולהסיר המסך העב והגס והעכור ומחצת
 הברזל המפסיק בינינו ובין אבינו שבשמים כי חטאותיכם
 המבדילים לבין אלקיכם ומנעו הטוב מכם לכן אהובי אחי ורעי
 דעו כי לזכותכם אני בא להעלות אתכם מן הגלגל אל הרמה
 להעלות אל גרם המעלות פאשר אוכיח ואבאר מפמה מאמרי
 זהר שאין להם סוף ושעור שאין אדם יכול להשיג אור העליון
 אם לא בלמוד החכמה הזאת.

(ויקהל משה ז.)

- פָּרָק ב - לְקוּט נִפְלֵא אֹדוֹת תּוֹרַת הַחַיִּין

(א) שִׁכַּר לְמוֹד חֲכָמַת הַקְּבֵלָה וְחַיּוּב הַפְּלִפּוּל בָּהּ

וְלִית אֶתְר פְּנִימָאָה בְּכָל אֵינּוֹן פְּאֵינּוֹן דִּדְעֵי רְזָא
דְּמֵאֲרִיָּהוֹן וְיִדְעֵי לְאֶתְדַבְּקָא בְּהוּ בְּכָל יוֹמָא, עַל אֲלִין כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה
טז) עֵין לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זֹלְתָהּ, יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ.

מֵאִי לְמַחֲכָה לוֹ, כְּמָא דְאֶתְר אָמַר (אֵיּוֹב לב) חֲכָה אֶת אֵיּוֹב
בְּדַבְרִים. וְאֲלִין אֵינּוֹן דְּדַחֲקִין לְמַלְה דְּחֲכָמַתָּא, וְדִיִּיקִין לָהּ,
וּמַחֲכָאן לָהּ לְמַנְדַּע בְּרִירָא דְּמַלְה, וְאִשְׁתְּמוּדְעָא לְמֵאֲרִיָּהוֹן,
אֲלִין אֵינּוֹן דְּמֵאֲרִיָּהוֹן מִשְׁתַּבַּח בְּהוֹן בְּכָל יוֹמָא, אֲלִין אֵינּוֹן
דְּעֵאֲלִין בֵּין עֵלְאִין קְדִישִׁין, וְאֲלִין עֵאֲלִין כָּל תַּרְעֵי דְלַעֲלִילָא וְלִית
מֵאן דִּימְחֵי בִידְהוֹן, זְכָאָה חוֹלְקִיָּהוֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא
דְּאֶתִי.

(זהר חלק א' דף ק"ל:)

וְאִף אִם יִתְעַסֵּק בְּפִשׁוּטֵי הַדְּבָרִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת, לֹא יִשְׁיֵג
הַמְדֻרְגָה הַזֹּאת, אֲלֵא כְּאִשְׁר יִפְלָפֵל וְיִיטִיב עֵינּוֹן, וְאִם לֹא יִשְׁיֵג
בְּפַעַם אַחַת וּב' חֲכָה, כִּי בְּהַתְמַדְת הָעֵינּוֹן יִשְׁיֵג, אִזְ נִקְרָא מַחֲכָה וְיִשְׁיֵג
הַמְדֻרְגָה הַזֹּאת, שְׂאִז מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּחֲכָמָה וּבִינָה, כִּי הַחֲכָמָה הֵם רֵאשִׁי
פְּרָקִים שְׁנַמְסְרוּ לָנוּ וְנִמְצְאוּ בְּסִפְרֵי הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי עֲלִיו
הַשְּׁלוֹם, וּבִינָה הוּא לְהַבִּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר וּלְהַתְפַּלְפֵּל וּלְדַקְדַּק הַרְבֵּה
בְּחֲכָמָה וְאִז יֵצֵא לוֹ סוּד, וְהָרִי הוּא מְחַדֵּשׁ חֲדוּשׁ בְּתוֹרָה שְׁמַעְלָתוֹ
גְּדוּלָה.

וְהֵאֲרַכְתִּי בְּזֶה לְהוֹצִיא מִלֵּב הַטּוֹעִים הַאוֹמְרִים שְׂאִין לְפַלְפֵּל
בְּחֲכָמָה הַזֹּאת וְלֹא לְחַדֵּשׁ בָּהּ דְּבַר, וְנִתְלוּ בָּמָה שְׁמַצְאוּ בְּזֶה־ר
פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית עֲנֵשׁ הַמְּחַדֵּשׁ בְּחֲכָמָה הַזֹּאת מַה שְּׁלֹא קִבֵּל. וְטַעוּ

בהבנת הדבר, דהיינו דוקא המחדש חס ושלום הקדמה בעניינים העליונים שלא קבל, אמנם לפלפל בראשי פרקים ולחדש מתוכם הקדמה מרפבת על ראשי פרקים הידועים, הן הן הדברים החשובים לפני הבורא. שאם לא תאמר כן, אם כן מה שכר העוסק בה או בשאר התורה, ומה ענין אמרם אפלו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש בה, אם לא נתן רשות להתעסק אלא במה שלמד.

(אור החמה לזהר שם, בשם הרמ"ק זכרונו לחיי העולם הבא)

(ב) למווד חכמת האמת פועל עשית המצוות פתקונן ובאהבה רבה, ומגיע מזה תועלת לענין התפלה

מצדה יזכה העוסק בה לחיי העולם הבא אפלו שישגה בה, וראוי שלא יתרשל ממנה (אף על פי שיבואו עליו תוכחת מוסר כי מה תוחלתנו בעולם הזה אלא לקנות חיי העולם הבא). ותועלותיה ידועה, כי מלבד היות האדם מצדה יודע את קונו ויודע סתרי תורה וטעמי המצוות המתוקים מדבש ונפת צופים, אשר מצדם היא משיבת נפש, כי הנפש מזדככת בהם ומתבודדת עם קונו, גם כן ימשך ממנה עשית המצוות פתקונן ובאהבה רבה, והיא המלהבת אותו לעשות בשלמות, ועל זה אמר החכם: מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וכו'. ועוד יגיע לנו ממנה תועלת נמרץ בענין התפלה.

(של"ה הקדוש מאמר ראשון)

(ג) ספר הזהר הוא מגן לישראל כתבת נח

האי חבורא איהו כגוונא דתבת נח (תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד'), פרוש, כי חבור זה שנקרא ספר הזהר הוא כמו תבת נח, שבה היו מינים הרבה ולא היה קיום לאותם המינים והמשפחות כלם אלא על ידי כניסתם להתבה, כן הוא ממש, כי על ידי סוד הגלות וכו' ומגיע פגם לצדיקים כלם והחשכת מאורי אורם כמעט טועמת מר ממנות, ולזה לקיומם שלא ישלט הגלות בהם היה להם סוד החבור הזה כענין תבת נח ממש, לתקן מחץ מפת הגלות ומי

מבול החיצונים המחשיכים וכו', אלא תהיה אור שכינה מאירה קצת ומלבשת הצדיקים, כן יפנסו הצדיקים אל סוד אור חבור הזה להתקים.

וכך סגלת החבור שמייד שעוסק בחשקו אהבת השם ישאבנו כשאיבת האבן השואבה את הברזל, ויפנס אליו להצלת נפשו ורוחו ונשמתו ותקונו. ואפלו אם יהיה רשע, אין חשש אם יפנס, מפני שאין כניסתו כניסה, אלא יהיה לו אחת מהשתים, או יחזירנו בתשובה ויהיה צדיק ויפנס בו, או ידחנו דחיה גמורה ויפרש עצמו, כענין תבת נח שהיה דוחה הרשעים ואותם שחטאו מן החיה והבהמה.

(אור יקר, שער א' סימן ה')

ד) למוד הזהר מתקן עולמות העליונים – למוד התקונים מתקן עולם העשיה

כתבו המפרשים וזה לשונו: דהלומד בזהר הקדוש מתקן עולמות העליונים, והלומד בתקונים מבריח הקלפות ומתקן עולם העשיה. ומזה הטעם יסד רבי שמעון בן יוחאי הזהר הקדוש בחשבון גדול וספר התקונים בחשבון קטן. וזה שכתוב: ויעש אלקים את שני המארת הגדלים, רמז לספר הזהר הקדוש וספר התקונים, טובים השנים וכו', אך החלוק בין זה לזה, זה בחשבון גדול וזה בחשבון קטן. לכן אמר המאור הגדול, הוא הזהר הקדוש, לממשלת היום וכו', ואת המאור הקטן, רמז לספר התקונים שבא בחשבון קטן, לממשלת הלילה, רמז לעולם העשיה. הרי שלמוד בהם הוא דבר גדול לתקן עולמות בשמים ובארץ.

על כן ראוי ללמד בזהר הקדוש ובספר תקונים, אשר הם מלאים זיו ומפיקים נגה בסתרי תורה, גם דלא ידע מה קאמר. ועל ידי למוד הנסתר בורא שמים חדשים, ועל ידי למוד הפשט בורא ארצות חדשות, כמו שנאמר כי כאשר השמים החדשים וכו'. ובזה רמזו רבותינו זכרונם לברכה ושמים בזהר תתכן, נוטריקון זהר ר'עיא מהימנא ת'קונים.

(ספר חסד ואמת לחיים חורי זכרונו לברכה - ועין עוד בפנים הספר, מספר בן איש חי בהקדמתו לספרו בניהו)

ה) עצה טובה לענין השגה, ללמוד בזהר דרך בקיאות בלבד

אמר מורי [האר"י] זכרונו לברכה להרב אברהם הלוי עצה טובה לענין השגה, שילמד בזהר דרך בקיאות בלבד בלי שיעמיק בעיון ארבעים או חמשים עליו בכל יום ושיקרא בספר הזהר פעמים רבות.

(שער רוח הקדש דף ט' עמוד ד')

ו) ראוי לקבע שעורו בלמוד הזהר והתקונים באופן שישלימם כל שנה

ויתנהג בדרך זו שיראה לסים זהר ישן וזהר חדש והתקונים בכל שנה. אך אם ילמד סדר הפרשיות של הזהר הקדוש על סדר השבועות, לא יספיק לפעמים שנים ושלשה שבועות בפרשה אחת, דהינו בפרשות גדולות. לכן ראוי שיקבע שעור הלמוד מזהר הקדוש ותקונים ג' דפין בכל יום, שיוכל להשלים כל הזהר ישן וחדש ותקונים בכל שנה, ואחר למוד ג' דפין יקבע למודו בשאר ספרי המקבלים, וילמד ספרי המקבלים על סדר שיכול עד שייסיים כל ספרי המקבלים הנמצאים וכו', אך הזהר הקדוש והתקונים יזהר לסים בכל שנה פנזפר לעיל, וכזה יתנהג כל ימי חייו.

(יסוד ושרש העבודה, שער הששי, שער הניצוץ)

ז) למוד חמש דפין זהר בכל יום הוא תועלת גדול להנפש

המקבלים כתבו, כי חמש דפין מזהר הקדוש בכל יום הוא תועלת גדול ותקון גדול לנפש להאירה ולזככה ולתקנה, והוא מרפא ותקון לחטאים ולפשעים של הנפש.

(מטה אפרים סימן תקט"ו סעיף קטן ז')

ח) למוֹד הַזֶּהֶר הַקְּדוֹשׁ בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֶּקֶר

אם זָכָה יִלְמַד בְּאַשְׁמֹרֶת בְּזֶהֶר הַקְּדוֹשׁ, כִּי בְּזִכְוֹתוֹ יֵצֵאוּ
יִשְׂרָאֵל מִגְּלוֹת שְׂדוֹמָה לְלִילָה. וְאִם שָׁלָא זָכָה לְהַבִּינוֹ, אִם עַל פִּי
כֵּן יִלְמַד הַלְשׁוֹן כִּי הוּא מְזַכֵּךְ הַנְּשָׁמָה.

(סדור בית אברהם לרבי אברהם טכאריק זכר צדיק לברכה)

ט) טַעַם שְׂדוּקָא לְמוֹד הַזֶּהֶר הוּא תְּקוּן לְהַנְפֵּשׁ

תְּשׁוּבָה הַשְּׁבִתִי לְמִשְׁכִּיל אֶחָד שֶׁשָּׁאֵל עַל אֲשֶׁר כָּתְבוּ גוּרֵי
הָאָר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, שֶׁלְמוֹד הַזֶּהֶר הוּא תְּקוּן גְּדוֹל לְהַאִיר הַנְּפֵשׁ
וּלְקַדְּשָׁהּ, וְהַרְבֵּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה נִתֵּן תְּקוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה לְלַמַּד
חֲמִשָּׁה דְּפִים זֶהֶר בְּכָל יוֹם אִם עַל גַּב דָּלָא יָדַע מֵאֵי קָאָמֵר,
דְּקָרִיאָתָהּ זֶה הִיא הַלּוּלָה לְהַאִיר הַנְּפֵשׁ וּלְתַקְּנָהּ, וְנִרְאָה כִּי דוּקָא
לְמוֹד הַזֶּהֶר יֵשׁ בּוֹ סִגְלָה זֶה יוֹתֵר עַל לְמוֹד מִשְׁנָה וְתִלְמוּד
וּמְקָרָא, וְהוּא פְּלָא בְּמָה כָּחוֹ גְּדוֹל מִכָּל הַתּוֹרָה אִם לְמִקְרָא וְאִם
לְמִשְׁנָה וְכוּ', אֵלּוּ דְּבָרָיו.

וְאֵנִי אֶמְרֵתִי לוֹ, דַּע כִּי אֵין סִפְקָא כִּי כָּל לְמוֹד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
נִשָּׂא וְרָם וְהוּא מְרוֹמָם, וּבִפְרֻט אִם יִהְיֶה לְשִׁמָּה בְּאַמְתִּיּוֹת וְדַאי בּוֹנֵה
בְּשִׁמִּים מַעְלִיּוֹתָיו וּמִתְקַן הָעוֹלָמוֹת וּמִיַּחַד הַדּוֹדִים, אֶמְנָם אֲשֶׁר
גְּדוֹל לְמוֹד הַזֶּהֶר, הֵינּוּ שֶׁהִמְקָרָא וּמִשְׁנָה וְהַתְּלָמוּד הֵם מְלַבְּשִׁים
מְאֹד וְאֵינּוּ נִכְרָ בְּהֵם הַסּוּד כָּלֵל, לֹא כֵּן הַזֶּהֶר שֶׁמְדַבֵּר בְּסוּדֵי הַתּוֹרָה
בְּפִרוּשׁ וְאֵי פְתֵי הַקּוּרָא שְׁלָא יָבִין כִּי דְּבָרָיו בְּעַמְקֵי רְזִי הַתּוֹרָה. וְלָכֵן
לְהִיּוֹת סִתְרֵי תּוֹרָה גְּלוּיִים בְּלִי לְבוּשׁ הוּן מְזַהֲרֵי"ן וּמְאִירֵי"ם
הַנְּפֵשׁ.

וְאִם עַל גַּב דְּבַצְדָּא מָה דְּבָרָיו סְתוּמִים וְחֲתוּמִים מְאֹד, דְּהֵינּוּ
לְהַבִּין סִתְרֵי עֲלִיּוֹן בְּעֵצָם וְלִידַע תִּכּוֹן הַדְּבָרִים עַל בּוּרְגִין וְעַל מִתְּקַנְתּוֹן
דְּדוּדַי צְרִיכָא רַב, וְלֹא יָבִינוּ הַדְּבָרִים כִּי אִם מִפִּי חֲכָם גְּדוֹל לְאִזּוֹן
מְקַבֵּל, בְּרַם בְּכָלֵלוֹת נִכְרָ הֵיּוֹתוֹן רְזִין עֵילָאִין וְהַדְּבָרִים עוֹשִׂים
רְשָׁם בְּשִׁרְשֵׁיהֶם עֲלִיּוֹנִים לְמַעְלָה.

(שם הגדולים להחיד"א מערכת ספרים אות ב')

י) בכלל מקרא הוא גם כן למוֹד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה

בכלל מקרא הוא גם כן למוֹד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁהָרִי מִדְרָשׁ הַזֶּהר הוא על פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְעוֹד שְׁגַם בְּלִמּוּד רְזִין דְּאוֹרֵיתָא אֵינוֹ מְשִׁיג רַק הַמְצִיאוֹת מֵהַשְּׁתַלְשָׁלוֹת וְלֹא הַמְהוּת, אִם כֵּן אֵינוֹ דוֹמֶה לְמִשְׁנֵה וְתִלְמוּד שְׁמִשְׁיג מֵהוּת חֲכָמָתוֹ וְתִבְרָךְ וּבִלְמוּד הַהִשְׁתַּלְשָׁלוֹת אֵינוֹ מְשִׁיג כָּלֵל מֵהוּת חֲכָמָה זוֹ, אֶלָּא רַק יִדְעֵת הַמְצִיאוֹת. וְאֵף עַל פִּי כֵן דְּבַר גְּדוֹל הוּא מְאֹד כִּינּוֹן דְּאֵי אֶפְשָׁר לֵהִיּוֹת בְּזֶה הַשְּׁגַת הַמְהוּת, וְהָרִי זֶה כְּמוֹ שֶׁבִּמְקָרָא, אֵף עַל פִּי שְׂאֵי אֶפְשָׁר לֵהִיּוֹת הַהִשְׁגָּה בְּבַחֲיִנַת חֲכָמָה כִּינּוֹן שְׁשָׁרְשָׁה לְמַעְלָה מֵהַחֲכָמָה, לְכֹן גַּם מֵה שְׂאוֹמֵר הָאוֹתִיּוֹת דְּבַר גְּדוֹל וְעֶצוּם הוּא. כְּמוֹ כֵּן יִדְעֵת הַמְצִיאוֹת מֵהַפְּנִימִיּוֹת אֵף עַל פִּי שְׂאֵינוֹ מְשִׁיג כָּלֵל הַמְהוּת, דְּבַר גְּדוֹל הוּא עַד לְהַפְּלִיא...

וְהִנֵּה כִּינּוֹן שֶׁהַתּוֹרָה הִיא הַמְמַצֵּעַ הַמְקַשֵּׁר וּמְחַבֵּר נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַמְמַצֵּעַ יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי בַּחֲיִנוֹת, סְתִימִים וְגִלְיָא, אִם כֵּן בַּחֲיִנוֹת הַפְּנִימִיּוֹת הַנִּקְרָא סְתִימִים הוּא הַמְקַשֵּׁר וּמְחַבֵּר בַּחֲיִנוֹת פְּנִימִיּוֹת שֶׁל הַנִּשְׁמָה לְבַחֲיִנוֹת פְּנִימִיּוֹת אֱלֹהוֹתוֹ וְתִבְרָךְ.

(לקוטי תורה לבעל התניא, פרשת ויקרא דף ה' טור ב' ואילוף)

יא) למוֹד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הוּא בְּכָלֵל "שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא"

וְעַל פִּי זֶה יִתְרַץ מֵה שְׁנִדְחָקוּ גְדוֹלֵי הַמְפָּרְשִׁים בְּפִירוּשׁ מִמִּקְרָא זוֹ [עֲבוּדָה זָרָה יט, ב] דְּלַעוֹלָם יִשְׁלַשׁ אָדָם שְׁנוֹתָיו שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנֵה שְׁלִישׁ בְּתִלְמוּד ... אֶמְנָם לְפִי מֵה שֶׁכָּתַב אֶתִּי שְׁפִיר, דְּבַתְחִלַּת לְמוּדוֹ שֶׁל אָדָם יִשְׁלַשׁ הַשְּׁלִישׁ בְּמִקְרָא מִמֶּשׁ לְבַדּוֹ, דְּאֵף עַל גַּב שְׁלֵתִלְמוּד צָרִיךְ זְמַן יוֹתֵר, מְכַל מְקוֹם יֵשׁ לוֹ לְמַהֵר לְלַמֵּד הַמִּקְרָא בְּתַחֲלָה, וְאַחַר שֶׁהִגְדִּיל בְּחֲכָמָה יֵשׁ לוֹ לְקַיֵּם הַשְּׁלִישׁ בְּמִקְרָא בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכָתַב עִם מֵה שֶׁלְּמַד אַחַר כֵּן מִפְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה וְהָאֲגָדוֹת, שְׁזֶה נִכְלָל הַכֹּל בְּשְׁלִישׁ בְּמִקְרָא כַּנֶּזְכָּר לְעִיל (וְאֶפְשָׁר דְּגַם לְמוּד מִדְרָשׁ רַבָּה וּשְׂאָר הַמְדְרָשִׁים הוּא בְּכָלֵל הַשְּׁלִישׁ בְּמִקְרָא ... וְאֵף שֶׁבְּהַלְכוֹת תִּלְמוּד תּוֹרָה מְבֹאָר דְּמִדְרָשׁ תּוֹרָה שֶׁהוּא סִפְרָא וְסִפְרֵי וְכֵהָאֵי גּוֹוֹנָא הֵן בְּכָלֵל שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנֵה, הֵינּוּ מִפְּנֵי שֶׁהֵן

הלכות וגופי התורה כמו המשנה, מה שאין כן למוד הרבות שהן
אגדות שעל המקרא ומוסר השם אפשר שזה נכלל בשליש
במקרא...

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ג' ואילך)

**(יב) הנה למוד הזהר ופתבי האר"י זכרונו לברכה הוא
בכלל שלישי במקרא**

הנה למוד הזהר ופתבי האר"י זכרונו לברכה הוא בכלל
שליש במקרא... אבל בלמוד סודות הזהר אין השגה אפלו
לגדולי החכמים רק ידיעת המציאות מהשתלשלות ולא
השגת המהות כלל, והרי זה פעין למוד המקרא שהוא קורא
בשמותיו של הקדוש ברוך הוא אף על פי שאינו משיג כלל
עצמיות הגנוז בהן כנזכר לעיל. וכעין זה הוא בלמוד הזהר ועץ
חיים. ולכן הוא בכלל שלישי במקרא... ולכן גם זה נקרא לריח
שמניף, שידיעת המציאות היא כמו ריח בעלמא לגבי השגת מהות
חכמתו יתברך שבמשנה ותלמוד.

ועל דרך שנתבאר באגרת הקדש קרוב לסופו, שבבלמוד סדר
ההשתלשלות אף אם השיג המציאות, לא עדיף מצד עצמו בלמוד
המציאות שמשגיג ותופס המהות כו', אלא מצד שידיעת המציאות
הוא גם כן מצוה רבה ונשאה, ואדרבה עולה על כלנה כמו
שכתוב: וידעת היום, דע את אלקי אביך כו' ומביאה ללב שלם.
ועוד, שגם הריח וידיעת המציאות הוא הארה מבחינות
פנימיות התורה כו'... ולכן צריך לומר ב' הבחינות לריח שמניף כו'
ושמן תורק כו'.

(לקוטי תורה לבעל התניא, שיר השירים דף ג' סוף טור ג' ואילך)

**(יג) כמו שהמלח נותן טעם בבשר כן למוד פנימיות
התורה נותן טעם בנגלה דתורה (הנק' לחם ובשר)**

והנה מכל זה יובן בתוספת באור ענין ולא תשבית מלח כו',
שלמוד הפנימיות נקרא בשם מלח, שהמלח ממתקת הבשר אף

שָׁאִין בּו טַעַם בְּעֶצְמוֹ כְּמוֹ הַבֶּשֶׂר, וְכֵן הַנִּגְלָה שֶׁבַתּוֹרָה נִמְשָׁל לְחֶם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב [מְשָׁלִי ט, ה] לָכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי, וְגַם לַבֶּשֶׂר, כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתִּי בְּמָקוֹם אַחֵר עַל פְּסוּק "זֹאת הַפֶּעַם עֵצִים מֵעֵצֵי וּבֶשֶׂר מִבְּשָׂרִי", דִּקְאֵי עַל תּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה, וְכֵן בְּגִמְרָא בְּבֵא בַתְּרָא (דף כ"ב) אָמְרוּ אֲכָלוּ בִישָׁרָא שְׁמִינָא בֵי רַבָּא. וְהֵינּוּ כְּמוֹ הַלֶּחֶם וְהַבֶּשֶׂר יֵשׁ בְּהֵן טַעַם, וּמִמֶּשׁ כֶּךָ בְּלַמוּד הַנִּגְלָה שֶׁבַתּוֹרָה יֵשׁ בָּהּ הַשְּׁגָת הַמַּהוּת מִמֶּשׁ, מֵה שֶׁאִין כֵּן בְּלַמוּד הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁאִין בְּזֶה רַק יִדְעַת הַמְצִיאוֹת וְלֹא הַשְּׁגָת הַמַּהוּת, וְהַמַּהוּת נִסְתָּר וְנִגְעָלם וְאֵינּוּ מְשֻׁג כָּלֵל לִהְיוֹת בְּבַחֲינַת טַעַם מִמֶּשׁ כְּמוֹ הַנִּגְלָה, עַד לְעֵתִיד לְבוֹא שִׁתְּגַלֶּה פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה. וְלָכֵן נִמְשָׁל לְמַלְחָה, לּוֹמֵר שֶׁעַם הַיּוֹת שֶׁאִין בּו טַעַם, עִם כָּל זֶה הוּא דִּיקָא הַנוֹתֵן טַעַם בְּהַבֶּשֶׂר.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד')

יד) מי שיש בידו הלכות ואין בידו מדרש (סודות התורה), לא טעם טעם של יראת חטא

זֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבָרְכָה בְּאֲבוֹת דְּרַבִּי נֶתָן (סוף פֶּרֶק כ"ט) וְכֵן הוּא גַם כֵּן בְּבִרְכוֹת כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ מִדְּרָשׁ וְאִין בְּיָדוֹ הַלְכוֹת לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל חֲכָמָה, כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ הַלְכוֹת וְאִין בְּיָדוֹ מִדְּרָשׁ לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל יִרְאַת חֲטָא, פִּירוּשׁ: שֶׁהַלְכוֹת נִקְרָא טַעַם שֶׁל חֲכָמָה לְפִי שֶׁבְּהֵן וְעַל יָדֵן מְשֻׁג הַמַּהוּת חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּתְלַבְּשָׁה בְּהַלְכָה זֹה, מֵה שֶׁאִין כֵּן בְּלַמוּד הַפְּנִימִיּוֹת הַנִּקְרָא מִדְּרָשׁ אִין מְשֻׁג הַמַּהוּת מִמֶּשׁ, וְלָכֵן נִקְרָא שְׁלֵא טַעַם טַעַם שֶׁל חֲכָמָה, פִּירוּשׁ: הַמַּהוּת מִמֶּשׁ. וְעַם כָּל זֶה מִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ הַלְכוֹת וְאִין בְּיָדוֹ מִדְּרָשׁ לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל יִרְאַת חֲטָא, כִּי אֵף שֶׁבְּלַמוּד הַמִּדְּרָשׁ אִין מְשֻׁג רַק הָאֵרָה, מִכָּל מָקוֹם זֶה הָאֵרָה מְבִיאָה לִיְדֵי יִרְאַת חֲטָא... וְעוֹד, כִּי אֵף שֶׁזֶהוּ רַק הָאֵרָה, הֵנָּה הִיא הָאֵרָה מְבַחֲינוֹת הַפְּנִימִיּוֹת, כִּי אוֹרִיָּתָא סְתִימִים וְגִלְיָא.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד')

טו) על ידי שירת השם היא אוצרו, על ידי זה התורה נקרא תורת השם

וזהו גם כן ענין מאמר רבותינו זכרונם לברכה פרק ב' דשבת (דף ל"א סוף עמוד א'), קבעת עתים לתורה כו' פלפלת בחכמה כו', ואפלו הכי אי יראת השם היא אוצרו אין, אי לא לא, משל לאדם שאמר לשלוחו: העלה לי כור חטין לעליה, הלך והעלה לו, אמר ליה, ערבת לי בהן קב חמטין, אמר ליה לאו, אמר ליה מוטב שלא העליתיה. והענין, כי חטה הוא כ"ב אתון דאורייתא. וקב חטמין פרש רש"י ארץ מלחה, והוא ענין ולא תשבית מלח כו'. וזהו שנזכר ערבת לי בהן קב חמטין, דתבת לי מיתר, אלא דרצה לומר שעל ידי שירת השם היא אוצרו אזי התורה והחטים הם לי, ונקרא תורת השם... מה שאין כן תורה בלא יראה כו'.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם דף ו' טור א')

טז) ארץ הגלות מחמת העדר למוד הסוד; הלומד מבטח לו שהוא בן עולם הבא

סמא דחייא, חיוב גדול על כל ישראל ללמד זהר הקדוש בכל יום אפלו גירסא בעלמא, כי בזה בונה עולמות ומטהר ומקדש נשמתו, ואין קץ לגדל שכרו כי בזה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח גדול ליוצרו, כמובא בזהר הקדוש פרשת נשא (דף קכ"ד): 'בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון בה מן גלותא'.

ובתקונים סוף תקון ו', מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיגיה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ וגומר.

ובתקון ל' בספר כסא מלך, וזה לשונו: כמה גדול חיוב על תלמידי חכמים ללמד קבלה, וענשם כמה גדול אם אינם לומדים קבלה, וגורם ארץ גלותא, כי הם מעכבים הגאולה רחמנא ליצלו, כי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא נעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה, כי גדול פחה לקרב הגאולה.

ובתקון מ"ב שם בכסא מלך, כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא.

ומה שאומרים וכי אפשר דרא, אדרבה, שבדורות הראשונים שהיו להם נשמות קדושים ממקומות גבוהים, יכלו לטהר נשמתם בפשטי התורה, ועכשו בעקבתא דמשיחא נשמות נמוכים וגם התגברות החיצונים רחמנא ליצלן, אי אפשר לטהר נשמתם, רק בסמים יקרים, הינו בזהר הקדוש, כי לשון הזהר מסגל לזה אפילו בפטפוט לחוד ואפילו בלגלוג, ובזה יהיה נשמר מכל רע מיצר הרע וממקרים רעים בעולם הזה החמרי, וגם בעולם הבא הרוחני, כנודע מזהר הקדוש פרשת פנחס דף רי"ט, בוצינא קדישא דנהיר חכמתיה בכל דרין דהוו אבתריה, עד ביאת הגואל אור תורה של רבי שמעון בן יוחאי מאיר באור רב להחיות נפשות ישראל.

על כן יתחזק כל אדם מאד ללמד זהר הקדוש לכל הפחות ה' דפים בכל יום כדי שיגרום חדוה ופורקנא בהון לעילא ותתא, אמון בן יהי רצון.

(צואת הר"ד מאיר בן רבי אהרן שורץ זכותו יגן עלינו מפידהייץ)

יז) בדורנו מי שאינו עוסק בזהר ותקונים וכתבי האר"י כל עסק תורתו הוא מן השפה ולחוץ

בדור הזה האחרון, מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים וכתבי מרן האר"י שהם חיים ממש לנפש, בלולה במקרא ובמשנה ובתלמוד ופוסקים, ידע נאמנה שכל תורתו שעוסק הוא משפה ולחוץ, כדואג, ואין לו עסק בחיים והארה לנפש, והוא פלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתפר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק בחיים...

ובדור הזה האחרון אי אפשר להמשיך שכינתא עליונה
אלא על ידי הזהר וכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו
ברוח הקדש, ובדור הזה מי האיש החפץ חיים אוהב ימים מבלי
לבלות יום בלתי קדשה לראות טוב עולם הבא בעולם הזה, ידבק
בספר הזהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו ברוח
הקדש.

(היכל הברכה פרשת עקב ז', י"ט)

ענין שבירת הכלים הוא השרש לכל סדרי הבריאה של שית
אלפי שנין, ובה נשרש כל ענין עבודת האדם. מטרת העיון בנושא
שבירת הכלים ומטרת למוד חכמת האמת בכלל, הם על מנת
להכניס במודעות האדם את גדל חמרת הקלקולים שעושה על ידי
עוונותיו, ולעמתו גדל התקון הנעשה על ידי למוד התורה
וקיום המצוות. תכלית בריאת כל העולמות היא עבור עם
ישראל. כל כחות הבריאה כלולים באדם התחתון, ולכן כל
מחשבה דבור ומעשה שנעשים על ידי נפש מישראל, או
משפיעים על כללות הבריאה להוריד אליה שפע ברכה, או
להפך חס ושלום. שרש הבחירה באדם הוא בזה שיש בו שני כחות
הפכיים, כח הקדשה וכח הסטרא אחרא שהם מתנגדים זה לזה,
שהם היצר הטוב והיצר הרע. האדם נמצא בין ב' כחות אלו, ובו
היכלת להכריע איזה צד יגבר. כל סדרי הבריאה כלה וכל העולמות,
תלויים בבחירה זו של כל נפש מישראל, ולכן מספר נשמות ישראל
הוא בכונה מיוחדת, שלכל נפש יש תקונים פרטיים בכל
העולמות, לפי שרש נשמתה.

(פתחי שערים נתיב שבירת הכלים - פתח א - שבירת הכלים - שרש לסטרא אחרא)

יח) תכלית למוד חכמת האמת

בפתח זה נלמד מה היא תכלית למוד חכמת האמת, ואמר
שחכמה זו באה לעזר לנו להבין דרך השגחתו יתברך ואיך הוא
מנהיג את נבראיו בהשגחה פרטית על פי סדר שקבע
במחשבת הבריאה המשתקפת בתורה הקדושה ובמצוותיה,

ולדעת איך על ידי עבודתנו נשלם רצונו יתברך לתקן עולם במלכות שד"י. כמו כן מסביר שתכלית הבריאה היא, שהאדם ידבק לקונו, וישיג רצונו יתברך, ויקים מה שהשיג מרצונו האמתית.

(ספר פתחי שערים נתיב הצמצום - פתח א)

ונודע ממארי קבלה אשר למוד התורה כזו הוא מזון הקלפות. וכל דבור ודבור שמוציא מפיו, תכף חוטפין אותו כל מיני פתות הרעות והסטרוא אחרא, ונבראין מזה מיני מזיקין בעולם. ועל כן אמר: ראה היטב בזה כי הנה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. שאנכי שהוא התורה כנאמר או אפלו כפשוטו, שמה שאנכי נותן לפניכם היום, פלומר התורה שהוא מלמדם, יש בו ברכה וקללה. והזהר היטב לצאת מן גדר וכפעים יפשו בו, חס ושלום. ולהכנס בגדר צדיקים ילכו בו. ולזה אמר להלן וסרתם מן הדרך, פלומר מן הדרך עצמו תסורו. שעל ידי דרך התורה תלכו ארחות עקלקלות כשלא תשימו לב עליה לעשותה כראוי. ואכן, שמה שאמר אנכי ולא אני הוא לרמז על מלת אנכי הנאמר בנתינת התורה. (ומה שלא נאמר שם אני הוא כדרך שות חכמינו זכרונם לברכה (שבת ק"ה). אמירה נעימה כתיבה יהיבא. או אנא נפשי כתבית יהבית וכו'). והשם יתברך ישם חלקנו מלומדי תורתו לשמה ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי כל עמך בית ישראל כלנו יודעי ולומדי תורתך לשמה. ועין בחבורנו זה בכמה מקומות. ובחבורנו סדורו של שבת (בחלק הראשון שרש השביעי ענף א') בארנו קצת ענין למוד התורה לשמה.

(באר מים חיים פרשת ראה - פרק יא)

יט) ספר מבוא לחכמת הקבלה – חלק א הקדמה

ואיך להגיע לשלמות איש תם של יעקב? על ידי למוד בלתי פוסק של תורת הנגלה ותורת הנסתר ברצוא ושוב, הלכה וקבלה. כי הראשונה גלויה בארץ והשנייה גנוזה בשמים, ויחודן בלב אדם הנעשה אחד על ידו. ואיך? בקיום מה שנאמר

ביעקב איש תם ישב אהלים, שני אהלים דשתי תורות הנזכרות, והיינו על ידי יחוד העינים דבחינת תורה שבכתב, והאזנים דבחינת תורה שבעל פה, הוא היחוד הנעשה על ידי ברור ההלכה הנעשה מכח שתייהן. וגלוי יחודן על ידי תורה השלישית, תורת הסוד, תורת הקבלה אשר עקרה בלב אמצע המעלה דשמים, שמיצה דאזנים. והמטה דארץ ראיה דעינים. וכטעם אמרם, זכרונם לברכה, בגמרא על כל סברה וסברה של חכמיה הקדושים הדומים למלאכים וגדולים מהם, אליבא דרבי פלוני, אליבא דרבי פלוני, ופרושו לפי לבו! היא הנקדה השלישית האמצעית בין העליונה דשמים תורה שבעל פה ובין התחתונה דארץ תורה שבכתב. ובה גנוז סוד השם ואורו הנורא שיצטרך להתפשט ולהאיר למטה כמו למעלה, כי אז יתיחדו הג' נקודות דידן סוד ג' עלמין בריא"ה יציר"ה עשי"ה, בבחינת ג' פעמים סוד יקו"ק גימטריא רפ"ח דתכלית ברור ניצוצי קדשה ועליתם מנפילתם שבזמן שליטת עולם התהו, וחזרתם אל חיק הקדשה, וממילא חוזר אדם להתיחד עם קונו כטעם, יחוד הגיעה והמציאה גימטריא רפ"ח, גיעה מסטרא דידן, מציאה מסטרא דידיה יתברך שמו. וכטעם: הלב אחד - און טובה ועון טובה, גימטריא רפ"ח:

ויחוד זה מסטרא של דעת שם **אקו"ק** גימטריא **טו"ב** הרמוז בראשי תבות פסוק בבראשית: **א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ**, הנעשים אחד על ידו, סוד את שני המארת הגדלים (בראשית א' ט"ז) גימטריא חושבן דדין כחושבן דדין, סוד יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, קודשא בריך הוא בחינת שמים ושכינתיה בחינת ארץ, בסוד הזדהות ויחוד האמונה דחשך לילה דארץ, והדעת דאור יום דשמים, וכידוע מדרשת חכמינו זכרונם לברכה במסכת שבת על פסוק בישעיה ל"ג ו', והנה אמונת עתיך חסן ישועת חכמת ודעת, פסוק הבנוי ו' תבות דאות וא"ו החבור המיוחדת הב' קצות דידן, אשר לכו:

האמונה דעת השם: האמונה דעת השם - בגימטריא : האמונה דעת השם:

לפיכך בהתפללות הלכה וקבלה, קבלה והלכה, בג' נקודות
 סת"ר הנזכר לעיל מתגלה יחודו יתברך שמו, יחוד ה' תבות העולות
 כמספר ג' פעמים אחד הבלתי משתנה הן למעלה הן למטה הן
 באמצע. והינו:

יחוד הקבלה וההלכה: - יחוד ההלכה והקבלה: יחוד הקבלה
 וההלכה: יקוק אחד - בגימטריה: יחוד ההלכה והקבלה: יחוד
 הקבלה וההלכה: יחוד ההלכה והקבלה:

**ושלמות זו היא שתתגלה במהרה בימינו אמן באלף
 השביעי דשבת קדש כי יום השביעי שבת גימטריה ג' פעמים
 שכינה, כי אז הוא יתברך שמו ישכן בג' נקודות דידן בגלוי,
 דלית אתר פנוי מיניה. והינו הגלוי של נחלת יעקב נחלה בלי
 מצרים גימטריה כי ישראל עם קרובו יתברך שמו, וסוד כליו
 הקדושים, כהן לוי ישראל ראשי תבות כלי. וגימטריה ג' תבות אלו
 גימטריה בסתר שבפסוק הנזכר לעיל ישב בסתר עליון. כלל הג'
 נקודות הנזכרות, וזה פלא! ועל ידי כליו יתברך שמו הנפלאים
 יתגלה איך הכל שלו יתברך שמו, כי יחוד המחשבות כח השם
 א"ל אחד, המעשים כח השם א"ל אחד והדבורים כח יקוק
 א"ל אחד - בגימטריה:**

ומספר זה כמספר הסליחה המחילה והכפרה בצרוף כח
 התשובה פלאות השם:

ללמדנו שעל האדם לעשות תשובה על תשובתו הקודמת,
 למען יתכפר לו כל אשר עשה בג' בחינת הנזכרות דג' נקודות סתר,
 כי על האדם להוסיף תמיד תקון על התקון הקודם, כי כסופי לב
 אדם היהודי להתעלות ולהתקרב אליו יתברך שמו קרוב אחר
 קרוב. לכן אותיות תשובה אותיות תשוב ה', דהינו החזרת ידיעה
 התחתונה של אני השפל אל ידיעה עליונה של אי"ן העליון, בחינת
 אני השם, כי הכל בידו יתברך שמו וכנזכר. ובגלוי נפלאותיו
 ונוראותיו יתברך שמו אם ישאף ויכסף אליהן בכל נימי לבו נפשו
 ונשמתו. לפיכך קראתי חבור קטן זה בשם:

הקדמות ושערים לחכמת הקבלה:

כי על ידי למודה בהתבוננות בסודותיה הנפלאים יגיע אדם לשלמות תקונו בתכלית בטול גאותו! ולעמת בטולה תתגלה הענוה בג' נקדות הנזכר לעיל דמחשבות דבורים ומעשים, כי הכל שלו יתברך שמו. ותבטל הסמ"ך מ"ם הרשע, כי ענוה גימטריה סמא"ל ויעשה:

ענוה - ז' פעמים חיים:

ענוה - ז' פעמים חיים - גימטריה:

ענוה - ז' פעמים חיים:

כי בנפילת הז' מ"ק דעולם התהו התפשטה המות ז' פעמים, וכאן התקון דעצם החיים:

ספר מבוא לחכמת הקבלה - חלק א הקדמה

וספר זה כתבתיו בכונה לעזר לאנשים קטנים אשר כערכי הנכספים לקרבת השם, ולמען ישפיע השם יתברך עליהם ועלי מאורו הנורא למען נלך בדרך תורה הקדושה בתשובה ומעשים טובים בתכלית קיום רצונו, אמן כן יהי רצון:

(ספר מבוא לחכמת הקבלה - חלק א הקדמה)

ב) עקר התגלות חכמת הסוד באחרונה לזכר הנפש לתשוקה ודבקות בקדשה

אמר המר, הנבזה והשפל, אמת מארץ תצמח, ושפלותי מארץ, חרפת אדם ובזוי עם, גרעין נכסד ונרקב, וממנו יצמח זרע קדש, לזרע באור החיים, להלהיב לבבות ישראל לתורה ולעבודה בחכמה הפנימית, מתוקה מדבש ונפת צוף, מאירת עינים ומשיבת נפש, חמודה גנוזה, מתוק האור לעינים וטוב לנפש, לזככה ולהאירה במדות טובות וישרות לטעם טעם אור הגנוז, עולם הבא בעולם הזה, על ידי חכמת הזהר והתקונים, רעיא מהימנא... למזג המדות בתכלית הזכוך, ענוה ושפלות הרוח אמת, וללמד בהם

על צד הפונה להאיר הנפש ולזככה... ועקר התגלות החכמה הזאת בדורנו לא היה אלא להאיר על הנפש, לזככה בתשוקה ודבקות, אהבה ויראה בקדשה וטהרה וענוה, ולא להיות חוקר ומקבל משפה ולחופץ... כי התגלות האור הצפון הזה בעינינו היה להאיר עלינו ועל נפשנו להסיר מאתנו כל הזהמה ותאוות הרעות... ולהסיר הקוצים, מדות רעות, גאווה והשתררות על רעהו, ויתר מדות רעות, אשר הם לשכים בעינינו, קנאה ושאנה ואהבות רעות, אשר כל זה נזדכך ונעשה לאור המאיר על למוד חכמה המתוקה מדבש בכונה להשיג אורה, ליחד קודשא בריך הוא ביחודא שלים.

(הקדמת המחבר ספר נתיב מצוותיך)

צריך לעבד את השם יתברך בשמחה ובדבקות בהרחבת הדעת, להשיג ממלכות עד חכמה, המחיה את כלם, להשיג מחין קדושים וחדוּתא דשמעתא, כל אחד לפי מעשיו טועם מאור התורה, כי כל דף גמרא ופרק משניות מחיה ממש הנפש, ובפרט ספר הזהר עולה על כלם, ולעשות המצוות בשמחה ומרב כל, כי הם ממש חיינו וחיות נפשנו, חיות ותענוג ממשי, מרב כל.
(היכל הברכה פרשת משפטים דף קצ"ט עמוד ד')

כא) על ידי למוד הסוד זוכים לענוה ומחין דקדשה

העקר תדע אחי, שעקר למוד זה שנתגלה בזמן הזה בכל פך בהירות ואור והתפשטות הוא מחמת שחרע גובר מאד וכנסת ישראל נופלת, ובלמוד זה נזדכך הנפש. ובאמת, בעת למוד הסודות, ובפרט ספר הזהר והתקונים מאיר הנפש, ועל ידי למוד וידיעת פונת המצוות מעורר בשרשים עליונים... ויאירו למטה בעלוי רב אור גדול...

ובעת שאתה עושה המצוה אתה מכוון בהכנעה ובאימה, לעורר למעלה המקיפין והמחין, אף על פי שאין אתה יודע שום מהות, לא במקיפין ולא במחין ולא בשום דבר... אף על פי כן בידעתך אתה מעורר את מציאותם, אף שאינך יודע מהותם נמשך אליך אור

גדול, ואתה עובד את השם בשמחה ובטוב לבב ממש מרב כל, בגדל אור המאיר עליך.

ובפרט בעת למוד ספר הזהר, שממש השכינה שורה עליך והקדוש ברוך הוא מאיר עליך אור וחיות, ובלבד שתהיה לך הכנעה באמת. ועוד, שתזכה על ידי למוד זה להיות עפר ואפר ולסבל יסורים וחרופים ודישות עקב, שתהיה בעיניך כאסקפה התחתונה שהכל דשין עליך, והשם יתברך יעזר לך בהרחבת המחין של הקדשה ובנעם זיו השכינה, שלא תרגיש מכל אלה שום הרגש כלל וכלל, אלא הרחבת הדעת והמחין משמחת נעם זיו אור שכינתו שישרה עליך.

(נתיב מצוותיך קאמארנא, נתיב היחוד, שביל א' אות ב')

כב) נסתר דתורה מגן נגד מינות, שנאת חנם ולשון הרע

בדורות הראשונים היו יכולין להשיג שלמות נפשם, להתלהב בזכור רב ובקדשה להמשיך על עצמם נעם זיו אור השכינה באור עליון וצח בדבקות ויראה ואהבה, והכל על ידי פשטות התורה, תורה שבעל פה נגלה, אבל בדור זה עקבות דמשיחא, שהרע גובר ומתנשא וחספא יסגי... מי יגן עלינו מן הקלפות הרעות המחשיכים האור והשכל. ועל ידי נגלית התורה אי אפשר בדור כזה באין פנים להלהיב כל כך נפש המשפלת בדביקה וחשיקה, שהרע והמקטרגים הרוחניים מתגברין, ולא עוד אלא שהם מתלבשים בגשמיות בערב רב שהם הרבים, ומושל וגובר אפיקורסות ומינות ונאת חנם ולשון הרע, וכל מי שהוא חצוף ביותר גובר ביותר. ולולא מתיקות ערבות נעם זיו לשון הזהר והתקונים וכתבי מרון, המאירין לנפש המשפלת ומישבין הדעת משמחת לב ומאירת עינים, לא היה באפשרות להאיר מרב הצרות וחלישות דעת מרשעים המינים ואפיקורסים.

ולכן אחי טעמו וראו אור הגנוז ומתיקות שיש בזהר הקדוש המאיר לנפש, עד שמרב אור תקבל על עצמך כל הרעות והצרות והיסורין, ולא יתחלש דעתך ולא תפל ממדרגתך, ותתעלה

למעלה למעלה עד רום המעלות, חזק חזק חזק ואמץ, לא תירא ולא תפחד.

(נתיב מצוותיך, נתיב התורה, שביל א' אות ל')

כג) למווד הנגלה על דרך הסוד

שמעתי מפה קדוש אדמו"ר רבינו הסבא קדישא זכותו יגן עלינו משינאנע, על הכתוב שמעי בת וראי, הינו בת נקראת כנסת ישראל (כדאמרין בחגיגה בת, בתו של אברהם אבינו), צריכין ללמוד נגלה ונסתר, הינו (נגלה) בגמרא אמרינן תא שמע, לשון שמיעה (שמעתתא), ובנסתר בזהר הקדוש הוא לשון תא חזי. וזה שכתוב שמעי בת, (שילמוד מקדם נגלה, תא שמע, פנז', ואחר כך) וראי, (תא חזי, בזהר הקדוש, הינו נסתר, פנזפר, ואחר כך) והטי אונך (ללמוד הנגלה שלמדת, להבינו גם כן על דרך האמת הנסתר). ונדפס אחר כך זה בספר דברי יחזקאל, אולם נודע ומובן עד כמה חביב דבר שנשמע מפי הצדיק בעצמו וכו'.

ובאותם דברים בשבת קדש שהגיד אדמו"ר הקדוש הנזכר לעיל על הכתוב שמעי וכו' והטי אונך ללמוד הנגלה להבינו על פי סוד, ואמר אז לדגמא כמו הגאון הקדוש מורינו הרב רבי אריה לייב זכותו יגן עלינו מוישניצא בעל אריה דבי עלאי, שהיה דרכו בקדש אחרי סעדת ליל שבת קדש (ובפרט בלילות הארכות בחורף) היה יושב ולקח בביתו ללמוד הגמרא עם ספר מהרש"א (שהיה אז נדפס רק בפני עצמו). אמנם אבי (הוא רבינו הגאון הקדוש בעל דברי חיים) זכרוננו לברכה היה אומר עליו (על האריה דבי עלאי), שכל למודיו אז גם בנגלה אפילו בימות החל הם כלם על דרך סוד יפרשם גם כן.

(דברי תורה מונקאטש, מהדורה ו', נ"ז)

כד) האם ללמוד קבלת הרמ"ק או קבלת האר"י

חסידים מספרים, שפעם נכנס אדם שנראה רחוק מאד מן החסידות, לבושו ומראהו כאחד ממשכילי ברלין, אל האדמו"ר רבי

שמחה בונים מפשיסחא, שהיה נקרא בפי בני דורו "חכם האדמו"ר"ם" ובין תלמידיו נמנים גדולי האמה המפרסמים, ביניהם האדמו"ר ה"שרף" מקוצק, האדמו"ר בעל חדושי הרי"מ, ועוד רבים.

תמהו החסידים מאד, מה לאדם זה בבית רבם? נדחקו החסידים ונכנסו אחריו לשמע מה תהיה שאלתו. והנה הוא פותח ושואל את האדמו"ר מפשיסחא: מציעים לי שני שדוכים, האחת מיחסת אך אינה יפה והשני יפה אך אינה מיחסת, ואיני יודע במה לבחר. והאדמו"ר משיבו: היפה - הרי היא יפה. כלומר, הרבי פוסק לבחר ביפה.

אותו אדם אינו משתהה, נוטל ברפת פרדה מהאדמו"ר וכבר הוא יוצא מחדרו של הרבי. החסידים תמהים מאד, השאלה נראית בעיניהם תמוהה, ועוד יותר התשובה של הרבי.

למראה עיניהם המשתאות נענה הרבי ואמר: אדם זה הנו צדיק נסתר, ושאלתו היתה: **איזו שיטת קבלה ילמד, האם קבלת הרמ"ק שהנה מיחסת - משום שכך למדו הדורות הקודמים, אך אינה יפה ועמקה כקבלת האר"י, או יבחר בקבלת האר"י שהנה יפה ומפעימה, אך היא חדשה יחסית ואינה מיחסת כקבלת הרמ"ק. עניתיו לו - המשיך הרבי להסביר - כי יבחר ללמד קבלת האר"י.**

כה) בעסק התורה צריך לדבק את עצמו גם לנסתר דתורה

בעת שהאדם עוסק בעסקיו בעניני עולם הזה צריך לדבק את עצמו בהבורא יתברך ולא יהיה נפרד מדבקותו, על דרך שאמר רבי שמעון בן יוחאי כל מי אתקטרנא בקטורא חדא בקודשא בריך הוא. ואפילו בעת שעוסק בתורה, **לא די מה שמדבק את עצמו בהתורה באהבתה, כי אם שצריך לדבק את עצמו גם להנסתר שבה שהוא המאציל העליון יתברך שמו וכו'.**

(מבשר צדק פרשת בא)

כו) **כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ, אוֹתוֹת יוֹחֵאֵי, עַל יָדַי**
זִרְעוֹ שֶׁל יוֹחֵאֵי שֶׁהוּא רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחֵאֵי, לֹא תִשְׁכַּח
הַתּוֹרָה

לכו חזו מפעלות השם התגלות נפלא מסוד גדלת התנא
האלקי רבי שמעון בן יוחאי זכרוננו לברכה:

רבי שמעון בן יוחאי הבטיח שלא תשתכח תורה מישראל על
 ידו. כמובא בדברי רבותינו זכרונם לברכה (שבת קלח:): 'כְּשֶׁנִּכְנְסוּ
 רְבוּתֵינוּ לְכָרֶם בַּיְבֵנָה אָמְרוּ: עֲתִידָה תּוֹרָה שֶׁתִּשְׁתַּכַּח מִיִּשְׂרָאֵל וְאָמַר
 רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחֵאֵי שְׁלֵא תִשְׁתַּכַּח. שָׁנְאָמַר: "כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי
 זִרְעוֹ". וְכַמְבָּאֵר בְּזֵהר (נשא קכד:): **'בְּהַאי חֲבוּרָא דְאִיהוּ סִפְרֵהּ הַזֵּהר**
יִפְקוּן בֵּה מִן גְּלוּתָא'.

ועתה בוא וראה והבן נפלאות נסתרות של תורתנו הקדושה.
 כי על כן סמך רבי שמעון בן יוחאי עצמו על זה הפסוק "כי לא
 תשכח מפי זרעו". כי באמת בזה הפסוק בעצמו מרמז ונסתר סוד
 הזה, שעל ידי זרעו של יוחאי, שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא
 תשתכח התורה מישראל. כי סופי תבות של זה הפסוק "כי לא
 תשכח מפי זרעו" הם אותיות **יוחאי**, וזה שמרמז ומגלה הפסוק
 כי לא תשכח מפי זרעו, מפי זרעו דיקא, הינו מפי זרעו של זה בעצמו
 שהוא מרמז ונסתר בזה הפסוק, שהוא התנא יוחאי. **כי על ידי**
זרעו של יוחאי שמרמז בזה הפסוק בסופי תבות כנזכר לעיל,
שהוא רבי שמעון בן יוחאי, על ידו לא תשכח התורה, כי בזהר
דא יפקוון מן גלותא כנזכר לעיל.

ודע, שסוד רבי שמעון בעצמו הוא מרמז בפסוק אחר. כי דע כי
 התנא הקדוש רבי שמעון הוא בחינת (דניאל ד): **עִיר וְקָדִישׁ מִן**
שְׁמַיָא נְחֹת, רַאשֵׁי תְבוֹת שִׁמְעוֹן וְכו'.

(ספר לקיטי מוהר"ן – בתחלת הספר)

**כז) דורנו, דור האחרון לפני ביאת המשיח, נלקח
בחשכות מכפלת מהמימינים ומהמושמיילים**

**כח) מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות
הקדוש ברוך הוא**

מי שלא למד חכמת הקבלה של סודות ורזין דאורייתא, לא זכה
לפנימיות הקדוש ברוך הוא יתברך ויתעלה כו'.

(ספר ברית מנוחה דף ב')

**כט) אלו שנמנעים מלמוד הזהר וכתבי האר"י מחמת
יראתם, או חס ושלום עצלותם, או זרות הלמוד הקדוש
הזה, שהוא לא פנגלות התורה.**

הן היום ראיתי את עמי אשר במרקש, עיר גדולה של
חכמים וסופרים בפשטי התורה וסודותיה, וביום שנפטרו רבותי
לעדן גן אלהים, המה ותלמידיהם, לא עמדו אחרים תחתיהם, כי על
הגלות וטרדות המסים רבו עליהם, וכמעט נשתכחה תורה זו מהם,
כי מחסרון המלמדים חסרו תלמידיהם, אז אמרתי הנה באתי,
במגלת ספר כתוב עלי, עת לעשות להשם, מי יתן איפא ויפתבון
מלי בעט ברזל ועופרת, ולא תהיה תורת האמת זו חס ושלום
נעדרת, ולעד בצור יחצבון לשום להם שארית, תקוה טובה
ואחרית, ואל ההרים אשא עיני, יבא עזרי מעם השם, כי במה
אתרצה אל אדנ"י, הלא בראשי האנשים הקדושים, לזכות את
הרבים אשר בדרך האמת רצים ואל השם נגשים, יתקדשו עוד
קדשה יתרה, באש דת סודות התורה, וילמדו הזהר בשפה
ברורה, מסקל ומגה פדת וכשורה, ומסמן באותיות הפרוש
כשרגא דנהורא, למצא מבקשם מיד ולא לתר במהרה.

(המקבל האלקי רבי שלום בוואגלו)

**ל) אם ימצא אחד בעיר ושנים ממושפחה הלומד סתרי
תורה, האיש הזה הוא בעקר בדעת השלם בלי חסרון.**

(ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג')

לא) המלאך הנברא מלמוד הקבלה לעולם אינו נפרד מהאדם

בהקדמת התקונים (י"ד): הלכה איהי קבלה. הטעם למה הקבלה נקרא הלכה, על פי היא לבדה הולכת עם האדם לבית עולמו. וזה רמוז במה שכתוב אל תקרי הליכות אלא הלכות, ולמה לא נכתב 'הלכות עולם לו', ללמדך דדוקא הקבלה הנקראת הלכות הם הולכים עם האדם לבית עולמו, ובכל מקום שהולך ביתו עמו לצותא ולכבוד ולתפארת, כי המלאך הנברא מלמוד הקבלה לעולם אינו נפרד מהאדם נוסף על מתן שכרו, אבל למוד הפשוט שכרו אתו ופעלתו לפניו.

(כסא מלך להקדמת התקונים זמר דף י"ד):

לב) ספר הזהר הוא עקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה התמימה – ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר

בספר סור מרע ועשה טוב (דף ט"ז): וזה לשונו: תדבק נפשך בספרי יראים שתראה בכל עת חיובך לבורא כל עולמים, ובפרט בספר הזהר שהוא עקר כל ספרי מוסר, והוא ילהב לבך בשלהבת אש לעבודה התמימה, ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר. עד כאן לשונו.

על חלק הנסתר שבו כתב בספר יסוד ושרש העבודה (שער ו' פרק ג') וזה לשונו: אין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדלתו ורוממותו יתברך שמו מכל למונדנו, כמו מלמוד חכמת הקבלה, וביחוד מלמוד ספר זהר הקדוש והתקונים, חכמת אדם תאיר פניו וכו'.

ראה בהקדמת מורינו הרב חיים ויטאל לשער ההקדמות, וזה תכן דבריו: ולא מבעיא בחלק הנגלה שבזהר, שבו בודאי יכול כל אדם לעסק, כמו שהוא עוסק בשאר מדרשי חכמינו זכרונם לברכה, אלא אפלו בחלק סתרי התורה שבזהר יכול כל אדם לעסק בו אפלו בעיון, כמו שהוא עוסק בנגלות התורה בעיון, ומי שאינו יכול

לְעֶסֶק בְּנִגְלוֹת הַתּוֹרָה בְּעֵינָיו, לְפָחוֹת יַעֲסֹק בְּבִקְיָאוֹת בְּסֵפֶר הַזֶּהר, חוּץ מֵה שְׂרָגִילִים כָּלֵל יִשְׂרָאֵל לְגַרְסַּת אֶת לְשׁוֹן הַזֶּהר וְאֶת סֵפֶר תִּקּוּנֵי הַזֶּהר תָּמִיד, וּבִפְרָט בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל, הַמְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת נַפְשׁ הָאָדָם וּמְלַהִיבֵוּ לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזָהוּ כָּל תְּכֵלִית לְמוֹד וְגִרְסַת הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ אֲךָ וְרַק לְהִתְקַרֵּב לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּלְזַכּוֹת לְיִרְאֵת הַשֵּׁם.

לג) ללמוד אף על פי שאין לו לב

וְאִם אָדָם טוֹרֵחַ לְדַעַת בְּזֵה הָעוֹלָם לְמוֹדִים, אֲךָ עַל פִּי שְׂאִין לוֹ לֵב עֲתָה יִהְיֶה לוֹ לֵב בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא.

(ספר חסידים תתשס"ד)

לד) אינו מוצא מי שילמדהו – יקרא בה מעצמו

וְגַם כֵּן לְמִדְנֵוּ שְׂמִי שְׂאוּהֵב חֲכָמַת הָאֵמֶת וְאִינוֹ מוֹצֵא מִי שְׂלִמְדָהוּ יִקְרָא בְּהַ מַעְצָמוֹ אֲךָ עַל פִּי שְׂהוּא שׁוּגָה בְּהַ, כִּי מִכָּל מְלָה וּמְלָה נַעֲשִׂין אֵילָנִין רַבְרַבִּין.

(אור החמה בהקדמה)

לה) הגר"א זכרונו לברכה והזהר הקדוש: העוסקים ברמז וסוד אין יצר הרע יכול להתגבר בהם.

(פרוש הגר"א על משלי ה' י"ח)

לו) פנימיות התורה הם חיים לנפש

פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם חַיִּים לְפְנִימִיּוֹת הַגּוּף שְׂהוּא הַנֶּפֶשׁ וְהַחִיצוֹנִיּוֹת לְחִיצוֹנִיּוֹת הַגּוּף, וְהַעוֹסְקִים בְּרִמְזֵוּ וְסוּד אֵין יֵצֵר הָרַע יִכּוֹל לְהִתְגַּרֵּר בָּהֶם.

(אבן שלמה פרק ח' אות כ"ו)

לז) עקר הגאולה בלמוד הקבלה

הַגְּאֻלָּה לֹא תִהְיֶה, רַק עַל יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה, וְעֵקֶר הַגְּאֻלָּה בְּלְמוֹד הַקְּבָלָה.

(אָבן שלמה פֿרק י"א אות ג')

לח) ללמוד ספר הזהר ושערי אורה

שאלתי ממנו: איך הדרך לצאת ידי חובתו השעור למוד
שאמרו רבותינו זכרונם לברכה?

והשיב: ללמוד ספר הזהר ושערי אורה כדי להבין קצת
הפנויים בזהר הקדוש, רק בלי הפרוש, כי הוא מבבל ומסיע לענן
אחר.

(אָבן שלמה פֿרק י"א אות ג')

לט) סודות הקבלה, קדם רשב"י והאר"י זכרונם לברכה היו בסוד גדול, ואחר כך שוב לא היה סוד, והתירו לגלות הסוד

יש כמה דברים שהם בתחלה סוד ואחר כך שוב אינו סוד כגון
קצת סודות הקבלה שקדם רבי שמעון בר יוחאי והאר"י זכרונם
לברכה היו אלו הדברים בסוד גדול, ולא היו מדברים מזה כי אם
בסוד גדול מאד, ואחר כך בימי רבי שמעון בר יוחאי והאר"י זכרונם
לברכה, שוב לא היה סוד, והתירו לגלות הסוד קצת. וכן יש
כמה וכמה דברים שהם עכשו סוד ואחר כך בימים הבאים לא יהיו
סוד.

(חיי מוהר"ן מפּרסלב, תי"ט)

מ) הזהר סגלה אף שאינו מבין

ובנדון שאר הלמוד יהיה בזה האפן: מי שהוא בעל עסק גדול
יהיה רב למודו בזהר הקדוש אף שאינו מבין, כי מה אכפת ליה
שאינו מבין אפלו הכי הוא סגלה.

(מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א)

מא) עת קבוע בספר הזהר

והעקר שיהיה עת קבוע בכל יום ללמוד ספרי מוסר כמו
ראשית חכמה וספר הישר לרבינו תם ובפרט בספר הזהר.

(מאה שְׁעָרִים עמוד 40)

מב) תקוני הזהר הקדוש – קדם השנה ממש

לְכַבֹּד קִדְשֵׁי תַלְמִידֵי הַמִּבְהָק וְכוּ' מוֹרְנוּ הָרַב דָּוִד נְרוֹ יְאִיר
וְכוּ' וּמֵאֵד יֵשׁ לִי צַעַר גָּדוֹל מְזֵה, אֲבָל אֵי עֶצֶף וַיְהִי אֱלֹקִים אִתְּךָ. בְּכָל
לַיְלָה קִדְם הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ תִּלְמַד מֵאִמֹר אֶחָד מִתְּקוּנֵי הַזֹּהַר
הַקְּדוֹשׁ וְאִז תִּישָׁן בְּטַח וּבֵל תִּיָּא בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יִטַע בְּלִבְנוֹ אֶהְבֵּתוֹ וַיִּרְאֵתוֹ דּוֹקָא, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן, מִנְּאִי
מוֹרוֹ יִשְׂרָאֵל בֶּן מוֹרְנוּ הָרַב רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּעַל שֵׁם מְמַעֲזָבוֹ.

(כְּתָר שֵׁם טוֹב)

מג) דף זהר הקדוש אליבא ריקניא

דף זהר הקדוש אליבא ריקניא מונע כל מילי בישא והשמר
פן ישיאך לבבך לחדל מזה.

(הנהגות רבי משה גרינולד מחוסט אות כא)

מד) אחר פטירתו יזפה להבין

וְאֶפְלוּ מֵה שְׂאִינוֹ יָכוֹל לְהַבִּין עַל בּוֹרְיוֹ, אִף עַל פִּי כֵן הַלְמוּד
בְּעֶצְמוֹ הוּא תוֹעֵלֶת, שְׂאֵחַר פְּטִירְתּוֹ שְׂיִזְדַּכֵּךְ חֲמוֹר אִז יִזְפֵּה
לְהַבִּין וְכוּ'. לְכָךְ יִלְמַד אָדָם אִף עַל פִּי שְׂאִינוֹ יוֹדַע.

(מאור עינים חדושים שבת)

מה) זהר הקדוש מסגל לנשמה ודבר השוה לכל נפש

וְגַם צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהַרְגִיל אֶת עֶצְמוֹ לומר בְּכָל יוֹם סֵפֶר זֹהַר
הַקְּדוֹשׁ קִדְם הַתְּפִלָּה, וּמִן אֵלּוּל עַד אַחַר יָמִים טוֹבִים לְגִמּוֹר
סֵפֶר תְּקוּנֵי הַקְּדוֹשׁ. וְאֵל יֵאמֶר הַסְּרִיס, הֵן אֲנִי עֶץ יָבֵשׁ וּמִי אֲנִי
לְגִשֵׁת אֵל הַקְּדֹשׁ פְּנִימָה בְּסִפְרֵי קְבֵלָה. כִּי כָּבֵר הַסְּפִימוֹ כָּל הַצְּדִיקִים
וּבְרֵאשֵׁם הַצְּדִיק הַמְּפָרְסֵם הַמְּנוּחַ מוֹרְנוּ הָרַב צָבִי זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה
מִזִּידִיטְשׁוֹב בְּסִפְרוֹ סוּר מֵרַע בְּכַמָּה רְאִיוֹת מוֹכִיחוֹת כִּי זֶהוּ מַעֲצַת
הַיֵּצֶר וְשִׁקָּר בְּזִמְיָנוּ, וְאִף שְׂאִינוֹ מִבִּין הַכֹּל, מִכָּל מְקוֹם לְשׁוֹן הַזֹּהַר

הקדוש מסגל לנשמה והוא דבר השוה לכל נפש ישראל קטן וגדול שם הוא, כל אחד לפי הבנתו ושרש נשמתו.

(הנהגות ישרות, רבי צבי הירש האראוויץ מבאקשעוויץ אות ה')

מו) למוד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש

בכל זמן שיהיה לו שהות ילמד התנ"ך משנה גמרא הלכה ובמדרש ובהר הקדוש. כי למוד הזהר הוא שלמות גדול אל הנפש, ואף על פי שאינו מבין, הלשון של הזהר לבד מסגל מאד.

(סדר הלמוד, רבי חנוך העניך מאלעסק, אות ב')

מז) ללמוד ספר הזהר הרבה, ואין מספיק שאר הלמוד

אמר לי (רבי פנחס מקאריץ זצ"ל) שאני צריך ללמד ספר הזהר הרבה (זיך אריינטאן) כי מחמת חשכות הגלות צריך להאיר באור גדול ואין מספיק שאר הלמוד אפלו שהוא מתמיד בלמודו בשאר השעורים, וכן הוא בהר שאמר רבי שמעון בן יוחאי שהזהר יגן בדרא דמלכא משיחא, עין שם.

(נפת צופים קמ"ד – מדרש פנחס)

מח) אף מי שאינו מבין פנימיות דבריו, כל חף הטועמו מסגל לנשמה להאירה ולזככה

ומי יכול שיח גדל קדשת ספר הזהר ותועלתו אשר דבריו צפונים ונסתרים כלפידים בוערים מאירים ומזהירים. פתח עינים מקור החיים, חיי הנפשות תוכו רצוף אהבה, דבריו מלהיבים את הלבבות לאהבה וליראה את השם הנכבד והנורא. ואף מי שאינו מבין תוכיות פנימיות דבריו כל חף הטועמו ולומד לשונו, דבריו המה מסגלים לנשמה להאירה ולזככה כנודע.

(הקדמת בית דין אמסטרום לדפוס הזהר תקס"ד)

מט) לשון הזהר מסגל לנשמה אף דלא ידע מאי קאמר

כבר נודע גדל יקר תפארת וגדל תהלות ספר היקר והקדוש תקוני זהר שחבר התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי זכר צדיק

לְבָרְכָהּ, אֲשֶׁרִי אָדָם שׁוֹמֵעַ לוֹ לִשְׁקֹד עַל דְּלִתּוֹתָיו יוֹם יוֹם, אֲשֶׁר
חֲכָמִים הִגִּידוּ שְׂאֵף לְשׁוֹנוֹ לְשׁוֹן הַזֶּהָב (הַזֶּהָר) מְסַגֵּל מְאֹד
לְנִשְׁמָה אֶף דְּלָא יָדַע מֵאֵי קָאָמֵר.

(הַסְּכֵמַת הַרְבּ הַקְּדוּשׁ מֵאַפְטָא תְּקוּנַי זֶהֱר דְּפוּס קְמַעְזְבוּז)

נ) לְלַמֵּד חֲמִשׁ דְּפִין בַּזֶּהָר בְּכָל יוֹם

וְרֵאוּ לִקְבַע עֲצָמוֹ לְלַמֵּד חֲמִשׁ דְּפִין בַּזֶּהָר בְּכָל יוֹם, וְהוּא
תּוֹעֵלַת גְּדוּל וְתִקּוּן גְּדוּל לְנַפְשׁ לְהַאֲרִיחַ וּלְזַכְּכָהּ וּלְתַקְנָהּ וּלְכַלּוֹת
קוֹצִים מְדוּת רְעוּת וְתַאֲוּוֹת רְעוּת לְזִכּוֹת בְּנַעַם הַשֵּׁם, וְהוּא מְרַפָּא
וְתִקּוּן לְחַטָּאִים וּפְשָׁעִים שֶׁל הַנֶּפֶשׁ.

(מִזְרָה בְּאַצְבַּע לְהַחֲיֵד "א אוֹת מ')

נא) תְּקוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה שְׂיֵאמֵר חֲמִשָּׁה דְּפִין זֶהֱר אוֹ תְּקוּנִים בְּכָל יוֹם

וְכֵן נִתֵּן מִרֵן הָאֵר"י תְּקוּן לְבַעַל תְּשׁוּבָה שְׂיֵאמֵר חֲמִשָּׁה
דְּפִין זֶהֱר אוֹ תְּקוּנִים בְּכָל יוֹם, וְכֵן נִהַג מוֹרֵי וְרַבֵּי לִקְבַע לְמוֹדוֹ
בְּלִילָה, בְּמִשְׁנֵיּוֹת אוֹ בַּזֶּהָר, אוֹ שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד טוֹבִים.

(מִזְרָה בְּאַצְבַּע לְהַחֲיֵד "א אוֹת מ')

נב) לְמוֹד זֶהֱר הַקְּדוּשׁ אֶף בְּאֵין מִבֵּין חָשׁוּב כְּאֵלוֹ חֲדָשׁ חֲדוּשִׁים

מַעֲלַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה שֶׁהוּא חָשׁוּב מְאֹד בְּשָׂמִים מִמַּעַל, עַד
שְׂאֵמְרוּ בַּזֶּהֱר הַקְּדוּשׁ שְׁבוּנָה שְׂמִים חֲדָשִׁים, וְעֵלְיוֹ הַכְּתוּב אוֹמֵר:
"לְנִטֵּעַ שְׂמִים וְלִיסֹד אֶרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אֲתָה", אֵל תִּקְרֵי עֲמִי
אֵלָּא עֲמִי, שְׁנַעֲשֶׂה שְׁתֵּף לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכוּ', וְהוּא תִקּוּן גְּדוּל
לְכָל עוֹוֹן וּלְכָל חַטָּאת וּבִפְרִט לְעוֹוֹן פְּגָם הַבְּרִית וְכוּ'. וְגַם לְמוֹד סֵפֶר
הַזֶּהֱר הַקְּדוּשׁ אֶף בְּאֵין מִבֵּין חָשׁוּב כְּאֵלוֹ חֲדָשׁ חֲדוּשִׁים. וְאַחַד
הַמְרַבָּה וְאַחַד הַמְמַעֵיט וּבִלְבַד שְׂיִכּוֹן לְבוֹ לְשָׂמִים.

(פְּלֵא יוֹעֵץ עֶרְךָ חֲדוּשׁ)

נג) לומר זהר חדש קדם התפלה

תגיד להאברכים שאם רוצים להגיד מעט זהר קדם התפלה שיגידו זהר חדש, שמזה גם כן יכולים להיות חסיד.
(דברי אהרן בשם הרב הקדוש רבי אשר מסטולין)

נד) ילמדו בזהר הקדוש באשמורות כי הוא מזכר הנשמה, והקדוש ברוך הוא ברב רחמיו ימלא כל משאלות לבו.

אם זכה ילמד בזהר הקדוש באשמורות, כי בזכותו יצאו ישראל מהגלות שדומה ללילה. ואף שלא זכה להבינו, אף על פי כן ילמד הלשון כי הוא מזכר הנשמה, והקדוש ברוך הוא ברב רחמיו ימלא כל משאלות לבו בפרט בזכות למוד לשון הזהר, כי הוא נייחא קמיה אף על פי שהוא מגמגם בלישניה ודאי מאן חשוב מאן ספון ומאן רקיע, בזכות זה, הקדוש ברוך הוא ימהר ויחיש וידלג ובא לציון גואל, אמן כן יהי רצון.
(סדור שער השמים, בסדר הלמוד שכתבו הקדמונים)

נה) ללמד זהר הקדוש פלו בכל השנה – מחלקים הדפים כפי הימים של כל השנה

גם דע כי יש נוהגים ללמד זהר הקדוש פלו בכל השנה, שמחלקים הדפים כפי הימים של כל השנה, ואשריהם ואשרי חלקם.

(כסא אליהו שער ד')

נו) לחלק הזהר על פי דפים ולרשם כל חלק על פתקא אחר, ויחלקו הפתקאות לאנשי עירם החרדים על דבר השם, ללמד כל אחר חלק הרשום בכל יום.

גם אלה החכמים, ראשי ומנהיגי כל עיר ועיר וכל פלך ופלך, שישמנו לב לחלק דפי הזהר הקדוש ג' חלקים לכמה חלקים, ולרשם כל חלק על פתקא אחר, ויחלקו הפתקאות

לְאִנְשֵׁי עֵינֵם הַחֲרָדִים עַל דְּבַר הַשֵּׁם לְלַמֵּד כָּל אֶחָד חֶלֶק הַרְשׁוּם
בְּכָל יוֹם, וּבִזְהָרָה יִוָּכְלוּ לַעֲשׂוֹת שִׁיגְמוּרוֹ בֵּין כָּלֶם כָּל הַזְהָרָה הַקְּדוֹשׁ
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּכְבָר נִוְדַע כִּי בְּזִכּוֹת לַמּוֹד הַזְהָרָה הַקְּדוֹשׁ יָבוֹא
הַגּוֹאֵל בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ, אֲמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

(פסא אליהו שער ד')

נז) תְּקוּן לַגְּאֻלָּה הָאֲמֵתִית – מִטַּעַם רַבָּנִים הַגְּאוּנִים מֵאֲרֵי דְאֲרַעָא קְדִישָׁא

נח) לְגַמֵּר הָאֵלֶף סִיּוּמִים בְּכ"ה אֱלוֹל הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה
כְּפִי שְׁעוֹר הָרֵאשׁוֹן יוֹתֵר אוֹ פְּחוּת עִם בְּנֵי חֲבֵרְתּוֹ שֶׁל
אֲשֶׁתֶּקֶד, סִיּוּם זֶה־רָא אֶחָד לְעֵלּוּי מְזֵל עִם יִשְׂרָאֵל, וּלְבַטֵּל
כָּל הַצָּרִים אוֹתָם עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וַיִּפְרַע עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.

כָּבֵר יְדוּעַ לְכַבּוֹדֵם מַעֲלַת לַמּוֹד הַזְהָרָה הַקְּדוֹשׁ אֲשֶׁר הוּא
מְבַטֵּל כָּל מִינֵי פְּרַעְנִיּוֹת וּגְזֵרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת וּמוֹתְנָא וְחַרְבָּא
וּבִזְהָרָה מַעֲלָמָא. וְהַשְׁנָה שְׁעֵבְרָה כְּבָר עוֹרְרָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּמוֹדְעוֹת
"תְּקוּן לַגְּאֻלָּה הָאֲמֵתִית" מִטַּעַם רַבָּנִים הַגְּאוּנִים מֵאֲרֵי דְאֲרַעָא
קְדִישָׁא" אֲשֶׁר הִיא נֶעְתְּקָה לְמַטָּה, לְשִׁקְדַת עַל לַמּוֹד הַזְהָרָה לְגַמֵּר
בְּאֲרַץ וּבְחוּצָה לְאֲרַץ אֵלֶף סִיּוּמִים, וּכְפִי הַרְשִׁימוֹת אֲשֶׁר קִבְּלָנוּ,
לֹא נִגְמַר רַק לְעַרְךָ שֶׁשׁ מֵאוֹת סִיּוּמִים, עַל כֵּן אֲנַחְנוּ רַבָּנֵי וְגֵאוּנֵי אֲרַץ
הַקְּדוֹשָׁה מְבַקְּשִׁים מִכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדוּ מִשְׁגָּת לְלַמֵּד עוֹד פַּעַם
בְּכַדֵּי לְגַמֵּר הָאֵלֶף סִיּוּמִים בְּכ"ה אֱלוֹל הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה, כְּפִי שְׁעוֹר
הָרֵאשׁוֹן יוֹתֵר אוֹ פְּחוּת עִם בְּנֵי חֲבֵרְתּוֹ שֶׁל אֲשֶׁתֶּקֶד, סִיּוּם זֶה־רָא אֶחָד
לְעֵלּוּי מְזֵל עִם יִשְׂרָאֵל וּלְבַטֵּל כָּל הַצָּרִים אוֹתָם עֲלִיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים, וַיִּפְרַע עֲצַת אוֹיְבֵינוּ וַיִּקְלַקֵּל מַחְשְׁבוֹתָם וְלֹא תַעֲשִׂינָהּ
יְדֵיהֶם תּוֹשִׁיָה, וַיִּשְׂרָאֵל יִשְׁכַּן לְבֶטַח וְנִרְאָה וּקְרֵאתָם דְּרוֹר
בְּאֲרַץ.

וּבְתַקּוּן ל' בְּסִפְרָא פְּסָא מְלֵךְ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כְּמָה גְּדוֹל חַיּוֹב עַל
תַּלְמִיד חָכֵם לְלַמֵּד קְבֻלָּה, וְעַנְשָׁם כְּמָה גְּדוֹל אִם אֵינָם לוֹמְדִים
קְבֻלָּה, וְגוֹרֵם אֲרַךְ גְּלוּתָא, כִּי הֵם מַעֲכָבִים הַגְּאֻלָּה רַחֲמָנָא לְיַצְלוֹ, כִּי

יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא נעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה, כי גדול כחה לקרב הגאולה.

ובתקון מ"ג שם בכסא מלך, כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין אפלו פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה, ומבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא.

ומה שאומרים וכי אפשר דרא, אדרבה, שבדורות הראשונים שהיו להם נשמות קדושים ממקומות גבוהים יכלו לטהר נשמתם בפשטי התורה, ועכשו בעיקבא דמשיחא נשמות נמוכים וגם התגברות החיצונים רחמנא ליצלן אי אפשר לטהר נשמתם רק בסמים יקרים, הינו בזהר הקדוש, כי לשון הזהר מסגל לזה אפלו בפטפוט לחוד ואפלו בלגלוג. ובזה יהיה נשמר מכל רע מיצר הרע וממקרים רעים בעולם הזה החמרי וגם בעולם הבא הרוחני, כנודע מזהר הקדוש פרשת פנחס (דף רי"ט) בוצינא קדישא, דנהיר חכמתיה בכל דרין דהוו אבתריה עד ביאת הגואל אור תורה שיש זכות אם מחזיקים סתרי תורה בבית אף אם לא מבינים אותם.

(כסא אליהו שער ד' אות י"ח)

נט) רבי בונם מפשיסחא: מקדם לא היה היצר הרע מתגבר כל כך, והיה די תורה בנגלה לתבלין לנגדו, אבל עתה קדם הגאולה היצר הרע מתגבר יותר, וצריכים להתחזק גם בנסתר

הרב הקדוש רבי בונם מפשיסחא זכרונו לברכה אמר לו להרב הקדוש רבי העניך מאלקסנדר זכרונו לברכה: חדוש לי על עיר פרג שהיא מקום לומדים, ותורה בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה מגני ומצלי ואיך ירוד שם היהדות מיום ליום אחרנית רחמנא ליצלן? אכן הענין הוא דמקדם היה די בתורה

הנגלית, אבל עתה, בעקבתא דמשיחא, צריך להיות גם תורת הנסתר, כמו שאנו רואים נר דולק וקדם שפכה הוא מתחזק ביותר ושלבת עולה יותר, כמו כן מקדם לא היה היצר הרע מתגבר כל כך והיה די תורה בנגלה לתבלין לנגדו, אבל עתה קדם הגאולה היצר הרע מתגבר יותר וצריכים להתחזק גם בנסתר.

(תורת שמחה דף נ"ז)

ס) ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי

מתקוני הקרי למי שהוא בעל תורה ושתדל שיירגיל עצמו ללמוד חכמת הקבלה וסודות התורה [הרב ר"ח זכרוננו לברכה] וקריאת הקבלה הוא תקון לעוון זה, לכן נקראו המקבלים מחצדי חקלא, על שם שפורתים כל הקלפות, ולמוד ספר הזהר הוא בכלל תקון זה. **ובפרט למוד תקון מ"ח** מספר תקוני הזהר שהוא טוב לאמרו ביום שראה קרי אחר התפלה, וגם בימי השוכבים טוב לומר תקון מ"ח הנזכר מדי יום ביומו **חק ולא יעבר** (ק"צ). ונראה לי הטעם שלמוד הקבלה ההוא תקון לקרי, פי על ידי עוון זה גורם ארך הגלות כמו שכתבתי לעיל בעניי זה העוון, ועתה על ידי למוד הקבלה ובזהר הקדוש הוא מקרב הגאולה, כמו שמבאר בזהר הקדוש ובתקונים וברעיא מהימנא (פרשת נשא) וזה לשונו: **ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי.**

(סמא דחיי חלק ב' אות מ"ח)

סא) זהר כתבי מרן האר"י זכרוננו לחיי העולם הבא כל אחר לפי פחו ונשמתו ויכלתו חצי שעה קדם זמן התפלה

דע אחי הנעים, שאמירת תקון חצות הוא חביב לפני המקום ברוך הוא בלי שעור, והוא כל אחד כפי אמתיות לבבו בבכיות גדולות על גלות השכינה ועל צער ודחקות ישראל הקדושים דיקא, והחיצונים הרשעים מתגברים בכל יום יותר ויותר והם המצערים לבני ישראל הקדושים בפרנסת אנשי ביתם, ואחר כך

שירות ותשבחות ותהלים משניות גמרא או מדרש זהר כתבי מרן
האר"י זכרוננו לחיי העולם הבא, והוא כל אחד לפי כחו
ונשמתו ויכלתו, ונמשך זאת עד חצי שעה קדם זמן התפלה,
ובחצי שעה זו יעין בספרי מוסר שנתיסדו על פי רוח הקדש דיקא,
ועל פי הקדמת אמת, וזהו כדי שלא יעמד להתפלל מתוך ישות
לבבו אפלו שהוא דקדשה, כי קדם התפלה כל עניני ישות שבעולם
יש בו חלק מצד היצר הרע חוץ משמחה של מצוה, כדברי רבותינו
זכרונם לברכה, וכן הוא הדין בתוך התפלה צריך לחזק ולקיים ויגבה
לבו בדרכי השם יתברך בשמחת לבבו דקדשה, והוא כל אחד כפי
כח נשמתו ומזג גופו דקדשה.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרא)

סב) ללמד זהר הקדוש קדם התפלה

קבלתי מרבותי שצריך בר ישראל ללמד אחר התפלה איזה
למוד גם כן או מדרש או דף אחד או ב' דפין גמרא הקדושה, ולא
ילמד אז זהר הקדוש כלל, כי זמן הזהר דיקא הוא קדם התפלה,
והמשפיל דקדשה יבין זאת, כי למוד אחר גמר התפלה מונע את
האדם ממדות רעות ובפרט בביתו, שלא יכעס, כי כשמתפלל בר
ישראל הקדוש בלב אמתני כנתבאר לעיל, אז יכולין הקלפות
להתגבר עליו, כי יש להם קנאה להביא לו אש זרה כדי להפיל אותו
ממדרגתו, ולא עוד, שלמוד הזה הוא תקון הנפש לשמור אותו כל
היום ממחשבות ומדרכים מקלקלים, וכל זה הוא כשהוא אין עוד
בתקון השלמות גמור, לזה יכול לאחז בו אחר התפלה אש זרה, אבל
אם הוא בתקון השלם בשלמות גדול, אז אין לו שום פחד מזה,
ותקון הזה מיירי מתפלה זו שתהיה בשלמות גדול, ואם הוא אינו
בשלמות גדול אז נאחז בו אש זרה חס ושלום, כנודע למשפיל
דקדשה.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרא)

סג) קדם התפלה ללמוד איזה ענין בזהר

קדם התפלה למעט בדבור כל מה דאפשר, וללמד איזה ענין בזהר או תקונים או זהר חדש.

(הנהגות צדיקים - סדר היום מרבי אהרן מקרלין)

סד) דף זהר הקדוש אליבא ריקניא מונע כל מילי בישא

דף זהר הקדוש אליבא ריקניא מונע כל מילי בישא, והשמר פן ישיאך לבבך לחדל מזה, מחמת שמטל עליך לעסק... וכיוצא בזה. כי ידוע מה שפרשתי, אם בטלת מן התורה יש לך בטלים הרבה אחרים כנגדך, והרבה פעמים דמיתי שטוב יותר לעסק עתה בשעור עיון ודחיתי למוד הנזכר לעיל לזמן אחר, ומן השמים נזדמנו לי בטולים אחרים קדם התפלה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ישראל מרבי משה גרינוואלד מחוסט בעל ערוגת הבשם)

סה) באשמרת הבקר ילמד ספר הזהר.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפשט)

סו) אף מי שלא יבין הזהר ילמד בכל יום

אף מי שלא יבין הזהר ילמד בכל יום דבר מה, כי הלשון הוא מסגל לנשמה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפשט)

סז) זהר הוא חלק מהתקון על חטאת נעורים

לשוב באמת על חטאת נעורים... להיות נעור כל ליל ששי וללמד באותו לילה תנ"ך. משנה. גמרא. זהר. ראשית חכמה. תקונים. עין יעקב. שלחן ערוך ארח חיים. שלחן ערוך יורה דעה. ולקרות קריאת שמע של האר"י זכרוננו לברכה בכל לילה הנדפס בשערי ציון ...

(הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל)

לקבע עתים לתורה, דהינו ללמד בכל יום תנ"ך משניות שהוא תקון לנשמה וזהר ושלחן ערוך ועין יעקב קדם השנה וקריאת שמע של האר"י זכרוננו לברכה (כמבאר בשערי ציון) ולילך במקוה לטבל ט' פעמים בכדי לקבל עליו קדשה וטהרה מן המקוה העליונה והבן.
(הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל)

ואחר התפלה יקבע עתים לתורה, דהינו תנ"ך משניות שהוא תקון לנשמה. ואחר כך למוד שלחן ערוך ארח חיים ושלחן ערוך יורה דעה, וזהר. וגם לומר בכל יום תהלים שהוא נעים זמירות ישראל. וזמירות היא מלשון לומר עריצים, שבזה מזמר ומכרית כל הקלפות והדינים והמסכים שנעשו מחמת עוונות בני אדם. ובכל עת ורגע ידמה בעיניו פאלו הקדוש ברוך הוא תופס אותו שלא ישוב אחר תאוותיו השפלות והזרות, כמאמר החכם "תפסו בבגדי" ויפל עליו אימה גדולה ויראה.
(הנהגות צדיקים - הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל)

קבלנו על עצמנו בלי נדר שלא לבטל שעורין כסדרן בתורת השם, דהינו תורה נביאים כתובים, זהר או שאר קבלה, משניות, גמרא, מדרש, מוסר, זה בכל יום על דבר כבוד שמו, והשם יתברך יעזרנו להוסיף אמצץ גם שלחן ערוך, כאשר יתבאר לקמן, ושאר פוסקים.
(הנהגות צדיקים - הנהגות ואזהרות מרבי צבי אלימלך מדינאב)

סח) ללמד בכל יום זהר ושערי אורה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות פרטיות מרבי יוסף זונדל מסלנט על פי הגר"א)

ללמד משניות וזהר הקדוש וגמרא.

(הנהגות צדיקים - סדר עבודת היום מרבי נחמן מטולטשין)

סט) בי"ת ראשי תבות: ירבה תלמודו ב'זהר.

(הנהגות צדיקים - תקונים ואזהרות מרבי אליהו מני)

ע) סֵפֶר הַתְּקוּנִים הוּא תְּקוּן גְּדוֹל לְנַפֵּשׁ

לְלַמֵּד כָּל אֶחָד מִחֻבְרֵתָנוּ בְּהַתְּמַדָּה סֵפֶר הַתְּקוּנִים, כִּי הוּא
תְּקוּן גְּדוֹל לְנַפֵּשׁ.

(אגרות שומרי אמונים אגרת ה')

עא) לְלַמֵּד תְּקוּנֵי זֶהר בְּכָל יוֹם

וְאֲנִי מְצוּה לְכָל אֶחָד מֵהָאֲבָרְכִים לֹמַר אִיזָה דְּפִים תְּקוּנֵי זֶהר
בְּכָל יוֹם, הַמְּסַגֵּל מְאֹד לְנַפֵּשׁ, וְלֹא לְהַתְּרֵשׁל מִזֶּה חֲלִילָה, כִּי אֵין
לְשַׁעַר גְּדוֹל וְעֶצֶם הַטּוֹבָה הַנִּצְמָח מִזֶּה וַיִּמְתְּקוּ הַדִּינִים.

(שם אגרת ט"ו)

עב) לֹמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה דְּפִים תְּקוּנֵי זֶהר וַיִּמְתְּקוּ הַדִּינִים.

וְתִרְאֶה לֹמַר בְּכָל יוֹם אִם אֶפְשָׁר קִדְּם הַתְּפִלָּה יוֹתֵר טוֹב
כַּמָּה דְּפִים תְּקוּנֵי זֶהר, וַיִּמְתְּקוּ הַדִּינִים בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם.

(שם כ"ז)

– פָּרֶק ג' –
בו יבאר גדל מעלת למוד ספר
הזהר והתקונים וסגלתו בזה ובבא

(א) מי שלא למד רזין דאורייתא לא זכה לפנימיות הקדוש ברוך הוא

מי שלא למד חכמת הקבלה של סודות ורזין דאורייתא, לא זכה לפנימיות הקדוש ברוך הוא יתברך ויתעלה כו'.
 (ספר ברית מנוחה דף ב':)

אם ימצא אחד בעיר ושנים ממשפחה הלומד סתרי תורה, האיש הזה הוא בעקר בדעת השלם בלי חסרון.
 (ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג')

(ב) אור ששת הימים גנוז בזהר

...על דרך ששמעתי, פעם אחד שאלו להבעל שם טוב זכרוננו לברכה לחיי העולם הבא אחת מהדברים, ואזי פתח ספר הזהר שהיה מנח על השלחן והסתכל בו ואמר להם כל המארע, ואחר כך נמצא האמת אתו שכונן בדבריו. ושאלו פיו הקדוש, וכי בשביל שפתח את ספר הזהר והסתכלות מעט בזהר יתכן לדעת ולראות מרחוק? ואז השיב: הלא מצינו אור שבבא בו הקדוש ברוך הוא את עולמו היה מאיר מראש העולם ועד סופו, וגם האדם יכול לראות מראש העולם ועד סופו עם אור הבהיר ומאיר לארץ ולדרים עליה, וכיון שראה הקדוש ברוך הוא שאין העולם כדאי להשתמש עם זה האור, גנוז לצדיקים, ואיה אפוא המקום המכיל את האור והיכן גנוז, גנוז את האור בתורה, שתורה אוצרו הטוב של הקדוש ברוך הוא, וכשאדם לומד תורה לשמה מסתכל בה בעין שכלו,

**המאור הגנוז מאיר לו נתיב להשכיל ולראות מראש העולם,
כאשר מאז קדם שנגנו האור.**

(אור המאיר (זיטאמיר) פְּרִשֶׁת פְּקוּדֵי, דף כ"ח טור ג')

**ג) האור החיים הקדוש מעריך את הבעל שם טוב כפר-
סמכא בתורת הסוד**

בשנת תק"ב נדפסו בוויניציא חמשים עם פרוש "אור החיים" מאת הרב הקדוש מוריני הרב רבי חיים בן עטר זכר צדיק לברכה מירושלים, והגיעו החמשים ליד הבעל שם טוב זכרונו לברכה ושמח בהם מאד, כי בפרוש אור החיים מצא הבעל שם טוב התלהבות נעלית לעבודת השם, אז שלח הבעל שם טוב את גיסו הרב הקדוש רבי גרשון קיטווער זכרונו לברכה לירושלים, שיבוא אל ישיבות מוריני הרב רבי חיים בן עטר זכרונו לברכה, ומראש הגיד לו שלהרב בעל אור החיים יש שתי ישיבות, אחת ללמודי גמרא פרוש תוספות בנגלה, ואחת ללמודי אצילות תורות הקבלה, והזהיר הבעל שם טוב את גיסו הרב הקדוש כי ישתדל להיות בישיבות הנסתר, ולא יגיד כלל לבעל אור החיים מי הוא, עד אשר ירגיש בו הרב עצמו.

כאשר בא הרב גרשון קיטווער זכרונו לברכה שמה, הלך לבעל אור החיים לבקש ממנו שיניחהו לשמע לקח מפיו הקדוש, ונתן לו רשות לכנס לבית מדרשו, ולמד שבוע אחד בישיבתו הנגלית, אחר כך נכנס לבית הרב אור החיים ובקש אותו כי ירשהו ללמד אצלו בישיבה הנסתרה. וישאלהו הרב, מי גלה לך שיש לי ישיבה נסתרה, ויען לו שגיסו ורבו הרב ישראל בעל שם הגיד לו, ויאמר לו הרב אור החיים כי לא ידעהו, ואף על פי כן כאשר הביט עליו מראשו ועד רגלו, הכיר בו כי ראוי הוא ללמד קבלה, ונתן לו רשות גם לזה. וכאשר למד שמה שלשה ימים צנה הרב אור החיים לשומר הפתח לבל יתנהו עוד לבוא פנימה, והלך מוריני הרב גרשון לבית הרב לדעת סבת הדבר, ויהי אף ראהו הרב, אמר לו, חמתי עליך, מדוע לא אמרת על גיסך בעל שם טוב, רק אמרת גיסך הוא הרב ישראל בעל שם, את הרב ישראל בעל שם לא אדעהו, אבל את מוריני

הרב רבי ישראל בעל שם טוב אכיר על פי ראיה דקה מעולמות העליונים, ולהישיבה לא הניחו עוד לבוא, כי אמר שאין לו צורך ברב אחר, אם יש לו רב כבעל שם טוב.

(דורש טוב (טשורטקוב) אחרון של פסח תש"א, עמוד קצ"ד טור א')

ד) למוד הזהר תקון האדם בזה ובבא

בהיכלא תנינא יש שם חיה קדושה יופיא"ל [גימטריה קבל"ה, הרב משה זכותא] שמיה, ואיהי קיימא בכל רזי דחכמתא, לכל אינון מפתחאון דחכמתא קיימין ביה. [והוא היה רבו של משה רבינו עליו השלום, פידוע].

האי חיותא, קיימא למתבע אגרא מעם קודשא בריך הוא, למייהב לכל אינון דרדפי בתר כל מאריהון דחכמה, ואפילו מכל בר נש, ואולפי חכמתא למנדע למאריהון, והוא אגרא דיהיב לבני נשא דרדפי בתר חכמה למנדע למאריהון.

דכד נפק בר נש מהאי עלמא, האי חיותא נפקא על ד' שרפים מעלפין, וטאסת קמיה, ולא שביק כל אינון גרדיני נימוסין די בסטרא אחרא, למקרב בהדיה, [ואף על פי שיהיה חוב, יצילהו שלא יצטערוהו כעת, ונקה לא ינקה חס ושלום, שאין משוא פנים למעלה ויטהרוהו מסיגי מעשיו, אור החמה בשם הרמ"ק זכרוננו לחיי העולם הבא]. וכמה אינון שליחו דשלם, סחרניה. ואלין שרפים פד נטלין ואתחזין, אתכפין אינון שרפים נחשים, דנפקון מההוא נחש דגרים מותא לכל עלמא.

האי חיותא קדישא קיימא פד נשמתא סלקא ומטאת לגביה, כדין שאל לה ברזא דחכמתא דמאריה, וכפום ההיא חכמתא דרדיף אבתרה ואדבק בה, הכי יהבי ליה אגריה. ואי יכיל לאדבקא ולא אדבק, דחי ליה לבר, ולא עיילה, וקיימא תחות ההוא היכלא בכסיפו, וכד נטלי גדפייהו, אלין שרפים דתחותה, כדין פלהו בטשי בגדפייהו, ואוקדון לה ואתוקדת ולא אתוקדת, וקיימא ולא קיימא, והכי אתדנת בכל יומא, נהירת ולא נהירת.

ואף על גב דעובדין טבין אית לה, בגין (בראשית קל"ב) דלית
אגרא בההוא עלמא, כאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא
ביקרא דמאריהון, ולית שיעורא לאגרא, דאינון דידיעי חכמתא,
לאסתכלא ביקרא דמאריהון. זכאה חולקיהון בעלמא דין, ובעלמא
דאתי, דכתיב, (משלי ג) אשרי אדם מצא חכמה [כי סתם חכמה הוא
סודות התורה, אור החמה, בשם הרמ"ק זכרונו לחיי העולם הבא]
ואדם יפיק תבונה.

(זהר חלק ב' רמז:)

**זכאין כל אינון דמשתדלי באורייתא, למנדע בחכמתא
דמאריהון, ואינון ידעי ומסתכלין ברזין עילאין. בגין דכד בר נש
נפיק מהאי עלמא, בהא אסתלקו מניה כל דינין דעלמא. ולא
עוד, אלא דפתחין ליה תליסר תרעי דרזי דאפרסמונא דכנא,
דחכמתא עילאה תלייא בהו.**

ולא עוד, אלא דקודשא בריך הוא חקוק ליה בההוא פנופינא,
דכל דיוקנין גליפין תמן. **וקודשא בריך הוא אשתעשעא ביה בגן
עדו, ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.**

חכמתא דאצטריך ליה לבר נש. חד, למנדע לאסתכלא ברזא
דמאריה. וחד, למנדע ליה לגופיה, ולאשתמודע מאן איהו [כמו
שכתוב בזהר חלק א' (דף ע"ח.) שהקדוש ברוך הוא אמר לאברהם
אבינו עליו השלום, לך לך למנדע לך, ואתקנא גרמיה, ופרוש באור
החמה שם (בשם הרב א"ג זכרונו לברכה): כלומר, לידע שרש נשמתך
מאיזו מקום נחצבת, ובזה תתקן גרמך, שאם לא ידע זה אינו יכול
ליתקן, עד כאן לשוננו], ואיך אתברי, ומאן אתי. ולאן יהך. ותיקונא
דגופא, היאך אתתקן. והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמי מלכא
דכולא.

וחד, למנדע ולאסתכלא ברזין דנשמתיה. מאי היא האי נפש
דביה, ומאן אתנא, ועל מה אתי בהאי גופא טפה סרוחה, דהיום
כאן ומחר בקבר. וחד לאסתכלא בהאי עלמא, ולמנדע עלמא
דאיהו ביה, ועל מה יתתקן. ולבתר, ברזין עילאין דעלמא דלעילא,

לֹא־שִׁתְּמוּדְעָא לְמַאֲרִיָּה. וְכֹל דָּא יִסְתַּכַּל בְּרֵשׁ מַגּוּ רִזִּין
דְּאֹרִיִּיתָא.

תָּא חֲזִי, כֹּל מַאן דְּאֲזִיל לְהֵהוּא עֲלֵמָא בְּלֹא יְדִיעָה, אֲפִילוּ
אֵית בֵּיה עוֹבְדִין טְבִין סְגִיאִין, מִפְּקִין לֵיה מְכַל תְּרַעֵי דְהֵהוּא
עֲלֵמָא. פּוֹק חֲמֵי מַאי כְּתִיב הֶכָּא, הַגִּידָה לִי, אֵימָא לִי רִזִּין דְּחֻכְמָתָא
עֵילְאָה, אִיךְ אַנְתְּ רַעֵי וְאַנְהִיגַת בְּהֵהוּא עֲלֵמָא עֵילְאָה. אוֹלִיף לִי רִזִּין
דְּחֻכְמָתָא, דְּלֹא יַדְעֵנָא, וְלֹא אוֹלִיפְנָא עַד הֶכָּא. בְּגִין דְּלֹא אֲהוּי
בְּכִסּוּפָא, בְּגוּ אִינוּן דְּרַגִּין עֵילְאִין, דְּאֲנָא עֹאל בִּינְיִיָּהוּ, דְּהָא עַד הֶכָּא
לֹא אִסְתַּכְּלָנָא בְּהוּ.

תָּא חֲזִי, מַאי כְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים א) אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הִיכָּה בְּנָשִׁים,
אִם אַנְתְּ אַתְּיָא בְּלֹא יְדִיעָה, וְלֹא אִסְתַּכַּלַת בְּחֻכְמָתָא, עַד דְּלֹא
תִיעוֹל הֶכָּא, וְלֹא יַדְעַת בְּרִזִּין דְּעֲלֵמָא עֵילְאָה, צְאִי לָךְ, לִית אַנְתְּ
כְּדִי לְמִיעַל הֶכָּא בְּלֹא יְדִיעָה, צְאִי לָךְ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן, וְהוּי יַדְעַת
גּוּ אִינוּן עַקְבֵי הַצֹּאן, אֵלִין אִינוּן דְּבִנֵי נֶשֶׁא דְדִשְׁשִׁין לוּ בְּעַקְבֵי,
וְיַדְעִין רִזִּין עֵילְאִין דְּמַאֲרִיָּהוּן, וּבְהוּ תַנְדַּע לְאִסְתַּכְּלָא וְלִמְנַדַּע
כו'.

(זֶהר חֲדָשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים בְּדַבּוּר הַמִּתְחִיל שֶׁלְמָה אֶהְיָה כְּעֵטָה)

בְּהַקְדַּמַת הַתְּקוּנִים (י"ד): הַלְכָה אִיהִי קַבְּלָה. הַטַּעַם לְמָה
הַקַּבְּלָה נִקְרָא הַלְכָה, עַל כִּי הִיא לְבַדָּה הוֹלְכַת עִם הָאָדָם לְבֵית
עוֹלָמוֹ. וְזֶה רְמוּז בְּמָה שֶׁכָּתַב אֵל תַּקְרָא הַלִּיכוֹת אֶלָּא הַלְכוֹת, וְלָמָּה
לֹא נִכְתַּב הַלְכוֹת עוֹלָם לוֹ, לְלַמְדָּךְ דְּדוֹקָא הַקַּבְּלָה הַנִּקְרָאת
הַלְכוֹת הֵם הוֹלְכִים עִם הָאָדָם לְבֵית עוֹלָמוֹ, וּבְכֹל מְקוֹם שֶׁהוֹלֵךְ
בֵּיתוֹ עִמוֹ לְצוֹתָא וּלְכַבּוּד וּלְתַפְאָרַת, כִּי הַמְּלָאךְ הַנִּבְרָא מִלְמוּד
הַקַּבְּלָה לְעוֹלָם אִינוּ נִפְרָד מֵהָאָדָם נוֹסֵף עַל מִתְּן שְׂכָרוֹ, אֲבָל
לְמוּד הַפְּשוּט שְׂכָרוֹ אֵתוֹ וּפְעַלְתּוֹ לְפָנָיו.

(כִּסּוּא מְלַךְ לְהַקְדַּמַת הַתְּקוּנֵי זֶהר דָּף י"ד):

ה) על ידי למווד תורת הח"ץ בחיות דקדושה נברא אור שיכולים לראות שרפי מעלה

איתא מרבינו הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה, שהראה לרבי רבי בער ענגן בקבלה, ואמר הרבי רבי בער הפשט וכונן האמת, ואמר לו הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה, אם פי הפשט הוא אמת, אכן אין שום חיות בהדברים, וכשאמר לו הפשט בחיות קדושה נתמלא החדר מלאכים, שמצד שהיה בחיות פי השם נעשה מכל דבור מלאך.

(פרי צדיק פרשת ויגש דף ק"ה טור ב')

ועין ספר דברי ישראל (מודוץ) כללי אוריתא (דף י"ב טור ד'), וזה לשון קדשו: מפרסם המעשה מן הבעל שם טוב הקדוש עם הרבי רבי בער, מהמאמר מספר עץ חיים, שהיה בו כמה שמות מלאכים, ומיד שאמר הבעל שם טוב זכר צדיק וקדוש לברכה המאמר, נתמלא כל הבית אורה, וראו בחוש ממש את המלאכים הנזכרים.

ו) עמקות בסוד מאפשר פקידת עקרות ורפוי חולים

על ידי עיון עמק בסודות התורה יכולים לפקד עקרות ולרפאות חולאת חזק.

(ספר המדות אות סוד, מבעל לקוטי מוהר"ן זכרוננו לחיי העולם הבא)

ז) האר"י זכרוננו לברכה זכה להשגותיו על ידי יגיעתו הגדולה בזהר הקדוש

בענגן השגתו אמר לי [האר"י זכרוננו לברכה], כי בתחלת ימי השגתו היה טורח לפעמים שבוע אחד על מאמר אחד מן הזהר כדי להבין אותו, ולא היו אומרים לו פרושו, דאם כן נמצא שלא הייתה התורה ההיא שלו, וצריך שהוא יחדש בשכלו מעצמו בתורה מה שקבלה נפשו בחלקה בהר סיני פנודע, ולכן באשר היה טורח אז היו אומרים לו: בענגן פלוני ובמאמר פלוני עינת ועמדת על האמת, אבל עדין צריך קצת עמק יותר, ולפעמים היו אומרים

לו: טעית בענין פלוני בכלו או במקצתו, והיה חוזר ומעין עד שהיה עומד על האמת.

(הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש דף ד:)

אמר לי מורי זכרונו לברכה כששאלתי לו איך זכה לכל החכמה הזאת, והשיב לי, שטרם במאד מאד בחכמה הזאת, ואמרתי לו כי גם הרמ"ק זכרונו לברכה וגם אני חיים טרחתני במאד מאד בחכמה הזאת. ואמר לי, שהאמת הוא שטרחנו מאד מאד יותר משאר אנשי דורנו, אבל לא עשינו כמוהו, כי כמה לילות היה נשאר בלתי שנה על מאמר אחד של ספר הזהר, ולפעמים ששה לילות של ימי החל שבשבוע היה מתבודד ויושב על עיון מאמר אחד בזהר בלבד, ולא היה ישן כל הלילות ההם רב פעמים.

(הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש י"א:)

וכן אמר מורי זכרונו לברכה להרב אברהם הלוי עצה טובה לענין השגה, שילמד בזהר דרך בקיאות בלבד בלי שיעמיק בעיון מ' או נ' עלים בכל יום, ושיקרא בספר הזהר פעמים רבים.

(הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש דף י"א:)

ח) ה"מגיד" הבטיח להבית יוסף שפשיילמד תורת הסוד יפתחו לו שערי אורה

(אמר המגיד למרן הבית יוסף): אם תקבע עתים בחכמת הקבלה, אפתח לך בה דתדביק רזין סתימין דלא ידע יתהון בר נש.

(מגיד מישרים פרשת בא)

הזהירני מאד לכתב הנאמר לי וללמד וללמד פעמים ושלש בשבוע בחכמת הקבלה, ושיפתחו לי בה פתחים גדולים. עוד הזהירני פעמים אחרים ללמד בחכמת הקבלה לפחות פעם אחת בשבוע ב' שעות או יותר, ויפתחו לי בה פתחים גדולים.

(שם פרשת עקב)

ט) באשמורת הבקר ילמד ספר הזהר.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט)

י) סגלה לפרנסה - לומר זהר בכל יום

(מדרש פנחס ובארות המים)

יא) שני דפים זהר

תאמר כמה דפים ממסכת ברכות בלי רש"י ותוספות ושני דפים זהר, ואחר כך אם יש לך פנאי, לומר תפלת השבת או אם תרגיש חיות בנפשך לומר קונטרס התבוננות בקצור או האריכות, לכל הפחות פעם אחת בשבוע.

(הנהגות צדיקים - סדר התנהגות מרבי אהרן ראטה)

יב) ללמוד זהר בכל ערב שבת קדש

יגמור הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום בערב שבת מיד לאחר חצות בכונה רצויה, ויראה להשים אל לבו לקיים המצוות שקורא. ואחר כך הפטרה ומזמור השם מלך, ומאמר אחד מזהר, ומשנה יציאות השבת, וירחץ פניו ידיו ורגליו לכבוד שבת, ויקבל שבת בשמחה.

(הנהגות צדיקים - דרך חיים לאחד מגדולי גאוני קדמאי)

יג) שבת מסגל ללמודי קבלה

כתבו המקבלים, ששבת מסגל ללמודי קבלה, ולכן בסעדה שניה סעדת דעתיקא יש מקום להשיג סודות התורה שהוא נשמתא לנשמתא רק כל אחד לפי מדרגתו. ולזה מבקשים בסעדה זו על סודות ונחזי ביקריה וכו'. שזה נתקן לכל אחד מישראל שכל אחד יכול להשיג בשבת מעין האור הזה שהוא סודות התורה.

(ספר פרי צדיק, רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל, פרשת בהעלתך - אות י)

**יד) אנו אין לנו אלא תורה שבכתב ושבעל פה ספר
הזהר וספרי הקדמונים**

אם תזכו לתורה ועבודה אזי יהיה עקר תורתכם ועבודתכם אחר חצות לילה, ותרגילו עצמכם תמיד לשכב בתחלת הלילה באימה וביראה ובקריאת שמע בכונה, ובדבר זה תזכו לטעם תורה ועבודה, וטעם עולמך תראה בחייה, כי בעוונותינו הרבים בדור הזה הופכים יום ללילה ואור לחשך, ולא תשמע להם, אנו אין לנו אלא תורה שבכתב ושבעל פה, ספר הזהר וספרי הקדמונים, ואל תבוז כי זקנה אמר ועת הזאת היא עת רצון גדול בדוק ומנסה, על כן אל תעבר מזה חק ולא יעבר.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ישרות מתלמיד הבעל שם טוב)

**טו) מי שאינו מאמין ולומד תורת הח"ן הוא בבחינת
"מפריד אלוף לא יראה מאורות"**

הרב משה זכותא פרשת קדושים (דף ע"ב) כתב: אפלו השיג ג' מעלות, פשט רמז דרוש, ולא רצה לדעת חכמת הסוד, אז ימנע אור התורה, דהינו י' משם הנ"ה, ויהיה הו"ה על הו"ה. פרוש הדברים, שאנחנו מחיבים לעשות בחינת פ'ר'ד'ס', דהינו פ'שט ר'מז ד'רוש ס'וד, נגד ד' אותיות שם הנ"ה ברוך הוא, ואם כן אפלו השיג כל הג', פשט, רמז, דרוש, נגד ג' אותיות הנ"ה, ולא השיג נגד סוד, דהינו י', הוא בסוד הו"ה על הו"ה.

על זה נראה פרוש הפסוק בתהלים "אל תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג" וכו', כפר"ד דהינו בג' אותיות פ'ר'ד' בלא סוד, "אין הבי"ן עם האותיות הוא ע"א, גימטריה סו"ד עם הכולל, ואם כן "אין הבין" בלא סוד, הוא כפר"ד, ממש נפרד. ועין בתקונים ח' (דפוס קושטאנטינא דף קמט.), וזה לשונו: ד' נכנסו לפרדס חד הציץ כו', הני תלת נכשלו הוא סוד פר"ד, הג' עלו בפ'ר'ד', ורבי עקיבא עאל בשלום ונפק בשלום, עין שם בארץ, עד כאן לשונו.

תפארת ישראל מהרב הקדוש מסאטאנאב זכר צדיק וקדוש לברכה, פרשת קדושים)

טז) ומי שאינו מאמין בסוד נשאר פ'ר'ד'

"אל תהיו כסוס כפרד", ותדעו כי כל התורה שמותיו של הקדוש ברוך הוא, ונדרשת פ'ר'ד'ס, ומי שאינו מאמין בסוד נשאר פ'ר'ד'.

(יוסף תהלות להחיד"א, תהלים לב, ט)

יז) מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משפיל

מי שיש בידו מקרא מאות ה' אחרונה שבשם, נשלח לו מלאך לשמרו, ואם יש בידו משנה ותלמוד עם המקרא נזקקין לו ב' אותיות אחרונות ו"ה משם הני"ה לשלח לו ב' מלאכים לשמרו, ואם יש בידו מקרא, משנה, תלמוד, אגדה, וסתרי תורה וספר יצירה, ואינו שלם בחכמת הקבלה, נקרא חכם ונבון, ואינו נקרא משפיל. וכל השם המיוחד רבו ככלו זקוק לשמרו, ומי שהוא שלם בכל הדברים הנזכרים כל אותיות הני"ה זקוקים לשמרו לעולם (מורי זקני זכרוננו לברכה חסד לאברהם, עין הקורא נהר י"ג).

ועם הקדמה זו פרש רב אשכנזי כוננת הכתוב "ויהי דוד לכל דרכו משפיל וה' עמו", שמי שהוא שלם במקרא במשנה באגדה וסתרי תורה וספר יצירה בעמק נקרא משפיל, וכל אותיות השם המיוחד כפיכול זקוקין לשמרו.

(מדבר קדמות להחיד"א, מערכת ת' אות י"ד)

יח) כמה גדול השכר בלמוד תורת הסוד וההפסד בהעדר למודה

א] עץ למוד הזהר בונה עולמות.

ב] שעה אחת בלמוד הנסתר פועלת יותר מחדש ימים בנגלה דתורה.

ג] בהבנת מאמר אחד בזהר מתקנים במרום בשעה אחת יותר מלמוד פשטות התורה בשנה תמימה.

ווי לעלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עינין דלא מסתכלין
ברזי דאורייתא.

(זהר חלק א' דף כ"ח.)

אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן לאשתדלא בחכמה
דקבלה, דגרמין דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת
ב' יבשה, וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדן
בעלמא.

(תקוני זהר תקון ל' דף ע"ג.)

זה המאמר הביאו מורנו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה
בהקדמתו לספר עץ חיים, להודיע כמה גדול החיוב המטל על
הלומדים החרדים לדבר השם ללמד קבלה, וענשם כמה גדול אם
אינם לומדים, **פי יעשה בשעה אחת בלמוד הקבלה מה שלא
יעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה.**

(פסא מלך לתקוני זהר שם)

מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבעל פה
ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא שפתדלון בהון, ואמרין דלא אית
אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי פאלו הוא יסלק נביעו
מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה **טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא**
יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב
ליה פאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים עניותא בעלמא ואורן
גלותא.

(תקוני זהר תקון מ"ג דף פ"ב.)

אם היה עם הארץ יותר טוב לו, כי אינו פוגם אם אינו לומד
קבלה, כי אין לטיל בפרדס קדם שימלא כרסו בבשר ויין, אבל מאן
דאוליף תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ענשו כל כך גדול אם לא
ללמד קבלה, ואדרבה פוגם בלמודו, וטב ליה דלא יוליף ליה, כי
אחזר עלמא לתהו ובהו, לשבירת הכלים שמגביר הקלפה כשהנהר
והגן יבשה, דמנע הטפה רזי תורה מהם כו'. **ומי שיכול לקנות לו**

רב שילמדהו קבלה או חבר או מתוך הספרים ומתושל, גורם ארץ גלותא כו', כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה כו'. ואין צורך להאריך בראיות לזה המפרשים מפי גבורות הקדוש עליון האר"י זכרונו לברכה.

גם מאמר זה מורה באצבע כל דברי רב זכרונו לחיי העולם הבא למדקדק בו, כי קיים לן תורה מגנה ומצילה אפלו בעידנא דלא עסיק בה, ואיך אמר טב ליה דלא יוליף כלל, אלא ודאי למודו כל השנה אינו כלום אם אין מעטרו ביום אחד בלמוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כלם. וזה שאמר וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכלתו אפלו יום לשנה, תורתו בלה עושה פרות למעלה, וכל שכן אם קובע עת להשם שעה אחד בכל לילה אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא דמלכא, ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. ודי בהערה זו למי שחננו השם בינה והשכל.

(כסא מלך לתקוני זהר תקון מ"ג אות ס')

יט) מוי שלא נמשך אחר ספרי הזהר וספרי האר"י זכרונו לברכה, בהכרח שאינו יכול לסבל את הדבר הקדוש באמת, ובאמת יש לו בחירה ויש לו כח לשבר את מזגו הרע

מה שאנו רואים, שיש בני אדם שאין דעתם נמשכת אחר ספרים קדושים ונוראים מאד כגון ספרי הזהר וספרי האר"י זכרונו לברכה וכיוצא, אף על פי שיש בהם חדושים נוראים מאד מאד המאירים עינים ומתוקים כדבש, והם נמשכים דיקא אחר ענניים אחרים כגון חקירות, דע כי זהו מחמת מזגם, כי מזגם בטבעם הוא מזג רע מן התולדה שנולדו במזג רע שאינם יכולים לסבל את הדבר הקדוש באמת, ובאמת בודאי יש לו בחירה ויש לו כח לשבר את מזגו הרע, אבל מאחר שנולד במזג רע

כִּזְהָ, הוּא צָרִיךְ לְסַבֵּל מְרִירוֹת גְּדוֹל לְשִׁבְר אֶת מְזִגּוֹ וְטַבְּעוֹ הָרַע.
וְאֲשֶׁרִי לְאָדָם שֶׁנּוֹלַד בְּקִדְשָׁה.

(ספר שיחות הר"ן מברסלב, מ')

כ) שְׁלֵמוֹת הַתּוֹרָה רַק עַל יְדֵי תּוֹרַת הַחַי"ץ

בְּכָל רִזִּין סְתִימִין כּו' אִיהוּ בַר נֶשׁ שְׁלִים, בַּעַל תּוֹרָה וְדַאי, מְאֲרִי
דְּבִיתָא (סבא דמשפטים דף צ"ט:). הָא לְמַדְתָּ, שְׁכָל מִי שְׁאִינוּ לּוֹמַד
קִבְלָה אִינוּ בַּעַל תּוֹרָה שְׁלִים.

(מקדש מלך לזהר פרשת משפטים שם)

כא) בְּכָל יוֹם גְּלוּי חָרַשׁ לְלִמּוֹד הַזְהָר

שְׁמַעְתִּי מְאֲדוֹנִי אָבִי זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא שְׁסֹפֵר
הַזְהָר יֵשׁ לוֹ בְּכָל יוֹם פְּרוֹשׁ אַחֵר.

(דגל מחנה אפרים, פרשת בא, עמוד פ"ד טור ב')

כב) הַנְּשָׁמָה מִשְׁבַּעַת לְלִמּוֹד רִזִּי הַתּוֹרָה

וּבְשַׁעְתָּא דְּזַמִּינִין לְנַחְתָּא [הַנְּשָׁמָה] לְהַאי עֲלָמָא, וְאָמַר לִיהּ, זֵיל
אִיִּתִי לִי רוּחַ פְּלוּנִי. בְּהַהִיא שַׁעְתָּא אֲתִיָּא הֵהִיא נְשָׁמָתָא, מִתְּלַבְּשָׂא
בְּדִיוֹקְנָא דְּהַאי עֲלָמָא, וְהָהוּא מְמַנָּא אַחֲזִי לָהּ קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא.

קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לָהּ, וְאוּמִי לָהּ, דְּכַד תִּיחֻת לְהַאי
עֲלָמָא, דְּתִשְׁתַּדַּל בְּאוּרִייתָא לְמַנְדַּע לִיהּ, וְלִמְנַדַּע בְּרִזָּא
דְּמַהִימְנוּתָא. [הם הקדמות הסודות לפרש בהם סתרי תורה,
שְׁהִיא חֶלֶק הַתּוֹרָה הַמְרַצִּית לְמַעֲלָה יוֹתֵר מִן הַכֹּל, אֹר הַחֲמָה שָׁם,
בְּשֵׁם הַרְמ"ק זְכוֹרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא], דְּכָל מֵאן דְּהוּי בְּהַאי
עֲלָמָא, וְלֹא אֲשַׁתַּדַּל לְמַנְדַּע לִיהּ, טַב לִיהּ דְּלֹא יִתְבָּרִי. בְּגִין כֹּךְ
אֲתַחֲזִי קָמִי מְלָכָא קְדִישָׁא, לְמַנְדַּע בְּהַאי עֲלָמָא, וְלֹא שְׁתַּדַּלָּא בֵּיהּ
בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרִזָּא דְּמַהִימְנוּתָא.

הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (דברים ד) אַתָּה הָרֵאתָ לְדַעַת, אֲתַחֲזִיאַת עַל
יְדָא דְּהָהוּא מְמַנָּא, קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְדַעַת לְמַנְדַּע
וְלֹא סִתְפְּלָא בְּהַאי עֲלָמָא, בְּרִזָּא דְּמַהִימְנוּתָא, בְּרִזָּא דְּאוּרִייתָא.

(זהר חלק ב' דף קס"א):

בג) גדל מעלת למווד הזהר והתקונים

סגלה להנצל מגאונה, להרבות בלמוד זהר הקדוש, בדוק ומנסה.

(ספרי יראים)

לאהובי בני ידיד נפשי, נפשי קשורה בנפשו וכו', וכעת באתי במכתב ששכחתי לדבר עמו קדם נסיעתי שתתחיל לומר תקוני הזהר הקדוש וכו'.

(ספר בית אהרן דף קמ"ט, מכתבים קדש, מהרב הקדוש אדמו"ר רבי אהרן זכר צדיק לברכה)

אחר התפלה בכל יום וכו' יאמר מאמר מזהר הקדוש או מתקונים.

(סדר היום ואזהרות שכתב הרב הקדוש הרב רבי אהרן מקרלין, ספר בית אהרן)

אמר מוריניו הרב רבי משה מקאברין זכרוננו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא: אמירת זהר הקדוש בכל יום אף כי לא ידע מה הוא אומר עם כל זה אמירת זהר הקדוש מזכך הנשמה.

(אור לישרים)

יזהר לעסק בתורה סמוך לשכיבה איזה שעור גירסא במשניות או בספר זהר הקדוש אשר קדשת התורה אשר למד בשכלו תנצר אותו.

(צפון שמיר סימן ח')

זכאה חולקיהון דישראל דקודשא בריך הוא אתרעי בהון ויהב להון אורייתא דקשוט, אילנא דחיי, דביה אחיד בר נש (ספרים אחרים: ירית) חיינן להאי עלמא, וחיינן לעלמא דאתי. דכל מאן דאשתדל באורייתא ואחיד בה, אית ליה חיינן (ספרים אחרים: אחיד בחייו). וכל מאן דשביק מלי דאורייתא, ואתפרש מאורייתא,

כָּאֵלוּ מִתְפָּרֵשׁ מִחַיִּין, בְּגִין דְּהִיא חַיִּין, וְכָל מַלּוּי חַיִּין, הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (מְשַׁלֵּי ד) כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצָאֵיהֶם, עַד כָּאֵן לְשׁוֹן הַזְהָר הַקְדוּשׁ.
 וּמְפָרֵשׁ הָרַב מִשֶּׁה זְכוּתָא: **וְכָל מֵאֵן דְּשָׁבִיק וְכוּ'**, הוּא חֲדוּשׁ אַחֲרָה, וְהוּא, שְׁהָרֵי אֵין הַכֹּל זֹכִים לְכַתְרָה שֶׁל תּוֹרָה וְכוּ', וּמָה יַעֲשׂוּ מִי שֶׁלֹּא נִגְזַר עֲלֵיהֶם לְהִיּוֹת חֲכָמִים, לָזֶה אָמַר שְׁיֵשׁ לָהֶם ב' תְּקוּנִים, אֶחָד לְגֵרֵס בְּעֵלְמָא, כִּי גְדוֹל כַּח הַתּוֹרָה גַּם בְּפִטְפוּט לְחוּד וְאֶפְלוּ בְּלִגְלוּג וַיֵּשׁ לוֹ זְכוּת וְכוּ', וּכְנִגְד זֶה אָמַר, כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה כֵּן אֶלָּא שְׁבִיק מִיֵּלֵי דְאוּרִיתָא, מִיֵּלֵי דִיקָא וְכוּ', כָּאֵלוּ מִתְפָּרֵשׁ מִתַּמָּן, פְּרוּשׁ אַף עַל פִּי שְׁיַעֲשֶׂה מַעֲשִׂים טוֹבִים וְכוּ' וְכָל מִיֵּלֵי חַיִּין, הַמַּלּוּת לְבַד בְּקִרְיָאָה וְגִירָסָא בְּעֵלְמָא, לְמָה זֶה דּוֹמָה? לְחוּלָה שְׁשׁוּתָה מִשְׁקָה רְפוּאָה וּמוֹעִיל בְּסִגְלָתוֹ אַף כִּי לֹא יֵדַע בְּחֲכָמָה הַרְפוּאָה.

(רבינו משה זכותא דף קמח: לפרוש הזהר)

(כד) אֶפְלוּ בְּקִרְיָאָת הַזְהָר לְבַד וּבְגַמְגוּם, הָרֵי הוּא פְּהוּגָה וּמְפָרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם שְׁיֵשׁ כַּח בּוֹ לַעֲשׂוֹת נְסִים אֶפְלוּ בְּלֹא יְדִיעָה

וְכָל מֵאֵן דְּאֶשְׁתַּדֵּל וְכוּ', אֶפְלוּ בְּקִרְיָאָה לְבַד וּבְגַמְגוּם הָרֵי הוּא כְּהוּגָה וּמְפָרֵשׁ אֶת הַשֵּׁם שְׁיֵשׁ כַּח בּוֹ לַעֲשׂוֹת נְסִים אֶפְלוּ בְּלֹא יְדִיעָה, וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּגִמְרָא שְׁיֵשׁ כַּח בְּפִסּוּקִים לְהִגּוֹן. וְכָל זֶה יִהְיֶה נִשְׁמָר מִכָּל רַע מֵיִצָּר הָרַע וּמִמְקָרִים רָעִים וּבְעוֹלָם הַזֶּה הַחֲמִרֵי, וְגַם בְּעוֹלָם הַבָּא הַרוּחָנִי, כִּי גַם שֶׁהוּא לֹא יֵדַע סוּד הַרוּחָנִיּוֹת, הֲלֹא יִתְעוֹרֵר לְהִסָּר עָלָיו.

(רבינו משה זכותא דף קעח:)

וְכַתֵּב הָרַב זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, בְּחַל אוֹמְרִים "ה'רִיעוּ ל'הַשֵּׁם פֶּל ה'אֲרָץ" רֵאשֵׁי תַבּוֹת הַלֵּכ"ה, וּבִשְׁבַת אוֹמְרִים "ה'שְׁתַּחֲווּ ל'הַשֵּׁם ב'הַדְרַת ק'דֶשׁ" רֵאשֵׁי תַבּוֹת קַבֵּל"ה, כִּי הַקַּבְלָה תִּשְׁתַּבַּח בְּיוֹם הַשְׁבַּת, כִּי קְדוּשָׁה הִיא בְּסוּד אֲצִילוֹת דְּלִית תַּמָּן קְלִיפִין כָּלֵל, וְלַמּוֹד מֵאֲמֵרֵי הַזְהָר וְקִרְיָאָתוֹ זֶה הִיא הַלּוּלוֹ אַף כִּי גִירָסָא בְּעֵלְמָא. [אָמַר

המעתיק: ומפני זה צנה החפץ חיים זכר צדיק לברכה לכל תלמידיו
בכל שבת לגמור הזהר של פרשת השבוע].

(רבי משה זכותא קע"ג.)

**הטעם שפתבו זכרונם לברכה כי למוד הזהר הקדוש נורא
ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי קאמר, משום דבכל התורה יש
פרד"ס, ובכל למוד אינו נפר הסוד כלל, ואדרבה, הקורא ושונה
דעתו על הפשט לבד, באין מבין אם יש סוד בתורה כלל, מה שאין
כן ספר הזהר הקדוש, דהסודות הם בגלוי והלומד יודע כי ידבר
נפלאות ורזי תורה והוא לא ידע, ולזה מועיל מאד לתקן הנפש.**

(נפש חיים מערכת הז' אות ד', משם הגדולים להחיד"א)

כה) עקר למוד הקבלה – הזהר והתקונים

אינו דומה חיות ותענוג למוד הנגלה כלמוד הזהר והתקונים.
ואמר על עצמו שהוא אין לו חיות ותענוג אפלו בלמוד הגמרא
כמו מן הזהר ותקונים.

(מדרש פנחס מהרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ, ע"ב אות ג)

פעם אחת הזהיר לומר הרבה תהלים וללמד זהר הרבה.

(שם, יז, אות ב)

עוד אמר, שבקש מרבו שינצל מן הגאות והפציר לו מאד על
זה, ואמר ליה שילמד זהר, ואמר ליה, אני לומד זהר, השיב לו רבו,
שילמד הרבה זהר.

(שם, לו, אות עג)

עוד אמר לאדם אחד שיאמר זהר בכל יום ויום ויהיה לו
פרנסה.

(שם, לו, אות מג)

בענין ללמוד קבלה וכתבי האר"י זכרוננו לברכה, ידעתי כי אתה
בעצמך לא תרצה ללמוד בלעדי איזהו גדול ממך ולא תמצא זה, רק

תלמד ספר שערי אורה וגנת אגוז [להרב יוסף גיקטליא], ועקר
ספר הזהר והתקונים.

(ישר דברי אמת סימן לט)

ובאיזה דרך ישכן האור לבוא להשגה זאת, לזה תקנו לנו
חכמינו זכרונם לברכה שיקרא אדם קריאת שמע שחרית וערבית,
שמע ישראל השם אלקינו השם אחד על פונה זו, שימליך להקדוש
ברוך הוא למעלה ומטה וד' רוחות העולם. וכשיאמר פסוק זה
בבקר בכונה זו ובהשתוקקות גדול עד כלות הנפש אליו וכו', אך מי
שעדין לא תקן המדות כראוי ולא שבר תאות הגשמיות לא יכול
לקרא פסוק זה ולומר אחד על פונה זו וכו', ועצה היעוצה לזה
שיכול לומר אחד שלא יבלבל אותו המחשבות זרות כל כך, הוא
שילמד הרבה קדם התפלה משניות גמרא וזהר הקדוש על
פונה זו, שעל ידי למוד, יכול לומר שמע ישראל השם אלקינו
השם אחד פדת, ונכון.

(מאור ושמש בראשית, דבור המתחיל ויאמר אלקים יהי רקיע, ב, א)

כו) הזהר והתקונים – נשמת התורה עגן הצלה נגד כל רע

והמשכילים יבינו, אינון מארי קבלה, דאתמר בהון (דניאל יב)
והמשכילים יזהירו פזהר הרקיע. אלן אינון דקא משתדלין
בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו פתיבת נח, דמתכנשין בה
שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים
ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו.
ודא אורה דספרא דא.

(זהר בהעלתך קנ"ג)

עין שם (זהר פרשת בהעלתך) גדל החיוב לעסק בספר הזהר
ובתקונים, והם נשמת התורה, ובזה יזפה בנשמתא לנשמתא
דברים עתיקים וכו'.

(הדרת מלך לזהר פרשת בהעלתך שם, דף רמ"ז.)

גלוי חכמה זאת עתה בדורות גרועות הוא כדי שיהיה לנו
 מגן עתה לאחז בלבב שלם באבינו שבשמים, כי באותן הדורות
 הקודמים היו אנשי מעשה וחסידים, והמעשים טובים היו מצילין
 אותן מפני המקטרגים, עתה רחוקים אנו משרש העליון כמו
 השמרים בתוך החביות, מי יגן עלינו אם לא קריאתנו בחכמה
 הזאת הנפלאה והעמקה. ובפרט על דרך שכתב הרב זכרוננו
 לברכה שהנסתרות נעשו עתה כמו נגלות, כי בדור הזה מושל
 הזנות ומלשינות ולשון הרע ושנאה שבלב, ונתפשטו הקלפות
 באפן שמתביש האדם לנהג דברי חסידות, והשם יגן עלינו וימחל
 לעווננו, אמן כן יהי רצון.

(מורינו הרב רבי יעקב צמח בסוף הקדמתו לעץ חיים)

ומורי זכרוננו לחיי העולם הבא היה אומר, מי שהוא חריף ובקי
 בעיון מאד במהירות, טוב שיעין שעה אחת או ב' בעיון ולא יותר
 וכו', אבל מי שאינו מהיר כל כך והוא קשה העיון, יותר טוב לו
 שיעין בפנימיות הדבר שהוא בפרי, ממה שיעין בקלפות, והוא
 שיעין ויעסק במדרשים ובאגדות ובפרט בזהר ובספרי קבלה.

(פרי עץ חיים הנהגת הלמוד)

מי שהוא בעל עסק גדול, יהיה רב למודו בזהר הקדוש, עת
 קבוע בכל יום ללמד ספרי מוסר, ובפרט בספר הזהר במאמר קן
 צפור.

(אדמו"ר הזקן - בעל התניא)

כז) בשבת ילמד כל היום זהר

ילמד בכל יום זהר מעט, ובשבת כל היום זהר.

(מאמרי אדמו"ר הזקן פרשת תצא דף תתל"א)

והעקר שיהיה עת קבוע בכל יום ללמד ספרי מוסר כמו ראשית
 חכמה וספר הישר לרבינו תם ובפרט בספר הזהר.

(מאה שערים עמוד 40)

כח) העוסק בחכמת הקבלה נקרא בן להקדוש ברוך הוא, ונשמתו מעולם האצילות – בלמוד הפשט נקרא עבד

ישראל אקרון עבדים, דכתיב עבדי הם, ואקרון בנים, דכתיב בנים אתם להשם אלקיכם. בזמנא דידע ליה בר נש לקודשא בריך הוא באורח כלל, כדין אקרי עבד דעביד פקודא דמאריה, ולית ליה רשו לחפשא בגניזוי וברזין דביתיה.

בזמנא דידע ליה בר נש באורח פרט, כדין אקרי בן רחימא דיליה, כבן דחפיש בגניזוי, בכל רזין דביתיה [כבן הזה שמחפש באוצרות בכל סודות ביתו, דרך אמת]. ואף על גב דאקרי בן ברא בוכרא לקודשא בריך הוא, כמה דאת אמר (שמות ד) בני בכורי ישראל, לא יפוק גרמיה מפללא דעבד, למפלח לאבוי בכל פולחנין דאינון יקרא דאבוי. והכי אצטריך לכל בר נש למהוי לגבי אבוי בן, לחפשא בגניזוי ולמנדע רזין דביתיה, ולאשתדלא אבתריהו כו'.

זכאה חולקיה דהאי בן, דזכי לאשתדלא למנדע בגניזי דאבוי, ובכל רזין דביתיה, ככרא יחידאי דאשליטיה אבוי בכל גניזוי, ודא איהו יקרא דשליט על כלא, מאן דישתדל באורייתא, למנדע ליה לקודשא בריך הוא. ובאינון גניזין דיליה, אקרי בן לקודשא בריך הוא, כל חילי שמיא, לית מאן דימחי בידיה, בכל שעתיא דאצטריך למיעל לגבי אבוי. זכאה חולקיה בעלמין פלהו כו'. דא איהו בר נש, דקודשא בריך הוא אכריז עלוי בכל אלין חילין ומשרין דכל עלמין, ובכל אינון רקיעין, אודהרו בפלגיא מהימנא דבי מלכא, דכל גניזי דמאריה בידיה. זכאה איהו בהאי עלמא, וזכאה איהו בעלמא דאתי.

מההוא יומא ולהלאה, אשתמודע בר נש, ואתרשים בעלמין פלהו. בשעתא דאצטריך, כל חילין ומשרין פלהו אודהרו למהוי גביה, וקודשא בריך הוא לא בעי אלא איהו בלחודוי. וקלא אתער, יאות הוא ליחיד למהוי גביה דיחיד, ולא תעסקא יחיד ביחיד.

(זהר חלק ג', רעיא מהימנא, דף קי"א-קי"ב)

בנים מארי קבלה.

(תקוני זהר בהקדמה דף א.)

**מסטרָא אורִיתָא דברִיאָה אתמר בישראל כי לי בני ישראל
עבדים, ומסטרָא דאצילות בנים אתם להשם אלקיכם.**

(שם דף ה')

מי שלא למד התורה על פי סוד אף על פי שהשלים עבודתו
בתכלית השלמות, הוא רק בבחינת עבד, בבחינת כי לי בני ישראל
עבדים, עבדי הם, שנשמתם מעולם הבריאָה ששם הכסא והחיות
ואופנים שהם נקראים עבד ואָמה, אָבל מי שלומד ועובד השם
יתברך בפנימיות החכמה בנסתרות התורה ועושה יחודים
הוא בבחינת בן וכבן משמש לאָביו ולאָמו עבודה שלמה, כי
נשמתו מעולם האצילות, ועליו נאמר "הבן יקיר לי אָפרים" וגו'.

(הקדמת מורינו הרב נתן שפירא לפרי עץ חיים)

כט) הזהר מסגל לזכר הנשמה

**מקבל בדינו שגם מי שלא יודע כלום, לשון הזהר מסגל
לזכר הנשמה.**

(מורינו הרב צבי אלימלך מדינוב בהגהותיו לספר סור מרע, דפוס מונקטש אות ט')

על כן בני ואחי תרגילו עצמכם ללמד בדברי הזהר והתקונים
בשקידה, ומי שלא ראה אור הזהר מתוקים מדבש, לא ראה
מאורות מימיו ולא טעם טעם התורה, ועוד שהוא מטהר הנפש
ומזככה, אָפלו אָמירה בעלמא מן השפתים סגלה ותקון הנפש
מאד, ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש מכל פגם
וסִיג וחולאת.

(הקדמת ספר עצי עדן מקאמארנא זכרוננו לברכה)

**למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפלו אי
לא ידע מאי קאמר ושוּגָה בו שגיאאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש
ברוך הוא. ונהי שבלמוד המשניות וכדומה יש דעות שצריך להבין**

לפחות מהו הענין שלומד, אבל בלמוד תהלים וזהר הקדוש אפלו באין מבין כלל, חשוב ומקבל ומרצה לפני השם וכו'.

(פלא יועץ אות ז', זהר)

ל) על ידי למוד הזהר זוכים לכל מדות טובות שפעולם

בעת עיקבא דמשיחא התגברות הרע והעזות והמדות רעות בהנהגות ראשי ערב רב, נתגלה האור הגנוז מן השמים ספר הזהר והתקונים ואחריהם וכו', ובזה הלמוד מבער הקוצים והרע שבנפשו ויזכה לדבק עצמו לאור עליון, ויזכה לכל מדות טובות שפעולם, ולזה נתגלה האור הזה.

ועקר למוד בפנימיות התורה יהיה שתשיג הארה וחסות אלקית בנפשך בעת למודך ובכל היום, ולא שתהיה מקבל או חוקר וכו'. ולפעמים האדם הוא בקטנות השכל, לא יפטר את עצמו מכלום כי זה מינות וכו' ואז עקימת שפתיו הוה מעשה ומלכא שכיב על אבנים ואותיות כמו שהן.

(היכל הברכה דברים דף ר"ח:)

לא) אמירת זהר בכל יום מסגל לפרנסה

עוד אמר לאדם אחד שיאמר זהר בכל יום ויום ויהיה לו פרנסה.

(מדרש פנחס דף ל"ו. אות מ"ג)

לב) למוד הזהר מביא את האדם לידיעת ודבקות הבורא

נדע שכל ספר הזהר וחיוב למודו וכו', הכל מצות עשה לדבקה בו ולידע שיש אלקי מצוי.

(נתיב מצוותיך, שביל היחוד, שביל ב' אות ג')

לג) על ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה

ידוע שלמוד הזהר מסגל מאד מאד. ודע, שעל ידי למוד הזהר נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה, והלשון של הזהר מעורר מאד לעבודת השם יתברך.

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב, ק"ח)

לד) עצם תבות ודבורי הזהר מקשרין האדם לאין סוף

ובענין למוד זהר הקדוש אמר בשם הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר: שזהר הקדוש צריך לאמרו בלא באור, כי התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך, רק מי שרוצה ללמד עם באור יעין מקדם בהבאור, והזהר יאמר כסדר בלי באור.

(רבי ישראל דוב מוילעדניק, שארית ישראל שער ההתקשרות שער הא' דרוש ה' מאמר ב')

לה) לא ימנע מקריאת הזהר הגם שהדברים סתומים וחתומים

וגם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית כרותה לשפתים הנוטפות מר באמא ורעיותא דלבא בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה כו'.

(הרב משה זכותא בהגהותיו לספר הפנונת)

לו) מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש, כי הוא מאיר במקום החשך

היה מתמיד בלמודו מאד ש"ס ופוסקים ותנ"ך ועין יעקב וספרי הזהר ותקונים וכו', וקצת היה בלי שעור, ובפרט בספרי תנ"ך ועין יעקב וכל כתבי האר"י וספרי הזהר ותקונים.

(שבחי הר"ן רבינו נחמן מברסלב ז')

**לז) הרב הקדוש החוזה מעריף את ספר אור החיים
ומאור עינים בספר הזהר**

פעם אחת שאל הרב הקדוש החוזה מלובלין זכותו יגן עלינו לתלמידו הרב הקדוש רבי מאיר מאפּטא בעל מחבר ספר 'אור לשמים' זכותו יגן עלינו: האם אתה לומד בספר הקדוש מאור עינים, והשיב לו, אשר אינו לומד בו. אמר לו הרב הקדוש מלובלין: אני אומר לך, שלא מצאתי בשום ספר דברים נפלאים כמו שמצאתי בג' ספרים אלו, הינו ספר הזהר וספר אור החיים הקדוש וספר מאור עינים.

(הרב הקדוש רבי יצחק מסקווירא זכותו יגן עלינו, כרם ישראל (רוזין), דף כ"ו טור א')

**לח) למווד או אמירת הזהר בבקר השכם מועיל לטהרת
הנפש ותאות למווד התורה**

ובכלל זה גם כן תזהרו בני מאד ללמד, או על כל פנים לומר בכל יום בבקר השכם אליבא ריקנא שעור זהר הקדוש, ודבר זה מועיל מאד לטהרת הנפש וגורר תאות הלמוד כנזכר בספר עבודת הקדש, אשריכם בני היקרים אם תשמעו בקולי.

(רחמי האב סימן ג')

**לט) על ידי טעימת יינה של תורה, פנימיות התורה,
מתעורר האדם באהבה נפלאה שלמעלה מן הדעת
וההשגה**

פנימיות התורה הוא בחינת משקה המשכרת, כמו יין לאחר שנכנס במעיו יצא מהעלמו ומתגלה ואז משכר ומבלבל הדעת וההשגה מפני שהיה בו כח שלמעלה מן השכל בהעלם, ועתה יצא ונתגלה, כמו כן ברזין דאורייתא שהוא מה שלא נתלבשה במצוה אלא הן ספור גדלת אור אין סוף ברוך הוא למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית וכו' להשכיל ולהשיג סדר כל ההשתלשלות ולספר בשעור קומת עצמות המאציל והנאצלים, כמו כל מאמרי האדרא רבה ואדרא זוטא שהוא בחינת אהבה רבה

שְׁלֹמֶעֱלָה מִן הַדַּעַת וְכוּ' וְרִזִין דְּאוֹרֵיתָא שְׁלֹמֶעֱלָה מִן הַהִשְׁגָּה בְּהַעֲלֵם
גְּדוּל, וְכִשְׁטוּעָמִים וּמְשִׁיגִים יִתְבַּלְבַּל דַּעַתוֹ, כְּלוּמַר שְׁנוּלַד לוֹ
מִחֲמַת הַהִתְבּוֹנְנוֹת בָּהֶם אֶהְבֶּה נִפְלְאָה שְׁלֹמֶעֱלָה מִן הַדַּעַת
וְהַהִשְׁגָּה וְכוּ'.

(ספר מאמרי אדמו"ר הזקן (בעל התניא) תקס"ג חלק ב', דבור המתחיל והשתיה פדת)

מ) עֵסֶק חֲכָמַת הַסּוּד מוֹנַעַת הַתְּנַשְׂאוֹת חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְנִדְחָה מִפְּנֵיהָ כְּהַחֲשֵׁךְ מִפְּנֵי הָאוֹר

פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵם חַיִּים לְפְנִימִיּוֹת הַגּוֹף שֶׁהוּא הַנֶּפֶשׁ,
וְהַחִיצוֹנִיּוֹת לְחִיצוֹנִיּוֹת הַגּוֹף. וְהַעוֹסְקִים בְּרָמְזוֹ וְסוּד, אֵין יָצוּר הָרַע
יְכוּל לְהַתְגַּרוֹת בָּהֶם.

(אבן שלמה להגר"א פרק ח' אות כ"ז)

כְּתוּב בְּסֵפֶר הַקְּנָה: "וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק וְגו' בֵּין עוֹבֵד
אֱלֹקִים לְאֲשֶׁר לֹא עָבְדוּ", עוֹבֵד אֱלֹקִים הֵינוּ הַעוֹסֵק בְּתַלְמוּד
וּבַזְהַר, לֹא עָבְדוּ, דְּהֵינוּ, הַעוֹסֵק בְּתַלְמוּד לְבַד וְאֵינוּ עוֹסֵק
בַּזְהַר.

(מעין גנים פרק א')

הַחֲכָמָה הָאֲמִתִּיּוֹת חֲכָמַת הַקְּבֵלָה הָאֱלֹקִית הִיא עֶקֶר הַצְּלַחַת
הַנֶּפֶשׁ, וְאֵין לְאָדָם לְהַפְטֹר מִמֶּנָּה בְּשׁוּם אִפֹּן, וְהִיא עֶקֶר תּוֹרַת
יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו
לְיִשְׂרָאֵל וְגו' וְכוּ'. וְאוֹמֵר אֲנִי, הַלּוֹאֵי שֶׁלֹּא הֵיוּ מְקַלִּין גְּדוּלֵי הַדּוֹר
בְּתַלְמוּד הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה וְהַלּוֹאֵי הֵיוּ מְלַמְּדִים דֶּרֶךְ לְתַלְמִידִים
לְעֵסֶק בְּחֲכָמָה הַלּוֹז, אֲזִי בּוֹדְאֵי לֹא הָיָה שׁוּם הֲרַמַת רֹאשׁ
לְחֲכָמָה הַחִיצוֹנִיּוֹת וְהֵיוּ כָּל הַחֲכָמוֹת נִדְחִים מִפְּנֵיהָ כְּמוֹ שֶׁנִּדְחָה
הַחֲשֵׁךְ מִפְּנֵי הָאוֹר, אֲךָ שְׁעוֹנוֹתֵינוּ גָּרְמוּ שֶׁגַם כְּמָה וְכְמָה מִצַּדִּיקֵי
הַדּוֹר סָגְרוּ אֶת דַּלְתֵי הַחֲכָמָה בְּפְנֵי פְּרַחֵי הַפְּהִנָּה וְאָמְרוּ שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ
עַד שֶׁיְהִי בְּעֲלֵי מַדְרָגָה וְרוּחַ הַקְּדֻשָּׁה, וְהִנֵּה עָבוּר זֶה נִשְׁאַרְנוּ עֲרָמִים
מִן הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה וְנִתְגַּבֵּר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים חֲשָׁכוֹת הַחֲכָמוֹת
חִיצוֹנִיּוֹת הַכָּסִיל בְּחֲשֵׁךְ הוֹלֵךְ וְכוּ' וַיֵּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר וַיֵּאָר לָנוּ.

(מעין גנים פרק א')

מא) למווד הזהר, תקוננים וזהר חרש, מעלות השחר עד צאת הפוכבים מנע שרפת התלמוד

תקנות ראשונות לקבע למווד תמידי אשר לא יפסיק.. הקדוש הזה בספר הזהר הקדוש ותקוננים, ללמוד כל איש מהם חלקו זה אחר זה מאחר תפלת הבקר ועד עת תפלת מנחה ערב כל הימים תמיד חוץ משבת ויום טוב וכו', ועוד הוסיפו בלמוד התמידי של הזהר הקדוש ללמוד כל היום כלו ועוד שש שעות בלילה חוץ מן הלילות ממוצאי יום כפור, וכו' וכו'.

ובשנת תצ"א היה גזרות נוראות וכו' לבער ספרי התלמוד של בני ישראל וכו', והגאון ר"י באסאן שאל לרבינו משה חיים לוצאטו (רמח"ל) לבאר לו סוד הענין, ורבינו השיב לו בבאור סוד כל הענין, כי הוא ראה זאת מקדם והקדים רפואה למכה ותקן בישיבה שלו שילמדו זהר ותקוננים וזהר חדש בלי הפסק מעלות השחר עד צאת הפוכבים וכו'.

(ימים משה, ענינים נפלאים מרבינו משה חיים לוצאטו)

מב) אפלו בעת עצלות וכבודות יתגבר בלמוד הזהר

עקר גדול להתגבר מאד בכח ללמוד דיקא בעת הזאת שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמוד רק החמר מקררו בעצלות ובכבודות וכו', אפלו שמחו ולבו אטומים ולא יכול לכוון כלל מה שלומד, אף על פי כן יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הגמרא משניות מדרש וזהר.

(מנחת ע'ני' אות כ"ה)

מג) חק ולא יעבר ללמוד הזהר מסדר השבוע

ביום שבת קדש יהיה לכם שעור קבוע ללמוד בזהר הקדוש מסדר השבוע, וזה יהיה לכם חק ולא יעבר.

(הכנה דרבה מבצל ערוגת הבשם צעהלים)

מד) למוֹד הַזֶּהֶר הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוּ בְּלִי הַבְּנָה חָשׁוּב לַפְּנֵי
הַשֵּׁם – גֶּדֶר גָּדוֹל לְאָדָם שֶׁלֹּא יַעֲבֹר מִלְקָרָא הַפְּרָשָׁה
מִסְפֵּר הַזֶּהֶר הַקְּדוֹשׁ מִדֵּי שְׁבוּעַ בְּשְׁבוּעַ

למוֹד סֵפֶר הַזֶּהֶר נִשְׁגָּב מְאֹד לְטֹהַר וּלְקִדְשׁ הַנֶּפֶשׁ, וְאֶפְלוּ
אִי לֹא יָדַע מֵאֵי קֶאֱמֵר וְשׁוּגָה בּוֹ שְׁגִיאוֹת הַרְבֵּה, הוּא חָשׁוּב
לַפְּנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּדַכְּתִיב (שִׁיר הַשִּׁירִים א, ד) וְדָגְלוּ עָלַי אֲהַבָּה,
פָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה פָּרָק ב' פְּסוּק הַבִּיאֲנִי):
וְדַלּוּגוֹ עָלַי אֲהַבָּה. הֲאֵל לְמָה הַדְּבָר דּוֹמָה? לְתִינּוֹק קָטָן שֶׁאֵינּוּ יוֹדַע
דְּבָר וּמְדַבֵּר חֲצִין שֶׁל תְּבוּת בְּלַעְגֵי שִׁפָּה וְאָבִיו וְאִמּוֹ יִצְחָקוּ לוֹ וְשִׁמְחוּ
לְקוּלוֹ, כִּי יוֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח כְּשֶׁהָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי יֵשׁ לוֹ
חֶבֶה בַּתּוֹרָה וְרוֹצֵה לְלַמֵּד, אֲךָ אֵין דַּעְתּוֹ מְשֻׁגָּת אוֹ אֵין לוֹ מִי
שֶׁיִּלְמַדְנוּ וְלוֹמַד כְּמָה שֶׁיּוֹדַע, בּוֹדְאֵי עוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ וּבֹא
בְּשִׁכְרוֹ.

הִנֵּה כִּי כֵן אֵין מְקוֹם פְּטוֹר לְמִי שֶׁאֵינּוּ יוֹדַע לְלַמֵּד אֵין טַעֲנָה זֹ
פּוֹטְרָתוֹ לְיוֹם הַדִּין, כִּי יָכוֹל הוּא לְלַמֵּד כְּמוֹ שֶׁיּוֹדַע. וְנִהֵי שֶׁבְּלַמּוֹד
הַמְשֻׁנָּיוֹת וְהַעֲשָׂרִים וְאַרְבַּע (תַּנ"ךְ) יֵשׁ דַּעוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְהִבִּין לְפָחוֹת
מֵהוּ הַעֲנִין שְׁלוֹמֵד, אֲבָל בְּלַמּוֹד תְּהִלִּים וְזֶהֶר הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוּ בְּאֵין
מִבִּין כָּל חָשׁוּב וּמְקַבֵּל וּמְרַצֶּה לַפְּנֵי הַשֵּׁם. וּמִי שֶׁיּוֹדַע סֵפֶר
וּמִבִּין דְּבָרֵי הַזֶּהֶר הַקְּדוֹשׁ הַפְּשׁוּטִים יִמְצָא בּוֹ טוֹב טַעַם וּדְבָרִים
מִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ וּמוֹסְרֵי הַשֶּׁכֶל שְׁמוֹשְׁכִים לֵב הָאָדָם לְאָבִיו
שֶׁבְּשָׁמַיִם.

הִנֵּה כִּי כֵן רְאוּי לְכָל אָדָם לְקַח לוֹ סֵפֶר הַזֶּהֶר הַקְּדוֹשׁ וְלֹא
יַעֲבֹר מִלְקָרָא הַפְּרָשָׁה מִדֵּי שְׁבוּעַ בְּשְׁבוּעַ, וְזֶה גֶּדֶר גָּדוֹל לְאָדָם
כְּדִי שֶׁלֹּא יִשְׁיָאֲנוּ יִצְרוּ לְפָנוֹת עֲצָמוֹ לְבִטְלָה שֶׁהוּא רָעָה גְדוֹלָה כִּידוּעַ,
וְיַעֲשֶׂה זֹאת אִפּוֹא וְיִנְצַל, שֶׁיִּקְבֵּל עָלָיו סֵדֶר לַמּוֹדִים כְּגוֹן שְׁמוֹנֶה
עֶשְׂרֵה פָּרָקֵי מִשְׁנֵה בְּכָל יוֹם וְסֵפֶר תְּהִלִּים וּפְרָשַׁת הַזֶּהֶר וְכַדּוֹמָה,
וּכְשֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ פְּנָאֵי יִהְיֶה לוֹוֶה וּפּוֹרַע מִיּוֹם לְיוֹם וּמִחֲדָשׁ לְחֲדָשׁ
בְּאֶפְן שֶׁבְהִיּוֹתוֹ פְּנוּי תִּכְפֵּי יִפְנֶה לְשֵׁלֶם חוֹבָתוֹ, אֲךָ יִשְׁכִּיל עַל דְּבָר
מִרְאשִׁיתוֹ שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְלַמֵּד בְּמַהִירוֹת גְּדוֹל בְּאֶפְן שֶׁלֹּא יִהְיֶה שׁוּה
אוֹתוֹ הַלַּמּוֹד כְּלוֹם וְיִהְיֶה עֲמָלוֹ לְרִיק חֶס וְשְׁלוֹם. וּכְבָר אֶמְרוּ (טוֹר אֲרוֹחַ

חיים סימן א') טוב מעט בכונה מהרבות בלא כונה. וכשלומד סודות הזהר הקדש בלבבו ובין שיש צפוני סודות ורזי דרזין בכל הענינים, אך בשרו עליו יכאב על שאין לו ידיעה כלל וכלל.

ואזהרה שמענו למי שלומד ספר הזהר הקדוש, שישמר נפשו מאד כשלומד אבא, אמא, ברא, ברבא, זעיר-אנפין, אריך-אנפין, מטרוניתא, וכן צורת איברים: רישא, עינין, אודנין וכדומה, שלא יציר שום צורה למעלה חס ושלום חלילה וחס, ועל זה נאמר (דברים כז, טו) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה ושם בסתר, בסתרו של עולם, אלא יאמין באמונה שלמה שאינו שגך למעלה אלו הענינים כלל וכלל, רק הכל אורות עליונים וצפוני סודות שאין יד שכלנו מגעת. וכל אלו המלות שנוכרו בזהר הקדוש, הכל הוא כנויים ודרך משל בעלמא שהמשכיל יבין איזה דבר, ואנחנו לא נדע ואין לנו רשות לחשב ולציר בשום אופן, רק נקרא בשפתינו ונקדים תפלתנו שיהי נעם השם עלינו יהא חשוב ומקבל ומרצה שיח שפתינו לרצון ולעשות נחת רוח ליוצרנו ודינו.

(פלא יועץ אות ז', זהר)

מה) אם אין מעטרים למוד הנגלה השנתי בלמוד הקבלה יום אחד, למוד המשנה אינו פלום

...ממנו [מדברי התקוני זהר תקון מ"ג דף פ"ב]. יודע החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה, כי למוד הזה בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה כו'. ואין צורך להאריך בראיות לזה המכרשים מפי גבורות הקדוש עליון האר"י זכרוננו לברכה כו'. אלא ודאי למודו כל השנה אינו פלום אם אין מעטרו ביום אחד בלמוד הקבלה, כי שקול הוא כנגד כלם.

וזה שאמר [בתקוני זהר שם] וגרים דלא ישתדלון בהון, דזק מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכלתו אפלו יום לשנה, תורתו כלה עושה פרות למעלה, וכל שכן אם קובע עת

להשם שעה אחד בכל לילה, אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא
מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה
במלכותא דרקיעא. ודי בהערה זו למי שחננו השם בינה והשכל.
(כסא מלך לתקוני זהר תקון מ"ג אות ס')

מו) ילמוד אדם זהר בחשק גדול

ללמוד ספר הזהר בחשק גדול.

(הנהגות מהרב נחום מטשרנוביל זכר צדיק וקדוש לברכה)

מוז) מי שלא ראה אור הזהר לא ראה אור מימיו

אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לאורו לילך ולהגות באמרי נעם
מזיו זהר עליון אור הקדוש, חכו ממתקים וכלו מחמדים, מים שאין
להם סוף וקץ להבין ולהשכיל במעשה בראשית ובמעשה המרכבה,
ואיך להיות מרכבה להתיחד ולהשיב נפש אל מקור מחצבה
ושרשה. וזאת נחלט ונשרש בנפשי אשר מי שלא ראה אור ספר
הזהר לא ראה אור מימיו.

(עטרת צבי פרשת בהעלתך)

מח) מחמת שאין ספרי הזהר הקדוש באשכנז, על פן הם הולכים מלבשים במלבושי דייטש (גרמניה)

ענה ואמר זה אין אתה יודע שבאשכנז אינם נמצאים ספרי
הזהר הקדוש. ואף על פי שנדפסו שם ספרי הזהר הקדוש, עם כל זה
אינם מצויים שם רק נמכרו למדינתנו, ומחמת שאין שם ספרי
הזהר הקדוש, על פן הם הולכים מלבשים במלבושי דייטש
(גרמניה). כי הלבושים הם בחינת מקיפים, ומחמת זה צריכים
לדקדק מאד להחזיק המלבושים בנקיות ולכבדם כראוי. ופסק
באמצע ולא גלה כלל מה שיכות יש למלבושי דייטש למה שאין
נמצאים שם ספרי הזהר הקדוש.

(חיי מוהר"ן רבינו נחמן מברסלב, תכ"ב)

**מט) הלשון הקדוש של הזהר מעורר מאד לעבודת השם
יתברך**

**הלשון הקדוש של הזהר מעורר מאד לעבודת השם
יתברך, דהינו השבח שמשבח ומפאר את העובד השם, דהינו
הלשון הרגיל בזהר לומר זכאה וכו' על כל מצוה ועבודה, ולהפך
הצעקה שצועק וי וכו', וי ליה וי לנשמתיה, על הסר מעבודת השם,
אלו הלשונות מעוררים מאד את האדם לעבודתו יתברך.**

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב, ק"ח)

נ) בזהר אינו נמצא אפלו תבה אחת יתרה.

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס א' אות נ"ג)

נא) הזהיר ללמוד זהר הרבה

**רבי פנחס מקאריץ זצ"ל הזהיר לומר הרבה תהלים וללמוד
זהר הרבה.**

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס ג' אות ב')

- פָּרָק ד - עֵקֶר בְּרִיאַת הָאָדָם שִׁילְמוֹד חֲכָמַת הַנְּסֻתָּר

(א) עֵקֶר בְּרִיאַת הָאָדָם שִׁילְמוֹד חֲכָמַת הַנְּסֻתָּר

קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרָא לִיה לְבַר נֶשׁ בְּרִזָּא דְחֲכָמַתָּא, וְעָבִיד
לִיה בְּאוּמְנוּתָא סְגִי, וְנִפְח בְּאַפּוּי נְשָׁמַתָּא דְחַיִּי, לְמַנְדַּע וּלְאַסְתַּכְּלָא
בְּרִזִּין דְחֲכָמַתָּא, לְמַנְדַּע בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (יִשְׁעִיָּה מֵג)
כָּל הַנִּקְרָא בְּשָׁמַי וּלְכַבּוּדֵי בְּרֵאֲתֵינוּ יִצְרָתֵינוּ אַף עֲשִׂיתֵינוּ וּלְכַבּוּדֵי
בְּרֵאֲתֵינוּ דִּיקָא.

(זהר חלק ב' דף קנ"ה.)

(ב) דְבוּרֵי הַזְהָר הַקְּדוּשׁ הֵם קְשׁוּטֵי נַפְשׁ הַחַיִּים לְנִשְׁמַת
הָאָדָם

וְאַנִּי תַמְהֵתִי עַל בְּעָלֵי הַבְּתִים הַכְּשָׁרִים לָמָּה יִישְׁנוּ כָּל הַלִּילָה
וַיִּבְלוּ יְמֵיהֶם בְּהֶבֶל, לָמָּה לֹא יַעֲמְדוּ בְּאַשְׁמֶרֶת וְכוּ', אִם הוּא בַר הַכִּי
לְלַמֵּד עַל כָּל פְּנִים מְשַׁנְּיוֹת לָמָּה יִמְנַע עֲצָמוֹ מִזֶּה וְלוֹמַר אֵיזָה דְפִין
מִן הַזְהָר הַקְּדוּשׁ, כִּי כָּל דְבוּרִים אֱלוֹ, הֵם קְשׁוּטֵי הַנַּפְשׁ, חַיִּים
לְנַפְשׁוֹ.

(היכל הברכה קאמארנא דבָּרִים פְּסוּק י')

(ג) כָּל אוֹת וְאוֹת מִהַזְהָר הוּא תְקוּן לְנִשְׁמָה

סְפָר הַזְהָר מְלֵא מוֹסָר, וְכָל אוֹת וְאוֹת שְׁלוֹ הֵם תְּקוּנוֹת
גְּדוּלִים לְנִשְׁמָה לְתַקֵּן כָּל הַגְּלָגוּלִים.

(נוצר חסד פָּרָק ד' מִשְׁנָה כ')

**ד) צָרִיף לְטָרַח בְּפֶרֶד"ס הַתּוֹרָה עַד הַיְכָן שֶׁיִּכּוּל לְהַשִּׁיג,
וְאִם לֹא נִשְׁמָתוֹ תִּתְגַּלְגַּל עוֹד פְּעַם**

בְּעֵינָיו עֵסֶק הַתּוֹרָה עֵינָיו עֵסֶקוּ בְּפֶרֶד"ס הַתּוֹרָה שֶׁהוּא רָאשֵׁי
תְבוֹת פִּ'שֵׁט ר'מז ד'רוש ס'וד בְּכָל בְּחִינַת מֵהֶם כְּפִי אֲשֶׁר יוּכַל
לְהַשִּׁיג עַד מְקוֹם שֶׁיִּדּוּ מִגַּעַת לְטָרַח וְלַעֲשׂוֹת לוֹ רַב שֶׁיִּלְמְדוּנוּ, וְאִם
לֹא עָשָׂה כֵּן הָרִי חֶסֶר מִצְוָה אַחַת שֶׁל תִּלְמוּד תּוֹרָה שֶׁהִיא גְדוּלָה
וְשִׁקוּלָה כְּכֹל הַמִּצְוּוֹת, וְצָרִיף שֶׁיִּתְגַּלְגַּל עַד שֶׁיִּטְרַח בְּד' בְּחִינּוֹת
שֶׁל פֶּרֶד"ס כַּנֶּזֶר.

(שַׁעַר הַמִּצְוּוֹת לְהָאֵר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה דָף א')

הַשְּׂשִׁיית הִיא מִצְוָה פְּרָטִית, וְהִיא לְעֵסֶק בַּתּוֹרָה, וְהִיא שִׁקוּלָה
כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוּוֹת, כִּי תִלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כָּלֶם, וַיֵּשׁ בָּהּ ד' פְּרוּשִׁים
שְׁסִימָנִם פִּ'ר'ד'ס' פִּ'שֵׁט ר'מז ד'רוש ס'וד, וְצָרִיף לְטָרַח וְלַעֲסֹק
בְּכָלֶם עַד מְקוֹם שֶׁיִּדּוּ שְׁכָלוֹ מִגַּעַת, וַיִּבְקֹשׁ לוֹ רַב שֶׁיִּלְמְדֵהוּ, וְאִם
חֶסֶר אַחַת מֵאַרְבַּעֶתֶם כְּפִי הַשְּׂגָתוֹ יִתְגַּלְגַּל עַל זֶה.

(שַׁעַר הַגְּלוּלִים הַקְּדוּשׁ י"א, דָף י"ד.)

דַּע כִּי הָאֵדָם מְחִיב לְעֵסֶק בַּתּוֹרָה בְּד' מַדְרָגוֹת שְׁסִימָנִם פֶּרֶד"ס
פִּ'שֵׁט ר'מז ד'רוש ס'וד, וְצָרִיף שֶׁיִּתְגַּלְגַּל עַד שֶׁיִּשְׁלִים אוֹתָם.

(שֵׁם סוּף הַקְּדָמָה י"ו)

**ה) הָרַב חַיִּים וַיִּטְאַל הָיָה צָרִיף לְעֵסֶק תְּמִיד בְּכָל יְכָלָתוֹ
בְּסִפְרֵי הַזְּהָר מִפְּנֵי שֶׁבְּאַחַד מִגְּלוּלָיו לֹא הָאֱמִין בָּזֶה**

אָמַר לִי רַבֵּינוּ הָאֵר"י זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה, כִּי לְסִבָּה שֶׁהִייתִי בְּגִלְגוּל
אֶחָד מִן הַקְּדוּמִים בְּלִתי מֵאֱמִין בְּחֻכְמַת סִפְרֵי הַזְּהָר, שֶׁצָּרִיף
עִתָּה שֶׁאֲעֵסֶק תְּמִיד בְּכָל יְכָלָתִי בְּחֻכְמַת סִפְרֵי הַזְּהָר, וְשִׁזָּה הוּא
הַעֲקָר הַגְּדוּל שֶׁאֲנִי צָרִיף לַעֲשׂוֹת עִתָּה בְּגִלְגוּל זֶה. גַּם אָמַר לִי, כִּי
לְסִבָּה הַנֶּזֶר לְעִיל צָרִיף אֲנִי שֶׁלֹּא אֶקְשֶׁה קְשִׁיּוֹת רַבּוֹת בַּזְּהָר עַד
אֲשֶׁר אֶלְמַד עִמּוֹ זְמַן יָדוּעַ אֲצָלוֹ, וְאַחַר כֵּן יִהְיֶה לִי רְשׁוּת לְהַקְשׁוֹת
וְלִשְׂאֵל כָּל מָה שֶׁאֲנִי רוֹצֵה לְחַקֵּר וְלִידַע בְּסִפְרֵי הַזְּהָר.

(רַבֵּינוּ חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה בְּשַׁעַר הַגְּלוּלִים דָף מ"ט:)

**ו) אליהו הנביא אמר לרבי שמעון בן יוחאי, שבדור
האחרון יתפרנסו מתורתו שתהיה מתוק לנפש ומרפא
לעצם**

אליהו הנביא זכור לטוב ירד מן השמים עם כמה חזילין נשמות
וכמה מלאכים ושכינתא עלאה עטרא על כלהו, ואמר לרבי שמעון
בן יוחאי:

רבי רבי אנת הוא אילנא דרבה ותקיף באורייתא, בענפין דילך
דאינון אברין קדישין, כמה עופין שריין תמן, דנשמתיין קדישין
כגוונא דלעילא, דאתמר ביה (שם ט) ובענפוהי דורן צפרי שמאי,
**וכמה בני נשא לתתא יתפרנסו מהאי חבורא דילך, כד יתגלי
לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) וקראתם
דרור בארץ וגומר.**

(תקוני זהר תקון ו' בסופו)

כי זהו הפרנסה, שבינו ויהנו לאורו מתוק לנפש ומרפא לעצם,
כי הלומד גירסא בעלמא הגם שיש לו שכר טוב בעמלו ומקדש
בטהרה נשמתו, עם כל זה הסגלה דבגינה וקראתם דרור היא
כשיתפרנסו וילמדו פירוש המאמרים.

(פסא מלך לתקוני זהר שם)

על פי הנזכר לעיל בתקוני זהר, אשר הנשמות שלמעלה
והאנשים שלמטה יתפרנסו על ידי הזהר הקדוש, על פי זה באר מה
שכתב בזהר (חלק ג' דף רל"ב). שאמר הרעיא מהימנא לרבי שמעון בן
יוחאי: , בוצינא קדישא, אשלים מלולי דרזין דחבורא קדמאה,
לפרשא לון, דהא פל מארי מתיבתאן דלעילא, ומארי מתיבתאן
דלתתא, כלהו מזומנין למשמע מלין אליו מפומך, ופירושין
דילך. דהא חדוה ופירקנא, יתער בהון לעילא ותתא.

ז) נמצאים כמה מאמרים בזהר הקדוש שגלה רבי שמעון בר יוחאי לתלמידיו אחר הסתלקותו

אמר, שנמצאים כמה מאמרים בזהר הקדוש שגלה רבי שמעון בר יוחאי לתלמידיו אחר הסתלקותו. וזה ענין "ובחבורא קדמאה" שכתוב בזהר הקדוש בפרשת פנחס (חלק ג' ריט): ובשאר מקומות. כי העולם אינם מבינים מהו ענין "ובחבורא קדמאה", אך האמת שהוא גלה להם כמה תורות אחר פטירתו, ומה שגלה להם קדם קרא חבורא קדמאה. ובזה מישב היטב מה שנמצאים בספרי הזהר הקדוש ובתקונים פרוש על מיתרות האמוראים שהיו אחר רבי שמעון בר יוחאי זמן מרבה. אך באמת אלו המאמרים גלה רבי שמעון בר יוחאי אחר פטירתו, ואז כבר היו אלו האמוראים בעולם. אחר כך מצאתי ענין זה באיזה ספר.

(ספר שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב אות רע"ח)

ח) ענין "פתח" בזהר הקדוש

אמר על מה שמובא בזהר הקדוש: פתח רבי יצחק ואמר וכו', וכיוצא בזה בשאר החבריא קדישא, אמר: פתח רבי יצחק, כשהיה רק פותח את פיו, תכף ומיד היה אומר ומגלה תורה.

(ספר לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ח)

ט) כל המספרים ומנינים שבוזהר, מדרקדק במנין בדרקדוק גדול על פי שמות שהיה קבלה בידם

אמר מי שבקי בזהר הקדוש כל דברי הזהר הם אחד, הינו להמשיך שפע, להמשיך משח רבות קודשא, ולקשר העולמות. ולפעמים מחבר שני דברים אלו ולפעמים שני דברים אחרים כפי הענין. ויש כמה דברים שהיו להם בקבלה איש מפי איש, כי כל דברי הקבלה הם בקבלה איש מפי איש עד משה רבינו עליו השלום. גם היה להם ספרים ספרא דרב המנונא וכו'. גם יש כמה וכמה דברים שגלו הם.

גם כל העניינים המבארים בזהר הקדוש במספר במנין כגון בענייני ההיכלות וכיוצא, שנאמר בזהר שיש כך וכך פתחים, וכיוצא באלו הדברים הנאמרים בזהר במספר במנין, ומדקדק במנין בדקדוק גדול, כגון כך וכך אלפים ושבעים וארבע וכיוצא, כל זה היה על פי שמות שהיה קבלה בידם שהיו להם כללים ולמוד דוע על זה, כגון שם של מ"ב וכו'. וכל אלו המספרים הנאמרים בזהר הם כפי אותה הבחינה של אותו הענין שהיו יודעין שהוא על פי שם זה או על פי כלליות שלפעמים נכללין ונצטרפין השמות אלו באלו ועל פי מספר השמות וכללותן הם המספרים הנזכרים לעיל.

(חיי מוהר"ן מברסלב, תנח)

י) "המאור שבה מחזירו למוטב" – הפונה לתורת הסוד

במסכת סוטה (דף כ"א): עברה מכבה מצנה ואין עברה מכבה תורה, ופרש רש"י: לכבות את האהבה זו תורה, דכתיב הביאני אל בית היין, ודגלו עלי אהבה, יין סוד, עד כאן לשונו.

ונראה דרש"י בא להשמיענו כדברי רבותינו מתלמידי הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, כי מה שכתב בתורה: **המאור שבה מחזירו למוטב, לא על פלפולי התורה הנגליות לנו בלבד נאמרו הדברים**, דהרי עינינו רואות ההפך הרבה פעמים בעוונותינו הרבים, וכמו שכתוב בזה בספר 'דרך אמת' להרב הקדוש מורינו הרב רבי פייביש מזבריזא זכותו יגן עלינו, וכן בשארי ספרים הקדושים, ובפרט בספרי המעוררים ומלהיבים לבבות בני ישראל ללמוד חכמת האמת, וכמו בספר 'סוד מרע ועשה טוב' והוספות מורינו הרב צבי אלימלך זכותו יגן עלינו ודומיהן, עין שם דעקר קאי על מי שלומד ומאמין בפנימיות התורה וסודותיה אשר טמונים בתורה, אז יזכה בלמודו לדבקות בהשם יתברך, והמאור שבה מחזירו למוטב.

וזה שכתב רש"י בפרושו על הך דאין עברה מכבה תורה דהינו אהבה שנקרא יין סוד כנזכר.

וכן מצאתי כדברים האלו בירושלמי חגיגה (פרק א' הלכה י') הלואי אותי עזבו ותורתתי שמרו, השאור שבה היה מקרבן לתורה, ופירש בקרבן העדה: המאור שבה רמז לסודות החכמה, עין נשם. וזה שנאמר בש"ס דילן (פסחים דף ג' עמוד ב' ובפתיחתא דמדרש רבה איכה) המאור שבה. ובירושלמי הנזכר איתא "השאור" שבה, הינו המעמיד, שהוא עקרו סודות התורה, כמו שכתוב בקרבן העדה דהעקר הם הנסתרות, זהו מחזיר למוטב כנזכר כו'. (עין עוד מה שכתב בסימן קל"ו, ובדברי תורה מהדורא ד' סימן קי"ג.).

(דברי תורה מהדורא ב' סימן ט')

- פָּרָק ה - הַזְהָר תְּקוּן לְהִשְׁכִּינָה וּמִקָּרֵב הַגָּאֵלָה

(א) למוֹד הַזְהָר בְּאֵמַת הוּא סַעַד וְסַמָּךְ לְשִׁכְינָה

וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, מֵאֵי וְרוּחַ, אֶלָּא בּוֹדָאֵי
בְּזַמְנָא דְשִׁכְינְתָא נְחַתַּת בְּגִלוּתָא, הָאֵי רוּחַ נָשִׁיב עַל אֵינּוֹן
דְּמִתְעַסְקֵי בְּאוּרֵייתָא, בְּגִין שִׁכְינְתָא דְאַשְׁתַּכַּחַת בִּינֵיהוֹן, וְהָאֵי
רוּחַ אֲתַעְבִּיד קְלָא, וְיִימָא הֲכִי, אֵינּוֹן דְּמִיכִין דְּשִׁינְתָא בְּחוּרֵיהוֹן,
סְתִימִין עֵינִין, אֶטִּימִין דְּלָבָא, קוּמוּ וְאֲתַעְרוּ לְגַבֵּי שִׁכְינְתָא, דְּאִית
לְכוּן לָבָא בְּלָא סְכְּלַתְנּוּ לְמַנְדַּע בְּהַ, וְאִיהוּ בִּינֵיכוּ.

וְרָזָא דְמִלְהָ קוּל אֹמֵר קָרָא כּוּ' וְכָל חֲסִדוֹ כְּצִיץ הַשְּׂדֵה (וְשַׁעֲיָה מ
ו), כָּל חֲסִד דְּעַבְדִּין לְגִרְמֵייהוּ עַבְדִּין, וְאַפִּילוּ כָּל אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין
בְּאוּרֵייתָא, כָּל חֲסִד דְּעַבְדִּין לְגִרְמֵייהוּ עַבְדִּין כּוּ', דְּאֵלִין אֵינּוֹן
דְּעַבְדִּין לְאוּרֵייתָא יִבְשָׁה, וְלֹא בְּעָאן לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּחֻכְמָה
דְּקַבְּלָה כּוּ'.

(תקוני זהר תקון ל' דף ע"ג:)

וְאִם תֹּאמַר בְּדוּרוֹת אֱלוֹ שְׁאֲנוּ עוֹסְקִים בְּזְהָר מֵאֵי אֵיכָּא
לְמִימַר, וְיֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁהוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי הַעִיד בְּתַקּוּנֵיהֶם
שֶׁהִסְפֵּר בְּעַצְמוֹ? הֲיֵהָ נִסְתַּר עַד דּוֹר הָאַחֲרוֹן דּוֹר הַמְּשִׁיחַ, כִּי צִרְךָ
גָּדוֹל הוּא עֵסֶק הַחֻכְמָה הַזֹּאת לִיחַד קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְינְתֵי'
לְסַמָּךְ אֶל זֶה בְּגִלוּת, וְלָכֵן נִתְגַּלָּה הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּדוֹר הָאַחֲרוֹן,
לְרֹאוֹת אִם יַעֲסֻקוּ בּוֹ בְּאֵמַתוֹת לַעֲשׂוֹת סַמָּךְ וְסַעַד לְשִׁכְינָה.

(אור החמה לזהר דף ק"ה עמוד ב' בשם הרמ"ק)

מה שכתב שם בזהר (חלק ג' דף רפ"א). תפלה למשה הרעיא מהימנא, שקם ואשתטח קמי קודשא בריך הוא ובכה ואמר יהא רעוא כו', וזה דרכו להתפלל על ישראל שיתרצו מעשים ליחד השכינה להקל גזרת הגלות הקשה והגזרות המתחדשות אז על ישראל, וזה היה פונת רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בחבור זה, צרך גבוה לבטל הדינין, וכל דור ודור שחכמה זו מתגדלת ונוספת בהם, זוכים ליחד שכינה ולבטל הדינים והגזרות, וזו היתה תפלת משה רבינו עליו השלום.

(אור החמה לזהר חלק ג' דף רפ"א, בשם הרמ"ק)

וזהו עצמו היתה עקר פונת רבי שמעון בן יוחאי בחבור ספר הזהר, להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ואין עוזר, ורצה ליחדה עם התפארת יחוד מועט על ידי חבור זה במה שהיה הוא עם חבריו עוסקים בסוד, שזה גורם ליחד קודשא בריך הוא ושכינתו על ידי הסוד שהוא ר"ז דהינו או"ר, וגם על ידי חבור זה הוא בטול הקלפות, וקלות הגלות, והשבבת קטרוגם שהם לוחמות בכל עת ובכל שעה נגד השם ונגד שכינתו ונגד בני' שהם ישראל הנתונים בגלות בין האמות הנקראים חינו בישין ודבין, דאכלין ענא, שהם ישראל. ועסק התורה נקרא הקלע והחרב והרמח, והם בחינת הסודות להצילם מרעתם בחבור זה כו', והספר הזה עתיד להתפרסם בימי מלכא משיחא. והנה כל אותם שיזכו אליו יזכו לגאלה בעזרת השם, ובהשם בטחנו שנהיה בכלל הזוכים, אמן כן יהי רצון.

(הקדמה השניה לספר אור החמה)

(ב) בטול הדינים הוא על ידי למוד פנימיות התורה

הבעל שם טוב נשמתו בגנזי מרומים פרש הש"ס דגטין (ז). שלח ליה מר עוקבא לרבי אלעזר, בני אדם העומדים עלי ובגדי למסרם למלכות כו', שרטט וכתב לי' דום להשם והתחולל לו (תהלים ל"ז), השכם והערב עליהם לבית המדרש והוא יפילם לפניך חללים חללים והם כלים מאליהם.

וּפְרָשׁ הוּא זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה לְחַיֵי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׂרָבִי אֶלְעָזָר נָתַן לוֹ
 עֲצָה גְדוֹלָה זוֹ, שְׁעַל יְדֵי שְׂיִשְׁפִים וַיַּעֲרִיב עֲלֵיהֶם לְבֵית הַמְדַרְשׁ
 יִתְמַתְקוּ הַדִּינִים הַהֵם הַמְלַבְּשִׁין בְּאוֹתָן בְּנֵי אָדָם שֶׁקָּמוּ עָלָיו לְהַצֵּר
 לוֹ, כִּי מֵה שְׂיִשׁ לְאָדָם צָרִים לְמִטָּה, הוּא עַל יְדֵי הַדִּינִים שְׂיִשׁ
 עָלָיו לְמַעֲלָה, מֵהַתְּעַרְבוּת וְהַתְּגַבְּרוּת סִיגֵי הַדִּינִים וְהַגְּבוּרוֹת,
 וּמִתְלַבְּשִׁין בְּבְנֵי אָדָם לְמִטָּה שֶׁהֵם רְאוּיִים לְכַף שְׂיִגְלָלוֹ חוּב עַל יָדָם.

**וְהַעֲצָה הַיָּא, לְבַל יִתְגַּרְה בְּהֵם, אֶלְא לְהַשְׁפִים וְלְהַעֲרִיב
 עֲלֵיהֶם לְבֵית הַמְדַרְשׁ בְּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהוּא סוּד הַדְּעַת, עַל
 יְדֵי שְׂיִלְמֹד וַיִּתְפַּלֵּל בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוֹ, כְּמַבְאָר לְמַעֲלָה שְׁזָה בְּחִינַת
 דְּעַת מִמֶּשׁ, וְעַל יְדֵי הַדְּעַת וְהַדְּבוּרִים נִתְעַלָּה לְמַעֲלָה לְהַתְּאַחַד
 בְּעוֹלָם הַמַּחְשְׁבָה, מְקוֹם שְׂאִין שֵׁם דִּינִים וְאִין שְׁטוֹן וְאִין פֶּגַע רַע חָס
 וְשָׁלוֹם, רַק הַטּוֹב הַגָּמוּר.**

(מאור עינים פְּרַשְׁת וַיֵּצֵא)

ג) הַזְהַר נִתְגַּלָּה לְדוֹר הָאַחֲרוֹן כִּי בּוֹ יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים

וְהַמְשַׁפְּלִים יִזְהִירוּ כְּזוֹהַר הַרְקִיעַ בְּהַאי חַבְנוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ
 סִפְר הַזְהַר, מִן זוֹהַרָא דְּאִימָא עֲלָאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלִין לָא צְרִיךְ נְסִיוֹן,
 וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מְאִילָנָא דְּחַיִי, דְּאִיהוּ הַאי סִפְר
 הַזְהַר, יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמִי. וַיִּתְקַיֵּים בְּהוֹן, (דְּבָרִים לַב) "ה'
 בְּדָד יִנְחֶנוּ וְאִין עֲמוֹ אֵל נִכְר".

(רַעֲיָא מֵהִימְנָא בְּזוֹהַר פְּרַשְׁת נְשָׂא, דָּף קכ"ד:)

דוּק לִישְׁנִיָּה: דְּקָאֲמַר לְמִטְעָם, לוֹמַר שְׁעֵתִיד לְהַתְּגַלּוֹת פְּרוּשׁ
 מֵאַמְרֵי הַזְהַר בְּטוֹב הַשֵּׁם, וְאֵז יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא כְּשִׂטְעָמוּ
 פְּרוּשֵׁי אֲמָרֵיו כִּי נַעֲמוּ, כְּמוֹ בְּזַמְנָנוּ זֶה שֶׁהוּא אַחֲרִית הַיָּמִים
 וְזַמֵּן הַגְּאֻלָּה.

(מִקְדָּשׁ מֶלֶךְ לְרַעֲיָא מֵהִימְנָא פֶּאוֹן)

וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) "ויקראתם דרור בארץ" וגומר.

(תקוני זהר תקון שתיתאה בסופו, דף כד.)

דוק לישנא: כד אתגלייא לתתא, מוכח דאתגלייא לעילא מאז ועד עתה על השמים כבודו, אבל לתתא לא יתגלי אלא בדרא בתראה. ותוספות באור בסוף יומיא, לומר, שהוא דוקא קרוב לימות המשיח ובגיניה יבוא.

והנה זה כמה מאות שנה שנתגלה חבורא דיליה לתתא ועדין בן דוד לא בא, אבל כד דיקת שפיר במה שכתב יתפרנסון מהאי חבורא, פירוש: יפרשו מאמריו העמקים בהקדמות שגלה האר"י זכרונו לברכה, כי זהו הפרנסה, שיבינו ויהנו לאורו מתוך לנפש ומרפא לעצם. כי הלומד גירסא בעלמא הגם שיש לו שכר טוב בעמלו ומקדש בטרה נשמתו, עם כל זה הסגלה דבגיניה וקראתם דרור היא כשיתפרנסו וילמדו פירוש המאמרים.

הנה מבאר, שכל העוסק בספר זה מקרב הגאולה ועושה נחת רוח גדול ליוצרו, כמו שכתוב: כאלו פדאני אני ובני מן הגלות כו'. כי כך גזר הבורא, שלא יתגלה ויהיה גנוז עד סוף יומיא דבגיניה יבוא דרור, כי סגלה זו, בו ולא בזולתו.

(מקדש מלך לתקוני זהר כאן)

דא בגלותא בתראה (היאורה) הזוהר ביה הנה ר"ז [אתון הזה"ר הנהו אתון הו"ה ר"ז] דאיהו אור דפורקנא בתרייתא.

(תקוני זהר תקון כ"א דף נ"ג:)

אסתכם קודשא בריך הוא ושכינתה למעבד האי חבורא, על יד ההוא דאתגליא [הרעיא מהימנא], וכניס בה עלאין ותתאין לאשכחא בה ניחא לשכינתא בגלותא, וחירו לה ולבנהא. הדא הוא דכתיב (תהלים פד) גם צפור מצאה בית ודרור קן לה. ההיא דאתמר בה (ויקרא כה) וקראתם דרור בארץ לכל יושביה.

(תקוני זהר חדש דף ע"ב:)

בראות רבי שמעון בן יוחאי ברוח קדשו ענגן זה, צוה לרבי
אבא לכתב ספר הזהר בדרך העלם להיותו מצנע למשמרת עד
דרא בתרא קריב ליומיה מלפא משיחא, כדי שבזכות
המתעסקים בו תצמח הגאולה בימינו בעזרת השם, כנזכר
בפרשת ויחי (דף רי"ז), על דא כתיב קח צנצנת אחת ותן שמה מלא
העמר מן כו' למשמרת, לאצנעותא, והבן זה מאד.

(הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא בהקדמתו לשערי הקדשה)

אמרו בתקונים (תקון ו' דף כ"ד.), וזה לשוננו: וכמה בני נשא
לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא
בתראה בסוף יומיא, ובגיגיה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ
וגומר, עין שם.

הט אונקד ושמע, כי נודעה יד השם אל עבדיו דחבור הזהר
הקדוש לא נתגלה לראשונים זאת לפנים בישראל, כי אם ואמר
אל דור האחרון שם יתנו קריא"ה נאמנ"ה הנהו זהרה'ורי דבזכות
זאת ויצמח פורקניה ויקרב משיחיה.

ובדרך זו אלק לפרש קרא כדכתיב האמור בפרשת בהר
"ויקראתם דרור בארץ לכל ישביה יובל הוא תהיה לכם" כו'. והן
עוד נביא מה שכתוב בזהר הקדוש ברעיא מהימנא ספר נשא (דף
קכד:) והילך לשוננו: והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע, והמשפילים
יזהירו כזהר הרקיע בהאי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר, מן זוהרא
דאימא עלאה תשובה. באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין
ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון
ביה מן גלותא ברחמי. ויתקיים בהון, (דברים לב) "ה' ביד ינחנו ואין
עמו אל נכר", עד כאן לשוננו.

ראה גם ראה כי בחינת ספר הזהר הוא בבניה, ומידע ידיע
מאי דאתמר בזהר הקדוש ובתקונים בדוכתי טובא כאשר ירדף
הקורא אצל עין רוג"ל איזה מקום בניה, והוא כי חמשים שנים
דיובל הנה הנם חמשים שערי בניה.

וְזֶה אָמַר וּקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאֶרֶץ לְכָל יוֹשְׁבֵיהָ, וּקְרַאתֶם דְּיָקָא,
 אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּסֵפֶר הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים, וּבְזִכּוֹתָא תִּלְיָא
 מִיִּלְתָּא, דְּעַל יְדֵי זֶה דְּרוֹר בְּאֶרֶץ לְכָל יוֹשְׁבֵיהָ. וְעַל זֶה סִיּוּם וּקְאָמַר
 יוֹבֵל הֵיא, כְּלוֹמַר דְּהֵם בְּחִינָה אַחַת, כְּמוֹ שְׂיֻבֵל בְּחִינַת בִּינָה, כְּמוֹ כֵּן
 לַמּוֹד הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ אֲנִי בִּינָה לִי גְבוּרָה.

וּמָה שְׂאָמְרוּ בַּזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ בְּמֵאֲמָר הַלְּזָה עַל יְדֵי לַמּוֹד סֵפֶר
 הַזֹּהַר שֶׁהוּא מְסֻטְרָא דְּבִינָה וְיִהְיוּ טוֹעֲמֵי"ם מִלְּמֻטָּה מְאִילָנָא דְּחַיִּי
 נִפְשֵׁי יְסוּבֵי"ב יִנְחֲנִי לְרִמּוֹ בְּזֶה כִּי בִּינָה עִם הַכּוֹלָל גִּימְטְרִיא חַיִּי"ם.
 (נִפְשׁ חַיִּים מְעַרְכַת הַז' אוֹת ה')

[דְּבַרֵי הַרְעִיא מִהֵימְנָא הַנּוֹכַח לְעִיל נִתְבְּאָרוּ בְּאֶרִיכוֹת בְּסֵפֶר תִּנְיָא קְדִישָׁא, אֲגַרְתַּ הַקְּדוֹשׁ
 סִימּוֹן כ"ו, עֵינֵי שָׁם].

בְּרַעֲיָא מִהֵימְנָא (פְּרַשְׁתַּ נְשָׂא דַף קכ"ד:) וְהַמְשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ כְּזוֹהַר
 הַרְקִיעַ בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֹּהַר, מִן זוֹהַרָא דְּאִימָא
 עֲלָאָה תְּשׁוּבָה. בְּאֵלִין לֹא צְרִיךְ נְסִיוֹן, וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל
 לְמֻטְעַם מְאִילָנָא דְּחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סֵפֶר הַזֹּהַר, יִפְקוֹן בֵּיהּ מִן
 גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי. וְיִתְקַיֵּים בְּהוֹן, (דְּבָרִים לב) יִי בְּדַד יִנְחֲנוּ וְאִין עֲמוּ אֵל
 נְכַר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוּ.

הִנֵּה מְבַאֵר מִכָּאן, שֶׁחֲבִיב מִהַזֹּהַר הִיא עֵתִיד לֵהִיֹּת גְּנוּז
 וְכוּ' עַד שְׂיָבוֹא הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּסוֹף הַיָּמִים שְׂאֵז יִתְגַּלֶּה
 לְתַחַתּוֹנִים, וּבְזִכּוֹת הַעוֹסְקִים יָבוֹא מְשִׁיחַ, כִּי אֵז תִּמְלֵא הָאֶרֶץ
 דְּעָה בְּסִבְתּוֹ, אֲשֶׁר זֶה תִּהְיֶה סִבָּה קְרוּבָה לְבִיאָתּוֹ. וְזֶהוּ שְׂאָמַר
 וּבְגִינָה וְשִׁבְתֶּם אִישׁ אֶל אַחֲזָתּוֹ וְכוּ', כְּדִי שְׂבִזְכוֹת זֶה יִגְאָלוּ
 יִשְׂרָאֵל, כְּשֵׁם שֶׁלֹּא נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים עַד שֶׁהֲצַרְךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְקַדְּשֵׁם בְּדָם פְּסַח וּבְדָם מִילָה, כֵּן גְּאָלָה הַעֲתִידָה לֹא תִהְיֶה
 הַגְּאָלָה עַד שְׂיִזְכּוּ לְתוֹסְפוֹת הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּה, וְהוּא רְצוֹן הָאֵל יִתְבַּרַךְ,
 וְאֲשֶׁרֵי הַזֹּכָה בָּהּ.

(שְׁל"ה, עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת, מְאָמַר רַאשׁוֹן)

ד) גאלת ישראל על ידי למווד הזוהר

אמר רבי מאיר בריך הוא בוצינא קדישא דאמר מלין אליו, ליחדא בהון קודשא בריך הוא ושכינתיה. קום אליהו נביאה ליקרא דקודשא בריך הוא ושכינתיה, ויתערון עמו שער נביאי, ועביד ליה קנא בהאי חבורא, ולכל משריין דאזלין מתתרכי בתר קודשא בריך הוא ושכינתיה, לחפרא לון בהאי חבורא, לאשתכחא ביה נייחא וכו' (תקוני זהר דף ל"ג). דיק אומר בהאי חבורא, להודיענו כי דוקא חבור זה ספר התקונים מסגל לסגלה זה לאשתכחא ביה נייחא ולמעבד קו שכינתיה, ואז צפור מצאה בית ודרור קו לה בירושלים כסא השם, כמו שכתוב: בעת ההיא יקראו לירושלים כסא השם וכו', כשתתקן עולם העשיה בסגלת חבור שכל סודותיו בנויים על מספר קטן לתקן עולם העשיה.

(מתוך הקדמת כסא מלך)

ורשותא אתיהיב לאליו נשמתין דאתתרכו מאתריהו בתר קודשא בריך הוא ושכינתיה, לקנא בהאי חבורא, דאתמר בה וכו', אבל על מארי קבלה אתמר (שם), לא תקח האם על הבנים, דלית סכלתנו לאשתמודע בשכינתא פאליו מארי קבלה, ואליו עבדין לה דירה ולקודשא בריך הוא ופרחין עמה, בכל אתר דאיהי פרכת.

(תקוני זהר דף א:)

אמר רבי שמעון חבריא בודאי קודשא בריך הוא אסתכסם עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זכאה דרא דהאי אתגלייא ביה, דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ'ה ש'היה ה'וא שיהיה.

(תקוני זהר דף קי"א)

דבגין האי חבורא והאם רבצת על האפרוחים או על הביצים לא תקח האם על הבנים, אליו אנון דאתמר בהון בנים אתם להשם אלהיכם. והאי חבורא הוא פגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין

ומיו, הכי מתכנשין בהאי חבורא כל נשמתין דצדיקיא ואנשי מדות, דאתמר בהון (תהלים קיח) זה השער לה' צדיקים יבאו בו, ואחרנין דלא צדיקים, אתדחין מתמן. וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגיאי מתכנשין לגבה דאתמר בהון (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו פה בהאי חבורא עמנו היום. ועלהו אתמר (דניאל יב) ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד, כאנון כוכביא דיהון קימין לעלם ולעלמי עלמא, ואתמר בהון והיה זרעך ככוכבי השמים. (תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד').

ה) בזכות הזהר תפרח ישועת ישראל

יש לחקר מדוע ספר הזהר הקדוש לא נתגלה בדורות הראשונים, ואיך נתגלה אחר כן בדורות הגרועים מהם וכו', אבל אחר שעבר אלף שנים מהחרבן שנשלמו שנת ד' אלפים תתכ"ח אז היה יכול לבוא, ובעוונותינו הרבים אשתהי אשתהי, וזה חטא נוסף לכלל, ובפרט על כל חטאים וחלול שמו יתברך ותורתו ונתגבר על היצר הרע מאד, יען כבר נתברר הרבה, ועתה הבררה ברגלים, וכמו שכתוב: בעקבות משיחא חצפה יסגא, שהוא התאוה שמתגברת בראותה כי כלתה אליה רעה, וכמו שבאר בארץ רבינו האר"י זכר צדיק לברכה, ומתגברת להחטיא, אבל פשל כחה בענין הרעות ותקף הצרות, כי כבר הברר הרבה כאמור מפי כבוד האר"י זכר צדיק לברכה, ולכן סמוך לדורות שאחר האלף שנה מהחרבן נתגלה אור הזהר להגן על הדורות, ושאם נזכה לעסק בסתרי תורה כדת מה לעשות, בזכות זה תפרס ישע ישועת ישראל. (חיד"א מערכת גדולים א' רי"ט)

מהרבי שמעון בן יוחאי ואילך התחיל להתנוצץ שני אלפי ימות המשיח, ומהבעל שם טוב ואילך התחיל להתנוצץ התגלות המשיח.

(רבי ישראל דוב מוילעדניק, שארית ישראל שער ההתקשרות, דף י"ב טור ד')

ו) על ידי הזהר יתבטלו כל הקלפות

וזהו דרש דרש משה, הינו כשיתגלה (כי בכל דור ודור יש בחינת משה, ואיתא דרבי שמעון בן יוחאי היה בחינת משה), וידרש מה שדרש כבר משה, הינו רבי שמעון בן יוחאי, ספר הזהר, אז והנה שרף, הינו שיתבטלו כל הקלפות וממילא יהיה הגאולה שלמה במהרה בימינו אמן סלה ועד.

(דגל מחנה אפרים, פרשת שמייני)

- פָּרָק ו -

אִפְשֵׁר לְאָדָם שִׁיְהִיָּה בְּקִי בְּשִׁ"ס וּפּוֹסְקִים וּבְאוֹתוֹ זְמַן עִם הָאָרֶץ גָּמוּר

(א) הַלְמוּד בְּכַתְבֵי הָאֶר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה לֹא יִהְיֶה מִפְּנֵי
הַחֲקִירָה, אֲלֵא לְהַאִיר עַל נַפְשׁוֹ אֹר צַח וּמִצְחָצַח

בְּנֵי וְאֲחֵי, תַּרְגִּילוּ עִצְמְכֶם לְלַמֵּד בְּדַבְרֵי הַזֶּהר וְהַתְקוּנִים
בְּשִׁקִּידָה, וּמִי שֶׁלֹּא רָאָה אֹר הַזֶּהר מִתּוֹקִים מְדַבֵּשׁ לֹא רָאָה
מְאוֹרוֹת מִיָּמָיו וְלֹא טַעַם טַעַם הַתּוֹרָה. וְעוֹד, שֶׁהוּא מְטַהֵר הַנֶּפֶשׁ
וּמְצַחֵה אֶפְלוֹ אֲמִירָה בְּעֵלְמָא מִן הַשְּׁפָתִים סְגֻלָּה וְתַקוּן הַנֶּפֶשׁ מְאֹד,
וּבִפְרֵט סֵפֶר הַתְקוּנִים שֶׁהֵם תְּקוּנֵי הַנֶּפֶשׁ מִמֶּשׁ מִכָּל פָּגַם וְסִיג
וְחוֹלָא.

וּפְרוּשׁ הַמְקַדֵּשׁ מְלָךְ, פְּרוּשׁ שְׁלוֹ הוּא פְּרוּשׁ טוֹב, וְכֵן כָּל סִפְרָיו
הֵם קִדְשׁ וְרֵאוּיִן לְלַמֵּד בָּהֶם, וְכֵן כַּתְבֵי מֶרֶן הָאֶר"י לֹא יִהְיֶה
לְמוֹדוֹ בָּהֶם שִׁיְהִיָּה חוֹקֵר וּמְקַבֵּל, אֲלֵא לְהַאִיר עַל נַפְשׁוֹ אֹר צַח
וּמִצְחָצַח אֹר זְרוּעַ לְצַדִּיק לְהַדְלִיק נַפְשׁוֹ הַמְשֻׁכָּלֶת וּבְקִדְשָׁה
וְטַהֲרָה לִיעוֹל בְּלֹא פְסוּפָא לְעֵלְמָא דְאַתִּי, מְשׁוּם דְתַמּוֹן שְׁאַלְתָּא
שְׂאִיל לְנָא, וְחֻכְמָה בְּעֵין מִיָּנִיָּה, וְעַקֵּר הַלְמוּד לְאַנְהָרָא עַל הַנֶּפֶשׁ,
כְּמַבְאָר בַּזֶּהר וְאַתְנַהֲרִין בְּאֵילִין מְלִין אַתְנַהֲרִין בְּשִׁלְמוֹתָא כְּמָא
דְאַצְטְרָה, וְרַבֵּי אַבָּא אַתְלַהֲיֵטוּ אֲנַפּוּי כְּנוֹרָא, זֶהוּ עַקֵּר הַלְמוּד
הַמְאִירוֹת עֵינַיִם וּמְשִׁיבוֹת נֶפֶשׁ.

אַבְל אֵל תְּדַמֵּי בְּנִפְשֶׁךָ שׁוּם צִיּוֹר וְהַשְׁגָּה לִיתְפָּס אֵיזָה מֵהוּת
בְּסִפְרֵי הַקְדוּשׁוֹת, אֲלֵא יְדִיעוֹת מְצִיאוֹתֶיךָ וְלֹא מֵהוּת כָּלֵל בְּשׁוּם
דְּמִיּוֹן כָּלֵל חֲלִילָה וְחֲלִילָה. וְכִבֵּר הָאֶרְכָּנוּ בְּסִפְרָנוּ נְתִיב מְצוּוֹתֶיךָ דִּי
וְהוֹתֵר וּמִשָּׁם מֶרֶן הָאֶר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, אֵל יִפְתּוּךָ רַמֵּי הַקּוֹמָה
קְרוּאֵי הַשְּׂאוֹל הַאוֹמְרִים כִּי שָׁם בְּמִקּוֹם הַנְּאֻצְלִים הָעֲלִיוֹנִים יֵשׁ אֵיזָה

תפיקה להשיג שום מהות ומראות וגוונים או שום השגה וציור בחוש הגשמי, עבר על נפשם המים הזדונים, דברו בחוש הגשמי שום ענין השגה וציור במראות עליונים, רואה ואינו נראה, המתגאה על כל גאה, מלא כל הארץ כבודו, לית אתר פנוי מיניה, עין שם היטב. ועקר למוד של ספרים הפנימיות שערי אורה, עץ החיים ופרי עץ חיים, זהר רקיע, קול ברמה, לקוטי תורה, ארבע מאות שקל כסף, אוצרות חיים, מבוא שערים.

(הקדמת ספר עצי עדן על משניות)

ב) אפשר לאדם שיהיה בקי בש"ס ופוסקים ובאותו זמן עם הארץ גמור

או לאמר, איזהו חכם, כמבאר בספר הקנה שאפשר שילמד אדם ש"ס ופוסקים ויחכם הרבה ויהיה עם הארץ גמור, עם נבל דקבילו אוריתא שהוא נובלות חכמה שלמעלה תורה, ואינו לומד ברזין דאוריתא שהוא חיות הפנימי של התורה, ומי שהוא למדן מפלג בקי בכל התורה ועוסק בפלפול של הבל שלא לשמה ואינו לומד לשמה להשיג נעם ערבות ידידות מתיקות התורה אשר זה אי אפשר להשיג אם לא בהסיר ממנו כל אות הזמן וערבות המרגש, וללמד בספר הזהר ובכתבי מרון אלקי האר"י, בעץ חיים ופרי עץ חיים ושער היחודים, במתיקות ונעם זיו השכינה שזה יקרא חכם, אבל למדן לפלפל בפלפול של הבל ומקים המצוות כאבנים על ראשו, זה נקרא נבל ולא חכם דקבילו אוריתא ולא חכימו.

ולכן בני אחי, אל ירע לבכם לומר לכשאפנה מכל מדות רעות ותאוות רעות אשנה, שמא לא תפנה ותלך בבושה וכסופא דאנפין לעולם עליון, כי אין לך חיים בעולם הזה ובעולם הבא אלא בלמוד גמרא ופוסקים עם חכמת הזהר וכתבי מרון אלקי האר"י, על פי הקדמות מרון אלקי הרב ישראל בעל שם טוב זכר צדיק לברכה, וזה ישג לך לכשתתאבק בעפר רגלי צדיקים בעקבי הצאן, נדושין בעקב, ובעיון בספרי הכהן הגדול.

ואל תחוש על שיעבר עליך נסיונות מרורים לשעתן ומתוקים
 אחר כך, **ודבק נפשך תמיד לפי השגתך בספר הזה ובכתבי**
מרו האר"י מאד ביראה ואהבה והכנעה, שלא תהיה פונתך
חלילה להיות רב ורבי, כי זה הוא עבודה זרה ממש, כי די
 בחסרון השלמות זה שתעסק בה מצד ערבות ידידות נעימות
 חביבות דבקות נעם זיו השכינה, **כי באמת העקר הוא לעשות**
רצון בוראו ונחת רוח לפניו, אף שהוא בקטנות גמור, עפר ואפר,
 אין ממש, ויסור ממנו כל המחשבות הטורדות וידבק נפשו לאור
 עליון אל עולם ברוך הוא וברוך שמו לעשות נחת רוח, כתולע קטן
 הרוחש על הארץ **אף שיהיה לך טעות, אף על פי כן הוא טוב.**

ולכן אחי ובני נפשות יקרות, מחכמה סתימאה הנדושין בעקב
 חסידי עליון, גבוהים ורמים, **תדבקו נפשכם בספר הזה,**
תקונים, זהר חדש, עץ חיים, פרי עץ חיים, מבוא שערים,
אוצרות חיים, שערי היחודים, ארבע מאות שקל כסף, זהר
רקיע, קול ברמה, לקוטי תורה, ויחקקו על לוח לבבכם ובהכנעה
 גדולה ובאהבת ישראל.

והלמוד יהיה על פונה להשיג ערבות נעם זיו השכינה ולעשות
 נחת רוח לא-ל עליון על ידי למוד זה, ותשיג יותר ממלאכי עליון על
 ידי הכנעה. **אבל אל תדמו בנפשכם חלילה וחלילה שתשיגו**
איזה מהות בענינים נסתרים פאלה, חלילה, אף שרפי חיות
 הקדש ומשה רבינו לא השיג מהות עניני הספירות, עין בזהר רקי"ע.

ואל יפתוך, בני חביבי, רמי הקומה קרואי השאול האומרים
 ומדמים בנפשם כי שם במקום הנאצלים העליונים יש שום תפיסה
 במחשבה להשיג דרך יחודים ומהותן מראות וגונים, דע, בני, שיעבר
 על נפשם מים הזידונים דברו דברים אשר לא כן על אדוני האדונים,
כי אין שם לא מראה ולא גון ולא תפיסה במחשבה בעודו
מלבש בגוף הארור הזה לבוש עכור בשם מהות בענינים פאלה,
 רואה ואינו נראה, מתגאה על כל גאים ומשנה שכינתו על דכא ורוח
 נשברה לב נשבר כאין ממש.

ואם תאמר למה אלמד ליגע עצמי אחר שסוף כל סוף אינו ידוע לי שום ענין ושום תפיסה, אל תאמר כך, אף שאינו ידוע לך מהות, אבל ידוע לך מציאותם שיש מציאות אורות, וכשאתה לומד ומכונן בענינים אלו, נתעורר למעשה מציאות אלו ענינים, ומשם נשפע עליך אור מתוק להסיר ממך כל בחינות רע, ותאיר נפשך במעלות רמות בערבות ידידות התורה מתוקים מדבש ונפת צוף, ובלבד שיהיה בכונה טהורה בלב נכנע לב אמת בלי פגנות בלתי רצויות של שטותים, ודי בזה.

וזהו איזהו חכם, ולא נבל, הלומד מכל צדיק, אור זרוע לצדיק סודות ורזין דאורייתא.

(נוצר חסד על מסכת אבות פרק ד' משנה א')

ג) מצוה לגלות סתרי תורה ורזין עליונים לבער קוצים מן הכרם

כל המחלל, לא אמר כל מי שאינו מכבד, לאו כלל הוא, כי בדור הזה עקבות משיחא אמר מרן האר"י ורבינו ישראל בעל שם זכר צדיק לברכה, שמצוה לגלות סתרי ורזין עליונים לבער קוצים מן הכרם. ולכן אמר המחלל שדורש בסתרי עליונים בהשגת שכלו ולא ממה שנתקבל פה אל פה מאליהו, או שמגלה רזין לרשעים ולאנשים ההולכים אחר תאוות עולם הזה המגשם, אזי גופו מחלל.

(נוצר חסד על מסכת אבות פרק ד' משנה ו')

והלומד זקן, בסודות ורזין דאורייתא, רזין דעתיק יומין, זקן מלא רחמים, דומה לדיו כתובה על נר מחוק, שאינו נחקק כל כך במחו ומחשבתו ויכול לטעות בהם הרבה, כי נחקק חוזר כותב ונחקק. וכן יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של מרן האר"י וספר הזהר אשר הם חיינו, ולו עמי שומע לי, בעקבות משיחא אשר הרע והמינות גובר, היו שוקדין כל ימיהם ללמד ספר הזהר והתקונים כתבי מרן בלול עם חסידות והקדמות של מרן הרב ישראל בעל שם טוב זכר צדיק לברכה, והיו מבטלין

כָּל הַגְּזֵרוֹת רְעוֹת, וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִין שְׁפַע וְאוֹר עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת, בֶּן הַשְּׁפָעוֹת פְּשֻׁטוֹת, בְּנֵי חַיֵּי מְזוֹנִי, טַעְמוֹ וְרָאוּ כִּי טוֹב הָיָה מִמֶּנּוּ, חַיּוֹת אָדָם הַיִּשְׂרָאֵלִי תִלּוּי בְּסֵפֶר הַזֹּהַר וּבְכַתְבֵי מֶרֶן לְלַמֵּד בְּקִדְשָׁה וּבְשִׂמְחָה וּבְנֶעֱם וּבִירְאָה וְאַהֲבָה כָּל אֶחָד לְפִי הַשְּׁגָתוֹ וּקְדוּשָׁתוֹ, וְכָל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים כו'.

וְלוֹ עָמִי שׁוֹמֵעַ לִי, בְּדוֹר הָרַע הַזֶּה שֶׁהַמִּינּוֹת גּוֹבְרִים, הָיוּ לוֹמְדִין עִם תִּינוּק בֶּן תִּשְׁעָה שָׁנִים סֵפֶר הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים לְהַגִּיחַ בָּהֶם, וְהָיָה יִרְאֵת חֹטְאוֹ קוֹדֶמֶת לְחֻכְמָתוֹ וְיִתְקַיֵּם.

(נוצַר חֶסֶד עַל מִסְכַּת אַבוֹת פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה כ')

בְּהַקְדַּמַת אוֹר הַחֲמִיּה כָּתַב שְׁכָן אִמּוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי בְּעֶצְמוֹ, שְׁנַעְרִים קִטְנִים יִלְמְדוּ מִסוּד הַשֵּׁם, עֵין שֵׁם.

– פָּרָק ז' –
אור הזהר מְצַנֵּעַ בְּתִלְמוּד וּפּוֹסְקִים

(א) כָּל דְּבָרֵי הַתְּנָאִים וְהָאֲמוּרָאִים יִסְדְּתֶם בְּהִרְרֵי קִדְּשׁ
 מִסּוּד הַתּוֹרָה

זֶהר דִּהוּא נְהִיר לְאוּרִיתָא.

(זהר חלק א' דף ט"ז.)

וְכָל צְבָאָם דְּאוּרִיתָא, דְּכִנְיָן דְּאוּרִיתָא מְסַאָבֵן דְּאוּרִיתָא.

(שם דף מ"ז.)

רוּצָה לוּמַר, שְׁעַל יְדֵי רִזִין דְּאוּרִיתָא מְפָרְשִׁים וּמְבַאָרִים עֲנִינֵי
 הַטְּמֵאָה וְהַטְּהָרָה שֶׁל הַתּוֹרָה.

סוּד הַדְּבוּר מוֹרָה עַל דְּבָרִים פְּרֻטִיִּים שְׂאִינוּ מוֹרָה פֶּשֶׁט הַדְּבָר
 בְּעֶצְמוֹ.

(אור החמה לזהר שם, בשם הרמ"ק זכרונו לחיי העולם הבא)

נְשִׁמְתָא דְּאוּרִיתָא הִיא עֵיקְרָא דְּכֻלָּא אוּרִיתָא מִמֶּשׁ.

(זהר חלק ג' דף קנ"ב.)

**רַבָּנָן דְּמִתְנִיתִין וְאֲמוּרָאִין, כָּל תִּלְמוּדָא דְּלֵהוּן, עַל רִזִין
 דְּאוּרִיתָא סִדְרוּ לֵיהּ.**

(שם דף רמ"ד.)

מְאִרֵי קַבְלָה אֵינּוֹן מְאִרֵי תִלְמוּד.

(שם, ברעיא מהימנא, דף רנ"ד)

וּבִיָּה יִזְהִירוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, כְּזֶהר הַרְקִיעַ דָּא הַלְכָה, דְּאִיָּהִי
 קַבְלָה לְמִנְשָׁה מְסִינֵי.

(תקוני זהר בהקדמה דף י"ד.)

או"ר איהו ר"ז כו', דההוא אור דאתמר ביה ולכל בני ישראל
 היה אור במושבותם, כגוונא דא בגלותא בתראה הזהר ביה היה
 ר"ז, דאיהו אור דפורקנא בתרייתא לקים כימי צאתך מארץ
 מצרים אראנו נפלאות.

(תקוני זהר תקון כ"א - דף נ"ג:)

וכולהו גליין לאינון דחמאן באורחא דאורייתא בארץ קשוט.
 (זהר חלק ג' דף ו.)

**ולית לך מלה באורייתא, דלא רשים בה שמה קדישא
 עלאה, דסתים וגליא.** בגיני כך, סתימי דאורייתא, קדישי עליונין
 ירתין לה, ואתגליא בשאר בני עלמא.

(זהר חלק ג' דף ע"ב.)

ב) גליא ורזין דאורייתא יחדו יהיו תואמים

כמה חביבין אינון מלי דאורייתא. דכל מלה ומלה דאורייתא
 אית ביה רזין עלאין קדישין. והא אתמר דכד ירב קודשא ברין
 הוא אורייתא לישראל, כל גניזין עלאין קדישין בלהו ירב להו (ובלהו)
 באורייתא, וכלהו אתיהיבו להו לישראל בשעתא דקבילו אורייתא
 בסיני.

(זהר חלק א' דף קפ"ז.)

**בכל אינון מלין כו' רזין וסתרין כאסקופא (נ"א כאסקופא) דא,
 דאיהי מליא מכלא.**

(זהר חלק ב' דף פ"ג:)

**ולית לך מלה באורייתא דלאו אית בה רזין עלאין
 וקדישין, וארחין לבני נשא לאתתקפא בהו.**

(זהר חלק א' דף ר"א.)

כלל הדברים כי גם בפשטים לא נמצא ידינו ורגלינו בלתי
 סעד המקבלים, ואליהם נכרע אפים ויפתח לנו בכל אלה העינים.

(ספר החנוך פרשת תרומה)

רבינו בחיי תלמיד הרמב"ן [רבינו משה בן נחמן] כותב על אלו שלא זכו להכנס אל חצר הקדש הפנימית, שלא הבינו פנימיותו של ענין, ולא לקחו מנהו רק נגלהו, וכתב שם על הרמב"ן, שהוא הורה לנו את הדרך אשר נעלה בה, ובדרך אמת הנחנו, הוא אשר הצדיקנו, וזכנו ושהחנינו, מאשר לקחו אזני שמץ מנהו והציצו רעיוני, פעם אבאר פעם ארמוז ויצא כפרק מלפני, כי ממחצב העליונה נחצב, לפני חשוכים בל יתיצב, לפני מלכים יתיצב, המה חכמי התורה אשר באו לפני ולפנים, רזי עליונים צפונם, והשיגו בחדרי הפתוב סודות נשגבים.

(רבינו בחיי)

מי שזכהו השם בחכמת האמת יודע מעלת פשטי התורה ושכל דברי הש"ס בנוי על סודות התורה, כידוע ליודעי חן.

(שאלות ותשובות דברי חיים חלק ב' יורה דעה סימן מ"ז)

בכל רזין סתימין כו' איהו בר נש שלים, בעל תורה ודאי, מארי דביתא.

(זהר פרשת משפטים, בסבא, דף צ"ט:)

הא למדת, שכל מי שאיננו לומד קבלה אינו בעל תורה שלים.

(מקדש מלך לזהר, פרשת משפטים שם)

קבלנו מרבנו הגדול זכרוננו לברכה [הגר"א], שחלילה לומר שהסוד האמתי יסתור הדין המסכם להלכה פסוקה, רק שהאחרונים לא ירדו לעמק החכמה הזאת.

(עלית אליהו על הגר"א)

ודע, כי עקר פונת הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בחבור הזהר היה לה, להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, ורצה לעשות לה סמך ליחודה בבעלה יחוד גמור על ידי החבור הזהר כמה שהיה הוא וחבריו עוסקים בסודות התורה שזהו גורם ליחד קודשא בריך הוא ושכינתא על ידי הסוד שהוא סוד ר"ז

בגימטריא או"ר, וגם על ידי החבור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים אשר החיצונים לוחטים בכל עת ובכל שעה נגד מדת הקדשה, והשמות הקדושים הם בסוד השכינה ונגד בני ישראל הנתונים בגלות בין אמות העולם הנקרא חיוון בישין אריות ודבין וכו', והעוסק בתורה נקרא קלע וחרב ורמח, והם בחינת סודות כדי להצילם מרעתם על ידי חבור זה כנזכר, וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא כדי לתן סעדא לשכינתא. והנה כל אלו שיזכו אליו יזכו לגאולה, כי עבודה זו המועטת בזמן הזה הוא יותר חשוב מכל אילי נביות שהיה בזמן שהיה בית המקדש קיים.

(חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד)

ג) הדוחה חלק הנסתר של התורה, דוחה פלה, ונענש

כל התורה פלה, חלק הנגלה והנסתר, הכל אחדות אחד, והדוחה חלק הנסתר שאינו חפץ בה, דוחה פלה ונענש, כי הדוחה חלק מן האחדות כאלו דוחה כלו. ומכל שכן המלעיג על דברי חכמים העוסקים בחכמה זו להשפיע להשכינה, כמו שכתב בספר הקנה לו חכמו ישפילו זאת, כי הלומד כל התורה פלה לא נקרא חכם רק למדו, כי אם הלומד כדי להשפיע למדה הנקראת זא"ת וכו'.

זה שכתוב הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק בלבנושי התורה בחלק הנגלה הנקרא לילה כידוע, ואינו חפץ באו"ר התורה, כי או"ר גימטריה ר"ג, הינו ברזי התורה וסודותיה, שזהו בחינת תורת השם שנקרא יום, הרי זה דומה כאלו דוחה את האחדות כלו ומתחייב בנפשו, מה שאין כן אם חפץ גם בחלק הנסתר שבתורה, הגם שאי אפשר לו להשיגו, על זה נאמר כי אם בתורת השם חפצו, וכמו שפירש האלשיך, וכאלו השיג גם חלק זה שבתורה, כי התופס חלק מן האחדות כאלו תופס כלו כו'.

(תולדות יעקב יוסף פרשת קדושים. וכן כתוב בספרו פתנת פסים פרשת קדושים)

**ד) בְּשִׁלּוּמַיִם נִגְלָה דִּתְוֹרָה, אָנוּ מְדַבְּרִים עִם נִשְׁמַת
וּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה**

הַנִּסְתָּרוֹת לַהֶשֶׁם אֶלְקִינוּ וְהַנְּגִלַת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת
אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְצָרִיךְ לְהִבִּין, מֵהוּ הַרְבּוּי בְּתַבַּת כָּל דְּבָרֵי
וְגו'. אִךְ שֶׁהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ נִתֵּן לָנוּ לְלַמֵּד הַנְּגִלָה שֶׁל הַתּוֹרָה, וְצָרִיךְ
שֶׁתִּדְעַ, לְמַשָּׁל, כְּשֶׁאֲתָה מְדַבֵּר עִם אָדָם אֶחָד, עִם מִי אֲתָה מְדַבֵּר,
הֲלֹא עִם נִשְׁמַתוֹ וְחַיּוּתוֹ, וְהִרְאָיָה, שֶׁבְּצִאֲת נִפְשׁוֹ כִּי מֵת, וְדָאִי לֹא
תִּדְבֵר עִמּוֹ, כִּי כְּשֶׁאָנוּ לּוֹמְדִים הַתּוֹרָה הַנְּגִלִית צָרִיךְ שֶׁנִּדְעַ שֶׁאָנוּ
מְדַבְּרִים עִם הַנִּשְׁמֹת וְהַחַיּוֹת שֶׁל הַנְּגִלָה שֶׁהוּא הַנִּסְתָּר דֶּהֱיִינוּ
מֵהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ נִשְׁמָה לְנִשְׁמֹת, וְהוּא יִתְבָּרַךְ הַחַיּוֹת
שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, כְּמֵאֲמַר חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (אֲבוֹת פָּרָק ג') הֵן הֵן
גּוֹפֵי תּוֹרָה שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב וְשֶׁבְּעַל פִּה, וְכָל הַמְּצוּוֹת הַנְּגִלוֹת הֵן
הֵמָּה הַגּוֹף שֶׁל הַתּוֹרָה, וּמְכַרַח לְהִיּוֹת בְּהֵן הַחַיּוֹת וְהַפְּנִימִיּוֹת, דֶּהֱיִינוּ
הִרְזִין דְּאוֹרִיתָא שֶׁהוּא מֵהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ כִּנְזָכַר לְעִיל, וְצָרִיךְ לִיַּחַד הַגּוֹף
עִם הַנִּשְׁמָה אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, דֶּהֱיִינוּ שֶׁצָּרִיךְ לִיַּחַד הַגּוֹף עִם
הַנִּשְׁמָה שֶׁהֵם הִרְזִין דְּאוֹרִיתָא וְכו'.

וְכֵן בְּמִצְוָה צְרִיכִים אֲנַחְנוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה הַמְּצוּוֹה שֶׁהוּא הַנְּגִלָה,
וְהַנִּסְתָּר דֶּהֱיִינוּ הַסּוּד שֶׁל הַמְּצוּוֹה הִיא הַנִּשְׁמָה וְהַחַיּוֹת שֶׁלָּהּ שֶׁהוּא
מֵהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלָכֵן כְּשֶׁעוֹשֶׂה בְּלֹא כְּוִנָּה הוּא כְּגוֹף בְּלֹא נִשְׁמָה, כִּי
מַעֲשֵׂה הַמְּצוּוֹה הוּא הַגּוֹף, וְהַכְּוִנָּה שֶׁהוּא הַסּוּד הוּא הַנִּשְׁמָה
וְהַחַיּוֹת שֶׁל הַמְּצוּוֹה, וְצָרִיךְ לִיַּחַד הַגּוֹף עִם הַנִּשְׁמָה, וְזֶה נִקְרָא יַחַד
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיה, שֶׁמִּיַּחַד הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהוּא הַגּוֹף עִם
הַנִּשְׁמָה וְהַחַיּוֹת שֶׁהוּא הֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ בְּרוּךְ הוּא בְּעִצְמוֹ וְנַעֲשֵׂה יַחַד
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כו'.

(מֵאוֹר עֵינַיִם לְהֵרֵב הַקְּדוּשָׁה רַבֵּינוּ מִנְחֵם נַחֻם מִטְשָׁרְנוּבִיל זְכוּתוֹ יְגוֹן עֲלֵינוּ אָמוֹן, פְּרִשְׁת
בְּהַעֲלֵתְךָ)

ה) עַל יְדֵי סוּד הַתּוֹרָה יִדְעַ לְהַבְּחִין בֵּין אִסוּר לְהֵתֵר
וּמֵאֵן דְּמִנַּע רְזָא דְעַקְרָא דְתַרֵּי תוֹרוֹת, כְּאֵלוֹ אֵהְדֵר עֲלֵמָא
לְתַהוּ וְבַהוּ.

(תקוני זוהר תקון י"ט - דף ל"ח.)

כל אלו הנרמזים הנה על פי הקבלה ורזין דאורייתא, וזהו עקרה של תורה, ולפי הסוד שהיה מקבל בידיעת התנאים והאמוראים, כן חברו השתי תורות להדדי, דאם לא כן יכולין להפך הכל.

(ספר הקנה, הובא באור ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרוננו לחיי העולם הבא, על התקונים שם)

יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים (בראשית א ז), הכא רזא לאתעסקא באורייתא דבעל פה, ולאפרשא בין אסור והתר כו'.

(תקוני זוהר תקון מ' - דף פ.)

פרוש, כי על ידי סוד ורזא דתורה יודע לחבר תורה שבעל פה עם תורה שבכתב, להפריש בין אסור להתר, וכמו שכתוב בספר הקנה, דמי שרוצה להיות מורה הוראה בתורה צריך לידע בסוד התורה למה זה כשר וזה פסול. וזה שכתוב בזהר: כל תלמודא דלהון, על רזין דאורייתא סדרו ליה. כמו שכתוב בקנה, ועל ידו מפרשים הלמוד בגמרא כו', כי כל ההתר הוא מצד הרחמים, וכך אסור הוא מצד הדין.

כבר נודע אשר מארי דתלמודא סדרו דבריהם על רזין דאורייתא, והראשונים העלימו דבריהם.

(פרי קדש הלולים דף ב.)

ו) אי אפשר לבוא לידיעת הבורא בלי חכמת הקבלה

ואתה שלמה בני דע את אלהי אביך ועבדהו בלב שלם.

(דברי הימים א' כ"ח, ט)

אי בר נש לא אשתמודע ההוא דיהיב ליה אורייתא, ומני ליה לנטרא לה, איך דחיל מניה ועביד פקודוי.

(תקוני זוהר בהקדמה דף ג.)

לית סכלתנו לאשתמודע בשכינתא כאלין מארי קבלה.
(תקוני זמר במקדמה דף א' עמוד ב')

- פָּרָק ח - סִגְלַת סֵפֶר הַזֹּהַר

(א) הַזֹּהַר מְקוּר לְכָל סִפְרֵי הַיִּרְאִים

סֵפֶר הַזֹּהַר בּוֹ דְבוּק נִפְשֵׁי עַד אֲשֶׁר בְּשִׁכְבִּי וּבְקוּמִי בּוֹ נִקְשְׁרַתִּי,
לֹא נָח וְלֹא שָׁקֵט לִבִּי, כִּי בְּאֵמֶת הַסֵּפֶר הַלְּזָה יָדוּעַ וּמִפְרָסֵם סִגְלַת
עֶסְקוֹ בּוֹ, וְהוּא מְקוּר לְכָל סִפְרֵי יִרְאִים, וּמִמֶּנּוּ נֹבְעִים כָּל
הַמוֹסְרִים וְאַהֲבַת הַשֵּׁם הַתְּמִימָה וְכוּ'.

(מתוך מכתב בעל עטרת צבי לרבו הרב אברהם יהושע העשיל מאפסא זכר צדיק וקדוש
לברכה)

(ב) רְאוּי לְלַמֵּד הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים עִם תִּינוּקוֹת בְּנֵי תִשְׁעָ, פְּדִי שִׁירְאֲתָם תִּהְיֶה קוֹדֶמֶת לְחֻכְמָתָם

לּוֹ עָמִי שׁוֹמֵעַ לִי, בְּדוֹר הָרַע הַזֶּה שֶׁהַמִּינוֹת גּוֹבֵר הֵיוּ לּוֹמְדִין
עִם תִּינוּק בֶּן תִּשְׁעָה שָׁנִים סֵפֶר הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים לְהַגּוֹת בָּהֶם, וְהָיָה
יִרְאֵת חֲטָאוֹ קוֹדֶמֶת לְחֻכְמָתוֹ וַיִּתְקַיֵּם.

(נוצר חסד על מסכת אבות פרק ד' משנה כ')

(ג) קְרִיאַת הַזֹּהַר, אֵף עַל פִּי דְלָא יָדַע מֵאֵי קְאָמַר, הוּא תְּקוּן לְשִׁכְיָנָה הַקְּרוּשָׁה וּלְנִשְׁמָתוֹ

צָרִיךְ לְקַרְוֹת בְּסֵפֶר הַזֹּהַר וְכוּ' אֵף עַל גַּב דְּלָא יָדַע מֵאֵי קְאָמַר,
כִּי תְּקוּן גָּדוֹל וְעֵצוֹם מְאֹד לְמִטְרוּנִיתָא וּלְנִשְׁמָתוֹ כְּנוֹדַע מִכְּמָה
טְעָמִים.

(תקון ליל שבועות להרב רבינו משה זכותא בסוף ספר טוב הארץ למורינו הרב נתן
שפירא)

ד) הלומד זהר, אף על פי שאינו מבינו, הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו – 'תושיע הוי"ה' עם השתי התבות ושתי הפוללים, בגימטריא 'זה"ר תקוני"ם'

הלומד הזהר, אפלו אינו יודע ואינו מבין מה שמוציא מפיו, הקדוש ברוך הוא מתקן דבריו. וכך אמרו קמאי וסמכוהו אקרא ודגלו עלי אהבה, אל תקרי ודגלו אלא ודלוגו. ועין בהרב חיד"א בקונטרס טוב עין בשם ה"א ז"א וכו'.

ולפי זה יתפרש לרמוז לו, דאף על גב שאדם הוא כבהמה ואינו יודע לקרות, עם כל זה משמאי יכפלו לו שָכרו. ויש רמז בפסוק (תהלים לו ז) 'אדם ובהמה תושיע הוי"ה', דתבות 'תושיע הוי"ה' עם התבות ושתי פוללים של תבות יעלו כמספר תבות 'זה"ר תקוני"ם' בדקדוק צ"ח.

(הקדמת המוציאים לאור ספר התקונים דפוס ליוורנו)

ה) ללמד זהר ותקונים או זהר חדש קדם התפלה

קדם התפלה למעט בדבור כל מה דאפשר, וללמד איזה ענין בזהר הקדוש או בתקונים או בזהר חדש.

(סדר היום ואזהרות הקדש בספר בית אהרן)

ו) זהר הכנה לתפלה

הבעל שם טוב צוה לאנשיו שקדם כל תפלה ילמדו מאמר זהר ותקונים.

(לקוטי תורה (טשרנוביל) הדרכה ז', דף ט' טור ג')

ז) למוד הזהר מועיל לתשובה באמת

וירבה בימים אלו [ימי אלול] בצדקה ובלמוד זהר ותקונים ותהלים.

(מורה באצבע סימן ח' קטע רמ"ח)

**ח) למוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר מְרוֹמֵם עַל כָּל לְמוֹד, בְּשֵׁגֶם לֹא יָדַע
מֵאֵי קָאָמַר וְאֵף שִׁיטָּעָה בְּקִרְיָאָתוֹ**

**למוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר מְרוֹמֵם עַל כָּל לְמוֹד, בְּשֵׁגֶם לֹא יָדַע מֵאֵי
קָאָמַר וְאֵף שִׁיטָּעָה בְּקִרְיָאָתוֹ.** והוא תקון גדול לנשמה, לפי שהגם
דכל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, מכל מקום נתלבשה
בכמה ספורים, ואדם הקורא ומבין הספורים נותן דעתו על פשט
הפשוט, אבל ספר הזהר מן הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם
סודות וסתרי תורה אלא שאינו מובן מקצת המשיג ועמק המושג.
(שם סימן מ"ד)

צריך לשוב באמת על חטאות נעורים ולהתענות חמשה שנים
רצופים יום אחד בשבוע וכו', ולהיות נעור כל ליל ששי וללמד
באותו לילה תנ"ך, משנה, גמרא, זהר, ראשית חכמה, תקונים, עין
יעקב וכו'.

(לקוטי תורה (טשערנאביל) הדרכה א')

אדם שפגם ונפסק החבל שהוא קשור, כמאמר "יעקב חבל
נחלתו", ולבו מטמטם ואינו יכול לדבר דבורים זכים, אז צריך
להתבונן מגדלות הבורא ותברך איה ש ממלא כל עלמין וסובב כל
עלמין ולית אתר פנוי מיניה.

זהו "יראת השם ראשית דעת", דעת היא לשון התבוננות
ובינה לבא, זהו חכמה בלב. ועקר הוא על ידי התורה, כמו שכתוב
**בשם הבעל שם טוב שצוה לאנשיו שקדם כל תפלה ולמדו
מאמר זהר ותקונים וכו'.**

(שם הדרכה ז')

**ט) כל עורות אילי נביות לא יספיקו לבאר סודותיו
ורמזותיו של ספר התקונים אשר לא יכילם הרעיון
על ספר התקונים לבד לא יספיקו אלפים ספרים לבאר
עצם רבוי הסודות שיש שם, אשר לא יכילם הרעיון, כידוע לכל**

גדלות קדשת התקונים הקדוש, אשר כל עורות אילי נביות לא יספיקו לבאר סודותיו ורמזותיו.

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב סימן רפ"ה)

י) בספר התקונים כלולים כל החכמות שבְּעוֹלָם

הפליג מאד כמה פעמים בשבח גדלות קדשת התקוני זהר. והיה רגיל לעסק בו ביותר גם בכל השנה אפלו שלא בימי אלול. ואמר, **שבספר התקונים כלולים כל החכמות שבְּעוֹלָם וכו'.**

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב סימן קכ"ח)

בלמוד הזהר היה בוכה הרבה עד שיזכה להבין.

(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב סימן ח')

יא) הזהר קדוש ונורא, אך אין ערפו פהתקונים

פעם אחת אמר כמתמיה, אצל העולם הכל שוין, ספר הזהר והתקונים. והמובן מדבריו היה, שבאמת יש חלוק גדול ועצום בין ספר הזהר הקדוש ובין ספר התקונים, **אף על פי שספר הזהר הוא קדוש ונורא מאד, אין לו שום ערך נגד קדשת וסודות של ספר התקונים.**

(חיי מוהר"ן רבינו נחמן מברסלב, שני"ט)

יב) על ידו יכולים לראות נעם השם

כתיב **"מבשר"י אחזה אלוה"**, ראשי תבות מ'תורת ר'בי ש'מעון ב'ן י'וחאי.

(בית אהרן, ל"ג בעמר)

יג) לשונו מזכר הנשמה

מי שלא זכה להבין הזהר, אף על פי כן ילמד, כי **הלשון של הזהר מזכר הנשמה.**

(אור צדיקים להרב מאיר פאפריש, סימן א' סעיף קטן ט"ז)

יד) סגלה להנצל מחכמות חיצוניות

כל ספר הזהר מיסד על מוסרים גדולים עד אין שעור, ובפרט להיות מוכנה ליחוד קודשא בריך הוא ושכינתו, ומעיר עיני ישנים מתרדמתם, ומסיר לב האבן, אם אבן הוא נמוח, וגם הוא סגלה להנצל ממים הזדונים, מים המרים המאורים, חכמת החיצוניות, וכל הטועם ממנו יטעם בעצמו אשר אין חכמה בעולם כחכמת עמקו, סתרי טעמי תורה, וכל החכמות מבלעדה לאפס ותהו נחשבו.

(מורינו הרב רבי צבי אלימלך מדינוב זכר צדיק לברכה בספרו סור מרע ועשה טוב)

טו) סגלה לטהר הנשמה

על דרך דאיתא שלשון הזהר הקדוש הוא מסגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאמר, כמשל הנכנס לחנות של בשם, אף על פי שלא לקח כלום, מכל מקום ריח טוב קלט עמו.

(דגל מחנה אפרים בלקוטים, דבור המותחיל ישקני)

ילמד בספרי קבלה, ואף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזהר ותקונים, כי הם מסגלים לטהר הנשמה.

(סדור האר"י זכרוננו לברכה "קול יעקב" לרבי יעקב קאפיל זכרוננו לברכה, בסדר פונת הלמוד)

אמר הבעל שם טוב זכרוננו לברכה: בג' דברים הכלל הפך ממה שאמרו אחד המרבה ואחד כו' ובלבד שיכונן, אלא אחד המכונן כו' ובלבד שיירבה, אמירת הזהר מסגל לנשמה, שקידת מקואות מטהר הגוף, נתינת צדקה, אמרו רבותינו זכרונם לברכה: הנותן סלע לצדקה בשביל שיחיה בני הרי זה צדיק גמור, דעל כל פנים מחי' את העני.

(ספר נתיב רש"י בשם "מורי", הלא הוא הרב הצדיק רבי הלל מפאריטש)

יעסק בספר הזהר אף על גב דלא ידע ולא מבין מאי קאמר, מכל מקום הלשון של הזהר מסגל לשכינתא ולנשמתא לקרא בו יותר מכל עסק התורה.

(תקון ליל הושענא רבא, ספרי יראים)

וכמו ששמענו בפרוש מפי אדמו"ר הזקן (בעל התניא)
בליאזני, שיש בחינת טמטום המוח וכו', ולזה מועיל קריאת
דברי הזהר הקדוש אף דלא ידע מאי קאמר.

(חנה אריאל, להרי"א מהומיל, שמות עמוד ס"ד)

טז) אף מי שלא יבין הזהר ילמוד בכל יום

אף מי שלא יבין הזהר ילמוד בכל יום דבר מה, כי הלשון הוא
מסגל לנשמה.

(הנהגות צדיקים - הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט)

יז) להנצל ממחשבות זרות בעת התפלה

שמעתי ממהר"ם הלוי יפה שאמר בשם אדמו"ר הזקן (בעל
התניא) נשמתו בגנזי מרומים: סגלה למחשבות זרות בעת
התפלה הוא ג' דרכים וכו', וכן ספר הזהר הלשון מסגל לנשמה
אף על פי דלא ידע מאי קאמר, ולכן כיון שג' דברים אלו אינם
צריכים בונה, לכן מועילים לטהר המחשבה ממחשבות זרות.

(ספר מגדל עז, מאמרי דברי אלקים חיים מאדמו"ר חב"ד, עמוד תכ"ו)

שלוש עשרה דברים הם להסיר כל המונעים בתפלה וכו', והג'
הוא עסק ולמוד דברי מוסר הנמצאים בזהר מלשון הארה,
שמאיר במקום החשך שהוא חכמת אמת.

(לקוטי תורה פרשת תבוא)

יח) הרוצה להתדבק בקונו ידבק בזהר הקדוש

שמעוני אחי ורעי, החברים המשתוקקים ומבקשי אמת אמתת
עבודת הלב, לחזות בנעם השם ולבקר בהיכלו, נפשי תשתוחח
ותדבק בספר הזהר, כאשר ידוע ומפורסם סגלת ספר הזהר
וכו'.

(ספר סור מרע ועשה טוב)

**(ט) מי שאינו לומד זאת החכמה הוא כמו הדר בחוץ
לארץ ודומה כמי שאין לו אלקי**

ותאמין לי אחי, מי שאינו לומד זאת החכמה הוא כמו הדר
בחוץ לארץ ודומה כמי שאין לו אלוה"י, אחר שהתאוות
מתגברים והיצר מסית ומכניס באדם ספקות בהאמונה, אבל
המשים נפשו בכפו ועוסק בחכמה וכו' ובהר להבין, נתבשר
בלב כל חכם לב השגת החכמה ויראת שמים הרוממת צח וצלול
ואמת, ולא ישאר לו שום ספק בדרכי השם המפליא פלאות,
ויעמד על עקרי ענייני אלוקות אלקי ישראל, ולא ישאר לו שום ספק
וקושיא כלל.

(ספר סור מרע ועשה טוב)

(כ) ספר הזהר הוא המפתח והוא הסוגר

ותכלית הדברים, כשתדבק נפשך בספרי יראים, שתראה בכל
עת חיובך לבוורא כל עלמין, ובפרט בספר הזהר עיקרא דכולא,
והוא ילהב לבך בשלהובא דאשא, ספר הזהר הוא המפתח והוא
הסוגר.

(ספר סור מרע ועשה טוב)

(כא) יזכה לתקן נפש רוח נשמה

הנה מרגלא בפומיה דרבינו מזידיטשוב לומר תמיד לאנשי
שלומנו ותלמידיו ולכל באי ביתו, כי רק הלמוד הקדוש הזה הוא
שדברה תורה שהוא מגן ומחסה נגד המקטרגים ונגד היצר
הרע, שיזכו לתקן את נפש רוח נשמה שלהם, נקי ובר מכל סג
ופגם, לטהר ולקדשם בקדשה עליונה.

פעם שאלו רבינו לאחד התלמידים החשובים, מדוע לא לומד
בזהר הקדוש והתקונים ובכתבי האר"י זכרוננו לברכה, וענה בשברון
לב: רבי, מה אעשה כי ללמוד הקדוש הזה צריכים קדשה וטהרה
וטהר גברא, ואני אין בי זאת, ואיך אוכל לגשת לקדש קדשים
ללמד. ואמר לו רבינו: אם אינך עוד קדוש וטהור, צא ולמד

למוד הקדוש הזה ותדבק בו וכוזה ראה וקדש, ואז תתקדש ותתטהר, כי אי אפשר בדור הזה להשיג דבר מה בלעדזה.

(הקדמה לספר צבי לצדיק)

כב) על ידי הזהר וכתבי האר"י זכרונו לברכה נעשה האדם פבריה חדשה

למדן משפה ולחוץ לא יטעם לעולם אור התורה ולא יתחדש לו שום אור, וכל החדושים שסובר כמחדש בספרות זרות וגרסות בהבל הבלים הם הפך הלכה אמיתית ולטהר את הטמא וכו', והזהר שהוא מאיר העינים מתוק לנפש ישראל המשפלת, שיתחדש לו בכל עת רגע אור חדש ממש עד שנעשה בריה חדשה על ידי הזהר ומרן האר"י זכרונו לברכה.

(היכל הברכה, דברים דף כ"ח)

כג) על ידי למוד בתקונים הבין שנמתקו כל הדינים

כאשר התעוררתי בחצות הלילה וראיתי שאגרת אחת מונחת לפני, אשר בעוד חבלי שנה על עיני לא יכלתי לקרותו, עד אשר למדתי תורת בספר תקוני הזהר הקדוש, והוא עד מחצית שעה שתיים, ואז נזפרתי לקרות האגרת של מעלת כבוד תורתו, והבינתי על ידו מאמר הזהר הנזכר שנמתקו כל דינים וכו'.

(ספר עבודת ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרונו לחיי העולם הבא, לקוטים בסופן)

כד) סגלה לבעל עסק שיהיה רב למודו בזהר הקדוש

בנדון שאר הלמוד יהיה בזה האופן, מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש, אף כשאינו מבין, כי מה אכפת ליה שאינו מבין, אפלו הכי הוא סגלה.

(מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א)

כה) סגלתו לאור נפשו באור החיים הנצחיים

כבר קדמוני רבנו תקיפי לקדושים אשר בארץ המה בנהירן להו שבילי דנהר דע"ה, להודות ולהלל ולשבח בשבח המגיה

בזהר הרקיע על ספר הזהר הקדוש לעיני כל ישראל לכל דיירי ארעא, הלא לאמונה גברו באר"ש טובה ורחבה מכאן מודעא, המה בחכמתם גלו לנו רז זה כי יקרא בספר התורה זה קריא"ה נאמנה, קול שישנו בלמידה, לו נתנה פריע"ה, הנה שכרו אתו בית ק"ל, ומצאנו לעולם שלימו טוב בתשלומי כפל ארבעה, ואף כי אין איש בביתו לחם ושמלה, ולא נהירן ליה שבילין דשמיא כשבילין דארעא, מכל מקום זה חלקו מכל עמלו, יעשה לו סגלה ונפשו ל"ו חיה, לאור באור החיים הנצחיים, יהיב רחמנא שבועא.

(מתוך לשון הספמת הרבנים דקהלה קדושה ליוורנו לספר הזהר דפוס ליוורנו)

ענין למוד פנימיות התורה שהאריכו בזהר ותקונים ובעץ חיים בחיוב למוד זה, וכמו שכתב בספר ראשית חכמה בהקדמה ובשל"ה במסכת שבועות שלו בפרק נר מצוה הפליג מאד במעלת למוד זה... והנה בכלל מקרא הוא גם כן למוד פנימית התורה, שהרי מדרש הזהר הוא על פסוקי התורה.

(לקוטי תורה פרשת ויקרא דף ה:)

- פָּרָק ט - כָּלֵם חַיִּיבִים לְלַמֵּד זֶהָר

(א) הָאָר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה לֹא קָצַב זְמַן לְהִתְחַלֵּת לַמוֹד
תּוֹרַת הַח"ן

מה שפכתבו בשם חכמי האמת, שלא ללמד קבלה קדם שיהא
בן ארבעים לבניה, הנה ידוע מה שכתב הרב חיים ויטאל
(בהקדמתו לעץ חיים), שספרי הקבלה שאחר הרמב"ן זכרונו
לברכה אל תשלח ידך אליהם.

ויתרה מזו כתבו הרבנים הקדושים, גדולי חכמי האמת, רבינו
שלום שרעבי [הרש"ש הקדוש] וחברו הרב חיים יוסף דוד אזולאי
[חיד"א] זכר צדיק וקדוש לברכה, שאין ללמד בשום ספרי מקבלים
ואין לסמוך כל מה שכתבו המקבלים הראשונים ולא אחרונים
ואפלו בדברי שאר תלמידי האר"י זכרונו לברכה, רק בעץ חיים,
מבוא שערים ושמונה שערים, שאותן סדר מורינו הרב חיים ויטאל
ובנו הקדוש מורינו הרב רבי שמואל ויטאל זכרונו לברכה לחיי
העולם הבא, שהם כסלת נקיה.

ופוק חזי, שהבאנו לעיל הרבה בשם האר"י זכרונו לברכה
שהוא חוב קדוש ללמד חכמת הקבלה, והאר"י זכרונו לברכה
לא נתן לזה זמן, שעור וקצפה לשנים.

וגם הרב חיים ויטאל זכרונו לחיי העולם הבא בהקדמתו
לעץ חיים מרעיש עולמות בחובת למוד חכמת הקבלה, ואינו
נותן זמן לשנים.

וידוע בשם המקבל מורינו הרב רבי חיים שאול דוויך הכהן
[השד"ה] זכר צדיק וקדוש לברכה שאמר, אשר חבל שפמה גדולים
וקדושים ופוסקים שהיו בחוצה לארץ, שבמקומותיהם אז לא

הגיעו השמונה שערים הקדושים והטהורים, ולו היתה להם
הקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה על שער
ההקדמות, לא היו פותבים ומתנגדים כל כך נגד למוז חכמת
האמת.

(ב) למוז תורת הסוד בלי טהרה מביא לאפיקורסות

וזהו עצמו עוון הערב רב שאמרו למשה אתה עמנו ונשמעה
בעץ הדעת טוב ורע, ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות בסתרי תורה,
כסברת הטועים קצת בני תורה אשר בזמננו זה המוציאים שם רע
על חכמת האמת חיי עולם ואומרים שכל מי שמתעסק בה נמות
בקצרות שנים חס ושלום...

**ואם הוא לומד ספרי קבלה והוא בלתי טהור יוכל לבוא
חלילה על ידי זה לאפיקורסות, והפת ש"ץ [שבתי צבי] ימח שמו
וזכרו שהיו בימים הקודמים נעשו על ידי זה אפיקורסים לפי
שלמדו ספרי קבלה בטמאת הגוף, והיה העולם שומם, עד שבאו
שני המאורות הגדולים לעולם, הבעל שם טוב הקדוש ואחריו
אדמו"ר הרב רבינו אלימלך נשמתו בגנזי מרומים, והם פתחו שער
להשם צדיקים בבואו בו, שלא יהיה אדם שום הרהור תורה עד
שיטבל עצמו בו.**

(מאור ושמש, פרשת אמר, עמוד ש"ע טור א')

(ג) מלוי פרסו בש"ס ופוסקים קדם למוז הקבלה

אמרו חכמינו זכרונם לברכה (קדושין ל.): לעולם ישלש אדם
שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד. והקשה שם
בגמרא: וכי ידע איניש כמה חיי? ומתריך: כי אמרינן ביומי, ופרש
רש"י שם: ב' ימים מקרא, ב' ימים משנה, ב' ימים תלמוד.
ובתוספות שם כתוב, דלא נהירא, דאפתי איכא למיפריך מי ידע
כמה חיי. ולכן נראה ליה לפרש "ליומי", שבכל יום ויום עצמו ישלש.
וכן אנחנו נוהגים בלמוד הקבלה שבכל יום ויום אנו
ממלאים פרסנו בש"ס ופוסקים, ואחר כך אנו עוסקים

בְּקִבְלָהּ, כי להמתין עד שימלא אדם כרסו בש"ס ופוסקים, מי יודע כמה חיי, ועל כרחק הכוונה בכל יום בפרטיות. ודברי פי חכם חן ואמת ושפתים ישק, כפרוש התוספות (גטין ט), עין שם.

(הגאון הצדיק מורינו הרב רבי יצחק אֵזיק מזידיטשוב)

זכאין אינון דמשתדלי באורייתא ונדעי לאסתכלא ברזא דחכמתא (רוצה לומר, שמקדם ילמד תורה הנגלית, ומכח זה ידע אחר כך להבין ולהשפיל ולראות עין בעין ברזי וסודות התורה).

(זהר חלק א' דף קצ"ה:)

אף על פי שעקר למודנו בתלמוד ובהלכות ובפסקי הדינים, מכל מקום צריך מי שחננו השם שכל ליחד מקצת שעות לחכמה הפנימית. אבל צריך שמירה אחר שמירה לבל יט אשורו מני הדרך ויבוא להגשים כלפי מעלה.

(טעמי המצוות להרדב"ז [רבי דוד בן שלמה אבן זמרא] מצוה כ"ב)

ד) אין אדם יכול לבוא למשהו השגה בגדלות הבורא מפל למודי התורה כמו מחכמת הקבלה

למוד הקבלה הוא שינדע לאדם גדלתו ורוממותו של יוצרנו ובוראנו יתברך שמו יתעלה, ואין אדם יכול לבוא אל קצת השגת גדלתו ורוממותו יתברך שמו מפל למודנו כמו מלמודי חכמת הקבלה, ביחוד מלמוד ספר הזהר הקדוש והתקונים, חכמת אדם תאיר פניו מרבוי העולמות העליונים הקדושים לאין קץ וסוף ותכלית. גם בראותו בשאר ספרי המקבלים, וביחוד בכתבי האר"י זכרוננו לברכה, מהשתלשלות העולמות מרום המעלות עד עולם התחתון הזה, ובראותו גם כן אף קצת פרטי סדר הנהגתם מעולם התחתון עד רום המעלות לאין קץ ותכלית, מזה ישיג האדם קצת גדלתו ורוממותו של יוצרנו ובוראנו ברוך שמו. וזה עקר פונת בריאת האדם בעולם הזה השפל והשמים, לחקר ולהשיג גדלת ורוממות יוצרו ובוראו יתברך שמו ויתעלה.

גם מלמוד חכמת הקבלה ישיג האדם קצת מעלת תורתנו הקדושה והתמימה, כי בראות האדם בספרי המקבלים, וביוחד בזהר הקדוש ובתקונים, מפרושים ופלאים ונוראים של תורתנו הקדושה, ואיך נטמן ברמז סודות גדולים ונוראים, לפעמים בתבה אחת ולפעמים באות אחת, גם בראותו רזין עליונים וסודות ופלאים ונוראים הנסתרים בציוור האותיות, וביותר בטעמים ובנקודות ובתגין, מפל זה ישיג האדם קצת גדל מעלת תורתנו הקדושה, ועל ידי זה בא בלבו אהבת הבורא יתברך שמו ותשוקתו גדולה עד למאד מאד, כי מהשגת תורתנו הקדושה יבוא האדם גם כן לקצת השגה של הבורא יתברך שמו ויתעלה, כי אורייתא וקודשא בריך הוא חד הוא כנזכר בזהר הקדוש במקומות הרבה. וימצא האדם קצת מזה במאמרים נזכרים לעיל. ומהראוי להאריך בזה מאד, אך פרץ עלי פורץ גדר, לקצר בכל היותר אפשרי. ולכן מפליג הזהר הקדוש והתקונים בכמה מקומות גדל מעלת למוד הקבלה לאין תכלית וכו'.

אחי ורעי, אם כל כך גדולה לשמים שיאו ומעלתו וכמה תקיף חילא דהאי אילנא רברבי של למוד ספר הזהר הקדוש, ושרש בארץ גזעו לשלח רצוצים חפשי מן הגלות המור, האין לא יתלהב לב האדם להאיר און לשמע בלמודים לקבע שיעור קבוע בכל יום בזהר הקדוש ובתקונים ושאר ספרי המקבלים כו'.

(יסוד ושרש העבודה, שערי הששי, שער הניצוץ)

ה) לעולם יקדים אדם למוד הנגלה להנסתר

ובזה יובן [אמרם זכרונם לברכה] לעולם יעסק אדם בתורה שלא לשמה, דהינו בלבנושי התורה שנק' קשוטי התורה והלכ"ה אותיות הפל"ה, שיעסק תחלה בנגלה, שמתוך כך יבוא לשמה, שהיא דבקה חשקה חפצה בו יתברך שהוא לשמה בפנימיות התורה שהיא שמו יתברך ממש שנקרא תורת השם, וקל להבין.

(תולדות יעקב יוסף פרשת שלח)

ו) סודות התורה הם אור הנפש

עקר שלמות אדם דלא ייעול בכסופא לעלמא דאתי הוא למוד התורה, כי כמו שהלחם הוא מזון הגוף, כן ממש לכו לחמו בלחמי, התורה היא מזון הנפש, וכמו שהיין והמעדנים מאירין לגוף לחזקו, כן ממש ויותר סודות התורה הם אור הנפש להאירה בש"ע נהורין. ועל כל פנים מי שאינו עוסק בפשטות התורה הרי הוא מת ברעב בעולם הבא, ומי שאינו מאיר לנפשו סודות הזהר וכתבי מרן נדחו מענוגא וכסופא בעלמא דאתי, אם לא שהוא תומך התורה אזי זוכה ויושב בישיבה של מעלה, וזעירין אינון.

(הקדמת מורינו הרב רבי יצחק איזיק מקאמארנא זכר צדיק וקדוש לברכה לפרושו על משניות)

- פָּרָק י - חֲדָשׁ אֱלּוּל רְאוּי לְלִמּוּד הַתְּקוּנִים בְּשָׁפִי

(א) גִּדּוּל מַעֲלַת אֲמִירַת תְּקוּנִים בְּחֲדָשׁ אֱלּוּל, שְׁמֻזְכָּר הַנִּפְשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה

אֲנָשִׁי מַעֲשֶׂה נְהִיגִי לֹמֵר בְּכָל יוֹם מֵאוֹתָם אַרְבָּעִים יוֹם
שְׁמֵרָאשׁ חֲדָשׁ אֱלּוּל עַד אַחֵר יוֹם כְּפוּרִים אֵיזָה דְּפִים מִסְפָּר
הַקְּדוּשׁ תְּקוּנֵי הַזֶּהָר, וּמְכֻנָּיִם לְגִמּוֹר כֹּל הַסְּפָר עַד יוֹם הַכְּפוּרִים.
וְעַיִן בְּסִפְרִים שֶׁהִלְהִיבוּ מְאֹד עַל לִמּוּד הַתְּקוּנֵי זֶהָר בְּאַרְבָּעִים יוֹם
אֱלוּ. וְאַף שְׁאַיִנו מִבֵּינָם, מִכָּל מְקוֹם הַלְּשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהָר הַקְּדוּשׁ
וְהַתְּקוּנִים מְסַגֵּל מְאֹד לְנִשְׁמָה.

(מִטָּה אֶפְרַיִם סִימֵן תִּקְפ"א סְעִיף קָטָן י"ז)

כָּבֵד נְהִיגוּ גַם כֵּן חֲסִידִים וְאֲנָשִׁי מַעֲשֶׂה בְּכָל יוֹם מֵאוֹתָן מ' יָמִים
שְׁמַעְרַב רֵאשׁ חֲדָשׁ אֱלּוּל עַד יוֹם הַכְּפוּרִים, בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ תְּקוּנֵי
הַזֶּהָר, כִּי לִמּוּד בְּיָמֵים הַקְּדוּשִׁים אֱלוּ מְטָהָר הַגּוֹף וְהַנְּשָׁמָה,
וְסִגְלָתוֹ לְקִרְבַּת הַגְּאֻלָּה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(קִצָּה הַמְּטָה לְמִטָּה אֶפְרַיִם שֵׁם סְעִיף קָטָן כ"ג)

(ב) אֲשֶׁרֵי לְמִי שֵׁיִשְׁלִים סִפְרֵי תְּקוּנִים בְּיָמֵים הַלְּלוּ

בְּשֵׁם הָרַב זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה: אֲשֶׁרֵי לְמִי שֵׁיִשְׁלִים סִפְרֵי תְּקוּנִים
בְּיָמֵים הַלְּלוּ.

(מִטָּה אֶפְרַיִם סִימֵן תר"ג סְעִיף קָטָן ט')

כְּמָה אֲרַכֵּן הוּא זֶה, מִרְפָּא וְאַרוּכָה לִמּוּד הַזֶּה, כְּאֲשֶׁר הָעֵד הָעִיד
בְּנוֹ עֲדוֹת נְאֻמָּנָה, הָרַב הַקְּדוּשׁ הָאֶרֶ"י זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, וְיִהִי עֲדִי"ו
אֲמוּנָה, שְׁכָל הַרְגִיל בְּלִמּוּד הַזֶּהָר הַקְּדוּשׁ אֵף עַל פִּי שְׁאִין לוֹ חֵלֶק

בבינה, מזכך את נפש רוח נשמה כבן אור באי"ם לבינה, ובפרט בספר התקונים הינו דאהנאי ליה, תעל"ה באיתנ"ה שקי"ד לי"ה, ותקנת הקדמונים ללמד בספר התקונים מראש חדש אלול עד יום הכפורים לברר אכל מתוך פסלת שדרך התינוק לפר"ר, בלמוד זה בא עדי ברורי"ן בפרק זה בורר. וקימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם, בנדבות הלב המתנדבים בעם, ועליהם קבענום חובה, ללמד דבר יום ביומו אז ירדו לשעורי"ן שעורא זוטא ושעורא רבה.

(הקדמת הרב המביא לבית הדפוס ספר התקונים דפוס ליוורנו, כבוד הרב רבי יצחק פרחי זכותו יגן עלינו)

ג) מהנגון של התקונים בחדש אלול ומהחלישות הלב בשמות אחרים, נעשה דברים עליונים ותקונים גדולים למעלה.

פעם אחת היה מדבר מענין אלול, ואמר שמה שנוהגין לומר תקונים באלול, שהנגון של התקונים וגם מהחלישות הלב שיש לכל אחד אז, מחמת שכל אחד מתאחר אז בבית המדרש יותר מרגילותו, מכל זה נעשה דברים עליונים ותקונים גדולים למעלה.
(שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב, קכ"ז)

הצדיקים הגדולים האמתיים בחינת משיח, שמכניסין דרך התשובה, הם יודעים הסוד של בראשית מאמר סתום שרשב"י גלה עליו ע' פנים שנוהגין לעסק בהם באלו הימים באלול ועשרת ימי תשובה שהוא ספר התקונים הקדוש.

להכניס דרך של תשובה, אין יודע כי אם הצדיקים הגדולים האמתיים, כי כל צדיק אמתית הוא בחינת משיח, הוא יודע הסוד של בראשית מאמר סתום שרבי שמעון בר יוחאי גלה עליו שבעים אנפין שנוהגין לעסק בהם באלו הימים באלול ועשרת ימי תשובה שהוא ספר התקונים הקדוש, כי כל דרך התשובה באלו הימים הוא על ידי בחינת בראשית מאמר סתום.

(ספר לקוטי הלכות למורינו הרב רבי נתן מברסקלב זכר צדיק לברכה - הלכות ראש השנה
הלכה ו)

**ד) תקון לבעל תשובה לומר ה' דפין זהר או תקונים בכל
יום, שמוטהר הגוף והנשמה.**

ראוי לקבץ עצמו ללמד חמש דפים זהר בכל יום, והוא
תועלת גדולה ותקון גדול לנפש להאירה ולזככה ולתקנה, ולכלות
קוצים, מדות רעות ותאוות רעות, לזכות בנעם השם, והוא מרפא
ותקון לחטאים ופשעים של הנפש. **וכן נתן מרון האר"י זכרוננו**
לברכה תקון לבעל תשובה שיאמר חמש דפים זהר או תקונים
בכל יום, וכן נהג מורי ורבי דודי הקדוש מורינו הרב רבי צבי.

(נתיב מצוותיך למורינו הרב רבי יצחק איזיק מקאמארא, שביל התורה אות א' סימן
ל"א)

**ה) ללמד תקוני זהר ארבעים יום מראש חדש אלול עד
יום הכפורים**

יעין בסוף הקדמת בעל כסא מלך ועוד בכמה ספרים קדושים
שהלהיבו מאד ללמד התקוני הזהר בארבעים יום שמראש חדש
אלול עד יום הכפורים (ואולי יש להסמיק זה ממה שכתב בתקון
ו' ויפתח נח את חלון התבה אשר עשה ודא יום הכפורים **דתבת נח**
היא אמא עלאה חלון דילי הוא עמודא דאמצעיתא דביה אור
יתירה אור וכתב בבאור הגר"א שביום הכפורים חלונות התבה
והוא תשובה אמא עלאה פתוחים וזהו שכתוב **מקץ ארבעים**
יום שהם ארבעים יום הידועים מראש חדש אלול ורעיא
מהימנא איתא על התקוני זהר דאיהי כגוונא דתבת נח וכו'
כידוע.

(הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א)

**ו) בַּחֹדֶשׁ אֵלּוּל חֲצִי הַיּוֹם תִּלְמּוֹד חֻכְמַת הָאֵמֶת –
וּבַעֲשָׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה לֹא תִלְמּוֹד כִּי אִם חֻכְמַת הָאֵמֶת
דְּוִקָא, וּבַיָּמִים שְׁבִין כְּפֹר לְסִפּוֹת תִּרְבֶּה בְּלִמּוֹד הַתְּהִלִּים
וְהַזְהַר.**

ובחדש אלול חצי היום תלמוד חכמת האמת וחצי היום
תלמוד טור ובית יוסף ושלחן ערוך הלכות ראש השנה וכפור וספה
ולולב עם כל הפוסקים השייכים להם, ובעשרת ימי תשובה לא
תלמוד כי אם חכמת האמת דוקא, ובימים שבין כפור לספות
תרבה בלמוד התהלים והזהר וכיוצא ובעזרת השם יתברך כל
אשר תפנה תשכיל ותצליח אמן כן יהי רצון.

(עבודת הקדש חלק התכלית פרק ע')

ז) בַּחֹדֶשׁ אֵלּוּל יֵד הַכֹּל מְשֻׁמֶשֶׁת בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִים

וְלַהֲיוֹת סֵפֶר הַתְּקוּנִים בְּחֹדֶשׁ אֵלּוּל יֵד הַכֹּל מְשֻׁמֶשֶׁת בּוֹ.

(כסא מלך בהקדמה)

**ח) אֲשֶׁרֵי מִי שֵׁיִשְׁלִים סֵפֶר הַתְּקוּנִים בַּיָּמִים אֵלּוּ מַחְמֶשֶׁה
עָשָׂר בְּאָב עַד יוֹם הַכְּפּוּרִים – יִקְרִי יְרוּשָׁלַיִם מִתְּחִילִים
בְּאֲמִירַת הַתְּקוּנִים מַחְמֶשֶׁה עָשָׂר בְּאָב.**

הרבה חסידים ואנשי מעשה מתחילים ללמד סדר תקוני זהר
הקדוש מחמשת עשר באב עד יום הכפורים. כי מעלת אמירת
תקוני זהר בחדש אלול מבאר בהקדמת כסא מלך שמטהר הגוף
והנשמה. וסגלתו לקרב קץ הגאולה, וכן כתוב באור צדיקים סימן
ל"ו סימן ב' אשרי מי שישלים ספר התקונים בימים אלו ויקרי
ירושלים מתחילים באמירת התקונים מחמשה עשר באב
באב.

ט) וְכֵן נִהַג הָאֲדָמוֹ"ר מְסֻקּוּוִירָא זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה.

(נטעי גבריאל בין המצרים פרק מ"ט סימן י"ג)

י) על ידי דרשת הרשב"י בעניינים הללו נעשו ונבנו אותן העניינים למעלה, וזהו כל עקר תקון למוד הקבלה יותר מכל שאר חלקי התורה

כי הנה עקר קדשת וגדל מעלות למוד הקבלה הוא לדבר למעלה ולא למטה וכדי לתקן ולעורר באורותיהם למעלה. ועין בהקדמת זהר בראשית ב' עמוד א'. אמר רבי אלעזר. שתיקא דילי בנא מקדשא כו' עין שם. וכן בהקדמת תקונים ג' סוף עמוד ב' ונענה מלאך מגו אשא משמאי ואמר, הן הן מעשה מרכבה, והו מתקבצין מלאכי השרת כו'. והוא פי על ידי דרשת הרשב"י בעניינים הללו נעשו ונבנו אותן העניינים למעלה. וזהו כל עקר תקון למוד הקבלה יותר מכל שאר חלקי התורה. פי שאר כל חלקי התורה הרי מלבש בנושאי העניינים אשר בעולם הזה, מה שאין כן למוד הקבלה ובפרט דברי האר"י זכרונו לברכה אשר הם בנויים על האדרות וספרא דצניעותא ועמקי סתרי הזהר הקדוש. הו כל נושאי העניינים רק באצילות ובעולמות דאור אין סוף.

(שערי הלשם חלק ב - סימן י"ד - משנת חכמת האמת)

יא) חכמת הקבלה נקרא בשם נסתר, משום שמדבר מעולמות העליונים למעלה למעלה, שאין השגה ותפיסה בזה לשום בריה והוא נעלם ונסתר מהכל.

ולכך נקרא חכמת הקבלה בשם נסתר, משום שכל נושאי העניינים שאנו מדברים בהם הוא מעולמות העליונים אשר למעלה למעלה, אשר אין השגה ותפיסה בזה לשום בריה והרי הוא נעלם ונסתר מהכל. מה שאין כן כל חלקי הנגלה מתורתנו הקדושה. הרי הו כל נושאי העניינים שבהם גלויים לכל. ועין בזה בנפש החיים שער ד' פרק כ"ח עין שם. וכן הוא בשל"ה בהקדמת תולדות אדם. ועין בנפש החיים שם שער ב' פרק ה' בהגהה ב'. פי כל התורה כלה הוא בכל עולם עולם. על כל ענייניהם המתיחס בכל אחד, וכמו שהוא בעולם הזה על העניינים השך כאן. ואם כן הרי מבאר בה מפרש באר היטיב כל מה שלמעלה ולמטה. ועוד, פי לפי

דבריו הרי שגך גם כן לקרא לכל תורה שבעל פה כלה בשם נסתר, משום שנסתר ונטמן כל ענייניהם רק ברמז בתורה שבכתב. אך העקר הוא כמו שכתבתי **פי משום שנושאי כל העניינים הללו הם נעלמים מעיני כל חי, לכה נקרא בשם נסתר.**

(שערי הלשם חלק ב - סימן י"ד - משנת חכמת האמת)

יב) כל הפורש מחכמת האמת פורש מן החיים הנצחיים – סוד למוד חכמת הקבלה מחכימת פתי – מי שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו.

עוד פרוש הפסוק, מה שכתוב "דע את אלהי אביך", בענין אחדותו יתברך וידיעת שמוותיו וסוד האצילות. אמר דע, כמו שאמר הפסוק (תהלים צ"א, י"ד), **אשגבהו כי ידע שמי, הוא סוד למוד חכמת הקבלה [אשר] מחכימת פתי, ומי שלא ראה אור החכמה זו לא ראה מאורות מימיו, כי אז יבין וישפיל סוד אחדותו ברוך הוא וסוד השגחתו וענייני התארים הנזכרים בתורה הנעלמים מחכמי הפילוסופים, אשרי עין ראתה כל אלה. ויען כי הרבה בני אדם פורשים מזו החכמה, וכל הפורש ממנה פורש מהחיים הנצחיים הרוחניים, על כן אעתיק דברי החכמים חכמי האמת מה שכתבו על ענין הזה.**

(של"ה הקדוש - בעשרה מאמרות - המאמר הראשון י')

יג) חכמת הקבלה יכניס אהבה ויראת השם בלב האדם – ואשרי למי שיזכה לזה

ובענין (מזהיר העם שלא להרחיק מחכמת הקבלה אדרבא ואדרבא יגיע הזק לנשמתו מי שלא למד חכמה זו) למוד חכמת הקבלה אשרי האיש שזוכה לזה לראות בנעם השם ולבקר בהיכלו, כבוד אומר כלו, **כי החכמה זו יכניס אהבה ויראת השם בלב האדם, וראיתי הרבה בני אדם פורשים מלכנס לפרדס וללמד חכמת הקבלה, באמרו: הנסתרות להשם אלקינו והנגלות לנו, בודאי האנשים האלה אינם זוכין לנשמה כמי שלומד סתרי התורה כמבאר בפרדס בשער 'עשר ולא תשע' פרק חמישי, הביא רעיא**

מהימנא: "ואית אחרנין מארי סתרי תורה, מארי מדות, דאינון ירתין נשמתין מסטרא דמלכותא קדישא, דאיהו כלילא מעשר ספירן, דמאן דירית לה, וזכי לה" כו' עין שם.

ופרש שם: למעלה נאמר, יש באנשי מעשה מי שיש לו נשמה שהיא אמת מצד הבריאה, ועתה אמר שיש אחרים מארי סתרי תורה שהם העוסקים בתורה האלהית וסתריה, ומפני שהיה אפשר לומר כי מארי סתרי תורה יקראו שהן עוסקין בסתרי הלכות דרשות ואגדות והחקים והדינים והמשפטים כפי פשטן של הדברים, לזה אמר כי אם היות שכרם כפול ומכפל והוא המדה הנבחרת, עם כל זאת אינם זוכים למעלת הנשמה עד שהגיע לסתרי הספירות שהם סוד אלהים והם נקראים מארי מדות, כי כל העסק של החכמים היא במדות, ואמר שאלו יורשים נשמה מצד המלכות בעצמה לא מצד מטטרון עבד ולא מצד אמה כו' עין שם באריכות. **ואם כן עין בעין יראה אף מי שלומד כל הלכות ומדרשים ואגדות ובכל זאת לא זוכים לאותה נשמה.**

והנה למה לי רב דברים מענין אזהרות למוד הנה עין במאמרות של אדוני אבי זכרוננו לברכה במאמר ראשון על פסוק "דע אלהי אביך" שהאריך לדבר מענין הבורחים מללמד חכמת הקבלה ואני בטל במעוטו, ולכן **כל אדם הרוצה לדבק באותה הנשמה צריך ללמד חכמת הקבלה**. ובפרט שזכינו לספר הנחמד של שאר בשרי הגאון מוריני הרב רבי שעפטעל בעל 'שפע טל' לברכה שהתחיל לגלות חכמה זו בלישנא קלילא וצחות לשון, ומי שהוא בקי בספרו יודע אחר כך ללמד ספר הפרדס בלי שום שאלת רב. וגם יועיל למי שרוצה ללמד הקבלה, עין היטב בהקדמת תולדות אדם של אדוני אבי שהוא מפתח ומסביר הענין היטב הדק להכניס בלבבו יראה ואהבה לעושהו לבריה חדשה, ואשרי להקורא בו כי האדם יראה שכחו גדול יותר ממלאכי השרת.

ואשרי איש ירא השם אחר שימלא כרסו בתלמוד ובפוסקים להיות חפץ בתורת השם ויזכה לנשמה זו, ואשרי מי שיזכה לזה ויקים בנו המקרא (פסוק כמים לים מכסים ועל דרך הגמרא

בחגיגה שם כְּשֶׁתִּכְנָסוּ לְאַבְנֵי שֵׁשׁ וְכו' "וּמְלֵאָה הָאֶרֶץ דְּעָה אֶת
הַשָּׁם כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים".

(ש"ל"ה הקדוש - ווי העמודים - פרק ה)

יד) למווד חכמת האמת פועל שיבנה בית המקדש

וְהִנֵּה כָּלֵל זֶה הוּא בְּיַדְנוּ, שְׁכָל דוֹר שְׁלֵא נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בְּיָמָיו - כְּאֵלוֹ נִחְרַב בְּיָמָיו (ירושלמי יומא פרק א' הלכה א'), מֵאַחַר שֶׁהָמָה
בְּעֲלֵי בַחִירָה וְהָיוּ יְכוֹלִים לַפְעַל בְּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים שֶׁיִּבְנֶה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ וְלֹא עָשׂוּ, לְכֵן מַעֲלָה עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ נִחְרַב בְּיָמֵיהֶם. כֵּן הַדְּבָר
הַזֶּה מֵאַחַר שֶׁלָּנוּ מִשְׁפָּט הַבַּחִירָה לְמֵאֵס בְּרַע וּלְבַחֵר בְּטוֹב וְלַעֲשׂוֹת
תְּקוּנִים גְּדוֹלִים עַל יְדֵי עֶסֶק תּוֹרָתָנוּ וְאִין אָנוּ עוֹסְקִים, נִמְצָא, אָנוּ
הַגְּרָמָא בְּנִזְקִין, שֶׁהִסְטָרָא אַחֲרָא מִתְּגַבְּרַת, חֵס וְחִלְיָה, בְּפָרֵט לְמוֹד
חֲכָמַת הָאֱמֶת, הוּא לְמוֹד הַקְּבָלָה, הוּא רֵאשׁ לְכָל הַתְּקוּנִים, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, זְכוּרָנוּ לְבִרְכָה, בְּפָה מְלֵא.
**דְּבִיהַ יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מְגֻלוֹתָא, בְּזִכּוֹת לְמוֹד הַקְּבָלָה יִצְאוּ יִשְׂרָאֵל
מִן הַגְּלוּת.**

(ספר דָּרָךְ עץ חַיִּים)

טו) ללמוד גם נגלית התורה וגם סתרי התורה

לְמוֹד סִתְרֵי תוֹרָה יִהְיֶה דִּיקָא זְהַר וְתִקְוִי זְהַר וּפְרוּשֵׁיהֶם וְכִתְבֵי
מֶרֶן הָאֶרֶ"י זְכוּרָנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, עֵץ חַיִּים, פְּרֵי עֵץ חַיִּים, לְקוּטֵי
תוֹרָה, אֲרַבַּע מֵאוֹת שְׁקָל כֶּסֶף, מִבּוֹא הַשְּׁעָרִים, אוֹצְרוֹת חַיִּים, אֲדָם
יֶשֶׁר, שְׁמוֹנֶה שְּׁעָרִים, וְכִיּוֹצֵא בָהֶם דִּיקָא מִהַעֲתֵקָה שֶׁל רַבֵּינוּ רַבִּי
חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּרָנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְסִתְרֵי תוֹרָה שְׂאִינָם מִמֶּרֶן
הָאֶרֶ"י זְכוּרָנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא אֵל תִּשְׁגִּיחַ בָּהֶם כָּלֵל, אֵלָא פְּרִד"ס
וּשְׂאָר סְפָרִים שְׁלוֹ וְכֵן עֲשָׂרָה מֵאַמְרוֹת וּשְׂאָר סְפָרִים שְׁלוֹ.

וְכֵן קִבְּלֵתִי מֵאֲדוֹנֵי אָבִי מוֹרֵי וְרַבֵּי זְכוּרָנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא,
וְהוּא קִבְּל מְרִבּוֹתֵינוּ רַבֵּינוּ דָּוִד צְבִי מִזִּידִיטְשׁוּב וְרַבֵּינוּ יַעֲקֹב יִצְחָק בֶּן
מֵאֲטִיל מְלוֹבְלִין וְזִקְנֵנוּ הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ רַבִּי אֶלְכָּסְנֵדֶר זְכוּרָנוּ לְחַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא, מִקְּאֵמֵרְנָא, וְזִקְנֵי הַרְבֵּה הַקְּדוּשׁ רַבִּי אַבְרָהָם מְרִדְכִי

זכרונו לחיי העולם הבא מפינטשוב ורבינו רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זכרונו לחיי העולם הבא ומדודי רבינו משה זכרונו לחיי העולם הבא מזידיטשוב, שלא ללמד כלל בשאר ספרים המיסדים על סתרי תורה שאינם מרבי חיים ויטאל הנזכרים לעיל.

ולמודו יהיה בקדשה ובטהרה, ובזה אין לבר ישראל הקדוש שום פחד ללמד בסתרי תורה, אלא דיקא אם הוא לומד בשאר ספרי קבלה שהם חוץ מכתבי מרן האר"י זכרונו לחיי העולם הבא, ופרד"ס ועשרה מאמרות ומשאר ספרים שלהם, כל אלו הם קדושים, אבל חוץ מהם וכן מי שיש לו גבה לב ויודע בדעתו שהוא איש ישראל נאה וחסיד ומיחס, להם לבד יש סכנה בלמודם, אבל מי שיש לו לב נשבר מגדל צער השכינה שהיא בגלות, וישראל קדושים הם בדחקות פרנסתם, ועד היכן הרשעים והחיצונים מתגברים בעשרם על ישראל הקדושים לדחק אותם ביותר ולקח מהם פרנסתם, איש כזה בלב נשבר שלו אפלו שהוא בעל עברות, רוצה לומר בשוגג ואנס, אף על פי כן מתר לו לכתחלה ללמד, ומבטיח אני לו שלא יעלה עליו כל ימיו שום נזק עבור זה חס ושלום, והוא באפן שלמודו יהיה לשמה, ולא שיהיה מזה מקבל וישראל נאה וחסיד נאה וכיוצא בו, הרבה שטותים שעובר בדעתם המגשם.

ולמוד הקדוש הזה דיקא יהי משתף עם נגלית התורה שהיא עקר הלחם שעליה נאמר 'כי לא על הלחם' - נגלית התורה - 'לבדו יחיה האדם', אלא 'כי על כל מוצא פי השם' שהוא סתרי תורה יחיה האדם, ודיקא שניהם בהשתתפות אחד ביחד, ולא זה בלא זה. והוא כל אחד כפי יכלתו ומדרגתו ונפשו וכחו דקדשה שיש בו.

(הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא)

טז) מי שאינו עוסק בספר הזהר ותקונים וכתבי האר"י, כל תורתו הוא משפה ולחויץ, וכלו טעות ורמאות, ואינו עוסק בתורה אלא להיות מאנשי שם, להיות רב וראש גדול הדור ולהשתרר על הבריות, ואין לו חיים ולא חלק

**בַּחַיִּים – וּבִדְאֵי לֹא יִשְׁיג אַרְחוֹת חַיִּים אֲלֵא עַל יְדֵי לַמּוֹד
הַזֶּהָר וְכַתְּבֵי מֶרֶן הָרַב חַיִּים וַיִּטַּל בַּלְבָּד.**

בְּדוֹר הַזֶּה הָאֲחֵרוֹן, מִי שְׁאִינוֹ עוֹסֵק בְּסֵפֶר הַזֶּהָר וְתַקּוּנֵים
וְכַתְּבֵי מֶרֶן הָאֵר"י שֶׁהֵם חַיִּים מִמֶּשׁ לִנְפֶשׁ, בְּלוּלָה בְּמִקְרָא וּבְמִשְׁנָה
וּבְתַלְמוּד וּפּוֹסְקִים, יִדַּע נֶאֱמָנָה שְׁכָל תּוֹרָתוֹ שְׁעוֹסֵק הוּא מִשְׁפָּה
וְלַחוּץ, כְּדוֹאֵג, וְאִין לוֹ עֵסֵק בַּחַיִּים וְהָאֵרָה לִנְפֶשׁ, וְהוּא כָּלוּ טְעוֹת
וְרַמְאוֹת, וְאִינוֹ עוֹסֵק בְּתוֹרָה אֲלֵא לְהִיּוֹת מֵאֲנָשֵׁי שֵׁם, לְהִיּוֹת רַב
וְרֹאשׁ גְּדוֹל הַדּוֹר וְלְהַשְׁתַּרֵּר עַל הַבְּרִיּוֹת, וְאִין לוֹ חַיִּים וְלֹא חֶלֶק
בַּחַיִּים.

וְעַן בְּתַקּוּנֵי זֶהָר חֲדָשׁ: "לִית בְּנוֹ מֵאֵן דִּיִּתְעַר לְגַבְהָ לְרַצוֹת לָהּ
עִם בְּעֵלָהּ, צְנוּחִין בְּכָל יוֹמָא וְלִילָא בְּאוֹרֵיִתָא דְבַעַל פָּה, בְּכַמָּה קוּשְׁיָן.
וְצְנוּחִין בָּהּ בְּכַלְבִּין דְּאֶמְרִין הֵב הֵב. הֵב לָן עוֹתְרָא הֵב לָן יְקָרָא, וְלִית
מֵאֵן דִּישְׁתַּדַּל לְסַלְקָא שְׁכִינְתָא". וּבִדְאֵי לֹא יִשְׁיג אַרְחוֹת חַיִּים
אֲלֵא עַל יְדֵי לַמּוֹד הַזֶּהָר וְכַתְּבֵי מֶרֶן הָרַב חַיִּים וַיִּטַּל בַּלְבָּד, וְכֵן
בְּסֵפֶר שְׁעָרֵי אוֹרָה שְׁכָלוֹ אוֹר. וְכִבֵּר הָאֲרַכְנּוֹ הַרְבֵּה מְזַה שְׁלֵא תִהְיֶה
מִקְבֵּל, אֲלֵא עֲבַד מֵאֲהָבָה וְעֲבַד מִיִּרְאָה.

**יז) אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁכִינָה בְּדוֹר הַזֶּהָ, רַק עַל יְדֵי
הַזֶּהָר וְכַתְּבֵי מֶרֶן הָרַב חַיִּים וַיִּטַּל בַּלְבָּד**

וּבְדוֹר הַזֶּהָ הָאֲחֵרוֹן אִי אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ שְׁכִינְתָא עֲלִינוּנָה אֲלֵא עַל
יְדֵי הַזֶּהָר וְכַתְּבֵי מֶרֶן הָרַב חַיִּים וַיִּטַּל בַּלְבָּד, שְׁנֶאֱמְרוּ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ.
(הֵיכַל הַבְּרָכָה קוֹמְרָנָה פְּרִשְׁתָּ עֲקֵב ז', י"ט)

**יח) מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ חַיִּים אוֹהֵב יָמִים לְרִאוֹת טוֹב עוֹלָם
הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּהָ, יִדְבֵּק בְּסֵפֶר הַזֶּהָר וּבְכַתְּבֵי מֶרֶן הָרַב
חַיִּים וַיִּטַּל בַּלְבָּד**

וּבְדוֹר הַזֶּהָ מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ חַיִּים אוֹהֵב יָמִים מִבְּלֵי לְבָלוֹת
יוֹם בְּלַתֵּי קִדְשָׁה לְרִאוֹת טוֹב עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּהָ, יִדְבֵּק
בְּסֵפֶר הַזֶּהָר וּבְכַתְּבֵי מֶרֶן הָרַב חַיִּים וַיִּטַּל בַּלְבָּד שְׁנֶאֱמְרוּ בְּרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ.

(היכל הברכה קומרנה פרשת עקב ז', י"ט)

יט) ספר תקוני זהר מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומד אותו בחדש אלול

ובכו, יהי רצון מלפניך, שיטע אהבתו ותורתו בלבנו ללמד
בחבור זה בלב שלם ובחשק רב, כי הוא מטהר הגוף ומקדש
הנשמה לכל הלומד בחדש אלול אפלו בגירסא בעלמא באין
מבין פרוש אמריו.

(הקדמת ספר פסא מלך על התקונים)

כ) התקונים – סגלתן למתק הדינין

תקוני זהר. נראה לי שנקרא ספר התקונים, כי מדבר בכאן
בזה הספר מיחודים וצנורות הספירות, והם נקראים בלשון הקדש
הזה תקונים, כמו שאמר (בתקון א') [בהקדמת התקונים] אנת הוא
דאפיקת עשר תקונין, וקרינן לון עשר ספירן.

והנה הספירות הם היו נקדות וכו', ורב דברי זה הספר הולך על
דרך צרופי השמות ויחודים, והם עצם עולם התקון ממ"ה וב"ן
החדש על ידי התיחדם בצנורי הספירות לאסתכלא אנפין באנפין
למתק הדינין. לכן נקרא זה הספר תקונים, כי מדבר ביחודים
תקון עולמות, לברר וללבן הטיב מן הסגים והפסלת על ידי יחודי
שמות הקדושים בכלים מכלים שונים לפי הזמן והשעה והעולם
אשר הוא מדבר בו, הקדוש הזה. מה שאין כן ספר הזהר שרב דבריו
סובב על עצמות המדות בדרך חיים ותוכחות מוסר, ואינו מדבר מן
יחודים, זולת במקומות מועטים ובספרי אדרא וספרא דצניעותא.

(הרב רבינו צבי הירש זידיטשוב בריש ספר התקונים שלו)

כא) הטעם שנתפשט למוד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר

הני מילי מחיים, מודעת זאת בכל הארץ מזמן אשר הציץ וזרח
אור יקרות של שני המאורות, ספר התקונים וספר הזהר, קימו

וּקְבְּלוּ הַיְהוּדִים קֹהֵל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל לְחַזִּיק בְּלִמּוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל סֵפֶר תְּקוּנִים וְהַזְהַר יַחִיד וְרַבִּים, מִנְעֵר וְעַד זָקֵן. וְהַגַּם דְּאִין לְאֵל יָדָם לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין סוּד אֲמֵרוֹת טְהוּרוֹת שֶׁבְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוּ, אַף עַל פִּי כֵן שׁוֹתִים בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵיהֶם וּמִתְּלַהְבִּים בְּקִרְיָתָם מְאֹד מְאֹד.

בְּרַם אִם הִחֲזִיקוּ בְּמָקוֹם אֶחָד בְּלִמּוּד זֶה־הַקְּדוֹשׁ מֵאָה אֲנָשִׁים, הִנֵּה בְּלִמּוּד הַתְּקוּנִים מִחֲזִיקִים אֶלְף אֲנָשִׁים, כִּמְעַט רַב בְּעֲלֵי בְּתִים מִחֲזִיקִים בְּלִמּוּד הַתְּקוּנִים. וְזֶה דֶּרֶכֶן וּמִנְהַגָּם בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. וְהַטַּעַם שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט לִמּוּד הַתְּקוּנִים בַּיָּמִי הַתְּשׁוּבָה יוֹתֵר מִן הַזְהַר, כִּי כָל אָדָם אֲשֶׁר יַחֲטָא, הוּא פּוֹגֵם יוֹתֵר בְּעֲשִׂיָּהּ, בְּאַצִּילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה שְׁבָה, וְיִדְוַע כִּי הַשְּׁבָעִים תְּקוּנִים שֶׁעָשָׂה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אָמוֹן, כִּינּוֹן שְׁנֵדְרָשִׁים יוֹתֵר בְּדֶרֶךְ הַמְסָפֵר, עַל כֵּן לִמּוּדָם מִתְקַן בְּעוֹלָם עֲשִׂיָּה יוֹתֵר שֶׁשֵּׁם הוּא סוּד הַמְסָפֵר וְהַחֲשָׁבוֹן. לְכֵן בַּיָּמִי הַתְּשׁוּבָה הַכֹּל רְגִילִים בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִים. (בֶּן אֵישׁ חַי בְּהַקְדַּמְתוֹ לְסִפְרוֹ בְּנִיחוֹ)

כב) תְּקוּנֵי הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף

זֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל, רַב בְּעֲלִי"ם מִכַּבְּשׁ"י א-ל בְּאֶחָד בְּאֵלוֹל רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְמֵאֶשׁ"ר בְּאֵימ"ה רְצוֹן קוֹנֵם, הָאֵלִילִים מִתְאַשְׁרִים בְּפָנֵי אֲשֶׁמָם, כִּי אֲתִיב לִמּוּדֵי"ן מִדֵּי שָׁנָה וְשָׁנָה, בְּ"א עַל"י מִקְרָא, בְּ"א עַל"י מִשְׁנָה, ה"ן סֵדֶר לְמִשְׁנָה בְּסֵפֶר תְּקוּנִים קִנ"ה וְצו"ף, תְּקוּנֵי הַנֶּפֶשׁ וְתְּקוּנֵי הַגּוּף, לְשֵׁם גְּרוּסִי"ן גּוּמְרִים הִלְלוּ מְטֵה־רִי"ן וְהִלְלוּ אוֹשְׁרִי"ם כָּל בְּאִיָּה ל"ו יְשׁוּבוּן.

(מִתּוֹךְ הַקְדַּמַּת הַמַּגִּיד לְתְּקוּנֵי זֶה־דְּפּוּס בִּילּוֹגְרָאדוֹ)

כג) סוּד תְּקוּנֵי הַזְהַר שֶׁגִּלָּה הָרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי גָּלָה וּפָתַח הָעוֹלָם פְּנִים שֶׁבְּמִלַּת בְּרֵאשִׁי"ת, וְקָרָא אוֹתָם תְּקוּנֵי זֶה־הַר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא לְשׁוֹן אֹר, וְאוֹ"ר גִּימְטְרִיא ר"ז, וְהוּא הָאֹר הַגָּנוּז שֶׁגָּנוּז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹרָה וְכו', שֶׁעַל יָדֵי זֶה יְהִיָּה בִּיכְלֵת הָאָדָם לְתַקֵּן כָּל מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו עַל יְדֵי תְּשׁוּבָה,

ועל ידי זה יברך אותו השם יתברך שיהיה, חטאיכם כשנים הללו, שסדורות ובאות מששת ימי בראשית, ואז כשגל ילבינו.

ולכן נוהגין ישראל ללמד בספר התקונים בחדש אלול ועשרת ימי תשובה, שאלו הארבעים יום הם ימי רצון שאז נתנו הלוחות שניות למשה רבינו עליו השלום עם כל הדברי תורה, ולתקן הכל על ידי תשובה.

(פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נ"א.)

כד) הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו אמן מעורר ללמוד תקוני זהר

הנני רושם לך, תלמידי המבנה הרב הגאון הקדוש מוריני יעקב יוסף הכהן גרו יאיר, בקצרה על גיר קטן בכיון בכדי שתשא אותו בכל עת. קבלתי ממורי ורבי וכו' [הבעל שם טוב], תקונים ללמוד בכל השנה בכל יום.

(כתר שם טוב)

כה) ללמוד בכל לילה קדם השנה ממש, מאמר אחר מתקוני הזהר הקדוש, ואז תישן בטח ובל תירא

איעצך ויהי אלקים אתך, בכל לילה קדם השנה ממש תלמד מאמר אחד מתקוני הזהר הקדוש ואז תישן בטח ובל תירא. והשם יתברך יטע בלבנו אהבתו ויראתו דוקא, אמן כן יהי רצון.

מנאי מורו ישראל בן מורנו הרב רבי אליעזר בעל שם ממעזבוז.

(כתר שם טוב)

כו) בימי אלול הקדושים מערב ראש חדש ואילך, היה רבינו הקדוש מסאטמאר לומד שעור בתקוני זהר, מדי יום אחר התפלה, מעטף בטליתו ומעטר בתפלין דרבינו תם

בימי אלול הקדושים מערב ראש חדש ואילך, היה רבינו לומד שעור בתקוני זהר, מדי יום אחר התפלה, כשהוא מעטף בטליתו

ומעטר בתפלין דרבינו תם, והשלימו עד יום הכפורים (כמנהג הקדמונים ללמד התקוני זהר בימי הרחמים והסליחות, כמובא בתקוני זהר דפוס קאשטאנדינא), והיה למודו זה בתנועה מיחדת בהתעוררות גדולה וברגש אש קדש, וכמה פעמים קולו נשמע מחדרו החוצה כד גנוחי גנח וילולי ילל בבכיות נוראות.

ומספרים זקני החסידים, שבשנים שלפני המלחמה הסתיר רבינו ביותר את למודיו בחכמת האמת, וכשלמד התקונים בחדש אלול, היה נכנס בחדר לפניו מחדר והסתגר עצמו שמה, אלא מחמת חם של שלהי קייטא פתח לפעמים החלון מעט, ואז היו מתקבצים חסידים ואנשי מעשה לשמע למודיו מאחורי החלון, ושמעו הדברים יוצאים מפה קדשו בנעימות קדושה ובמתקנות נפלאה.

(מושיען של ישראל - ראש גולת אריאל)

כז) התופס חלק מן האחדות כאלו תופס כלו

הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק בלבושי התורה
בחלק הנגלה הנקרא ליל"ה פיזוע, ואינו חפץ מאור התורה, כי
או"ר גימטריא ר"ז, הינו ברזי התורה וסודותיה, שזהו בחינת תורת
השם שנקרא יו"ם, הרי זה דומה כאלו דוחה את האחדות כלו
ומתחייב בנפשו. מה שאין כן אם חפץ גם תורת הנסתר, הגם שאי
אפשר לו להשיגו, על זה נאמר "כי אם בתורת השם חפצו", וכמו
שפירש האלשיך הקדוש, וכאלו השיג גם חלק זה שבתורה, כי
התופס חלק מן האחדות כאלו תופס כלו וכו'.

(כתנת פסים פרשת קדושים)

כח) עורו ישנים מתרדמתכם

שמעו אלי רודפי צדק, אינון דתבעי רזא דמהימנותא, אינון דאתדבקו בקשורא דמהימנותא, אינון דינדעין ארחוי דמלכא עלאה, קריבו שמעו.

(זהר חלק א' דף קנ"א: - חלק ב' דף י"ב:)

קל נְעִימוּתָא אַתְעָר. אַתְעָרוּ נְיִימִין דְּמִיכִין דְּשִׁינְתָא בְּחוֹרִיהוֹן
 [וְאֵינָם מְבַקְשִׁים לְהַשִּׁיג סוּדוֹת הַתּוֹרָה, דֶּרֶךְ אֲמֵת], וְלֹא יִדְעֵי וְלֹא
 מִסְתַּכְּלֵן, וְלֹא חֲמָאן. אֲטִימִין אוּדְנִין, כְּבַדִּין דְּלִבָּא, נְיִימִין וְלֹא יִדְעִין.
 אוּרִייתָא קִיִּימָא קִמְיִיהוּ, וְלֹא מְשַׁגְּיחִין וְלֹא יִדְעֵי בְּמָה מִסְתַּכְּלֵן,
 חֲמָאן וְלֹא חֲמָאן. אוּרִייתָא רְמַאת קְלִין אֲסַתְּכְּלוּ טַפְשִׁין, פְּתַחוּ
 עֵינֵינוּ, וְתַנְדְּעוּן. לִית מָאן דִּישְׁגַח, וְלִית מָאן דִּיִּרְכִין אוּדְנִיהּ, עַד מָה
 תְּהוּוֹן בְּגוּ חֲשׂוּכָא דְרַעוּתֵיכוֹן. **אֲסַתְּכְּלוּ לְמַנְדַּע, וְאַתְגְּלִי לְכוּן
 נְהוּרָא דְנְהִיר.**

(זהר חלק א' דף קס"א: בַּסְתְּרֵי תוֹרָה)

כט) גִּדְל מַעֲלַת לְמוֹד הַזְהָר

זֶהוּ שְׂאֲמָרוּ בְּתַקּוּנִים (תַּקּוּן ל' נְתִיב תַּנְיִנָא דִּף עֵג), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: **קוּמוּ
 וְאַתְעָרוּ לְגַבֵּי שְׂכִינְתָא, דְּאִית לְכוּן לְבָא בְּלֹא סְכַלְתְּנוּ לְמַנְדַּע
 בְּה, וְאִיהוּ בִּינִיכוּ.**

[תַּרְגוּם וּבִיאור הַזְהָר]: קוּמוּ וְהַתְעוֹרְרוּ בְּשִׁבִיל הַשְּׂכִינָה
 הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהֲרִי יֵשׁ לָכֶם לֵב רִיקוֹן בְּלִי בִינָה לְדַעַת וְלְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, אֲךָ
 עַל פִּי שֶׁהִיא בְּתוֹכְכֶם.

וְזֶא דְמַלְהָ קוּל אוּמַר קְרָא (שְׁעִיָּה מ ו), כְּגוֹן קְרָא נָא הִישׁ
 עוֹנָךְ וְאֵל מִי מְקְדוּשִׁים תִּפְנֶה (אִיּוֹב ח א), וְהִיא אֲמַרְתָּ מָה אֶקְרָא,
 כָּל הַבָּשָׂר חֲצִיר, כָּלֹא אֵינּוֹן כְּבַעֲיָרָן דְּאֶכְלִין חֲצִיר, וְכָל חֲסָדוֹ
 כְּצִיץ הַשָּׂדֶה (שם), כָּל חֲסָד דְּעַבְדִּין לְגַרְמִיִּיהוּ עַבְדִּין.

[תַּרְגוּם וּבִיאור הַזְהָר]: וְסוּד הַדְּבָר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁעִיָּה מ) 'קוּל
 אַמַר קְרָא', שֶׁקוּל דּוֹפֵק בְּלִבּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל לְקִרְוֹת
 וְלְהַתְפַּלֵּל לְהַרְמַת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא כְּלָלוֹת נְשָׁמוֹת שֶׁל כָּל
 יִשְׂרָאֵל, וּמְבִיא רְאִיָּה מְהַכְתוּב 'קְרָא נָא הִישׁ עוֹנָךְ', שֶׁקְרִיאָה פְּרוּשׁוֹ
 תִּפְלָה, אֲבָל הַשְּׂכִינָה אוּמַרְתָּ 'מָה אֶקְרָא', (כְּלוּמַר אֵין בְּהַ פַּח
 לְהָרִים אֶת עֲצָמָה מַעְפָּר, בְּשִׁבִיל שֶׁ'כָּל הַבָּשָׂר חֲצִיר', כָּלֶם הַמָּה
 כְּבִהְמוֹת אוּכְלֵי עֵשֶׂב וְחֲצִיר, כְּלוּמַר שְׁעוֹשִׁים הַמְצוּוֹת בְּלִי דַעַת
 כְּמוֹ בְּהֵמוֹת, 'וְכָל חֲסָדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה', כָּל הַחֲסָדִים שְׁעוֹשִׁים,
 לְעֲצָמָם הֵם עוֹשִׂים, כְּלוּמַר שֶׁאֵין כּוֹנְתָם בְּמְצוּוֹת שְׁעוֹשִׁים,

שְׁתַּהֲיִינָהּ בְּכַדֵּי לְהַשְׁפִּיעַ נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרָם אֲלֵא רַק לְתוֹעֵלַת עֲצָמָם
הֵם עוֹשִׂים הַמְצוּוֹת.

**וּאִפִּילוּ כָּל אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוֹרֵייתָא, כָּל חֶסֶד דְּעֵבְדִין
לְגַרְמֵיהוּ עֵבְדִין.**

[תְּרַגּוּם וּבִיאור הַזְהָר]: וְאִפִּילוּ הַטּוֹבִים שְׁבָהֵם, שְׁמַסְרוּ זְמַנָּם
עַל עֵסֶק הַתּוֹרָה, לֹא עָשׂוּ זֶה, אֲלֵא לְתוֹעֵלַת גּוֹפָם עֲצָמָם, בְּלִי כּוֹנֵה
הַרְצוּיָהּ, בְּכַדֵּי לְהַשְׁפִּיעַ נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרָם.

**בְּהוּא זְמַנָּא [וְכוּ'] רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב, לְעֵלְמָא, וְדָא אִיהוּ
רוּחָא דְּמִשְׁיחָא.**

[תְּרַגּוּם וּבִיאור הַזְהָר]: בְּעֵת הַהִיא נֶאֱמַר עַל הַדּוֹר, רוּחַ הוֹלֵךְ
וְלֹא יָשׁוּב, לְהַעוֹלָם, דְּהֵינּוּ רוּחַ הַמְּשִׁיחַ, הַצָּרִיךְ לְגַאֲלֵי אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל
צָרוֹתֵיהֶם עַד לְגַאֲלָהּ הַשְּׁלֵמָה לְקִיָּם הַכְּתוּב, כִּי מְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֶת
הַשָּׁם וְגו' הַרוּחַ הַזֶּה יִסְתַּלַּק לוֹ וְהֵלֵךְ, וְאֵינּוּ מְאִיר בְּעוֹלָם.

**וַי לֹון מָאן דְּגַרְמִין דִּיזִיל לִיה מִן עֵלְמָא וְלֹא יָתוּב לְעֵלְמָא,
דְּאֵלִין אֵינּוֹן דְּעֵבְדִין לְאוֹרֵייתָא יְבִשָּׁה, וְלֹא בְּעָאן לְאִשְׁתַּדְּלָא
בְּחַכְמָה דְּקַבְּלָהּ.**

[תְּרַגּוּם וּבִיאור הַזְהָר]: אוֹי לָהֶם לְאוֹתָם אֲנָשִׁים הַגּוֹרְמִים
שְׁרוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ יִסְתַּלַּק וְיֵלֵךְ לוֹ מִהַעוֹלָם וְלֹא יוּכַל לָשׁוּב לְעוֹלָם,
שְׁהֵמָּה הֵם הַעוֹשִׂים אֶת הַתּוֹרָה לִיְבִשָּׁה, כְּלוּמַר, בְּלִי מְשִׁיחַ לְחִלּוּחֵית
שֶׁל שָׁכַל וְדַעַת, כִּי מִצְטַמְצָמִים רַק בְּחֵלֶק הַמַּעֲשֵׂי שֶׁל הַתּוֹרָה, וְאֵינָם
**רוֹצִים לְהַשְׁתַּדֵּל וְלִהְבִּין בְּחַכְמַת הַקַּבְּלָהּ, לִידַע וְלִהְשַׁכִּיל בְּסוּדוֹת
הַתּוֹרָה וְטַעְמֵי מִצְוָה.**

וַי לֹון דְּגַרְמִין עֲנִיּוֹתָא וְחַרְבָּא וּבִיזָה וְהָרַג וְאַבְדֹן בְּעֵלְמָא.

[תְּרַגּוּם וּבִיאור הַזְהָר]: אוֹי לָהֶם, שְׁהֵם גּוֹרְמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם
הַלְלוֹ, שִׁיְהִיו עֲנִיּוֹת וְחַרְבַּ וְחֶמְס וּבִזָּה וְהַרְיָגוֹת וְהַשְׁמָדוֹת בְּעוֹלָם.
(הַקְּדַמַּת הַ"סְלָם" אוֹת ע')

- פָּרָק י"א - הַתְנַגְדוֹת לְהִזְהָר הַקְדוֹשׁ

א) מי שאינו זוכה ללמוד תורת הח"ץ מחמת שאינו חפץ, או הסת זדים או שאר מניעות, ידע שכל זה מחמת שאין נפשו זפה ונקיה, וישוב אל השם וירחמהו.

ואית נטירין אחרניו, כגון נחשים ועקרבים ושרפים, ונטרין ההוא טוב, דלא ייעול תמן דלאו איהו ראוי למיעל. ואי לאו, כל חייבא הוּו עאלין ברזין דאורייתא. ובגין דא מאן דאיהו חייבא, וייעול למנדע רזין דאורייתא, כמה מלאכי חבלה דאתקריאו חשך ואפלה, נחשים ועקרבים חיות ברא אתקריאו, ומבלבלין מחשבתיה, דלא ייעול לאתר דלאו דיליה.

אבל מאן דאיהו טוב, כל אלין נטירין אינון לממריה, וקטיגור נעשה סניגור, וייעלון (ליה) לטוב הגנוז, ויימרון ליה מרנא, הא בר נש טוב וצדיק ירא שמים, בעי לאעלא קדמך, אמר לנו, (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק אבא בם אוֹדָה יְהוָה. ההוא טוב הגנוז יימא לון, פתחו ליה בהאי תרעא דאתקרי אהבה, או בהאי תרעא דאיהי תשובה.

(זהר חלק ג' דף קכ"ג. ברעיא מהימנא)

ב) מי ששומע לדברי מסיתים ומדיחים שלא ללמוד חכמה נסתרה זו - או מי שקמים עליו מפריעים, שלא ילמד זהר הקדוש וחכמת הקבלה, והוא אינו יכול לעמוד נגדם ונמשך אחריהם רחמנא ליצלן, ידע פי נפשו אינה טהורה ונקיה

מי שאינו זוכה ללמוד הקדוש הזה, או שדעתו ונפשו אינה חפצה לזה, או שיש לו מניעות ועכובים שונים שלא ללמד

למודים הללו, וכל שכן מי ששומע לדברי מסיתים ומדיחים שלא ללמוד חכמה נסתרה זו, או מי שקמים עליו מפריעים, רוצה לומר שלא ילמד זהו הקדוש וחכמת הקבלה, והוא אינו יכול לעמוד נגדם ונמשך אחריהם רחמנא ליצלון, ידע כי נפשו אינה טהורה ונקיה, ועל ידי זה כל אלו הנזכרים שולטין עליו למנעו מן הלמוד הקדוש הזה, שלא יזכה להפנס אל הקדש פנימה מפני שאינו ראוי לזה.

ולכן יראה לחוס על נפשו ויעמד על נפשו בכל כחותיו, להתגבר ולשוב בתשובה שלמה ולשבר כל המסכים ומחצות שמבדילים בינו לבין קונו, ואז יזכה לפנס לזה השער להשם אשר צדיקים וטהורי נפש וישרי לב יבואו בו.

ג) פנימיות התורה היא גלוי יקרא דקודשא בריך הוא

יקרא דקודשא בריך הוא [שהיא סוד פנימיות התורה, אור החמה] לאו איהו אלא לאנון דידעין ארחוי ומהכין בה באורח קשוט כדקא יאות.

(זהר חלק א' דף צ"ד. בסתרי תורה)

סתימי דאורייתא, קדישי עליונין ירתין לה, ואתגליא בשאר בני עלמא.

(זהר חלק ג' ע"ב:)

ד) בזהר מכנסים נשמות הצדיקים ואנשי מדות, והאחרים נדחים מפנוי

והאי חבורא הוא כגונא דתבת נח דאתכנש בה כל מין ומין, הכי מתכנשין בהאי חבורא כל נשמתין דצדיקיא ואנשי מדות, דאתמר בהון (תהלים קיח) "זה השער לה' צדיקים יבאו בו", ואחרנין דלא צדיקים, אתדחין מתמן. וכד אתגליא האי חבורא בעלמא, סגי אין מתכנשין לגבה, דאתמר בהון (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו פה בהאי חבורא עמנו היום. ועלהו אתמר

(דניאל יב) ומצדיקי הרבים פכוכבים לעולם ועד, כאנון פוכביא דיהון קימין לעלם ולעלמי עלמיא .

(תקוני זהר חדש דף ע"ב עמוד ד')

ה) ספר הזהר הוא כתבת נח שנתפנסו בה שנים מעיר ושבע ממלכותא.

והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע. אלין אינון דקא משתדלין בזהר דא, דאקרי ספר הזהר, דאיהו כתיבת נח, דמתפנשין בה שנים מעיר, ושבע ממלכותא. ולזמנין אחד מעיר, ושנים ממשפחה. דבהון יתקיים (שמות א) כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו. ודא אורה דספרא דא.

(זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא)

ו) בופרים לגמרי בכל דברי הזהר הקדוש ובכל דרכי הקבלה, ומחציפים פניהם ואומרים שכל ספר הזהר הקדוש והתקונים לא יצא מפי רבי שמעון בר יוחאי וחרביו – כל בר דעת מבין שדברי הזהר הקדוש והתקונים אי אפשר להתגלות כי אם על פי רוח הקדש גבוה ונורא מאד

הכל רואים ומבינים כל מי שיש לו מח בקדקדו, שאי אפשר לגלות תורה קדושה ונוראה כזאת כי אם מן השמים, על ידי נבואת פנים בפנים שהוא משה רבינו. ובפרט כל הסודות העצומות והנשגבות שכבר התחילו לגלות התנאים והצדיקים הקדמונים אשר תסמר שערות האדם, ורואים עין בעין כי רוח השם דבר בם, כי אי אפשר לגלות כזאת בשכל אנושי בשום אופן.

וכל השבעים פנים שהתחילו לגלות מעט דמעט מהם, וכל מה שיגע משה רבינו בארבעים ימים שלש פעמים, לחם לא אכל ומים לא שתה, שלא נשמע מעולם שיהיה נמצא איש כזה בקדשה כזאת שלא יאכל ולא ישתה ארבעים ימים רצופים וכל הנוראות העצומות אלה והאותות והמופתים וכל המורא הגדול אשר עשה משה וכו'.

הכל כַּאֲשֶׁר לְכֹל הֵם רוֹצִים לְהִסְתִּיר וּלְהַעֲלִים וְלֹאמֹר שֶׁהַכֹּל מֵרִמּוֹז עַל דְּבָרֵי חֻכְמוֹת הַיּוֹנִים אֲרִיסְטוֹ וְחִבְרִיו יִמַּח שָׁמַם וְכוּ'. וְכֹל זֶה הוּא בַּחֲיִנֵּת בַּלְעָם בַּחֲיִנֵּת מִצַּח הַנְּחֹשׁ שֶׁרֶשׁ חֻכְמַת הַטֶּבַע וְכוּ'.

עַד שֶׁזֶה סָמוּךְ גָּלוּ נְבִלוֹתָם לְעֵין כָּל וּמִדְּפִיסִים בְּקַרְחֵיהֶם הָרָעִים, שְׂכּוֹפְרִים לְגַמְרֵי בְּכָל דְּבָרֵי הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ וּבְכָל דְּרָכֵי הַקְּבֵלָה, וּמַחְצִיפִים פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים שֶׁכָּל סֵפֶר הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ וְהַתְּקוּנִים לֹא יֵצֵא מִפִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וְחִבְרִיו, וְהַדְּפִיסוּ אֵיזָה קַרַח עַל זֶה וְכוּ'. אֲשֶׁר כָּל בֶּר דַּעַת מִבֵּין שְׂדֵבְרֵי הַזֹּהֵר הַקְּדוֹשׁ וְהַתְּקוּנִים אֵי אֶפְשָׁר לְהַתְּגַלּוֹת כִּי אִם עַל פִּי רוּחַ הַקְּדוֹשׁ גְּבוּהָ וְנוֹרָא מְאֹד שֶׁהוֹפִיעַ עַל צְדִיק קְדוֹשׁ כְּמוֹתוֹ שֶׁהוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי וּבְנוֹ שִׁישְׁבוּ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנִים בְּמַעְרָה וְכוּ'.

ז) וְכֵן כְּתָבִי הָאֵר"י זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, שְׂאֵי אֶפְשָׁר בְּשׂוֹכֵל אֲנוּשֵׁי לְגַלּוֹת חֲדוּשִׁים וְהַתְּגַלּוֹת פְּאֵלָה וְכוּ', וְהֵם רוֹצִים לְעַקֵּר וּלְסַתֵּר חֶסֶד וְשְׁלוֹם בְּנֵינִים נְשֻׁגְבִים פְּאֵלָה, לֹא תִהְיֶה כְּזֹאת בְּיִשְׂרָאֵל.

וְכֵן כְּתָבִי הָאֵר"י זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, כְּמוֹ שְׂאֵי תֵא בְּהַקְּדַמַּת ה'עֵץ חַיִּים', שֶׁכָּל מִי שֶׁיִּסְתַּכֵּל בּוֹ בְּאַמְתָּ, יַעֲיֵד שְׂאֵי אֶפְשָׁר בְּשׂוֹכֵל אֲנוּשֵׁי לְגַלּוֹת חֲדוּשִׁים וְהַתְּגַלּוֹת פְּאֵלָה וְכוּ', וְהֵם רוֹצִים לְעַקֵּר וּלְסַתֵּר חֶסֶד וְשְׁלוֹם בְּנֵינִים נְשֻׁגְבִים כְּאֵלָה, לֹא תִהְיֶה כְּזֹאת בְּיִשְׂרָאֵל.

(סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת לְמוֹרֵינוּ הַרַב רַבִּי נֶתַן מִבְּרֶסֶלֶב, הַלְכוֹת בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר הַלְכָה ה', אוֹת ע"ב)

– פָּרֶק יב – הַעֲלֹם וְגִלּוֹי הַזֵּהָר

א) מדוע נתגלה הזהר משנת ה' ר"ן ואילך?

דע כי גזרה חכמתו יתברך שחבור ספר הזהר לא יתפרסם ולא יתגלה אלא בדורו של רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום ועל דוד, ונגזרה גזרה בפמליא של מעלה שלאחר דורו של הרבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר בנו לא יתעסקו בזאת החכמה בפרסום עד הדור האחרון דורו של משיח בן דוד. והכי איתא בתקונין בהרבה מקומות, שאלו הסודות לא יתגלו עד דרא דיינתי מלכא משיחא, ובמקום אחר אומר ובזכות האי חבורא יתגלי מלכא משיחא, רוצה לומר בדור האחרון בשביל המתעסקים בחבור הזהר יתגלי מלכא משיחא.

ומצאתי כתוב, כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי, הנה לזמן קצוב, עד תשלום שנת ה' ר"ן, ומשם ואילך יקרא דרא בתראה והתרה הגזרה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר. ומשנת ה' ש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים כדאיתא ברעיא מהימנא. ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח ולא בזכות אחר, אין ראוי להתרשל.

[ועין עוד בהקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכותו יגן עלינו
אמן לעץ חיים]

(הקדמת ספר אור החמה)

ב) כל אחד ואחד מחיב לתקן נפשו ורוחו ונשמתו, אותו ואת כל העולם כולו, ברזי דאורייתא ובהתעסקות דברי הזהר והתקונים על פי דברי מורינו ורבינו הרב האר"י

זכרונו לברכה – אין בטולם ובעורם של הקלפות אלא בלמוד הקבלה על פי עולם התקון

הרבי שמעון בן יוחאי סוד בוצינא קדישא מן הראוי היה לעשות תקון העולם כמו רבי עקיבא עם מסירת נפש כו', בהימנותא דקודשא בריך הוא ושכינתו וכל פמליא דיליה בצרוף משה רבינו רעיא מהימנא ואליהו וכל נשמתין דצדיקיא מגן עדן, והוא היה מתקן כל הדור בימיו כו', **ושלח הקדוש ברוך הוא האור הגדול הזה דוקא באלף החמישי** מתוך החשך הגדול שהוא יומא של הו"ד, בסוד כל היום דו"ה, אור הגדול אור שבעת הימים, להגן עלינו ולהציל אותנו מכל המקטרגים על ידי למוד רזין דאורייתא כו', **ואם לא היה מגלה לנו רזין דאורייתא את ספרי הזהר וכו', היה חס ושלום חוזרין עלמין לתהו ובהו מפני התגברות הדינים באלף החמישי כו',** ופתח רבי שמעון בן יוחאי את האורות העליונים להאיר ולהגן עלינו, והניח ברכה לדורות אחריו כו'.

ואחריו קמו חכמי הדורות ומצאו פתח פתוח ושמשו ונהנו מהשפע ואורות עליונים, ונעשה נסים בימיהם, כגון רבי וחכמי הדורות כו', ויחידי סגלה בכל דור ודור הוי דעי ברזין אילין אבל לא באתגליא, כי עדין היה באלף החמישי, ועוד לא היו מתנוצצין נשמות של עולם התקון, עד **באלף הששי האיר השם עינינו בשנת של"ה על ידי נשמת בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה** וימלא אותו רוח חכמה בתבונה ודעת ובכל מלאכה, הוא נשמת מורנו ורבינו האר"י זכרונו לברכה אור שבעת הימים, ובדוד נתן המאציל רצון העליון רשות לפתח המקורות וצנורות עליונות ברזי דאורייתא, ואמר לנו בפרוש שהנסתרות בזמן הזה הם כמו נגלות, אף על פי שתלמידיו היו מכסין דבריו בהצנע משנת של"ה עד שנת ש"ץ כו', בסוד הגאולה והחרות, התנוצצות הנשמות של עולם התקון, כידוע לנו מדרגות הנשמות בשנת ש"ץ.

ומשנת ש"ץ ואילך מחיבים אנחנו לתקן כל אחד ואחד נפשו ורוחו ונשמתו, אותו ואת כל העולם כלו, להיות מין

נוקבין ליחד וללבן ולצָרף ניצוצות קדושות בְּרִזֵי דְאוֹרֵי־תֵא ובהתעסקות דְבְרֵי הַזֶּהָר וְהַתְּקוּנִים על פי דְבְרֵי מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ הַרְבֵּי הָאֵר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, אֲשֶׁר שָׁלַחוּ אֱלֹהִים לְפָנֵינוּ לְהַאִיר לָנוּ מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְאֶפְלָה, בְּפֶרֶט בְּעִקְבֵּתָא דְמְשִׁיחָא חֲצִפָּא יִסְגָּא, וְיָדוּע לָנוּ מִסוּדוֹת אֱלוֹ שְׁאִין בְּטוֹלָם וּבַעוּרָם שֶׁל הַקְּלִיפּוֹת אֲלֵא בְּלִמּוּד הַקְּבֵלָה עַל פִּי עוֹלָם הַתְּקוּן, לְכֵן קָרָא הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי לְבַעְלֵי הַקְּבֵלָה מִחֲצֵדֵי חֻקְלָא הַקְּמִשּׁוּנִים וְהַחֲרָלִים וּמִן הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר בִּרְכוּ הַשָּׁם.

(סוף ספר ויקהל משה)

על פי הַנְּזָכָר לְעִיל אֲתֵי שְׁפִיר מַה שְּׁהַעִיר בְּסֵפֶר דְבְרֵי תוֹרָה (מִהַדְרָא קַמָּא אוֹת צ') עַל דְבְרֵי זְקֵנוּ בְּסֵפֶר אַגְרָא דְפֶרְקָא (אוֹת ק"כ), שְׁמַרְחִיק אֶת זְמַן הַתְּגָלוֹת הַחֲכֵמָה הַקְּדוּשָׁה עַד שְׁנַת ש"ץ, וְהַעִיר עַל זֶה הַגְּאוּן הַקְּדוּשׁ מִמוֹנְקֵאטְשׁ שְׁלֵא נוֹדַע מְקוֹר זְמַן זֶה, וְעַל פִּי הַנְּזָכָר לְעִיל אֲתֵי שְׁפִיר.

ג) הַזֶּהָר נִתְגַּלָּה רַק בְּדוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים פְּרִי לְהַגֵּן עָלֵינוּ מִצָּרֵינוּ וּלְהַחִישׁ גְּאֻלְתָּנוּ

לֹא נִתְגַּלָּה הַזֶּהָר הַקְּדוּשׁ לְדוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים רַק בְּדוֹרוֹת הַגְּרוּעִים מֵהֶם, עַיִן שָׁם [בְּסֵפֶר וַיִּקְהַל מֹשֶׁה הַנְּזָכָר לְעִיל] בְּדְבְרֵי קְדָשׁוּ בְּאַרְכָּה, וּמְסִים שָׁם שֶׁהוּא בְּכַדֵי לְהַגֵּן עַל הַדוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים. וְצָרִיף לְשִׁמְעַ בְּקוֹל הַשָּׁם, כִּי כֵן רְצוֹנוֹ לְטוֹב לָנוּ לְהַגֵּן עָלֵינוּ מִצָּרֵינוּ וּלְהַחִישׁ גְּאֻלְתָּנוּ שֶׁתְּהִיָּה בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

(ספר פתח עינים להחיד"א על מסכת סנהדרין דף צ"ח.)

[ועַיֵן עוֹד בְּהַקְּדָמָה לְסֵפֶר הַזֶּהָר מִבְּעַל הַסֵּלֶם אוֹת נ"ז-ס"א, נֶעֱתַק לְהַלֵּן פֶּרֶק י"ג אוֹת א'].

ד) הַסֵּבֶר לְהַעֲלֹמַת הַזֶּהָר אַחֲרֵי פְּטִירַת הַרְבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי

א. לֹא נָתַן לְכַתֵּב סִתְרֵי הַזֶּהָר אֲלֵא לְרַבִּי אֲבָא

הֲלֵא תִרְאֶה, כִּי בַעַת פְּטִירַתוֹ, בְּרִישׁ אֲדַרְתַּי הָאֲזִינוּ, לֹא נָתַן רְשׁוֹת לְשׁוּם אֶחָד מֵאוֹתָם שְׁבַעָה עֵינֵי הַשָּׁם הָעוֹמְדִים אַז אֲצִלוּ,

לכתב סתרי הזהר, אלא לרבי אבא, כנזכר שם: וכך אסדרנא לכו, רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר ברי ילעי, ושאר חבריאי ירחשון בלבייהו. ועם שנתן לו רשות לכתב, מצאנו ראינו בפרשת משפטים דף קכ"ג, וזה לשונו: שאל רבי אלעזר לרבי אבא, כל הני תקונין, אבא גלי לון, בגין דלא ייעול בכסופא לעלמא דאתי. השתא אמאי אצטריכו לאתגלאה. אמר ליה רבי אבא, ההוא דאנא כתבנא מבוצינא קדישא, אמיןא (כתבוה) לגבי חבריא, דהא אינון ידעין מלין, והא אצטריך למנדע, דכתיב, (שמות י) וידעתם כי אני יי'. וכתוב (שמות כט) וידעו כי אני יי'. בגין דאתיישבון מלין. בלבנא. ומכאן ולהלאה, סתימין מלין, עד כאן.

ב. אורות הזהר לא נתגלו רק לחבריא במחשבת לבם

והנה עם שכבר נתן לנו רשות רבי שמעון בן יוחאי לכתב, וגם כי לא למד רק לאותם הז' חברים, דעלו ונפקו באדרא קדישא, ועם כל זה הקפיד רבי אלעזר בנו, ונתכעס על זה, וגם הוא עצמו השיב לו, דמכאן ולהלאה להו מלין סתימין בגוונא, אבל לשאר חכמי דורם, עם היותם תנאים, לבם רחב כפתחו של אולם, עם היותם פתובים, הם אצלם מלין סתימים, ולא אתגליין אלא לחבריא האילין בלחוד, ואף גם הם בתוך מחשבות לבם, ולא מן הפה ולחוץ, וכמו שכתוב סתימין מלין בגוונא, ולא אמר ביננא.

ג. אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי אמרה החבריא:

"אל תתן את פיה להחטיא את בשרף"

וכן בפרשת ויחי דף רי"ז. אמר שם: בכה רבי אבא, רבי שמעון ריחייא דטחנין מניה מנא טבא וכו', ולא אשתאר בעלמא מיניה, בר כמה דכתיב, (שמות טז) קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת, לאצנעותא, ואלו בהתגלייא לא כתיב, **השתא מאן זכיל לגלאה רזין, ומאן ינדע לון.**

גם בפרשת אחרי מות דף ע"ט, וזה לשונו: בטר דשכיב רבי שמעון, הו אמרי (קהלת ה) "אל תתן את פיה לחטיא את בשרף".

**ד. רבי שמעון בן יוחאי הפיר ברבי אבא שיוכל להעלים
הדברים אפלו מחכמי דור ההוא**

ואין ספק, כי לולי שרבי שמעון בן יוחאי הפיר וידע ברוח
קדשו, כי רבי אבא היה חכם גדול וידע להלביש ולהעלים
הדברים דרך חידה ורמז, שלא יבינו אפילו חכמי הדור ההוא, לא
היה מצוהו שיכתב. כי הנה שם באדרת האזינו עצמה (דף רצ"ד):
אמר: כל מאן דמגלה רזין, בגדוע דנשמתייה, לאו איהו מגופא
דמלכא קדישא. ובגין דא פד תיפוק נשמתייה וכו', ווי ליה, ווי
לנשמתייה. זכאה חולקיהון דצדיקניא, דמכסין רזין, כל שכן
רזין עלאין דקודשא בריך הוא.

וכן בפרשת פנחס דף רמ"ד. ברעיא מהימנא, על פסוק
ועשירית האיפה סלת וגו', וזה לשונו: אמר רעיא מהימנא, מאן
דמוזלזל בפרורין דנהמא וכו', כל שכן מאן דמסר רזין דאורייתא,
וסתרי קבלה, וסתרי מעשה בראשית, או סתרי אתנון דשמא
מכרש, לאנשים דלאו אינון הגונים וכו', עליה אתמר (איוב טו):
נודד הוא ללחם איה. ללחמה של תורה ולית מאן דישגח עליה
וכו'.

(הקדמת מורנו הרב חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן לעז חיים)

– פָּרֶק יג – הַחַיִּיב וְהַשְּׁלִיָּלָה לְלִמּוּד הַזֵּהר

מִדּוּעַ לֹא נִפְוֶן לְמוּד הַזֵּהר בְּשֵׁאֵר מִדְרָשֵׁי חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנוּם
לְבִרְכָה?

(א) הַיִּבְשׁוּת וְהַחֲשָׁכוֹת בְּדוֹרֵנוּ זֶה, לֹא נִשְׁמַע בְּמוֹהֵן בְּכָל
הַדּוֹרוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָנוּ – הוּא מִשּׁוֹם שֶׁאִפְלוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם מִטּו
יְדִיהֶם מִהֶעֶסֶק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה

מִכָּאֵן תִּבְיֵן אֶת הַיִּבְשׁוּת וְהַחֲשָׁכוֹת שֶׁמִּצְאוּנוּ בְּדוֹרֵנוּ זֶה,
שֶׁלֹּא נִשְׁמַע כְּמוֹהֵן בְּכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָנוּ, שֶׁהוּא מִשּׁוֹם שֶׁאִפְלוּ
הַעוֹבְדֵי הַשֵּׁם שֶׁמִּטּו יְדִיהֶם מִהֶעֶסֶק בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה. וְכִבֵּר
הַמַּשִּׁיל הַרְמַבָּ"ם [רַבֵּינוּ מִשֵּׁה בֶן מִימּוֹן] זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה מִשֵּׁל אֲמַתִּי
עַל זֶה, וְאָמַר, שֶׁאִם שׁוֹרֵה שֶׁל אֶלֶף אֲנָשִׁים סוֹמִים הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, וַיֵּשׁ
לָהֶם לְפָחוֹת פֶּקַח אֶחָד בְּרֵאשֵׁם הָרִי הֵם בְּטוּחִים כָּלֵם שֶׁיִּלְכוּ בְּדֶרֶךְ
הַיֵּשֶׁר, וְלֹא יִפְלוּ בְּפָחִים וּמְכַמּוֹרוֹת, לְהִיּוֹתֵם נִמְשָׁכִים אַחַר הַפֶּקַח
שֶׁבְּרֵאשֵׁם, אֲבָל אִם חָסַר לָהֶם אוֹתוֹ הָאֶחָד, בְּלִי סֶפֶק שֶׁיִּכְשְׁלוּ בְּכָל
דָּבָר הַמְטֵל בְּדֶרֶךְ, וַיִּפְלוּ כָּלֵם לְבוֹר שַׁחַת. כֵּן הַדָּבָר שֶׁלְּפָנֵינוּ, אִם הָיוּ
לְפָחוֹת עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹסְקִים בְּפִנְיֵימִיּוֹת הַתּוֹרָה,
וְהַמְשִׁיכוּ אוֹר שְׁלֵם מֵאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, הָרִי כָּל בְּנֵי הַדּוֹר הָיוּ
נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם, וְכָלֵם הָיוּ בְּטוּחִים בְּדַרְכָּם שֶׁלֹּא יִכְשְׁלוּ, וְאִם
גַּם עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ סִלְקוּ אֶת עֲצָמָם מִחֲכָמָה זוֹ, אֵין פְּלֵא
שֶׁכֵּל הַדּוֹר נִכְשַׁל בְּגִלְלָם, וּמִגִּדָּל צַעֲרִי לֹא אוֹכֵל לְהֶאֱרִיךְ בָּזָה.

אֲמֵנָם יְדַעְתִּי הַסִּבָּה, שֶׁהִיא בְּעֵקֶר מִתּוֹךְ שְׁנַתְמַעֲטָה
הָאֲמוּנָה בְּכָלֵל, וְהָאֲמוּנָה בְּקִדּוּשֵׁי עֲלִיוֹן חֲכָמֵי הַדּוֹרוֹת בְּפֶרֶט,
וְסִפְרֵי הַקְּבֵלָה וְהַזֵּהר מְלֵאִים מִמְשָׁלִים גְּשָׁמִיִּים, עַל כֵּן נִפְלַ הַפָּחַד עַל
כָּל אֶחָד, שֶׁלֹּא יֵצֵא שְׁכָרוֹ בְּהֶפְסְדוֹ, כִּי חָס וְשָׁלוֹם קָרוֹב לְהִכְשֵׁל
בְּפֶסֶל וּדְמוּת.

והיא שהעירני לעשות באור מספיק על האר"י זכרונו לברכה, ועתה על הזהר הקדוש, והסרתי הפחד הזה לגמרי, כי בארתי והוכחתי בעליל את הנמשל הרוחני של כל דבר, שהוא מפשט מכל דמיון גשמי, למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, כמו שיראו המעינים, למען לאפשר לכל המון בית ישראל ללמד ספר הזהר, ולהתחמם באורו הקדוש.

וקראתי הבאור בשם "הסלם" להורות, שתפקיד באורי הוא כתפקיד כל סלם, שאם יש לך עליה מלאה כל טוב, אינך חסר אלא "סלם" לעלות בו, ואז כל טוב העולם בידיך. אמנם אין "הסלם" מטרה כלפי עצמו, כי אם תנוח במדרגות הסלם ולא תכנס אל העליה, אז לא תשלם כונתך. כן הדבר בבאור שלי על הזהר, כי לבאר דבריהם, העמקים מכל עמק, עד סופם עוד לא נברא הבטוי לזה, אלא עשיתי על כל פנים בבאורי זה דרך ומבוא לכל בן אדם שיוכל על ידו לעלות ולהעמיק ולהסתכל בספר הזהר גופו, כי רק אז תשלם כונתי בבאורי זה.

והנה כל המצויים אצל ספר הזהר הקדוש, כלומר, המבינים מה שכתוב בו, הסכימו פה אחד, שספר הזהר הקדוש חברו התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, חוץ מהרחוקים מחכמה זו ונוטים לומר על סמך מעשיות בדויות ממתנגדי החכמה הזו, שמחברו הוא המקבל רבי משה די ליאון, או אחרים הסמוכים לו בזמן.

ואני כשאני לעצמי, הרי מיום שזכיתי באור השם יתברך להתבונן מעט בספר הקדוש הזה, לא עלה על לבי לחקר ביחוסו, והוא מטעם פשוט, כי לפי תכנו של הספר עלה בלבי מעלת יקר התנא רבי שמעון בן יוחאי לאין ערוך יותר על כל התנאים הקדושים, ואם היה מתברר לי בברור גמור שמחברו הוא שם אחר, כגון רבי משה די ליאון זכרונו לברכה וכדומה, הרי אז היה גדול אצלי מעלת האיש רבי משה די ליאון זכרונו לברכה יותר מכל התנאים הקדושים, וגם רבי שמעון בן יוחאי בכללם.

אמנם באמת לפי מדת עמק החכמה שבספר, אם הייתי מוצא בברור, שמחברו הוא אחד מארבעים ושמונה הנביאים, הנה זה מקבל על לבי ביותר מליחסו לאחד מהתנאים, ומכל שכן אם הייתי מוצא שמשה רבינו קבל אותו מהר סיני מהשם יתברך עצמו, אז היתה שוככת דעתי לגמרי, כי לו נאה ולו יאה חבור כזה.

ולפיכך, כיון שזכיתי לערוך באור מספיק השנה לכל בעל עיון, להבין מעט מה שכתוב בו בספר, אני חושב שכבר נפטרתי בזה לגמרי מלטורח עוד ולהכניס עצמי בחקירה הזאת, כי כל משכיל בזהר לא יוכל להסתפק עוד שמחברו יוכל להיות איש פחות במעלה מהתנא רבי שמעון בן יוחאי הקדוש.

אכן לפי זה נשאלת השאלה, למה לא היה נגלה ספר הזהר לדורות הראשונים, שבלי ספק היו חשובים במעלה יותר מדורות האחרונים והיו ראויים לו יותר, ויחד עם זה יש לשאל למה לא נגלה באור ספר הזהר עד האר"י זכרונו לברכה, ולא למקבילים שקדמו לו. והתמיה העולה על כלנה, למה לא נגלו באור דברי האר"י זכרונו לברכה ודברי הזהר מימי האר"י זכרונו לברכה עד דורנו זה (ועין בהקדמתי לספר 'פנים מסבירות' על ה'עץ חיים' באות ח' דבור המתחיל 'ואיתא', עין שם), ונשאלה השאלה, הכי אכשר דרי.

והתשובה היא, כי העולם במשך זמן קיומו של שיתא אלפי שנים, הוא כמו פרצוף אחד שיש לו ג' שלישים, ראש תוף וסוף, דהיינו חב"ד חג"ת נה"י [חכמ"ה בינ"ה דע"ת, חס"ד גבור"ה תפארת, נצ"ח הו"ד יס"ד].

וזה שאמרו זכרונם לברכה שתי אלפים תהו שתי אלפים תורה ושתי אלפים ימות המשיח (סנהדרין צ"ז), כי בשתי אלפים הראשונים שהם בחינת ראש וחב"ד היו האורות מועטים מאד, והיו נחשבים לבחינת ראש בלי גוף, שאין בו אלא אורות דנפש. כי יש ערך הכוף בין כלים לאורות, כי בכלים הכלל הוא, שהכלים הראשונים נגדלים בכל פרצוף מתחלה, ובאורות הוא להפך, שאורות התחתונים

מתלבשים בפרצוף מתחלה. ונמצא, כל עוד שאין בפלים רק העליונים לבד, דהינו פלים דחב"ד, יורדים שם להתלבש רק אורות דנפש, שהם האורות התחתונים ביותר. וזה שאמרו על שתי אלפים ראשונים שהם בבחינת תהו. ובשתי אלפים השניים של העולם, דהם בחינת חג"ת דכלים, ירד ונתלבש אור הרוח בעולם, שהוא סוד תורה. ועל כן אמרו על שתי אלפים האמצעים שהם תורה. ושתי אלפים האחרונים הם נהי"מ [נצ"ח הו"ד יסו"ד מלכו"ת] דכלים, ועל כן מתלבש בעולם בזמן שהוא אור דנשמה, שהוא האור היותר גדול, ועל כן הם ימות המשיח.

גם הדרך הוא בכל פרצוף פרטי, שבפלים דחב"ד חג"ת עד החזה שלו, האורות מכסים, ואינם מתחילים להאיר חסדים המגלים, שפרושו התגלות הארת חכמה עליונה, אלא מחזה ולמטה, דהינו בנהי"מ שלו. והוא הסבה שמטרים התחילו להתגלות הפלים דנהי"מ בפרצוף העולם, שהם ב' אלפים האחרונים, הייתה חכמת הזהר בכל וחקמת הקבלה בפרט מכסה מן העולם, אלא בזמן האר"י זכרוננו לברכה, שכבר נתקרב זמן השלמת הפלים שמחזה ולמטה, נתגלתה אז הארת חכמה העליונה בהעלם על ידי נשמת האלקי רבי יצחק לוריא זכרוננו לברכה, שהיה מוכן לקבל האור הגדול הזה. ועל כן גלה העקרים שבספר הזהר וגם חכמת הקבלה, עד שהעמיד בצד כל הראשונים שקדמוהו.

ועם כל זה כיון שהפלים האלו עוד לא נשלמו לגמרי (שהוא נפטר בזמן ה' אלפים של"ב פנודע), על כן לא היה העולם עוד ראוי שיתגלו דבריו, ולא היו דבריו הקדושים אלא קנן ליחידי סגלה מועטים, שלא נתנה להם הרשות לגלותם בעולם. וכעת בדורנו זה, אחר שכבר קרובים אנו לגמר ב' אלפים האחרונים, לפיכך נתנה עתה הרשות לגלות דבריו זכרוננו לברכה ודברי הזהר בעולם בשעור חשוב מאד, באפן שמדורנו זה ואילך יתחילו להתגלות דברי הזהר בכל פעם יותר ויותר, עד שיתגלה כל השעור השלם שבחפץ השם יתברך.

(הקדמת ה"סלם" לספר הזהר)

אבל אם חס ושלום להפך, שהאדם מישראל, משפיל מעלת פנימיות התורה וסודותיה, הדנה בדרך נשמותינו ומדרגותיה, וכן בחלק השכל וטעמי מצוה, כלפי מעלת חיצוניות התורה הדנה בחלק המעשה בלבד. ואפלו אם עוסק פעם בפנימיות התורה, הרי הוא מקציב לה שעה מועטת מזמנו, בשעה שלא יום ולא לילה, כמו שהיתה חס ושלום, דבר שאין צורך בו, הוא נמצא גורם בזה להשפיל ולהוריד מטה מטה את פנימיות העולם, שהם בני ישראל, ולהגביר את חיצוניות העולם עליהם, שהם אמות העולם, וישפילו ויבזו את בני ישראל כמו שהיו דבר מיתר בעולם, ואין לעולם חפץ בהם חס ושלום.

(הקדמת ה"סלם" לספר הזהר)

הם עושים כל החרבנות והשחיטות האזמים, שבני דורנו היו עדי ראיה להם, השם ישמרנו מכאן ואילך... וכל ירידתם של בני ישראל, הם מחמת שעזבו את פנימיות התורה, והשפילו מעלתה מטה מטה, ועשו אותה כמו היתה חס ושלום דבר שאין צורך בו כלל.

(הקדמת ה"סלם" לספר הזהר)

אוי להם לאותם אנשים הגורמים, שרוחו של משיח יסתלק וילך לו מן העולם, ולא יוכל לשוב לעולם, שהמה הם העושים את התורה ליבשה, כלומר בלי משהו לחלוחית של שכל ודעת, כי מצטמצמים רק בחלק המעשי של התורה, ואינם רוצים להשתדל להבין בחכמת הקבלה, לידע ולהשפיל בסודות התורה וטעמי מצוה. אוי להם, שהם גורמים במעשיהם הללו, שיהיו עניות וחרב וחמס ובזה והריגות והשמדות בעולם.

(הקדמת ה"סלם" לספר הזהר)

**ב) רבי יצחק דילטאש בפסקו המפרסם יצא להגן על
הזהר מפני מתנגדיו, ומאז נתפרסם בעולם ביותר**

ספר הזהר נתחבר ונכתב בדורו של רבי שמעון בן יוחאי, שהספימו בו מן השמים, כי היה ראוי לכך, וגלגלו זכות על ידו ועל ידי חבריו הזכאים, כדי שבסוף הימים, בדורות של משיח בקרבת הישועה, בזכות זה יגאלו ישראל. וכמו שבמצרים היה צריך לזכות ישראל בדם פסח ובדם מילה כדי להוציאם מאותו הגלות כו', בן כדי להוציא ישראל מהגלות הזו צריך שיזכו בידיעת הנסתה, כי כל הנביאים לא נבאו לימות המשיח אלא על זה כו'. הלא תראה רש"י זכרוננו לברכה בפירוש שיר השירים בדגמא מפסוק ישקני מנשיקות פיהו, זה לשונו: ומבטחים מאתו להופיע עוד עליהם לבאר להם סוד טעמיה ומסתה צפונותיה, ומחלים פניו לקים דברו, וזהו "ישקני מנשיקות פיהו".

וכל שכן עתה, שקרובה הישועה להגלות כו', כי לפי דברי הזהר זכות למוד ספרו הוא המלאך הגואל, וזה לשונו: וכמה בני נשא לתתא ותפרנסון מהאי חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) "וקראתם דרור בארץ" וגומר.

ובמקום אחר זה לשונו: אמר ליה אליהו לרבי שמעון, רבי רבי, כמה זכאה אנת דמהאי חבורא דילך ותפרנסון כמה עלאי עד דאתגליא לתתאי בסוף יומיא, ובגיניה "ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו תשובו" וכו'. הרי לך מבאר שזכות העיון בספר הזהר מספיק להשיב שבותנו ולהעביר גלותנו, ועליו אמרו זכו אחישנה, כי בעבורו יהיה ישראל נגאלין ויקרא דרור בארץ, שיהיו כל בני העולם בני חורין בשלנה שאין כמוה.

ובמקום אחר יבשר הזהר, שבדור שעתיד המשיח להתגלות, בו יתן הרשות להתגלות ספרו וחבורו. וזה לשונו בפתיחה גדולה בתקונים: והמשפילים יזהירו וגו' (דניאל יב ג), והמשפילים אליו רבי שמעון וחבריו כו' לגלאה לון רזין טמירין דלא אתיהיב רשו

לגלאה לון עד דייתי דרא דמלכא משיחא וכו'. ואל תגמגם
 לומר שאין רשות לגלותם עד אחר ביאת המשיח, שזה שקר וטעות
 גדול. דיקא נמי דקאמר "עד דייתי דרא דמלכא משיחא", ולא
 קאמר עד דייתי מלכא משיחא, וכל זה פשוט.

(פסק הגאון והחכם הכולל הנעלה כבוד מורינו הרב רבי יצחק דלטאש, נדפס בריש ספר
 הזהר)

פֿשר הדָּבָר: בְּשֵׁנֶת שִׁי"ח רָצוּ לְהַדְפִּיס סִפְרֵי הַזֵּהר הַקְדוּשׁ, וְקָמוּ
 אֲזִי גְדוֹלִים וְרַבִּים שֶׁהֲרַעִישׁוּ לְבַלְתִּי לְפָרֵץ גְּדָר הַרְאִשׁוֹנִים לְהוֹצִיא
 לְאוֹר דְּבָרִים סְתוּמִים וְחֲתוּמִים אֲשֶׁר נִגְנְזוּ וְלֹא רָאוּ אוֹר מֵיָמִים
 קַדְמוֹנִים, וּבְלִשׁוֹן הַרְבֵּי יִצְחָק דְּלִטְאֵשׁ בְּפֶסֶק דִּין הַנְּזָכָר לְעִיל:
 "אֲרָץ רַעֲשָׂה אֶף שָׁמַיִם, וַיִּנְוְעוּ אַמּוֹת הַסְּפִים מִקּוֹל הַקּוֹרָא וְאוֹמֵר
 שְׁאִין טוֹב לְהוֹצִיא הַדְּבָרִים הַסְּתוּמִים וְהַחֲתוּמִים אֶל הַפְּרִסוּם,
 וְלִפְרֹץ גְּדָר הַרְאִשׁוֹנִים אֲשֶׁר גְּנָזוּם בְּאוֹצְרוֹתֵיהֶם וּבֵית נְכֹאֲתָם, לֹא
 רָאוּ אוֹר מֵיָמִים קַדְמוֹנִים", וְגַם מִפְּנֵי קִדְשָׁתוֹ הַגְּדוֹלָה וְהַנּוֹרָאָה לֹא
 כָּלָם רְאוּיִים אֲלֵיו.

הַגְּדוֹלִים הַנְּזָכָרִים לְעִיל הִבִּיאוּ רְאִיוֹת לְדַבְרֵיהֶם מִמֵּאמְרֵי
 חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנָם לְבִרְכָה וּמִדְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּעֶצְמוֹ בַּזֵּהר
 הַקְדוּשׁ, שְׁאִין לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם סִתְרֵי תוֹרָה.

וְהַעִיר הַשֵּׁם אֶת רוּחוֹ שֶׁל הַרְבֵּי רַבִּי יִצְחָק דְּלִטְאֵשׁ, שֶׁהִיָּה אֶחָד
 מִיַּחֲדֵי גְאוּנֵי הַדּוֹר הַהוּא, וְאִזָּר חֵיל וְכָתַב פֶּסֶק דִּין "לְתַקֵּן הַמְּעוֹת
 וְהַדּוֹרִים לְיִשְׂרָאֵל, לְהַשִּׁיב אֲמָרִים נְכוּחִים, דְּבָרִים הַמְּתִישְׁבִים עַל הַלֵּב",
 וּמִשִּׁיב עַל כָּל דְּבָרֵי הַמְּקֻשָּׁם, וּמִבְּקָשָׁם "אֵל תִּבְטַח עַל שְׁקָר וְאֵל
 תִּשְׁעַן עַל מְשַׁעֲנַת קִנָּה רְצוּץ", וּמִשִּׁיבֵן מַלְיָן וְאֵת טַעֲנוֹתֵיהֶם מִכְּחִישׁוֹן
 אַחַת לְאַחַת.

אַחַר שֶׁיִּצְא פֶּסֶק דִּינוֹ הַנְּזָכָר שְׁקָטוּ עוֹלָם, קִיָּמוּ וְקִבְלוּ עֲלֵיהֶם
 אֶת פֶּסֶק-הַדִּין, וְהַדְפִּיסוּ אֲזִי אֶת סִפְרֵי הַזֵּהר, וְלָכֵן זָכָה וְנִדְפַס פֶּסֶק
 דִּין זֶה בְּרִישׁ סִפְרֵי הַזֵּהר.

וְכָתַב הַחֵיד"א (שֵׁם הַגְּדוֹלִים, מַעֲרַכַת סִפְרִים, עֲרַךְ סִפְרֵי חֶשֶׁק שְׁלֵמָה), שֶׁהֲרַב
 מִשָּׂה זְכוּתָא כּוֹתֵב בְּשֵׁם מוֹרֵינוּ הַרְבֵּי חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם

הבא, וזה לשונו: אמר לי מורי זכרונו לחיי העולם הבא [האר"י זכרונו לברכה], **שֶׁהַחֶכֶם שֶׁעָשָׂה פֶּסֶק לְהַדְפִּיס הַזֶּהר הִיָּה נִיצוּץ שֶׁל צַדִּיק וְחֹסֵד גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ וְרֵאוּי לְכָל טוֹב, וְלִכֵּן עָלָה קִנְיָה בְּלִבּוֹ וְכָתַב אוֹתוֹ פֶּסֶק כְּדִי לְהוֹצִיא לְאוֹר סֵפֶר הַזֶּהר, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.**

כִּד יֵהָא קָרִיב לְיוֹמֵי מְשִׁיחָא אֶפִּילוּ רַבֵּי דְעֵלְמָא זְמִינִין לְאַשְׁכַּחַא טְמִירִין דְחֻכְמָתָא [נְעָרִים קֹטְנִים יִמְצְאוּ אוֹצְרוֹת סִפְרִים חֲשׁוּבִים מְסוּדוֹת, כִּי אִז תִּתְמַלֵּא הָאָרֶץ דְעָה, דְרַךְ אֲמֵת].
(זהר חלק א' דף קי"ח.)

ג) הָרַב חַיִּים וַיִּטְאַל אוֹדוֹת הַחַיִּיב וְהַשְּׁלִילָה לְלִמּוּד הַזֶּהר – לֹא נִבְרָא הָאָדָם אֶלָּא כְּדִי שִׁילְמֹד חֻכְמַת הַקְּבָלָה

וּכְנִגַּד בַּת הַמִּתְעַסְקִים בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה וּבְחֻכְמוֹת הַזֶּהר, אֲשֶׁר הֵם נִקְרָאִים אָדָם, כַּנִּזְכָּר בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִין דְרַךְ אֲמֵת, אֶפְרוּחִים אֵלֶיךָ מֵאֲרֵי מִשְׁנֵה, בָּנִים אֵלֶיךָ מֵאֲרֵי קְבָלָה, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר רֵאִיתִי וְהִנֵּה הָאָדָם, וְלֹא אָמַר אָדָם, אֶלָּא הָאָדָם, יִרְצֶה, כִּי גַם שֶׁהוּא עוֹסֵק בְּחֻכְמַת הַזֶּהר, וְלִכֵּן נִקְרָא אָדָם, עִם כָּל זֶה אֵינְנוּ הָאָדָם הַמִּיחַד הָרֵאוּי לְהַתְעַסֵּק בָּהּ, כִּי אֵין לָהֶם שְׂרָשִׁים וְהַקְּדָמוֹת לְהַבִּין דְבָרָיו, וְכִמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ לְעֵיל בְּאַמְרוֹ בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא נְבוֹנִים, אֲבָל הָאָדָם הַמִּיחַד אֵינְנוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַנְחֵנוּ בְּזֵאת הַחֻכְמָה מְגַשְׁשִׁים כְּעוֹרִים קִיר, כִּי חֻכְמֵי הָאֲמֵת סְעוּ הֵמָּה לְמִנּוּחֹת, עֲזָבוּ אוֹתָנוּ לְאַנְחוֹת, וְכֹאֲשֶׁר אֵין הָאָדָם הַנִּזְכָּר נִמְצָא לְלִמּוּד הַחֻכְמָה, הִנֵּה אִז גַּם עוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם, אֵלוֹ הַתְּלִמִּידִים אֲשֶׁר נִגַּע הָשֵׁם בְּלִבָּם, הַחֲפָצִים לְעוֹף הַשָּׁמַיִם, בְּלֵי כְּנָפִים, וְאוֹמְרִים: "מִי יִתֵּן לָנוּ אֶבֶר כִּיּוֹנָה, נְעוּפָה וְנִשְׁכָּנָה בְּאַהֲלֵי הַחֻכְמָה הַזֶּהר".

וְהָרִי נִתְבָּאָרוּ כָּל הַפְּתוֹת אֲשֶׁר בְּעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּלָם כְּאֶחָד נִמְנְעוּ מִלְּהַחְזִיק בְּחֻכְמַת הַזֶּהר, כָּל אֶחָד כְּפִי סִבְתּוֹ וּפְנִיתּוֹ, עַד שֶׁנִּתְקַיְּמוּ בְּנוֹ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבֵּים אֵין מְנַהֵל לָהּ מִכָּל בָּנִים יִלְדָה וְכוּ', פִּירוּשׁ, כִּי עִם הַיּוֹתֵם בָּנִים מֵאֲרֵי קְבָלָה, עִם כָּל זֶה נִתְיָאָשׁוּ מִלְּהַתְעַסֵּק בְּחֻכְמַת הַזֶּהר. וְאֵין סִפֵּק כִּי דְבָרִים אֵלוֹ בְּנִבּוּאָה נֶאֱמָרוּ

על דורות אלו האחרונים. שלא כסברת חכמי דורותינו אלה, החושבים בדעתם כי כבר השיגו מה שצריך להם ושמים בחלקם, והנה הכתוב מעיד וירא כי אין איש וישתומם כי אין מפגיע, בלשון שלילה, אוי לאזנים שכך שומעות ואוי לעינים שכך רואות, עדותו יתברך עלינו, ואין לנו לב לדעת לחזר ולהתעסק בחכמה הזאת, להחזיק יתברך, כמו שכתוב ואביט ואין עזר ואשתומם ואין סומך. והוא בהיותנו עסוקים בחכמה הזאת, כי על ידה תתקרב הגאולה, וכביכול ישועתה לשכינת עזו היינו ממהרים להצמיחה, כמו שכתוב ותושע לי זרעי, לי ממש כביכול, וכנזכר לעיל במאמר שהתחלנו בהקדמתנו זאת, **כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועכוב בנין בית מקדשנו ותפארתנו המכנה ונקרא הדר הפרמל, כמו שאמר הכתוב "ראשך עליך כפרמל".**

וזה מה שאמר הכתוב: ראיתי והנה הפרמל המדבר, כי לסבות הנזכרים לעיל היה הפרמל מדבר שמים בעוונותינו הרבים, כנזכר לעיל כי כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו, הרי הוא כאלו נחרב בימיו, וכל עריו הם ערי יהודה נתצו גם הם וכל הרעה הזאת היא מפני השם מפני חרון אפו, פירוש מפני החכמה הזאת, אשר עסקה להורות, כי כל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, וזה שכתוב מפני השם, היא החכמה, שאין מתעסק בה, וגם ומפני חרון אפו, פירוש, **כי אין לו להקדוש ברוך הוא קורת רוח בעולמו, אלא כאשר עוסקים בחכמה זו.**

וכמו שכתוב בתלמוד (חגיגה י"ד): בכל אותם המעשים של רבן יוחנן בן זכאי ושל רבי אלעזר בן ערך ורבי יוסי הכהן, כשהיו דורשים במעשה מרובה, ירדה אש שכינתו יתברך וסבבה על האילנות, מה שאין כן בהיותם עוסקים בפשטים, וכמו שכתוב במדרש משלי על פסוק לא ירעיב השם נפש צדיק, וזה לשונו: אמר רבי ישמעאל, בא וראה כמה קשה יום הדין וכו'. היה רבי ישמעאל אומר, אוי לה לאותה בושא אוי לה לאותה כלימה וכו', בא מי שיש בגדו מקרא ואין בגדו משנה וכו', בא מי שיש בגדו שתי סדרים וכו',

בא מי שיש בידו הלכות וכו', בא מי שיש בידו תורת כהנים וכו', בא מי שיש בידו חמשה חמשי תורה וכו', בא מי שיש בידו אגדה, בא מי שיש בידו תלמוד וכו', והקדוש ברוך הוא אומר לו, בני, הואיל ונתעסקת בתלמוד, צפית במרכבה, צפית בגאות שלי, שאין הנאה לי בעולם אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבים ועוסקים ומביטים ומציצים ורואים והוגים המון התלמוד הזה, כסא כבודי היאך עומד וכו', חשמל היאך עומד וכו', ברק היאך עומד וכו', כרוב וכו', וגדולה מכלם, מצפוני ועד קדקדי וכו', וכי לא זה הוא הדרי זה הוא גדלתי זהו הדר יפני, שבני מכירין את כבודי וכו'.

הרי מבאר בפרוש אף בדברי התנאים, שאין האדם יוצא ידי חובתו לגמרי בעסק המקרא והמשנה והאגדה והתלמוד בלבד, אלא הוא מחייב לעסק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרכבה, כי אין הנאה להקדוש ברוך הוא מכל מה שבא בעולמו, רק בהיות בניו למטה עוסקים ברוי התורה, להכיר גדלתו ויפיו ומעלתו. כי בפשטי התורה ובספוריה ובדיניה ובמצוותיה, בהיותם כפשטם, אין בהם שום הכר ודיעה לידע את בוראם יתברך, אדרבה יש בהם מצוות וחקים שאין הדעת סובלם וכך אמות העולם מונין את ישראל ואומרים להם, כי מה התורה הזאת אשר צוה אלקיכם אתכם, דברים שנראין כחידות ומשלים, לקח קרן פרה ולתקע בו ביום ראש השנה, ואתם אומרים שעל ידי כן שטן הרוחני המקטרג העליון מתערב, וכיוצא מדברים אלו כמעט רב מצוות התורה, ובפרט פרטי דיניהם, אין השכל סובלם. ואם כן היכן הוא הדר התורה ויפיה וגדלתה. ועל כיוצא בזה נאמר אם צדקת מה תתן לו ואם חטאת מה תפעל בו, כי השכר והענש אשר עליהם הוא לך לבדך.

אמנם בסודות התורה ובעסק פונת המצוות, על זה נאמר בהפך, אם בטובה נאמר תנו עז לאלקים, ואם ברעה נאמר צור ילדך תשי, ונאמר ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי, בי דיקא, ולא לי, בי ממש כביכול. ודברי אלו מבארים לאשר נגע אלקים בלבם.

וְזֶה סוּד מֵה שְׁכֵתוֹב לְעֵיל, כִּי הַקּוֹרָא בְּמִשְׁנֵה וּבִתְלֻמוֹד נִקְרָא
 עֶבֶד הַמְּשֻׁמֵשׁ אֶת רַבּוֹ עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרִס, מֵה שְׁאִין כֵּן בְּחֻכְמַת
 הָאֵמֶת, כִּי הוּא מֵתִקֵּן כְּבִיכּוֹל וְנוֹתֵן עֵז וְכַח לְמַעְלָה, וְזֶהוּ נִקְרָא עוֹסֵק
 בַּתּוֹרָה לְשִׁמְהַ בְּלִי סֶפֶק.

וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שְׁלֹא נִבְרָא הָאָדָם אֵלֶּא כְּדִי שְׁיִלְמֹד חֻכְמַת
הַקְּבִלָה, אֵלֶּא שְׁצָרֶיךָ שְׁיִהְיֶה גּוֹפּוֹ נָקִי בְּתַחֲלָה עַל יְדֵי הַמְּצוּוֹת
 הַמַּעֲשִׂיּוֹת, שְׁכָל תִּכְלִיתֵן לְדַבֵּר זֶה וְהֵם מְכַרְחִים עַל כָּל פְּנִים, וְאַחַר
 כֵּן תּוֹכֵל הַנְּשֻׁמָּה הַנִּקְרָאת נֵר הַשֵּׁם נִשְׁמַת אָדָם לְהַאִיר בְּגוֹף הַזֶּה,
 כִּי הַנְּתוּנָה תוֹךְ עֲשֻׁשִׁית זְכוּכִית וּמְאִירָה, וְנוֹתֵנָת לּוֹ כַּח לְהַבִּין סִתְרֵי
 הַתּוֹרָה וּמַגְלָה עֲמֻקּוֹת מְנִי חֶשֶׁךְ.

(הַקְּדַמַת הַרַב חַיִּים וַיִּטְאַל לְעַץ חַיִּים)

- פֶּרֶק יָד - גְּדוּלֵי הַחֲסִידוֹת בְּשִׁבְחַת לְמוֹד הַזֵּהר

(א) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, בְּרִי"ש גְּלִי - רֵאשִׁי
תְּבוֹת ר' בִּי ש'מְעוֹן בְּיָן י'וֹחֵאֵי

'וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה' (שְׁמוֹת יד ח), וְתַרְגּוּמוֹ: 'וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל נִפְקִין בְּרִיש גְּלִיָּה, עַל דְּרָךְ דְּאִיתָא בְּזֵהר הַקְדוּשׁ בְּסַפְרָא
דְּא יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא, וְעַן שָׁם שְׁמֵבְאָר עוֹד יוֹתֵר כְּשִׁתְּגַלֶּה הַסֵּפֶר
הַזֵּהר בְּדָא יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא.

וְזֵהוּ שְׁמַרְמְזוּ בְּפִסּוּק וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים, הֵינּוּ מִן הַגְּלוּת,
כְּנִזְכֹּר לְעִיל, בְּיַד רָמָה, וְתַרְגּוּמוֹ בְּרִיש גְּלִי, בְּרִי"ש רֵאשִׁי תְּבוֹת ר' בִּי
ש'מְעוֹן בְּיָן י'וֹחֵאֵי, גְּל"י, כְּשִׁתְּגַלֶּה סַפְרוֹ הַקְדוּשׁ סַפֵּר הַזֵּהר, אֲז
בְּדָא יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא, וְהֵבִן.

(דָּגַל מַחֲנֵה אֶפְרַיִם פְּרִשְׁת בְּשַׁלַּח)

(ב) מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף יַחֲיֶה וַיִּתְקַיֵּם עַל יְדֵי לְמוֹד רְזִין
דְּאוּרִיתָא

עַל יְדֵי עֶסֶק יִשְׂרָאֵל בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה יָבּוֹא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ
בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אֲמֵן כְּמַבְאָר בְּזֵהר הַקְדוּשׁ. וְסִימָן לְדַבֵּר סו"ד בְּמַלּוּי
סַמ"ך ו"ו דַּל"ת גִּימְטְרִיָּה מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף בְּמַכְנֹן, שְׂאָף מְשִׁיחַ בֶּן
יוֹסֵף יַחֲיֶה וַיִּתְקַיֵּם עַל יְדֵי זְכוּת לְמוֹד רְזִין דְּאוּרִיתָא.

(סַפֵּר קִהְלֵת יַעֲקֹב לְבַעַל מֵלֵא הַרוּעִים עַרְךָ סוּד)

(ג) או"ר בְּגִימְטְרִיָּא ר"ז

עַקֵּר הַגְּאֻלָּה הוּא מְרִזֵי דְּאוּרִיתָא, כִּי או"ר גִּימְטְרִיָּה ר"ז, וְזֵה
נִקְרָא כ"ן שְׁגִימְטְרִיָּה סו"ד מִיִּסוּד. וְזֵה שְׁכַתּוּב בְּמַדְרָשׁ, אֲנִי
אֲמַרְתִּי יְהִי כֵן, וְהַרְשָׁעִים אוֹמְרִים לֹא כֵן, שְׁהֵם אוֹמְרִים שְׂאִין

בתורה אלא הפשט, על כ"ן לא יקומו. ועקר היא חכמת התורה ורזיה שיתגלה לנו במהרה בימינו כו', ועל דור שלנו נאמר משד עניים גופייהו, עתה אקום, בזכות אמרות השם המזקקות שבעתים, אך השם ישמרנו מהרשעים אשר סביב יתהלכון ואינם רוצים ברזי וסודות התורה, שהם כרם זלות, דברים העומדים ברומו של עולם והקדוש ברוך הוא ירומם.

(אור ישראל על תקוני זהר להמגיד מקאזניץ זכותו יגן עלינו - תקון ל"ו - דף ע"ז:)

ד) אור בגימטריא אי"ן סו"ף; אדו"ן עול"ם; ר"ז

'קומי אורי כי בא אורך' (ישעיה ס א), אור בגימטריא אי"ן סו"ף, אדו"ן עול"ם, ובגימטריא ר"ז, שהוא סודות התורה אשר הוא אור לנו. וזהו קומי אור"י, שיתגלה כבוד מלכות אדו"ן עול"ם, כי בא אור"י, כי כבר נתגלה להם חכמת סודות התורה שהוא ר"ז, אור התורה, ועל ידי זה תהיה גאולה להתגלות בסוד מלכותו כנודע.

(אגרא דכלה למורינו הרב צבי אלימלך מדינוב הפטרט פרשת תבוא)

ה) שמחת סיום ספר הזהר מעין שמחת תורה

הרבי רבי ברוך ממזיבוז זכותו יגן עלינו, נכדו של הבעל שם טוב, היה נוהג לעשות בל"ג בעומר של כל שנה שמחת סיום של למוד בספר הזהר, ומשנעשה הסיום לקחו לספר הזהר בידו ורקד עמו כמה שעות רצופות בהתלהבות ובדבקות עצומה, והיה לו יום זה מעין שמחת תורה.

(הרבי רבי ברוך ממזיבוז זכותו יגן עלינו - ספר התודעה ל"ג בעומר)

ו) רבינו נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו אמן, הפליג מאוד כמה פעמים בשבח גדלת קדשת התקוני זהר

רבינו נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו אמן, ידע כל דברי ה"עץ חיים" ו"פרי עץ החיים" וכל כתבי האר"י זכרונו לברכה מספר הזהר והעקר מהתקונים. והמובן מדבריו היה שזה היה בימי נעוריו. והפליג מאוד כמה פעמים בשבח גדלת קדשת התקוני זהר.

וְהָיָה רָגִיל לַעֲסֹק בּוֹ בְיוֹתֵר גַּם בְּכָל הַשָּׁנָה, אֲפֹלוּ שְׁלֹא בְיָמֵי אֵלוּל.

(ספר שיחות הר"ן אות קכ"ח)

ז) בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִים כָּל הַחֻכְמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ'.

(ספר שיחות הר"ן אות קכ"ח)

ח) עַל סֵפֶר הַתְּקוּנִים לְבַד לֹא יִסְפִּיקוּ אֲלֵפִים סְפָרִים וְכָל עוֹרוֹת אֵילֵי נְבוֹיֹת לְבָאֵר עֵצֶם רַבּוּי הַסּוּדוֹת וְרַמְיֹזוֹת שֵׁישׁ שֵׁם

שמעתי מפיו הקדוש פעם אחד שדבר בהפלטת גדולות סודות נוראות תורתנו הקדושה. אמר: הלא כל ספר תקונים הוא על תבת בראשית לבד. ועל ספר התקונים לבד לא יספיקו אלפים ספרים לבאר עצם רבוי הסודות שיש שם, אשר לא יכילם העיון, כידוע לכל גדלת קדשת התקונים הקדוש, אשר כל עורות אילי נביות לא יספיקו לבאר סודותיו ורמיזותיו וכו'. וכל ספר התקונים עם כל מה שנכלל בו כנזכר לעיל, הוא רק פרוש על תבת בראשית לבד, וכן על תבת ברא יכולין גם כן לעשות ספר תקונים עם רבוי סודות וכו' כנזכר לעיל.

ומזה יכולין להבין ולשער קצת גבהות עמקות תורתנו הקדושה, כי כן על כל תבה ותבה של התורה יש סודות רבות כמו אלו הסודות הפלולים ב"ספר התקונים" שהוא על תבת בראשית לבד. ועתה, כלליות התורה הקדושה שיש בה הרבה תבות כאלו, מה גדלו סודותיה, אשר אי אפשר לבאר ולדבר מזה כלל.

(שיחות הר"ן אות רפ"ה)

ט) רַק עַל יְדֵי הַתְּגִלוֹת סוּדוֹת חֻכְמוֹת הָאֵמֶת יָבּוּא מְשִׁיחַ צְדִיקָנוּ

מה שכתב ברעיא מהימנא פרשת תצא דף רע"ח שאמרנו להרעיא מהימנא ובגינה יתפרקון ישראל ויחזרון לאתרייהו. ולית חילא למשיחין. למפרק לישראל, בר מינה. ובגינה אינון מתעכבין.

אשלים מלין יקרין אליו וכו', עד כאן לשונו הקדוש. והלשון ובגינה
אינון מתעקבין יתמה כל עובר ויתפלא, הלא איך יתכן לומר
שהרעיא מהימנא יעקב (חס ושלום) המשיחין לבוא לגאלנו.

אולם יובן בפשיטות על פי דברי הזהר הקדוש ותקוני זהר
הקדוש בכמה דוכתי, וכן בהקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכותו
וגן עלינו לשער ההקדמות, כי רק על ידי התגלות סודות חכמת
האמת יבוא משיח צדקנו במהרה בימינו. ועין בהקדמת אדוני
אבי מורי ורבי זכותו וגן עלינו לבאר לחי חלק א', וכן
בהספמתו לאוצרות חיים עם הגהות הנפלאות איפה שלמה
[למורינו הרב רבי חיים שאול דוויק הכהן זכר צדיק וקדוש לברכה],
וכן בכל ספרי קדש.

ואמרו להרעיא מהימנא שישלים מליה ויגלה הסודות, כי על
ידי זה יתגלו המשיחין, שמתעקבים עד שיתגלו כל הסודות כנזכר.
השם יתברך ירחמנו במהרה בימינו בביאת גואל צדק בקרוב וכל
טוב סלה.

(ספר דברי תורה להגאון הקדוש אב"ד מוּנְקַאטְש, מהדורא ו' סימן קי"ג)

**י) אין לי נחת רוח, כמו בשעה שאני מתפלל או לומר
זהר**

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל אמר: אין לי נחת רוח, כמו בשעה
שאני מתפלל או לומד זהר.

(חכם הרזים)

**יא) אין דבר שנוכל להחביא את עצמו שם, כמו בספר
הזהר**

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל אמר: אין דבר שנוכל להחביא את
עצמו שם, כמו בספר הזהר, ולפעמים בספר אור החיים, מה שאין
כן בכל הספרים צריך לחפש הרבה עד שמוצא בו אדם דבר שהוא
אלהות.

(חכם הרזים)

**יב) שִׁבַּח וְהוֹדָאָה לַהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שְׁלֵא בְרָא אוֹתוֹ בְּשָׁנִים
שְׁלֵא נִתְפַּשֵּׁט הַזֹּהַר בְּעוֹלָם**

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל נתן שבח והודאה להשם יתברך על שלא ברא אותו בשנים שלא נתפשט הזהר בעולם, **כי הזהר האט מיר דערהאלטן ביים יודישקייט (הזהר החזיק אותי ביהדות).**
(חכם הרזים)

**יג) מְבָרַךְ לַהֵשֶׁם בְּכָל פַּעַם, מַה שֶׁנִּבְרָא בְּזִמְנֵי שֵׁישׁ זֶהָר
הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם**

הרב הקדוש רבי פנחס מקאריץ זצ"ל היה אומר, שמברך להשם בכל פעם, מה שנברא בזמן שיש זהר הקדוש בעולם. וכן הוא האמת, אלו שלא ראו הזהר הקדוש, אם שדבריהם אמת, לא היה באפשרי לפרש הדבר להעולם. והזהר הקדוש מאיר לעולם.

(בנין שלמה)

**יד) רַבֵּינוּ הַקְּדוֹשׁ מִסַּטְמָאָר לּוֹמֵד בְּסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ "עֵץ
חַיִּים" בְּקוֹל גְּדוֹל בְּרָגֶשׁ אֵשׁ קִדְשׁ בְּהַתְּלֵהבוֹת גְּדוֹלָה**

כשהייתי בחור בן י"ז שנה, הייתי קם לפנות בקר בכל לילה בשעה אחת וחצי, ולפני שעה שהלכתי לשיבה (סאטמאר) הייתי נכנס למעון קדשו לראות פני רבינו בעל דברי יואל מסאטמאר זכותו יגן עלינו, וכמה פעמים עמדו שם אנשים עם בקשות ופתקאות לכנס אל הקדש פנימה, ואז הסתכלתי לרגע אחד לראות צורתו הקדושה, ותכף אחר זה הלכתי ללמד בישיבה.

הרבה פעמים כשבאתי בשעה כזאת, לא היו שם אנשים, ודלתו של רבינו הייתה קצת פתוחה, והבחור המשמש ישן על הקויטש (ספה), ופתחתי הדלת קצת יותר, וראיתי שרבינו הקדוש לומד בספר הקדוש "עץ חיים" בקול גדול ברגש אש קדש בהתלהבות גדולה, ואז עמדתי כך עשר עד עשרים דקות, עד שרבינו ראה אותי, ותכף כשראה אותי, סגר את ה"עץ חיים" וקרא אותי לכנס פנימה,

וְשׁוֹמְחֵנוּ עַל הַרְבֵּה עֲנִינֵי חֲזוֹק הַדָּת וְתִקּוֹן הַצְּנִיעוֹת וְעוֹד (וְהַרְבֵּה
דְּבָרִים שֶׁדִּבְרָנוּ נִתְגַּלְהַ כְּבָר בַּחוּצוֹת). [רָאָה בְּסִפְרָנוּ "סוּד הַשֵּׁם לִירָאִיו, חֶלֶק
ב', פְּרָקִים ג-ח].

(סוּד הַשֵּׁם לִירָאִיו חֶלֶק ב', מִכ"ק אֲדָמוֹר מְהַאֲלָמִין שְׁלִיט"א, דָּף י"ח)

- פֶּרֶק טו - נפלאות רבי שמעון בר יוחאי

(א) רבי שמעון בן יוחאי היה מלמד בנסים - 'שמעון בן יוחאי' גימטריא 'מחיה מתים'

התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי, מארי דספר הזהר והתקונים וכו', דנהיר כל עלמא באורייתא (זהר חלק א' דף קנ"ו), הנה בעל נס, וכמו שמצאנו במסכת מעילה (דף י"ז) שקראוהו 'מלמד בנסים'.

ובמסכת שבת (דף ל"ג): הואיל ואתרחיש ניסא.

ובזהר חלק ב' (דף קמ"ט): בדרא דא זכותא עלאה דרבי שמעון קא עביד לאתחזאה ניסין על ידוי.

ובזהר חלק ג' (דף ס"ד): אמר רבי שמעון בן יוחאי: נקום ונזיל דקודשא בריך הוא ארחיש לן בנסין.

ושם (דף ר"א): אמר: ידענא דודאי קודשא בריך הוא בעי למרחש ליה ניסא.

ובזהר חדש (סוף פרשת תבוא): זכאה נפשא דבר יוחאי דקודשא בריך הוא עביד עמיה ניסין.

ובזהר חלק ב' (דף קצ"ח): קדישין עליונין, דסבלין תבירו דגופא מאתר לאתר על קודשא בריך הוא, על אחת כמה וכמה דזכאין אתון למעבד לכו ניסין ופורקנין. ומי לנו גדול מרבי שמעון בן יוחאי שסבל צער מערה ונשבר גופו לקנאת השם צבאות.

ועתה מקרוב הגיע לדי מנחה חדשה, ספר שער יששכר (לרבי חיים אלעזר שפירא ממונקאטש זצ"ל - מאמרי חדש איר, מאמר גל עיני אות י') שכתב, וזה לשונו: 'שמעון בן יוחאי' גימטריא 'מחיה מתים'.

(טעמי המנהגים, הילולא דרבי שמעון בן יוחאי עמוד רס"ג)

ב) 'אדם ובהמה תושיע הוי"ה' בגימטריא 'רבי שמעון בן יוחאי'

'אדם ובהמה תושיע הוי"ה' (תהלים לו ז), גימטריא בדיוק מספר 'רבי שמעון בר יוחאי'.

(ספר מגדיל ישועות מלכו אות נ"ה, בשם הרב הקדוש מבארניב)

ג) הגעגועים של החבריא קדישא לרבי שמעון בן יוחאי

בזהר בכמה מקומות ששפחו החבריא את רבי שמעון בן יוחאי איתא ווי לדרא כד יסתלק, פוק עין ותשפח, והוא בחינת (שמות ל"א): "שבת וינפש", 'כיון ששבת וי אבדה נפש' (ביצה טז). הינו שמחמת גדל התענוג של הנפש יתרה שבא בשבת, על כן מתחילים תכף להתגעגע ולהצטער על אבדת הנפש במוצאי שבת. כן החבריא, מחמת גדל התענוגים והשעשועים שקבלו מרבים רבי שמעון בן יוחאי, על כן תכף ומיד התחילו להתגעגע, ועלה על לבם צער ההסתלקות שיהיה להם.

(לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכ"ו)

ד) כשמשפחים הרשב"י זכרונו לברכה, אזי מגלה אחר כך חדושי תורה

בכל מקום ששפחו החבריא את רבי שמעון בן יוחאי על שגלה להם סוד נפלא, תמצא שאחר כך אמר להם עוד חדושי תורה.

(לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קכ"ו)

ה) איך לוקחין חבריא פמו שהיה אצל רשב"י, והייתי גם כן תוחב ראשי ביניהם

פעם אחת דבר עמי ואמר כמתגעגע: איך לוקחין חבריא פמו שהיה אצל רבי שמעון בר יוחאי וכיוצא, ואני הייתי גם כן תוחב ראשי ביניהם וכו'.

(ספר חיי מוהר"ן מבדקלב אות רפ"ה)

ו) רבי שמעון בן יוחאי בחינת "ושמעו" הולך בכל המדינות

רבי שמעון בן יוחאי "שמא גרים" (ברכות ז:), כי שמעון בחינת (אסתרי ט, ד) "ושמעו הולך בכל המדינות".
(ספר לקוטי הלכות סימני בהמה וחייה טהורה הלכה ד')

ז) בכח רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, יש כח אפלו למי שנופל לבחינת מקומות המטנפים לחפש ולבקש איה מקום פבודו עד שנתתקנין גם כן

בכח הצדיקים כמו רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, יש כח אפלו למי שנופל למקום שנופל לבחינת מקומות המטנפים, יש לו כח לחפש ולבקש איה מקום פבודו וכו' עד שעולה לבחינת איה, מאחר שכבר היו צדיקים אמתיים שזכו לאור הזה, על כן יש כח להנופלים לחפש ולבקש עד שנתתקנין גם כן, כי באמת עקר פחם על ידי הצדיק האמת שזכה לבחינת איה בקדשה, שזהו בחינת רבי שמעון בן יוחאי שזכה לרזין סתימין שהם בחינת איה.
(ספר לקוטי הלכות הלכות גבית חוב מהיתומים הלכה ג')

ח) בזה השם הקדוש "רבי שמעון בן יוחאי" כלול כל מעשיו שהיה שלש עשרה שנים במערה וחבר ספר הזרה, וכל המעשיות הנזכרים ממנו.

זה בחינת מעלת זכרון שמות הצדיקים, כי בהשם הקדוש של כל צדיק וצדיק, בו נכלל כל מהות הצדיק, כל צדקתו ותורתו ומעשיו הטובים וכל מעלותיו ומדרגותיו, כי השם הוא נפשו ונשמתו.

ועל כן על ידי שמזכירין שם הצדיק, אנו ממשיכין עלינו קדשתו וזכותו, ועל ידי זה נזכה גם אנחנו לקדשה וטהרה ולשוב אליו יתברך.

למשל כשאנו מזכירין שם התנא רבי שמעון בן יוחאי, בזה השם כלול כל מעשיו זה התנא שהיה שלש עשרה שנים במערה וחבר

ספר הזהר, וכל המעשיות הנזכרים ממנו, כלם כלולים בזה השם הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, וכן בשארי שמות הצדיקים.

(ספר לקוטי הלכות - הלכות סעדה הלכה ד' אות ו')

(ט) רשב"י המשיך תקונים פאלה, שבכל דור ודור עד הסוף, שכל מי שירצה לשוב יוכל להתקרב להשם יתברך מפל מקום שהוא

... כל השמחה היא מה שזכינו שהיה צדיק וקדוש בזה שגלה תורה נוראה כזאת ותקן תקונים פאלה בתורתו הקדושה, עד שעל ידי זה אנו בטוחים שלא תשכח התורה מפי זרענו, וזה גמר דיקא על ידי הסתלקותו, שאז דיקא תקן הפגם של תלמידי רבי עקיבא שמתו קדם זמנם, וגלה אז האדרא זוטא, מלבד מה שגלה כל ימי חייו האדרא רבא וספרא דצניעותא וכל ספר זהר הקדוש, שעל ידי כל זה המשיך תקונים פאלה שבכל דור ודור עד הסוף, שכל מי שירצה לשוב יוכל להתקרב להשם יתברך מפל מקום שהוא על ידי תקון הצמצומים שתקן בחייו ובפרט ביום הסתלקותו הקדוש, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם.

(ספר לקוטי הלכות הלכות תפלת המנחה הלכה ז' אות נ"ו)

(י) אי אפשר להמשיך על עצמו עקר קדשת שבת פי אם בכח הצדיקי אמת שהם בחינת שבת

עקר קדשת שבת אי אפשר להמשיך על עצמו כי אם בכח הצדיקי אמת, שהם בחינת שבת, כמו שכתוב ברבי שמעון בר יוחאי, אנת שבת דכולהו יומי וכו'.

(ספר לקוטי הלכות הלכות שבת הלכה ז' אות ג')

(יא) שמחת הילולא דרשב"י בשביל ההשארה הקדושה שהשאיר לנו הזהר הקדוש לדורי דורות

וזהו בחינת הילולא דרשב"י שעושין בל"ג בעמר שאז נסתלק, כי עקר השמחה מה שזכינו שהשאיר לנו השארה קדושה כזאת שהם ספר הזהר הקדוש שעל ידי זה נזכה להשגות אלקות, כי כל

ספר הזהר הם תקונים וכלים שהמשיכו ברב השגתם הקדושה, שעל ידי זה נזכה להשגות אלקות, שזהו כל דרכי הקבלה הקדושה שגלו רבי שמעון בר יוחאי ותלמידיו.

ועל כן בזהר דא יפקון מן גלותא, ויקים "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות" (מיכה ז), הינו כמו ביציאת מצרים שהיתה הגאולה על ידי משה רבינו על ידי שגלה לנו אז השגות אלקות בדרכים נפלאים, כמו כן עתה בגלות האחרון הזה שקשה וכבד יותר, אבל ברחמיו יגאלנו על ידי כל הסתרי תורה שגלו התנא רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, שהם כלים וצמצומים להשגת אלקות, שעל ידי זה עקר רפואת הנפש וגאלתה בגשמיות ורוחניות.

ועל כן עושין בל"ג בעמר שמחה גדולה, דהינו ביום הסתלקות התנא רבי שמעון בר יוחאי, על שזכינו שהשאיר לנו השארה פזאת שתשאיר לדורי דורות, שעל ידי זה נזכה להשיגו יתברך באמת.

כי אף על פי שעדין אין אנו יודעין ומבינים כלל סתרי התורה שגלה רבי שמעון בר יוחאי בזהר ותקונים, אף על פי כן הוא תקון גדול לנפשנו, כי כבר עשה והכין לנו כלים נפלאים ותקונים גדולים על ידי דרכי תורתו הקדושה שגלה, שעל יד זה מי שרוצה להתנגע לבקש אותו יתברך, יוכל לבוא בנקל להשגות אלקות, על ידי הדרכים והכלים והתקונים שגלה.

ועל כן גם אחר התנא רבי שמעון בר יוחאי זכינו לכתבי האר"י זכרוננו לברכה שהוסיף לגלות תקונים נפלאים וכו', וכן בדורותיו זכינו למה שזכינו על ידי גדולי הצדיקים שהיו מימות הבעל שם טוב זכרוננו לברכה עד עכשו.

(ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ד')

יב) השבע ספירות עילאין הם נתגלו לרבי שמעון בר יוחאי, וגלו לו סודות התורה, ועל פיהם עשה תקוני הזהר.

השבע ספירות עילאין הם נתגלו לרבי שמעון בר יוחאי, וגלו לו סודות התורה, ועל פיהם עשה תקוני הזהר.

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס א' אות י"ד)

יג) כל פְּנִימִית בַּתּוֹרָה נִתְּגַלוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דְּהִינּוּ, כָּל סֵפֶר הַזֹּהַר וְתַקּוּנִים וְכָל כְּתָבֵי הָאֶרֶץ זִלְלָהּ.

בְּכָל דְּבַר יֵשׁ חִיצוֹנִית וּפְנִימִית. וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הוּא פְּנִימִית הָעוֹלָם. וְחוּץ לְאֶרֶץ, הוּא חִיצוֹנִית הָעוֹלָם. וְכֵן בַּתּוֹרָה, יֵשׁ חִיצוֹנִית הַתּוֹרָה, וּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה. וְעַל כֵּן, כָּל פְּנִימִית בַּתּוֹרָה נִתְּגַלוּ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דְּהִינּוּ, כָּל סֵפֶר הַזֹּהַר וְתַקּוּנִים וְכָל כְּתָבֵי הָאֶרֶץ זִכְרוֹנוֹ לְבִרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

(מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ זצ"ל, קונטרס ג' אות ד')

- פָּרָק טו - לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ בְּמֵרוֹן

(א) לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר בְּמֵרוֹן גָּרַם שְׁנַתְמֵלֵא הַבַּיִת רֵיחַ טוֹב
וְנִמְשָׁכָה הָאָרֶז גְּדוּלָה וְהִרְגֵּשׁ גְּדוּלָה לְהַנְשָׁמָה

הַיּוֹם יוֹם ב', ה' לְאֶדְר ב', שְׁנַת וִית"ן ל"ו, נִסְעֵנוּ מֵעֵכּוֹ לְצִפֹּת
תְּבִנָּה וְתִכּוּנֵן לְרֵאוֹת אֶת פְּנֵי הָאֲדוֹן הַשֵּׁם בְּאַרְץ הַגְּלִיל, וְאַחַר כֵּן
הִלְכְּנוּ לְמֵרוֹן וְכוּ' וְלִמְדָנוּ שֶׁם בְּחֶשֶׁק גְּדוּלָה וּבְאַהֲבָה גְּדוּלָה וּבְשִׂמְחָה
סֵפֶר הַזֹּהַר עַד ד' שְׁעוֹת מֵהַלְלָה, וְעִמְדָנוּ לְאֹכֵל, וְחִזְרָנוּ תַּכְף אַחַר
הָאֲכִילָה לְמוֹדָנוּ כְּפִי שְׁנַתֵּן הַרְבֵּ לְכָל אֶחָד מֵהַחֲבֵרִים שֶׁהָיוּ שֵׁם סֵפֶר
אֶחָד שֶׁל הַזֹּהַר. וְהָיָה חֶלְקֵי סֵפֶר בְּרֵאשִׁית, וְלִמְדָנוּ עַד שֶׁשָּׁה שְׁעוֹת,
וּבְסוּף ו' שְׁעוֹת נִתְמַלֵּא הַבַּיִת רֵיחַ טוֹב אֲשֶׁר כְּמוֹהוּ לֹא נִהְיָה
וְכוּ'. וְלִמְדָנוּ עַד ח' שְׁעוֹת מֵהַלְלָה, וְהִלְכְּנוּ לִישׁוֹן. וְקִדְּם שֶׁהָאִיר הַיּוֹם
כְּשֵׁנִי שְׁעוֹת עִמְדָנוּ עַל מִשְׁמֹרֶתֵנוּ וְלֹא יִשְׁנָנוּ כִּי אִם שְׁנֵי שְׁעוֹת, וְיִשְׁבְּנוּ
לְלַמֵּד. וְכִשְׁהָאִיר פְּנֵי הַמְּזֻרָח הִתְפַּלְלָנוּ כְּוַתִּיקִין וְיִשְׁבְּנוּ לְלַמֵּד עַד י"ח
שְׁעוֹת בְּלֵי הַפֶּסֶק בֵּינֵתִים אֶפְלוּ בְּדַבּוּר שֶׁל דְּבָרֵי תוֹרָה. וְאַחַר
שֶׁאֲכַלְנוּ חִזְרָנוּ לְלִמְדָנוּ כָּל יוֹם חֲמִישִׁי, עַד ח' שְׁעוֹת מֵהַלְלָה. וּבַיּוֹם
ו' בְּבֹקֶר וְכוּ'. וּבְכָל יוֹם הַשַּׁבָּת הָיִינוּ לוֹמְדִים זֶהָר, וּבַלְלִילָה לִיל מוֹצָאֵי
שַׁבָּת עֲשִׂינוּ מִשְׁמֹרוֹת כָּל הַלְלָה, שֶׁהָאֲדָרוֹת אָמַר הַרְבֵּ שֶׁנִּלְמַד
אוֹתָם בְּיַחַד, וְכֵן הָיָה. וּבְשַׁעָה שֶׁהִתְחַלְּנוּ הָאֲדָרוֹת הִיָּתָה הָאָרֶז
גְּדוּלָה וְהִרְגֵּשׁ גְּדוּלָה בְּנִשְׁמוֹתֵינוּ וְכוּ', וְגִמְרָנוּ הָאֲדָרוֹת סְמוּךְ לְאוֹר
הַיּוֹם, וְלִמְדָנוּ מֵאַמְרֵי בַר יוֹחָאֵי בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָה.

(אגרת מסע אור החיים הקדוש, כתב יד אחד מתלמידיו, נדפס בספר טעמי המנהגים,
עניני הלולא דרבי שמעון בן יוחאי)

(ב) קביעות זמנים ללמוד ספר הזהר על ציון רבי שמעון בן יוחאי

בהיות חברים מקשיבים אצל ציון רבי שמעון בן יוחאי ועוסקים באמרותיו אמרות טהורות כדרכו פעמים בשנה מעת לעת ומפקידה לפקידה וכו'.

(ספר החרדים בהקדמה)

שני פעמים בשנה חק ולא יעבר הולכים כל חכמי סגלה וכו' למרון, ושם פורסים אהל אחד מן קברו של רבי שמעון בן יוחאי עד קברו של רבי אלעזר, ויושבים שם בין רבי שמעון בן יוחאי ורבי אלעזר י ימים וי לילות רצופים ועוסקים בספרי הזהר. וזה הסדר הם עושים עשרה ימים קדם שבועות ועשרה ימים קדם ראש השנה תמיד.

(טעמי המנהגים סעיף י' מכתב קדש מרבי שלמה שלימל, ספר מצרף לחכמה)

כך נהגו הראשונים כמלאכים, רבנן קדישין, תקיפי ארעא דישראל של אותו הדור דעה, שעלו בחצרות בית השם במרון שתי פעמים בשנה ולמדו שם זהר הקדוש בקדש, שפכו את לבם בבכי ומרירות לבם לתקון נפשם בתשובה עלאה. וכן מצינו שנהגו כן תלמידי גורי האר"י זכרוננו לברכה ושאר חכמי וגדולי התורה מצפת תבנה ותכוון לעלות מרונה שני פעמים בשנה ללמוד שם ספרי זהר הקדוש.

(טעמי המנהגים, עניני הילולא דרבי שמעון בן יוחאי)

(ג) ללמוד זהר על ציון הרשב"י במרון

וכן נוהגין בארץ ישראל שעל כל קבר של כל תנא או נביא אומרים איזה פסוקים או מאמרים של אותו הנביא או התנא. וכבר נדפס שם על זה ספר אחד מלקט ממאמרים של התנאים הקבורים לומר אותם על קברם, כי שם על ציון קברם הקדוש מסגל מאד ללמוד תורתם הקדושה, כי שם יזכה לשמע דבורים הקדושים, כי

שם בחינת אור הנח והזך, שעל ידי זה יהיה נשמע דבריהם בלבם
וְיָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ.

(ספר לקוטי הלכות הלכות סימני בהמה וחייה טהורה הלכה ד)

ד) רבינו הרמ"ק במרוץ

רבי אברהם גאלאנטי (בספרו קול בוכים, סוף קינה ב'). כותב: מה
ששמעתי ממורי הרמ"ק [רבינו משה קורדובירו] זכרונו לחיי העולם
הבא בהיותם על ציון הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בהר מרון.
(קול בוכים, סוף קינה ב')

ה) מרן הבית יוסף זכותו יגן עלינו אמן במרוץ

מרן הבית יוסף רבן של ישראל חגג חג הסוכות במרון, והתפלל
שם תפלת החג, והקיף שם בד' מינים הציונים הקדושים הוא
ותלמידיו, ולמדו שם זהר הקדוש, כמו שכתוב במגיד מישרים
פרשת אמר, באור ליום ז' כ' תשרי (בארץ ישראל הוא ליל ה' דחל המועד
סכות) בא אליו המגיד וזה לשונו: השם עמד וכו', והא גשמים דאתי
לא הוו דגמת שפך לו קיתון על פניו חס ושלום (ראה ספה פרק ב' משנה
ט'), אדרבה נתקבלו דבריכם, ורבי שמעון בן יוחאי ובנו שמחו
לקראתכם בקרותכם הזהר על מערתם ובכפר הסמוך להם, אלא
כיון שהקפתם לרבי אלעזר בד' מינים הבאים לרצות על המים,
נתעוררו המים ובאו, ואלו הייתם מקיפים פעם אחרת, היו רב
גשמים באים לעולם כמו בימי חוני המעגל, ומפני כך באו גשמי
ברכה רצופים, כדי שלא תקיפו יותר עליהם. וכלל זה יהיה נקוט
בידכם, כל זמן שהעולם יצטרך לגשמים, ותלכו ותקיפו ציוני
הצדיקים הנזכרים ותענו (ראה בזהר הקדוש חלק ג' דף נ"ט, ראה גם בזהר
הקדוש חלק ג' ע"א). ועל כל צרה שלא תבוא על הצבור תקיפו אותם ז'
פעמים ותענו (שם).

ודעו כי הם שמחים מאד בקרותכם הזהר על מערתם או
הסמוך לזה, וכשתמידו בן יגלו לכם רזין עלאין וכו', עין שם. (ראה

זהר הקדוש חלק ב' דף פ"ו)

(מגיד מישרים פרשת אמור)

ו) חבורת האר"י זכרוננו לברכה במרוז

בהיות חברים מקשיבים אצל ציון רבי שמעון בן יוחאי ועוסקים באמרותיו אמרות טהורות פדרכנו פעמים בשנה מעת לעת ומפקידה לפקידה, שם ישבנו גם בכינו, צעקנו במרירות לבנו ויתכו כמים שאגותינו בראותנו איך רבי שמעון בן יוחאי וחבריו בדורותם היו מצטערים ואוננים ובוכים על רב פשעינו, ואותם הצדיקים לא היו גרמא בניזקין, קל וחמר לנו שאנחנו הגורמים, שיש לנו לבכות ולהצטער בכפלים.

(החרדים בהקדמתו)

ז) הקדוש ברוך הוא וכל הפמליא של מעלה וכל נשמות הצדיקים נמצאים במרוז בל"ג בעומר בעת ההילולא קדישא של רשב"י

הרב הקדוש רבי חיים בן עטר, האור החיים, זכותו יגן עלינו, היה פעם אחד בהילולא פה עיר הקדש צפת תבנה ותכונן, וכשעלה למרוז והגיע לתחתית ההר שעולים לציון הרבי שמעון בן יוחאי, ירד מהחמור והיה עולה על גדיו ועל רגליו, וכל הדרך היה נועה כבהמה וצועק, היכן אני השפל נכנס, למקום אש שלהבת קודשא בריך הוא, וכל פמליא של מעלה הכא, וכל נשמות הצדיקים שמה, ובעת ההילולא היה שמח שמחה גדולה, עין שם.

(רבי שמואל העליר גאב"ד צפת בסוף כבוד מלכים)

ח) ביום ל"ג בעומר הילולא חרוה ושמחה בעולם

הטעם שבז' אדר, יום פטירת משה רבינו עליו השלום, הוא יום אבל וצום, וביום ל"ג בעומר, יום פטירת רבי שמעון בן יוחאי, הילולא, חרוה ושמחה בעולם, לפי שמשה רבינו עליו השלום בכה על יום מותו ולא חפץ בו, מטעם שרצה לקיים מצוות הארץ, לכן הכל בוכין על מותו ומתאבלין עליו. ורבי שמעון בן יוחאי שמח ביום מותו, ועמד ומצפה עליו: שאמר האידינא אסהדנא עלי. דכל יומין

דְּקָאִימְנָא, תְּאִיבְנָא לְמַחְמֵי יוּמָא דָּא, הִנֵּה שְׂמַח וְצִפָּה עֲלִיו, עֲבַדְיִנן
רְעוּתִיה, וְהִיא הַלּוּלָא לְכָל עֲלָמָא, כְּמָה שְׂכַתְב בְּאֲדָרָא זּוּטָא (הַאֲזִינוּ דָּף
רל"א:).

(דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ)

ט) בַּל"ג לְעֹמֵר אָנוּ עוֹשִׂים מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה

בְּיִשְׂרָאֵל מִתְאַבְּלִים בְּפִטְרֵת מֹשֶׁה עַל שְׁלֵא נִכְנַס לְאַרְץ, וּבַל"ג
לְעֹמֵר אָנוּ עוֹשִׂים מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה, שְׂשִׁמְחִים שְׁנִיצוּצֵי נְשִׁמַת מֹשֶׁה
שְׁנִכְנְסוּ בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי.

(הַלּוּלָא רַבָּא דָּף כ"ב לְהַרְב יַעֲקֹב אֲנָהוּרִי)

בְּיוֹם פְּטִירַת מֹשֶׁה רַבִּינוּ נִשְׁתַּכְּחוּ ג' מֵאוֹת הַלְכוֹת עַל יְדֵי אֲבָלָם
אַחַר מֹשֶׁה רַבִּינוּ, עַל כֵּן הוּא תַעֲנִית. מַה שְּׂאִין כֵּן בְּפִטְרֵת רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, שְׁגָלָה הַסּוּדוֹת וְכָל הָאֲדָרָא זּוּטָא בְּיוֹם פְּטִירַתוֹ,
וְעַל יְדֵי זֶה הַשְׁמִיחָה וְהַחֲדוּהָ בְּיוֹם הַהוּא שְׁנִתְגַּלּוּ הַנִּי רִזִּין
עֲלָאִין, לְכֵן ל"ג לְעֹמֵר הוּא יוֹם שְׁמִיחָה.

(שְׁעַר יִשְׁשַׁכֵּר מֵאֲמַרֵי חֲדָשׁ אִיר, מֵאֲמֹר ג"ל עֵינִי, אוֹת כ"ג)

י) ל"ג בְּעֹמֵר בְּחִינַת ג"ל עֵינִי וְאַבְיִטָּה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ

ל"ג בְּעֹמֵר בְּחִינַת ג"ל עֵינִי וְאַבְיִטָּה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרַתְךָ, בְּחִינַת
סִתְרֵי תוֹרָה, בְּחִינַת אֵיה, שְׁעַל יְדֵי זֶה זּוֹכִין לְתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֲמֹן
וְאֲמֹן.

(סִפְר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת גְּבִית חוֹב מֵהִיתוּמִים הַלְכָה ג)

יא) רַבִּי בְּרוּךְ מִמְּעִזִּיבוּז נִכְד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ אֲמֹן, נְהַג בְּכָל ל"ג בְּעֹמֵר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם סְפָרֵי הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ

הַרְבֵּי רַבִּי בְּרוּךְ נִכְד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ אֲמֹן, נְהַג
בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בְּיוֹם ל"ג בְּעֹמֵר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם סְפָרֵי הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ,
וְאַחַר הַסִּיּוּם לְקַח הַסִּפְר הַזֶּהר בְּיַדֵּי קְדָשׁוֹ וְרַקֵּד כְּמָה שְׁעוֹת, וְאַחֲרֵי
רְקוּדִין דְּקָדְשָׁה מִשְׁמַחַת הַיּוֹם וּמִשְׁמַחַת הַתּוֹרָה נִשְׁק בְּפִי קְדָשׁוֹ

את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיך" [פירוש: אני מכיר אותך, ואתה מכיר אותי].

(טעמי המנהגים)

יב) רבי יצחק איזיק מזידיטשוב למד ושנה בספר הקדוש "פרי עץ חיים" מאה ואחד פעמים

הנה לספר שבחו, תהלתו מי יספר, וגם הלא נודע ומפרסם לאלפי ישראל אשר הסתופפו בצלו גדל קדשתו ופרישותו, והיה מלא תורה וענוה וקדשה וטהרה, והיה בקי בש"ס ומדרשי רבותינו זכרונם לברכה ומכילתא, ספרא וספרי, וזהר הקדוש ותקוני הזהר ובכל כתבי האר"י זכרוננו לברכה עד להפליא, ונשמע מפי קדשו שהפרי עץ חיים למד ושנה מאה פעמים ואחד, וכן ספרי רבו הקדוש [רבינו צבי] היה רגיל על לשונו, ומסר נפשו על התורה והעבודה. והתפלל בעד כלל ישראל והמשיך להם שפע פרנסה והצלחה, ועד חצי שנותיו למד מתוך דחק ועני ונשמע מפי קדשו שהיה לומד בעמידה ובחרף נתבקעו צפוני ידיו מן הקר שהיה בביתו, ומזה תבין גדל קדשת עבודתו.

(עשר קדשות דף לו, מערכת ח', הרב הקדוש מוריני הרב יצחק איזיק מזידיטשוב)

ולסיום דברינו נעתיק את אשר כתב בענין למוד הזהר בספר עטרת צבי (חלק ג' דף לט עמוד א') וזה לשונו: אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו לאורו (של הזהר הקדוש), לילך ולהגות באמרי נעם בזיו זהר עליון, אור הקדוש חכו ממתקים וכלו מחמדים מים שאין להם סוף וקץ, להבין ולהשכיל במעשה בראשית ובמעשה מרכבה, ואיך להיות מרכבה (אל השכינה הקדושה) להתיחד ולהשיב נפש אל מקור מקום מחצבה ושרשה, וזאת נחלט ונשרש בנפשי, אשר מי שלא ראה אור ספר הזהר, לא ראה אור מימיו, וכל שלא טעם מן מתוק האור לעינים וראי השמש שמור תלמידי חכמים העוסקים ומעמיקים בחכמה, לא טעם טעם סתרי תורה מימיו, בכמה הליכות עולם על כל קוץ תלי תלים של הלכות לאלפים ולרבבות, כאשר תהלה לאל, זכינו לראות עולמנו בחיינו אחד מני אלף טעם עולם

הבא ממש, מגדל מתיקת דבש נפת צוף דרכי הקדשה והיחוד, ברב
חסדו השם עלינו, עד כאן לשונו.

* * *

שאלה: אמר נא לי, מהו הסגלה בלמוד ספר הזהר.

תשובה: סגלות רבות מצינו בספרים להעוסקים בספר הזהר,
וכאן נעלה בקצור לדגמא שבעה עשר מהם:

◆ **על ידי למוד בספר הזהר זכות רבי שמעון והחברים
שלו יגנו עליו.**

(זכירה לחיים דף יד עמוד ד')

◆ **ועוד, שזכות רבי שמעון בן יוחאי בפרטות יגן עליו
גם לעולם הבא.**

(ספר אברהם במחזה דרוש ט"ז)

◆ **ולמוד הזהר הקדוש סגלה ליראת שמים.**

(הקדמת רבי משה בסולה לספר התקונים)

◆ **העסק בספר הזהר סגלה להשגה.**

(האר"י זכרונו לברכה בשער רוח הקדש דף יא:)

◆ **העסק בזהר הקדוש בתדירות סגלה להביא את
האדם להתקשרות לאין סוף ברוך הוא.**

(רבי ישראל דוב מוילעזניק,
שארית ישראל שער ההתקשרות שער א' דרוש ה מאמר ב)

◆ **הלמוד בזהר הוא תקון גדול לבעל תשובה.**

(שבחי האר"י זכרונו לברכה)

◆ **הלמוד בזהר הוא תקון גדול לנשמה.**

(מורה באצבע אות מד)

◆ **למוד הזהר מביא לטהרת וקדשת הנפש.**

(פלא יועץ ערך זהר)

◆ **ולזכות הנשמה.**

(הגהות מורינו הרב רבי צבי אלימלך אות ט)

◆ **למוד בזהר הקדוש מסיר טמטום הלב.**

(מאה שערים לבעל התניא)

◆ **בלמוד הזהר בונה עולמות.**

(כסא מלך על תקוני הזהר תקון מ"ג אות ס)

◆ **הלומד בספר זהר הקדוש בעולם הזה, אז לעתיד לבוא לא ישב בבושה.**

(זהר פרשת וישב דף קפ"ה. בכללות,
ובפרטות בלקוטי תורה לבעל התניא פרשת צו)

◆ **למוד סתרי התורה הוא סיוע רב להבנת נגלות התורה.**

(רבי אברהם מסלונים בספר תורת אבות)

◆ **הלמוד בזהר מביא את האדם לאהבת הבורא.**

(הרמ"ז בהגהותיו לספר הכונות)

◆ **הלמוד בזהר מביא את האדם לאמונה.**

(אמרי פנחס שער ט אות ג)

◆ **למוד הזהר הקדוש מציל את האדם ומשפחתו ממגפה ושערורות.**

(שם שער ו אות עג)

◆ **מביא רפואה לכאב שנים.**

(מעשי אמת לתלמיד החוזה מלובלין
נדפס בספר אמת ויצוב חלק ד' עמוד ל)

◆ **והוא רפואה לרגלים ולהוצאת קוץ.**

(אמרי פנחס שער ט' אות ג')

**(יג) הקדוש ברוך הוא ברא את האדם בסוד החכמה,
פדי לדעת ולהסתפל בכבוד רבונו**

אמר רבי אלעזר קודשא בריך הוא ברא ליה לבר נש ברזא דחכמתא, קודשא בריך הוא ברא ליה לבר נש ברזא דחכמתא, ועביד ליה באומנותא סגי, ונפח באפוי נשמתא דחיי, למנדע ולאסתפל ברזין דחכמתא, למנדע ביקרא דמאריה, כמה דאת אמר, (ישעיה מג) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. ולכבודי בראתיו דיקא.

(זהר חלק ב' דף קנ"ה).

(יד) ללמוד ספר הזהר בנחת

הנה בכל חלקי התורה מצינו (בטור ארח חיים סימן א) כי טוב מעט בכונה מהרבות שלא בכונה, וכן לענין למוד הזהר כתב בעל הפלא יועץ (ערך זהר): וזה לשונו: "אך ישפיל על דבר מראשיתו, שלא יצטרך ללמוד במהירות גדול, באפן שלא יהיה שנה אותו הלמוד כלום, ויהיה עמלו לריק חס ושלום, וכבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה, טוב מעט בכונה מהרבות בלא פונה". וכן כתב בספר עטרת צבי (חלק ג' דף י"ח עמוד ד') וזה לשונו: והנה הלומד ספר הזהר הקדוש בהלעטה אינו רואה בזה סימן ברכה ונחת ומתוק האור, עד כאן לשונו. (ראה באריכות לקמן).

שאלה: אמר לי האם יש חשיבות ללמוד את ספר הזהר לפי פרשיות השבוע אפלו שאינו יכול להשלים את כל הפרשה וצריך לדלג מפרשה לפרשה, או יותר טוב שילמד דף אחר דף לאט לאט כפי משאת הפנאי שלו.

תשובה: הנה לפי שאין כמות הדפים בפרשיות הזהר שונים, כי יש פרשיות ארכות ויש פרשיות קצרות, ועוד שרוב המאמרים המובאים בפרשיות הזהר, אינם שיכים דוקא לאותה הפרשה, לכן אפן הלמוד הנרצה הוא לפי הדפים כמה דפים ליום.

והגם שבזה ישלים האדם את כל הזהר במשך שנה, עדיף יותר בזה מאשר שידלג מפרשה לפרשה. וכל שכן מי שעוסק בעיון, ודאי שאינו יכול ללמד לא לפי הפרשיות ולא לפי הדפים, ורק לפי הזמן שברשותו, כי פעמים יצטרך לעמוד במאמר אחד זמן רב, וצא וראה לזה דגמא בעסק נגלות התורה בעיון ופולפול. ומובא בשער רוח הקדש מהאר"י זכרונו לברכה, כי בתחלת ימי השגתו היה טורח לפעמים שבוע אחד על מאמר אחד מן הזהר כדי להבין אותו, עין שם. (ראה באריכות לקמן).

זהר הקדוש (פרשת וירא דף קיח.), וזה לשונו: כד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא. ובהקדמת מוריניו הרב חיים ויטאל לשער ההקדמות (דף ג' טור ב') כותב על הזהר הנזכר לעיל, וזה לשונו: הרי מבאר כי עד עתה היו דברי חכמת הזהר נעלמות, ובדרא בתראה תתגלה ותתפרסם חכמה הזאת, ובינו וישכילו ברזי התורה, שלא השיגו הקודמים אלינו, עד כאן לשונו.

וכן כתב הרב הקדוש רבי שניאור זלמן זכר צדיק לברכה (בעל התניא באגרות קדש אגרת כ"ו), וזה לשונו: כל חכמת הקבלה היתה נסתרה בימיהם ונעלמה מכל תלמידי חכמים, כי אם ליחידי סגלה, ואף גם זאת בהצנע לכת ולא ברבים כדאיתא בגמרא, כמו שכתב האר"י זכרונו לברכה דדוקא בדורות האלו האחרונים מתר ומצוה לגלות את זאת החכמה, עד כאן לשונו.

בהקדמת אור החמה כתב שכן אמר רבי שמעון בן יוחאי בעצמו שנערים קטנים ילמדו מסוד השם עין שם.

טו) בכל יום בפרטיות צריכים ללמד חכמת הקבלה – ואין להמתין עד שימלא פרסו בש"ס ופוסקים, כי מי יודע במה חיי

אמרו חכמינו זכרונם לברכה (קדושין ל'). לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד. והקשה שם בגמרא: וכי ידע איניש כמה חיי? ומתרץ: כי אמרינן ביומי, ופרש

רש"י שם: ב' ימים מקרא, ב' ימים משנה, ב' ימים תלמוד. ובתוספות שם כתוב, דלא נהירא, דאפתי איכא למיפך מי ידע כמה חיי. ולכן נראה ליה לפרש "ליומי", שבכל יום ויום עצמו ישלש. וכן אנחנו נוהגים בלמוד הקבלה שבכל יום ויום אנו ממלאים כרסנו בש"ס ופוסקים, ואחר כך אנו עוסקים בקבלה, כי להמתין עד שימלא אדם כרסו בש"ס ופוסקים, מי יודע כמה חיי, ועל כרחך הפונה בכל יום בפרטיות. דברי פי חכם חן ואמת ושפתים ישק, כפירוש התוספות (גטין ט'), עין שם.

(הגאון הצדיק מורינו הרב יצחק איזיק מזידיטשוב)

שאלה: אמר נא לי, האם יכולים לעשות סעדת סיום גם על למוד ספר אחד מהזהר, כמו שעושים סעדת סיום אחר כל מסכת, ונפקא מינה לענין סעדת מצוה, וכן לענין תענית בכורים בערב פסח.

תשובה: הנה הלומד בהבנה את ספר הזהר פלו והשלימו, יוכל לעשות סעדת מצוה כמנהג ישראל, ויכול לפטר בה גם את הבכורים בערב פסח.

(שאלות ותשובות פרחי כהנה ארח חיים סימן י"ג)

טז) מי שסיים "חלק אחד" מהזהר "בהבנה" יוכל לעשות סעדה מצוה – ועל סיום "כל" ספר הזהר "בגירסא" מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה

גם מי שסיים חלק אחד מהזהר "בהבנה" יוכל לעשות סעדה זו ותועיל גם לפדיון תענית בכורים.

(ספר תענית בכורות עמוד רנ"ח)

אמנם על סיום "חלק אחד" של הזהר "בגירסא" מצינו מחלקת בפוסקים.

(עין שם ובספר סדור פסח כהלכתו חלק א' עמוד ק"ע)

ועל סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח.

(ספר דָּרֵךְ אֶרֶץ מְנַהֲגֵי יְהוּדֵי אֶרֶם צוּבָה חֶלֶק א' עמוד כ"ז)

יז) מֵה שְׁגוּרָמִים אֱלוֹ שְׁלֵא רוֹצִים לַעֲסֹק בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה

קול אומר קרא, "מה אקרא כל הבשר חציר", הכל הם כבהמות שאוכלות חציר. "וכל חסדו כציץ השדה", כל חסד שעושים לעצמם עושים. ואפלו כל אלו שעוסקים בתורה, כל חסד שעושים לעצמם עושים. באותו זמן ויזכר כי בשר המה רוח הולך ולא ישוב לעולם, וזה הוא רוח המשיח.

אוי להם מי שגורמים שילך לו מן העולם ולא ישוב לעולם, שאלו הם שעושים את התורה יבשה, ולא רוצים לעסוק בחכמת הקבלה, שגורמים שמסתלקת נביעת החכמה שהיא י' ממנה, ונשארת ב' יבשה.

אוי להם שגורמים עניות וחרב ובזה והרג ואבדן בעולם.

וזה הרוח שמסתלק, הוא רוח המשיח, כמו שנאמר. והוא רוח הקדש. והוא רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת השם.

(תקוני זהר תקון ל')

יח) לְמוֹד סֵפֶר הַזְּהַר מְרוֹמָם עַל כָּל לְמוֹד אֶף שִׁיטְעָה בְּקִרְיָתוֹ

למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו. והוא תקון גדול לנשמה.
(מורה באצבע להחיד"א זכותו יגן עלינו אמן, אות מ"ד)

– פָּרֶק י"ז – דְּבָרֵי הָרֵאשׁוֹנִים הַמְתַּאֲרִים אֶת הַקְּבָלָה

(א) דְּבָרֵי גְדוּלֵי הָרֵאשׁוֹנִים הַמְתַּאֲרִים אֶת הַקְּבָלָה

משנה רבינו כתב... התורה כלה מפיו של הקדוש ברוך הוא...
הודיעו תחלה ענין בריאת השמים והארץ וכל צבאם... וגם כן כל
הנאמר בנבואה ממעשה מרפכה ומעשה בראשית... והכל
נכתב בתורה בפרוש או ברמז... וכל הנמסר למשה רבינו בשערי
הבינה, הכל נכתב בתורה בפרוש או ברמזה בתבות או בגימטריות
או בצורת האותיות... או בקוצי האותיות ובכתריהן... כי הרמזים
האלו לא יתבוננו אלא מפה אל פה עד משה מסיני... ומנין יבוא
יחזקאל ויגלה להם סתרי המרפכה. כלומר שהכל נלמד מהתורה...
עוד יש בידינו קבלה של אמת, **כל התורה שמותיו של הקדוש**
ברוך הוא (עין זמר חלק ב' דף פ"ז). ... ומפני זה ספר תורה שטעה בו
באות אחת במלא או בחסר פסול...

ואני הנני מביא בברית נאמנת... לכל המסתכל בספר הזה, לבל
יסבר סברה ואל יחשב מחשבות בדבר מכל הרמזים אשר אני
כותב בסתרי התורה, כי אני מודיעו נאמנה, שלא ישגו דברי ולא
ינדעו כלל בשום שכל ובינה, זולתי מפי מקבל חכם, לאזן מקבל
מבין... אל יחרסו אל השם לראות, כי השם אלקינו אש אוכלה הוא,
אל קנאות, והוא יראה את רצוניו מתורתו נפלאות.

(רמב"ן בהקדמתו לפרוש על התורה)

**ב) מרמב"ן זכרונו לברכה עד היום הזה לא נגלה אליהו
פי אם למורי [האר"י] זכרונו לברכה**

ראה שלחן ערוך האר"י זכרונו לברכה (מהדורת שער השמים, תשכ"א, עמוד צ"ג), שעל ספרי הרמב"ן בדברי הסוד ראוי לסמוך, היות והוא קבל מאליהו. וזה לשונו שם: "ודע כי מרמב"ן זכרונו לברכה עד היום הזה לא נגלה אליהו פי אם למורי [האר"י] זכרונו לברכה". ועין בהקדמת הרב חיים ויטאל לעץ חיים.

יסוד התורה ועקר האמונה להאמין בתורה שבעל פה, ומי שאינו מודה בה הרי הוא בכלל האפיקורסים... וכן כל המכחיש בסתרי התורה ובמעשה בראשית ומעשה מופתה המקבילים מפי רבותינו זכרונם לברכה בספרים שחברו בעניני האלקות, ודאי שגם הוא נקרא אפיקורוס, שהרי כל אלו הדברים הלכה למשה מסיני הם עם שאר התורה שבעל פה, וכמו שכתב הרמב"ן זכרונו לברכה בתחלת באורו לתורה [נעתק לפני זה].

(ספר שומר אמונים הקדמון להרב יוסף אירגס, בהקדמתו השניה)

**ג) בן אדם שאומר שהתורה מספר ספורים בעלמא ודברי
הדיוט, אין לו חלק בעולם הבא – כל דברי התורה הם
דברים עליונים וסודות עליונים – אשריהם לאלו
הצדיקים שמסתכלים בהתורה פראוי**

רבי שמעון אמר, ווי לההוא בר נש דאמר, דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא, ומלין דהדיוטי. דאי הכי, אפילו בזמנא דא, אנו יכלין למעבד אורייתא, במלין דהדיוטי, ובשבחא יתיר מכלהו. אי לאחזאה מלה דעלמא, אפילו אינון קפסירי דעלמא, (שרים ושלטונים, דרך אמת) אית בינייהו מלין עלאין יתיר. אי הכי נזיל אבתרייהו, ונעביד מנייהו אורייתא, כהאי גוונא. אלא כל מלין דאורייתא, מלין עלאין אינון, ורזין עלאין...

כיון דנחתת להאי עלמא, אי לאו דמתלבשא בהני לבושין דהאי עלמא, לא יכיל עלמא למסבל. ועל דא האי ספור דאורייתא, לבושא דאורייתא. איהו. מאן דחשיב דההוא לבושא איהו

אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי. בגין כך אמר דוד (תהלים קיט): 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך'. מה דתחות לבושא דאורייתא.

תא חזי, אית לבושא דאתחזי לכלא, ואינון טפשין כד חמאן לבר נש בלבושא דאתחזי לון שפירא, לא מסתכלין יתיר. חשיבו דההוא לבושא, גופא, וחשבו דגופא, נשמטא.

כהאי גוונא אורייתא, אית לה גופא, ואינון פקודי אורייתא, דאקרון גופי תורה. האי גופא מתלבשא בבושין, דאינון ספורין דהאי עלמא. טפשין דעלמא, לא מסתכלי אלא בההוא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא, ולא ידעי יתיר, ולא מסתכלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא. אינון דיזעין יתיר, לא מסתכלן בלבושא, אלא בגופא, דאיהו תחות ההוא לבושא. חפמיין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני, לא מסתכלי אלא בנשמטא, דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש. ולזמנא (ולעלמא) דאתי, זמינן לאסתכלא בנשמטא דנשמטא דאורייתא.

תא חזי, הכי נמי לעילא, אית לבושא, וגופא, ונשמטא, ונשמטא לנשמטא. שמיא וחיליהון. אלן אינון לבושא. וכנסת ישראל, דא גופא, דמקבלא לנשמטא, דאיהי תפארת ישראל. ועל דא איהו גופא לנשמטא. נשמטא דאמרן דא תפארת ישראל, דאיהי אורייתא ממש. ונשמטא לנשמטא, דא איהו עתיקא קדישא. וכלא אחיד דא בדא.

ווי לאינון חייביא, דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורא בעלמא, ואינון מסתכלי בלבושא דא ולא יתיר. זכאין אינון צדיקייא, דמסתכלי באורייתא כדקא יאות. חמרא לא יתיב אלא בקנקון. כך אורייתא לא יתיב אלא בלבושא דא. ועל דא לא בעי לאסתכלא, אלא במה דאית תחות לבושא. ועל דא כל אינון מלין, וכל אינון ספורין, לבושין אינון.

(זהר חלק ג' פרשת בהעלתך דף קנ"ב.)

ד) באור הזהר הנזכר לעיל מפרוש "הסלם"

רבי שמעון אמר, **אוי לאותו אדם שאומר, כי התורה באה לספור ספורים בפשטות ודברי הדיוט** [של עשו ולבן וכדומה], כי אם כן, אפלו בזמן הזה אנו יכולים לעשות תורה מדברי הדיוט, ועוד יותר יפים מהם. ואם [התורה באה] להראות דברי העולם, אפלו שליטי העולם יש ביניהם דברים מעלים יותר, אם כן נלך אחריהם ונעשה מהם תורה, כאותו האפן. **אלא שכל דברי התורה הם דברים עליונים וסודות עליונים.**

התורה... כיון שיצדה לעולם הזה, אם לא הייתה מתלבשת באלו הלבושים שבעולם הזה [שהם הספורים ודברי הדיוט], לא היה יכול העולם לסבל. ועל כן ספור הזה שבתורה היא לבושה של התורה. מי שחושב שאותו הלבוש הוא תורה ממש ואין בו דבר אחר, תפח רוחו ולא יהיה לו חלק לעולם הבא. משום זה אמר דוד, גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, [דהינו להביט] מה שמתחת ללבושה של התורה.

בא וראה, יש לבוש הנראה לכל, ואלו הטפשים כשרואים אדם לבוש יפה, שנראה להם הדור בלבוש, אין מסתכלים יותר, [ודנים אותו על פי לבושו ההדור], וחושבים את הלבוש כגוף [האדם], וחושבים גוף [האדם כמו] נשמתו. כעין זה היא התורה, יש לה גוף, והוא מצוות התורה הנקראות גופי תורה. **גוף הזה מתלבש בלבושים שהם ספורים של עולם הזה, הטפשים שבעולם אינם מסתכלים אלא בלבוש שהוא ספור התורה, ואינם יודעים יותר, ואינם מסתכלים במה שיש תחת לבוש ההוא. אלו שיודעים יותר אינם מסתכלים בלבוש אלא בגוף שהוא תחת הלבוש ההוא.** החכמים, עבדי המלך העליון, אותם שעמדו בהר סיני, אינם מסתכלים אלא בנשמה [שבתורה], שהוא עקר הכל, תורה ממש. **ולעתיד לבוא עתידים להסתכל בנשמה של נשמה שבתורה.**

בא וראה, אף כך הוא למעלה, שיש לבוש, גוף, נשמה, ונשמה לנשמה. השמים וצבאם אלו הם לבוש, וכנסת ישראל [שהיא

המלכות] היא גוף המקבל הנשמה, שהיא תפארת ישראל, [דהינו זעיר אנפין], ועל כן המלכות היא גלוף לנשמה, [כי זעיר אנפין מתלבש בה כמו נשמה בגוף]. הנשמה שאמרנו שזו תפארת ישראל הוא התורה ממש, [דהינו נשמת התורה הנזכר לעיל בדבור הסמוך, שבה מסתכלים החכמים], ונשמה לנשמה זה הוא עתיקא קדישא, [שבו יסתכלו לעתיד לבוא, כנזכר לעיל בסמוך], והכל אחוז זה בזה, [שעתיקא קדישא מתלבש בזעיר אנפין, וזעיר אנפין מתלבש במלכות, ומלכות בעולמות בריא"ה יציר"ה עשי"ה וכל צבאם]. **אוי לאלו הרשעים האומרים שהתורה אינה יותר מספור בלבד, והם מסתכלים בלבוש ולא יותר. אשריהם הצדיקים המסתכלים בתורה כראוי.**

(פרוש ה"סלם" לזהר שם)

– פָּרֶק יח – הַתְּגִלוֹת סֵפֶר הַזֹּהַר

(א) קדמות ספר הזהר הקדוש

מאז שנתגלה ספר הזהר, כְּאַלֶּף שָׁנִים לְאַחֲרֵי שְׁנַגְמָרָה עֲרִיכְתּוֹ
עַל יְדֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְחִבְרֵיָא דִּילֵיהּ, הַשְּׁפִיעַ לְחִזּוּק הָאֱמוּנָה,
הַעֲמִקְתָּהּ, בְּסוּסָה וְהַפְצָתָה בְּקֶרֶב עַם יִשְׂרָאֵל.

הָאוֹר הַגָּדוֹל כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ שֶׁהָאִיר וְזָרַח מִן סֵפֶר הַזֹּהֵר, הָאִיר
לְאַרְץ וְלְדָרִים עָלֶיהָ גַם בְּתַקּוּפוֹת הַחֹשֶׁךְ לְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּזִמְנִים
קָשִׁים, כְּאִשֶּׁר הִחְרַב הַתְּנוּסָסָה מֵעַל רְאִשֵׁי עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְסָבְלוּ
מִחֲרַפַּת רָעַב וּמְאוּיָבִים מִבֵּית וּמְחוּץ.

וְאִין בְּזֵה פְּלֵא כָּלֵל, כִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְחִבְרֵיָא דִּילֵיהּ,
מִשָּׁה רַבִּינוּ רַעֲיָא מְהִימְנָא וּמְלֹאכֵי עֲלִיוֹן, הִטְבַּע וְהַעוֹלָמוֹת כָּלֵם,
שֶׁתַּפִּים הֵם לִיצִירָה חֲשׁוּבָה זֹו שֶׁנִּקְרָא סֵפֶר הַזֹּהֵר.

יֵשׁ הַרוֹצִים לְאַחַר אֶת זְמַן חֲבוּר סֵפֶר הַזֹּהֵר, מִפְּנֵי שֶׁלְדַעְתֶּם
חֻלְקִים מִסֵּפֶר הַזֹּהֵר מְחַבְּרִם הֵיוּ מְאַחֲרִים יוֹתֵר מִזְמַן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יוֹחָאִי.

אֲמַנָם כָּבֵר כָּתַב עַל זֶה הָרַב יְרוּחָם לִיַּינְעֵר, הָאֲדָמוּ"ר מְרַאדְזִין
זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה, וְזֵה לְשׁוֹנוֹ:

מֵאַחַר שֶׁהִטְעַנּוֹת כָּבֵר נִשְׁמְעוּ, וְלֹא חָשׂוּ לָהֶן, אָנּוּ מְחִזְקִים
שֶׁמְצָאוּ טַעַם נְכוֹן שֶׁלֹא לְחוּשׁ לָהֶן.

(ב) תּוֹרַת הַקְּבֵלָה וְהַסּוּד קִבְּלוּ שְׁלוּמֵי אֱמוּנַי יִשְׂרָאֵל
מִרְשָׁב"י ז"ל, כָּל דְּבָרֵי הָאֲרִיז"ל מֵיִסּוּד עַל סֵפֶר הַזֹּהֵר, וְכָל
דְּבָרֵי רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּעַל שֵׁם טוֹב ז"ל מֵיִסּוּד עַל דְּבָרֵי הַזֹּהֵר

**וְהָאֲרִיז"ל, וְהַגֵּר"א ז"ל כָּתַב פְּרוּשִׁים עַל הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ,
וְכָל תַּמִּימֵי דֶרֶךְ הוֹלְכִים בְּתוֹרַת הַזְהָר וּמֵאֲמִינִים בּוֹ**

וּמְמַשִּׁיךְ שָׁם:

**שְׁלוּמֵי אֲמוּנֵי יִשְׂרָאֵל, הַמֵּאֲמִינִים בַּהִשָּׁם וּבַתּוֹרָתוֹ, וְקִבְּלוּ
אֶת הַתּוֹרָה הַכְּתוּב בְּיַד מֹשֶׁה וְאֶת הַתּוֹרָה הַמְּסוּרָה עַל פִּה בְּיַד מֹשֶׁה,
קִבְּלוּ אֶת תּוֹרַת הַקְּבֵלָה וְהִסוּד מֵאֵת הַתָּנָא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר
יֹחָאִי.**

וּמֶרֶן הָאֲר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה הַקְּדוֹשׁ יִסַּד כָּל יְסוּדֵי הַקְּבֵלָה
שְׁלוֹ עַל סֵפֶר הַזְהָר וְכָתַב פְּרוּשִׁים עָלָיו. וּגְאוּן עֲזָנוּ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
וּפְאָרוֹ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּינוּ רַבִּי יִשְׂרָאֵל בַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרֵנוּ לַחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא, אֲבִיהֶם שֶׁל חֲסִידִים, שֶׁהֵאִיר לְעוֹלָם בְּתוֹרַת שְׁעָרֵי הַחֲכָמָה
וְהַתְּבוּנָה וְהַדַּעַת, בָּנָה יְסוּדֵי הַחֲסִידוּת עַל סֵפֶר הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ
וּסְפָרֵי הָאֲר"י זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה. וְהוּא וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים אַחֲרָיו
לְמַדּוּ אֶת צְנוּעִים חֲכָמָה בְּבִאוּר דְּבָרֵי הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ.

**וּרַבֵּינוּ הַגֵּר"א זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, אֲשֶׁר הִיָּה כְּאֶחָד מִן הָרֵאשׁוֹנִים
... וְכָל רַז לֹא אֲנִיס לִיָּה ... כָּתַב פְּרוּשִׁים עַל הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ וְהֵאֲדָרָא
רַבָּה קְדִישָׁא וְהִסְפָּרָא דְצְנִיעוּתָא וְהַתְּקוּנֵי זְהָר, וּבְבִאוּרִים עַל הַשְּׁלַחַן
עֲרוּךְ מְבִיא מְקוֹרוֹת מִדְּבָרֵי הַזְהָר... וְכָל תַּמִּימֵי דֶרֶךְ הוֹלְכִים
בְּתוֹרַת הַזְהָר וּמֵאֲמִינִים בּוֹ.**

(הַקְּדָמַת סֵפֶר זְהָר הַרְקִיעַ לְהַאֲדָמוֹ"ר מֵרֵאשִׁית זְכָר צְדִיק לְבִרְכָה)

רַבִּים מֵיַחֲסִים אֶת עֲרִיכְתּוֹ שֶׁל סֵפֶר הַזְהָר לְדוֹרוֹת שְׁלֵאֲחֵר רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יֹחָאִי, בִּימֵי הָאֲמוּרָאִים. עַל נוֹכְחוּתָם שֶׁל אֲמוּרָאִים בְּסֵפֶר
הַזְהָר כּוֹתֵב הַרְבֵּי נַחוּם מִטְּשָׁרְנוּבִיל, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

מִי שְׁזוּכָה לְהַשִּׁיג אֹר הַגְּנוּז שֶׁבַתּוֹרָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה מְבִיט מְסוּף
הָעוֹלָם וְעַד סוּפּוֹ, אִזְ אֵין חֲלוּק אֶצְלוֹ בְּמָה שֶׁהוּא עֲתָה בַּהֲזָה מִיָּד,
וּבֵין מָה שֶׁיְהִיָּה לְדוֹרוֹת. וְלִכֵּן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יֹחָאִי בַּזְהָר מָה
שְׁאָמַר [הָאֲמוּרָא] רַבָּה בֶר בֶּר חֲנָה, שֶׁהִיא אַחֵר כְּמָה דוֹרוֹת, וְכֵן
אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה עַל מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁרָאָה

את רבי עקיבא יושב ודורש, אף על פי שהיה אחר דורות הרבה, וכל זה מחמת שעל ידי תורתם באו לאור הגנוז, ושם אין חלוק בין מיד ולדורות.

(מאור עינים פ'רשת צו)

יש הרואים את התקופה שבה נערך הזהר בצורתו כפי שהוא לפנינו - כתקופת הגאונים, מאות שנים לאחר פטירת רבי שמעון בן יוחאי (הרב אברהם גאלנטי ב"אור החמה" לזהר פ'רשת וישלח דף קנ"ט).

ג) סדר גלוי ספר הזהר הקדוש

בספר יוחסין לרבי אברהם זכות נדפס קטע מכתב יד של רבי יצחק דמן עכו (מקביל ידוע ותלמידו של הרמב"ן), המגלה לנו כמה עבודות חשובות ביותר בקשר להתגלות ופרסום ספר הזהר.

כאשר נכבשה עכו בידי המסלמים (בסוף המאה ה-13), יצא רבי יצחק דמן עכו לספר, "לחקר כיצד נמצא בזמנו ספר הזהר אשר עשה רבי שמעון ורבי אלעזר בנו במערה", וזה לשונו:

ומפני שראיתי כי דבריו מפלאים, ישאבו ממקור העליון, המעין המשפיע בלתי מקבל, ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, רדפתי אחריו ואשאלה את התלמידים הנמצאים בגדם דברים גדולים ממנו, מאין בא להם סודות מפלאים מקבלים מפה אל פה, אשר לא נתנו לכתב, ונמצאו שם מבארים לכל קורא ספר, ולא מצאתי תשובותיהם על שאלתי זאת מכונות, זה אומר בכה וזה אומר בכה...

שמעתי אומרים לי על שאלתי, כי הרב הנאמן הרמב"ן זכרונו לברכה שלח אותו מארץ ישראל לקטלוניא לבנו, והביאו הרוח לארץ ארגון... ונפל ביד החכם רבי משה די ליאון. ויש אומרים שמעולם לא חבר רבי שמעון בן יוחאי ספר זה, אבל רבי משה זה היה יודע שם הכותב, ובכחו יכתב רבי משה זה דברים מפלאים אלה.

(ספר יוחסין השלם דף פ"ז ואילן)

על הסברא בספר היוחסין שספר הזהר נתחבר על ידי רבי משה די ליאון, כבר כתב הגאון רבי דוד לוריא בקנטרסו "קדמות ספר הזהר" להוכיח, שאי אפשר להיות שהרב משה די ליאון חבר את ספר הזהר. והוכחותיו לזה: א) ספרי רבי משה די ליאון הידועים לנו (ספר "המשקל" וספר "הרמון") שונים הם באפנים מספר הזהר, ויש בהם כמה דברים הסותרים לדברי הזהר. ב) בכמה מקומות כשרבי משה די ליאון מביא את דברי הזהר כמקור לדבריו, לפעמים מוכח שלא הבין כראוי את דברי הזהר. ג) בכמה ספרים שקדמו לתקופת רבי משה די ליאון מובאים כבר דברים המופיעים בזהר, שמזה מוכח שספר הזהר קדם לרבי משה די ליאון.

ד) ספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרונו לברכה והבעל שם טוב זכרונו לברכה, הם פלם מיסדים על פי רוח הקדש

ספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרונו לברכה והבעל שם טוב זכרונו לברכה, וכיוצא, הם פלם מיסדים על פי רוח הקדש, ומעוררים את האדם מאד לעבודתו ותפורה באמת. ... וצריך להתרחק מאד בתכלית הרחוק מספרי המחקרים, ... ואסור גדול מאד מאד ללמד אותם, כי הם פוגמים ומבלבלים מאד את האמונה הקדושה, אשרי מי שאינו יודע מהם כלל והולך בתמימות, כי לא באלה חלק יעקב וכו'. וצריך לברח מהם למלט נפשו מני שחת לבל יאבד עולמו לגמרי חס ושלום. ומרגלא בפומיה דרבינו זכרונו לברכה לומר, כי טוב להודות להשם על אשר שלח לנו את נאמן ביתו הוא משה רבנו עליו השלום, שהוציא אותנו מכל המבוכות ונתן לנו את התורה וצוה עלינו להאמין בהשם בלי שום חקירות כלל, ולקיים את כל דברי התורה והמצוות כפשוטן. אשרי מי שזוכה לילך בתמימות וכו'.

(ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תז)

ה) ספר הזהר הקדוש והאר"י זכרוננו לברכה כל דבריהם
מקבלים איש מפי איש עד משה רבינו עליו השלום, מה
שחדשו בהם היה ברוח הקדש במדרגה גבוה מאד,
ומחזקין ומקימין מאד את אמונתנו הקדושה

ספר הזהר הקדוש והאר"י זכרוננו לברכה שחברו הרשב"י
וחבריו זכרונם לברכה ברוח הקדש ועל פי אליהו זכרוננו לברכה,
כל דבריהם מקבלים איש מפי איש עד משה רבינו עליו השלום.
ומה שחדשו בהם היה ברוח הקדש במדרגה גבוה מאד,
ומחזקין ומקימין מאד את אמונתנו הקדושה שהתחילה
מאברהם אבינו עליו השלום וכו', ומזרזים מאד לקיים תורת
משה בכל פרטיה ודקדוקיה, ולהבדיל ספרי החקירה הם בהפך
מכל זה כידוע ומכרסם, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בהם,
ובוחר באמת לאמתו.

(ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תח, תכן דבריו)

מי שמשים עינו ולבו היטב על כל דברי התורה שבכתב
ובעל פה, בכל ספרי תנ"ך וש"ס ומדרשים וספרי הזהר הקדוש
וכתבי האר"י זכרוננו לברכה וספרי הצדיקים אמתיים
שבדורנו, כלם יעידון ויגידון כי השם אחד ושמו אחד.

... וכן כל החדושים הנפלאים והנוראים שגלו גדולי הצדיקים
בני עליה כלם יעידון ויגידון ומגלין אלקותו יתברך לכל החפץ
באמת, כי כל מודה על האמת יבין ויראה בעיני שכלו שאי
אפשר לשכל אנושי לגלות חדושים פאלה בשום אפן, כי אם
מאת השם צבאות יצאו, והוא יתברך בחסדו הופיע עליהם
והודיעם כל הנפלאות והנוראות האלה. נמצא, שהתורה הוא
עדות על אלקותו יתברך, על כן נקראת התורה "עדות".

(ספר לקוטי הלכות הלכות פסח הלכה ט)

ו) אין ללמד ספרים של דרושים ומוסר פי אם אותם
ההולכים על פי דברי רבותינו זכרונם לברכה

אמר שאין ללמד ספרים של דרושים ומוסר פי אם אותם
ההולכים על פי דברי רבותינו זכרונם לברכה, בגמרא ומדרשים
וספרי הזהר הקדוש וספרי האר"י זכרוננו לברכה, וכן כל הספרים
שחברו הצדיקים הסמוכים לדורותינו שהם בנויים על יסודות הררי
קדש על פי דברי הבעל שם טוב זכרוננו לברכה. שהם ספרי הרב
הקדוש מפולנאה, וספר לקוטי אמרים. וחשב עוד כמה ספרים
כאלה שטוב ללמדם. והמשכיל יבין מאליו על פי דברים האלה
מאיזה ספרים לרחק, ובאיזה ספרים יתחזק ויאחז בָּהֶם. הינו אותם
שהם בנויים רק על פי הגמרא ומדרשים וספרי הזהר הקדוש
והאר"י זכרוננו לברכה והבעל שם טוב זכרוננו לברכה, אשרי שיאחז
בָּהֶם.

(ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תי)

– פָּרֶק יֵט – מִדּוּעַ לֹא נִתְגַּלָּה סֵפֶר הַזֵּהָר לְהַקְדָּמוֹנִים

(א) רבי יהודה חיט מבאר מדוע בדורו נתגלה ספר הזהר –
ובזכות שעסק לאסוף ספרי הזהר נצול מגרוש ספרד

אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו אל ספר הזהר, מה שלא זכו
קדמונינו אשר קטנם עבה ממתנינו, כמו רב האי גאון ורב ששת
גאון והרב אליעזר מגרמיזא והרמב"ן והראב"ד והרשב"א והחכמים
אחרים זולתם, שלא טעמו מדבשו, כי בזמנם לא נתגלה.

ואל תתמה מזה, כי בנדאי לא נתגלה עד הדור האחרון אשר
אנחנו בו היום. וסיוע לזה מצאתי בספר התקונים [סוף תקון ו'] וזה
לשוננו: אמר ליה אליהו לרבי שמעון: רבי רבי כמה זכאה אנת
דמהאי חבורא דילך יתפרנסו כמה עלאי עד דאתגלייא לתתאי
בסוף יומיא, ובגיניה ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו
תשובו, עד כאן לשוננו.

מבאר מכאן שספר הזהר היה עתיד להיות גנוז, ובאותו זמן
יתהנו ממנו העליונים והם המלאכים עד שיבוא דרא בתראה, שאז
יתגלה לתחתונים, ובזכות העוסקים והמטפלים בו יבוא משיח,
כי תמלא הארץ דעה את השם בסבתו, אשר זה יהיה סבה קרובה
לביאתו...

ואני יהודה בן לאדוני החכם וחסיד רבי יעקב חיט עליו
השלום, בהיותי בספרד טעמתי מעט דבש ואורו עיני, ונתתי אל לבי
לדרש ולתור בחכמה, והלכתי מחיל אל חיל לאסוף כל מה שימצא
מהספר הנזכר [בימיו לא נדפס עדין ספר הזהר, והיה נפוץ בצורת
קנטרסים], ואספתי מעט פה ומעט פה עד שרבו בידי מהנמצא

מפּונוּ. וְאֲנִי מֵאֲמִין אֲמוּנָה גְמוּנָה כִּי זְכוּת זֶה עֶמֶד לִי בְּכָל
הַתְּלָאוֹת הַרְעוֹת אֲשֶׁר מְצֹאוּנִי בְּגֵרוּשׁ סְפָרְדַּי, אֲשֶׁר כָּל שׁוֹמְעִים
תִּצְלָנָה שְׁתֵּי אֲזִנָּיו.

(הקדמת רבי יהודה חיט לספרו מנחת יהודה)

– פָּרָק כ –
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי תַלְמִיד
מִבְּהַק לְרַבִּי עֲקִיבָא

**א) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה אֶחָד מִן הַתַּנָּאִים הַגְּדוֹלִים
 בְּדוֹר הַשְּׁנַי שְׂאֲחֵר חֲרַבֵּן בֵּית שְׁנֵי**

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, רֹאשׁ הַ"חֲבֵרָא קַדִּישָׁא" שֶׁהִשְׁתַּתְּכּוּ
 בְּחִבּוּר סֵפֶר הַזֵּהר הַקְּדוּשׁ, הָיָה אֶחָד מִן הַתַּנָּאִים הַגְּדוֹלִים בְּדוֹר
 הַשְּׁנַי שְׂאֲחֵר חֲרַבֵּן בֵּית שְׁנֵי, בְּזִמְנֵי גְזֵרוֹת קְשׁוֹת שֶׁל מַלְכוּת רוֹמִי עַל
 עַם יִשְׂרָאֵל. שְׂאֵר חֲבָרֵי הַ"חֲבֵרָא" הֵם: רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּנוֹ, רַבִּי אַבְאָה,
 רַבִּי יְהוּדָה, רַבִּי יוֹסִי בֶר יַעֲקֹב, רַבִּי יַצְחָק, רַבִּי חִזְקִיָּה בֶר רַב, רַבִּי
 חִיָּא, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יוֹסָא.

**ב) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נּוֹלַד בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּמֵרוֹן, וְנֶאֱסַף
 אֶל עַמּוּי בְּמֵרוֹן, בְּיוֹם ל"ג בְּעֵמֶר בְּיוֹם ל"ג בְּעֵמֶר**

הַתַּנָּא הַדְּגוּל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נּוֹלַד בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, בְּאַרְץ
 הַגְּלִיל, וְנֶאֱסַף אֶל עַמּוּי זְקֵן וְשִׁבְעַת יָמִים בְּכֶפֶר מֵרוֹן, לֹא הִרְחֵק מֵעִיר
 צֶפֶת, בְּיוֹם ל"ג בְּעֵמֶר.

**ג) רִשְׁבִּי הָיָה תַלְמִידוֹ הַמְּבַהֵק שֶׁל הַתַּנָּא הַגְּדוֹל רַבִּי
 עֲקִיבָא.**

הָיָה תַלְמִידוֹ הַמְּבַהֵק שֶׁל הַתַּנָּא הַגְּדוֹל רַבִּי עֲקִיבָא, שֶׁקָּרָא אוֹתוֹ
 "בְּנִי".

(מַעֲיֵלָה דָף ז.)

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הָיָה מְחַמֵּשֵׁת הַתַּלְמִידִים שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא
 שֶׁנִּשְׂאָרוֹ בְּחַיִּים אַחֲרֵי שְׁמֵתוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלְף תַּלְמִידִים שֶׁל רַבִּי

עקיבא, וְאוֹתָם הִחְמִשָּׁה תַלְמִידִים הַעֲמִידוּ וְהִחֲזִיקוּ אֶת הַתּוֹרָה
בְּזִמְנוֹ הַקָּשָׁה הַהוּא.

(יבמות דף ס"ב:)

ד) רִשְׁבִּי לְמַד בְּמִשְׁךְ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּבֵנֵי בְּרַק אֶצֶל רַבִּי עַקִּיבָא.

תַּכְּף אַחַר נְשׁוּאָיו הֵלֵךְ רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי לְלַמַּד תּוֹרָה בְּבֵנֵי
בְּרַק בִּישִׁיבַת רַבִּי עַקִּיבָא, שָׁם יָשַׁב וְלָמַד בְּמִשְׁךְ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
מִבְּלִי לְבַקֵּר בְּבֵיתוֹ בְּמִשְׁךְ כָּל זְמַן זֶה.

(ויקרא רבה פרק כ"א, ח)

ה) רִשְׁבִּי מָסַר נַפְשׁוֹ לְחֹדֶר בְּבֵית הַסֵּהָר לְשִׁמְעַת תּוֹרָה מִרְבוּ רַבִּי עַקִּיבָא.

דְּבַקוּתוֹ בְּרַבּוֹ הַדְּגוּל הִיָּתָה כָּל כֶּף, עַד שֶׁכִּשְׁנֵי־אַסֵּר רַבִּי עַקִּיבָא
וְנִתְפַּס בְּבֵית הַסֵּהָר, מָסַר רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נַפְשׁוֹ לְחֹדֶר לְשֵׁם
לְשִׁמְעַת מִמֶּנּוּ תּוֹרָה.

(פסחים דף קי"ב.)

ו) דִּיךָ שְׂאֲנִי וּבּוֹרְאֵךְ מִכִּירִין כַּחֲךְ

בְּעַת שְׁהוּתוֹ אֶצֶל רַבּוֹ רַבִּי עַקִּיבָא הִסְתִּיר אֶת גְּדֻלוּתוֹ מֵעֵינֵי כָל,
עַד שֶׁאָמַר עָלָיו רַבּוֹ "דִּיךָ שְׂאֲנִי וּבּוֹרְאֵךְ מִכִּירִין כַּחֲךְ", כְּדִלְהֵלֵן.

אָמַר רַבִּי אֲבָא: בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנָּה [סוּמָךְ
בְּסִמְכַת חֲכָמִים] אֶת תַּלְמִידָיו... וְרַבִּי עַקִּיבָא - אֶת רַבִּי מֵאִיר וְאֶת
רַבִּי שְׂמַעוֹן. אָמַר: יָשַׁב רַבִּי מֵאִיר תַּחֲלָה. נִתְפַּרְכְּמוּ פְּנֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן
[שְׁהָיָה סוּבֵר שְׂאִינוֹ חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְכָלוּם - (פְּנֵי מִשָּׁה)]. אָמַר לוֹ רַבִּי
עַקִּיבָא: דִּיךָ שְׂאֲנִי וּבּוֹרְאֵךְ מִכִּירִין כַּחֲךְ [כְּלוּמַר, מִכִּיר אֲנִי בְּךָ שְׁכַחְךָ
גְּדוֹל הוּא, וְרַבִּי מֵאִיר, שֶׁהוּא יוֹתֵר זָקֵן מִמֶּךָ, אֲמַרְתִּי שִׁישֵׁב בְּתַחֲלָה,
(פְּנֵי מִשָּׁה)].

(ירושלמי סנהדרין פרק א' הלכה ב')

ז) התענה כל כך תעניתים עד שנשחרו שניו מרב התעניות

דבקותו ברבו רבי עקיבא היתה עד כדי כך, שפעם אחת, אחרי פטירת רבו, כשנפלט מפיו אמרה שלא היתה לכבודו של רבי עקיבא, נצטער על זה כל כך, והתענה כל כך תעניתים עד שנשחרו שניו מרב התעניות.

(נזיר דף נ"ב:)

ח) סתם רבי שמעון בש"ס הוא רבי שמעון בן יוחאי

כל מקום שנזכר בש"ס "רבי שמעון" סתם - הוא רבי שמעון בן יוחאי.

(פרוש רש"י שבועות דף ב:)

ט) רבי שמעון בן יוחאי וחבריו היו עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא, על ידי שגלה ספר הזהר הקדוש והתקונים

עקר התקון של תלמידי רבי עקיבא היה על ידי רבי שמעון בן יוחאי וחבריו... כי רבי שמעון בן יוחאי עסק בזה ביותר לתקן הצמצומים, לתקן בחינת כלים להמשיך אור האין סוף לגלות אלקותו בעולם, שזהו בחינת כל ספר זהר הקדוש בפרט האדרא רבא ואדרא זוטא. שעל ידי זה המשיך ותקן וגלה צמצומים נפלאים שהם בחינת מצחא ועיניו ותקוני דיקנא קדישא וכו', שכלם בחינת צמצומים נוראים להשיג על ידי זה אור האין סוף כידוע ומוכן לכל מחצדי חקלא. ועל כן אמר בזהר דא יפקון מן גלותא.

(ספר לקוטי הלכות תפלת המנחה הלכה ז אות נו)

**(י) רבי שמעון בר יוחאי הִזָּה התקון של העשרים וארבע
אלף תלמידי רבי עקיבא**

רבי שמעון בר יוחאי הִזָּה התקון של העשרים וארבעה אלף
תלמידי רבי עקיבא שמתו בשביל שלא נהגו כבוד זה בזה, על כן
אמר (זהר נשא קכח.): **אֲנִי בְּחִיבוּתָא תֵּלֵין.**

**(יא) דִּיקָא עַל יְדֵי רִשְׁבִּי נְתוּסְפוּ כַּמָּה מְאוֹת סְפָסְלֵי
בְּבֵית הַמְדָרְשׁ**

ועל כן נתגלגל על ידי רשב"י דיקא הזכות שנתוספו כמה
מאות ספסלי בבית המדרש במעשה דרבן גמליאל ורבי יהושע.
(ספר לקיטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ד)

– פֶּרֶק כֹּא –
דְּמוּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי לְמֹשֶׁה
רַבִּינוּ

א) הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא בְּשֵׁמוֹת מֹשֶׁה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי

טָרַם שְׁנוּלַד מֹשֶׁה רַבִּינוּ, קָרָאוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשֵׁמוֹ "מֹשֶׁה" (פְּרָקֵי דְרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר פֶּרֶק ל"ב, וְעַנּוּ שֵׁם בְּהִגָּהוֹת הַרְד"ל). וְכֵן אֵינְתָא בְּזֵהֵר הַקְדוּשׁ (חֶלֶק ג' דף ס"א): עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי: **רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי**, מִן יוֹמָא דְבָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, הָוֵה אֲזַדְמֵן קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַשְׁתַּכַּח עִמִּיהָ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי לֵיהּ בְּשֵׁמִיהָ.

ב) לְמֹשֶׁה רַבִּינוּ וְלְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נִגְלָה מִן הַשָּׁמַיִם שְׁדוּרְשֵׁי נַפְשָׁם מֵתוּ

לְמֹשֶׁה רַבִּינוּ נִגְלָה אֱלֹוֵי הַשָּׁם וְאָמַר לוֹ (שְׁמוֹת ד, יט) "לֵךְ שֶׁב מִצְרַיִם כִּי מָתוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים אֶת נַפְשְׁךָ". גַּם לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי יֵצְאָה בַת-קוֹל וְאָמְרָה: **צְאוּ מִמְעַרְתְּכֶם דְּמִית קִיסָר וּבְטָלִי גְזִירְתֵּיהָ.**

ג) מֹשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי הִסְתַּפְּלוּ בְּאַסְפַּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה

עַל מֹשֶׁה רַבִּינוּ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (בְּמֹת דף מ"ט): שְׁהִסְתַּפְּל בְּאַסְפַּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה, וְכֵן אָמְרוּ עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי (סִנְהֶדְרִין דף צ"ז): דְּעֵיִל בְּלֵא בְּרַ וְהִסְתַּפְּל בְּאַסְפַּקְלָרְיָא הַמְּאִירָה.

ד) מִשֶׁה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי קִבְּלוּ תוֹרָה מִסִּינַי

כְּמוֹ שְׁמִשֶׁה רַבִּינוּ עָלֵיו הַשְּׁלוֹם קִבְּל תוֹרָה מִסִּינַי, כְּמוֹ כֵּן אֵי תָא
גַּם עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי:

מִן יוֹמָא דְאֶסְתְּלִיק רַבִּי שְׁמַעוֹן מִן מְעַרְתָּא כּו', רַזִּין עֲלָאִין הוּוּ
מִסְתַּכְלָן וְאֶתְגַּלְיִין מִבִּינְיָהוּ, כְּאֵלוּ אֶתְיִיבּוּ הֵהִיא שְׁעֵתָא
בְּטוֹרָא דְסִינַי.

(זהר חלק א' דף רט"ז:)

רָאָה מִשֶׁה מַה שְׁיִתְקַן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁהִיָּה נִיצוּץ שְׁלו
מִזְמַנָּא תִנְיִנָּא דְסִלִּיק מִשֶׁה לְהַר כּו', וְזֶה סוּד פְּסוּק עֲלִיתָ לְמָרוֹם
שְׁבִיתָ שָׁבִי נוֹטְרִיקוֹן שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁהוּא בְּזַמְנָא תִנְיִנָּא
דְסִלִּיק לְהַר.

(מגלה עמקות, אופנים, אופן ע')

ה) מִשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי נִקְרְאוּ "סִינַי"

לְמִשֶׁה רַבִּינוּ קִרְאוּ "סִינַי", כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּזֵהָר (חֵלֶק ג' דף צ"ח: בְּרַעֲיָא
מִהִימְנָא): חֲדוּ כּוֹלְהוּ תִנְיִנָּאִין וְאֶמּוֹרָאִין וְאֶמְרִי מֵאֵן קָאִים קָמִי סִינַי.
וְכֵן קִרְאוּ לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי "סִינַי" בְּתַקּוּנֵי זֵהָר.

(תקון כ"ב דף ס"ג:)

**ו) מִשֶׁה רַבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי יִדְעוּ סוּד "צְדִיק וְטוֹב לוֹ,
לוֹ" וְהַפּוֹכוֹ**

לְמִשֶׁה רַבִּינוּ הוֹדִיעַ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סוּד "צְדִיק וְטוֹב לוֹ,
צְדִיק וְרַע לוֹ כּו'".

(בְּרִכּוֹת דף ז:)

וְכֵן לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי הוֹדִיעוּ מִמְּתִיבְתָּא דְרַקִּיעָא סוּד זָה.
(זהר חלק ג' דף קס"ח.)

**ז) מִשֶׁה רִבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁקוּלִים כְּנֶגֶד כָּל
הָעוֹלָם בְּלוּ**

על משה רבינו נאמר שהיה שקול כנגד כל העולם בלו.
(מכילתא פרשת בשלח, פרשת השירה, פרק ט')

**וְכֵן אָמַר רַבִּי חִיָּא עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי דְשָׁקִיל כְּכָל
עֲלָמָא.**

(זהר חלק א' דף קכ"ו.)

ח) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי עָלָה לְמָרוֹם בְּעֵנָן כְּמוֹ מִשֶׁה רִבִּינוּ

רבי שמעון בן יוחאי סליק לעילא ונחית בעמודא דאשא.
(תקוני זהר תקון ח"י, דף רל"ז:)

**ט) מִשֶׁה רִבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי מְנַעוּ פְּרַעַנְיּוֹת מִן
הָעוֹלָם**

על משה רבינו איתא שהעביר הפרעניות מלבוא בעולם.
(ויקרא רבה א, ג)

וְכֵן נֶאֱמַר עָלָיו מִשֶׁה עָמַד בְּפָרָץ, דְּכָתִיב וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם לוֹלֵי
מִשֶׁה בְּחִירוֹ עָמַד בְּפָרָץ.

(אסתר רבה ו, ב)

וְכֵן אֵיתָא בְּזֵהַר: לֹא הָוָה בְּעֲלָמָא בְּרַ נֶשׁ דְּיָגִין עַל דְּרִיָּה כְּמִשֶׁה
דְּאִיְהוּ רַעֲיָא מְהִימְנָא.

(חלק א' דף ק"ו.)

**וְכֵן אֵיתָא בְּזֵהַר עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שְׁאָמַר: בְּחַיֵּי לֹא יִתִּיב
עֲלָמָא בְּצַעְרָא, וְלֹא אֶתְדֹן בְּדִינָא דְלַעִילָא.**

(זהר חלק א' דף רכ"ה.)

(י) מִשֶׁה רִבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי יִדְעוּ ע' פָּנִים לַתּוֹרָה

משֶׁה רִבִּינוּ מִסֵּר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּסִינֵי שְׁבַעִין מִפְתַּחֲחִין דְּאֹרִיָּתָא, שְׁהֵם שְׁבַעִים פָּנִים לַתּוֹרָה.

(זֶהר חֶלֶק ב' דָּף פ"ג, וּבְאֹר הַחֲמָה שֵׁם בְּשֵׁם הַרְמ"ק)

וְכֵן זָכָה גַם כֵּן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי לְע' אֲנָפִין דְּאֹרִיָּתָא.

(תְּקוּנֵי זֶהר בְּתַחֲלָתוֹ)

(יא) לְמִשֶׁה רִבִּינוּ וְלְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי נִמְסַר הַכַּח לְבָרַךְ אֶת יִשְׂרָאֵל

עַל מִשֶׁה רִבִּינוּ אֵיתָא בְּמִדְרָשׁ: יֵשׂא בְּרַכָּה מֵאֵת הַשֵּׁם, זֶה מִשֶׁה. אָמַר רַבִּי תַנְחוּמָא, אֵל תְּהִי קוּרָא בּוֹ אֱלָא יֵשׂא בְּרַכָּה לְאַחֲרִים.

(דְּבָרִים רַבָּה רִישׁ פְּרָשַׁת בְּרַכָּה)

וְכֵן אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר עַל אָבִיו רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי: **בְּרַכָּא דְּאָבָא אֲצִטְרִיכוּ הָכָא.**

(זֶהר חֶלֶק א' דָּף פ"ז:)

(יב) רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הָיָה נִיצוּץ מִשֶׁה רִבִּינוּ

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי הָיָה נִיצוּץ שְׁלוֹ [שֶׁל מִשֶׁה רִבִּינוּ] מִזְמַנָּא תַנְיִנָּא דְּסָלִיק מִשֶׁה לְהָר כּו', וְזֶה סוּד פְּסוּק "עֲלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִיתָ שָׁב"י" נוֹטְרִיקוֹן שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי.

(מְגִלָּה עֲמֻקּוֹת, אוֹפְנִים, אוֹפְן ע')

(יג) קְבוּרַת מִשֶׁה רִבִּינוּ וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי לֹא עַל יְדֵי יְלֹוד אִשָּׁה

מִשֶׁה רִבִּינוּ לֹא נִקְבַּר, כִּידוּעַ, עַל יְדֵי שׁוּם אִישׁ, וְכֵן רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי גַם כֵּן נֶאֱמַר עָלָיו דְּפוּרְיָא הָנָה סָלִיק בְּאוּרָא, וְאִשָּׁא הָנָה לְהִיט קַמִּיָּה, וְנִכְנָסָה הַמָּטָה מֵאֲלִיָּה לְמַעְרָה בְּמָרוֹן.

(בְּסוּף אֲדָרָא זוּטָא)

יד) פְּטִירַת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נוֹדְעָה עַל יְדֵי בַת-קוּל

אודות פְּטִירַת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ אִיתָא: בַּת-קוּל יֵצְאָה שְׁמַת מֹשֶׁה.
(ספרי סוף פְּרָשַׁת בְּרָכָה)

מֹשֶׁה רַבֵּינוּ בְּפִטְרָתוֹ בְּרַת קָלָא נִפְלַת מִן שְׁמַיָּא.
(בְּתַרְגוּם יוֹנָתָן בֶּן גְּזִיאֵל עַל הַפְּסוּק בְּרָכָה לַד, ה)

וְכֵן פְּטִירַת רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי נוֹדְעָה עַל יְדֵי שְׁיִצְאָה מִטָּתוֹ
וְסָלִיק בְּאוּרָא.

(זֶהר חֲלֵק ג' דף רצ"ו:)

הַטַּעַם שֶׁבְּז' אֲדָר יוֹם פְּטִירַת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם הוּא יוֹם
אֲבָל וְצוֹם, וּבַיּוֹם ל"ג בְּעֶמֶר יוֹם פְּטִירַת רַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי הִילוּלָא
חֲדוּה וְשִׁמְחָה בְּעוֹלָם, לְפִי שְׁמִיטָה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּכָה עַל יוֹם
מוֹתוֹ וְלֹא חִפְץ בּו, מִטַּעַם שֶׁרָצָה לְקַיֵּם מִצְוֹת הָאֶרֶץ, לְכֵן הִכַּל בּוֹכִין
עַל מוֹתוֹ וּמִתְאַבְּלִין עָלָיו. וְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי שְׁמַח בַּיּוֹם מוֹתוֹ,
וְעַמֵּד וּמְצַפֶּה עָלָיו: שְׁאָמַר הָאִידָנָא אֶסְהַדְנָא עָלֵי. דְּכָל יוֹמִין
דְּקָאִימְנָא, תְּאִיבְנָא לְמַחְמֵי יוֹמָא דָּא. הִנֵּה שְׁמַח וְצַפֶּה עָלָיו, עֲבַדִּינָן
רְעוּתִיָּה, וְהִיא הִילוּלָא לְכָל עַלְמָא, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּאֲדָרָא זוּטָא (הָאִזִּינוּ דף
רל"א:).

(דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ)

בְּיִשְׂרָאֵל מִתְאַבְּלִים בְּפִטְרַת מֹשֶׁה עַל שְׁלֵא נִכְנַס לְאֶרֶץ, וּבְל"ג
לְעֶמֶר אָנוּ עוֹשִׂים מְשִׁתָּה וְשִׁמְחָה, שְׁשִׁמְחִים שְׁנִיצוּצֵי נְשִׁמַת מֹשֶׁה
שְׁנִכְנְסוּ בְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי.

(הִילוּלָא רַבָּא דף כ"ב לְהַרְבַּ יַעֲקֹב אֲנָהוּרִי)

בַּיּוֹם פְּטִירַת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ נִשְׁתַּכַּחוּ ג' מְאוֹת הַלְכוֹת עַל יְדֵי אֲבָבְלִים
אַחַר מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, עַל כֵּן הוּא תַעֲנִית. מַה שְׁאִין כֵּן בְּפִטְרַת רַבֵּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, שְׁגִלָּה הַסּוּדוֹת וְכָל הָאֲדָרָא זוּטָא בַּיּוֹם פְּטִירַתוֹ,
וְעַל יְדֵי זֶה הַשְּׁמְחָה וְהַחֲדוּה בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנִתְגַּלּוּ הַנִּי רְזִין עֵילָאִין, לְכֵן
ל"ג לְעֶמֶר הוּא יוֹם שְׁמְחָה.

(שער יששכר מאמרי חדש איר, מאמר ג'ל עיני, אות כ"ג)

בין יום פטירת משה רבינו עליו השלום לבין יום פטירת הרבי שמעון בן יוחאי י"ח איר ישנם 70 יום, לרמז שהרבי שמעון בן יוחאי בא לגלות את סוד סתרי תורה, וזה שמחת הקדוש ברוך הוא הכי הגדולה, כי תורת הסוד הוא תורה לשמה, וזהו השמחה הגדולה של ל"ג בעומר, מה שאין כן בשבעה באדר.

(אור יצחק פרק א')

טו) מעשה נורא מהאר"י זכרוננו לברכה ובעל החרדים, שרקדו ביחד עם רבי שמעון בן יוחאי בל"ג בעומר

"החרדים" שהיה בזמן הבית יוסף והאר"י והאלשיך, היה משמש בבית המדרש בעיר הקדש צפת תבנה ותכונן, ואיש לא ידע מעצם גאונותו וקדשותו והחזיקוהו לאיש פשוט ותמים, פעם א' בהיותו בל"ג בעומר במרון, והיו שמה האר"י עם החבריא ורקד עמם זמן רב לכבוד ההילולא.

זקן אחד שהיה שם לבוש בגדים לבנים, בעל צורה ובעל קומה משכמו ולמעלה, והזקן הזה רקד לעצמו שם בשמחה עצומה עם חברת ליות אנשי בריתו שלא הכירום.

בתוך הרקודין והמחולות קפץ האר"י ואחז ביד אותו הזקן הנזכר, ורקדו שניהם יחדו זמן רב, אחר כך אחז האר"י ביד החרדים ורקד עמו גם כן הרבה בשמחה ובטוב לבב. ואחר שיצאו משם, הרהיבו עז בנפשם תלמידי האר"י הקדוש לאמר: אל נא יחר בעיני אדוננו אם נשאל אותו בנוגע לכבודו הרם ובנוגע כבוד התורה בנגלה ובנסתר, כי מה שרקד עם הזקן, אין אנו מכירים אותו, ובדאי אדם גדול הוא. אבל מה שרקד עם השמש הרב רבי אלעזר אזכרי (החרדים) הגם שהוא ירא שמים. אבל אין זה כבוד רבינו, רבן של כל ישראל. האר"י שמע דבריהם ושחק. אחר כך השיב להם: אם התנא האלקי, רבי שמעון בן יוחאי, רקד עמו ביחוד, שאני הצעיר לא יהיה לי לכבוד לרקד עמו? התלמידים הבינו שהזקן הנזכר הוא רבי שמעון בן יוחאי בכבודו ובעצמו. ומאז נודע הדבר

מי הוא המשמש הנזכר (החרדים) שמחמת צניעותו לא נודע צדקתו ומדרגתו, שכל ימיו קיים מקרא מלא והצנע לכת עם אלקיך. (תורת דברי יחזקאל החדש)

טז) למווד הזהר בהילולא דרבי שמעון בן יוחאי

בלקוטי הש"ס להאר"י זכרונו לברכה [בברכות ו:]: כתב: אגרא דבי הילולי מילי, פרש שהנה זה סוד הילולא דצדיקא שאמרו רבותינו זכרונם לברכה בו ביום פטירת הצדיק מן העולם אין העסק כי אם בתורה ובמעשים טובים אשר חדש הוא. וזה סוד אגרא דבי הילולי מילי, פרוש מלוליו ודבריו אשר חדש הוא, עד כאן לשונו.

רבי יוסי תמה מדוע מזניחים אפלו רגע מלמוד הזהר הקדוש בל"ג. כה אמר תלמידו רבי יוסי תוהנא על חכימי דרא, היך שבקין אפילו רגעא חדא, למיקם קמי דרבי שמעון למלעי באורייתא, בעוד דרבי שמעון קאים בעלמא.

(זהר הקדוש חלק ב' קמ"ט.)

יז) ללמוד הזהר הקדוש שלם בל"ג בעומר, בכנופיא פל התלמידי חכמים שבעיר – אשרי שיאחז בספר שבחי רבי שמעון בר יוחאי או בספר הילולא רבה להגות בל"ג בעומר לילו ויומו וצדיק יבחן התלהבות גדול בנפשו בקריאתו.

ל"ג לעומר בכל תפוצות ישראל עושים הילולא רבה על הקדוש התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכרונו לברכה, והירא לנפשו יהיה במורא ויראה ופחד כל הלילה, כדי שתהא זכות רבי שמעון בר יוחאי וחבריו חופף עליו כל היום.

וזכור לטוב להגביר מסגני לויגה דעשה הקדש והתקין לדורות ללמוד הזהר הקדוש שלם בביתו ביום הזה בכנופיא כל התלמידי חכמים שבעיר, השם עליהם יחיו אמן. אין ספק שקנה שם טוב קנה לעצמו קנה לו חיי העולם הבא.

אֲשֶׁר־י שְׂיֵאחֲזוּ בְּסֵפֶר שְׁבַחֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי אוּ בְּסֵפֶר
הִילּוּלָא רַבָּה. לְהַגּוֹת לִילּוּ וְיוֹמוֹ וְצַדִּיק בְּחֵן הַתְּלַהּבוֹת גְּדוֹל בְּנַפְשׁוֹ
בְּקִרְיָתוֹ. וַיְמָה טוֹב אִם יוֹסִיף לְקִרוֹת בְּמֵאמְרִים אֲשֶׁר אָסַף וְקִבֵּץ
בְּסֵפֶר קִמַּח סֵלֶת כְּאֲשֶׁר יַעֲזִיב שָׁם.

(רבינו חיים פאלאג'י, מועד לכל חי סימן ז' אות ז')

– פָּרָק כֵּב – גִּדּוּל מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בְּמֵרוֹן

**א) הַתְּפִלָּה עַל קְבָרֵי צְדִיקִים, אֶפְלוּ יַחִיד וּבְלֵי פְּנֵה
שְׁלֵמָה, מִתְקַבֵּלַת בְּתַפְּלַת צָבוּר**

נִתְבָּאָר שֵׁישׁ הַכְּנָה גְדוּלָה לְשִׁפְעַת הָאֱלֹקִי בְּמִקּוֹם, וּכְמוֹ כֵּן
הַמִּקּוֹם שֶׁהוּא מוּכָן לְהַתְּפַלֵּל בּוֹ כְּבָר הוֹכֵן לְהִיּוֹת תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל
נִשְׁמַעַת בּוֹ, וְלִכֵּן הַמִּתְפַּלֵּל בּוֹ אֶפְלוּ יַחִיד, וְאֶפְלוּ בְּלֵי פְּנֵה שְׁלֵמָה,
הוּא קְרוֹב לְהִיּוֹת תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמַעַת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּכָלֵב שֶׁהֲלֹךְ
לְהַשְׁתַּטֵּחַ עַל קְבָרֵי אֲבוֹת שֶׁיִּצְיִלְהוּ הַשֵּׁם מֵעֲצַת הַמְּרַגְלִים, שֶׁהִיָּה
בְּטוֹחַ שֶׁיִּשְׁמַע הַשֵּׁם תְּפִלָּתוֹ בְּאוֹתוֹ מִקּוֹם הַמְּקַדָּשׁ, מֵצַד הִיּוֹת בּוֹ
אֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, וְגוֹפְתָם בְּהִיּוֹתָם חַיִּים הִיוּ כְּלִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם
בְּדָבָר שֶׁבְקָדְשָׁהּ.

(מב"ט זכרוננו לחיי העולם הבא בספרו בית אלהים שער התפלה פרק ה')

ב) זְכוּת הַרְבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאִי מְסִיעַת לְהַבָּא לְטָהָר

רְאוּי לְכָל אִישׁ הַיָּרָא וְחָרַד אֶל לְבוֹ יוֹם הַהוּא לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, כִּי
זְכוּת רַבִּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאִי מְסִיעַת לְהַבָּא לְטָהָר, וְלֹא לְבִלּוֹת הַזְּמַן
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים בְּהַבְּלֵי עוֹלָם אֲשֶׁר הוּא לְצַדִּיק לְטָהָר וְכו'.

(רבי יהונתן איגשׁיץ זכר צדיק וקדוש לברכה)

ג) ל"ג בְּעֵמֶר מְסַגֵּל לְרַפּוּאֵת הַגּוֹף וְהַנְּפֶשׁ

ל"ג בְּעֵמֶר מְסַגֵּל לְרַפּוּאֵת הַגּוֹף וְהַנְּפֶשׁ.

(אורה ושמחה דף כ')

ד) רַבִּינוּ עוֹבְדֵיָה מְבַרְטְנוּרָא בְּמֵרוֹן

הַרְאִישׁוֹן שֶׁכּוֹתֵב מֵהַעֲלִיָּה לְמֵרוֹן בְּיוֹם ל"ג בְּעֵמֶר הוּא רַבִּינוּ
עוֹבְדֵיָה מְבַרְטְנוּרָא.

(במכתבו לאחיו בשנת רמ"ט, נדפס בספר דרכי ציון)

ה) רבי נתן מברסלב זכותו יגן עלינו אמן במרוז

ובאנו למרוז סמוך לחצות היום, ונכנסנו להמדרש הנורא של רבי שמעון בן יוחאי ובנו רבי אלעזר, ואמרנו שם תהלים ותחנונות ובקשות על קבריהם הנוראים.

(ימי מוהרנ"ת מברסלב)

ו) לנסע מארבע פנות העולם לל"ג בעומר למרוז, הוא חתנה יפה – באים אנשים מקצה ארצות ומפזרים הון רב

אתמול לפנות ערב, תהלה לקל, באתי מההילולא קדישא, בני שיחיו, מה אוכל לשער לכם גדל יקרת הדבר הזה, אברך בכל לבי להשם יתברך, אשר עד כה עזרני, סי איז א פיניע חתנה מען מעג פארין (היה חתנה יפה, יכולים לנסע) מארבע פנות העולם לראות הענין הזה, וגדל תקף האמונה קדושה שיש לכל אחינו בני ישראל שיחיו בזה, באים אנשים מקצה ארצות, וגם מטשערקעסיע היו כמה אנשים מכבדים, ומפזרים הון רב, ואינם בוכים כלל רק שמחים כל הלילה, ותכף בבקר נוסעים לדרכם.

ז) מעשי רבי שמעון, זה ענין נפלא

... והילדים מתגלחים פה שקורין "חאלאקין", והענין הזה הוא דבר נפלא, פי יש להם שירים לזה, ומרקדים עם הילדים בתנועות נפלאים, ממש כלתה נפשי בנעם הדבר הזה, והילדים דפה המה מחכמים נפלאים לא נראה כזאת, הכלל עס איז א [זה] ענין נפלא מעשי רבי שמעון.

(עלים לתרופה, רבי יצחק בן מוהרנ"ת מברסלב, נקבר בצפת סמוך ונראה למרון הבית יוסף זכר צדיק לברכה)

ח) אצל הציון של הרשב"י מרגישים ממש טעם גן עדן

אצל הציון של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, זכותו וגן עלינו אמן, ממש אין דגמתו החיות שמרגישים שם והתעוררות שיש שם, ממש טעם גן עדן.

ט) מי שלא ראה ההתעוררות שיש בל"ג בעמר במרון, לא ראה התעוררות מימיו

אין ערך להתעוררות שבערב ל"ג בעמר ובל"ג בעמר במרון, וממש מי שלא ראה זאת לא ראה התעוררות מימיו.

י) מי שלא ראה השמחה שיש בל"ג בעמר במרון, לא ראה שמחה וחיות מימיו

והקולות והתפלות אינם פוסקים באלו הימים והלילות אף רגע, וכל הזמן הזה בחצר מחוץ לציון הקדוש, השמחה והחדנה וההילולא אין לשער ולהעריך כלל, שמחה כזו אין דגמתה, והכלי זמר מנגנין מיום ערב ל"ג בצהרים ועוד קדם, עד ליל אחר ל"ג בעמר בלי הפסק רגע, וכן הרקוד אינו נפסק אף רגע, ובפרט בעת ההדלקה על הגג, אין לשער השמחה, ממש מי שלא ראה השמחה הזו, לא ראה שמחה וחיות מימיו.

יא) פדאי לכסף ולהשתוקק ולהטריח כל ימיו, ולמסר נפשו לראות ולהשתתף להיות בל"ג בעמר במרון

מה נאמר ומה נדבר, פדאי לכסף ולהשתוקק ולהטריח כל ימיו, ולמסר נפשו לראות ולהשתתף בזה, מבפנים בכיות ותשובות והתעוררות, שאף ביום כפור לא נשמע בשום מקום כזאת, ומבחוץ שמחות וחדוות ונגינות וזמירות ורקודין, שבשום חתנות ושמחות של מלכים לא נשמע ולא נראה כזאת, אשרינו מה טוב חלקנו כאשר זכינו לזה.

**יב) המקום של הרשב"י זכרונו לברכה מלמד בנסים
למעלה מהטבע**

וגם המקום שם מלמד בנסים למעלה מהטבע, כי כמה נסים ומופתים ראינו בעינינו, מלבד מה ששמענו מאבותינו ואבות אבותינו שספרו לנו.

**יג) המקום שם הוא למעלה מהמקום, והזמן שם הוא
למעלה מהזמן**

ממש המקום הזה הוא בחינת למעלה מהמקום, והזמן שם למעלה מהזמן.

**יד) אשרי הזוכה לבוא לשם תמיד, ומפל שפן בערב
ל"ג בעמר ול"ג בעמר**

אשרי הזוכה לבוא לשם תמיד, ומפל שפן בערב ל"ג בעמר ול"ג בעמר.

**טו) אין לשער זאת למי שלא ראה כל זאת בעיניו, ואף
כשנמשיל בפה ובכתב אף פעמים, אף על פי כן
כשבאים בעצמו ורואים כל זה, אז רואים שאין דגמה
כלל למה שהוא באמת**

ובבקר אחר התפלה מתחיל המצוה לגלח ראשי הילדים ולעשות להם פאות, ומזמרים ומרקדים עמהם, אין לשער זאת למי שלא ראה כל זאת בעיניו, ואף כשנמשיל בפה ובכתב אף פעמים, אף על פי כן כשבאים בעצמו ורואים כל הנזכר לעיל, אז רואים שאין דגמה כלל למה שהוא באמת.

(ימי שמואל להחסיד הצדיק הקדוש רבי שמואל הורוביץ זכר צדיק לברכה, נכד השל"ה הקדוש)

טז) פל תקוותינו עתה הוא על אלו הצדיקים שנתגלה קבורתם

ועתה כל תקוותינו על ידי אלו הצדיקים שנתגלה קבורתם, שהם יעוררו את משה רבינו עליו השלום לא ידע איש את קבורתו, כי מי לנו גדול ממושה שלא נתעסק בו אלא הקדוש ברוך הוא לבדו, ועל כן אי אפשר לבוא על קבורתו, כי הוא בבחינת אור אין סוף נגדנו וכו'.

יז) שמחים על שבאים על קברו בהילולא של רבי שמעון בן יוחאי, פי עתה עקר התקון על ידי קברי צדיקים כאלו, על ידי שבאים על קבריהם הקדושים, פי כבר עשו פעולות נוראות כאלו מאז ועד עתה, שיכולים לבוא על קברם אפלו הגרוע שבגרועים, הרשע שברשעים, ולהתתקן על ידי זה

ועל כן עתה עושין הילולא של רבי שמעון בן יוחאי, שהוא מתלמידי רבי עקיבא, ששמחים על שבאים על קברו, פי עתה עקר התקון על ידי קברי צדיקים כאלו וכו', שאנו זוכים לתקון הצמצומים וכו' על ידי שבאים על קבריהם הקדושים, כי כבר עשו פעולות נוראות כאלו מאז ועד עתה, שיכולים לבוא על קברם אפלו הגרוע שבגרועים, הרשע שברשעים, ולהתתקן על ידי זה.

(ספר לקוטי הלכות תפלת המנחה הלכה ז אות נו)

יח) יש נשמות נפולות מאד מאד, שאי אפשר שיהיה להם שום תקון בעולם פי אם על ידי נשמת הצדיק

פי יש נשמות נפולות מאד מאד שנפלו כל כך כמו שנפלו, עד שאי אפשר שיהיה להם שום תקון בעולם, כי אם על ידי נשמת הצדיק, ודיקא על ידי מיתתו, ועל כן איתא בזהר הקדוש (אחרי עא): דצדיקא שכיחי נתיר בתר אסתלקותיה בהאי עלמא נתיר מבחיוהי.

זֶהוּ בְּחִינַת הַשְּׁתַּטְחוֹת עַל קְבְרֵי צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים שֶׁהוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד וּמוֹעִיל מְאֹד לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְזִכּוֹת לְצֵאת מֵהָרַע שְׁלוֹ וְלָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּפְּלוּ כָּל כָּף בְּעוֹנוֹתֵיהֶם, עַד שֶׁנֶּאֱחָזוּ בָּהֶם הָרַע כָּל כָּף, עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לָהֶם בְּשׁוּם אֶפֶן לָשׁוּב לַהֲשֵׁם יִתְבָּרַךְ, רַק עַל יְדֵי שִׁבְעֵינִי עַל קְבְרֵי הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וְאִזּוֹ נִכְלָלִין בְּנִשְׁמַת הַצַּדִּיק שְׁמַת, שֶׁהוּא עוֹסֵק תָּמִיד לְבָרַר בְּרוּרִים, וְהוּא בְּכַחוֹ הַגָּדוֹל, שֶׁגָּדוֹל בְּמִיתָתוֹ יוֹתֵר מִבְּחַיָּו, הוּא יְכוּל לְבָרַר אֶפְלוֹ הַנִּשְׁמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ מְאֹד מְאֹד. וְזֶה בְּחִינַת הִילּוּלָא דְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאֵי שֶׁעוֹשִׂין בְּיוֹם הַסְּתַלְקוֹתוֹ דְּיִקְא, כִּי דְיִקְא עַל יְדֵי הַסְּתַלְקוֹתוֹ הוּא מִתְקַן וּמְחֻזָּר בְּתִשְׁבּוּבָה נְפֹשׁוֹת רַבּוֹת יוֹתֵר, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִתְרַבֶּה הַשְּׁמִחָה בְּיוֹתֵר.

יט) הַשְּׁמִחָה הַגְּדוֹלָה שֶׁל הִילּוּלָא דְרַשְׁבֵּ"י, שְׂאֵז עוֹלִין וְנִתְתַקְנִין וְחוֹזְרִין בְּתִשְׁבּוּבָה כַּמָּה רְחוּקִים

וְזֶהוּ בְּחִינַת הַשְּׁמִחָה הַגְּדוֹלָה שֶׁל הִילּוּלָא דְרַשְׁבֵּ"י בְּיוֹם הַסְּתַלְקוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּל"ג בְּעֵמֶר, שְׂאֵז עוֹלִין וְנִתְתַקְנִין וְחוֹזְרִין בְּתִשְׁבּוּבָה כַּמָּה רְחוּקִים, שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת הַשְּׁתַּטְחוֹת עַל קְבְרֵי הַצַּדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, שֶׁעַל יְדֵי זֶה נִגְדָּלַת הַשְּׁמִחָה מְאֹד מְאֹד.

(סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת נְזִיקִין הַלְכָה ג)

– פָּרָק כָּג – לְמוֹד הַזְהָר בְּטְהָרָה

א) טְבִילַת עֲזָרָא הַכֶּרֶחַ לְלִמּוּד תּוֹרַת הַח"ן; לְמוֹד הַקְּבָלָה לְלֹא טְהָרָה גּוֹרֶמֶת מִיְנוּת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת

בלתי אפשר לידע מה הוא יראה אמתית, שילמד ויתפלל ברתת ובזיע, כי אם כשיהיה נזהר בטבילת עזרא. ואם הוא לומד או מתפלל ואינו נזהר בטבילה זו, אי אפשר לו בשום אופן להגיע לגופי תורה ומצוות, ואם הוא לומד ספרי קבלה והוא בלתי טהור, **יוכל לבוא חלילה על ידי זה לאפיקורסות**, והכפת שבתי צבי ימח שמו שהיו בימים הקודמים, נעשו על ידי זה אפיקורסים, לפי שלמדו ספרי קבלה בטמאת הגוף, והיה העולם שומם, עד שבאו שני המאורות הגדולים לעולם, הבעל שם טוב הקדוש ואחריו אדונינו מורינו ורבינו הרב רבינו אלימלך נשמתו בגנזי מרומים, והם פתחו שער להשם צדיקים ובואו בו, שלא יהרהר אדם שום הרהור תורה עד שיטבל עצמו לקריו, שחכמי הגמרא לא בטלוהו אלא מפני שאין רב הצבור יכולים לעמד בה, אבל **אותן האנשים הרוצים להשיג גופי תורה והמצוות, צריכים להיות נזהר מאד בטבילה זו**. וזהו שנאמר וראת השם טהורה דיקא, זו עומדת לעד כו'.

(מאור ושמש, פרשת אמר, עמוד ש"ע טור א')

ב) רְמֹז לְטְבִילַת עֲזָרָא

בכריתות (דף ו:): אמר להו רב משרשיא לבניה, כי גרסיתו שמעתא גרוסו על מ'א דכי היכא דמשכי מ'א תמשון שמעתכון. ענינו, **דהזהיר אותם שלא ילמדו כי אם אחר רחיצה במקוה**

טְהִרָה לַעַת הַצֶּרֶף. וְהִינּוּ דְקָאָמַר גְּרוֹסוּ עַל מִיָּא. וְקָאָמַר כִּי הִיכָא דְמִשְׁכּוּ וְכוּ', עַל דְּרֵךְ מֵאָמַר הַפְּתוּב יִרְאֵת הַשֵּׁם טְהוּרָה עוֹמְדַת לַעַד.
(הַכְּנָה דְרַבָּה אוֹת י"א)

ג) בַּחַג נְדוּנִים עַל הַמַּיִם עַל שֶׁהֵם מְזוֹלְזָלִים בְּמִקּוּאוֹת וּבְטְהָרוֹת שֶׁהֵם מַיִם

אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה (ראש השנה י"ח) **וּבַחַג נְדוּנִים עַל
הַמַּיִם, וּפְרַשׁ בְּסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ זֶהר חֲדָשׁ:** וּבַחַג נְדוּנִים כּוּ' **עַל שֶׁהֵם
מְבַזִּים בְּנִטְיִלַת יָדַיִם וְעַל שֶׁהֵם מְזוֹלְזָלִים בְּמִקּוּאוֹת וּבְטְהָרוֹת
שֶׁהֵם מַיִם, וְעַל כֵּן נְדוּנִים עַל הַמַּיִם, עַל עֲנֵן הַמַּיִם, הָאֲנָשִׁים שֶׁלֹּא
טָבְלוּ אֶת עֲצָמוֹן כָּל הַשָּׁנָה בְּמִקּוּוֹה מַיִם, וּבְסֵפֶר אֶחָד כָּתַב:** "קוֹל הַשֵּׁם
עַל הַמַּיִם", שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׂוֹאֵג בְּקוֹל וּמְרַעֵשׂ הָעוֹלָם עַל
הַמַּיִם שֶׁמְקַלֵּין בְּנֵי אָדָם בְּטְבִילַת הַמִּקְוָה.

(הוֹבֵא בַמַּאִיר לַעוֹלָם שֶׁבְּסוּף סֵפֶר פְּרַח מִטָּה אֶהְרֵן עַל תְּהִלִּים)

ד) יִדְחֶקוּ עֲצָמוֹן תָּמִיד לְכוֹן בְּעַת טְבִילָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ

הַיּוֹדְעִים בְּסוּד הַשֵּׁם קָבְלוּ עַל עֲצָמוֹם וְכָתְבוּ (בְּפָרִי עֵץ חַיִּים): מִי
שִׁיטְבַל מַעַתָּה בְּלֵי כְּוָנָה הוּא כְּכוֹפֵר חֵס וְשְׁלוֹם, וְהוּא כְּדִי שִׁיִּדְחֶקוּ
**עֲצָמוֹן תָּמִיד לְכוֹן בְּעַת טְבִילָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ
שְׁמוֹ, וּמִזֶּה יִקַּח רְאִיָּה מִי שֶׁבֵּא בְּסוּד הַשֵּׁם לְכוֹן כְּדָקָא יָאוֹת, וְאוֹתָן
שֶׁלֹּא בָּאוּ בְּסוּד הַשֵּׁם טְבִילַת מִטְהַרְתָּן, וְדִי לָהֶם הַכְּוָנָה לְכַבּוֹדוֹ
יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ לְשֵׁם טְהִרָה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ, וְעַל
דַּעַת כְּוָנַת רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרִי יוֹחָאִי וְהָאֵר"י זְכוֹרֹנוּ לְבִרְכָה.**

(יִשְׁמַח מִשֶּׁה בְּלִקּוּטִים)

ה) לָמַד כָּל הַלֵּילָה זֶהר, תְּקוּנֵי זֶהר וְתַהֲלִים, בַּמַּיִם הַקְּפוּאִים, אִפְלוּ בְּעַת שְׁהִיָּה חוּלָה

רַבֵּינוּ הַקְּדוֹשׁ מוֹרִינוּ הַרְבֵּי צְבִי אֱלִימֶלֶךְ מְזִידִיטְשׁוּב זְכוֹתוֹ יָגֵן
עֲלֵינוּ, אִפְלוּ בְּעַת שְׁהִיָּה חוּלָה וְצָרִיךְ לְרַפּוּאָה גְּדוּלָה תִּבְרַר גְּזִיזָא
דְּבִרְדָּא, וְיִרְדַּ וְטָבַל בְּנֶהַר הַקְּפוּא תַּחַת הַקְּרַח הַנּוֹרָא, וְלָמַד שֵׁם

**כָּל הַלֵּלָה הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ וְתִקְוֵי הַזֶּהר וְתִהְיֶינָה בְּתוֹךְ הַמַּיִם
הַקְּבוֹא.**

(מתוך הקדמה לספר צבי לצדיק, עין שם מעשה באריכות)

- פָּרָק כַּד - לְהִיּוֹת בְּמַחְצָתוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא

(א) על ידי הפצת ספריו זוכה לישוב במחצתו בעולם הבא

המדפיס ספרים מממונו להוציא לאור תורה, זוכה ויושב במחצת התלמידי חכמים מחברי הספרים, שהרי על ידו יצא החבור לעולם, ותרבה הדעת בכל עת, ואלו היה גנוז למקצועות המשכן בירכתים, לא היו לומדים בו.

והנה אמרו חכמינו זכרונם לברכה במסכת יבמות (דף צ"ו):
שפתותיו דובבות וכו' כדאיתא שם, ולפי זה הגורם שיהיה החכם חי אחרי מותו, גם הוא זוכה ויושב במחצתו, שהרי הוא גרם להחיותו, ואין ספק כשהוא בא לעולם הבא, החכם בעצמו עם סיעת מרחמוהי יוצאין לקראתו לקבל פניו.

(הגאון מהרח"א איסטרוולסה בספרו בן אברהם, פרשת וישלח דף כ"ג):

ונא לעין בהסכמת הגאון הצדיק מורינו הרב יוסף חיים זוננפלד זכותו יגן עלינו אמן, לספר "צדקה ומשפט", אודות הוצאה לאור.

[זה לשונו שם: וכל הקורא בספר יראה איך השתדלו תקיפי קדמאי להוציא אור ההלכה לאמתה של תורה בכל כחו, וכל מן דין סמוכו לנא בסיוע שיש בו ממש לכל מאן דאפשר ליה לזכותם גם להבא להוציא כל הנשאר למשמרת. וכל המסיעים והמשתדלים להוציא לאור כל הנשאר מחדושי תורה הקדושה לקדמאי אין ערך לשכרו בשמים ממעל ועל הארץ מתחת ויזכו בזכות זה לבנין קדישין דעסקין באורייתא ולמזוני רויחי לישוב בהשקט על התורה והעבודה ולחיי אריכי לרבנן ותלמידהון ותלמידי תלמידהון ולראות בעגלא ובזמן קריב בגאלה שלמה].

(מורינו הרב חיים פלאג'י זכר צדיק לברכה, בספרו "תורה וחיים", מצות עשה ס' אות ריז)

ב) הספר של הצדיק הוא נשמת הצדיק

גם האדמו"ר מסאדיגורא זכותו יגן עלינו אמן, מביא שהציון להצדיק הוא בשביל הגוף והנפש, והספר של הצדיק הוא לנשמת הצדיק.

(האדמו"ר מסאדיגורא זכותו יגן עלינו אמן)

ג) אשרי הזוכה לתן מעות לצדקה נוראה כזאת להדפיס ספרים קדושים לשם שמים

אשרי הזוכה לתן מעות לצדקה נוראה כזאת להדפיס ספרים קדושים לשם שמים, כי על ידי כל הצדקות שנותנין, זוכין לקח הנפשות ולהמשיך תורה בחינת אורייתא דעתיקא סתימאה, מכל שכן כשנותנין צדקה בשביל זה בעצמו כדי להדפיס ספרים קדושים, שהדפסת ספרים אלו בעצמן הם בחינת לקיחת הנפשות, שהם האותיות והמשכת התורה, שבודאי אשרי חלקו שזכה לזכות את הרבים להאיר חדושי תורה הקדושים לכל ישראל, ועל ידי זה זוכין להשגחה שלמה, שעל ידי זה נמשך שפע טובה וברכה וכל טוב לבית ישראל.

(ספר לקוטי הלכות הלכות קדושים הלכה ג, אות כב)

ד) המזכה את הרבים בצדקתו בספרים חדשים קדושים שהם בחינת קיום התורה, בודאי אין קץ לשכרו וצדקתו עומדת לעד, אשרי לו

"אוהב כסף לא ישבע כסף ומי אוהב בהמון לא תבואה" (קהלת ה), דרשו רבותינו זכרונם לברכה, ומובא בפרוש רש"י: שאפלו מי שאוהב מצות לא ישבע וכו', כי אם פשיט בהם מצוה שתתקיים לעד כגון פתיבת ספר תורה ובנין בית המקדש וכו' מכל שכן כשפועל בצדקתו לזכות את הרבים בספרים חדשים קדושים שהם בחינת קיום התורה לכל אחד, בודאי אין קץ לשכרו

**וְצַדִּיקְתּוֹ עוֹמֵדֵת לְעַד, כִּי בְּכָל פֶּעַם בְּכָל דְּוֵרוֹת הַבָּאִים מִזֶּכֶה אֶת
יִשְׂרָאֵל שְׁתַּתְּקִים הַתּוֹרָה עַל יְדוֹ אֲשֶׁרִי לוֹ.**

וְזֶה (תהלים קו) "אֲשֶׁרִי שׁוֹמְרֵי מִשְׁפָּט" שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שֶׁשׁוֹמְרָה
שְׁלֵא תִשְׁתַּכַּח עַל יְדֵי שְׁמִזְזָה אֶת הַרְבֵּים בְּסִפְרֵים קְדוּשִׁים. וְזֶהוּ
(שם) "עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל יְעַת", כִּי בְּכָל יְעַת עוֹשֶׂה צְדָקָה, כִּי לֹמְדִים
בְּסִפְרֵים שֶׁמִּכְנִיסִין קִיּוֹם הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם וְכוּ'.

(סִפְר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת בְּרַכַּת הַשַּׁחַר הַלְכָה ה, אוֹת לוֹ)

– פֶּרֶק כֹּה –
תִּקּוּן לְגַאֲלָה הָאֲמִתִּית מִטַּעַם
הַרְבָּנִים הַגָּאוֹנִים מֵאֲרֵי דְאֲרַעָא
קְדִישָׁא בְּשַׁנַּת תַּרְפ"א לַפ"ק

א) תִּקּוּן לְגַאֲלָה הָאֲמִתִּית מִטַּעַם הַרְבָּנִים הַגָּאוֹנִים מֵאֲרֵי דְאֲרַעָא קְדִישָׁא

ידוע לכל כי ספר הזהר של התנא האלהי, אור העולמות העליונים והתחתונים, הנאמר עליו: זה האיש מרעיש הארץ מרגיז ממלכות, ובגמרא אמרו, "דילידה אימיה פרבי שמעון תיליד ואי לא לא תיליד" (מכות י"ז:) הוא עטרת ראשנו ותפארתנו, **הרשב"י** זכותו גן עלינו אמן, אשר תורתו בוקעת לאלפי אלפים ורבבי רבבות עולמות, ועוברת בין שרפים ואופנים וחשמלים וחיית הקדש, מקום נהרי אש אוכלת אש עד קול דממה דקה לפני הקדוש ברוך הוא, **ושמח בה ובונה בה עולמות חדשים ומרחם על עלמא.**

פוק חזי מה שכתב הגאון חיד"א זכרונו לחיי העולם הבא:

ב) למווד הזהר מרומם על כל למווד אפלו דלא ידע מאי קאמר.

והרב "כסא מלך" (פרוש על תקון מ"ג) אמר:

ג) למווד הזהר בגירסא בונה עולמות עליונים.

עוד אמר אליהו זכרונו לברכה לרבי שמעון:

ד) בְּהַאי סֵפֶר הַזֹּהַר יִתְפָּרְקוֹן מִן גְּלוּתָא פֶּד אַתְגְּלִיא בְּדָרָא בְּתָרָא.

עוד בַּדף קכ"ד: לשון משה רבינו לרבי שמעון. והמשכילים
זִהִירוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ בְּהַאי חֲבוּרָא דִּילָךְ דְּאִיהוּ סֵפֶר הַזֹּהַר בְּאֵילִין לֹא
צָרִיךְ נִסְיוֹן – רְצָה לֹמַר:

ה) פִּי הַלּוֹמֵד בְּסֵפֶר הַזֹּהַר לֹא יִסְבֵּל חֲבָלֵי מִשְׁיַח

ובגין דִּישְׂרָאֵל עֲתִידִין לְמַטְעַם מְאִילָנָא דְחַיֵּי דָא הוּא סֵפֶר
הַזֹּהַר יִפְקוֹן בִּיהַּ מְגֻלוּתָא בְּרַחֲמֵי.

עוד בהקדמת התקונים: "וְהַמְשַׁכִּילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ"
וְגו' וְהַמְשַׁכִּילִים אֵלֶיךָ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְחֲבֵרַיִא, יִזְהִירוּ פֶּד אַתְפְּנִשׁוּ
לְמַעַבְדַּי הַאי חֲבוּרָא, רְשׁוּתָא אֲתִיְהִיב לְהוֹן וְלֹאֲלִיְהוּ עִמְהוֹן
וְלִכְל נִשְׁמַתִּין דְּמִתִּיבְתָּאן לְנַחְתָּא בִּינִיְהוּ וְלִכְל מְלֹאכְיָא
בְּאַתְפְּסִיא וּבְאַרְח שְׁכָל. וְעֵלַת עַל כְּלָא יְהִיב רְשׁוּ לְכָל שְׁמַהֲוֹן
קְדִישִׁין וְלִכְל הוֹיִין וְלִכְל כְּנוּיִין לְגַלְּאָה לֹון רְזִין טְמִירִין כָּל שֵׁם
בְּדַרְגָּא דִּילִיָּה, וְרְשׁוּתָא יְהִיב לְעֶשֶׂר סְפִירָן לְגַלְּאָה לֹון רְזִין
טְמִירִין דְּלֹא אֲתִיְהִיב רְשׁוּ לְגַלְּאָה לֹון עַד דְּיִיְתִי דְרָא דְמִלְכָּא
מְשִׁיחָא.

המורם מן האמור כי:

ו) הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָהּ בְּלִמּוּד הַזֹּהַר

ועתה נכתב מה גורם בעולם בטול למוד הזהר, ונקח אותנו
מדברי הרב הגדול המקבל האלהי רבי חיים ויטאל זכרוננו לחיי
העולם הבא, תלמיד הרב האר"י זכותו יגן עלינו אמן, הפתוב
בהקדמת שער ההקדמות, וזה לשונו: אני הצעיר בעיר, הדל באלפי
חיים, ויטאל בן לאדוני אבי הרב יוסף ויטאל זכרוננו לחיי העולם
הבא, בהיותי בן שלשים לכח תשש פחי וישבתי משתומם
ומחשבותי תמהים, כי עבר קציר, פלה קיץ, ואנחנו לא נושענו,
תרופה לא עלתה למחלתנו, אין מזור לבשרנו ולא עלתה ארוכה
למכתנו ולחרבן בית מקדשנו, אוי לנו כי פנה היום וגם נטו צללי

ערב, וכלו כל הקצים ועדין בן דוד לא בא. ואתנה את פני לחקור
ולדעת מה זה ועל מה זה נתארך קצנו וגלותנו ומדוע לא בא בן
ישי?

ומצאתי און לי ואנינה בקרבי ולבי דוי, ממאמר אחד הובא
בספר התקונים תקון ל' וזה לשונו: תנינא פתיב ורוח אלהים
מרחפת וכו' והיא אומרת מה אקרא וכו' בההוא זמנא ויזכור כי
בשר המה רוח הולך ולא ישוב (תהלים עח לט) לעלמא, ודא איהו
רוחא דמשיח, וי לון מאן דגרמין דיזיל ליה מן עלמא ולא
יתוב לעלמא, דאלין אינון דעבדין לאורייתא יבשה, ולא בעאן
לאשתדלא בחכמה דקבלה (רוצה לומר למוד הזהר), דגרמין
דאסתלק נביעו דחכמה דאיהי י' מינה, ואשתארת ב' יבישה, וי לון
דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא, והאי רוח
דאסתלק איהו רוח דמשיח כמה דאתמר, ואיהו רוח הקדש,
ואיהו רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת השם
(ישעיה יא ב). ע"ד כאן.

ז) ילמדו הזהר והתקונים אלף פעמים בסוד האלף לך שלמה

הרי כי למוד הזהר הוא מעורר הרחמים ונשמתו של משיח,
ויתגלה ויבנה המקדש וישראל ישכן לבטח, והלומד בו בטוח
שלא יסבל צער חבלי משיח, אשר על כן אנחנו חכמי ורבני עיר
הקדש ירושלים תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן, ובתי דינים,
נתעוררנו ליסד למוד הזהר בארץ ובחוץ לארץ בכדי לגמור הספר
הזהר, ויהיה הסיום בכ"ה אלול הבא עלינו לטובה, יום בריאת
העולם, וילמדו הזהר והתקונים אלף פעמים בסוד האלף לך
שלמה.

ולכן אנחנו קוראים לכם, אחינו חכמים רבנים, סוחרים,
בעלי בתים, בעלי מלאכות, חזקו ואמצו לקחת חלק עמנו,
והחלש יאמר גבור אני. זכו והתחברו בחברה הזאת, וכל אחד
יחטף חלק מהזהר, ובשעת הפנאי ובין הדבקים ילמד איזה

עלין כפי הסדר אשר יתנו לכם הגבאים והמנהלים בין בארץ בין בחוץ לארץ. אשריכם ישראל, דעו מי מטהר אתכם, אביכם שבשמים, דעו, כל מלה ומלה נעשית אלה אלפין ורבי רבבון עולמות עליונים בשמים, כנזכר בהקדמת אור החמה.

ח) כל חבר ילמד זהר שלם עד כ"ה אלול או חציו או רבעו, ולזוג כל סיום שלם על ג' או ד' חברים בכדי לדעת כמה סיומים יש בכל עיר ועיר להשלים אלה פעמים, וכבר מנינו חברת מזכה את הרבים להשתדל בזה

ואתם, אחינו, גבאי ומנהלי עם קדש בארץ ובחוץ לארץ, אשר עליכם נאמר "ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד", עמדו ועשו משמרות משמרות וסדר לכל חבר וחבר כפי כחו, באפן כי כל חבר ילמד זהר שלם עד כ"ה אלול או חציו או רבעו, ולזוג כל סיום שלם על ג' או ד' חברים בכדי לדעת כמה סיומים יש בכל עיר ועיר להשלים אלה פעמים. וכבר מנינו חברת מזכה את הרבים להשתדל בזה.

וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונפנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו, ואחר הסיום אם יצטרך עוד נחזר עוד פעם סדר שני וזכות התנא הרשב"י זכותו יגן עלינו אמן, יגן עלינו ויגן עליכם ואתם שלום.

ט) מודעה חדשה מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא קדישא לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוץ לארץ אלה סיומים, וכפי הרשימות אשר קבלנו לא נגמור רק לערך שש מאות סיומים

כבר ידוע לכבודם מעלת למוד הזהר הקדוש, אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא, והשנה שעברה כבר עוררנו עם ישראל "תקנו לגאלה האמתית" מטעם רבנים הגאונים מארי דארעא קדישא הנזכר לעיל,

לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים,
וכפי הרשימות אשר קבלנו, לא נגמר רק לערך שש מאות
סיומים.

על כן אנחנו, רבני וגאוני ארץ הקדושה, מבקשים מכל בר
ישראל אשר ידו משגת, ללמד עוד פעם בכדי גמור האלף
סיומים בכ"ה אלול הבא עלינו לטובה כפי שעור הראשון יותר
או פחות, עם בני חברתו של אשתקד, סיום זהר אחד לעלוי
מזל עם ישראל, ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים,
ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם, ולא תעשינה ידיהם
תושיה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, אמן כן יהי
רצון. ירושלים תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן. א' לחדש אייר
שנת תפא"ר לפרט קטן.

(י) קדם הלמוד יאמר:

הרי אנחנו לומדים בספר הזהר הקדוש לעלוי שכונת עזנו,
ולקרים קרן מזל ישראל, ולסתם פי כל הצרים אותנו עליונים
ותחתונים, ולהחזיר העטרה לישנה, ויאמר די לצרותינו וישראל
ישכן לבטח, אמן כן יהי רצון.

(יא) דברי הגאון פבוד מורינו הרב רבי יצחק ירוחם דיסקין שליט"א [וצ"ל]

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ, ירושלים עיר הקדש תבנה
ותכונן במהרה בימינו אמן.

כבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה, שתלמוד תורה היא שקולה
כנגד כל המצוות. אשרי הזוכה להיות עמלו בתורה הן בנגלה הן
בנסתר, בספר זהר הקדוש והתקונים.

וכדאי הוא רשב"י, התנא האלקי זכותו יגן עלינו אמן,
לפטור את כל העולם כלו מן הדין ולקרב את הגאולה, ועינינו
תחזינה בהגלות נגלות אור השם ומלאה הארץ דעה את השם

בביאת גואל צדק, וישראל נושע בהשם תשועת עולמים בעגלא ובקרוב.

**נאום יצחק ירוחם בהגאון החסיד מורינו הרב
רבי משה יהושע יהודא ליב זכר צדיק לברכה דיסקין**

מסכים אני לכל המדבר למעלה, ומבקש מאחינו בני ישראל בכל מקום להתמיד בלמוד הקדוש הנזכר ובסדר הנזכר, וזכות התנא הקדוש רשב"י זכותו יגן עלינו ונתורה הקדושה יגן עלינו לזכות לראות בגאולת ישראל ברחמים במהרה בימינו אמן, כמו שאמר הנביא "גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם".

ובאנו על החתום יום פסח שני תרפ"א בא ס"ט יפרח כשושן"ה
לפרט קטן

**הצבי יעקב מאיר ס"ט ראשון לציון
וראש הרבנים בארץ ישראל**

**יב) לב כל יראי השם וחושבי שמו ישמח על
ההתעוררות הקדושה של התמדת הלמוד בספר הזהר
הקדוש ליחידי הסגלה אשר בארץ הקדש ובחוץ לארץ –
ומה טובה וקדושה היא ההתחזקות הזאת של גמירת כל
ספר הזהר אלה פעמים**

לב כל יראי השם וחושבי שמו ישמח על ההתעוררות הקדושה של התמדת הלמוד בספר הזהר הקדוש ליחידי הסגלה אשר בארץ הקדש ובחוץ לארץ. ומה טובה וקדושה היא ההתחזקות הזאת של גמירת כל ספר הזהר אלה פעמים על ידי חבורת הקדש המצרפת מהלומדים בני היכלא. בטוחים אנחנו בעזרת השם לאור הקדש המלא שפעת חסדי אבות היוצא על כל גדות אור הזהר יגלה הודו והדרו לחשף לנו את מבועי הישועה והגאולה האמתית, ויודריכנו על באתי אהל וינחילנו נחלת יעקב אבינו, ויעלה את נשמות כלל עם קדוש לתשובה עלאה המביאה גואל לציון במהרה בימינו אמן.

ולאות אמו"צ באתי על החתנים פסחא זעירא תרפ"א פה עיר
הקדש ירושלים תבנה ותכונן.

הקטן אברהם יצחק הכהן קוק
עובד עבודת הקדש על אדמת הקדש
ראש רבני ארץ ישראל
ורב ואב"ד פה עיר הקדש ירושלים
תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן

על דרך תועלת ונחיצות הלמוד הקדוש של הזיהר הקדוש
והתקונים כבר כתבתי בזה שנה שעברה. השם יתברך ברחמיו יתן
התעוררות תשובה מלעילא בלב עמו ישראל, ונזכה לראות בישועה
קרובה פעתירת לב ונפש המחכה.

הקטן יוסף חיים זאנענפעלד
רב ואב"ד לקהלת האשכנזים
בעיר הקדש ירושלים תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן
יג) ברוך השם, כי מציון תצא תורה ודבר השם
מירושלים

ידוע מה שכתבו בנביאים (שמואל ז', ט"ז) "והלך מדי שנה בשנה
וסבב בית אל והגלגל והמצפה ושפט את ישראל את כל
המקומות האלה ותשבתו הרמתה כי שם ביתו", שהיה מחזור
על כל העירות להחזירם בתשובה ומשנה שלמה שנינו באבות
(פרק ה' י"ח) כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו.

ובתנא דבי אליהו פרק י"א איתא, וזה לשונו: ושמא תאמר
אותן שבעים אלף שנהרגו בגבעת בנימין מפני מה נהרגו? לפי שהיה
להם לסנהדרין גדולה שהניח משה ויהושע ופנחס בן אלעזר עמיהם,
היה להם לילך ולקשר חבלים של ברזל במתניהם ולהגביה בגדיהם
למעלה מארכבותיהם ויחזרו בכל עירות ישראל, יום אחד ללכיש
יום אחד לבית אל, יום אחד לחברון יום אחד לירושלים, וכן בכל
מקומות ישראל, וילמדו את ישראל תורה ודרך ארץ בשנה ובשנים

ובשלשה, כדי שיתגדל ויתקדש שמו של הקדוש ברוך הוא בעולמות כן שברא מסוף העולם ועד סופו. והן לא עשו כן, אלא כשנכנסו לארצם כל אחד ואחד מהם נכנס לכרמו וליינו ולשדהו ואומרים שלום עליך נפשי, כדי שלא להרבות עליהם את הטרח.

(יד) מזכיר לחייביא: אמרו רבותינו זכרונם לברכה: למה זכה אלקנה להעמיד שמואל ששקול כמשה ואהרן, מפני שהיה עולה ומעלה לבני אדם הרבה עמו ומזכה אותם, וכן שמואל בנו נהג אחריו.

וזה לשון מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא בשערי קדשה (חלק ב' שער ז'):

מזכיר לחייביא אמרו רבותינו זכרונם לברכה: למה זכה אלקנה להעמיד שמואל ששקול כמשה ואהרן, מפני שהיה עולה ומעלה לבני אדם הרבה עמו ומזכה אותם, וכן שמואל בנו נהג אחריו וסבב הגלגל ובית אל ושפט את ישראל. ותשבתו הרמתה כי שם ביתו. ואברהם לא זכה לכל מעלותיו אלא משום "ואת הנפש אשר עשו בחרן" וכו'.

המזכה את הרבים: עאל לע' עלמין גניזין, דלא זכי בהו בר נש אחרא, בר אינון גניזין לאינון דעבדי נפשיהון דחייביא. ואלמלי הוו ידעי בני נשא, כמה תועלתא וזכו (גרמי לצדיקיא) וזכאן בגינייהו פד זכו להון. הוו אזלו אבתרייהו, ורדפי לון כמאן דרדיף בתר חיון.

ובספר הזהר ריש פרשת תרומה (דף קכ"ח:): וזה לשונו: הגדיל לספר בשבח מצוה זו ואמר זכאה בעי למרדף בתר חייבא, ולמקני ליה באגר שלים, ודא איהו שבחא דיסתלק ביה יקרא דקודשא ברוך הוא, יתיר משבחא אחרא, ואסתלקותא דא יתיר מכלא וכו', ועל דא כתיב באהרן, (מלאכי ב) ורבים השיב מעון. וכתיב (מלאכי ב) בריתי היתה אתו החיים והשלום. איהו אסתלק בתלת סלוקין, מה דלא אסתלק הכי בר נש אחרא. האי בר נש כתיב, בריתי היתה אתו החיים והשלום. וזכי למחמי בנין לבנוי, וזכי בהאי עלמא וזכי

לְעֹלָמָא דְאַתִּי. עֹלָל בְּתַרְסַר תַּרְעִי, וְלִית מֵאן דִּימְחִי בִידֵיהּ. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (תְּהִלִּים קיב) גִּבּוֹר בְּאַרְץ יִהְיֶה זֶרְעוֹ דּוֹר יִשְׂרָאֵל בְּבוֹרָךְ. הוּן וְעֵשֶׂר
 בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עוֹמְדָת לְעַד. זֶרַח בְּחֶשֶׁךְ וְכוּ' כְּדִין מְלָכָא בְּרִיךְ לְהֵוּא
 דִּיּוֹקְנָא, בְּכָל בְּרַפְאן דְּבְרִיךְ לְאַבְרָהָם, וְכוּ' וְאִיהוּ עֹלָל לְע' עֲלָמִין
 גְּנִיזוּן, דְּלֹא זָכִי בְּהוּ בְּר נֶשׁ אַחְרָא, בְּר אֵינּוֹן גְּנִיזוּן לְאֵינּוֹן דְּעֵבְדִי
 נְפִשֵׁיהוּן דְּחִיבֵיבָא. וְאַלְמָלִי הוּוּ יְדַעֵי בְּנֵי נְשָׂא, כְּמָה תוֹעֲלֵתָא וְזָכו
 (גְּרָמִי לְצִדִּיקָא) וְזָכָאן בְּגִינֵייהוּ כִּד זָכו לְהוּן. הוּוּ אֶזְלוּ אַבְתְּרֵייהוּ,
 וְרַדְפֵי לוֹן כְּמֵאן דְּרַדְפֵי בְּתַר חֵיין. (עַד כָּאן מוֹרִינוּ הַרְבַּ חֵיִים וַיִּטְאַל):

וּבְאַגְרַת הַמוֹסָר שְׁבַסוּף סֵפֶר מְסַלֵּת יִשְׂרָאֵל כְּתִב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
 לְזֹאת יִשִּׁים הָאָדָם אֶל לְבוֹ לְעוֹרָרָם לְהַתְּכַוֵּנּוֹת הַיְרָאָה
 וְהַמוֹסָר, כִּי עֵינֵי הָאָדָם פְּקוּחוֹת עַל אַחֲרִים לְדַעַת וּלְהַכִּיר
 חֲסָרוֹנוֹתֵיהֶם, וְכִי נִצְרָכִים הֵמָּה לְמוֹסָר לְמַרְבֵּה. כֵּן יַחֲזִיק בְּכָל
 עַז בְּלִמּוּד הַמוֹסָרִי לְמַעַן יִשׁוּטְטוּ בּוֹ רַבִּים וְתִרְבֶּה יִרְאֵת הַשֵּׁם
 וְזָכוֹת הַרְבִּים תִּלְוֶיהָ בּוֹ, וּמִמִּילָא לְאֵט לְאֵט לְמוּד הַמוֹסָר
 יִדְרִיכְמוּ בְּנֵי תִיב הַצֶּדֶק וְהַנְּכוּחָה, וְהִיא רְפוּאָה גְּשָׁמִית וְגַם
 רוּחַנִית, כְּמֵאמַר רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָה: כָּל הַמְּזַכֶּה אֶת הַרְבִּים
 אֵין חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ.

**טו) מִי שְׂמוּרָה בְּנֵי אָדָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה וּמִיִּשְׂרָאֵל אֶל
 עֲבוֹדַת הַבּוֹרָא, זְכוּתוֹתָיו נִכְפָּלוֹת בְּעֲבוּר זְכוּתוֹתָם**

וְהַרְבַּ חֲסִיד בְּעַל חוֹבַת הַלְּבָבוֹת כְּתִב בְּשַׁעַר אֶהְבֵּת הַשֵּׁם (פְּרָקוּ
 וְזֶה לְשׁוֹנוֹ): וְרֵאוי לָהּ, אַחִי, לְדַעַת כִּי זָכוֹת הַמַּאֲמִין אֶפְלוּ אִם יִהְיֶה
 מַגִּיעַ אֶל הַתְּכָלִית הַרְחוּקָה בְּתַקּוּן נִפְשׁוֹ לְאַלְהִים יִתְבָּרַךְ, וְאֵלוּ הֵיזָה
 קָרוֹב לְמַלְאָכִים בְּמַדּוֹתֵיהֶם הַטּוֹבוֹת וּמִנְהַגֵּיהֶם הַמְּשַׁבְּחִים
 וְהַשְׁתַּדְּלוֹתָם בְּעֲבוֹדַת הַבּוֹרָא וְאַהֲבַתָּם הַזָּכָה בּוֹ אֵינָם כְּזָכוֹת מִי
 שְׂמוּרָה בְּנֵי אָדָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה וּמִיִּשְׂרָאֵל אֶל עֲבוֹדַת הַבּוֹרָא,
 שְׂזָכוּתוֹתָיו נִכְפָּלוֹת בְּעֲבוּר זְכוּתוֹתָם בְּכָל הַיָּמִים וּבְכָל הַזְּמַנִּים וְכוּ'.
 עַד כָּאן דְּבַרֵי קִדְשׁוֹ.

וְאַפְּן הַתּוֹכַחָה צְרִיךְ לְהִיֹּת בְּזִהִירוֹת הַכְּבוֹד שֶׁל הַשׁוֹמְעִים,
 כְּמִבְּאָר בְּשַׁעַר הַפְּסוּקִים פְּרִשֵׁת חֵי שְׂרָה עַל פְּסוּק 'בָּא בְּרוּךְ הַשֵּׁם'

כתב: כי כִּשְׁעַמַּד זָכַרְיָהוּ הַנְּבִיא מִמַּעַל לָעַם (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב' כ"ד) וְחָרַף וְגָדַף אֶת כָּל־לוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר לָהֶם לָמָּה אַתֶּם עוֹבְרִים אֶת מִצְוֹת הַשֵּׁם וְכוּ' כִּי עֲזַבְתֶּם אֶת הַשֵּׁם וְכוּ', וְהִנֵּה אָבִיָּה בֶן רַחֲבָעַם, שֶׁהָיָה מֶלֶךְ בֶּן מֶלֶךְ, וְחָרַף אֶת יִשְׂרָאֵל עַל שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֲגָלִים כְּיָרְבָעַם, נֶעְנַשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרֵי הַיָּמִים ב, יג-כ) "וַיִּגְפְּהוּ הַשֵּׁם וַיָּמָת", אֲף עַל פִּי שֶׁהָיָה בְּדִין וְכוּ'. וְכֵן יִשְׁעִיָּה הַנְּבִיא שֶׁשָּׁקוּל כְּמִנְשָׁה, עַל שֶׁאָמַר "וּבַתּוֹךְ עִם טָמֵא שִׁפְתֵיךְ" נִהְרַג עַל יְדֵי מִנְשָׁה בְּאוֹתָהּ מִיָּתֶה רָעָה מִשְׁנָה כְּנוֹדַע (יְבֻמוֹת מ"ט:), וְלָכֵן נִהְרַג זָכַרְיָהוּ עַל יְדֵי יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ, וַיַּעַן שֶׁחָרַף אֶת יִשְׂרָאֵל כְּאָמוֹר, אַחֵר כֶּךָ נִתְגַּלְגַּל בְּשִׁמְעִיָּה וְאַבְטַלְיוֹן שֶׁהָיוּ גָרִים מִבְּנֵי סַנְחֵרִיב, וְהִכְהֵן הַהוּא אֲשֶׁר בִּימֵיהֶם חָרַפְסָם וְאָמַר לָהֶם יִזְלוּן בְּנֵי עַמְמֵיָא לְשָׁלָם (יוֹמָא ע"א:). עַד כָּאן מִשְׁעַר הַפְּסוּקִים.

וּבְרַעֲיָא מְהִימְנָא פְּרִשְׁתָּ קְדוּשִׁים דְּךָ פ"ה: כְּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: מִכָּאן וְלִהְלֵאָה וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא, דְּבַר אַחֵר וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חֲטָא דְּהָא כִּיּוֹן דְּבַר נָשׁ אוֹכַח לְחַבְרִיָּה, וְאַזְדַּמֵּן לְאוֹכַחָא לִיָּה בְּאַתְגְּלִיָּא, לֹא יִסְלַק קַמִּיָּה הַהוּא חוּבָה דְּעַבִּיד, דְּאִסִּיר לִיָּה וְדֹאֵי, אֶלָּא יִימָא סַתָּם, וְלֹא יִסְלַק עָלוּי הַהוּא חוּבָא בְּאַתְגְּלִיָּא, וְלֹא יִרְשִׁים עָלוּי חוּבָא, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָס עַל יְקָרָא דְּבַר נָשׁ, אֶפִּילוּ בְּחִיבֵיָּא. עַד כָּאן: יִצָּא לָנוּ מִזֶּה כִּי הַתּוֹכַחָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּדַבְּרִים רַפִּים וּבְרַחֲמָנוּת וּבְדַרְךָ נְסִתָּר, כְּדֵי שֶׁהַדְּבָרִים יַעֲשׂוּ רֶשֶׁם, וְחִלְיָה לְהוֹכִיחַ בְּבִזְיוֹנוֹת וּלְנַכַח, כִּי מִלְּבַד אֲשֶׁר הַדְּבָרִים לֹא יַעֲשׂוּ רֶשֶׁם יֵשׁ אֲסוּר בְּדַבְּרָה.

עַל כֵּן חוּבָה מְטַלְתָּ עַל גְּבֵאֵי הַיְשִׁיבוֹת וְהַחֲכָמִים לְהַשְׁתַּדֵּל וְלַעֲשׂוֹת תְּקוּנִים בְּכַדֵּי שְׁתַּתְּקִים מִצְוֹת הַתּוֹכַחָה בְּכָל מְקוֹם, בְּפִרְט בְּהַמוֹשְׁבוֹת אֲשֶׁר הֵם סְבִיבוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵמָּה כְּצִאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוּעָה, **אֵינִם כּוֹזְכִיּוֹת מִי שְׁמוּרָה בְּנֵי אָדָם אֶל הַדְּרֹךְ הַטּוֹבָה וּמִיִּשְׁרָם אֶל עֲבוֹדַת הַבּוֹרָא שֶׁזְּכִיּוֹתָיו נִכְפְּלוֹת בְּעַבּוּר זְכִיּוֹתָם בְּכָל הַיָּמִים וּבְכָל הַזְּמַנִּים**, כְּמוּבָא בִּילְקוּט בְּמֵאמַר רַבִּי יוֹחָנָן, יַעֲיִן שָׁם: וּבּוֹדָאֵי כִּי גְבֵאֵי הַיְשִׁיבוֹת הַשֵּׁם עֲלֵיהֶם יַחֲיוּ מְבִינִים מִצְוָה רַבָּה כְּזוֹ וְצְרִיכִים לַעֲזֹר לְהַחֲכֵם הַמִּתְנַדֵּב לְלַכֵּת אֵיזָה שְׁבוּעוֹת בְּעַד תְּקוּן כְּזֶה, כִּי מִלְּבַד שֶׁלֹּא יַחֲסְרוּ לוֹ מִהַסְּפָקָתוֹ, אֶלָּא צְרִיךְ לְהוֹסִיף לוֹ עַבּוּר

הוֹצֵאת הַדֶּרֶךְ, וְלֹא יְהֵא מִטָּל עַל בְּעֲלֵי הַמוֹשְׁבָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יִחְסַר כְּבוֹדוֹ בְּעֵינֵיהֶם, וּדְבָרָיו יַעֲשׂוּ רָשָׁם, וְדֵי לְהַבִּין.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם הַחֲכָם הַהוֹלֵךְ שִׁישְׁתַּדֵּל לְסִדֵּר לָהֶם שְׁעוֹר מוֹסֵר בְּכָל לַיְלָה אַחַר עֲבוֹדָתָם בְּזִמְנֵן הַבְּטָלָה לְמִנַּע אוֹתָם מִהַטִּיבִילִים וְכוּ', כִּי עָלָיו תִּבּוֹא בְּרַפְתָּ טוֹב, יַעַן הַדְּרָשׁוֹת אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְּאֵיזָה יָמִים אֲשֶׁר יַעֲבֹר שָׁמָּה אֵינָם מְסַפִּיקִים לְעוֹרֵר הַלְּבָבוֹת, וְצָרִיךְ שִׁיְהִי מְקוֹם קְבוּעַ אֲשֶׁר בְּכָל לַיְלָה יִלְמְדוּ שָׁמָּה מוֹסֵר, וּבְרַב הַיָּמִים הַפְּעֻלָּה תִּהְיֶה לְאַהֲבַת הַשֵּׁם וְלִהְיוֹת עִם קְדוּשָׁה נְאֻמָּנִים לְדַתָּם וּלְתוֹרָתָם עַד בִּיאַת הַגּוֹאֵל, אֲמֵן סָלָה וְעַד.

טז) רֹאשׁ רִבְנֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַיִם תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֵן

בְּכָל לֵב וּנְפֶשׁ הַנְּנִי מְסַפִּים לְהַרְעִיּוֹן הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה הָעֵתִיד לְהַבִּיא טוֹבָה רַבָּה עַל יִשְׂרָאֵל וְאֶרֶץ הַקְּדֹשׁ. לְהַרְבוֹת בֵּינֵינוּ מִצְוֹת הַתּוֹכַחָה הַנְּעִימָה בְּדַבָּרִים הַיּוֹצְאִים מִן הַלֵּב בְּאַהֲבָה רַבָּה, וּבְזֶה יָרִים קֶרֶן יִשְׂרָאֵל, וַיִּשׁוּבוּ לְבוֹת בָּנִים עַל אֲבוֹת' וְנִזְכָּה מִהֲרָה לְשִׁמְעַ קוֹל מִבְּשָׂר טוֹב מִשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה, וְאֲשֶׁרִי כָּל הַמְּכַתֵּת אֶת רַגְלָיו לְזִכּוֹת אֶת הַרְבִּים בְּמוֹשְׁבוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, הַהוֹלְכוֹת הַנִּבְנּוֹת וְאֲשֶׁר כָּבֹד נִבְנוּ מֵאֵז, שְׂרָאוֹי מְאֹד לְהַרְבוֹת בָּהֶן אֹר תּוֹרָה וַיִּרְאֵת הַשֵּׁם טְהוֹרָה, שִׁיְהִיו לְתַהֲלָה וּלְתַפְאֶרֶת כְּמוֹ שֶׁהֵן עוֹמְדוֹת לְכָךְ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם. וּמִי יוֹכֵל לְבָאֵר קְדֻשַׁת מְזַכָּה הַרְבִּים וּמְקַרְבֵּן לְתוֹרָה, וּשְׂכָרוֹ הַרְבַּ אֲשֶׁר עֵין לֹא רָאֵתָה, וְהַנְּנִי בְּזֶה חוֹתֵם בְּבִרְכָה לְכָל אוֹהֲבֵי שֵׁם ד' וַיִּרְאִיו, הַמְּתַאֲמָצִים לְהַאִיר אֹר תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל עַם הַשֵּׁם וְנִחַלְתוּ בְּאַהֲבַת עוֹלָם. י' אֱלוֹל תִּרְפ"ה בְּשַׁבְּתֵי פֶה "מוֹצֵא" לְמִטָּה מְעִיר קְדֻשָׁנוּ וְתַפְאֶרְתָּנוּ יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקְּדֹשׁ תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֵן בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אֲמֵן.

הַקָּטָן אֲבִרָהִם יִצְחָק הַכֹּהֵן קוֹק

הַרְבֵּנוֹת הָרִאשִׁית לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּעִיר הַקְּדֹשׁ יְרוּשָׁלַיִם

תִּבְנֶה וְתִכּוֹנֵן בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אֲמֵן

[מְקוֹם הַחוֹתֵם]

* * *

יז) הגאֵלה עתידה לבוא בזכות הסוד והרמז

לבקש על כל אחינו בני ישראל, שירחם הקדוש ברוך הוא ויאחד את לבבנו לעבדו, אחד מעיר מזכה את כל העיר, ואין הקדוש ברוך הוא מקפח שכר כל בריה.

אתה תן לו, ליתברך, את מעשיך ש"י להשם, כדי לעשות לו נחת רוח, ויתקים "ישמח השם במעשיו", והוא כביכול יחזיר כנגדך, ש"י אחר, ויתקים בך, ישמח השם בעושייו, ואפלו הכי עליך להשתדל בדבריך הרבים לזכות את ידידיך ולהסביר להם את קדשתה של מצוה זו. אין אנו יודעים ואין אנו יכולים להבין אף אחת מני אלף אלפים של קדשת מצוה זו.

לכן, אחי, הסתפק לפי שעה בתקון זו שצוייתי עליך, ואמץ בו שנת ת"ר זו. ובטחתי שתקבל גם תקונים אחרים. כי התורה נמשלה לאש, הלוא כה דברי כאש נאם השם. ואל יקל בעיניך על שהרביתי ברמזים. דע שארבעה חלקי התורה שהם פרד"ס: פשט, רמז, דרש, סוד, הם כנגד ארבע אותיות של השם הני"ה ברוך הוא, ראה חב"תם לפני המקום: סו"ד, היא כנגד היו"ד: פש"ט, היא כנגד הה"א ראשונה: רמז, היא כנגד הו"ו: דר"ש, דברים המושכין לבו של אדם כאגדה, היא כנגד הה"א האחרונה, וגלות ירושלים אשר בספר"ד, ירשו את ערי הנגב ועלו מושיעים.

וכן כתב הרב הקדוש של"ה: על משה רבינו אמר הפסוק "וירא השם כי ס"ר לראות". סר ראשי תבות סוד רמז, עין שם המאמר בית חכמה. ונדמה לי, אל נכון שקראתי בדבריו, שהגאֵלה עתידה לבוא בזכות הסוד והרמז. ודורש את הפסוק: וירא השם כי ס"ר לראות.

יח) הגאֵלה עֲתִידָה לְבֹא בְזִכּוֹת לַמּוֹד הַזֶּהר וְסוּדוֹת הַקְּבֵלָה

וְעַתָּה חֲפֵשְׁתִּי שֵׁם וְלֹא מִצְאֵתִיו אֱלֹא בַעֲשָׂרָה מֵאֲמֵרוֹת. מֵאֲמַר
אֶחָד הָאוֹמֵר, שֶׁהַגְּאֵלָה עֲתִידָה לְבֹא בְזִכּוֹת לַמּוֹד הַזֶּהר וְסוּדוֹת
הַקְּבֵלָה, וְכֵן אָמַר אֵלֵיהֶוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי.

ויכולים להעזר מדבריו שכתב במקומות רבים: כי לעתיד לבוא
יה"יה השם אחד. ומה שאנו אומרים אין השם שלם, פרושו שהוא
נמצא בו"ה. דלעתיד לבוא יקרא בי"ה, ויאמר שיר חדש, דהינו בי"ה
התגלה ביציאת מצרים, עזי וזמרת יה. וזה יתגלה לעתיד לבוא
ויעשה יהיה. וזהו מה שאנו אומרים, "מן המצר קראתי יה, ענני
במרחב יה".

אם כן, הואיל ושתתי האותיות אלה, יו"ד ו"יו היא עקר התקון,
וסוד ורמז הם כנגד היו"ד והי"ו, אנו לומדים שהגאֵלה העתידה
תהיה בזכות הסוד והרמז.

(שלום ירושלים ספר ראשון: כתבי הרב יהודה אלקלעי, הוצאת מוסד הרב קוק ירושלים)

יט) על ידי למוד הזהר נעשה לו חשק לכל התורה – רשב"י קדש כל כף התרגום, שגם שאר דברים הנכתב בתרגום מעורר ליראת שמים

על ידי למוד הזהר נעשה לו חשק לכל התורה. רשב"י קדש
כל כף התרגום, שגם שאר דברים הנכתב בתרגום מעורר
ליראת שמים. יזהר מאד מאד מאד שלא להביט בספרים
המדברים חקירות, הם פוגמים אמונה הקדושה אפלו מה שחברו
גדולי ישראל, על ידי שעוסק עם חבריו לדבר ביראת שמים זוכה
להשיג אורות המקיפים, מה שלא היה משיג מתחלה.

בצפרא כשאור מתנוצץ מסגל שתתקיים ברכה שמברכין לאיש
ישראל, גזרה שנה 'אור כי טוב', 'כי טוב בעיני השם לברך', כל
תפלות ותורה שיוכלו לעלות למקום חצבה צריך קדם להמשיך אור
מלמעלה. שם של אדם הוא כבית אחזה, שכל הגוף נמשך על ידו,

לכן פונת הסטרא אחרא לתן שם לישראל מסטרא דלהון, ברית הלשון מכון נגד ברית המעור, כמו בברית המעור יש שני צנורות, אחד משפיע בקדשה להוליד כדומה, ושני למוותרות לתן לחיצונים, כן ברית הלשון נמי לשון הקדש להשפיע לקדשה, ושאר לשונות הם חלקי גויים, ומי שרגיל בלשונות העמים מסכן לחטא בברית מעור עברת זרע לבטלה עריות, משום הכי במצרים משום שלא שנו לשונם הוי גדורים מעריות.

הזהיר הלמוד הזהר אחר חצות לילה אפילו קדם השנה,
 עקר ירידת הנשמה להגוף הוא לברר ניצוצות הקדושים ובחינת הצלם. כל עתותיו ורגעיו היו ספורים ומנויים לעבודת השם ולתורתו במדה ובמשקל. יש לנו קבלה שאין יום דומה לחברו ואין שעה דומה לחברתה, ואיתא בזהר ולבושין דאיהו לבוש בצפרא לא לביש ברמשא, ובכל שעה יש עבודה אחרת, קבלת התפלה הוא ביותר בהיותו מכתר בטלית ותפלין, סגלות המצוה להשפיע טובות וישועות מאילן הקדוש ללמד בכל יום ספרי מוסר.

(תולדות וזכרונות מהרב הקדוש הלל ליכטנשטיין רבי הלל מקאלאמאייע זכותו יגן עלינו, יוצא לאור סאטמאר שנת תרצ"א)

כ) 'למען' בגימטריא 'קץ' – 'למען', אם תרצה לקרב את הגאולה, אז תהיה 'תורת השם' דהינו סתרי תורת 'בפי"ך', אז יהיה 'למען' – 'קץ'

בפרשת בא בפסוק **"למען תהיה תורת ד' בפיר",** ודרשת חכמינו זכרונם לברכה בזה ידוע. והנראה לעניות דעתי בסיעתא דשמיא, על פי מה דאיתא בזהר הקדוש, מביאים בספרים הקדושים, בדא יפקון ישראל מגלותא, **דבזמן שיתגלה למוד הזהר הקדוש, יהיה הגאולה.**

והנה כתיב (תהלים א) כי אם בתורת הש"ם חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה, דהינו תורתו מקרי למוד הנגלה. **ותורת הש"ם מקרי סודות התורה הקדושה, כגון למוד הזהר הקדוש בקדשה ובטהרה,** ולפי זה אתי שפיר דהנה בנחל קדומים כתב:

דתבת 'למען' בגימטריא 'קצ', וזה שאמר הכתוב: 'למען', דהינו כלומר אם תרצה לקרב את הגאולה, אז תהיה 'תורת השם' דהינו סתרי תורת 'בפי"ד', אז יהיה 'למען'-'קצ', כן נראה לי בדרך רמז לעניות דעתי בסיעתא דשמיא.

(תנבבות שדי תנניא חלק שלישי ורושלים תשל"ד - הרב ברוך צבי מושקוביץ)

כא) מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש אף שאינו מבין

ובנדון שאר הלמוד יהיה בזה האפן: מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש^א אף שאינו מבין, כי מה אכפת ליה שאינו מבין אפלו הכי היא סגלה. וגם ילמד עין יעקב וספר מנורת המאור וספרי יראים. מלבד שעורין הקצובין ללמוד תנ"ך ומדרשי רבותינו זכרונם לברכה כמו עין יעקב ובספר הזהר בתוכחת מוסר השכל שבו^ב, ובספרי המוסר המיוחדים על פי חכמת האמת בספר הראשית חכמה והשל"ה וכהאי גוונא. ובשבת זמן למוד ספר הזהר^ג עם פרושים ובאורים בעיון מעט בספרי הקבלה בהרמ"ז וספר מקדש מלך... עד כאן לשונו.

[א] רב למודו בזהר הקדוש וכו': נראה דהטעם שכתב להלן "אפלו הכי היא סגלה" הוא טעם נמי על עצם הלמוד בזהר ולא רק על הלומד ואינו מבין. וכבר מבאר בספרים באריכות שיש סגלה מיוחדת בספר הזהר. ועין בזה ב"שם הגדולים" מערכת ספר "בהיר" שכתב בשם גורי האר"ז ל"ונראה כי דוקא למוד הזה יש בו סגלה יותר על למוד משנה ותלמוד ומקרא". ועין עוד במגדל עז (עמוד תל"ח) באריכות.

[ב] ובספר הזהר בתוכחת מוסר השכל שבו, ובספרי מוסר המיוחדים על פי חכמת האמת בספר ראשית חכמה והשל"ה, וכהאי גוונא בסימן שלפני זה, כתב רבינו: שבעל עסק ילמד בספר הזהר משום סגלה ואפלו בשאינו מבין, אבל כאן הוא מחלק בין חלק המוסר שבהר לחלק הקבלה שבו, וחלק המוסר הוא כמו אגדות חכמינו זכרונם לברכה שצריך ללמודם כדי ללמוד מהם מוסר השכל.

[ג] ובשבת זמן למוד ספר הזהר: עין בגטין (ס. א. ר') יזחנן וריש לקיש מעייני בספרא דאגדתא בשבתא, ובהגהות ר' יעקב עמדין כתב, בספר של עץ חיים וחכמי האמת שאנו קורין קבלה. ולא היו מעיינין בימות החל אלא בדינים והלכות וכו', ובשבת לא היו עוסקים בדינים והלכות וכו' והיו מעיינים בשבת בדרבי אגדה שמושכת הלב מפני ענג שבת, וקדשת היום מסייעת להשפיל ולהבין בהכמה הנעלמה קדש קדשים היא וכו'.

(תשובת אדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי זכר צדיק לברכה לחיי העולם הבא –
הוצאת שנת תשס"ה)

למוד ספר הזהר עם פרושים ובאורים בעיון מעט וכו' עין בסימן שלפני זה שלא הזכיר
רבנו למוד זה וכמו שפתיב לעיל. ונראה דיש מיירי באדם שאינו מסגל להבין דברים בעיון
ואינו שיף ללמוד בספרי קבלה, ולכן כתב שם שיש סגלה מיוחדת בקריאת ספר הזהר אף
שאינו מבין, מה שאין בן הקא מיירי במי שמסגל ללמוד בעיון. וחייב זה של למוד הקבלה
נזכר בהלכות תלמוד תורה (פרק א' סימן ד') בסופו: "ועוד אמרו חכמי האמת שכל נפש צריכה
לתקונה לעסק בפרד"ס וכו' וסודות וכו'".

ולבאורה צריף עיון דבהלכות תלמוד תורה שם משמע דלמוד ההלכות קודם ללמוד
אגדה וקבלה, וכאן הלא מיירי במי שעדין לא גמר ללמד הלכה. ונראה דצריף לומר כמו
שכתבנו לעיל לגבי למוד אגדה, דמה שכתב רבינו שלמוד ההלכה קודם, הינו שרב זמנו
יהיה בהלכה, אבל בודאי שצריף לעסק במקצת זמנו בקבלה...

– פֶּרֶק כּו –

שְׁלַחַן עֲרוּךְ הַזֵּהָר הַלְכוֹת תִּלְמוּד

תּוֹרָה סִימָן רמ"ו

לְהַגְאֹן הַצְדִּיק הָרַב אַבְרָהָם אַבִּישׁ צִינְוִירְט שְׁלִיט"א
חֶלֶק חֲמִישִׁי יְרוּשָׁלַיִם תּשס"א

א) מִי שֶׁלֹּמֵד סִתְרֵי תּוֹרָה נִקְרָא בֶּן לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְאִשְׁרֵי חֶלְקוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת

קמ. מאן דִּישְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵיתָא לְמַנְדַּע לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וּבְאִינוּן גְּנִיזִין דִּילֵיה, אַקְרִי בֶּן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כֹּל חִילֵי שְׂמִיָּא,

ידן מאן דִּישְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵיתָא לְמַנְדַּע לִיה וְכוּ' גְּנִיזִין דִּילֵיה אַקְרִי בֶּן וְכוּ'. עֵין מַה שְׁכַתוּב
שֵׁם בְּדַבְרֵי הַרְעִיָּא מְהִימְנָא (פּוֹר ק"א) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: בְּזִמְנָא דִּידַע לִיה בְּרַ נֶשׁ בְּאַרְחַ פְּרִט, כְּדִין
אַקְרִי בֶּן רַחִימָא דִּילֵיה, כְּבֵן דְּחַפִּישׁ בְּגִיזוּי, בְּכָל רוּזִין דְּבִיתֵיה. עַד כָּאן לְשׁוֹן הַרְעִיָּא מְהִימְנָא
שֵׁם.

פְּרוּשׁ בְּזִמְן שְׁהָאָדָם יוֹדַע אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ פְּרִט, אִזְ נִקְרָא בֶּן אֲהוּבּוֹ, כְּבֵן הַמְּחַפֵּשׁ בְּנִסְתָּרוֹת
שְׁלוֹ בְּכָל הַסּוּדוֹת שְׁבִבֵיתוֹ. עַד כָּאן.

וְעֵין שֵׁם מַה שְׁכַתוּב בְּסִפְרֵי אֹר הַחֲמֵה בְּשֵׁם הַרְמ"ק זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, וְזֶה לְשׁוֹן הָעֵנִין
בְּקִצְרָה, כִּי כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה מִבְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה, וְזֶהוּ עֶבֶד בְּעוֹד
שְׁהוּא עוֹבֵד קוֹנוֹ עַל דֶּרֶךְ הַפְּשֻׁט, שְׂאִינוּ מַכִּיר מִבוֹרְאוֹ רַק פְּשֻׁטֵי הַדְּבָרִים.

וְכֵן בְּתַפְלֹתוֹ בְּכּוֹנְתוֹ לִיחַד בּוֹרָא עוֹלָם.. אִף אִם יַעֲמִיק לְדַעַת אֲמַתַּת הַדְּבָרִים בְּשֶׁרֶשׁ
כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּ הַחוֹקְרִים, בְּכָל עֵנִין זֶה לֹא יַעֲלֶה יוֹתֵר מֵעֶבֶד, מִפְּנֵי שְׂאִינוּ מַחַפֵּשׁ בְּגִיזֵי קוֹנוֹ שְׁהֵם
סוּד הַקְּבֵלָה.

וְמִי שֶׁיַּעֲמִיק יוֹתֵר לִידַע גְּנִיזֵי מְאֵרֵיהּ, דְּהֵינּוּ סוּדוֹת הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וּפְרִטֵי הָעֲנַפִּים
בְּסִפְרֵי וְקִשְׁרֵי הַיחִיד, הֵנָּה כְּמוֹ שְׁהוּא עוֹסֵק בְּסִפְרֵי וְכֵן בְּנִשְׁפַּעַת אֵלָיו נִשְׁמָה דְאַצִּילוֹת בֶּן
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵיתֵיהּ, דְּהֵינּוּ נֶפֶשׁ מִמְלַכוֹת, רוּחַ מִתַּפְּאָרַת, נִשְׁמָה מִבִּינָה.

וְזֶה כְּשֵׁיכּוֹן בְּתוֹרָתוֹ וּבְעֵסֶק סוּדוֹתָיו, לִיחַד וּלְקִשְׁרֵי בְּסוּד הַיחִידִים הָעֲלִיוֹנִים וְהַשְּׁפַעַת
הַסְּפִירוֹת וְיחִידִים זוּ בּוֹ, יִקְרָא בֶּן בֵּית שְׁכָל גְּנִיזֵי רַבּוֹ בְּיָדוֹ. עַד כָּאן לְשׁוֹן (הָאוֹר הַחֲמֵה בְּשֵׁם)
הַרְמ"ק זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה שֵׁם.

לית מאן דימחי בידיה, בכל שעטא דאצטריך למיעל לגבי אבוי.
זפאה חולקיה בעלמין פלהו. ובגין דא, כד אשתדל למנדע ליה
בארח פרט, ברזא דחכמתא, כדין אקרי בן.

[תרגום ללשון הקדש]: מי שעוסק בתורה (כדי) לדעת את
הקדוש ברוך הוא ובאלו הנסתרות שלו, נקרא בן להקדוש ברוך
הוא. (ולכן) כל צבאות השמים אין (מהם) מי שימחה בידו בכל
שעה שהוא צריך להפגס אצל אביו. אשרי חלקו בכל העולמות.
ומשום זה כשמשדל לדעת אותו בדרך פרט בסוד החכמה, אז
נקרא בן.

(רעיא מהימנא סוף פרשת בהר דף קיב.)

ולפי הנזכר לעיל יובן מה שכתוב כאן מאן דישתדל באורייתא וכו' ובאינון גניזין דיליה
אקרי בן, רצה לומר, שמי שעוסק בתורה ובסתרי תורה כדי לידע אותו ותברך וכדי לקשר
הספירות וליחד אותם, הרי זה נקרא בן להקדוש ברוך הוא.

(ה) דישתדל באורייתא למנדע ליה וכו' אקרי בן וכו'. רצה לומר שאינו עוסק בתורה
לצורך עצמו והנאתו, אלא כדי לדעת על ידי הלמוד את גדלות הבורא ותברך (בבריאת
עולמות ובהנהגתם), וכדי לקיים מצוות הבורא ותברך, וכדי ליחד קודשא בריך הוא
ושכינתיה על ידי עסק התורה.

ועין מה שכתב מורינו הרב חיים ויטאל וזכרנו לברכה בהקדמתו לספר שער המצוות
(דף א) וזה לשונו: יכון בעשית המצוה שהוא עושה אותה לשם עושיהן שהוא השם ותברך.

עוד כתב שם וזה לשונו: יכון האדם שאינו עושה אותה המצוה בעבד המשמש את רבו
על מנת לקבל פרט, אלא כבן שכל פונתו לעשות רצון ונחת רוח לאביו שבשמים, ואין ענין
זה מתקיים אלא במי שיודע פונת התפלה והמצוות ומכון בעשייתם לתקן עולמות עליונים
וליחדא שמייה דקודשא בריך הוא עם שכינתיה, ואין פונתו לקבל שכר העולם הזה ואף לא
לתועלתו הנמשך לו לעולם הבא.

עוד כתב שם וזה לשונו: ואף גם בעסק התורה אל יחשב שעוסק בתורה כדי שידע מה
שיש בה, אלא שעוסק בה כשור לעל וכחמור למשאוי, לקיים מצות בוראו, וליחדא קודשא
ברוך הוא בשכינתיה על ידי מצות עסקו בתורה.

(ו) למנדע ליה לקודשא בריך הוא ובאינון גניזין וכו'. עין מה שכתוב לעיל בסעף קל"ב
ובאבן יקרה שם בדבור המתחיל חכמתא דאצטריך.

(ז) למנדע ליה בארח פרט וכו'. אקרי בן. באור הענין עין מה שכתוב לעיל בדבור
המתחיל מאן דישתדל.

**(ב) אין שעור לשכר של אלו הלומדים סודות התורה,
אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא**

קמא. לית אגרא בההוא עלמא, פאינון¹ דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון, ולית שיעורא לאגרא, דאינון דינדיעי חכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון. זכאה חולקיהון בעלמא דין, ובעלמא דאתי, דכתוב, (משלי ג) אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה.

[תרגום ללשון הקדש]: אין שכר בעולם ההוא פאלו העוסקים בחכמה (פדי) להסתכל בכבוד אדונם, ואין שעור לשכר של אלו היודעים חכמה (פדי) להסתכל בכבוד אדונם, אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא. (כמו) שכתוב "אשרי אדם מצא חכמה ואדם יפיק תבונה".

(היכלות בזהר הקדוש פרשת פקודי דף רמו:)

**(ג) אוי לבני אדם, שאינם לומדים סודות התורה, רק פשט
שהוא לבוש התורה**

קמב. פתח רבי שמעון ואמר וי לבני עלמא דאנון אטימין לבא וסתימין עינין. דהא² כמה רזין סתימין אית באורייתא ולא משגיחין

[ח] פאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון וכו'. עין מה שכתב הרמ"ק זכרונו לברכה בספרו אור יקר שם (בכרך יא עמוד רס) וזה לשונו: עקר חכמה זו הוא סודות התורה, שמהם נבר גבורת יוצרנו וגדלתו בפלא נוראותיו. ויש במשמעות הלשון סתם עסק התורה, שמתוכה נבר גדלת הבורא.

ואם כן היה הכונה, היה לו לומר דמשתדלי באורייתא.

אמר בחכמתא, מורה שהכונה על סתרי תורה. והעד אמרו (להלן מאמר הכתוב בספר משלי ג) אשרי אדם מצא חכמה, ולא אמר מצא תורה, עד כאן לשון הרמ"ק זכרונו לברכה שם.

[ט] דהא כמה רזין סתימין אית באורייתא ולא משגיחין בהון. רצה לומר שבכל דבר שבתורה, מרמזים בה גם כן סודות התורה, ואנשים האלו אינם לומדים רק חלק הפשט, ואינם מנסים ללמוד ולדעת גם חלק הסוד.

בהון. דלא בעאן אלא למיכל תבן דאורייתא דאיהו פשט לבושא דאורייתא, ולא טעמין מן¹⁰ מחא מלגאו.

[תרגום ללשון הקדש]: פתח רבי שמעון ואמר: אוי לבני העולם שהם אטומי הלב וסתומי עינים, שהרי כמה סודות סתומים יש בתורה, ואינם מסתכלים בהם, שאינם רוצים לאכל אלא תבן של התורה שהוא פשט (שהוא) לבוש התורה, ואינם טועמים מן המוח שבפנים.

(תקונים מאהר חדש דף קיח:)

קמו. ווי לאינון¹¹ דאכלין¹² תבן תבל דאורייתא, ולא¹³ ידע בסתרי דאורייתא, אלא קלין¹⁴ וחמורין דאורייתא.

[תרגום ללשון הקדש]: אוי לאותם האוכלים תבן (עם) שבלים שבתורה, ואינם יודעים בסתרי תורה, אלא בקלים וחמורים שבתורה.

(רעיא מהימנא תחלת פרשת כי תצא דף ערה:)

[10] אלא למיכל תבן דאורייתא, דאיהו פשט לבושא דאורייתא. יש לומר דהכונה היא לומר כי כמו שהתבן הוא רק המלבוש של התבואה, והעקר הוא הפנימיות שהוא התבואה. כן על דרך זה הפשט הוא רק המלבוש של התורה, והעקר היא הפנימיות שהיא חכמת הקבלה.

[11] מן מחא מלגאו. רצה לומר הפנימיות שהיא סתרי תורה, עין מה שכתוב לעיל בדבור המתחיל אלא למיכל.

[12] ולכן הוא קורא אותה מחא, בעין המוח שהיא הפנימיות שבתורה העצמות.

[13] יבן ווי לאינון דאכלין תבן וכו'. הינו נגלות התורה לבד בלי סתרי תורה, והוא חושב שהיא (רק) בפשטות, עליו אמר ווי, (דמשק אליעזר).

[14] יגן לאינון דאכלין תבן תבל דאורייתא. עין מה שכתוב בהסלם וזה לשונו תבל פרושו שבלים, כי על (בראשית מא ו) שבלים, תרגם יונתן, ותבלי. עוד כתב שם בהסלם וזה לשונו: (דאכלין תבן תבל דאורייתא) כלומר שתורתם מערכת מטוב ורע, כמו תבן ושבלים המערכים מאכל וקלפות.

[יד] ולא ידע בסתרי דאורייתא. יש לומר דהכונה היא לומר, שאינו יודע שיש גם סתרי תורה, אלא שהוא חושב שאין רק פשטות התורה, עין לעיל בדבור המתחיל ווי לאינון.

[טו] קלין וחמורין דאורייתא. רצה לומר דרשות קל וחמור שבתורה, וכן על דרך זה שאר דרשות שבתורת הנגלה.

ד) כל אלו העוסקים רק בתורת הנגלה ולא בתורת הנסתר, הם גורמים שמשיח ילך מן העולם ולא ישוב, וכן הם גורמים עניות וחרב ובזה והרג ואבדן בעולם

קמד. אפלו כל^{טז} אינו דמשתדלין באורייתא כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, בההוא זמנא (תהילים עח טל) ויזכור כי בשר המה רוח הולך^{יז} ולא ישוב, לעלמא, ודא^{יח} איהו רוחא דמשיח.

[טז] אפלו כל אינו דמשתדלין באורייתא וכו'. לגרמיהו עבדין וכו' עין מה שהקשה מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה בהקדמתו לספר שער הקדמות (דף א.) וזה לשונו: דבר קשה מאד לומר, וכי בשופטני עסקינן ולא בכללות כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה. והראיה על זה אמרו דרך כללות ואפלו כל אינו דמשתדלי באורייתא כל חסד דעבדי לגרמיהו עבדי. ואין לומר דמלת כל היא יתרה ומשבשתא, שהרי מקרא דורש (ישעיה מו) וכל חסדו בציון השדה, שלא נאמר וחסדו, אלא וכל חסדו. לרמוז כי כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה הנקראת (משלי לא כו) תורת חסד על לשונה, הם דומים בחסד ההוא אל ציון השדה משום דלגרמיהו עבדי (עד כאן הוא לשון מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה שם בפרוט הקושיא).

ועין שם בהמשך דברי מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה שמאריך שם בכמה הקדמות כדי לבאר התרוץ, וכתב שם בסוף דבריו (בטור ג' שם) וזה לשונו: פרוש כי הנה כל מדותיו יתברך הם מדה כנגד מדה. ולכן העוסקים בפשטיה הגופניים הטובים, עליהם נאמר (משלי ג טז) "בשמאלה עשר וכבוד", הוא הפרס הנתון להם בעולם הזה, כי בן עסקם בתורה הוא בבחינת היותם בעולם הזה בדיני היותם בעולם הזה והתר טמאה וטהרה וכו'. והם כנגד העבד העובד את רבו, שבודאי הוא על מנת לקבל פרס, וכל חסד דעבדי וכו' בעבדים ושפחות המשמשים את רבם על מנת לקבל פרס.

אמנם העוסקים ברזי התורה שהם בחינת התורה כפי מה שעוסקים בה בעולם הבא, עליהם נאמר (שם) "אריך ימים בימינה", לעולם שכלו ארץ, כבן הנכנס לפני ולפנים ומשמש לפני אביו שלא על מנת לקבל פרס. עד כאן לשון מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה (בהקדמתו לספר שער ההקדמות) שם.

[יז] בההוא זמנא ויזכר כי בשר המה וכו' הינו כי הקדוש ברוך הוא מלמד זכות עליהם, כי התרשלותם בלמוד חכמת הקבלה הוא מחמת מעוט הבנה מצד חמר העבור, כי הם בשר ודם וקרוץ מחומר, (באר לחי ראי).

[יח] רוח הולך ולא ישוב וכו' ודא איהו רוחא דמשיח הינו שבשביל זה הולך רוחו של מלך המשיח ומתאחר כל זמן ארץ כזה ולא בא הגאולה עוד, משום דרוח אלקים נשיב רק על אינו דמתעסקי בחכמת הקבלה, שהוא סוד החכמה קדומה, אשר רק על ידה תוכל המלכות להבנות, (באר לחי ראי).

[יט] ודא איהו רוחא דמשיח עין מה שכתב במסכת עבודה זרה (דף ה.): אין בן דוד בא עד שיכלו נשמות שבגוף וכו' (ישעיה נג טז) כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אגני עשיתי, עד כאן. ועין

[תרגום ללשון הקדש]: אָפְלוּ כָּל אֱלוֹ הַעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה כָּל חֶסֶד שְׁעוֹשִׁים לְעֶצְמָם (הֵם) עוֹשִׁים. בְּאוֹתוֹ זְמַן (כְּתוּב) "וַיִּזְכֹּר כִּי בִשְׂרַח הָמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב", (רוּצָה לוֹמַר שֶׁלֹּא יָשׁוּב לְעוֹלָם), וְזֶה רוּחַ שֶׁל מְשִׁיחַ.

וַי לֹון מֵאֲרֵי דְגֵרְמִין^כ דִּיזִיל לִיה מִן עֲלָמָא וְלֹא יְתוּב לְעֲלָמָא, דְּאֵלִין אֵינֹון דְּעֵבְדִין לְאוֹרֵייתָא יְבִשָּׁה, וְלֹא בְּעָאן לְאַשְׁתַּדְלָא בְּחֻכְמָה דְּקַבְלָה, דְּגֵרְמִין דְּאַסְתַּלַּק נְבִיעוֹ דְּחֻכְמָה דְּאֵיהִי י' מִינָה, וְאַשְׁתַּאֲרַת ב' יְבִישָׁה.

[תרגום ללשון הקדש]: אוֹי לָהֶם מִי שְׁגוֹרְמִים שְׁיִלְךְ מִן הָעוֹלָם וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, שְׁאֵלוּ הֵם שְׁעוֹשִׁים אֶת הַתּוֹרָה יְבִישָׁה וְאֵינָם רוֹצִים

שֵׁם מַה שְׁכָתוּב בְּדַבְרֵי הַתּוֹסְפוֹת (בְּדַבְרוֹ הַמִּתְחִיל כִּי רוּחַ) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: מְשִׁיחַ נִקְרָא רוּחַ, כְּדַכְתִּיב (אִיכָּה ד ב) רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ הַשֵּׁם.

[כ] מֵאֵן דְּגֵרְמִין דִּיזִיל לִיה מִן עֲלָמָא וְלֹא יְתוּב וְכוּ' עֵינ מַה שְׁכָתוּב בְּבֵאֵר לְחֵי רֵאִי (בַּהֲגַה"ה שֶׁל בְּנוּ בַעַל מִנְחַת אֱלֻעָזָר) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: לְכַאוּרָה קֶשֶׁה הַפְּלֵא וְפְלֵא הַלְשׁוֹן וְלֹא יְתוּב לְעֲלָמָא, דְּקֵאִי אֵל רוּחָא דְּמִלְךְ הַמְּשִׁיחַ כְּנֻזְכֵּר, וְחֵס וְשְׁלוֹם לוֹמַר דְּלֹא יְתוּב לְעֲלָמָא. דְּהֵא אֲפִלוּ הַרְשָׁעִים הָאֵלוּ שְׁמִרְחִיקִים וּמְמַאֲסִים בְּחֻכְמַת הַקְּבֻלָּה, וְעֵבְדִין הַבַּל רַק לְגֵרְמִייהוּ גוֹרְמִין אַרְךְ הַגְּלוּת וּמַעֲכָבִים בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, אֲבָל עַל כָּל פְּנִים יְתוּב בְּזִמְן מֵאַחֵר, אֲבָל לֹא שֶׁלֹּא יָשׁוּב לְעוֹלָם חֵס וְשְׁלוֹם.

אֶף הַפְּרוּשׁ בַּעַל כְּרֻחַף כְּמוֹ שֶׁהֵבִיא אֲדוּנִי אֲבִי מוֹרֵי וְרַבֵּי זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ בְּדַבְרוֹ הַקּוֹדֵם מִלְשׁוֹן הַתְּקוּנָה זֶהר הַקְּדוֹשׁ תְּקוּנָה מ"ג (דף פב) דְּגֵרְמִין כְּאֵלוּ אַחֲזוֹר עֲלָמָא לְתַהוּ וְבַהוּ. וְקֵאִי עַל זֶה הַלְשׁוֹן גַּם זֶה דְּלֹא יְתוּב לְעֲלָמָא, הֵינֵנו דְּאַחֲזִירוּ עֲלָמָא לְתַהוּ וְבַהוּ. וְקֵאִי רַק עַל אוֹתוֹ הַזְּמַן וְאוֹתוֹ הַדּוֹר שְׁמִרְחִיקִין הָאֲנָשִׁים הַרְשָׁעִים אֶת בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדִקְנוּ מִבְּחִינַת עוֹלָם הַקְּטָן שְׁהוּא בְּחִינַת כָּל אָדָם בְּכָל דּוֹר וְדוֹר. וְאוּלַי קֵאִי רַק עֲלֵיהֶם שְׁהֵם לֹא יִרְאוּהוּ, יַעַן שֶׁהִרְחִיקוּהוּ, אֲבָל בֹּאוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּרַחֲמִים, עַד כָּאֵן לְשׁוֹן הַגַּה"ה בְּסִפְרָא בְּאֵר לְחֵי רֵאִי שֵׁם.

[כא] דְּגֵרְמִין דִּיזִיל לִיה מִן עֲלָמָא וְכוּ' יְבִישָׁה וְכוּ' עֵינ מַה שְׁכָתוּב בְּסִפְרָא בְּאֵר אֲבָרְהָם וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: אֲז (תְּהִלִּים עח טל) רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב, דָּא רוּחַ דְּמְשִׁיחַ דְּהוֹלֵךְ כְּנֻזְכֵּר לְעִיל. בְּגִין דְּמְשִׁיחַ הוּא בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הוּא בָּא, אִם זֹכִין יִשְׂרָאֵל אֲז אוֹתוֹ יוֹם מְמַשׁ נְגָאֲלִים. אֲבָל כְּשֵׁאִינָם עוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַקְּבֻלָּה, אֲז (ישעיה יט ה) וְנִהַר יִחַרְבּ וְיִבֵּשׁ, דְּגֵרְמִין דְּאַסְתַּלַּק נְבִיעוֹ דְּחֻכְמָה, דְּדַעַת הוּא בְּסוּד חֻכְמָה כְּנֻזְכֵּר, וְאַשְׁתַּאֲרַת ב' יְבִישָׁה, ב' שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַנִּקְרָא ב' יְבִישָׁה, עַד כָּאֵן לְשׁוֹן הַבְּאֵר אֲבָרְהָם שֵׁם. וְעֵינ מַה שְׁכָתוּב הַרְמ"ק וְכַרְזוֹ לְבִרְכָה בְּסִפְרוֹ פְּרִדְס רְמוּנִים (בְּשַׁעַר הָאוֹתִיּוֹת פֶּרֶק ה' בְּחֻלֵּק ב' דף ס"א) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְיֵשׁ מִי שְׁפָרֵשׁ כִּי הֵב' הִיא מְלֻכּוֹת, וּמִפְּנֵי שְׁנַתִּיחַדָּה בְּבַעֲלָה (זַעִיר אֲנַפִּין), נִצְטִירוּ בַּה ב' זְרוּעוֹתֵינוּ שְׁחַבְקָה בְּהֵם וְהוּא בְּאֲמַצְעָה.

לעסק בחכמת הקבלה, שגורמים שמסתלקת ממנה נביעת החכמה שהיא י'. והב' נשארת יבשה.

וי לון דגרמין^ב עניותא^ב וחרבא וביזה והרג ואבדן בעלמא.

[תרגום ללשון הקדש]: אוי להם שגורמים עניות וחרב וביזה

והרג ואבדן בעולם.

(תקונים תקון ל' דף עג:)

ה) גדל העניש למי שנפטר מן העולם בלי שום ידיעות מתורת הנסתר

קמה. תא חזי, כל מאן דאזיל ללהוא עלמא בלא^ב ידיעה, אפלו^ב אית ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה מפל^ב תרעי דההוא עלמא.

[כב] וי לון דגרמין עניותא וחרבא וביזה וכו'. עין מה שכתוב בכסא מלך (אות ק) וזה לשונו: שלא תאמר כמה עשירים שאין מקפידים אם יבוא משיח או לא, כי יש להם על מה שיסמכו ושימוז זהב כסלם. לזה אמר דגרמין עניותא להם, ואז ישתוקקו למשיח ולא ימצאוהו. עד כאן לשון הכסא מלך שם.

[כג] דגרמין עניותא וחרבא וביזה והרג וכו'. עין מה שכתוב במס' שבת (דף לג.) בעוון וכו' בטול תורה חרב וביזה רבה ודבר ודבר וביצרת בא ובני אדם אוכלין ואינן שבעין ואוכלין לחמם במשקל. דכתיב (ויקרא כו כה) והבאתי עליכם חרב נקמת נקם ברית וגו', ואין ברית אלא תורה שנאמר (ירמיה לג כה) אם לא בריתי יומם ולילה וגו', וכתוב (ויקרא כו כו) בשברי לכם מטה לחם ואפו עשר נשים וגו', עד כאן.

ויפרש רש"י שם וזה לשונו: דכתיב נקם ברית, ואין ברית אלא תורה דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה והגית בו יומם ולילה. וכתוב חרב, ועל ידי חרב דהינו משלחת גרוי מלחמה הבזה באה. וכתוב (ויקרא כו כה) ושלחתי דבר, הרי דבר. וכתוב בשברי לכם מטה לחם, הרי בצרת. עד כאן לשון רש"י שם.

והנה שם בדברי הגמרא מה שכתוב בעוון בטול תורה, משמע דרצה לומר שאף על פי שלומדים תורה, היות שאין לומדים בכל זמן שהם יכולים ללמוד והם מבטלים תורה בחלק מן הזמן, לכן הם נענשים בחרב וביזה ודבר וביצרת.

וכאן בדברי התקונים איירי באפן שלומדים תורת הנגלה, ותורת הקבלה הם מבטלים לגמרי, על זה הוא אומר שהם נענשים גם כן בעניות (שהוא פעין בצרת) וחרב וביזה. והנה הוא יותר חמור שהם נענשים גם כן בהרג ואבדן חס ושלום.

[כד] בלא ידיעה רצה לומר בלא ידיעות של תורת הנסתר, עין שם בדברי הזוהר בתחלת

הענין.

[תרגום ללשון הקדש]: בא וראה כל מי שהולך לעולם ההוא בלי ידיעה, אפלו יש בו מעשים טובים רבים, מוציאין אותו מכל השערים שבעולם ההוא.

(זהר חדש שיר השירים דף ע' עמוד ד')

[כה] אפילו אית ביה עובדין טבין סגיאיין, מפקין ליה וכו' עין מה שכתב הרמ"ק זכרוננו לברכה בספרו אור יקר שם (בכרך יז עמוד קמח) וזה לשונו: אפלו אית ביה עובדין טבין וכו', הראיה מאמרו (שיר השירים א ח) היפה בנשים, הרי שנתפחה הנשמה הזאת ואפלו הכי אומרים לה (שם) צאי לך, והעד אמרו (שם) צאי לך בעקבי הצאן, עד שתחזור לעולם הזה ללמד. כדמפרש ואזיל שאמר מכל תרעין דההוא עלמא, שאין מקום מכיל אותו. לך אומרים צאי לך, עד היותו חוזר לעולם הזה, עד כאן הרמ"ק זכרוננו לברכה שם.

[כו] מכל תרעי דההוא עלמא. עין שם מה שכתוב בהמשך דברי הזוהר וזה לשונו: תא חזי מה פתיב (שיר השירים א ח) אם לא תדעי לך היפה בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתבלת בחכמתא, עד דלא תיעול הכא. ולא ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לך, לית אנת בדי למיעל הכא בלא ידיעה, עד כאן לשון הזוהר הקדוש שם. פרוש בא וראה מה כתוב אם לא תדעי לך היפה בנשים, (הפונה היא שהשם יתברך אומר לנשמה) אם את באת בלי ידיעה ולא הסתבלת בחכמה משרם שבאת לכאן ואינך יודעת את סודות העולם העליון, צאי לך, (כי) אין את ראויה לכנס כאן בלי ידיעה, עד כאן.

ועין מה שכתב הרמ"ק זכרוננו לברכה בספרו אור יקר שם (בכרך יז עמוד קמח) וזה לשונו: אם אנת אתיא בלא ידיעה, למי שלא למד כל עקר ולא אסתלקת בחכמתא, למי שלא למד בנעלמות. וזהו אמרו ולא ידעת ברזין וכו', שאין ידיעה שם, מי שלא טרח בעולם תחתון אין מלמדיו לו בעולם עליון אלא תוספת לא עקר, עד כאן לשון הרמ"ק זכרוננו לברכה שם.

עוד כתב שם בהמשך דברי הזוהר וזה לשונו (שיר השירים א' ח) צאי לך בעקבי הצאן והוי ידעת גו אינון עקבי הצאן, אלין אינון דבני נשא דדשין לו בעקב, וידעין רזין עילאין דמאריהון, עד כאן לשון הזוהר הקדוש שם. פרוש צאי לך בעקבי הצאן ותהיי יודעת בעקבי הצאן האלו, שהם בני אדם שהאנשים דשים אותם בעקב והם יודעים הסודות העליונים של אדונם, עד כאן.

ועין מה שכתב הרמ"ק ז"ל בספרו אור יקר שם (בכרך יז עמוד קמח) וזה לשונו: אילין אינון דבני נשא דשין לון וכו', מחמת ענותנותם שאינם מתגאים. בענין רבי חגי וכו' צא הרבים בזוהר (פרשת שלח דף קנח) שהיו מלאים סודות פרמון ולא היו נברים בין בני אדם. ואינם לומדים אותה להתגאות ולהנות. עד כאן לשון הרמ"ק זכרוננו לברכה שם.

ו) מי שגורם לאנשים שלא ילמדו חכמת הקבלה, טוב לו שלא נברא

קמו. מאן דגרים דאסתלק קבלה וחקמתא מאורייתא דבעל פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי כאלו הוא^כ יסלק נביעו מההוא נהר ומההוא^כ גן, ווי ליה^ל טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב^ל ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים^ב עניותא בעלמא וארף^ל גלותא.

[כז] מאן דגרים דאסתלק קבלה וחקמתא וכו' באמרו אין צריך ללמד קבלה, (פסא מלך אות מ). עוד כתב שם בכסא מלך וזה לשונו: כי עקר אור ורוע לצדיק הם רזי תורה, כי אור רז אתקרי, עד כאן לשון הכסא מלך שם. והינו כי אור הוא בגימטריא כמנין רז.

[כח] כאלו הוא יסלק נביעו מההוא נהר עין מה שכתוב בכסא מלך (אות מ) וזה לשונו: על ידי רזי תורה, היסוד הנקרא רזא מתמלא אור המוחין זרע קדש, ואם יחסר יסתלק נביעו מההוא נהר שהוא יסוד זעיר אנפין.

[כט] ומההוא גן יש לומר דהכונה היא לומר כי אם יסתלק השפע מיסוד זעיר אנפין (עין מה שכתוב לעיל בדבור המתחיל כאלו הוא), ממילא יחסר השפע מהמלכות הנקראת גן, כי המלכות לית לה מגרמה כלום רק מה שהיא מקבלת מיסוד זעיר אנפין.

[ל] ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא וכו' עין מה שכתוב בכסא מלך (אות נ) וזה לשונו: אם היה עם הארץ יותר טוב לו, כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה, כי אין לטיל בפרדס קדם שימלא ברסו בשר ויין. אבל מאן דאוליף תורה שבכתב (שהוא) בשר לחמה של תורה, ושתה יין (שהיא) תורה שבעל פה, ענשו כל כך גדול אם לא ילמד קבלה. ואדרבה פוגם בלמודו וטב ליה דלא יוליף ליה, כי אחזר עלמא ליסוד שבירת הכלים, שמגביר הקלפות כשנהר והגן יבשה, דמנע הטפה רזי תורה מהם. עד כאן לשון הכסא מלך שם.

[לא] דאתחשב ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו. עין מה שכתוב בדברי הזר הקדוש פרשת בראשית (דף ט"ו). ועין מה שכתב בספר באר לחי ראי, וזה לשונו: ומבאר (ביזר שם) דתקון העולם היה בכח התגלות סודות העליונים וסתרי תורה שנקרא אור, נתקן ענין התהו ובהו שהיה קדם התקון. ולזה אמר הכא שמי שאינו נותן לב להבין סודות התורה שהיו עקר תקונו של העולם, נחשב כאלו אחזר העולם לתהו ובהו וכאמור. עד כאן לשון הבאר לחי ראי שם.

[לב] וגרים עניותא. בעלמא עין מה שכתוב לעיל בסעיף קמ"ד ומה שכתוב באבן יקרה בדבור המתחיל דגרמין עניותא.

[תרגום ללשון הקדש]: מי שגורם שמסתלקת קבלה וחכמה מתורה שבעל פה ומתורה שבכתב, וגורם שלא יעסקו בהן, ואומרים שלא יש אלא פשט בתורה ובתלמוד, בנדאי (הרי זה) כאלו הוא מסלק נביעה מאותו נהר ומאותו גן. אוי לו, טוב לו שלא נברא בעולם, ולא ילמד אותה תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנחשב לו כאלו מחזיר העולם לתהו ובהו וגורם עניות בעולם וארך הגלות.

(תקונים תקון מג דף פב.)

ולג) וארך גלותא. והענין הוא כי על ידי למוד סתרי תורה, יזכר לצאת מן הגלות. וכמו שכתב ברעיא מהימנא פרשת נשא (פדף קכ"ד) וזה לשונו: דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי. עד כאן לשון הרעיא מהימנא שם. פרוש שעתידים ישראל לטעם מאילן החיים שהוא ספר הזהר הזה, שעל ידו יצאו מן הגלות ברחמים, עד כאן. ולזה אמר כאן שמי שמונע עצמו מללמוד זהר וסתרי תורה, הרי זה גורם ארך הגלות חס ושלום, ועין בכסא מלך אות ס' ובבאר לחי ראי.

כתב בכסא מלך (באות ס') וזה לשונו: ומי שיכול לקנות לו רב שילמדהו קבלה או חבר או מתור הספרים ומתרגל, גורם ארך גלותא. עוד כתב שם בכסא מלך וזה לשונו: ומגדל הענש שכתב כאן וברך עו: (צריך לומר: בתקון ל' דף עג) רחמנא ליצלן ווי ליה טב ליה דלא יתברי ולא יוליה וכו', ממנו וידע גדל החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה. כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות. וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פרוש מאמר אחר, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחר מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה.

עוד כתב שם בכסא מלך וזה לשונו: קים לון (במסכת סוטה דף כ"א.) תורה מגנא ומצלא אפלו בעידנא דלא עסיק ביה, ואיך אמר טב ליה דלא יוליה והיא אורייתא דבכתב ודבעל פה שהיא משנה וגמרא, שאין לה מדה טובה הימנה (כמו שכתוב במסכת בבא מציעא דף ל"ג.) אלא ודאי למודו כל השנה אינו פלום, אם אין מעטרו ביום אחד בלמוד הקבלה, פי שקול הוא כנגד פלום. וזהו שאמר וגרים דלא ישתדלון בהון, דוק מינה הא אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכלתו אפלו יום לשנה, תורתו בלה עושה פרות למעלה. וכל שכן אם קובע עת להשם שעה אחת כל לילה, אז מבטח לו שהוא בן העולם הבא מבני היכלא דמלכא ויהיה מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא, עד כאן לשון הכסא מלך שם.

והנה מה שכתוב בדברי הכסא מלך הנזכר לעיל קים לון תורה מגנא ומצלא אפלו בעידנא דלא עסיק ביה, קשה להבין. כי באמת מסקנת הגמרא במסכת סוטה (פדף כ"א.) היא שתורה בעידנא דעסיק בה מגנא ומצלא, בעידנא דלא עסיק בה אגוני מגנא אצולי לא מצלא, עין שם. ואולי יש לומר דהכסא מלך נקט לשון זה, כי בן הוא לפי תרוץ דרב יוסף שם שתורה בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה מגנא ומצלא. אבל עקר פונתו היא לומר שתורה מגנא בין בעידנא דעסיק ביה ובין בעידנא דלא עסיק בה, שזהו אליפא דכלי עלמא אפלו לפי מסקנת הגמרא שם.

ז) גדל המדרגה של בעלי קבלה

קמוז. בנין מסטרא דבן י"ה, אליו מארי קבלה. עלייהו
אתמר (דברים כב ו) לא תקח האם על הבנים, ומארי קבלה אינון
מארי תלמוד.

לדן בנין מסטרא דבן י"ה, אליו מארי קבלה. יש לומר דהכונה היא לומר שבעלי קבלה,
הם בחינת בנים (ולא עבדים). דהינו שהם בנים של אבא ואמא שהם בחינת י"ה של שם
הוי"ה (י) הוא בחינת אבא, ואות ה' ראשונה היא בחינת אמא). וזהו מרמו בתבת בינה (שהיא
אמא), ודינו כי (עין באור החמה בשם הרמ"ק זכרוננו לברכה) ביני"ה היא אותיות ב"ן י"ה.

לזה] מארי קבלה עלייהו אתמר לא תקח האם על הבנים עין מה שכתוב בספר אור
החמה בשם הרמ"ק זכרוננו לברכה (בתחלת הענין שם) וזה לשונו: בנים יש להם כח לפרחא בתר
אמהון מסטרא דכסא דתמן מקננא אמא עלאה, ואלו הם מארי תלמוד. ואם הם מארי
קבלה, הם מסטרא דאצילות, בנים אמתיים, שהם יש להם כנפים לפרח בתר אמהון אפלו
בגלות עד כאן לשון (האור החמה בשם) הרמ"ק זכרוננו לברכה שם, ועין מה שכתוב לקמן בדבור
המתחיל עלייהו אתמר.

לדן עלייהו אתמר לא תקח האם על הבנים עין מה שכתוב לעיל בדבור המתחיל אילין
מארי קבלה. ועין מה שכתוב בדברי התקונים בהקדמה (פרק א) וז"ל על מארי קבלה אתמר
(דברים כב ו) לא תקח האם על הבנים, עד כאן לשון התקונים שם. ועין שם מה שכתוב בכסא
מלך (פאות ה) וזה לשונו: על מארי קבלה שהם בנים, אמר לא תקח האם מעל הבנים, אלא
תמיד פורחין עמה ודבוקים בה.

עוד כתב שם בכסא מלך וזה לשונו: בנים מארי קבלה, הינו התלמידים המתחילים
ללמד קבלה, אחר שכרסם מלא מהתלמוד ומתחילים בקבלה נקראים בנים. אבל המעמיקים
ביחודים הם באצילות. והרב (הארז"ל בשער המצוות פרשת ואתחנן דף ל"ה). אמר תלמוד בבריאה,
כי מעט קבלה שיש שם אינו עולה בשם, ועקרה תלמוד.

ובאחרי מות בזהר הקדוש (דף טו:ו) אמר רעיא מהימנא: אילין מארי מתניתין מארי
חכמתא עלאה מארי קבלה מארי רזי תורה וכו'. הרי הזכיר מארי רזי תורה למעלה ממארי
קבלה, כי רזי תורה והיחודים הם באצילות, ומארי קבלה ותלמוד בבריאה, עד כאן לשון
הכסא מלך שם.

לדן ומארי קבלה אינון מארי תלמוד. עין מה שכתוב לעיל (בדבור המתחיל עלייהו אתמר)
בשם הכסא מלך. ועין מה שכתוב בספר אור החמה בשם הרמ"ק זכרוננו לברכה (פרק אחר)
וזה לשונו: ג' חלקים באדם נפש רוח נשמה, שלישי במקרא שלישי במשנה שלישי בתלמוד.
ותלמוד וקבלה הכול אחד, כי המשנה תפרש על ב' דרכים על דרך הפשט ועל דרך הסוד,
עד כאן לשון (האור החמה בשם) הרמ"ק זכרוננו לברכה שם.

[תרגום ללשון הקדש]: בְּנִים (הם) מֵצֵד בֶּן י"ה. אֱלוֹ (הם) בְּעָלֵי קִבְלָהּ, עֲלֵיהֶם נֹאמֵר "לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים", וּבְעָלֵי קִבְלָהּ הֵם בְּעָלֵי תִלְמוּד.

(רעיא מהימנא פרשת פנחס דף רנג סוף עמוד ב')

ח) מֹשֶׁה רַבִּינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם הָיָה מְעוֹרָר לְרִשְׁבִּי עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם וְתִלְמִידָיו הַקְּדוּשִׁים בְּסוּדוֹת עֲלִינוּנִים

קמח. אָנָּא לֵ"ה לָא אַתְעֲרָנָא בְּכוּ, אֶלָּא בְּרִזִין עֲלָאִין דְּעֲלָמָא דְאַתִּי.

[תרגום ללשון הקדש]: אָנִי לֹא עוֹרְרֵתִי אֶתְכֶם אֶלָּא בְּסוּדוֹת עֲלִינוּנִים שֶׁל עוֹלָם הַבָּא.

(רעיא מהימנא פרשת פנחס דף רמד:)

ט) בְּזֻכוֹת לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת בְּרַחֲמִים

קמט. בְּגִין דְּעֵתִידִין מ"י יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מ"ב מְאִילְנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ הָאִי סֵפֶר הַזֹּהַר, יִפְקוּן מ"ב בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמִי.

[לח] אָנָּא לֹא אַתְעֲרָנָא בְּכוּ וְכו'. כִּף אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא (דְּהֵינּוּ נִשְׁמַת מֹשֶׁה רַבִּינוּ אָמַר כִּף) לְרִשְׁבִּי עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם וְלִכְל הַחֲבָרְיָא הַקְּדוּשָׁה, עֵינִ שֶׁם בְּדַבְּרֵי הַרַעֲיָא מְהִימְנָא בְּתַחֲלַת הָעֲנִין (דף רמג).

אָמְנָם אֱלוֹ שְׁהֶם מִסְטָרָא דְחַיִּי, עֲלֵיהֶם נֹאמֵר (דְּנִיָּאֵל יב ג) וְהַמְשִׁכִּילִים יִזְהִירוּ כְּזֹהַר הַרְקִיעַ, דְּהֵינּוּ מִסְטָרָא דְאַצִּילוּת, וְלֹא יִכְבַּד עֲלֵיהֶם נִסְיוֹן הַגְּלוּת בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. וְזֵהוּ שְׁאָמַר וְיִפְקוּן בֵּיהּ בְּגְלוּתָא בְּרַחֲמִי, (דְּהֵינּוּ) לְיִשְׂרָאֵל כְּלָם, וְכֵן אֱלוֹ אִין צְרִיף לְהֶם נִסְיוֹן. וְאַחַר הַגְּאֻלָּה יִתְגַּלֶּה סוּדוֹ הַנֶּעְלָם לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְזֵהוּ שְׁאָמַר וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם וְכו', עַד כָּאִן לְשׁוֹן (הָאוֹר הַחֲמֵה בְּשֵׁם) הַרְמִ"ק וְכְרוֹנוֹ לְבְרָכָה שֶׁם.

[לט] לֹא אַתְעֲרָנָא בְּכוּ אֶלָּא בְּרִזִין וְכו'. רַעֲיָא מְהִימְנָא עוֹרָר אוֹתָם לְהַתְעַלּוֹת לְעוֹלָם הַבָּא עַל יְדֵי סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁאָמַר (הַסְלָם).

[מ] בְּגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מְאִילְנָא דְחַיִּי וְכו'. עֵינִ שֶׁם בְּדַבְּרֵי הַרַעֲיָא מְהִימְנָא מַה שְׁכָתוּב בְּתַחֲלַת הָעֲנִין. וְעֵינִ שֶׁם מַה שְׁכָתוּב בְּאוֹר הַחֲמֵה בְּשֵׁם הַרְמִ"ק וְכְרוֹנוֹ לְבְרָכָה, וְזֵה לְשׁוֹנוֹ; וְהָעֲנִין כִּי מִסְטָרָא דְאַצִּילוּת הַתּוֹרָה מִתְבְּאַרְתַּ מֵצֵד הַסְפִירוֹת הַנְּאֻצְלוֹת, וְכָל עֲנִינֵי הַתּוֹרָה מֵצֵד הַנְּשֻׁמּוֹת פְּרוּשִׁים בְּסוּד פְּרוּשׁ הַזֹּהַר. וְכַאֲשֶׁר יִהְיֶה הַגְּאֻלָּה שִׁתְּבַטְלוּ הַקְּלָפוֹת וְיִתְבְּרְרוּ יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה כְּלָם בְּסוּד הַטוֹב. אוֹתָם שְׁקִשְׁטוּ עֲצָמָם בְּסוּד מַעֲשִׂים טוֹבִים וְנִתְעַסְקוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּבְתַפְלָתָם עַל דֶּרֶךְ הַסוּד בְּטַהֲרָה וּבְנִקְיִית, אֱלוֹ בְּלִי סַפֵּק בְּהֶם מִתְנוּצֵץ סוּד עַץ הַחַיִּים מֵצֵד הַנְּשֻׁמָה דְאַצִּילוּת. וְאֱלוֹ אִינָם צְרִיכִים לְנִסְיוֹן בְּעַת הַגְּאֻלָּה, מִפְּנֵי שְׁהַנְּסִיוֹן הוּא

[תרגום ללשון הקדש]: משום שעתידים ישראל לטעם מאילן החיים שהוא ספר הזהר הזה, על ידו יצאו מן הגלות ברחמים.
(רעיא מהימנא פרשת נשא דף קכד:)

י) קרוב לימות המשיח אפלו נערים ידעו נסתרות

קנ. אמר לון^מ רבי שמעון לית^מ רעותא דקודשא בריה הוא בדיא דיתגלי כל כך לעלמא, וכד יהא קריב ליומי משיחא, אפלו^מ רביי דעלמא זמינין לאשכחא^מ טמירין דחכמתא ולמנדע^מ ביה^מ קצין וחושבנין, ובההוא זמנא אתגליא לכלא.

לאותם שהם בסוד הפשט מסטרא דעץ הדעת וכו', שנשמתם מבריאית יצירה ששם (תהלים יב ט) סביב רשעים יתהלכו.

[מא] דעתידין ישראל למטעם וכו'. ולא ערב רב, (דמשק אליעזר).

[מב] למטעם מאילנא דחיי וכו'. בסוד (מה שכתוב במס' ברכות דף יז) עולמך תראה בחייך, חיות אורות רוחניים של עולם עליון, (דמשק אליעזר).

[מג] יפקון ביה מן גלותא ברחמי. בזכות אלו ישראל העוסקים בדברי הזהר, יצאו כל ישראל מן גלות המר הזה, (דמשק אליעזר).

[מד] אמר לון רבי שמעון. רצה לומר לרבי יהודה ולרבי יוסי, עין שם בדברי הזהר בתחלת הענין (דף קטו).

[מה] לית רעותא דקודשא בריה הוא בדיא דיתגלי וכו'. רצה לומר שהקדוש ברוך הוא אינו רוצה שיתגלה זמן הגאולה, עין שם בדברי הזהר לעיל.

[מו] אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין וכו'. פרוש אפלו נערים קטנים שבעולם, ימצאו טמירין, נסתרות של חכמה מסודות התורה, כי אז יתמלא הארץ דעה, (אדרת אליהו).

[מז] לאשכחא טמירין. ימצאו אוצרות ספרים חשובים מסודות התורה, (דרך אמת אות ה).

[מח] ולמנדע ביה פרוש ולידע באותה החכמה, (אדרת אליהו).

[מט] ביה קצין וחושבנין. פרוש למנדע קצין דגאולה וחושבנין של ימי הגלות, שיתגלה אפלו לנערים (נצוצי אורות אות ג' בשם הר"ש בוזגלו).

[נ] ובההוא זמנא אתגליא לכלא. רצה לומר, קרוב לימות המשיח יתגלה סודות התורה לכל, כי זה קאי על מה שכתוב לעיל וכד יהא קריב ליומי משיחא וכו'. ועין מה שכתב מורינו הרב אברהם אזולאי וכותו יגן עלינו בהקדמתו לספר אור החמה (כדף הראשון טור ג') וזה לשונו: ומצאתי כתוב כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי, היה לזמן קצוב עד תשלום שנת ה' (אלפים) ר"ג, ומשם ואילך יקרא דרא בתרא וזהו התורה הגזירה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר.

[תרגום ללשון הקדש]: אמר להם רבי שמעון: אין רצונו של הקדוש ברוך הוא בזה שיתגלה לעולם כל כף. וכשיהיה קרוב לימות המשיח, אפלו נערים שבעולם עתידים למצא נסתרות של החכמה ולדעת על דו קצים וחסבונות, ובאותו הזמן יתגלה לכל.
(זמר הקדוש פְּרַשְׁת וַיֵּרָא דָף קיח.)

מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים

עוד כתב שם וזה לשונו: ומשנת ה' (אלפים) ש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים. עוד כתב שם וזה לשונו: ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח, ולא בזכות אחר, אין ראוי להתרשל, ומי שחננו האל ויגע ומצא והשתדל וזכה להשיג חלק החכמה המשוג בעולם הזה, זכה לטעם בעולם הזה קצת מתענוג העולם הבא.

- פָּרָק כּוּ -

(א) רַבֵּי שֵׁם טוֹב בְּסֵפֶר הָאֱמוּנוֹת: רַק עַל פִּי חֲכָמַת הַקְּבֵלָה תּוֹשָׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעוֹת עוֹלָמִים

וּכְבֹּר כְּתַב הָרַב רַבֵּי שֵׁם טוֹב בְּסֵפֶר הָאֱמוּנוֹת כִּי רַק עַל פִּי
חֲכָמַת הַקְּבֵלָה תּוֹשָׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל תְּשׁוּעוֹת עוֹלָמִים, כִּי רַק הוּא
חֲכָמַת אֱלֹקִית הַמְּסוּרָה לְחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל מִיְמֵי קֶדֶם וְשָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת,
וְעַל יָדָה יִגְלָה כְּבוֹד אֱלֹקִים וּכְבוֹד תּוֹרַתוֹ הַקְּדוּשָׁה.

(סֵפֶר סִגְלַת יִשְׂרָאֵל לְהַגְאוֹן הַצַּדִּיק רַבֵּי שִׁבְתֵּי לִיפְשִׁיץ - מַעְרַכְת ז' אוֹת ה')

(ב) אִי אֶפְשָׁר אֵלָּא בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַנִּסְתָּרָה

אִי אֶפְשָׁר אֵלָּא בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַנִּסְתָּרָה וְהַהֲתַמְדָּה בְּכּוֹנֵה
הָרְאוּיָה בְּמַעֲשֵׂה הַמְצוּה וְהַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה, וְאִזּוּ וְדַאִי יִתְיַחַד קוֹדֶשׁ אֵל
בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיהָ, וְיִשְׁלִים עֲבוֹדָתוֹ... וְאִם כֵּן אֵין רְאוּי לְהַתְּרֵשׁל
שׁוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מִהַשְׁגַּת מְצוּה זוֹ עַל מַתְּכִנְתָּהּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד
כְּפִי כּחוֹ, וְהִנֵּה תַחֲלַת הַיְדִיעָה בְּכֻלָּל הַמְּצִיאִיוֹת הָאֵלֶּה, וְאַחַר כֵּן כְּפִי
גִדְל הַדְּעַת וְהַיְדִיעָה, כֵּן יִגְדִיל קִיּוּם מְצוּה זוֹ.

(הַרְמ"ק רַבֵּינוּ מִשֵּׁה קוֹרְדוֹבֵירוֹ, אוֹר נְעֻרָב)

(ג) הָעוֹסְקִים בְּחֻלְק חֲכָמָה זוֹ וְלוֹמְדִים אוֹתָהּ לְשִׁמָּה לְהַכְּנִס בְּסוּדוֹתֶיהָ לְדַעַת אֶת קוֹנָם, הִיא הָעֲבוֹדָה הָרְצוּיָה לְפָנָי בוֹרָא כָּל

בְּמַתְקַרְבִּים רְאִינוּ ג' כְּתוּבֹת: מֵהֶם טוֹעוֹת, מֵהֶם חוֹטְאוֹת, מֵהֶם
רְצוּיּוֹת, וְהַכַּת הָרְצוּיָה הֵם אוֹתָם הָאוֹחֲזִים לָהֶם דְּרֶךְ הַיִּשָּׁר שֵׁיֵשׁ לָהֶם
חֻלְק בְּמַקְרָא וְחֻלְק בְּגַמְרָא וְהוֹרְאוֹתֶיהָ, שֶׁהֵם אֶצְלָנוּ כְּמַשְׁנָה, וְחֻלְק
בְּחֲכָמָה זוֹ, וְלוֹמְדִים אוֹתָהּ לְשִׁמָּה לְהַכְּנִס בְּסוּדוֹתֶיהָ לְדַעַת אֶת קוֹנָם
לְהַשִּׁיג הַמַּעֲלָה הַנִּפְלְאוֹת בְּהַשְׁגָּה הָאֱמֵתִית בִּידְעַת הַתּוֹרָה,

וְלִהְיֶתפֶּלֶל לְפָנַי קוֹנֵם לִיחַד בְּמִצְוֹתַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ,
וְהִיא הָעֲבוּדָה הַרְצוּיָה לְפָנַי בּוֹרָא כָּל.

(הרמ"ק רבינו משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, קנ"ו - קנ"ז)

ד) לְהִיּוֹת רְאוּי לְפָנֶיךָ אֵל הַהִיכָל הַזֶּה, רְאוּי רֵאשׁוֹנָה לְהַפְּשִׁיט מַעְלָיו קְלַפֵּת הַגָּאוּה הַגְּסָה הַמוֹנֵנֶת אוֹתוֹ מִלְּהַשִּׁיג הָאֲמַת

בְּהִכְנַת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת רְאוּי לְפָנֶיךָ אֵל הַהִיכָל הַזֶּה, הֵן אֲמַת, אֵין
רְאוּי לְכָל הַבָּא לְמַלֵּא אֶת יָדוֹ לְלַבֵּשׁ אֶת בְּגָדֵי הַשָּׂרָד לְשָׂרֵת בְּקִדְשׁ
יְבוּא וְיִלְבַּשׁ חֵס וְשָׁלוֹם, אֲלֵא רְאוּי רֵאשׁוֹנָה לְהַפְּשִׁיט מַעְלָיו קְלַפֵּת
הַגָּאוּה הַגְּסָה הַמוֹנֵנֶת אוֹתוֹ מִלְּהַשִּׁיג הָאֲמַת, וַיִּכְנֹן לְבוֹ לְשָׁמַיִם כְּדִי
שֶׁלֹא יִכָּשֵׁל וְלֹא יִמָּנֶה חֶלְקוֹ מִהַכַּת הַחוּטָא.

ה) (אָמַר הַמַּעֲתִיק: מִכָּאֵן רוֹאִים שְׁמַי שְׁלֹא רוֹצֵה לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזֵּהר וּבְחֻכְמַת הָאֲמַת, זֶה בָּא מִחֻמַּת הַגָּאוּה שְׁלֹו שְׁמוֹנֵנֶת אוֹתוֹ)

(הרמ"ק רבינו משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, קנ"ח)

ו) תִּלְמוּד סֵפֶר הַזֵּהר רַק לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

לְלַמֵּד קִבְּלָה יַדְעַתִּי כִּי אַתָּה בְּעֲצָמְךָ לֹא תִרְצֶה לְלַמֵּד בְּלַעֲדֵי
אֵיזָה גְדוֹל מִמֶּךָ. וְלֹא תִמָּצָא זֶה. רַק תִּלְמוּד סֵפֶר הַזֵּהר. אֲבָל לְפָנַי
כָּל לְמוּד תִּישַׁב אֶת עֲצָמְךָ שְׁלֹא יִהְיֶה מִצּוֹת אֲנָשִׁים מְלַמְּדָה, רַק
לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. וְלֹא כָּל הָעֵתִים שְׁוֹת: פְּעָמִים שְׁתוּכַל לְלַמֵּד
בְּחֶשֶׁק גְּדוֹל לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִם תִּזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל בְּמַחְשָׁבָה זָכָה,
וְלִפְעָמִים בְּמַחְשָׁבָה קִטְנָה, אֲבָל הַכָּל בְּמַחְשָׁבָה לְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

(הרב משלם פייבוש מזבאריז, ישר דברי אמת, עמוד כ"ה)

ז) חוּבָה לְלַמֵּד חֻכְמַת הָאֲמַת בְּלִי שׁוּם סֵפֶק

הַהִשְׁגָּחָה, כְּבָר אֲמַרְנוּ שֶׁהִיא מֵה שְׁבִין הַבוֹרָא לְבוֹרְאוּי, וְהִרִי
מִקוּמָה הוּא הָעֵינן בְּאֵלּוֹקוֹתוֹ. נַעֲשֶׂה הַקֶּשׁ עֲתָה: הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִצְוָה אוֹתָנוּ שְׁנַדַע הַשְׁגָּחָתוֹ, וְהִרִי אָנוּ רוֹצִים לְלַמֵּד מֵה שְׁיִוְדִיעֵנוּ

השגחה זאת. ומה שיוֹדֵיעֵנוּ הַשְּׁגָחָה זֹאת אֵינוֹ אֶלָּא חֲכַמַת הָאָמֶת,
שֶׁהִיא הָעֵינִן בְּאִלּוּקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. **אִם כֵּן הֲרִי אָנוּ רוֹאִים בְּלֹא
סֵפֶק חוֹבָה לְלַמֵּד חֲכַמַת הָאָמֶת.**

(רבינו הקדוש משה חיים לוצ'אטו הרמח"ל זכותו יגן עלינו, שערי רמח"ל, מאמר הוכוח,
עמוד פ')

ח) אין יותר חשיבות מדרישת סתרי תורה, מפני שהם נוגעים באלקות

אין ספק שמכל דרושי העולם אין חשוב מדרישת סתרי תורה
מפני שהם נוגעים באלהות, כי מציאות כל מה שנתן תורה לישראל
הפונה לדעת האלוה ולעבדו.

(הרמ"ק רבינו משה קורדובירו, דע את אלקי אביה, ה')

ט) חכמת האמת היא רק להאיר על מה שחבוי בתוכו של אדם

איננו מחדשים דבר. עבודתנו היא רק להאיר על מה שחבוי
בתוכו של אדם.

(רבינו מנחם מנדל מקוצק זכותו יגן עלינו אמן)

י) יש סגלה נפלאה לאין ערוך לעוסקים בחכמת הקבלה,
שאפלו פשאינם מבינים מה שלומדים, מעוררים עליהם
את האורות המקיפים את נשמתם – כל אדם מישראל
מבטח בסופו, שישגיג כל ההשגות הנפלאות

אמנם יש בזה דבר גדול וראוי לפרסמו, כי יש סגלה נפלאה
לאין ערוך, לעוסקים בחכמת הקבלה, שאף על פי שאינם מבינים
מה שלומדים, אלא מתוך החשק והרצון החזק, להבין מה
שלומדים, מעוררים עליהם את האורות המקיפים את
נשמתם. פרוש, כי כל אדם מישראל מבטח בסופו, שישגיג כל
ההשגות הנפלאות, אשר חשב השם יתברך במחשבת הבריאה
להנות לכל נברא. אלא מי שלא זכה בגלגול זה, יזכה בגלגול ב' וכו',
עד שיזכה להשלים מחשבת הבורא שחשב עליו.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, הקדמה לתלמוד עשר ספירות, אות קנ"ה)

יא) אותם שעמדו על סוד השם והעמיקו בדברי רבי שמעון וסתרי סודותיו, והפירו וידעו את אלהי אביהם בידיעה ולא החליפו לזולתו, ולא עבדו פאותם הסתומים עיני השכל, אלו הם המבחרים

הנה מיני העבודה תתחלק לשלשה חלקים, האחד העובד סתם שאינו נותן לב לדעת, אינו שומר כל מצוות התורה ומצוה, ואינו יודע שום בחינה באלהות אלא מכיר שיש אלוה נתן תורה לישראל וצוה שיעבדוהו, ומכלל אלו כשרי עם העובדים לתמם.

והשנית הם הפילוסופים שחשבו עמדו על עקר האלהות והשיגוהו והגשימוהו וכיוצא, ואלו המחליפים הם קרובים לעבד זולתו, אלא שלבם נכון לאמת ומעשיהם רצויים וכוננתם בלתי רצויה.

והשלישית הם אותם שעמדו על סוד השם והעמיקו בדברי רבי שמעון וסתרי סודותיו, והפירו וידעו את אלהי אביהם בידיעה ולא החליפו לזולתו, ולא עבדו פאותם הסתומים עיני השכל.

והנה אלו השלישים הם המבחרים עד שאלו הם שפוננו להצדיק מעשיהם על פונת בריאתם שלא נברא אדם אלא לשני ענינים אלו, הא' לעבד הב' להפיר, ואלו היודעים עמדו על שניהם עבדו והפירו, ועל שניהם אמר דוד המלך והזהיר "דע את אלהי אביך ועבדהו", היודע עובד בשלמות, והבלתי יודע עובד, אבל לא בשלמות לכך הקדים ואמר דע.

(רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, ה')

**יב) אין חֶשֶׁשׁ בְּכִתִּיבַת חֲכָמַת הָאֱמֶת, אֲדַרְבֵּהּ הוּא כְּמוֹ
תַּבַּת נַח שְׂאוּסָף וְשׂוֹאֵב אוֹתוֹ אֵלָיו בְּשַׁעַר לַהֲשֵׁם**

החבור הזה לא יעדר ולא יעלם אלא יתחבר ויכתב ויסדר, כי אין חֶשֶׁשׁ בְּכִתִּיבַתוֹ מִשּׁוּם דָּלָא יִמְנַע הַבָּא לְעֶסֶק בּוֹ הוּא צָדִיק אוֹ רָשָׁע, אִם הוּא צָדִיק, אֲדַרְבֵּהּ, הַחֲבוּר הַזֶּה הוּא כְּמוֹ תַּבַּת נַח שְׂאוּסָף וְשׂוֹאֵב אוֹתוֹ אֵלָיו בְּשַׁעַר לַהֲשֵׁם שְׂאוּסָף הַצָּדִיקִים אֶל תּוֹךְ הַהֵיכָל פְּנִימָה.

(רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, י"א)

**יג) כַּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָדָם לְלַמֵּד בַּתּוֹרָה צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה פּוֹנֵתוֹ
שֶׁהוּא לוֹמֵד הָעֵנִין הַהוּא בְּמָה שֶׁהֵם דְּבָרִים אֱלֹקִיִּים,
שֶׁנַּעֲלֵם מִמּוֹנוֹ עֵצֶם פְּנִימִיּוֹתָם, וּבְדַבַּר הַזֶּה יִיטֵב הֶבֶל
הַתּוֹרָה הַיּוֹצֵא מִפִּי לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא**

והלומד בתורה לדעת כמי שלומד בספר הזכרונות, זה נדאי לא יועיל בלמוד ולא יגיעהו ממנו תועלת, והלואי שלא יפסיד, אבל כַּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָדָם לְלַמֵּד בַּתּוֹרָה צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה פּוֹנֵתוֹ שֶׁהוּא לוֹמֵד הָעֵנִין הַהוּא בְּמָה שֶׁהֵם דְּבָרִים אֱלֹהִיִּים שֶׁנַּעֲלֵם מִמּוֹנוֹ עֵצֶם פְּנִימִיּוֹתָם, וּבְדַבַּר הַזֶּה יִיטֵב הֶבֶל הַתּוֹרָה הַיּוֹצֵא מִפִּי לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

(רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, נ"ט)

**יד) מִי שֶׁלֹּא לָמַד דֶּרֶךְ הַסּוּד כָּלֵל, יִזְכֶּה אֶל מַדְרַגַת עֶבֶד
שָׁלֵם, וְלַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְזַכּוֹת אֶל מַדְרַגַת בֶּן**

והענין, כי מי שלא למד דֶּרֶךְ הַסּוּד כָּלֵל וְיִשְׁלֵם בְּעִבּוּדָה תַּכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, יִזְכֶּה אֶל מַדְרַגַת עֶבֶד שָׁלֵם, וְלַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְזַכּוֹת אֶל מַדְרַגַת בֶּן, וְהַטַּעַם, שֶׁהוּא לוֹמֵד עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס.

(רבינו הרמ"ק הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, קמ"ט)

**טו) הָעוֹסֵק בְּחֲכָמַת הָאֱמֶת בְּשָׁבוּעוֹת רוֹאֶה סִימָן יָפֵה
בְּלִמּוּדוֹ.**

(רבינו חיים פאלאג'י זכותו יגן עלינו אמן, מועד לכל חי סימן ח' אות י"ב)

(טז) מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משפיל, וכל אותיות הוי"ה זוכים לשמרו לעולם

מי שהוא שלם גם בסתרי תורה נקרא משפיל. מי שיש בידיו מקרא מאות ה' אחרונה שבשם נשלח לו מלאך לשמרו, ואם יש בידו משנה ותלמוד עם המקרא נזקקין לו ב' אותיות אחרונות ו"ה משם הוי"ה לשלח לו ב' מלאכים לשמרו, ואם יש בידו מקרא, משנה, תלמוד, אגדה, וסתרי תורה וספר יצירה, ואינו שלם בחכמת הקבלה, נקרא חכם ונבון, ואינו נקרא משפיל. וכל השם המיוחד רבו ככלו זקוק לשמרו, ומי שהוא שלם בכל הדברים הנזכרים, כל אותיות הוי"ה זוכים לשמרו לעולם.

(חסד לאברהם לרבינו אברהם אזולאי זכותו יגן עלינו אמן, עין הקורא נהר י"ג)

(יז) דוקא בעת הזאת שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמד ומחו ולבו אטומים ולא יכול לכון כלל מה שלומד, אף על פי כן יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הזהר

עקר גדול להתגבר מאד בכח ללמד דוקא בעת הזאת, שאינו מרגיש בעצמו שום חשק ללמד רק החמר מקררו בעצלות ובכבדות וכו', אפלו שמחו ולבו אטומים ולא יכול לכון כלל מה שלומד, אף על פי כן יתגבר בכח לומר אז בפיו את דברי הגמרא, משניות, מדרש וזהר.

(מנחת ע'ני אות כ"ה)

(יח) כל אדם מישראל מחיב בהחלט ללמוד חכמת הקבלה – ואם לא למד חכמת הקבלה, הוא מחיב להתגלגל ולבוא עוד פעם בעולם הזה

הנה נודע מפי סופרים ופי ספרים אשר למוד חכמת הקבלה הוא מחיב בהחלט לכל אדם מישראל, ולו למד אדם כל התורה כלה, ובקי בש"ס ופוסקים בעל פה, גם ממלא במדות ובמעשים טובים יותר מכל בני דורו ולא למד חכמת הקבלה, הוא מחיב

להתגלגל ולבוא עוד פעם בעולם הזה כדי ללמד רזי תורה וחקמת האמת, שזהו מובא בכמה מקומות במדרשי חכמינו זכרונם לברכה.

והוא חיוב גמור בהחלט על כל אדם מישראל, ללמד ולהבין רזין דאורייתא וכל דרכי השפעותיו יתברך לתחתונים, שהם עקר חכמת האמת ושכר הנשמות לעתיד לבוא.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשגל זכר צדיק לברכה, הקדמה לספר פי חכם)

(יט) חכמי הגויים כלם אינם יודעים ביצירה מה שיודע קטן שבישראל

אין חכמי הגויים, שכלם אינם יודעים ביצירה מה שיודע קטן שבישראל. ותועלת שאר החכמות להיות סלם לחכמת ידיעת הבורא.

(רבינו משה בן נחמן, הרמב"ן, כתבי רמב"ן, מאמר תורת ה' תמימה, עמוד קנ"ה)

(כ) חייבים לדעת אותה פי מצוה היא עלינו

חייבים לדעת אותה, כי מצוה היא עלינו: "וידעת היום והשבת אל לבבך, כי השם הוא האלקים". הרי שחייבים אנחנו לידע בידיעה ולא באמונה בלבד, אלא בדברים המתישבים על הלב.

(רבינו משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, ספר מלחמות משה, כללים, עמוד שמ"ט)

(כא) כל חכמת הקבלה היא רק לדעת הנהגתו של הרצון העליון

כל חכמת הקבלה היא רק לדעת הנהגתו של הרצון העליון, על מה ברא כל הבריות האלה? ומה הוא רוצה בהם? ומה יהיה סוף כל סיבובי העולם? ואיך מתפרשים כל הגלגולים האלה אשר לעולם, שהם כל כך זרים, כי כבר שער הרצון העליון בעצמו סיבוב הנהגה זאת הגומרת בשלמות גמור. ואלה השעורים הם מה שאנו מפרשים בסוד הספירות והעולמות.

(רבינו משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, דעת תבונות עמוד 21)

**(כב) הפתאים היתושים נמנעים מיראתם מלהתעסק
בחכמת האמת, ולבם שרש פורה ראש ולענה, ועלתה
בהם חלודת טיט ורפש, לכפר בחכמת האמת, ואומרים
שאין בתורה אלא פשטיה ולבושיה בלבד, ואין ספק פי
לא יהיה להם חלק בעולם הבא**

ומה יעשו הפתאים היתושים אשר בזמננו זה, בהיותם
חכמים שמחים בחלקם וששים בעבודתם, ואינם יודעים כי
מיראתם לכנס בהם הם נמנעים מלהתעסק בה פנזפר, ועל כן גבעות
אלו נתקלקלו, ולבם שרש פורה ראש ולענה, ועלתה בהם
חלודת טיט ורפש, לכפר בחכמת האמת, ואומרים שאין
בתורה אלא פשטיה ולבושיה בלבד, ואין ספק כי לא יהיה
להם חלק בעולם הבא, ועליהם נאמר "הנה עבדי יאכלו ואתם
תרעבו".

(רבינו חיים ויטאל, פתבי האר"י, עץ חיים חלק א', הקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכותו
יגן עלינו אמן, י"א - י"ב)

**(כג) מי שפבד וקשה בענין העיון בתלמוד, מוטב לו
שיניח את ידו ממונו, ויעסק בחכמת האמת**

התלמידי חכמים העוסקים בתורה לשמה ולא לשמו לעשות לו
שם, צריך שיעסק בתחלה בחכמת המקרא והמשנה והתלמוד כפי
מה שיוכל שכלו לסבל, ואחר כל יעסק לדעת את קונו בחכמת
האמת, וכמו שצוה דוד המלך עליו השלום את שלמה בנו "דע את
אלק"י אביך ועבדהו", ואם האיש הזה יהיה פבד וקשה בענין העיון
בתלמוד, מוטב לו שיניח את ידו ממונו אחר שפחן מזלו בחכמה
זאת ויעסק בחכמת האמת, וזהו שאמרו: כל תלמיד חכם שאינו
רואה סימן יפה בתלמוד בחמשת שנים שוב אינו רואה.

(רבינו חיים ויטאל, הקדמת מורינו הרב חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן, על שער
ההקדמות דף ב')

**(כד) הסכלים המתחכמים הפוערים פיהם נגד העוסקים
בחכמת הקבלה, אוי להם ולרע מזלם על סכלותם**

**והוללותם, כי לא ירויחו מזה, רק שהם מניאים את עם
השם מעלות להר קדשו**

ומפאן תשובה לסכלים המתחכמים, וחכמת מה להם, הפוערים פיהם נגד העוסקים בחכמת הקבלה, האומרים עליהם, כי קול דברים הם שומעים, ותמונה אינם רואים, **אוי להם ולרע מזלם על סכלותם והוללותם, כי לא ירויחו מזה, רק שהם מניאים את עם השם מעלות להר קדשו**, שהרי גם מלאכי מעלה יגיעים ואינם משיגים עצם הכבוד, ומרב תשוקתם מתאמצים לעלות לפנים ממחצתם, והנם שואגים על דרך אמרו, באהבתה תשגה תמיד ולא לשגגה יחשב להם.

אף שוכני בתי חמר, אשר בעפר יסודם, לא יחשב להם תשוקתם לשגגה, רק לשבח וגדלה וכבוד, **כי התועה בדרך וכונתו לבקש את בית המלך, והוא מחזר חלילה, לדעת איזה הדרך ישכן, לצדקה תחשב לו, ופרס מאת המלך יקבל על טרחו. וזהו האמת, ומה שאין בו ספק.**

(ספר פתם פיז לרבינו שמעון בן לביא זכותו יגן עלינו אמן, מחבר שיר בר יוחאי, טוב ורע הנכלל באדם)

**כה) הדוברים עתק על העוסקים בספרי הקבלה בגאווה
ובוז, עתידין לתן את הדין, כי תאלמנה שפתיהם בזה
ובבא, כי יסכר פי דוברי שקר, ודי להם סכלותם לענש
נפשם**

והדוברים עתק על העוסקים בספרי הקבלה בגאווה ובוז, עתידין לתן את הדין, כי תאלמנה שפתיהם בזה ובבא, כי יסכר פי דוברי שקר המתהללים באלילים מעשה ידי אדם, במופתים המרגשים, כפי הנגלה לסנורי עיניהם, ואת פעל השם הרוחני לא יביטו, כי הוא נשמה למרגש, ודי להם סכלותם לענש נפשם.

(ספר פתם פיז לרבינו שמעון בן לביא זכותו יגן עלינו אמן, מחבר שיר בר יוחאי, טוב ורע הנכלל באדם)

**כו) מי שְהִיָּה יְכוּל לְהַשִּׁיג סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְלֹא הַשְׁתַּדֵּל
לְהַשִּׁיגוֹ, נִדוּן בְּדִינֵי קָשִׁין**

כָּל אֶחָד מֵה שְׁמַלְמְדֵינ אֹתוֹ בְּבֶטֶן אִמּוֹ כֵּן יֵשׁ יִכְלֹת בְּגִדּוֹ
לְהַשִּׁיג. וּמִי שְהִיָּה יְכוּל לְהַשִּׁיג סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְהוּא לֹא יִשְׁתַּדֵּל
לְהַשִּׁיגוֹ, נִדוּן בְּדִינֵי קָשִׁין.

(הגאון רבי אליהו מוילנה, הגר"א, אבן שלמה חלק כ"ד)

**כז) אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֻלְקֵנוּ שְׁזָכִינוּ לְאוֹר הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ –
מִי שֶׁלֹּא רָאָה אוֹר סֵפֶר הַזְהָר לֹא רָאָה אוֹר מִיָּמָיו**

"וַיֵּצֵר יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאֲדָמָה כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף
הַשָּׁמַיִם", וְיֵשׁ לְעֵלְמָא דְאַנוּן אֲטִימִין לְבָא וְסִתִּימִין עֵינֵינוּ דְלֹא
מִסְתַּכְּלִין בְּרִזֵּי דְאוֹרֵייתָא וְלֹא יִדְעִין. דְּוֹדַאי חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעוֹף
הַשָּׁמַיִם אֲנוּן עִמֵּי הָאֲרֶץ. וְאַפִּילוּ בְּאֵלֵין דְאַנוּן נֶפֶשׁ חַיָּה לֹא אֲשַׁתְּכַח
עֶזֶר בְּהוֹן (בְּגִלוּתָא) לְשַׁכְּנִיתָא בְּגִלוּתָא וְלֹא לְמַשֶּׁה דְאִיהוּ עִמָּה. עַד
כָּאן לְשׁוֹן הַזְהָר.

**אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֻלְקֵנוּ שְׁזָכִינוּ לְאוֹרוֹ לִילָךְ וְלַהֲגוֹת בְּאַמְרֵי
נְעָם מִזֵּי זֶהָר עֲלִיוֹן אוֹר הַקְּדוֹשׁ, חֲכוּ מִמִּתְקִים וְכִלּוּ מִחֲמִדִּים,
מִים שְׁאִין לָהֶם סוּף וְקֶץ לְהִבִּין וְלַהֲשַׁכִּיל בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית
וּבְמַעֲשֵׂה הַמְּרֻכָּבָה, וְאִיךְ לְהִיּוֹת מְרֻכָּבָה לְהִתְיַחַד וְלַהֲשִׁיב נֶפֶשׁ אֶל
הַמְּקוֹר מִחֻצְבָּה וְשִׁרְשָׁה. וְזֹאת נֶחֱלֵט וְנִשְׁרֵשׁ בְּנֶפֶשׁ, אֲשֶׁר מִי
שֶׁלֹּא רָאָה אוֹר סֵפֶר הַזְהָר לֹא רָאָה אוֹר מִיָּמָיו.**

(רבינו צבי הירש מזידיטשוב זכותו יגן עלינו אמן, עטרת צבי, פרשת בהעלתך)

**כח) עַל יְדֵי סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁקוֹרָא הָאָדָם עוֹשֶׂה תְּקוּן
גָּדוֹל לְשַׁכְּנִיתָא בְּגִלוּתָא**

בְּסֵפֶר אוֹר יִשְׂרָאֵל פֶּרֶשׁ דְּהַכִּי קָאָמַר וְאִין עֲלִיהֶם תִּרְעַמְתָּ שְׁלֹא
לְמַדּוֹ הַסּוּד. דְּאִינוּן נֶפֶשׁ חַיָּה, הֵם הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הַלּוֹמְדִים הַפְּשֻׁט
וּמְנִיחִים הַסּוּד, עֲלִיהֶם הִיא הַתְּרַעַמְתָּ, לְפִי דְלֹא אֲשַׁתְּכַח עֶזֶר בְּהוֹן
בְּגִלוּתָא לְשַׁכְּנִיתָא, לְפִי שֶׁעַל יְדֵי סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁקוֹרָא הָאָדָם עוֹשֶׂה
תְּקוּן גָּדוֹל לְשַׁכְּנִיתָא בְּגִלוּתָא.

(הרב שלום בן משה בוזגלו, מקדש מלך חלק א' כ"ח)

**כט) לא יתפלל עד שילמד בזהר הקדוש הן רב הן מעט
קדם התפלה יקבע עצמו ללמד משניות, גמרא, זהר. ולא
יתפלל עד שילמד בזהר הקדוש הן רב הן מעט.**

(שלקן הטהור סימן צ"ג אות ב')

**ל) צריך לזהר שלא יוציא בשפתיו בחכמה זו מה שלא
שמע מאדם שראוי לסמוך עליו**

צריך שיהיה עמל בתורה פרד"ס שנאמר "או יחזק במעוזי".
ואל יחשב שיגלו לו רזי התורה בהיותו ריק, כדכתיב יהב חכמתא
לחכימין וצריך לזהר שלא יוציא בשפתיו בחכמה זו מה שלא שמע
מאדם שראוי לסמוך עליו, וכאזהרת הרשב"י וחבריו.

(תנאים ללמוד הקבלה מרבי חיים ויטאל אות י')

**לא) לפעמים ילמד באימה במעט איזה כתבים מהאר"י
זכרונו צדיק לברכה לחיי העולם הבא**

ויעסק באימה וביראה באיזה ספרי מוסר בכל יום בראשית
חכמה ושל"ה וחובת הלבבות, ולפעמים ילמד באימה במעט
איזה כתבים מהאר"י זכרונו צדיק לברכה לחיי עולם הבא, וכל
זה באימה וביראה ופחד השם. בדורות הראשונים הנה
נשמותיהם נשמות קדושות והיו נשמרים מנעוריהם מכל חטא
ועוון, והיו נשמותיהם ראויים ומסגלים ללמד חכמה זאת, אבל
עתה, בעוונותינו הרבים, שיש לנו גוף עכור וחמר עב, צריך האדם
לזכר ולכבס עצמו מכל חטא ולזכר נשמתו. ויבין האדם אם זכר
נשמתו כאשר אין יצר הרע מסיתו לשטות והבלים כאשר בתחלה,
ואז יוכל ללמד בכל פעם הכתבים.

**והשם יתברך יזכהו אם יזכר מחשבתו בקדשה באמת
ובתמים, שיפתח לו שערי החכמה בכתבי האר"י זכרונו לברכה
לחיי העולם הבא, אשר לא כן כל זמן שמלבש בתאוות גופניות**

בהבלי זמן, שהלמוד קשה לו מאד חס ושלום. צריך האדם לזכור גופו ונפשו בלמוד, כנזכר לעיל בלמוד הגמרא ותוספות, גם דברי אגדה שבגמרא המה מסגלים מאד לזכור נשמתו.

(הנהגות האדם מהרב הקדוש רבי אלימלך מליז'נסק זכותו יגן עלינו אמן, אות ד-ה-ו)

לב) נפתחו שערי החכמה על הרשב"י, להאיר לכל ישראל עד קץ הימים

רק בימי רשב"י, אחרי שלש עשרה שנה אשר היה במערה, נפתחו שערי החכמה עליו, להאיר לכל ישראל עד קץ הימים.

(רבינו משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום, עמוד י"ג)

לג) רשב"י חבר ספר הזהר, לפי ההארה אשר הגיע אליו בהתקנו במערה

הנה רשב"י חבר ספר הזהר, לפי ההארה אשר הגיע אליו בהתקנו במערה, וענינו חבור על התורה מבאר סודות גדולים לפי סדרי התורה עצמה. ושאר הספרים אשר נעשו מן האחרים, כגון ספר יצירה ופרקי היכלות וכיוצא. וכל הספרים אשר לראשונים, כגון ספר רזיאל, ספרא דחנוף וכיוצא, אינם על התורה ולפי סדרי תורה.

אך זהו חבור גדול ונורא המגלה עמק הסודות בברור רב על התורה עצמה, וזהו נקרא גלוי התורה בפנימיותה, כמו שעתיד הקדוש ברוך הוא לגלות התורה עצמה ביתר פנימיות עמקה גם כן לעתיד לבוא.

(רבינו משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום, עמוד כ"ד)

לד) הזהר הנעשה על התורה זה נקרא הפתח הגדול של כללות התורה

והיה רבי שמעון בר יוחאי מגלה סודות התורה, וחברים מקשיבים לקולו ומתחברים עמו להיות בחבור זה, כל אחד עונה

חלקו. כמו שנעשית המשנה על ידי התנאים, ורבנו הקדוש חבר סברת כלם ועשה מהם ספר המשנה.

כך רצה רבי שמעון בר יוחאי שיחבר ספר כלול ממאמרי כל בני שיבתו, ויהיה הספר מחבר על התורה. כי החבורים מדברים על ענינים פרטים, אך הזהר הנעשה על התורה זה נקרא הפתח הגדול של כללות התורה. והנה רבי שמעון בר יוחאי צוה לרבי אבא להיות כותב ומסדר את כל הדברים אשר ידברו החכמים בני הישיבה, בכל זמן וזמן ובכל מקום שהם, את הכל יסדר לפי סדר התורה.

(רבינו רבי משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום, עמוד כ"ד)

לה) אף מי שאין לו יד בחכמה זו לא ימנע משוט בספרי המקבלים

והרגיל בספר הזהר והתקונים וספרי המקבלים, בעיניו יראה ולבבו יבין גדל מעלת חכמה זו, וימסר נפשו עליה, ולכום צערא אגרא. אמנם אף מי שאין לו יד בחכמה זו לא ימנע משוט בספרי המקבלים המפרשים פונת התפלות וברכות ומצוות.

כי אז בשעת מעשה יתלהב לבו בזכרו כי הם דברים העומדים ברומו של עולם עמק עמק וגבוה מעל גבוה. אשרי ילוד אשה הבונה בשמים עליותיו ולא היא עובד בתפלתו לקבל פרס, רק כנון לתקון הדברים ששרשן לדעת קדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם, ולבו למו אב יצעק, שמעשה ידינו יכונן עלינו.

(חיים שאל, מערכת גדולים, ערך סוד)

לו) חכם אחד מכר ספר הזהר שלו, וחלם לו בלילה שקורין אותו 'בהמ"ה' – 'בהמ"ה' ראשי תבות ב'ערת ה'קדש מ'ן ה'בית, והלך והחזיר הזהר

ראיתי בספר כתיבת יד ישן, דחכם אחד היה לו ספר הזהר ומכרו. ובלילה היה מצערין אותו וקורין אותו בהמה, וביום ספר החלום ואמר לו תלמיד חכם אחד, כי הוכיח אותו שמכר הזהר וזהו

**בַּהֲמִ"ה, רֵאשֵׁי תַבּוֹת בְּעֶרְתָּ הַקֹּדֶשׁ מִן הַבַּיִת, וְכִשְׁמְעוּ הַלֵּךְ
וְהִחְזִיר הַזֶּהר, עַד כָּאֵן כְּתוּב בַּסֵּפֶר.**

(דבש לפי להחיד"א זכותו יגן עלינו אמן, מערכת ב' - ד')

(לז) המחלקת על הצדיקים הגדולים

בְּכֹל דוֹר וְדוֹר מִתְרַבֵּה וּמִתְגַּדֵּל מִחֲלֻקַּת עַל הַצְּדִיקִים, וְעַל פִּי רַב
עָקַר הַמִּחְלָקָת עַל אֱלוֹ הַצְּדִיקִים הַעוֹסְקִים לְקָרֵב נַפְשוֹת הַרְחוּקִים
בְּיוֹתֵר לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מִחֲמַת שְׁמִדַּת הַדִּין מִתְגַּדֵּל מְאֹד בְּאֱלוֹ
הַנִּפְשׁוֹת הַנִּזְכָּר לְעִיל. עַל כֵּן נִכְנָס טִינָא בְּלֵב הָעוֹלָם, וְלִפְעָמִים נִכְנָס
גַּם בְּלֵב גְּדוֹלֵי הַצְּדִיקִים לְחַלֵּק עַל הַצְּדִיקִים הַנִּזְכָּרִים לְעִיל,
הַמְקַרְבִּים אוֹתָם, עַד שְׁמִדְמָה לָהֶם שְׂאֵינָם מִתְנַהֲגִים כְּרְאוּי. וְזֶה
נִמְשָׁךְ וּמִשְׁתַּלְשֵׁל מִבְּחִינַת הַמִּחְלָקָת שֶׁחֲלָקוּ הַשֵּׁבִטִים עַל יוֹסֵף
הַצְּדִיק.

(רבינו נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו, לקוטי עצות המשלש, חלק גרים והתקרבות
רחוקים, ט"ז)

**(לח) אֱלוֹ הַסּוּדוֹת לֹא אֶתְמַסְרוּ לְכָל בַּר נֶשׁ, אֲלֵא
הַמְשֻׁפְּלִים חַד בְּדָרָא אוֹ תְּרֵי בְּדָרָא, וּבְדוֹר רַבִּי שְׁמַעוֹן
לֹא נִמְצְאוּ אֲלֵא שְׁבַעַה הַחֲבֵרִים.**

(הרמ"ק רבינו הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביר)

**(לט) לְקַבֵּעַ עֵתִים לְעֵין בְּסֵפֶר הַזֶּהר לִידַע מְקוֹר הָאוֹר
מִתּוֹק הוּא לְעֵינַיִם**

אֵי לֹאֵת בְּאֵתִי לְדַרְשׁ שְׁלוֹם חֲבֵרֵי אֲנָשִׁים כְּגִילִי לְהִיֹּת חֲרָדִים
עַל דְּבַר הַשֵּׁם לְקַבֵּעַ לָהֶם עֵתִים לְעֵין בְּסֵפֶר הַזֶּהר לִידַע מְקוֹר
הָאוֹר מִתּוֹק הוּא לְעֵינַיִם.

(בעל עטרת צבי מזידיטשוב, סוד מרע דף ד:)

**מ) עת לעשות להשם ולהציל מה שאפשר עוד להציל,
לצאת מהגדר להפיץ חכמת הקבלה בקרב העם**

זה זמן רב אשר מוסר כליותי ירדפני יום יום, לצאת מגדרי ולחבר איזה חבור יסודי בדבר נשמת היהדות והדת ובידיעת מקוריות חכמת הקבלה ולהפיצו בקרב העם, באפן שישוגו מתוכו הפרות והבנה בכלל הדברים העומדים ברומו של עולם פראוי, באפים וצביונם האמתי.

ולפנים בישראל, בטרום שנתגלתה בעולם מלאכת הדפוס, לא היו בקרבנו ספרים מזיפים בענינים הנוגעים לנשמת היהדות וכו', משום שפמעט לא היה בקרבנו מחבר בלתי אחראי על דבריו, וזאת מטעם פשוט, כי הנה אדם בלתי אחראי על פי רב איננו מהמפרסמים, לפיכך אם במקרה יצא אחד והעיו פניו לחבר חבור כזה, הרי לא היה כדאי לשום מעתיק להעתיק את ספרו, כי לא ישלמו לו שכר טרחתו אשר עלה כרגיל סכום חשוב, ונמצא שהיה משפטו חרוץ מאליו להאבד מתוך הקהל.

ובעת ההיא גם יודעי דבר לא היה להם שום ענין ויתביעה לחבר ספרים מהסוג הנזכר לעיל, משום שהידיעות הללו אינן נחוצות להמון העם, אלא להפך היה להם ענין להסתיר הדבר בחדרי חדרים, מטעם "כבוד אלקים הסתר דבר", כי נצטוינו להסתיר את נשמת התורה והעבודה מאותם שאינם צריכים לה או אינם כדאיים לה, ולא לזלזל בה ולהציגה בחלונות ראיה לעמת תאונתם של המסתכלים בארבות או בעלי התפארות, כי כן כבוד אלקים מחיב אותנו.

אולם מעת שמלאכת הדפוס נתפשטה בעולם ואין המחברים צריכים יותר למעתיקים דברייהם ונתמעט המחיר הגבוה של הספר, הנה עם זה הוכן הדרך גם למחברים בלתי אחראים למעשייהם לעשות ספרים ככל אות נפשם לפרנסה ולכבוד וכדומה, ואת עצם מעשה ידיהם אינם מביאים בחשבון, ולפעל ידיהם לא יביטו קלל.

ומהעת ההיא התחילו להתרבות הספרים גם מן הסוג האמור לעיל, אשר בלי שום למוד וקבלה פה אל פה מרב מסמך לכה, ואפלו בחסרון ידיעה בכל אותם הספרים הקדמונים שיש להם שיכות לסוג הזה, הולכים מחבריהם ומוציאים סברות מדמם ובשרם עצמם ומכל בוקי סריקי, ותולין הדברים ברומו של עולם לציר בזה נשמת האמה וכל אוצרה הכביר. וככסילים לא ידעו להזהר גם אין להם דרך לידע זאת, אשר מביאים לדורות דעות משבשות, ובתמורת תאוותיהם הקטנטנות חוטאים ומחטיאים את הרבים לדורות.

מא חכמת הקבלה נמצאת סגורה ומסגרת באלף עזקאות עד היום הזה

ולאחרונה העלו צחנם מעלה מעלה, כי גם תקעו את צפריניהם בחכמת הקבלה, מבלי לשים לב אשר חכמה זאת נמצאת סגורה ומסגרת באלף עזקאות עד היום הזה, עד אשר אין יוצא ובא בתוכה להבין אף מלה אחת במשמעותה הראויה, ואין צריך לומר איזה קשר בין מלה אחת לחברתה, כי בכל הספרים האמתיים שנתחברו עם היום אין בהם זולת רמזים דקים, אשר בדחק גדול המה מספיקים רק בשביל תלמיד מבין מדעתו לקבל פרושם מפי חכם מקבל ומסמך לכה.

והנה גם "שמה קננה קפוז ותמלט ובקעה ודגרה בצלה" ונתרבו בימינו אלה חוברי חבר אשר עושים שם מטעמים פאלה שהמה לגעל נפש לכל המסתכלים בהם. ויש מהם שיפליגו עוד לעלות על ראש הפסגה, ולוקחים להם מקום הראוי לראשי הדורות, שעושים עצמם כיודעים לברר בין ספרי הקדמונים והראשונים זכרונם לברכה, להורות לצבור איזה ספר ראוי להגות בו ואיזה ספר שאינו כדאי לטפל בו משום שמלא דברי הזיהר, חס שלום, וכדי בזיון וקצף.

כי עד עתה היתה מלאכת הברור הזאת מיחסת ומגבלת רק לאחד מעשרה ראשי דורות, ועתה נבערים יתעללו בה.

ולפיכך נשתבשה מאד דעת הצבור בתפיסת העניינים האלה, ועוד נוסף כי נוצרה אִוירה של קלות דעת וכל אחד חושב לעצמו אשר די לו בסריקה אחת בשעת הפנאי להתבונן ולבקר בדברים נשגבים אלו, ועוברים ביעף על כל עולם החכמה הגבוה ומקוריות נשמת היהדות בטיסה אחת כמו המלאך הנודע, ומוציאים מסקנות כל אחד לפי הלך רוחו.

ואלה הן הסבות שהוציאו אותי מחוץ לגדרי, והחלטתי כי עת לעשות להשם ולהציל מה שאפשר עוד להציל. וקבלתי על עצמי לגלות שעור מסים מהמקוריות הנוגעת לסוג האמור ולהפיצו בקרב העם.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, מאמר עת לעשות)

מב) רשב"י זכרונו לברכה היה בו כח להלביש הדברים ולדרשם, באפן שאף אם ידרשם לרבים, לא יבינם אלא מי שראוי להבינם, לכן נתן לו "רשות" לכתב ספר הזהר

הנה דבר זה מבאר בספר שער מאמרי רשב"י להאר"י זכרונו לברכה, בפרשת משפטים זהר, דף ק'. וזה לשונו: דע, כי נשמות הצדיקים יש מהם מבחינת אור המקיף. ויש מהם שהם מבחינת אור פנימי. וכל אותם שהם מצד אור מקיף, יש בהם כח לדבר בנסתרות וסודות התורה דרך פסוי והעלם גדול, כדי שלא יובנו אלא למי שראוי להבינם.

והנה רבי שמעון בר יוחאי עליו השלום, היתה נשמתו מצד אור המקיף. ולכן היה בו כח להלביש הדברים ולדרשם, באפן שאף אם ידרשם לרבים, לא יבינם אלא מי שראוי להבינם. ולכן נתן לו "רשות" לכתב ספר הזהר. ולא נתן "רשות" לרבותיו או לראשונים אשר קדמו לו, לכתב ספר בחכמה הזאת, עם היות שודאי היו יודעים בחכמה הזאת יותר ממנו. אבל הטעם הוא שלא היה בהם כח להלביש הדברים כמוהו.

מג) גדל העלמות ספר הזהר שאין כל מח ומח יכול להבין דבריו – מזמן רשב"י ותלמידיו בעלי הזהר עד זמנו של האר"י זכרוננו לברכה, לא היה אף אחד מהמחברים שיבין דברי הזהר והתקונים פמו האר"י זכרוננו לברכה

וזהו מה שכתוב: בריה דיוחאי דע לאסתמרא ארחוי, (בנו של יוחאי דע לשמור דרכיו). ובזה תבין גדל העלם ספר הזהר, אשר כתב רשב"י, שאין כל מח ומח יכול להבין דבריו.

תמצית דבריו: אשר ענין באורי דברים בחכמת האמת אינו תלוי כלל בגדלותו וקטנותו של החכם המקבל, אלא הוא ענין הארת הנשמה המיוחדת לדבר זה, אשר הארת נשמה זאת היא בחינת נתינת "רשות" מהשמים לגלות חכמה העליונה. ונמצינו למדים, אשר מי שלא זכה לרשות הזאת, אסור לו לבאר באורים בחכמה זו, משום שאינו יכול להלביש הדברים הדקים ההם במלים המתאימים לדבר, באופן שלא יפשו המעינים בה.

שמשום זה לא מצינו שום ספר מסדר בחכמת האמת מלפני ספר הזהר של רשב"י. כי כל הספרים שקדמוהו באותה החכמה, אינם מגדרים בשם באורים בחכמה, אלא רק רמזים בעלמא, וגם בלי סדר של קודם ונמשך, כנודע למוצאי דעת. עד כאן הבנת דבריו זכרוננו לברכה.

ויש להוסיף כפי מה שקבלתי מפי סופרים ומפי ספרים, אשר מזמן רשב"י ותלמידיו בעלי הזהר, עד זמנו של האר"י זכרוננו לברכה, לא היה אף אחד מהמחברים שיבין דברי הזהר והתקונים כמו האר"י זכרוננו לברכה. וכל החבורים האלו שקדמוהו, אינם אלא בבחינת בעלי רמז בחכמה זו. וגם ספרי החכם הרמ"ק זכרוננו לברכה בכללם.

וגם על האר"י זכרוננו לברכה עצמו ראוי לומר אותם הדברים שאמר על רבי שמעון בר יוחאי. דהינו, אשר לקודמיו של האר"י זכרוננו לברכה לא נתנה רשות מהשמים לגלות

באורי החכמה, ולהאר"י זכרונו לברכה נתנה הרשות הזאת.
 באפן שאין להבחין פאן משום גדלות וקטנות כלל, כי יכול להיות
 שמעלת הקודמים לו היתה לאין ערוך גדולה ממעלת האר"י זכרונו
 לברכה. אמנם להם לא נתנה הרשות לדבר זה. ולפיכך נשמרו
 מלכתב הבאורים השיכים לעצם החכמה, אלא הסתפקו ברמזים
 קצרים, שאינם נקשרים זה בזה כלל.

**מד) מעת שנתגלו ספרי האריז"ל בעולם, כל העוסקים
 בחכמת הקבלה הניחו ידיהם מפל ספרי הראשונים
 והגאונים שקדמו להאריז"ל, וכל חיי רוחם הדביקו רק
 בכתבי האריז"ל בלבד**

**מה) עקרי החבורים בחכמת האמת, אינם אלא ספרי
 הזרה והתקונים, ואחריהם ספרי האריז"ל**

ומטעם זה, מעת שנתגלו ספרי האר"י זכרונו לברכה
 בעולם, כל העוסקים בחכמת הקבלה הניחו ידיהם מפל ספרי
 הרמ"ק זכרונו לברכה, ומפל הראשונים והגאונים שקדמו להאר"י
 זכרונו לברכה, כמפרסם בין העוסקים בחכמה זו. וכל חיי רוחם
 הדביקו רק בכתבי האר"י זכרונו לברכה בלבד. באפן אשר
 עקרי החבורים הנחשבים בבחינת באורים בחכמה זו כראוי
 להיות, אינם אלא ספרי הזרה והתקונים, ואחריהם ספרי
 האר"י זכרונו לברכה.

(הרב הקדוש רבי יהודה אשגל זכר צדיק לברכה, גלוי טפח וכסוי טפחים)

מו) כל התורה כלה נאגרת על שם השם

דע כי כל התורה כלה היא כמו פרוש לשם השם ותברך, וזה
 סוד "תורת השם" בודאי... כל התורה כלה נאגרת על הכנויים, על
 השמות. והשמות הקדושים כלם תלויים על שם השם וכלם
 מתאחדים בו. נמצאת כל התורה כלה נאגרת על שם השם.

(רבי יוסף בן אברהם ג'יקטילה, שגרי אורה)

מז) למוד ספר הזהר בפשינו מבין מאי קאמר

אבל בתורה שבעל פה אם אינו מבין הפרוש: לענן למוד ספר הזהר בפשינו מבין מאי קאמר. עין צפון שמיר סימן ב' או מ"ד: למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו. והאריך בזה במגדל עז (כפר חב"ד תשמ) עמוד תלח מכמה וכמה מקורות שאפילו לא ידע מאי קאמר מכל מקום נחשב למוד. ועין להלן הערה 9 ממעבר יבק.

ואולי לפי מה שכתבנו לעיל (סימן א' הערה 52/א מלקוטי תורה), שלמוד הזהר בכלל שליש במקרא. מובן שדינו כמקרא לגמרי, ויוצא אפילו אינו מבין פרוש המלות. וכדלעיל (הערה 2/7) לענן אגדות.

(הערות על שלחן ערוך הרב של הגאון רבי זלמן, להרב מרדכי שמואל אשכנזי ראב"ד כפר חב"ד, 2/ה)

מח) פי לדברי הזהר, ספרו הוא המלאך הגואל אותנו, ואפלו אם תטעה באיזה מקום אין שגגתך עולה זדון

והביא מאמרי הזהר, שבדור האחרון קדם משיח תתגלה החכמה הזאת, וכתב וזה לשונו: עת הזמיר הגיע דליזמר אינש פד זיל באורחא סודות התורה לקים ובלכתך בדרך כו'. פי לדברי הזהר ספרו הוא המלאך הגואל אותנו, ואפלו אם תטעה באיזה מקום אין שגגתך עולה זדון. עד כאן לשונו. ולמה אינו נזכר, כי בשעה שלומדים חלוקים שהוא יותר קשה, שאף בחלוקים יש קלפה ופרי כו', ועין בספרו שהאריך למענייתם בבטול דברי המקטרגים על למוד הקבלה. והגדול שבאחיו הרב מורינו הרב חיים ויטאל שכתב בספרו הקדוש עץ חיים, שמי שלא למד הנסתר הוא פגוף בלא נשמה ויצטרך לבוא בגלגול לתקון, ועין רבינו משה זכותא פרשת קדושים שהאריך בזה שכתב מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה אור התורה מחיה, דוקא הנסתר שנקרא אור התורה.

מט) בזהר הקדוש רואים השֵׁכֶר וְהַעֲנָשׁ – רַבֵּינוּ חַיִּים וַיִּטָּאֵל: מִצְוָה וְשִׁמְחָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִתְגַּלֶּה הַחֲכָמָה הַזֹּאת כִּי בְּזִכּוֹתֶיהָ יָבוֹא מְשִׁיחַ

ומה שֶׁכֶּתוּב בְּזֵהר עֲנֵשׁ עַל הַמְּגֵלָה חֲכָמָה הַזֹּאת, הַכֹּל הָיוּ לְאוֹתָן הַדּוֹרוֹת, אֲבָל בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ כְּתַב הַרְבֵּי רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל: מִצְוָה וְשִׁמְחָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִתְגַּלֶּה הַחֲכָמָה הַזֹּאת, כִּי בְּזִכּוֹתֶיהָ יָבוֹא מְשִׁיחַ, וְחָס וְשָׁלוֹם לֹמַר שֶׁיֵּשׁ סִכְנָה בְּדַבָּר. אֲךָ מִי שֶׁיֵּשׁ טִינָא בְּלִבּוֹ וְאַפְיִקוֹרְסוֹת נִזְרָקָה בּוֹ, לְזֶה הוּא סָמָא דְּמוֹתָא, כְּמוֹ שֶׁקָּרָה לְכַת הַדְּוֹעַ שֶׁנִּתְפַּקְרוּ וַיִּצְאוּ מִן הַדֵּת וְדָרְשׁוּ דְרָשׁוֹת שֶׁל דְּפִי בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ הוֹאִיל וְנִתְפַּקְרוּ תַּחֲלָה. וְזֶה קָרָה גַּם כֵּן לְצִדּוּקִים וּבִיתוֹסִי' שֶׁפָּקְרוּ הוֹאִיל שֶׁשָּׁמְעוּ מֵרַבָּם "אַל תִּהְיוּ כְּעַבְדִּים הַמְּשַׁמְשִׁין אֶת הַרְבֵּי עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס", וְעַל זֶה אָמְרוּ לְמִשְׁמַאִילִים בַּה סָמָא דְּמוֹתָא.

נ) אֵין שׁוּם לְמוֹד שְׂיָבִיא יִרְאֵת אֱלֹקִים בְּלִבּוֹ כְּמוֹ לְמוֹד הַזֵּהר, בְּרֵאוֹתוֹ גְּדֹל הַעֲנָשִׁים וְעַד הֵיכָן מַגִּיעַ פָּגָם שֶׁל עֲבָרָה

אֲבָל מִי שֶׁלִּבּוֹ תַּמִּים עִם הַשֵּׁם הוּא סָמָא דְּחֵיָא לְהַחֲיוֹת אֶת נַפְשׁוֹ, כִּי אֵין שׁוּם לְמוֹד שְׂיָבִיא יִרְאֵת אֱלֹקִים בְּלִבּוֹ כְּמוֹ לְמוֹד הַזֵּהר, בְּרֵאוֹתוֹ גְּדֹל הַעֲנָשִׁים וְעַד הֵיכָן מַגִּיעַ פָּגָם שֶׁל עֲבָרָה, כְּמוֹ שֶׁהָאֲרִיךְ בְּמַאֲמָרֵי הַחֲסִיד בַּעַל רֵאשִׁית חֲכָמָה. וְהַמְּשַׁכֵּיל יִשִּׁיג בְּלְמוֹדוֹ יִרְאֵת הַרוּמְמוֹת יִרְאֵת בְּשֵׁת, שְׂיִכְיִר גְּדֹלֶת יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית מֵרַב הָעוֹלָמוֹת וְהֵיכָלוֹת וּמִלְאָכִים הַנְּזַפְרִים בְּזֵהר הַקְּדוֹשׁ. וְזֶהוּ תַּכְלִית בְּרֵיאת הָאָדָם לְהַכִּיר אֶת בּוֹרְאוֹ, כְּהַלְשׁוֹן הַזֵּהר בְּגִין לְאִישְׁתַּמוּדַע לִיה. רַק לְשִׁמְשׁ בְּשִׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים הַנִּקְרָא קְבֻלַּת מַעֲשִׂיּוֹת וְהַשְּׁבַעַת הַמִּלְאָכִים בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָה זֶהוּ אֲסוּר גְּדוֹל.

וְכַתֵּב הָאֵר"י זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה בְּסִפְר "טַעֲמֵי הַמְּצוּוֹת" פְּרִשְׁתַּ שְׁמוֹת אֲזַהְרוֹת וְעֲנָשִׁים רַבִּים לְמִשְׁתַּמְשִׁים בְּזֵהר, וַיֵּשׁ סִכְנָה בְּדַבָּר מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ תַּעֲרוּבוֹת רַע בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָה, וּמִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדַע לְהַזְהֵר אוֹ

שלא נזדכך נפשו בתכלית להיות מפשט הגשמיות, אפֿשר להחטיאו
או להזיקו, כמו שקרה לכמה אנשים ששמעו בזה, אבל בלמוד
לחוד לא ידע דבר רע...

צא ולמד מחכם גדול שכתב לתלמידיו בספר שושן סודות
ומיחס אגרת להרמב"ם וזה לשון האגרת: כי רב זמני הייתי נבון
בתקנות הנמצאות בו, אבל פֿאשר השגתי חכמת הקבלה נודע
לי כל ספקות העצומות שנסתפקתי בהם כל ימי ונפתחו לפני
דלתות הנבוכות ונמסר בידי מפתחות החכמה והבאור על כל
נעלם. עד כאן לשונו בקצור, עין שם.

ועתה, אחי, ראה גם ראה לחכם שבחכמים, הרמב"ם זכרונו
לברכה, הגם שהיה צדיק גדול פֿאשר העיד עליו האר"י זכרונו
לברכה בספר הגלגולים בשרש נשמתו, שהיה בו ניצוץ שמואל
ירחינאה, ולכן היה חכם בכל החכמות ודגמאות פֿשמואל שהיה
בקי בקביעות דירחא והיה אסיא דרבי כידוע, ואף על פי כן טעה
בכמה דברים שהשיג בשכל האנושי, כמו שכתב הרב יוסף גיקטאלי
בספר גנת אגוז, שמה שכתב הרמב"ם שהשמות הם הסממי, שגה
בזה. גם מה שכתב שהמלאכים גבוהים מנשמת האדם, לא כן
האמת על פי קבלה, ודי בזה לאון שומעת.

ומה שכתב רבינו שלמה לוריא, ואף שבני אדם אינן מניחים
תפלין בחל המועד וכו', שתפסו סברת רבינו יוסף בעל הבית יוסף
בסימן ל"א העיד הפוך דבריו, שבתחלה היו מניחים תפלין בחל
המועד ואחר כך מצאו שכתב הרשב"י במאמר אחד שאסור להניח
בחל המועד, ועל כן נמנעו מלהניח. עד כאן לשונו. ועל הבית יוסף
יש לסמוך יותר, שהיה בארץ ישראל וראה בעצמו סבת מנהגם, מה
שאין כן הרב שלמה לוריא שמע שמועה רחוקה ואינו דומה שמיעה
לראיה.

(וכוחא רבה - הרב בנימין זאב מסלאנים והרב יוסף מנעמירוב)

**[וּנְכַתֵּב בְּסֵפֶר – הַגָּאוֹן הַעֲדִיק רַבִּי יַעֲקֹב מֵאִיר שְׁכֵטֵר
שְׁלִיט"א תשנ"ח]**

**(נא) על ידי הזהר תבוא הגאלה ברחמים – וכמה בני
נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך, פד יתגלי
לתתא בדרא בתרא באסוף יומיא, ובגיניה וקראתם דרור
בארץ**

בתקוני זהר (סוף תקון ששי, דף כד.): **וְכַמָּה בְּנֵי נָשָׂא לְתַתָּא
יְתַפְרָנְסוֹן מֵהַאי חֲבוּרָא דִּילְךָ, פֶּד יתגלי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרָּא
בְּסוּף יוּמֵיָא, וּבְגִינֵיה (ויקרא כה, י) וְקִרְאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְץ. עַד כָּאן.
[וכמה בני אדם למטה יתפרנסו, רוצה לומר יעסקו ויחיו, מזה
החבור שלך, כאשר יתגלה למטה בדרור האחרון, בסוף הימים, ועל
ידי זה יקום "וקראתם דרור בארץ"], וכתב שם הגר"א **בבאורו:
שִׁגְאָלוֹ עַל יְדֵי לְמוֹד הַזֶּהר, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.****

(נב) בהאי חבורא דאיהו ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא

וכן בזהר (חלק ג' דף קכ"ד): **"בְּהַאי סֵפֶר הַזֶּהר, יִפְקוֹן בֵּיה מִן
גְלוּתָא" – וְסִיּוּם לְשׁוֹן הַזֶּהר הוּא: יִפְקוֹן בֵּיה מִן גְלוּתָא "בְּרַחֲמֵי". כִּי
יֵשׁ חֲלוּק גְדוֹל בֵּין אִם יוֹצֵאִים מֵהַגְלוּת שְׁלֵא עַל יְדֵי רַחֲמִים חֵס
וְשְׁלוֹם, לְבֵין אִם יוֹצֵאִים מֵהַגְלוּת בְּרַחֲמֵי. וְכֹכֵל הַנְּרָאָה, שְׁלֵמוֹד הַזֶּהר
הַקְּדוּשׁ הוּא סְגֻלָּה לְצֵאת מֵהַגְלוּת בְּרַחֲמִים, בְּכִלּוּת וּבַפְּרָטוּת, כֹּל
אַחַד מֵהַגְלוּת שְׁלוֹ הַגְּשָׁמִי וְהַרוּחָנִי [כִּידוּעַ הַרְעִיוֹן אוֹדוּת שְׁנֵי סוּגֵי
קִנְיָן מְשִׁיכָה בְּפָרָה, הָאֶחָד קוֹרָא לָהּ וְהִיא בָּאָה, וְהַשְּׁנִי מְכִישָׁה בְּמַקְל
(כְּדֵאִיתָא בְּקִדּוּשֵׁי כ"ב)], וְאַנּוּ מִבְּקָשִׁים מֵהֵשֵׁם יִתְבַּרְךְ שִׁיקְרָבְנוּ אֵלֵינוּ
בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּבַחֲיַנַּת קוֹרָא לָהּ וְהִיא בָּאָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּשִׁיר
הַשִּׁירִים "מְשַׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה הֵבִיאֵנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה
בְּךָ" (עֵינָן תַּפְּאֶרֶת שְׁלֵמָה פְּרִשְׁת וַיְחִי) וְלֹא בְּבַחֲיַנַּת הַכִּישָׁה בְּמַקְל חֵס וְשְׁלוֹם.**

(נג) המעלה הגדולה בלמוד הזהר – גם ללא הבנה

החיד"א כותב בספר שם הגדולים (מערכת ספרים ערך ב', דבור
המתחיל בהיר), **שֶׁאִין לְמוֹד גְּבוּהָ נַעֲלָה יוֹתֵר מִלְמוֹד הַזֶּהר, הַמֵּאִיר**

את הנפש ומזכר ומטהר את הנשמה, אפלו אינו מבין ולא ידע מאי קאמר, עין שם.

נד) אפלו גרסת לשון הזהר, כאלו עוסק עם צדיקים בגן עדן

והרמ"ק זכרוננו לחיי העולם הבא כתב בספרו אור נערב (חלק ה' פרק ב') וזה לשונו: "וזה בדוק, כי אפלו גרסת לשון הזהר יראה אל האדם שמחה בנפש ביראת השם, כאלו עוסק עם צדיקים בגן עדן. ואם גברא לא חזי, מזליה חזי, עין שם.

נה) אפלו מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת – ומבטח שהוא בן עולם הבא

ובספר פסא מלך על תקוני זהר (תקון מ"ב) כתב וזה לשונו: "כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה להבין אפלו מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת (עין שם דבר מבהיל) ומבטח שהוא בן עולם הבא", עד כאן.

נו) כי מה יגן עלינו מן המקטרגים, אם לא קריאתנו בחכמה זאת הנפלאה והעמקה

והגאון רבי צמח זכרוננו לחיי העולם הבא (מבוא בסוף ההקדמה לעץ חיים) כותב וזה לשונו: "כי מה יגן עלינו מן המקטרגים, אם לא קריאתנו בחכמה זאת הנפלאה והעמקה, ומכל שכן בדור הזה, ומכל שכן ספר התקונים, אשר מובא מהאר"י הקדוש שנעשה לתקון עולם עשיה", עד כאן.

נז) ללמוד לפני כל תפלה מאמר אחד מהזהר הקדוש או מהתקונים

ובלקוטי תורה מהרב הקדוש מטשערנוביל זכותו יגן עלינו (בהדרכה ז'), מביא מהבעל שם טוב זכותו יגן עלינו: ללמוד לפני כל תפלה מאמר אחד מהזהר הקדוש או מהתקונים.

נח) **בְּכֹל לַיְלָה קִדְּם הַשָּׁנָה מִמָּוֶשׁ, תִּלְמַד מֵאֹמֶר אֶחָד
מִתְקוּנֵי זֶהָר**

ובמכתב מהבעל שם טוב להרב הקדוש רבי דוד מניקולייאב זכותו יגן עלינו כתוב, וזה לשונו: "אבל איעצך ויהי אלקים אתך, בכל לילה קדם השנה ממש, תלמד מאמר אחד מתקוני זהר וכו'". ועוד רבים אשר מפליגים בגדל למוד וקריאת הזהר הקדוש והתקונים בעקבתא דמשיחא דא, כמה תועלת יש בה לנפש להאירה, לתקנה ולזככה, ובזהר דא יפקון ביה מגלותא "ברחמי".

נט) **רַבִּי לֹוִי יִצְחָק בְּנֵדֶר עָלְיוּ הַשְּׁלוֹם (מְחַסְדֵי בְּרִסְלָב)
אָמַר לִי פַעַם, שְׁמַאֲז שְׁבַא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל בְּמִשְׁךָ שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה, הַסְּפִיק לְעֵבֵר אֶת הַזֶּהָר לְמַעַלָּה מִשְׁלֹשִׁים פְּעָמִים –
הָיָה מְחַלֵּק לְעֵצְמוֹ כֹּל פְּרִשָׁה לְשִׁבְעָה חֻלְקִים, וּבְכֹל יוֹם
לְמַד חֵלֶק אֶחָד, כְּגוֹן בְּפְרִשָׁה שֵׁישׁ בְּהַ עֶשְׂרִים דְּפִים זֶהָר,
הָיָה מְחַלֵּק לְשִׁבְעָה הַחֻלְקִים, וְהָיָה לוֹמֵד כְּשִׁלְשָׁה דְּפִים
לְיוֹם, וְאֵלּוּ פְּרִשָׁה שֶׁל אַרְבָּעָה דְּפִים בְּלִבָּד, הָיָה לוֹמֵד
מְעַט יוֹתֵר מֵעֲמוּד זֶהָר לְיוֹם**

הרב החשוב רבי לוי יצחק בנדר עליו השלום אמר לי פעם, שמאז שבא לארץ ישראל במשך שלשים שנה, הספיק לעבר את הזהר למעלה משלשים פעמים! היות שמדי שנה בשנה היה מסים את כל הזהר. בגדל הישוב הדעת שבו, וסדרו הקפדני – סדר לעצמו את למוד הזהר באפן כזה, שיוכל לסים מדי שבוע בשבוע את הזהר של הפרשה הזו, והיה מחלק לעצמו כל פרשה לשבעה חלקים, ובכל יום למד חלק אחד, כגון בפרשה שיש בה עשרים דפים זהר, היה מחלק לשבעה החלקים, והיה לומד כשלושה דפים ליום, ואלו פרשה של ארבעה דפים בלבד, היה לומד מעט יותר מעמוד זהר ליום.

ס) **כְּשִׁלּוּמְדִים כֹּל יוֹם דָּף אֶחָד, אֲזִי בְּמִשְׁךָ שָׁנִים סְפוּרוֹת
זוֹכִים לְעֵבֵר עַל כָּל הַזֶּהָר וְעַל תְּקוּנֵי זֶהָר וְהַזֶּהָר חֲדָשׁ –**

**זֶה מִחְדִּיר בְּאֲדָם הַרְבֵּה יִרְאֵת שָׁמַיִם בְּנִעַם וּבְזִיו מִיַּחַד,
כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ**

ואף אלו שאינם בעלי סדר כל כף, בכל זאת צריכים לקבץ
ללמד מדי יום לפחות דף אחד של זהר, כגון לפני קריאת שמע שעל
המטה, או בזמן מסים אחר. ובאופן כזה, כשלוֹמְדִים כל יום דף
אחד, אֲזִי בְּמִשְׁךָ שָׁנִים סְפוּרוֹת זֹכִים לַעֲבֹר עַל כָּל הַזֶּהָר וְעַל
תְּקוּנֵי זֶהָר וְהַזֶּהָר חֲדָשׁ, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה עֲנִינִים שְׂמֵבִינִים בָּהֶם מְעַט,
ובפרט בדברי אגדה שבהם, המאירים את היהדות. ואחר כך,
כשלוֹמְדִים פֶּעַם שְׁנֵיָה, זֹכִים לְהִבִּין מְעַט יוֹתֵר. וְזֶה מִחְדִּיר בְּאֲדָם
הַרְבֵּה יִרְאֵת שָׁמַיִם בְּנִעַם וּבְזִיו מִיַּחַד, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ.

**סא) רבי שמעון בר יוחאי קדש כל כף את לשון התרגום,
עד שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון התרגום, יש
להם פח לעורר להשם יתברך**

רבינו אומר בשיחות הר"ן (אות ק"ט), שרבי שמעון בר יוחאי
קדש כל כף את לשון התרגום, עד שאפלו שאר דברים הנכתבים
בלשון תרגום, יש להם פח לעורר להשם יתברך, עד כאן לשונו.
ויתכן שלכן סדר בעל האקדמות את פיוטו הנפלא בלשון תרגום,
בגלל ההתעוררות שיש בלשון הזו, כי רשב"י הכניס התעוררות
דקדושה בלשון התרגום.

**סב) דע, שעל ידי למוד הזהר, נעשה חשק לכל מיני
למודים של התורה הקדושה**

ועוד אומר רבינו הקדוש (שם אות ק"ח): "ודע, שעל ידי למוד
הזהר, נעשה חשק לכל מיני למודים של התורה הקדושה", עד כאן
לשונו. הרי לנו סגולה בדוקה להגיע לצמאון לדבר השם.

סג) קבלה מהבעל שם טוב זכותו יגן עלינו: צריך מלמד (לתלמידים) ללמד זהר, שהוא בחינת עץ החיים, שיכול להמשיך נשמה לתלמידים. כי מה שהרב נותן שכל ישר להתינוק, בזה מניח בו נשמה אמתית

ומובא מהרב הקדוש רבי פנחס מקאריץ זכותו יגן עלינו, בספר אמרי פנחס השלם (דף ק"ו), וזה לשונו: "צריך מלמד (לתלמידים) ללמד זהר, שהוא בחינת עץ החיים, שיכול להמשיך נשמה לתלמידים. כי מה שהרב נותן שכל ישר להתינוק, בזה מניח בו נשמה אמתית", עד כאן לשונו. (ואני שמעתי שזה מקבל עוד מהבעל שם טוב זכותו יגן עלינו). כי הזהר מלהיב ומאיר את הנשמה של כל איש מישראל, באפן שיוכל להשפיע הארה של נשמה קדושה גם בזולתו.

סד) על ידי הזהר נגאלין מהגלות הפרטי – לעלות לעולם העליון עם רכוש של כמה וכמה פעמים זהר הקדוש

באם יזכה האדם וירגיל עצמו בקצת יגיעה לקרא מדי יום דף של זהר, אזי כשיעלה לעולם העליון, יעלה עם רכוש של כמה וכמה פעמים זהר הקדוש, כמה וכמה פעמים תקונים, כמה וכמה פעמים זהר חדש, גם אם אומרם רק בשפתיו כנזכר לעיל, כי הרי שם, בעלמא דקשוט, יזכה להבין הדברים לאשורם, כמובא שאם אדם לומד בעולם הזה ואינו מבין, יזכה להבין לעתיד לבוא (עין שיחות הר"ן אות כ"ו). וזה צריך לחטף בהאי עלמא, ובפרט שהזהר בעצמו מבטיח "כי בזהר דא יפקון ביה מן גלותא".

והנה, כמו שיש גלות הכלל, כך יש גלות הפרט, וכמובא (עין בארץ בספרנו לקט אמרים חלק א' דף קס"ג) שבעקבותא דמשיחא מתגבר מאד גם גלות הפרט מלבד הגלות הכללית. שלכל אחד מישראל יש לו את הגלות והמצוקות שלו, ברוחניות ובגשמיות, וכמו שאומרים בתפלה בליל שבת קדש "ושויתי השם לקראתי שתרחמני עוד בגלותי, לגאלני ולעורר לבי לאהבתך" הינו שמבקשים רחמים

לצאת מהגלות הפרטית, בבחינת (תהלים סט יט) "קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גְאֹלָה".

סה) בְּזֹהַר דָּא יִפְקֹון בֵּיה מִן גְּלוּתָא, וְעוּד "בְּרַחֲמֵי"

ותהלה להשם יתברך שזכה אותנו בעת העלמה הנוראה הזאת, שהתגלה ספר הזהר הקדוש, המבטיח "כי בזהר דא יפקון ביה מן גלותא", ועוד "ברחמי". ומי הוא שאינו צריך לצאת ולהגאל מגלותו הפרטית ברחמים בגלות האחרונה הזאת. וכל זאת לזכותנו בו שנהגה ונעסק באמירתו לתקון הכלל והפרט, ולזכות לגאולת עולמים במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

(ונכתב בספר להגאון רבי יעקב מאיר שקטער)

סו) דְּרַךְ הַלְמוּד מֵרַבֵּינוּ נַחֲמֵן מִבְּרִסְלָב זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ אָמֵן – לְלַמֵּד בְּמַהִירוֹת וּבְזָרִיזוֹת וּלְבַלִּי לְדַקְדֵּק הַרְבֵּה בְּלְמוּדוֹ

ספר עמנו הרבה בענין זה, שטוב ללמד במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות, ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם, ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה, כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר.

סז) אֵין צְרִיכִין בְּלְמוּד רַק הָאֲמִירָה לְבַד לֹאמַר הַדְּבָרִים כְּסֹדֵר וּמִמִּילָא יִבִּין – מַעֲלַת רַבּוּי הַלְמוּד עוֹלָה עַל הַכֹּל

ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שיירצה להבין תכף, ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף יבין אחר כך, ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על פונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמר

רבותינו זכרונם לברכה (שבת סג.): 'לגמור והדר לסבר ואף על גב דלא ידע מה קאמר' שנאמר (תהלים קי"ט כ): "גרסה נפשי לתאבה" וכו'.

כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמרם ולחזור להתחיל ולגמרם פעם אחר פעם, ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמוד על דבריהם.

ודבר הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב, אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד. כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמור כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר, מאשר היה לומד בדקדוק גדול, כי זה מבלבל מאד מן הלמוד, וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בידם.

סח) ללמוד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם

אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות כנזכר לעיל בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקיים בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם. וכבר מבאר (שיחות הר"ן כ"ח) שיחתו של רבינו זכרוננו לברכה, שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה.

סט) לגמור בכל שנה כל ספרי הזהר ותקונים וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאר"י זכרוננו לברכה

ופעם אחד חשב רבינו זכרוננו לברכה מה שהאדם צריך ללמד בכל יום עד שאין היום מספיק, דהינו לגמור בכל שנה ש"ס עם הרי"ף והרא"ש, וארבעה שלחן ערוך הגדולים, וכל המדרשים כלם, וכל ספרי הזהר ותקונים וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאר"י זכרוננו לברכה. גם צריכין ללמד איזה שעור ביום בקצת עיון, ועוד

חשב הרבה דברים. גם צריכין לומר תהלים בכל יום, ותחנונות
ובקשות הרבה הרבה.

ואז ספר הרבה מענין זה שצריכין ללמד במהירות גדול
ובזריזות ולבלי לבלבל דעתו בדקדוקים הרבה מענין לענין.
והדברים הללו הם בדוקים ומנסים.

גם לא היה מצוה לחזור תכף על למודו, רק רצונו תמיד היה
ללמד הספר או הפוסק שלומד, כסדר מראשו לסופו בזריזות,
ואחר כך יתחיל פעם שני ויגמר אותו כלו. וכן פעם אחר פעם.

גם אמר לבל יהיה נבהל מזה שהזהיר שצריכין ללמד כל כך
בכל יום... 'ולא עליך המלאכה לגמור ואי אתה בן חורין להבטל
ממנה' (אבות ב טז).

(ספר שיחות הר"ן מברסלב אות עו)

ע) למוד הזהר נותן לי הרגעה

רבי פנחס מקאריץ זצ"ל אמר: הגלות הוא כל כך קשה, איך
קאן מיד ניט קיהלין (אי אפשר לי להתקדר), רק בשעה שאני לומד
זהר שפאר איך מיד אפ (נותן לי הרגעה).

(חכם הרזים)

עא) זוה"ר בגימטריא רי"ח

זוה"ר בגימטריא רי"ח, הוא סוד רי"ח אורות של עץ החיים
שבצעדן המאירים לגן, סוד ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן
(קרנים ודן דין מאמר י"ג).

(רגל ישראל, רבי צבי אלימלך מדינוב, מערכת ז' אות י"ד)

זהר הרקיע. זהר הוא אורות שבצעדן, ושם יש ש"פ ניצוצות
מאורות טמירין, מנין שלום עם ד' אותיות, מנין רבוע הני"ה על
אדנ"י, כנודע, ומנין ישלם הני"ה פעלך, ומנין רקיע, וזהו סוד
זוה"ר הרקיע (קרנים ודן דין מאמר י"ג).

(רגל ישראל, רבי צבי אלימלך מדינוב, מערכת ז' אות ט"ו)

כִּשְׁהֵיוּ שׁוֹאֲלִים לְהַבְעֵל שֵׁם טוֹב זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה לְחַיֵּי
הָעוֹלָם הַבָּא, אֵיזָה דְבַר, הִיָּה פּוֹתַח סֵפֶר גְּמָרָא אוֹ זֶהר וְהִיָּה
לוֹמֵד, וְאַחַר כֵּן הִיָּה מְשִׁיב. וְאָמַר: כִּי הָאֹר שְׁבָרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, הִיָּה צוּפָה בּוֹ מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, וְהִיָּכֵן גִּנְזוֹ לְצַדִּיקִים,
בְּתוֹרָה. וּכְשֶׁאָדָם הַצַּדִּיק לוֹמֵד תּוֹרָה לְשִׁמְהָ, צוּפָה מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד
סוּפוֹ.

(נוצֵר חֶסֶד קִאמָרְנָא)

* * *

לְקַט מְשִׁיחוֹת הַרְבֵּי מְלִיבוֹבְאוּיִטְשׁ זְכוּר צַדִּיק לְבִרְכָה

עב) לְמוֹד הַזֶּהָר מְרוֹמִים אֶת הַנֶּפֶשׁ – לְמוֹד הַמְדַרְשׁ
מְעוֹרֵר אֶת הַלֵּב – וְאִמִּירַת תְּהִלִּים בְּבִכֵי וּדְמָעוֹת "שׁוֹטְפֵת
אֶת הַכְּלִי"

ט"ו טַבַּת – הַסִּכַּת וְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל! הַעֵת הַזֹּאת הִיא מוֹעֵד
הַגְּאֻלָּה עַל יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ וְהִיסוּרִים הַבָּאִים עֲלֵינוּ הֵם חֻבְלֵי
מְשִׁיחַ. אֵין יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין אֶלָּא בְּתַשׁוּבָה. אֵל תִּאֲמִינוּ לְנִבְיָאֵי הַשְּׁקָר
הַמְבַטְיחִים לָכֶם יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת... זְכוּרוּ דְבַר הַשֵּׁם (יְרַמְיָהוּ יז, ה)
"אָמַר הַשֵּׁם אֲרוּר הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יְבַטַח בְּאָדָם וְשֵׁם בְּשָׂר זָרְעוֹ וּמִן הַשֵּׁם
יִסוּר לְבוֹ". שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד הַשֵּׁם אֶלְקִיךָ וְהִכֵּן עֲצֻמְךָ וּבְנֵי בֵיתְךָ
לְקַבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ. הַבָּא בְּקָרוֹב מִמֶּשׁ.

ט"ז טַבַּת – הַרְבֵּי "צִמַּח צְדָק" אָמַר פְּעַם בִּיחִידוֹת: לְמוֹד
הַזֶּהָר מְרוֹמִים אֶת הַנֶּפֶשׁ, לְמוֹד הַמְדַרְשׁ מְעוֹרֵר אֶת הַלֵּב, וְאִמִּירַת
תְּהִלִּים בְּבִכֵי וּדְמָעוֹת "שׁוֹטְפֵת אֶת הַכְּלִי".

(סֵפֶר חֲגִי וּמוֹעֲדֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁעַל יְדֵי ר. זְמִיר, וְכֵן נִדְפַס בְּסֵפֶר שִׁיחוֹת לְנֵעַר כְּרֵךְ ד' תשכ"ו –
תשכ"ח)

עג) בְּקֶשֶׁר לְכַנוּסֵי הַיְלָדִים, לְמוֹד הַזֶּהָר

הוֹרְאוֹתֵינוּ הָאֲחֵרוֹנוֹת שֶׁל כְּבוֹד קְדֻשַׁת אֲדָמוֹר (שְׁלִיט"א)
[זְכוּר צַדִּיק לְבִרְכָה] בְּקֶשֶׁר לְכַנוּסֵי הַיְלָדִים, לְמוֹד הַזֶּהָר וְכוּ',
מוֹכִיחִים לְמַעַלְהָ מִכָּל צֶל שֶׁל סִפְקָא, עַל גְּדֵל הַשְּׁעָה בָּהּ אָנוּ

נמצאים, ולכן דוקא ברגעים גדולים אלו מטלת החובה של כלנו, ללא יוצא מהכלל, להתגייס במרץ למבצעי הקדושים של כבוד קדשת אדמו"ר (שליט"א) [זכר צדיק לברכה], ובמיחד בכל הקשור למבצע "והשיב לב אבות על בנים". מבצע זה חייב להיות חקיק במוחנו ובלבבותינו, עשרים וארבע שעות ביממה, ועל כל אחד ואחת מאתנו, לתת לעצמו דין וחשבון, יום יום, שעה שעה, מה נעשה ומה יכול להעשות בענין זה.

(עלון כפר חב"ד תש"מ – תשמ"א, דבר המערכת)

עדר) בזה הלמוד יצאו עם ישראל מהגלות – "תשפן בתוך ירושלים... כי לישועתך קוינו וצפינו כל היום"

ישנם כמה סוגי אנשים בעם ישראל המתאבלים על חרבן בית המקדש. יש שרק פעם אחת בשנה ביום תשעה באב נזכרים בחרבן הבית ומתאבלים עליו, ויש שפעם אחת בחדש נזכרים בחרבן בית המקדש ומתפללים בעבורו, וישנם שבכל יום מתפללים על זאת.

אמנם גם זאת לא מספיק, כי האמת היא שצריך להתפלל ולצפות לבנין בית המקדש בכל רגע ורגע, וכפי שאנו אומרים בתפלה בברכת "תשפן בתוך ירושלים... כי לישועתך קוינו וצפינו כל היום", אם אנשי כנסת הגדולה ושבעים זקנים תקנו נסח שכזה, סימן שפך באמת צריכה להיות הצפיה לבנין בית המקדש ולישועת השם, בכל רגע.

וכך המחיש הגאון הצדיק רבי יוסף חיים זוננפלד זכר צדיק לברכה רבה של ירושלים את צורת הצפיה שצריכה להיות לכל איש מישראל, שאם מישהו יפתח את הדלת שבחדר בו אנו נמצאים, ויאמר: רבותי! דעו שהמשיח הגיע, מיד נקפץ ממקומנו כאדם שמחכה לאורחו החשוב שצריך להגיע בכל רגע.

ואחת מהעצות הגדולות והמפרסמות לצאת מהגלות היא, כידוע, למוד הזרה, כפי שכתוב בזהר הקדוש (רעיא מהימנא פרשת נשא דף קכ"ד): בהאי ספרא יפקון מגלותא, כלומר, בזה הלמוד יצאו עם ישראל מהגלות.

עדה) לקרא זהר בערף שני דפים ליום, בפרט לפני השנה, פי יש בכחה גם לזכר את הנשמה לפני שעולה לתת דין וחשבון – כל מי שיתרגל בכך יהיה קל לו יותר להבין את לשון התלמוד

וכך תמיד היה רגיל לומר מרן הגאון רבי בן ציון אבא שאול זכר צדיק לברכה, שיש לקרא זהר בערף שני דפים ליום, בפרט לפני השנה, פי יש בכחה גם לזכר את הנשמה לפני שעולה לתת דין וחשבון, ולהציל מעוון המר, וכל מי שיתרגל בכך יהיה קל לו יותר להבין את לשון התלמוד, עד כאן.

עו) במכירת חסול לא משלמים בהקפה – משיח צדקנו כבר עומד על סף הבית: בזמן פזה אין מקיפים, והקדוש ברוך הוא גובה מיד בו במקום, עבור כל עברה חס ושלום.

תכפו עלינו הצרות, ועד שהאחת אינה הולכת, כבר באה השנייה, ואין לה יום שאין קללתו מרבה מחברו, ואנו שואלים את עצמנו, מה חרי האף הגדול הזה?

את זאת הסביר ה"חפץ חיים" במשל נפלא: רבם של החנוניים ובעלי העסקים מוכרים ללקוחותיהם בהקפה למשך תקופה מסוימת, בתם התקופה הם גובים את החוב וממשיכים למכור בהקפה.

במה דברים אמורים? כשאינן בדעת החנוני או בעל העסק לסגור את החנות ולחסל את העסק מחמת סבה מסוימת, אולם כשבעל החנות עומד לסגור את החנות ולחסל את עסקיו, אז כשמופיע לקוח ומבקש לקנות בהקפה אומר לו המוכר: שמעני! אדוני, כל עוד שלא עמדת לחסל את עסקי, מכרתי לך ברצון בהקפה, אף לזמן ארוך, אולם עכשו, שאני סוגר את החנות ומחסל את העסק, אין לי אפשרות למכור בהקפה ואני נאלץ לבקש כסף מזמן.

וְזֶהוּ הַהֶסְבֵּר לְצָרוֹת וְלַפְרָעָנוּת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת וּבָאוֹת עֲלֵינוּ
תְּכּוּפּוֹת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל כָּבֵר עוֹמֵד בְּפָנָי סְגִירַת הַחֲנוּת
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְחִסּוֹל הָעֶסְקִים, כְּלוּמֵר, מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ כָּבֵר עוֹמֵד עַל
סֵף הַבַּיִת: בְּזִמְנֵי כִּזָּה אֵין מְקִיפִים, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹבֵה מִיַּד
בּוּ בַּמְקוֹם, עֲבוּר כָּל עֲבָרָה חֵס וְשְׁלוֹם, וְכִיּוֹן שֶׁעֲדִין לֹא חֲזַרְנוּ
בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, מְשׁוּם כִּי תִכְפּוּ עֲלֵינוּ צָרוֹת כְּדִי
שֶׁנִּטְהַר לְקִרְאָת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ מִמֶּשׁ.

(משלי החפץ חיים - לבוש יוסף להרבי יוסף אשר מועדים, תשס"ג)

**עז) כִּי לַמוֹד הַזֶּהר מְרוֹמָם עַל כָּל לַמוֹד, בְּשֶׁגֶם לֹא יָדַע
מֵאֵי קָאָמַר, וְהוּא תִקּוּן גָּדוֹל לְנִשְׁמָה – עַל יְדֵי לַמוֹד הַזֶּהר
נַעֲשֶׂה חֶשֶׁק לְכָל מֵינֵי לַמוֹדִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.**

וְהַחִיד"א (מוֹרָה בְּאַצְבַּע סִימֵן ב' אוֹת מ"ב) כְּתַב, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: "כִּי לַמוֹד
הַזֶּהר מְרוֹמָם עַל כָּל לַמוֹד בְּשֶׁגֶם לֹא יָדַע מֵאֵי קָאָמַר... וְהוּא
תִקּוּן גָּדוֹל לְנִשְׁמָה..." וְרַבֵּינוּ מוֹהַר"ן זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אָמֵן, כְּתַב
"שֶׁעַל יְדֵי לַמוֹד הַזֶּהר נַעֲשֶׂה חֶשֶׁק לְכָל מֵינֵי לַמוֹדִים שֶׁל הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה" (שיחות תר"ן אוֹת ק"ח), הִזְנוּ הַגַּם שְׂאֵינוּ מִבִּין, וְכַתַּב שֶׁם
שֶׁ"לַמוֹד הַזֶּהר מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד" עֵין שָׁם.

**על כָּל פְּנִים כְּדָאֵי לְכָל מֵי שְׂאֵינוּ בְּטוֹחַ שְׂיוּכַל לְגַמֵּר אֶת כָּל
הַתּוֹרָה בְּמִשְׁךְ יָמֵי חַיָּו, וּמֵי יוּכַל לְהַבְטִיחַ זֹאת, לְקַבֵּעַ זְמַן לְכָל
הַפְּחוֹת חֲצֵי שָׁעָה בְּכָל יוֹם, מְלַבֵּד כָּל לַמוֹדֵיו, לַעֲבֹר בְּאַמִּירָה
אֶת הַש"ס בְּבַלִּי, יְרוּשְׁלָמִי, סַפְרָא, סַפְרֵי, תוֹסַפְתָּא, מְכִילְתָּא,
זֶהר, תְּקוּנִים מְדַרְשִׁים. וּמֵאֵן דְּאֶחִיד בְּאוֹרֵיתָא אֶחִיד בְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא (וְעֵין בְּשֶׁלַחן עֲרוּךְ הַרְבַּ הַלְכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה פְּרָק ב' בְּסַעֲיָפִים י-יב-יג שָׁם
מִתְבָּאָר עֵינָן זֶה הֵיטֵב לְהַלְכָה וּלְמַעֲשָׂה).**

**עח) גְּרָסָה נִפְשֵׁי לְתַאֲוָה אֶף עַל גַּב דְּמִשְׁפַּח וְאֶף עַל גַּב
דְּלֹא יָדַע מֵאֵי קָאָמַר**

הָאֵמוּרָא רַבָּא שְׁהִיָּה מַעֲנֵקֵי הָעֵיוֹן בְּדוֹרוֹ, כְּדָאֵמְרִין בְּגִמְרָא
(שַׁבַּת פְּרָק ח') דְּקָא מְעֵין בְּשִׁמְעֵתָא וְיִתְבָּה אֶצְבַּעְתָּא דִּידִיהָ תוֹתֵי

כרעא וקא מניץ בהו וקא מבוען אצבעתיה דמא (כשהיה רבא מתעמק בלמודו, היה ממערך אצבעו ברגלו, והיה הדם נגר ממנה, ולא היה מרגיש בזה מרב התאמצותו בעיון בתורה), עם כל זה אמר במקום אחר (עבודה זרה י"ט) לעולם ליגרס אינש ואף על גב דמשכח ואף על גב דלא ידע מאי קאמר שנאמר גרסה נפשי לתאוה...

והחיד"א (בספר מראית העין עבודה זרה י"ט) כותב שמכח מאמר חכמינו זכרונם לברכה זה יש החולקים על המגן אברהם שכתב (בשלחן ערוך ארח חיים סימן נ') שבאם אינו מבין מה שלמד הרי זה לא נקרא למוד. והחיד"א עצמו פוסק שאם מבין פרוש המלות מקיים מצות למוד. ולכאורה משמע שסובר שזה גם לדעת המגן אברהם.

עט) הגאון רבי מנחם זעמבא זכר צדיק לברכה: גם בלי הבנה מקיים מצות למוד

וראיתי בהסכמת הגאון רבי מנחם זעמבא זכר צדיק לברכה על הספר ילקוט נחמני, וזה לשונו: "ראיתי חדוש בדברי רבינו הרב מלאדי זכר צדיק לברכה בלקוטי תורה ויקרא, שכתב דגם לדעת המגן אברהם בארח חיים, דאם אינו מבין למודו אינו מקיים בזה מצות תלמוד תורה, באגדה אינו פו, דשם גם בלי הבנה מקיים מצות למוד", יעין שם.

פ) ללמוד הזהר אף שאינו מבין מאי קאמר, פי הלשון מסגל לנפש

ובספר רחמי אב (ערך למוד) כתב, וזה לשונו: "מי שלא זכה ולא השיגה ידו בתורה או מי שטרוד מאד בעסקיו ודאגות ואין דעתו צלולה ללמד בעיון, שילמד בכל יום דף גמרא ופרק משניות באמירה בעלמא, כשלומד הזהר אף שאינו מבין מאי קאמר, פי הלשון מסגל לנפש, ובלתי ספק שישאר על כל פנים קצת בלבנו, ואני הכרתי סנדלר אחד שלא היה לו יד בלמוד והיה גומר בכל שנה סדר הש"ס באמירה בעלמא והיה צלם אלקים על פניו כאחד הגדולים" ... עד כאן לשונו. וכמו שאמר רבינו (שיח שרפי קדש

חלק ב' ע"ג) שאין שורה צלם אלקים על הפנים עד שגומרים את הש"ס.

(לקט אמרים מהגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א)

פא) תקון לבעל תשובה ללמוד ה' דפים מהזהר בכל יום אף על גב דלא ידע מאי קאמר – למווד הזהר דוקא יש בו סגלה זו יותר מלמוד המשנה ותלמוד ומקרא, פי פח למווד הזהר מכל התורה אם למקרא אם למשנה

לא יסיר התפלין עד אחר עלינו לשבח, ויאמר "והיה השם למלך" וכו', בן כתב רמ"א. ומיהו טורי זהב ומגן אברהם השיגו על רמ"א, וכתבו: לא יחלץ עד אחר ארבע קדשות והם ברכו וקדשת היוצר וקדשת שמונה עשרה וקדשת ובא לציון ושלשה קדישים דהינו עד אחר קדיש תתקבל. בן כתב אליה רבה (סימן נ"ו סעיף קטן כ"ד) והנהיג לעשות כדברי רמ"א, וכן כתב מקור חיים.

וכן כתב מחזיק ברכה (להחיד"א - סימן כ"ה, ובסימן כ"ו סעיף קטן י'), וכתב: דאין לחלץ התפלין עד שילמד בהם, אחד המרבה ואחד הממעט, פי לא יזכה האדם לקנות חלקי הנשמה נפש רוח ונשמה עד שילמד בתפליו, וביותר בתפליו של רבינו תם, ויותר טוב ללמד בזהר הקדוש, שפן כתבו גורי האר"י זכרוננו לברכה, שלמוד הזהר הוא תקון גדול להאיר הנשמה ולקדשה.

והרב זכרוננו לברכה נתן תקון לבעל תשובה ללמוד ה' דפים מהזהר בכל יום, אף על גב דלא ידע מאי קאמר, דקריאתה זו היא הלולה להאיר על הנפש ולתקנה. ונראה פי למווד הזהר דוקא יש בו סגלה זו יותר מלמוד המשנה ותלמוד ומקרא, והוא פלא, פי פח למווד הזהר מכל התורה אם למקרא אם למשנה.

ועוד כתב (החיד"א) בשם הגדולים (חלק ב' מערכת הבי"ת דף י"ג): וזה לשונו: ואני אמרתי, דע, כי אין ספק כי כל למווד התורה הקדושה נשא ורם הוא מרומים ובפרט אם יהיו לשמה באמתות ודאי כי בונה בשמים מעלותיו ומתקן העולמות ומיחד הדודים ואפלו מארי דרזין חובת גברא ללמוד מקרא משנה הלכה דבר יום ביומו כאשר

דבר בקדשו האר"י זכרונו לברכה, וכמעשהו ממנו. **אמנם אשר גדל למוד הזהר הינו שבמקרא ומשנה ותלמוד הם מלבשים מאד ואינו נפר שהם סוד כלל, לא כן הזהר שמדבר בסתרי תורה בפרוש, ואין פתי הקורא שלא יבין דרך כלל דבריו בעמקי רזי התורה. ולכן להיות סתרי התורה גלויים בלי לבוש, הן מזהירין ומאירין הנפש. ואף על גב דבצד מה דברי הזהר סתומים מאד, הינו להבין סתר עליון בעצם ולידע תכן הדברים על בורן ועל מתקנתן דודאי צריכים רב, ולא יובנו הדברים כי אם על פי חכם גדול [מפה] לאזן המקבל שמבין בהם בכללות נפר פונתן רזין עילאין, והדברים עושים רשם בשרשיהם עליונים למעלה וכו'.**

(פב) הזהר מועיל מאד לתקן הנפש

ובועד לחכמים (מערכת הבי"ת סעיף קטן י"ד) כתב: ואני בעניי אומר, כי בכל התורה יש פרד"ס. אמנם בכל למוד אינו נפר הסוד כלל, מה שאין כן בספר הזהר, דהסודות הם בגלוי והלומד יודע כי **ידבר נפלאות ורזי התורה והוא לא ידע כל זה, ולזה מועיל מאד ולתקן הנפש, הלא ברז"י פסוף וכו', יעין שם באריכות.**
(לקט הקציר להרב אברהם כלפון זכר צדיק לברכה)

(פג) האר"י זכרונו לברכה: סגלה למרק חטאים היא למוד הזהר הקדוש אף שאינו מבין מה שלומד

בספר שאלות ותשובות חיים שאל להרב הקדוש חיים יוסף דוד אזולאי זכר צדיק וקדוש לברכה, החיד"א חלק א' (בסימן ע"ה סעיף קטן ב') הביא בשם האר"י זכרונו לברכה, **שסגלה למרק חטאים היא למוד הזהר הקדוש אף שאינו מבין מה שלומד. עין שם.**

(לקט מצוות תשובה וצדקה בשם רבינו בעל החיד"א זכר צדיק לברכה)

[ספר מגדל עז להרב יהושע מונדשיין]

פרד) סגלת אמירת הזהר הקדוש – גם כי סתומים וחתומים הדברים אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית פרוטה לשפתים הנוטפות מר באימא ורעותא דלבא. בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה

סגלת אמירת הזהר הקדוש (ושיך להערה 4 בתחלת מאמרנו זה): כתב החיד"א במורה באצבע (סימן ב' אות מד): **"למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד בשגם לא ידע מאי קאמר ואף שיטעה בקריאתו והוא תקון גדול לנשמה".** ועוד לו בשם הגדולים מערכת ספר הבהיר: **"כתבו גורי האר"י זכר צדיק לברכה, שלמוד הזהר הוא תקון גדול להאיר הנפש ולקדשה, והרב [האר"י] זכר צדיק לברכה נתן תקון לבעל תשובה ללמד חמשה דפין של זהר בכל יום אף על גב דלא ידע מאי קאמר דקריאתה זו הלולה להאיר הנפש ולתקנה. ונראה כי דוקא למוד הזהר יש בו סגלה זו יותר על למוד משנה ותלמוד ומקרא" (עד כאן משם הגדולים חלק ב' הנדפס בליורנו תקמ"ו, דף יג, ודלא כמו שסלפו הדברים בהוצאת וילנא ואילך). והעירני רבי ד' תמר ישמרהו צורו ויחיהו, כי הספור על צווי האר"י זכרונו לברכה לבעל תשובה לומר זהר, נדפס לראשונה בספר "כונות ומעשה נסים" (קושטא ת"פ ו, א). וראה ב'תולדות האר"י (ירושלים תשכ"ז, עמוד 174 ו-238) ובמקורותיו שם. ור"מ בניהו ישמרהו צורו ויחיהו מסר לי בטובו את דברי הרמ"ז בכתביו אלו: בהגהותיו לספר הכונות (כתב ד) כותב הרב משה זכותא: **"וגם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא תמנע מקריאתם, כי ברית פרוטה לשפתים הנוטפות מר באימא ורעותא דלבא בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרו' ריקם, מעורר את האהבה עד שתחפץ בלגלוג וגמגום, איש הוגה ושוגה באהבתה כו".****

פה) צריכה לקרות ספר הזהר אף על גב דלא ידע מאי קאמר, כי תקון גדול ועצום מאד למטרוניתא ולנשמתו

וב'תקון ליל שבועות' שלו (בסוף ספר טוב הארץ למורינו הרב נתן שפירא): "צריכה לקרות ספר הזהר... אף על גב דלא ידע מאי קאמר, כי תקון גדול ועצום מאד למטרוניתא ולנשמתו כנודע מכמה טעמים".

פו) הלשון של הזהר הוא מסגל כל כך לשכינתא ולנשמתא לקרא בו יותר מפל עסק התורה

ושוב ב'תקון ליל הושענא רבה (שם): "בספר הזהר... אף על גב דלא ידע ולא מבין מאי קאמר, מפל מקום הלשון של הזהר הוא מסגל כל כך לשכינתא ולנשמתא לקרא בו יותר מפל עסק התורה". עד כאן מדברי הרמ"ז.

פז) התקוני זהר מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול אפלו בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו

ובסוף הקדמת הפסא מלך לתקוני זהר: "כי הוא [התקוני זהר] מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול אפלו בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו". ושם בסוף תקון ו': "כי הלומד גירסא בעלמא... יש לו שכר טוב בעמלו ומקדש בטורה נשמתו". ובסדור האר"י זכרוננו לברכה לרבי יעקב קאפיל בסדר כונת הלמוד: "ילמד בספרי קבלה... ואף אם אינו מבין בהם יאמר דברי הזהר ותקונים כי הם מסגלים לטהר הנשמה". וראה גם נפש חיים מרבינו חיים פאלאג'י מערכת זהר הקדוש.

פח) ללמד בדברי הזהר והתקונים בשקיפה, שהוא מטרה הנפש ומזככה אפלו אמירה בעלמא מן השפתיים סגלה ותקון הנפש מאד ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש

וכן מביא הרב הקדוש מקאמאנא ב"נתיב מצוותיך" שביל התורה א' (אות ל"א): "וכך נתן מרן האר"י תקון לבעל תשובה שיאמר חמשה דפין זהר או תקונים בכל יום", ובהקדמתו לעצי עין: "ללמד בדברי הזהר והתקונים בשקיפה... שהוא מטרה הנפש ומזככה אפלו אמירה בעלמא מן השפתיים סגלה ותקון הנפש מאד, ובפרט ספר התקונים שהם תקוני הנפש ממש".

פט) דגל מחנה אפרים: לשון הזהר הקדוש הוא מסגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאומר

בלקוטים שבסוף ספר דגל מחנה אפרים דבור המתחיל ישקני (זיטאמיר תרל"ה פח, א): "על דרך דאיתא שלשון הזהר הקדוש הוא מסגל לנשמה אף שאינו מבין כלל מה שאומר, כמשל הנכנס לחנות של בשם, אף על פי שלא לקח כלום, מכל מקום ריח טוב קלט עמו".

צ) יש בחינת טמטום המוח שאינו צרעת חזקה כל כך, ולזה מועיל קריאת דברי הזהר הקדוש אף דלא ידע מאי קאמר

ב'חנה אריאל' (שמות עמוד 30): "וכמו ששמענו בפרוש... מפי אדמו"ר הזקן בלאזני: שיש... בחינת טמטום המוח שאינו צרעת חזקה כל כך ולזה מועיל... קריאת דברי הזהר הקדוש אף דלא ידע מאי קאמר, וטבילת הגוף במי מקוה או נתינת צדקה כמו שכתוב בכתבים".

צא) הרב הקדוש מוילעדיניק בשם הרב הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר: זהר הקדוש צריך לאמרו בלא באור, פי

התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך

בשם הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר, שזהר הקדוש צריך
לאמרו בלא באור, כי התבות והדבור של זהר הקדוש עצמן
מקשרין את האדם לאין סוף יתברך.

(שארית ישראל להרב הקדוש מוילעדניק, שער ההתקשרות שער הא' דרוש ב' מאמר ב',
עין שם)

צב) רבי צבי אלימלך מדינוב: מקבל בידינו שגם מי שלא ידע כלום, לשון הזהר מסגל לזכר הנפש

וכתב בהגהות מוריניו הרב צבי אלימלך לספר "סור מרע ועשה
טוב" (דפוס מונקאטש אות ט): "מקבל בידינו שגם מי שלא ידע כלום,
לשון הזהר מסגל לזכר הנפש".

וראה עוד בשיחות הר"ן (אות קח-קט), ובהוספות לשם מכוכבי
אור. ובהספמת הרב הקדוש ממונקאטש שבשמלה חדשה הנדפס
עם פרוש מטה אשר.

* * *

[ספר מזהב ומפז להרב פנחס זביחי שליט"א תשס"ד ירושלים]

צג) הזהר הקדוש מסגל לטהר את הנפש יותר מפל עסק התורה, ומקשר את האדם להשם יתברך

הזהר הקדוש מסגל לטהר את הנפש יותר מפל עסק
התורה, ומקשר את האדם להשם יתברך, וכלשונו של הרב
מקדש מלך (ויקרא דף קעג.) עין שם. וראה גם בספר שארית ישראל
(שער ההתקשרות שער א דרוש ה מאמר ב) שכתב, וזה לשונו: ובענין למוד
הזהר הקדוש אמר בשם הקדוש רבי אהרן מזיטאמיר, שזההר
הקדוש צריך לאמרו בלא באור, כי התבות והדבור של הזהר
הקדוש עצמן מקשרין את האדם לאין סוף יתברך. רק מי
שרוצה ללמד עם באור יעין מקדם בהבאור, והזהר יאמר

כְּסֵדֵר בְּלִי בְּאוֹר עד כאן לשונו. עין שם. ובכל זה כאמור לא הבאנו בדברינו כאן את לשון הזהר הקדוש עצמו אלא הבאור, וזאת לשתי סבות, האחת, כיון שעקרו של קונטרס זה שיהיה בלשון מתמצת ושוה לכל נפש, וגם עוד והוא העקר, כיון שבספרנו הנזכר לעיל הבאנו כל דבר בארץ בסיעתא דשמיא, ושם צטטנו את כל לשון הזהר הקדוש כדמותו וכצלמו וגם הבאנו את הבאור לדברים, ומכיון שכל מטרתנו בקונטרס זה לקצר, וסומכים אנו בעזרת השם יתברך על הדברים המרחבים בספרנו הנזכר לעיל, לכן הבאנו כאן בקונטרס הנוכחי רק את התרגום ללא לשון הזהר הקדוש כשלהעצמו, והרוצה לעין בדברים בהרחבה עין שם ומשם בארה. וזה ברור.

* * *

[ספר מנהגי מהרי"ו להאדמו"ר מסוליעא זכרונו לברכה]

צד) קבע ללמוד זהר הקדוש וספרי תלמידי הפעל שם טוב והיה רגיל הרבה בספר הקדוש תולדות יעקב יוסף ובנעם מגדים

עין שם הגדולים להחיד"א זכר צדיק לברכה (מערכת ספרים אות ל"ג בהיר) בשם גורי האר"י זכרונו לברכה, שלמוד הזהר הוא תקון גדול להאיר הנפש ולקדשה' והאר"י זכרונו לברכה נתן תקון לבעל תשובה ללמד חמשה דפין של זהר הקדוש בכל יום ועין עוד נתיב מצוותיה (שביל התורה סימן ל"א) שכתב נהג דודו בעל עטרת צבי זכר צדיק לברכה מזידיטשוב ועין עוד בעטרת צבי פרשת בהעלתך (דף לט.) בענין גדלות ספר הזהר הקדוש.

וראה גם בהוספות מורינו הרב צבי אלימלך ל'סור מרע ועשה טוב' אות ט' דף ז', שמקבל בדינו שגם מי שלא יבין, אף על פי כן לשון הזהר הקדוש מסגל לזכר הנפש עין שם.

צה) למוֹד הַזֶּהֶר הַיָּא שְׁלֵמוֹת גְּדוֹל אֶל הַנֶּפֶשׁ – פְּשִׁילְמוֹד
זֶהֶר יַעֲיִן בְּכָל מְלָה, פִּי כָּל אוֹת הוּא חֲדוּשׁ בְּפָנֵי עֲצָמוֹ

וּבְאוֹר צְדִיקִים עֲמוֹד הַתְּפִלָּה (סימן א' אות ט"ז) כְּתַב: מִי שֶׁלֹּא
זָכָה לְהַבִּין הַזֶּהֶר, אֵף עַל פִּי כֵּן יִלְמַד, כִּי הַלְּשׁוֹן שֶׁל הַזֶּהֶר מְזַכֵּר
הַנֶּשְׁמָה. וּבְסִדּוֹר לֵב שְׂמַח סִדֵּר הַלְּמוֹד (דף קמ"ה). כְּתַב: לְמוֹד הַזֶּהֶר
הַיָּא שְׁלֵמוֹת גְּדוֹל אֶל הַנֶּפֶשׁ.

צו) בְּקִצּוֹר שְׁל"ה: בְּעֶרְבׁ שַׁבַּת קֹדֶשׁ אַחֵר הַטְּבִילָה
וְאַמִּירַת שִׁיר הַשִּׁירִים, אִם יֵשׁ לוֹ פְּנָאֵי אִז מִי שֶׁחֲנָנוּ הַשֵּׁם
בְּבִינָה יִלְמַד מָה בַּזֶּהֶר הַקְּדוֹשׁ אוֹ בְּשׁוּם סֵפֶר קְבֵלָה

וְכֵן כְּתַב הַחִיד"א בְּעֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ מוֹרָה בְּאַצְבַּע אוֹת מ', וְזֶה
לְשׁוֹנוֹ: לְמוֹד הַזֶּהֶר הַקְּדוֹשׁ מְרוֹמֵם וְכוּ' בְּשִׁגְם לֹא יָדַע מֵאִי
קָאָמַר וְאֵף שִׁיטְעָה בְּקִרְיָאָתוֹ וְהוּא תִקּוּן גְּדוֹל לְנֶשְׁמָה עֵינַן שָׁם.
וְעֵינַן בְּאוֹר צְדִיקִים שָׁם (אות כ"ד): וְכִשְׁיִלְמַד זֶהֶר יַעֲיִן בְּכָל מְלָה, כִּי
כָּל אוֹת הוּא חֲדוּשׁ בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, וְהַדְּבָרִים הַנִּרְאִים פְּשוּטִים
אֵינֶם רַק סוּד.

וּבְקִצּוֹר שְׁל"ה מְסַכֵּת שַׁבַּת כְּתַב: אַחֵר הַטְּבִילָה וְאַמִּירַת שִׁיר
הַשִּׁירִים אִם יֵשׁ לוֹ פְּנָאֵי, אִז מִי שֶׁחֲנָנוּ הַשֵּׁם בְּבִינָה יִלְמַד מָה
בַּזֶּהֶר הַקְּדוֹשׁ אוֹ בְּשׁוּם סֵפֶר קְבֵלָה.

עֵינַן הֵיכַל הַבְּרָכָה פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית (דף ל"ג), שְׁכַתְּב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
סֵפֶר הַקְּדוֹשׁ נַעַם אֱלִימֶלֶךְ כָּלוֹ אוֹר צַח צַחצַחוֹת עֵמֶק עַד
לְמַאֲד, אִם תִּזְכּוּ לְהַבִּין דְּבוּר אֶחָד מִדְּבָרָיו וּבְסֵפֶר מְאוּר עֵינִים
תִּדְבַק נִפְשְׁכֶם הַרְבֵּה וּבְסֵפֶר אוֹר הַמְּאִיר לְפַעְמִים וְכוּ' עֵינַן שָׁם [וְעֵינַן
עוֹד מָה שֶׁכְּתַב בְּנִתִּיב מְצוּוֹתֶיךָ (קוּמְאַרְנָא) שְׁבִיל הַתּוֹרָה א' (אות ל"ב)
וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: סֵפֶרִי מוֹסֵר שְׁנִתְחַבְּרוּ בְּזַמְנָנוּ כָּלֶם קְדוּשִׁים כָּלֶם צְדִיקִים.
סֵפֶר נַעַם אֱלִימֶלֶךְ אֵינִן מִי שִׁישִׁיגְנוּ כִּי הוּא כָּלוֹ מְדַרְגוֹת גְּדוּלוֹת,
אֵף עַל פִּי כֵּן כָּל אֶחָד "טוֹעֵם לְפִי מַעֲשִׂיו". וְסֵפֶר מְאוּר עֵינִים לֹא
יִזוּז מַעֲיִנֶיךָ וְכָל דְּבָרָיו רְמִים וְקְדוּשִׁים. וְסֵפֶר דָּגַל מַחְנֵה אֶפְרַיִם
וְסֵפֶרִי הַכֶּהֵן הַגְּדוֹל תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף כָּלֶם צְרִיכִים לָךְ לַחִיוֹת
נִפְשְׁךָ מִפֶּשׁ. וְסֵפֶר אוֹר הַמְּאִיר נִכְתַּב עַל יְדֵי אֶחָד מִתְּלַמִּידָיו אֵיזָה

שוחט, וחמי הצדיק המפרסם מפניטשוב זכר צדיק לברכה שהיה תלמידו, שמע כשאמר להשוחט שלא כון יפה למה שהיה בכונתו לומר, ועל כן יזהר שלא ישימו כל עיונים בו אלא מעט. עין שם]. עין לעיל אות קטן כ' בהג"ה מה שכתוב בשם פירוש ארץ החיים.

* * *

[פדה את אברהם חלק שני להגאון הצדיק הרב אברהם י. מונסה ס"ט, שנת תשס"ב]

(צו) חדושי זהר – פתח דבריה יאיר מבין פתיים.

קורא נעים, אציגה נא בפנים קטעים אחדים מהקדמתו של מוריני ורבינו כבוד מוריני הרב רבי שלום בוזאגלו זכר צדיק וקדוש לברכה, כפי שכתבם בספרו "פסא מלך". רבי שלום זכרונו לברכה חבר כמה ספרים על דברי הזהר וביניהם ספר "הדרת מלך" – על הזהר, "הדרת כבוד מלך" – על התקונים, "הדרת פני מלך" – על האדרות, "הדרת הוד מלך" – על ספרא דצניעותא, "והדרת פסא מלך" – פרוש על התקונים. מדברי ההסכמות של גדולי הדור דאז, כבוד מוריני הרב רבי יששכר אבולעפאי זכרונו לברכה וכבוד הרב הגאון ישראל משלם זלמן בן מוריני הרב רבי יעבץ זכרונו לברכה, נראה שחבר את פרושו פסא מלך על התקונים בין השנים ה'תקכ"ט לה' תקל"ה.

הרב זכרונו לברכה היה נרדף מהשלטונות, כפי שהעיד הוא בעצמו בסוף הקדמה א': כה דברי מצל מאש ב' פעמים, ממלך ישמעאל ושר צבא חילו, ועם כל זה היה עוסק בתורה בשקידה בקדשה ובטהרה, וחבר את חבוריו הנפלאים.

(צח) בלמוד ספר זה בחדש אלול ובעשרת ימי תשובה סגלתו לקרב גאלתו יתברך וקץ ישועתו

וכה כותב הרב זכרונו לברכה על חשיבות הלמוד בספר התקונים: והלומדים בו עלימו תטף מלתו להבין עמקי סודות אמרתו, כי בלמוד ספר זה בחדש אלול ובעשרת ימי תשובה,

סגלתו לקרב גאלתו יתברך וקץ ישועתו, ומהרה יגלה עלינו כבוד מלכותו ומשיח צדקנו בירושלים ירים נסו ודגלו.

וזה לשון הרב בהקדמתו: אקדים טעם לשבח למה קרא הרשב"י זכרונו לחיי העולם הבא לחבור זה תקונים, בשלמא לספר הזהר מצינו טעמו מפרש ברעיא מהימנא פרשת נשא, שאמר רעיא מהימנא להרשב"י האי חבורא דילך דאיהו ספר הזהר מן זוהרא דאימא עלאה תשובה. באלין לא צריך נסיון, ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי.

צט) נקרא ספר הזהר פי מזהירים כל הלומדים – סוד התקונים במספר קטן לתקן עולם העשייה

ובפרשת בהעלתך: והמשפילים יזהירו כזהר הרקיע אילין אינון דקא משתדלין בזהר דא דאיקרו ספר הזהר, מפרש שנקרא ספר הזהר פי מזהירים כל הלומדים. אבל תקונים מאי טעמא? ורבינו הגדול האר"י זכרונו לחיי העולם הבא, דלי לן חספא ומיד תותה אשכחנא מרגניתא. ההוא אמר מה טעם הרשב"י זכרונו לחיי העולם הבא מפרש בספר התקונים כל הפסוקים והתבות וחדושים הכל במספר קטן מה שלא עשה בספר הזהר? פי נודע פי חשבון קטן היא מסוד הקטנות, וכי עצרה ידו לבנות חדושו על יסוד מספר גדול? ותרוץ הוא זכרונו לחיי העולם הבא, שפונת הרשב"י בספר התקונים העקר לתקן עולם העשייה, שכל מספר קטן הוא בעשייה, כי שם הקלפה תקיפין, ועשייה אין בה כי אם מקרא וחדושי תורה שבה כלם במספר קטן. לכן כדי לתקן עולם העשייה בנה יסודותיו על מספר קטן בכונה מכוונת לזה. עד כאן לשון האר"י זכרונו לחיי העולם הבא.

ק) נקרא ספר התקונים פי תקוני העשייה עקר כל תקוניה

גם אנו ענינו בתריה, דהינו טעמא שקרא שמו תקונין, הגם שכל דברי תורה מתקנים השכינה, הנה עקר התקון הוא בעולם העשייה, שבה מדור הקליפות, והשכינה צריכה לירד לעמקם

להעלות הניצוצות ולאסוף נדחיה אליה, וכו', ומטעם זה ישתנה לשבח ספר זה לקרות לו ספר התקונים כי תקוני העשיה עקר כל תקוניה, ואם לא תתקן ותעלה מהעשיה איך יהיה תקון יצירה ובריאה, וכו', ועלה בדינינו טעם הגון לשם ספר התקונים, שכל פונת הרשב"י לתקן השכינה בעולם העשיה, כי מלכות מקננא באפן שהיא עשיה, וכו'.

ועוד שם: גם אתן טעם לשבח למה לא נגלו לנו האלקים בפרוש האר"י זכרוננו לברכה על ספר התקונים כי אם בימים ההם ובזמן הזה. וכי אכשור דרי להשיג מה שלא השיגו ולא גבלו ראשונים?

הנה מצאתי תשובה נצחת ומספקת לשאלה זו לקמן וזה לשונו: אמר רבי שמעון, חבריא בודאי קודשא בריך הוא אסתכסם עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זכאה דרא דהאי אתגלייא ביה, דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתרא, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה"וא שיהיה וכו'.

עד ואתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק וחסם דמתעסק באורייתא, עד שתין רבוא, לאשלמא לכלהו מפגימו דלהון, וכו' עין שם.

קא גזר אמר שדוקא בסוף יומיא בדרא בתרא עתיד לאתחדשא חבורא דא

דוק באמרי קדוש הרשב"י זכרוננו לחיי העולם הבא, שדבריו אלה מורים באצבע כי גזר אמר שדוקא בסוף יומיא בדרא בתרא עתיד לאתחדשא חבורא דא. ואם תאמר אעקרא דדינא פרקא למה תצא זאת מלפניו להיות תורתו זאת חתומה וסתומה עד דרא בתרא.

קב) סגלת חבורא דא להביא גאלה וחרות מהגלות

הנה אליהו זכרונו לחיי העולם הבא נתן טעם להתרת קושיא זאת לקמן, וזה לשונו אדהכי הא אליהו קא נחית מעילא, בכמה חילין דנשמתינן, וכמה מלאכיא סוחרניה, ושכינתא עלאה עטרה על כלהו, וכו', עד וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי (דף כד). חבורא דילך, כד יתגלי לתתא בדרא בתראה בסוף יומיא, ובגיניה (ויקרא כה י) וקראתם דרור בארץ. עד כאן לשונו. כי סגלת חבורא דא להביא גאלה וחרות מהגלות.

קג) לכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראה שהוא זמן בעתה, ואז בסגלת החבור וקראתם דרור – ואשרי הדור שיזכה לזה

וכתיב השבעתי אתכם וכו', ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ השכינה בזמן בעתה. כי אם תעוררו האהבה קדם בעתה, צריך למרק העוונות בצרות רבות ויהרגו כמה מישראל ויתקטיל משיח בן יוסף. וכדי שלא יהרג שום אחד מישראל ולא יהרג משיח בן יוסף, סובלת השכינה צער ארוך הגלות לטובת בניה. גם משה רבינו עליו השלום סבל כמה יסורין על עצמו כדי שלא ימות משיח בן יוסף, כמו שכתב בזהר ובתקונים בהרבה מקומות. ולכך גזרו אמר דלא אתגליא חבורא דא אלא בסוף יומיא בדרא בתראה שהוא זמן בעתה, ואז בסגלת החבור וקראתם דרור, ויהיה דבר בעתו מה טוב, ולא משהו דאכשור דרי אלא משום דמשה רבינו עליו השלום מתנוצץ ברבותינו האר"י זכרונו לחיי העולם הבא ותלמידיו לפרש מאמרי חבורא דא, וכמו שכתבנו לעיל דעתיד לאתחדשא על ידא דמשה שישתדל לאשלמא פגימו דילהון מצד חסרון ידיעתם והוא ילמדם ויעזרם ויסיעם לכונן אל האמת לסיוע שיש בו ממש.

ואשרי הדור שיזכה לזה, כמו שאמר לעיל הרשב"י זכאה דרא דהאי אתגליא ביה.

**קד) מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש
אלול בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו**

ומסים הרב בהקדמתו בלשון תפלה: ויהי רצון מלפני ה' שיטע
אהבתו ותורתו בלבנו ללמד בחבור בלב שלם ובחשק רב. **פי הוא
מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומדו בחדש אלול אפלו
בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו.** וכל שכן אם יזכה עד
שרוח השם ידבר בו להבין פונת הרשב"י באמרי קדוש. ומועט
מספר זה מחזיק את המרבה וכו', יזכה להיות מבני עליה, וכלנו
כאחד נזכה שיקים בנו נבואת הרשב"י: זכאה דרא דהאי אתגליא
ביה ובסגלתו: וקראתי דרור, ותחזינה עינינו בן דוד משיחנו, מלך
ביפיו, יבוא ויגאלנו, בעז והדר אלקינו, בשכר זאת אל חי חלקנו,
ונחה עליו רוח השם צורנו מגננו, יגלה כבוד מלכותך עלינו, ואז
ישמח לבנו ותגל נפשנו בישועת מלכנו, אמן כן יהי רצון.

קה) בענין חשיבות למוד הזיהר והקבלה

איתא בספר התקונים בתקונא ארבעים ותלת וזה לשונו:
בראשית תמן את"ר יב"ש, ודא איהו ונהר יחרב ויבש (שם ה), בההוא
זמנא דאיהו יבש ואיהי יבשה, צווחין בנין לתתא ביחודא
ואמרין שמע ישראל, ואין קול ואין עונה, הדא הוא דכתיב (משלי
א כח) אז יקראונני ולא אענה.

והכי מאן דגרים דאסתלק קבלה וחכמתא מאורייתא דבעל
פה ומאורייתא דבכתב, וגרים דלא ישתדלון בהון, ואמרין דלא אית
אלא פשט באורייתא ובתלמודא, בודאי כאלו הוא יסלק נביעו
מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה, **טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא
יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה,** דאתחשב
ליה כאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים ענייתא בעלמא
ואורך גלותא. עד כאן לשון התקונים.

וכתב שם "בכסא מלך (אות נ' וס') וזה לשונו: טב ליה דלא יתברי
ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, אם היה עם
הארץ יותר טוב לו כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה, כי אין לטייל

בפרדס קדם שימלא כרסו בשר ויין. אבל מאן דאולף תורה שבכתב בשר, לחמה של תורה, ושתה יין תורה שבעל פה ענשו כל כך גדול אם לא ילמד קבלה ואדרבה, פוגם בלמודו, וטב ליה דלא יולף ליה כי אחזר עלמא ליסוד שבירת הכלים, שמגביר הקליפות, כשהנהר והגן יבשה, דמנע הטפה רזי תורה מהם, וגרים עניותא וארף גלותא.

קו) אמר אליהו זכרוננו לברכה לרשב"י דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא פד אתגליא בדרא בתראה.

ומי שיכול לקנות לו רב שילמדהו קבלה, או חבר, או מתוך הספרים, ומתושל, גורם ארף גלותא. ובפרוש אמר אליהו זכרוננו לברכה לרשב"י דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא פד אתגליא בדרא בתראה.

ועוד שנה ופרש דבריו פעמים שלש, בגין דעתידין למטעם מאילנא דחיי האי ספרא דאתגליא בסוף יומיא, וביה יפקון מן גלותא.

קז) מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה

ומגדל הענש שכתב כאן רחמנא ליצלן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יולף וכו', ממנו ינדע גדל החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה. כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה.

קח) אם קובע עת להשם שעה אחר בכל לילה, אז
מבטח לו שהוא בן העולם הבא, מבני היכלא דמלפא
ויהיה מרואי פני המלך, היושבים ראשונה במלכותא
דרקיעא

גם מאמר זה מורה באצבע כל דברי הרב זכרוננו לחיי העולם
הבא למדקדק בו. כי קים לן תורה מגנא ומצלא אפלו בעידנא דלא
עסיק בה ואין אמר טב ליה דלא יתברי ולא יוליף ההיא אורייתא
דבכתב ואורייתא דבעל פה, שהיא משנה וגמרא, שאין לה מדה
טובה הימנה, אלא ודאי למודו כל השנה אינו כלום אם אין מעטרו
ביום אחד בלמוד הקבלה כי שקול הוא כנגד כלם, וזה שאמר וגרים
דלא ישתדלון בהון, דוקא מנה, הא אם ישתדלון בהון, כל אחד כפי
יכלתו, אפלו יום לשנה, תורתו כלה עושה פרות למעלה, וכל שכן
אם קובע עת להשם שעה אחת בכל לילה, אז מבטח לו שהוא
בן העולם הבא, מבני היכלא דמלפא ויהיה מרואי פני המלך,
היושבים ראשונה במלכותא דרקיעא. ודי בהערה זו למי שחננו
השם בינה והשכל: עד כאן לשון הפסא מלך זכרוננו לברכה.

ומי לא יתלהב לבו ותגדל תאוותו וחסקו לעסק בתורת הח"ן,
ועל כל פנים להשתדל לקבוע לו זמן על הלמוד הנזכר לעיל, ואשריו
בזה ובבא.

ואתה קורא נעים, תן לבך לדברי הרב זכרוננו לברכה, והשתדל
ברב עז להתחזק בלמוד הזהר והתקונים ולהיות ממקרבי הגאלה
על ידי התורה, עד אשר והאלילים פרות יפרתון ויגלה משיח צדקנו
במהרה.

(פדה את אברהם חלק שני להגאון הצדיק הרב אברהם י. מונסה ס"ט, שנת תשס"ב)

* * *

[ספר פדות יעקב להגאון הצדיק הרב יעקב יחזקיה פיש]

קט) למוד פנימיות התורה

איתא בזהר הקדוש פרשת נשא (דף קכ"ד): ובגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי דאיהו האי ספר הזהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי.

ואיתא בתקוני זהר סוף תקון הששי: וכמה בני נשא לתתא יתפרנסון מהאי חבורא דילך כד אתגליא לתתא בדרא בתראה בסוף יומיה ובגינה וקראתם דרור בארץ.

וכתב הגר"א זכר צדיק לברכה בבאורו: ובגינה וקראתם וכו', שיגאלו על ידי למוד הזהר.

ובאבן שלמה (פרק י"א אות ג') כתב: הגאולה הזאת לא תהיה רק על ידי למוד התורה, ועקר הגאולה תליא בלמוד הקבלה, עד כאן.

קו) דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה פאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים ענייתא בעלמא ואורך גלותא.

ועוד כתוב בתקוני זהר תקון מ"ג: דאסתלק קבלה וחקמתא וכו' ואמרין דלא אית אלא פשט באורייתא ובתלמודא, וכו' ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דאתחשב ליה פאלו אחזר עלמא לתהו ובהו, וגרים ענייתא בעלמא ואורך גלותא.

קיא) אגרת הקדש ששלח הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו לגיסו הגאון הקדוש רבי אברהם גרשון

ודע מה שכתוב באגרת הקדש ששלח הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו לגיסו הגאון הקדוש רבי אברהם גרשון זכר צדיק לברכה, אשר הובא בספר פורת יוסף, שהבעל שם טוב עשה עלית

נְשָׂמָה וְנִכְנָס לְהִיכַל הַמְּשִׁיחַ, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְשָׂאֲלֹתַי אֶת פִּי מְשִׁיחַ
 אֵימַתִּי אֶתִּי מִרְ וְהִשִּׁיב בְּזֹאת תִּדְעַ בְּעֵת שְׂיִתְפָּרֶסֶם לַמּוֹדֵד וְיִתְגַּלֶּה
 בְּעוֹלָם וְיִכּוּצוּ מְעִינֹתֶיךָ חוּצָה מֵה שְׁלִמְדֹתַי אוֹתְךָ וְהִשְׁגֵּת וְיִוְכְלוּ גַם
 הֵמָּה לַעֲשׂוֹת יְחִוּדִים כְּמוֹךָ וְאִזּוּ יִכְלוּ כָּל הַקְּלָפוֹת וְיִהְיֶה עֵת רְצוֹן
 וְיִשׁוּעָה וְתִמְהַתֵּי עַל זֶה וְהִיָּה לִי צַעַר גְּדוֹל בְּאַרְיִכוֹת הַזְּמַן כָּל כָּךְ, עַד
 כָּאן.

**קִיב) סוּד הָאֲגָרָת: בְּרִי"ש רָאשֵׁי תִבּוֹת רְשָׁב"י גְּלִי דְהֵינּוּ
 כְּשִׂיתְגַּלֶּה תּוֹרַת הַנְּסֻתָר אִזּוּ יִצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת.**

וּבִסְפָר דְּגַל מַחְנֵה אֲפָרִים בְּדָף ל"ב בְּאֵר מֵה שְׁכַתּוֹב "וּבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה" וּמִתְרַגְּמִינֵן בְּרִישׁ גְּלִי עַל פִּי דְבְרֵי הָאֲגָרָת
 הַנְּזָכָר לְעֵיל דְּמַרְמָזוּ כָּאן בְּפָסוּק וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים מִן הַגְּלוּת
 בְּרִי"ש גְּל"י. בְּרִי"ש רָאשֵׁי תִבּוֹת רְשָׁב"י גְּלִי, דְהֵינּוּ כְּשִׂיתְגַּלֶּה
 תּוֹרַת הַנְּסֻתָר שְׁחֵבֵר, אִזּוּ יִצְאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת. וְכֵן בְּרִי"ש
 רָאשֵׁי תִבּוֹת רַבִּי יִשְׂרָאֵל בְּעַל שֵׁם "גְּלִי", הֵינּוּ כְּשִׂיתְגַּלֶּה תּוֹרַתּוֹ וְיִכּוּצוּ
 מְעִינֹתָיו אִזּוּ יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא. עַד כָּאן.

וּבַהֲקֻדְמָה לְסִפְר בְּעַל שֵׁם טוֹב עַל הַתּוֹרָה רְאִיתִי שְׁפָרֵשׁ הָעֲנָן
 שֶׁל יְחִוּדִים שְׁכַתּוֹב בְּאֲגָרַת הַקְּדֻשָׁה, הַכּוֹנֵה שְׂיִתְעַלֶּה כָּל דְּבָר הַגְּשָׁמִי
 שְׁבִפְעֻלַת הָאָדָם אֶל הַרוּחָנִי עַל יְדֵי הַדְּעַת שְׁמִיחַד הָאָדָם הַמְּחַשְׁבָה
 עִם הַמַּעֲשָׂה. עַיִן שָׁמ.

**קִיג) עַל יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה בְּפִנְיִמְיֹת בְּדֶרֶךְ הַסּוּד יִפְקוּן מִן
 גְּלוּתָא בְּבַחֲיִנַת אַחִישָׁנָה**

וְכַתֵּב בְּסִפְר אֲגָרָא דְּפָרְקָא (אוֹת רמ"ז) דְּהֵנָּה יְדוּעַ מִדְּבְרֵי הַזְּהַר
 בְּכַמְּה מְקוֹמוֹת, שְׁעַל יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה בְּפִנְיִמְיֹת בְּדֶרֶךְ הַסּוּד
 יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא בְּבַחֲיִנַת אַחִישָׁנָה [רַעֲיָא מְהִימְנָא פְּרִשְׁתָּ נֶשֶׂא קַכְד:]
 וּבְגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמַטְעַם מְאִילָנָא דְּחִיִּי דְּאִיהוּ סִפְר הַזְּהַר
 יִפְקוּן בִּיה מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, (הַגְּהוּת הַצְּבִי וְהַצְּדָק) מֵה שְׁאִין כֵּן
 בְּעֵסֶק הַתּוֹרָה בְּהַלְכוּתֶיהָ בְּפִשׁוּט יִפְקוּן בְּבַחֲיִנַת בְּעַתָּה וְכוּ', כִּי
 בְּעֵסֶק הַתּוֹרָה עַל פִּי הַפִּשְׁט אִין לְבַקֵּשׁ בְּחִינַת אַחִישָׁנָה, כִּי יִתּוּסְפוּ
 חֶסֶד וְשְׁלוֹם חֲבָלֵי מְשִׁיחַ, מֵה שְׁאִין כֵּן בְּלַמּוּד שֶׁל תּוֹרָה

בפנימיותה בדרך הסוד יוכל להיות בחינת אחישנה בלא חבלים וצירים. עד כאן (ועין עוד מה שכתב אגרא דכלה פרשת כי תבוא באפטריתא דיומא).

וְכַתֵּב כְּבוֹד קִדְשֵׁי אֲדָמוֹר מִמוֹנְקָאטְשׁ זְכָר צְדִיק לְבִרְכָה בְּדַבְרֵי תוֹרָה (מהדורה ט' סימן פ"ב): מה שקמו הארורים והמערערים על אמתות וקדמות הזיהר הקדוש, הנה כבר הנה לעולמים כזה, ואת זה לעמת זה עשה אלקים, כדי שתהיה הבחירה חפשית, **יען שלמוד הקבלה גורם התקרבות הגאולה, על כן באו בכל דור לעשות תעמולה מצד הסטרא אחרא נגד זה בעוונותינו הרבים.** והן הנה חבלי משיח כנזכר לעיל, וצריכין להתאמץ ולהרבות בדברים המקרבים הגאולה ובפרט למוד הקבלה, עד כאן.

ועין עוד מה שכתב הגאון חיד"א זכר צדיק לברכה בשם הגדולים (מערכת א' סימן רי"ט), טעם הדבר שלא נתגלה ספר הזיהר הקדוש לדורות הקודמים.

* * *

[פרי עץ הגן חלק ראשון – להגאון העדיק הרב יעקב ש. קצין זכר צדיק לברכה שנת תרצ"א]

קיד) תולדות הרב נסים נחום זכרוננו לברכה

יתר חלקי תבל שהתיסד שם חברת "כתר תורה" הנוכחית הם אלכסנדרי, ארם צובא, דמשק בירות, ירושלים בכמה משכנותיה, בני ברק, צפת, בין גאזי מחוז טריפולי, ניו יורק לעדת הספרדים מיום הוסדה עד היום הנה קימת ומתחזקת, ונוספה יום חברים מקשיבים לתפארת והקמת תורת ישראל החרדית לעם ישראל החרדי בעולמו היהודי החרדי.

אחרי המלחמה צדיק זה שב ירושלימה איש וביתו' והוסיף בכחותיו ומסירות נפשו להמשיך פעלותיו הקדושות' לחזוק התורה והיהדות כדרך בקדש על בריאותו לא חסך כלל למרות כי בשנים האחרונות תקפוהו חלשות שונות, בכל זאת פארי התגבר מעודו עד

סוף ימי חלדו במסירות נפש והון, השתדל בענין הוצאת "מי גיחון" הן על ידי הממשלה וגם על ידי אמצעים שונים בכדי לעורר תועלת הנמשך מזה [כדלעיל עמוד ט"ו עין שם] ואולם בינתים נתבקש צדיק זה בישיבה של מעלה קדם הוציא לפעל פעלתו זו הקדושה כלהלן, מכלל פעולותיו הקדושות ופרסמם בנדפס הם.

* * *

**קטו) וספר קצור לקוטי מוהר"ן להצדיק הקדוש רבינו
נחמן מברסלב – נדפס שנת תרע"א בולגרייא]**

על ידי למוד הזהר הקדוש נעשה חשק לכל הלמודים של התורה הקדושה.

גם הלשון הקדוש של הזהר מסגל מאד, ומעורר מאד לעבודת השם יתברך.

רשב"י קדש כל כך את לשון תרגום, עד שאפלו שאר דברים הנכתבים בלשון תרגום יש להם כח לעורר להשם יתברך.

כשמקנאין קנאת השם צבאות נחשב כמו צדקה.

(קצור לקוטי מוהר"ן, קעז-קעח-קעט-קפ)

* * *

**קטז) הגאון הצדיק רבי שניאור זלמן מלאדי זכר צדיק
לברכה, אדמו"ר הזקן מליובאוויטש שנת "ונגלה כבוד
אדוננו הרב זלמן זכרוננו לברכה" לפ"ק**

אחרי כן שם הרב פעמיו למעזריטש ושם היה צנוע מאד במעשיו, ולא היה נכר בפניו שום חסידות כי הוא בר אוריין, והיה שוקד על למודו בחכמת האלקית יום ולילה. גם סיים שם הלכה פסוקה על כל הארבע שלחן ערוך (אשר בעוונותינו הרבים נשרפו הרבה מהם ונדבר מזה להלן אם ירצה השם) ועם כל זה לא הלך בבגדים חשובים והיה ישן בקלזו של המגיד, והמגיד נשמתו עדן חבבו מאד מאד, לא יאמן כי יספר כי במסתרים גלה לו יותר

מאשר גלה לכל תלמידיו, ואולם בנו הקדוש רבי אברהם, המכנה בפיו כל המלאך, הוא לקחו תקף לו לחבר, והיה ביניהם המדבר כי שלשה שעות ילמד הרב עם המלאך למוד הנגלה, ולעמת זה ילמד המלאך עמו ג' שעות למוד הנסתר מחכמת האמת.

ואמר הרב בעת גדלו בדרך הלצה על זה כי בפרשת קדושים כתיב לא תגנב בטפחא וידוע כי טפחה הוא מפסיק, והפירוש הוא: כי במילי דשמיא מתר לגנב. הינו להתגנב בעשותו טוב מבני אדם ולהתגנב מיצרו, שאין בזה משום גנבת דעת. וכן עשיתי כשהייתי לומד עם רבי אברהם הייתי מחזיר אצבעי המורים במורה השעות לאחרו למען ילמד עוד עמו, והרב רבי אברהם לא ראה, והחברים הקדושים הלא המה ששים הגבורים אשר היו תלמידי הרב המגיד, נשמתו עדן, לא ידעו כל כך מגדלת הרב ולא הכירו אף חלק קטן מחכמתו בנסתר, ורק ידעו כי הוא גאון, ועל כן חבבו כלם אותו מאוד, אבל החביבות היה כדרך שמחבב הגדול קטן, והרב לא פנה כלל לשום דבר ורק לא פסק פומיה מגירסא.

פעם אחת יצא הרב המגיד על פתח חדרו ובגדו מכתב חתום, ויאמר להרב זלמינקע המכתב הזה צריך אני לשלחו לבאר, ויתן לו המכתב ויסגר את חדרו, ויתבונן הרב באמרות רבו ויאמר אל לבו: אם היה פונת רבי רק שיעז המכתב למקום אשר שולח, לא היה נותנו לי כי אם למשרתו פוליט, ועל כן רוצה הוא בודאי כי אנכי בעצמי אשא לשם המכתב, ועל כן נשא לבו את רגליו ויקח בגדו המכתב לנשא אותו לבאר כי לא רחוקה באר ממעזריטש.

ויהי כאשר הלך כפרת ארץ, ירד מטר סוחף פתאם, ולא רצה לשוב העירה, וילך לדרך והמטר ירד עליה עד אשר בא לבית מלון אחת באם הדרך, ויכנס הרב ויגמר בדעתו ללון שם, כי פנה היום והוא עיף ומלבושיו מטפחים המה. וילן שם הרב וייבש בגדיו.

ויהי אף נהיתה לילה, ויבא סוחר אחד איש נכבד וירצה גם כן מחמת המטר ללון שם וינהג הסוחר אתו עוף שחוטא ויתנה לבית המבשלת שיבשלו אותה, והוא לקח גמרא מארגז חפציו וישב

ללמד עד אשר תבשל סעדת הערב שלו. אבל כאשר למד עקם מאד את פשט הגמרא ועל כן היה לו קשיות וספקות רבות ולא היה יכול למצא דרך הישרה בתוספות ונצטער האיש כי ידע כי תמיד אין דרכו בכה, אבל לא היה יכול לבוא על הפשט האמתית, ובין כך נתבשל המרק עם העוף שלו, ויסגר האיש את הגמרא וישב לאכל, כי אמר אולי מחמת עיפות הדרך אינו צלול מחו ויאכל האיש וישכב לנוח על מטה כבודה אשר הכינו לו, והרב שכב על הספסל בלא פר ולא דבר מאומה עם הסוחר.

וגם הבעל עגלה של הסוחר שכב על הספסל לא רחוק ממקום הרב, ובאשר כבו את הנרות נתאנה הבעל עגלה תאנה רחמנא ליצלן וינסה לילך אל שפחת הבית, אבל היא מאנה לשמעו לו ותתן את קולה ברעש. ויהי כי ירא הבעל עגלה לנפשו מאדונו עשה עצמו כאילו הקיץ לקול ההמלה, וידלק נר ויעליל על הרב כי הוא רצה לעשות כדברים האלה, ויכה את הרב על הלחי ויכפתו ויניחו על הארץ, אבל הסוחר נתבלבל מאד מההמלה ונגזלה שנתו, ויקם וידליק נר ויקח רמב"ם אחד אשר הוליו אתו, וישב ללמד. אבל גם פה עקם מאד את הפשט הישר ותעה מדרך הישר, וילך נבוך בו ויתפלא הסוחר מאד, ויצטער מזה.

והרב כאשר שכב על הארץ תחת הספסל הארוך לא יכל לסבל העקמימות הזו, ויאמר להסוחר: הנה אנכי מלאתי מלים הלילה הזאת. קדם טעית במאמר הגמרא אשר פשוטו כך וכך, ולא יקשה לך שום קשיא, ועתה גם בהרמב"ם אתה הולך תועה, כי כן וכן הפשט הישר.

ויראה הסוחר כי חכו ממתקים וייטבו הדברים בעיניו מאד, ויאמר להרב: "חכה ממתקים, אבל אין כלך מחמדים", כי הלא בר אורזין אתה, ולמה עשית את המעשה הזאת? ויען הרב: לא היו דברים מעולם, והמשרת של מעלתו העליל עלי כי רציתי לעשות כמעשהו, אבל חלילה לי מעוון, יאים נא כבודו עליו ויודה לו תכף. וכן עשה הסוחר והבעל עגלה הודה, והתירו אגדת הרב, והשתעשעו כל הלילה בלמודים.

ובבקר נסע הסוחר לדרכו והרב התבונן במה שעבר עליו הלילה ונגמר בדעתו לשוב למעזריטש, כי הבין ברב חכמתו כי לא היה זה מקרה, ורק רבו שלחו לקבל ההפאה הזאת בשביל מתוק איזה דבר הצריך פידוע ליודעי חן. וכן עשה וחזר למעזריטש ולא גלה מה שעבר עליו לשום אדם. אולם אחר כך, כאשר ראה אותו המגיד, שחק ממוולו ויאמר לו: תדע בני, כי גם שמותר לתלמיד חכם שיהיה אצלו שמינה שבשמינית מגדלות, אבל לתלמיד אהוב איני רוצה שיהיה בו אף חלק העשירי הזה, לבד המתקת הדינין שנמתקו מעליך בזה הדרך.

* * *

[הגאון הצדיק הרב יהודה לביא – סימן מב]

שלוש תשובות משאלות ותשובות רב פעלים, מגהות ומהדרות

(אמר המעתיק: בימי חרפי התחלתי על דעת עצמי להדיר שאלות ותשובות רב פעלים למרנא הגאון רבינו יוסף חיים זכותו גן עלינו אמן, ושוב חזרתי בי מכמה טעמים ובפרט מזכיות הירושים, אך שלש תשובות שכבר כמעט סימתי בכתב יד ואיני רוצה שיאבדו בתהום הנשיה אני מדפיס ועולה לזכוי הרבים. החלק העליון הם דברי הגאון רבינו יוסף חיים וההערות הם ממני).

**קיז) שאלות ותשובות רב פעלים חלק א' ארח חיים
סימן א': שאלה – שעתיך אדם להתבע לעתיד לבוא אף
על זה שלא למד מעשה מרפבה, והאר"י הזהיר על זה
בכמה מקומות**

נשאלתי מאיש מבין, וזו לשונו: שאל ממני איש פשוט ויודע ספר מעט, כי שבח להשם יתברך למדתי דברי רבותינו זכרונם לברכה מדרש ואגדה וקצת גמרא, אף בלמוד הנסתר לא נכנסתי^ס,

[נא! וכן הוא מן הראוי דאין לאדם לטיל בפרד"ס ובחכמת הנסתר, אלא רק לאחר שמלא פרסו ש"ס ופוסקים, כמו שכתב הרמב"ם (פרק ד' מהלכות יסודי התורה) ודורמ"א (בהגהת

ורק אני קורא בספר הזהר והתקונים כאשר קוראין המון ישראל^י והנה בעתה באתי לשאל מאדוני קצת שאלות אשר אני

שלקח ערוף יורה דעה סימן רמו סעיף ד, ועין עוד בדבריו בספר תורת העולה חלק ג' פרק ד' (והש"ף (שם סעיף קטן ו) והג"ר א' (בבאורו שם סעיף קטן יח וועין עוד בפרושו על משלי (כא, יז)) דכן הוא על פי הגמרא (הגיגה יג.) אין מוסרים סתרי תורה אלא למי שיש בו חמשה דברים וכו', עין שם ולקמיה (יד.). וכן כתב החנות יאיר (בתשובה סימן רי) ונודע ביהודה (מהדורא קמא חלק יורה דעה סימן צג, ועין עוד שם סימן עד דבור המתחיל ומעתה) ופלא יועץ (ערך למוד) וחי' אדם (כלל י סעיף יב, ושמוד החמיר בזה מורינו הרב חיים ויטאל, עין להלן) ושאלות ותשובות שואל ונשאל (חלק ה' יורה דעה סימן קיח). וכן כתבו חכמי המקבלים עצמם, עין למורינו הרב חיים ויטאל (ריש הקדמתו לשער ההקדמות והובא בריש ספרו עין חיים) ורמ"ק בספר אור נערב (חלק א פרק ו, וחלק ג פרק א) ומורינו הרב מאיר פאפיראש בספר אור צדיקים (סימן כ"ב סעיף ל') הובא בכף החיים (סימן קנ"ה סוף סעיף קטן י"ב), ומורינו הרב יוסף אירגאס בשומר אמונים (הקדמה ב/ הצעה ג-ד) והרב יצחק איזיק חבר במגן וצינה (פרקים ט-כט) והגאון המהמר בשאלות ותשובות רב פעלים (חלק ג' סוד ושרים סוף סימן י"א).

אמנם מי שהגיע לדרגה זו, חייב לעסוק בכל פרד"ס התורה, וכמבאר במדרש משלי (פרשה י) שעתידי אדם להתבע לעתיד לבוא אף על זה שלא למד מעשה מרובה. והאר"י הזהיר על זה בכמה מקומות, עין למורינו הרב (בהקדמת שער ההקדמות ודלעיל) שער הגלגולים הקדמה יא, ובריש הקדמת שער המצוות), ועין עוד בספר שומר אמונים (אירגאס, וכוח א סי' כט - לו) ופלא יועץ (דלעיל).

הגר"א: כאשר מבין הסוד - יהיה לו הכל אצלו על בוריו כל הפרד"ס - אבל כל זמן שלא יבין הסוד אפלו הפשט אינו ברור בידו

והרב מנחם מענדל משקלוב כתב בפרוש הגר"א על משלי (ב, ט), ששמע מהגר"א כמה פעמים, שכאשר מבין הסוד, יהיה לו הכל אצלו על בוריו כל הפרד"ס, אבל כל זמן שלא יבין הסוד, אפלו הפשט אינו ברור בידו, כמו שכתוב בזהר הקדוש משפטים. עד כאן לשונו. וכן שם (ה, יח) כתב: כשתבין הסוד, תראה הפשוט איך הוא נכון ואמת וכו'. עד כאן לשונו, עין שם. ועין בשאלות ותשובות יחנה דעת (חלק ד' סימן מז). ובאמת נחלקו חכמי הדורות והשיטות, מהו הגדר לקביעת מלא כרסו ש"ס ופוסקים, ועין היטב בספר הברית (חלק א' מאמר ד פרק יד, וחלק ב' מאמר יב פרק ה) ודו"ק.

ונבו עין להחיד"א בספר מורה באצבע (פרק ב' סעיף מד) שכתב: למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה, לפי שהגם שכל התורה שמוותיו של הקדוש ברוך הוא, מפל מקום נתלבשה בכמה ספורים ואדם הקורא ומבין הספורים נותן דעתו על הפשט הפשוט, אבל ספר הזהר מן הסודות עצמו בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה, אלא שאינו מבין מקצת המשיג ועמק המשג. עד כאן לשונו. וכן כתב בספרו שאלות ותשובות חיים שאל (סימן עה אות ב), עין שם ועין בפרוש שיערי הקדש (על מורה באצבע שם). ועין בכף החיים (סימן קנ"ה סעיף קטן יב) שכתב: וכבר כתבנו במקום אחר שמי שאין לו יד בקבלה, ילמוד בספר הזהר. עד כאן לשונו.

נְבוֹךְ בְּהֵם, וְאֵל תְּשִׁיבֵנִי רִיקָם, וּבִטְחֹתִי שְׁבֹדָאֵי תְשִׁיב לִי תְשׁוּבָה
 לְהִשְׁקִיט רַעֲיוֹנוֹתַי, וּלְשַׁכַּךְ דַּעְתִּי בְּהֵם. וְהִנֵּה בְּרֵאשִׁית מֵאֲמֹר אֶפְרַשׁ
 שִׁיחֹתַי כִּי אֲנֹכִי אִישׁ יְהוּדִי מֵאֲמִין בְּכֹל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה,
 הֵן אֲמֵת וְדְבָרֵיהֶם אֲמֵת, וְכֹל שֶׁכֵּן וְכֹל שֶׁכֵּן בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, מִשֶּׁהָ
 אֲמֵת וְתוֹרָתוֹ אֲמֵת, וְרַק אֲנֹכִי רוֹצֵה לְהִתְבּוֹנֵן בְּמָה שֶׁהֲרִשׁוּנוּ חֲכָמֵינוּ
 זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה לְהִתְבּוֹנֵן, וְהִנְנִי מְצִיג לִפְנֵי אֲדוֹנָי קִצְתַּת שְׂאֵלוֹת אֲשֶׁר
 יַעֲצוּנִי כְּלִיּוֹתַי לְדַעַת אוֹתָם.

וְרֵאָה בְּטוֹרֵי זָהָב (יִזְרְהֵל דְּעַה סִימֹן רִס"ה סְעִיף קָטָן יב) שְׁכַתְּב: וּמְקָרֹב נִהְגוּ בְּן רַבִּים וְכֵן שְׁלָמִים
 שְׁלוֹמֵדִים סֵפֶר הַזְהָר וְכו'. עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ. אֲמֹנָם עֵינֵי הַיֵּטֵב בְּסֵפֶר הָעֵקָרִים (מֵאֲמֹר שְׁנֵי פָּרָק כח)
 וּבְסֵפֶר מִשְׁנַת חֲכָמֵינוּ לְמוֹרֵינוּ הָרַב מִשֶּׁהָ חֲאֲגִיז (סִימֹן רמ).

– פָּרֶק כַּח –

עֲנֵף א: הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן
עַל שֵׁעַר הַהַקְדָּמוֹת

עֲנֵף ב: הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן
עַל שֵׁעַר הַהַקְדָּמוֹת סֵפֶר דְּרָדָּ עֵץ חַיִּים לְהַרְמֵחַ"ל [רַבֵּינוּ
מֹשֶׁה חַיִּים לוֹצְאָטוֹ] בְּעַל סֵפֶר מְסֻלַּת יִשְׂרָאֵל - וְהוּא הַקְדָּמָה
לְסֵפֶר פִּתְחֵי חֻמָּה, וְהוּא מְיֻסָּד עַל סֵפֶר עֵץ הַחַיִּים לְמוֹרִינוּ
הָרַב חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּתוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

– פָּרֶק כַּח עֲנֵף א –

הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּתוֹ
יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן עַל שֵׁעַר הַהַקְדָּמוֹת

הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטְאַל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן עַל
שֵׁעַר הַהַקְדָּמוֹת

(א) סִבַּת אֲרֶךְ הַגְּלוּת

אָמַר הַצְּעִיר מַעִיר. הַדֵּל בְּאַלְפֵי חַיִּים וַיִּטְאַל בֶּן לְאַדוֹנֵי אָבִי
הָרַב יוֹסֵף וַיִּטְאַל זְכוּתוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

בְּהִיוֹתִי בֶן שְׁלֹשִׁים לְכַח תִּשְׁשׁ כַּחֵי יִשְׁבְּתִי מִשְׁתוֹמָם. וּמַחֲשִׁבוֹתִי
תִּמְהִיִּם. כִּי עִבַר קָצִיר כָּלָה קִיץ וְאַנְחֵנוּ לֹא נוֹשְׁעֵנוּ. רַפּוּאָה לֹא עָלְתָה
לְמַחְלַתְנוּ. אֵין מְזוֹר לְבָשָׂרְנוּ. וְלֹא עָלְתָה אַרוּכָה לְמַכְתְּנוּ לְחַרְבֵּן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ. הַנְּחַרְבֵּן זֶה הַיּוֹם אֶלְךָ וְת"ק וְד' שָׁנִים (1504) אוֹי לָנוּ כִּי

פְּנֵה הַיּוֹם יוֹם אֶחָד שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֶלֶף שָׁנִים וְגַם נָטוּ
צְלָלִי עָרַב שֶׁהֵם ת"ק וְד' שָׁנִים יוֹתֵר מִחֲצֵי הַיּוֹם הַב'. וְכָלוּ כָּל הַקְּצִין
וְעִדְדוּ בְּן דָּוִד לֹא בָּא. וְנוֹדַע אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֹנָם לְבִרְכָה
כָּל דּוֹר שֶׁלֹּא נִבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו כְּאֵלוֹ נִחְרַב בְּיָמָיו. וְאַתְּנָה אֶת
פְּנֵי לַחֲקֹר וְלִדְעַת מַה זֶה וְעַל מַה נִּתְאַרְךָ קִצְנוּ וְגָלוּתֵנוּ. וּמִדּוּעַ לֹא בָּא
בְּן יִשְׂרָאֵל.

וּמִצָּאתַי אָנֹן לִי וְאַנְיָנָה בְּקִרְבִּי וְלִבִּי דָוִי. מִמָּאֲמַר אֶחָד הוֹבָא
בְּסִפְרֵי הַתְּקוּנִים תְּקוּן ל' (דף ע"ג:). וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: תְּנַיִנָא כְּתִיב וְרוּחַ
אֱלֹהִים מִרְחַפֵּת וְגו', מֵאֵי וְרוּחַ, אֶלֶּא בּוֹדָאֵי בּוֹדָאֵי דְשְׂכִינְתָא נַחְתַּת
בְּגְלוּתָא, הַאי רוּחַ נָשִׁיב עַל אֵינֹן דְּמִתְעַסְקִי בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִין
שְׂכִינְתָא דְאַשְׁתַּכַּחַת בִּינְיָהוּ, וְהַאי רוּחַ אֲתַעְבִּיד קְלָא, וְיִימָא הַכִּי
אֵינֹן דְּמִיכִין דְּשִׁינְתָא בְּחוֹרֵיהוֹן, סְתִימִין עֵינִין אֲטִימִי לְבָא, קוּמוּ
וְאַתְעֲרוּ לְגַבֵּי שְׂכִינְתָא, דְּאִית לְכוּן לְבָא בְּלָא סְכְּלַתְנוּ לְמַנְדַּע בֵּיהּ,
וְאִיהוּ בִּינְיָכוּ.

וְרוּזָא דְמַלְאָה קוּל אֹמֵר קְרָא. כְּגוֹן קְרָא נָא הֵישׁ עוֹנָךְ וְגו' וְהִיא
אוֹמְרָה מַה אֶקְרָא כָּל הַבֶּשֶׂר חֲצִיר כְּלָא אֵינֹן כְּבַעֲרָה דְאַכְלִין חֲצִיר,
וְכָל חֲסִדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה, כָּל חֲסִד דְעַבְדֵי לְגִרְמֵיהוּ הוּא דְעַבְדֵי.

וּבְהַהוּא זְמַנָּא מִצָּאתַי כְּתוּב (תְּקוּנֵי זֵהַר תְּקוּן ל'): וַיִּזְכּוֹר כִּי בֶשֶׂר
הָמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב (תְּהִלִּים עח לט), דָּא אִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וַי
לוֹן מֵאֵן דְּגִרְמֵי דִּיזְזִיל לִיהּ מִן עֲלָמָא וְלֹא יִתּוּב לְעֲלָמָא, דְּאֵלִין אֵינֹן
דְּעַבְדֵי לְאוֹרֵייתָא יְבִשָּׁה, וְלֹא בְעָאן לְאַשְׁתַּדְלָא בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה
וְגִרְמִין דְּאַסְתַּלַּק נְבִיעוֹ דְּחֻכְמָה דְּאִיהִי יו"ד מִינָהּ, וְאַשְׁתַּאֲרַת בִּי"ת
יְבִשָּׁה, וַי לוֹן דְּגִרְמֵי עֲנִיּוּתָא וְחֻרְבָּא וּבִיזָה וְהֶרֶג וְאַבְדָן בְּעֲלָמָא, וְהַאי
רוּחַ דְּאַסְתַּלַּק דְּאִיהוּ רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ כְּמָה דְאַתְמַר, וְאִיהוּ רוּחַ
הַקְּדוֹשׁ, וְאִיהוּ רוּחַ חֻכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וְגִבּוּרָה רוּחַ דְעַת וְיִרְאַת
הַשֵּׁם (יְשַׁעֲיָה יא ב).

פְּקוּדָא תְּנַיִנָא וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וְיִהִי אֹר (בְּרֵאשִׁית א ג),
וּבְגִין דָּא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שִׁיר ב ז) הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת
יְרוּשָׁלַיִם אִם תַּעֲרִירוּ וְאִם תַּעֲוֹרְרוּ אֶת הָאֲהָבָה עַד שֶׁתַּחֲפֹץ כּו' דְּאִיהוּ

רחימו בלא פָּרַס, ולא על מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס, וְיִרְאֶה וְאֵהָבָה על מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס אִיהִי שְׂפָחָה, וְתַחַת שְׁלֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ וְגו' תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ, וְשְׂפָחָה כִּי תִירַשׁ גְּבִירְתָּהּ (מְשָׁלִי ל ל א). עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

ב) עֶסֶק הַתּוֹרָה שְׁלֵא לְשִׁמָּה

וְהִנֵּה מָה שֶׁכָּתַב בְּתַחֲלַת דְּבָרָיו וְאֶפִּילוּ כָּל אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵיתָא כָּל חֶסֶד דְּעֶבְדֵי לְגִרְמֵיהּ וְכו'. עִם הַיּוֹת שְׂפָשְׁטוּ מִבְּאֵר, וּבִפְרָט בְּזִמְנֵנוּ זֶה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים אֲשֶׁר הַתּוֹרָה נֶעֱשִׂית קַרְדָּם לְחַתֵּךְ בֵּה אֶצֶל קֶצֶת בְּעֵלֵי תוֹרָה אֲשֶׁר עֶסְקִים בְּתוֹרָה עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרַס וְהַסְפָּקוֹת יְתָרוֹת, וְגַם לְהִיוֹתֶם מִכָּלֵל רְאִשֵׁי יְשִׁיבוֹת, וְדִינֵי סִנְהֶדְרָאוֹת, לְהִיוֹת שְׂמֵם וְרִיחָם נוֹדֵף בְּכָל הָאֶרֶץ וְדוֹמִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם לְאֲנָשֵׁי דוֹר הַפְּלָגָה הַבּוֹנִים מִגְדָּל וְרֵאשׁוֹ בְּשָׁמַיִם, וְעַקֵּר סִבַּת מַעֲשֵׂיהֶם הִיא מָה שֶׁכָּתַב אַחַר כֵּן הַפְּתוּב וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. כְּפַתּוּב בְּסֵפֶר הַזֹּהַר בְּפֶרֶשֶׁת בְּרֵאשִׁית (דף כ"ה:): וְזֶה לְשׁוֹנוֹ עַל פְּסוּק אֱלֹה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ, שְׂחַמְשָׁה מֵינִים יֵשׁ בְּעֶרְב רַב, וּמִן הַג' מֵינִים, מֵהֶם הוּא הַנִּקְרָא כֶּת גְּבוּרִים, דְּעֲלִיָּהּ אֶתְמַר הַמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעוֹלָם אֲנָשֵׁי הַשָּׁם, וְאֵינּוֹן מִסְטָרָא דְאֵלִין דְאֶתְמַר בְּהוֹן (בְּרֵאשִׁית יא) הֵבֵה נִבְנָה לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְגו' וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם בְּבִנְיָן בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת וְשׁוּיִין בְּהוֹן סֵפֶר תּוֹרָה וְעֵטְרָה עַל רִישֵׁיהּ, וְלֵא לְשִׁמָּה, אֱלֹה לְמַעֲבַד לֹון וְכו'. וְהִנֵּה עַל הַכֶּת הַזֹּאת אֶמְרוּ בְּגִמְרָא: כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה שְׁלֵא לְשִׁמָּה נַח לוֹ שְׁנֵהֲפָכָה שְׁלִיתוֹ עַל פְּנָיו וְלֵא יֵצֵא לְאוּר הָעוֹלָם.

ג) רְאִיָּה שְׂאִין עוֹסְקִין לְשִׁמָּה

וְאֶמְנָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מִרְאִים תִּימָה וְעֲנָוָה בְּאֶמְרָם כִּי כָּל עֶסְקִים בְּתוֹרָה הוּא לְשִׁמָּה:

וְהִנֵּה הַחֲכָם הַגָּדוֹל הַתְּנָא רַבִּי מֵאִיר עָלָיו הַשְּׁלוֹם הַעִיד עֲלֵיהֶם שְׁלֵא כֵּן הוּא בְּאֶמְרוֹ לְשׁוֹן כְּלָלוֹת כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה לְשִׁמָּה זוֹכֵה לְדְבָרִים הַרְבֵּה וְכו' וּמִגְלִים לוֹ רְזִי תוֹרָה וְנַעֲשֶׂה כְּנֶהָר שְׂאִינוּ פּוֹסֵק וְהוֹלֵךְ וּכְמַעֲיָן הַמִּתְגַּבֵּר מֵאֵלָיו בְּלִתֵּי הַצְּטָרְכוֹ לְטָרַח וְלַעֲיָן בֵּה וְלַהוֹצִיא טַפִּין טַפִּין שֶׁל מֵימֵי הַתּוֹרָה מִן הַסְּלַע, הִנֵּה זֶה יוֹרֵה שְׂאִינוּ עוֹסֵק בְּתוֹרָה

לשמה כהלכתה, ומי זה האיש אשר לא יזלו עיניו דמעות בראותו המשנה הזאת ורואה חסרונו ופחיתותו.

ד) בגדר שלא לשמה

האמנם אף על פי שלכאורה אפשר לפרש לשון המאמר על אפן זה [הגהה - אפשר כונתו על לקנטר כמו שכתב התוספות (פסחים נ):] אב"ן ח"ן. ובעץ חיים כתב יד של החסיד בעל יסוד ושרש העבודה גרס אפשר לפרש כו' על עם הארץ ולא על תלמיד חכם כו']. עם כל זה דבר קשה מאד מאד לומר וכי בשופטני עסקינן ולא בכללות כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה והראיה על זה אמרו דרך כללות: ואפילו כל אינון דמשתדלי באורייתא כל חסד דעבדי לגרמיהו עבדי, ואין לומר דמלת כל היא יתרה ומשבשבתא, שהרי מקרא דורש וכל חסדו כציץ השדה, שלא נאמר וחסדו אלא וכל חסדו, לרמז כי כל התלמידי חכמים העוסקים בתורה הנקראת תורת חסד על לשונה הם דומים בחסד ההוא אל ציץ השדה משום דלגרמיהו עבדי. אבל באור לשון הנזכר לעיל יובן ראשיתו מאחריתו באמרו ויראה ואהבה על מנת לקבל פרס איהי שפחה ותחת שלש רגזה ארץ.

והענין יובן במה שכתב בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כז:). ובגין דא אמר קודשא בריך הוא לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו דא משנה אתתא דההוא נער ואיהו שפחה דשכינתא, ואי זכו ישראל איהי עזר לון בגלותא מסטרא דהתר טהור כשר, ואי לא איהי כנגדו מסטרא דטמא פסול אסור וכו' דלית חודא עד דערב רב יתמחון מעלמא. ובגין דא אתקבר משה לבר מארעא קדישא, וקבורתא דיליה איהי משנה דשלטא על מטרוניתא דאיהי קבלה למשה, ומלכא ומטרוניתא מתפרשא מבעלה, ובגין דא תחת שלש רגזה ארץ תחת עבד כי ימלוך דא עבדא ידיעא, ושפחה דא משנה, ונבל כי ישבע לחם דא ערב רב.

הנה מבאר כי תורתנו הקדושה כלולה ונמצאת בכל ארבע עולמות אבי"ע [אצילו"ת בריא"ה יציר"ה עשי"ה] ובהיותה בעולם

האצילות אז נקראה קבלה, כי שם היא מפשטת מכל הלבושים הנקרא פשט מלשון פשטתי את כתנתי, שהוא בחינת המלבושים החיצוני, שהוא על גבי עור אדם המתפשט מעליו לפעמים, וזהו עקר מלת פשט.

ה) הקדוש ברוך הוא ברא עולמות והשתעשע בסוד התורה

ואמנם בעולם האצילות אשר שם הקדוש ברוך הוא יושב ועוסק בתורה כנזכר במדרשי רבותינו זכרונם לברכה, וגם בדברי המתרגם על פסוק דודי צח ואדם, וכמו שאמר הכתוב ואהיה אצלו אמון וגו', הנדרש לרבותינו זכרונם לברכה על בריאת העולם, שהיה הקדוש ברוך הוא מביט בתורה ובורא עולמות, ואין ספק כי לא כמעשה אדם הראשון ולא כמעשה דבני חרי וכמעשה אתונו דבלעם וכיוצא בהם, בהיותם כפשוטם היה משתעשע בהם הקדוש ברוך הוא אלפים שנה קדם שנברא העולם ובורא בהם עולמות.

ו) הפשט הוא לבוש הסוד

אמנם שעשועות של הקדוש ברוך הוא בתורה והיותו בורא בה את עולמו היתה בהיותו עוסק בתורה בבחינת הנשמה הפנימית שבה, הנקרא רזי תורה, הנקרא מעשה מרכבה, היא חכמת הקבלה כנודע אל היודעים. וטעם הדבר הוא להיותו עולם האצילות העליון מאד טוב ולא רע, דלא יכיל להתערבא עמיה קליפה, ועליה אתמר וכבודי לאחר לא אתן, כנזכר בספר התקונין (דף ס"ו תקון י"ח), וכן בספר הזהר בפרשת בראשית (דף כח.) עין שם.

ולכן גם התורה אשר שם איננה רק מפשטת מכל לבושי הגופנים, מה שאין כן למטה בעולם היצירה, עולם דמטטרו"ן הנקרא עבד טוב, והוא הנקרא עץ הדעת טוב מסטרא דסמאל שהוא קליפין דיליה, נקרא עבד רע, כי התורה אשר שם, הם שית סדרי משנה הנקראים שפחה כנזכר לעיל וכנזכר בפרשת בראשית (שם דף כז.), ולכן נקראת משנה, לפי ששם יש שנויים הפוכים טוב

מסִטְרָא דְעֵבֶד טוֹב הֵתֵר כְּשֶׁר טְהוֹר רַע מִסִּטְרָא דְעֵבֶד רַע אֲסוּר
טָמֵא פְּסוּל.

גַּם הוּא מְלֻשׁוֹן כִּי מְרֻדְכֵי הִיְהוּדֵי מִשְׁנֵה לְמִלְכָּה, שְׁהִיָּה שְׂפָחָה
הַנִּקְרָא עֶבֶד מְלֶךְ מְלֶךְ, גַּם נִקְרָא מְלֻשׁוֹן מִשְׁנֵה כְּנֹזֵכַר בְּפִרְשֵׁת פְּנִיחַס
(דף רמ"ד): קָם זְמַנָּא תַנְיִינָא, וְאָמַר מְאִירֵי מִתְּנִיתִין, נִשְׁמַתִּין וְרוּחִין
וְנִפְשֵׁין דְלִכּוֹן, אֲתַעְרוּ כְּעֵן, וְאֲעַבְרוּ שִׁינְתָא מְנֻכּוֹן, דְאִיְהוּ וְדֵאִי
מִשְׁנֵה, אֲרַח פְּשֻׁט דְהֵאִי עֲלֵמָא, וְאֵנָּה לֹא אֲתַעְרְנָא בְכוּ, אֶלָּא בְרִזִין
עֲלֵאִין דְעֲלֵמָא דְאֲתֵי, דְאֲתוֹן בְּהוֹן לֹא יְנוּם וְלֹא יִישָׁן (תְּהֵלִים קכ"א).

וְזֶה יוֹבֵן בְּמָה שְׂפָתוֹב יוֹתֵר לְמַעְלָה שָׁם, וְרַבְּנָן דְּמִתְּנִיתִין
וְאֲמוּרָאִין, כֹּל תִּלְמוּדָא דְלֵהוֹן, עַל רִזִין דְאֲוֹרִייתָא סְדְרוּ לִיהּ. וְנִמְצָא
כִּי הַמִּשְׁנֵה וְהַש"ס הֵם הַנִּקְרָא גּוֹפֵי תוֹרָה.

ז) בְּמִשְׁנֵה הוּא קְלִפַּת סוּדוֹת הַתּוֹרָה

וְהִנֵּה דְבַרְיָהֶם כְּחִלּוּם בְּלֵי פְתָרוֹן וְרִזְיָה וְסִתְרִיָּה הַפְּנִימִיִּים
הַנִּקְרָא נִשְׁמַת הַתּוֹרָה הֵם הֵם פְּתָרוֹן הַחִלּוּם הַנִּפְתָּר בְּהַקִּיץ בְּסוּד
אֲנִי יִשְׁנֵה וְלִבִּי עָר. וְכִמוֹ שְׂפָתוֹב חֻכְמִים זְכוּרִים לְבִרְכָּה: "בְּמַחְשָׁפִים
הוֹשִׁיבֵנִי עוֹלָם" (אֵיכָה ג' ו'), זֶה תִּלְמוּד בְּבַלְי. אֲשֶׁר אֵינְנוּ מְאִיר
אֶלָּא עַל יְדֵי סֵפֶר הַזֶּה הֵם הֵם רִזִי תוֹרָה וְסִתְרִיָּה אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם נִאְמַר
"וְתוֹרָה אֹר". וְאִין סִפֵּק כִּי כִמוֹ שְׁהִיָּצַר נִקְרָא עֶבֶד וְשְׂפָחָה בְּעֵרֶךְ
הָאֲצִילוֹת וְנִקְרָא קְלִיפִין וְלִבּוֹשִׁין דְחַל כְּנֹזֵכַר בְּהַקְדַּמַת סֵפֶר
הַתְּקוּנִין (דף ג'): וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וּבִיּוֹמֵי דְחַל לְבִישׁ עֶשֶׂר כְּתוּת דְּמִלְאָכְיָא,
דְּמִשְׁמִשֵּׁי לְעֶשֶׂר סְפִירָן דְּבַרְיָאָה.

וְאִם כֵּן אֵין לְתַמָּה כִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם שְׁהִיא הַמִּשְׁנֵה תִהְיֶה
נִקְרָא שְׂפָחָה וְקְלִיפִין דְּתוֹרָה דְאֲצִילוֹת.

וְזֶה סוּד כֹּל הַבֶּשֶׂר חֲצִיר הַנִּזְכָּר לְעִיל בְּמִאֲמַר הָרֵאשׁוֹן, כִּי כִמוֹ
שְׁהַחֲטָה שְׁהִיא בְּגִימְטְרִיא כְּמִנְיָן כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַגְּנוּזָה תוֹךְ
כְּמָה קְלִיפִין וְלִבּוֹשִׁין שְׁהֵם הַסְּבִין וְהַמְרָסוֹן וְהַתְּבָן וְהַקֶּשׁ וְהַעֲשָׂב
הַנִּקְרָא חֲצִיר, כֵּן הַמִּשְׁנֵה אֲצֵל סוּדוֹת הַתּוֹרָה נִקְרָא חֲצִיר.

וְזֶה נִרְמָז בְּסֵפֶר הַזֹּהַר פְּרֻשֶׁת כִּי תֵצֵא בְרַעֲיָא מְהִימְנָא (דף רעה:):
אָבֵל רַבָּנָן, וְוִי לְאִינוּן דְּאֶכְלִין תְּבִין דְּאֹרִייתָא וְלֹא יִדְעִין בְּסִתְרֵי
אֹרִייתָא, אֶלָּא קָלִין וְחִמּוּרִין דְּאֹרִייתָא, קָלִין אִינוּן תְּבִין דְּאֹרִייתָא,
וְחִמּוּרִין אִינוּן חֲטָה דְּאֹרִייתָא, ח"ט ה', אֵילָנָא דְּטוֹב וְרַע וְכוּ'.

וְאֵלוּ בָּאתִי לְהַרְחִיב דְּרוּשׁ זֶה לֹא יִסְפִּיקוּ מֵאֵה קִנְטְרָסִין בְּלִי
סִפְק בְּלִי שׁוּם גּוֹזְמָא. הָאֲמָנָם הַחֲכָם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ כִּי דְבָרֵי אֲמַת אָנִי
אוֹמֵר, וְאֵל יִתְמָה הָאָדָם בְּרֵאוֹתוֹ סֵפֶר הַזֹּהַר אֵיךְ קוֹרָא אֵל הַמְשָׁנָה
שְׁפָחָה וְקִלְפִין, כִּי עֶסֶק הַמְשָׁנָה כְּפִי פְּשָׁטִיָּה, אִין סִפְק שְׁהֵם לְבוּשִׁין
וְקִלְפִין חִיצוֹנִים בְּתַכְלִית אֶצֶל סוּדוֹת הַתּוֹרָה הַנְּגַנְזִים וְנִרְמָזִים
בְּפְנִימִיּוּתָהּ כִּי כָּל פְּשָׁטִיָּה הֵם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדְבָרִים חֲמָרִים תַּחְתּוֹנִים.

ח) לְכוּן הָאֲמַת בְּפֶשֶׁט הַתּוֹרָה

אֲמָנָם הֵם קִלְפִין טוֹבִים לְמַאֲכָל כְּקִלְפַת קִנָּה הַבְּשָׂם, וְלָכֵן
בְּהִיוֹתָם מְבִינֵי פְּשָׁטֵי הַמְשָׁנָה כִּהִלְכְּתָא בְּלִתֵּי טְעוֹת נִקְרָא עַץ הַדַּעַת
טוֹב, אָבֵל כְּאֲשֶׁר חָס וְשָׁלוֹם שׁוֹנִים בָּהּ וּמְטַמְּאִים אֶת הַטְּהוֹר
וּמְכַשִּׁירִין אֶת הַפְּסוּל וּמְתִירִין אֶת הָאֲסוּר, אַז נִהְפְּכֶת לְעַץ הַדַּעַת רַע
וְיִמַר לָהֶם.

ט) שְׂכַר עֶסֶק הַתּוֹרָה לְשִׁמָּה וְשִׁלָּא לְשִׁמָּה

וְנִחְזֹר עֵתָה לְמַאֲמָרֵנוּ הָרֵאשׁוֹן וּלְבָאָר מֵה שְׁפָתוֹב וְאֶפִּילוּ כָּל
אִינוּן דְּעֶסְקֵי בְּאֹרִייתָא כָּל חֲסֵד דְּעֶבְדֵי וְכוּ', וְאָמַר עוֹד שָׁם כִּי
הַמְשָׁנָה הִיא שְׁפָחָה מְשׁוּם דְּאִיְהִי עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס, פִּירוּשׁ: כִּי הִנֵּה
כָּל מִדּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ הֵם מִדָּה כְּנֻגַד מִדָּה, וְלָכֵן הָעוֹסְקִים בְּפְשָׁטִיָּה
הַגּוֹפְנִיִים הַטּוֹבִים, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר בְּשִׁמְאֵלָה עֲשֶׂר וְכַבּוּד, הוּא הַפְּרָס
הַנֶּתּוּן לָהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי כֵן עֶסְקָם בְּתוֹרָה הוּא בְּבַחֲיִנַת הִיוֹתָם
בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּדִינֵי אֲסוּר וְהִתֵּר טְמָאָה וְטְהָרָה וְכוּ', וְהֵם כְּנֻגַד הָעֶבֶד
הָעוֹבֵד אֶת רַבּוֹ שְׁבוּדָאֵי עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס וְכָל חֲסֵד דְּעֶבְדֵי וְכוּ'
כְּעֶבְדִים וְשִׁפְחוֹת הַמְשַׁמְשִׁים אֶת רַבָּם עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרָס.

אֲמָנָם הָעוֹסְקִים בְּרִזֵּי הַתּוֹרָה שְׁהֵם בְּחִינַת הַתּוֹרָה כְּפִי מֵה
שְׁעוֹסְקִים בָּהּ בְּעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר אַרְךָ יָמִים בִּימִינָהּ, לְעוֹלָם

שָׁכְלוּ אֲרֹהֵ, כְּבוֹ הַנְּכֻנָּס לִפְנֵי וּלְפָנִים וּמִשְׁמֵשׁ לִפְנֵי אָבִיו שֶׁלֹּא עַל מִנַּת לְקַבֵּל פָּרֶס. וְנוֹדַע כִּי תִפְאֶרֶת דְּאֲצִילוֹת נִקְרָא בֶן, וּמִטְטֵרוֹ"ן דִּיצִירָה נִקְרָא עֶבֶד, וְעַלֵּיהֶם אָנוּ מִתְפַּלְלִים בְּיוֹם רֵאשׁ הַשָּׁנָה "אִם כְּבָנִים אִם כְּעֶבְדִּים".

י) בְּעוֹלָם הַבָּא לּוֹמְדִים רַק סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְנִשְׁמָתָהּ

וְהִנֵּה בַּמִּדְרָשׁ קִהְלַת אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה עַל פְּסוּק כִּי אִם שְׁנַיִם הִרְבֵּה יִשְׁמַח וְכוּ', וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: כִּי אִם שְׁנַיִם הִרְבֵּה וְכוּ', תּוֹרָה שֶׁאָדָם לָמַד הֶבֶל הִיא לִפְנֵי תּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְאִם כֶּךָ נֶאֱמַר עַל תּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁהִיא בְּהִיוֹתָם בְּגוֹף וְנִפְשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה "אֵין בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ אֶלָּא שְׁעֵבוֹד מַלְכוּיּוֹת בְּלִבָּד וְהוּא בְּטוֹל מַלְכוּת הַרְשָׁעָה קִלְפָה הַחִיצוֹנָה הַנִּקְרָא יֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ שֶׁדִּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה עַל פְּסוּק "וְגַר זָאֵב עִם כֶּבֶשׂ" וְכוּ' וְסָמִיךְ לִיה "וּמִלֵּאָה הָאֶרֶץ דַּעָה אֶת הַשָּׁם" וְלִכֵּן תּוֹרַת הָעוֹלָם הַזֶּה הַמִּתְלַבֶּשֶׁת בְּקִלְיָפִין לְסִבַּת הַיּוֹת הַיֵּצֵר הָרַע הַנִּקְרָא קִלְפָה מִצּוּנָה בְּעוֹלָם הִיא הֶבֶל לִפְנֵי תּוֹרָתוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט קִצַּת מִלְבוּשֵׁיהָ וְקִלְפוֹתֶיהָ, מֵאַחַר שֶׁגַּם בְּנֵי אָדָם נִתְפַּשְׁטוּ מִקִּלְפַת הַיֵּצֵר הָרַע, וְקַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ שֶׁל קַל וְחֹמֶר בְּהִיוֹתָנוּ לְמַעֲלָה בְּעוֹלָם הַבָּא עוֹלָם הַנְּשָׁמוֹת נִפְשָׁטוֹת מִכָּל מִינֵי לְבוּשׁ כָּלֵל, כִּי עֵסֶק הַתּוֹרָה אֲשֶׁר לָהֶם, אֵינָנו רַק בְּנִשְׁמַת הַתּוֹרָה וְסוּדוֹתֶיהָ הַפְּנִימִיִּים.

יא) יַעֲסֵק תְּחִלָּה בַּנִּגְלָה וְאַחֲרַי כֶּךָ בַּחֲכָמַת הָאֱמֶת

וְאָמְנָם, אֵל יֹאמֵר אָדָם, אֲלֹכָה לִי וְאֶעֱסֵק בַּחֲכָמַת הַקְּבֵלָה מִקְדָּם שֶׁיַּעֲסֵק בַּתּוֹרָה, בַּמִּשְׁנָה וּבַתְּלִמוּד, כִּי כִּבְר אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבִרְכָה: אֵל יִכְנֹס אָדָם לִפְרֻדָּס אֶלָּא אִם כֵּן מֵלֵא כְּרִסוֹ בְּבָשָׂר וְיִיו. וְהָרִי זֶה דּוֹמָה לְנִשְׁמָה בְּלִתֵּי גוֹף שֶׁאֵין לָהּ שִׁכָּר וּמַעֲשֵׂה וְחִשְׁבוֹן עַד הַיּוֹתָה מִתְקַשְׁרֶת בְּתוֹךְ הַגּוֹף בְּהִיוֹתוֹ שֶׁלֵּם מִתְקַן בְּמִצּוֹת הַתּוֹרָה בְּתַרְי"ג מִצּוֹת. וְכֵן בְּהַפֵּךְ, בְּהִיוֹתוֹ עוֹסֵק בַּחֲכָמַת הַמִּשְׁנָה וְהַתְּלִמוּד בְּבִלִּי וְלֹא יִתֵּן חֵלֶק גַּם אֶל סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְסִתְרֶיהָ כִּי הָרִי זֶה דּוֹמָה לְגוֹף הַיּוֹשֵׁב בַּחֲשֵׁךְ בְּלִתֵּי נִשְׁמַת אָדָם גַּר הַשָּׁם הַמְּאִירָה בְּתוֹכָהּ בְּאִפְּן שֶׁהַגּוֹף יָבֵשׁ בְּלִתֵּי שׂוֹאֵף מִמְּקוֹר חַיִּים אֲשֶׁר זֶהוּ עֲנִין אָמְרוּ בְּמִקּוֹם

אחר ההוא הנזכר לעיל וזה לשונו: דאילין אינון דעבדי לאוריתא
 יבשה ולא בעאן לאשתדלא בחכמת הקבלה וכו', באפן כי התלמידי
 חכמים העוסקים בתורה לשמה ולא לשמו לעשות לו שם, צריך
 שיעסק בתחלה בחכמת המקרא והמשנה והתלמוד כפי מה שיוכל
 שכלו לסבל, ואחר כך יעסק לדעת את קונו בחכמת האמת וכמו
 שצוה דוד המלך עליו השלום את שלמה בנו "דע את אלהי אביך
 ועבדהו".

יב) סדור וכוונת למוד הלכה וקבלה

ואם האיש הזה יהיה כבד וקשה בענין העיון בתלמוד, מוטב לו
 שיניח את ידו ממנו אחר שבחן מזלו בחכמה זאת ויעסק בחכמת
 האמת, וזה שאמרו: "כל תלמיד חכם שאינו רואה סימן יפה
 בתלמוד בחמשה שנים שוב אינו רואה". ואמנם כל האיש שהוא קל
 לעיון מחיב לתת חלק שעה או ב' שעות ביום בעיון ההלכה ולכונן
 ולתרוץ הקושיות הנופלות בפשט ההלכה.

ויכון כי אין הקלפה הרעה מצד הנחש [סמאל] עבד רע נאחזת
 אלא בקליפה הטובה היא משנה מטטרון עולם היצירה הנקרא עבד
 ושפחה דמטרוניתא, אבל לא במטרוניתא שהיא המוח הפנימי
 חכמת האמת ונקרא עץ החיים ועליו איתמר אני השם הוא שמי
 בסוד כל התורה היא שמותיו של הקדוש ברוך הוא. וכבודי לאחר
 לא אתן דלא יכיל לאתערבא עמה קלפה אלא בעץ הדעת טוב ורע
 משנה טמא וטהור אסור ומתיר פשר ופסול.

ויכון בעיונו להסיר הקלפה הרעה שהיא הגורמת קשיות שלא
 ביין האדם תרוצים ויסלקנה מעל גבי עץ הדעת טוב ורע היא
 המשנה שפחה דמטרוניתא ואחר כך יכון לקשט המטרוניתא עצמה
 שהיא חכמת הקבלה. ודי בזה כי אין מקום באורו של ענין זה.

אמר עוד במדרש הנזכר לעיל ובגין דא "השבועתי אתכם בנות
 ירושלים" וכו'. פרוש הדברים: כי הנה היתה השבועה הגדולה
 לאלהיים שלא יעוררו את הגאלה עד שאותה האהבה תהיה
 בחפץ ורצון טוב, כמו שכתוב עד שתחפץ כבן העובד את אבי

וְעַיִן בְּכָל פְּלִטְרִין דִּילִיה וּבְכָל גְּנִיזִין דִּילִיה וְלֹא כְּעֶבֶד הָעוֹבֵד
בְּמִשְׁנָה וְלוֹקַח הַשְּׂפָחָה עַל מִנַּת לְקַבֵּל פְּרָס.

וּכְבָּר אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה כִּי זְמַן הַשְּׁבוּעָה הַיָּא
עַד אֵלֶּף שָׁנִים, כְּמוֹ שֶׁפָּתְבוּ זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה בְּבְרִיתָא דְרַבִּי יִשְׁמַעְאֵל
בְּפִרְקֵי הַיְכָלוֹת עַל פְּרוּשׁ דְּנִיַּאֵל, וְזֶה לְשׁוֹנָם: וְאַתְיָהּבוּן בְּיָדֵיהּ עַד עֵדוֹן
וְעֵדוֹנִין וּפְלַג עֵדוֹן וְאִיךְ הָרְאָהוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיַעֲקֹב אָבִינוּ שֶׁר
עוֹלָם וְהוּא שָׁרוּ שֶׁל בְּבַל ע' עוֹקִין וְכו' עַיִן שָׁם.

וְכֵן בְּזֵהר פְּרָשַׁת וַיִּרְא (דף קיז.) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: אָמַר רַבִּי יוֹסִי כָּל דָּא
אָרִיכוּ זְמַנָּא יְתִיר מִפְּמָה דְּאוּקְמִיה חֲבַרְיָא דְּאִיהוּ יוֹמָא חַד
גְּלוּתָא דְּכִנְסַת יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְתִיר, דְּכָתִיב (אֵיכָה א): נִתְּנִי שׁוֹמְמָה
כָּל הַיּוֹם דְּוָה.

עוֹד מְאָמַר אַחַר כְּתוּב בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית (דף כו, כז.) וּמִשָּׁם יִפְרֹד
וְהִיָּה לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים אֵלֶיךָ אֲנֹוֹן אַרְבַּעָה שְׁנַכְנְסוּ לְפִרְדָּס. חַד עָאֵל
בְּפִישׁוּ"ן פִּי שׁוֹנָה הַלְכוֹת. תְּנַיִנָּא עָאֵל בְּגִיחוּ"ן וְדָא אִיהוּ רַמ"ז.
תְּלִיתָא עָאֵל בְּחֻדְק"ל לִישְׁנָא חַדָּא וְקִלְיָלָא לְדַר"ש. רַבִּיעָא עָאֵל
בְּפַר"ת דְּאִיהוּ סוּד מוּחָא דְּבִיָּה פְּרִיָּה וּרְבִיָּה. בְּוֹ עֲזָאֵי וּבְוֹן זֹמָא
וְאַלִישַׁע אַחַר עָאֵלוּ בְּקִלְיָפִין דְּאוּרִיָּתָא, הוּוּ לְקָאן בְּהוּן. רַבִּי עֲקִיבָא
דְּעָאֵל בְּמוּחָא אֲתַמַּר בִּיָּה נְכַנְס בְּשָׁלוֹם וְיִצָּא בְּשָׁלוֹם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא, יוֹמָא חַד הוּינָא בְּבִי מְדַרְשָׁא וְכו', בְּגִין
דְּאוּרִיָּתָא מִתְרִין לוּחִין אֵלֶיךָ הוּוּ מִשָּׁה נְחִית לוֹן לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא זָכוּ
בְּהוּן וּנְפָלוּ וְאַתְבְּרוּ, וְדָא גְרִים אַבוּדָא דְּבִית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי, וְיָהִיב
לוֹן אַחַרְנִין מִסְטְרָא דְּעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, דְּמִתְמָן אֲתִיָּהִיבַת
אוּרִיָּתָא בְּאַסוּר וְהִתֵּר, מִימִינָא חַיִּי וּמִשְׁמָאֵלָא מוּתָא וְכו'. דָּא וְנָהַר
יִצָּא מִעֵדוֹן בְּוִדָּאֵי לְעִילָא כְּעֵץ הַחַיִּים וְכו'.

לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן דָּא פְּרִדָּס דְּמִטְטְרוּ"ן דְּתַמָּן עָאֵלוּ בְּוֹן עֲזָאֵי וּבְוֹן
זֹמָא וְאַחַר. וְקִלְיָפִין דִּילִיה מִסְטְרָא דָּא טו"ב וּמִסְטְרָא דָּא רַע. וְדָא
אִיהוּ אַסוּר וְהִתֵּר פְּסוּל וְכָשֶׁר טוּמְאָה וְטְהָרָה וְכו'.

כְּגוֹנָא דָּא אָמְרוּ חֲבָרְיָא מֵאַרְי מִתְּנִיתִין וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
בְּעִבּוּדָה קָשָׁה דָּא קוּשְׁיָא. בְּחוּמְר בְּקַל וְחוּמְר. וּבְלִבְנִים דָּא לִבּוֹן
הִלְכָה. וּבְכָל עִבּוּדָה בְּשֻׁדָה דָּא בְּרִייתָא. אֶת כָּל עִבּוּדְתֶם דָּא מְשֻׁנָּה.

וְאִי תִיַיבִין בְּתִיּוּבְתָא מַה כְּתִיב "וַיֹּרְהוּ הַשֵּׁם עֵץ" דָּא עֵץ הַחַיִּים
וַיְבִיָה וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם. וְדָא מְשִׁיחַ דְּאִתְמַר בֵּיה (שְׁמוֹת יז) וַיִּמְטָה הָאֱלֹהִים
בְּיַדִּי וְכוּ'. וְכֹלָא אִיהוּ בְּגִלּוּתָא מַחֲמַת דִּילְיָה.

יג) חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן שְׁלֵא עֶסֶק בְּקַבְלָה וְלִכְן גַּם נִשְׁבְּרוּ הַלּוּחֹת

הִנֵּה נִתְבָּאָר בְּמִקּוּם אַחַר הַזֶּה כִּי עוֹוֹן אָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּעֵץ הַדַּעַת
טוֹב וְרַע הוּא שְׁלֵא בָּחַר לְהִתְעַסֵּק בְּעֵץ הַחַיִּים שֶׁהִיא חֲכָמַת
הַקַּבְלָה, וְזֶהוּ עֲצָמוּ עוֹוֹן הָעֶרֶב רַב הָאוּמָרִים לְמֹשֶׁה 'דְּבַר אַתָּה
עֲמַנּוּ וְנִשְׁמַעְהָ' בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, 'וְאֵל יִדְבַר עֲמַנּוּ אֱלֹהִים פֶּן
נָמוּת' בְּסִתְרֵי תוֹרָה, כְּסִבְרַת הַטּוֹעִים קֶצֶת בְּנֵי תוֹרָה אֲשֶׁר
בְּזַמְנֵנוּ זֶה הַמוֹצִיאִים שֵׁם רַע עַל חֲכָמַת הָאֱמֶת חַיִּי עוֹלָם,
וְאוּמָרִים שְׁכָל מִי שֶׁמִּתְעַסֵּק בֵּה יָמוּת בְּקִצְרוֹת שָׁנִים חַס וְשָׁלוֹם,
וְלִכְן נִשְׁבְּרוּ הַלּוּחֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת מִסִּטְרָא דְעֵץ הַחַיִּים וְנִתְּנוּ לָהֶם
מִסִּטְרָא דְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע מְשֻׁנָּה שְׁפָחָה דְּמִטְרוּנִיתָא וְגַרְם אֲבוּדָא
דְּחִרְבֵּן בֵּית רֵאשׁוֹן וְשְׁנֵי וְגִלּוּת הָאֲחֵרוֹן הַמֵּר וְהָאֲרֹךְ אֲשֶׁר אָנוּ
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים עַד דִּיתוּבוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתִיּוּבְתָא וּבְקִשׁוֹ אֶת
הַשֵּׁם אֱלֹהֵיהֶם לְהַפְּרִיז וּלְיַדְעוּ בְּרִזֵּי תוֹרָה וַיִּדְעוּ אֶת מִי הֵם עוֹבְדִים
וּמִי הוּא מִלְכָּם, וְכִדְיִן יִזְכוּ לְעֶסֶק בְּחֲכָמַת הָאֱמֶת כְּמוֹ שְׁאֵמַר הַכְּתוּב:
"וַיֹּרְהוּ הַשֵּׁם עֵץ וַיִּמְתְּקוּ" עַל יְדֵי הַמְּשִׁיחַ.

וְכִמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּפִרְשֵׁת נִשְׂא בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא (דף קכד:;) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
וּבְגִין דְּעִתִּידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מֵאִילָנָא דְּחַיִּי דְּאִיהוּ הָאִי סִפְר הַזֶּהר
יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלוּתָא וְכוּ' וְאִילָנָא דְּטוֹב וְרַע דְּאִיהוּ אֲסוּר וְהִתֵּר לֹא
שְׁלִיט עַל יִשְׂרָאֵל יִתִּיר וְכוּ' כִּי אַז יְהִי כְּמִלְאֲכֵי עֲלִיוֹן עוֹסְקִים
בְּחֲכָמַת הַתּוֹרָה דְּאֲצִילוּת וְלֹא בְּתוֹרַת מִטְטְרוּ"ן מְלַבְּשֵׁת בְּמִלְבוּשִׁים
וְסִפּוּרִים גְּשָׁמִיִּים. עוֹד אָמְרוּ בְּסִפְר הַזֶּהר (תַּקּוּן שְׁשִׁית) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

וְכַמָּה בְּנֵי נֶשֶׁא יִתְפַּרְנְסוּן לְתַתָּא מֵהַאי חַבּוּרָא דִּילְךָ בְּדַרְא בְּתַרְאָה
בְּסוּף יוֹמֵיָא וּבְגִינֵיהּ וּקְרַאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ.

יד) הַגְּאֵלָה תְּבוּא פְּשֻׁנֵּעֶסְק בְּאַהֲבָה בְּחֻכְמַת הָאֵמֶת

עוֹד מְקוּם אַחַר, אָמַר לִיה אֵלֵיהּ זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן
יוֹחָאי וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: רַבִּי כַּמָּה זְכָאָה אֲנִתְ דְּמַהֲאֵי חַבּוּרָא יִתְפַּרְנְסוּן כַּמָּה
עֲלָאי עַד דִּיתְגַּלֵּיא לְתַתָּא בְּסוּף יוֹמֵיָא וּבְגִינֵיהּ "וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל
אַחְזָתוֹ" וְכוּ'. הָרִי מְבַאֵר כִּי חֲטָא זֶה הַחֵל לְהִיּוֹת מֵאֲדָם הָרַאשׁוֹן וְעַד
עַתָּה, וְכַאֲשֶׁר נָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה לְעֶסְק מֵאַהֲבָה בְּחֻכְמָה הַזֹּאת יִגְאֵלוּ
יִשְׂרָאֵל בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן.

שְׁמוּעַ שְׁמַעְתִּי נֶאֱקַת יְרַמְיָהוּ הַנְּבִיא מֵתַנּוּדָד וּמֵתַמְרָמֵר בְּמֵר
נִפְשׁוּ בְּאַמְרוֹ (יְרַמְיָה ד כ א): "עַד מְתֵי אַרְאָה נִס אֲשַׁמְעָה קוֹל שׁוֹפֵר כִּי
אָוִיל עַמִּי אוֹתִי לֹא יִדְעוּ וְגו' רְאִיתִי אֶת הָאֶרֶץ וְהִנֵּה תַהּוּ וְגו' רְאִיתִי
וְהִנֵּה הַכַּרְמֶל וְגו' כִּי כֹה אָמַר הַשֵּׁם שְׁמַמָּה תַהֲיֶיהָ כָּל הָאֶרֶץ וְכֹלָהּ לֹא
אֲעֲשֶׂה וְגו' הַצִּיקְתִּנִּי רוּחַ בְּטִנִּי" לְבַאֵר פְּסוּקִים הָאֵלוּ הַנֶּאֱמָרִים
בְּאַמֶּת עַל יְדֵי יְרַמְיָה הַנְּבִיא עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם בְּדַרְךָ נְבוּאָה עַל הַדּוֹר
הָאַחֲרוֹן הַזֶּה בְּהִיּוֹתוֹ מֵתַמְרָר עַל אַרְךָ גְּלוּתֵנוּ יוֹתֵר מִשְׁעוּרוֹ.

וְזֶהוּ מַה שְׁכַתּוּב "עַד מְתֵי אַרְאָה נִס", הוּא הַנִּס וְהַדְּגֵל שֶׁל
הַמְּשִׁיחַ כַּנֶּזֶכַר בְּפִרְשֵׁת מִשְׁפָּטִים (דף קב.), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וַיִּיתוּן, נִס
דְּמְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד, אַרְיָה רְשִׁים עֲלֵיהּ לְיַמֵּינָא, וְנִס דְּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף, שׁוֹר
רְשִׁים עֲלֵיהּ לְשִׁמְאֵלָא וְגו'. אֲשַׁמְעָה קוֹל שׁוֹפֵר, זֶה קְבוּץ גְּלוּיּוֹת
הַעֲתִיד לְהִיּוֹת אַחַר בִּיאַת מְשִׁיחֵנוּ בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן, כַּנֶּזֶכַר בְּזֵהר
פְּרִשְׁתַּת תּוֹלְדוֹת (דף קלט.) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ בְּמִדְרַשׁ הַנֶּעְלָם עַל פְּסוּק "בּוֹנֵה
יְרוּשָׁלַיִם הַשֵּׁם" וְאַחַר כֵּן "נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנָס", וְזֶה שְׁאֵמַר הַכְּתוּב:
"וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפֵר גְּדוֹל" וְגו', וְנִתֵּן טַעַם אֶל אַרְיָכוֹת
הַקֶּץ "כִּי אָוִיל עַמִּי" בְּלִשׁוֹן נְתִינַת טַעַם אֶל הָאֵמֹר "עַד מְתֵי אַרְאָה
נִס".

וּבֵאוּר הָעֲנִיָּן הוּא כִּי הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נַחֲלָקִים לְשִׁלֵּשׁ

כְּתוּב:

פת ראשונה: מהם הם עמי הארץ המון העם.

פת שניה: הם התלמידי חכמים העוסקים בפשטי התורה.

פת שלישית: והיא בעלי חכמת האמת.

והנה כנגד פת ראשונה אמר "כי אויל עמי אותי לא ידעו" ירצה, הם המון העם הנקראים עם סתם, וכנגד פת השלישית הם העוסקים ברזי התורה וסודותיה הנקראים בנים כנזכר בתקון (דף א:), וזה לשונו: אפרוחים אילין מארי משנה בנים אילין מארי קבלה, ועליהם אמר "בנים סכלים המה ולא נבונים" כי הם עוסקים בחכמת האמת כפי העולה בדעתם הקצרה ובעיונם החלש ואינם יורדים לעמק הענין להבינו על אמתותו כמו שנכתב בעזרת השם.

וכנגד פת חכמי הפשט אותם אשר הם מואסים לעסק בחכמת האמת הנקרא עץ החיים וחי עולם ועוסקים בספורים הפשטים בפשוטן בלבד, ואומרים שאין בתורה אלא הפשט בלבד, חס ושלום, אשר הוא נקרא עץ הדעת טוב ורע כנזכר לעיל, עליהם אמרו (ירמיה שם כב): "חכמים המה להרע ולהיטיב לא ידעו", כי בסבת היותם מואסים בעץ החיים אין הקדוש ברוך הוא עוזר אותם והם שונים בפשטי עץ הדעת טוב ורע ומהפכים אותו לרע ומטמאים את הטהור ואוסרים את המתר ופוסלים את הכשר ותקלות רבות יוצאות מתחת ידיהם בעוונותינו הרבים.

ואחר שכלל אותם הנביא בדרך קצרה חוזר לבארם דרך פרט. וכנגד הפת הראשונה אמר "ראיתי את הארץ והנה תהו" הם עמי הארץ אשר נקראים על שם הארץ כי משם נפשם חצבה כמו שאמר הכתוב (קהלת ג כא): "ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ" היא רוח הבהמית אשר להם כמו שאמר הכתוב (בראשית א כד): "תוצא הארץ נפש חיה למינה", כי מלבד היות הגוף נחצב עפר מן האדמה גם נפשם חצבה מן הארץ למינה ממש ונקרא נפש חיה, כי בכלל חיה בהמה. וכן נדרש בפרשת זה במדרש הנעלם בכתב יד, עין שם, ולהיותם נחצבים מן הארץ כל עסקם הוא בשוב הארץ במשא ומתן בנטיעה ובזריעה ובבנינים, דברים שאין בהם תועלת רק אל

הגוף, ומניחים חיי עולם היא התורה, כמו שאמר הכתוב (ירמיה לג כה): "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי", ומחזירים העולם לתהו ובהו, אשר לסבה זאת קראם למעלה אילים באמרו "כי איל עמי", כי אין לה אנלת גדולה מזו לקים את גופם ולהחריב נשמתם, וכל זה גרם להם "כי אותי לא ידעו" ולא נתעסקו בתורה הנקרא עץ החיים לחיותם דרך חיי עולם הבא.

**טו) כי לא על חנם כפי רצונם פסקו טמא טהור אסור
והתר פשר ופסול אלא מתוך פנימיות התורה פנודע
ליודעי חן – חכמת ספר הזהר היא המאירה אותם,
ומבארת הדברים הנאמרים בתלמוד**

וכנגד הכת השניה הם התלמידי חכמים העוסקים בתורת השם אשר נפשם חצובה מן השמים ולא מן הארץ אמר "ואל השמים ואין אורם" כי גם שנפשם חצובה מן השמים אין להם אור בתורתם כמו שכתבתי למעלה בשם רבותינו זכרונם לברכה על פסוק במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי. וחכמת ספר הזהר היא המאירה אותם ומבארת הדברים הנאמרים בתלמוד במלבושים כאלו הם חשובים גשמיים, אשר עליהם נאמר "ותורה אור" וזה שכתוב "ואל השמים ואין אורם".

ועל זה נתנבא ישעיה הנביא בנחמותיו ואמר "והולכתי עורים בדרך לא ידעו" וגו', כי התורה הפשטיית נודעו במספרם וכמו שכתוב "רבי ישמעאל אומר בי"ג מדות התורה נדרשת" וכו' אמנם ל"ב נתיבות החכמה שבהם נברא העולם הנזכר בריש ספר יצירה לא נודעו, והנה אלו הל"ב נתיבות החכמת האמת נעלמים תוך י"ג מדות של הפשט וכללות כלם הם ל"ב אח"ד, וכמו שכתוב למעלה בשם הזהר בפרשת פנחס (דף רמד:): ורבנו דמתניתין ואמוראין, כל תלמודא דלהון, על רזין דאורייתא סדרו ליה.

ובלי ספק כי העוסקים בתלמוד בבלי בלבד מגששים פעורים קיר בלבושי התורה ואין להם עינים רואות ברזי

התורה הנסתרים בו, כי לא על חנם כפי רצונם פסקו טמא טהור אסור והתר פשר ופסול, אלא מתוך פנימיות התורה פנודע ליודעי חן, וכמו שקראם במקום אחר הא' שבאריה לעיל סתימין עיינין וכו'.

וזה שכתוב מי עור כי אם עבדי, אבל הכונה היא למעוטי ולאפוקי חכמי האמת הנקראים בנים אינון מארי קבלה כנזכר לעיל, אבל העוסקים במשנה לבדה בלתי הסתכלותם בסודותיה, וכפי סודותיה יפסקו הדינים אם אסור ואם מתר כנזכר לעיל, הנה אלו עורים בודאי הם, וזה שכתוב "מי עור" כי אם עבדי, כי העוסק בפשט נקרא עבד כנזכר לעיל.

ועליהם נתנבא ישעיה לעתיד לבוא שיזכו ללכת בדרך לא ידעו הוא דרך חכמת האמת, אשר בעולם הזה נתן להט החרב והפרובים לשמר את דרך החיים שלא יובנו רזי התורה אלא לזוכים אליה כנזכר בפרשת נשא (דף קכג.) וזה לשונו: ואית נטירין אחרנים, כגון נחשים עקרבין ושרפין, ונטרין ההוא טוב, דלא ליעול תמן מאן דלאו איהו ראוי למיעל. דאי לאו הכי, כל חייביא הוו עאלין ברזין דאורייתא. ובגין דא מאן דאיהו חייבא, ויעול למנדע רזין דאורייתא, כמה מלאכי חבלה וכו' מבלבלין מחשבתיה וכו'.

וזה שכתוב עוד (ירמיה מב, טז): "אשים מחשף לפניהם לאור", כי התלמוד בבלי שהוא מחשף המספר בפשט העולם הזה, אשים לפניהם לאור ויסתכלו מתוכו רזין דאורייתא הגנוזים בו הנקרא "ותורה אור". גם כל הקשיות שבתלמוד הנאמר עליהם תניא, והכי קאמר, חסורי מחסרא והכי קתני, ותיק"ו, כל אלו נראים בעינינו מעקשים יחזרו למישור ויראו איך הכרח הלשון להאמר בלשון הזה החסר והמעקש לסבת רמזי התורה הנסתרים ונרמזים בו.

ואל יאמר אדם: אם כן, מעתה אני פטור ומתר מלהתעסק בחכמה הזאת עד לעתיד לבוא כי בעולם הזה אין כח לידעם, ולכן אמר הכתוב (ירמיה שם): "אלה הדברים עשיתם ולא עזבתים". ואמרו רבותינו זכרונם לברכה אעשה, אעזבם, לא כתיב, שכבר עשיתם

לרבי עקיבא וחבריו, וכמו שפיתבו זכרונם לברכה על רבי עקיבא שהיה יושב ודורש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות, ואם כן לא דבר ריק הוא, ואם ריק הוא מכם ואינכם חפצים לידע עם שהוא בידכם ובבחינתכם והרי רבי עקיבא השיג בעולם הזה לסודות אלו, והנה זהו הנכון כמו שכתוב במשנה: משמת רבי עקיבא בטל כבוד התורה, ופרשו המפרשים שהיה יודע להשיב ולדרש על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות, וזהו כבוד התורה והדרה ויפיה.

טז) אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שאינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם

וזה אצלי פירוש המשנה (אבות ו ב): אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת: אוי להם לבריות מעלבונה של תורה, כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת כסותה וכל האמות יאמרו לישראל "מה דודך מדוד", מה תורתכם מתורתנו, הלא גם תורתכם ספורים בהבלי העולם. אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם לבריות מעלבונה של תורה ואינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה, כי הם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא בעולם, כנזכר לעיל במאמר שהתחלנו בהקדמתנו זאת, וזה עצמו הוא בת קול המכרזת בכל יום.

ונרמז בפסוק "קול אומר קרא", ועל כיוצא בזה אמרו גם כן בספר הזהר פרשת בהעלתך (דף ק"ב). וזה לשונו: רבי שמעון אמר, ווי לה הוא בר נש דאמר, דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא, ומלין דהדיוטי. ועוד האי מלה דאורייתא לבושא דאורייתא איהו. ומאן דחשיב דההוא לבושא איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא יאה ליה חולקא בעלמא דאתי. ובגין כך אמר דוד המלך עליו השלום (תהלים קיט): 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך', מה דתחות האי לבושא דאורייתא וכו'. טפשין

דְּעִלְמָא, לֹא מִסְתַּכְלִי אֶלָּא בְּהֵוּא לְבוּשָׂא, דְּאִיהוּ סְפוּר דְּאוּרִייתָא,
וְלֹא יִתִּיר וְכוּ'.

עוד יש מקום אחר כּיּוצא בְּזָה בְּפִרְשָׁה הַנּוֹזֵכַר עֲצָמָה (דף קמט:)
וְזָה לְשׁוֹנוֹ: וּמֵאן דְּאָמַר, דְּהֵוּא סְפוּרָא דְּאוּרִייתָא, לְאַחַזְאָה עַל
הֵוּא סְפוּרָא בְּלִבְד קֶאֱתִי, תִּיפַח רוּחִיהּ. דְּאִי הָכִי, לֹאֹ אִיִּהּ
אוּרִייתָא עֲלָאָה, אוּרִייתָא קְשׁוּט.

וְהִנֵּה בְּחֻכְמֵי הַפְּשֻׁט עֲצָמָם שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת, אִם הִפְתָּ שְׁהֵם יִרְאִי
הַשֵּׁם וְעוֹסְקִים בָּהּ לְשֵׁם שְׁמַיִם אֶלָּא שְׁנִשְׂאָרוּ בְּתוֹךְ הַחֲשֶׁךְ
מִנְעוּרֵיהֶם וְלֹא לְמַדּוֹ סוּדוֹת הַתּוֹרָה וּמִתִּירָאִים לְגַעַת בָּהֶם בְּאֶמְרָם
”מִי יַעֲלֶה לָנוּ הַשְּׁמַיְמָה וְיִקְחֶהָ לָנוּ”, וּמִי יַעֲלֶה שְׁמַיִם וְיִרְדּוּ וְיַגִּידָהּ לָנוּ
מֵהֶם רְזִיָּה וְסוּדוֹתֶיהָ, וְעַל כִּיּוֹצֵא בְּזָה ”וְאֶל הַשְּׁמַיִם וְאִין אוֹרָם”, כִּי
גַם שְׁהֵם נְפֻשׁוֹת חַצּוּבוֹת מִן הַשְּׁמַיִם אִין אוֹרָם עִמָּהֶם וּבְמַחְשָׁפִים
יִשְׁבוּ וּמִשֵּׁם לֹא יֵצְאוּ.

וְעוֹד יֵשׁ פֶּת אַחֲרֵת וְהֵם קֶצֶת תִּלְמִידֵי חֻכְמֵי חֲרִיפִים
וּמְפֻלְפְּלִים עוֹקְרֵי הָרִים וְטוֹחֲנֵן זֶה בְּזָה בְּפִלְפּוּלָם בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ,
עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר ”רְאִיתִי אֶת הַהָרִים” וְגו' רוֹעֲשִׁים וּמִתִּירָאִים לְגִשֵׁת אֶל
מְקוֹם אִשׁ אוֹכְלָה הֵם רְזִי הַתּוֹרָה, דְּבִרְיָהֶם כְּגַחְלֵי אִשׁ לְהִבֵּת שְׁלֵהֶבֶת
וּמִתִּירָאִים פֶּן יִצְרְבוּ בָּם צָרְבֶת כְּעִנְיָן ”הֵוּא יִנוּקָא דְּהוּהָ דְּרִישׁ
בְּחֲשָׁמֵל וְנִפְק אֶשָׁא מִיָּנִיָּה וְאַכְלֵתִיָּה”, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים חֲלָקָם אִם
עֲלֵתָה לָהֶם כֶּךָ וְיִשְׁרְפוּ בְּקִדְשֵׁת שְׁמוֹ וְתִבְרַךְ כִּי אִשׁ אוֹכְלָה הוּא, וְעַל
כִּיּוֹצֵא בְּאֵלוֹ נֶאֱמַר (מְשֻׁלֵי כד ז): ”רְאִמוֹת לְאֹוִיל חֻכְמוֹת”, וְלִכְּן ”בְּשַׁעַר
לֹא יִפְתַּח פִּיהוּ”. וּבְלֵי סַפְק כִּי חוֹשְׁבִים כֶּךָ אֹוִילִים הֵם כִּי לוּלִי שְׁהֵם
חוֹשְׁבִים בְּעִינֵיהֶם דִּי לָהֶם אוֹתָהּ הַחֻכְמָה הַפְּשׁוּטָה שְׂיִדְעוּ בָּהּ וּכְבַר
הֵם חֻכְמֵי, לֹא הִיוּ נִמְנָעִים מִלְּכַנְס מְפִנִימִיוֹתָהּ, וְעַל כִּיּוֹצֵא בְּזָה
נֶאֱמַר (מְשֻׁלֵי כו יב): ”רְאִיתִי אִישׁ חֻכֵּם בְּעִינָיו תִּקְוָה לְכִסִּיל מִמֶּנּוּ”.

וְאִם שְׁלֵמָה הַמְּלַךְ עֲלָיו הַשְּׁלוֹם, אֲשֶׁר עֲלָיו נֶאֱמַר (מְלָכִים-א ה יא):
”וַיַּחֲכֶם מִכָּל הָאָדָם” וְכוּ', אֲמַר בְּסוּף יָמָיו בְּעַת שְׁחִבְר קְהֵלֶת (קְהֵלֶת ז
כג): ”אֲמַרְתִּי אֲחֻכְמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי”, וְלֹא בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל לְחֻשְׁב
שְׁכַבְר נִתְחַכֵּם אֶלָּא חֻשְׁב שְׁאֲפֻשֶׁר שְׁלַעְתִּיד וְתִחַכֵּם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב

”אמרתי אֲחַכְמָה” לַעֲתִיד עַל יְדֵי הִיגִיעָה, וְעַם כָּל זֶה רָאָה אַחַר כֵּן כִּי טָעָה בְּזֶה, וְכִמּוֹ שֶׁכֶּתוּב ”וְהָיָא רְחוּקָה מִמְּנִי”.

וּמָה יַעֲשׂוּ הַפְּתָאִים הַיְתוּשִׁים אֲשֶׁר בְּזַמְנָנוּ זֶה בְּהִיּוֹתָם חֲכָמִים שְׂמֵחִים בְּחֻלְקָם וְשָׂשִׁים בְּעִבּוּדְתָם, וְהָרִי רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה חֲכָמֵי הַתְּלִמוּד הַגְּדוֹלִים וְהָרֵאשׁוּנִים אָמְרוּ: אֵין אָנוּ אֶפִּילוּ כַחֲמוּרוֹ שֶׁל רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יֵאִיר, וְאֵין לְתַמּוּהַ מְזָה, כִּי הָרִי מִפְּרֶשׁ בְּכֶתוּב ”וַיֹּאמֶר אֲבָרְהָם אֶל נְעָרָיו שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמוּר”, וְדָרְשׁוּ בּוֹ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה ‘עַם הַדּוֹמָה לַחֲמוּר’, וְאֵין כּוֹנְנָתָם כִּי אָמַר לָהֶם כֵּן עַל הִיּוֹתָם נַעֲדָרִים בְּלִתֵּי חֲכָמָה, כִּי הָרִי הַכֶּתוּב אָמַר וְהַעִיד עַל אֱלִיעֶזֶר שֶׁהוּא אֶחָד מֵהֶם הוּא דְמַשְׁקֵי אֱלִיעֶזֶר, וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (יּוֹמָא כח:): ‘דּוֹלָה וּמַשְׁקָה מִתּוֹרַת רַבּוֹ לְאַחֲרִים’.

אֲמַנָם כֵּבֵר בְּאֵרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה עֲצָמָם וְאָמְרוּ הַטַּעַם, לְפִי שֶׁלֹּא רָאוּ עֵנַן הַשְּׂכִינָה קָשׁוּר עַל הָהָר וְלָכֵן קָרְאָם עִם הַדּוֹמָה לַחֲמוּר, מָה חֲמוּר אֵינוֹ רוֹאֶה, אֵף אַתָּם כֵּן. וְאֵף אִם בְּמָקוֹם אַחַר נִרְאָה כִּי קָרָא כֵּן לְאֱלִיעֶזֶר מִפְּנֵי שֶׁהוּא עֶבֶד, וְהִנֵּה הוּא קִנְיָן כִּסְפוֹ כִּמוֹ בְּהִמְתּוֹ וְחֲמוּרוֹ, אֵין זֶה רַק אִסְמִכְתָּא בְּעַלְמָא כִּי הָרִי יִשְׁמַעְעָל בְּנוֹ הִיָּה שָׂם, וְהָרִי יִשְׁמַעְעָל בֶּן אֲבָרְהָם הִיָּה וְהַבֶּן הוֹלֵךְ אַחַר מִשְׁפַּחַת אָבִיו.

אָמַר עוֹד (יְרֵמְיָה ד כד): ”וְכָל הַגְּבָעוֹת הַתְּקַלְקְלוּ”, כִּי הַגְּבָעוֹת הֵם הַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הַבְּחוּרִים הַנִּקְרָאִים גְּבָעוֹת אֲצֵל בְּחִינוֹת הַהָרִים הַנִּזְכָּר, הִנֵּה הַגְּבָעוֹת אֵלוֹ נִתְקַלְקְלוּ לְגַמְרֵי, כִּי בְּרֵאוֹת הַתְּלַמִּידִים הַקְּטָנִים אֶת הַגְּדוֹלִים הַהָרִים הָרְמִים רוֹדְפִים יוֹמָם וְלַיְלָה אַחֲרֵי הַפְּשָׁטִים וְאֵינָם עֲסוּקִים בְּחֲכָמָה הַזֹּאת וְאֵינָם יוֹדְעִים, כִּי מִיִּרְאָתָם לִכְנֹס בָּהֶם נִמְנָעִים מִלְּהִתְעַסֵּק בָּהֶם כְּנִזְכָּר, וְעַל כֵּן גְּבָעוֹת אֵלוֹ נִתְקַלְקְלוּ וְלָבָם שָׂרֵשׁ פּוֹרָה רֹאשׁ וְלַעֲנָה וְעַלְתָּה בָּהֶם חֲלוּדַת טִיט וְרָפֶשׁ לְכַפֵּר בְּחֲכָמַת הָאֲמֵת, וְאוֹמְרִים שְׂאֵין בְּתוֹרָה אֵלָא פְּשָׁטִיָּה וְלְבוּשִׁיָּה בְּלִבָּד עַל דְּרָךְ הַנִּזְכָּר לְעִיל בְּפִרְשֵׁת בְּהַעֲלֵתָהּ, וְאֵין סַפֵּק כִּי לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא כְּנִזְכָּר שָׂם בַּזְהָר. וְכֵבֵר נִתְבָּאָר לְמַעְלָה הַסְּבָה כִּי תוֹרַת עוֹלָם הַבָּא אֵינָנָה כְּפִשְׁטָה רַק עַד שָׂם

עוֹסְקִים בְּרִזֵי הַתּוֹרָה וְסוּדוֹתֶיהָ, וְזֶה שֶׁלֹּא בָּחַר בָּהּ וְלֹא טָרַח
בְּעוֹלָם הַזֶּה מֵעֶרֶב שַׁבַּת לֹא יֹאכַל בְּשַׁבַּת, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר "הִנֵּה
עֲבָדֵי יֹאכְלוּ וְאַתֶּם תִּרְעַבוּ" וְגו'.

יז) הָרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל אֹדוֹת הַחַיִּיב וְהַשְּׁלִילָה לְלִמּוּד הַזֶּהר

וּכְנִגַּד פֶּת הַמִּתְעַסְקִים בְּרִזֵי הַתּוֹרָה וּבַחֲכָמוֹת הַזֶּהר, אֲשֶׁר הֵם
נִקְרָאִים אָדָם, כַּנִּזְכָּר בְּסֵפֶר הַתְּקוּוּנִין: דָּבָר אַחֵר, אֶפְרוֹחִים אֵילִין
מֵאֲרֵי מִשְׁנָה, בָּנִים אֵילִין מֵאֲרֵי קִבְלָה, עֲלֵיהֶם נֹאמַר רִאִיתִי וְהִנֵּה
הָאָדָם, וְלֹא אָמַר אָדָם, אֶלָּא הָאָדָם, יִרְצָה, כִּי גַם שֶׁהוּא עוֹסֵק
בַּחֲכָמָה הַזֹּאת, וְלִכֵּן נִקְרָא אָדָם, עִם כָּל זֶה אֵינָנו הָאָדָם הַמִּיחָד
הָרְאוּי לְהִתְעַסֵּק בָּהּ, כִּי אֵין לָהֶם שְׂרָשִׁים וְהַקְדָּמוֹת לְהַבִּין דְּבָרָיו,
וְכִמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ לְעִיל בְּאֶמְרוֹ "בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא נְבוֹנִים", אֲבָל
הָאָדָם הַמִּיחָד אֵינָנו בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאַנְחֵנוּ בְּזֹאת הַחֲכָמָה מְגַשְׁשִׁים
כְּעוֹרִים קִיר, כִּי חֲכָמֵי הָאָמֶת סָעוּ הֵמָּה לְמִנוּחוֹת, עֲזָבוּ אוֹתָנוּ
לְאַנְחוֹת, וְכֹאֲשֶׁר אֵין הָאָדָם הַנִּזְכָּר נִמְצָא לְלַמֵּד הַחֲכָמָה, הִנֵּה אֲזַ גַּם
עוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם, אֱלוֹ הַתְּלִמִּידִים אֲשֶׁר נִגַע הַשֵּׁם בְּלִבָּם, הַחֲפִצִּים לְעוֹף
הַשָּׁמַיִם, בְּלִי כְּנָפִים, וְאוֹמְרִים מִי יִתֵּן לָנוּ אֶבֶר כִּיּוֹנָה, נְעוּפָה וְנִשְׁכוֹנָה
בְּאֵהָלֵי הַחֲכָמָה הַזֹּאת.

וְהָרִי נִתְבָּאָרוּ כָּל הַפִּתּוֹת אֲשֶׁר בְּעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר כָּלֵם
כְּאֶחָד נִמְנְעוּ מִלְּהַחְזִיק בַּחֲכָמָה הַזֹּאת, כָּל אֶחָד כְּפִי סִבְתּוֹ וּפְנִיתּוֹ,
עַד שֶׁנִּתְקַיֵּם בָּנוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים "אֵין מְנַהֵל לָהּ מִכָּל בָּנִים יִלְדָּה"
וְכוּ', פִּירוּשׁ, כִּי עִם הַיּוֹתֵם בָּנִים מֵאֲרֵי קִבְלָה, עִם כָּל זֶה נִתְבָּאָשׁוּ
מִלְּהִתְעַסֵּק בַּחֲכָמָה הַזֹּאת. וְאֵין סִפֵּק כִּי דְבָרִים אֱלוֹ בְּנִבּוּאָה נֹאמְרוּ
עַל דּוֹרוֹת אֱלוֹ הָאַחֲרוֹנִים. שֶׁלֹּא כְּסִבְרַת חֲכָמֵי דוֹרוֹתֵינוּ אֵלָּה,
הַחוֹשְׁבִים בְּדַעְתָּם כִּי כָּבֵר הַשִּׁיגוֹ מֵהַ שְׂצָרִיךְ לָהֶם וְשִׁמְחִים בְּחֻלְקָם,
וְהִנֵּה הַפִּתּוֹב מֵעִיד (יִשְׁעִיָּה נט טז): "וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם כִּי אֵין
מִפְגִּיעַ", בְּלִשׁוֹן שְׁלִילָה, אוֹי לְאַזְנִים שֶׁכֶּךָ שׁוֹמְעוֹת וְאוֹי לְעֵינַיִם שֶׁכֶּךָ
רוֹאוֹת, עַדוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עֲלֵינוּ, וְאֵין לָנוּ לֵב לְדַעַת לְחַזֵּר וְלִהְתְּעַסֵּק
בַּחֲכָמָה הַזֹּאת, לְהַחְזִיק יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה סג ה'): "וְאַבִּיט
וְאֵין עֵזֶר וְאַשְׁתּוֹמֵם וְאֵין סוֹמֵךְ". וְהוּא בְּהִיּוֹתָנוּ עֲסוֹקִים בַּחֲכָמָה

הזאת, כי על ידה תתקרב הגאולה, וכביכול ישועתה לשכינת עזו, היינו ממהרים להצמיחה, כמו שכתוב "ותושע לי זרעי", לי ממש כביכול, וכנזכר לעיל במאמר שהתחלנו בהקדמתנו זאת, כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחר ועכוב בנין בית מקדשנו ותפארתנו המכנה ונקרא "הדר הפרמל", כמו שאמר הכתוב (שיר השירים ז ו): "ראשך עליך כפרמל".

וזה מה שאמר הכתוב (ירמיה ד כו): "ראיתי ונהנה הפרמל המדבר", כי לסבות הנזכרים לעיל היה הפרמל מדבר שמם בעוונותינו הרבים, כנזכר לעיל, כי כל דור שלא נבנה בית המקדש בימיו, הרי הוא כאלו נחרב בימיו (ירושלמי יומא ה.), וכל עריו הם ערי יהודה נתצו גם הם וכל הרעה הזאת היא מפני השם מפני חרון אפו (ירמיה שם), פירוש מפני החכמה הזאת, אשר עסקה להורות, כי כל התורה שמונתו של הקדוש ברוך הוא, וזה שכתוב מפני השם, היא החכמה, שאין מתעסק בה, וגם ומפני חרון אפו, פירוש, כי אין לו להקדוש ברוך הוא קורת רוח בעולמו, אלא כאשר עוסקים בחכמה זו.

וכמו שכתוב בתלמוד (חגיגה י"ד): בכל אותם המעשים של רבן יוחנן בן זכאי ושל רבי אלעזר בן ערף ורבי יוסי הכהן, כשהיו דורשים במעשה מרכבה, ירדה אש שכינתו יתברך, וסבבה על האילנות, מה שאין כן בהיותם עוסקים בפשטים, וכמו שכתוב במדרש משלי (פרשה י) על פסוק (משלי יג) לא ירעיב השם נפש צדיק, וזה לשונו: אמר רבי ישמעאל, בא וראה כמה קשה יום הדין וכו'. היה רבי ישמעאל אומר, אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה פלימה וכו', בא מי שיש בידו מקרא ואין בידו משנה וכו', בא מי שיש בידו ב' סדרים וכו', בא מי שיש בידו הלכות וכו', בא מי שיש בידו תורת כהנים וכו', בא מי שיש בידו חמשה חמשי תורה וכו', בא מי שיש בידו אגדה, בא מי שיש בידו תלמוד וכו', והקדוש ברוך הוא אומר לו, בני הואיל ונתעסקת בתלמוד, צפית במרכבה, צפית בגאות שלי, שאין הנאה לי בעולם אלא בשעת שתלמיד חכם יושבים ועוסקים

ומביטים ומציצים ורואים והוגים המון התלמוד הזה, כסא כבודי היאך עומד וכו', חשמל היאך עומד וכו', ברק היאך עומד וכו', כרוב וכו', וגדולה מכלם, מצפוני ועד קדקדי וכו', וכי לא זה הוא הדרי זה הוא גדלתי זהו הדר זפני, שבני מפירין את כבודי וכו'.

הרי מבאר בפרוש אף בדברי התנאים, שאין האדם יוצא ידי חובתו לגמרי בעסק המקרא והמשנה והאגדה והתלמוד בלבד, אלא הוא מחיב לעסק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרובה, כי אין הנאה להקדוש ברוך הוא מכל מה שברא בעולמו, רק בהיות בניו למטה עוסקים ברזי התורה, להכיר גדלתו ויפיו ומעלתו. כי בפשטי התורה ובספוריה ובדיניה ובמצוותיה, בהיותם כפשטם, אין בהם שום הכר וידיעה לידע את בוראם יתברך, אדרבה יש בהם מצוות וחקים שאין הדעת סובלם וכל אמות העולם מונין את ישראל ואומרים להם, כי מה התורה הזאת אשר צוה אלקיכם אתכם, דברים שנראין כחידות ומשלים, לקח קרן פרה ולתקע בו ביום ראש השנה ואתם אומרים שעל ידי כן שטן הרוחני המקטרג העליון מתערב, וכיוצא מדברים אלו כמעט רב מצוות התורה, ובפרט פרטי דיניהם, אין השכל סובלם. ואם כן היכן הוא הדר התורה ויפיה וגדלתה. ועל כיוצא בזה נאמר (איוב לה ו-ז): "אם צדקת מה תתן לו ואם חטאת מה תפעל בו", כי השכר והענש אשר עליהם הוא לה לבדך.

אמנם בסודות התורה ובעסק פונת המצוות, על זה נאמר בהפך, אם בטובה נאמר (תהלים סח לה): תנו עז לאלקים, ואם ברעה נאמר (דברים לב יח): "צור ילךך תנשי", ונאמר (ישעיה סו כד): "ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי", בי דיקא, ולא לי, בי ממש כביכול. ודברי אלו מבארים לאשר נגע אלקים בלבם.

וזה סוד מה שכתוב לעיל, כי הקורא במשנה ובתלמוד נקרא עבד המשמש את רבו על מנת לקבל פרס, מה שאין כן בחכמת האמת, כי הוא מתקן כביכול ונותן עז וכח למעלה, וזהו נקרא עוסק בתורה לשמה בלי ספק.

ולא עוד, אלא שלא נברא האדם אלא כדי שילמד חכמת הקבלה, אלא שצריך שיהיה גופו נקי בתחלה על ידי המצוות המעשיות, שכל תכליתן לדבר זה והם מכרחים על כל פנים, ואחר כך תוכל הנשמה הנקראת "נר השם נשמת אדם" להאיר בגוף הזה, כנר הנתונה תוך עששית זכוכית ומאירה, ונותנת לו כח להבין סתרי התורה ומגלה עמקות מני חשך.

יח) כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא ידיעה, אף על גב דאית ביה עוברין טבין סגיאין, מפקין ליה מפל תרעי דההוא עלמא וכו'. תא חזי, מה פתיב אם לא תרעי לך היפה בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתפלת בחכמה, עד דלא אתית להכא, ולא ידעת רזין דעלמא עילאה, אף על גב דאנת היפה בנשים במצוות ובמעשים טובים לית אנת פדי למיעל הכא צאי לך

וזה סוד מה שאמר הכתוב (תהלים יט ט): "מצות השם ברה מאירת עינים", רוצה לומר להבין סתרי תורה על ידה שהם תכלית הכל, כנזכר בזהר שיר השירים על פסוק (שיר השירים א ז) הגידה לי שאהבה נפשי וכו' זכאין כל אינון דמשתדלין למנדע בחכמתא דמאריהון, ואינון ידעין ומסתכלים ברזין עילאין, בגין דבר נש כד נפיק מהאי עלמא, בהאי אסתלקו מניה כל דינים דעלמא. ולא עוד, אלא דמתפתחאן ליה תריסר תרעי דאפרסמונא דכיא דכל חכמתא עילאה תלייא בהו.

ולא עוד, אלא שהקדוש ברוך הוא חקיק ליה בההוא פורפירא, דכל דיוקנין גליפין תמן בהאי עלמא ובעלמא דאתי, והקדוש ברוך הוא אשתעשעא ביה בגן עדן, ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי.

חכמתא דאצטריך ליה לבר נש, חד למנדע ולאסתכלא ברזין דמאריה. וחד למנדע ליה לגופיה, ולאשתמודעא מאן איהו ואיך איהו, ותיקונא דגופא היאך אתתקון. והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמי מלכא דכולא. וחד, למנדע ולאסתכלא ברזין דנשמתין. מאן

איהו ההיא נפש דביה, ומאן אתיא, ועל מה אתיא להאי גופא
סרוחה, דיומא פאן ומחר בביה קברי.

וחד למנדע ולאסתכלא בהאי עלמא דאיהו ביה, ועל מה
אתתקן. ולבתר, ברזין עילאין לאשתמודע למארי. וכל דא יסתכל
בר נש מגו נהירו דאורייתא.

**תא חזי, כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא ידיעה, אף על גב
דאית ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה מפל תרעין דההוא
עלמא וכו'. תא חזי, מה כתיב (שיר השירים א ח): אם לא תדעי לך
היפה בנשים, אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתכלת בחכמה,
עד דלא אתית להכא, ולא ידעת רזין דעלמא עילאה, אף על גב
דאנת היפה בנשים במצוות ובמעשים טובים לית אנת פדאי
למייעל הכא צאי לך וכו'.**

גם בפרשת פקודי (דף רמז.) וזה לשונו: האי חיותא קדישא
קיימא פד נשמטא סלקא ומטאת לגביה, פדין שאל לה ברזא
דחכמתא דמאריה, וככום האי חכמתא דרדיף אבתרה ואדבק, הכי
נהבי ליה אגריה. ואי יכיל לאדבקא ולא אדבק, דחי ליה לבר, ולא
עיילה, וקיימא תחות ההוא היכלא בטמירו בכסיפו, וכד נטלי
גדפייהו, אינון שרפים דתחותה, פדין בלהו בטשי בגדפייהו,
ואוקדון לה וכו'. וארי אתדנת בכל יומא, נהירת ולא נהירת.

ואף על גב דעובדין טבין אית ליה, בגין דלית אגרא בההוא
עלמא, פאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהון,
ולית שיעורא לאגרא, דאינון דינעי חכמתא, ביקרא דמאריהון. עד
פאן לשונו.

ואין ספק כי לכאורה ישתומם האדם בראותו מה שכתוב לעיל
בשני המאמרים דאף על גב דאית ליה עובדין טבין סגיאין, מפקין
ליה מפל תרעא דההוא עלמא ואתדנת בכל יומא. אמנם המשכיל
בדברי רבן יוחנן בן זכאי, רבן של תנאים מארי משנה, שראוהו בעת
פטירתו שהיה בוכה, והשיב שיש לפניו שני דרכים ולא היה יודע
באיזה דרך מוליכים אותו, ובמסכת ספח ספרו עליו גדולות

ונפלאות ואמרו עליו שלא הניח לא מקרא ולא משנה ולא תלמוד וכו' ומעשה מרכבה שיחת דקלים וכו' ועם כל זה היה מתגרא.

גם מצינו ברבי אבהו אשר שופריה מעין שופריה דיעקב אבינו עליו השלום כפי קשר נשמתו בו. ואמרו בגמרא כי עליו נאמר "זקן ונשוא פנים" הוא הראש דא רבי אבהו, שהיו נושאים פנים לדורו בעבורו בשמים, והיה אומר בשעת פטירתו "ואני אמרתי לריק יגעתי לתהו והבל כחי כליתי", וכל בעל שכל יתמה מדברים אלה ולא יובנו, זולתי במה שכתבתי למעלה ענין הפרש עסק התורה בפשטיה, שהם תורת העולם הזה אשר היא הבל לפני תורתו של משיח ותורת העולם הבא וזה סוד "לתהו והבל כחי כליתי".

ואלו באתי להאריך בבאור כל המאמרים האלו, יכלה הזמן והמה לא יכלו. אכן נוכל להבין בדרך קצרה כפי הנזכר לעיל, כי שכר מצוות ותורה הפשטיית היא בעולם הזה ובגן עדן הארץ, **האמנם למיעל לעלמא עלאה אי אפשר עד שיעסק האדם כפי יכלתו כפי אשר תשיג ידו בחכמת הזהר, ואי לא כדין מפקי ליה מפל תרעין דעלמא עלאה אף על גב דאיהי יפה במצוות ובמעשים טובים.**

ולכן חלק הנפש והרוח נשארים למטה בגן עדן הארצי, אמנם הנשמה שהיא חלקה בסודות התורה, נענשת ואתוקדת לבר מהיכלין עילאין דגן עדן העליון כנזכר לעיל.

וזה שאמרו: "האי חיותא קדישא קיימא כד נשמתא סלקא", ולא אמר "כד נפשה או רוחא" והבן זה ולא תתבהל בראותך כמה מאמרי רבותינו זכרונם לברכה חלוקים בענין זה.

והנה היה צריך המאמר של שיר השירים באור רחב, אבל מי שיעסק בחבורנו זה ובפרט בשער ח' בשער הגלגולים יוכל להבין את דבריו. וכבר נרמז כל זה גם בדברי רבותינו זכרונם לברכה במדרשים, וכמו שכתוב בשמות רבה פרשת כי תשא וכן במדרש תנחומא בפרשת כי תשא על פסוק "איפה היית ביסדי ארץ" וגם על פסוק "ראו קרא השם בשם בצלאל" וכו', כי כל הצדיקים וכל

באי עולם מזרע ישראל תלויים בגופו של אדם הראשון, זה בגופו וזה בראשו וזה באזנו וזה בצנארו וכו' וכן על דרך זה כל הנפשות תלויות בנפשו וכל הרוחות ברוחו וכל הנשמות בנשמתו.

וכמו שגופו של אדם הראשון כלול מרמ"ח איברים ושס"ה גידים, כן נפשו, רוחו ונשמתו גם כלם תלויים בתורה שיש בה רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה אשר זה סוד מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: אמר ליה רבי פלוני אבון במאי הנה זהיר וכו'.

ואל זה רמזו זכרונם לברכה המאמר הזה בשיר השירים במה שאמרו "ועל מה אתיא להאי גופה סרוחה" וכו', גם כל העולמות כלם הם בחינת אדם אחד כלול מתר"ג איברים וגידים, וכמו שמצינו בנפי הארץ, טבור הארץ, עין הארץ, לב השמים, וכיוצא באלו, וכנזכר בפרשת הזהר בריש פרשת תולדות (דף קלד.) וזה לשונו: לית לך כל שייפא ושייפא דקיימא ביה בבר נש, דלא הוי לקבליה ברין בעלמא. דהא כמה דבר נש איהו מתפליג שייפין וכו', הכי נמי עלמא, כל אינון ברין קלהו שייפין שייפין, קיימין אליו על אליו וכו', ואל זה רמז מה שכתבנו למעלה "למינדע ליה לגופא ולאשתמודע מן איהו" וכו'.

ואמר עוד וחד למנדע ולאסתכלא בהאי עלמא דאיהו ביה ועל מה אתתקון. באופן כי האדם צריך להשיג על ידי טרחו בחכמה הזאת עד שידע שרשו ואחיותו בגוף האדם העליון היכן, וכן ברוחו ונפשו ונשמתו, וכן אחיותו במצוות התורה בפרטות היכן עקר אחיותו. ובזה תבין ותשכיל מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (קדושין פרק א' משנה י'): כל העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין ימיו ונוחל את הארץ, וכל מי שאינו עושה מצוה אחת אין מטיבין לו ואין מאריכין ימיו וכו'. במשנה הזאת נתחבטו בה המפרשים, ודי עתה בבאור מאמר זה שאין עתה מקומו.

והנה הנביא ירמיה עליו השלום, אחר שנבא כל הפסוקים הנזכר, סים בנחמה ואמר (ירמיה ד כז): "כי כה אמר השם שממה

תהיה כל הארץ וכלה לא אעשה", ואמר 'כי בלשון נתינת טעם, והוא כדי לתרץ ענין קושיא אחת הנולדת מעתה עם האמור, כי הנה למעלה אמר 'ראיתי והנה אין אדם', רוצה לומר, אין מי שיודע בחכמה, ואם כן מעתה האדם פטור ומתיר מלהתעסק בחכמה הזאת, אחר שאין לו מי שילמדנה ויקבלנה, ואם קבלה נקבל ואם לאו איך נוכל לקבלה, לכן אמר בלשון נתינת טעם, כי אין כף הוא הענין כמו שתחשב, כי הרי אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו, "כי כה אמר השם שממה תהיה כל הארץ".

ירצה, כי אף על פי אשר עתידה הארץ להיות שממה באין מי שעוסק בחכמה הזאת, עם כל זה "וכלה לא אעשה", כי השם צבאות הותיר לנו שריד כמעט איש רשום בכל דור ודור הן רב הן מעט, ואף גם זאת בדור הזה האחרון לא מאסנו ולא געלנו להפר בריתו אתנו חס ושלום, וכמו שכתוב בתקונים כנזכר לעיל, דבדרא בתרא ב"סוף יומיא יתפרנסון מהאי חבורא ובגינייה ויקראתם דרור בארץ" וגו', כנזכר לעיל גם בספר הזהר פרשת וירא (דף קיח.) וזה לשונו: וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו הני רבני דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא וכו'.

הרי מבאר כי עד עתה היו דברי חכמת הזהר נעלמת, ובדרא בתרא תתגלה ותתפרסם חכמה הזאת ויבינו וישפילו ברוי התורה שלא השיגו הקודמים אלינו ובזה נסתלקה השגת הפתאים המקשים ואומרים איכשור דרי, ואם דורות שלפנינו לא השיגוהו איך נדענה אנחנו, ובזה יסכר פיהם.

ואמנם עם היות זה פשוט ומבאר כי באלו הדורות האחרונים יתפרנסון מהאי חבורא ותתגלה אליהם החכמה הזאת, הנה לא כל הרוצה לטל את השם יבוא ויטל, כי רזי התורה וסתריה לא יתגלה לבני אדם בכח עיונם החמרי, לולי על ידי שפע אלהי המשפע ממרום קדשו על ידי שלוחיו ומלאכיו או על ידי אליהו הנביא זכרונו לברכה, כמו שנבאר בסוף הקדמה זו ונביא ראיה מדברי רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בספר התקונים.

ועין שם עוד ראיה לזה, כי רב דברי הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בספר הזהר ובתקונים ובמדרש שיר השירים, הכל נגלה אליו על ידי אליהו הנביא זכרונו לברכה וכו', ועל ידי נשמת הצדיקים המתגלים אליו בכל דור ודור אשר זה ענין ספרא דרעיא מהימנא שכלם ופוח הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום עם נשמת משה רבינו עליו השלום, וכנזכר בהקדמת ספר התקונים, עין שם בארך בהקדמת השני (דף יג.) וזה לשונו: בההוא זמנא דאתחבר האי חבורא, רשותא אתיהיב לאליהו לאסכמא עמהון ביה, ולכל מארי מתבתא דלעילא ותתא, וכל חיילין דמלאכין עלאין ותתאין, ונשמתין עלאין דצדיקים, למהוי עמהון באסכמותא ורעותא וכו'.

יט) אמר רבי חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטר את כל העולם פלו מיום הדין כו' ראיתי בני עליה והם מעטים אם אלהם הם בני מהם אם מאה הם בני מהם אם שנים הם בני מהם

ובזה יסכר פי הדוברי עתק בגאונה ובוז על הקדוש מלאך השם צבאות רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום וכל ספרו ספר הזהר אשר אף בתלמודא דידן במסכת סכה בפרק לולב וערבה (דף מה:) אמרו שם עליו אמר רבי חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטר את כל העולם פלו מיום הדין כו' ראיתי בני עליה והם מעטים אם אלהם הם בני מהם אם מאה הם בני מהם אם שנים הם בני מהם. עם היות שהיו בדורו כל התנאים: רבי מאיר שהיה מאיר עיני חכמים בהלכה ורבי יהודה ורבי יוסי עליו השלום וכיוצא בהם ראשי תנאים, וחלילה וחס מלהאמין שהיה משבח את עצמו אף אם אינו כן, כי לא היה נכתב בתוך התלמוד ובלי ספק לא יסבר זה אלא איזה מין או אפיקורוס.

גם בבראשית רבה (פרק ל"ה) וזה לשונו: ויאמר אלהים זאת אות הברית וגו' לדורות עולם אמר רבי יודן לדרת פתיב וכו' רבי חזקיה מוציא דורן של אנשי כנסת הגדולה ומביא דורו של רבי שמעון בן יוחאי רבי חזקיה אמר כן **אמר רבי שמעון בן יוחאי אי בעי**

אברהם למקרביה עד גבאי ואנא מקרבנא מגבאי עד מלכא משיחא.

והרוצה לידע זכות דור אנשי כנסת הגדולה ותכלית מעלתם יסתכל בפרקי היכלות בפרק ל', ועם כל זה אמר רבי חזקיה מוציא דורם של אנשי כנסת הגדולה ומביא תחתייהו דורו של רבי שמעון בן יוחאי זכרונו לברכה, ושם באר הטעם כי בזכותו הוא עצמו לא נראתה הקשת כנזכר שם משמיה דאליהו זכרונו לברכה.

כ) אמר רבי עקיבא לרבי שמעון: דיך שאני ובוראך מכירין ערךך

גם איתא בתלמוד ירושלמי וזה לשונו: אמר רבי עקיבא לרבי שמעון דיך שאני ובוראך מכירין ערךך. עד כאן לשונו.

והנה יש מוציא דבה על ספר הזהר באמרום כי הנה בריש הקדמת התקונים (בדף ב:) כתב שם שהוא מאמר של אותו אמורא שהיה נקרא רבה בר בר חנה דהנה קאזל בחדא ספינתא וחזא חד צפור וכו'.

וכן בפרשת פנחס ברעיא מהימנא (דף רפג:) וזה לשונו: והא אתמר דאיהו צפרא דבר בר חנה וכו' עוד שם בפרשה פנחס (דף ר"ו): ענין רבי אלעזר בן פדת האמורא וכאלה רבות, ומי פתי יסור הנה ישגיח ויראה כי כל דברי הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום הם ברוח הקדש והיה רואה בעיניו כל נשמות החכמים, אף אותם העתידים להבראות. וכמעשה שארע גם לרבי ישמעאל בבריתות דפרקי היכלות, עין שם. וזה גם כן ענין רבן יוחנן בן זכאי עליו השלום, שאמרו עליו שלא הניח מקרא ומשנה וכו' והיות דאבני ורבא עם שהיו אמוראים. ושם לבד והבן בדברים אלו.

כא) ואל יפלא האדם מזה, כי עם היות שרבי שמעון בן יוחאי אחרון שבתנאים זכה למעלה כזו, כי דברים אלו כבשונו של עולם, אין רשות בפה לפרש ענינם הכמוס והחתום אצלנו

וזכר נא מאמר רבי שמעון בן יוחאי עצמו ובאדרא רבא בפ' רשת נשא (דף ק"ב:) וזה לשונו: אמר רבי שמעון בן יוחאי, כלהו בוצינין חברין, דאתנין בהאי עזקא קדישא. אסהדנא עלי שמיא עילאה דעלאין, וארעא קדישא עלאה דעלאין. דאנא חמי השתא, מה דלא חמא בר נש, מיומא דסליק משה זמנא תננינא לטורא דסיני. דאנא חמינא אנפאי נהירין, כנהורא דשמשא תקיפא, דזמין למיפק באסוותא לעלמא. דכתביב, (מלאכי ג) וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה. ועוד דאנא ידענא דאנפאי נהירין, ומשה לא ידע ולא אסתכל. הדא הוא דכתביב, (שמות לד) ומשה לא ידע כי קרן עור פניו וכו'.

ואל יפלא האדם מזה, כי עם היות שרבי שמעון בן יוחאי אחרון שבתנאים זכה למעלה כזו, כי דברים אלו כבשונו של עולם אין רשות בפה לפרש ענינם הכמוס והחתום אצלנו ועל דרך זה אל תתפלא ממה שנספר בסוף הקדמה זאת מענין החכם הקדוש הנגלה אלינו בזמננו ובדורנו זה, ולא אוכל לפרש. ואם תרצה תבין מה שכתוב בספר התקונין על דור הולך ודור בא דא משה רעיא מהימנא, וכנזכר בתקון ס"ט (דף קי.) אמר רבי שמעון, חבריא, בודאי קודשא בריך הוא אסתכס עמנא, עלאין ותתאין למהוי בהאי חבורא, זכאה דרא דהאי אתגלגליא ביה, דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידא דמשה בסוף יומיא בדרא בתראה, לקיימא קרא (קהלת א ט) מ"ה ש"היה ה"ווא שיהיה, ואתפשטותיה הוא בכל דרא ודרא, בכל צדיק וחכם דמתעסק באורייתא, עד שתין רבוא וכו', והדברים סתומים וחתומין:

**כב) דברי הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום אשר
דברותיו פלהבי אש אוכלה וחתומים וסתומים באלף
חותמות**

ונחזר לענין הראשון. פי אין ספק שדברים אלו לא יובנו בעיון
אנושי חמריים אלא בקבלה מפה אל פה או מפי אליהו זכרונו
לברכה או מפי הנשמות המתגלים בכל דור ודור אל הראויים להם.
והרמב"ן זכרונו לברכה, אחרון המקבלים, קרוב לדורנו, כתב בסוף
הקדמת ספרו על באור התורה בלשון הזה וזה לשונו: ואני הנני
מביא בברית נאמנה נותנת עצה הגונה לכל מסתכל בספר הזה לבל
יסבר סברא, ואל יחשב מחשבה בדבר מכל הרמזים אשר אני כותב
בסתרי התורה, כי אני מודיע נאמנה שלא ישגו דברי ולא ינדעו כלל
בשום שכל ובינה זולת מפי מקבל חכם לאזן מקבל מבין, והסברא
בהם, אולת ומחשבה רבת הנזקין ומונעת התועלת, אל יאמין בשוא
נתעה כי לא תבואהו בסברותיו רק דעה כי ידברו אל השם סרה לא
יכלו כפרה אל יהרסו אל השם לראות וכו'.

ואם הרמב"ן זכרונו לברכה, אחרון כל המקבלים, הפליג לדבר
בזה באמרו שלא ישגו דבריו בעניני הרמזים ובסודות התורה כלל
ועקר, איך יעלה בדעת אנושי להבין בעיונו ובשכלו דברי אלהים
חיים, דברי הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום, אשר דברותיו
פלהבי אש אוכלה וחתומים וסתומים באלף חותמות.

**כג) הסבר להעלמת הזהר אחרי פטירת הרבי שמעון בן
יוחאי**

א. לא נתן לכתב סתרי הזהר אלא לרבי אבא

הלא תראה, כי בעת פטירתו, בריש אדרת האזינו, לא נתן
רשות לשום אחד מאותם שבעה עיני השם העומדים אז אצלו
לכתב סתרי הזהר, אלא לרבי אבא, כנזכר שם: וכך אסדרנא לכו,
רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר ברי ילעי, ושאר חברי ירחשון
בלבהון. ועם שנתן לו רשות לכתב, מצאנו ראינו בפרשת משפטים
(דו כנג), וזה לשונו: שאל רבי אלעזר לרבי אבא, כל הני תקוניים,

אבא גלי לון, בגין דלא ליעול בכסופא לעלמא דאתי. השתא אמאי צריכי לגלאה. אמר ליה רבי אבא, ההוא דכתבנא אנא מבוצינא קדישא, אמיןא כתבוהו לגבי חבריא, דהא אינון ידעין מלין, דהא אתיישבון מלין בלבון, ומכאן ולהלאה, סתימין מלין, עד כאן.

ב. אורות הזהר לא נתגלו רק לחבריא במחשבת לבם

והנה עם שכבר נתן לנו רשות רבי שמעון בן יוחאי לכתב, וגם כי לא למד רק לאותם הז' חברים, דעלו ונפקו באדרא קדישא, ועם כל זה הקפיד רבי אלעזר בנו, ונתכעס על זה, וגם הוא עצמו השיב לו, דמכאן ולהלאה להו מלין סתימין בגוונא, אבל לשאר חכמי דורם, עם היותם תנאים, לבם רחב כפתחו של אולם, עם היותם כתובים, הם אצלם מלין סתימים, ולא אתגליין אלא לחבריא האילין בלחוד, ואף גם הם בתוך מחשבות לבם, ולא מן הפה ולחוץ, וכמו שכתוב סתימים מלים בגוונא, ולא אמר ביננא.

ג. אחרי פטירת הרבי שמעון בן יוחאי אמרה החבריא: "אל תתן את פיה להחטיא את בשרף"

וכן בפרשת ויחי (דף ריז). אמר שם: בכה רבי אבא, רבי שמעון ריחייא דטחנין מניה מנא טבא וכו', ולא אשתאר בעלמא מיניה, בר כמה דכתיב, (שמות טז) קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן וכו' למשמרת, לאצנעותא. ואלו בהתגליא לא כתיב, והשתא מאן זכיל לגלאה רזין, ומאן ינדע לון. גם בפרשת אחרי מות (דף עט.), וזה לשונו: בטר דשכיב רבי שמעון, הוו חבריא אמרי (קהלת ה) אל תתן את פיה לחטיא את בשרף.

ד. רבי שמעון בן יוחאי הפיר ברבי אבא שיוכל להעלים הדברים אפלו מחכמי דור ההוא

ואין ספק, כי לולי שרבי שמעון בן יוחאי הפיר וידע ברוח קדשו, כי רבי אבא היה חכם גדול וידע להלביש ולהעלים הדברים דרך חידה ורמז, שלא יבינו אפילו חכמי הדור ההוא, לא היה מצוהו שיכתב. כי הנה שם באדרת האזינו עצמה (דף רצד): אמר,

כל מאן דמגלה רזין, בידיע, דנשמתייה לאו איהו מגופא דמלכא קדישא. ובגין דא כד תיפוק נשמתייה וכו', ווי ליה, ווי לנשמתייה. **זכאה חולקיהון דצדיקים, דמכסיין רזין עלאין דקודשא בריך הוא וכו'.**

וכן בפרשת פנחס (דף רמד.) ברעיא מהימנא, על פסוק ועשירית האיפה סלת וגו', וזה לשונו: אמר רעיא מהימנא, מאן דמזלזל בפרורין דנהמא וכו', כל שכן **מאן דמסר רזין דאורייתא**, וסתרי קבלה, וסתרי מעשה בראשית, או סתרי אתון דשמא מפרש, **לאנשים דלאו אינון הגונים וכו', עליה אתמר נדד הוא ללחם איה, ללחמה של תורה ולית מאן דישגח עליה וכו'.**

והנה נודע מה שכתב הרמב"ם זכרונו לברכה בהקדמת ספר המורה על משנת "ולא במרובה ביחיד", וזה לשונו: ואלו באר האדם הענינים אלו בספר יהיה כאלו דורשם לאלפים מבני אדם וכו' והטעם לפי שהפתיבה קימת לדורי דורים להגונים ובלתי הגונים ורבי שמעון בן יוחאי נאה דורש ונאה מקים והגם שצוה לרבי אבא שיכתב, ובהיות שיכתבם בהעלם גדול כאלו לא נכתבו כלל דמי.

ומעתה יוכל האדם להקשות על דברינו אלה ולומר, אם כן רבי אבא טרח על חנם ללא צורך לכתב דברים סתומים וחתומים, אמנם תשובתך בצדך ממקום אחר, תקונים הנזכר לעיל, דבדרא בתראה יתפרנסון מהאי חבורא ועתיד לאתגליא וכו' וכן ממאמרו בתקון ס"ט (דף קי.): דעתיד כולי האי לאתחדשא על ידי דמשה נביאה בדרא בתראה וכו'. וממאמר פרשת וירא (דף קיז.): וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין דחכמתא וכו'.

ולכן בראות רבי שמעון בן יוחאי זכרונו לברכה ברוח קדשו ענון זה, צוה לרבי אבא לכתב ספר הזוהר בדרך העלם להיותו מצנע למשמרת עד דרא בתראה קריב ליומיה מלכא משיחא, כדי שבזכות המתעסקים בו תצמח הגאולה בימינו בעזרת השם,

כַּנְזָכַר לְעִיל בְּפִרְשֵׁת וַיְחִי (דף ריז.): 'עַל דָּא כְּתִיב קַח צְנִצְנֵת אַחַת וַתֵּן שְׁמָה מְלֵא הָעֶמֶר מִן וְכוּ' לְמִשְׁמֶרֶת לְאַצְנֵעוּתָא', וְהִבֵּן זֶה מְאֹד:

כד) הַרְאֵשׁוֹנִים זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה שֶׁלְמִדּוֹ סִתְרֵי חֲכָמָה זֹו מִפִּי אֱלֹהֵי הַנְּבִיא

וְהִנֵּה אֵין בְּכָל דּוֹר וְדוֹר שְׁלֵא נִמְצְאוּ בוֹ אֲנָשִׁים יְחִידֵי סִגְלָה שֶׁשְׁרָתָה עֲלֵיהֶם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, וְהִיא אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה נִגְלָה עֲלֵיהֶם וּמְלַמֵּד אוֹתָם סִתְרֵי הַחֲכָמָה הַזֹּאת וְכִמוֹ שֶׁנִּמְצָא כְּתוּב בְּסִפְרֵי הַמְּקַבְּלִים.

גַּם בַּעַל סֵפֶר הַרְקִנְטִי כְּתַב בְּפִרְשֵׁת נִשָּׂא בְּפִרְשֵׁת בְּרַכַּת כְּהֲנִים וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְהַפִּירוֹשׁ הַרְאֵשׁוֹן הוּא דַּעַת הַחֲסִיד רַבֵּינוּ יִצְחָק וְ הַרְבֵּי זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה שֶׁהִיא ג' לְאֱלֹהֵי זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה כִּי נִגְלָה לְהַרְאֵב"ד וְלַמֵּד לוֹ חֲכָמַת הַקְּבֵלָה וְהוּא מְסַרָה לְהַרְאֵב"ד בְּנוֹ וְגַם נִגְלָה לוֹ וְהוּא מְסַרָה לְבְנוֹ הַרְבִּי יִצְחָק סְגִי נְהוֹר שְׁלֵא רָאָה מֵעוֹלָם וְגַם לוֹ נִגְלָה וְהוּא מְסַרָה לְשֵׁנֵי תַלְמִידָיו הָאֶחָד רַבִּי עֲזָרָא שֶׁפְּרוֹשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים וְהַשֵּׁנִי רַבִּי עֲזָרְיָאֵל וְאַחֲרֵיהֶם נִמְשַׁכָּה לְהַרְמַב"ן זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה וְהַרְאֵב"ד עֲצָמוֹ בְּסִפְרֵי הַשְּׁגוּתָיו לְהַרְמַב"ם זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה עַל הַלְכוֹת לוֹלֵב פְּרָק ח' גְּבִי דִין הַהֵדָס שֶׁנִּקְטָם רֵאשׁוֹ כְּשֶׁר הַשִּׁיג עָלָיו הַרְאֵב"ד זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה וְכְתַב זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה אָמַר אַבְרָהָם כְּבָר הוֹפִיעַ רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ בְּבֵית מִדְרָשְׁנוֹ מִכַּמָּה שָׁנִים וְהַעֲלִינוּ שֶׁהוּא פְּסוּל וְכוּ'. גַּם בְּהַלְכוֹת בֵּית הַבְּחִירָה בְּפָרָק שְׁשִׁי בְּמָה שֶׁכְּתַב הַרְמַב"ם שֶׁהִנְכַּס לְמַקְדָּשׁ בְּזִמְנֵי הַזֶּה חָיַב כֶּרֶת הַשִּׁיג עָלָיו וְכְתַב: "אָמַר אַבְרָהָם וְכוּ נִגְלָה לִי מִסוּד הַשֵּׁם לִירְאִיו". עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

כה) שְׁבַחֵי הָאֵר"י זְכוּרֹנוֹ לְבִרְכָה – יוֹדַע בְּכָל מַעֲשֵׂי בְּנֵי אָדָם שֶׁעָשׂוּ וְשַׁעֲתִידִים לַעֲשׂוֹת – מִכִּיר בְּרִיחַ הָאָדָם כָּל מַעֲשָׂיו

וְהִנֵּה הַיּוֹם אֲבִיעַ חִידוֹת וְנִפְלְאוֹת תַּמִּים דְּעִים. כִּי בְּכָל דּוֹר וְדוֹר הַפְּלִיא חֲסִדוֹ אֲתַנּוּ, אֵל הַשֵּׁם וַיֵּאָר לָנוּ עַל יְדֵי הַשְּׁרִידִים אֲשֶׁר הַשֵּׁם קוֹרָא בְּכָל דּוֹר וְדוֹר כַּנְזָכַר, וְגַם בְּדוֹרֵנוֹ זֶה אֱלֹהֵי הַרְאֵשׁוֹנִים וְהַאֲחֵרוֹנִים, לֹא הַשְּׁבִית גּוֹאֵל מִיִּשְׂרָאֵל, וַיִּקְנֵא לְאַרְצוֹ, וַיַּחְמַל

על עמו, וישלח לנו עיר וקדיש מן שמיא נחית, הרב הגדול האלהי החסיד, מורי ורבי, כבוד מורנו הרב רבי יצחק לוריא אשכנזי, זכרונו לחיי העולם הבא, מלא תורה פרמון, במקרא, במשנה, בתלמוד, בפלפול, במדרשים ואגדות, במעשה בראשית, במעשה מרכבה, בקי בשיחת אילנות, בשיחת עופות, בשיחת מלאכים, מכיר בחכמת הפרצוף הנזכר ברבי שמעון בן יוחאי בפרשה ואתה תחזה.

יודע בכל מעשי בני אדם שעשו, ושעתידים לעשות. יודע במחשבות בני אדם טרם יוציאו מן הכח אל הפעל. יודע עתידות, וכל הדברים ההווים בכל הארץ, ולמה שנגזר תמיד בשמים. יודע בחכמת הגלגול, מי חדש, ומי ישן, ואיפת האיש ההוא באיזה מקום תלויה באדם העליון, ובאדם הראשון התחתון. יודע בשלהבת הנר ולהבת אש דברים נפלאים. מסתכל וצופה בעיניו נשמות הצדיקים הראשונים והאחרונים, ומתעסק עמהם בחכמת האמת. מכיר בריח האדם כל מעשיו, על דרך ההוא ינוקא בפרשת בלק. וכל החכמות הנזכרים, היו אצלו כמנחים בחיקו, בכל עת שירצה, בלתי יצטרך להתבודד ולחקר עליהם.

(כו) דברים מבהילים לא נראו ולא נשמעו בכל הארץ מימי רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום ועד הנה – אליהו הנביא היה נגלה אליו תמיד ומדבר עמו פה אל פה ולמדו זאת החכמה

ועיני ראו ולא זר דברים מבהילים, לא נראו ולא נשמעו בכל הארץ, מימי רבי שמעון בן יוחאי עליו השלום, ועד הנה. וכל זה השיג, שלא על ידי שמוש קבלת מעשיות חס ושלום, כי אסור גדול יש בשמושם. אמנם כל זה היה מעצמו, על ידי חסידותו ופרישותו, אחרי התעסקו ימים ושנים רבים, בספרים חדשים גם ישנים בחכמה הזאת, ועליהם הוסיף חסידות ופרישות וטהרה וקדושה, היא הביאתו לידי אליהו

הנביא, שהיה נגלה אליו תמיד, ומדבר עמו פה אל פה, ולמדו זאת החכמה, וכמו שארע להראב"ד זכרונו לברכה, פנזכר לעיל בשם הרקנטי. ואף אם פסקה נבואה, רוח הקדש על ידי אליהו זכרונו לברכה לא פסק, וכמו שהובא בפסוק נביאים, על פסוק ודבורה אשה נביאה, תנא דבי אליהו: מעיד אני עלי שמים וארץ, הן איש או אשה וכו', אפילו עבד, אפלו שפחה, הכל לפי מעשיו, מיד רוח הקדש שורה עליו. ועל דרך זה הזכירו גם כן שם על פסוק ואלה דברי דוד האחרונים עין שם.

גם נזכר בהקדמת התקונין בכתיבת יד וזה לשונו: ואנת אליהו עתיד לאתגליא בסוף יומיא, ואית מאן דעתיד לאתגליא ליה אפין באפין. ואית מאן דעתיד לאתגליא ליה בטמירו בעין השכל דיליה וכו'.

והנה מלבד החקירות והנסיונות והמופתים אשר ראינו בעינינו מן הרב הנזכר זכרונו לחיי העולם הבא, הנה הדרושים והדברים עצמם אשר בחבורי זה יעידון יגידון, וכל רואיהם יכירום, כי דברים עמקים ונפלאים כאלה, אין יכלת בשכל אנושי לחברה, אם לא בכח השפעת רוח הקדש על ידי אליהו זכרונו לברכה. ולמען אל ישת לבך אל אשר תמצא בקצת ספרי המקבילים המחברים על פי עיון שכלם האנושי אכין לך הדרך ואשכילך בדרך זו תלך בארח מישור.

כז) הסתרת הקבלה של הרבי שמעון בן יוחאי ואחרי הרמב"ן

הנה החכמה הזאת היתה נגלית באתגליא עד פטירת הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום ומאז ואילך נסתם חזון פנזכר לעיל מאותו המאמר דפרשת ויחי (דף ריז). כאשר ראה בחזיון חלומו רבי יהודה לרבי שמעון בן יוחאי דהוה סליק על ארבע גדפין מתתקנו, וספר תורה עמיה, ולא שביק כל ספרי רזין עלאין ואגדתא, דלא סליק לון בהדיה וכו', ואמר ודאי מדשכיב רבי שמעון, חכמתא אסתלקת מארעא וכו' ולא אשתאר בעלמא, בר כמה דכתיב (שמות יז) קח צנצנת אחת וגו' למשמרת לאצנעותא וכו'.

וְכֹל אֶחָד מֵהַחֲכָמִים הַיּוֹדְעִים בַּחֲכָמָה הַזֹּאת מֵאֵז וְאֵילָף, הֵיוּ עוֹסְקִים בָּהּ בְּהִסְתֵּר גָּדוֹל וְלֹא בְּאִתְגַּלְיָא וְלֹא הָיָה מְגַלָּה אוֹתָהּ אֶלָּא לְתַלְמִידוֹ הַיְחִיד בְּדוֹרוֹ, וְאֵף זֶה בְּרֵאשֵׁי פְּרָקִים מִפֶּה אֶל פֶּה, מְגַלָּה טַפַּח וּמְכַסֶּה אֶלְף טַפָּחִים, וְהִיְתָה הַחֲכָמָה הַזֹּאת מִתְמוּטָטֶט וּמִתְמַעֲטֶט וְהוֹלְכֶת מִדוֹר לְדוֹר עַד הַרְמַבְּ"ן זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה אַחֲרוֹן הַמְקַבְּלִים הָאֲמִתִּיִּים.

וְהִנֵּה כָּל סִפְרֵי הַגְּאוּנִים כְּמוֹ רַבֵּינוּ הָאֵי גָאוֹן זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה וְחִבְרֵיו כָּלֵם נְכוּחִים לְמַבִּין אֵין בָּהֶם נִפְתָּל וְעֻקֵּשׁ, אֲבָל דְּבַרְיָהֶם בְּתַכְלִית הַהֶעֱלֵם, וְכֵן כָּל דְּבַרְיָה אֹתָם הַחֲכָמִים שְׁזָכְרָנוּ לְעִיל בְּשֵׁם הַרְקִנְטִי, שֶׁהִיא נְגִלָּה עֲלֵיהֶם אֲלֵיהוּ הַנְּבִיא זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה, כָּלֵם דְּבַרְיָ אֲמֵת, וְגַם הֵם סְתוּמִים בְּחִזְקַת הַיָּד, גַּם פִּירוּשׁ סֵפֶר יְצִירָה שְׁמֻכְנָה בְּשֵׁם הַרְאֵב"ד זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה, עִם הַיּוֹת שְׁחִבְרוּ חֲכָם אֶחָד אֲשֶׁכְּנֹזִי וְאֵינָם דְּבַרְיָ הַרְאֵב"ד, עִם כָּל זֶה דְּבַרְיָ אֲמִתִּיִּים, וְגַם הֵם סְתוּמִים וְנִעְלָמִים. גַּם סֵפֶר הַנִּקְרָאת בְּרִית הַמְּנוּחָה, הִיא נַעֲשֶׂה עַל דֶּרֶךְ הַנִּזְכָּר לְעִיל, כְּעֵנֶן מוֹרֵי וְרַבֵּי זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה, כִּי נְגִלָּה אֵלָיו נִשְׁמַת צְדִיק אֶחָד וְהָיָה מְלַמְּדוֹ, וְכָל דְּבַרְיָ סְתוּמִים וְחִתוּמִים, כִּי נֶאֱמַן רוּחַ מְכַסֶּה דְּבַר הָיָה, וְעַמֵּק עַמֵּק מִי יִמְצְאוּנוּ. גַּם הַחֲבוּר שְׁעֲשֶׂה הַרְמַבְּ"ן זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה, אֲמֵת וַיִּצִיב וְנִכּוֹן וְקִיָּם לְמִי שְׁיִבְיָנוּהוּ, כְּאֲשֶׁר הוּא עֲצָמוֹ כְּתַב שֵׁם בְּהַקְדַּמַת חֲבוּרוֹ, וְזָכְרָנוּהָ אֲנַחְנוּ לְמַעֲלָה.

כח) בְּעֵינֵן כָּל סִפְרֵי הַמְקַבְּלִים

וְהִנֵּה כָּל סִפְרֵי הַמְקַבְּלִים הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁהֵיוּ אַחַר הַרְמַבְּ"ן זְכוֹרוֹנוֹ לְבִרְכָה אֵל תִּקְרַב אֲלֵיהֶם כִּי מִן הַרְמַבְּ"ן וְאֵילָף נִסְתַּרָה דֶּרֶךְ הַחֲכָמָה הַזֹּאת מֵעֵינֵי כָּל הַחֲכָמִים וְלֹא נִשְׁאָר בָּהֶם כִּי אִם קִצַּת עֲנֵפֵי הַקְּדָמוֹת בְּלַתִּי שְׁרָשִׁיָּהֶם וְעֲלֵיהֶם בְּנוֹ הַמְקַבְּלִים הָאֲחֵרוֹנִים זְכוֹרוֹנָם לְבִרְכָה דְּבַרְיָהֶם בְּשִׁכְלֵי אֲנוּשֵׁי וּמַעֲצָמָךְ תּוּכַל לְדַעַת לְעַמֵּד עַל הַמְּבַחֵן כִּי הַמַּעֲזֵן הַחֲרִיף יוּכַל לְכַלֵּל וְלִידַע רַב הַקְּדָמוֹתֵיהֶם וְכִלְלֵיהֶם בְּד' או' ה' יָמִים וְכָל דְּבַרְיָהֶם כְּכֹל הָעֵינֵן בְּמִלּוֹת שְׁנוֹנוֹת וְכָל פְּרֵי הַקְּדָמָתָם הִיא הַיּוֹת עֲשֶׂר סְפִירוֹת נִמְצְאוֹת וְחִבְרוּ תַלְמֵי תַלְמֵי שֶׁל סִפְרִים בְּעֵינֵן אֲשֶׁר

כָּלִלוֹת דְּבָרֵיהֶם יִכְתְּבוּ בְּב' אוּ בְּג' קוּנְטְרָסִים וְלֹא כֵן מְצִינוּ
בְּרֵאשׁוֹנִים.

וְכִמוֹ שֶׁכְּתָבוּ זְכוּרֹנִם לְבִרְכָה עַל פְּסוּק קוֹצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שֶׁהִיא
רַבִּי עֲקִיבָא דוֹרֵשׁ עַל כָּל קוֹץ וְקוֹץ תִּלְי תִּלְי שֶׁל הַלְכוֹת גַּם רַבֵּן
יֹחָנָן בֶּן זִכְאִי וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי עֲקִיבָא הֵיוּ אוֹמְרִים אִם
יְהִיו כָּל הַשָּׁמַיִם גְּוִילִים וְכָל הַיָּמִים דִּיו וְכָל הַקְּנִיִּים קְלָמוּסִים וְכָל בְּנֵי
אָדָם לְבַלְרִין לֹא יִסְפִּיקוּ לְכַתֵּב מֵה שֶׁקִּבְּלָתִי מִרְבוּתִי וְלֹא חִסְרָתִי
מֵהֶם כְּכֹלֵב הַמֶּלֶקֶק בַּיָּם וְכִמְכֹּחֹל בְּשִׁפּוֹפֶרֶת וְכִמְרִיחַ בְּאַתְרוּג כַּנֶּזֶפֶר,
עַיִן בְּמִדְרָשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה.

**כִּי הִנֵּה הַתּוֹרָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְנִקְרָא תּוֹרָה
עַל שֵׁם הוֹרָאָה שֶׁהִיא לְהוֹרוֹת עַל בּוֹרָאָה יִתְבָּרַךְ מֵה הוּא וּמֵה
עֲנִינוּ וְכִמוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אֵין לוֹ רְשׁוֹת וְסוֹף כֵּן אֵין לְתוֹרָתוֹ
קֶצֶבָה וְשַׁעוֹר וְכִמוֹ שֶׁאִמֵּר הַכְּתוּב אֶרְכָּה מֵאַרְץ מִדָּה וְרַחֲבָה מִנִּי
יָם.**

וְאֲנָשִׁי לֵבָב שָׁמְעוּ לִי אֵל יִהְרָסוּ אֵל הַשֵּׁם לְרֵאוֹת בְּסִפְרֵי
הָאֲחֵרוֹנִים הַבְּנוּיִים עַל פִּי הַשֶּׁכֶל הָאֲנֹשִׁי וְשׁוֹמֵעַ לִי יִשְׁכֵּן בְּטַח וְשֶׁאֵין
מִפְּחַד רָעָה.

וְלִכֵּן אֲנִי הַכּוֹתֵב הַצֶּעִיר חַיִּים וַיִּטָּאֵל רְצִיתִי לְזַכּוֹת אֶת הַרְבִּים
בְּהַעֲלֵם נִמְרָץ וְהַמְשַׁפְּלִים גְּבִינוּ. וְקִרְאתִי שֵׁם הַחֲבוּר הַזֶּה עַל שְׁמִי
סִפְרַ עַץ חַיִּים וְגַם עַל שֵׁם הַחֲכָמָה הַזֹּאת הָעֲצוּמָה חֲכַמַת הַזֶּהר
הַנִּקְרָא עַץ חַיִּים וְלֹא עַץ הַדַּעַת כַּנֶּזֶפֶר לְעִיל, **בַּעֲבוּר כִּי בַחֲכָמָה
הַזֹּאת טוֹעֲמִיהַ חַיִּים זָכוּ וַיִּזְכּוּ לְאַרְצוֹת הַחַיִּים הַנִּצְחָיִים וּמַעַץ
הַחַיִּים הַזֶּה מִמֶּנּוּ תֹאכֵל וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם.**

וְאֲשַׁכִּילְךָ וְאוֹרְךָ דְרָךְ זֶה תִּלְךָ. דַּע, מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר מוֹרִי זְכוּרֹנוּ
לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא, הַחֵל לְגַלוֹת זֹאת הַחֲכָמָה, לֹא זֶה גְּדִי מִתּוֹךְ גְּדוּ
אֲפִלּוּ רָגַע אֶחָד. וְכָל אֲשֶׁר תִּמְצָא כְּתוּב בְּאַיִזָּה קוּנְטְרָסִים עַל שְׁמוֹ
זְכוּרֹנוּ לְבִרְכָה, וַיְהִי מִנְּגִיד מֵה שֶׁכְּתַבְתִּי בְּסִפְרַ הַזֶּה, טְעוֹת גְּמוּר
הוּא, כִּי לֹא הִבִּינוּ דְּבָרָיו. וְאִם יֵשׁ בְּהֶם אֵיזָה תּוֹסְפוֹת שֶׁאֵינּוּ חוֹלְקִים
עִם סִפְרָנוּ זֶה, אֵל תִּשְׁתֵּי לְבָד בְּקִבְעַ אֱלֹיו, כִּי שׁוּם אֶחָד מֵהַשּׁוֹמְעִים

את דברי קדשו, לא ירדו לעמק דבריו וכונתו, ולא הבינום בלי שום ספק.

ואם יעלה בדעתך, לחשב שתוכל לברר הטוב ולהניח הרע, אל בינתך אל תשען, כי אין הדברים האלו מסורים אל לב האדם כפי שכל אנושי, והסברא בהם סכנה עצומה, ויחשב בכלל קוצץ בנטיעות חס ושלום. לכן הזרתיה, ואל תסתכל בשום קונטרסים הנכתבים בשם מורי זכרונו לחיי העולם הבא, זולתי במה שכתבנו לך בספר הזה, ודי לך בהתראה זאת.

כט) סדר ותכן הספר

וראיתי לחלק הספר לב' חלקים, וכל חלק מהם יתחלק לד' שערים.

החלק הא': יתחלק לד' שערים. ואלו הם. השער האחד במה שהעתיקתי מפתית יד מורי זכרונו לחיי העולם הבא עצמו שבאר כמה מאמרים וכמה דרושים. השער הב' בהקדמות ששמעתי מפי מורי זכרונו לחיי העולם הבא. הג' בבאור כמה מאמרים מן ספר הזהר וספר התקונים ושאר מאמרי רבותינו זכרונם לברכה בתלמוד ובאגדות. השער הד' בבאור פסוקים נפרדים בכל הכ"ד ספרים.

והחלק הב': גם הוא נחלק לד' שערים. השער הא' בבאור פונת התפלות של החל ושל השבתות וימים טובים וראשי חדשים וחנכה ופורים וכל המעשים והמצוות הנהוגות בכל זמנים אלו. השער הב' בבאור טעמי קצת מצוות וסדרתים כפי מקומם בכל פרשה מספר פרשיות. השער הג' שער רוח הקדש ביחודים והנהגות לקבל ולהשיג רוח הקדש ובקצת פונות ותקונים על קצת עברות ודברים אחרים ולהודיע ענין חכמת הפרצוף מה ענינה וכיוצא בה. השער הד' דרוש הגלגול ובה יודיע גם כן שרשי נשמות פרטיים של הנביאים ותנאים ואמוראים.

ודע כי אף על פי שחלקתי החבור הזה לח' שערים זהו על דרך כללות אמנם אין לך אות ואות שאין בו הקדמות ואין לך שער

ושער שלא נכלל מכל הח' שערים וכמו שתראה בעיניך בעזרת השם בהקדמה מבוא שערים והם הקדמה כוללות כל הספרים ויהיה נחלקים על דרך א"ב ג"ד ואחר כך יהיה ז' היכלות, והן, היכל אדם קדמון, היכל נקודים, היכל פתח, היכל אבא ואמא, היכל זעיר אנפין, היכל נוקבא ולא, ודור המדבר מטה וסלע, ומן היכל כללות אצילות ב'ריאה ו'צירה ע'שיה, אחר כך כל היכל נחלק לשערים, היכל אדם קדמון, שער עצמות, שער און חטם פה, שער העקודים כו'. סליק ההקדמה.

גם צריך שתדע כי בסוף כל שער ושער כתבתי כמה דרושים שקבלתי ושמעתי מפי קצת תלמידי מורי זכרוננו לחיי העולם הבא, ששמעו מפיו באיזה זמן שאני לא הייתי יושב שם, וראיתי לכתבם בכל סוף כל שער ושער כפי ענינו. עד כאן הקדמת הרב המחבר זכרוננו לחיי העולם הבא.

ל) עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל: – חלקי הספר

הקדמה שקבלתי אני הצעיר חיים ויטאל ממורי ורבי בוצינא קדישא הרב האלהי החסיד הענו כבוד מורנו הרב רבי יצחק לוריא אשכנזי שלמד עם אליהו זה לשונו. גם חברו אליהם קצת כונות התפלות וכונות היחודים וכונות על דרך אמת אשר קראתיו פרי עץ חיים ליחד מאורות עליונים כאשר יבוא לפנים בעזרת השם וקצת באורי מאמרי הזהר ובאור פסוקים על דרך האמת ועל פי הפשט מדרושי נשמות וגלגולים אשר קראנו בשם נוף עץ חיים.

לא) בענין ספרי קבלה אחרים

ובענין ספרי קבלה האמתיים הנמצאים, אמר לנו מורי זכרוננו לחיי העולם הבא, כי שלשלת קבלת הראב"ד ובנו הרבי יצחק סגי נהור ותלמידיו, עד הרמב"ן זכרוננו לברכה תלמידו תלמידו כלם קבלה אמתית מפי אליהו זכרוננו לברכה שנגלה אליהם.

ובאור הרמב"ן שעשה על התורה הוא עמק מאד ואין מי שיוכל להבינו שדבריו סתומים עד מאד והוא ספר יקר ונחמד מאד למבינים אותו.

ובאור ספר יצירה להראב"ד איננו להראב"ד זכרונו לברכה הנזכר לעיל, אלא חכם גדול אחד והיה גדול בחכמת הקבלה וספר הנקרא ברית מנוחה הוא אמתי וחברו חכם גדול בתורה ובחכמה ונאמן רוח וכסה את דבריו בעמק ונעשה על פי נשמת צדיק אחד קדמון שנגלה אליו אליהו זכרונו לברכה ולמדו. ושאר ספרי הקבלה שלאחר הרמב"ן זכרונו לברכה אל תשלח ידך אליהם כי הם בנויים בשכל אנושי ולא מקבלים לא מפני אחרונים ולא מפני ראשונים [בעץ חיים כתב יד של החסיד בעל יסוד ושרש העבודה איתא בזה הלשון לא מפני ראשונים ולא מפני עליונים]:

אלו הן הדברים ששמעתי ממורי הקדוש כבוד מורנו הרב יצחק לוריא, וכל דרוש ודרוש יש בו הקדמות וכללים שונים זה מזה מפירטי עשר ספירות דא'צילות ב'ריאה י'צירה ע'שיה, ועלה בדעתי שלא לפרד ולחלק הדרושים, ולסדר הקדמות וכללות אשר בכל דרוש ודרוש מהם, כל הקדמה והקדמה בפני עצמו על סדר עשר ספירות דא'צילות ב'ריאה י'צירה ע'שיה, כי בזה יהיה נקל בעיני המעיין בהם למצא דברי חפץ תאות מבקשו.

אכן זחלתי ואירא, לפי שיש בדרושים הללו דברים רבים, אשר הרואה יחשב שהם דברים המנגדים זה את זה. ולאפס הפנאי לא היה לי זמן אחרי שמעם, לשאל את פי מורי זכרונו לחיי העולם הבא. ינחני במעגלי צדק הדרושים האלו, ולסלק ולהרים מכשול אשר בהם למאן דעאל ולא נפק.

ואם ירצה האדם להעמיק את עמק מחשבתו בהם ולהעמיד על נכון, מי הוא אשר ערב לבו להוסיף ולגרע כמלא אות אחת קטנה כאשר לא שמע ולא קבל מרבו, כי עווננו גדול מנשוא, כנזכר בהקדמת הזיהר ובפרשת יתרו בפרשת לא תעשה לך פסל, ובמקום

זולתם, אשר הרואה דברי זהר ההמה, תסמר שערות בשרו, כנזכר במדרש על פסוק תאלמנה שפתי שקר וכו', יתפרכון ישפתקון כו'.

על כן עלתה הסכמתי שלא להוסיף ושל לא לגרע כמלא נימא אפילו בענין הסדר בעצמו, כאשר שמעתי מפי מורי זכרוננו לחיי העולם הבא, ואחר כך אחבר מראה מקום כל אחד הקדמה בפני עצמו בחבור זה. וזה החלי בעזרת צורי וגואלי. עד כאן מכתב יד הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא.

**לב) זאת לוקחת ומעתיקת מספר עץ חיים שברממשק
מכתב יד הרב חיים ויטאל זכרוננו לברכה בעצמו וזה
לשונו:**

אמר הצעיר והזעיר הרב חיים ויטאל: בראותי תשוקת החרדים אל דבר השם, ראיתי לחבר הספר הזה, ולהאיר עיניהם בקצת הקדמות שקבלתי ממורי זכרוננו לחיי העולם הבא כאשר אבאר, ומהם תוכל לאחז ולקחת מעץ חיים, כאשר תראה בעזרת השם, דברי בנויים על הקדמות נעלמות שנתגלו למורי זכרוננו לחיי העולם הבא ברוח הקדש על פי אליהו זכרוננו לברכה.

והיום אביע חידות ונסים ונפלאות תמים דעים, כי כמו שבכל דור ודור אלהי הראשונים ואחרונים הפליא חסדו עמו, כן היום הזה חשף את זרוע קדשו, ושלח לנו עיר וקדיש מן השמים נחית, הרב החסיד המקבל האלהי [כרבי שמעון בן יוחאי] בדורו, כבוד מורנו הרב רבי יצחק לוריא זכרוננו לחיי העולם הבא, וממצר מצרים קראנו י"ה, ועננו במרחב י"ה, בארץ קדושה ורחבת ידים, עיר גדולה לאלהים של חכמים ושל סופרים צפ"ת תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן, גליל העליון.

כי שני שנים קדם פטירת הרב זכרוננו לחיי העולם הבא, בא אנוס ממצרים על פי הדבור, כי כן הגד לו ברוח הקדש, כי הגיע עת פקדת רוחו להשיבה אל מקומה לאלהים אשר נתנה לו, וגם זה במצרים נצטנה על פי הדבור, והפקיד מזער מקצת חכמתו הגדולה

והנפלאה, כי כן צוהו במתיבתא דרקיע לחיות שארית בארץ, והדברים עתיקים כבשים ללבושך.

ואז בעלותו מארץ מצרים, סמך ידיו עלי, והאיר עיני, בקצת הקדמות אמתיות שרשיות, שמסרו לו ממתיבתא דרקיע וקודשא בריך הוא, להחיות שארית בארץ, ומפי אליהו זכרונו לברכה שנתגלה אליו תמיד, ורשותא יהבי ליה לגלות תמיד רזין סתימין על התקונים והזהר, שלא נתגלו מימות רבי שמעון בן יוחאי ואילך.

ולוא כי גרתי מפני אף וחמה קנאה המתגבר עלי, ומצאו באנשי דורנו חכמים בדעתם, ויקשו ערפם, לבלתי האמן כי יש אלהים בארץ, ויראתי פן מקנאתם בשמעם גדלתו ונפלאותיו חס ושלום, יטילו פגם בקדשים, ויאמרו מאן גבר בגוברין, הלא גם בנו דבר השם.

ולוא זאת הייתי מספר מקצת דרכיו ונפלאותיו אשר עיני ראו ולא זר, דברים מבהלים, לא נראו בכל הארץ מימות תנאים כרבי שמעון בן יוחאי וחבריו, ומרבי שמעון בן יוחאי עד הראב"ד זכרונו לברכה, היתה החכמה הזאת הולכת מפה אל פה, ואליהו זכרונו לברכה נגלה אליהן לקצת מהחכמים עד הרמב"ן, ומהרמב"ן זכרונו לברכה עד מורי זכרונו לחיי העולם הבא לא היה מי שישגי חכמה זו על אמתתה כמוהו.

כי היה יודע במשנה ותלמוד ואגדות ומדרשות על כל דבר ודבר כמה פנים בפרד"ס ומעשה בראשית ומעשה מרכבה בשיחות עופות ובשיחות דקלים ואילנות ועשבים, בסוד כי אבן מקיר תזעק, ושלהובי פחמים, ובשיחת מלאכים, והיה מדבר ברוחות מהגלגולים רוח טוב ורוח רע, והיה מכיר בריח הבגדים כמו אותו ינוקא דפרשת דברים, ובעופות אלמים, ומביא נשמת אדם בעודו חי ומדבר עמו כל צרכו וחפצו, ואחר כך מסירהו [נוסח אחר: מחזרים להם], והיה רואה נשמות בעת צאתם מהגוף, ובבתי הקברות, ובעלותן בכל ערב שבת לגן עדן, והיה מדבר עם נשמת הצדיקים שהם בעולם הבא, והיו מגלין לו רזי תורה.

וגם הִיָּה יוֹדֵעַ חֲכַמַת הַפְּרָצוּף וְשִׁרְטוּטֵי הַיָּדִים וּפְתָרוֹן חִלּוּמוֹת
עַל אַמְתָּתָם, וּבַגְּלֹגוּלִים יִשְׁנִים וְגַם חֲדָשִׁים, וְהָיָה מְפִיר בְּמִצַּח אָדָם
מֵה מְחַשֵּׁב, וּמֵה שֶׁחָלַם, וּמֵה פְּסוּק קָרָא בְּעֵלִית נִשְׁמָתוֹ לְגֹן עֵדֶן
בְּלִילָה, וְהָיָה מְלַמֵּד פִּירוּשׁ שֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְהָיָה קוֹרְאוֹ בְּמִצְחוֹ זְכוּת
וְעֵבְרוֹת שֶׁחַשֵּׁב, וְהָיָה נוֹתֵן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד תִּקּוּן [עוֹנוֹם, וְלַחֲבָרִים
נִתֵּן לָהֶם יְחוּדִים לְכָל אֶחָד] כְּפִי הַבְּחִינָה הַמְיַחֲדֵת, אוֹ לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתוֹ
הָאֲחוּזָה בְּשֶׁרֶשׁ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְהָיָה יוֹדֵעַ כִּמָּה טְעִיּוֹת נִפְלוּ
בְּסַפְרִים, וְהָיָה יוֹדֵעַ לְהַכּוֹת בְּסִנּוּרִים, וְהָיָה יוֹדֵעַ כֹּל מֵה שֶׁשָּׁנָה
הַחֲבָרִים, וְהָיָה מְלֵא חֲסִידוֹת, וְדָרָךְ אֶרֶץ, וְעֲנוּה, וּיְרֵאת הַשָּׁם, וְאַהֲבַת
הַשָּׁם, וּיְרֵאת חֲטָאוֹ, וְכָל מִדּוֹת טוֹבוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים הָיָה בּוֹ.

וְכָל זֶה הָיָה יוֹדֵעַ בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה וְרָגַע, וְכָל הַחֲכָמוֹת הָאֵלוֹ
תְּמִיד הָיוּ מְנַחִים בְּחִיקוֹ. וְעֵינָי רָאוּ וְלֹא זָר, וְכָל זֶה הַשִּׁיג מְרֹב
חֲסִידוֹתָיו וּפְרִישׁוֹתָיו אַחֵר הִתְעַסְקוּ יָמִים רַבִּים בְּסַפְרִים יִשְׁנִים גַּם
חֲדָשִׁים בְּחֲכָמָה זֹה, וְעַלִּיהֶן הוֹסִיף חֲסִידוֹת וּפְרִישׁוֹת וְטִהָרָה וּקְדָשָׁה,
וְזֶהוּ הַבִּיאֹ לְיַדֵּי רוּחַ הַקְּדָשׁ, וְהָיָה אֵלֵיהֶוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה נְגִלָה לוֹ
תְּמִיד, וְזֶה יִדְעָתִי מִפִּי בְּאַמוּנָה. וְאַף אִם אֵין גְּלוּי בְּדוֹרְנוֹ זֶה לְנִבְיָא
וְחוּזָה, אֲפֹלוּ הָכִי לֹא נִמְנַע רוּחַ הַקְּדָשׁ מִלְּהִיּוֹת מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי
הַמְּאִירוֹת הָרְאוּיִין לוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב מֵעֲנִין הָרֵאבֶ"ד זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה.

וְהִנֵּה הַדְּבָרִים עֲצוּמִים, וְהֵם יִתְּנוּ עֲדִיהֶן אֲשֶׁר יִצְדָּקוּ וְיַעֲדוּן
וְיִגִּידוּן בְּחִבּוּר זֶה, כֹּל רוֹאֵיהֶם יִפְירוּם כִּי דְבָרִים כְּזֶה אֵי אֲפָשֶׁר לְשׁוּם
אָדָם נִבְרָא לְהַשִּׁיג בְּשׁוּם שֶׁכָּל וּמִדָּע, לוּלִי עַל פִּי הוֹפְעַת רוּחַ הַקְּדָשׁ
מִמְרוּם, וְעַל יְדֵי אֵלֵיהֶוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה, כְּנִזְכָּר בְּתִקּוּנֵים דְּאֵת עֲתִיד
לְאַתְגַּלְיָא בְּסוּף יוֹמֵיָא וְכוּ'.

וְאֵלוֹ בָּאתִי לְכָתֵב כֹּל אֲשֶׁר קִבַּלְתִּי מִמּוֹרֵי זְכוּרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא, לֹא יִסְפִּיקוּ כֹּל עוֹרוֹת אֵילֵי נְבִיּוֹת, כְּמִפְרָסָם לְקִצָּת וּלְשׁוּמְעֵים
לְקוּלֵי בְּחִבְרָתִי. אֲמַנֵּם רְצוֹנִי לְהַעֲלוֹת עַל הַסֵּפֶר קִצָּת מֵהַקְּדָמוֹת
הַכְּרָחִי מֵאֵד מֵה שֶׁהֲרִשִׁיתִי לְכָתֵב, וְאַף גַּם בְּקִצּוֹר נִמְרָץ, כְּמִצִּיץ מִן
הַחֲרָכִים, וּקְרֵאתִיו שֵׁם הַסֵּפֶר "עֵץ חַיִּים" עַל שְׁמִי, וְעַל שֵׁם הַחֲכָמָה
אֲשֶׁר טוֹעֲמִיהָ חַיִּים זְכוּ וְאֲכַל מִמֶּנּוּ וְחֵי לְעוֹלָם שֶׁכָּלוּ אֶרֶךְ. עַד כָּאן
לְשׁוֹנוֹ.

לג) עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא – תנאי למוד הקבלה – הקדוש ברוך הוא מדקדק עם צדיקים פחות השערה לכן צריך לפרש עצמו מבשר ויין

עוד הקדמה למורנו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם

הבא.

אני הכותב משביע בשמו הגדול יתברך, לכל מי שיפלו הקונטרסים אלו לדו, שיקרא הקדמה זאת, ואם אותה נפשו לבוא בחדרת החכמה זאת, יקבל עליו לגמור ולקיים כל מה שאכתב, ויעיד עליו יוצר בראשית שלא יבוא אליו הזק בגופו ונפשו ובכל אשר לו, ולא לאחרים, תחת רודפו טוב.

והבא לטהר ולקרב: ראשית הכל יראת השם, להשיג יראת הענש, פי יראת הרוממות שהוא יראה הפנימית, לא ישיגוהו רק מתוך גדלות החכמה. ועקר מגמתו בידיעה הזו, יהיה לבער קוצים מן הפרם, כי לכן נקראים העוסקים בחכמה הזאת מחצדי חקלא, ובדאי שיתעוררו הקלפות נגדו לפתותו ולהחטיאו, לכן זהר שלא לבוא לידי חטא אפילו שוגג, שלא יהיה להם שיכות בו. לכן צריך לזהר מהקלות, כי הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים פחות השערה, לכן צריך לפרש עצמו מבשר ויין כל ימות השבוע, וצריך הזהרת סור מרע ועשה טוב בקש שלום, צריך להיות רודף שלום, ולא להקפיד בביתו על דבר קטן וגדול, וכל שכן שלא יכעס חס ושלום.

וצריך להתרחק בתכלית הרחוק סור מרע:

[א] לזהר בכל דקדוקי מצוות, ואפילו בדברי חכמים, שהם בכלל לא תסור.

[ב] לתקן המענות קדם שיבוא לעולם הבא.

[ג] זהר מהכעס, אפילו בשעה שמוכיח את בניו לא יכעס כלל

ועקר.

[ד] גם צריך לזהר מהגאונה, ובפרט בענין הלכה, כי גדול כחה, והגאונה בזה עוון פלילי.

[ה] בכל צער שיבוא לו, יפשפש במעשיו, וישוב אל השם.

[ו] גם יטבל בעת הצורך לו.

[ז] גם יקדש את עצמו בתשמיש המטה שלא יהנה.

[ח] שלא יעבר כל לילה, ויחשב בכל לילה מה שעשה ביום, ויתנדה.

[ט] גם ימעט בעסקיו, ואם אין לו פרנסה כי אם על ידי משא ומתן, יכין יום ג' ויום ד' מחצי היום ואילך, ובכונה שהוא לעבודת קונו.

[י] כל דבור שאינו של מצוה והכרחי, יהיה זהיר ממנו, ואפילו דבר מצוה ימנע בשעת התפלה.

ועשה טוב:

[א] לקום בחצי הלילה, ולעשות הסדר בשק ואפר ובכי גדול, ובכונה כל אשר יוציא בשפתיו. ואחר כך יעסק בתורה כל זמן שיוכל להיות בלי שנה, ובלבד שחצי שעה קדם עלות השחר יתעורר לעסק בתורה.

[ב] ילך לבית הכנסת קדם עלות השחר קדם חיוב טלית ותפלין, להזהר שיהיה מעשרה ראשונים.

[ג] קדם שיכנס, ישים אל לבו מצות עשה ואהבת לרעהו כמורה, ואחר כך יכנס.

[ד] להשלים רמז צדיק בכל יום, שהוא צ' אמנים, ד' קדשות, י' קדשים, ק' ברכות.

[ה] שלא להסיח דעתו מהתפלין בעת התפלה, זולת בעת העמידה ועסק התורה.

[ו] צריך שיהיה עוסק בתורה מעטף בטלית ותפלין.

[ז] לכוון בתפלה הכוונות כמו שכתוב בעץ חיים.

[ח] שישים תמיד נגד עיניו שם בן ד' אותיות הו"ה, ויזדעזע ממנו, כמו שכתוב שויתי הו"ה לנגדי תמיד.

[ט] שיכוון בכל הברכות, בפרט בברכת הנהנין.

[י] צריך שיהיה עמל בתורה פרד"ס, שנאמר או יחזק במעוזי. ואל יחשב שיגלו לו רזי התורה בהיותו ריק, כדכתיב יהב חכמתא לחכימין. וצריך לזהר שלא יוציא בשפתיו בחכמה זו מה שלא שמע מאדם שראוי לסמוך עליו, וכאזהרת רבי שמעון בן יוחאי וחבריו.

השגת החכמה:

תנאי הראשון: צריך למעט דבורו ולשתק כל מה שיוכל, כדי שלא להוציא שיחה בטלה, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה סג לחכמה שתיקה, גם תנאי אחר, על כל דברי תורה שלא תבינהו, תבכה עליו כל מה שתוכל.

גם עלית הנשמה בלילה לעולם העליון שלא תשוט בהבלי העולם, תלוי שתישן בבכיה, ומדת עצבות מגנה עד מאד, ובפרט להשיג חכמה והשגה, אין לה דבר מונע השגה יותר מזה.

גם בענין השגת האדם, אין לה דבר שמועיל כמו הטרה והטבילה, שיהיה האדם טהור בכל עת. ומורי זכרוננו לחיי העולם הבא, עם היות שהיה לו חלי השבר שהקור מזיק לו, עם כל זה לא היה מונע מלטבל בכל עת.

העתק ממורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא:

לבל יפל לב האדם בהתעסקו בחכמה זאת, כמו שכתוב כל מאן דעייל ולא נפיק, טב ליה דלא אברי.

פשטי הדברים, שהנכנס בחכמה זאת, צריך שידע לכנס ולצאת. אמנם מי שרוצה לכנס ולא ידע לצאת, וכמעשה דארבעה שנכנסו לפרדס שרבי עקיבא אחד מהם, שידע לכנס וידע לצאת, כי הכיר והשיג הדבר על בוריו, אמנם אחרים נכנסו ולא השיגו, ולא ידעו לצאת מתוך החקירה הזאת בשלום, ולזה כפר אלישע אחר.

והנה בסבא פֶרֶשֶׁת מִשְׁפָּטִים, אָמַר בַּר יוֹחָאִי: לְעִיִּל וְלִפּוֹק וְכוּ'. לָכֵן אָסוּר לְעַסֵּק בְּחֻמְהָ הַזֹּאת, אִם לֹא שֶׁכֶּבֶר נִכְנָס בְּחֻקֵּי הַתּוֹרָה וְיֵצֵא בְּשָׁלוֹם, וְלֹא נִשְׁאָר בְּתוֹכּוֹ מִבּוֹכּוֹת וּסְפִקוֹת. וְנִרְאֶה לְעֵינֵינוּ דְעֵתִי, שֶׁאֵין הַכּוֹנֵה כְּפִשׁוּטוֹ, שֶׁאִם כֵּן לֹא יִמָּצֵא בְּדוֹר הַזֶּה כְּמוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי שֶׁיִּבָּאֵר לוֹ סְפִקוֹתָיו. לָכֵן לְעֵינֵינוּ דְעֵתִי, שֶׁגַּם אִם הָאָדָם מִבְּטַח שֶׁאֵף עַל פִּי שֶׁיִּרְאֶה לוֹ כְּמֵה סְפִקוֹת וּדְבָרִים תְּמוּהִים יֵאמַר בְּלִבּוֹ רַק מִחֲסָרוֹן שְׁכָלִי אֲנִי לֹא מְשִׁיג, וְלֹא שֶׁחָס וְשָׁלוֹם בְּדַבְּרֵי עֲצָמוֹ יֵשׁ פִּקְפּוּק, לָזֶה הָאִישׁ מִצְוָה לְלַמֵּד עִמּוֹ, שֶׁמִּתּוֹךְ כֵּן, מִתּוֹךְ שֶׁלֹּא לְשִׁמְהָ בָּא לְשִׁמְהָ, וְאֵין אָסוּר אֶלָּא לְמִי שֶׁאֵין לוֹ כֹּחַ לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ וַיְבֹא לִידֵי כְּפִירָה חָס וְשָׁלוֹם, וְזֶה בְּחֻשְׁבוֹ כִּי הוּא חֲכָם גָּדוֹל וְאֵין הַעֲדָר מִצְדוֹ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

הַקְדָּמָה קְטָנָה מִצָּאתִי בְּעֵץ חַיִּים שֶׁל רַבִּי נַחֲמִיָּה הַשֵּׁנִי לְהַקְדָּמָה, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

הַסֵּפֶר הַזֶּה, הוּא מִכְּתָב יָד מוֹרִינוּ הַרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, דְּהֵינּוּ מִכְּמֵה אֶפְנִים, וַתְּחַלֵּה נִמְצָא סֵפֶר אֶחָד שֶׁלֶם הַתְּחִיל בְּזֶה הַלְשׁוֹן לְקוּטֵי הַקְדָּמוֹת, וְהַסֵּפֶר שֶׁמְנוּהוּ בְּאִמְצַע הַסֵּפֶר, וְנִקְרָא "מִהַדוּרָא תְּנִינָא" וְשֶׁמְנוּהוּ בְּפָנִים, אַחַר כֵּן נִמְצָא דְפִים קְטָנִים קְרוּעִים מְתַלְעִים, וְטָרַח טָרַחָא גְדוֹלָה מְאֹד הַחֲכָם מוֹרִינוּ הַרַב רַבִּי יַעֲקֹב צִמַח נַר"ו מִירוּשָׁלַיִם תְּבַנֵּה וְתַכְנוֹן בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ, עַד שֶׁשֶּׁדְרָם עַל נִכוּן, כְּאֲשֶׁר תְּחַזְּינָה עֵינֵיכֶם, וְנִקְרָא "מִהַדוּרָא בְּתָרָא", וְשֶׁמְנוּהוּ סְבִיב הַסֵּפֶר הַרְאִשׁוֹן.

אַחַר כֵּן נִמְצָא אֶצְלָנוּ מִכְּתָב יָד הַחֲכָם הַגָּדוֹל מוֹרִינוּ הַרַב חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה בְּמַהֲדוּרֵי קַמָּא, דְּרוּשִׁים שֶׁלֹּא הִזְכִּירָם הַרַב זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה בְּחִבּוּר זֶה, וְשֶׁמְנוּהוּ גַם כֵּן אִישׁ עַל מְקוֹמוֹ, וְנִקְרָא "מִהַדוּרָא קַמָּא".

וְלִמְעַן יִדַּע כָּל הַמְעִין שֶׁרֵשׁ כָּל דְּבַר מֵהֵיכָן בָּא, כְּתַבְנוּ זֶה, אֵף עַל פִּי שֶׁנִּרְאֶה לְעֵינֵינוּ דְעֵתִי שֶׁיִּפְּהָ דְרָכּוֹ זֶה "מִהַדוּרָא קַמָּא" אִישׁ עַל דְּגָלוֹ, עִם כָּל זֶה כְּתַבְנוּ שֶׁרֵשִׁים אֱלוֹ, שֶׁאִם יִרְצֶה הַמְעִין לְשַׁנּוֹת, יוּכַל

לשנות, אבל בב' המהדורות ב' וג' אין כח בְּיָדֵינוּ לְשָׁנוֹת, כי כן נמצא
מכתב יד הרב זכרוננו לחיי העולם הבא.

**לשון החכם הגאון מורינו הרב רבי יעקב צמח נר"ו
בהקדמה לספרו רנו ליעקב וזה לשונו:**

עוד נראה לי, כי גלוי חכמה זאת עתה בדורות גרועות, הוא כְּדִי
שִׁיְהִיָּה לוֹ מִגֵּן עֵתָה לְאַחַז בְּלִבָּב שְׁלֵם בְּאַבִּינוּ שְׁבַשְׁמִים, כי באותן
הדורות, הרב היו אנשי מעשה וחסידים, והמעשים טובים היו
מצילין אותן מפני המקטרגים, ועתה רחוקים משרש העליון, כמו
השִׁמְרִים בְּתוֹךְ הַחֲבִיּוֹת, מי יגן עלינו אם לא קריאתנו בחכמה זאת
הנפלאה והעמקה, ובפרט על דרך שכתב הרב זכרוננו לברכה,
שהנסתרות נעשו עתה כמו נגלות, כי בדור הזה מושל הזנות
ומלשינות ולשון הרע ושנאה שבלב ונתפשטו הקלפות, באפן
שמתביש האדם לנהג דברי חסידות, והשם יגן עלינו וימחל לעווננו,
אמן כן יהי רצון. עד כאן לשונו.

**עוד העתק מלשון מורינו הרב רבי יעקב צמח בהקדמת
ספרו וזה לשונו:** דברים הבאים בתוך הקדמות מפי דרושים אלו
ודברים אלו אמת ויציב. עד כאן לשונו.

להרב חיים ויטאל: דע כי קצת מחברינו כתבו להם ספרים
מה ששמעו ממורי זכרוננו לחיי העולם הבא וזולתו על שמו, וככל
כתבו הדברים בתוספת וגרעון, כפי בחינת הכותבים ודיעתן,
ובהבנתן הניחו מקום לכמה קשיות. לכן אין לסמוך על אותן
הספרים, וצריך להרחיק מהם.

ודע כי כל מה שכתבתי כאן, הכל שמעתי ממורי זכרוננו לחיי
העולם הבא, לכן כתבתי הכל בחבור אחד לבד, ומה ששמעתי
מהחברים משם מורי זכרוננו לחיי העולם הבא מה שדרש וגלה להם
קדם שלמדתי עמו, הכל כתבתי גם כן לבדו, ועל שם אמרו מפי
מורי זכרוננו לחיי העולם הבא.

– פֶּרֶק כַּח עֲנָף ב –

סֵפֶר דֶּרֶךְ עֵץ חַיִּים לְהִרְמָח"ל בְּעַל סֵפֶר מְסֵלֵת יִשְׂרָאֵל

(א) סֵפֶר דֶּרֶךְ עֵץ חַיִּים לְהִרְמָח"ל זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אִמּוֹן –
בְּעַל סֵפֶר מְסֵלֵת יִשְׂרָאֵל – וְהוּא הִקְדָּמָה לְסֵפֶר פִּתְחֵי
חֻכְמָה, וְהוּא מֵיֶסֶד עַל סֵפֶר עֵץ הַחַיִּים לְמוֹרֵינוּ הַרְבֵּי חַיִּים
וַיִּטְאַל זְכוּרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

יוֹצֵר הָאָדָם וּמְנַהִיגוֹ הוּא עֹשֶׂהוּ וַיְכַוְנֶנּוּהוּ מוֹכֵן לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל
הַשְּׂכֵלָה גְדוֹלָה יוֹתֵר מִמְּלֶאכֵי הַשָּׁרֵת. וַיְכַבֵּר אֶמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוּרוֹנָם
לְבִרְכָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה יז): "אָמַר לָהֶם, חֻכְמָתוֹ מְרַבָּה מִשְׁלָכְכֶם! וְכֹאשֶׁר
יַחֲפֹץ בְּתַבּוּנָה עַל פִּי דֶרֶכּוֹ, יִנְחֶהוּ לְהַשִּׁיג עַד שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם דְּבָרִים
שֶׁהֵם כְּבִשׁוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם שְׂכִיסָם עֵתִיק יוֹמִין.

אֵךְ הִנֵּה טוֹבוֹ בְּיָדוֹ, וְלוֹ מִשְׁפָּט הַבְּחִירָה, לְהִתְחַכֵּם וּלְדַעַת אוֹ
לִישְׂאֵר עָרִם מִכָּל חֻכְמָה, הַגָּם שֶׁהֵלֵב וְהַשְׁכֵּל בְּקֶרֶב גּוֹפּוֹ. וְזֶה תִּרְאֶה,
כִּי שְׁנַיִם הֵם בְּתַבּוּנָה אַחַת נִבְרָאוּ, שְׂכָל הָאָדָם, וְהַתּוֹרָה הַמְּשַׁכְּלֵת
אוֹתוֹ. עַל הַתּוֹרָה נֶאֱמַר (יִרְמְיָה כג כט): "הֲלוֹא כֹה דִּבַּרְתִּי כֹּאשֶׁר נֶאֱמַר
הַשֵּׁם". וְהוֹדִיעֵנוּ בְּזֶה, כִּי אֶמֶת הַדְּבָר, שֶׁהַתּוֹרָה הִיא מִמֶּשׁ אוֹר אֶחָד
נִתֵּן לְיִשְׂרָאֵל לְאוֹר בּוֹ, כִּי לֹא פְחַכְמוֹת הַנְּכַרְיּוֹת וַיִּדְעוֹת הַחַל, שְׂאִינָן
אֶלָּא יִדְעַת דְּבַר מָה אֲשֶׁר יִשְׁיַג הַשְּׂכָל בְּטֶרְחוֹ, אֵךְ הַתּוֹרָה הִנֵּה קִדְּשׁ
הַשֵּׁם, אֲשֶׁר לָהּ מְצִיאוֹת גְּבוּהָהּ בַּגְּבֵהִי מְרוֹמִים. וְכֹאשֶׁר יַעֲסֹק בָּהּ
הָאָדָם לְמִטָּה, אוֹר הִיא אֲשֶׁר תֵּאִיר בְּנִשְׁמָתוֹ לְהַגִּיעַ אוֹתוֹ אֶל גְּנוּזֵי
מְרוֹמִים, גְּנוּזֵי הַבוּרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, בְּדֶרֶךְ הָאֶרֶץ וּפְעֵלָה חֲזָקָה אֲשֶׁר
הִיא פּוֹעֵלֶת בָּהּ.

וְהוּא דְּבַר הַחֻכָּם (מִשְׁלֵי ו כג): "וְתוֹרָה אוֹר", אוֹר מִמֶּשׁ, וְלֹא חֻכְמָה
לְבַד, וְלֹא שְׂמֵרָאָה אוֹר בְּדֶרֶךְ דְּמִיּוֹן, אֶלָּא אוֹר מִמֶּשׁ, כִּי זֶה מְצִיאוֹתָהּ

למעלה, ובהכנסה בנשמה יכנס אור בה, כאשר יכנס ניצוץ השמש באחד הבתים. ואף גם זאת, הנה בדקדוק גדול נמשלה לאש ובהשואה מדקדקת, כי כאשר תראה הגחלת שאינה מלבה, השלהבת היא בתוכה כמוסה וסגורה, אשר בהפיח בה אז תתפשט ותתלהב ותצא מתרחבת והולכת, ובשלהבת ההיא נראים כמה מיני גונים, מה שלא נראה בתחלה בגחלת, והכל מן הגחלת יוצא.

כן התורה הזאת אשר לפנינו, כי כל מלותיה ואותיותיה כמו גחלת הן, אשר בהצית אותן כן כאשר הן, לא יראו כי אם גחלים וגם כמעט עמומות. ומי שישתדל לעסק בה, אז תתלהב מכל אות שלהבת גדולה, ממלאה בכמה גונים, הן הידיעות העומדות צפונות בתוך האות ההיא. וכבר פרשו זה בספר הזהר על אל"ף בי"ת.

ואין הדבר משל, אלא עצמי כפשוטו ממש, כי כל האותיות שאנו רואים בתורה כן מורות על עשרים ושנים אורות הנמצאים למעלה, והאורות ההם העליונים מזהירים על האותיות, ומכאן נמשכה קדשת התורה קדשת ספר התורה ותפלין ומזוזות, וכל כתבי הקדש. **ולפי הקדשה שבה נכתבים, כן תגדל ההשואה וההארה של האורות ההם על אותיותיהם.** ולכך ספר התורה שיש בו פסול אחד נפסל כלו, כי אין ההארה עומדת עליו כראוי, שתמשך ממנו הקדשה לעם בכח הקריאה בו.

ונשוב לענין, כי האורות עומדים על האותיות, ובאותם האורות כלולות כל הבחינות הפרטיות שיש על כל אות ואות, כאשר זכרתי. אך אין מגיע לנשמת הרואה את האותיות ההן אלא אור אחד סתום, כמו הגחלת. **אך כשמשתדל האדם להבין, וקורא וחוזר וקורא, ומתחזק להתבונן, הנה כל כן מתלהטים האורות ההם ויוצאים כמו שלהבת מן הגחלת בנשמה. ועל זה אמר התנא (אבות ה): "הפך בה והפך בה דכולא בה", כי צריכים העוסקים להיות הופכים והופכים, עד שתתלהב כמעשה האש ממש.**

והנה בהיות השלהבת מתלהטת, כבר אמרתי שיש בה כמה גונים מרקמים, וכן נמצאים כמה ענינים גדולים נכללים בשלהבת

של האור הזה. אִמָּנָם עוד עִנְיָן אַחַר נִמְצָא, כִּי יֵשׁ כַּמָּה פְּנִים לַתּוֹרָה, וְכִבֵּר קִבְּלוּ הַקְּדָמוֹנִים, שְׁלֹכַל שֶׁרֵשׁ מִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יֵשׁ כָּלָם בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁיֵּשׁ שְׁשִׁים רְבּוּא פְּרוּשִׁים לְכָל הַתּוֹרָה מְחֻלְקִים לְשִׁשִּׁים רְבּוּא נִפְשׁוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְזֶה נִקְרָא שֶׁהַתּוֹרָה מִתְּפוּצָצֶת לְכַמָּה נִיצוּצוֹת, כִּי בַתְּחִלָּה מִתְּלַהֲטָת, וְאַזּ נִרְאִים בָּהּ כָּל הָאוֹרוֹת הָרְאוּיִים לְעִנְיָן הַהוּא, וְאוֹתָם הָאוֹרוֹת עֲצָמָם מְאִירִים בְּשִׁשִּׁים רְבּוּא דְרָכִים בְּשִׁשִּׁים רְבּוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְזֶה סוּד (יְרֵמְיָה כג כט): "וְכַפְטִישׁ יִפּוּצֵץ סָלַע". הָרִי לָךְ, שְׂאֵף עַל פִּי שֶׁהַתּוֹרָה הִיא בְּלִי תַכְלִית, וְאַפְּלוּ כָּל אוֹת מִמֶּנָּה הִיא כֵּן, אֶךְ צְרִיךְ לְלַבּוֹתָהּ, וְאַזּ תִּתְּלַהֵב.

וְכַנְגָּדָה שְׁכַל הָאָדָם עֲשׂוּי כֵּן, כִּי גַם כֵּן יֵשׁ לוֹ כַּח הַשְּׂגָה רַבָּה אֶךְ כְּאִשֶּׁר יִתְּלַהֵט בְּכַח הַתְּבוֹנָנוֹת. וְעַל זֶה כָּתִיב (מְשָׁלִי ב ו): "כִּי הַשֵּׁם יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּיו דַּעַת וְתְבוּנָה". וְזֶה כִּי כָּל הַנִּמְצָאִים מִדְּבוּרוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִעְשׂוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים לג ו): "בְּדַבַּר הַשֵּׁם שָׁמַיִם נִעְשׂוּ". נִמְצָא, שֶׁהִפָּה הַזֶּה הוּא הַשֶּׁרֵשׁ לְכָל הַנִּבְרָאִים, וְזֶה עֲצָמוֹ מְקִיָּם אוֹתָם, וְהֵבֵל הַיּוֹצֵא מִן הַפֶּה הַזֶּה, רוּצָה לוֹמַר הַהִשְׁפָּעָה הַיּוֹצֵאת אֶל כָּל הַנִּבְרָאִים מִן הַמְּקוֹר שֶׁהוּצִיא אוֹתָם. וְעַל כֵּן נֶאֱמַר (דְּבָרִים ח ג): "כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדּוֹ יַחֲיֶה הָאָדָם כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי הַשֵּׁם יַחֲיֶה הָאָדָם", שֶׁהוּא זֶה הַהֵבֵל הַיּוֹצֵא. וּמְקִיָּם, וְהוּא הַמִּתְּלַבֵּשׁ בְּדַבְרֵים הַנִּיֻּאֲכָלִים לְזוֹן הָאָדָם שֶׁכָּךְ צְרִיךְ לוֹ.

וְהִנֵּה הַחֲכָמָה כְּבֵר נִתְּנָה מִן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלֵב כָּל בְּנֵי הָאָדָם, אֶךְ כְּדִי שֶׁתִּתְּגַבֵּר צְרִיךְ שְׁאוֹתוֹ הַפֶּה הַמְּקִיָּם אוֹתָהּ יִנְשֵׁב בְּכַח, וְאַזּ נִעְשֶׂה מִמֶּשׁ כְּמוֹ הָאֵשׁ גַּם כֵּן, שֶׁכְּשֶׁמִּנְפָּחִים בָּהּ מִתְּלַהֲבָת, כֵּן כְּשִׁזְאוֹת הַהִשְׁפָּעָה תִּנְרַד מִן הַפֶּה כְּמוֹ נְשִׁיבָה, תִּלְהַט הַחֲכָמָה וְיִרְאוּ הַדַּעַת וְהַתְּבוּנָה הַפְּלוּלוֹת בָּהּ כְּבֵר, אֶלָּא שְׁלֵא הָיוּ נִרְאוֹת, כִּי לֹא הָיָה נִרְאָה כִּי אִם חֲכָמָה, שֶׁהִיא הַשְּׁכָל עֲצָמוֹ. אֶךְ הַתְּבוּנָה הִיא בִּינַת הַשְּׁכָל הַמְּחַבְּרֵת דְּבָר אֶל דְּבָר וּמְקִיָּמַת דְּבָר בְּדַבָּר, וְהַדַּעַת הִיא הַתּוֹלְדָה הַיּוֹצֵאת מִכָּל אֵלֶּה, וְאַלֶּה לֹא יַעֲשׂוּ פְּעֻלָּתָן אֶלָּא בְּכַח נְשִׁיבָה שֶׁיִּנְשֵׁב הַפֶּה הַעֲלִיּוֹן בָּהֶן.

וְנִמְצָא, שֶׁהַחֲכָמָה כְּבֵר נִתְּנָה, וְהִפָּה אֵינּוּ אֶלָּא מְקִיָּם אוֹתָהּ, אֶךְ הַדַּעַת וְהַתְּבוּנָה הֵן מִתְּחַדְּשׁוֹת, דְּהֵינּוּ שֶׁמִּתְּחַדֵּשׁ גְּלוּיָן תְּמִיד רַק בְּכַח

נְשִׁיבַת הַפֶּה. וְעַל כֵּן אָמַר אֱלֹהֵינוּ (איוב לב ח): "אֲכַן רוּחַ הַיָּם בְּאֲנֹשׁ וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תַבְיִינִים", וְלִשׁוֹן נִשְׁמַת הוּא כְּמוֹ "נִשְׁמַת הַשָּׁם כְּנַחַל גְּפְרִית", שֶׁהוּא מְלִשׁוֹן "נִשְׁמַת" וְלֹא מְלִשׁוֹן "נִשְׁמָה", דִּהְיִינוּ נִשְׁמַת הַפֶּה, נְשִׁיבַת הַרוּחַ. וְזֹאת הִיא הַנּוֹתֶנֶת הַבִּינָה, וְלֹא הַיָּמִים אוֹ הַשָּׁנִים.

הִנֵּה עַל כֵּן חוֹב הוּא מְטַל עַל הָאָדָם לְשִׁים עֲצָמוֹ לְהַתְּבוּנָה, כִּי אִם אֵינוֹ מֵתְבוּנָה וּמַחְשָׁב, הִנֵּה לֹא תִּבּוֹא חֲכָמָה לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ, וְנִשְׁאַר בְּחֶשֶׁךְ בְּלֹא יָדִיעָה, וְהוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַהֶבֶל וּבִאֲפֵלָה, וְסוֹף דְּבַר יִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבוֹן לְפָנָי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַל שֶׁלֹּא נִשְׁתַּמֵּשׁ מִן הַחֲכָמָה וּמִן הַכֹּחַ אֲשֶׁר הִטְבִּיעַ בּוֹ לַעֲשׂוֹת חֵיל. זֶה וְדָאֵי פִתּוּי הַיֵּצֵר, הַסְטֵרָא אַחֲרָא, אֲשֶׁר יִשְׁתַּדֵּל בְּכָל עֵז לְהַפִּילוֹ בְּזָה וּבְבָא, כִּי כָּבֵד יִדַע אִם נִפְל בְּזָה מְעַט נִשְׁאַר לוֹ לְשׁוֹב וּלְהַתְּקוֹמָם, **כִּי יָדִיעַת הָאֲמַת מְחֻזְקַת הַנִּשְׁמָה וּמְרַחֲקַת מִמֶּנָּה הַיֵּצֵר וְדָאֵי**, וְאֵין דְּבַר מַחְלִישׁ הַנִּשְׁמָה לְפִי הַיֵּצֵר כְּחֶסְרוֹן הַיָּדִיעָה.

וְאִם הִיְתָה הַיָּדִיעָה רַחֲבָה וְעוֹמֶדֶת עַל לֵב בְּנֵי הָאָדָם לֹא הָיוּ חוֹטְאִים לְעוֹלָם, אֲךָ לֹא הָיָה אֶפְלוֹי הַיֵּצֵר קְרוֹב אֲלֵיהֶם וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁאֵינוֹ שׁוֹלֵט בַּמְּלָאָכִים. וְלִהְיוֹת שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה שֶׁהָאָדָם יִהְיֶה בְּעַל יֵצֵר, שְׂיוֹכֵל לְהִיוֹת מְנַצֵּחַ אוֹ נּוֹצֵחַ בְּשִׁקּוֹל אֶחָד, לְכֵן שָׁם בָּהֶם הַיָּדִיעָה, אֲךָ סְגוּרָה כְּגַחְלַת, וְשִׁתּוּכֵל לְהַתְּפַשֵּׁט כְּשֶׁלְּהִבֵּת, וְהַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם. וְחֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרַכָּה אָמְרוּ (בְּבֵא בְּתָרָא ע"ח ב): "עַל כֵּן יֹאמְרוּ הַמוֹשְׁלִים בּוֹאוּ חֶשְׁבוֹן" (בְּמִדְבָר כ"א ז), "הַמוֹשְׁלִים" - אֵלּוֹ הַמוֹשְׁלִים בְּיֵצֵרָם, "בּוֹאוּ חֶשְׁבוֹן" - בּוֹאוּ וְנַחֲשׁוּב חֶשְׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ מוֹשֵׁל בְּיֵצֵרוֹ, לֹא יָשִׁים עֲצָמוֹ לְזֶה לְעוֹלָם, אֲךָ הַמוֹשְׁלִים בְּיֵצֵרָם הֵם יַעֲשׂוּ אֶת הַדְּבַר הַזֶּה, וְיִלְמְדוּהוּ לְאַחֲרִים לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ.

הֲלֹא הָאָדָם רַב שָׁנוֹת יָמָיו עוֹמֵד לְחַשֵּׁב חֶשְׁבוֹנוֹת עֶסְקִיו, עֶסְקֵי חַיֵּי שְׁעָה, וְלָמָּה לֹא יָשִׁים אֶל לְבָבוֹ אֶפְלוֹי שְׁעָה אַחַת גַּם לְזֹאת, לְחַשֵּׁב מַחֲשַׁבֶּת מִמֶּשׁ: מַה הוּא? וְלָמָּה בָּא לְעוֹלָם? אוֹ מַה מִּבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? וּמַה יִּהְיֶה סוֹף כָּל עַנְיָנוֹ? זֹאת הִיא הַתְּרוּכָה הַיּוֹתֵר גְּדוֹלָה וְחֻזְקָה שִׁתּוּכֵל לְהַמְצִיא נֶגֶד הַיֵּצֵר, וְהִיא

קלה, ופּעֲלֵתָהּ גְדוּלָהּ, וּפְרִיָּהּ רַב שְׂיַעֲמַד הָאָדָם בְּכֹל יוֹם לַפְּחוֹת שְׁעָה אַחַת פְּנוּי מִשְׁאָר כָּל הַמְחַשְׁבוֹת לַחֲשֵׁב רַק עַל הָעִנְיָן הַזֶּה שְׂאֵמְרָתִי. וַיִּבְקֹשׁ בְּלִבּוֹ, מָה עָשׂוּ הָרֵאשׁוֹנִים אֲבוֹת הָעוֹלָם שָׂכַךְ חֲשַׁק הַשֵּׁם בָּהֶם? מָה עָשָׂה מִשָּׁה רַבִּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם? מָה עָשָׂה דָּוִד מְשִׁיחַ הַשֵּׁם, וְכָל הַגְּדוּלִים אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּנִינֵינוּ? וַיַּעֲלֶה בְּשִׁכְלוֹ מַה טוֹב לָאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו לַעֲשׂוֹת כֵּן גַּם הוּא וְטוֹב לוֹ.

אִז יַתּוּרוֹ מִחֲשְׁבוֹתָיו לְדַעַת, בְּאַיִזָּה מִצָּב הוּא נִמְצָא וְעוֹמֵד, לְפִי הַנְּרָצָה בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר דָּרְכוּ אַנְשֵׁי הַשֵּׁם אֵלֶּה אֲשֶׁר מֵעוֹלָם הֵמָּה, וְאִם אֵין? וְאִם רַב מִמֶּנּוּ כַּח הַיָּצָר וְלֹא יָכוֹל לְדִין עִם שְׂתַקִּיף מִמֶּנּוּ? הֵן לְזֹאת חֲרַד הָיָה וְצוּחַ כְּכֹרֹכִיָּא הַקְּדוּשׁ רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי בְּתַקוּנָיו, תַּקוּן עֲשִׂירִי, וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְוִי לוֹן לְבָנֵי נֶשֶׁא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסִיר עִמָּהוֹן בְּגִלוּתָא, וַיִּפֶן כַּה וְכַה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ, אֵלֶּה אִישׁ לְדַרְכּוֹ פְּנוּ, בַּעֲסָקִין דְּלֵהוֹן, בְּאוֹרְחִין דְּלֵהוֹן [אִוִי לֵהֶם לְבָנֵי אָדָם, שְׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲסוּר עִמָּם בְּגִלוּת, "וַיִּפֶן (הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא)] כַּה וְכַה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ", אֵלֶּה אִישׁ לְדַרְכּוֹ פְּנוּ בַּעֲסָקִין בְּדַרְכּוֹ].

כָּלֵל הַדְּבָרִים, הָאָדָם שְׂאִינוּ חוֹשֵׁב עַל זֶה, קִשָּׁה לוֹ מֵאֵד מֵאֵד לְהַגִּיעַ אֶל הַשְּׁלֵמוֹת, וְהָאָדָם הַחוֹשֵׁב עַל זֶה קָרוֹב אֵלֶּיָּהּ מֵאֵד. וְהַחֲכָמִים הוֹלְכִים הַלּוֹךְ וְחֹשֵׁב תְּמִיד, לֹא יִפְנוּ דַעְתָּם מִזֹּאת, וְלָכֵן יַצְלִיחוּ בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם. אֵךְ הַמְּמַעִיט לֹא יִמְעִיט מִלְּהִיּוֹת לוֹ קַבִּיעוֹת זְמַן לַפְּחוֹת לְשִׁים אֵל לְבוֹ אִם מְעַט וְאִם הַרְבֵּה, כִּי אִז יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ וְאִז יִשְׁכִּיל.

אַחַר שְׂיַדְעַתָּה זֶה הֵיּוֹת הַמִּשָּׂא הַזֶּה, עֲלִיךְ לְהִתְבּוֹנֵן וְלְהַשְׁכִּיל עַל זֹאת, עֲתָה אֲשַׁכִּילְךָ וְאוֹרְךָ מֵהַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָלִיהֶם תַּעֲמִד לְהִתְבּוֹנֵן וְלַחֲקֹר.

הִנֵּה הַחֲקִירָה הָרֵאשׁוֹנָה אֲשֶׁר תַּחֲקֹר הֲלֹא הִיא עַל כְּוִנְתּוֹ יַתְּבַרְךָ שְׂמוֹ: עַל מָה וְלָמָּה בָּרָא אֶת כָּל הַבְּרִיאָה הַגְּדוּלָהּ הַזֹּאת? וְאֵל תֹּאמֶר, וּמַה הָאָדָם שְׂיָבוֹא אַחֲרֵי הַמְּלֶךְ לְבַקֵּשׁ אֶת מִחְשַׁבְּתוֹ? וְהַמְּקָרָא מַעִיד (תְּהִלִּים צו ו): "מֵאֵד עִמְקוֹ מִחְשְׁבוֹתֶיךָ", וְזֶה נִרְאֶה כְּגִאָּה וְכַגְּדָל לְבָב לֵאמֹר שְׂיִוָּכַל לְמַצָּא כְּוִנַּת הַמַּאֲצִיל יַתְּבַרְךָ שְׂמוֹ! אֲדַרְבֶּהּ, עַל זֶה נֶאֱמַר

(שם כה יד): "סוד השם ליראיו ובריתו להודיעם", והוא הסוד הפולל כל ענין המעשים אשר עשה ואשר הוא עושה, ושאריו נמשכים כל חקות הבריהא כאשר שם לשמים ולאָרץ וכל תולדותיהם, כי הלא לכל המעשים הרבים והגדולים האלה ימצא סוף ותכלית אחד, וזה הוא הסוד המזכר כאן בפסוק. והחקים אשר הושמו על פי הכונה הזאת כללותם הוא הברית אשר הזכיר "ובריתו להודיעם", הוא הברית אשר שם לכל נברא לעמד על מתכנתו ולא יסור, והוא הנרמז במלת "בראשית", "ברית אש", כמו שפרשוהו בתקונים תקון כ"א.

אך כדי להגיעם, תתחיל לדרש בנבראים, מי הוא העקרי: הדומם והצומח והחי הם אינם העקרים ודאי, כי אין תועלת במעשיהם, ואין להם שכל והבנה. נמצא, נשארים בני האדם והמלאכים, וכשתדרש על עניניהם תמצא היות בן האדם עקר והמלאכים טפלים להם. וזה הסוד פרשו המשורר (שם ח ב): "השם אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים", כי הוא ידע הענין על אמתו, איך שהקדוש ברוך הוא מקבל כח, כביכול, ממעשה בני האדם לפעל טובה עמהם ועם כל הבריות. וזה סוד (שם טח לה): "תנו עז לאלהים". וגם משה רבינו עליו השלום, אמר (דברים לב יח): "צור ילךך תשי", וידענו מזה, כי מעשי ישראל מוסיפים כח בגבורתו של מעלה.

וזה סדר ההתעוררות לפי החק אשר שם המאציל יתברך שמו, ישראל פועלים למטה בארץ ומחזיקים כחו של הקדוש ברוך הוא, ואז הכח שנתחזק מראה הודו במשרתים העומדים על פקדת המעשים לעשותם כפי מה שהוא מתעורר לעשות. ולכן כל התעוררות שיהיה המלך ברוך הוא מתעורר לעשות, יראה הענין במשרתיו העומדים על פקדת המעשים לעשותם כפי מה שהוא מתעורר לעשות, בזיו המגיע לו ממנו.

ועתה נחזר לשרש הענין. נמצא, כי הזיו אשר בהם, מהתעוררות המלך, והתעוררות המלך, ממעשה ישראל, הרי ישראל עקר הכל. ולכן נאמר, "מה אדיר שמך בכל הארץ", זה הוא הכח המקבל שם

הקדוש בארץ בסוד "תנו עז לאלהים" שזכרתי, "אשר תנה הודך על השמים", הוא ההוד המתאצל בהתעוררות ומתפשט על השמים במשרתים העומדים שם. ופרש עוד תקון גדול שנעשה על ידי בני האדם, והוא מה שאמר (תהלים ח ג): "מפי עוללים וינקים יסדת עז", וזה כי המלאכים, כיון שאין להם יצר הרע, אין מעשיהם יכולים להעביר אותו. אבל בני אדם שיש להם יצר הרע, הם יכולים להעביר אותו.

וכדי לתת להם כח יותר שיעשו זה התקון בכח גדול, מה עשה? נתן להם שני הערלה, שהן כל הזמן עד שהאדם נכנס למצוות, ואז הסטרא אחרא מתדבקת בהם יותר. וזה סוד (משלי כב טו): "אולת קשורה בלב נער". אך באותו הזמן העוונות אינם נחשבים, והתורה אדרבה היא חשובה יותר, והוא ענין הבל פיהם של תינוקות, וההבל משבית הסטרא אחרא לגמרי, וזהו "מפי עוללים וינקים יסדת עז, להשבית אויב". וזהו לשון "להשבית", שהוא, כאחד שעומד במלאכה אחת ושובת ממנה. ובמלאכים אין שיך זה, כי כיון שאין יצר שולט בהם, אינם משביתים אותו אלא מגרשים אותו, אבל בני האדם להם נוגע "להשבית". ואפרש לך עתה לשון "יסדת עז".

הנה התורה היא הנקראת "עז", כידוע, שהיא הנותנת כח לקדשה בסוד "תנו עז לאלהים". והנה קדם שהאדם נולד, מלמדים אותו כל התורה כלה, וזה לתת כח לנשמתו קדם שתכנס בגוף שתהיה כלולה מכל התורה לתקן כל מדרגות הקדשה כראוי. אבל בצאתה לעולם, בא מלאך ומשכחו, וזה כדי לתת מקום ליצר להתאחז בו, שאם לא כן, היה נגרש מכח הקדשה, והיה שב להיות כמו מלאך, וגם לא היה נעשה תקון ההשביתה שזכרנו. על כן אז נסתם בו אור התורה והסטרא אחרא שולטת עליו, וזה נקרא שני הערלה שלו, ובאותו זמן צריך ליסרו, כמו שאמר (שם): "שבט מוסר ירחיקנה ממנו". ואומר (שם כג יד): "אתה בשבט תכנו ונפשו משאול תציל", שהיא הערלה ממש, שאמרו עליה (פסחים צב א): "הפורש מן הערלה כפורש מן הקבר", כי היא ממש קבר, ממה שגורמת לה

חשכה שלא יגיע לה אור העליון, ונקראת כאלו היא מתה ממש בקבר. וזה סוד (איכה גו): "במחשכים הושיבני כמתתי עולם".

ובתחלה, כשהערלה בגוף, מעבירים אותה אחר שמונה ימים. אך הערלה הפנימית, שהיא ערלת הלב, אינה סרה אלא לאחר שלש עשרה שנים ויום אחד, ולכן כל אותו הזמן הוא פטור מן המצוות. ועם כל זה באותו הזמן צריך ליסרו, כמו שאמרת, שזה גורם לו שתפרד הערלה ממנו היטב, ואז היא פורשת ממנו לגמרי בזמן המוכן כנאמר למעלה, ועל כן אמר "ירחיקנה ממנו", ולא אמר "יסירנה ממנו", כי אין זה להסירה, כי אם בזמנה תסור. אבל זהו ממש ענין חבוט הקבר, שהחבטה עשויה לרוב הקשר הנמצא לזיהמא של נחש, שאינה יכולה להפרד אלא אחר החבוט. והצדיקים המתקנים עצמם כראוי, מרחיקים אותה מהם כל כך עד שאין צריך לחבוט.

והנה כן הדבר הזה בנער, כי האולת קשורה בו, וצריך חבוט כדי להרחיקה מן הקשר והדבוק הזה, שאז כשיהיה זמנה להתפרש, תתפרש לגמרי מכל וכל. ואם הוא הולך בדרך טוב, הוא מרחיקה מעצמו. והנה בזמן הזה, שהוא הרחק הערלה, ההבל היוצא מפיו הוא מכניע סטרא אחרא ושוברת שבירה גדולה, וחוזר וממשיך הכח של התורה שקבל בראשונה קדם שנולד. וכיון שהשלים לקבל הכח, אז יש לו לעשות, ולכן הוא חייב במצוות.

ותדע בודאי בהבל פיהם של תינוקות העולם מתקנים, וזה כי התורה מתחלשת לפעמים, ולפעמים מתחזקת. מתחלשת על בני האדם מפני החטאים, ובפרט הערב רב שבישראל, כמו שאמרו בתקונים, והקדוש ברוך הוא עושה בסיס לתורה מזה ההבל שאין בו חטא ובו התורה מתחזקת, כי כבר הוא מוכן לזה להמשיך כח התורה כנאמר למעלה. וזהו "מפי עוללים וינקים יסדת עז", והוא ממש "יסדת", וזהו "למען צורריך", שהם הערב רב, "להשבית אויב", שהוא הסטרא אחרא, "להשבית" ממש. ואמר "ומתנקם", והוא סוד הנחש שהוא נוקם ונוטר, וזהו סוד לנחש קצצו רגליו, שנאמר בו (בראשית ג יד): "על גחונך תלך", ולנקם זה הוא רודף אחר

הרגלים שהוא ענין (ברכות ו) "ברכי דרבנן דשילהי", והן סוד הרגלים של מעלה התומכות לגוף, ובהן תלוי כח תמיכות התורה להחזיק אותה שלא תמוט, בסוד (משלי ג יח): "ותמכה מאשר". נמצא, שהנחש רודף אחר ענין זה, שלא להניח סמך לתורה, חס וחלילה, כי הנחש, הוא שקרא דלא קאי, אך התורה, היא קושטא קאי, והוא היה רוצה להנקים מזה ולגרם לתורה חס וחלילה, שלא יהיה לה סמך בישראל, ותסתלק ותשכח מהם, חס וחלילה. והכל פה התינוקות מתקן ממש תקון זה, כי הם תלויים ממש באלו הרגלים העליונות הנקראות "תינוקות של בית רבן", כמפרש בזהר, והם סמכי קשוט בסוד קושטא קאי, וזהו "להשבית אויב ומתנקם".

נמצא, איך שהתקון הגדול נמצא ביד האדם, ולא ביד המלאכים. על כן נדע, שהוא ודאי עקר כל הבריאה. ומכאן תדע, כי רק זו היא התכלית אשר בעבורה נברא האדם, ולא היה ראוי להמציא לו עסק אחר אלא העבודה הזאת. וכן היה מתחלה, שנאמר (בראשית ב טו): "וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה", שפרשו חכמינו זכרונם לברכה, זו מצות עשה ומצות לא תעשה, והכל במנוחה, כמו שדרשו על מלת "וינחהו". רק אחר שחטא הנה הוא מתהלך בשני דרכים על פי שני מנהיגים, כמאמרם זכרונם לברכה (ברכות סא א): "אוי לי מיוצרי! אוי לי מיצרי!".

ועל כן יתבאר לך, שכל מה שהאדם עושה לעבודת השם, הוא מה שהוא עושה לפי התכלית שבעבורה בראו הבורא יתברך שמו, וכל מה שהוא חוץ מזה, הוא לפי דעתו של הנחש המקטרג, וחפץ לשקעו בדברים אחרים, להרחיקו מן הבורא, יתברך שמו, בהפריעו אותו מעבודתו. ונתן לו לענש לסבל הדבר הזה, על דרך (דברים יא טז): "ועבדתם אלהים אחרים", כי בדרך שאדם רוצה לילך, בה מוליכים אותו. וכיון שהוא בחר בתחלה לשמע אל הנחש, כן יהיה משפטו, שלא יעשה בן חורין מעלו, אלא יסבלהו נגד הזמן אשר נגזר עליו, וזהו גזרת (בראשית ג ט): "בזעת אפיק תאכל לחם", וזה הצער היותר גדול שבכל מיני הצער לנשמה, שסוף סוף תשוקתה אל מקורה.

אך האיש החכם המבין דבר לאשורו, הנה בהשכילו על מוצא דבר, ויראה איה כל עסקי העולם אינם אלא ממה שנשאר האדם בעל כרחו להיות לדעתו של נחש בדבר הזה, שלא יוכל להיות תמיד בדרך אחד בעבודת השם יום ולילה, כי אם יצטרך ללכת אחרי הבלי העולם הזה. על כן יבחר להיות בוחר הרע במעוטו, וימעט בעסק כל מה שיוכל, וישתדל להרבות בתורה ובעבודתו בכל אשר תשיג ידו.

ודבר זה פרש אליפו אל איוב (איוב הו): "כי לא יצא מעפר און". הענין, כי הנה כתיב (בראשית ב ז): "וייצר השם אלהים את האדם עפר מן האדמה", והיה די לומר "עפר" או "מן האדמה"? אך הענין הוא, כי רצה המקרא לבאר שני ענינים באדם. הלא תראה, כי הוא נקרא "אדם" על שם אדמה, ולא "עפר" על שם העפר. אך זה הוא לפי קשר הנמצא בין האדמה ובינו, והוא, כי השפע הנשפע מלמעלה יורד מן השמים עד הארץ, ואחר כן מקבל אותו האדם. וסוד זה, כי זה למטה בסוד חבור המאורות העליונים, בסוד "דוקרא ונוקבא", ואחר כן יוצא השפע כלול משניהם, כי כן ראוי לפי הסדר העליון. וזה סוד (דברים ח ט): "ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם", וכן "המוציא לחם מן הארץ", שרומז אל ההשפעה העליונה.

ועל כן נקרא האדם "עץ השדה", כמו שפרשו על פסוק (שם כ ט): "כי האדם עץ השדה", יען באמת הוא מן הארץ כמו העץ. ונמצא, שהחמר של אדם הוא עפר, והוא דבק באדמה, שהוא המקום שמקבל כחו, ועל כן נקרא על שמה. ושום אחד מאלה הדברים לא היה גורם לאדם לא עמל ולא טרח, וגם שהיצר הרע שהיה לאדם הראשון היה ממש כחוט של בוכיא, כמאמרם זכרונם לברכה (ספה נב א) על פסוק (ישעיה ה יח): "הוי משכי העון בחבלי השוא". ונמצא, שאף על פי שחמרו גס, לא זה היה גורם תוקף היצר הרע שיש בו עתה. והאדמה, שהיא מקום קבלת ההשפעה, לא היתה גורמת עמל וטרח לקבל המזון. ולכן אמר "כי לא יצא מעפר און, ומאדמה לא יצמח עמל", כי אם העמל יצא מפני העוון, שאז

הגיע בחלקו לטרם בהשתדלות שאינו הולך אל התכלית אשר אליה נברא.

ומה שלא עשתה האדמה לאדם שיצא ממנה, עשתה האשה, כי כשיצא מן האדמה יצא בלא עמל, וכשנולד מאשה יצא לעמל. ופרש בכאן עקר גדול, שעקר העמל הוא אחר שהתחילו האנשים להוליד, והינו "קין קנא דמסאבותא", כמו שפרשו בזהר, כי אף על פי שגם אדם נטמא בחטאו, אבל עקר זוהמת הנחש יצאה בבני חוה, כי בה הטל הזיהומא, ונמצא שהלדה כן הייתה לעמל. ולכן קין היה עובד אדמה, כי האדמה כבר נאררה בעבור האדם, כמו שנאמר (בראשית ג יז): "ארורה האדמה בעבורך". כי כאשר היה ראוי אדם להיות לו מנוחה מכל העמל, הנה האדמה המשפעת מכרח שפך תעלה כחה, ולכן נאררה. וקין שיצא בבחינת עמל, לכן היה עובד את האדמה.

והנה בתחלה השדים וכל מדרגות הטמאה היו שקועים בנוקבא דתהומא רבה, ולא היה להם לשויטט בעולם כלל. וכיון שהאדם ירד במדרגות, כנגדו עלו השדים ממקומם ומלאו כל העולם, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו א): "וקיימי עלן ככסלא לאוגיא", וזה כי כבר הוכן האדם להיות נזוק, חס וחלילה. נמצאת למד, כי האדם לא לתכלית עמל נברא, ולא היה לו להשתדל בזה, אלא מפני שסר לדעתו של נחש, גרם לו שלא יוכל לצאת מתחת ידו עד עת קץ, וזהו מה שאמר שלמה (קהלת א יג): "הוא ענין רע נתן אלהים לבני האדם לענות בו", ענין רע ממש מבחינת הרע, והוא להם למה שלא היו חורין ממנו עד זמן התקון השלם. ולזאת הפונה אמרו גם כן במדרש (בראשית רבה יט): "איכה - איך הוה לה, אתמול היית לדעתי, ועכשו לדעתו של נחש", כי לא היה לאדם לעשות אלא מה שהוא לתכליתו של הבורא יתברך שמו. וכשחטא, נתן עצמו להיות פועל לפי מה שגורם לו הנחש.

והנה על כן ראוי לו לאדם למאס ודאי בכל עניני העולם, ולהתאוות רק לפי מה שהוא לפי תכלית הבורא יתברך שמו. ומה שהוא מכרח לעשות מדברי העולם, לא יעשהו באהבה כלל, אלא כמו שכפאהו שד. ולכן השלים אליפז (איוב ה ח): "אולם אני אדרש

אל אל ואל אלהים אשים דברתי", אניח הבלי שוא של העולם פלו, ולכן אדרש אל אל ואשים עניני לפי מה שכונן בבריאתי הבורא יתברך שמו. אם לזאת הודית איפה שאין לך לבקש ולדרש אלא מה לעשות לפי התכלית שכונן בך בוראך, עתה אבאר לך היטב את הדרך אשר תלך בה לאחז בחכמה על דרך נכון, שמענה ואתה דע לך.

הנה זאת אפרש לך ראשונה, מה כל שכר עבודת האדם וצדקתו לפני השם. הנה הגוף הוא הנושא של כל הענין הזה, כי הגוף בהיותו חשוף, הנה הוא קרוב אל הסטרא אחרא, ויש לה שיכות בו. וכבר רצון המאציל יתברך שמו, הוא שלא לפשט ולהשרות קדשתו במקום אשר יש שם טענה ושיכות לסטרא אחרא, ועל כן הקדשה לא היתה לה לשרות על הגוף, אף הנשמה הנכנסת בו יש לה לעשות מעשים על ידו שבכחם יתקן, והינו מעשי המצוות, שהם כמו כן כמו חלקי הגוף. וכך מצוה שהוא עושה, הרי זו קריאה לקדשה לבוא ולשרות על חלק מן החלקים שבגוף המקבל למצוה ההיא, והרי נפדה החלק ההוא של הגוף ושורה עליו הקדשה.

ותבין בזה, למה נברא האדם מחבר משתי בריות, נשמה וגוף? כי אי אפשר לעשות עבודה כזו אלא במה שיש שיכות לרע, כמו שבארתי בנתיב הקודם לזה, מה שיש מעלה יותר לבני האדם על המלאכים. אף מצד אחר, אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים, ועל כן מי שיש בו הרע אי אפשר לפדות ממנו לעצמו. ועל כן עשה הקדוש ברוך הוא את הגוף שבו הרע, ושם בו הנשמה שהיא טהורה, כדי שהיא תתקנהו ותפדהו מן הסטרא אחרא. וזוהי פונת מה שאמרו, שצריך לאמלק לקודשא בריך הוא בכל איבר ואיבר, כי הקדוש ברוך הוא אינו רוצה להתפשט בקדשתו על איברי הגוף, כיון שיש לרע שיכות בהם, עד שימליכוהו עליהם על ידי המצוות, כנאמר למעלה.

והנה זה מה שהיה מודיע אליהוא לאיוב באמרו (שם לה ה ז):
 "הבט שמים וראה ושור שחקים גבהו ממך, אם צדקת מה תתן לו".
 כי רצה להודיעו בתחלה, איך שאין המאציל יתברך שמו מקבל שום

שנוי מענייני התחתונים, ולקח לו למופת השמים, והוא על דרך מה שאמר ישעיה (ישעיה נה ט): "כי גבהו שמים מארץ". וזה הנה תראה, כי בהתחבר למעלה בגלגלים איזה כוכב עם כוכב אחר, במבטם יולידו טובה בארץ, ואחרים בהתחברם יולידו רעה, חס וחלילה, ולא מפני זה יש שום שנוי בשמים בזמן מבט אחד לזמן מבט אחר, אלא השמים עומדים בסיבובם ומקומותיהם, ואין להם ענין אחר חוץ מזה. וכך הם בענינם בהולד מהם הטוב, כמו בהולד מהם הרע, חס וחלילה. ונמצא, שאף על פי שהם עומדים להשפיע לארץ, וכל ענינם הוא השפעה הזאת, הם אינם משתנים בהשפעתם כלל.

וכן תדמה בשכלך, איך שאין המאציל יתברך מקבל שום שנוי מהשפיעו, כי אף על פי שודאי הוא אינו צריך לבריותיו, הנה אפשר לחשב, שמצד רצונו אם לא מצד הכרח, ברצונו להשקיף ולהשגיח על בריותיו להעניש ולהשפיר, נמצא זה עשה בו חס וחלילה איזה שנוי, על כן הודיעו אליהוא שאינו כן, אלא המאציל יתברך שמו, לא עסק ולא עוסק ולא יעסק כי אם בשלמותו, ושלמותו היא לעשות היותר טוב ולהחזיר כל רע לטוב. ונמצא הוא עוסק בשלמותו, עד שהשמים עוסקים בסיבובם, ונמשך ממנו לכל אחד לפי מעשיו, והוא אינו משנה עסקו משלמותו. וזהו ענין הגבה שיש לשמים על הארץ, שאף על פי שהם משפיעים אליה, הם מרוממים מענינה, ואינם משתנים לפי השתנות ההתפעלות שלה. ולכן אמר, "הבט שמים וראה ושור שחקים גבהו ממך".

והנה השמים נקראים בשם שמים מצד מה שהם נתונים כסא למלך, וזהו (שם סו א) "השמים כסאי", (תהלים קטו טז) "השמים שמים להשם", וזה פשוט שהוא מרום מכל עניני האדם. אף שחקים נקראים על שם מה שהם משפיעים, וזה מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (תגיגה יב ב): "שחקים - ששוחקים מן לצדיקים", ואפלו בבחינה זו סוף סוף הם גבוהים מעניני בני האדם ואינם משתנים בשנוניהם. על כן תדע מכל שכן שאין שנוי למאציל יתברך שמו, אלא "אם צדקת מה תתן לו", כי אם (איוב לה ח): "לאיש כמוך רשעך". כי האדם במציאות הראשונה הוא להיות קרוב לסטרא

אחרא ויהיה הרע שיק בּו, ואם אינו עושה טוב, הוא נשאר כפוף תחת הסטרא אחרא כמות שהוא, והמאציל יתברך שמו בעסקו בשלמותו בדחית הרע, דוחה אותו, ואין הקדשה מתפשטת עליו. "ולכן אדם צדקתך", אם מתקן עצמו, ישרה עליו הדמות כמראה אדם, שהוא השראת הקדשה בכל איבר ואיבר. ועל פי הדרך הזה נמצאת תכלית השלמות, כשיקומו בני האדם בתחית המתים, שאז תהיה הנשמה בתוך הגוף שתקנה וזכתה, ואז יהיה עקר שכרה, והוא שלמות הנצחיות.

ועתה אהל להודיעך הדרך אשר תלך בה על פי הדברים האלה והתכלית הזאת. שתים הנה העבודות היסודיות הצריכות לאדם ליטהר מטמאת החומר ולהמליך את השכינה, כנאמר למעלה, על איבריו: התמימות, והחזוק.

ונבאר התמימות בתחלה, כי היא סבה לחזוק, ונדוד המלך עליו השלום, על זה היה אומר (תהלים כו יא): "ואני בתמי אלך פדני וחנוני". כי כבר שמעת, איך הגוף בטבעו קרוב אל הסטרא אחרא, והרע שיק לו בו, והוא צריך לפדות ממנו, ואי אפשר לעשות זה כי אם בכח התמימות, וכנגד זה תמשך עליו הקדשה. והוא ענין (זכריה יב י): "ושפכתי, רוח חן ותחנונים", כי מי שהטמאה רחוקה ממנו, חוט של חסד משוף עליו מצד הקדשה, וחנו מטל על העליונים ותחתונים וזה ענין נח (בראשית ו ח): "ונח מצא חן בעיני השם", כי השאר לא היו מוצאים חן מפני הטמאה שהיתה מחשכת אותם, אך הוא היה מוכן לקבל אור הקדשה, ולכן "פדני וחנוני", כי הקדשה לא תחן אלא למי שהוא פדוי.

וצריך שתדע, כי אף על פי שאחיזת הסטרא אחרא בגוף, היא מועטת, כי החלק היותר קטן הוא השיך לה. והוא מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ספה נב א): "יצר רע דומה לחוט של בוכיא", כי גם למעלה אין סטרא אחרא יונקת כי אם מן המדרגה התחתונה שבכל המדרגות, וסוד זה אות תיו שבאל"ף ב"ת, סוף הרגל התחתונה שלה היא המדרגה הזאת האחרונה שממנה יונקים, והוא ענין עקום הרגל הזאת. והגוף הנכנס מן העשרים ושתים אותיות,

כִּידוּעַ מֵהַ שְׁנַכְנַס בּוֹ מִצַּד אוֹת תִּי"ו מִצַּד רֶגֶל הָעֵקֶמָה הַזֹּה, וְשֵׁם הוּא מְקוּם שְׁלִיטַת הַסְטֵרָא אַחְרָא. וְכַשְׁאָדָם נִפְדָּה מִן הַסְטֵרָא אַחְרָא, אִזּוּ מִיִּשְׂר הָרֶגֶל הָעֵקֶמָה הַזֹּה, כִּי מִחֲזִיר הָרַע לְטוֹב וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ כְּלוּ טוֹב וְקִדּוּשׁ.

וְזֶהוּ (תְּהִלִּים כו יב): "רֶגְלֵי עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר", כִּי בְּכַח הַתְּמִימוֹת נַעֲשֶׂה תִקּוּן זֶה סוּד הַתִּי"ו שֶׁל "תְּמִים", הַמְעַקֵּם מִתִּישׁוֹר, וְלָכֵן "עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר" שְׁלֵא הָיָה כָּךְ בְּתַחֲלָה, וְזוֹהִי כָּל הָעֲבוּדָה הַמְּטַלֶּת עַל הָאָדָם. וְהֵנָּה בְּעֵבוֹר זֶה הָרַע שֶׁבִּגְנוּף נֶאֱמַר (מִיכָה ו ח): "וְהִצַּנַּע לָכֶת עִם אֱלֹהֶיךָ", כִּי צְרִיךְ הַסְתֵּר, וְאִי אֶפְשָׁר כָּל כָּךְ גְּלוּי וּפְרָסוּם מִפְּנֵי קִנְאָת הַיִּצָּר הָרַע וְקִטְרוּגָיו. אֲבָל כְּשֶׁזֶה נִתְיַשֵּׁר - "בְּמִקְהֵלִים אֲבָרֶךְ הַשֵּׁם" (תְּהִלִּים כו יב): כִּי לוֹ נֶאֱמַר לְבָרֶךְ, אַחֲרַי שֶׁכָּבֵד נְטָהֵר, כִּי אֵין הַסְטֵרָא אַחְרָא יְכוּלָה לְהִתְאַחֵז וּלְקַטְרֵג אֶלָּא בְּמִקּוּם שֶׁיֵּשׁ לָהּ בֵּית אַחִיזָה.

וְזֶהוּ (קֹהֶלֶת ד יז): "שְׁמֹר רֶגְלֶךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֶךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים", כִּי בְּתַחֲלָה צְרִיךְ אֶתְּהָ לְשִׁמּוֹר הָרֶגֶל שֶׁל הַתִּי"ו לִישׁוֹר אוֹתָהּ, וְאַחֲרַי כָּךְ תֵּלֶךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים. אוֹ כִּי יָדוּעַ שֶׁמְלָכוֹת נִקְרָאת "בֵּית", וְכִבְרַי אֲמַרְנוּ שֶׁאַחִיזַת הַסְטֵרָא אַחְרָא מִן הַמְּדַרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁבְּכָל הַמְּדַרְגוֹת שֶׁבְּמְלָכוֹת. נִמְצָאת זֹאת כְּוִנָּתוֹ, שְׁמֹר רֶגְלֶךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֶךְ אֶל "בֵּית", כְּלוֹמַר לְתַקֵּן אוֹתָהּ הָרֶגֶל שֶׁיֵּשׁ לָהּ אַחִיזָה בְּבֵית, זֹה הִיא בְּחִינַת מְלָכוֹת. וְכַשְׁתַּעֲשֶׂה הַתִּקּוּן הַנִּזְכָּר לְמַעַלָּה בְּתְמִימוֹת, אִזּוּ הַתְּמִימוֹת תִּתֵּן חֲזוּק לְקִדְשָׁהּ, כִּי בְּזִמְנֵי הַזֶּה הַשְׂכִּינָה בְּסוּד מְגִדֵּל הַפּוֹרֵחַ בְּאוֹר".

וְזֶה סוּד (בְּרַאשִׁית א ב): "וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם", שֶׁהִיא מְרַחֶפֶת עַל בְּנִיָּה לְהַצִּיל אֶת מִי שֶׁהוּא רָאוּי לְהִנָּצֵל. אֲבָל כְּשֶׁיִּתְקַן הַכֹּל, אִזּוּ יִהְיֶה נִקְרָא "מְגִדֵּל עֵז", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי יח י): "מְגִדֵּל עֵז שֵׁם הַשֵּׁם בּוֹ יְרוּץ צְדִיק וְנִשְׁגָּב". כִּי הַתִּקּוּן כְּשֶׁיִּהְיֶה בְּתְמִימוֹת, אִזּוּ יִתֵּן עֵז לְשִׂכְנָהּ, וְתִהְיֶה נִקְרָאת "מְגִדֵּל עֵז", בּוֹ יְרוּץ צְדִיק, שֶׁהוּא הִיסוּד שֶׁנִּקְרָא צְדִיק, וְנִשְׁגָּב מִן הַסְטֵרָא אַחְרָא. וְנִרְאֶה לִי מֵאַחֲרֵי דְאִיתָא בְּמַאֲמַר חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה (בְּרִכּוֹת ו א): "הֵנִי בְּרַכִּי דְרַבְּנָן דְּשִׁלְהִי מִיַּנְיָהּ הוּא", אֲבָל כְּשֶׁיִּתְקַן אִזּוּ לֹא תִהְיֶה

עֲיִפוֹת וְשִׁלְהוֹת לְחַכְמֵי הַתּוֹרָה, כִּי אֵז יִקְיָם מִקְרָא שְׁכָתוֹב (עוֹבְדֵיָה א
 כא): "וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן" - הֵם הַתְּרִין מְשִׁיחִין שֶׁתְּהִיָּה לָהֶם
 עֲלֵיהָ מִתּוֹךְ הַקְּלָפוֹת עִם כָּל הַבְּרוּרִים שֶׁבָּרְרוּ עִם הַשְּׂכִינָה, "לְשַׁפֵּט
 אֶת הַר עֶשׂוֹ" - וְאֵז תִּבְעַר הַסְטָרָא אַחֲרָא מִן הָאָרֶץ, "וְהִיָּתָה לְהַשֵּׁם
 הַמְּלוּכָה" - אֵזִי יַחֲוֹד וְחַבּוּר קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתֵיהָ, "בְּיוֹם
 הַהוּא יִהְיֶה הַשֵּׁם אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד" (זְכָרְיָה יד ט). אֲמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה הָאֵל,
 אֲמֵן נֶצַח סְלָה וְעַד אֲמֵן סְלָה.

הֵנָּה מִמַּאֲמָרִים אֵלּוּ תִּבְיִן וְתִשְׁכִּיל בְּשִׁכְלְךָ הַזֶּה, כִּי אֵין תְּרוּפָה
 לְמַכְתָּנוּ כִּי אִם בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, כִּי אֵין לָךְ דְּבַר הַמַּחְלִישׁ כַּח הַסְטָרָא
 אַחֲרָא כִּי אִם עֶסֶק הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁהֲגֵד לָנוּ, שְׂבִימֵי הַמְּנוּחַ הַחֲסִיד
 הַמְּקַבֵּל הַגְּדוֹל הַרְבֵּי שֶׁמְשׁוֹן אֶסְטְרִיפְאֵלִיר, כְּשֶׁהִיָּתָה הַגְּזֵרָה,
 רַחֲמָנָא לִיצְלוֹ, בְּשֵׁנַת ת"ח, הַשְּׂבִיעַ הַרְבֵּי הַנְּזָכָר לְמַעְלָה וְשָׂאל אוֹתָהּ:
 עַל מָה וְלָמָּה אֶתְּ מְקַטְרָגַת עַל עַמְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל הָאֲמוֹת?
 וְהַשִּׁיבָה לוֹ: יִתְבַטְּלוּ מִכֶּם שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ וְאַחֲזוּר מִקְטְרוּגֵי, וְאֵלּוּ
 הֵם: שְׁבַת וּמִלֵּה, וְתוֹרָה. מִיָּד הַשִּׁיב לָהּ הַרְבֵּי הַנְּזָכָר לְמַעְלָה, יֵאבְדוּ
 הֵם כְּהִנָּה וְכִהְנָה, וְאֵל תִּתְבַטֵּל אוֹת אַחַת מִתּוֹרָתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, חֲלִילָה.

הַרִי תִּבְיִן וְתִדְעַ, שְׁכָל הַקְּבָלוֹת שֶׁנִּתְּתִי לָךְ עַד הֵנָּה, הֵן אֲמַת
 וְלַמּוֹד תּוֹרָתֵנוּ הוּא לִיצֵר הָרַע וְלַסְטָרָא אַחֲרָא סַם הַמְּוֹת, וְלֹאֲחִינוּ
 בֵּית יִשְׂרָאֵל הוּא סַם הַחַיִּים. וְהֵנָּה תִּרְאָה, שֶׁחֲרַבְּן בֵּית קִדְשָׁנוּ
 וְתִפְאָרְתָנוּ וְשִׁגְלֵינוּ מֵאַרְצָנוּ הִיָּה בְּעוֹן בְּטוֹל תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר
 בְּתוֹרָתֵנוּ הַקְּדוּשָׁה (דְּבָרִים כט כג): "וְאָמְרוּ כָּל הַגּוֹיִם עַל מָה עָשָׂה הַשֵּׁם
 כֹּכָה לְאָרֶץ הַזֹּאת, וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת בְּרִית הַשֵּׁם אֱלֹהֵי
 אֲבוֹתָם", ו"בְּרִית" הָאֲמוֹר שֵׁם, הֵינּוּ תּוֹרָה.

וְהֵנָּה בְּאֲמַת מְצִינוּ, שְׁוֹתֵר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל עֲבוֹדָה זָרָה
 וְגִלּוֹי עֲרִיּוֹת וְשִׁפְיִכוֹת דְּמִים, וְלֹא וְתֵר עַל מְאָסָה שֶׁל תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר
 (דְּמִיָּה ט יב): "עַל עָזְבֶם אֶת תּוֹרָתִי". וּבְפָרוּשׁ צְנֵה הַנְּבִיא (שֵׁם טז יא):
 "וְאוֹתִי עָזְבוּ וְאֶת תּוֹרָתִי לֹא שָׁמְרוּ", וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבִרְכָה,
 "הַלּוֹאֵי אוֹתִי עָזְבוּ וְאֶת תּוֹרָתִי שָׁמְרוּ!" (ירושלמי חֲגִיגָה פֶּרֶק א' הַלָּכָה ו').
 נִמְצָא, כָּל הַכַּעַס שֶׁכַּעַס הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל הוּא
 בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה, כִּי בְּכָל פְּעֻלָּה אֵין מִי שֶׁיִּבִּין שֶׁרֶשׁ הַפְּעֻלָּה, אֵיכּוֹתָהּ

ומהותה, כי אם הפועל בעצמו הוא מבין הפעלה, איכותה, ולא־זיהר
 דבר פעל הפעלה הזאת. לכן הקדוש ברוך הוא, שהוא פועל כל
 הפעלות, יודע שעסק התורה הוא ראש לכל התקונים, לכן
 הזיהר עליה כמה פעמים, וכעס עלינו כל הפעס הזה על אשר עזבו
 את תורתו.

והנה כלל זה הוא בגדינו, שכל דור שלא נבנה בית המקדש
 בגמיו, כאלו נחרב בגמיו (ירושלמי יומא פרק א' הלכה א'), מאחר שהמה
 בעלי בחירה והיו יכולים לפעל במעשיהם הטובים שיבנה בית
 המקדש ולא עשו, לכן מעלה עליהם כאלו נחרב בימיהם. כן הדבר
 הזה מאחר שלנו משפט הבחירה למאס ברע ולבחר בטוב ולעשות
 תקונים גדולים על ידי עסק תורתנו ואין אנו עוסקים, נמצא, אנו
 הגרמא בנזקין, שהסטרא אחרא מתגברת, חס וחלילה, בפרט
 למוד חכמת האמת, הוא למוד הקבלה, הוא ראש לכל
 התקונים, כמו שאמר הרב הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, זכרוננו
 לברכה, בפה מלא: דביה יפקון ישראל מגלותא - בזכות למוד
 הקבלה יצאו ישראל מן הגלות.

והנה כלל זה הוא בגדינו, שכל דור שלא נבנה בית המקדש
 בגמיו, כאלו נחרב בגמיו (ירושלמי יומא פרק א' הלכה א'), מאחר שהמה
 בעלי בחירה והיו יכולים לפעל במעשיהם הטובים שיבנה בית
 המקדש ולא עשו, לכן מעלה עליהם כאילו נחרב בימיהם.

והנה זאת התורה אשר נתאוו בה המלאכים, באמרם (תהלים ח
 ב): "תנה הודך על השמים" - על הקבלה אמרו, כי אין לומר על פשט
 התורה, וכי לא ידעו שאין שני ביהם פשטי התורה כמו שהשיב להם
 משה? ואף על פי כן לא נתן הקדוש ברוך הוא להם אלא לישראל.
 וכל כך למה? רק שידע הקדוש ברוך הוא, שעסק הלמוד זה, הוא
 ראש לכל התקונים, והתקון אינו יכול להיות על ידי המלאכים, כמו
 שהארכנו בפרקים הקודמים, מחמת שאינם בעלי בחירה, רק המה
 כמכרחים, אשר בשביל זה כתיב (זכריה ג ז): "ונתתי לך מהלכים בין
 העמדים האלה", ונקראים המלאכים "עומדים", מאחר שהם
 עומדים תמיד במדרגה אחת. אבל בני האדם המה בעלי בחירה,

להם ישתנה התקון על ידי עסק התורה, ולכן נתנה התורה לישראל דוקא, שעל זה יהיו נתקנים התקונים האלה.

ועוד נוכל לומר טעם אחר, מאחר שידוע, שאם חטא, אזי אין חברו יכול לעשות תשובה עבורו, אשר בשביל זה אמרו בזהר, "מפני שיבה תקום" - מפני שיבה דיך, ופרשו המפרשים, שלא יאחר זמן התשובה עד הזקנה. כי כיון שפא האדם בעת זקנתו, הוא דומה לאיש אחר ואינו אותו האיש שחטא, והתשובה צריכה להיות דוקא על ידי אותו האיש שחטא, לכך "מפני שיבה דיך", כשאתה בבחרותך, תקום משנת תרדמת הבלי הזמן להתעורר בתשובה, בכדי שתהיה השבה מעלייתא. כן הדבר הזה, כי כיון שתחלת הקלוקל היתה על ידי אדם, לכך אי אפשר למלאכים שיתקנו הדבר הזה מה שקלקל האדם. וכבר ידעת, שכל הנשמות כלן היו כלולות בנשמת אדם הראשון. וכשחטא אדם, פגם את נשמתו ונפגמו כל הנשמות כלן, לכך נתן התקון לישראל דוקא שיתקנו מה שקלקלו.

בן אדם, בין תבין את אשר לפניך, והבט נא וראה, שכל התקונים הגדולים המה תחת ידיך על ידי עסק התורה וחכמת האמת. והנה החכמה הזאת בקרן זוית היא מונחת, ואין דורש ואין מבקש.

והכתוב מכריז (הושע ג ה): "ויבקשו את השם אלהיהם ואת דוד מלכם", שלא תהיה אצלכם כאבדה שאינה מתבקשת, רק כאבדה המתבקשת, דהינו שצריכים אנו לבקש תקונים שיתקנו כל הקלוקלים, שעל ידי זה יבוא משיחנו. והנה התקון הזה תחת ידינו, ומה נעשה ליום פקדה? אך כבר אמרו חכמינו זכרונם לברכה (אבות דרבי נתן פרק א' משנה ו'): "והוי דן את כל האדם לכף זכות".

והנה יש באחינו בית ישראל כמה כתות, כתות מכתות שונות, כי כת אחת אומרת: "כבוד אלהים הסתר דבר" (משלי כה ב) - אין לך עסק בנסתרות! כת שניה אומרת: יראתי לגשת אל הקדש מפני האש הגדולה, היא הקלפה אשר קדמה לפרי, והיא הולכת סביב הקדשה לצוד ציד נפשות עניים אמללים, כאשר נצודו אנשי רשע

וּפְשַׁע הַהוֹלְכִים אַחַר טְעוֹת הַצְּבִי, אַחַר נְאוּף וְגִדּוּף, וַיִּלְכוּ וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וְכוֹפְרִים בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתוֹרָתוֹ. וְהִגַּם שָׁיֵשׁ בְּהֵם חֲכָמִים מְחַכְמִים בְּתוֹרָה, אֵף עַל פִּי כֹן כְּשֶׁנִּכְנְסוּ בַּפֶּה "ס נִפְגְּעוּ, שְׁפִגְעָה בְּהֵם הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהִטְתָּה אֶת לִבְבָם בְּהִרְאוֹת לְהֵם הַשְּׁקֵר כְּאֵמֶת וְהִפְכָה דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים. וְכָל שְׁקֵר שְׂאִין אוֹמְרִים אֵמֶת בְּתַחֲלָה, אֵינּוּ מִתְקַיִם, וְעַל כֵּן הֵם תּוֹלִים בְּאֵילָן גְּדוֹל מֵאֲמֵרֵי הַרֵב הַקְדוֹשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה, וּמִהִפְכִים הַקְעָרָה עַל פִּיהָ, וְתוֹלִים בּוֹקֵי סְרִיקֵי בְּאִשְׁלֵי רַבְרָבֵי דְבָרֵי הַרֵב הַנִּזְכָּר לְמַעְלָה, וּבְשִׁבִיל זֶה אֵין אֵנוּ רוֹצִים לְגַשֵּׁת אֶל הַחֲכָמָה הַזֹּאת, מֵאַחַר שֶׁהִיא קְרוּבָה לְהַפְסֵד גּוּף וְנַפְשׁ, וְכוֹנְנֵנוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם.

וְכַת שְׁלִישִׁית אוֹמְרֶת, מַה מְאֹד חֲשָׁקָה נַפְשֵׁנוּ לְלַמֵּד הַחֲכָמָה הַזֹּאת, אֲךָ מִחֲמַת עֵמֶק הַמְּשֻׁג וְקִצְרֵ דַעַת הַמְּשֻׁיג אֵין אֲנִי יָכוֹל לְלַמֵּד הַחֲכָמָה הַזֹּאת. וְהִמָּה שְׁלֹשׁ כְּתוּת לְיוֹם הַדִּין לֵאמֹר שֶׁהַדִּין עִמָּהּ. וְאֲנִי אוֹמֵר, אִם לְדִין יֵשׁ תְּשׁוּבָה, לְכָל כַּת וְכַת תְּשׁוּבָה הַרְאוּיָה לָהּ. הַכַּת הַרְאוּשׁוּנָה נִסְתָּרָה טַעֲנָתָם, כְּמוֹ שְׁמִבְאָר בְּהַקְדַּמַת סֵפֶר הַזֶּהר הַקְדוֹשׁ פְּסֶק הַגְּאוֹן מוֹרְנוּ הַרֵב רַבִּי יִצְחָק דִּלְטָאֵשׁ. וְגַם כֵּן הַאֲרֻכְתִּי בְּזֶה הָעֵנָן בְּהַקְדַּמַת חֲבוּרְנוּ סֵפֶר "קִנְאֵת הַשֵּׁם צְבָאוֹת", מִשֵּׁם תִּרְאֶה שְׂאִין בְּדַבְרֵיהֶם מִמֶּשׁ.

וְדַבְרֵי כַת הַשְּׁנִיָּה נִסְתָּרָה מִתּוֹךְ חֲבוּרְנוּ סֵפֶר "קִנְאֵת הַשֵּׁם צְבָאוֹת" הַנִּזְכָּר לְמַעְלָה, מִשֵּׁם תִּרְאֶה דְבָרֵי כַת הַטּוֹעִים הַכוֹפְרִים בְּאֱלֹהִים חַיִּים - הִמָּה הַבֵּל הַבְּלִים שְׂאִין בּוֹ מִמֶּשׁ, וְדַבְרֵי הַרֵב הַקְדוֹשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה - הִמָּה צוֹדְקִים, וַיִּשְׁרִים דְרָכֵי הַשֵּׁם, צְדִיקִים יִלְכוּ בָם וּפּוֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם.

וּלְטַעֲנַת כַּת הַשְּׁלִישִׁית, הִגַּם שְׂאִין זֹ טַעֲנָה, בְּשִׁבִיל שְׂאִינוּ מִבִּין - לְכַךְ לֹא יִהְיֶה רוּצָה לְהַבִּין? הֲלֹא לֹא עֲלִיךָ לְגַמֵּר! כְּתִיב (יְהוֹשֻׁעַ א ח): "וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה" וְלֹא כְּתִיב "וְהִבַּנְתָּ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה", אִם תִּבִּין - תִּבִּין, וְאִם לֹא - שְׂכַר הַלְמוּד בִּיזְדָּךְ. וְהִיא רְאִיָה מִסֵּפֶר הַזֶּהר, שְׂאֵף עַל פִּי שְׂאִינוּ מִבִּין, הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה. אֵף עַל פִּי כֵן הָעֲלִיתִי תְרוּפָה לְמַכְתָּם, וְחֲבַרְתִּי חֲבוּרָה זֶה, מַה שְׁמַצָּאתִי בְּכַתֵּב יִשְׁן נוֹשֵׁן - קל"ח פְּתַחֵי חֲכָמָה, וְהִמָּה מִפְתַּחוֹת גְּדוֹלִים לְחֲכָמַת

האמת. אך כָּלֵל זֶה נְקוּט בְּיָדָהּ, לְמַגְמַר וְהַדָּר לְמַסְבֵּר! תַּחֲלָה תִּרְאֶה
לְהַבִּין פְּרוּשׁ הַמְּלוּת, וְאַחַר כֵּן תַּחֲזֹר לְהַבִּין הַדְּבָרִים עַל אֲמַתְתָּם.
וּכְשֵׁיִהְיוּ הַ"קל"ח פְּתַחֵי הַחֻקָּמָה" הַנִּזְכָּרִים לְמַעַלָּה שְׁגוּרִים בְּפִיךָ
וּבִלְבָבְךָ, אֲזִי תִלְךָ לְבֶטַח בְּכָל סִפְרֵי חֻקְמֵי הָאֱמֶת, וְתַבִּין כָּל דְּבָר עַל
בוּרִיו, וְתִזְכֶּה לְבִיאַת הַגּוֹאֵל בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ. אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן סְלָה.

- פֶּרֶק כֵּט -

הַמְקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה זָכָר צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֶּא

א) הַמְקַבֵּל הָאֱלֹקִי רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה זָכָר צְדִיק וְקָדוֹשׁ
לְבָרְכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבֶּא - מְחַבֵּר סֵפֶר "יֵינן הֶרְקַח", וְעוֹד

הַקְדָּמָה

רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה - מְגִדוּלֵי מְקַבְּלֵי בְּבֵל. - נוֹלַד בְּבִגְדָד בְּשָׁנַת
תַּר"ט - 859' - נִפְטַר בִּירוּשָׁלַיִם בְּשָׁנַת תַּש"ב - 942'.

בְּשָׁנַת תַּרס"ה - 905', בְּתַחֲלַת הַמְּאָה הָעֶשְׂרִים עָלָה לְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל. - כָּבֵר מִנְעוּרָיו לְמַד קַבְּלָה אֶצֶל גְּדוֹל הַמְקַבְּלִים בְּדוּרוֹ, הֶרֶב
יוֹסֵף חַיִּים.

סִפְרָיו: "בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה", פְּרוּשׁ עַל סֵפֶר הַזֵּהר - "יֵינן הֶרְקַח",
פְּרוּשׁ עַל הַ"אֵידָרָא רַבָּא" וְהַ"אֵידָרָא זוּטָא" - "מֵתוּק לְנֶפֶשׁ", בְּאוּר
עַל סֵבֵא דְמִשְׁפָּטִים.

ב) מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה: הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַי יוֹחָאֵי
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אִמֵּן נִגְלָה בְּחֻלּוֹם - רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַי יוֹחָאֵי
חָפֵץ בְּהַדְפָּסַת הַסֵּפֶר "יֵינן הֶרְקַח"

כְּאֲשֶׁר עָלָה רַבִּי יְהוּדָה פְּתִיָּה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּיוֹמוֹ הַשְּׁנִי
בִּירוּשָׁלַיִם, בָּא לְבַקְרוֹ הֶרֶב הַגָּאוֹן רַבִּי אַבְרָהָם עֲדָס.

רַבִּי יְהוּדָה קִבְּלוֹ בְּכַבּוּד הָרְאוּי וְשָׂאֵל אוֹתוֹ בְּהִתְרַגְּשׁוֹת: "מִדּוּעַ
הִטְרַיְיחַ כְּבוֹדוֹ אֶת עֲצָמוֹ לְבוֹא לְבַקְרָנִי?" - הִשִּׁיב לוֹ הֶרֶב
עֲדָס: "בְּדַבְּרֵי חֶשׁוֹב מֵאֵד בְּאֵתֵי אֵלֶיךָ" - "מֵהוּ הַדְּבָר?" שָׂאֵל הֶרֶב
פְּתִיָּה.

"כבודו כתב פרוש על האיִדְרָא רבא והאיִדְרָא זוטא ועדין לא הדפסת אותו?" - "כן" ענה הרב פתיה - "כתבתי את הפרוש לפני כחמש עשרה שנה. אך מנין ידוע למעלת כבוד תורתו על פרושי זה? כי דבר זה לא גליתיו לשום אדם מעולם' ורק אדוני אבי מורי ורבי יודע על כך".

הרב אברהם עדס ספר לו כי נגלה אליו התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו אמן בחלום, וכך אמר לו: "בימים הקרובים צריך לעלות לירושלים ארי מבבל, רב גדול ומקבל עצום בשם יהודה פתיה, אשר כתב פרוש על ה"איִדְרָא רבא" וה"איִדְרָא זוטא" שחברתי. וזה כמה שנים נמצא באמתחתו ולא הדפיסו. אבקשך להשפיע עליו שיוציאו לאור ולעזר לו בזה", על כן באתי אל כבודו לודא את אמתות החלום ולהשפיע על כבודו להדפיס את הפרושים.

ענה רבי יהודה פתיה ואמר: "צעיר הייתי לימים, ולא רציתי להוציאו לאור, אך פעת ברור לי, כי מהשמים מסכימים לפרושי, והנני בעזרת השם אוציאו לאור בקרוב". אך רק לאחר שלש שנים הדפס הספר, בשל מחלות נאלץ הרב פתיה לחזור לעיר בגדד שבבבל ושם נשלמה הדפסת הפרוש על האיִדְרוֹת.

ג) בית לחם יהודה – חלק ראשון – התעוררות ללמוד חכמת הקבלה

**הקדמת ספר "בית לחם יהודה" להרב המקבל האלקי
הגאון הצדיק אודה משה ישועה – פתיה זכר צדיק לברכה:**

ידוע הדבר ומפרסם הענין כי למוד עץ חיים הוא עמק מאד מאד כי הוא מים שאין להם סוף והוא קשה מאד גם לחכמים ההוגים בו תמיד וכל שכן למתחילים, כי הוא חזק מצור וקשה מברזל שאי אפשר לחצב ממנו מאומה אם לא על ידי כלי מחצב חזקים מצפון שמיר. וכל המתחיל בלמוד עץ חיים אם לא יהיה לו רב או לפחות איזה מפרש המפרש לו פונת הפרק ההוא לפי פשוטו נבל יבל, ואינו יכול לעמד על הפרק כי אם לאחר יגיעה רבה

ושְׁקִידָה עֲצוּמָה וְכוּלֵי הָאֵי וְאוּלֵי, כִּי הִרְבֵּה פְעָמִים יִסְבֵּר הַמְעַיֵן שֶׁהֵבִין הָעֵנָן הַהוּא פְּרָאוּי וְאַחַר שֶׁיִּלְמַד עוֹד אֵיזָה פְּרָקִים אַחֲרֵים יִרְגִישׁ בְּעֲצָמוֹ שֶׁלֹּא הֵבִין אֶת הַפְּרָקִים הַקּוֹדְמִים, וְהִנְסִיּוֹן יַעֲיֵד עַל זֶה. וְלִפִּי שֶׁלְמוּד עֶץ חַיִּים עִמָּךְ מֵאֵד הֵן מֵצֵד עִמָּךְ הַמְשֻׁג וְהֵן מֵצֵד קֶצֶר הַמְשֻׁיג, לְכֵן נִמְנָעוּ כַּמָּה תַלְמִידֵי חֲכָמִים מִלְמוּדוֹ, כִּי כְּאֲשֶׁר לּוֹמְדִים בּוֹ כָמוֹ עֲשָׂרָה פְּרָקִים אוֹ יוֹתֵר יִהְיוּ צוֹלְלִים בְּמִים אֲדִירִים וְסָגַר עֲלֵיהֶם הַמְדַבֵּר וְלֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ מֵהַ הַלְשׁוֹן אוֹמֶרֶת וְתִקְצַר נַפְשָׁם מִלְמוּדוֹ וּמוֹשָׁכִים אֶת יְדֵיהֶם מִמֶּנּוּ.

(ד) מִי שֶׁלֹּא טָעַם טַעַם חֲכָמַת הָאֱמֶת פֹּאֵלוֹ לֹא רָאָה מְאֹרֹת מִיָּמָיו וְאוֹי לָהֶם לְבָרִיּוֹת מֵעֲלִבּוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה, וְהָאוֹמֵר דֵּי לִי בִּנְגָלוֹת אֵין לִי עֵסֶק בִּנְסֻתָרוֹת, טֵב לִיָּה דְלָא אִיבְרִי בְּעֲלָמָא.

גַּם כָּל הַלּוֹמְדִים אֵינָם מוֹצְאִים קוֹרֵת רוּחַ בְּדַבְרֵי הַמְּפָרְשִׁים זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה יַעַן שֶׁכָּל מְטָרְתָם אֵינָה כִּי אִם לִישֵׁב אוֹתָן הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּרְאִים כְּסוֹתָרִים זֶה אֶת זֶה, כְּדִגְמַת הַתּוֹסְפוֹת זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, זוֹלְתֵי בְּאֵיזָה מְקוֹמוֹת מוֹעֲטִים אַחַת הֵנָּה וְאַחַת הֵנָּה הֵם מְבֹאֲרִים כּוֹנֵת הַרְבֵּי זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה שֶׁאֵין זֶה מִסְפִּיק לְמַתְחִילִים. וּמִיָּמֹת הַרְבֵּי זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה עַד הַזְּמַן הַזֶּה לֹא זָכִינוּ לְאֵיזָה מְפָרֵשׁ שֶׁיִּפְרֹשׁ לָנוּ דַבְרֵי סֵפֶר הַחֲתוּם הַזֶּה בְּדֶרֶךְ צַח וְקֶצֶר כְּפָרוּשׁ רִשׁוּי זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה. וְסִבָּה זוֹ גִרְמָה בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים לְבִטּוֹל מִצְוֵה הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת וְלֵארוֹךְ הַגְּלוּת הַמֵּר וְהַנְּמָהֵר הַזֶּה. וַתְּהִי חֲכָמַת הָאֱמֶת נֶעְדְרֶת מוֹנַחַת בְּקֶרֶן זְוִית וְאֵין מִי מִהַלּוֹמְדִים נוֹגֵעַ בְּקֶצֶה הַמְּטָה אֲשֶׁר בְּיָדוֹ לְטַעַם מִנְפֶּת צוּפִיָּה. כִּי מִי שֶׁלֹּא טָעַם טַעַם חֲכָמַת הָאֱמֶת פֹּאֵלוֹ לֹא רָאָה מְאֹרֹת מִיָּמָיו, וְאוֹי לָהֶם לְבָרִיּוֹת מֵעֲלִבּוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה. וְהָאוֹמֵר דֵּי לִי בִּנְגָלוֹת אֵין לִי עֵסֶק בִּנְסֻתָרוֹת, טֵב לִיָּה דְלָא אִיבְרִי בְּעֲלָמָא כְּמִבְאָר בְּתַקוּנֵים תַּקוּן מ"ג וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:

וְהִכִּי מֵאֵן דְּגָרִים דְּאִסְתַּלַּק קַבְלָה וְחֲכָמַתָּא מְאֹרִייתָא דְּבַעַל פֶּה וּמְאֹרִייתָא דְּבַכְתָּב, וְגָרִים דְּלֹא יִשְׁתַּדְּלוֹן בְּהוֹן, וְאִמְרִין דְּלֹא אִית אֵלָא פִּשְׁט בְּאֹרִייתָא וּבְתַלְמוּדָא, בְּוֹדָאֵי כְּאֵלוֹ הוּא יִסְלַק נְבִיעוּ

מההוא נהר ומההוא גן, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא ולא יוליף ההיא אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה וכו'.

(ה) אמר אליהו לרבי שמעון בתקונא שתיתא דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא פד אתגליא בדרא בתראה.

ופרש הרב פסא מלך שם וזה לשונו בקצור, שאם היה עם הארץ יותר טוב לו כי אינו פוגם אם אינו לומד קבלה כי אין לטיל בפרדס קדם שימלא כרסו בשר ויין אבל מאן דיליף תורה שבעל פה ענשו כל כף גדול אם לא ילמד קבלה ואדרבא פוגם בלמודו (כמבאר בשער הגלגולים סוף הקדמה י"ז, וזה לשונו: ומי שלא עסק בסודות התורה פוגם בתפארת דאצילות וכו' יענין שם) וטב ליה דלא יוליף ליה כי אחזר עלמא לתהו ובהו שהוא סוד שבירת הפלים וכו'. ומי שיכול לקנות לו רב שילמדוהו קבלה או חבר או מתוך הספרים ומתושל גורם ארך גלותא ובפרוש אמר אליהו לרבי שמעון בתיקונא שתיתא, דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא פד אתגליא בדרא בתראה, כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות כל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה עד כאן לשונו.

וענין עוד בתקון למ"ד בנתיב תנינא וכסא מלך שם. ובספר הברית חלק ב' מאמר י"ב פרק ה' האריך מאד בזה יענין שם.

(ו) אין האדם נקרא שלם עד שיעסק בחכמת האמת

ואין האדם נקרא שלם עד שיעסק בחכמת האמת כמו שכתוב בסבא דמשפטים (דף צ"ט סוף עמוד א') כדין איהו בר נש שלים בעל תורה ודאי מארי דביתא וכו'.

(ז) מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם

וכתב במקדש מלך שם: נכתב בצדו, הא למדת שכל מי שאינו לומד קבלה אינו בעל תורה שלם. עד כאן לשונו.

ח) הזהר קורא לעוסקים בחכמת האמת "אינון דהו קיימי בטורא דסיני"

ובזהר בהעלתך (דף קנב.) קרי לעוסקים בחכמת האמת אינון דהו קיימי בטורא דסיני, וזה לשונו: חכימין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני, לא מסתכלי אלא בנשמתא, דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש וכו'. עד כאן לשונו.

[ונכתב בצדו, אמר מעתיק: משמע אותם שאינם יודעים סודות התורה לא עמדו על הר סיני].

ונראה לי בבאור פונתו כי בתחלה כשיצאו ישראל לקראת האלקים היו מתניצבים בתחתית ההר ואחר כך נאמר: "וירא העם וינעו ויעמדו מרחק", כי היו יראים פן תאכלם האש הגדולה הזאת וימותו. והיה מקצת מהעם שהיו ששים ושמיחים לקראת השכינה ולא רצו לזוז ממקומם הראשון לעמד מרחוק אפילו אם ימותו ממש, ועליהם הוא מה שכתוב בזהר הנזכר אינון דקיימו בטורא דסיני, פלומר ולא נעו ועמדו מרחוק אלא עמדו בטורא דסיני מתחלה ועד סוף ולכן הם זוכים לחכמת האמת. ואותן הנשמות אשר נעו עם העם ועמדו מרחוק פן הם עושים גם עתה שנסיים ועומדים מרחוק לחכמת האמת מיראתם פן תאכלם האש הגדולה הזאת.

ט) לית אתר פנימאה בכל אינון פאינון דידיעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקה בהו בכל יומא.

גם בזהר חיי שרה (דף קל:): אמר ולית אתר פנימאה בכל אינון פאינון דידיעי רזא דמאריהון וידעי לאתדבקה בהו בכל יומא, על אליו פתיב, (ישעיה סד) עין לא ראתה וכו' אליו אינון דמאריהון משתבח בהון בכל יומא, אליו אינון דעאלין בין עלאין קדישין, ואליו עאלין כל תרעי דלעילא ולית מאן דימחי בידהון וכו'.

י) מי שעוסק בחכמת האמת נקרא בן להקדוש ברוך הוא
גם מי שעוסק בחכמת האמת הוא נקרא בן להקדוש ברוך
הוא כמו שכתוב בסוף פרשת בהר (דף קיא:): ברעיא מהימנא יעוין
שם.

וכן בענין הענש המעתד לאותם שאינם עוסקים ברזי תורה
 רחמנא ליצ'ן אשר בזהר פקודי (דף רמז:): וזה לשונו: האי חיותא
יופיא"ל שמייה, ואיהי קיימא בכל רזי דחכמתא (פי **יופיא"ל**
בגימטריה קבל"ה) לכל אינון מפתחאן דחכמתא קיימין ביה וכו'.
 האי חיותא קדישא קיימא כד נשמתא סלקא ומטאת לגביה, כדין
 שאל לה ברזא דחכמתא דמאריה, וכפום ההיא חכמתא דרדיף
 אבתרה ואדבק בה הכי יהבי ליה אגריה. ואי יכיל לאדבקא ולא
 אדבק, דחי ליה לבר, ולא עיילה, וקיימא תחות ההוא היכלא
 בכסיפו, וכד נטלי גדפייהו, אליון שרפים דתחותה דהאי חיותא,
 כדין כלהו בטשי בגדפייהו, ואוקדון לה ואתוקדת ולא אתוקדת,
 וקיימא ולא קיימא, והכי אתדנת בכל יומא, נהירת ולא נהירת.
 ואף על גב דעובדין טבין אית לה, בגין דלית אגרא בההוא עלמא,
כאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא ביקרא דמאריהו וכו',
 יעוין שם.

ולא די בענש זה אלא צריך לחזר ולבוא בגלגול כמה
פעמים ולסבל צער עולם הזה וצער המיתה רחמנא ליצ'ן, ויש
ספק בזה אולי יזכה בנשמתו גוף השני שבו יקים זאת המצוה
כי אין מספיק לו לבוא בסוד העבור, כמבאר בתחלת שער
המצוות וזה לשונו:

לעולם בענין עסק התורה שהיא אחד מרמ"ח מצות עשה אם
 לא השלים אותה שהוא ענין עסקו בפרד"ס התורה שהוא ראשי
 תבות פשט רמז דרש סוד בכל אחת מהם כפי אשר יוכל להשיג עד
 מקום שיזדו מגעת לטרח, ולעשות לו רב שילמדהו, **ואם לא עשה**
כן הרי חסר מצוה אחד של תלמוד תורה שהיא גדולה ושקולה

כָּל הַמַּצּוֹת וְצִרְיֹן שִׁתְּגַלְגַּל עַד שִׁטְרַח בְּד' בַּחֲנִינֹת שֶׁל הַפְּרָד"ס הַנִּזְכָּר. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ.

וימה מאד נמלצו בזה דברי הנביא ירמיה (סימן כ"ב) באמרו אל תבכו למת וכו' שהוא מדבר עם הצביון המתקבצים להספיד על איזה צדיק הנפטר רחמנא ליצלן על שנחסר צדיק אחד מהדור שהיה מגן בזכותו עליהם, וקאמר להו הנביא אל תבכו וכו' לפי שרבים של צדיקים אינם זוכים לעסק בכל ד' חלקי הפרד"ס ואם פן מכרחים הם לחזור ולבוא בגלגול כדי להשלים למודם בד' חלקים פי אפילו הוא עסק בג' חלקי הפרד"ס לא יצא ידי חובתו ועליו נאמר "הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר" להחזירו בגלגול ואם פן הויה פסידא דהדרא. ואפשר שבו ביום שנפטר הוא חוזר ומתגלגל כנזכר בזה ריש פרשת אמר יעוין שם. ואם פן אין לכם פסידא כל כך, אמנם בכו בכו להלך, לאותו צדיק שכבר עסק בד' חלקי הפרד"ס, פי תבת להלך היא חסר ו' ואם תחשב תבת להלך ד' פעמים עם ד' הפוללים שהם כנגד ד' חלקי הפרד"ס הם בגימטריה פרד"ס. שזה הצדיק לא ישוב עוד וראה את ארץ מולדתו פי על ארבעה לא אשיבנו. שזהו פסידא דלא הדרא באמת ונחסר לגמרי מן העולם הזה.

והנה בעירנו בגדד יבנה עירנו אמן, היו לנו שנים פרוכים זהב הסוככים על העיר מבית ומחוץ והמה אשר היו לנו לחומה ולמחסה ביום זעם, הראשון בקדש צדיק יסוד עולם חכם רבי יוסף חיים בן חכם רבי אליהו בן חכם רבי משה חיים זכר צדיק וקדוש לברכה. ושני בקדש הרב הגאון חכם רבי שמעון אהרן אבא בר אבא המכנה אגסי זכר צדיק וקדוש לברכה.

המחבר ספר בני אהרן על שער הגלגולים, אשר ב' צדיקים אלו הם לבדם היו נמצאים בעירנו שרב עסקם היה בעץ חיים ובשמונה שערים, כל אחד ואחד הוא עוסק לבדו בחדר משכיתו בפני עצמו, והמה בזכותם וצדקתם היו מגנים על העיר זה מפה וזה מפה, אפס כשגמרו העוונות ונלקח ארון האלהים חכם רבי יוסף חיים זכרוננו לברכה בשנת ה'תרס"ט בי"ג אלול התחילה העיר להיות צולעת

מהלכת על רגל אחת והתחילו הצרות לבוא כי אחרי קבורתו נלקחו בחורי ישראל לעבודת הצבא למלך? שמעאל ללמדם סדר המלחמה והיו כל העם מיללים ובוכים, והיינו מתנחמים בחכם רבי שמעון אהרן זכר צדיק לברכה וכל העם ענו אחריו עוד לא אבדה תקונתנו כי הוא יכול למלא מקום הרב חכם רבי יוסף חיים זכרוננו לחיי העולם הבא.

אך לא כאשר דמינו כן היתה, כי מעשה שטן הצליח וגם באותו צדיק פגעה מדת הדין, כי אחרי חמשה שנים בליל ו' ח' לחדש מנחם שנת המביט לארץ ותוע"ד נסע גם הוא למנוחות ועזב אותנו לאנחות. ובהסתלק גם חכם רבי שמעון זכרוננו לברכה אז כבה מהעיר גם שביב האחרון. יוס"ף איננו ושמעון איננו. והיתה עת צרה ליעקב צרה כמבכירה כי בליל כ' י"א מנחם אחרי פטירה חכם רבי שמעון זכרוננו לברכה בבקר השכם נדבקו מודעות אדמים מטעם המלך וגדוליו בכל השוקים ובכל המקומות ובתוך המודעות מציר חרב אדם לאות מלחמה ממלכה בממלכה. ממלכת קוסטנטינא בממלכת בריטניא. ותכף התחיל לקבץ את בחורי בני ישראל לצאת למלחמה להלחם עם בריטניא והיו מסיעין אותם מעיר לעיר וממדבר למדבר בהרים ובגבעות עד הגיעם עד מקום קשרי המלחמה, ומני אז והלאה מצאונו רבות רעות וצרות והיו הצרות דוחקות זו את זו כל אחת רוצה להקדים את פני חברתה ואין שעה בלא רעה ואין רגע בלא נגע, וגזרות קשות נתחדשים בכל יום נוסף על יום אתמול.

גם מן השמים נלחמו כי בליל ג' י"ג כסלו שנת איכה תוע"ה צפו מי נהר חדקל מרב הגשמים ופרצו גדרי הנהר ושטפו ועברו תוך העיר בעוד היותנו ישנים על מטותינו בלילה וגאו המים מי שתו, ותהי צעקה גדולה בתוך העיר אשר כמוה לא נהיתה רק בזמן יציאת מצרים. וכל אנשי העיר עם מעמסיהם שעל כתפיהם ועם בניהם ובנותיהם הקטנים שנושאים אותם על זרועותם היו בורחים ונסים בתוך העיר ממקום הנמוך למקום הגבוה כי אין דרך לצאת מן העיר כי המים הקיפו כל העיר מכל צד יותר רחוק ממלוא עיניו

שֶׁל אָדָם, וּגְבָהוּ הַמַּיִם וְהַפִּילוּ גְלִיהֶם שְׁלִישׁ הָעִיר וְכַמָּה בְּנֵי אָדָם
שֶׁלֹּא קָדְמוּ לַבְּרַח הָיוּ בְּתִיהֶם קִבְרֵיהֶם רַחֲמָנָא לִיצְלָן. וְאַחַר כֵּן בָּא
דָּבָר לֹא תִקּוּם פְּעָמִים צָרָה, גַּם נִתְמַלֵּא אֲוִיר הָרְקִיעַ פְּרַעוֹשִׁים וְנִלְוָה
עִמָּהֶם מִכַּת בְּצַרְתָּ וַיִּקָּר הַשְּׁעָרִים.

גַּם אֲנָשֵׁי הַצָּבָא לֹא הִצְלִיחוּ בַּמִּלְחָמָה וְהָיוּ אֲנָשֵׁי חֶרֶב הַרוּגֵי
מִלְחָמָה וְנִשְׁאַרוּ נָשִׁיהֶם אֲלֻמָּנוֹת וּבְנֵיהֶם יְתוּמִים, עַד שֶׁרָאָה הַשֵּׁם
אֶת לַחֵץ עָמוּ וַיִּשְׂרָאֵל וַיִּנְחָם עַל הָרָעָה וְנִלְכְּדָה בְּבַל בְּלִיל א' י"ז אָדָר
שְׁנַת עֶזְרָת בִּיד סָגֵן הַמִּלְחָמָה שֶׁל בְּרִיטְנֵיִיא הַנִּקְרָא מוֹרָ, וּבִכְח
אִנְס כָּבוּ אֶת שְׂרַפְתָּ הָעִיר אֲשֶׁר הִצִּיתוּ בָּהּ אֲנָשֵׁי חֵיל שֶׁל קוֹצְטִנְטִינָא
בְּעַת צֵאתָם מֵהָעִיר, גַּם שָׂאָר בְּנֵי יִשְׂמַעְאֵל הַנִּשְׁאַרִים בְּעִיר שְׁבָרוּ אֶת
חֲנִיּוֹת הַיְהוּדִים וּבָזְזוּ אִישׁ לוֹ עַד שֶׁלֹּא הִשְׁאִירוּ כָּלוּם וְאַפִּילוּ
הַדְּלָתוֹת שֶׁל הַחֲנִיּוֹת עָקְרוּ וּלְקָחוּם וְהָיָה דַעְתָּם לַחֲזוֹר אַחַר כֵּן וּלְבוֹז
גַּם אֶת הַבְּתִים וְלִשְׁכַּב אֶת הַנָּשִׁים. וַתְּהַלֵּךְ לֵאל שֶׁלֹּא הִפִּיק אֶת
זְמָמָם כִּי בַהֲכַנְס הָאוֹיֵב נָחָה שְׁקָטָה כָּל הָעִיר וּנְפָשְׁנוּ כְּצַפּוֹר נִמְלָטָה
מִפַּח יוֹקָשִׁים.

גַּם בַּתְּחִלַּת קְבוּץ בַּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל לְצֵאת לַמִּלְחָמָה הִצִּילָנוּ הַשֵּׁם
עַל יְדֵי חֲכָמוֹת וְתַחֲבֻלוֹת טְבַעִית אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים בְּלַבְנוּ לַעֲשׂוֹת
מִמַּחֲבֹאוֹת בְּעֵבֵי הַכֶּתֶל וְשֵׁם נִסְתָּרוּ ב' בְּנֵי וְהֵם שָׁמְעוֹן זְכָרוֹנוּ
לַבְּרָכָה (שְׁנַפְטָר אַחַר כֵּן בְּשְׁנַת תַּרצ"ב יוֹם ג' ה' שְׁבַט) וְעוֹבַדְיָה
הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ מִרְגָּשֶׁת פּוֹעֲלֵי אֲוֶן שֶׁהָיוּ מְקוֹשְׁשִׁים אֶת הַבְּתִים
וְלֹא אָרַע לָנוּ דָּבָר רַע. וּבְרוּךְ שֶׁהַחֲיָנוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעֵנוּ לְזָמַן הַזֶּה.

**וְאַתָּה קוֹרָא נְעִים הַבֵּט נָא וּרְאֵה לָמָּה מְצֵאתָנוּ כָּל זֹאת
תִּכְף וּמִיד בְּזָמַן סְלוּקָם שֶׁל ב' צְדִיקִים הַנִּזְכָּר אִם לֹא לְהוֹדִיעַ
לָנוּ שְׂזִכוֹת חֲכָמַת הָאֲמֶת שֶׁהָיוּ עוֹסְקִים בָּהּ הֵם אֲשֶׁר הָיוּ
עוֹמְדִים לְמַגֵּן וְצָנָה נֶגֶד מִדַּת הַדִּין וּבְעֵצָם כַּחַם וְאוֹנָם הָיוּ
דוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת, מֵה שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לַעֲמֹד נֶגֶד מִדַּת הַדִּין
זְכוֹת פְּמָה צְדִיקִים וְחִסִּידִים הַעֲסוּקִים בְּחִיצוֹנִיּוֹת הַתּוֹרָה
שְׁבָאוֹתוֹ הַדּוֹר.**

יא) החלום הנורא, שרק בזכות הזהר אוכל להציל את
כל העיר – ומה שקרה אחר כך

ואעידה לי עדות נאמנה על זה כי בתוך ז' ימי האבלות של חכם
רבי שמעון זכרונו לברכה בא אלי זקן אחד כבוד מורנו הרב רבי
צאלח שלום משה יעקב שינא השם ישמרהו ויחיהו (זכרונו
לברכה) ואמר לי שראה אתמול חלום מבהיל. אמנם לא רצה
להגיד לו מה ראה בחלום בשום אופן, רק זו אמר, כי אמרו לו
בחלום שהסכימו בעולם העליון עליך (עלי אני הכותב) להיות
ממלא מקום חכם רבי שמעון נשמתו עדן וצריך להשתדל בכל
עז לטובת העיר הזאת. ואותה המחשבה אשר עלתה על לבך
על משכבך בליל אתמול ללמד בספרי חכם רבי שמעון נשמתו
עדן צריך להשתדל לקימה בפעל בלא עכוב כלל. ואם תתרשל
ידוע תדע שכל אנשי העיר יהיו בסכנה גדולה. עד כאן היו
דברי הזקן צאלח שלום הנזכר לעיל.

יב) אחר עבור ג' שעות חזר ובא אלי ועמד בפתח
החצר כמבלבל וצעק עלי: קום לך

ואחר עבור ג' שעות חזר ובא אלי ועמד בפתח החצר
כמבלבל וצעק עלי: קום לך במהרה לבית חכם רבי שמעון
נשמתו עדן וקח לך משם ספר הנצרך עליך כי לא דבר רק הוא
אשר דברתי עליך, עד כאן היו דבריו עמי ותכף חזר לדרכו.

יג) ידעתי את פונת החלום שירמזון על למוד עץ חיים

ואני הדל ידעתי את פונת החלום שירמזון על למוד עץ
חיים הנזכר. ותכף אחר הספוט בתחלת שנת ה'תרע"ה אזורתי
כגבר חלצי והתחלתי ללמד בעץ חיים בשקידה גדולה והנה לי
הלילה ללמוד והיום לתפלה ולצעקה ולצאת על קברי הצדיקים
ולסליחות ולתעניות עם הצבור ולעמד בכל יום התהלים עם ז'
פורתי ברית ולהרבות בצדקות מפני הצרות אשר סבבונו.

יד) וכתבתי זה להיות מזכרת לחכמי הדורות לידע ולהודיע ולהודיע שפמה צרות, רבות ורעות גורמים לעולם בהתרשלה מעסק רזי התורה

וכתבתי זה להיות מזכרת לחכמי הדורות לידע ולהודיע ולהודיע שפמה צרות, רבות ורעות גורמים לעולם בהתרשלה מעסק רזי התורה כמו שכתוב בתקונים הנזכר לעיל דגרים עניותא וארץ גלותא וכו'. וקצר גלות השכינה וקצר צרת ישראל וקצר גלגולם הכל הוא תלוי בצוארם על שיש בידם יכלת לעסק בחכמת האמת ואינם רוצים למעט משעור למודם הקבוע להם ולהניח פנאי לעסק ברזי תורה וסודותיה והוא רחום יכפר בעדם.

טו) ויקח מפרות עץ החיים ואכל וחי לעולם

ולכן עלה בדעתי כי מדי עברי בלמוד עץ החיים אעשה פרוש פשוט וקצר המובן בדמיון פרוש רש"י זכרוננו לברכה כי אולי שעל ידי סלם זה ישתוקק האדם לעלות עליו ויקח מפרות עץ החיים ואכל וחי לעולם. ואף על פי שכבר התחלתי בלמוד עץ חיים משנת ה'תרמ"ב בהיותי בן כ"ד שנים וגם כבר זכני האל יתברך שמו לחבר פירוש קטן על אדרא רבא ואדרא זוטא הנקרא "יין הרקח".

הנה אחר כך משכתי עצמי מהלמוד מסבת צרות הזמן אשר סבבני. ולכן הכרתי בשנת תרע"ה הנזכר לחזר ולהתחיל מתחלת עץ חיים כדי ללמד על הסדר ולעשות עליו פרוש כפי מה שחנני השם יתברך שמו. ובתוף הפרוש הבלעתי איזה תרוצים לקשיות המסתעפים מדברי הרב זכרוננו לברכה ממקומות אחרים. גם לא אצא מענין הסוגיא ההיא לענין אחר רק אפרש הפרק ההוא כפי פשוטו לבד פאלו אין בעץ חיים רק הפרק ההוא בלבד כדי שלא יתבלבל המעיין וכבדו עליו דברי הרב זכרוננו לברכה כי בלא ספק אפילו הרש"ש זכרוננו לברכה עצמו בתחלת למודו בעץ חיים הוא היה לומד דברי הרב זכרוננו לברכה כפשוטן בלבד עד שזכהו השם אחר כך והיה עומד על אמתותן של דברים.

ולכן אין לתמה אם אפרש בכמה מקומות כפשט דברי הפרק
ההוא ואניח את כבוד דברי הרש"ש זכרונו לברכה במקומו, כי לא
כתבתי פרוש זה כי אם למתחילים בלמוד עץ חיים ולא לחכמים
שכבר מלאו כרסם מחמת האמת, גם כל ענין הנצרך עליו איזה
הקדמה מעץ חיים או משמונה שערים ומבוא שערים העתקנו
אותה ההקדמה המצטרפת לאותו הענין כדי שלא יצטרך המעיין
לטרח וללמד כל אותו פרק עד שימלא מבקשו ומבטחני בהשם
שעל ידי כן יוכל כל אדם ללמד בזמן קצר כל עץ החיים. ואם יגמר
השם בעדי להעלותו על מזבח הדפוס, אדפיס עמו עץ חיים עצמו
עם פרוש הרש"ש והריפ"ש זכרונו לברכה. גם נציג שטר הכללים
בסוף עמוד א' ולא בתחלתו, כי כן הוא מסדר בעץ חיים כתב יד
דשנת ע"ת. וכן הוא מסדר בפרוש הרב שפת אמת. וכן הוא מהראוי
כי אחר שילמד האדם כל עץ חיים עד גמירא, ראוי ללמד שער
הכללים ולא בתחלת למודו.

[אמנם בעונותינו הרבים הן תוחלתי נכזבה, כי לא השיגה ידי
מדי הכסף הנצרך להוצאת הדפוס, כי כבוד הוא ממני, וקראתי
לאחינו בני ישראל המתנדבים בעם, אולי יחזיקו בידי להוציא
מחשבותי לפעל, ואין עונה ואין קשב. ולא מצאתי עוזר לי אפילו
לשליש ולרביע ההוצאה, כי אם טפין טפין ממקצת בני עמנו אשר
נדבה רוחם אותם, ישלם להם השם כפעלם הטוב, אמון כן יהי רצון.
עד שבהמשך ג' שנים ויותר נצטרפו אותן הטפין ונענו לשעור
עשירית ההוצאה בלבד. ועל כן זחלתי ואירא פן יהיה יגיעי לריק
חס ושלום.

לכן נמלכתי עם אהובי ומידעי והסכימו להדפיס את הפרוש
לבדו בפני עצמו עם אשר על ידי כן נפסיד את ההגהות אשר הגהתי
את עץ החיים ואת פרוש הריפ"ש זכרונו לברכה מפמה טעיות
שנפלו בהם. ולכן חליתי היא ממערכת המדפיסים השם ישמרם
ויחיים, שלא ידפיסו את ספרי בפני עצמם, כי אם עם חבור עץ
החיים ועם פרוש הריפ"ש ביחד. גם יעשו הציונים שעל פרוש
הריפ"ש בסדר הא' ב' ג' ד' ה' ו' ז' בהמשך אחד מראש הפרק עד

סופו, כל פֶּרֶק וּפְרָק בְּפָנַי עֲצָמוּ. וְלֹא כְּמוֹ שֶׁקִּלְקְלוּ מִדְּפִיסִים
הָאֲחֵרִים אֲשֶׁר הִדְפִּיסוּ אֶת סֵפֶר עֵץ חַיִּים עִם פְּרוּשׁ הַנוּבֵ"י וְהַרִיפִ"שׁ
שָׁעֲשׂוּ צִיוּנִים שָׁעַל פְּרוּשׁ הַרִיפִ"שׁ א' ב' ג' ד' בְּעֲמוּד הָרֵאשׁוֹן שֶׁל
הַדָּף. וּבְעֲמוּד ב' שֶׁל הַדָּף חָזְרוּ כִּפְלוּ הָא' ב' ג' ד', וְכֹאֲשֶׁר הִיָּה מִזְדַּמֵּן
לִפְנֵיהֶם פֶּרֶק א' הַמֵּתְחִיל בְּעֲמוּד א' וּמִסִּתֵּימִים בְּעֲמוּד ב', הָיוּ עוֹשִׂים
כְּמָה פְּעָמִים צִיוּנֵי א' ב' ג' ד' בְּפֶרֶק אֶחָד. גַּם צִיוּנֵי הַתּוֹ"חַ הַמּוּבָאִים
בְּהִגָּהוֹת הַשֵּׁמ"שׁ זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה יִזְהָרוּ הַמִּדְּפִיסִים לְהַצִּיגֵם בְּסוּף
דְּבָרֵי הַשֵּׁמ"שׁ וְלֹא בְּתַחֲלָתוֹ. גַּם דְּבָרֵי הָרַב שְׁלוֹם שְׂרַעְבֵי זְכָרוֹנוֹ
לְבִרְכָה וְשֶׁאֵר הַהִגָּהוֹת שֶׁהִדְפִּיסוּם מִחֲדָשׁ בְּפִנְיָמִיּוֹת דְּבָרֵי הַשֵּׁמ"שׁ
וְדְבָרֵי הַרִיפִ"שׁ כְּנִדְפָס בְּעֵץ חַיִּים שָׁעַם הַנוּבֵ"י הַנִּזְכָּר צְרִיכִים
לְהַסִּירָם מִהִדְפִּיס מִכֹּל וְכֹל כִּי הֵם מְבַלְבְּלִים אֶת הַמַּעֲיָן].

ויש לְהַעִיר אֵזֶן לְהַלּוּמֵד שֶׁצָּרִיךְ לִידַע כִּי עֵקֶר הַלְמוּד הוּא
שֶׁצָּרִיךְ הוּא עֲצָמוֹ לְטָרַח וּלְהַבִּין מִשְׁכָּלוֹ אֶת דְּבָרֵי הָרַב זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה
כִּי זֶהוּ תַקּוּן לְנִשְׁמָתוֹ וְאֵל יִפְנֶה אֶל דְּבָרֵי הַמְּפָרֵשׁ אֲלֵא בְּמָקוֹם שֶׁאֵין
שְׁכָלוֹ מַגִּיעַ לְהַבִּין הָעֲנִיָּן הַהוּא וְאַחַר שֶׁלְמַד הַפֶּרֶק הַהוּא עַד מָקוֹם
שֶׁיָּדוּ מַגַּעַת אִזּוֹ יַחֲזֹר הַפֶּרֶק הַהוּא עִם דְּבָרֵי הַמְּפָרֵשׁ וּבְזֶה יִתְבָּרַר לוֹ
טְעוּתוֹ אוֹ טְעוּת הַמְּפָרֵשׁ הַהוּא. וְאֵל תִּתְמָה עַל זֶה כִּי הִרְבֵּה פְּעָמִים...
כִּי דְבָרֵי הָרַב זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה הֵם פְּשׁוּטִים וְהַמְּפָרֵשׁ הַבִּין בָּהֶם כֹּנֵה
אַחֲרַת וְכֵדֵי לְפָרֶשׁ הוּא מְכָרִיחַ בְּחִזְקַת הַיָּד אֶת לְשׁוֹן הָרַב זְכָרוֹנוֹ
לְבִרְכָה וּמוֹשֵׁף אוֹתָם אֶל מָקוֹם שֶׁלְבוֹ חֲפָץ.

אֲמַנָּם אִם הַמַּעֲיָן אֵינּוּ בוֹטַח עַל הַמְּפָרֵשׁ וְעוֹדֵנוּ לֹא רָאָה אֶת
הַפְּרוּשׁ וְעַדִּין הוּא הוֹלֵךְ בְּתֵמוֹ אֶפְשָׁר שֶׁיִּזְכֶּה לְפָרֵשׁ פְּרוּשׁ הַיּוֹתֵר הַגּוֹן
וְנֹאוֹת וְאֲמַתֵּי מִדְּבָרֵי הַמְּפָרֵשׁ הַהוּא. וְכֵן הוּא הִיָּה סֵדֵר לַמּוֹדֵי, וְלִכְּנֹ
רַב הַפְּרוּשִׁים שֶׁכִּתְבֵתִי אֶפְשָׁר שֶׁיִּמְצָאוּ גַם בְּאִיזָה מְקוֹמוֹת שֶׁל
הַמְּפָרֵשִׁים כְּמוֹ שֶׁרֵאִיתִי בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שֶׁפִּרְשֵׁתִי כְּפְרוּשָׁם. כִּי כָּל
מַחֲבֵר יִהְיֶה מֵה שִׁיְהִיָּה אִי אֶפְשָׁר לְהַמְלִיט מֵהַשְּׂגָאוֹת, כִּי שְׂגִיאוֹת מִי
יִבִּין וְכִמוֹ שֶׁכִּתּוּב בְּגִטִּין (מ.ג.) עֵין שָׁם, וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶיךָ.
וּבִפְרָט רָזִי תוֹרָה וְכֹל שֶׁכֵּן לְעֵנִי הַדַּעַת כְּמוֹנֵי הַיּוֹם. וּבִפְרָט הַיּוֹתֵי
לוֹמֵד בֵּינֵי לְבָיִן עֲצָמֵי בְּדָד בְּלֹא עֶזֶר חֵבֵר וְסִיוֵעַ וּמָה גַם שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּזִמְן
מִלְחָמַת מַלְכֵי הַבְּרִית שֶׁהִיָּתָה עֵת צָרָה וְהַגִּיעָה בֵּת יַעֲקֹב עַד שֶׁעָרִי

מנות כמו שכתבתי לעיל, בלא ספק כמה שגיאאות יצאו מתחת ידי, ועם שטרחתתי בעשר אצבעותי עד מקום שיד שכלי מגעת כדי להוציא כלי למעשהו, עם כל זה אפטר שעדין הפרוץ מרבה על העומד.

ולכן אחרי גמרי את עץ חיים עם הפרוש שלי ביום אחד ח"י לאדר שנת רפאו"ת תהי לשרף, הצרכתי לחזר עליו פעם ב' בעזר וסיוע ששה חברים ישמרם צורם ויחיים, אשר הם שמעו את שמעי ולא ראו עוד את כבודו ולא טעמו מדבשו. ותהלה לאל יתברך שעזרנו על כבוד שמו וזכינו להשלימו פעם שניה כל החברים הנזכר וכו' שבעה אגן עיני השם ביום ג' כ"ג חשון שנת ונשא נס לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצו"ת יהוד"ה יקבץ מארבע כנפות הארץ.

ואני מחלה פני רבנן ותלמידיהון אשר עלימו חטוף אמרתי שלא יסמכו על פרושנו כלל בכל דבר קטן או גדול עד שישקלו כל דבר במאזני שכלם הרחב ואם יכשר בעיניהם הפרוש הוא אז גם אני אהיה להם לסניף פיהודה ועוד לקרא. ואם לא יכשר בעיניהם על כל פנים יהיה הפרוש סבה לעורר הלומד לידע אשר פה אפטר לטעות בהבנת דברי הרב כאשר טעיתי אני ויכרח המעין הוא לפרשו פראוי ולא יהיה מנח בסתם כבתחלה ופותר אין להם ויכשלו בו עוד אחרים ותהי זאת נחמתי.

גם עצתי היא על הלומדים להזהר מאד שלא לאבד זמן לפלפל בדברי המפרשים לקרב או לרחק או לישבם כי זה ענין רע ואינו כי אם אבוד זמן בלבד, שמניחין דברי הרב ועוסקים בדברי המפרש. כי אין עקר הלמוד ומטרת הלומד לתקן המעות בדברי המפרש ולהניח דברי עץ החיים העקרים. כי לא תדע מה ילד יום. רק לשירגיש האדם בדעתו שהבין דבריו זכרונו לברכה אז ימשך ידו מלחפש באמתות המפרשים ויתחיל ללמד פרק שלאחריו.

גם כל קושיא אשר תזדמן לפני הלומד ממקום אחד לא יסמך על זכרוני אלא צריך לעין עליה במקום ההיא וגם ראה יראה בדבריו אשר שם כי אולי היא מתישבת במה שכתוב שם. ודי

בְּהַעֲרוֹת אֵלוֹ. וְנִתְּתִי לוֹ יָד וְשֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל "בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה" יַעַן כִּי
 כָּבַר מִסְכְּתִי יִינִי "יֵין הַרְקָח" עַל אֲדָרָא רַבָּא וְאֲדָרָא זֹטָא וְהַגְשַׁתִּי
 לִפְנֵי רַבְּנָן וְתַלְמִידֵיהוֹן וְכָבַר שְׁתוּ וְרוּו. וְנוֹדַע כִּי אֵין הַסְּעָדָה בְּלֹא
 לֶחֶם וְכִמּוֹ שֶׁכְּתֹב הַרְשָׁב"י זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה בְּזֶהר וַיִּקְרָא (דף ד') עַל
 פְּסוּק אֲכָלוּ רַעִים וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: מֵאֵן דְּאִית לִיה גְּרַבֵּי דְחַמְרָא, אֲכִילָה
 בְּעֵינֵי וְכוּ' וְכֹתֵב לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמֵי וּשְׁתוּ בְּיֵין מִסְכְּתִי. לְכֹן עֲשִׂיתִי בֵּית
 לֶחֶם לְהַגִּישׁ לְהַיּוֹשְׁבִים לִפְנֵי הַשֵּׁם לְאָכַל לְשִׁבְעָה מִמָּה שֶׁתִּגַּן הַשֵּׁם
 אֶת עַבְדּוֹ בֶּן אֲמָתוֹ חֲנָה נִשְׁמָתָה עֲדָן. וּבְכֹן אָנוּ לִיה וְלִיה עֵינֵינוּ. תִּכּוֹן
 תִּכְלָתֵנוּ. וְזֹאת לְיְהוּדָה וַיֹּאמֶר אָנָּא אֱלֹהֵינוּ. שְׁעָה אֶל שְׁוַעֲתֵנוּ. חוּס
 וְרַחֵם עֲלֵינוּ. וּמִבֵּין הַגּוֹיִים קִבֵּץ פְּזוּרֵינוּ. וְתִטְעֵנוּ בְּאַרְצֵנוּ וְאֶת צְמַח
 דָּוִד עַבְדְּךָ מִהֲרָה תִצְמַיֵחַ בְּיָמֵינוּ. וּמִלְךְ בְּיָפִיּוֹ תִחְזִינָה עֵינֵינוּ. יִשְׁמַח
 לִבֵּנוּ וְיִגַּל כְּבוֹדֵנוּ. בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. כֹּן יְהִי רְצוֹן אֱמֹן.

כֹּה דִבְרֵי הַמְּחַבֵּר הָאֵי לַחֲמָא עֲנִיא.

הַצֵּעִיר יְאוּדָה מִשָּׁה יְשׁוּעָה, יְחִזְקָאֵל יְשׁוּעָה פְּתִיא
יִשְׁמְרֵהוּ צוּרוֹ וַיְחִיֵּהוּ

(בית לחם יהודה חלק ראשון)

– פָּרָק ל –

הַחֲזוֹן אִישׁ זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ אָמֵן

הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח – הַחֲזוֹן אִישׁ – מַעֲשֵׂה רַב עֲבָדוֹת
וְהַנְּהֻגוֹת וְאִמְרוֹת שֶׁסִּדְּרוּ עַל פִּי סֵדֶר הַהַגְּדָה – וְנוֹסְפוֹ
עֲלֵיהֶם הַלִּיכוֹת וְהַנְּהֻגוֹת עַל פִּי פְּסָקֵי מֶרֶץ הַחֲזוֹן אִישׁ זָכָר
צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבָרְכָה

נִלְקַט וְנִעְרַף עַל יְדֵי: אֲשֶׁר בֶּן לְאֲדוֹנֵי אָבִי מוֹרֵי וְרַבֵּי הַגָּאוֹן
רַבֵּי מֵאִיר צְבִי שְׁלִיט"א בְּרַגְמָן - בְּנֵי בְּרַק שְׁנַת ה'תשס"ד לְפָרֶט
גָּדוֹל.

א) מֶרֶץ הַחֲזוֹן אִישׁ וְהַזְהָר

שְׁאֵלָה: מִגְּדוּלֵי חֲכָמֵי הַקְּבָלָה שֶׁבִירוֹשָׁלַיִם, לְדַעַת אִם הַרְשוּת
בְּיָדֵינוּ לְנִדּוֹת אֶת הַחִיצוֹנִים, מִתּוֹךְ כַּנְּהָ לְרַפָּא מַחֲלוֹת חֲשׂוֹכוֹת
מִרַפָּא...

בְּאִגְרָתוֹ, הַמְּהִיבָה מִסְמָךְ נְדִיר בְּיוֹתֵר בְּשִׁלָּל אוֹצְרוֹת מוֹרְשָׁתוֹ
הַרוֹחֲנִית הַכְּבִירָה, פּוֹרֵשׁ רַבְּנוֹ אֶת הַשְּׁקִפְתוֹ בְּנִדּוֹן:

"עַל דְּבַר הַשְּׁאֵלָה, אֵין לָנוּ שׁוֹם רְשׁוּת לְנִדּוֹת הַכַּחוֹת הַחִיצוֹנוֹת,
שֶׁהֵם בְּרוּאֵי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא וְעוֹשִׂים רְצוֹנוֹ יְתִבְרַךְ. רַק קְדוּשָׁי
עֲלֵינוּ, כְּרִשְׁבִּי וְחִבְרִיו, הַעוֹמְדִים בְּסוֹד, שׁוֹלְטִים עַל הַחִיצוֹנוֹת וְהֵם
חֲבִיבִים לְשִׁמְעַת אֲלֵיהֶם. וְכֹאֲשֶׁר נִתְחַיְבוּ לַעֲזֹב מִשְׁכַּנָּם, בְּהַזְכַּרַת הַשֵּׁם
בְּרוּךְ הוּא, וְאֵינָם עוֹזְבִים, רְשָׁאִים לְנִדּוֹתֵם כְּדִין זֶה שֶׁלֹּא צִיַּת דִּינָא.
וְגַם זֶה עַל פִּי סוֹד שְׁאֵין מוּבָן לָנוּ, שֶׁהָרִי לְפִי הַגְּלוּי אֵינָם בְּעֲלֵי בְּחִירָה.
אֲבָל אֲנַחְנוּ, אֵין אֲתַנּוּ כְּלוּם מְזֵה וְחִלְלָה לָנוּ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּזֶה. וְהָרִי
הַתְּנָאִים וְהָאִמּוֹרָאִים הַשְּׁתַּמְשׁוּ בְּרוֹפְאִים וּבְרַפּוּאוֹת וְלֹא הַשְּׁתַּמְשׁוּ

בזה. ואנחנו, כחנו בפה ובתחנונים לפני המקום ברוך הוא שישלח דברו וירפא".

(ב) פסק החזון איש להגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א

ככלל התנגד רבנו ללמוד חכמת הנסתה ללא ידיעת הנגלה קדם לכן. בהזדמנות אחת התבטא במרירות כי מלמדים את חכמת הנסתה לסנדלרים ולנפחים.. ועם זאת, כשנשאל פעם על ידי הגאון רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א באשר ללמוד ספר הזהר למי שלא הגיע לחכמה זו, השיב: "למען הלמוד - אסור, אך כדי לדעת יראת אלקים - מתר ואף מצוה גדולה, שכן אין לך מאמרי חכמינו זכרונם לברכה המלהיבים כל כך ליראה כמו מאמרי הזהר הקדוש". רבנו הורה לשואליו ללמוד זהר כספר מוסר ואף למד בעצמו עם בן אחותו, הגאון רבי שמריהו גריינמן זכר צדיק לברכה.

בהזדמנות אחת התבטא כי בחכמת הנסתה ישנן סגיות שלמות הקשות יותר מאלו שבנגלה. הוא היה מסביר כי בשל כך נקראת חכמה זו חכמת הקבלה, שכן אין להבינה אלא בקבלה, איש מפי איש עד אליהו, או ממי שקבל מאליהו.

(ג) מי היה רבו של הגר"א בחכמת הנסתה? – וכי אליהו הנביא הוא רבי רע?

כך גם ענה לגאון רבי שמואל וואזנר שליט"א, כשנשאל על ידי מי היה רבו של הגר"א בחכמת הנסתה. היה זה כשנכנס אליו פעם רבה של זכרון מאיר, הגאון רבי שמואל וואזנר. על השלחן היה מנח ספר הזהר נטול פריכה. הרב וואזנר, שהיה מקרב לרבנו, הגיב: "נראה שלומדים הרבה בספר זה..." חיוך עלה על פניו הקדושות של רבנו, ואז שאל הרב וואזנר: "מי היה רבו של הגר"א בקבלה?". למשמע השאלה השיב רבנו בנימת שאלה: "וכי אליהו הנביא הוא רבי רע?"... "אלו ידעו", הוסיף, "החסידים בדורו של הגר"א על כחו

הגדול שבחכמה זו, לא היה פרוץ הלבבות שבין הפתות גדול כל כך"...

ד) ורוח ונשמה שנפחת באפנו

בהתייחסו פעם לתופעת הדבוקים המתגלגלים באדם אמר פעם רבנו משמו של מרן בעל 'חתם סופר' זכר צדיק לברכה, כי חדירת הדבוק אל תוך גופו של אדם נחשבת, אמנם, כענין רוחני גבוה הנשגב מידיעתם של רופאים, אך תוצאת הדבוק היא מחלת נפש טבעית הנתנת לאמצעי רפוי בדרך הטבע, אם רק מסכימים לכך משמים, כמו ברפוי של שאר המחלות. דרך הוצאתו של הדבוק בהשבעות וחרמות, הנעשות על ידי יודעי ח"ן, אינה אלא סלוק הסבה הרוחני, מצב המביא ממילא לרפואתה של המחלה הנפשית הטבעית.

בהזדמנות אחרת הסביר כי אף שדבוקים וגלגולים היו נחשבים לדברים השכיחים בדורות הקודמים, אין לנו אפשרות לראות בזמננו תופעות כאלו מפני שאנו חיים בתקופה שבה הסתור פנים גדול. רבנו הוסיף לבאר כי חזון מעשה אלקי הבא לידי בטוי בהתגלות הדבוק הוא מעשה של הארת פנים הגדולה ממדותיו של דור זה.

ופעם ספר את ספורו המפלא של דבוק שהובא לפני רבה של לומז'א, הגאון רבי מלכיאל צבי הלוי טננבוים זכר צדיק לברכה, הנודע בספרו שאלות ותשובות 'דברי מלכיאל'.

ה) הדבוק משתולל בשהובא לפניו ספר הזהר שלא יכול לסבל הקדשה

היתה בו דבוק, ספר, טמאה כה גדולה, עד כי לא יכל נשוא שום דבר שבקדשה. כשהובא לפניו ספר הזהר השתולל הדבוק עד שהיה צריך שגברתנים יאחזו באיש שבו נכנס הדבוק. היה זה מפני שלא יכל לסבל את הקדשה. גם לאחר שהספר נעטר

בסדין ולא נתן היה לראותו, הרגיש הדבוק בכך והמשיך בהשתוללותו.

רבנו ספר כי רבה של לומז'א שאל את הנוכחים: "הרוצים אתם לראות דבר מענין?". הוא בקש פי גביאו לפניו ספר זהר שנדפס בדפוס אחר, שלא בקדשה כמו זה הראשון. לתדהמת כלם השתתק הדבוק ולא הגיב.

ו) מה עשה הדבוק בשבת כשבקצה השלחן המפה נשמטה והתגלה מעט?

עוד ספר רבנו על עבדה נוספת שהיה בה כדי להעיד על מדת שקיעתו בטמאה של אותו דבוק: כאשר ראה בשבת קצה שלחן שהמפה נשמטה ממנו והוא התגלה מעט, היה הדבוק מנשק ומגפף את השלחן באותו שטח שהתגלה...

[מפאן אנו רואים, גדולים מעשי צדיקים שמדקדקים שלא תתגלה השלחן בשבת קדש, וידוע מצדיקים שאמרו, והזהירו מאד, שאם המפה נתגלה, זה בדיוק כמו שהאשה הולכת בגלוי ראש].

ז) מערה מסתורית, בו התבודדו רבותינו רבי ישראל יעקב אלגאזי, בעל ה'קהלת יעקב', בנו המהרי"ט אלגאזי והחיד"א זכותו יגן עלינו

את בקורו הראשון בירושלים ערך רבנו בשנת ת"ש, לרגל השתתפותו בשמחת נשואי בן אחיו הבכור, הגאון רבי שלמה שמשון קרליץ זכר צדיק לברכה, בגבעת שאול. עם שבקש לשמור את בואו בסוד, פשטה השמועה על הגיעו ביום ששי כאש בשדה קוצים והמון אדם החל בנהירה לגבעת שאול. חברת 'המקשר', חברת האוטובוסים שפעלה אז בירושלים, האריכה את שעות הנסיעה ואף הוסיפה אוטובוסים נוספים.

מרגעי הנחת שידעה אז ירושלים נשתמרה תשובה שנונה אחת שענה לרבי יוסף גרשון הורביץ זכר צדיק לברכה, רבה הישיש של מאה שערים, אשר ספר לו כי לא חס על חלשתו ואף שהיתה

הנסיעה כרוכה במאמץ רב, הגיע גם הוא לכבודה של תורה. ה'חזון איש' - כך מספר - הגיב בהומור אפייני מלא ענוה: "נו, ודאי שכרו רב, והלא אמרו כי אם חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה, מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה"...

ביום ראשון עשה רבנו את דרכו לראשונה אל הכתל המערבי. לפני צאתו פשט את ה'טלית קטן' שלו, בשל ספק שלא הכרע אצלו, אם יש לקרע גם אותה למראה עיר הקדש והמקדש. במקומה התעטף ב'טלית גדול', אשר אינה נחשבת כמלבוש והיא ודאי לא בת קריעה. לאחר שחלף בשער יפו קרע את בגדו כדין, תוך שהוא חוזר על הפסוק מספר ישעיהו: "ציון מדבר היתה ירושלים שממה". כשהגיע אל הכתל המערבי לא קרע שנית. דומם עמד ליד הכתל, דמעות חמות זולגות מעיניו. שעה ארפה שפך את תפלתו, עם שנהר שלא לדחק את אצבעותיו בין אבני הכתל, מתוך חשש לביאה במקצת.

משם פנה לסיור בעיר העתיקה, בלוינת רבי אשר זליג מרגליות, המקבל הירושלמי המפרסם. שעה קלה התעכב בבית הכנסת העתיק בית אל, מקום תפלתו של המקבל רבי שלום שרעבי. אותה שעה רחשו שפתותיו דברי תורה. מכאן יצא לחצר ואף ירד אל הבור, אשר ממנו מגיעים למערה מסתורית, מקום בו התבודדו לפני חכמי הקבלה 'המכנים', כמו רבותינו רבי ישראל יעקב אלגאזי, בעל ה'קהלת יעקב', בנו המהרי"ט אלגאזי והחיד"א. נפר עליו כי הוא נרגש להיות במערה שבה התפללו קדושים אלה, משל צרופי השמות שיחדו עוד מרחפים באויר המקום.

ח) דנת מלך גרר בחלום הלילה - הנפטר בא אל החזון איש

רק שמונה שנים לאחר הסתלקותו של רבנו נתן פמבי לספור שלהלן, ספור הנחשב כחריג וכיוצא דפן ברשימת הספורים המספרים על מרן ה'חזון איש' זכר צדיק לברכה.

הספור עצמו התרחש תשע שנים קודם לכן, שנה קדם לפטירתו של רבנו.

וכך מספרת הדמות המרכזית שבספור המעשה, יעקב פלדמן, ליד דניאל, כפר שבמחוז מרמרוש שבהונגריה:

בן שבע עשרה הייתי כשעזבתי את בית הורי ועקרתי ל"אלמשפיזטי", עירה הונגרית קטנה. מהר מאוד שכחתי את החנוך שקבלתי בבית. השתדלתי להסתיר את יהדותי גם מאימת הצוררים, שרדפו את היהודים, אך זכלתי להמשיך בכך עד לשנת תש"ד. אז העברתי, יחד עם אחי, לאושביץ. בנסים שרדתי את אושביץ, ממנה העברתי לטריזנשטט שבצ'כיה. בתם המלחמה שחררתי מטריזנשטט, אך נשארתי בצ'כיה עד תש"ח, השנה שבה עליתי לארץ ישראל.

כאן נתקתי סופית את כל קשרי עם הדת. לא רק שבת הייתה אצלי סתם יום של חל, עבדתי גם בראש השנה וביום הכפורים.

ט) אם לא תשוב – תמות בלא עת

הגיע ליל יום הכפורים תשי"ג. אותו לילה עבדתי כהרגלי. משנכנסתי למטתי ונרדמתי, נגלתה לפני בחלום דמותו של אבא, רבי חיים מרדכי זכרונו לברכה. הוא היה נראה כמו בחייו, עטוף בטלית ולבוש בקיטל לבן ומצחצח. הוא קרא אלי: "חזר בתשובה, חזר לדרך שבה חנכת. אם לא תשוב - תמות בלא עת". לא שמתי לב לחלום הנורא, אך הוא חזר ונשנה משך שבוע שלם מדי לילה.

הגיע ליל שבת. עבדתי אז כמנהל המסגריה במוסקר 'טיטניק' שבבראשון לציון. בשעת לילה מאחרת נכנסתי לבית קפה. לאחר שאכלתי ושתיתי חזרתי לביתי. נגשתי כדי להפעיל את מקלט הרדיו. באותו רגע שמעתי קול קורא מאחורי. הקול, שדבר באידיש, נשמע ברור: "געוואלד, דו זינדיגסט ווייטער?" ["אוי ואבוי, שוב אתה חוטא?"]. פניתי לאחורי ולחרדתי ראיתי את דמותו של אבי שנספה באושביץ. גם הפעם היה עטוף בטלית

ובקיטל. הוא המשיך בתוכחתו: "אל תחשב שזה סתם חלום. באתי להזהיר אותך שתחזור בתשובה. בשמים כבר נחרץ דינך למות" - -

נחרדתי מהמראה. דמות אבי נעלמה מיד והשלנה חזרה לחדר. אך הפחד עצר אותי. לא עשנתי ולא פתחתי את הרדיו...

במוצאי שבת כבר לא עצרתי כח והלכתי לבתי תאטראות... חזרתי הביתה. אך פתחתי את הדלת ולפני... דמות אבי. שוב עטוף בטלית וקיטל, ממש כבהקיץ. הוא התחנן אלי כי אתקן את דרכי, תוך שהוא מטעים כי זו אזהרתו האחרונה - - -

קמתי למחרת, ביום ראשון בבקר, והלכתי אל המוסך. לאחר שערכתי חלקת עבודה בין הפועלים שמתים את פני לבני ברק, אל ה'חזון איש', עליו שמעתי רבות. התכוננתי לספר לו על החלום ולבקש עצה מפיו.

"אוי ואבוי, אתה עובד בשבת, בראש השנה ואפלו ביום הכפורים, ולאביך אין מנוחה בעולם העליון. נגזרה עליו מיתת כרת". במלים אלו קדם אותי הרבי, אך עברתי על מפתן חדרו, עוד טרם פתחתי את פיו...

הוא גמר את דבריו והמשיך בתנוחתו, כמו מנמנם על כסאו וראשו שעון בין שתי ידיו. עמדתי נבוך ונסער: מהיכן הוא יודע?...

כמה רגעים של מתח חלפו. הרב פתח לפתע את עיניו ואמר:

"בזכות מצנה גדולה שעשית אי פעם בילדותך יוסיפו לך במקום ימים ושנים... מעכשו תחזור למוטב ותלך בדרך הישרה, כפי שחנך אותך אביך"...

י) זכות התעסקות במת מצוה במסירות נפש

"האם זוכר אתה מצוה גדולה שעשית בנעורייך", שאל אותי הרבי.

השבתתי כי אף שהייתי מחלל שבת לא עשיתי רע לאיש מעולם,
ואפלו צדקה נתתי...

אך לרבי זה לא הספיק. "זה לא מספיק", הסביר לי, "לא בשל
כך תזכה כי יקרעו את גזר דינך".

ואז נזכרתי לפתע. נזכרתי בארוע שהתרחש בהיותי כבן ארבע
עשרה, בערך. אל ביתנו הגיעה אשה שספרה כי בכפר הסמוך מטל
ילד יהודי מת. היא ספרה לאבא כי לא נמצא מי שיטפל בו כדי
להביאו לקבר ישראל. אבא שלח אותי אל הכפר כדי להסדיר את
קבורת הילד. הפעלה היתה כרוכה בסכנה של ממש. בדרךכים
השתוללו פורעים קוזקים. אימת מות אחזה בי כשעברתי יער שלם.
עשיתי, אפוא, את המצוה בשלמות...

למשמע הספור נענע לי ה'חזון איש' בראשו ולא הוסיף לדבר.
יצאתי מביתו, תוך החלטה לשמור תורה ומצוות בשלמות.

יא) מרן ה'סטייפלער': אל ה'חזון איש' בא נפטר מעלמא דקשוט

את הספור המרטיט רשם הרב אליעזר קליין זכר צדיק לברכה,
רבה של קהלת היראים בבאר שבע, אשר נתן לו פרסום בספרו
'קרית ארבע' שעל התורה.

"זהו ספור מפלא, הפלא ופלא, ספור נורא שכמותו לא נשמע",
הגיב לימים בהתרגשות מרן ה'סטייפלער' זכר צדיק לברכה,
כאשר הגיע הספור לאזניו.

באותו מעמד הוסיף את הסברו לתהליך המפלא של הספור:
"כידוע באו אל ה'חזון איש' נשמות. נראה שאביו של יהודי זה
בא אל ה'חזון איש' מעלמא דקשוט. הוא ספר לו על בנו ואף בקש
ממנו לתקן את בנו"...

"זהו ה'פשוט' של הספור", סים מרן ה'סטייפלער' את דבריו.

(הגדה של פסח - החזון איש)

(יב) לשון הזהר הקדוש מעורר

**לשון הזהר הקדוש מעורר יותר מכל מאמרי חכמינו
זכרונם לברכה.**

(מעשה איש, למרן הגאון הקדוש בעל החזון איש זכר צדיק לברכה)

**(יג) המקבל המפלא רבי שאול חיים בן רבי אליהו
הפהן דוויף זכר צדיק לברכה**

**ד' טבת – יאר צייט (הילולא) דהמקבל המפלא רבי שאול
חיים בן רבי אליהו הפהן דוויף (תרצ"ג)**

הרב השד"ה (-שאול"ל דווי"ף הכה"ן) נודע בספרו איפה –
שלמה על האוצרות חיים. ולכבוד יום היאר צייט (הילולא) נעתיק
איזה דברים מעוררים מהקדמתו לספרו:

**(יד) על ידי למוד חכמת האמת הם מתבררים יותר
ומתקרבת הגאולה**

**על ידי למוד זה של חכמת האמת מתבררים החסד
וגבורה עם הלבוש שלהם, שכל הגליות הם כדי לברר החסד
וגבורה והלבוש שלהם. ואחר שיתבררו אז יהיה השם אחד כו',
כי בגליות מצרים לא נתבררו כי אם לבוש שלהם שהם ' אה"ה
כמנין רד"ו ... ונשארו החסד וגבורה עצמם להתברר בשאר גליות,
כמבאר בספר אוצר חיים על התורה. ועל ידי למוד חכמת האמת
הם מתבררים יותר ומתקרבת הגאולה ... על ידי למוד הקבלה
עולה המלכות עד דיקנא דאריך אנפין ששם הוא שרש אדנ"י
במלואו (- תרע"א) ... ואז יהיה השם אחד ושמו אחד ביחודא שלים
דלא פסיק כמו חכמה ובינה עלאין.**

**(טו) כי מי שעוסק דוקא בנגלה ולא בזהר הקדוש נקרא
לא עבדו**

וכתב בספר הקנה הקדוש על הפסוק "ושבתם וראיתם כו'
לאשר לא עבדו", **כי מי שעוסק דוקא בנגלה ולא בזהר הקדוש**

נקרא לא עבדו, גם אינו נקרא תלמיד חכם רק בשם תלמיד, כי שם חכם אינו רק על חכמה הפנימית יעוין שם...

וכיון שיצדעת כמה גדולה מעלת למוד חכמת האמת כו'... ינדע גדל החיוב וגדל השכר למי שלומד הקבלה, **כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עלמין**, וכל שכן אם יזכה ללמוד ולהבין פרוש מאמר אחד, יעשה בו תקון למעלה בשעה אחד מה שלא יעשה בלמוד הפשט שנה תמימה.

(לשון הפסא מלך, תקוני זהר מ"ג)

טז) השל"ה: העוסק במעשה מרפבה אינו פוסק אפילו לאמן יהא שמייה רבא, לא יסיח דעתו מהענין אשר עוסק עד גמר אותו הענין, ואין צריך לומר שלא ישיח חס ושלום שום שיחה בטלה

ולענין חמר אסור המפסיק באמצע למוד הקבלה הן עוד נביא מה שכתב השל"ה... **העוסק במעשה מרפבה אינו פוסק אפילו לאמן יהא שמייה רבא** כו'. על כן העוסק בחכמת הקבלה צריך שלא יסיח דעתו מהענין אשר עוסק עד גמר אותו הענין, ואין צריך לומר שלא ישיח חס ושלום שום שיחה בטלה כו'... אשרי שומר פיו ולשונו ובתורת השם יהגה עד כאן לשון (השל"ה). ומכאן אתה למד גדלת שכר החכמה הזאת, כי מרבה מדה טובה.

יז) קדם כל למוד ימסר עצמו על קדשת השם פי זה מועיל מאד

וכדי שיוכל להעלות למודו למעלה ריח ניחוח להשם, **קדם כל למוד ימסר עצמו על קדשת השם פי זה מועיל מאד** כמו שכתוב בשער הכוונות כי עתה בזמננו בעוונותינו הרבים אין יכלת לעשות זווה כתיקונו למעלה, ולסבה זו הקץ מתארך כו' אמנם עם כל זה יש קצת תקון במה שנמסר נפשנו על קדושת השם בכל לב, כי על ידי כן אפילו אין בנו שום מעשים טובים והרשענו עד להפליא, הנה על ידי מסירת נפשנו להריגה מתכפרים עוונותינו כלם ויש בנו יכלת

לעלות עד אִמָּא עֲלָאָה כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה גְדוֹלָה
תְּשׁוּבָה שְׂמוּגָעַת עַד כֶּסֶא הַכְּבוֹד ... עַד כָּאן דְּבִרְיֵוּ...

(אסרי לגפן ד' טבת להרב יודה שנקלד תשס"ה)

יח) בַּף הַחַיִּים: לְמוּד שְׁעָה אַחַת בְּקַבְּלָה תוֹעִיל לְאָדָם יוֹתֵר מִלְמוּד שָׁנָה אַחַת בְּפִשְׁט

למוּד הַתּוֹרָה, עַיִן לְהַפֵּךְ הַחַיִּים זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה בְּאַרְחַ חַיִּים (סימן
קנ"ה אות י"ב) מֵה שֶׁכְּתוּב מִשֵּׁם הַמְּקַבֵּל הַשֵּׁם כֶּסֶא מֶלֶךְ זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה
דְּלְמוּד שְׁעָה אַחַת בְּקַבְּלָה תוֹעִיל לְאָדָם יוֹתֵר מִלְמוּד שָׁנָה אַחַת
בְּפִשְׁט, וְסִיִּים הוּא זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה דְּמִי שְׁאִין לוֹ יָד בְּקַבְּלָה הָרִי זֶה
יִלְמַד בְּסִפְרֵי הַזֵּהר הַקְּדוּשׁ עַד כָּאן עַיִן שֵׁם וְכֵן רְאִיתִי שֶׁכְּתַב
כְּמַדוּמְנֵי הַגָּאוֹן רַבֵּי יוֹסֵף חַיִּים דָּוִד אֶזוּלָאִי (הַחִיד"א) זְכוּתוֹ יִגֵּן
עֲלֵינוּ בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, דְּלְמוּד הַזֵּהר מְלָה בְּמְלָה וּבְכֹנָה מוֹעִיל
כְּמוֹ לְמוּד הַקַּבְּלָה.

יט) מִי שֵׁיִשׁ לוֹ מִחַ בְּקַדְקָדוֹ הֵן בְּעוֹדְנוֹ חַי יְרוּץ לְקַבֵּעַ עֵתִים בְּסִפְרֵי הַזֵּהר בֵּיוֹם וּבְלֵילָה.

וְעַל כֵּן מִי שֵׁיִשׁ לוֹ מִחַ בְּקַדְקָדוֹ הֵן בְּעוֹדְנוֹ חַי יְרוּץ לְקַבֵּעַ
עֵתִים בְּסִפְרֵי הַזֵּהר (שְׁנַדְפֵּס בְּנִקּוּד) הֵן בֵּיוֹם אוֹ בְּלֵילָה לְשֵׁם
שְׁמַיִם, וְעַל יְדֵי זֶה יִזְכֹּךְ נִשְׁמָתוֹ הַפְּלֵא וְפִלְא, וְיִזְכֶּה לַחֲזוֹת בְּנַעֲם
הַשֵּׁם לְעוֹלָם הַבָּא. וְכִבֵּר גַּם יְדוּעַ מֵה שְׁאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֹנָם
לְבִרְכָה דְּרַק עַל יְדֵי לְמוּד הַנִּסְתָּר וְסִפְרֵי הַזֵּהר תְּבוּאָה הַגְּאֻלָּה וְיִצְיָלוּנוּ
הַשֵּׁם מִכַּמְהָ פְּגָעִים וּגְזָרוֹת רְעוֹת וְכוּ'.

(אָרְץ נוֹשָׁנָת, סְגָלוֹת וּתְפִלוֹת לְהַרְבֵּי אַבְרָהָם בֶּן יַעֲקֹב הַכְּהֵן)

כ) עַל יְדֵי לְמוּד הַנִּסְתָּרוֹת אֶפִּילוֹ שְׁעָה אַחַת כָּל מֵה שֵׁיִלְמוּד בְּפִשְׁט מִתְעַטֵּר בְּאוֹתוֹ הַלְמוּד

שֵׁם: "תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שֶׁבַע שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנִיךָ נְעֻמוֹת בִּימִינֶךָ
נֶצַח" כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ זְכוּרֹנָם לְבִרְכָה דְּבִזְמַן דְּיֵשׁ יַחּוּד עֲלִיוֹן הַזְּמַן מְסֻגָּל
בְּרָזִי הַתּוֹרָה וְכִתְבֵי הַרְבֵּי אֱלִי"ע זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה בְּהַקְדַּמַת סִפְרוֹ דְּעַל
יְדֵי לְמוּד הַנִּסְתָּרוֹת אֶפִּילוֹ שְׁעָה אַחַת כָּל מֵה שֵׁיִלְמוּד בְּפִשְׁט מִתְעַטֵּר

באותו הלמוד יענין שם. וזהו תודיעני ארח חיים שהוא רמז לרזי התורה דעל ידי זה יזכה לאור באור החיים הנצחיים בגן עדן של מעלה.

(באר לחי להגאון הצדיק שלום עגיב, ליוורנו שנת תרח"ם לפרט קטן על ידי אליהו בן אמוזג ס"ט)

כא) נתיב התורה הוא שירגיל עצמו לקרא בספר הזהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים

בכלל נתיב התורה הוא שירגיל עצמו לקרא בספר הזהר הקדוש, וטוב ומועיל הוא גם לבחורים, ובפרט מוסרי הזהר הקדוש שלשונם הקדושה משפיע מאד לטובה על הנפש, וכמדמני שיצא ספר שבו ערוכים רק מוסרי הזהר הקדוש שאפשר להבינם בנקל, וכמו כן מלקטים הם ב"חק לישראל", כי כל קטעי הזהר הקדוש אשר שם הנם קטעים מוסריים.

וכידוע שלמוד הזהר הקדוש מועיל מאד לקדש את נפש האדם, ולכן טוב שיקרא בזה כמה דפים בכל יום בהתלהבות, וללא ספק שיפעל בו למוד זה להתייש יצרו הרע, כי גם הגירסא ללא הבנה בספר הזהר הקדוש מועילה לשמה מאד כמבאר בספרים הקדושים, וכל שכן כאשר קורא מוסרי הזהר בלשונו ומבינם בודאי שיועיל מאד.

כב) סגלה לטמטום הלב – "זהר" הוא מלשון הארה שמאיר במקום חשוף וכו', כי מה אכפת לו לקורא אף שאינו מבין, אפלו הכי הוא סגלה.

והנה לשונו של הספר "מאה שערים" (אמרי קדש): טמטום הלב הוא שנעשה הלב אבן, יש לזה עצה היעוצה, והבחירה ביד האדם, והיא ללמד ספר הזהר, כי "זהר" הוא מלשון הארה שמאיר במקום חשוף וכו', כי מה אכפת לו לקורא אף שאינו מבין, אפלו הכי הוא "סגלה".

והרב מקאמרנא (נתיב מצוותיך, שביל התורה א' סימן לא) כותב בענין מעלת למוד הזהר: וראוי לקבץ עצמו ללמוד 5 דפים זהר בכל יום, והוא תועלת גדול ותקון גדול לנפש להאירה ולזכרה, ולכלות קוצים מדות רעות ותאוות רעות, לזכות לנעם השם, וכן נתן מרון האר"י תקון לבעל תשובה שיאמר 5 דפין זהר או תקונים בכל יום.

(אור לנתיבתי, הרב יעקב ישראל לוגאסי תשס"ה הנתיב הששה עשר - נתיב המוסר)

[ביום דרך פרשת בחקותי להגאון העדיק יחיאל מיכל זילבער שליט"א]

(כג) יש ב' מיני למוד בתורה האחד למוד והבנת סודות התורה והחכמה הפמוסה בה ועל זאת אמר אם בחקותי תלכו

בקרבן אהרן על תורת כהנים וזה לשונו: שיש ב' מיני למוד בתורה האחד למוד והבנת סודות התורה והחכמה הפמוסה בה ועל זאת אמר אם בחקותי תלכו, ולפי שבזה הלמוד מעולם לא ישג הסוף והתכלית בו שכל מה שישגי האדם מזה עדין יש בה יותר ויותר באפן שתמיד האדם הולך בה, כי כל עוד שלא ישג תכלית התנועה לא נפסק התנועה ולזה אמר בלמוד זה תלכו ואמרו זכרונם לברכה עמלים לפי שהוא טרח גדול ודבר קשה ההשגה, והב' הלמוד בפשטי התורה ובהבנת הדינים והמצוות לעשותם כתיקנם ולזה הלמוד קרא שמירה שהוא שמירת הדין וההלכה בלב כדי לעשות אותו שלא עם הארץ חסיד הנה זה פרושו כפי גרסת רש"י זכרונו לברכה והרא"ם זכרונו לברכה.

אבל כפי גרסת ספרינו דגריס כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם הרי מצוות אמור אין אנו צריכים לזה, אלא שהמצוות להיותם נחלקים לשנים השמירה מעשות מה שנצטוינו שלא לעשות והשנית העשיה במה שנצטוינו לעשות והם מצוות עשה ומצוות לא תעשה, על זה אמר כשהוא אומר ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם הרי מה שיצטרך לומר במצוות שהוא לא

תעשה ועשה אמור, ואם כן מה אני מקים אם בחקותי תלכו שתהיו
 עמלים בעיון התורה וקרא לעיון התורה הליכה כפי זה לפי שאין
 התכלית בלמוד הלמוד אלא המעשה הוא התכלית ואם כן בהיות
 האדם לומד ועמל בתורה הוא הולך להשיג תכלית חוצה לו והוא
 המעשה עד כאן לשונו. המבאר מדבריו **דיש שני אפנים לפרש
 לשון הליכה האמור בעמל התורה חדא למוד והבנת סודות
 התורה והחכמה הכמוסה בה**, ועוד יש בה עמל העיון שתכליתו
 המעשה ועל ידי שלומד ועמל בתורה הוא הולך להשיג התכלית
 שהוא המעשה. (טז)

כד) למוד הנסתר נקרא בלשון "טיול" בפרדס

הגאון רבי יצחק הוטנר זכר צדיק לברכה אמר לי באחד
 השיחים שלמוד הנגלה נקרא בלשון "הליכה" ואלו למוד הנסתר
 נקרא בלשון "טיול" בפרדס (עין רמב"ם פרק ד' מהלכות יסודי התורה הלכה
 י"ג).

כה) הגר"א: טיול בפרדס הינו סתרי תורה

ומובא ברמ"א יורה דעה (סימן רמ"ו סעיף א') שלמוד שאר
 החכמות הוא הנקרא טיול בפרדס ואין לאדם לטייל בפרדס רק
 לאחר שמלא כרסו בבשר ויין והוא לידע אסור והתר ודיני המצוות,
 ובבאור הגר"א שם סעיף קטן י"ח שחלק בלשון חריף על הרמ"א
 והרמב"ם ומפרש הגר"א שטיול בפרדס הינו סתרי תורה.

והסביר שהליכה היא אל מקום מסוים וצריך הוא להגיע אל
 מטרת הליכתו וכן יודע הוא להעריך אם הוא מתקדם אל היעד
 וכמה מהלך דרכו, כן למוד הנגלה הוא להגיע אל התכלית שהוא
 אסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא ויודע הוא להעריך מהלך עיונו
 ותלמודו היכן הוא עומד בדרכו אל המטרה, מה שאין כן טיול
 מעצם טיבו אינו חותר להגיע לשום מקום אלא יכול הוא לטייל
 להנאתו הלוך ושוב. והוסיף בחן שיחתו אבל על כל צעד ושעל הוא
 שואף אור צח המחיה נפשו, כן הוא למוד סתרי תורה שאינו
 חותר להגיע לתכלית מסוים ואפשר יעסק בעמק עיונו ברצוא

ושוב אבל שואף אל עמק נשמתו אור צח המטהר ומרומם
את נפשו ודברי פי חכם חן.

(ביים דרך)

**כו) יש מעלה באמירת קטעי זהר אף על פי שלא מבין
מה שקורא**

והנה בהיותי בזה נקדים ונאמר שפשוט הדבר שאין לטען
דלעגן למוד הזהר (הנמצא בתקון) כל מי שלא מבין כלל בסתרי
תורה לכאורה אין לו תועלת בקריאתו, ומסתמא הרי עדיף שילמדו
דבר שהם מבינים וכו', כי כבר גלו לנו רבותינו ממש איפכא בזה,
וכמו שכתב הרב חיד"א זכרונו לברכה להדיא (שם) בזה הלשון
"והתקון הלז בנוי ומשכלל על פי הסוד, רוח יזרעו, כי הגם כי
לא ידעו רזי התורה מכל מקום חיובא רמיא עליהו ללמד
הסדר הלז בכלל כל ישראל", עד כאן לשונו.

ושוב ידועים הם דברי החיד"א זכרונו לברכה מה שכתב בספרו
מורה באצבע (אות מד) וזה לשונו "למוד ספר הזהר מרומם על כל
למוד בשגם לא ידע מאי קאמר, ואף שיטעה בקריאתו הוא
תקון גדול לנשמה וכו' עין שם. וכן בספרו שם הגדולים (ערך ספר
הבהיר) האריך בזה.

**כז) אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמוד, אין טענה זו
פוטרתו ליום הדין כי יכול הוא ללמוד במו שיוודע**

ומצאתי שגם בספר פלא יועץ (ערך זהר) כתב בחשיבות
הענין של למוד הזהר אף על פי שאינו מבין את מה שקורא
וזה לשונו, "למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש,
ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא
חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו עלי
אהבה וכו', הא למה הדבר דומה, לתינוק קטן שאינו יודע דבר
ומדבר חציין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו
לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו

חבה בתורה ורוצה ללמד אך אין דעתו משגת, או אין לו מי שילמדנו, ולומד כמה שיוצע, בודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו הנה פי כן אין מקום פטור למי שאינו יודע ללמד, אין טענה זו פוטרתו ליום הדין כי יכול הוא ללמד כמו שיוצע. עד כאן תכן דבריו עין שם.

עוד ראיתי בשאלות ותשובות וישב הים (חלק ב' סימן י"ב) שהזכיר את מה שכתב מורנו הרב רבי יעקב צמח זכרוננו לברכה בענין חג השבועות בפרט, לאחר שהזכיר שם את סדר הלמוד כתב בזה הלשון "ואחר כך צריך לקרות בספר הזהר אף על גב דלא ידע מאי קאמר, כי תקון גדול ועצום מאד למטרוניתא ולנשמתו כנודע מכמה טעמים. עד כאן לשונו.

וכן כתב בספר פסא מלך על התקונים (תקון מ"ג אות ס') וזה לשונו "כי למוד הזהר בגירסא בעלמא בונה עולמות וכל שכן אם יזכה ללמד ולהבין פרוש מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת שלא יעשה למוד הפשט שנה תמימה עד כאן לשונו. ושוב מוכח בנדון דידן שודאי ראוי לנו ללמד בליל שבועות בתקון המתקן לנו מפי רבותינו הקדושים, וחלילה לנו לומר שיסדו אותנו עבור בעלי בתים ועמי ארצות שאינם יודעים איך ללמד, כי ראינו ממש ההפך שמיוחד ומסגל ביותר לבני תורה ובמיוחד למבינים בתורת הנסתר. ובכך ישלימו את התקון הראוי לאותו לילה. ואין לטען ולומר מכיון שאינו מבין בדברי הזהר אין בו שום תועלת באמירתו וזה אינו כדפרשנו. והנה למוד התקון בליל שבועות יסודתו בהררי קדש ונתיסד על אדני פז על פי הרשב"י והאר"י זכרוננו לברכה, וכיון שהם יסדו ותקנו מנהג זה ודאי שהם יקבעו את הלמוד הראוי והמסגל לאותו לילה, ולכן לא נוכל לבנות במות לעצמנו וכו'.

(בנים חביבים – דף תכ"ה הרב אליהו הלוי ינאי תשס"ד ליקווד)

– פֶּרֶק לֹא –

הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי סְלִימָאן אֱלִיהוּ מְנִי זְכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָה

א) בְּרֶפֶת אֱלִיהוּ תִשְׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם – לְהֵרֵב הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ
סְלִימָאן אֱלִיהוּ מְנִי זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמוֹן

הַקְדָּמָה מֵהַמַּגִּיה נר"ו

יִשְׁתַּבַּח הַבּוֹרָא וְיִתְפָּאֵר הַיּוֹצֵר יֵשׁ מֵאֵין בְּחֻכְמָה וְעִשָּׂה הַכֹּל
בְּתִבּוּנָה וּבְחֵר בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים לְהִיּוֹת תְּרוּמַת וּסְגֻלַת הַנְּבִרָאִים
וְהַנְּחִילָנוּ חֻמְדָּה גְּנוּזָה וְיִקְרָה, חֻכְמָה מִפְּאֲרָה לְיִהוּדִים הַיְתֵה אֹרְהָ זֹ
תוֹרָה לְעַבְדָּה וּלְשִׁמְרָה.

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לְכְבוֹדוֹ וְהַבְּדִילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ
תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכָנוּ הַרְחֵמֵן הוּא יִפְתַּח לְבָנוּ בְּתוֹרָתוֹ
אָמוֹן כֵּן יִהִי רָצוֹן.

מָה אָשִׁיב לַהֲשֵׁם כָּל תְּגִמּוּלוֹהִי עָלַי, אֹדָה הַשֵּׁם מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ
רַבִּים אֶהְלָלָנוּ עַל שֶׁחֲחִינּוּ וְקִיְמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזָמַן הַזֶּה.

בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אֹדִיעַ נְאֻמָּנָה עַל אֹדוֹת הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁל
מוֹרֵינוּ וְרַבֵּינוּ וְעֵטְרַת רֵאשֵׁנוּ חֲסִידָא קְדִישָׁא הַמְּקַבֵּל הָאֱלוֹהִים כְּבוֹד
מוֹרֵינוּ הַרְבֵּי חֲכָם רַבִּי אֱלִיהוּ סְלִימָאן מְנִי זְכָרוֹנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם
הַבָּא זְכָר צַדִּיק וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָה כִּי הִזָּה גְּנוּז וְצָפוֹן בְּכַתֵּב יָד אֶצֶל הַגָּאוֹן
מוֹפֵת דּוֹרְנוּ מֶרֶן הַמְּקַבֵּל הָאֱלוֹהִים חֲכָם רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זְכָר צַדִּיק
וְקָדוֹשׁ לְבִרְכָה וְחֻלֵּק מִמֶּנּוּ אֶצֶל הַרְבֵּי הַגָּאוֹן חֲכָם רַבִּי עוֹבְדָה הַדְּאָה
שְׁלִיט"א חֵבֶר הַרְבֵּנוֹת הַרְאֵשִׁית לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוּאֵיל בְּטוֹבוֹ לְמִסֹּר
לָנוּ אוֹתוֹ בְּכַדִּי לְהוֹצִיאָו לְאוֹר וְעוֹדֵד וְזָרָז אוֹתָנוּ לְהוֹצִיאָו שְׁעָה אַחַת
קִדְּם בְּכַדִּי לְהַבִּיא תוֹעֵלַת לְרַבִּים שִׁיְהֵנוּ מֵאוֹרוֹ וּכְבֹר הוֹצִיאָ לְאוֹר

חלק מהם בפרט החדושים על הקדמת רחובות הנהר בספרו דעה והשכל הנלוים עם ספר שאלות ותשובות ישכיל עבדי, שלם השם פעלו ותהי משפרתו שלמה אמן. וצרפתיים וחברתיים יחד והיו לאחד וחלקתים לשני חלקים, חלק א' הוא סובב והולך לבאר ספר עולת תמיד ושער הפונות ויחוד המרכבה וחלק מהסדור, וחלק ב' סובב והולך על תקון חצות ונהר שלום והקדמת רחובות הנהר והסדור ושער המצוות וסדר מערכות ופסק של שמטה וכו'.

ומיתר להסביר על ערך הספר הקדוש הזה כמה תועלתו רבה שפותח עינים לכל אחד שוננס בקדש לסדר הקבלה והיה נתקל בכמה קשיות והיות מפרק אחד על משנהו וכבוד מר"ן המחבר זכרונו לחיי העולם הבא זכר צדיק וקדוש לברכה סלל לנו דרך קלה וישרה להבין עמק הענינים על בורים ומזה נראה כמה כחו גדול וכמה השקיע מרבית זמנו ימים ולילות בכדי לעמד על מדותן של דברים וזה חלק אחד מששים ספרים שחבר אותם ונפלו בידי האויב בירושלים העתיקה וזה חלקנו שהשם יתברך זכנו להוציא לאור שארית הפליטה וידוע מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה על שלשה דברים העולם עומד זה הראשון ואחריו מתעתדים עוד ב' ספרים טובים השנים, השני מערכות והשלישי פרוש על עץ חיים ומבוא שערים ואוצרות חיים ואנו תקנה שכל אחד יתן ידו ויביאו האנשים בידם כיד השם הטובה עליהם בכדי להעלותם על מכבש הדפוס ויפה שעה אחת קדם וזה בנדאי מקרב הגאולה.

וחובה מטלת על כל אחד מישראל ללמד חכמת הקבלה כמו שחובה מטלת עליו ללמד פשט התורה ולא יכול לפטר את עצמו בלמוד הפשט לבד כמו שכתב הרב פסא מלך בתקון ל' וזה לשונו נתיב תנניא זה המאמר הביאו מוריניו הרב חיים ויטאל זכרונו לברכה בהקדמתו לעץ חיים להודיע כמה גדל החיוב על הלומדים החרדים לדבר השם, ללמד קבלה, וענשם כמה גדול אם אינם לומדים, כי יעשה בשעה אחד בלמוד הקבלה מה שלא יעשה בלמוד חדש ימים בפשטי התורה ומפרש כל זה בספר הזהר פי גדול כחה לקרב הגאולה ואם לא ילמדו ווי לון

דְּגַרְמִין עֲנִיּוֹתָא שְׁלֵא תֵאמֵר כְּמָה עֲשִׂירִים יֵשׁ שְׂאִין מִקְפִּידִים אִם יבוא מְשִׁיחַ אוֹ לֹאוּ כִּי יֵשׁ לָהֶם עַל מָה שְׂיִסְמְכוּ וְיִשְׁימוּ זֶהב כֶּסֶלָם לָזֶה אָמַר דְּגַרְמִין עֲנִיּוֹתָא יִשְׁתַּוְּקוּ וְלֹא יִמְצָאוּהוּ.

וְכַתֵּב עוֹד בְּתַקוּן מ"ג וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: טַב לִיָּה דְלֵא יִתְבַּרֵי וְלֵא יוֹלִיף הֵהִיא אוֹרִיתָא דְבִכְתָּב וְדַבְעַל פֶּה אִם הִיָּה עִם הָאֶרֶץ יוֹתֵר טוֹב לוֹ כִּי אֵינּוּ פּוֹגֵם אִם אֵינּוּ לוֹמֵד קִבְלָה כִּי אֵין לְטַיִל בְּפִרְדָּס קִדָּם שְׂיִמְלֵא כְּרִסוֹ בְּשֵׁר וְיִין אֲבָל מֵאֵן דְּאוֹלִיף תּוֹרָה שְׂבִכְתָּב בְּשֵׁר לְחֻמָּה שֶׁל תּוֹרָה וְשִׁתָּה יִין תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה עֲנִשׁוּ כָּל כֹּף גְּדוֹל אִם לֹא יִלְמַד קִבְלָה וְאֶדְרַבָּה פּוֹגֵם בְּלַמּוּדוֹ וְטַב לִיָּה דְלֵא יוֹלִיף לֵה כִּי אַחְזֵר עֲלֵמָא לְסוּד שְׂבִירַת הַכְּלִים שְׂמַגְבִּיר הַקְּלָפוֹת וְגַרְמִין עֲנִיּוֹתָא וְזֶה גֵרָם הַגְּלוּת. וּמִי שְׂיִכּוֹל לְקַנּוּת לוֹ רַב שְׂיִלְמַדְנוּ קִבְלָה, אוֹ מַחְבֵּר, אוֹ מִתּוֹךְ סְפָרִים, וּמִתְרַשֵּׁל, גּוֹרָם אֶרֶךְ גְּלוּתָא.

וּבְפִרוּשׁ אָמַר אֵלֵיהּ זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה לְרִשְׁבִי עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם דְּבַהֲאֵי סִפְרֵי הַזֵּהֵר יִתְפָּרְקוּן מִן גְּלוּתָא כַּד אֲתַגְלִיָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמֵיָא וּבִיָּה יִפְקוּן מִן גְּלוּתָא, וּמַגְדֵּל הָעֵנֶשׁ שְׂכַתֵּב רַחֲמֵנָא לִיְצֵלָן "וּוִי לִיָּה טַב לִיָּה דְלֵא יִתְבַּרֵי וְלֵא יוֹלִיף", מְמַנּוּ יוֹדַע גְּדֵל הַחַיּוֹב וְגֵדֵל הַשְּׂכָר לְמִי שְׂלוֹמֵד קִבְלָה, כִּי לַמּוֹד הַזֵּהֵר בְּגִירָסָא בְּעֲלֵמָא בּוֹנָה עוֹלָמוֹת וְכָל שְׂכָן אִם יִזְכֶּה לְלַמַּד וּלְהַבִּין פְּרוּשׁ מֵאָמַר אַחַד יַעֲשֶׂה בּוֹ תַקּוּן לְמַעַלָּה בְּשַׁעָה אַחַת מַה שְּׁלֹא יַעֲשֶׂה בְּלַמּוּד הַפְּשֻׁט שְׁנָה תְּמִימָה.

(ב) אֵלָא וְדֵאֵי לַמּוֹדוֹ כָּל הַשְּׁנָה אֵינּוּ כְּלוּם, אִם אֵינּוּ מַעֲטָרוּ בְּיוֹם אַחַד בְּלַמּוּד הַקִּבְלָה כִּי שְׂקוּל הוּא כְּפִנְגָּד כְּלָם

וְאֵין צֶרֶךְ לְהֶאֱרִיךְ בְּרֵאִיוֹת לָזֶה הַמְּכַרְשִׁים מִפִּי גְבוּרוֹת הַקְּדוּשׁ עֲלִיוֹן הָאֵר"י זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא גַם מֵאָמַר זֶה מוֹרָה בְּאַצְבַּע כָּל דְּבָרֵי הָרַב זְכוּרֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הֵבֵא לְמַדְקָדֵק בּוֹ כִּי קַיָּם לָן תּוֹרָה מְגַנָּה וּמַצְלָה אֲפִילוֹ בְּעֵידָנָא דְלֵא אֲתַעֲסַק בָּהּ וְאֵיךְ אָמַר טַב לִיָּה דְלֵא יוֹלִיף הֵהִיא אוֹרִיתָא דְבִכְתָּב וְדַבְעַל פֶּה שְׂהִיא מִשְׁנָה וּגְמָרָא שְׂאִין לָךְ מִדָּה טוֹבָה הֵימְנָה, אֵלָא וְדֵאֵי לַמּוֹדוֹ כָּל הַשְּׁנָה אֵינּוּ כְּלוּם, אִם אֵינּוּ מַעֲטָרוּ בְּיוֹם אַחַד בְּלַמּוּד הַקִּבְלָה כִּי שְׂקוּל הוּא

כנגד כלם וזה שכתוב "וגריס דלא ישתדלון בהון", דוק מינה הא
אם ישתדלון בהון כל אחד כפי יכלתו אפילו יום אחד לשנה תורתו
כלה עושה פרות למעלה וכל שכן אם קובע עת להשם שעה אחת
בכל לילה אז מבטח לו שהוא בן עולם הבא מבני היכלא ויהיה
מרואי פני המלך היושבים ראשונה במלכותא דרקייעא ודי
בהערה זו למי שחננו השם בינה והשפל עד כאן לשונו.

וכתב רבינו מורינו הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא
עוד על מה שכתוב בזהר שיר השירים על הפסוק **"הגידה לי**
שאהבה נפשי" וזה לשונו: זכאין אינון כל דמשתדלון בחכמתא
דמריהון ואינון דדעין ומסתכלין ברזין עילאין בגין דבר נש כד נפיק
מהאי עלמא דהא אסתלקו מיניה כל דינין דעלמא ולא עוד אלא
דמתפתחן ליה תריסר תרעי דאפרסמונא דכיא וכו' חכמתא
דאיצטריך ליה לבר נש למינדע ולאסתכלא ברזין דמאריה חד
למינדע ליה לגופיה ולאשתמודע מאן איהו ואיך איהו ותיקונא
דגופא היאך אתתקון והיאך איהו זמין למיעל בדינא קמיה מלכא
דכולא וחד למינדע ולאסתכלא ברזין דנשמתינ מאי היא האי נפש
דביה, ומאן אתנא, ועל מה אתי בהאי גופא טפה סרוחה, דהיום
כאן ומחר בקבר. וחד לאסתכלא בהאי עלמא, ולמנדע עלמא
דאיהו ביה, ועל מה יתתקון. ולבתר, ברזין עילאין דעלמא דלעילא,
לאשתמודעא למאריה. וכל דא יסתכל בר נש מגו רזין דאורייתא.

תא חזי, כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא ידיעה, אפילו אית
ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין ליה מכל תרעי דההוא עלמא.

פוק חמי מאי כתיב הכא, הגידה לי, אימא לי רזין דחכמתא
עילאה, איך אנת רעי ואנהיגת בההוא עלמא עילאה. אוליף לי רזין
דחכמתא, דלא ידענא, ולא אוליפנא עד הכא. בגין דלא אהוי
בכיסופא, בגו אינון דרגין עילאין, דאנא עאל בניייהו, דהא עד הכא
לא אסתכלנא בהו.

תא חזי, מאי כתיב, (שיר השירים א) אם לא תדעי לך היפה בנשים,
אם אנת אתיא בלא ידיעה, ולא אסתכלת בחכמתא, עד דלא תיעול

הכא, ולא ידעת ברזין דעלמא עילאה, צאי לה, לית אנת כדי למיעל
הכא בלא ידיעה, צאי לה. גם בפרשת פקודי (דף רמז): וזה לשונו: האי
חיותא קדישא קיימא כד נשמתא סלקא ומטאת לגביה, כדין שאל
לה ברזא דחכמתא דמאריה, וכפום ההיא חכמתא דרדיף אבתרה
ואדבק (ספרים אחרים: בה), הכי יהבי ליה אגריה. ואי יכיל לאדבקא
ולא אדבק, דחי ליה לבר, ולא עיילה, וקיימא תחות ההוא היכלא
בכסיפו, וכד נטלי גדפייהו, אלין שרפים דתחותה, כדין כלהו בטשי
בגדפייהו, ואוקדון לה ואתוקדת ולא אתוקדת, וקיימא ולא
קיימא, והכי אתדנת בכל יומא, נהירת ולא נהירת.

ואף על גב דעובדין טבין אית לה, בגין (בראשית קל"ב) דלית
אגרא בההוא עלמא, כאינון דמשתדלי בחכמתא, לאסתכלא
ביקרא דמאריהון, ולית שיעורא לאגרא, דאינון דידיעי חכמתא,
לאסתכלא ביקרא דמאריהון. עד כאן לשונו.

ואין ספק כי לכאורה ישתומם בראותו מה שכתב בשני
המאמרים הנזכר דאף על גב אית ביה עובדין טבין סגיאין, מפקין
ליה מכל תרעי דההוא עלמא. ואתדנת בכל יומא.

**ג) אוי להם מעלבונה של תורה שאינם עוסקים בחכמת
הקבלה, הם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות
לבוא לעולם, אוי לאזנים שפך שומעות ואוי לעינים שפך
רואות, פי הפל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו
מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועכוב כל דבר טוב**

עוד כתב וזה פרוש המשנה, אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום
ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות
מעלבונה של תורה, כי בלי ספק בהיותם עוסקים בפשטיה
ובספוריה לבדם היא לובשת בגדי אלמנותה ושק הושת כסותה
הנה אין עלבון תורה גדול מזה, ולכן אוי להם מעלבונה של תורה
שאינם עוסקים בחכמת הקבלה שהיא נותנת כבוד לתורה,
והם מאריכים הגלות וכל הרעות המתרגשות לבוא לעולם, אוי
לאזנים שפך שומעות ואוי לעינים שפך רואות עדותו יתברך

עלינו כמו שכתוב "ואביט ואין עזר ואשתומם ואין סומך" כי הכל תלוי בעסק החכמה הזאת, ומניעתנו מלהתעסק בה היא גורמת אחור ועכוב כל דבר טוב.

ובמדרש משלי על פסוק "לא ירעב השם נפש צדיק", אמר רבי ישמעאל בא וראה כמה קשה יום הדין שעתיד הקדוש ברוך הוא לדון את כל העולם כלו בעמק יהושפט, וכיון שתלמיד חכם בא לפניו אומר לו כלום עסקת בתורה, אמר הן אומר לו הקדוש ברוך הוא הואיל והודית אמרו לפני מה שקראת ומה ששנית מכאן אמרו מה שקרא אדם יהא תפוס בידו שלא תשיגהו בושה וכלימה ליום הדין. היה רבי ישמעאל אומר אוי לאותה בושה אוי לאותה כלימה.

בא מי שיש בידו מקרא ואין בידו משנה הקדוש ברוך הוא הופך את פניו ממנו ומצרי גיהנם מתגרים בו כזאבי ערב והם נוטלין אותו ומשליכים אותו לגיהנם, בא מי שיש בידו שני סדרים או שלשה הקדוש ברוך הוא אומר לו בני כל ההלכות למה לא שנית אותם אם אומר להם הניחוהו מוטב ואם לאו עושים להם כמדורשו ראשון ראשון.

בא מי שיש בידו הלכות אומר לו בני תורת כהנים למה לא שנית שיש בו טמאת שרצים, טמאה וטהרה, טמאת זבים, וטמאת לדה, ודיני ערכים וכו'.

בא מי שיש בידו תורת כהנים הקדוש ברוך הוא אומר לו בני חמשה חמשי תורה למה לא שנית שיש בהם קריאת שמע תפלין ומזוזה.

בא מי שיש בידו חמשה חמשי תורה אומר לו הקדוש ברוך הוא למה לא למדת אגדה ולא שנית שבשעה שחכם יושב ודורש אני מוחל ומכפר עוונותיהם, ולא עוד אלא בשעה שהן עונין אמן יהא שמיה רבא אפלו נחתם גזר דינם אני מוחל ומכפר עוונותיהם.

בא מי שיש בידו אגדה הקדוש ברוך הוא אומר לו תלמוד למה לא למדת שנאמר "כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא" ואיזה זה התלמוד.

ד) הקדוש ברוך הוא אומר: אין הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבין ועוסקין בתורה ומציצין ומביטין ורואין והוגין בהמון התלמוד כסא כבודי, היאך הוא עומד

בא מי שיש בידו תלמוד הקדוש ברוך הוא אומר לו בני הואיל והתעסקת בתלמוד צפית במרכבה, צפית בגאווה, שאין הנאה בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים יושבין ועוסקין בתורה ומציצין ומביטין ורואין והוגין בהמון התלמוד כסא כבודי, היאך הוא עומד, רגל הראשון במה הוא משתמש שני במה הוא משתמש שלישי וכו' רביעי וכו' חשמל האיק הוא עומד וכמה פנים הוא מתהפך בשעה אחד לאיזה רוח הוא משמש, הברק האיק הוא עומד וכמה פנים של זה נראין בו כתפיו לאיזה רוח הוא משמש. כרוב האיק הוא עומד, גדולה מכלן כסא הכבוד האיק הוא עומד, עגלה כמין מלבן מתקן כמין גשרים כמה יש בו, כמה הפסק יש בין גשר לגשר, וכשאני עובר באיזה גשר אני עובר, באיזה גשר האופנים עוברין, באיזה גשר המרכבה עוברין, גדולה מכלן מצפוני ועד קדקדי כמה שעור בפסת ידי, כמה שעור בפסת רגלי, גדולה מכלן, כסא כבודי לאיזה רוח הוא משמש בשלישי בשבת, לאיזה רוח הוא משמש ברביעי, לאיזה רוח הוא משמש, וכי לא זהו הדרי, זהו גדלתי, זהו הדר יפיי שבני אדם מכירין את כבודי במדה הזאת עליו אמר דוד מה רבו מעשיך יהוה כלם בחכמה עשית, מכאן היה רבי שמעאל אומר אנשי תלמיד חכם שמשמר תלמודו בידו כדי שיהא לו פתחון פה להשיב להקדוש ברוך הוא ליום הדין לכה נאמר ארח לחיים שומר מוסר. עד כאן.

ה) מחיב לעסק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרכבה, פי אין הנאה להקדוש ברוך הוא מפל מה שברא בעולמו, רק בהיות בניו למטה עוסקים ברזי התורה ובספוריה ובדיניה ובמצוותיה

הרי מבאר בפרוש אפילו בדברי התנאים שאין האדם יוצא ידי חובתו בעסק המשנה והמקרא והתלמוד בלבד אלא הוא מחיב לעסק בכל יכלתו בסתרי תורה ובמעשה מרכבה פי אין הנאה להקדוש ברוך הוא מפל מה שברא בעולמו רק בהיות בניו למטה עוסקים ברזי התורה ובספוריה ובדיניה ובמצוותיה. עד כאן לשונו.

וכתב הרב "שפת אמת" וזה לשונו: אתם חכמי ישראל תופשי התורה והמחזיקים ותומכים בה הביטו וראו מקצת הקדמות שערכנו לפניכם שהוא כמלקט גרגירים מן הגרן פי אם נביא כל מאמרים המדברים במעלת החכמה הזאת תקצר היריעה מהכיל אבל תן לחכם ויחכם עוד ויבין דבר מתוך דבר ויתלהב בניצוץ הקדוש הנתון בו ויתקנא לשם יהנה צבאות.

ו) כל אחד ואחד ישית אל לבו פי בעבור התרשלותו מללמוד בחכמה הזאת גרם כמה צרות לאחינו בני ישראל – שבמניעת למוד החכמה הזאת גורם עניותא וחרבא ובזה וכו', השם יסלק חרון אפו מעל עמו ישראל, אמן.

וכל אחד ואחד ישית אל לבו פי בעבור התרשלותו מללמוד בחכמה הזאת גרם כמה צרות לאחינו בני ישראל כמו שעיינו רואות תמידין כסדרן צרות תכופות ובאות עליו ועל אחינו בני ישראל הנפוצים בארבע כנפות הארץ זה רודה וזה מרדה ודאי נתקיים מאמר המובא לעיל שבמניעת למוד החכמה הזאת גורם עניותא וחרבא ובזה וכו' השם יסלק חרון אפו מעל עמו ישראל, אמן.

אֲשֶׁר עַל כֵּן הָאִישׁ הִירָא אֶת דְּבַר הַשֵּׁם בְּעֵינָיו יִרְאֶה וּבִלְבָבו יִבִּין וַיַּחֲסֵס הֵן עַל נַפְשׁוֹ הַנִּשְׁבַּעַת וְעוֹמְדַת קִדְּם בּוֹאֶה לְעוֹלָם הַזֶּה שְׂלִמְד בְּסִתְרֵי תוֹרָה כְּדִי לְמִינְדַע לְמִרְיָהּ, וְלֹא יִצְטָרֵךְ לַחֲזוֹר בְּגִלְגוּל, וְהֵן עַל נַפְשׁ בְּנֵי שְׂלֹא יַעֲנִשׁוּ עַל דְּבַר זֶה בְּמִנְיַעַת לְמוֹדוֹ בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת, וְהֵן עַל נַפְשׁוֹת הָאֲבִיוֹנִים וְהָאֲמֻלָּלִים הַמְטָלִים בְּרַעַב וּבְחֶסֶר כָּל בְּחֶסֶרוֹן כִּיס הַקֶּשֶׁה מִכָּלֵם, וְהוּא הַגּוֹרֵם לָזֶה, וְהֵן עַל אֲבוֹד כַּמָּה נַפְשׁוֹת מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁנֶּאֱבְדוּ בְּקִצּוֹת הָאָרֶץ עַל יְדֵי אוֹיְבֵי וְשׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֶחָד יֹאמֵר בְּשָׁלִי הַצַּעַר הַזֶּה, וַיִּתְּוֹדֶה בְּקוֹל מוֹר וַיֹּאמֵר אָהָה מָה עָשִׂיתִי וּמָה גִרְמַתִּי צְרוֹת וּצְעָרִים וּבִלְבוּלִים עַל קִצּוֹרֵי בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם וּמִנְעַתִּי עֲצָמִי וְאַחֲרִים כְּמוֹנֵי מִלְלָמַד בְּחֻכְמָה הַזֹּאת בְּשׁוֹם צַד מִן הַצְּדָדִים אִם בְּלִמּוּד וְאִם בְּחֻזֶק וְאִם בְּהִתְקַרְבוֹת וְאִם בְּמִנְיַעַת הַטּוֹב כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׂיִכְלַת בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת לְהִתְאַמֵּץ וּלְהִתְחַזֵּק בְּכָל חֵזֶק וּבְכָל תַּקְוָה לְעוֹרֵר לְבָבוֹת אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדְּבָרִים שֶׁפִּתְבְּנוּ אַחַת לְאַחַת וַיִּפְנֶה לְבוֹ לַעֲבֹדַת הַשֵּׁם בְּכָל יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו אֲשֶׁר חֵי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה כִּי לְכָף נוֹצַר הָאָדָם הַקְרוֹי בְּצַלֵם אֱלֹהִים וַיַּעֲזְרוּנוּ עַל כְּבוֹד שְׁמוֹ וְתִקְוַתָּנוּ חֲזָקָה שֶׁדְּבָרִים אֵלֹהֵי הַיּוֹצְאִים מֵעַמְקֵי הַלֵּב יִכְנָסוּ בְּלֵב הָאָדָם הַמְבִּין בְּעֵין הַשֶּׁכֶל וּשְׁכָרוֹ כְּפוֹל מִן הַשָּׁמַיִם. עַד כָּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

וְכַתֵּב עוֹד מוֹרִינוּ הַרְבַּ חַיִּים וַיִּטְאֵל בְּהַקְדָּמַת שְׁעַר הַמִּצּוֹת וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: דַּע שֶׁכָּל נִיצוּצֵי נְשָׁמוֹת מִכָּל נְשָׁמָה וַיִּנְשָׁמָה מְחֻבָּת לְקִיָּם כָּל תַּרְיָ"ג מִצְוֹת אִם לֹא אוֹתָם שָׂאִין בְּיָדוֹ יְכַלֵּת לְקִיָּמָם כְּמוֹ מַעֲשֵׂה הַקְרָבָנוֹת כָּלֵם שָׂאִין נוֹהֲגִים אַחַר הַחֲרָבָן, בְּכָל זְמַן שֶׁלֹּא הַשָּׁלִים הַתַּרְיָ"ג מִצְוֹת שֶׁהֵם כְּנֶגֶד רַמ"ח אֵיבָרִים וְגִידֵי נְשָׁמָתוֹ, הִנֵּה נְשָׁמָתוֹ חָסֵר מִן הָאֵיבָרִים וְנִקְרָא בְּעַל מוֹם וְעָלְיוֹ נֹאמֵר כָּל אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם לֹא יִגַּשׁ שָׂאִין לוֹ תִקּוּן עַד שֶׁיִּחְזֹר בְּגִלְגוּל וַיִּשְׁלֵם כָּל הַתַּרְיָ"ג מִצְוֹת וְכֵן כָּתֵב בְּשְׁעַר הַגִּלְגוּלִים הַקְדָּמָה י"א וְזֶה לְשׁוֹנוֹ הַשְּׁשִׁית הִיא מִצְוָה פְּרֻטִית וְהִיא לְעֶסֶק בְּתוֹרָה וְהִיא שְׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמִּצְוֹת כִּי תִלְמוּד תוֹרָה כְּנֶגֶד כָּלֵם וַיֵּשׁ בְּהַ ד' פְּרוּשִׁים שֶׁסִּימָנָם פְּרָד"ס פֶּשֶׁט רְמָז דְרָשׁ סוּד וְצָרִיךְ לְטָרַח וְלְעֶסֶק בְּכָלֵם עַד מְקוֹם שֶׁיֵּד שְׁכָלוֹ מֵאֲגַעַת

**ויבקש לו רב שילמדהו ואם חסר אחת מארבעתם כפי השגתו
יתגלגל על זה. עד כאן לשונו.**

ז) צריך שיתגלגל עד שיטרח בארבע בחינות של פרד"ס

עוד כתב גם בענין עסק התורה שהיא אחד מרמ"ח מצוות
עשה אם לא השלים אותה שהיא ענין עסקו בתורה שהוא ראשי
תבות פשט רמז דרש סוד בכל בחינה מהם כפי אשר יוכל להשיג עד
מקום שיצדו מגעת לטרח ולעשות לו רב שילמדנו ואם לא עשה כן
הרי חסר מצוה אחת של תלמוד תורה שהיא גדולה ושקולה ככל
המצוות וצריך שיתגלגל עד שיטרח בארבע בחינות של פרד"ס.
עד כאן לשונו.

כה דברי הקל מבעל חי

שאול משה סלימאן דוד חי ס"ט

ח) בזכות למוד הזהר הקדוש יבוא הגואל

בזכות למוד הזהר הקדוש יבוא הגואל.

(רבי אליהו בן סולימן מאני, כסא אליהו, שער ד')

- פָּרָק לֵב -

נמצא שצריך האדם לעסק בתורה כל ימי חייו, ומי שהוא דחיקא ליה שעתיא טובא בר מינן והוא טרוד מאד בפעלו ועבודתו על כל פנים לא יבצר מלקבוע עת ביום ובלילה ללמד בו, כי גדול קביעות עתים לתורה וכמו שכתב הרב פלא יועץ זכרוננו לברכה אות ק' מערכת קביעות, דקיימא לן כל הקבוע כמחצה על מחצה דמי ואם כן השם יתברך יחשב לאדם הקובע עתים לתורה כאלו עוסק בתורה חצי היום וקיימא לן רב חסד מטה כלפי חסד וקובע להם שכר הרבה כאלו למדו כל היום וכל הלילה, ומי ראה כזאת ושמע כאלה ולא תאונה נפשו לזכות בלמוד זה שהוא דבר חשוב ולקבוע זמן בלמודים כאשר תשיג ידו אם חוב לישראל שהוא חשוב הרבה שבזמן מועט הוא לומד כל מיני למוד והוא מסדר על פי הסוד מגוית האר"י זכותו יגן עלינו אמן ובונה בשמים עליותיו.

וכן למוד הזהר זכותו יגן עלינו אמן שהוא נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש וכמו שכתב הרב פלא יועץ זכרוננו לברכה אות ז' שאפלו לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה אפלו הכי הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב ודגלו עלי אהבה ופרשו חכמים זכרונם לברכה אל תקרי ודגלו אלא ודלוגו עלי אהבה, וזה דומה לתינוק שאינו יודע לדבר ואינו מבטא רק חציין של תבות בלעגי שפה ואביו ואמו יצחקו עליו וישמחו לקולו אפלו באמת אנשים אחרים אינם מבינים מה שהוא אומר, כמו כן יושב בשמים ישחק וישמח כשרואה שהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמד אך אין דעתו משגת ולומד כמו שהוא יודע, זה ודאי עושה נחת רוח ליוצרו ובא בשכרו.

א) ללמוד הזהר של הפרשה מדי שבוע בשבוע, עושה רשם גדול בשמים

מה גם אם יכול ללמד הזהר של הפרשה מדי שבוע בשבוע שהוא עושה רשם גדול בשמים, וכן למוד תהלים אשר התפלל עליו דוד המלך עליו השלום שיטל שכר עליהם כעוסק בנגעים ואהלות, ובפרט אם הוא לומד בבית הכנסת בעודו מעטף בציצית ומכתיר בתפלין שהוא מצוה רבה, וכמו שרמזו חכמים זכרונם לברכה בכונת הכתוב ציצית על פני תבות 'תליים' מפל האמור אתה למד שעל ידי התורה אדם מקדש עצמו ונחשב לו כאלו קיים התורה כלה, וכאמור.

(גדלת מרדכי להרב מרדכי סגרון תשל"א - דרוש י"ג לחדש איר)

ב) למוד הזהר הקדוש בכמה לילות

לכבוד מורנו הרב מוהרמ"ך [רבינו כלפון משה הכהן] זכר צדיק וקדוש לברכה [שאמרתי כמדמה בשנת ה'תש"ן]

איתא במדרש: לעולם הזקנים מעמידים את ישראל וכו' ומתי ישראל עומדים כשיש להם זקנים שנאמר שאל אביך ונגדך זקניך ויאמרו לך, שכל הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל וכו'...

נולד בשנת ה'תרמ"ה ונלקח לבית עולמו בשנת ה'תשי"ז וכך שבעים שנה יצא מגאבס וחי בארץ ישראל בשנותים שלש שנים וזכה שנקבעה ישיבה על שמו בשם "ישיבת המעין" על ידי השתדלות בניו השם ישמרם ויחיים.

היה דרשן נפלא בעל לשון חרוץ מקסים מאד בדרשותיו. וראה זה פלא מה שרמזו בו בעלי הרמז, שהגימטריא של שמו כגימטריא של שם אמנותו: **רבי חיים חורי** גימטריא 504 כגימטריא של **דרש** 504 בדיוק.

תקנות רבות קבע בעיר גאבס וגם אחרי כן, א. תקון פרת. ב. למוד הזהר הקדוש בכמה לילות. ג. תענית הדבור כפי מה שכתוב בספר מצא חיים עמוד 37-38 שתקן אותו בגאבס בשנה

ראשונה 1. בתחלת חֲדָשׁ שֶׁבֶט. 2. יום שַׁבַּת בְּשַׁלַּח בְּשִׁבִיל שְׁהַרְבֵּה אֲנָשִׁים עוֹבְדִים בְּחַל וְרַק בְּיוֹם שַׁבַּת יְכוּלִים לָבוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת לְהַשְׁתַּתֵּף בְּתַעֲנִית הַדְּבוּר. 3. יום ה' פְּרִשְׁת מִשְׁפָּטִים הַנִּקְרָא שַׁבַּת הַפְּסָקָה. 4. יום ז' בְּאֶדְר יוֹם פְּטִיחַתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּינוּ עָלָיו הַשְּׁלוֹם. ד. תְּקוּן ט"ו בְּשֶׁבֶט. ה. בְּקִשׁוֹת. ו. ל"ג לְעֹמֶר. ז. לֵיל ט"ו בְּאֵב. יסד בֵּית דְּפוּס בְּשֵׁם "תּוֹרַה וְחַיִּים" וְכַפִּי שֶׁשְׁמַעְתִּי שֶׁנִּדְפְּסוּ כַּחֲמִשִּׁים סֵפֶר מִכֶּסֶף הַקֶּפֶה סֵפָרִים שֶׁל רַבָּנִים שֶׁנִּכְפְּרוּ וְסֵפָרִי מוּסָר וְדְרוּשִׁים. חֲלָקוֹ צְדָקוֹת וְעֲזָרוֹת לְאִין מִסֵּפֶר כָּל הַבָּא לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עֲזָרָה לֹא הָיָה יוֹצֵא רִיקוֹן וְנוֹתֵן לוֹ מָה שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ.

(סֵפֶר הַיְלּוּלָא דְצַדִּיקָא חֲלָק שְׁנֵי דְרוּשֵׁי א - הַרְבַּ כְּלָפוֹן מֹשֶׁה הַכֹּהֵן טוֹנִיס שְׁנַת תש"נ)

– פָּרֶק ל"ג עֲנָף א –

[ל"ג בְּעֵמֹר - ג"ל עֵינֵי]

קוֹנְטְרָס הַבֵּן אִישׁ חַי וְהַזְהָר

קוֹנְטְרָס הַבֵּן אִישׁ חַי וְהַזְהָר

לְרַגֵּל הַלּוּלַת הַמָּאָה שָׁנָה שֶׁל "הַבֵּן אִישׁ חַי" י"ג אֶלּוּל
תַּרְס"ט – תַּשְׁס"ט

ה"בֵּן אִישׁ חַי" חֵבֵר יוֹתֵר מִ-80 סְפָרִים בְּנִגְלָה וּבְנִסְתָּר,
וּבִינֵיהֶם: "סֵפֶר בְּנֵיהוּ: פְּרוֹשׁ עַל תְּקוּנֵי הַזְהָר, מְעַל לַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת עֲמוּדִים וְסֵפֶר "סוּד יִשְׂרָאֵל", שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּקַבְּלָה,
וְסֵפֶר "חוּט הַמְּשַׁלֵּשׁ" שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּקַבְּלָה וְסֵפֶר "דַּעַת
וּתְבוּנָה": הַקְּדָמוֹת לְלִמּוּד הַקַּבְּלָה

פִּיּוּטוֹ הַיְדוּעַ בְּיוֹתֵר שֶׁל רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים הוּא "וְאִמְרַתֶּם כֹּה
לְחַי" לְכַבּוּדוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּר יוֹחָאֵי, פִּיּוּט זֶה נִכְתָּב בְּאַרְץ
יִשְׂרָאֵל ה'תַּרְכ"ט, 1869 בְּצִיּוֹנוֹ שֶׁל הַרְשֵׁב"י וְהַתְּפָרֶסֶם וְהַתְּקַבֵּל
בְּכָל קְהֵלוֹת יִשְׂרָאֵל.

הצדיק הקדוש החד בְּדָרָא מְגָלָה לָנוּ
 שְׁקִימוּ וְקַבְלוּ הַיְהוּדִים קָהֵל עַדֵת יִשְׂרָאֵל
 לְהַחְזִיק בְּלִמּוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל
 הַתְּקוּנִים וְהַזְהַר יַחִיד וְרַבִּים
מִנְעַר וְעַד זָקֵן

בְּשַׁעַר

(א) רֵיחַ שֶׁל קְדֻשָּׁה וְטְהָרָה נוֹדֵף מִסְפָּרָיו

רבינו יוסף חיים בעל הבן איש חי זכר צדיק וקדוש לברכה זכותו יגן עלינו אמן, ידוע שכל ספריו של רבינו הגדול יוסף חיים, ובמיוחד ספר "בן איש חי", אפופים קדשה וטהרה עליונה, שממש כל ההוגה בספריו של רבינו מרגיש קדשה ועדון נפלא, ולשונו הזהב של רבינו מחדירה יראת שמים עמקה ומטהרת הלבבות, כפי שמרגיש כל אחד. ודבר זה הוא מן המפרסמות והנודעות אצל כל מי שלומד בספרי רבינו, וכמו שכבר העיד על זה במפרסם הגאון רבי יעקב דוד הוא הרידב"ז (רבה של סלוצק ואחר כך בצפת) שאמר שריח של קדשה עליונה וטהרה נודף מספריו של רבינו וכל הלומד בהם מרגיש בכך.

(ב) הִיָּה אוֹכֵל חֲלִין בְּטְהָרָה

רבינו הגדול יוסף חיים זכר צדיק לברכה הנה עובד את בוראו בקדשה גדולה שבקדשות ובטהרה גדולה שבטהרות, וגדל קדשותו וטהרתו הוא דבר שהיה לפלא ולמופת שלא נראה ולא נשמע בכל הארץ לא בדורו ולא בדורות הקודמים לו, שהיה אוכל חלין בטהרה כמו בזמן חכמי התלמוד, ופרישותו וסגופיו היו להפליא שכל ימיו היה שרוי בתעניות וסגופים שונים לטהר את חמרו מכל וכל.

ג) ידוע שעשה גם את תקון הקנה שהוא תענית של שש שנים רצופות יום אחר יום

וכמו שידוע שעשה גם את תקון הקנה שהוא תענית של שש שנים רצופות יום אחר יום, וגם אחר כך היה ממשיך כל ימיו בפרישותו וקדשותו (ומובא כל זה בהקדמת ספרו של רבינו "דעת ותבונה" מתלמידו הקרוב אליו רבי בן ציון מרדכי חז"ן זכר צדיק לברכה"). והיה פרוש לגמרי מכל עניני ותענוגי עולם הזה, וכל זה

גלוי אליהו הנביא

[נג] ועין מה שכתב שם עוד רבי בן ציון חז"ן זכר צדיק לברכה, שמפיין שרבינו היה אוכל חלין בטרהרה, לכן כל המשרתות שבביתו היו או ילדות קטנות שלא הגיעו לפרקן, או זקנות וכו', וכל זה כדי לאכל בטרהרה. עין שם. והנה בהקשר לזה נכתב כאן איזה מעשה מפלא ואמתי אשר היה עם הצדקת מרת שרה כתון עליה השלום (סבתו של הגאון הרב אליהו טהרני שליט"א, ראש ישיבת ברכי יוסף, כאן בבני ברק), אשר זכתה והיתה מאותן ילדות קטנות אשר היו משרתות בביתו של רבינו, והיתה אז יתומה קטנה בת י"א שנה, (והיתה אומרת שמפיין שכלן היו רוצות לזכות ולשמש את רבינו בהכנת המאכלים והמשקים, לכן היו מתחלפות וכל אחת היתה משמשת יום אחד או יומים, ואחר כך מתחלפת בחברתה וכו'). וכך היה המעשה המפלא אשר היה עם מרת שרה כתון עליה השלום בילדותה, כפי ששמעתי מילדיה ונכדיה אשר שמעו מפיה: יום אחד כשהגיעה זמנה לשמש בביתו של רבינו, הגיע רבינו לביתו ועלה מייד לחדרו אשר היה בעליה (ושם היה עוסק בתורה כל ימיו במפרסם), ואמרו לה בני הבית שתכין לרבינו כוס חמין לשתות ותגיש לו. הסתכלה הילדה שרה כתון בעליה וראתה לפניו איש אחד יושב עם רבינו ולומדים יחד, והכינה להם שתי כוסות לשתות, וכאשר עלתה לעליה ראתה שם את רבינו יושב לבדו, והתפלא רבינו ושאל אותה למה הכינה שתי כוסות, וענתה לו שראתה שיושב עמו עוד איש אחד והכינה גם לו לשתות. וכששמע זאת רבינו אמר לה: זכית לראות את אליהו הנביא. והזכירה רבינו שלא תגלה מה שראתה לאף אדם. וכך עשתה מרת שרה כתון עליה השלום, שמרה על סוד זה מלגלותו במשך כל ימי חייו של רבינו, ורק לאחר פטירתו ספרה זאת למשפחתה. עד כאן המעשה. ומזה נביר ונלמד אפס קצהו מגדלתו של רבינו אשר זכה לגלוי אליהו זכרוננו לברכה.

גלויים רוחניים

ובהקשר לגלויים הרוחניים אשר היו לרבינו, כדאי להוסיף גם את המעשה המפלא אשר ספר חכם רבי יהושע שרבינו זכר צדיק לברכה (כפי ששמעתי מפי אחד מנכדיו שהוא תלמיד חכם גדול ומפלג שליט"א, מעיר הקדש ירושלים, ואמר לי ששמע עבדה זאת מסבו הוא רבי יהושע שרבינו עצמו שהיה בעל המעשה) והוא, דבזמנו של רבינו זכר צדיק לברכה היו מתהלכות בבגדד שמועות מפלאות על גלויים רוחניים שמתגלים לרבינו, וזה היה על

יחד עם דבקותו ואהבתו לבוראו, ואהבתו לתורה שהיתה אש יוקדת בלבבו וכמו שרואים מכל ספריו (ועין בהקדמה לספרו בן איש חי מה שכותב על אהבתו לתורה דברים נוראים ומבהילים), וכל חזיו הנה עוסק ועמל בתורה לשמה ובעבודת התפלה ותקוני הנפש, ומיחד ומטהר כל מעשיו לשים שמים לכבוד בוראו, וכמו שרואים מהקדמותיו לספריו כמה הנה נזהר ונרא וחרד שכל תורתו ומעשיו יהיו זכים וטהורים לכבוד השם יתברך ולעשות רצונו, והכל מגדל אהבתו ודבקותו בבוראו.

ואת כח קדשתו וטהרתו הכניס רבינו לתוך ספריו הרבים, וכמאמרו המפרסם של הבעל שם טוב הקדוש "כח הפועל בנפעל", כך שכל הלומד בספריו מרגיש מיד נעימות נפלאה של קדשה וטהרה..

כידוע ומפרסם לכל, שרוב גדולי ישראל בני ספרד שבדור הזה, כלם הולכים ומתנהגים על פי פסקיו של רבינו בספרו בן איש חי (וכן גם שמעתי מהרב הגאון רבי אריה הראל שליט"א, חתנו של רבינו גאון וקדוש ישראל, איש האלקים, רבי ישראל אבוחצירא (הבאבא סאלי) זכרונו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא, שכל הנהגותיו ודרכיו של חמיו הבאבא סאלי זכותו יגן עלינו, היו על פי פסקי רבינו הכתובים בספר בן איש חי...)

ידי שבאשר הנה רבינו עוסק בתורה לבדו בחדרו, היו רואים בחדרו אנשים זרים או שומעים מחדרו קולות של אנשים זרים ולא ידועים.

והנה פעם אחת באשר נודע לחכמי הישיבה שבעת הזאת נשמעים מחדרו של רבינו אותם קולות הלא ידועים, ורצו לחקר את פשרם של קולות אלו, ומי הוא זה אשר מתגלה לרבינו, ולזה בחרו חכמי הישיבה את רבי יהושע שרבני זכר צדיק לברכה שהוא יהיה השליח לברר הדבר, ושלחו אותו לשאל את רבינו איזה קשיה בחכמת הקבלה אשר שמו בפיו, והוא יעלה לעליה ויבנס לחדרו של רבינו לשאל הקשיה, ואז יראה מי נמצא בחדרו ומה פשרם של האנשים הזרים אשר נמצאים עמו. וכך עשה חכם רבי יהושע שרבני זכר צדיק לברכה. והנה בהיותו עולה במדרגות העליה, פתאם יצא לקראתו רבינו מחדרו, ופנה אליו, ואמר: חכם יהושע, בישיבה שואלים שאלה כן וכך, לך ואמר להם שהתשובה היא כן וכך. ומיד נכנס חזרה לחדרו וסגר הדלת אחרייו... זכותו יגן עלינו, אמן.

ד) גדול הדור – חר בדרא בנגלה ובנסתר

והנה לדבר בשבחו של צדיק, הוא רבינו זכר צדיק לברכה, זה אין בכחנו כלל, כי אין אתנו יודע עד מה ואכלו מקצת מן המקצת מגדלתו לאין שעור של רבינו זכר צדיק לברכה, האדם הגדול בענקים אשר בתורתו ויראתו ומעשיו היו חובק ממש זרועות עולם, בקי בכל חדרי ומכמני התורה, והיה בבחינת "חד בדרא"^י בדורו, שממש כל חלקי התורה הנגלה והנסתר גם יחד היו אגודים וקשורים בלבבו בעמקות נפלאה. וכל הרואה יראה שכבר כמה דורות מלפני דורו של רבינו לא נמצא אדם גדול כזה שיהיה גדול ובקי ושלם לגמרי בכל חלקי התורה הן בתורת הנגלה והן בתורת הנסתר, כי כידוע היו פאלה מרבותינו האחרונים שהיו גדולים מאד בעקר בתורת הנגלה, והיו פאלה שהיו גדולים מאד בעקר בתורת הנסתר, אבל רבינו היה גדול ושלם בשתי התורות יחד גם בנגלה וגם בנסתר, ותורתו של רבינו וצדקותו היו מכריזים עליו בכל קצוות תבל, ומכל תפוצות ישראל היו שולחים אליו שאלות הן בנגלה והן בנסתר.

ה) רבינו היה חר בדרא שהיו ידוע ומבין בתורת האר"י זכרונו לברכה לעמקם ולאמתתם – כל המקבלים מתקופת רבינו עד היום, בלם הולכים לאור פסקי הלכותיו והבנתו של רבינו בתורת האר"י זכרונו לברכה

ותורתו של רבינו מפרסמת היא הן בהלכותיו של תורת הנגלה והן בהלכותיו של הנסתר על פי רבינו האר"י זכרונו לברכה, וכידוע שכל הנהגותיו של רבינו הם על פי עמקות דברי האר"י זכרונו לברכה שרבינו היה חר בדרא שהיו ידוע ומבין בתורת האר"י זכרונו לברכה לעמקם ולאמתתם. כך שכל המקבלים

[גד] ראה לקמן הספור עם הצדיק הקדוש רבי יהושע מבעלזא זכותו יגן עלינו.

מתקופת רבינו עד היום, כלם הולכים לאור פסקי הלכותיו והבנתו של רבינו בתורת האר"י זכרונו לברכה.

ואל תתמה על זה קורא יקר מנין לנו זה שאנו מכנים את רבינו "חד בדרא" בגדלותו בתורה, והרי היו בדורו כמה גדולים מאד הן בחכמי ספרד והן בחכמי אשכנז שבאותו דור.

ו) בעל הלשם בקש הסכמה מבעל בן איש חי

אבל בא נא וראה מה אמר על רבינו אחד מגדולי חכמי ישראל שבאותו הדור, הוא רבינו הקדוש המקבל האלקי רבי שלמה אלשיב זכר צדיק וקדוש לברכה (שהוא סבו של מרן הגאון רבי יוסף שלום אלשיב שליט"א) בעל הספר הנורא "לשם שבו ואחלמה" פרוש על העץ חיים (והיה נחשב כאחד מגדולי הדור ההוא, וכמו שידוע ומפורסם שמרן בעל החפץ חיים והמשנה ברוה נסע לראותו ולחזות בנעם פניו, וגם אמר לאחד שהלך לפגש את בעל הלשם, שכדאי לראותו, כי מי יודע אם בעולם הבא נזכה לראות אותו).

וקדם נכתב את ספור הדברים, דהנה כידוע כאשר הוציא בעל הלשם הנזכר לעיל את ספרו "לשם שבו ואחלמה" לאור, שלח אותו לרבינו הבן איש חי לתת לו הסכמה על ספרו, ורבינו כידוע שמח מאד על הספר ואמר על בעל הלשם שהוא "ארי במסתרים". וכששמע בעל הלשם זכר צדיק לברכה שרבינו זכר צדיק לברכה היה ניחא לו מאד ושמח מאד מספרו, אמר על זה שאם היה יודע שרבינו יסכים לספרו היה כבר מוציא את החלק השני, כי מחמת ענותנותו לא היה מחזיק את חכמתו למאומה, ושמחתו של רבינו מספרו עודדה אותו להוציא לאור גם את החלק השני (ומרן הגאון רבי שלמה זלמן אוירבך זכר צדיק לברכה, היה רגיל לספר עבדה זאת, ומוסיף ואומר שמכאן רואים שגם אדם גדול זקוק לעידוד).

והנה בהקשר לספור זה, מצאתי בחסדי השם יתברך דבר נפלא במאסף התורני הנקרא "ישורון" (חלק ה' עמוד תרס"ד) שם

מביא מכתב¹¹ מרבי צבי הירש פרבר זכר צדיק לברכה שהיה רבה של העיר לונדון, וזכה לשמש תקופה מסוימת את בעל הלשם, ושמע ממנו הרבה דברי תורה וחקמה. וכותב שם בין היתר במכתבו, ששאל את בעל הלשם למה לא לקח הסכמה על ספרו לשם שבו ואחלמה, ומתשובתו של בעל הלשם נלמד ונכיר את גדלתו של רבינו בעיני חכמי דורו. וזה לשונו של רבי צבי הירש פרבר: ילדות היתה בי כי שאלתי (את בעל הלשם) למה לא יקבל הסכמות (על ספרו לשם שבו ואחלמה). ואמר לי, כי אחד הוא יודע, **חד בדרא בנגלה ובנסתרות, והוא הגאון הנורא רבינו יוסף חיים מבגדד זכותו יגן עלינו, כי ראה ספריו בנגלה ובנסתרות והפיר רב גדלותו, יחיד בדור. ושלח לו כתביו ונתעכב הרבה שבועות תשובתו, זאת אומרת כי עין בהם הרבה, והסכים וכו', עד כאן לשונו עין שם.**

ז) בעל אחיעזר והחפץ חיים על הבן איש חי

ותאר זה של יחיד בדור וחד בדרא, לא היתה רק דעתו של בעל הלשם על רבינו, אלא כך גם היתה דעתו של עוד אחד מגדולי רבותינו שבאותו דור, הוא רבן של כל בני הגולה מרן רבי חיים עוזר גרודזינסקי זכר צדיק לברכה בעל שאלות ותשובות אחיעזר, וכך שמעתי מפי תלמיד החפץ חיים הוא הגאון הצדיק רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה (אשר נפטר בקיץ תשס"ב בירושלים בשכונת גבעת שאול, ובצעירותו למד בראדן בישיבת החפץ חיים, וזכה לשמעו מפי החפץ חיים בסוף ימיו שיחות ודברי חזוק, כפי שספר לי), ושמעתי מפיו, כי בצעירותו היתה שמועת אמת מפי הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי (בעל שאלות ותשובות אחיעזר) הנזכר לעיל, שאמר **כי גדול הדור האמתי היה הבן איש חי**. ואני כשנודע לי דבר זה (מפי חברי וידידי הרב הגאון מנחם טוקר שליט"א, מפה בני ברק, אשר שמע זאת מאביו הגאון רבי אברהם יצחק טוקר שליט"א מירושלים, אשר שמע כן מפי רבי מרדכי

[נהו המכתב נמצא אצל הגאון רבי שריה דבליצקי שליט"א.

צוקרמן זכר צדיק לברכה), שאלתי את רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה עצמו בכדי לאמת דברים אלו, ואמר לי שזה אמת ויכול אני לפרסם זאת בשמו. (וצדיק וחסיד זה תלמיד החפץ חיים רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה, גדוע הוא שהיה דיקן גדול ודובר אמת בלבבו, וכל דבריו מזקקים ומאמתים, כמפרסם).

ח) הגאון הקדוש מפעלז רבי יהושע רקח זכרונו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא מעיד שהפן איש חי הוא הגדול בדורו – תורתו ויראתו קדשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו – וגם במתיבתא דרקיעא היו מכריזים עליו הזהירו בפלוני ובתורתו

ולא רק זאת, אלא שמעו של רבינו היה נודע כחיד בדורו גם בפולין אצל אחד מגדולי האדמו"רים דאז, הוא הגאון הקדוש והנורא, איש האלקים ובעל רוח הקדש, האדמו"ר השני של חסידי פעלז, רבי יהושע רקח זכר צדיק וקדוש לברכה (אשר היה נחשב כמעט כגדול האדמו"רים בדור ההוא), והוא כפי ששמעתי דבר נפלא אצל הרבה מחסידי פעלז, ומהתלמידי חכמים שבהם, (ומהם הוא הגאון הצדיק רבי יעקב גרינולד שליט"א) ואמרו לי שהוא דבר מקבל ומפרסם וידוע ביניהם, שכאשר בשנת תרנ"ד נפטר האדמו"ר השני של חסידי פעלז, הוא הגאון הקדוש רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה הנזכר לעיל, אמר עליו בנו, הוא הגאון הקדוש רבי יששכר דב רקח (מי שהיה אחר כן האדמו"ר השלישי של חסידי פעלז) שאמר לו אביו רבי יהושע הנזכר לעיל, שלא יכתבו עליו על מצבת קבורתו יחיד בדורו (כפי שכתבו על אביו, הוא האדמו"ר הראשון רבי שר שלום רקח זכר צדיק וקדוש לברכה, שכתבו על מצבת קבורתו יחיד בדורו), אבל עליו לא יכתבו כן, מפני שהיחיד בדור הזה הוא רבי יוסף חיים הנמצא בנגדד, והוא היחיד בדורו. וכך באמת היה שעל מצבת קבורתו של רבי יהושע רקח הנזכר לעיל לא כתבו יחיד בדורו (למרות שמצד גדלתו שאין לשער היה ראוי לכנוי זה, כמפרסם), ומחמת זה לא כתבו כן גם על בנו אחריו האדמו"ר השלישי רבי יששכר דב רקח זכר צדיק

לבִּרְכָה. וְהִנֵּה, בְּשֵׁנֵת פְּטִירְתּוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ רִקְח זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה שֶׁהִיְתָה שְׁנַת תַּרְנ"ד, הִיָּה אָז רַבֵּינוּ יוֹסֵף חַיִּים זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה בְּעַל הַבֶּן אִישׁ חֵי, כְּבֵן שְׁשִׁים שָׁנָה לְחַיָּיו. וְהוּא דָּבַר פְּלֵא שְׁבָאוֹתוֹ זְמַן עֲדִין לֹא הוֹצִיא רַבֵּינוּ אֶת סִפְרוֹ הַבֶּן אִישׁ חֵי לְאוֹר, וְאִם כֵּן מֵהִיכָן שָׁמַע עָלָיו רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ רִקְח זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה. אֵין זֹאת אֶלָּא שְׁתוֹרְתוֹ וְיִרְאָתוֹ קִדְשָׁתוֹ וּפְרִישוֹתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ הָיוּ מְכַרְיָזִים עָלָיו מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ. וְגַם בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא הָיוּ מְכַרְיָזִים עָלָיו הַזְהָרוּ בְּפִלוּנֵי וּבְתוֹרְתוֹ".

וּמִלְבַּד שְׁלֹשֶׁת אַדְיָרֵי עוֹלָם אֵלֶּה, שְׁהֵם בְּעַל הַלְשָׁם, וּבְעַל שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אַחֲיָעָזָר, וְהַאֲדָמוֹ"ר הַשְּׁנִי לְחִסְדוֹת בְּעֵלֶז, כִּךְ גַּם אָמַר עַל רַבֵּינוּ עוֹד אֶחָד מְגֻדוּלֵי וְגֵאוּנֵי הַדּוֹר הַהוּא, הוּא רַבִּי חַיִּים בְּרֵלִין זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה (בְּנוֹ שֶׁל הַנְּצִי"ב מוּלוּז'יִן) בְּהַסְפִּידוֹ אֶת רַבֵּינוּ בִּירוּשָׁלַיִם (מוּבָא בְּסִפְרֵי נְשִׁמַּת חַיִּים, דְּרִשׁוֹת רַבִּי חַיִּים בְּרֵלִין, הַסֵּפֶר עַל רַבִּי יוֹסֵף חַיִּים מִבְּגַדָד, עִמּוּד ל"ז) וּבֵין הֵיטֵר אָמַר עַל רַבֵּינוּ: **בְּקֵי בְּכָל הַתּוֹרָה וּבְחֻמַּת הָאֱמֶת, וְלֹא הִנִּיחַ פְּמוֹתוֹ.**

וְהַגְּאוּן רַבִּי מִשֶּׁה צְדָקָה שְׁלִיט"א רֵאשׁ יְשִׁיבַת פְּרַת יוֹסֵף, אָמַר לִי שֶׁשָּׁמַע מֵאֲבִיו הוּא מֶרֶן הַגְּאוּן רַבִּי יְהוֹדָה צְדָקָה זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה, שֶׁהִרִיד ב"ז (שֶׁכְּבָר הַזְּכָרְנוֹ אוֹתוֹ לְעִיל) אָמַר עַל רַבֵּינוּ הַבֶּן אִישׁ חֵי, **שֶׁהוּא הִיָּה הַרְבֵּן שֶׁל כָּל בְּנֵי הַגּוֹלָה.**

ט) בְּשָׁמַיִם וּבְמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא נִתְקַבְּלָה תּוֹרְתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ

וּבְאֱמֶת לֹא רַק זֹאת שְׁתוֹרְתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ הִיְתָה מְכַרְזַת עָלָיו בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהִיְתָה מְקַבְּלַת וּרְצוּיָה עַל כָּל חֻמַּי דּוֹרוֹ, אֶלָּא אֶפְלוּ גַם

[נ] רַבֵּינוּ הַקְדוּשׁ יְצַחֵק מִסְקוּיָרָא זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ מַעֲיָד: כְּתַב בְּסִפְרֵי סִידְנָא בְּבֵא סְאֵלֵי (עִמּוּד ר"ז) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: סִפְרֵי הַרְבֵּי הַחֲסִידֵי יוֹסֵף אֵלֵיהוּ דִּיִּיטְשׁ זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה, כִּי אֶחָד הַאֲדָמוֹרִי"ם הַמְּפָרְסְמִים, רַבִּי יְצַחֵק מִסְקוּיָרָא זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ אָמֵן, (שֶׁהִיָּה אֶחָד מְגֻדוּלֵי הַאֲדָמוֹרִי"ם בְּדוֹר הַהוּא. מְחִסְיָדֵי עָלִיוֹן בְּמִפְרָסְטָם), אָמַר, כִּי תְּפִלוֹתָיו עוֹלוֹת לְרַקִּיעַ וּמְשִׁיגוֹת אֶת תְּפִלוֹת כָּל הַחֻמַּיִם, מִלְבַּד חֻמַּם אֶחָד בְּבָבֶל שֶׁתְּפִלוֹתָיו מְשִׁיגוֹת אוֹתוֹ, וְלִכֵּן הוּא חֵיב לְקַשֵּׁר אֶת תְּפִלוֹתָיו עִם תְּפִלוֹת הַחֻמַּם הַבְּבֵלִי כִּדֵי שֶׁתַּעֲלֶה לְמָרוֹם לְפִי סֵדֵר הַדּוֹרוֹת, וְהַפְּנִיָה לְרַבִּי יוֹסֵף חַיִּים זָכַר צְדִיק לְבִרְכָה, עַד כֵּאֵן לְשׁוֹנוֹ.

בשמים ובמתבתא דרקיע נתקבלה תורתו של רבינו והסכימו עליה שהיא תורת אמת ומפומא דקודשא בריך הוא, וזה נודע על ידי המעשה המפלא והמפרסם אשר היה בשנת תשט"ו על ילד אשר נולד למשפחה מעדת החסידים בירושלים, וכאשר היה בן ארבע שנים לערך, ראו כלם שהיה בקי ואומר בעל פה בש"ס ובראשונים דברים שלא שמעה אָזְנוּ בגלגול זה כלל. (והביא מעשה זה גם מרן הסטייפלער בעל הקהלות יעקב בספרו חיי עולם פרק י"ב עין שם. ואני שמעתי מעשה זה עם כל פרטיו מפי אחיו הגדול של אותו ילד שגר כאן בשכנותנו בבני ברק) [ואני הקטן גם כן בחנתי אותו] והנה היו הרבה תלמידי חכמים שבאו לראות ולבחון את הילד הפלא הזה, וביניהם היה מרן ראש ישיבת פרת יוסף הגאון רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, וכפי ששמעתי מפי רבי יהושע סאלם השם ששמרו ויחיהו (המוציא לאור את כתבי רבינו יוסף חיים החדשים).

(י) תורתו של רבינו היא כתורת הראשונים ומקבלת ורצויה בשמים

ומפי רבי יעקב כהן השם ששמרו ויחיהו (בעל הוצאת ספרים "שיח ישראל"), אשר שמעו מפי הגאון רבי יהודה צדקה הנזכר לעיל שהעיד שהוא בחן את הילד המפלא ההוא גם על ספר הבן איש חי וגם אותו ידע (וכן שמעתי מפי מרן הגאון רבי אהרן יהודה לייב שטינמן שליט"א, שבאותה תקופה היה זה מפרסם וידעו שאותו הילד ידע גם את הספר בן איש חי). ושמעתי מהגאון רבי ברוך שרגא שליט"א, שאמר לו רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, שהיות שהילד היה בקי בספרי הראשונים וגם בספר בן איש חי, מזה נלמד שתורתו של רבינו היא כתורת הראשונים ומקבלת ורצויה בשמים. ושמעתי מרבי יעקב כהן הנזכר לעיל, שרבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה תאר לו איך בחן את הילד מתורה לנביאים ומנביאים לכתובים, ואחר כך גמרא ומשניות וספרי ראשונים והכל ידע, ואחר כך שאלו בספר בן איש חי בכמה מקומות והילד ידע להמשיך לומר בעל פה את הבן איש חי. וכשספר לו זאת, בכה

רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, ואמר לו שזה פלא אין זכה רבינו לדבר כזה, שזה היה רק קרוב לחמשים שנה לאחר פטירתו, וכבר זכה שתורתו נתקבלה לתורת אמת ומלמדים אותה בשמים.

יא) תורתו של רבינו נתקבלה בשמים, ותורתו תורת אמת, וכל מי שעוסק בספריו של הבן איש חי עוסק הוא בתורת אמת

ורבי יהושע סאלם אמר לי, שלאחר שאמר לו רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה שהוא עצמו בחר את הילד על הספר בן איש חי וידעו, הוסיף ואמר לו רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, שמעבדה נפלאה זו נלמד שתורתו של רבינו נתקבלה בשמים, ותורתו תורת אמת, וכל מי שעוסק בספריו של הבן איש חי עוסק הוא בתורת אמת. ולכן פקד רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה על רבי יהושע סאלם השם ששמרהו ויחיהו, שיעסק וישתדל בכל כחו להתעסק בהדפסת ספרי וכתבי רבינו יוסף חיים בעל הבן איש חי ולהוציאם לאור, וישקיע בזה את כל הונו ומרצו, כי תורתו של רבינו תורת אמת היא ומקבלת ורצויה בשמים.

(נצתק מתוך הקדמת "אוצרות פסקי הבן איש חי" עם הערות והוספות)

יב) קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן

מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני מאורות הגדולים ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה, אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד.

(רבינו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקונים בגינהו)

יג) הטעם שנתפשט למווד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר

הני מילי מחיים, מודעת זאת בכל הארץ מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני המאורות, ספר התקונים וספר הזהר, קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של ספר תקונים וזהר יחיד ורבים, מנער ועד זקן. והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלו, אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבים בקריאתם מאד מאד.

ברם אם החזיקו במקום אחד בלמוד זהר הקדוש מאה אנשים, הנה בלמוד התקונים מחזיקים אלף אנשים, כמעט רב בעלי בתים מחזיקים בלמוד התקונים. וזה דרך ומנהגם בכל שנה ושנה. והטעם שנתפשט למווד התקונים בימי התשובה יותר מן הזהר, כי כל אדם אשר יחטא הוא פוגם יותר בעשיה באצילות ב'ריאה י'צירה ע'שיה שבה, וידוע כי השבעים תקונים שעשה רבי שמעון בר יוחאי, זכותו יגן עלינו אמן, כיון שנדרשים יותר בדרך המספר, על כן למודם מתקן בעולם עשיה יותר ששם הוא סוד המספר והחשבון. לכן בימי התשובה הכל רגילים בספר התקונים.
(בן איש חי בהקדמתו לספרו בניהו)

יד) למווד הזהר הקדוש מגן בעת צרה

אמר רבי טבי אמר רבי יאשיה כל המרפה עצמו מדברי תורה אין בו כח לעמד ביום צרה שנאמר התרפית ביום צרה צר כחכה (ברכות דף סג.). ידוע שיש באדם עור ובשר וגידין ועצמות, והם כנגד ד' עולמות אצילות ב'ריאה י'צירה ע'שיה, וכנגד ד' למודים שהם פ'שט ר'מו ד'רוש ס'וד. והעצמות הם כנגד האצילות, וכן הסוד, וכמו שכתב רבינו האר"י זכרונו לברכה בעץ חיים. ועוד איתא בתקונים כי למווד הסוד הוא המגן על ישראל להוציאם מן הגלות ורובי הצרות, וזה שאמרו כל המרפה עצמו מדברי תורה, "עצמו" דייקא, שהוא מתרפה בלמוד הסוד שהוא כנגד העצמות

שֶׁהוא סוּד אֶצִילוֹת, אֵין בוּ פֶחַ לְעַמֵּד בְּעַת צָרָה, כִּי הַלְמוּד הַזֶּה
הוא הַמִּגֵּן בְּעַת צָרָה וּבְגָלוֹת.

(בְּן יְהוּדָע לְהַבְּן אִישׁ חִי, בְּרִכּוֹת ס.ג.)

– פֶּרֶק ל"ג עֲנָף ב –

[ל"ג בְּעֵמֶר - ג"ל עֵינַי]

גִּדְל הַחַיִּיב עַל כָּל אֶחָד אֲשֶׁר נִקְרָא בְּשֵׁם
"יִשְׂרָאֵל" לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַזֹּהַר

זְקֵנִים עִם נְעָרִים, הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים, עָשִׂיר
וְאֶבְיוֹן, גְּאוּנִים עִם הַגְּדוֹלִים, חֲכָמִים עִם הַמוֹנִים
וְצֵאֵן קִדְשִׁים, מְקַטֵּן שֶׁהִגִּיעַ לְחַנוּךְ

וְיִהְיוּ נִצּוֹלִים מִכָּל פְּגָעִים רָעִים

א) קרוב לימות המשיח, אפלו נערים ידעו נסתרות

אמר לון^נ רבי שמעון לית^נ רעותא דקודשא בריה הוא בדא
דיתגלי כל כן לעלמא, וכד יהא קריב ליומי משיחא אפילו^נ רביי
דעלמא זמינין לאשכחא^ס טמירין דחכמתא ולמנדע^{סא} ביה^{סב}
קצין וחושבנין, ובהוא^{סג} זמנא אתגליא לכלא.

[נז] אמר לון רבי שמעון. רצה לומר לרבי יהודה ולרבי יוסי. עין שם בדברי הזוהר
בתחלת הענין (דף קטו).

[נח] לית רעותא דקודשא בריה הוא בדא דיתגלי וכו' רצה לומר שתקדוש ברוך הוא
אינו רוצה שיתגלה זמן הגאולה, עין שם בדברי הזוהר לעיל.

[נט] אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין וכו' פרוש אפלו נערים קטנים שבועולם,
מציאו טמירין, נסתרות של חכמה מסודות התורה, כי אז יתמלא הארץ דעה, (אדרת אליהו).

[ס] לאשכחא טמירין מציאו אוצרות ספרים חשובים מסודות התורה, (דרך אמת אות ה).

[סא] ולמנדע ביה פרוש ולידע באותה החכמה (אדרת אליהו).

[תרגום ללשון הקדוש]: אמר להם רבי שמעון אין רצונו של הקדוש ברוך הוא בזה שיתגלה לעולם כל כף, וכשיהיה קרוב לימות המשיח אפלו נערים שבעולם עתידים למצא נסתרות של החכמה ולדעת על ידו קצים וחשבונות, ובאותו הזמן יתגלה לכל.

(זהר הקדוש פרשת וירא דף קיח.)

(ב) קימו וקבלו היהודים קהל ערת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן

מזמן אשר הציץ וזרח אור יקרות של שני מאורות הגדולים ספר התקונים וספר הזהר קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות שבספרים הקדושים האלה אף על פי כן שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין בקריאתן מאד מאד.

(רבנו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקונים בניהו)

(סב) ביה קצין וחושבנין פרוש למנדע קצין דגאלה וחושבנין של ימי הגלות, שיתגלה אפלו לנערים. (ניצוצי אורות אות ג' בשם הרב שלום בונגלו).

(סג) ובההוא זמנא אתגליא לכלא רצה לומר, קרוב לימות המשיח יתגלה סודות התורה לכל, כי זה קאי על מה שכתוב לעיל וכד יהא קריב ליומי משיחא וכו'.

ועין מה שכתב מורינו הרב אברהם אזולאי זכותו יגן עלינו בהקדמתו לספר אור החמה (בדף הראשון טור ג') וזה לשונו: ומצאתי כתוב כי מה שנגזר למעלה שלא יתעסקו בחכמת האמת בגלוי, היה לזמן קצוב עד תשלום שנת ה' (אלפים) ר"ג, ומשם ואילך יקרא דרא בתראה והתורה הגזרה והרשות נתונה להתעסק בספר הזהר.

מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים

עוד כתב שם וזה לשונו: ומשנת ה' (אלפים) ש' ליצירה מצוה מן המבחר שיתעסקו ברבים גדולים וקטנים.

עוד כתב שם וזה לשונו: ואחר שבזכות זה עתיד לבוא מלך המשיח, ולא בזכות אחר, אין ראוי להתרשל, ומי שחננו האל ויגע ומצא והשתדל וזכה להשיג חלק החכמה המשג בעולם הזה, זכה לטעם בעולם הזה קצת מתענוג העולם הבא.

אור החמה ולהרב אזולאי כתב שכן אמר רבי שמעון בן יוחאי בעצמו, שנערים קטנים ילמדו מסוד השם עין שם.

ג) צריכים לעודד את כלם לעסק בספר הזהר, שרק על ידו תבוא האנושות לגאלה הרוחנית ולביאת המשיח, לכן אסור להתחמק מלמוד הקבלה

האסור ללמד קבלה היה רק לזמן קצוב, ומעכשו והלאה צריכים לעודד את כלם לעסק בספר הזהר, מפני שרק על ידי למוד הזהר תבוא האנושות לגאלה הרוחנית ולביאת המשיח. ולכן אסור להתחמק מלמוד הקבלה.

(תכן דברי הרב הקדוש אברהם אזולאי. ספר "אור החמה" באור על הזהר, פרעמישלא, (1896)

ד) לו עמי שומע לי, היו שוקדין כל ימיהם ללמוד ספר הזהר והתקונים, כתבי מרן בלול עם חסידות והקדמות של מרן הרב רבי ישראל בעל שם זכר צדיק לברכה והיו מבטלין כל הגזרות רעות, בן השפעות פשטיות, בני חיי מזוני

והלומד זקן, בסודות ורזין דאורייתא, רזין דעתיק יומין, זקן מלא רחמים, דומה לדיו כתובה על גר מחוק, שאינו נחקק כל כך במחו ומחשבתו ויכול לטעות בהם הרבה, כי נחקק חוזר כותב ונחקק. וכן יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של מרן האר"י וספר הזהר אשר הם חיינו, ולו עמי שומע לי, בעקבות משיחא אשר הרע והמינות גובר, היו שוקדין כל ימיהם ללמוד ספר הזהר והתקונים כתבי מרן בלול עם חסידות והקדמות של מרן הרב רבי ישראל בעל שם זכר צדיק לברכה והיו מבטלין כל הגזרות רעות והיו ממשיכין שפע ואור על כל העולמות, בן השפעות פשטיות, בני חיי מזוני.

(רבינו הקדוש יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

**ה) חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזהר ובכתבי מרן
ללמוד בקדשה ובשמחה ובנעם וביראה ואהבה כל אחד
לפי השגתו וקדשתו וכל ישראל קדושים**

טעמו וראו כי טוב הו"ה מממש, חיות אדם הישראלי תלוי
בספר הזהר ובכתבי מרן ללמוד בקדשה ובשמחה ובנעם
וביראה ואהבה כל אחד לפי השגתו וקדשתו וכל ישראל
קדושים כו'.

(רבינו הקדוש יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

**ו) רבינו נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו אמן במרוץ – צוה
שם לבני הנעורים לומר זהר**

בבואם למערת רבי שמעון בן יוחאי אזי בני הנעורים עסקו
בתפלה ובלמוד זהר כאשר פקד עליהם הוא זכרונו לברכה, וממנו
לא ראו שום דבר, רק היה שמח עד מאד. ובכל עת בא אצל האיש
שהיה עמו ואמר לו: אשריך וכו', ובלילה הלך מחדר לחדר, והזהיר
אותם לומר זהר וכו' וכיוצא, והוא בעצמו לא אמר כלום, רק היה
הולך ומנגן בעצמו והיה בשמחה גדולה עד אור היום, וכשהאיר
היום עמד בטלית ותפלין והתפלל כמה שעות.

(ספר שבחי הר"ן מברסלב אות יט)

**ז) למד בקטנותו ספרי הזהר ותקונים וכל כתבי האר"י
זכרונו לברכה**

היה מתמיד בלמודו מאד ולמד, ולמד הרבה מאד ש"ס
ופוסקים ותנ"ך ו"עין יעקב", וספרי הזהר ותקונים וכל כתבי האר"י
זכרונו לברכה, ושאר ספרים הרבה מאד וספרי מוסר הרבה מאד.

(ספר שבחי הר"ן מברסלב אות ז)

ח) בלמוד זהר וכתבי האר"י זכרוננו לברכה, הנה בוכה הרבה עד שזכה להבין

ספר שכל למודו בא לו ביגיעה גדולה, כי בתחלה הנה לומד משניות, ולא הנה מבין למודו, והנה בוכה הרבה לפני השם ותברך שיאיר עיניו. והנה בוכה ובוכה כל כך עד שזכה שיוכל ללמד משניות, וכן אחר כך למד שאר ספרים ולא הנה מבין גם כן והנה בוכה ובוכה גם כן הרבה מאד עד שזכה להבין. וכן בלמוד זהר וכתבי האר"י זכרוננו לברכה הנה בוכה גם כן הרבה עד שזכה להבין. (ספר שבחי הר"ן מבקסלב אות ח)

ט) בדור הזה שהמינות גובר צריכין ללמוד עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר והתקונים

ולו עמי שומע לי בדור הזה שהמינות גובר היו לומדין עם תינוק בן תשעה שנים ספר הזהר והתקונים להגות בהם והנה יראת חטאו קודמת לחכמתו ויתקיים. וכך הנה רוכש יראת שמים במקום חכמה חיצונית.

(רבינו הקדוש יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ')

למוד ספר הזהר נשגב מאד, אפלו אם שוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא ודומה לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח אפלו אין דעתו משגת.

למוד ספר הזהר נשגב מאד לטהר ולקדש הנפש, ואפלו אי לא ידע מאי קאמר ושוגה בו שגיאות הרבה הוא חשוב לפני הקדוש ברוך הוא כדכתיב (שיר השירים א, ד) ודגלו עלי אהבה וכו', הא למה הדבר דומה, לתינוק קטן שאינו יודע דבר ומדבר חציין של תבות בלעגי שפה, ואביו ואמו יצחקו לו ישמחו לקולו, כך יושב בשמים ישחק וישמח כשהאיש הישראלי יש לו חבה בתורה ורוצה ללמד אך אין דעתו משגת.

(פלא יועץ, ערך זֵהר)

(י) נְעָרִים קְטָנִים יִלְמְדוּ מִסוּד הַשֵּׁם

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי בְּעֶצְמוֹ אָמַר, שְׁנַעְרִים קְטָנִים יִלְמְדוּ
מִסוּד הַשֵּׁם.

(אור החמה)

(יא) כָּל אַחֵינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יִקְבְּעוּ לַמּוֹד בְּסֵפֶר הַזֵּהר הַקְדוֹשׁ יַחַד עֲשִׂיר וְאַבְיּוֹן קָטָן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא

הָבָה נִקְוָה כִּי בְּאֶפֶן כֵּזֶה כָּל אַחֵינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יִקְבְּעוּ לַמּוֹד
בְּסֵפֶר הַזֵּהר הַקְדוֹשׁ יַחַד עֲשִׂיר וְאַבְיּוֹן קָטָן וְגָדוֹל שֵׁם הוּא.
(הקדמת הרבנים לזֵהר דפוס ג'רבה)

(יב) מַה טוֹב וּמַה נְעִים אִם יִשְׁתַּדְּלוּ לְקַבֵּעַ חֲבוּרוֹת לְלַמּוֹד הַזֵּהר בְּפֶרֶט לַעֲת כְּזֹאת אֲשֶׁר נִיצוּצֵי הַגְּאֻלָּה הַחֲלוּ לְפָרַח עֲלֵינוּ לְהַשְׁתַּדֵּל בַּלְמוּד הַקְדוֹשׁ הַזֶּה הַמְּסַגֵּל לְבִיאת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ

וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים אִם יִשְׁתַּדְּלוּ לְקַבֵּעַ חֲבוּרוֹת לְלַמּוֹד
הַזֵּהר וּבְפֶרֶט לַעֲת כְּזֹאת אֲשֶׁר נִיצוּצֵי הַגְּאֻלָּה הַחֲלוּ לְפָרַח עֲלֵינוּ
לְהַשְׁתַּדֵּל בַּלְמוּד הַקְדוֹשׁ הַזֶּה הַמְּסַגֵּל לְבִיאת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ
כְּאֲשֶׁר דָּבַר בְּקִדְשׁוֹ אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב לְרַעֲיָא מֵהִמְנָא דְבַהֲאֵי
סֵפֶר הַזֵּהר יִתְפָּרְקוֹן מִן גְּלוּתָא וּבִיָּה יִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא. וְהַשֵּׁם יַחֲיֶיךָ
גְּאֻלְתָּנוּ בְּבִיאת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ בְּעַגְלָא וּבְזָמַן קָרִיב בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
אָמֵן.

(הקדמת הרבנים לזֵהר דפוס ג'רבה)

(יג) כָּל יִשְׂרָאֵל מְחַיְבִים לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל רִשְׁבִּי"י, אֶחָד גְּאוֹן, אֶחָד רַב גְּדוֹל, אֶחָד חֲכָם, אֶחָד הַמוֹן, אֶחָד קָטָן שֶׁהִגִּיעַ לְחַנוּךְ

אֲשֶׁר עַל כֵּן כָּל יִשְׂרָאֵל מְחַיְבִים לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה
שֶׁל רִשְׁבִּי"י, אֶחָד גְּאוֹן, אֶחָד רַב גְּדוֹל, אֶחָד חֲכָם, אֶחָד הַמוֹן,

אחד קטן שהגיע לחנוך, בעתים מזמנים ומכשרים אשר המה
מסדרים דבר יום ביומו מראש חדש אלול עד מנחת יום הכפורים
נחתם את עקדת יצחק לקרב הגאולה ויהיו נצולים מכל פגעים רעים.
 (תקוני הזהר, כגון הירק הקדמת המחבר)

יד) מקטנים עד גדולים חייבים ללמוד זהר הקדוש

התורה נתנה ללמוד וללמד בכדי שכלם יודעים מקטנים עד
 גדולים דעת השם, וגם מצינו בהרבה ספרי מקבילים שמהירים על
 למוד חכמה זו **שכל אדם חייב ללמוד אותה.**

(רבי יצחק בן צבי אשכנזי, טהרת הקדש, קמ"ז)

טו) הלואי לא היו מקלין גדולי הדור בלמוד החכמה **הקדושה – והלואי היו מלמדין דרך לתלמידיהם לעסק** **בחכמה הלזו**

ואומר אני, הלואי שלא היו מקלין גדולי הדור בלמוד
החכמה הקדושה והלואי היו מלמדין דרך לתלמידיהם לעסק
בחכמה הלזו, אזי בודאי לא היה שום הרמת ראש לחכמות
החיצוניות והיו כל החכמות נדחים מפניה כמו שנדחה החשך מפני
האור. אף שעוונותיו גרמו שגם כמה וכמה מצדיקי הדור סגרו את
דלת החכמה בפני פרחי הכהנה ואמרו שלא ילמדו עד שיהיו בעלי
מדרגה ורוח הקדש והנה עבור זה נשארנו ערמים מן החכמה
הקדושה ונתגבר בעוונותינו הרבים חשכות החכמות החיצוניות
הפסיל בחשך הולך ובמהרה בימינו "ויאמר אלקים יהי אור"
ויאר לנו.

(מורנו הרב צבי אלימלך מדינוב, מעין גנים, פרק א' אות ה')

טז) מי יתן שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֶּאֱן קְדוּשִׁים בְּשֵׁהם
עֲדִין בְּנֵי 9 – 10 שָׁנִים, סֵפֶר הַזֶּהר הַקְדוּשׁ, וְיִהְיֶה בּוֹדָאֵי
הַגְּאֵלָה בְּקֶרֶב בְּלֵי שׁוּם חֲבֵלֵי מְשִׁיחַ

מי יתן וְהִיָּה שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֶּאֱן קְדוּשִׁים בְּשֵׁהם
עֲדִין בְּקֶטְנוּתָם בֶּן ט' וְי' שָׁנִים סֵפֶר הַזֶּהר הַקְדוּשׁ... וְהִיוּ בּוֹדָאֵי
הַגְּאֵלָה בְּקֶרֶב בְּלֵי שׁוּם חֲבֵלֵי מְשִׁיחַ.

(סֵפֶר סְגֻלַת יִשְׂרָאֵל לְהַגְּאוֹן הַצְּדִיק רַבֵּי שְׁבֵתִי לִיפְשִׁיץ - מַעֲרַכַת ז' אוֹת ה')

רְמֵזֵי "זְהַרֵי חֶמָּה"

אל תשמחי איבתי לי, כי נפלתי קמתי, כי אשב בחשך,
השם אור לי. (מיכה ז, ח)

אור לי - לוריא
אור (עם הכולל) - 208
יצחק - 208
נפלתי - 570
צפת - 570
קמתי - 550
כי אשב - 335
רבי חיים ויטל - 335
בחשך - 330
שנת ש"ל - 330 - בא האר"י זכרוננו לברכה רבי יצחק לוריא לצפת
אל תשמחי איבתי לי

בין יום פטירת משה רבינו עליו השלום לבין יום פטירת הרבי שמעון בן יוחאי י"ח איר ישנם 70 יום לרמז שהרבי שמעון בן יוחאי בא לגלות את סוד סתרי תורה, וזה שמחת הקדוש ברוך הוא הכי הגדולה, כי תורת הסוד הוא תורה לשמה, וזהו השמחה הגדולה של ל"ג בעומר, מה שאין כן בשבעה באדר.

(אור יצחק פרק א' - מתלמידי הבן איש חי זכר צדיק לברכה)

קוֹנְטָרָס "מִי גָלָה ר"ז זֶה לְבָנִי"

הדפסת ספר הקדוש "אור הזהר"

הוצאה שלישית עם הוספות ותקונים

לרגל התחלת מחזור הגדול ר"ז [בגימטריא או"ר]

של המאור הגדול לממשלת היום

ברכת החמה - ערב פסח שנת תשס"ט לפ"ק

עכשו הזמן להתחיל ללמד ספר הזהר ותקונים

ועל ידי למוד "הזהר היומי" מדי יום ביומו יתקיים "ולכל

בני ישראל היה או"ר במושבותם"

(א) או"ר בגימטריא ר"ז

או"ר איהו ר"ז כו', דההוא אור דאתמר ביה ולכל בני ישראל
היה אור במושבותם, כגונא דא בגלותא בתרא (היאורה) הזוהר
ביה הנה ר"ז, [אתוון הזה"ר הנהו אתוון הו"ה ר"ז] דאיהו אור
דפורקנא בתרייתא, לקים פימי צאתך מארץ מצרים אראנו
נפלאות.

(תקוני זהר תקון כ"א - דף נג:)

רשב"י גלה ופתח הע' פנים שבמלת בראשי"ת, וקרא אותם
תקוני זהר, מפני שהוא לשון אור, ואו"ר גימטריא ר"ז, והוא
האור הגנוז שגנוזו הקדוש ברוך הוא בתורה וכו', שעל ידי זה יהיה
ביכלת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה, ועל ידי זה
יברך אותו השם יתברך שיהיה חטאיכם פשנים הללו, שסדורות
ובאות מששת ימי בראשית, ואז פשלג ילבינו.

(פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נא.)

וזהו עצמו היתה עקר פונת רבי שמעון בן יוחאי בחבור ספר הזהר, להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ואין עוזר, ורצה ליחדה עם התפארת יחוד מועט על ידי חבור זה במה שהיה הוא עם חבריו עוסקים בסוד, שזה גורם ליחוד קודשא בריך הוא ושכינתו על ידי הסוד שהוא ר"ז דהינו או"ר, וגם על ידי חבור זה הוא בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת קטרוגים שהם לוחמות בכל עת ובכל שעה נגד השם ונגד שכינתו ונגד בני' שהם ישראל הנתונים בגלות בין האמות הנקראים חינו, חינו בישין ודבין דאכלין ענא שהם ישראל, ועסק התורה נקרא הקלע והחרב והרמח, והם בחינת הסודות להצילם מרעתם בחבור זה כו', והספר הזה עתיד להתפרסם בימי מלכא משיחא. והנה כל אותם שיזכו אליו יזכו לגאלה בעזרת השם, ובהשם בטחנו שנהיה בכלל הזוכים, אמן כן יהי רצון.

(הקדמה השניה לספר אור החמה)

ודע כי עקר פונת הרבי שמעון בן יוחאי עליו השלום בחבור הזהר היה לה להיות השכינה בגלות באפס שפע באין תומך ובאין עוזר לה, ורצה לעשות לה סמך ליחדה בבעלה יחוד גמור על ידי החבור הזהר כמה שהיה הוא וחבריו עוסקים בסודות התו' שזהו גורם ליחוד קודשא בריך הוא ושכינתו על ידי הסוד שהוא סוד ר"ז בגימטריא או"ר, וגם על ידי החבור ההוא יהיה בטול הקלפות וקלות הגלות והשבתת הקטרוגים אשר החיצונים לוחטים בכל עת ובכל שעה נגד מדת הקדשה והשמות הקדושים הם בסוד השכינה ונגד בני ישראל הנתונים בגלות בין אמות העולם הנקרא חינו בישין אריות ודבין וכו', והעוסק בתורה נקרא קלע וחרב ורמח, והם בחינת סודות כדי להצילם מרעתם על ידי חבור זה כנזכר, וספר זה עתיד להתגלות בימי מלכא משיחא כדי לתן סעדא לשכינתו. והנה כל אלו שיזכו אליו יזכו לגאלה כי עבודה זו המועטת בזמן הזה הוא יותר חשוב מכל אילי נביות שהיה בזמן שהיה בית המקדש קיים.

(חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד)

כל התורה כלה חלק הנגלה והנסתר הכל אחדות אחד, והדוחה חלק הנסתר שאינו חפץ בה, דוחה כלה ונענש, כי הדוחה חלק מן האחדות כאלו דוחה כלו. ומכל שכן המלעיג על דברי חכמים העוסקים בחכמה זו להשפיע להשכינה, כמו שכתב בספר הקנה לו חכמו ושפילו זאת, כי הלומד כל התורה כלה לא נקרא חכם רק למדו, כי אם הלומד כדי להשפיע למדה הנקראת זא"ת וכו'.

וזה שכתב הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק בלבושי התורה בחלק הנגלה הנקרא לילה כידוע, ואינו חפץ באו"ר התורה, כי או"ר גימטריה ר"ה, הינו ברזי התורה וסודותיה, שזהו בחינת תורת השם שנקרא יום, הרי זה דומה כאלו דוחה את האחדות כלו ומתחייב בנפשו, מה שאין כן אם חפץ גם בחלק הנסתר שבתורה הגם שאי אפשר לו להשיגו, על זה נאמר כי אם בתורת השם חפצו, וכמו שפ"י האלשיך, וכאלו השיג גם חלק זה שבתורה, כי התופס חלק מן האחדות כאלו תופס כלו כו'.

(תולדות יעקב יוסף פרשת קדושים (מהרב הקדוש רבי יעקב יוסף כ"ץ מפולנאה, מתלמידי הבעל שם טוב) וכן פתוב בספרו פתנת פסים פרשת קדושים)

רבי שמעון בן יוחאי גלה ופתח הע' פנים שבמלת בראשי"ת, וקרא אותם תקוני זהר, מפני שהוא לשון אור, ואו"ר גימטריא ר"ז, והוא האור הגנוז שגנוזו הקדוש ברוך הוא בתורה וכו', שעל ידי זה יהיה ביכלת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה, ועל ידי זה יברך אותו השם יתברך שיהיה חטאיכם כשנים הללו, שסדורות ובאות מששת מי בראשית, ואז כשילג לבינו.

ולכן נוהגין ישראל ללמד בספר התקונים בחדש אלול ועשרת ימי תשובה, שאלו הארבעים יום הם ימי רצון שאז נתנו הלוחות שניות למשה רבינו עליו השלום עם כל הדברי תורה, ולתקן הכל על ידי תשובה.

(פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נ"א עמוד א)

הנעור בלילה, הינו שהוא נעור ועוסק רק בלבושי התורה
בחלק הנגלה הנקרא ליל"ה כידוע, ואינו חפץ מאור התורה, כי
או"ר גימטריא ר"ז, הינו ברזי התורה וסודותיה, שזהו בחינת תורת
השם שנק' יו"ם, הרי זה דומה כאלו דוחה את האחדות כלו
ומתחייב בנפשו. מה שאין כן אם חפץ גם תורת הנסתר, הגם שאי
אפשר לו להשיגו, על זה נאמר כי אם בתורת השם חפצו, וכמו שפי'
האלשיך הקדוש, וכאלו השיג גם חלק זה שבתורה, כי התופס חלק
מן האחדות כאלו תופס כלו וכו'.

(כתנת פסים פרשת קדושים)

עקר הגאלה הוא מרזי דאורייתא, כי או"ר גימטריא ר"ז, וזה
נקרא כ"ן שגימטריא סו"ד מיסו"ד. וזה שכתוב במדרש, אני
אמרתי יהי כו, והרשעים אומרים לאו כו, שהם אומרים שאין
בתורה אלא הפשט, על כ"ן לא יקומו. ועקר היא חכמת התורה
ורזיה שיתגלה לנו ב"ב כו, ועל דור שלנו נאמר משד עניים גופייהו,
עתה אקום, בזכות אמרות השם המזקקות שבעתים, אך השם
ישמרנו מהרשעים אשר סביב יתהלכון ואינם רוצים ברזי
וסודות התורה, שהם כרם זלות, דברים העומדים ברומו של עולם
והקדוש ברוך הוא ירומם.

(אור ישראל על תקוני זהר תקון ל"ו - דף ע"ז ע"ב)

ת.ו.ש.ל.ב.ע.

מִפְתַּח הַסְּפָרִים לְסֵפֶר "אור הזֵהר הַחֲדָשׁ"

1. גורי האריות"ל, החיד"א, פלא יועץ, דגל מחנה אפרים, רבי חיים פלאג"י, שו"ת ישכיל עבדי, שו"ת פרחי כהנה, עצי עדן קומארנה, בן איש חי ספר בנייהו, הסבמות הרב הקדוש מאפטא תקוני זהר דפוס מעזבוב, אור נערב להרמ"ק חלק ג' פרק ג', מטת אפרים סימן תקפ"א סעיף קטן י"ז, ועוד 21
2. הרב משה זכותא בהגהותיו לספר הפגנות..... 75
3. פלא יועץ אות ז, זהר 75
4. סדור פגנות האר"י וזכרונו לברכה מהמקבל האלקי מורנו הרב רבי יעקב קאפיל של רבי יעקב קאפיל איש ליפשיץ זכר צדיק וקדוש לברכה אשר היה מגיד מישרים בבית המדרש של מעוריטש גדול לפני תקופת הבעל שם טוב - לפני 300 שנה. כולל באורים על כל חלקי התפלה. בסדר פגנת הלמוד 76
5. אור צדיקים להרב מאיר פאפריש, סימן א' סעיף קטן טז 76
6. עבודת הקדש להחיד"א, מורה באצבע סימן מד 76
7. נפש חיים מערכת הז' אות ד', משם הגדולים להחיד"א..... 77
8. הרב הקדוש רבי משה חיים אפרים מסדילקוב בעל דגל מחנה אפרים בלקוטים דבור המתחיל ישקני..... 77
9. ספר נתיב רשי, בשם מורי, הלא הוא הרב הצדיק רבי הלל מפאריטש 77
10. ספר מגדל עז, מאמרי דברי אלקים חיים מאדמורי חב"ד, עמוד תכו 77
11. חנה אריאל, להרי"א מהומיל, שמות עמוד סד 78
12. תורה אור לבעל התניא, פרשת בשלח דבור המתחיל אשירה לה' 78
13. תקון ליל הושענא רבה 78
14. רבי ישראל דוב מוילעדניק, שארית ישראל שער ההתקשרות שער הא' דרוש ה' מאמר ב' 79
15. מורנו הרב צבי אלימלך בהגהותיו לספר סור מרע, דפוס מונקטש אות ט' 79
16. היכל הברכה דברים דף רח:..... 79
17. הקדמת ספר עצי עדן מקאמארנא וזכרונו לברכה..... 80
18. מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ יצ"ל, קונטרס י' אות כ"ט 80
19. חכם הרזים 81

20. הגאון מוילנא. סדור..... 81

21. הרב אזולאי, ספר אור החמה..... 81

22. הרב הקדוש רבי יהודה אשג זכר צדיק לברכה, בהקדמה לתלמוד עשר
הספירות, אות לו..... 81

23. תקוני הזהר, תקון 30..... 82

24. החיד"א..... 82

25. הגאון מוילנא. ספר אבן שלמה 11,3..... 82

26. החפץ חיים..... 82

27. הרב הקדוש רבי יצחק איזיק מקומרנא, ספר נוצר חסד..... 82

28. הרב יצחק בדורי..... 82

29. רבי אליהו בן סולימן מאני, כסא אליהו, שער ד'..... 83

30. רבני ירושלים, שנת תרפא..... 83

31. רבי שמעון בר יוחאי, הזהר, נשא אות צ'..... 83

32. אורות נו..... 83

33. רבי יצחק בר ישעיה עטיה, דורש טוב, ענין זהר..... 83

34. הרב משה קורדובירו, הרמ"ק, דע את אלקי אביך, טז..... 83

35. אור צדיקים ודרך סעדה לרבינו מאיר פאפיראש – סימן א' סעיף טז..... 84

36. רבי חיים צבי עהרנרייך, משה אפרים, קצה המטה, סעיף קטן כג..... 84

37. רבי חנוך העניף מאלבסנדר, סדר הלמוד, אות ב'..... 84

38. רבי ישראל דוב מוילעדניק, שארית ישראל שער ההתקשרות, שער א' דרוש ה'
מאמר ב'..... 84

39. אור צדיקים ודרך סעדה לרבינו מאיר פאפיראש, סימן א' סעיף טו..... 84

40. רבי שניאור זלמן מלאדי, אדמור הזקן (בעל התניא), מאמרי האדמור הזקן
הקצרים 1 דף תקעא..... 85

41. רבי חיים הפהן, הנהגות טובות, אות מה..... 85

42. רבי חיים הפהן, הנהגות טובות, אות מו..... 85

43. רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, הוספות מהרצ"א, אות ט'..... 85

44. רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה דברים דף יא..... 85

45. רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ'..... 85

46. הרב משה קורדובירו, הרמק, דע את אלקי אביך, ב'..... 86

47. רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ'..... 86

48. מעשה איש למרן הגאון הקדוש בעל החזון איש זכר צדיק לברכה..... 86

49. רבנו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקונים בניהו..... 87

50. רבי אליעזר בר יצחק פאפו, פלא יועץ, ערף זהר..... 87

51. רבי יוסף בן שלמה מפוז'ין, הוספות בנזן יוסף..... 87

52. רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה, דברים רח:..... 88

53. רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נתיב מצותיה, בהקדמה..... 88

54. רבי שמעון בר יוחאי, הזהר, ויצא עם פרוש הסלם דף סב. מאמר צדיק עליון צדיק תחתון..... 89

55. רבי חיים יוסף דוד אזולאי, החיד"א, מורה באצבע, אות מד..... 89

56. אוהב ישראל בקדשה, 232..... 90

57. אגרות א', מא - מב..... 90

58. הרב משה חיים בן יעקב קורדובירו, הרמק, אור יקר, שער א' סימן ה'..... 91

59. הרב אליעזר בר שם טוב פאפו, דמשק אליעזר, בהקדמה דרך הקדש אות יב..... 91

60. רבי משה גרינולד מחוסט, - הנהגות רבי משה גרינולד, אות כא..... 91

61. רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, מעין גנים, פרק א' אות ב'..... 91

62. רבי צבי הירש איכנשטיין מזידיטשוב, סור מרע, דף ד:..... 92

63. אור ישראל, מירא דביא..... 92

64. הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא..... 92

65. הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא..... 92

66. הנהגות צדיקים - הנהגות טובות מרבי חיים ויטאל..... 93

67. הנהגות צדיקים - הנהגות טובות - נסח ב' מרבי יחיאל מיכל מזלוטשוב זכר צדיק לברכה..... 93

68. הנהגות צדיקים - הנהגות קדושות על פי סדר אלף בי"ת מרבי יחיאל מיכל מזלאטשוב..... 93

69. הנהגות צדיקים - סדר קביעת התורה מרבי שבתי מראשקוב..... 94

70. הנהגות צדיקים - הנהגות טובות מרבי צבי הירש מנדבורנה..... 94

71. הנהגות צדיקים - אזהרות ותקונים מרבי חיים יוסף דוד אזולאי - החיד"א..... 94

72. הרב שלום בן משה בוזגלו, כסא מלך, תקון מג אות ס'..... 94

73. הרב חיים ויטאל, כתבי האר"י, עץ חיים חלק א', הקדמת מורנו הרב רבי חיים ויטאל זכותו יגן עלינו אמן, ג'..... 94

74. רבי ישעיה בן אברהם הלוי הורוביץ, השלה הקדוש, מאמר ראשון דף ל..... 95

75. אור יקר, שער א' סימן ה'..... 95

76. רבי יצחק איזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנה, היכל הברכה, דברים נח:..... 95

77. רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב, מהרצ"א, בני יששכר, מאמרי חדש איר מאמר ג' אות ד'..... 96

78. הרב הקדוש רבי יהודה אש"ל זכר צדיק לברכה, קבלה למתחיל, הקדמה לספר הזהר, אות טט, עמוד 61..... 96
79. הרב יעקב צמח בהקדמתו לעץ חיים..... 96
80. רבי אברהם בן מרדכי אזולאי, אור החמה, בהקדמה..... 97
81. רבי שבתי בן יעקב יצחק ליפשיץ, סגלת ישראל, מערכת ז' אות ה'..... 97
82. רבי יצחק איזיק יחיאל ספרין מקומרנה, נוצר חסד, פרק ד' משנה כ'..... 98
83. שביל הפרדס, כרך יא, פרשת וישלח תשנו..... 98
84. מתוך הקדמת הגאון הצדיק המקבל רבי בניהו יששכר שמואלי שליט"א לספריו הקדושים זהר הקדוש המחלק יוצא לאור על ידי היכלא דרשב"י - ירושלים..... 100
85. מתוך קריאת הגאונים הצדיקים: רבי יצחק בדורי זכר צדיק וקדוש לברכה, רבי יחיאל פישל אייזנבאך זכר צדיק וקדוש לברכה. ולהבדיל בין חיים לחיים הגאונים הצדיקים: הגאון הצדיק רבי עובדיה יוסף שליט"א, הגאון הצדיק המקבל רבי בניהו יששכר שמואלי שליט"א, רבי ראובן אלבז שליט"א, ועוד..... 101
86. מתוך הסכמת זקן המקבלים פאר הדור והדרו הצדיק החסיד רבי יצחק בדורי זכר צדיק לברכה, תמוז תשנו על הזהר עם פרוש הסלם..... 101
87. מתוך הסכמת הגאון רבי חיים שמואל בהגאון הצדיק רבי אליהו לאפיאן זכר צדיק לברכה, מחבר ספר רווחא שמענתא על השב שמענתא, כח תמוז תשנו על הזהר עם פרוש הסלם..... 102
88. מתוך הסכמת הראב"ד הגאון הצדיק רבי יוסף חיים זוננפלד זכר צדיק וקדוש לברכה על הזהר עם פרוש הסלם..... 102
89. הסכמת הגאון הקדוש מקאשוי רבי רפאל בלום זכותו יגן עלינו אמן, לספר הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 102
90. מתוך מכתב חזיק שפתב כ"ק אדמו"ר מהאלמין רבי שלום יהודה גראס שליט"א ל"מפעל הזהר היומי"..... 106
91. הסכמת הגאונים הצדיקים חברי בית דין צדק העדה החרדית תשסב, הרב ישראל יעקב פישל זכר צדיק לברכה, הרב מאיר בראנדסדארפער זכר צדיק לברכה, הרב משה הלברשטאם זכר צדיק לברכה, הרב בנימין ראבינאוויטש זכר צדיק לברכה, הרב ישראל משה דושינסקיא זכר צדיק לברכה. ולהבדיל בין חיים לחיים: הרב משה שטרנבוך שליט"א, הרב אברהם יצחק אולמן שליט"א - לספר הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 108
92. הסכמת הגאונים הצדיקים חברי בית דין צדק העדה החרדית תשסד: הרב יצחק טוביה ווייס גאב"ד ירושלים שליט"א, הרב משה שטרנבוך ראב"ד ירושלים שליט"א. ולהבדיל בין חיים לחיים: הרב מאיר בראנדסדארפער זכר צדיק

- לברכה, הרב משה הלברשטאם זכר צדיק לברכה – לספר הזהר עם פרוש מתוק
מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 108
93. הסכמת הגאון הקדוש הגאב"ד רבי יצחק יעקב ווייס זכר צדיק לברכה לספר
הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק
לברכה..... 109
94. הסכמת הגאון הקדוש הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זכר צדיק לברכה לספר
תקוני הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר
צדיק לברכה..... 109
95. הסכמת הגאון הצדיק פוסק הדור רבי שמואל הלוי וואזנער שליט"א לספר
תקוני הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר
צדיק לברכה..... 109
96. הסכמת הגאון הצדיק רבי יוסף ליברמן שליט"א ראש מתיבתא בולל שומרי
החומות, לספר תקוני הזהר עם פרוש מתוק מדבש להגאון הצדיק המקבל רבי
דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 110
97. הגאון הצדיק המקבל רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א – נדפס בלוח עמוד היומי
על ידי מרכז מתוק מדבש שנתניסד על ידי הגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש
זכר צדיק לברכה..... 110
98. הגאון הצדיק המקבל רבי יעקב משה הלל שליט"א ראש מתיבתא אהבת שלום
– נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתניסד על ידי הגאון
הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 111
99. הגאון הצדיק המקבל רבי יחיאל פישל אייזנבאך זכר צדיק לברכה ראש
מתיבתא שער השמים – נדפס בלוח עמוד היומי על ידי מרכז מתוק מדבש
שנתניסד על ידי הגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 111
100. הגאון הצדיק המקבל רבי דניאל פריש זכר צדיק לברכה – נדפס בלוח עמוד
היומי על ידי מרכז מתוק מדבש שנתניסד על ידי הגאון הצדיק המקבל רבי
דניאל פריש זכר צדיק לברכה..... 111
101. חכם הרזים..... 111
102. חכם הרזים..... 112
103. מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ וצ"ל, קונטרס ה' אות י"א..... 112
104. מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ וצ"ל, קונטרס י' אות ח'..... 112
105. מגיד מישרים פרישת אמר..... 113
106. הדרת מלך חלק ג' דף רמו..... 113
107. ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה'..... 116
108. ספר הברית חלק ב' מאמר יב פרק ה'..... 117
109. הבעל שם טוב, מאירות עינים פרישת ראה..... 117

118	ספר הפליאה דף ג' עמוד ג'.....	110
118	דמשק אליעזר בהקדמה דרך הקדש אות יא.....	111
119	דמשק אליעזר בהקדמה דרך הקדש אות יב.....	112
119	נעם הלכות, רבי אהרן ראטה וצ"ל, מאמר למוד התורה סעיף יא.....	113
122	קונטרס עץ החיים פרק יג.....	114
123	קונטרס עץ חיים שם פרק טו.....	115
124	קונטרס עץ החיים שם פרק כא.....	116
124	חנות יאיר סימן רי.....	117
124	נעם הלכות מאמר למוד התורה.....	118
125	חנות יאיר סימן רי.....	119
125	חנות יאיר סימן רי.....	120
126	רבינו חיים פאלאג'י, מועד לכל חי.....	121
126	שער יששכר מאמר גל עיני אות ב'.....	122
127	שער יששכר מאמר גל עיני אות ג'.....	123
128	שער יששכר מאמר גל עיני אות טוב.....	124
128	שלחן ערוך הרב הלכות תלמוד תורה פרק ב' הלכה יב ויג.....	125
128	אמרי קדש סטרעליסק אות יט.....	126
129	מגדל עז עמוד תכד.....	127
129	ספר הצואה – שומר אמונים.....	128
129	בעל יסוד העבודה.....	129
130	אגרות שומר אמונים אגרת מזה.....	130
130	כתר שם טוב.....	131
130	שפת אמת בחקותי תרמט.....	132
131	לקוטים יקרים אות ג'.....	133
132	עמוד העבודה דף א'.....	134
132	עמוד העבודה.....	135
132	בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו.....	136
134	בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו אות ח' עד.....	137
135	בעל העטרת צבי בריש ספר התקונים שלו אות כט: דבור המתחיל תשיעית.....	138
135	הוספות מהרצ"א אות ח'.....	139
135	הוספות מהרצ"א מדינוב אות יח.....	140
136	נוצר חסד פרק ד' משנה א'.....	141
136	נוצר חסד קאמארנא פרק ד' משנה א'.....	142

137	נוצר חסד שביל התורה א' אות י'	143
138	נוצר חסד קאמארנא שביל התורה אות ל'	144
138	נוצר חסד שביל התורה שביל ב' אות ג'	145
139	עבודת ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרונו לחיי העולם הבא, אגרת הקדוש..	146
139	מורה באצבע סימן ח' אות רמח.....	147
140	זרים משה משפט הבה"ת אות יד.....	148
140	סדור רבי שבתי ראשקובער סדר למוד דף יז.....	149
140	סדור רבי שבתי ראשקובער סדר למוד דף יז.....	150
141	ישמח ישראל פרישת בחקותי.....	151
141	דברי תורה מהדורא ט' אות לט.....	152
142	דברי תורה מהדורא קמא אות ס'.....	153
144	הקדמת המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו.....	154
144	הנהגות הרב רבי יעקב מליסא זכר צדיק לברכה אות ג'.....	155
145	עבודת הקדוש להרשב"א חלק התכלית פרק יז.....	156
148	עבודת הקדוש חלק התכלית פרק יח.....	157
149	עבודת הקדוש חלק התכלית פרק ע'.....	158
150	הקדמת מסלות חכמה.....	159
150	הקדמת המוציא לאור זהר דפוס מנטובה.....	160
151	ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ג.....	161
151	אור החמה בהקדמה.....	162
152	קהלות יעקב ערך סוד.....	163
152	נתיב מצוותיה שביל התורה א' ל"ב.....	164
152	המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו.....	165
153	המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו.....	166
153	המוציא לאור זהר דפוס ליוורנו.....	167
154	של"ה מאמר ראשון.....	168
155	שלחן ערוף הרב הלכות תלמוד תורה פרק א' סימן ד'.....	169
156	ראשית חכמה בהקדמה.....	170
157	בתשובה מבעל סדורו של שבת הנדפס בסוף שער התפלה.....	171
157	בתשובה מבעל סדורו של שבת הנדפס בסוף שער התפלה אות ה'.....	172
157	קל"ח פתחי חכמה בהקדמה.....	173
158	ויקהל משה דף ד.....	174
159	ויקהל משה דף ד:.....	175

- 176 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף ה': 160
- 177 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף ה': 161
- 178 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף י' עֲמוּד ג': 162
- 179 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף לז': 163
- 180 הוֹסֵפוֹת יְסוּד יוֹסֵף תִּקּוֹן יג: 163
- 181 הוֹסֵפוֹת בְּנֵי יוֹסֵף: 164
- 182 הַיִּכַּל הַבְּרָכָה קָאמֵאֲרָנָא בְּרֵאשִׁית דָּף לב: 165
- 183 הַיִּכַּל הַבְּרָכָה קָאמֵאֲרָנָא בְּרֵאשִׁית דָּף צד: 165
- 184 הַיִּכַּל הַבְּרָכָה קָאמֵאֲרָנָא בְּרֵאשִׁית דָּף ריט: 165
- 185 הַיִּכַּל הַבְּרָכָה קָאמֵאֲרָנָא שְׁמוֹת דָּף עב עֲמוּד ג': 166
- 186 הַיִּכַּל הַבְּרָכָה קָאמֵאֲרָנָא שְׁמוֹת דָּף קד עג: 166
- 187 אוֹצֵר הַחַיִּים קָאמֵאֲרָנָא שְׁמוֹת דָּף נז עֲמוּד ג': 167
- 188 כִּסֵּא מְלָךְ בַּהֲקֵדְמָה: 169
- 189 כִּסֵּא מְלָךְ בַּהֲקֵדְמָה: 171
- 190 הַקְּדֵמַת מְקֻדָּשׁ מְלָךְ: 171
- 191 הַקְּדֵמָה בְּלִילִית מְנַחֵם צִיּוֹן: 172
- 192 מַעֲבָר יִבְק מֵאֲמֵר שְׁפָתַי רְנָנוֹת פֶּרֶק כו: 173
- 193 תּוֹלְדוֹת עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם דָּף עט: 174
- 194 טְהַרְת הַקְּדֻשׁ הַקְּדֻמוֹן עֲמוּד קמו: 174
- 195 טְהַרְת הַקְּדֻשׁ הַקְּדֻמוֹן עֲמוּד קנב: 175
- 196 טְהַרְת הַקְּדֻשׁ הַקְּדֻמוֹן עֲמוּד קנו: 175
- 197 מְקֻדָּשׁ מְלָךְ חֶלֶק א' דָּף כח עא: 175
- 198 אוֹצְרוֹת חַיִּים דָּף יח: 176
- 199 אוֹר נְעָרָב חֶלֶק ג' פֶּרֶק ג': 176
- 200 אוֹר נְעָרָב חֶלֶק חֲמִישִׁי פֶּרֶק ב': 177
- 201 סֵדֵר הַיּוֹם, סֵדֵר הַלְמוּדִים בְּמוֹעֲדֵי הַשֶּׁם: 177
- 202 רֵאשִׁית חֲכָמָה בַּהֲקֵדְמָה: 178
- 203 עֵמֶק הַמְּלָךְ בַּהֲקֵדְמָה פֶּרֶק שְׁבִיעִי: 178
- 204 עֵמֶק הַמְּלָךְ בַּהֲקֵדְמָה פֶּרֶק שְׁמִינִי: 179
- 205 שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת דְּבִיר יוֹסֵף בַּהֲקֵדְמָה, מִתְלִמִּידוֹ בְּעַל יַד מְלָאכִי: 179
- 206 מַעֲרַכַת גְּדוּלִים י' שֵׁנָה: 180
- 207 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף ג: 180
- 208 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה דָּף ו': 181

183	וַיִּקְהַל מֹשֶׁה ז.	209
184	זֶהר חֶלֶק א' דָּף ק"ל:	210
185	אור החמה לזהר שם, בשם הרמ"ק וזכרוננו לחיי העולם הבא	211
185	שָׁל"ה הקדוש מאמר ראשון	212
186	אור יקר, שער א' סימן ה'	213
187	ספר חסד ואמת לחיים חורי וזכרוננו לברכה – ועין עוד בפנים הספר, מספר בן איש חי בהקדמתו לספרו בניהו	214
187	שער רוח הקדוש דף ט' עמוד ד'	215
187	יסוד ושרש העבודה, שער הששי, שער הניצוץ	216
187	מטה אפרים סימן תקט"ו סעיף קטן ז'	217
188	סדור בית אברהם לרבי אברהם טכאריק וזכר צדיק לברכה	218
188	שם הגדולים להחיד"א מערכת ספרים אות ב'	219
189	לקוטי תורה לבעל התניא, פרשת ויקרא דף ה' טור ב' ואילף	220
190	לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ג' ואילף	221
190	לקוטי תורה לבעל התניא, שיר השירים דף ג' סוף טור ג' ואילף	222
191	לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד'	223
191	לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד'	224
192	לקוטי תורה לבעל התניא שם דף ו' טור א'	225
193	צואת הר"ד מאיר בן רבי אהרן שורץ זכותו יגן עלינו מפידהייץ	226
194	היכל הברכה פרשת עקב ז', י"ט	227
194	פתחי שערים נתיב שבירת הפלים – פתח א – שבירת הפלים – שרש לסטרא אחרא	228
195	ספר פתחי שערים נתיב הצמצום – פתח א	229
195	באר מים חיים פרשת ראה – פרק יא	230
198	ספר מבוא לחכמת הקבלה – חלק א הקדמה	231
199	הקדמת המחבר ספר נתיב מצוותיך	232
199	היכל הברכה פרשת משפטים דף קצ"ט עמוד ד'	233
200	נתיב מצוותיך קאמארנא, נתיב היחוד, שביל א' אות ב'	234
201	נתיב מצוותיך, נתיב התורה, שביל א' אות ל'	235
201	דברי תורה מונקאטש, מהדורה ו', נ"ז	236
202	מבשר צדק פרשת בא	237
203	ספר לקוטי מזהר"ן – בתחלת הספר	238
204	ספר ברית מנוחה דף ב':	239

204	המקביל האלקי רבי שלום בוזאגלו	240
204	ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג'	241
205	כסא מלך להקדמת התקוני זהר דף י"ד:	242
206	ספר חסידים תתשס"ד	243
206	אור החמה בהקדמה	244
206	פרוש הגר"א על משלי ה' י"ח	245
206	אבן שלמה פרק ח' אות כ"ו	246
207	אבן שלמה פרק י"א אות ג'	247
207	אבן שלמה פרק י"א אות ג'	248
207	חיי מוהר"ן מבקרסלב, תי"ט	249
207	מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א	250
208	מאה שערים עמוד 40	251
208	כתר שם טוב	252
208	הנהגות רבי משה גרינולד מחוסט אות כא	253
208	מאור עינים חדושים שבת	254
209	הנהגות ישרות, רבי צבי הירש האראוויץ מבאקשעוויץ אות ה'	255
209	סדר הלמוד, רבי חנוך העניף מאלעסק, אות ב'	256
209	נפת צופים קמ"ד - מדרש פנחס	257
209	הקדמת בית דין אמסטערדם לדפוס הזוהר תקס"ד	258
210	הסכמת הרב הקדוש מאפטא תקוני זהר דפוס מעזבז	259
210	מוצה באצבע להחיד"א אות מ'	260
210	מוצה באצבע להחיד"א אות מ'	261
210	פלא יועץ ערך חדוש	262
211	דברי אהרן בשם הרב הקדוש רבי אשר מסטולין	263
211	סדור שער השמים, בסדר הלמוד שכתבו הקדמונים	264
211	כסא אליהו שער ד'	265
212	כסא אליהו שער ד'	266
213	כסא אליהו שער ד' אות י"ח	267
214	תורת שמחה דף נ"ז	268
214	סמא דחיי חלק ב' אות מ"ח	269
215	הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא	270
215	הנהגות צדיקים - כללים מרבי אליעזר צבי מקאמרנא	271
216	הנהגות צדיקים - סדר היום מרבי אהרן מקרלין	272

273. הנהגות צדיקים – הנהגות ישראל משה גרינוואלד מחוסט בעל ערוגת
הבשם..... 216
274. הנהגות צדיקים – הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט..... 216
275. הנהגות צדיקים – הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט..... 216
276. הנהגות צדיקים – הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל..... 216
277. הנהגות צדיקים – הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל..... 217
278. הנהגות צדיקים – הדרכות מרבי מרדכי מטשערנאביל..... 217
279. הנהגות צדיקים – הנהגות ואזהרות מרבי צבי אלימלך מדינאב..... 217
280. הנהגות צדיקים – הנהגות פרטיות מרבי יוסף זונדל מסלנט על פי הגר"א..... 217
281. הנהגות צדיקים – סדר עבודת היום מרבי נחמן מטולטשין..... 217
282. הנהגות צדיקים – תקונים ואזהרות מרבי אליהו מני..... 217
283. אגרות שומרי אמונים אגרת ה'..... 218
284. שם אגרת ט"ו..... 218
285. שם כ"ז..... 218
286. ספר ברית מנוחה דף ב'..... 219
287. ספר קנה הגדול דף מ"א עמוד ג'..... 219
288. אור המאיר (זיטאמיר) פרישת פקודי, דף כ"ח טור ג'..... 220
289. דורש טוב (טשורטקוב) אחרון של פסח תש"א, עמוד קצ"ד טור א'..... 221
290. זהר חלק ב' רמז:..... 222
291. זהר חדש שיר השירים בדבור המתחיל שלמה אהיה כעטיה..... 223
292. כסא מלך להקדמת התקוני זהר דף י"ד:..... 223
293. פרי צדיק פרישת ויגש דף ק"ה טור ב'..... 224
294. ספר המדות אות סוד, מבעל לקוטי מוהר"ן וכווננו לחיי העולם הבא..... 224
295. הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש דף ד:..... 225
296. הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש י"א:..... 225
297. הרב חיים ויטאל בשער רוח הקדש דף י"א:..... 225
298. מגיד מישרים פרישת בא..... 225
299. שם פרישת עקב..... 225
300. הנהגות צדיקים – הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט..... 226
301. מדרש פנחס ובארות המים..... 226
302. הנהגות צדיקים – סדר התנהגות מרבי אהרן ראטה..... 226
303. הנהגות צדיקים – דרך חיים לאחד מגדולי גאוני קדמאי..... 226
304. ספר פרי צדיק, רבי צדוק הכהן מלובלין וצ"ל, פרישת בהעלתך – אות י..... 226

305. הנהגות צדיקים – הנהגות ישראליות מתלמיד הבעל שם טוב 227
306. תפארת ישראל מהרב הקדוש מסאטאנאב וזכר צדיק וקדוש לברכה, פרשת קדושים 227
307. יוסף תהלות להחיד"א, תהלים לב, ט 228
308. מדבר קדמות להחיד"א, מערכת ת' אות י"ד 228
309. זהר חלק א' דף כ"ח. 229
310. תקוני זהר תקון ל' דף ע"ג: 229
311. כסא מלך לתקוני זהר שם 229
312. תקוני זהר תקון מ"ג דף פ"ב. 229
313. כסא מלך לתקוני זהר תקון מ"ג אות ס' 230
314. ספר שיחות הר"ן מברסלב, מ' 231
315. מקדש מלך לזהר פרשת משפטים שם 231
316. דגל מחנה אפרים, פרשת בא, עמוד פ"ד טור ב' 231
317. זהר חלק ב' דף קס"א: 232
318. ספרי יראים 232
319. ספר בית אהרן דף קמ"ט, מכתבים קדש, מהרב הקדוש אדמו"ר רבי אהרן וזכר צדיק לברכה 232
320. סדר היום ואזהרות שכתב הרב הקדוש הרב רבי אהרן מקרלין, ספר בית אהרן ... 232
321. אור לישרים 232
322. צפון שמיר סימן ח' 232
323. רבינו משה זכותא דף קמח: לפרוש הזהר 233
324. רבינו משה זכותא דף קעח: 233
325. רבי משה זכותא קע"ג 234
326. נפש חיים מערכת הז' אות ד', משם הגדולים להחיד"א 234
327. מדרש פנחס מהרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ, ע"ב אות ג. 234
328. שם, יז, אות ב 234
329. שם, לו, אות עג 234
330. שם, לו, אות מג 234
331. ישר דברי אמת סימן לט 235
332. מאור ושמש בראשית, דבור המתחיל ויאמר אלקים יהי רקיע, ב, א 235
333. זהר בהעלתך קנ"ג 235
334. הזרת מלך לזהר פרשת בהעלתך שם, דף רמ"ז. 235
335. מורינו הרב רבי יעקב צמח בסוף הקדמתו לעץ חיים 236

- 336 פְּרִי עֵץ חַיִּים הַנְּהַגַת הַלְמוּד 236
- 337 אֲדָמוֹר הֶזְקֵן – בְּעַל הַתְּנִיָּא 236
- 338 מֵאֲמָרֵי אֲדָמוֹר הֶזְקֵן פְּרִשְׁתַּ תְּצַא דָּף תַּתְּלָא 236
- 339 מֵאָה שְׁעָרִים עֲמוּד 40..... 236
- 340 זֶהָר חֶלֶק ג', רַעֲיָא מְהִימְנָא, דָּף קי"א–קי"ב..... 237
- 341 תְּקוּנַי זֶהָר בְּהַקְדָּמָה דָּף א..... 238
- 342 שְׁם דָּף ה'..... 238
- 343 הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב נָתַן שְׁפִירָא לְפָרִי עֵץ חַיִּים..... 238
- 344 מוֹרִינוּ הָרַב צְבִי אֱלִימְלָךְ מְדִינָוּב בְּהַגְהוּתֵי לְסַפֵּר סוּר מַרְע, דְּפוּס מוֹנְקָטֵשׁ אוֹת ט'..... 238
- 345 הַקְדָּמַת סֵפֶר עֲצֵי עֵדָן מִקַּמְאֲרָנָא זְכוּרָו לְבִרְכָה..... 238
- 346 פְּלָא יוֹעֵץ אוֹת ז', זֶהָר..... 239
- 347 הֵיכַל הַבְּרָכָה דְּבָרִים דָּף ר"ח:..... 239
- 348 מְדָרְשׁ פְּנַחֵס דָּף ל"ו. אוֹת מ"ג..... 239
- 349 נְתִיב מְצוּוֹתֵיהָ, שְׁבִיל הַיְחוּד, שְׁבִיל ב' אוֹת ג'..... 239
- 350 שִׁיחוֹת הַר"ן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, ק"ח..... 240
- 351 רַבִּי יִשְׂרָאֵל דּוּב מוֹיְלַעֲדִנִיק, שְׁאֲרִית יִשְׂרָאֵל שְׁעַר הַהַתְקַשְׁרוֹת שְׁעַר הָא' דְּרוּשׁ ה' מֵאֲמָר ב'..... 240
- 352 הָרַב מֹשֶׁה זְכוּתָא בְּהַגְהוּתֵי לְסַפֵּר הַפְּנוּת..... 240
- 353 שְׁבַחֵי הַר"ן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב ז'..... 240
- 354 הָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי יְצַחֲק מִסְקוּוֹיָרָא זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ, פְּרָם יִשְׂרָאֵל (רוֹזִין), דָּף כ"ו טוֹר א'..... 241
- 355 רַחֲמֵי הָאֵב סִימָן ג'..... 241
- 356 סֵפֶר מֵאֲמָרֵי אֲדָמוֹר הֶזְקֵן (בְּעַל הַתְּנִיָּא) תַּקְס"ג חֶלֶק ב', דְּבוּר הַמִּתְחִיל וְהַשְׁתֵּיהַ בְּדַת..... 242
- 357 אָבֵן שְׁלֵמָה לְהַגְרָא פֶּרֶק ח' אוֹת כ"ז..... 242
- 358 מְעִין גְּנִים פֶּרֶק א'..... 242
- 359 מְעִין גְּנִים פֶּרֶק א'..... 242
- 360 יָרִים מֹשֶׁה, עֲנִינִים נְפִלָאִים מִרַבִּינוּ מֹשֶׁה חַיִּים לוּצְאָטוּ..... 243
- 361 מְנַחַת עֲנִי אוֹת כ"ה..... 243
- 362 הַכְּנָה דְּרַבָּה מִבְּעַל עֲרוּגַת הַבֶּשֶׂם צְעָה לִים..... 243
- 363 פְּלָא יוֹעֵץ אוֹת ז', זֶהָר..... 245
- 364 כְּסָא מְלָךְ לְתַקוּנַי זֶהָר תְּקוּן מ"ג אוֹת ט'..... 246

246	הנהגות מהרב נחום מטשורנוביל זכר צדיק וקדוש לברכה.....	365
246	עטרת צבי פרישת בהעלתך.....	366
246	חיי מוהר"ן רבינו נחמן מברסלב, תכ"ב.....	367
247	שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב, ק"ח.....	368
247	מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ וצ"ל, קונטרס א' אות נ"ג.....	369
247	מדרש פנחס, רבי פנחס מקאריץ וצ"ל, קונטרס ג' אות ב'.....	370
248	זהר חלק ב' דף קנ"ה.....	371
248	היכל הברכה קאמארנא דברים פסוק י'.....	372
248	נוצר חסד פרק ד' משנה כ'.....	373
249	שער המצוות להאר"י זכרוננו לברכה דף א'.....	374
249	שער הגלגולים הקדוש י"א, דף י"ד.....	375
249	שם סוף הקדמה י"ו.....	376
249	רבינו חיים ויטאל זכרוננו לברכה בשער הגלגולים דף מ"ט:.....	377
250	תקוני זהר תקון ו' בסופו.....	378
250	כסא מלך לתקוני זהר שם.....	379
251	ספר שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב אות רעח.....	380
251	ספר לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קיח.....	381
252	חיי מוהר"ן מברסלב, תנח.....	382
253	דברי תורה מהדורא ב' סימן ט'.....	383
254	תקוני זהר תקון ל' דף ע"ג:.....	384
254	אור החמה לזהר דף ק"ה עמוד ב' בשם הרמ"ק.....	385
255	אור החמה לזהר חלק ג' דף רפ"א, בשם הרמ"ק.....	386
255	הקדמה השנייה לספר אור החמה.....	387
256	מאור עינים פרישת ויצא.....	388
256	רעיא מהימנא בזהר פרישת נשא, דף קכ"ד:.....	389
256	מקדש מלך לרעיא מהימנא כאן.....	390
257	תקוני זהר תקון שתיחאה בסופו, דף כד.....	391
257	מקדש מלך לתקוני זהר כאן.....	392
257	תקוני זהר תקון כ"א דף נ"ג:.....	393
258	תקוני זהר חדש דף ע"ב:.....	394
258	הרב חיים ויטאל זכרוננו לחיי העולם הבא בהקדמתו לשערי הקדשה.....	395
259	נפש חיים מערכת הז' אות ה'.....	396
259	של"ה, עשרה מאמרות, מאמר ראשון.....	397

260	מתוך הקדמת כסא מלך.....	398
260	תקוני זוהר דף א:.....	399
260	תקוני זוהר דף קי"א.....	400
261	חי'ד"א מערכת גדולים א' רי"ט.....	401
261	רבי ישראל דוב מוילעדניק, שארית ישראל שער ההתקשרות, דף י"ב טור ד'.....	402
262	דגל מחנה אפרים, פרשת שמני.....	403
264	הקדמת ספר עצי עזן על משניות.....	404
266	נוצר חסד על מסכת אבות פרק ד' משנה א'.....	405
266	נוצר חסד על מסכת אבות פרק ד' משנה ו'.....	406
267	נוצר חסד על מסכת אבות פרק ד' משנה כ'.....	407
268	זוהר חלק א' דף ט"ז.....	408
268	שם דף מ"ז:.....	409
268	אור החמה לזוהר שם, בשם הרמ"ק זכרוננו לחיי העולם הבא.....	410
268	זוהר חלק ג' דף קנ"ב.....	411
268	שם דף רמ"ד:.....	412
268	שם, ברע"א מהימנא, דף רנ"ד.....	413
268	תקוני זוהר בהקדמה דף י"ד.....	414
269	תקוני זוהר תקון כ"א – דף נ"ג:.....	415
269	זוהר חלק ג' דף ו'.....	416
269	זוהר חלק ג' דף ע"ב.....	417
269	זוהר חלק א' דף קפ"ז.....	418
269	זוהר חלק ב' דף פ"ג:.....	419
269	זוהר חלק א' דף ר"א.....	420
269	ספר החנוף פרשת תרומה.....	421
270	רבינו בחיי.....	422
270	שאלות ותשובות דברי חיים חלק ב' יורה דעה סימן מ"ז.....	423
270	זוהר פרשת משפטים, בסבא, דף צ"ט:.....	424
270	מקדש מלך לזוהר, פרשת משפטים שם.....	425
270	עלית אליהו על הגר"א.....	426
271	חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד.....	427
271	תולדות יעקב יוסף פרשת קדושים. וכן כתוב בספרו כתנת פסים פרשת קדושים... מאור עינים להרב הקדוש רבינו מנחם נחום מטשרנוביל זכותו יגן עלינו אמן,	428 429
272	פרשת בהעלתך.....	429

430 תְּקוּנֵי זֹהַר תְּקוּן י"ט – דף ל"ח..... 273

431 סֵפֶר הַקְּנֵה, הוֹבָא בְּאוּר יִשְׂרָאֵל לְהַמְגִיד הַקְּדוּשׁ מִקְּאֲזִינִין וְכְרוֹנוֹ לְחֵזֵי הָעוֹלָם
הַבָּא עַל הַתְּקוּנִים שָׁם..... 273

432 תְּקוּנֵי זֹהַר תְּקוּן מ' – דף פ'..... 273

433 פְּרִי קִדְשׁ הַלְּוִלִים דף ב'..... 273

434 דְּבָרֵי הַיָּמִים א' כ"ח, ט..... 273

435 תְּקוּנֵי זֹהַר בְּהַקְדָּמָה דף ו'..... 273

436 תְּקוּנֵי זֹהַר בְּהַקְדָּמָה דף א' עֲמוּד ב'..... 274

437 מַתוּחַ מִכְּתָב בַּעַל עֶטְרַת צְבִי לְרַבּוֹ הָרַב אַבְרָהָם יְהוֹשֻׁעַ הָעֲשִׂיל מֵאַפְטָא זְכָר
צְדִיק וְקְדוּשׁ לְבָרְכָה..... 275

438 נוֹצֵר חֶסֶד עַל מִסְכַּת אָבוֹת פֶּרֶק ד' מִשְׁנֵה כ'..... 275

439 תְּקוּן לַיַּל שְׁבוּעוֹת לְהָרַב רַבִּינוּ מִשֵּׁה זְכוּתָא בְּסוּף סֵפֶר טוֹב הָאָרְץ לְמוֹרִינוּ הָרַב
נִתֵּן שְׁפִירָא..... 275

440 הַקְדָּמַת הַמוֹצִיאִים לְאוּר סֵפֶר הַתְּקוּנִים דְּפוּס לְיוֹרְנוֹ..... 276

441 סֵדֶר הַיּוֹם וְאַזְהָרוֹת הַקְּדָשׁ בְּסֵפֶר בֵּית אֶהְרִן..... 276

442 לְקוּטֵי תוֹרָה (טְשֶׁרְנֹבִיל) הַדְרָכָה ז', דף ט' טוֹר ג'..... 276

443 מוֹרָה בְּאַצְבַּע סִימֵן ח' קֹטֵעַ רמ"ח..... 276

444 שָׁם סִימֵן מ"ד..... 277

445 לְקוּטֵי תוֹרָה (טְשֶׁרְנֹבִיל) הַדְרָכָה א'..... 277

446 שָׁם הַדְרָכָה ז'..... 277

447 שִׁיחוֹת הַר"ן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב סִימֵן רפ"ה..... 278

448 שִׁיחוֹת הַר"ן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב סִימֵן קכ"ח..... 278

449 שִׁיחוֹת הַר"ן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב סִימֵן ח'..... 278

450 חֵזֵי מוֹהַר"ן רַבִּינוּ נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, שֵׁנ"ט..... 278

451 בֵּית אֶהְרִן, ל"ג בְּעֵמֶר..... 278

452 אוּר צְדִיקִים לְהָרַב מֵאִיר פֶּאפְרִישׁ, סִימֵן א' סְעִיף קָטָן ט"ז..... 278

453 מוֹרִינוּ הָרַב רַבִּי צְבִי אֱלִימֶלֶךְ מְדִינַב זְכָר צְדִיק לְבָרְכָה בְּסִפְרוֹ סוּר מֵרַע וְעִשָּׂה
טוֹב..... 279

454 דְּגַל מַחְנֵה אֶפְרַיִם בַּלְקוּטִים, דְּבוּר הַמַּתְחִיל יִשְׁקֵנִי..... 279

455 סְדוּר הָאָר"י זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה "קוֹל יַעֲקֹב" לְרַבִּי יַעֲקֹב קֶאפִּיל זְכוּרוֹנוֹ לְבָרְכָה, בְּסֵדֶר
כּוֹנֵת הַלְמוּד..... 279

456 סֵפֶר נְתִיב רַש"י בְּשֵׁם "מוֹרִי", הֵלֵא הוּא הָרַב הַצְדִיק רַבִּי הֵלֵל מִפֶּאֲרִיטְשׁ..... 279

457 תְּקוּן לַיַּל הוֹשַׁעְנָא רַבָּא, סִפְרֵי יִרְאִים..... 280

458 חֲנָה אֲרִיאֵל, לַהֲרִי"א מֵהוּמִיל, שְׁמוֹת עֲמוּד ס"ד..... 280

459. הנהגות צדיקים – הנהגות ודרך האדם מרבי שלמה ברוך מבודפסט 280
460. ספר מגדל עז, מאמרי דברי אלקים חיים מאדמו"ר חב"ד, עמוד תכ"ו 280
461. לקוטי תורה פרשת תבוא 280
462. ספר סור מרע ועשה טוב 280
463. ספר סור מרע ועשה טוב 281
464. ספר סור מרע ועשה טוב 281
465. הקדמה לספר צבי לצדיק 282
466. היכל הברכה, דברים דף כ"ח 282
467. ספר עבודת ישראל להמגיד הקדוש מקאזניץ זכרוננו לחיי העולם הבא, לקוטים
בסופן 282
468. מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א 282
469. מתוך לשון הסכמת הרבנים דקהלה קדושה ליוורנו לספר הזהר דפוס ליוורנו 283
470. לקוטי תורה פרשת ויקרא דף ה: 283
471. מאור ושמש, פרשת אמר, עמוד ש"ע טור א' 285
472. הגאון הצדיק מורינו הרב רבי יצחק איזיק מזידיטשוב 286
473. זהר חלק א' דף קצ"ה: 286
474. טעמי המצוות להרדב"ז ורבי דוד בן שלמה אבן זמרא מצודה כ"ב 286
475. יסוד ושרש העבודה, שערי הששי, שער הניצוץ 287
476. תולדות יעקב יוסף פרשת שלח 287
477. הקדמת מורינו הרב רבי יצחק איזיק מקאמארא זכר צדיק וקדוש לברכה
לפרושו על משניות 288
478. מטה אפרים סימן תקפ"א סעיף קטן י"ז 289
479. קצה המטה למטה אפרים שם סעיף קטן כ"ג 289
480. מטה אפרים סימן תר"ג סעיף קטן ט' 289
481. הקדמת הרב המביא לבית הדפוס ספר התקונים דפוס ליוורנו, פבוד הרב רבי
יצחק פרחי זכותו יגן עלינו 290
482. שיחות הר"ן רבינו נחמן מברסלב, קכ"ז 290
483. ספר לקוטי הלכות למורינו הרב רבי נתן מברסלב זכר צדיק לברכה – הלכות
ראש השנה הלכה ו' 291
484. נתיב מצוותיך למורינו הרב רבי יצחק איזיק מקאמארא, שביל התורה אות א'
סימן ל"א 291
485. הקדמת המוציא לאור תקוני זהר מהגר"א 291
486. עבודת הקדש חלק התכלית פרק ע' 292
487. כסא מלך בהקדמה 292

292	נְטֵעֵי גְבְרֵי־אֵל בֵּין הַמְצָרִים פָּרַק מ"ט סִימָן י"ג	488
294	שְׁעָרֵי הַלְשֵׁם חֶלֶק ב - סִימָן י"ד - מְשַׁנֵּת חֲכָמַת הָאָמֶת	489
294	שְׁל"ה הַקְדוּשׁ - בְּעֶשְׂרֵה מְאֻמְרוֹת - הַמְאֻמֵּר הָרֵאשׁוֹן י'	490
296	שְׁל"ה הַקְדוּשׁ - וְוֵי הַעֲמוּדִים - פָּרַק ה	491
296	סֵפֶר דְרָף עַץ חַיִּים	492
297	הַנְהָגוֹת צְדִיקִים - בְּלָלִים מְרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר צְבִי מְקַאמְרָא	493
298	הַיֵּכֶל הַבְּרָכָה קוֹמְרָנָה פְּרִשְׁת עֶקֶב ז', י"ט	494
299	הַיֵּכֶל הַבְּרָכָה קוֹמְרָנָה פְּרִשְׁת עֶקֶב ז', י"ט	495
299	הַקְדָּמַת סֵפֶר כֶּסֶף מְלָךְ עַל הַתְּקוּנִים	496
299	הָרַב רַבִּינוּ צְבִי הִירְשׁ זִידִיטְשׁוֹב בְּרִישׁ סֵפֶר הַתְּקוּנִים שְׁלוֹ	497
300	בֶּן אִישׁ חֵי בְהַקְדָּמָתוֹ לְסִפְרוֹ בְּנֵיהוּ	498
300	מִתּוֹךְ הַקְדָּמַת הַמַּגִּידָה לְתְּקוּנֵי זֵהר דְּפוּס בִּילוֹגְרָאדוֹ	499
301	פְּרִי צְדִיק לְרַבִּינוּ צְדוֹק הַכֹּהֵן מְלוֹבְלִין זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ, סִימָן ח' דָּף נ"א	500
301	כְּתָר שֵׁם טוֹב	501
301	כְּתָר שֵׁם טוֹב	502
302	מוֹשִׁיעַן שֵׁל יִשְׂרָאֵל - רֵאשׁ גּוֹלַת אַרְיֵאל	503
302	כְּתָנֶת פְּסִים פְּרִשְׁת קְדוּשִׁים	504
302	זֵהר חֶלֶק א' דָּף קנ"א: - חֶלֶק ב' דָּף י"ב:	505
303	זֵהר חֶלֶק א' דָּף קס"א: בְּסִתְרֵי תוֹרָה	506
304	הַקְדָּמַת הַ"סֵּלֶם" אוֹת ע'	507
305	זֵהר חֶלֶק ג' דָּף קכ"ג: בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא	508
306	זֵהר חֶלֶק א' דָּף צ"ד: בְּסִתְרֵי תוֹרָה	509
306	זֵהר חֶלֶק ג' ע"ב:	510
307	תְּקוּנֵי זֵהר חֶדֶשׁ דָּף ע"ב עֲמוּד ד'	511
307	זֵהר חֶלֶק ג' דָּף קנ"ג: בְּרַעֲיָא מְהִימְנָא	512
	סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת לְמוֹרִינוּ הָרַב רַבִּי נֶתָן מְבַרְסֶלֶב, הַלְכוֹת בְּרֻכּוֹת הַשַּׁחַר הַלְכָה	513
308	ה, אוֹת עב	
309	הַקְדָּמַת סֵפֶר אֹר הַחֲמָה	514
311	סוֹף סֵפֶר וַיִּקְהַל מִשָּׁה	515
311	סֵפֶר פֶּתַח עֵינַיִם לְהַחִיד"א עַל מְסַכֵּת סְנֵהֲדִין דָּף צ"ח	516
317	הַקְדָּמַת הַ"סֵּלֶם" לְסֵפֶר הַזֵּהר	517
318	הַקְדָּמַת הַ"סֵּלֶם" לְסֵפֶר הַזֵּהר	518
318	הַקְדָּמַת הַ"סֵּלֶם" לְסֵפֶר הַזֵּהר	519

520. הקדמת ה"סלם" לספר הזהר 318

521. פסק הגאון והחכם הכולל הנעלה כבוד מורינו הרב רבי יצחק דלֵטָאש, נדפס
בְּרִישׁ סֵפֶר הַזֹּהַר 320

522. זְהַר חֵלֶק א' דָּף קי"ח. 321

523. הַקְדַּמַת הָרַב חַיִּים וִיטָאָל לְעֵץ חַיִּים 324

524. דְּגַל מַחְנֵה אֶפְרַיִם פְּרִשְׁת בְּשֵׁלַח 325

525. סֵפֶר קֵהֶלֶת יַעֲקֹב לְבַעַל מְלֵא הָרוּעִים עֶרְף סוּד 325

526. אור ישׂרָאֵל על תקוּנֵי זְהַר לְהַמְגִיד מְקַאֲנֵיץ זְכוּתוֹ יִגְן עֲלֵינוּ – תְּקוּנָה ל"ו – דָּף ע"ז: 326

527. אַגְרָא דְכֻלָּה לְמוֹרֵינוּ הָרַב צְבִי אֱלִימֶלֶךְ מְדִינַת הַפְּטָרָה פְּרִשְׁת תְּבוּא 326

528. הָרַבִּי רְבִי בְּרוּךְ מִמְזִיבוּז זְכוּתוֹ יִגְן עֲלֵינוּ – סֵפֶר הַתּוֹדָעָה ל"ג בְּעֵמֶר 326

529. סֵפֶר שִׁיחוֹת הָרַ"ן אוֹת קכח. 327

530. סֵפֶר שִׁיחוֹת הָרַ"ן אוֹת קכח. 327

531. שִׁיחוֹת הָרַ"ן אוֹת רפה. 327

532. סֵפֶר דְּבָרֵי תוֹרָה לְהַגְאֹן הַקְדוּשׁ אָב"ד מוֹנְקָאטְש, מְהַדוּרָא ו' סִימָן קי"ג. 328

533. חֲכָם הָרְזִים 328

534. חֲכָם הָרְזִים 328

535. חֲכָם הָרְזִים 329

536. בְּנֵינְ שְׁלֵמָה. 329

537. סוּד הַשֵּׁם לִירְאֵיו חֵלֶק ב', מִכ"ק אֲדָמוֹר מְהַאֲלָמִין שְׁלִיט"א, דָּף י"ח. 330

538. טַעְמֵי הַמְנַהֲגִים, הִילּוּלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי עֲמוּד רס"ג. 332

539. סֵפֶר מְגִדִיל יְשׁוּעוֹת מְלִפּוֹ אוֹת נ"ה, בְּשֵׁם הָרַב הַקְדוּשׁ מִבְּאַרְנֵיב. 332

540. לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן קכו. 332

541. לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן קכו. 332

542. סֵפֶר חַיִּי מוֹהַר"ן מִבְּרֶסֶלַב אוֹת רפה. 332

543. סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת סִימָנֵי בְּהֵמָה וְחֵיָה טְהוֹרָה הַלְכָה ד 333

544. סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת גְּבִית חוּב מְהִיָּתוּמִים הַלְכָה ג 333

545. סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת – הַלְכוֹת סְעֵדָה הַלְכָה ד אוֹת ו 334

546. סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת תְּפִלַּת הַמְנַחָה הַלְכָה ז אוֹת נו 334

547. סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת שְׁבֵת הַלְכָה ז אוֹת ג 334

548. סֵפֶר לְקוּטֵי הַלְכוֹת הַלְכוֹת נְזִיקִין הַלְכָה ד 335

549. מְדַרְשׁ פְּנָחַס, רְבִי פְּנָחַס מְקַאֲרִיץ וְצ"ל, קוֹנְטֶרַס א' אוֹת י"ד. 336

550. מְדַרְשׁ פְּנָחַס, רְבִי פְּנָחַס מְקַאֲרִיץ וְצ"ל, קוֹנְטֶרַס ג' אוֹת ד' 336

551. אגרת מסע אור החיים הקדוש, כתב יד אחד מתלמידיו, נדפס בספר טעמי
המנהגים, עניני הילולא דרבי שמעון בן יוחאי 337

552. ספר החרדים בהקדמה..... 338

553. טעמי המנהגים סעיה י' מכתב קדש מרבי שלמה שלימל, ספר מצרף לחכמה..... 338

554. טעמי המנהגים, עניני הילולא דרבי שמעון בן יוחאי 338

555. ספר לקוטי הלכות הלכות סימני בהמה ותייה טהורה הלכה ד 339

556. קול בוכים, סוף קינה ב'..... 339

557. מגיד מישרים פרשת אמר 340

558. החרדים בהקדמתו..... 340

559. רבי שמואל העליר גאב"ד צפת בסוף כבוד מלכים..... 340

560. דבר יום ביומו..... 341

561. הילולא רבא דף כ"ב להרב יעקב אנהורי..... 341

562. שער יששכר מאמרי חדש איר, מאמר ג"ל עיני, אות כ"ג..... 341

563. ספר לקוטי הלכות הלכות גבית חוב מהיתומים הלכה ג..... 341

564. טעמי המנהגים 342

565. עשר קדשות דף לו, מערכת ח', הרב הקדוש מורינו הרב יצחק איזיק מוידויטשוב. 342

566. זכירה לחיים דף יד עמוד ד'..... 343

567. ספר אברהם במחזה דרוש ט"ז..... 343

568. הקדמת רבי משה בסולה לספר התקונים..... 343

569. האר"י זכרוננו לברכה בשער רוח הקדש דף יא:..... 343

570. רבי ישראל דוב מוילעדיניק, שארית ישראל שער ההתקשרות שער א' דרוש ה
מאמר ב..... 343

571. שבחי האר"י זכרוננו לברכה..... 343

572. מורה באצבע אות מד..... 343

573. פלא יועץ ערך זהר..... 343

574. הגהות מורינו הרב רבי צבי אלימלך אות ט..... 344

575. מאה שערים לבעל התניא..... 344

576. כסא מלך על תקוני הזהר תקון מג אות ס..... 344

577. זהר פרשת וישב דף קפ"ה. בכללות, ובפרטות בלקוטי תורה לבעל התניא פרשת
צו..... 344

578. רבי אברהם מסלונים בספר תורת אבות..... 344

579. הרמ"ז בהגהותיו לספר הכונות..... 344

580. אמרי פנחס שער ט אות ג..... 344

581 .שם שער ו אות עג 344

582 .מעשי אמת לתלמיד החוזה מלובלין נדפס בספר אמת ויצבי חלק ד' עמוד ל 344

583 .אמרי פנקס שער ט אות ג 344

584 .זהר חלק ב' דף קנ"ה. 345

585 .הגאון הצדיק מורינו הרב יצחק איזיק מזידיטשוב 347

586 .שאלות ותשובות פרחי כהנה ארח חיים סימן יג. 347

587 .ספר תענית בכורות עמוד רנח 347

588 .עין שם ובספר סדור פסח כהלכתו חלק א' עמוד קע 347

589 .ספר דרך אר"ץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז 348

590 .תקוני זוהר תקון ל'. 348

591 .מורה באצבע להחיד"א זכותו יגן עלינו אמן, אות מד 348

592 .רמב"ן בהקדמתו לפרוש על התורה. 349

593 .ספר שומר אמונים הקדמון להרב יוסף אירגס, בהקדמתו השנייה 350

594 .זהר חלק ג' פרשת בהעלתך דף קנ"ב. 351

595 .פרוש ה"סלם" לזהר שם. 353

596 .הקדמת ספר זהר הרקיע להאדמו"ר מראדוין ובר צדיק לברכה. 355

597 .מאור עינים פרשת צו 356

598 .ספר יוחסין השלם דף פ"ז ואילף. 356

599 .ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תז 357

600 .ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תח, תכך דבריו 358

601 .ספר לקוטי הלכות הלכות פסח הלכה ט 358

602 .ספר חיי מוהר"ן מברסלב אות תי 359

603 .הקדמת רבי יהודה ח"ט לספרו מנחת יהודה. 361

604 .מעילה דף ז. 362

605 .יבמות דף ט"ב: 363

606 .ויקרא רבה פרק כ"א, ח. 363

607 .פסחים דף קי"ב. 363

608 .ירושלמי סנהדרין פרק א' הלכה ב' 363

609 .נזיר דף נ"ב: 364

610 .פרוש רש"י שבועות דף ב: 364

611 .ספר לקוטי הלכות הלכות תפלת המנחה הלכה ז אות נו 364

612 .ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ד 365

613 .זהר חלק א' דף רט"ז: 367

367	מְגִלָּה עֲמֻקוֹת, אוֹפְנִים, אוֹפֵן ע'.....	.614
367	תִּקּוֹן כ"ב דָּף ס"ג:615
367	בְּרֻכּוֹת דָּף ז'.....	.616
367	זֶהָר חֶלֶק ג' דָּף קס"ח.....	.617
368	מְכִילָתָא פְּרָשַׁת בְּשַׁלְחַ, פְּרָשַׁת הַשִּׁירָה, פֶּרֶק ט'.....	.618
368	זֶהָר חֶלֶק א' דָּף קכ"ו.....	.619
368	תִּקּוּנֵי זֶהָר תִּקּוּן ח"י, דָּף רל"ז:.....	.620
368	וַיִּקְרָא רַבָּה א, ג621
368	אֶסְתֵּר רַבָּה ו, ב622
368	חֶלֶק א' דָּף ק"ו.....	.623
368	זֶהָר חֶלֶק א' דָּף רכ"ה.....	.624
369	זֶהָר חֶלֶק ב' דָּף פ"ג, וּבִאוּר הַחֲמֻה שֵׁם בְּשֵׁם הַרְמ"ק.....	.625
369	תִּקּוּנֵי זֶהָר בְּתַחֲלָתוֹ.....	.626
369	דְּבָרִים רַבָּה רִישׁ פְּרָשַׁת בְּרָכָה.....	.627
369	זֶהָר חֶלֶק א' דָּף פ"ז:.....	.628
369	מְגִלָּה עֲמֻקוֹת, אוֹפְנִים, אוֹפֵן ע'.....	.629
369	בְּסוּף אֲדָרָא זוטָא.....	.630
370	סְפָרֵי סוּף פְּרָשַׁת בְּרָכָה.....	.631
370	בְּתַרְגוּם יוֹנָתָן בֶּן עֲזִיָּאל עַל הַפְּסוּק בְּרָכָה לֹד, ה.....	.632
370	זֶהָר חֶלֶק ג' דָּף רצ"ו:.....	.633
370	דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ.....	.634
370	הִילּוּלָא רַבָּא דָּף כ"ב לְהַרְבַּ יַעֲקֹב אָנְהוּרִי.....	.635
371	שַׁעַר יִשְׁשַׁכֵּר מֵאֲמָרֵי חֲדָשׁ אֵיר, מֵאֲמָר ג"ל עֵינֵי, אוֹת כ"ג.....	.636
371	אוֹר יִצְחָק פֶּרֶק א'.....	.637
372	תּוֹרַת דְּבָרֵי יְחֻזְקָאֵל הַחֲדָשׁ.....	.638
372	זֶהָר הַקְּדוּשׁ חֶלֶק ב' קמ"ט.....	.639
373	רַבִּינוּ חַיִּים פֶּאֲלָאג'י, מוֹעֵד לְכָל חַי סִימָן ז' אוֹת ז'.....	.640
374	מִבְּי"ט זְכָרוֹנוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא בְּסִפְרוֹ בֵּית אֱלֹהִים שַׁעַר הַתְּפִלָּה פֶּרֶק ה'.....	.641
374	רַבִּי יְהוֹנָתָן אֵיבְשִׁיץ זָכַר צְדִיק וְקְדוּשׁ לְבָרָכָה.....	.642
374	אוֹרָה וְשִׁמְחָה דָּף כ'.....	.643
375	בְּמַכְתָּבוֹ לְאַחֵיו בְּשַׁנַּת רמ"ט, נְדַפֵּס בְּסִפְר דְּרַכֵּי צִיּוֹן.....	.644
375	יְמֵי מוֹהַרְנ"ת מִבְּרֶסֶלַב.....	.645

646. עלים לתרופה, רבי יצחק בן מוהרנ"ת מברסלב, נקבר בצפת סמוך ונראה למרון
הבית יוסף זכר צדיק לברכה 375
647. ימי שמואל להחסיד הצדיק הקדוש רבי שמואל הורוביץ זכר צדיק לברכה, נכד
השל"ה הקדוש 377
648. ספר לקוטי הלכות תפלת המנחה הלכה ז אות נו 378
649. ספר לקוטי הלכות הלכות נזיקין הלכה ג 379
650. מאור ושמש, פרשת אמר, עמוד ש"ע טור א' 380
651. הכנה דרבה אות י"א 381
652. הובא במאיר לעולם שבסוף ספר פרח מטה אהרן על תהלים 381
653. ישמח משה בלקוטים 381
654. מתוך הקדמה לספר צבי לצדיק, עין שם מעשה באריכות 382
655. הגאון מהר"ח א איסטרוולטה בספרו בן אברהם, פרשת וישלח דף כ"ג: 383
656. מורינו הרב חיים פלאג'י זכר צדיק לברכה, בספרו "תורה וחיים", מצות עשה ס'
אות ריז 384
657. האדמו"ר מסאדיגורא זכותו יגן עלינו אמן 384
658. ספר לקוטי הלכות הלכות קדושין הלכה ג, אות כב 384
659. ספר לקוטי הלכות הלכות ברכת השחר הלכה ה, אות לו 385
660. שלום ירושלים ספר ראשון: פתבי הרב יהודה אלקלעי, הוצאת מוסד הרב קוק
ירושלים 398
661. תולדות וזכרונות מהרב הקדוש הלל ליבטנשטיין רבי הלל מקאלאמאייע זכותו
יגן עלינו, יוצא לאור סאטמאר שנת תרצ"א 399
662. תנובות שדי תנינא חלק שלישי ירושלים תשל"ד – הרב ברוך צבי מושקוביץ 400
663. תשובת אדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי זכר צדיק לברכה לחיי העולם
הבא – שנת תשס"ה 401
664. רעיא מהימנא סוף פרשת בהר דף קיב. 403
665. היכלות בזהר הקדוש פרשת פקודי דף רמו: 404
666. תקונים מזהר חדש דף קיח: 405
667. רעיא מהימנא תחלת פרשת כי תצא דף ערה: 405
668. תקונים תקון ל' דף עג: 408
669. זהר חדש שיר השירים דף ע' עמוד ד' 409
670. תקונים תקון מג דף פב. 411
671. רעיא מהימנא פרשת פנחס דף רנג סוף עמוד ב' 413
672. רעיא מהימנא פרשת פנחס דף רמד: 413
673. רעיא מהימנא פרשת נשא דף קכד: 414

674. זוהר הקדוש פְּרֻשֵׁת וַיֵּרָא דָף קיח. 415
675. סֵפֶר סְגֻלַּת יִשְׂרָאֵל לְהַגְאֹן הַצַּדִּיק רַבִּי שְׁבִתִּי לִיפְשִׁיץ – מַעֲרֶכֶת ז' אוֹת ה' 416
676. הַרְמ"ק רַבִּינוּ מִשֶּׁה קוֹרְדוֹבִירו, אוֹר נְעָרָב 416
677. הַרְמ"ק רַבִּינוּ מִשֶּׁה קוֹרְדוֹבִירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ, קנ"ו – קנ"ז. 417
678. הַרְמ"ק רַבִּינוּ מִשֶּׁה קוֹרְדוֹבִירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ, קנ"ח. 417
679. הָרַב מְשֻׁלָּם פִּיבוּשׁ מִזְבָּאֲרִיזו, יִשְׂר דְּבָרֵי אֶמֶת, עֲמוּד כ"ה 417
680. רַבִּינוּ הַקְדוּשׁ מִשֶּׁה חַיִּים לוֹצְאָטוּ הַרְמַח"ל זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ, שְׁעָרֵי רַמְח"ל, מֵאֲמַר הַוּפּוּחַ, עֲמוּד פ' 418
681. הַרְמ"ק רַבִּינוּ מִשֶּׁה קוֹרְדוֹבִירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ, ה' 418
682. רַבִּינוּ מִנְחָם מְנַדֵּל מְקוֹצֵק זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֶמֶן. 418
683. הָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי יְהוּדָה אֲשֶׁלֶּג זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה, הַקְדָּמָה לְתַלְמוּד עֶשֶׂר סְפִירוֹת, אוֹת קנ"ה. 419
684. רַבִּינוּ הַרְמ"ק הָרַב מִשֶּׁה קוֹרְדוֹבִירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ, ה' 419
685. רַבִּינוּ הַרְמ"ק הָרַב מִשֶּׁה קוֹרְדוֹבִירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ, י"א 420
686. רַבִּינוּ הַרְמ"ק הָרַב מִשֶּׁה קוֹרְדוֹבִירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ, נ"ט 420
687. רַבִּינוּ הַרְמ"ק הָרַב מִשֶּׁה קוֹרְדוֹבִירו, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ, קמ"ט 420
688. רַבִּינוּ חַיִּים פֶּאֲלָאֲגִי זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֶמֶן, מוֹעֵד לְכָל חַי סִימֵן ח' אוֹת י"ב 420
689. חֶסֶד לְאַבְרָהָם לְרַבִּינוּ אַבְרָהָם אֲזוּלָאֵי זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֶמֶן, עֵין הַקּוֹרָא נְהַר י"ג 421
690. מִנְחַת עֵינֵי אוֹת כ"ה. 421
691. הָרַב הַקְדוּשׁ רַבִּי יְהוּדָה אֲשֶׁלֶּג זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה, הַקְדָּמָה לְסֵפֶר פִּי חָכָם 422
692. רַבִּינוּ מִשֶּׁה בֶּן נַחְמָן, הַרְמַח"ן, כְּתָבֵי רַמְבַּ"ן, מֵאֲמַר תּוֹרַת ה' תְּמִימָה, עֲמוּד קנ"ה ... 422
693. רַבִּינוּ מִשֶּׁה חַיִּים לוֹצְאָטוּ, הַרְמַח"ל, סֵפֶר מְלַחֶמֶת מִשֶּׁה, בְּלָלִים, עֲמוּד שמי"ט 422
694. רַבִּינוּ מִשֶּׁה חַיִּים לוֹצְאָטוּ, הַרְמַח"ל, דַּעַת תְּבוּנוֹת עֲמוּד 21. 422
695. רַבִּינוּ חַיִּים וַיִּטְאֵל, כְּתָבֵי הָאֲר"י, עַץ חַיִּים חֶלֶק א', הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטְאֵל זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֶמֶן, י"א – י"ב. 423
696. רַבִּינוּ חַיִּים וַיִּטְאֵל, הַקְדָּמַת מוֹרִינוּ הָרַב חַיִּים וַיִּטְאֵל זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֶמֶן, עַל שְׁעַר הַהַקְדָּמוֹת דָּף ב' 423
697. סֵפֶר פְּתָם פּוֹ לְרַבִּינוּ שְׁמַעוֹן בֶּן לְבִיא זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֶמֶן, מְחַבֵּר שִׁיר בֵּר יוֹחָאֵי, טוֹב וְרַע הַנִּכְלָל בְּאֲדָם 424
698. סֵפֶר פְּתָם פּוֹ לְרַבִּינוּ שְׁמַעוֹן בֶּן לְבִיא זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֶמֶן, מְחַבֵּר שִׁיר בֵּר יוֹחָאֵי, טוֹב וְרַע הַנִּכְלָל בְּאֲדָם 424
699. הַגְאֹן רַבִּי אֱלִיהוּ מוֹיְלִנְדָה, הַגְר"א, אָבֹן שְׁלֵמָה חֶלֶק כ"ד 425
700. רַבִּינוּ צְבִי הִירֵשׁ מוֹיְדִיטְשׁוֹב זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ אֶמֶן, עֶטְרַת צְבִי, פְּרֻשֵׁת בְּהַעֲלֹתְךָ 425
701. הָרַב שְׁלוֹם בֶּן מִשֶּׁה בּוֹזְגֵלוּ, מְקַדֵּשׁ מְלַךְ חֶלֶק א' כ"ח. 426

702. שלחן הטאהור סימן צ"ג אות ב' 426
703. תנאים ללמוד הקבלה מרבי חיים ויטאל אות י' 426
704. הנהגות האדם מהרב הקדוש רבי אלימלך מליז'נסק זכותו יגן עלינו אמן, אות ד-ה-ו 427
705. רבינו משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום, עמוד י"ג 427
706. רבינו רבי משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום, עמוד כ"ד 427
707. רבינו רבי משה חיים לוצאטו, הרמח"ל, אדיר במרום, עמוד כ"ד 428
708. חיים שאל, מערכת גדולים, ערך סוד 428
709. דבש לפי להחיד"א זכותו יגן עלינו אמן, מערכת ב' - ד' 429
710. רבינו נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו, לקוטי עצות המשלש, חלק גרים והתקרבות רחוקים, ט"ז 429
711. הרמ"ק רבינו הרב משה קורדובירו, דע את אלקי אביך, ע"ב 429
712. בעל עטרת צבי מזידיטשוב, סור מרע דף ד: 429
713. הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, מאמר עת לעשות 432
714. הרב הקדוש רבי יהודה אשלג זכר צדיק לברכה, גלוי טפח וכסוי טפחים 434
715. רבי יוסף בן אברהם ג'קטילה, שערי אורה 434
716. הערות על שלחן ערוך הרב של הגאון רבי זלמן, להרב מרדכי שמואל אשכנזי ראב"ד כפר חב"ד, ה/2 435
717. ובוהא רבה - הרב בנימין זאב מסלאנים והרב יוסף מנעמירוב 437
718. ונכתב בספר להגאון רבי יעקב מאיר שכטער 443
719. ספר שיחות הר"ן מברסלב אות עו 445
720. חכם הרזים 445
721. רגל ישראל, רבי צבי אלימלך מדינוב, מערכת ז' אות י"ד 445
722. רגל ישראל, רבי צבי אלימלך מדינוב, מערכת ז' אות ט"ו 445
723. נוצר חסד קאמארנא 446
724. ספר חגי ומועדי ישראל שעל ידי ר. זמיר, וכן נדפס בספר שיחות לנער כרך ד' תשכ"ו - תשכ"ח 446
725. עלון כפר חב"ד תש"מ - תשמ"א, דבר המערכת 447
726. משלי החפץ חיים - לבוש יוסף להרבי יוסף ישר מועדים, תשס"ג 449
727. לקט אמרים מהגאון הצדיק רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א 451
728. לקט הקציר להרב אברהם בלפון זכר צדיק לברכה 452
729. לקט מצוות תשובה וצדקה בשם רבינו בעל החיד"א זכר צדיק לברכה 452
730. שארית ישראל להרב הקדוש מוילעדיניק, שער ההתקשרות שער הא' דרוש ב' מאמר ב', עין שם 456

731	פְּדָה אֶת אַבְרָהָם חֶלֶק שְׁנֵי לְהַגְאוֹן הַצַּדִּיק הָרַב אַבְרָהָם י. מוֹנֶסֶה ס"ט, שְׁנַת תשס"ב
465
732	קְצוֹר לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, קְעוֹ-קְעוֹחַ-קְעוֹט-קַפ
469
733	בֵּית לָחֶם יְהוּדָה חֶלֶק רֵאשׁוֹן
557
734	הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח - הַחֲזוֹן אִישׁ
565
735	מַעֲשֵׂה אִישׁ, לְמֶרֶן הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּעַל הַחֲזוֹן אִישׁ זִכָּר צַדִּיק לְבִרְכָה
566
736	לְשׁוֹן הַכֶּסֶּא מְלֶךְ, תְּקוּנֵי זֹהַר מ"ג
567
737	אֶסְרֵי לְגִפְּן ד' טַבַּת לְהָרַב יוּדָה שְׁנַפְלֵד תשס"ה
568
738	אָרְץ נוֹשְׁנָת, סְגֻלוֹת וּתְפִלוֹת לְהָרַב אַבְרָהָם בֶּן יַעֲקֹב הַכֹּהֵן
568
739	בְּאֵר לְחַי לְהַגְאוֹן הַצַּדִּיק שְׁלוֹם עֲגִיב, לְיוֹרְנֵנוּ שְׁנַת תרצ"ח לְפָרֵט קָטָן עַל יָדֵי אֱלֹהֵינוּ בֶּן אֲמוּנָה ס"ט
569
740	אוֹר לְנִתְיָבְתִי, הָרַב יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל לוֹגְאָסִי תשס"ה הַנְּתִיב הַשְּׁשָׁה עָשָׂר - נְתִיב הַמוֹסֵר
570
741	בָּיִם דְּרָךְ
572
742	בָּנִים חֲבִיבִים - דָּף תכ"ה הָרַב אֱלִיהוּ הַלֵּוִי יִנְאִי תשס"ד לְקוּד
573
743	רַבֵּי אֱלִיהוּ בֶּן סוּלִימָן מְאֵנִי, כֶּסֶּא אֱלִיהוּ, שְׁעַר ד'
583
744	גְּדֻלַּת מְרַדְכֵי לְהָרַב מְרַדְכֵי סְגֻרוֹן תשל"א - דְּרוֹשׁ י"ג לְחֹדֶשׁ אֵיז
585
745	סֵפֶר הַיְלּוּלָא דְצַדִּיקָא חֶלֶק שְׁנֵי דְרוֹשׁ א - הָרַב בְּלָפֹן מִשָּׁה הַכֹּהֵן טוֹנִיס שְׁנַת תש"נ
586
746	נְעֻתָק מִתּוֹף הַקְּדָמַת "אוֹצְרוֹת פֶּסְקֵי הַבֵּן אִישׁ חֵי" עִם הָעֵרוֹת וְהוֹסְפוֹת
597
747	רַבְּנֵנוּ יוֹסֵף חַיִּים, הַבֵּן אִישׁ חֵי, בְּהַקְּדָמַת הַתְּקוּנִים בְּנִיחֵנוּ
597
748	בֶּן אִישׁ חֵי בְּהַקְּדָמַתוֹ לְסַפְרוֹ בְּנִיחֵנוּ
598
749	בֶּן יְהוּדֵיָע לְהַבֵּן אִישׁ חֵי, בְּרִכּוֹת סג
599
750	אוֹר יַצְחָק פֶּרֶק א' - מִתְלַמְּדֵי הַבֵּן אִישׁ חֵי זִכָּר צַדִּיק לְבִרְכָה
608
751	זֹהַר הַקְּדוֹשׁ פְּרֻשַׁת וַיֵּרָא דָף קִיח
601
752	רַבְּנֵנוּ יוֹסֵף חַיִּים, הַבֵּן אִישׁ חֵי, בְּהַקְּדָמַת הַתְּקוּנִים בְּנִיחֵנוּ
601
753	תִּכְּן דְּבַרֵי הָרַב הַקְּדוֹשׁ אַבְרָהָם אֲזוּלָאִי. סֵפֶר "אוֹר הַחֲמֵה" בְּאוֹר עַל הַזֹּהַר, פְּרַעֲמִישׁ לָא, 1896
602
754	רַבִּינוּ הַקְּדוֹשׁ יַצְחָק אֵיזִיק יְחִיאֵל סְפָרִין מְקוּמְרָנָה, נוֹצֵר חֶסֶד, פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה כ'.....
602
755	רַבִּינוּ הַקְּדוֹשׁ יַצְחָק אֵיזִיק יְחִיאֵל סְפָרִין מְקוּמְרָנָה, נוֹצֵר חֶסֶד, פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה כ'.....
603
756	סֵפֶר שְׁבַחֵי הַר"ן מִבְּרִסְלָב אוֹת יט
603
757	סֵפֶר שְׁבַחֵי הַר"ן מִבְּרִסְלָב אוֹת ז
603
758	סֵפֶר שְׁבַחֵי הַר"ן מִבְּרִסְלָב אוֹת ח
604
759	רַבִּינוּ הַקְּדוֹשׁ יַצְחָק אֵיזִיק יְחִיאֵל סְפָרִין מְקוּמְרָנָה, נוֹצֵר חֶסֶד, פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה כ'.....
604

760 . פלא יועץ, ערף זוהר 605

761 . אור החמה 605

762 . הקדמת הרבנים לזוהר דפוס ג'רבה 605

763 . הקדמת הרבנים לזוהר דפוס ג'רבה 605

764 . תקוני זוהר, כגן הירק הקדמת המחבר 606

765 . רבי יצחק בן צבי אשכנזי, טהרת הקדש, קמ"ז 606

766 . מורנו הרב צבי אלימלך מדינוב, מעין גנים, פרק א' אות ה' 606

767 . ספר סגלת ישראל להגאון הצדיק רבי שבתי ליפשיץ – מערכת ז' אות ה' 607

768 . תקוני זוהר תקון כ"א – דף נג: 609

769 . פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נא 609

770 . הקדמה השנייה לספר אור החמה 610

771 . חסד לאברהם מעין ראשון נהר כ"ד 610

772 . תולדות יעקב יוסף פרשת קדושים (מהרב הקדוש רבי יעקב יוסף כ"ץ מפולנאדה,
מתלמידי הבעל שם טוב) וכן כתוב בספרו כתנת פסים פרשת קדושים 611

773 . פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נ"א עמוד א 611

774 . כתנת פסים פרשת קדושים 612

775 . אור ישראל על תקוני זוהר תקון ל"ו – דף ע"ז ע"ב 612

"מפעל הזוהר העולמי" שע"י "חברת מזכי הרבים"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש א' 99093

טל: 0548436784 - פקס: 02-995-1300 - דואר אלקטרוני hazohar.com@gmail.com

אַשְׁרֵי הָעַם הֵם לְמוֹדֵךְ. וְאַשְׁרֵי הָעוֹמְדִים עַל סוֹדְךָ

בס"ד, כ"א תמוז תשס"ט לפ"ק.

יהודי יקר!

ודאי ידוע לך גודל הענין בלימוד ואמירת הזוהר הקדוש לכל אחד ואחד, "בהאי ספר הזוהר יפקון ביה מן גלותא ברחמי" – בספר הזוהר הזה נצא מן הגלות ברחמים. ועוד ענינים רבים ונשגבים שזוכים אליהם על ידי לימוד הזוהר הקדוש [ואפילו באמירתו בלבד].

על כן יצאנו "מפעל הזוהר העולמי" בהשקפה מיוחדת של חלוקת ספרי הזוהר היומי חינם לאלו המקבלים על עצמם את הלימוד היומי ומצטרפים למעגל הלומדים. ניתן להצטרף ללימוד באחד מן המסלולים הבאים:

הספר	זמן לימוד משוער	מספר עמודים ליום	סיום לימוד הספר
א. תיקוני זוהר	3-4 דקות ביום	עמוד אחד ליום	שנה
ב. ספרי הזוהר	3-4 דקות ביום	עמוד אחד ליום	7 שנים
ג. ספרי הזוהר	5-7 דקות ביום	2-3 עמודים ליום	3 שנים
ד. ספרי הזוהר	15 דקות ביום	כ-7 עמודים ליום	שנה

כל הנרשם לאחד מן המסלולים הנ"ל יקבל חינם בעוהשי"ת את כל סט ספרי הזוהר ותיקוני זוהר שייצא בס"ד בקרוב

בימים אלו אנו שוקדים על הוצאה חדשה של ספרי הזוהר הקדוש מחולקים לפי לימוד יומי וכן את ספר "אור הזוהר החדש" – שבו קרוב לאלף מאמרים מגדולי הדורות המדברים בשבח העוסקים בזוהר הקדוש. הכולל קונטרסים: "גדולי ישראל והזוהר" – "זוהר לזקנים עם נערים" – "אמירת הזוהר כהלכתה", "לימוד זוהר היומי" "שער התיקונים" "שער הזוהר" "שער ארץ ישראל והזוהר" ועוד קונטרסים על מעלת לימוד הזוהר הקדוש. "תיקוני זוהר היומי" – מחולק לעמוד יומי, בו ניתן בלימוד של 3-5 דקות לסיים את החלק היומי.

ברצוננו שכל יהודי בכל העולם כולו יזכה ללימוד ולסיים את הזוהר הקדוש, בוא והצטרף לאלו שכבר לומדים את הזוהר מידי יום ביומו, תהווה חלק מן הכלל, ותהיה שותף בהצללת עם ישראל.

מאז שהפצנו את הלימוד היומי של הזוהר, בתשע חדשים בלבד, הגענו בס"ד קרוב לשש מאות אלף איש הלומדים, מעיינים, וסוקרים את הזוהר הקדוש. [דרך מפעלינו "מפעל הזוהר העולמי"].

גם אם הנך חושב שלא תוכל לעמוד בלימוד יומיומי, ישנה דרך נוספת בה תוכל להצטרף. על ידי תרומה בשווי של סט זוהר – העומד על סך \$36 – תזכה שיהודי ילמד מכתך, וכל הלימוד יזקף לזכותך. אפשר גם לתרום להוצאת העלונים על הזוהר לעילוי נשמת קרוביך ויקיריך, לברכה להצלחה וכל טוב.

נשמח מאוד אם כבודו יטה שכם לענין נשגב זה, ויקדיש מעט מזמנו, הן למילוי השאלון המצורף בזה, והן לפעילות בעתיד.

מלוי השאלון יתרום מאוד להצלחת המפעל הקדוש.

ונסיים בתפילה יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שתתברכו בכל מילי דמיטב וכדאי הוא רבי שמעון ז"ע ועכי"א לסמוך עליו, ובפרט בשעת הדחק הידוע בדורינו זה. רשב"י הקדוש בוודאי ימליץ טוב בעדינו בכל עת ובכל רגע ובכל שעה להושיענו בתשועת עולמים אמן.

בברכת:

**תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו
הוא ימליץ טוב בעדנו, אדונינו בר יוחאי**

"מפעל הזוהר העולמי" שע"י "חברת מזכי הרבים"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש א' 99093

טל: 0548436784 - פקס: 02-995-1300 - דואר אלקטרוני hazohar.com@gmail.com

בס"ד, בכדי להצטרף לאחד מן המסלולים כנרשם בצידו השני של הדף נא למלא את הפרטים המודגשים ולשלוח למספר פקס 02-995-1300

או לדואר אלקטרוני: hazohar.com@gmail.com

בהתנדב עם ברכו ה' – אנו זקוקים בדחיפות לאנשים נמרצים המעוניינים להתנדב לפעילות הארגון "מפעל הזוהר העולמי", על כן נצא בקריאה נרגשת לכל אחינו בני הנמצאים בכל אתר ואתר, עורו והתעוררו להאיר את העולם באור העליון, בואו וטלו חלק בקירוב הגאולה. התנדבו לחלוקת עלונים, סיעו בהפצת ספרי הזוהר וכו'.

כל המעוניין לזכות בכך, נא למלא את השאלון כדלקמן ולשלחו לפקס: 02-9951300 או לדואר אלקטרוני: hazohar.com@gmail.com

שם.....משפחה.....

רחוב.....דירה.....מיקוד.....

טלפון.....פקס.....פלא.....

דואר אלקטרוני (אימייל).....

עיסוק – עובד.....חנות.....

בן ישיבה.....בית מדרש.....

כתובת.....

עיר.....טלפון.....

גיל.....רשיון רכב? כן/לא. רכב בבעלותכם? כן/לא

הנך מעוניין לעזור פעם בחודש/חדשיים/שבוע/שבועיים.

כמה שעות הנך מוכן לעזור?.....

שפת דיבור – עברית/אידיש/אנגלית

שיוך לקהילה או חסידות.....עוד.....

מעוניין להצטרף למסלול א/ב/ג/ד (כנרשם בצידו השני של הדף)

ההתנדבות שהנך מוכן לבצע? –

טלפנות / נקודת חלוקה לספרים / לחלק ספרים.

האם הנך מסכים להכניס את מס' הטלפון שלך בספרי הזוהר של מפעלינו הקדוש בכדי לזכות את הרבים - בכדי שאנשים יבואו לקחת מאתך ספרי הזוהר / בשביל לענות לשואלים? כן / לא

האם הנך מוכן לקבל 20 סמים אור הזוהר, תיקוני זוהר, וספרי זוהר שאנשים יבואו לקחת? כן / לא.

מוכן לקבל יותר? כן/ לא. כמה?.....

האם הנך מוכן לחלק ב 10 בתי כנסיות וישיבות בעיר? כן / לא.
כמה בתי מדרשים?.....

האם הנך מוכן לחלק עלונים על הזוהר ב 10 בתי כנסיות? כן / לא.
כמה בתי מדרשים?.....

האם הנך מוכן לחייג ל- 10 אנשים ולדאוג על החילוק שיתבצע? כן / לא. יותר, כמה?.....

האם הנך מוכן לקיים אסיפה בביתך להתייעץ בקשר להפצת הזוהר הקדוש? כן / לא

האם הנך מוכן לעשות טלפונים לקרוא לאסיפה להפצת הזוהר הקדוש? כן / לא

האם ראית את העלונים?.....עלון אחד.....עלון שנים

האם ראית את הפלקטים הגדולים (בגודל של 9 עמודים) תלוי בבית המדרש באותו הזמן שחילקו את העלונים הקטנים? כן / לא.
היכן ראיתם את הפלקטים הגדולים? באיזה בית מדרש?.....

אם לא ראית אנו מקווים להדפיס מחדש ולשלוח לשם.

יש מקומות שהנך מעונין שיגיע לשם עלונים ופלקטים ולא הגיע, היכן?..... נא לציין עלונים..... גליונות.....

מקומות שלא הגיעו.....
.....

תאריך.....התימה.....

הערות, ועצות:

לשמוש משרדי:

דף מספר.....עיר.....פקס.....

אימייל.....

בעזר ה' יתברך ויתעלה

ספר
ליקוטי זוהר תהילות דוד
סדר בראשית

UT

כינוס גדול מספר הזוהר
מהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
זי"ע

מסודר על סדר הפרשיות

ליקוט מיוחד מזוהר ק ותקוני זהר וזהר חדש על עניני דוד המלך ע ה וגודל מעלת אמירת תהלים תורה ותפילה

עם פירוש הסולם שמבאר ומתרגם כל דברי הזוהר במלואם החל מענינים הפשוטים עד המקומות הסתומים ביותר ואינו מניח אף מלה אחת בלי פירוש והוא ביאור השוה לכל נפש

חלקנו אותם לפרקים כדי שיוכל לגומרם בכל שבוע ובכל חודש ושנה.

סדרנו כותרת על הרבה מאמרים בצורה תמציתית מרוכזת באופן שבסקירה אחת יבין הקורא את הענין. עוד הכנסנו מראה מקומות בפנים הזוהר במקום שהיה חסר המראה מקומות.

הוצאתי לאור עולם בחמלת ה' עלי
בזכות אבותי ורבותי הקדושים

הרב שלום יהודה גראס
אבדק ק האלמין

בעמח"ס: אור הזוהר קובץ ספרים בעניני כשרות ג"ן חלקים שמירת המצות כהלכתן כ"ח חלקים קובץ ספרים בעניני ניקור קי"ח חלקים קובץ ספרים בעניני שחיטה ל"ו חלקים ועוד

חודש מנחם אב שנת ה'תנש"א לפ"ג
ברוקלין ניו יארק יצ"ו

סֵפֶר

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

חֲלָקָו

לִימוּד

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

אֶדָר

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

6

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

חֲלָקָה

לִימוּד

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

שָׁבֵט

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

5

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

חֲלָקָד

לִימוּד

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

טִבֵּת

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

4

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

חֲלָקָג

לִימוּד

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

כְּסִלּוֹ

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

3

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

חֲלָקָב

לִימוּד

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

תְּשׁוּן

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

2

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

חֲלָקָא

לִימוּד

זוֹהַר

הַיּוֹמִי

תְּשִׁירִי

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

1

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק יב

לִימוּד

זוהר

הַיּוֹמִי

אֶלּוּל

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

12

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק יא

לִימוּד

זוהר

הַיּוֹמִי

אָב

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

11

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק י

לִימוּד

זוהר

הַיּוֹמִי

תַּמוּז

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

10

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק ט

לִימוּד

זוהר

הַיּוֹמִי

סִינּוֹן

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

9

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק ח

לִימוּד

זוהר

הַיּוֹמִי

אֵיָר

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

8

חברה מזכי
הרבים העולמי

סֵפֶר

זֹהַר

הַיּוֹמִי

חֶלֶק ז

לִימוּד

זוהר

הַיּוֹמִי

נִסָּן

זוהר
המחולק
ל-354
ימות
השנה

7

חברה מזכי
הרבים העולמי